

Yai Win Kibiya

The New Testament in the Sepik Iwam Language of Papua New
Guinea

Yai Win Kibiya
The New Testament in the Sepik Iwam Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Sepik Iwam long Niugini
copyright © 1989 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Sepik Iwam (Iwam, Sepik)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 31 Aug 2023

5350dc83-93b2-5000-9c98-dcdb728ba84f

Contents

Matyu	1
Mak	111
Luk	178
Jon	289
Aposel	380
Rom	486
1 Korin	540
2 Korin	597
Galesia	639
Efesas	662
Filipai	682
Kolosi	696
1 Tesalonaika	711
2 Tesalonaika	721
1 Timoti	727
2 Timoti	740
Taitas	750
Filimon	757
Hibru	761
Jems	807
1 Pita	822
2 Pita	838
1 Jon	847
2 Jon	861
3 Jon	863
Jut	866
Revelesen	871

MATYU

Matyu siya wɪnkika ta yokwowa. Matyu siya Jisis siir mi kigna mɪriiyan inkam nwɪr ieya mi siir inɪg whɪrɪn Livaikɪn. Ta Yokwowa Matyu siya wɪnkika Jisis siir nomiiyauim Juda iikamim simiiram. Mi sima sima ina boinim Jisis siya pi hinin inkamkin mi sima siir kigwinim mi ina boinim krɪma wakaenanaeyin Jisisin ti siya nimbiniyin Matyu siya wɪnkim niwii whiekakim Jisis siya boinimauuwim simiir. Iriig.

Tiriuginim yim Jisis Kraiss siir yidiwi wanwiyaeyim simiir inig ima

(Lk 3:23-28)

¹ Ti kara wɪnkiiyim yim Jisis siir yidiwi wanwiyaeyim simiir inig ima. Jisis siya yio inkam komiiyin nu kigriraowiyin Devid siir isidgin mi yio Devidin Ebrahimni isidin siirgin.

² Ebrahim yio Aisakni adgin mi Aisakin yio Jekopni adgin mi Jekopin yio Judani adgin mi siir nomousisim ikim, yio simiir yao adgin.

³ Judain yio Peres Sira sowiir adgin. Mi sowiir yopiiya Temaka. Mi Peresin yio Hesroni adgin. Mi Hesronin yio Ramni adgin.

⁴ Mi Ramin yio Aminadapni adgin mi Aminadapin yio Nasoni adgin mi Nasonin yio Salmoni adgin.

⁵ Mi Salmonin yio Boasni adgin mi Boas siir apua Rehapka. Mi Boasin yio Obetni adgin mi siir apua Rutga mi Obetin yio Jesini adgin.

⁶ Mi Jesiyin inkam komiiyin nu kigriraowiyin Devid siir adgin mi Devidin yio Solomoni adgin mi siir apua biya Yuriani wig niki oka.

⁷ Mi Solomonin yio Riaboamni adgin mi Riaboamin yio Abaisani adgin. Mi Abaisain yio Esani adgin.

⁸ Mi Esanin yio Jehosapetni adgin mi Jehosapetin yio Joramni adgin. Mi Joramın yio Asaiani adgin.

⁹ Mi Asaiaın yio Jotamni adgin mi Jotamin yio Ehasni adgin. Mi Ehasin yio Hesekaiani adgin.

¹⁰ Mi Hesekaiaın yio Manasani adgin mi Manasain yio Emosni adgin. Mi Emosin yio Josaiani adgin.

¹¹ Mi Josaiain yio Jekonaia mi siir nomou yaowae ikim simiir adgin. Mi taka iya saeya Isrel simiir sauan omomin sima nikiunama om komii Babilon siir nu iir nini priimiriinakiya whisarii mi.

¹² Mi iya sima om komii Babilon siir nu iirar niki priimiriyim whisarii mi mi Jekonaia siya Sialtiel siir adnwokin. Mi Sialtiel yio Serababelni adgin.

13 Mi Serababelin yio Abiatni adgin mi Abiatin yio Elaiakim siir adgin. Mi Elaiakimin yio Esoni adgin.

14 Mi Esoin yio Sedokni adgin mi Sedokin yio Ekimni adgin. Mi Ekimin yio Elaiatni adgin.

15 Mi Elaiatin yio Eliesani adgin mi Eliesanin yio Matani adgin. Mi Matanin yio Jekopni adgin.

16 Mi Jekopin yio Josepni adgin mi Josepin yio Mariani kamkin. Mi Jisis siirin Maria saeya naokainakin. Sima siirin ha dapikim Krais, inkam Adi Komii siya nikropkiyin.

17 Mi yinieyim Ebrahim siir hirankin nituyokiyokiyim David siir nakiyanguniyim isidim iur whiigim mi David siir hirankin nituyokiyokiyim yinieyim ini iya sima om komii Babilon siir nu iir miriia whisarii mi ini saiirar yadigniya, yim iripi hiriinan iur whiigim. Mi iya sima whisarii mi priimiriya om komii Babilon simiir nu iir mi ha nituyokiyokiyim mi ini Krais siya nimbiyama iya saiirar yakiyanguniyim inkamin Adi Komii siya nikropkiyin mi yim iripi hiriinan isidim iur whi. Iriig.

*Maria saeya Jisis Krais siir naokainaka
(Lk 2:1-7)*

18 Niwiiyin Jisis Krais siir naokainan yio hiningin, siir yopiiya Maria saiirin Josep siiram bidi boiritmaiya siya nonkwonam. Mi siya iripa pu saika niki o karamaeyar niki owin mi ini saeyar yinokninkinkiya, saeya Adi Komii siir naeyiu iirsiyar nwokika yinkak.

19 Mi Josepin kamn saiiram boiritmaiyn, siya inkam wadiekin. Siir iga hinda tinda bi nokwowikin. Niingaka. Mi siya Maria saiirin iikam whwonkam ida kiyopsibgi haiginuwim pi boriisopi. Mi siya hindara nimprio sopkiyam tiri mi saeya wi nididgak nwowisi.

20 Josep siya ta saiir saiira naingwokwonanaekin mi Adi Komii siir paekwosimin siirin nhwo siya yikumauu. Paekwosim siya boin, Josep Davidni yinieyim sim yinisimin, ta kiriir wiga Maria yinkak nwowa kira saiir nonkwonasi kipi nidid. Waki yinisimin saiir mhinau hir nwokaiyin, yio Adi Komii siir naeyiu miyikin siyar haigiyumauugin.

21 Saeya wi yinisim yinkamiyin naokainaei, siya wi Isrel simiir iikamim simiir dimin biye imiir haiyoprimdiyiumiigi mi wi simiir nanmaiwarkainaei. Mi kira siir inigin wi Jisis asi nokdap haiginuwi.

22 Ti digworaekwo whiekakim nimbibiayamim ini ti yayim bidi bidiniya Adi Komii siya boinkiyim profet inkamin siir boinmimauuwam mi simiir swoki boinurwokaigikin. Profet inkamin siya hiniina boinkikin.

²³ Wakae, wig kopaksim nninga ira inkamaka iripa piu nwo karam nwowa, saeya wi yinkak nwowi mi wi yinisim yinkamiyin naokainaei. Mi sima siir inigin wi Emanyuel nokdap haiginiwi. Mi ti paekwosim siir yaiya ini dig ywokiya. Mi ti inigin siir inig mwokimwowin yio hiniingin, Adi Komii krimiir Wanin siya ini krimakar nwowin.

²⁴ Mi Josep siya ha kaknanaokaigiyin mi siya ini Biyan Inkam Komiiyin siir paekwosimin siya boingikin yayim ini simiir hiriinanar swoki tirin. Mi siya siir wiga saiirin ina yonkwonan.

²⁵ Mi Josep siya iripa piu saika bi nwomiminkin mi ini saeyar yaokaina budgiyin yinisim iirar. Mi Josep siya siir inigin Jisis yokdap haiginiu. Iriig.

2

Kam nhirim Jisis siir kignakiyam nitkim

¹ Maria saeya Jisis siirin omisim Bethlehem nu Judia hir naokainakin, iya Herot siya nu kigriraowan inkam komii nwowa. Mi mhoyiya saeya siir naokainakiyin mi kam nhirim nauuni siyiuin si ninokninkiniyim, bieki nimbiiidniyin hiranim om komii Jerusalema hiriir yit.

² Mi sima ini srini, iya krma ti nauun win komii iir kigim ti yinisim winin naokainan siirin Judami inkam komiiyin simiir nu kigriraowanin ini papi nwowin? Nim krma ina yinokninkiniyim ti yinisimin bidi yaokainakiyin. Mi krma siir inig iir nini hainaniyam nitkim.

³ Mi iya inkam komiiyin Herot siya ta yai aair wakaewinin mi siya ini hikakar ywokiya. Dimusi rani, siya hinina naingwokin ti yinisimin wi siyar nokwokairinanaowidi siir igsopa. Om komii Jerusalem hirin iikam nhirim yim iriipi hiriinan ini hikakar mi okiyim. Dimusi rani, Herot siya io komiigakin.

⁴ Mi Herot siya prismi biyan inkamim simiiram yikiuna, yipiki Adi Komii siir inig hainaniyim omakam simiir dimin taemin imiir kigriraowiyim mi kamim siyu komii ninokninkini ikim. Mi siya simiirin ha nikiuna digin mi siya simiir srii, inkamim siya nimbingiyin Kraisi siya wi piki hinin omin si naokainaei?

⁵ Sima siirin hinina boin, om Bethlehem nu Judia hirin profet inkamim siya hinina boinkikin, ta yaiya siya hinina win boinkikin,

⁶ omisim Betlehem nu Judia hiranin, kira inig karamae omisim tani. Nningaki nningakinga. Mi inkam komii nwirin wi kiriir waraur nimbiamyami mi siya wi kariir

isidin Isrel hiranin wi simiir nu kigriraowan inkam komii nwowi.

⁷ Mi Herot siya ti kamim bieki nimbiidniyin hiranki nitim, simiirin hindara asi nimprio ikiunakin, nimprio yai boinam. Mi siya simiirin ina sriiyin, tiki nauuni paki hinin iya sae nimbiyamkin, ha?

⁸ Mi iya sima siir boinmimauu digiyim mi siya simiirin ina yikropkiyin om Bethlehem hiriir mi ina boinkiyin, kima ha dam! Mi kima ti yinisimin siirimin pranae pranae kipi hansran. Mi kima pi siir hansran yiskaii pa swoki it kariir swokini boinmauuni. Mi an kara iriipi hiriinan, wi siir inig iir mini hainaniuwu.

⁹ Mi sima Herot siir yai aiir wakae dignamim mi sima ina yamim. Mi ti nauunin biya sima niki kignaniyin bieki nimbiidniyin hir mi siya ha hioraraowamin simiir biyar mi ini omaka yinisim ieyar nwowa ini saiirgi saiir akou kouwar yakaigikiuwuwun.

¹⁰ Mi sima ti nauun iir kigim mi sima ini maigimaigra komiikakar ywonamim.

¹¹ Mi sima ha napninopkainamim omaka hiriir mi ini Maria sowiirbugar youapninopkai kigim. Mi sima ogmwo ha nini waisi huiuwuwim mi ini yinisimin siir inig iirar ini hainaniuwim. Mi sima simiir miya sisimsisimim ha hai-waokiyim mi sima dimin kibi nhirim umir komii sainiyim kimidiniya siir priihauu. Diminim sima priihauuwim hinin hiniingim, gold mi paura in puui miyik nusiin whakiyin mi sandain namswopaini puui miyiknan whaki ikin.

¹² Mi mhoiia simiirin Adi Komii siya kimidiniya nhwo yikumauuwu. Mi ti nhwo iirin Adi Komii siya hinina boinki, kima wi Herot siiram kipi swoki am mi ti digworaekwowim kima kigim siir kipi boinmauwuwu. Niingaka. Mi sima yaeya siyu whira asi namkim simiir oma hiriirin. Iriig.

Sima nu Isiba hiriir yidamam

¹³ Mi ta sima haiburgika saiir mhoiia mi Adi Komii siir paekwosimin siya hinina boinki, kira dinsiingi mi kiriir wigiyinim simiir dikunam. Mi kira pi nu Isiba hiriir didamki mi hir tini owou mi wi karar swoki ikugi kariiram. Herot siya wari yinisim iiram hansiri tiri siir nisomaowim.

¹⁴ Mi Josep siya ti yai imiir wakaekiyin mi siya ina yinsiingiyin. Mi siya siir wigiyin imiirin niya whinidamkiwii nu Isiba hiriirin. Mi sima ii kasa bi napiwaiyamkim hiriirin.

¹⁵ Mi Josep siya nu Isib hirar nrowin mi ini Herot siyar yaobudgiyin. Mi sima ta yaiya biki Biyan Inkam Komiiyin siya boinkiya profet inkam nwin si mi saiir swoki boinurwokaigikim. Saeya hinina boinkika, kariir yinisim

yinkamiyinin nu Isib hir nwowin, kara siiram swoki ikiugi siya swoki itim. Iriig.

Herot siya boinkikin yinisisimim sima nisomsom aokaokiyim

¹⁶ Mi iya Herot siya hinina ninokninkinkiyin ti kamim biki nimbidiyinin hiranki nitim, sima siir niksisaegigim. Mi siir kwoinin ina iwitpaomaigiyin mi siya kam nhirim yai kirie simiir boinki, sima om Betlehem mi omisisim nhirim siir kingiin nwo ikim simiir hiran yinisisim yinkamiyinin whiekakim, biewi whwowisa nwowim mi nua tiriir nwonainiyim simiir nisomsom aowam. Siya digworaekwowim nauun ninokninkini kamim sima boingigim mi simiir swoki angwowoknakikin iya Jisis siir naokaina. Mi sima asi nisomsom aokaokim yinkamiyinin biewi whwowisa nwowim nua tiriir nitim.

¹⁷ Mi tiki digworaekwowim biigi Biyan Inkam Komiiyinin profet Jeremaia siya boinkiyim simiir swoki boinurwokaigikin. Siya hinina boinkikin,

¹⁸ sima wakaeki yaiya om Rama hiran iikamim sima nouubopon prasae bi kinkim. Rachel saeya saiir yinisisim imiirsi kaouuboponka. Mi iikamim sima saiir hiirwokmaiyim dig bi nwokim. Niingaka. Dimusi rani, saiir yinisisimim nwirmim nwirminkin bi swoki okikim. Niingaki, niingaka. Mi ti diminim nimbiamim iya Herot siya nisomsom aokaowim Rachel saiir isidin simiir yinisisim yinkamiyinin imiir omisim Betlehem hir. Iriig.

Josep sima niyyin nu Isib hir haiburgigim mi sima ina swoki amim

¹⁹ Mi mhoiia Herot siya ina yaonamin. Mi nu Isib hiran Biyan Inkam Komiiyinin siir paekwosimin nhwo siya yikiumauu Josep siirin.

²⁰ Siya hinina boinkikin, kira dinsiingi mi kira kiriir wigiyinin simiir dikunam mapi nu Isrel hiriir swoki am. Iikamim ti yinisisim iir nisomaowam boinin sima bidi yaokaoswowamim.

²¹ Mi Josep siya ha kaknanaokaigiyin mi siya ini siir wigiyinin simiir yikunamim mi sima ina swoki amim nu Isrel hiriir.

²² Mi siyar wakaewin Akeleas siya siir adin Herot siir mi aiir bidi swoki hainaowidin nu Judia siir nu kigriraowan inkam komii nwowam. Mi Josep siya asi nididgin hiriir namsiyin. Mi nhwo whirin Josep siya whinin, Adi Komii siya siirin hinina boinki, kira wi hiriir kipi nam. Mi siya nu Galiliya hinda asi namkin.

²³ Mi siya kimidiniya om whirin Nasaret nikuwiyin siir ini idwoi. Mi sima ta yaiya biya profet inkamin siya boinkiya saiir swoki boinurwokaigim. Sima siirin wi om Nasaretan inkam nikuwi. Iriig.

3

Jonin inkamin baptaisiyin Adi Komii siir yaiya siya boinmimauugin

(Mk 1:1-8; Lk 3:1-18; Jo 1:19-28)

¹ Mi biewi nhirim bidi yamkiyim iya Josep Maria Simani om Nasaret hir nwowa. Mi mhoiia Jonin op baptaisiyin siya ha nitin mi kimidiniya nu Judia hiran nu siiyin apain siir hir ini boinmimauu bwakainani, Adi Komii siir yaiya.

² Mi siya hinina boinki, kima dimin biyie biyeyim simiirin digiumii haimriyugig. Dimusi rani, iya Adi Komii siya siir digworaekwowim simiir kigirkakana ini kingiin nwowa.

³ Jonin ti siya inkamin Adi Komii siya boinkiyin profet Aisaiani. Bidi bidiniyarin profet Aisaia siya hinina winboinkikin, maeyau siiyin nu apain inkam karamaeyin, inkam nwirin siir yaiya hinina kauwok boinkikin, Biyan Inkam Komiiyin siir siyuun sibgu kisisop diriraerarkwokin. Siir siyupai siyupaiyim sibgu diriraerarkwokin siya napnaniyam.

⁴ Jon siya niya yuisa miyik rani, kamelni piokim. Mi siya piuwopa ha mi kikog mi naeyim siya naeyim kokmwo graeyis minim mi mhweeni yin ikim. Siya yaeya dimin whir bi swoki aeikin, siya inkam paeprikabnankin.

⁵ Mi taka iya, iikamim om komii Jerusalem hiranim mi nu Judian ikim mi iikam whiekakim omom ie Jordan kingiin nwo ikim simar yitwo Jon siiramim.

⁶ Mi sima simiir dimin biyie biyeyim ha nomboininiskiyim mi Jon siya simiirin ie Jordan hir baptais haiginu.

⁷ Mi Jon siyar kig Farisi Sadyusimi kam isid komiiyin pi niti siirim op simiir baptais haiginuwam. Mi siya simiir boinki, kima kam miyiknanki mi iuwi, ini wrakiwranan ywowim. Kimiirin nhinga boinkikim kima kariiram nidamnaniyim op kimiir baptais haiginuwam, ha? Mi Adi Komii krimiir Wanin siya wi kimiir nonkwoninwimworninkin tani iya siya iikamim simiir hidi, aniya?

⁸ Mi kima iikam whiekakim simiirin hinina diisimauu, kimiir dimin biyeyim bidi haiyoprindiyiumiigiyim.

⁹ Kimiir kwoinin hinina kipi naingwo Ebrahamin krimiir brougaekin mi kima wi kigugu rani. Ningaka. Kara kimiirin yaimwowar boinki, Adi Komii siya siiyam simiir mi tirki, Ebraham siir yinisisim nimbiyamam wi digar mi owi.

10 Mi siir ua ini paimii hirar haigin taohaigina mi pae whiekakim nae miyyik bud karamae nwowim, yim wi paenau sima niyyitkaigaigii.

11 Ta op ara kara baptais haiginiuwa ya min nisiimauga kimiir dimin biyeyim bidi haiyoprimdiyiumiigiyim. Mi inkamin kariir mhoiia nitin, kouwin ini siyar ywowin. Mi siya ini yaowae adnan ywowin mi an kara ini yinisimnan ywowin. Mi kara siir miisisimim wi sibgu inomokninkin mirii rani. Niingaka. Kara kimiirin op arar baptais haiginiuwi mi Adi Komii siir naeyuin wi siya hainuae haiginiuwi mi siir paeya niyaeiia warar. Kara inkam miyyik rani, siir iga siya niya saiir uridin wi kara waisi hak rani. Niingaka.

12 Mi Siya iikamim simiirin wi inkamin twonidim twonau haigiyim simiir hiriinan hidi mi ha nokwobrombropiyin, ini siir hiriinan ywowin. Mi iia iki twonid imiir nikwobrombrop digiyyim mi kasim pa kwuubrugiki. Mi twonid niingam pi simasima namwokaiyuwi. Mi kas imiirin pa nhisopkininaka mi simiirin pi paeya nhisopkin namginkii. Mi ta paeya wi niutingii rani. Niingaka. Saeya wi hiriyyar niuyokiyokiikaeyami. Iriig.

*Jon siya baptais haiginiugin Jisis siirin
(Mk 1:9-11; Lk 3:21-22)*

13 Mi taka iia Jisis siya nu Galili hir haiburgigin mi ina yitin ie Jodan tiriir. Jon siirim, siirin op siya baptais haiginiuwim.

14 Mi Jon siya Jisis siir kwoin iir kisina haigigiyam tirkin mi siya ina boinin, Jisis, ambi kira baptais haiginiuwi. Mi kira kariiram dimusi nitkin, ha? Kara inkam miyyik rani.

15 Mi Jisis siya siir yai anaka hinina yowarki boin, kiya, panao kira pi ta kara boina yaiya pi saiir hiriinanar tir. Ini ywokiyyin krima swoki boiniurwokaigiyin Adi Komii siir siyiu miyyikin siya boinkiyin siirar wakaeyokna diriraerar. Mi Jon siya siir yai aiir asi wakaeyokna diriraerarkin.

16 Mi siirin ha baptais haiginiugiyin mi siya ina iyig apnaidamin op hirankar. Mi ninomora ina haiwaokiya omaka anonan siiram. Mi siya kigwin Adi Komii siir naeyuin inmabnan siinanaiiniyyin mi ini siir yauni oniyin.

17 Mi yai kwira ninomor kou hir kauwok boinkiya, saeya hinina kauwok boinkika, tiriiginin yio kariirgi kariir yinisim ieya. Kariir kwoinin ini siirgi siiramar naingwo iskiyyin. Iriig.

4

*Setan siya Jisis siiram kinankiugin
(Mk 1:12-13; Lk 4:1-13)*

¹ Mi taka iya Jisis siya op baptaisa saiir mhoiyya siirin Adi Komii siir naeyiu ieya yikunam maeyau nu siiyin apa saiir hiriir Setan siya kinankiuwam.

² Mi iyyim mhirima siya mwowim nabieyim kamnwis mi niyyim iriipi hiriinan kamnwis. Mi siya naemin dimin bi naekin mi mhoiyya siya mhi komiyya ina yaowin.

³ Mi Setan siya kinankiuwan inkamin ha nitin Jisis siiram mi ina yaboiniyin mi kira Adi Komii siir yinisimkin niuwi mi kira ti siyam simiir boinki mi sima pi bret nwoki imbiyamim.

⁴ Mi Jisis siya siir yai aka hiniina yowarkii boinki, Yokwo Komii saeya hiniina boinka, inkamin kwoinbudin omwai sibgu waiyayokiyokiiyyin naesi bi haiigin. Niingaka. Inkamki sibgu haiyyin kwoinbudin ya Adi Komii krimiir Wanin siir hiranki nita yai miyyika sasarga.

⁵ Mi siya ha boin digiyin mhoiyya Setan siya siirin om komii Jerusalem hiriir yikunam mi siirin omaka Adi Komii siira saiir akou yami okmwain okwoki.

⁶ Mi siya ina boinkiyin siirin, kira Adi Komii siir yinisimki niuwi mipi waraur ankar tami iswit natkiigi. Mi kira pi naonam tani. Dimusi rani, Yokwo Komii saeya hiniina boinka, Adi Komii siya wi igao yai siir paekwosim imiir boinki kiriir haiwinam. Mi kiriir iga wi siya minki hainwin tani.

⁷ Mi Jisis siya siir yai akan hiniina swoki owarkii boinki, kara pi hiniina tir tani. Dimusi rani, Yokwo Komii saeya hiniina swoki boinkika, kira kiriir Biyan Inkam Komiiyyin siiram whisarii kipi kinankiu siya kiriir Adi Komiiyin mi yaiya yaimwo karamaeya saiir kipi prii boin siya kariir whindiriraeram.

⁸ Siya ha boin digiyin mi Setan siya Jisis siirin kimidiniya mhu komii whirin siir mhu kugi kua hiriir yikunam. Mi siya siirin ina yiisimauyokiyokiiyyin nupai nupaiyyim hinda tindanim ti nu iir nwowim simiirin mi dimin miyyik miyyik ikim siya ti digworaekwo imiir ha nisiisimauu digiyin,

⁹ Mi siya ina boinkiyin mi kira pi ogmwo kariiram waisi huiwi mi kariir inig iir hainani mi ti digworaekwowim kira kigim kara wi kiriirarar hauuswoki kira kigriraowim.

¹⁰ Mi Jisis siya siir yai akan hiniina yowarkii boin, Setan, damki! Yokwo Komii saeya hiniina boinka, Biyan Inkam Komiiyyin siir inig iirara hainan iski, siya kiriir Adi Komiiyin mi kira siir mi aiirar donkworinu kripkai.

¹¹ Mi siya ha boin digiyin, setan siya siirin ha haiburgigin mi ina yamin mi Adi Komii siir paekwosimim ha nitim, siirin kimidiniya sima yauni whinkinsiisni. Iriig.

*Jisis siir miyya nu Galili hir mirii bwakainakin.
(Mk 1:14-15; Lk 4:14-15)*

12 Mi mhoiia Jisis siya hiniina wakaewin sima Jon siirin omaka huuyokiyokaiya mi biye mriiya saiir bidi hugripkikikaiyin. Dimusi rani, siya igao yai Inkam Komii Herot siir boinkin. Mi siya ti om iir haiburgik mi nu Galili hiriir yam.

13 Mi siya om Nasaret hir bi sibgu owipisuwikin mi siya om Nasaret siir haiburgikin mi siya kimidiniya om Kapaneam hir ini owou. Ti omin whi Galili whigbida waiyin, ti iikamim Sebyulan Naptalai sowiir isidin sima nwowa maeyau saiir hir

14 Jisis siya ha nitan ta maeyau aiir mi ini diga ywokiya yai biya Biyan Inkam Komiiyin siya boinkiya profet Aisaiani mi siya boinkiya ya saiir swoki boinurwokaigika. Ta yaiya siya winkiya saeya hiniinga,

15 mi nu Sebyulan mi nu Naptalai sowiir hiran siyuin whi komii Solwara namin mi ina yuguskiyin ie Jodan iegbid mirmiia mi nu Galili Juda iikam tani mi Juda iikam nhirim hir nwowim simiir hiriir yam.

16 Mi iikamim ti maeyau owiir nwowim niibwomambwonan mi tariinanin sima nokiya dimin komii siir bidi haiyim mi ti hiran iikamim dimin biye tirim ini hapi inkam wirnan ywowim mi tariinanin bienan simiir bidi yokiyakiyim.

17 Mi taka iia Jisis siya nu Galili hir nwowin siya yaiya saiir boinmimauu bwakainakin. Siya hiniina boin, kimiir dimin biye biyeyim simiirin ti haiyoprimdiyumiigi. Dimusi rani, iia Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana ini kingiin nwowa. Iriig.

*Anasu mi mriiyim kam nwiyim Jisis siya nikiunakim
(Mk 1:16-20; Lk 5:1-11)*

18 Mi iia Jisis siya Galili whigbid whigbida hiriir nouapamin mi siya iwinyaowo anasu mi mriiyo sowiir yao youap kigam Saimon mi siir inig whirin wi Pita dapi mi siir nomousim ieya Endru, yo sowa yaowin haimna nitmaigo whi hir. Mi ta anasu haii miia ya sowiir yao umir miiga.

19 Mi Jisis siya sowiir yao boinki, biya kowa anasu mi mriiko mi tariinanin kowa kanakar wit mi kowiirin wi kara nisiimauuwi siyuin iikamim sim mhi kwoinim sim ninkpit haigiyim mi sim nanmaiwarkainaeyin.

20 Mi biri kimiminkikin, sowiir haimnan ini hirar kwomaimiigiyin mi sowa ini siir mhoiia yamwo.

21 Mi siya ha swoki kwapnamin mi ini iwinyao nwiswo sowiirar swoki kwakigo, Jems Jon sowiirar, Sebedini yinisim nwiswo. Yo sowa i hirar nidwokaii sowiir adin Sebedi saikar. Yim simaniyin simiirni haimna iir mi kisosok diriraerari. Mi sowiirin kimidiniya Jisis siya yikiuna.

22 Mi sowa bi kimiminkiko, sowiir adin siirin ini i hirar kwaewisrimiigigo mi sowa ini Jisis siir mhoiiyar yamwo. Iriig.

Jisis siya iikamim makakim simiir haiswoniskiiḡin
(Lk 6:17-19)

23 Jisis siya nu Galili siirar yapyokii irkak. Mi siya iikam imiirin Juda simiir maeyauwa yaimin dimin nidwokai wakaeyim simiir hir yomwimwarkaiyiḡu mi siya yai win kirie kibiya sairin iya Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana sair warar mi boinmimauu. Mi siya iikamim mapai mapaiḡi niyim simiirin warar mi haiswonimniskiiyam.

24 Mi siir yaiya ina yinyokiiḡiya nu Siria siirar. Mi sima simiir iikamim mapai mapaiḡi niyim mi yiḡu bibiyieki nii wh-wonkaiyim mi iikamim whaowa piugi nwo ikim mi iikamim iḡa iinim ninsimsiriunakaeyamim siya simiir yinimniskiswo.

25 Mi iikam whie komiia nu Galiliyankin nitim mi omisisim nhirim maeyau Dekapolis hiranim simiir hiranki nit ikim mi om komii Jerusalemanki nit ikim mi om nhirim nu Judianki nit ikim mi ie Jodan siir kingiin hindanki mi it ikim sima ini siir mhoiiyar yamim. Iriig.

5

Jisis siya mhiu kiu hir boinmimauugin iikamim maigimaigakakim simiir.

1 Mi Jisis siya iikam whie komii simiir kigin siir mhoiia namim mi siya kimidiniya mhiu whirin siir hariir iiyam. Mi siya hir ha nini ii idwo iuwun mi kamim siir kigna mriiyim ina yitin siirim saika nidwowim.

2 Sima hirar nidwowim mi Jisis siya simiirin hinina yowimwarkaiyiḡu. Iriig.

Jisis siya inkamki maigimaigani siyiḡuin siir boinkin.
(Lk 6:20-23)

3 Mi iikamim ha naingwowim sima Adi Komii siirimin miigakim mi maigimaigra wadieyar nwowi. Dimusi rani, simiirin Adi Komii siyar kigiraowi.

4 Mi iikamim ninouninki kaeyamim mi wadie nwowim mi wi maigimaigra whisarii nwo rani, simiirin wi op Adi Komii siyar hauukwiyae haiginuwi.

5 Mi iikamim yai min ninkisimsio boin karam nwowiyim mi simama naingwona karam nwowiyim, yim sima wadieya dwo mi ha maigimaigra. Dimusi rani, simiirin wi Adi Komii siyar hauuwi nuin.

6 Yipiki iikamkim mhiḡi naoni hinin Adi Komii siir yai aiir wakaeyoknamin wadieyar dwo. Sima ha sibgu maigimaigra.

Dimusi rani, siya wɪ simiir whindiriraerari wɪ wadieyar nwowi mɪ wɪ siir mhoiiyar nami.

⁷ Iikamɪm, iikam nhirmisi naingwobumbuwiyim sima wadieyar dwo mɪ ha maingimainga. Dimusi rani, Adi Komii siya wɪ simiirsiiyar mɪ inkin aingwobumbuwi.

⁸ Mɪ iikamɪm mhi kwoinim rirmiya nwowiyim sima wadieya dwo mɪ sima ha maingimainga. Dimusi rani, sima wɪ Adi Komii saikar nwowi.

⁹ Mɪ kamɪm yaii min ninii nansaowi siyiuin siir minwokmaiyim iripa nongwomamair aeyam sima wadieya dwo mɪ ha maingimainga. Dimusi rani, mhoiia Adi Komii siya wa boini, sima kariir yinisimkim.

¹⁰ Mɪ iikamɪm Adi Komii siir yaiya sair wakaeyoknam hik sairsi haii sima wadieya timi o mɪ ha maingimainga. Whisarii rani, iia Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana, ya simiir wararga.

¹¹ Mɪ sima kimiirin ha kigii, kima ini kariir siyiu iir napim mɪ ini kimiir tioim mɪ ini yai bibiyie kimiir kinaop itkaigaiyiuim mɪ kimiirin wɪ sima niksisaei. Mɪ kima wadieya sibgu idwowi mɪ wa maingimaingaei.

¹² Mɪ biya sima profet inkamɪm simiirin hiriinanar mɪ tionanaekim. Kima iripar dingwomamair ae. Dimusi rani, mhoiia ti digworaekwo miyik miyikim ninomor kou hir nwokwokinim yim kimiirgin. Iriig.

Iikamɪm naingwo tibmiiyim yim ini wa mɪ pae niuyanana ywowim

(Mk 9:50; Lk 14:34-35)

¹³ Wɪm kima iikamɪm simiir whwonkam idan ini wa nan ywowim iikamɪm simiir whinkinsiisim. Mɪ wa siir hiiya saeya digiiyim mɪ wɪ panina swoki tiri siir hiiya sair swoki haiyim? Niingaka. Tiki hinin wain yio mɪ karamaekin. Mɪ sima siirin pi hindara kabitkaigi iski mɪ iga wɪ siirar ninkin okwowi.

¹⁴ Wɪm kima ini nu tiran pae niuyanana ywowim. Mɪ kima siyiu miyik napiyin iikamɪm simiir nisiimauuwi kima om komiiyin mhu kugikiu nwowiyin siir hiriinan ywowim yio bi swoki kimirkaiigin. Niingaka. Iikamɪm arugi aruwanim sima wa kigi.

¹⁵ Inkamɪn yukid hangimuwiyin, siya siirin twoni bi higriniu haiginikin. Niingaka. Siya siirin pi romiyasni n-nankii mɪ iikamɪm ta omaka aair nwowim, simiirin pi siyar niuya irkaki.

¹⁶ Mɪ iriipi hiriinan kimiir siyiuin iikamɪm simiir whwonkam idan paenan timi iuya irkak. Mɪ sima siyiu miyikin kima tiriyin siir kigii mɪ sima wɪ kimiir Adi Komiiyin ninomor kouanin wɪ siir inig iir nwoki hainan prapasim. Iriig.

Adi Komii siir siyiu komiiyin siir yaiga

17 Kima ha kipi naingwo kara Moses siir siyiu komiiyin mi profet kamim sim yai ikim, simiir kundiymdiyuwam nitkin. Nningaka. Kara simiir kundiyuwam bi nitkin. Kara idwo simiir swoki inkim boinourwokaiyam nitkin.

18 Kara kimiirin yaimwowar boini, ti siyiu komiiyin Moses siirin mi profet simiir yaisisimim mi sowiir diminsisimim humamakiuwim mi kiyiprimprinuwwim wi wara dig rani. Nningaka. Ninomor nu sowa wa digii mi ti Moses siir siyiu komiiyin siir siyupai siyupaiyim mi siir yaipai yaipaiyim, yim wa nimbini.

19 Mi inkam nwirki Moses siir siyiu komii siir diminsim whir ninikripi mi profet kamim simiir ikim mi siya iikam imiirin hariinan siyiu iirar swoki owomwarkaiyuwi mi ti hariinan inkamin siya wi inigak nwo rani. Nningaka. Iya Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana sairin. Mi inkamin Moses siir siyiu komii siir siyiumwoki siyiumwowin mi profet kam ikim sowiir sibgu api mi iikam imiirin hariinanar swoki owomwarkaiyuwi mi siya wi inig komiigaka nwowi iya Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana.

20 Mi hariinankinuwi kara kimiirin yaimwowar boinkii mi kimiir siyiu miyikin ti kamim siyiu komii ninokninkiniyim mi Farisi simiir siyiu iirin haibur karamae nwowi, iya Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana sairin kima wi wara nwo rani. Iriig.

Kwoin haugihauga whiyeni siyugin

21 Kima bidi wakaeyim Adi Komii siir yaiyim, biya Moses siya win boingikim, saeya hinina boinka, kira inkam kipi nisomao mi inkam nwirin inkam nwirni nisomaowi mi siya wi yaigak nwowi.

22 Mi kara yai kwira pi sair warar ninkin boinki mi inkamin siir nomiiyauin io siir nwowi mi ti inkamin wi yaigak nwowi mi inkamin nwirin siir nomiiyau iir nighbumbuwi mi ti inkamin siya wi yaigak nwowi kaunselmi biyan kamim simakain. Mi inkamin hinina boini kira hab whaowaekin mi ti inkamin siirin sima wi paeya nikropki.

23 Mi kira diminim Adi Komii krimiir Wanin siir priihauuanin siir hiya sair kingiin nini haigingigi mi kira ha naingwowaerkaigi kiriir nomiiyauin siya kinaka iokakiniwi, whisarii rani, diminin karar tirkin siirin siya kiriirin io asi nwokin.

24 Mi kira diminim kira priihauuam tirim Adi Komii siir, yim siir hiya sair kingiina tikini haigingig. Mi kira ha tiki am, kiriir nomiiyauwin io kinaka nwowin siiram yai saika nini

kisisop boiniuwam. Mi kira saika nini kisisop boingigi, iripa nongwomamair aeyam mi kira wi haini swoki am mi kiriir diminim kira prihauuwam tirim Adi Komii siir mi siirin haini tini hauuu.

²⁵ Mi inkam nwirin kiriirin inkam komiiyin yai hidiyin yai saika boinam tiri, iya kowa siyu hirar niki apamiya sairin mi kira kipi kimimin, saika yai ha kisisop boinsasaugi iripa nongwomamair aeyamin. Ni wi ti inkamin si pi boinmauugiyuwisi inkamin yai hidiyin si mi yio wi polismi in hauugi, sima nini hugripkiikikaigikim maeyauwa huuyokiyokaiya mai biyie mriiya saiir.

²⁶ Kara kiriirin yaimwowar boini mi kira ta kiriir hik saiir umir iir sainsisau karamae nwowi mi ni kira omaka huuyokiyokaiya mai biyie mriiya saiir hiranki wi aisiima niki haiburgig rani. Niingaka. Iriig.

Nonkwonani siyuin siir tirbuwi ikin

²⁷ Kima bidiya iki wakaeyim yaiyim biya Adi Komii siya boinkiyim Mosesni siyuim sim, siya hinina boinkikin, kira nonkwonani siyuin siir kipi tirbu.

²⁸ Mi kara kimiirin pi yai kwira saiir warar ninkin boinki. Inkamin siya nhwo ara kigikigi wig iramin mi tiki hiriinan inkamin siir kwoinin yio nonkwonani siyuin siir bidi tirbuin.

²⁹ Mi kiriir inigan nhwonain kiriirin siya nipiyaokinami siyu biyie tiram mi kira siirin habitkigi. Yio miyik rani, kiriir piu haimiya saeya mi kiguguwi mi iripi hiriinan yio miyiki miyik rani, kiriir piu irkaka saiirin paeya nitkaigi.

³⁰ Mi kiriir ina iniga kiriirin saeya kiyapiyaokinami siyu biyie tiram mi saiirin kaigrip itkaigi. Yio miyik rani, kiriir piu haimiya saeya mi kiguguwi, iripi hiriinan miyiki miyik rani, kiriir piu irkaka saiirin paeya nitkaigi. Iriig.

Wigkam sopni siyugin

(Mt 19:9; Mk 10:11-12; Lk 16:18)

³¹ Biya Moses siya hinina win boinkikin mi inkam nwirin siya siir wig aiir sopkiyam naingwowi mi siya saiir sopkiyamin yokwo witisim kwira win hauugi.

³² Mi kara yai kwira kimiirin pi warar ninkin boinkii, inkamin siir wiga aiir sopkii mi siir wig saeya hii bi nanaemiminka. Ti inkamin siya tirbugikin ta wig aiirin iya saeya kam nwir nini onkwonaiuwa mi saeya hii asi nanaeka. Ti mhoiiyan kamain saeya swokini owiuwin siya iripi hiriinan sowawaiyin hii asi nanaeko, ti hiriinan siyuin yio biyan kam ieyar tirbugikin. Iriig.

Adi Komii siya nimbini siyugin

33 Mi yai nhirim biya brougae Moses siya winim yokwoni Adi Komii siir hirankin, siya hinina boinkikin, iya kira Adi Komii siir inigin siir nikopaisisiri mi kira kipi nikopaisasae.

34 Mi kara yai kwira kimiirin pi warar ninkin boinkii, kima dimin nhirim nimbinam tiriiyim mi mhoiia kipi swoki ikopaisisir. Nningaka. Mi kima ninomor sairin whisarii kipi nikopwaisisir. Whisarii rani, ninomora ya Adi Komii siir maeyauga.

35 Mi kima dimin whiram nimbiniyim nu iirin whisarii kipi nikopwaisisir. Dimusi rani, nun yo Adi Komii siir iga aiiir nokwosiisika. Mi om komii Jerusalem in iriipi hiriinan kipi mi tir. Dimusi rani, yo Inkam Komiiyin Adi Komii siya nu kigriraowiyin, yo siir om komiigin.

36 Mi kira kiriir mwoin siir kipi dapboin ikopaisisir dimin whiram nimbiniyim. Nningaka. Dimusi rani, kira kiriir kana sair kanmai whir tirim wi dig nwo rani, whisinin yhiuwinan nwowamin. Nningaka.

37 Iya kima iikamim simiirin dimin mini, kima hinina boin, ihi kara wa tiri, iyie? Kara wi tir tani. Ti siyiu hininin yo wadiek in mi kira yaeya yai kwir swoki boini ya saeya Setan siir yaiga. Iriig.

Yamdiyamdi tirni siyugin
(Lk 6:29-30)

38 Kima bidi wakaeyim biya Adi Komii siir yaiyim Moses siya hinina win boinkim, inkam nwirki kiriir nhwo iir mintibugii mi ni kira siir nhwoin yamdiyar ti swoki hopripugi. Mi inkam nwirki kiriir bigmiu iir ninouhai mi kira siir bigmiuw in wi yamdiyar ti swoki inouhai.

39 Mi kara kimiirin yai kwira pi warar mi inkin boinkii, kima iikamim kimiir tumbuwiyim simiirin yamdi kipi swoki tirbu. Nningaka. Mi kimiir yaeka inkam nwirki tiokii mi kira yaeka yarmi kwira ha ti swoki inkipit okwoki, siya swoki inkin tiokiyam.

40 Mi inkam nwirki kiriirin inkam komii yai hidiyin saika boini kiriir yuisa kou ana sair haiyam mini mi kira siirin yuis prieiya pi irkak aiiirar nii irkakiya warar dinkin hauugi.

41 Mi inkam komii nwirki kiriir boini kingiin niimau siir digworaekwo imiir hainamim mi kira saika ha ti swoki hainis apnam arurig mi kira maigimaigra dwonam.

42 Mi inkam nwirki kiiiram srii dimin whir siir hauuam mi kira siirin ha hauugi. Mi inkam nwirki kiriir waraurankin priihainami dimin whir mi siirin ha prii hauugi. Iriig.

Siyiun sau omomin siiram naingwowi ieya
(Lk 6:27-28,33-36)

43 Kima bidiyar iki wakaeyim yaiya biya kam nhirim sima boinkiya saeya hinina boinka, kima kimiir nomiyauwim simiiram daingwo mi kima io kimiir sau omomim simiir dwo.

44 Mi kara yai kwira kimiirin pi warar ninkin boinkii, kima kimiir sau omomin siirsi daingwobuna mi iikamim kimiir tirbumbu ninkin haiginuwiyim kima Adi Komii siiramim simiiram kwisboinki simiir whinkinsiis haiginuwam.

45 Mi kima ti hiriinan siyuin siir tiri mi kima wi kimiir Adi Komiiyin ninomor kouanin wi siir yinisim nwowi. Mi siya bieyin wi siir tirki, iikam biye biyeyim mi iikam wadie wadie ikim simiir koua niuyaim. Mi siya nao pa mi tirkii, iikam biye biyeyim mi iikam miyik miyik ikim simiiramim. Mi hiriinanin kima iikam whiekakim simiirim daingwokwonanaei.

46 Mi kima iikam kimiiram naingwowiyim simiiramar timi naingwo. Mi kima wi piki hinin diminin siir hai? Nngaka. Adi Komii siya kimiirin wi dimin whir hauu rani, yio ti hiriinanin dimin komii rani. Mi kam biyeyim omom omomi umir haiiyim yim iriipi hiriinanar mi tirikim kamim simiiram naingwowiyim. Ti hiriinan diminin yio dimin komii rani.

47 Mi kima kimiir nomiyauwim simiiraramar hinina boini, akamie mi kima wi dimu dimin hai? Adi Komii siya wi dimin whir swoki hauu rani. Nngaka. Yio ti hiriinanin yio dimin komii rani. Iikamim naingwo tibiimii karamaeyim sima hriiyar mi tirikim, yio dimin komii rani.

48 Kima sibgu dwowipisu iikamim simiir whwonkam idan, kimiir Adi Komiiyin ninomor kou hiranin siya sibgu owipisuwiya sair hiriinan. Iriig.

6

Iikam Paeprikabim simiir whindiriraerar haiginuwi siyiu ikin

1 Kima sibgu mintarao, kima ha kipi naingwo kimiir inig imiir hainanim mi kima mi miyik miyikim Adi Komii siirim, iikamim simiir whwonkam ida nnsiimauim sima nwoki kigim. Nngaka. Mi kima hiriinan tiri mi kima wi kimiir Adi Komiiyin ninomor kouanin, wi siir digworaekwowim simiir hai rani. Nngaka.

2 Mi hiriinanki niuwi kira iikam paeprikabim umir digworaekwo simiir hauuwi, kira kamim kid masiyim bi simiir kipi nikropki kimiir bi namkwokinamin, ti kamim niksisaeyim simiir hiriinan mi iya sima diminin paeprikab iikamim simiir hauuwiyim iki siyuum sim sima hiriinan minam tiri iikamim sima nwoki hainanim simiir inig imiir. Kara kimiirin yaimwowar boinki simiir diminin, yim sima

bidi haigiyim mi Mhoiyya Adi Komii siya simiirin wi dimin whir swoki hauu rani.

³ Mi kira iikam paeprikabim simiir whinkinsiis haiginuwi mi kima digworaekwowim wi iikam nhirim simiir whwonkam ida kipi hauu o iikam nhirim simiir kipi boinmauu.

⁴ Kira hindara haigiprakai hauu mi mhoiyya kiriir Adi Komiiyin siya kigi kira siyu miyyik tirin mi siya wi dimin miyyik miyyik imiirar mi hauugi miyya kira miriyya sairsiiyin. Iriig.

Nhwo kwisboini siyugun
(Lk 11:2-4)

⁵ Mi iyya kima nhwo kwisboiniyim, kira iki kamim niksisaeyim simiir hiriinan kipi tir, yim simiir kwoinim minaramar naingwowikim nhwo iki omakaim yaimin dimin nidwokai wakaeyim mi iki siyu komiiyim sim siyumig siyumigim sim kwisboinamim iki iikam simiir whwonkam ida mi sima simiir inig nwoki hainanim. Kara kimiirin yaimwowar boinkii. Yim simiir diminim bidiyar haiyim biyar. Mi Mhoiyya Adi Komii siya simiirin wi dimin whir hauu rani.

⁶ Mi kima nhwo kwisboinam mini kimiir Adi Komii iirim, kira kiriir yapa maeyau krakra damwowu, pi inkamki kig karamae kimiir ywo mi mhoiyya kimiir Adi Komiiyin inkamki kigmimin karamae nwowin mi ta maeyau krakra aiiirin wi siya siyar kigi. Mi siya kiriirin wi siyu miyyik iirar nisiimauwi.

⁷ Mi iyya kira nhwo kwisboiniyim mi yai nhirim kiriir kwoinairgar kipi naingwo kiyaiyokiyokiyam, iikam biyeyim naingwo tibmii karamaeyim simiir hiriinan. Nningaka. Sima hiniina naingwokim tiki yai prie prieiyim sima kwisboiniyim mi simiir uruwai siyaowaiyim simiirin pa wakaei.

⁸ Kima simiir siyu iir kipi nap. Whisarii rani mi iyya kima siiram niki sruboim karamaeyar niki owiyim mi kimiir Adi Komiiyin siya bidiyar yonkwokikaiwinin, diminin kima hainguguin siirin.

⁹ Iya kima nhwo kwisboiniyim kima hiniina kwisboin, krimiir Adi Komiiyin ninomor kouanin: krima kiriiram kwisboini kiriir inigin siirin dimin whirki bi kibukin.

¹⁰ Iya kira digworaekwo whiekakim simiir kigirkakan aeya witsisau, mi krima nu tirin, wari ninomor kouanim Adi Komii siir paekwosimim sima mi wakaeyokna diriraerariyim simiir hiriinan mi wakaeyokna diriraeraram tiri.

¹¹ Kira panaowin krimiirin naeyim pi taka iyya sair naeyiriya whaugi.

12 Kira křimiiř dimin biyie biyieyim simiiř haiyoprimdiyumiigi, iikamim křimiiř tırbuım křima haiyoprimdiyumiigiyım simiiř hiriinan.

13 Mi kira dimin biyieyim křimiiřim kipi kigninkinki křimiiř kinankıuwam mi kira křimiiřin yiu biyiemi biyan inkam komiiyin siirsi ti haiyapyok haiginiu!

14 Wakae mi kima iikamim dimin biyie kimiir tırbumbu haiginiuwım, simiiř dimin biyie imiiř haiyoprimdiyumiigi mi kimiir Adi Komiiyin ninomor kouanin, kimiirın wi hiriıyar mi tiri.

15 Mi kima iikam nħirmi dimin biyieyim simiiř haiyoprimdiyumiigi karamae nwowi mi kimiir Adi Komiiyin ninomor kouanin, kimiirın wi hiriıyar mi tiri. Iriig.

Nae haiyani siyiu iki.

16 Mi iıya kima nae min haiyaeiyım mi Adi Komii siirım kwisboıniyim, kimiir whwonkamim iki kamim niksisaeyım sim ninkikiyim, hiriinan kipi ninkiki. Simiiř whwonkamim minam ninkiki iki iikam nħirim sima nwoki boınım, yım nae haiyaeikim mi simiiř inig nwoki hainanım. Kara kimiirın yaimwowař boinkii, yım sima simiiř digworaekwowım bidi haiyim.

17 Mi iıya kira nae min haiyaei mi kırıir whwonkamın sibgu whausok tatao mi kana ha timi sibgu hopsın.

18 Mi sima kırıirın wa ninoknıknın tani kira mħigiı naowi. Nıngaka. Kırıir Adi Komiiyin inkamki kig karamae nwowiyın, kırıirın wi sasar ninoknıknini. Ti digworaekwowım kira nımprio diriraerarım. Mi mħoiıya siya wi siyiu miıyık iıırar tiri kırıirın wa hauu kiıyiuwi. Iriig.

Siyiu digworaekwo miıyık hangiriyiu haigini ikin Adi Komii siir ħir

(Lk 12:33-34)

19 Digworaekwo miıyık miıyıkim kiramair kipi hangiriyiu haigina ti nu iıirın. Yio tiki nuın kikom tapın aii minım wi sima tırbumbugiyami. Mi kamim ħii tauaeiyım pi omaka aıırar niınikirimtio ninopkainami ti digworaekwowım simiiř haiyam.

20 Mi kima nu tırın miı miıyık miıyıkim ninomor kou ħirın wi Adi Komii siyar hauuwi yio kikom tapın aii mınki bi tırbuwikim mi ħiıyan kamım wi niınikirimtio ninopkainam tani digworaekwo tauaeıayamın. Nıngaka.

21 Mi maeyauwa kırıir dimin miıyık miıyıkim sima nwowın mi kırıir kwoinbudın omwai waiyayokiyokiııyın wi ti om iıırar mini owouwi. Mi kira nuan diminım simiıram kipi naıngwokwonanae. Kira Adi Komii siir dimin imiııram daıngwo iski. Iriig.

Kwoin niuyani paeka
(Lk 11:34-36)

²² Nhwowin yio piu sair niuya haiginuwikin. Mi kiriir nhwowin wadieyar niki owi mi kiriir nhwowin digworaekwo whiekakim simiirin ina kigomok irkakin nhwowin yio piu irkaka sairar niuya irkakikin, kwoinin yio nhwonakin mi kira sibgu aingwowi mi kira wadieyar nwowi.

²³ Mi kiriir nhwowin siya biyie nwowi mi ni wi hindara natisir whaowae iuwi. Mi kiriir kwoinin dimin biyeyam naingwowi mi siya wi nibwomambwo komiiyar namwowiuwi mi ti diminim kiriir waraur nwowim yim miyiki miyiki mi iuwi. Iriig.

Kwoin whisairni siyugin
(Lk 16:13; 12:22-31)

²⁴ Mi inkamin biyan inkam nwiswo sowiir mi miyik kwiso sowiirar sibgu mirii swowi mi siya wi kwira sair sibgu mirii mi kwira wi digumii haigingiki mi ta ii aiararin siya umir mi aiiaramar naingwo tibmii iski mi siya Adi Komii siir mi miyiki sairin wi panina sibgu mirii, ha? Nningaka. Iriig.

²⁵ Mi kara kimiir asi boinki mi kima kimiir kwoinbudin siirsi kipi naingwoyimiyok boin mi ha kipi boin, krma wi dimu dimin naei? Mi wi dimu dimin kwiyaei? Mi kima kimiir piu aarsi kipi naingwoyimiyok boin, krma wi dimu dimin mi haigiprakai. Mi tari kiriir kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyin, ini nae siir haiburin mi kiriir pua ini yuis sair haibura. Adi Komii siya tirkikin kiriir piu kwoinbudin mi kira siirar wakaeyokna iski mi ti diminim kira whaowaeyim wi siyar hauwi.

²⁶ Kima ipiyin imiir kigninokninkinki, yim sima nae min bi ninkikin aeikim mi naeyim omakanau bi mi mirii haigiikim. Nningaka. Mi kimiir Adi komiiyin ninomor kou hir nwowin, simiirin nae siyar hauu aeyiski. Mi wim kima ini ipiyin simiir haiburim mi siya kimiirin wa sibgu kigriraowi.

²⁷ Mi kimiir nwirki ha naingwowi, siya biewi nhirim wi omwaiyar swoki hainis waiyayokiyoki, aniya? Nningaki nningakanga.

²⁸ Mi kima yuis digworaekwowam dimusi naingwokwonanaei? Kima kipim numir nwowiyim simiir kig, yim sima panin panina nimbiamyami. Yim sima minan mirii rani. Nningaka. Mi yim sima yuis min bi nonkwokwowikim. Nningaka.

²⁹ Mi kara kimiirin yaimwovar boinki, biya inkam komii Solomon siya puaiyim siir puaipai puaipayim, ta kipa sair hiriinan puai miyik bi nwoka. Nningaka.

³⁰ Ta kowa saeya mi kip aka Adi Komii siyar sibgu tirki mipi miyika nimbiamyami. Tapa ko kip sowa wadiyar nwowi mi waka sowa waigi mi wi paeya sima nitkaigii. Mi wim kima ini ko kip sowiir haiburo. Mi Adi Komii siya wi kimiirar mi sibgu kigriraowi. Mi kimiir naingwo tibmiiya Adi Komii siirimin kirie nwo karamae dimusi nwowi, ha?

³¹ Mi hiriinanki niuwi kima hinina kipi naingwoyimiyok boin, krima wi dimu dimin naei mi wi dimu mi haigiprakai sasaei piua kima hiriinan kipi naingwo. Nningaka.

³² Yio tiki hiriinan digworaekwowim simiiramin iki iikamim naingwo tibmii karamae nwowiyim, sim ninaingwoyimiyok boinikim. Mi kima simiir hiriinan kipi naingwoyimiyok. Mi kimiir Adi Komiiyin ninomor kou hir nwowin, siya ina ninokninkinin ti digworaekwowim kima hainguguwim simiirin.

³³ Kimiir biyan kwoinin ta iya Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana mi siir siyu miyik ieya minan siiram ti mirii. Mi mhoiia siya ti digworaekwo nhirim wi kimiirarar swoki inkin hauu mimirki.

³⁴ Mi hiriinanki niuwi kima digworaekwowim waka nimbiamanim simiirsi kipi naingwoyimiyok. Mi iigwir iigwirin dimin hikak hikakim ha nimbiamikim. Mi tapan dimin hikak hikakim nimbiamiyim simiirarar hai, wakanim simiir wara kipi ninkin hai. Ta iya saiir digworaekwowim yim simiiraramar timi naingwo. Iriig.

7

Inkam nwirni kipi hid (Lk 6:37-38,41-42)

¹ Kima inkam nwirni kipi hid wim wi Adi Komii siya mi hidisi.

² Mi ta hiriinan yaiya kima boin hiuriyuwa iikam nhirimi mi Adi Komii krimiir Wanin siya kimiirin wi hiriinanar mi boin hiuriyuwi. Mi kima iikam imiirin hiriga mi hauuwi mi Adi Komii siya kimiirin wi hiriinan iirar swoki iyopkaiyuwi.

³ Mi kira paeka sima kiriir nomiiyauwin siir nhwo iir nwokaiya saiir dimusi kigi mi kira wara paemir komiia kiriir nhwo iirar nwowa saiir bi naingwowarkainakin, aniya?

⁴ Mi kira kiriir nomiiyauwin siirin hinin dimusi mi priiboini, nomiiyau, kara wara paeka kiriir nhwo iir nwowa saiir haiyam tiri mi wara paemir komiia kiriir nhwo iir kiikirinua ya dimuga, ha?

⁵ Kira niksisaeayaki waiwigin! Kira biyin wara paemir komiia kiriir nhwo iir niripua saiir tiki inikiibwaeki. Mi mhoiia kira wa nwoki kigomok inikrae haiyim kiriir nomiiyauwin siir nhwo hir nwokaiya paeka sima saiirin.

⁶ Kima dimin miyyik miyyikim Adi Komii siirim dimin whirki kimbu karamaeyim inkam biyieyem wrananim simiir kipi hauugi. Dimusi rani, mhoiyya kimiirin wi simar swoki kwaeniniyokna pii. Kimiir dimin miyyik miyyikim iikamim hunanim simiir kipi hauu. Dimusi rani, sima ti dimin imiirim bi naingwokim mi ti diminim wi igani sima ninkin okwonami. Iriig.

*Inkamim nhwo kwisboinanaeyim simiir siyiu ikin
(Lk 11:9-13)*

⁷ Mi kima Adi Komii krimiir Wanin siiram kwisboini diminam mi siya wa hauuwi kimiirin. Mi kima diminam hansiri mi kima siirin wa kigi. Mi kima ano iir kaigakani mi Adi Komii siya wa haiwaokii.

⁸ Mi kara kimiirin yaimwowar boini, inkamin Adi Komii siiram kwisboiniyin sima pi dimina mi haii. Mi inkamin iki diminam mi hansiriyin yio siya siirin wa hauuwi mi inkamin ano kaigakanii mi Adi Komii siya siiramim wa haiwaokii.

⁹ Mi kimiir inkam nwirin siir yinisimim siya siir ad iiramim nipuam boini mi adin siirin wi siiya hauugi, aniya? Niingaka.

¹⁰ Mi yinisimim ad iiramim anasuum boini siir hauuam mi adin siirin wi mipug biye siir hauugi, aniya? Niingaka. Siya wi hiriinan tir tani.

¹¹ Mi kima ti iikam bibiyeyim, hai min tauaeiyim sima simiir yinisimim simiirin dimin miyyik miyyik imiirar mi hauuwikim. Kimiir Adi Komiiyin ninomor kou hir nwowin siya ini nuan ad imiir haiburin, siya dimin biyekak rani, yio siya wi hiriinan digworaekwo miyyik miyyik imiirar mi sibgu hauuwi iikamim siiram srii.

¹² Kara kimiirin yaimwowar boini, ti yaeyim simiir yaimwokiayimwowa biya Moses mi profet kamim sima winkiyim yokwoni sima. Siyiu miyyik diriraerar iikam nhirim simiirin kira naingwowiyim sima diriraeraram kiriir saiir hiriinan. Iriig.

*Ano kopsim mi ano komii
(Lk 13:24)*

¹³ Kima ano sapisapin siirgi siirar dapninopkainam. Dimusi rani, anowin maeyauwa paekaka saiir hiriir namiyin, yio prasae rani, bwaeya komiigin. Mi siyuin siir namiyin bimbuiwi rani mi iikam whiekakim wi siirar nami.

¹⁴ Mi anowin kwoinbudin omwai waiya yokiyokiiyin siir hiriir namiyin yio kabigikabi rani. Mi iikamim ti siyuin siiram namiyim miinan miriinamikim. Mi siirin nwinwira iriraki hansiryiskaii. Iriig.

*Kima profet niksisaeyim simiirsi mintarao
(Lk 6:43-44)*

15 Kima profet niksisaeyim simiirsi mintarao yim sima kimaka wi yai iyop nini onii. Mi wim kima wa naingwowi sima inkam miyikim yaimwovar boinikim. Nningaka. Mi simiir kwoinim yim miyiki miyiki mi iuwi, ini wranan ywowin, kimiir niksisaeyam mi sima kimiir naingwo tibmii aiir warar mi tirbuwi.

16 Kima bidiya yinokninkinim simiir siyuiin sima tiriyin. Mi ti pae sinin siya wi tab bud rani mi niowin iriipi hiriinan siya wi am mi bud rani. Nningaka.

17 Mi hirii hiriinankina pae miyik miyikim yimbi paenid miyik miyik imiirar mi budi mi pae bibiyeyim yimbi paenid biyie biyie imiirar mi budi.

18 Pae miyikin siya paenid biyie bi budigin. Nningaka. Mi pae biyeyin yio paenid miyik bi swoki budigin. Nningaka.

19 Mi paeyim nae miyik bud karamae nwowiyim yim wi paeya sima niyitkaigaii.

20 Mi kima wa ninokninkini profet niksisaeyim simiir siyuiin sima tiriyin.

*Kara kiriir bi ninokninkin
(Lk 13:25-27)*

21 Mi kima hinina daingwo iikam whiekakim sima kariirin hinina dapikiuwi, kariir Biyan Inkam Komii, sima Adi Komii siir yinisim tani. Nningaka. Sima wi nhirkimaka nami iya digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana ninomor koua hiriirin. Mi inkamin kariir Adi Komiiyin ninomor kou hir nwowin siir kwoin iirar sibgu api mi siya wi siir kigiraowi.

22 Mi taka ii komiia Adi Komii siya iikam whiekakim simiir hidi, wi kariirar dapboin wini, Biyan Inkam Komii, Biyan Inkam Komii, nam krima kiriir inig iir miriigim! Adi Komii siir yaiya iikam simiir. Mi iki uridyiu biyie biyeyim simiirin krima kiriir inig iirar haiswonimniskigim! Mi krima dimin kirie komii komiiyim kiriir inig iirin kasakasa bi tirkim!

23 Mi taka ii aiirin kara simiirin wi hinina boinmauu wakaei, kara kimiir bi swoki inokninkin miminkin. Nningaka. Kima siyiu bibiyie tiraki waiwigim, kima damki! Iriig.

*Omaka isair miriini siyugun
(Lk 6:47-49)*

24 Mi inkamin kariir yai aiir wakaeyokna diriraerari, yio tiki hiriinan inkamin kwoin miyikakin, yio ini inkamin omaka siya idwo miriyyin ini siir hiriinan ywowin.

25 Mi ta iya opud nao owie komiiyin ha nitin ta omaka aiir namitunii mi saeya bi nakainamka. Nningaka. Dimusi rani, ta omaka ini siya kirie kirieyim nu aowa nwokaiyim simakar yauni owiuwim.

26 Mi inkamın ta kariir yai aiir wakaeyokna karamae nwowiyın, yio ini ti inkamın omaka aowi maeyau miriyyın ini siir hiriinan ywowın.

27 Mi iya opud nao komiigi nitiyim mi owie komiyyın ha mi itin mi digworaekwo hiriinanım ta omaka aiir namitiuniyim mi saeya ina yakainama. Ihi, saeya ina yakai imik iuguskiya.

Jisis siir kirie komii aeya

28 Jisis siya ti diminin siirin ha boin digiyın mi iikam whie komiyya ini hindara yanaakiyim ti yai hiriinanım siya boinmimauuwım simiirsiyın.

29 Dimusi rani, siya simiirin kamım siyiu komii ninokninkiniyim simiir hiriinan bi boinmimauugin. Niingaka. Siya simiirin inkamın inigakin siir hiriinan boinmimauugin. Iriig.

8

Jisis siya inkamın paowai minkim pisikomkopouwın siir haiswoniskiigin

(Mk 1:40-45; Lk 5:12-16)

1 Mi Jisis siya mhiu hiranki niunaiiniyim mi iikam whie komiyya ini siir mhoiyar sidkaenamım.

2 Mi inkam nwirin paowai minki pisikomkopouwın ha nitin siiram mi siya ogmwo ini siir whwonkam idair ini akaihiuniyim. Mi siya ina boinin, Biyan Inkam Komii, kira kariirsi naingwobumbuwi mi kira kariirin pa haiswoniskiigi.

3 Jisis siir ina siir ha nonkwokiyın mi siya ina boinkiyın, kara ha naingwowi, kira wadiyar dwoki! Mi paowai minim siir pisikomkopouwım ha digiyım mi biri kimiminkikin siya ini wadiyar ywokiyın.

4 Mi Jisis siya siir boinki, kira sibgu wakae! Kira wi inkam nwirni kipi swoki boinmauumımın. Niingaki, niingaka. Mi kira kiriir pıua pris inkamım simiir tını iisiimauuiu. Mi kira wi naemin dinkin imiyyaeki, biya Moses siya boina sair hiriinan. Mi iikamım sima wa nwoki inokninkinım kiriir ma Adi Komii siya bidi digiya. Iriig.

Jisis siya sauan kamım simiir biyan inkamın siir miyan inkam iir haiswoniskikin

(Lk 7:1-10)

5 Mi mhoiyya Jisis siya om Kapaneam hiriir napninopkainamın mi om komii Rom hiran kamım yaii niniyim simiir biyan inkamın ha nitin mi siya siirin hinina yasriini,

6 Biyan Inkam Komii, kariir miyan inkamın siya makakin, ini omaka hirar whwonkaiyin. Mi siir iga in minim bidi yaowiguskiyim mi siir pıua kimpipisu prasae kin tani.

⁷ Mi Jisis siya siirin hinina boinki, siirin pi kara nini haiswo niskiiyuwi mi siya pi wadieyar nwokii.

⁸ Mi kamim yaii niniyim simiir biyan inkam ieya boin, Biyan Inkam Komii, kara inkam paii rani mi kira kariir omaka pa nit rani. Kira hinda yaiyarar boinki mi kariir miyan inkamin pi wadieyar nwoki okiyim.

⁹ Mi an kara iriipi hiriinan ini iki kam nhirim inigakim kariir kigriraowiyim, ini simiir aowa mi owin. Mi karaki karar kigriraowiyim, kamim yaii niniyim simakisimaigim. Mi kara nwirni boinkii, kira dam! Mi siya pa mi ami. Mi kara nwirni, hinina mi boinkii, kira wit! Mi siya pa mi iti. Mi iki kariir miyan inkam iir boinkiyim, kira ta mi aiir ti mirii mi siya pa diriraerarii. Kara bidi yinokninkinin kira pi yaiyara boinki, kariir miyan inkamin pi wadieyar nwoki.

¹⁰ Mi Jisis siya ta yai aiir wakaeyin mi siya ini hendarar yanaakiyin. Mi siya kimidina iikamim siir mhoiyar namim simiir boinki, kara kimiirin yaimwovar boinkii, kara iikamim Isrel mi iikam nhirim simiir hirin inkam nwirin ti inkamin siir naingwo tibmiiya saiir hiriinan naingwo tibmii inkam nwir bi kigin. Niingaki, niingaka.

¹¹ Kara kimiirin yamwovar boinkii, iikam ombud komiiyin bieki nitiyin mi bieki nikiiyami ikin, wi hiranki niti mi sima wi krimiir brougaeyim Ebrahim Aisak mi Jekop, wi simakar nini idwo aeyuwu, maeyauwa Adi Komii siya iikamim mi digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana saiir.

¹² Mi yinie whiekakim nu Isrel hir niyioninkinin simiirin wi Adi Komii siya nhinikriropkii, maeyau imiriima saiirim. Mi ta maeyauwa sima kauu prasae kin tani. Mi wi simiir big imiirar naegiyimkiyikaeyami.

¹³ Siya ha boin digiyin mi Jisis siya yaii nini kamim simiir biyan inkamin siir boinki, kira omaka dam! Kara ha naingwowi, ti digworaekwowim, wi ta kiriir naingwo tibmiiya wadie saeyar swoki imbiyami. Mi ta yaiya saiir mhoiyya biri kimiminkikin, ta ti aiirarin, siir mi mirii inkamin ini wadieyar ywokiyin. Iriig.

*Jisis siya Pita siir niu aiir haiswoniskikin
(Mk 1:29-34; Lk 4:38-41)*

¹⁴ Mi mhoiyya Jisis siya ha namin Pita siir omaka hiriir mi siyar kig, Pita siir niua hai hirar whwonkaii. Ya ma piu huuwa kiniya saeya niiga.

¹⁵ Mi siya saiir ina aiirarar nini onkwokiyin mi ta ma piu huuwa kiniya saiir nwowa ina digiya. Mi saeya ha ninsiin idwowa, ini siir nae imiirar swoki kwinsiin diriraerara. Iriig.

¹⁶ Mi mhoiyya naiowaka sima, simiir iikamim uridyiu biyekii nitkiyim, ina yitim Jisis siiram. Mi siya iikamim

uridyug; ntkiiyim simiirin hinda yayarar boinkiyin mi ti iikamim ini wadiyar ywokiyim. Mi siya iikamim maki niiyim simiirin warar yinkin haiswonimniskigi.

17 Mi siya ha boin digiyin mi yai kwira biya Adi Komii siya boinkiya profet Aisaiani, sair swoki boinourwokaigikin. Siya hinina boinkin, siya bidi haiyoprindiyumigiyim krimiir ma biye biyeyim mi krima miyik asi nwowi. Iriig.

*Siyyiin Jisis siir mhoiyya nami ikin
(Lk 9:57-62)*

18 Jisis siya iikam whie komiyya simiir kigin, siir nakaeyokaniyim mi siya kamim siir kigna miriiyim simiir boinki, nimbini hinda whigbid mirmiya ninidnadam.

19 Mi inkam nwirin siyyu komii ninokninkiniyin ha nitin mi kimidina siya yaboini siirin, hae! Ti nowomwarkaiyuan inkamin kara iki omom omomim kira namim tiriiyim kara kinaka warar kainanaowamar tiri.

20 Mi Jisis siya siir boinki, ini wakaeyin, niimauan wra biyeyim, yim nu tirin nokakargim. Mi ipiyinim iriipi hiriinan, omakakak. Mi Yaowae Adin nimomor kouanki nitin, yio piu kikinsiisan maeyau karamaeyairgin. Niingaki, niingaka.

21 Mi siir kigna mirii inkam nwirin siya boin, Biyan Inkam Komii, kara biyin kariir ad iir nini haingikaigiki. Mi kara pi kariir mhoiyya niti.

22 Jisis siya ina yowarkii boinin. Niingaka. Kira kanaka tariinanar kwit! Wari inkam wirin, yio inkamim naingwo tibmii karamaeyim inkam wirnanim yim sima, simar ti swoki haingikai. Iriig.

*Opu komiyya Jisis siya boinkiya ina digiya
(Mk 4:35-41; Lk 8:22-25)*

23 Jisis siya ha boin digiyin mi siya i aiir nani kwiriiyin mi siir kigna miriiyim kamim, yim ini warar mani kwiriiyim.

24 Mi sima ina yinidnadamim yarmiiya mi opud whoimwani rani, whii hir hugnatmairiba. Mi hinina pariiparii i aiir niswatnatkaiyim. Mi siya ini inau hirar whwonkai taowin.

25 Mi kamim siir kigna miriiyim, ha namim, ina yami inidguwim siir. Mi sima boin, Biyan Inkam Komii, kira krimiirsi daingwoyimyok mi krimiir whindiriraerarki, krima pa nokwomwainainami.

26 Mi siya simiirin hinina yowarkii boinki, kima dimusi nididi, ha? Wari kimiir naingwo tibmiiya saeya komiigi mi iuwi! Mi siya ha boindigiyin ina yinsiin idwokaigiyin mi kimidina io opud hinin sowiir ywoki. Mi biri kimiminkika opuda ina yinkisanakiya mi opa ini mokmokuwaiya ywomaimiigiya.

27 Mi siya hiriinan tirkiyin sima ini hindara yanaakiyim. Mi ini sima simar yomboin amboinkiyim, siya ti inkamin dimu naeikisae. Opud hinino ini siir yaiyar mi wakaeyoknakiyo, ha? Iriig.

*Jisis siya haiswoniskigigo inkam nwisu uridyugu nitkiyo
(Mk 5:1-20; Lk 8:26-39)*

28 Mi Jisis siya whigbid mirmii kwira saiir hiriir ha nimbiamin, Gadarani nu siir mi inkam nwisu uridyu biyieki nitkiyo ina yitwo siiram. Mi ti inkam nwisu sowa maeyauwa inkam haingikaiya saiir hiranki nitko. Mi inkam nwisu, sowa uridyu biyienan bidi ywokiyo. Mi ikamin ti siyu iir paninsi yapsi, sowa tiowisi sima hiriinansi nididgim.

29 Mi sowa ina kauwok boinamnakiyo, ti Yaowae Adin ninomor kouanki nitin, kira krimiirin dimu dimin tiram nitkin, ha? Mi iya digana ina niki owa kira maeyau biyieya saiir nikropkiyana krimiir tirbumbuamin.

30 Mi ti hu isid komii whirin arurig hirar nokwo aekin.

31 Mi ti uridyu isid komiyyin ha nhinkii kaugiyim mi ina boinkiyim Jisis siirin mi kira krimiir nhinikriropkii mi kira krimiirin wari hu isid komiyyin siirin dikropki.

32 Mi Jisis siya simiirin ina boinkiyin, kima damki! Mi ti uridyu biyeyim sowiir ha haiburgiko mi sima ina yamkiyim ti hu isid komii iiram. Mi ti hu isid komiyyin ha niwitamin, ini siiyeno whirin siirarar iwit iugugusamin. Mi sima ini mhuuno whi kwira saiir kwiyaehaingrimkrikii aokaonamin.

33 Mi kamim hu imiir waikaowiyim, sima ina yidamkiyim. Mi sima om komiyya hiriir ha niwit nimbimbiamin mi ina ini boinmimauuwim dimin sima kignaniyim simiirin. Sima diminin inkam nwisu, uridyu biyieki nitkiyo, sowiir nimbiamin, siir warar ini boinmimauuwu.

34 Mi saiir mhoiyya ikam whiekakim ti om komiyyin siir hiranim ina yitim Jisis siir kigam mi sima ina yididim. Mi ina nhinikriropkiyim siirin, nu maeyau kwira namim. Iriig.

9

*Inkamin iga in ninsimsiriuwun Jisis siya haiswoniskiiyin
(Mk 2:1-12; Lk 5:17-26)*

1 Mi Jisis siya igopsim ira saiir nani kwiriyyin mi ina swoki iyikidamin whigbid mirmiyya hiriir. Mi siya ini siir omki om iirar swoki amin.

2 Mi sima simiir inkam nwirin kuminki naoninsimsiriuwun ina hainaniyin, Jisis siiram. Mi siya ini hai aiirar whinaniyin. Mi siya simiirin hiriinan kigiyin, sima siiram naingwo tibmii, siya siir haiswoniskiiyim mi siya ti inkamin kuminkin

naonisimsiriuwin siir boinki. Nomiiyau, kiriir kwoinin kirie ti oki. Kiriir dimin biyeyim kara bidi haiyoprimdiyumiigiyim.

³ Mi mhoyia kamim siyu komii ninokninkiniyim sima simar yimboin amboin. Mi tari ti inkamin siya nigbumbuwi. Mi siir igsoy aiir nokwokairinaim mini.

⁴ Mi Jisis siya simiir kwoin iir bidi yinokninkinkiyin mi siya ina boinkiyin, kima wari kwoin biyie hininin kimiir kwoin nau dimusi nwokaii, ha?

⁵ Paki hinin yai aki kariir kirie komiia sair nisiimauua? Kara ha boini, kiriir dimin biyeyim kara bidi haiyoprimdiyumiigiyim, aniya? Mi kara ha boini kira ha dinsiin apririrki, saeya, aniya?

⁶ Ta saeyar nisiimauuga mi ankara ha naingwowi kima dinokninkin. Kara Yaowae Adin ninomor kouankin nitin siya ti nu iirin inig kirie kakargin mi siya wi digar mi owi dimin biyie biyeyim simiir mi haiyoprimdiyumiigiyim. Mi siya ti inkamin iga in ninsimsiriuwin siir asi boinkikin. Kira dinsiingi mipi kiriir hi aiirar dinsiin hainam mipa damigusam kiriir omaka hiriyar.

⁷ Mi siya ha ninsiingiyin mi ini siir omakar yamigusamin.

⁸ Mi iikamim sima ti dimin hiriinanin siir kigiyin sima ini nididkakar yokiyim mi sima ini Adi Komii siir inig iirar hainankiyim. Dimusi rani, Adi Komii siya hauugin ta hiriinan kirieya Jisis siirin ti inkamin siir haiswoniskiyin. Iriig.

*Jisis siya Matyu siiram nikiunakin siir mhoyia namim
(Mk 2:13-17; Lk 5:27-32)*

⁹ Mi Jisis siya ta maeyauwa sair haiburgikin mi ha napanamin mi siya youapkgam kariirin kara omom omomi umir nidwokai haiya omaka sair nidwokaii ti inkamin Matyu karargin. Mi Jisis siya kariir boinki, kira kariir mhoyiyar wit. Mi kara ha ninsiingiyin mi kariir digworaekwowim ini hirar iyopnisugigim. Mi kara ini Jisis siir mhoyiyar yamin.

¹⁰ Mi sair mhoyia Jisis siya omaka hir nidwokai aeyin mi kam nhirim omom omomi umir haiyim mi kam bibiyeyim dimin biyie biyie tirkiyami ikim sima ha nitim, Jisis siya mi siir kigna mirii ikim kamim ini simakar ini idwo aenyim.

¹¹ Mi Farisi kamim sima ti hiriinan siyu iir kigim mi sima kimadiniya Jisis siir kignamiriyim kamim simiir boin, wari inkamin kimiir nowomwarkaiyuwiyin, siya wari kamim omom omomi umir haiyim mi inkam biyie ikim simaka dimusi nidwokai aei, ha?

¹² Mi Jisis siya hiriinan wakaeyin mi siya ina yowarkii boinin, iikamim iki mamim karamaeyim yim sima inkamin paowai min widiyin siirim bi namikim. Nningaka. Siiramim iikamim maminki niyim sima simar namikim.

¹³ Kima ha dam yaiyim kara boinim simiir tikini aingwonaki Yokwo Komii saiir nwowim, ta yaiya Adi Komii siya hinina boinkin, kara wraisu min ninkin imiiaeyim pi boriisopi. Niingaka. Kara ha naingwowi, kima iki iikam nhirim simiirsi daingwobumbu. Kara iki iikamim ha naingwowim krima iikam miyik miyikim simiiram bi nitkin, simiir nikiunaim. Niingaka. Kara iki iikamim ha naingwowim krima iikam biyie biyekim simiir nikiunam nitkin. Iriig.

*Siyu win mi siyu biyie sowa iripa kipi prid
(Mk 2:18-22; Lk 5:33-39)*

¹⁴ Mi taka iya Jon siir kigna miriyyim kamim sima ha nitim mi Jisis siir ya sriini mi Farisi kam ikim mi krima, nim krima nae mina mi haiyaei mipi mhiriima mi owi nhwo kwisboinam mi wara kiriir kigna miriyyim kamim yim sima hiriinan tir karamae dimusi nwowi, ha? Dimusika?

¹⁵ Mi Jisis siya ina yowarkii boinkiyin mi inkamin wig win nonkwonaei mi siya siir nomiyau imakar nwowi mi ta iya maigimaigani iiga, iyie? Hikak nwoni iiga. Mi nae minim pa haiyakii, aniya? Niingaka. Mi mhoiyya ti inkamin wig nokwonain, inkam nhirkim ini ikiunakii, siir nomiyauim, simiir hirankar mi taka iya kima wi hikak saiir dwo mi nae minim saiir haiyakii.

¹⁶ Inkam nwirki yuis win mirmiyya yuis kaba saiir no iir bi swoki itkin pankin. Niingaka. Mi siya hiriinan tiri mi ta yuis kaba saiir no iir mi ta yuis kaba wi saeya swoki mimbimbiraraokii. Mi nowin wi komiyyar nasae owiguskii.

¹⁷ Inkam nwirki wain wini opa meme kab isa saiir bi naokaigin. Mi siya hiriinan tiri ta op wain wina saeya niwit iyopiinaini mi ta meme is kaba wa nimbiriyamkii. Mi wainin wi nu arar naokiinonkwokwonam swokii. Mi meme isa ya wi warar ninkin iguskii. Mi yim sima wain wini opa pi meme is win aiirar naokaii. Mi sowa pi wadieyar naokaii. Mi sowa pi wadieyar ninan oswowi. Iriig.

*Biyan inkam nwirin siir yinisim yinugiyina mi wiga siir yuis aiir nonkwokiyaka sowirin Jisis siya haiswoniskiigiko
(Mk 5:21-43; Lk 8:40-56)*

¹⁸ Mi Jisis siya yai hirar niki boinmimauuwim simiir mi Juda simiir biyan inkam nwirin ha nitin mi siya ogmwo ini Jisis siir whwonkam idair ini huboiniyin. Mi siya siirin hinina boin, kariir yinisim yinugiyina saeya tariinanar kwaonamka. Kira wit mi kiriir ina saiir wini onkwoni mi pi omwaiyar swoki waiyam.

¹⁹ Mi Jisis siya ha nansiingiyin mi ini siir mhoiyyar yamin. Mi kamim siir kigna miriyyim sima ini saikar yinkin amim.

20 Mi wig ira hir nwoka ya nhieki mi apidwodwomaimiiga biewiyim iuur whis. Mi ta wiga saeya kimidiniya Jisis siir yuis mwis aiir yaka apiyokna onkwoki.

21 Mi saiir kwoinararin saeya hiniina naingwoka mi kara pi siir yuis aiirar nonkwokii mi ta nhieya pa ninkipraenakii.

22 Mi Jisis siya ha haiyug okwokaokiyin mi ina boinkiyin yinisim yinugiyin kiriir kwoinin hiisima ti oki. Kira kariiram naingwo tibmiiga mi kiriirin wadie saeyar swoki okika. Mi biri kimiminkika ta ii aiirarin ta wiga ini wadieyar ywokiya.

23 Mi Jisis siya napnamin mi Juda simiir biyan inkamin siir omaka aiir nimbiamin mi siyar kigam kamim tidiyu kuuwi. Mi iikamim yaiya hiniin ninkiniu rani, hapi anaupaekiniuwi ta yinisim aiirim nouwi.

24 Mi Jisis siya ina boinkiyin, kima damki! Ta yinisim yinugiyina bi naonamka. Niingaka. Saeya nhwo whini. Iya iikamim sima hiriinan wakaekiyim mi sima yaibu siirin hainingin bu.

25 Mi sima iikam imiirin ha nhinikriropkiyim mi Jisis siya ha napninopkainamin, maeyauwa yinisim yinugiyin aeya whwonkaiya saiir mi siya ha nini onkwo iuwun saiir ina aiir mi saeya ina yinsiin idwokiya.

26 Mi ta yaiya hinda tinda ina yinyokwiigiya. Friig.

Inkam nhwokwisae nwiso mi waeyai ikin, simiirin Jisis siya haiswoniskiigim

27 Mi Jisis siya ta maeyau aiir haiburgigin mi siya ina yapnamin. Mi iya siya niki apamin, inkam nhwokwisae nwiso siir mhoiyar napnamo, sowa siirammin, hiniina kauwok boinam, ti Devidni isidin siir yinisimin, Adi Komii siya nikropkiyin kira kriirsi timi aingwobuna.

28 Mi Jisis siya omaka ha napninopkainamin mi ti inkam nhwokwisae nwiso ha nitwo siirim mi siya ina sriiwinin sowiirin. Mi tari kowa ha naingwowi kara wi digar nwowi ti hiriinan dimin iirin, aniya? Mi sowa siir yai aka hiniina yowarkii boin. Ihi, Biyan Inkam Komii.

29 Mi siir ina sowiir nhwo owiir ha nonkwokiyin mi siya ina boinkiyin, kowa kariirim naingwo tibmiigo mi kowa wi wadie asi nwowi.

30 Mi sowiir nhwonao ini biimiyar kinkiyo. Mi Jisis siya sowiirin hiniina yowarkii boinki, kowa sibgu wakaenam. Ti dimin iirin wi inkam nwirni kipi boinmauu. Wi sima pi ninokninkinisi.

31 Mi sowa idowiiya ha namwo mi ti diminin Jisis siya tirkiyin ina haigirirramin hinda tinda.

Inkam waeyai mikrimin Jisis siya haiswoniskiigikin

32 Mi sowiir mhoiiyarin inkam waeyaimikrim nwiirin uridyugu nitkiiyin siirin kam nhirim sima hainani Jisis siirim.

33 Mi ti uridyu biyieyin ti inkamin siir nitkiiyin, siirin kimidiniya Jisis siya yiniskiigi. Mi ti inkam waeyaimikrimin yai ina boinaikiyin. Mi iikam ombud komiiyin ha nanaakiyim mi sima ina boinim, biya ti hiriinan diminin nu Isrel tirin bi swoki imbiyamkin. Niingaki, niingaka.

34 Mi Farisi kamim sima boin, wari kirieya uridyu biyie siya ninimniskiiya ya uridyu biyieyim simiir biyanin siir kirie aeya. Iriig.

Jisis siya Isrelan iikamim simiirsi naingwoyimyokin

35 Mi ti simiir mhoiia Jisis siya om komii komiiyim mi omisisimim, simiirar yapyoki irkak. Mi siya iikam imiirin, simiir omakam yaimin dimin nidwokai wakaeyim simiir hirar yowomwarkaiyu. Siya simiirin yai win kibiya, iya Adi Komii siya digworaekwowim simiir kigirakana sair nowomwarkaiyugin. Mi siya iikamim mapai mapai niyim mi iga in ninsimsiruwim, simiir warar yinkin inimniskiiyam.

36 Mi siya iikam isid komiiyin siir kigin mi siir kwoinin simiirsiyin naingwoyimyok pranae bi kinkin. Dimusi rani, simiir kwoinin bidi whriewhriekiyim. Mi sima ini sibsibim inkamki kigrirao karam nwowiyim hinda sima sima sibap whaowaeyamiyim, ini simiir hiriinan ywowim.

37 Mi siya kimidiniya siir kigna miriiyim kamim simiir boinki, ti iikamim sima ini numiran sasaeyim wai nwowim, simiir hiriinankim mi miyan inkam homgak karamkim simiir ningugu haiyim.

38 Mi kima wi numiran adin siiram srii. Mi iikam nhirim wi siyar nwoki ikropkiyim, ti iikamim sima siirim nwoki amim. Iriig.

10

*Aposel kam iuur kwiso simiir inig ima
(Mk 3:13-19; Lk 6:12-16)*

1 Mi Jisis siya siir kigna miriiyim kam iuur nwiso simiiram yikuuna mi sima iripa ha nwowim mi siya simiirin kirieya uridyu bibiyieyim sim ninimniskiiya mi mapai mapai minim sim mi haiswonimniskiiya ina hauugiya simiir.

2 Aposel kam iuur kwiso simiir inigim hinin hiniingim. Biigi biyanin Saimonkin mi siir inig whirin, Pitakin mi siir nomousimin Andrugin mi Jems Sebedini yinisimin mi siir nomousim ieya, Jon

3 mi Pilip Batolomiyu mi Tomas mi Matyu mi kara, inkamin omom omomi umir haiyin mi Jamisin Alfiasni yinisim ikin mi Tadias

4 mi Saimonin biya ta yaiya saiir boinmamauugin nu whiran inkam komiiyim krimiir kipi kigrirao. Judas Iskariot, inkamin wir Jisis siir napwouwin, siir sau omomin siir. Irig.

*Jisis siya aposel kam iuur nwisso mi simiir hauugin
(Mk 6:7-13; Lk 9:1-6)*

5 Jisis siya ti kam iuur nwisso simiir nikropkiyim mi siya simiirin hinina boinki, kima wi iki Juda iikam tani simiir nu maeyau imiir kipi nam. Mi kima wi Sameria simiir om komii komii imiir kipi nam. Nningaka!

6 Kima wi iki Isrel simiir iikamim simiirgi simiiramar dam! Sima ini sibsibim inkamki kigrirao karam nwowiyim sima sima priiyap whaowaekaeyamiyim ini simiir hiriinan ywowim.

7 Kima nami mi kima wi hinina dowomwarkaiyuwam simiirin, iya Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigrirkakana kingiin bidi yinyaniya.

8 Kima iki makak makak iikamim simiir dinimniskiiyam mi iikamim naokaowim, simiir warar hidninsiin idwowam mi iikamim paowaigi piskomkopouwim simiir wara haiswonimniskiiyam. Mi uridyu bibiyeyim simiir warar dinimniskiiyam. Ta kirieya whisarii kara hauuwa mi kima iikamim simiirin nninga nninga pridiriraerar haiginu. Mi kima wi umir kipi swoki hai saiirsiiyin.

9 Mi kima umirim nibnau kipi haiginam. Nningaka.

10 Mi iya kima napnami mi naeyim wi nibnau kipi haiginam. Kima yaeya yuis kipi hainam! Nningaka, nningar dam! Kima iikamim simiir whindiraeraram nami, kimiirin nae minim wi simar hauwi.

11 Mi kima om komii mi omisim whir napninopkainami mi kima wi sibgu kigrirao hiran iikam miyik miyik imiirin, kimiirin wi sima kigriraowi mi kima ti hiriinan kamim simakar dwokripkai. Mi ti om iirin wi simiir hirankar nhinam.

12 Mi kima omaka ira nami mi kima omakain iikamim simiirin hinina boin kimiir mhi kwonim hiinsima dwo. Adi Komii siya wi kimakar nwowi.

13 Mi ta omaka saiir hiran iikamim sima kimiirin wadie nwowini mi Adi Komii siya wi kimiirar whindiraerari. Sima kimiirin wadie nwo karamae nwowi mi ta yai miyika wa swoki iti kimiiramar mi Adi Komii siya wi simiir whindiraerar tani. Nningaka.

14 Mi inkam nwirki kimiir nikunam karamae nwowi siir omaka. Mi siya kimiir yai miyik aiir wakaeyona karamae nwowi mi kima ta omaka mi om ikin, siirin ha timi haiburgig. Mi nusinim kimiir igaim kima niyiyim simiir nwowim, yim

hirar dikrimkrinkiigig simiir nãisiimauuwam Adi Komii siya hikakin.

¹⁵ Kara kimiirin yai mwowar boinkii ta iya ti iikamim ti om komii siirim kimiir boinwokiyop natkaigiyana, wi om komii Sodom mi om Gomora sowiir hiriinan hik hauuwi rani. Niingaka. Ya ta hiriinana ya wi komiigi komii nwowi. Iriig.

Dimin biye whiekakim wi mhoiia nibiyami
(Mk 13:9-13; Lk 21:12-17)

¹⁶ Wakae, kara kimiirin wi sibsibnan nikriropkii, iki niimauan wra biyeyim simiir hindaam. Mi wra biyeyim sima wi kimiir naeyamar mi naingwowi. Mi diminim kima tiram naingwowim kima sibgu hidnam, itin wraisuim kikaikaowiyin siir hiriinan kimiir siyiuim iki iikamim simakan hiinsim hiinsima dwo.

¹⁷ Kima iki iikam biyeyim simiirsi ha timi mintarao. Kimiirin wi sima boinwokiyopnatkaigi simiir kaunsil imaka. Mi sima kimiirin omakam yaimin dimin nidwokai wakaeyim, wi simiir hir nipimpari idgiuni.

¹⁸ Mi wi sima nikunami kimiirin inkam komiiyim omom omom nhirim sim kigiraowiyim simiiram. Dimusi rani, kima kariir yai aair wakaeyoknakim. Kima kariir yaiya iki inkam komii komiiyim mi iikamim Juda iikam tani simiir warar boinmimauugim.

¹⁹ Mi iya sima kimiir boinwokiyopnatkaigiyim nikunami. Mi kima wi hinina kipi naingwoyimi yok idid boin. Krima yai minim wi panin panina boini? Niingaka. Mi ta ii aairarin yaiya kima boinam tirim, kimiirin yayim wi Adi Komii siya boinmamauu haiginiugi.

²⁰ Mi ti yayim wi kimar boin tani. Niingaka. Kimiir Adi Komiiyin siir naeyuin kimiirin wi siyar hurworwokai boinkii.

²¹ Mi yaowaeyin wi siir nomousim iirar kinmauwuwi mi siirin wi sima nisomaowi. Mi adin wi iriipi hiriinana mi kinmauwuwi siir yinisim iirin kam nhirim sima nisomaowim. Mi yinisimim yim wi simiir yopii ad imiirar mi kinmauwuwi mi kam nhirim sima mi isomsom aokaokiyim.

²² Mi iikam whiekakim wi kwoin biye kimiiram naingwowi. Dimusi rani, wim kima kariirgim mi inkamin kariir mi aairar niki mariikripkaii. Mi saiir haiburgig karamae nwowi mi dimin taeminim kimiir nibiyami mi mhoiia kimiirin wi Adi Komii siya nanmaiwarkainaei. Mi siyakar nwoyokiyokikaiyami, iinokiinokin.

²³ Mi iya iikam biyeyim om whiranim sima hik kimiir hauuwi mi wim kima om whira timi idamki. Mi iya iikam biyeyim ti omin siir hiranim, sima hik kimiir hauuwii mi kima ha timi idamki om whira. Kara kimiirin yai mwowar boinkii,

kima kimiir miyım wi niki digi rani, Isrel simiir om imiirin. Nningaka. Wi hiriyyar kigwini. fiya kara Yaowae Adın ninomor kauanki nitin siya nitana saairin.

24 Yinisimın siya inkamın siir nıisiisimauuwiyin siir bi haiburikin. Mi miyan inkamın siya siir biyan inkamın siir bi taouugaeikin. Nningaka.

25 Mi yinisimın siya siir nıisiisimauuwiyin inkamın siir hiriinanar timi maigimaiga. Mi iriipi hiriinan mi mirii inkamın siya siir biyan inkamın siir hiriinanar timi maigimaiga. Mi sima kariirin ti hiriinan inig biye iir dapi Bielsebul mi kara wi kimiir adnan nwowi. Mi wim kima wi kariir yinisimnan nwowi mi sima kimiirin wi ti hiriinan inig biye iirar mi dapi, Bielsebul. Iriig.

*Iikamım Adi Komii siirsi arar didid iski
(Lk 12:2-7)*

26 Mi kima ti iikam biyeyım simiirsi kipi nıdid. Digworaekwo whiekakim iki aowa aowa nwokiyamım, mhoiyya wi idowiiyar nwokii. Mi nımprio yayım mhoiyya iikam whiekakim wi simar wakaei mi ta yayia wa haigirirami.

27 Mi yayım niyım niyım kara boinım tariinanın iikamım sima wakae karam nwowi mi mhoiyya kima simiirin wi idowiya boinımauuwi. Mi sima wa wakaei. Mi yayım, wiınara kima wakaeım kima simiirin wi omaka akou hir tamı okwo boinımauugi hinda tında.

28 Mi kima iki iikamım piu aiirara nisomaowiyım simiirsi kipi naingwo idid. Dimusi rani, sima kimiir kwoinbudın wi siir wara nonkwobumbunınkin tani. Nningaka. Mi kima Adi Komii krimiir Wanın siirsi arar daingwoyımıyok. Siya kiriekakin, maeyauwa paeya niutingi karamaeya saeya nwowa, ya nıkrani, piu mi kwoinbudın wi saeya nonkwonınwomwiınrınkini.

29 Mi kima iikamım ipiyın yinisim iso umir kwiruwa, sima pi sairarar saini. Mi ipiyın sim ira saeya nikii isomaowi. Adi Komii siya kwoinkakaigın siirin, siya ina ninoknınkinin.

30 Mi wara kimiir kanmaiym yım Adi Komii siya bidi mwan digim. Siya ina ninoknınkinin simiirin. Mi dimin sisimım simiirin ini warar mi inoknınkinin.

31 Mi kima wi hiriinanım simiirsi kipi nıdid. Kima ini ipiyın sisim whiekakim simiir haiburım. Mi Adi Komii siya kimiirin wi hiriinasi kigıraowi. Iriig.

*Jisis siir inig iir boinımauuwi siyiu ieya
(Lk 12:8-9)*

32 Mi inkamın kariir inigin iki iikam nhirım simiir whwonkam ida boinımauuwi mi an kara wi hiriyyar mi tiri

simiir inigim wi kara mi boinmauwu kariir Adi Komiiyin ninomor kou hir nwowin siir whwonkam ida.

³³ Mi iikamim kariirin digiumii haimriyuwi iki iikam nhirim simiir whwonkam idain. Mi an kara simiirin wi hiriyyar mi tiri, kariir Adi Komiiyin ninomor kou hir nwowin siir whwonkam idain. Friig.

Jisis siya iikam imiir nainikibirim nitkin

(Lk 12:51-53; 14:26-27)

³⁴ Kimiir kwoinim ha naingwokim kara ti yaii digworaekwowim iikam simiirim nu tiranim simiir nauuni minwokmainiyam nitkin iripa sima nongwomamair aeyam, ha? Nningaka. Mi ta kara nit aiirsiyin isidin wi whisa ninkibirnaei.

³⁵ Kara wi io ninwo anwowi siyiuin siirim niti. Mi yinisim yinkamiyinin yio wi io siir ad iirar swoki kwowi. Mi yinisim yinugiyina ya wi io saiir yopii aiirar swoki kwowi. Mi yiniwignana ya wi io saiir giwai aiirar swoki kwowi.

³⁶ Mi omaka iruwan iikamim, wi io sima sima swoki inwo anwowi.

³⁷ Mi iikamim simiir biyan kwoinin yopii ad mi yinisim simiiraramar naingwowi mi sima kariiram naingwo karamae nwowi mi sima wi kariir yai aiir wakaeyokna wao rani. Mi sima wi kariir mai kigna mriiyan nwo rani. Nningaka.

³⁸ Yipiki iikamkim kariirim nwokwokin karamae nwowim mi kariir mhoiyya nit karamae nwowim mi sima paeyin hiniya nironinkinin siir nao karamae nwowi o siir naoka windi sima kariir mhoiyya nit karamae nwowi mi sima wi kariir mai kigna mriiyan iikam nwo rani. Nningaka.

³⁹ Mi iikamim sima simiir piu aiirsiyar haiyidid naingwoyimiyoknaeyim ti hiriinan iikamim sima wi Adi Komii saika nwo rani. Nningaka, nningaka. Yipiki iikamki inkamki nisomaowi simiirin dimusi rani, sima kariir yai aiir wakaeyoknakim. Mhoiyya sima wi Adi Komii saika nwowi. Friig.

Inkamın miı miıyık mırü mhoiyya siirin dimın miıyikin wi Adi Komii siya hauuwi

(Mk 9:41)

⁴⁰ Mi inkamın kiriir sibgu kigriraowi, yio siya kariir warar mi kigriraowi. Mi inkamın kariir kigriraowi mi yio siya Adi Komiiyin kariir nikropkiyin siir warar mi inkin kigriraowi.

⁴¹ Mi inkamın profet inkamın siir whındiraerari. Dimusi rani, siya ina ninokninkinin siya profet inkamın. Mi wi Adi Komii siya hauuwi dimın miıyık siirin. Mi ti profet inkam iir warar. Yipiki inkamki, inkam miıyikin Adi Komii siir yai aiir wakaeyoknaeyim. Dimusi rani, siya inkam miıyikin. Mi

wi Adi Komii siya hauuwi dimin miyyikin siir mi ti inkam miyyikin siir warar.

⁴² Kima ta yaiya saiirin daingworinukripkai, yipiki inkamkin kariir kigna miriyyim kamim inig karamaeyim simiirin dimin sim whira whindiriraerar haiginuwi op mobsimnan. Whisarii rani, sima kariir yai miyyik aiir wakaeyoknaeikim. Mhoiyya siirin wi Adi Komii siya hauuwi dimin miyyikin. Friig.

11

Jon siya siir mi kigna miriyyim kam nhirim Jisis siirim yikropki

(Lk 7:18-35)

¹ Jisis siya ti mairi yaiyyim siir kigna miriyyim kam iur nwiswo simiir boinmimauu digiyim mi siya simiirin ina yikropkiyin hinda tinda. Mi mhoiyya siya ta maeyau aiir haiiburgik mi siya iikamim simiir boinmimauuwam omom siir om kingiin nwowim simiir.

² Mi ta ii aiirin Jon siya maeyauwa huyokyokaiya mi biyie mairiyya saiir hinar niki owin mi siyar wakaewin mi whiekakim Krai inkamin Adi Komii siya nikropkiyin siya miriyyim. Mi Jon siir mi kigna miri kam nhirim Jisis siiram in hiriinansi nikropkikin.

³ Mi sima ha napanmbiyamim Jisis siir hiriir sima siir srugi mi kira tari ti inkamin nitam boinin Jon siya, siya, iyie? Krima yaeya inkam nwiram ti okwokin, aniya?

⁴ Jisis siya simiir yai aiir yowarki boin, kima Jon siir boinu digworaekwo whiekakim kima wakaeyim mi kima kigim simiir.

⁵ Nhwokwisae iikam simiir nhwowim ina swoki kaowirirkiyyim mi iga biyieyyim ina swoki apririrkiyyim. Mi ma biyieya iga in naoninsimsiruwiya ini wadieya swoki okiyim. Mi wingirwii nwowim ina swoki wakae omokiyim mi iikamim paowaigi piskomkopou aokaowim mi iikam paeprikabim. Adi Komii siir yaiwin kibi aiirin ina wakaeyim.

⁶ Mi yipikin inkam nwirkin siya kariiram naingwo tibmii inkamin Adi Komii siya nikropkiyin karaigin Yaowae Adin. Mi siya sibgu okworinu kripkaii mi ha sibgu idwowi siya ha maigimairga Adi Komii siir yaiwin kibi aiirin ina wakaeyim.

⁷ Mi Jisis siya yai ha boin digiyin, Jon siir kigna miri kamim ina yamkiyyim. Mi mhoiyya Jisis siya iikamim simiirin hinina boin Jon siirin, biyya kima maeyau nu siin apa nanga saiir namim mi kima dimu dimin nini kigiukim, ha? Mi kima inkamin yai kripiinaniikiigiyin au whirin opudgi hugswos-wowiyim siir kigim, iyie? Niingaka.

⁸ Mi niingaka niuwi kima dimu dimin komii kigam namkim, ha? Mi kima tari inkam nwirin yuis miyik niyin siir kigam namkim, ha? Iye? Niingaka. Mi iikamim hiriinan yuis miyik miyikim simiir niyim yim inkam komiyyim nu kigiraowiyim simiir omaka hirar nwowikim.

⁹ Mi niingakinuwi kima dimu dimin kigam namkim, ha? Kima profet inkam siir kigam namkim, aniya? Ihi, kara kimiir boinmauwi siya inkam komiikin inigkakin mi siya ini profet kamim simiir haiiburim.

¹⁰ Ti inkamin siyaingin Yokwo Komii saeya boinin, wakae, kara Adi Komiiyin wi inkam nwirin siir nikropki kariir yaiya saiir boinmimauwam mi kiriir biyin wi siya namkwokini. Mi kiriir kwoin iirin wi siyar kisisop haigikwokini iikamim simiirin.

¹¹ Kara kimiirin yaimwo aiirar boinki, Jonin op baptais haiginiuanin ini kam whiekakim nu tir nimbiyamim ini simiir haiiburim. Biyan ikim mi tariinanan ikim yipikin iikamim kariiram naingwo tibmiyyim mi iikamim Adi Komii siya kigiraowiyim sima nwowin siya paeprigab inkamin inig karamaeyin siir hiriinan ywowin. Ti hiriinan inkamin siya ini Jon siir haiiburin.

¹² Mi iya Jonin op baptais haiginiuanin siya boinmimauwa ha nityokiyokiya mi tisi tariinanan nadigniya. Maeyauwa Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana saiir. Mi ta iya iikamim yaii nini nansaowim mi ini yaii komiyyar ywowim mi ina yininswomswa ta hiriinan saiirsi, sima Adi Komii siyar kigiraowim iikamim simaka iripa nwowim.

¹³ Mi profet kam whiekakim Moses siya biya sima winim Yokwo Komii saiir, Jonin wi sipi niti.

¹⁴ Mi kima ta yaiya saiirim daingwo tibmii, wakae, Jonin Ilaija siya sima boinin ti inkamin wi siya swoki iti.

¹⁵ Inkamin wiingakaingin siya wakae ta yai aiirin.

¹⁶ Kara iikamim ta iiii aiir nwowim tariinan ti nu iir wi dimu dimin nikrii, ha? Sima ini yinisim sapisapim maeyauwa nae haiginiya saiir nidwowyim mi ha gwowyim ini simiir hiriinan yowim mi sima yinisim nhirim simiirim pi hinina kauwoki,

¹⁷ krima kidibim kimiirimar huni, kima mwai wao rani, krima tisa nouboponim mi kima wara nou rani.

¹⁸ Jon siya ha nitin mi siya nae mi op wainmin bi naek-wiyaekin mi sima boin, uridyiu biyeyin ini siir hir nwowin. Mi kima siyaka bi maingimaingakim.

¹⁹ Mi kara Yaowae Adin ninomor kouanin ha nitin mi kara nae op minim ina ini aekwiyaenyim mi sima ina boinim, kigi inkamin naenanaeyin hinisingin mi siya op wain whiekak

kwiyaе kiriekin. Kamim omom omomi umir haii ikim mi dimin biye tiri ikim siya simiir nomiiyaugin, Adi Komii siir miyim siya kririir niisiimauuim, krira bidi mriiyim mi kima kriraka maingimainga nwo rani, Adi Komii siya digworaekwo whiekakim simiir bidi yinokninkin digim mi krimiir warar, ti diminim krima boinimauuwim simiirsi.

Om nhirim simiir iikamim simiirsi daingwoyimiyok sima bi naingwo tibmiigim
(Lk 10:13-15)

²⁰ Mi om komii nhirim Jisis siya dimin kirie komii komii nhirim simiir haiswonimniskigin mi simiir mhai kwoinim bi kisina haiigigim. Mi ta ii aairin Jisis siya io simiir asi nwokin. Dimusi rani, sima siir mhoiia bi namkim mi siir yai aair bi wakaeyoknakim.

²¹ Mi siya ina kauwaeyimiyok boinin. Haei! Om Korasi-nan mi om Betsaidan iikamim kimiirsi naingwoyimiyoki. Mi ti dimin kirie komiiyim krira tirim kimiir. Mi krira om Taia mi om Saidon sowiir hiran iikamim simiirin hiriinan haiswoniskigiswo sima sinin bidi bidiniyar pi masin, sima ha pimi aingwo tibmii Adi Komii siir niisiimauuim sima dimin biyekakim. Mi wim nningaka, hiriinan siyu bi tirkim. Nningaki, nningakinga.

²² Mi kara kimiirin yaimwowar boini, iikamim simiir boinwokiyop natkaigi Adi Komii siya, om Taia mi om Saidon sowiir hiran iikamim wi hik komiia hai. Mi kimiirin wi hik komiigi komii aairar hauwi.

²³ Mi kima iikamim om Kapaneamanim, kima hinina naingwowi Adi Komii siya kimiirin iikam miyika kigim, aniya? Nningaka. Adi Komii siya kimiirin wi dimin biye tiran iikam nikiuwi. Mi siya kimiirin wi maeyau paekaka saiir nitkaigi mi kara om Sodom siir iikamim simiir hiriinan kirie komii komiiyim simiir tirkiswo ti dimin hiriinanim simiir, iikamim sima wa pi kisina haigi mi ti omin wa piki owin.

²⁴ Kara kimiirin yaimwowar boini, mhoiia Adi Komii siya iikamim simiir boinwokiyop natkaiyana wi taka hika Sodom siya haiya saiir haiburi mi wim kima wi hik komiigikomii aairar haii. Iriig.

Yipiki iikamim naingwo tibmiiyim kima ha wit kariiram piusiisam
(Lk 10:21-22)

²⁵ Mi ta ii aairin Jisis siya hinina kwis boinkin, Adi Komii kira nu mi ninomor sowiir biyan inkamkin. Kara kiriir boin wadieki, kira ti kiriir dimin taeminim simiir haiigiprakaigi inkamim ninokninkin komiikakim sima ninokninkinisi. Kira

ta ninokninkina iikamim inig mi ninokninkin komii kara-maeyim simiir hauuga.

²⁶ Ihi, Adi Komii, kiriir kwoinin hiriinanargin.

²⁷ Kariir Adin siya digworaekwo whiekakim kariir in bidi yonkwo hauugiyin. Kara kigiraowim. Mi siir Yinisimin kariir kwoin iirin inkam nwirkin ninokninkin tani, kira kariir Adin kinakina ninokninkin iski. Mi kariir Adin siir kwoin iirin inkam nwirkin mi ninokninkin tani, siir Yinisimin kanakana ninokninkin iski mi iikamim siir yinisim ieyar niisiimauwiyim, simasima asi ninokninkini kariir Adin siir kwoin iirin.

²⁸ Kima iikam whiekakim hik kimpipisu haiiyim kima whiekak kariirarama wit mi kimiirin wi mhi kwoin hiinsima mi ningwomamair wi kara nwowaigniwi.

²⁹ Mi kima kariiram niti mi kariir yai whiekak imiir wakaeyoknaei mi kara dimin miyik miyikim wi kiriir diriraerari. Kara inkamin yai iikamim simiir yai miyik imiirin hiinsima boinikin. Inkamin sau nikwowaisinaeyin siir hiriinan. Mi kima wi mhi hiinsima nrowi ningwomamair aei mi wi wadiyeyar sibgu owi.

³⁰ Diminin kara sriiyim kima tirim mi simiir wakaeyoknam, yio hikak tani. Mi wi hikak nwo rani, ti dimin iir tirsiyin. Niingaka. Kira wi maigimaigaka nrowi. Iriig.

12

Judami ii komiia Sabat piu siiskwowakiya dimin taemin tir karamae nrowiya saiir haiyani yaiga

(Mk 2:23-28; Lk 6:1-5)

¹ Mhoiia Judami ii komii kwira Sabat piu siisiya dimin taemin tir karamae nrowiya Jisis siya wit numira saiir bopwo hiriir napriokinamkin. Mi kamim siir kigna miriyyim sima mhiigi naokim mi witnid nhirim simiir haii mi sima ina yinibrombrop aeyim.

² Mi Farisi kam nhirim sima ti hiriinan kigim mi sima Jisis siirin hinina boin. Kigi, ti siyu hiriinanin kamim kiriir mi kigna miriyyim sima tirin ya Judami ii komiia Sabat dimin taemin tir karamae nrowiya igbid kamiyaugak nrowiya saiir taouugakim.

³ Jisis siya simiir boin, kima niwiiyim biya Devid siya tirim simiir bi mwaingim siir isidin sima mhiigi naowim, aniya?

⁴ Devid siya Adi Komii siir omaka aiir yapninopkainam mi naeyim Adi Komii siir ninkin imiiaeyim siya siir kam nhirim simiir warar yinkin hauu ae. Moses siir yaiya biya Yokwo Komiini wina saiir hiriinan, prismi biyan kamim sima sima naeikim mi sima yaigak bi nwokim ti naeyim sima naeyim simiirsiyin. Niingaka.

⁵ Mi kima ti yaiyim yokwowa Moses siya wina saiir nwowim simiir siyu imiir bi mwaingim mi pris simiir miyim mi maeyauwa huuyokiyokaiya nae ninkin imiiaeiya Judami ii komiia Sabat piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya saiir, aniya? Judami ii komiia Sabat piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya pris kamim sima wara bi siisikim mi sima dimin biye bi tirkim. Nningaka. Piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya pris sima piu bi siiskim mi sima dimin biye bi tirbugim. Nningaka. Adi Komii siir digworaekwowim yim ini ta Judami ii komiia Sabat piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya ini saiir haibura.

⁶ Kara kimiirin yaimwovar boini. Ti diminin nwowin ini omaka Adi Komii siir inig hainaniya ini saiir haiburin.

⁷ Mi kira ti yaiyim Adi Komii siir Yokwo Komii saeya boinim simiir sibgu ninokninkini mi kima wi iki iikamim dimin biye tirbu karamaeyim io simiir kipi nwo. Adi Komii siir yaiya hinina boinka, kara hinina naingwowi kima iikamim simiirsi daingwobumbu. Ti hiriinan siyuin ini wraisuim kima ninkin imiiaeyim kariir ini simiir haiburin.

⁸ Kimiirin hiriinan dimusi boin tani, kara Yaowae Adin ninomor kouwonin Judami ii komiia Sabat piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya saiir Biyan Inkamin karargin. Iriig.

*Judami ii komiia piu siisiya Sabat Jisis siya inkam ina biyekakin siir niniskiigin
(Mk 3:1-6; Lk 6:6-11)*

⁹ Mi Jisis siya ha boin digiyin mi siya ta maeyau aiir haiburgigin mi ina yamin simiir omaka Adi Komii siir yai nidwo wakaeiya saiiram.

¹⁰ Mi inkam nwirin hir nwokin mi siir nimwo waeyaowim bidi yaoninsimsiruwim. Kam nhirim sima Jisis siir boinwokiyop natkaigiyam naingwowi, Moses siya winim diminim biya simiirsi. Mi sima siirin hinina srii, Moses siir siyuin igbid kamiyaugak bidi ywowin makak inkamin siirin wi ii komiia piu siisiya Sabat saiirar haiswoniski, aniya? Iyie?

¹¹ Mi Jisis siya simiir boinki mi inkam nwirin kimiir bopwo waraur nwowin siya sibsib irkaki niuwi mi ti sibsibin Judami ii komiia piu siisiya Sabat dimin taemin tir karamae nwowiya enau saiir niniwarkainami mi ti inkamin siir sibsibin pi koua tiriirar nonkwokiyitkinki, iyie? Nningaka.

¹² Mi iikamim krima ini sibsibim simiir haiburim, sibsibim yim dimin komii rani. Mi Judami ii komiia piu siisiya Sabat dimin taemin tir karamae nwowiya krima saiirin wi hiriirar whindirraerari iikamim makakim simiirin.

13 Mi Jisis siya ti inkam iir boinki, kiriir inib waeyaowim kinanwomwokaigi mi siir inib waeyaowim ina kinanwomwokaigiya mi siir inib waeyaowim ini wadieyar swoki sibgu okiya inna kwira sair hiriinan.

14 Mi siya hiriinan tirkiya Farisi kamim ina nhamim mi maeyau kwirua yahaingiriyu imprio boinaiyu Jisis siir nisomaowam.

Jisis siya Adi Komii siir miyan inkamkingin

15 Jisis siya ti diminin sima tiram minim siir, simiir bidi yinoknankinin mi ti omin siirin hiriinansi haiburgigin mi siya ina yamin. Mi iikam whiekakim makakim sima ini siir mhoiyar yamin, simiir haiswonimniskiyamin.

16 Mi Jisis siya simiir yikiduki siir inigin iki iikam nhirim simiir kipi boinmimauu, diminin siya tirkiyam simiirin.

17 Mi siya ti diminim ta Adi Komii siir yaiya biya profet Aisaia siya wina sair ninkin boinourwokaigikin. Ta yaiya saeya hiniina boinka,

18 ti inkamin yo kara nimbingin kariigi kariir miyan inkamkin, kara siir bidi yimbinin. Kara siirimar naingwo iski mi kariirin maigimaiga siyar hauwi. Mi kariir naeyuin wi siir hauugi mi wi siir whinkinsiis haiginuwi. Mi siya wi iikamim hinda tindainim simiir boinmimauuwam nami kariir kwoin miyik iir.

19 Mi siya wi io yai boin tani mi ig yai boin tani sima siir yaiya wi hiniina wakae rani mi siya wi iki siyuum simiir bopwo nokwo kauwokam tani.

20 Mi siya siir iikamim kirie karamaeyim auwim opudgi hugswoswowiyim siir hiriinan nwowi wi simiir tirbu rani. Ningaka. Mi iikamim yipiki diminsi naimimini yim paridsimin tingiyam kingiin nwowin siir hiriinan ywowim ti hiriinanin Adi Komii siya simiirin wi paenan nuwao rani. Mi wi iya kariir kwoin miyikin dimin biye imiir nikwowaisii ana sairar nadiguwi.

21 Mi iikam nhirim nu whiekakim simiir hiranim sima wi siirim naingwo tibmii mi wi siirima nwokwokini simiir nan-maiwarkainim. Friig.

Jisis mi Bielsebul siir inig whirin Setankin
(Mk 3:20-30; Lk 11:14-23)

22 Mi ta ii airin sima inkamin nwira yikiunani siirim mi ti inkamin uridyu biyeyin siir hinar nwokin. Mi siya nhwokwisaekin mi siya ini waeyaiya mi owin. Mi siirin Jisis siya haiswoniski haiginugun mi siya yai ina boinaigiya mi siir nhwoin ina swoki kaowirirkiya.

23 Mi iikam isid komii whiekakim sima ini hindara yanaakiyam mi sima boin, ti inkamin Divid siir isidankin.

Biiya, Biiyan Inkam Komiiyin siya nimbini nitam tari siya, aniya?

24 Mi Farisi kam nhirim sima ti hiriinan yai wakaeyim mi sima ti iikam isid komiiyin io simiir ywoki, ti inkamin siya uridyiu biye imiirin Bielsebul siir kirie aiarar haiswonimniskii, siya uridyiu biyeyim simiir biiyan inkamkin.

25 Mi simiir kwoinim Jisis siya ina ninokninkinim mi siya simiir boinki mi om whiruwan iikamim sima isido whisa ninkibirnaki mi yaii sowa sowa ninii mi ti omin wi miyika nwoki, aniya? Nningaka. Mi iikamim piugan kwiruwanim sima isido whisa nwowi mi yaii sowa sowa ninii mi ta piugana wi miyika nwowi, aniya? Nningaka.

26 Mi Setan siya kariir whindiriraerar haiginuwi uridyiu biyeyim simiir haiswoniskiyam. Mi siir isidin wi whisa ninkibirnaki. Mi siya wi paki hinin kirieya sae haiswoniski, ha? Nningaka.

27 Mi Bielsebul siya kariir whindiriraerari mi kara uridyiu biyeyim siir kirie aiar haiswoniski mi kimiir isidin simiirin wi nginga whindiriraerar haiginuwi, uridyiu biyeyim sim, aniya? Mi Bielsebul? Nningaka. Mi kimiirin Bielsebul siya whindiriraerar tani uridyiu biyeyim simiir haiswoniskiyim. Nningaka. Ti diminin Bielsebul siir nisiimauugin siya kariir bi whindiriraerarkin.

28 Mi Adi Komii krimiir Wanin siir naeyiun siyar whindiriraerari mi kara uridyiu biyeyim simiir asi haiswonimniskii, ti digworaekwowim kimiir nisiimauuwi mi kima wa dinokninkin iya Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana saeya bidi yamwoniya.

29 Mi yai kwira kara kimiir boinmauuwi inkam nwirin siya inkam Setan kiriekakim siir omaka hiriir nami mi wi siir digworaekwo imiir tauae haii, aniya. Siya ti inkam kirie iirin weyinsopni tiki inirkaikikingik, siir iiga inin hiriinan tiri mi siir digworaekwowim omakanau hir nwokaiyim wi siya hainaki.

30 Inkamin nomiiyau kanaka nwo karam nwowi mi siya io kariir nwowikin. Mi yipikin kariir whindiriraerar karam nwowi iikam simiir kwoinim Adi Komii siirim ninkpit haigiyim, sima ini iikamim dimin biyekakim sima nhinikriropkiyim hinda tanda ini simiir hiriinan ywowin.

31 Kara kimiirin pi hinina boini, Adi Komii siya wi digar nwowi kimiir digworaekwo biye whiekakim simiirar haiyoprindiyumiigi mi iikam whiekakim sima nigbumbu boinim simiir warar mi inkamin Adi komii siir naeyiu iir nigbumbu boini mi Adi Komii siya ta yaiya siya nigbumbu boina wi saiar wara haiyoprindiyumiigi rani. Nningaka.

32 Inkamin Yaowae Adin ninomor kouan kariir nigbumbu

boini mi Adi Komii siya siir dimin biyie imiirin wa haiy-oprimdiyiumiigi. Mi inkamin Adi Komii siir naeyiu iir nighbumbu boini mi Adi Komii siya siir nighbumbu boina wi saiir haiyoprimdiyiumiigi rani. Mi tariinanin, iriipa hiriinan mi mhoiyya iriipa hiriinan. Iriig.

*Pae biyeyin pi nae biyeyia mi budi
(Lk 6:43-45)*

³³ Paeyin miyik nwowiyin mi siir naeyim pi wadieya mi owi, pae biyie mi owiyin mi siir naeyim pi biyeyia mi owi. Inkamim sima bi nae imiirar niki kigi mi sima pa ninokninkini, pae miyikin, iyie? Pae miyik rani.

³⁴ Kima ti iikam biyeyim, kima ini mipug biyeyim simiir hiriinan ywowim. Mi kima wi piki hinin yai miyikim simiir nimboboini, ha? Yai panin panin kwoinkim iikam krimiir mhi kwoinawu nwokaiiyim pi simiirar prii boininisami.

³⁵ Inkam miyikin mi kwoin miyikim ini siir mhi kwoinawu hirar nwokaiiyim. Mi siya siyiu miyik miyik asi tiri. Inkam biyeyin siir kwoinawu yio yai bibiyie kasaki nwokai rani. Mi mhoiyya siya wi yai biyie imiirar boini.

³⁶ Kara kimiirin pi ti dimin taemin hininim sim boinki, boinwokiyopnatkaini iyya Adi Komii siya wi iikamim simiir hidi yai bibiyeyim sima priiboin priiboininim simiirsi.

³⁷ Mhoiyya Adi Komii siya wi krimiir srii yai whiekakim biyya krimiir yai aeya boinim. Mi ti kimiir yai whiekakim wi simar nisiimauwi. Kira miyiki pi yamisi owin, iyie? Kira inkam miyik rani. Mi siya kimiirin wa hidi dimin taemin whiekakim kima boinim. Iriig.

*Kam nhirim dimin kirie kirie komii komiyyim simiir kigam
kauwok boinkikim
(Mk 8:11-12; Lk 11:29-32)*

³⁸ Ta ii airin kam nhirim siyiu komii ninokninkiniyikim mi Farisi kam nhirim sima boin, inkamin iikam nowomwarkaiyuwiyin, krima ha naingwowi kira dimin kirie komiyyin whira diisiimauu haiginu mi krima wa nwoki inokninkinim kira Adi Komii siir yinisimkin.

³⁹ Mi Jisis siya simiir yai aka hinina ywowarkii boin, kima iikamim kariiram kauwokim dimin komii kirie kimiir nisiimauuim, kima iikam miyik rani. Kima Adi Komii siirin bi swoki aingwo tibmiigim. Kara dimin kirie komii pi kimiir swoki isiimauu rani. Diminin whirin kara kimiirin pi siirarar nisiimauuwi iyya biyya profet Jona siya tira ti nu iir.

⁴⁰ Biyya Jona siir hiriinan, siya nwokaiyin anasu komiyya saiir mhinawu, nabeyim kwoim mi niyim kwoim. Mi Yaowae Adin ninomor kouanin wi iriipa hiriinan, nabeyim kwoim mi niyim kwoim ienawu hir nwokaii.

41 Mhoiyya iya Adi Komii siya iikamim simiir hidi. Mi iikamim biya om Niniva hir nwowim mi wi ti iikamim simaka ninkin okwowi. Mi sima wi hiniina boini. Kima iikam biyekingim. Mi sima wi hiniina boini. Dimusi rani, biya Jona siya Adi Komii siir yai aiir boinimauuin mi iikam whiekakim sima Adi Komii siiram bidiya yangwo tibmiiyim. Inkamin nwira nwowi tirin, yo ini Jona siir haiburin mi kima siirim bi naingwo tibmiikim. Niingaka.

42 Mhoiyya Adi Komii siya iikamim simiir hidi, biyan wig komii ira nu nhirim simiir kigriraowiya saeya biya iikamim nu Sivanim simiir kigriraoka. Mi saeya wi ti iikamim tariinan nwowim wi simaka nokwowi. Mi saeya wi hiniina boini, kima iikam biyek biye kingim. Mi saeya wi hiniina boini. Dimusi rani, biya saeya saiir nu iirar mi haiburgigi mipi aru maeyauwar mi rimtioki inkam komii Solomon siir yai wakaeyam. Ti inkamin tir nwowin siya ini Solomon siir haiburin mi kima iikamim siir yai bi wakaeyoknakim. Niingaka. Iriig.

Uridyiu biyeyin ina swoki itin
(Lk 11:24-26)

43 Mi iya uridyiu biyeyin siya inkam nwirni haiburgigiyin mi maeyau niinga niingaim op karamaeyim pi simiir priyam priyamki siya saiir nini owowim. Mi siya maeyaukwir bi kigin.

44 Mi siya hiniina yangwo, kara pa swoki ami maeyaua biya kara nwonaniya saiiram. Mi siya ha swoki amin mi siya kig ta maeyaua sima bidi nhiskiyya mi bidi piuaiyya mi maeyau nhirkim niinga bi nwokim mi uridyiu biye nwirki hir nwo rani. Niingaka.

45 Mi siya hiriinan kignamin mi ina swoki amin mi uridyiu biye iriyyar nwiso simiir swoki ikiuna mi siyiu bibiyeyim sima tiriyim ini ti siir haiburim. Mi sima saika yam mi sima ina yapninopkainamim mi ta maeyaua saiir ini owou. Biya ti inkamin uridyiu biye whirin siya nwowin biya siya biye wao bi nwokin. Mi tariinanin ini ti uridyiu biye iriyyar nwiso simar yonkwobumbuninkin iuguskiyin ti inkamin siirin. Mi wi hiriinan kinar nimbiamswowi iikam biyeyim tariinan nwowim simiirin. Iriig.

Jisis siir apua aeya mi siir nomousisim ima siir kigam namkim
(Mk 3:31-35; Lk 8:9-21)

46 Mi Jisis siya yai, iikam imiirar niki boinimauuin mi siir apu aeya mi siir nomousisim ikim sima yaba yaka okwoni. Sima yai saika boinaiyam nitkim.

47 Mi inkam nwirin Jisis siir boinki, wakae, kiriir apu aka mi kiriir nomousisim ikim sima isi yaba hirar nokwowim mi sima yai kinaka boinaiyam nitkim.

48 Mi Jisis siya ti inkamin siir yai aka hinina yowarkii boinki, siya Adi Komii siir isidin simiir nowomwarkaiyiim siya hinina boinkin. Yipiki kariir apua? Mi yipiki kariir nomousisimim, ha?

49 Mi Jisis siya siir mai kigna miriiyan kamim ina simiir yiisimauugi, kigi! Kariir apua mi kariir nomousisimim ti simargin.

50 Inkamin kariir Adi Komiiyin ninomor kou hir nwowin siir kwoin iirara napi, yim kariir apu mi kariir nomousisim mi kariir yokmankim. Iriig.

13

*Inkamin sasae ninkiniyin numir aiir siir yaiga
(Mk 4:1-9; Lk 8:4-8)*

1 Ta ti aiirin Jisis siya omaka hir haiburgikin mi ina yapnaniyam in yaba hirir. Mi siya whigbid hir yani idwoiu.

2 Mi iikam whiekakim siir yani kaeyokaiyi. Mi siya i ira sair yani kwirii idwokaiyi mi siya i hir nidwokaiyin mi iikam whiekakim opmaiga hir yani okwomaiyi.

3 Mi siya boiniyo yai kasa bi boinkin. Siya boin, wakae mi inkam nwirin siya siir numira witnid sair nitkinam namkin.

4 Mi siya witnidim ha nitkinamim mi nhirim siyi nikiigiyim mi ipiyan nhirim ha nitim sima ini atkin idwo aeni.

5 Mi witnid nhirim maeyau siiyakaka sair nikiiyim mi nuin aowa bi namkin mi ti hiriinan witnidim ina whakiiyim.

6 Mi bieyin ha whwonaidniyakwokin mi ini simiirar yawhwoniyin. Mi ti witim simiir miyim haimii bi namkim simiirin ini bie siyar whwowaigiyim.

7 Mi witnid nhirim urid nimiridgakin siir bopwo nakaigaiyim mi urid nimiridgakin ha nisikiyin mi ini siya yisirimdunugiyin. Mi sasaenidim bi sibgu whakim.

8 Mi witnid nhirim nu miyikin siir nikiigiyim, yim nae ina budgiyim. Mi nhirim yim hinina bud nhirim kamairim iriyyar mi nhirim yim hinina mi bud, kam nwoim mi nhirim yim hinina mi bud, kam nwir iuur.

9 Inkamin wiingakaingin mi siya ti kariir yai imiirar wakae mi ha sibgu daingwo. Iriig.

*Mi Jisis siya boiniyo yaiyim siya boiniyim simiir
bwamkibwamim simiir boinmauugin
(Mk 4:10-12; Lk 8:9-10)*

10 Jisis siya ta yai aiir boin digiyin mi kamim siir kigna miriyyim sama Jisis siirim nitim mi siirin hinina ini boini, hae! Kira simiirin boiniyo yai dimusi boini, ha?

11 Siya hinina yowarki boin, Adi Komii siya bidi yiisiimauuwim nimprio yayim ii Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana. Mi siya iikam nhirim simiir wara bi niisiimauugin.

12 Ti diminim inkam nwirin siya ninokninkin komiigakinuwu mi Adi Komii siya wa swoki inkin hauugi mi siir ninokninkina wi komiiyar nwowi. Mi inkam nwirin siir digworaekwo simim kwisuwakinuwu mi wi Adi Komii siyar swoki haii.

13 Mi kara ti hiriinanin simiirin boiniyo yai boini. Dimusi rani, simiir nhwowim ina kaowim mi sama dimin kig rani. Simiir winim ina mauim mi sama yaimwo aiir wakae ninokninkinkin tani.

14 Kima ti iikamim yai kwira profet Aisaia siya boina biya saeya bidi yimbiniya saeya hinina boinka. Kima yai aiirin wa wakaei mi kima saiir yaimwo aiirin wi ninokninkin tani. Mi kima wa kigi mi kima wi siir siirara kignanaei. Mi kima wi ninokninkin tani kima dimu dimin kigim.

15 Ti iikamim simiir mhai kwoinim ini hindara hugimkikiugiyim. Mi simiir winim ti yai imiir wakaeyim pi piyaowi mi simiir nhwowim ina kwisnamim. Mi simiir nhwowim pi dimin whir kigisi. Mi sama kariir yai aiir sibgu wakaekini mi simiir kwoinim wa sibgu ninokninkinki. Mi simiir mhai kwoinim wa kisina haigii mi wa naingwo tibmii mi kara simiirin wa haiswonimniskii haiginiuwu.

16 Mi kima hiriyyar maigimaiga. Mi kimiir nhwowim dimin taemin imiirar sibgu kigikim. Mi kimiir winim yaimin dimin imiirin ha sibgu wakaeyomokikim.

17 Kara kimiirin yaimwo aiirar boini, biya profet kam whiekak ikim mi iikamim dimin whirki kimbu karamae nwo ikim sama ti diminim kima kigam naingwowim simiir kigama naingwokim mi sama simiir bi kigim. Mi sama ti yayim kima wakaeyam tirim, simiir wakaeyamar naingwokim mi sama simiir bi sibgu wakaekim. Friig.

*Sasaeya ninkinin inkamin numir siir boiniyo yaiga
(Mk 4:13-20; Lk 8:11-15)*

18 Tariinanin kima inkamin sasaeya ninkinin numir siir boiniyo yaimwoki yaimwo aiir wakae.

19 Iikam whiekakim sama yai win kibi aiir wakaei, iya Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana, saiir wakaei. Mi sama saiir yaimwoki yaimwo aiir bi sibgu ninokninkinkim. Mi Setan siya simiir mhai kwoinawu hiriir

namin mi ta Adi Komii siir yaiya baiya simiir hir nwowa sair hainiknatki. Iikam whiekakim sima yaiwin kibi aiir wakaei ninomor kouana mi sair yai aiir ninokninkin karamae nwowi ya hininga witnidim siyu nikigiyim mi Setan siya simiirim niti mi simiir boini kima ta yai aiir kipi wakae Adi Komii siya ninkina kimiir mhai kwoin imiir waraur.

20 Mi witnid nhirim nu maeyauwa siyakaka sair nikigiyim, yim ini iikamim yai aiirin winwinarar sibgu wakaeiyim mi maigimaiga ha nwowiyin ini simiir hiriinan ywowim.

21 Mi yim ini witnidim mai grinkii karamae nwowiyim ini simiir hiriinan ywowim. Mi sima wi ii priei nokwo rani. Mi wa swoki kwaowainami. Mi iikam nhirim simiir naingwo tibmiiya ini ti witnidim simiir hiriinan ywowim mi sima ii priei naingwo tibmii rani. Mi iya simiirin hik kimpipisuki nimbiiyami, ta sima naingwo tibmiiya Adi Komii siiram, wi digiumii haimriiyugigi mi wa nikii iuguskii.

22 Mi witnid nhirim urid nimiridgakin siir bopwo nakaigaiyim yim ini iikamim Adi Komii siiram naingwo tibmiiyim mi simiir hiriinan ywowim. Mi ti nuan dimin biyeyim simiirim naingwoyimiyoki, umir min hiniinim, simiiraram naingwoiyim, ti hiriinanin ya Adi Komii siir yai aiir higrinuwi wa nikii iuguskii. Mi sima wi digiumii Adi Komii siir haimriiyugigi. Mi simiir miya sima mriiya, sima sairin miyik panisi mriisi.

23 Mi ti witnidim nu miyik nitkinim, yim ini iikamim Adi Komii siir yai sibgu wakaeiyim mi simiir yaimwokiyaimwo sibgu inomokninkiniyim, ini simiir hiriinan ywowim. Mi ti iikam hiriinanim sima wi mi miyikar mrii, ti sasaenidim kamairim iriyyara budiyim mi kamnwoima mi budiyim mi kam nwir iuura mi budiyim ini simiir hiriinan ywowim. Iriig.

Boiniyo yaiya ko biyeya numir whakiya sair boiniyoka

24 Jisis siya yaeya boiniyo yai kwira sairin hiniina boin simiirin, Adi Komii siya digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana, ya ini ti inkamin witnid ninkinin siir numir aiir ini siir hiriinan ywowin.

25 Mi iya iikamim ha whwonkai aokaokiwiiyim mi siir sau omomin siir inkam nwirin ha nitwiiyin mi siya ko biyeya kimidiniya siir numir aiir ini itkingig. Mi siya ina swoki idamkiwiiyin.

26 Mi mhoiyya ti sasaenidim ha ninan iigiyim mi sasaeyim wai ha nwokiyim mi siyar kigi ta ko biyeya warar ninkin whakiya.

27 Mi miyan kamim ina yamim numiran adin siiram. Mi sima boin, biyan inkam, krimiir kwoinim ha naingwokim

kira numir hirin sasaeya miyikim simiirara ninkini mi ta hiriinan ko biyieya saeya panina nimbiamka, ha?

²⁸ Mi siya simiir boinki, kimiir sau an inkam nwiirki nitkingikin ta ko biyieya! Mi siir miyan inkamin siir boinki, kiriir kwoinin panina naingwowi krima iki ko biyieyim simiir pini akiu, aniya?

²⁹ Mi siya simiir boinki. Nningaka. Sasaeyim wi ko biyieya saika kima ninkin akisi.

³⁰ Kima sowerin hiriirar kigninkin whakii mi wi iya sasae ningugu haiyana, wi saiirar nadigiwi. Mi iya sasae imiir ningugu haiyana miyan kam imiirin wi kara boini, ko imiirin maeyau kwiruwa dak haigin mimir. Mi simiirin wi iripa kog hainami mi wi pae namginki. Mi sasaeyim, yim wi kariir omaka nae haigiya wi saiir hir haigii. Iriig.

*Boiniyo yaiya mastetidin mi yis ikin sower boiniyoka
(Mk 4:30-32; Lk 13:18-19)*

³¹ Jisis siya yaeya boiniyo yai kwira simiirin hinina boinki, Adi Komii siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana ini mastetidin siir hiriinan ywowa. Mi inkam nwiirin siirin siya hainam siir numir aiir ini inkin iu.

³² Mastetidin siya nae whirni nidnan bi nwokin. Nningaka. Siya komii rani. Mi mhoiya siya wi komiia nimbiamki mi numir hiran naeyim simiirin siyar mwiir haiburigigi. Siya pae komii nwokiyim mi ipiyinim pi siir kwiya imiirar mi atkikini mi whie minim pi hirar mi haigii. Mi iya Adi Komii siya siir digworaekwo whiekak imiir kigirkakana, siir iikamim sima wi ti mastetin siir hiriinan nwowi mi wi komiir nasae owiguskii.

Yisin siir boiniyo yai aeya

³³ Jisis siya yaeya boiniyo yai kwira ina swoki boinkiyin. Adi Komii siya digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana ini yisnan iyopin bwaembwaekin howoknamin. Iya wig ira saeya ti yis iir haiya, praua aka kaipridgiyam mi ti prauain pa niyopin bwaembwaekii howopnami. Iriig.

*Jisis siya ta boiniyo yaiya iikamim simiir boinka
(Mk 4:33-34)*

³⁴ Jisis siya ti yayim biya siya boinim digworaekwo whiekakim iikam imiirin boiniyo yai ara boinkin. Siya simiirin yai whir wara bi boinkin. Nningaka. Siya simiirin boiniyo yai arar boinkin.

³⁵ Siya simiirin boiniyo yayim hinina boinkin, siya profet inkamin siir yai aiir swoki boinurwokaigikin, biya yokwoni siya win boinkiya yaiya saiir. Ta yayi saeya hininga, kariir yayi wi boiniyo yai imiirara kaonisboini. Adi Komii siya ti nu iir nonkwokwo kamaeya niki owa mi

kara ti diminim biya haigipraprakaiyim mi tariinan namwoniyim wi simiirarar boininkigi. Iriig.

Ko biyieya saiir boiniyo yaiga

³⁶ Jisis siya ha boin digiyin mi siya iikamim simiir haiburgigin mi siya omaka saiir yapninopkainam. Mi kamim siir mi kigna miriyim, sima ina yitim siirim mi ina boinim, kira ta boiniyo yaiya ko biyie saiira numir whaka krimiir unki boinmimauu.

³⁷ Jisis siya ina yowarkii boinin simiir yai aka, inkamin sasaeya miyik ninkiniyin numir, yo karargin, biyan Yaowae Adin ninomor kouanki nitin.

³⁸ Mi numira ya ti nu ieya mi sasaeya miyikim yim iikamim Adi Komii siir yai aiir wakaeyoknaeyim, ya simiir nikri boinka. Mi ko biyieya ya iikamim Setan siir yai aiir wakaeyoknaeyim ya simiir nikri boinka.

³⁹ Sauan omomin siir inkamin ko biyie aiir nankaiyin yo Setan siya. Mi iya sasae imiir ningugu haiyana, ya ta iya Adi Komii siya iikam imiir hidana ya saiir boinka. Mi kamim numiran sasae imiir ningugu haiyim, yim Adi Komii siir paekwosim ima.

⁴⁰ Mi ko biyeyim maeyau kwiruwa sima haingiriyu haiginim mi ha namginkiyim paeya mi mhoiyya wi hiriinanar tiri. Iikamim dimin biyie biyekakim, simiirin wi hiriinan hidi.

⁴¹ Mi kara Yaowae Adin ninomor kouanki nitin, wi kariir paekwosimim simiir nikropkii hinda tinda. Mi sima wi ti nuin siir diminpai diminpai whiekakim iikamim simiir naingwo tibmii aiir kiyopsimsibgiyim mi iripi hiriinan, sima wi iikamim dimin biyie tirim, simiirin wi Adi Komii siir isidin simiir hiranki nhinikriropki.

⁴² Mi simiirin wi pae komiyya saiir hiriir nitkaigaigi mi sima wi paenau hirar kaouubopboinkaeyami mi wi simiir big imiirar naeingiyikaeyami.

⁴³ Mi ta ii aiirin iikamim dimin whirki kimbu karam nwowim wi bienan simiir whwoyai. Adi Komii siir iya digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana saiir. Inkamin wiangakargin siya ta yai aiirin ha timi wakae. Iriig.

Inkamim umir miyya nu haingikaiya saiirim hansranin saiir boiniyo yaiga

⁴⁴ Adi Komii siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana, saeya ini ta umir miyya numira saiir haigiprakaiya inkam nhirkim biyar, ini saiir hiriinan ywowa. Mi mhoiyya inkam nwirin ha swoki hansir haiyin mi ina swoki haigiprakaigigin ta maeyau aiirar mi siya ini maigimaigra ywonamin. Mi siir digworaekwo whiekakim ina hauugiyim

inkam nhirmi sima sainam. Mi ti umirim siya haiyim wi ta maeyau aiir nwoki sainim. Friig.

Umir komii sainsi siyiuin siir boiniyio yaiga

⁴⁵ Mi boiniyio yai kwira ya hiniinga, Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana ya ini ti inkamin umir miyik miyik haiyam hansraniyin ini siir hiriinan ywowin.

⁴⁶ Mi siya umir miyik kigiyim mi ti siir umir digworaekwo whiekakim wi iki inkam nhirim simiir umir digworaekwo miyik miyikim simaka ninowana haii. Friig.

Haimnani boiniyio yaiga

⁴⁷ Mi boiniyio yai kwira ya hiniinga. Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana ya ini inkamin haimna whinau kwira sae hiumii ikouwiyin, wraisupai wraisupai simiiram, ini siir hiriinan ywowin.

⁴⁸ Mi iya haimnan, wraisuki naokinguguninkiniyim mi siirin pa kinaidami nupaiga hiriir. Mi sima pa nidwowi mi anasu miyik miyikim pi two nhirmi kigmamak isitnoudnankaigi. Mi biyie biyeyim yimbi paeya nisitnoudnankaigi.

⁴⁹ Iya Adi Komii siya iikam whiekakim simiir hidana, ya wi ti anasuwim simiir hida wi hiriinan nwowi. Mi iya paekwosim ima nitana mi wi sima kigmamak haii, piki hiniin iikam ikim wadiyem mi piki hiniin iikam ikim biyeyim.

⁵⁰ Mi sima simiirin wi pae komiia sair hiriir nitkaigaigi. Mi ta iya, sima wi kaouu ou prasae kin tani. Mi simiir big imiirar ninin aekiyimkiyikaeyami. Friig.

Inkam dimin miyik mi dimin kab sowiir haii ikin

⁵¹ Mi Jisis siya simiir srigi mi kima ti yai whiekakim, simiir yaimwowim simiirin ina ninokninkinim, aniya? Mi sima ina boinkiyin siirin, ihi.

⁵² Siya simiirin hiniina boinki mi kam siyiu komii ninokninkiniyim yipiki kariir kigna miriiyan inkam nwowim sima Adi Komii siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana, sima sair bidiyar haiyim. Mi sima ini omakain inkamin siir hiriinan ywowin. Mi siya omaka siir digworaekwo haigiya pi sair napninopkainami mi siya dimin miyik mi dimin biyie, pa nini hainakinaka mipa siotkin hauunami iikamim simiir whinkinsiisam. Mi ti hiriinan siyiuin, wi sima boinmimauuami Adi Komii siir yaiya biya profet inkamim sima boina mi ta yaiwin kibiya sair warar. Friig.

Om Nasaret hiran iikam sima Jisis siirin digiumii haim-riiyugigin

(Mk 6:1-6; Lk 4:16-30)

⁵³ Jisis siya ti boiniyo yayim simiir boin swokiyim mi siya ti om iirin ina haiburgigin mi ina yamin.

⁵⁴ Mi siya siir omki om iirar swoki amin mi siya iikamim simiir ini boinmimauuu, Adi Komii siir yai aiir omaka yamin dimin nidwokai wakaeiya simiira saiir. Mi sima wakae digiyim, sima ini hinda yanaakiyim. Mi sima ina yomboin amboinim, ta ninokninkina dimin kirie kirie iikamim sim haiswonimniskiiya siya papi haigin, ha? Siya krimiir hiriinan inkamaigin.

⁵⁵ Mi ti yinisimin siya inkamin omaka miriyyin, siir yinisim tani, aniya? Mi tari siir apua Maria saeya rani, aniya? Mi tari Jems, Josep Saimon mi Judas, yim tari siir nomousisim tani, aniya?

⁵⁶ Mi tari siir yokman whiekak rani, ti krimakar nwowim, aniya? Mi ti digworaekwo whiekakim siya papi haigin, ha?

⁵⁷ Sima hiriinan yai boinim mi simiir mhi kwoinim ini hikaka ywokiyim. Dimusi rani, sima ninokninkin tani, siya ta kirieya papiyanka haiga. Mi Jisis siya simiir boinki, profet kamim sima inigakim iki om whiekak imiirin mi siir omki om hirin mi siir piugana saiir hiran iikam ikim, siya simaka inigak bi nwokin.

⁵⁸ Mi siir om hirin siya dimin kirie whiekak bi haiswonimniskiiyim iikam imiirin. Nningaka. Dimusi rani, sima siiram ha bi naingwo tibmiigim, siya ti inkamin Adi Komii siya nikropkiyin. Nningaka. Iriig.

14

Jonin op baptais haiginuanin iikamim simiir siya bidi yaowin

(Mk 6:14-29; Lk 9:7-9)

¹ Ta iya Herot siya nu kigriraowan inkam komii nwokin Galili hir mi siya diminim Jisis siya tirim simiir wakaewin,

² Mi siya siir miyan kamim simiir boin, kara ha naingwowi, ti Jon siyaki siyargin inkamin iikamim simiir baptais haiginuanin op, aniya? Biya kara siir nimbinkin inkamki nisomaowim. Siya ie hiranka swoki insiin idwokin mi ti hiriinan kirie komiia siir hir asi nwowi.

³ Mi biya Herot siir kamim sima Jon siirin hiriinansi nonkworinugin mi siirin wiewinsopni yinirkai mi maeyauwa hiuyokiyokaiya mi biyie miriia hir ini haigigik. Dimusi rani, Jon siya maigimaiga bi nwokin, Herodias saeya Filip siir wiga mi ini yaowae biyeyin Herot siya swoki hainikiionkwonan.

⁴ Biiya Jonin op baptais haiginiuwani inkamin, siya Herot siir boinainanaekin ti dimin siir, siya hiniina boinkin, kira ta wig aiir hainikiinonkwonani kira nonkwonani siyu komii iir nikripkin yio ti hiriinan siyuiin miyik rani.

⁵ Herot siir kwoinin Jon siir nisomaowamar naingwokin mi siya ini Juda iikamim simiirsi yididin. Dimusi rani, sima ha naingwokim Jon siya profet inkamkiniuwi.

⁶ Mhoiyya igwira iikam nhirim sima ina yitim, iyya Herot siirin siir yopiiga naokaina saiir naemirsim aiiram mi taka iyya Herodias saiir yinisim kopaka saeya ig simiir bopwo hir ini swaeyiu mi Herot siya maigimaiga komiika saiirimin.

⁷ Mi siya saiirin hiniina yimbinki, kara kiriirin yaimwower boini, diminin kira kariirim srii mi kara kiriirin wa hauwi.

⁸ Mi saiir apua Herodias saeya saiir yin kopak aiirin hiniina boinmimauugi Herot siirimin mi saeya ina boina, kira Jonin op baptais haiginiuwiyin siir nii iir kaigripki mi siirin mobmir kwirni haiginki mi kira kariirim tiriir whauugi mi kara wa ninokninkinim siya bidi yaowin.

⁹ Mi saeya hiriinan yai aiir boin digiya mi inkam komii Herotin siir kwoinin ini hikaka ywokiyin. Dimusi rani, siya iikamim saikar nidwokai aeyim mi siya simiir whwonkam ida nimbingin mi siya simiirsi asi nididgin. Mi siya siir kamim simiir boinki, ha ti hauugi saiirar ti diminin.

¹⁰ Mi Herot siya inkam nwirin maeyauwa hiuyokiyokaiya mi biye miriyya saiir hiriir namam yikropki Jon siir nii iir kaigriphainakiyim.

¹¹ Mi sima Jon siir mwo kaigriphaii digin mi sima siir mwoin mobmir kwira saiir haiginki mi sima ta yin kopaka saiir hauugi. Mi saeya saiir apu aiirim hainam.

¹² Mi kamim Jon siir kigna miriyyim sima wakaewinim mi sima ina yamim siir piuis aiir ini hainaki mi sima saiirin ina haingikaiyim. Sima kikai digigim mi sima Jisis siir ini boinmauuu. Iriig.

*Jisis siya hauu aeyim kamim nae 5,000 kim
(Mk 6:30-44; Lk 9:10-17; Jo 6:1-14)*

¹³ Iyya Jisis siya ta yai aiir wakaeyin mi siya ti om iir haiburgik mi i ira saiir kwiriinam mi maeyau iikam kara-maeya mirmiyya hiriir yam. Siya siya namkin. Iikamim sima hiriinan wakaeyim mi sima om iir haiburgik mi sima ini siir mhoiyya yapnamim.

¹⁴ Mi Jisis siya ha namasukuin mi i aiirin ina haiburgigin mi siyar yapkigidam iikam isid komiyyin hirar nwowi. Mi siya simiirsi yaingwoyimiyyokin mi iikamim makakim ini siyar haiswonimniskiiyim.

15 Mi naiowaka kamim siir mi kigna miriyyim sima ina yitim siirim mi ina boinim, ta maeyauwa iikam karamaeka iya ini namkiriba. Mi haingingin niuwi kira ti iikamim simiir dikropki mi sima ti omi sisimim kingiin nwowim simiir damtib mi naemin ti sainaeyam tib.

16 Mi Jisis siya simiirin hiniina boinki, sima whisarii pi dimusi nami? Kima hauu ae simiirin.

17 Mi sima siirin hiniina boin, krimiir tirin nae homgaki nwo rani. Niingaka. Bretim iriyyar mi anasu whis ha nwowi.

18 Jisis siya ina boinkiyin, naeyim kariirim hainaki.

19 Mi iikamim simiir boinki, kima ko aiir didwoki mi siya ti bret iriyyarim mi anasu whiswo simiir hai mi ninomor koua hiriir kaoki mi Adi Komii siir boin wadieki mi siya anasu bretim ina yimbimbir yinop hauugiyim kamim siir mi kigna miriyyim simiir. Mi kamim siir mi kigna miriyyim simiir hauugi mi sima iikam imiir hauunam.

20 Mi sima ha naeyim mi simiir mhiyyim ini digar ywokiyim mi kamim siir mi kigna miriyyim sima nae haimiihaimiyyim sima naepipiru haiginim simiir swoki haingiriyiu haiginam mi nibim sima haigiyim nae haimiihaimii imiir pariig iuur is.

21 Kamim ti nae imiir naeyim 5,000 kim, sima wigyin imiir wara bi mwaingim. Iriig.

Jisis siya whi kwira nunan opa saiir idwovar napnaidamkin

(Mk 6:45-52; Jo 6:15-21)

22 Mi Jisis siya nae simiir hauuwae digikin mi siya kamim siir mi kigna miriyyim simiir boinki, kima i ira saiir kwiriinam mi kariir biya damkwokin whiyya saiir mirmiyya hiriir. Mi iikamim simiirin siyar yikropki.

23 Mi siya iikamim simiirin ha nikropkiyin mi mhiuisim whir iirin Adi Komii siirim siya siyar ini kwisboiniu. Mi naiowaka Jisis sasa ywokairib mhiuisim iirin.

24 Mi ta ii aiirin siir mi kigna miriyyim sima ini igak whi idopwoniya hirar yakiririr mairibim mi opuda ini irib hiranka hugnaniya mi hinin komiyya ini i aiirar kaibombokiyya.

25 Piunok nugakin bie ha niyyok naidniyakwokin iya pirkin kingiin nwoyakwoka Jisis siya ini nunan ta whiyya ini saiir op ida yapamyakwokin mi kamim siir mi kigna miriyyim simiir hiriir yapnimbiiyam.

26 Sima kigwin siya opa saiir idwovar napni mi sima nidid pranae bi kinkim. Sima boin, wari napniyin wraigin mi ha nididim mi ina yinkau ankauim.

27 Mi Jisis siya bi kimiminkikin ini simiirar boinkiyin, kima kirie dwo! Karargin, kima kipi nidid!

²⁸ Pita siya siir yai aka hɛnɛna yowarkii boin, Biyan Inkam Komii kirargin niuwi mi kira kariir boinki mi kara pi opa saair idwowa napnani kiriirim.

²⁹ Jisis siya ina yowarkii boinki, kira ha wit! Mi Pita siya iya saair haiburgik mi ini nunan opa saair idar kwaewiskin apamin Jisis siirim.

³⁰ Siya opuda saair kinainkiuwinin siya ina yididwinin mi siya op aowa hiriirin ina yokwokwomairaraonainamin. Mi siya hɛnɛna kauwoki, Biyan Inkam Komii kira kariir kibokinawid!

³¹ Jisis siir ina bi kimiminkika ini Pita siirar yanka nonkwo sasaugiya mi siya siir boin, kariir naingwo tɛbmiiya kabi rani, kariir kwoinin dimusi naingwo yisyiskin.

³² Mi sowa iya saair ini kwirii mi opuda ina hugwokmaigiya.

³³ Mi kamim siir mai kigna miriiyim i hir nwowim sima ti dimin iir kigiyim, sima ini Jisis siir inig iir hainanim mi sima hɛnɛna boin, kibe idwai kira Adi Komii siir yinisimkin. Iriig.

Jisis siya nu Genesaret hiran iikamim maki niiyim simiir haiswonimniskigin

(Mk 6:53-56)

³⁴ Mi sima whi aiir niyikrionaidamim mi sima maeyau kwira nu Genesaret hirana saair yamamasu kuu.

³⁵ Iikamim ta maeyau airanim sima ina yinokninkinim, Jisis siya tio. Mi sima yaiya ina hauu ninkinkiya om whiekakim kingiin nwowim simiiram mi sima ina hainaniyim iikam whiekakim makakim Jisis siiram.

³⁶ Mi sima siir sriinanae, ini mi owin iikamim makakim sima kariir piu aiir nonkwokiyin mi ningaki mi iuwi mi yuis mwis iirrarar timi onkwoki inara, aniya? Mi iikamim siir yuis piu owiir nonkwowim sima ini wadiyar swoki okiyim. Iriig.

15

Adi Komii siir yaiya ini yidiwi wanwiyae simiir yai imiir haiburim

(Mk 7:1-13)

¹ Mi Farisi kam nhirim mi kam nhirim siyu komii ninokninkiniyim, sima om komii Jerusalem hir haiburgigim mi sima ini Jisis saika yamwoniyim mi sima siirin hɛnɛna sriigi.

² Kamim kariir kigna miriiyim sima yidiwi wanwiyae mi siyuim simiir biri napkim. Moses siya boina mi ina min simiirim biyin hisok rani, iya sima naeyim krimiir yidiwi wanwiyae mi siyuin kirieyin siir hiriinan.

³ Jisis siya simiir yai aka ina yowarkii boinin, kima ti yidiwi wanwiyae mi simiir siyuim simiir, dimusi napkrɛpkaii. Mi

Adi Komii křimiiir Wanin siir siyiu iir dimusi nikwo waisigim, ha?

⁴ Biya Adi Komii siya hiniina boinkin. Kira, kiiir yopii adwo sowerwai yai aiiirar sibgu wakaeyokna mi kira sowerin siyiu miyik iirar diisimauu. Mi dimin whirin siya simiir boinin, nwrki siya sowerwai nimbumbu boini mi sima wi siir nisomaowi.

⁵ Mi kima ta yai aiiir bi wakaeyoknakim, kima hiniina boinkim. Inkam nwin siya umir digworaekwo kakiniuwii yopii ad owiir whinkinsiisim. Mi kira yopii ad owiirin hiniina kipi boin, ti umirim Adi Komiiini umirkim. Mi kara bidi yimbiniin ti umirim Adi Komii siirgin mi kara pi kowerwai hauu rani. Nngaka, nngaknga.

⁶ Mi tiki hiriinan siyiin siir tiri mi ini mi owin kima sowerwai mi kigrao karamae mi owi mi kima Adi Komii siir siyiu iir bidi haigin ikworinugigim mi kiiir wanmi siyiu iiramar yikpitki namim.

⁷ Kima ti iikamim niksisaeyan iikamkim. Ta yaiya Adi Komii siya boina biya profet Aisaia siya kiiiram nimbina ini kaimwowa ywowa mi siya kiiirin hiniina boinkikin.

⁸ Ti iikamim sima kariir inig iir hainaniyim sima yai ara nhinkini, simiir mhi kwoinim kanaka namasu rani.

⁹ Sima kariir inigin whisariiyar priihainani ti diminim sima boinimauuim iikamim simiir, ya kariir yai rani, simiirar yaiga. Iriig.

*Inkamın kwoın biye nwowiyın yipi miyik nwo rani,
(Mk 7:14-23)*

¹⁰ Mi Jisis siya simiir boinimauu digiyin mi siya iikamim simiir yikiuna, sima siirim namim. Mi siya simiirin hiniina boin, kima sibgu wakae nonkworinugi, ti diminim simiirin.

¹¹ Diminin inkam ieya nonkwo haiiyin mi ha naeyin, yio iikamim ioki siya bi hio haiginuwigin. Nngaka. Mi kwoin biye yio nikrani io pi siya hiowi mi inkamin pi siya kiyainami siyiu biye tiramin.

¹² Mi siya ti dimin imiir boin digiyim. Mi siya kamim siir kigna miriiyim sima ha nitim mi ina yaboiniyim kira ina ninokninkinin ti Farisi kamim sima ti diminim kira boinim simiirar wakaekiyim. Mi sima kinaka io komiiga?

¹³ Mi Jisis siya ina yowarki boinin. Adi Komiiyin ninomor kou nwowin, siya numirkakin. Digworaekwo whiekakim siya ninkikin karamae nwowim mi siirin wi miigakar kiyop haigi. Mi wa nitkaigi.

¹⁴ Kima Farisi inkamim simiirsi kipi naingwoyimiyok, sima ini nhwokwisae inkamnan ywowim. Nhwokwisae inkam nwin siirin siyiu bi nisiimauuwikin. Mi siya nhwokwisae

inkam nwirin siir niisiimauwi mi sowa wi ieno iirar nap-natkaigai namswowi.

¹⁵ Pita siya Jisis siirin hiniina boinki, ta boiniyio yaiya kira saiir yaimwo aiarar boiniski mi krima saiir nwoki inokninkinim.

¹⁶ Jisis siya simiir boin kima ini inkam whaowaeyar niki owim iki ikam nhirim simiir hiriinan, aniya?

¹⁷ Kima ninokninkin tani, ti hiniin diminin yaiya naekiyim pi mhii kwoina nam tani, pi dini siyiuin pi siir namki. Mi mhoiyya pi waisi hir nini iugik rani, aniya?

¹⁸ Mi diminim inkamni mhii kwoinawu nwokaiiyim, mhoiyya wi yai saeyar boininkigi mi ti diminin inkam iirin wi siyar nwowaiginuwi dimin biyekak.

¹⁹ Mi digworaekwowim kwoinawu nwokaiiyim yim hiniingim. Kwoin biyie nwowi ikin mi inkam nwirni nisomaoni siyiu ikin. Mi inkam nwirni wig hainiki nonkwonani siyiu ikin. Mi hii inkam nwiraka nanaeni siyiu ikin. Mi hii tauaeni siyiu ikin mi niksisaeni ikin mi nikbumbuni siyiu ikin.

²⁰ Ti digworaekwo biyie biyie hiniinim inkamin biyie sima nwowi. Mi siyiuin inkamin ina hisok ae karamae nwowiyin, ti hiniin diminin yio inkamin io siya bi hiiowikin. Adi Komii siir whwonkam idain. Niingaka. Iriig.

*Nu Kenan hiran wiga Jisis siirim naingwo tibmii kinga
(Mk 7:24-30)*

²¹ Mi Jisis siya ti omin siir haiburgik mi om Taia mi om Saidon sowiir hiriir yam.

²² Mi wig ira Juda wig rani, nu Kenan hirana saeya ta maeyau aiir nwowika mi saeya ha nita mi siirim ini kauwokni. Kira Devid siir isidan inkamkin, inkamin Adi Komii siya nikropkiyin kira kariirsi daingwoyimiyyok. Uridiyu biyeyin siya tirbumbugin kariir yinisim yinugiyina.

²³ Mi Jisis siya saiirin yaimirsim kwir bi swoki owarkii boinmiminkin. Mi kamim siir kigna miriyyim sima siirim nitim mi ina boinim, ta wiga saeya krimiir mhoiyya nitka mi yai saeya sisinanaei. Mi kira saiir whindiriraerarki mi saiir dikropki.

²⁴ Jisis siya simiir yai aka hiniina yowarkii boin. Niingaka. Adi Komii siya nikropkikin kariirin Isrel simiir iikamim simiiraramar sibsibnan kigugu iuguskiyim simiiram.

²⁵ Mi ta wiga ha nita mi ina ini waisii huniya siir igmiiga kingiin mi saeya ina boina. Biyan Inkam Komii kira kariir whindiriraerarki!

²⁶ Mi Jisis siya ina yaingwowin krima Juda iikamim Juda iikam tani simiirin wranan naingwokim mi Jisis siya boiniyio

yai kwira saairin hinina boinkin, yio siyiu miyik rani krima yinmi naeyim simiir kipi hai mi wrami kipi nitkinu aeki.

²⁷ Mi ta wiga saeya ina boina Biyan Inkam Komii wara yaiya kira boina kaimwoka. Krima wra biyie nankim. Wra sima naemirsisimim yin ima naekrimkrinkiyim pi simiirar mi iumimin aei.

²⁸ Mi Jisis siya saair yai aka ina yowarkii boinin, wiga, kiriir naingwo tibmiya ini komii ywowa! Diminin kira naingwowin siya wi kiriirar nimbiam! Mi ta ii aairarin bi kimiminkin saair yinisim yinugiyina ini wadieyar ywokiya. Iriig.

Jisis siya iikamim makakim simiir haiswonimniskigin

²⁹ Mi Jisis siya om Taia mi om Saidon sower haiburgik mi whikbid Galili saair hiriir yapam mi siya mhuisimin siir hiriir iyam mi hir ini idwowu.

³⁰ Mi iikam whiekakim ini saika yamwonyim mi sima iga in biyie biyekakim mi nhwokwisae mi kiu minim ninsimsiriim mi waeyai mikrim ikim mi makak iikam nhirim sima Jisis siir igmiiga ini kikinuni. Mi siya simiir haiswonimniskii haiginugig.

³¹ Iikamim sima hiriinan kigim mi sima ina yanaakiyim. Dimusi rani, sima kigi waeyai mikrimim sima yai ina swoki boinaikiyim mi kiu ninsimsiriuwim ini wadieya ywokiyim. Mi iga in biyie biyeyim ina sibgu apririrkiyim mi nhwokwisaeiyim simiir nhwowim ina kaokiyim. Sima Isrel simiir Adi Komiiyin siir inig iir asi hainankim. Iriig.

*Jisis siya hauu aeyim iikamim 4,000 kim
(Mk 8:1-10)*

³² Mi Jisis siya simiir haiswoniski digiyin mi siya kamim siir kigna miriiyim simiir yikiuna. Mi siya simiir boinki, kara ti iikamim simiirsi naingwoyimiyoki iiyim kwoim sima kanaka nwokaigiyim. Mi sima nae bi naemiminkim kara pi boriisopi simiirin mhirima nikropkiyim mi sima pi siyiu hir naokaowi mhiigi.

³³ Mi kamim siir kigna miriiyim ina yowarkii boinkiyim siir yai aka, ta maeyaua iikam karamaeka mi krima naeyim pi papiyanki mi inkiguna hai, ha? Ti iikamim simiir hauu aeyamin.

³⁴ Jisis siya simiir sriigi, kima bretim pariiga nwokaii? Mi yim ina boinkiyim, krima bretim iriayar mi antousisim ikim ina mi okaiyim.

³⁵ Mi Jisis siya iikamim simiir boinki, kima nu iir grinkin idwoki.

³⁶ Mi siya ti bret iriayar niswo simiir haiyin mi ti anasum simiir warar yinkin hai mi Adi Komii siir boin wdieki mi ina

yimbimbir yinoop priigikiyim. Mi siir kigna miriyyim kamim simiir hauugi mi yim ina yapninkwokwo hauunamim iikam imiir.

³⁷ Mi sima ha nae digiyim. Mi ti nae haímii haímiiyim sima naepipiru haiginaowidim. Mi kamim siir kigna miriyyim nibim simiir swoki tau haigiyim iriyyar is.

³⁸ Ti kamim ti nae imiir naeyim sima 4,000 kim. Mi sima wig yin imiirin wara bi ninkin mwaingim.

³⁹ Sima nae digiyim mi Jisis siya iikam imiir nikropkiyin mi siya ina kwirriyin i kopsim ira saiir kamim siir kigna miriyyim sima warar mi ina yamim whigbid yarmiya hiriir, nu Magadan hiran maeyau aiiram. Iriig.

16

Farisi nhirim Adi Komii siir kirie komii komiyyim simiir kigam sriigim

(Mk 8:11-13; Lk 12:54-56)

¹ Mi Farisi mi Sadyusi kamim sima Jisis siir kinankuwam nitkim. Mi sima siiram sriigi. Kira ninomor kouan kirie komii komii nhirim Adi Komii siirim krimiir waisiimauu krima nwoki kigim.

² Jisis siya simiir yai aka yowarkii boin. Naiowaka kima pi hinina boin tibi, ninomora ini pariidnan maskwonainamtiba waka ii miyik sapi nikii.

³ Mi nugakin kima pi hinina boinyakwoki. Bieyin iiyaka bi maskwonaidniyakwokin mi iya pa swoki imimngi, panao ii miyik nwo rani, pi naokak nwowi. Ihi, kima kigninokninkinim ninomor saiirin. Mi kima ti hiriinan iyyim ina ninokninkinim mi kima Adi Komii siir diminim ti tariinan nimbiamim simiir kigninokninkin tani, aniya?

⁴ Kima iikam bibiyeyim ta ii aiir nwowim Adi Komii siiram nam karam nwowim kima kariiram kirie komii diriraeraram sriigim mi kima Adi Komii siiramim mhoiyya bi namkim. Niingaka. Kara kimiirin wi dimin kirie nisisimauu rani. Niingaka. Kara kimiirin wi dimin kirie komii whiruwan iya Jona siya nwowa pi siirarar nisisimauuwi biya Jonah siya anasu komiyya saiir mhinau nwokaiyin iyyim kwoim mi siya ini omwaiyar swoki waiyan. Mi kima wi Jonah siir kirie komiyya saiirara kigi. Mi siya ti yaiyim simiir boin digiyin mi Jisis siya simiir haiburgik mi siya ina yamin. Iriig.

Boiniyio yaiya Farisi Sadyusi simiir yisin siir boinkin

(Mk 8:14-21)

⁵ Kamim siir kigna miriyyim sima whiyya saiir ninidnamkim i kopsim ira saiir mi bret nhirim ini sima yaingwo owougikim simiir wara bi hainamkim.

⁶ Mi Jisis siya simiir boŋki kima sibgu mintarao mi aru dwo Farisi Sadyusi simiir yisin siirsi.

⁷ Sima, simasima yimboin amboin. Siya hinina boŋkin siya ta yaiya krimiir boina dimusi rani, krima bret biri hainanikim.

⁸ Jisis siya simiir yaiya bidiya yinokninkinkiyin mi siya simiirin hinina srii. Kima ti kamim kimiir naingwo tibmiya tari kabi rani. Kima hinina dimusi boŋkim. Krima bret karamaeka, ha? Kariir kirieya kimiir whinkinsiisim wi dig nwo rani, aniya?

⁹ Kima ini ninokninkin karamaeyar niki owim, aniya? Mi kima bi naingwokim iya kara nimbimbir hauuwim bret iriiyarim 5,000 iikamim sima naeyim mi kima ini yaingwo owouwim, aniya? Mi kima nae haimiihaimiiyim nibim pariiga haigi, ha?

¹⁰ Mi kima ti bret iriiyar nhiswo 4,000 kamim kara hauu aeyim simiir bi naingwokim mi kima ini yaingwo owouwim, aniya? Mi kima nae haimiihaimiiyim nibim pariiga haigi, ha?

¹¹ Mi kima ninokninkin karamae dimusi nwowi, ha? Kara kimiirin bret bi boŋkin ningaka. Kara hinina boŋkikin, kima Farisi mi Sadyusi simiir yisin siirsi mintarao.

¹² Mi kamim siir mi kigna miriiyim sima ina yinokninkinkiyim, siya simiirin yisin bret aka haigi yin siirsi mintaraosi bi boŋkin. Ningaka. Siya Farisi, Sadyusi simiir yai biyeyin yisnanim simiirsi mintaraosi boŋkin. Sima simiir yai kipi wakaeyokna. Iriig.

*Pita siya boŋmimauugin Jisis siya Kraiskin siya krimiir nanmaiwarkainam nitkin
(Mk 8:27-30; Lk 9:18-21)*

¹³ Mi iya Jisis siya om komiiyin Sisaria Filipai nikiuwiyin siir kingiin hiriir nimbiamin mi ta iya siya kamim siir mi kigna miriiyim simiir srii iki iikam sima panina boini, kara Yaowae Adin ninomor kouankin nitin siya yipikin, ha?

¹⁴ Mi sima hinina yowarkii boin. Nhirim ha boini, kira ti Jon op baptais haiginuan inkamin siya mi nhirim ha boini. Ilaijakin mi nhirim ha boini. Jeremaiakin mi yaeya profet inkam nhirim biya naonamim sima.

¹⁵ Mi Jisis siya simiir boŋki. Mi wim kamarin kariirin panina dapikim, ha? Kara yipikin, ha?

¹⁶ Mi Saimon Pita siya ina yowarkii boinin. Kira ti inkamin Kraisi Adi Komii siya nikropkiyin siya. Mi siya Adi Komiiyin kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyin inokinok mi siir yinisimkin.

¹⁷ Mi Jisis siya yowarkii boin, saimon Joni yinisim, Adi Komii siya kiriiramar maigimaigaei. Kiriirin ta yaimwowa

nuan inkam nwiŕkin bi niisiimauugin. Niingaka. Kariir Adi Komiiyin ninomor kou nwowin kiriirin siyar niisiimauugin.

¹⁸ Kara kiriir boinki, kira Pitakin mi ti kiriir inigin siir inigmwokimwoin siiyakin. Mi kariir iikamim naingwo tibmiiyim wi ti siya siir idwo nwowi. Setan siir kirieya wi ti iikamim naingwo tibmiiyim simiir nikwowaisii rani. Mi wi nao rani. Niingaka.

¹⁹ Mhoiia kara tidiiyin wi kiriir hauuwi Adi Komii siir maeyauwa digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana saiiir haiwaowam. Diminin kira nu tir kigninkinkikin mi Adi Komii siya ninomor kou hirin wi hiriinanar mi kigninkinki siirin. Diminin kira naingwowin nu tir kigninkin owim mi Adi Komii siya ninomor kou hirin wi hiriinanar mi kigninkin owi siirin.

²⁰ Mi siya kamim siir mi kigna miriiyim yai kirie simiir boinikiduki, kima ti inkamin Kraisi Adi Komii siya nikropkiyin kariirin iikamim simiir nanmaiwarkainam natin, kariirin inkam nwiŕni kipi boinmauu. Iriig.

*Jisis siya boin kara naowi wa swoki insiin idwowi
(Mk 8:31-9:1; Lk 9:22-27)*

²¹ Mi Jisis siya ha boinmimauu bwakainamin kamim siir mi kigna miriiyim simiir. Mi ii kara om Jerusalem hiriir nami mi kara wi hik kimpipisu kasa hai rani. Mi inkam komiiyim Adi Komii siir mi kigiraowi ikim mi prismi biyan inkam ikim mi kamim siyu komii iir ninokninkini ikim. Mi wi hik kimpipisu kariir hauuwi mi kariirin wi sima nisomaoki. Mi ii kwoimaka kara wa swoki insiin idwowi ie hirankin.

²² Mi Pita siya siir yikunam mi siirin igao yai yani boiniu. Biyan Inkam Komii kibie idwai ti diminin wi kiriir kipi swoki imbini mimin. Adi Komii siya wi hinina boini. Niingaka.

²³ Mi Jisis siya ha haiyug kaokiyin mi Pita siir boinki, Setan kira ti amki! Kira kariir mi aiir kipi kiyopsibgi. Kira Adi Komii siir kwoinin siir biri ninokninkin. Niingaka. Kira inkami kwoinin siirara ninokninkini.

²⁴ Mi siya ti diminim simiir boin digiyim. Mi Jisis siya kamim siir kigna miriiyim simiir boinki. Mi inkamin kariir siyu imiir napam niti mi siya siir kwoin iir hidnani mi ha haiburgigi mi kariir mhoiia wit inkamin kariir mi imiir mirii. Mi siya hik mi naosi kipi nidid. Kara naowi paeyin hiniya nironinkinin siir hiriinan.

²⁵ Inkamin kariir siyu iir nap karamae nwowiyin siya siir kwoinairgar priinaingwo diriraeraramar naingwowi. Mi siya naosi nididiyin mi mhoiia siir kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyin wi hindara kigugu iuguski wi omwai Adi Komii saika waiyayokiyokii rani, iinokinokin mi yipiki inkamkin saama naingwo karamae nwowiyin, inkamin siya kariir mhoiia niti mi yo siya naosi bi nididkin mi mhoiia

ti inkamın siir kwoınbudın wı Adi Komii saıka nwoyokyokiı kaeyami inokiiınokın.

²⁶ Mi inkam nwırın digworaekwo whiekakaki niıwi ti nu iirın mi siya Adi Komii siir mhoıya nam karamae nwowi mi siir kwoınbudın wı hindara kigugu iuguski mi ti siir dimın taemın whiekakim nu tiranım wı siirar whinkinsiisi, anıya? Nıngaka. Mi siya wı dimu dimın haii kwoınbud iir whinkinsiısamın inokiiınokın Adi Komii saıka nwowamın, ha? Nıngaka. Siya siyü karamaeka.

²⁷ Mhoıya kara Yaowae Adın ninomor kouanın, kara wı Adi Komii siir kirıeyım simaka niti mi saeya wı paenan niıya haıgınıuwi krımiirın. Mi Adi Komii siir paekwosımım wı kanaka nınkın iti. Mi taka ii aıırarın kara wı nu tiran iikamım simiir miı imiir hıdi miı mııyika kara wı dimın mııyık iıırar hauuwi miı biyıeya kara wı dimın biyıe iıırar mi hauuwi.

²⁸ Kara kımıirın yaimwowar boını ti iikam nhirım tirar nwowım kima wı niki ao rani, kima wa kıgwını iıya Yaowae Adın ninomor kouanın mi dimın taemın komııyım mi iıya siya iikamım simiir kigırkakana saıırın. Iriig.

17

Jisis siir pıua ya ina kisinakiya
(Mk 9:2-13; Lk 9:28-36)

¹ Mi ii irııyar kwıra yamki mi Jisis siya ina yikiınamın Pita mi Jems mi Pita siir nomousımın Jon siir warar. Mi siya simiir yikiınam mi sima simar iınaiınam mhiu whırın siir. Ti mhiuwın haruwa rani, ini kougıkou hirar nwowın mi sima siir ini owıu ti mhiu iirın sima simar.

² Sima hirar nwowa mi Jisis siir pıua ina kisinakiya simiir whwonkamıdar mi siya ini yaeya pıu ywokiyın. Mi siir whwonkamın ini bienanar whwoyakiyın mi siir yıısa ini paenanar yııyakiya mi ini whisinanar ywokiyın.

³ Moses, İlaija sowa Adi Komii siir om iir haıburgıko mi sowa Jisis saıka nokwo boınaıko. Mi kamım siir kigna mirııyım sima ina kigım sima boınaıyım.

⁴ Mi Pita siya hırıınan kigiyın mi Jisis siir boınki, Bııyan Inkam Komii krıma tir nwowım ini wadıeyar mi owım mi kira naıngwowi mi kara amırım pı kwoıma mirıı, ira kırıirga mi ira Moses siıram mi ira İlaija siıram?

⁵ Mi siya hirar niki boınaıyın mi wau kwıra ini paenana yııyakiya ini simiırar yakikirınuniya. Mi yai kwıra ini ta waua saıır hirankar yimbiniya, saeya boınki. Tıkinın kariır yınısımkın, kara siırımar naıngwo nanaeıkin mi kariır mhiı kwoınım siırımın wadıeya nwowi mi kima siir yai aıır wakae!

⁶ Mi kamim siir kigna miriyyim sima ta yai aiir wakaekiyim mi ogmwo nua hiriir waisi kaiyirou hiunainam mi sima nidid prasae bi kinkim.

⁷ Mi Jisis siya simiir kingiin ha nitin mi simiir yonkwoni mi siya simiir boini, kima dinsiingi, kima kipi nidid!

⁸ Mi sima ha ninsiingiyim mi koua ha ninansiin kaokiyim mi sima yaeya inkam nwir biri kigim. Niingaka. Sima Jisis siirrarar kigi.

⁹ Mi sima ti mhiu iir haiburgigim mi ha niuunainamim mi Jisis siya igao yai simiir boinki, kima inkam nwir kipi boinmauu ti diminin kima kigin. Niingaka. Iiya Yaowae Adin ninomor kouanin siya nitana mi siya ie hiranki ninsiin idwowi mi wi saiirar nhinkigi.

¹⁰ Ti diminim simiir mhoyiya mi kam nwoimim siir kigna miriyyim sima sriigi. Mi kamim siyiu komii ninokninkiniyyim, sima hinina dimusi boinkim, biyyin wi Ilaija siya niti, ha? Mi ti inkamin Adi Komii siya nikropkiyyim wi mhoyiya niti.

¹¹ Mi Jisis siya ina yowarkii boinin. Hhi, kaimwoka, biyyin wi Ilaija siya niti mi digworaekwo whiekakim wi siyar diriraerar kwokini.

¹² Jisis siya simiir boin, kara kimiirin, pi hinina boinki Ilaija siya bidi yitin mi iikamim sima siir bi ninokninkinkim niingaka, sima simiir siyiu imiir napama naingwokim mi sima siirin siyiu biyie asi tiraiginugikim mi kariirin Yaowae Adin ninomor kou hiranki nitin siirin wi hiriinanar mi tumbuwu.

¹³ Mi Jisis siya kam nwoimim siir kigna miriyyim simiirin hinina boinki mi sima ina yinokninkinkiyim, siya simiirin Jonin op baptais haiginuwanin siir boini, friig.

Jisis siya yinisim nwirin urid yiu biyekakin siir haiswoniskigin

(Mk 9:14-29; Lk 9:37-43a)

¹⁴ Mi sima ha swoki apamim mi ini maeyauwa iikam isid komiyyin siya nwowa saiir yimbiam. Mi inkam nwirin ogmwo siirim ini hiiu.

¹⁵ Mi siya ina boinin, Biyan Inkam Komii, kira kariir yinisim iirsi daingwoyimyok, kariir yinisim yinkamiyin iir kigi siya miyyiki miyyik rani, whaowa piunan nwowi mi nopnopa mi kini. Finokinokin siya paenau nakaigainanaei mi ii nhirim pi opa mi amainami.

¹⁶ Mi kara siirin kamim kiriir kigna miriyyim simiirin nikunamin mi sima siir haiswo niskiyim dig bi nwokim.

¹⁷ Jisis siya simiir yaiyaka ina yowarkii boinin. Kima ti hinin kam isidin naingwo tibmii karamaekim mi kimiir mhi kwoinim wadie sibgu o rani! Iiya kara kimaka niki owim pariigim, ha? Mi kima Adi Komii siir yai aiir mi

sibgu wakaeyim, kara kimiirin wi pariig iya swoki boini, kima naingwo tibmiiyim kima wara yinisim iirin kariiram wikunani.

18 Mi Jisis siya ti uridyiu biyeyin igao yai siir boinki, uridyiu biyie kira damki mi siya ti uridyiu biyeyin biri kimiminkikin, ina yamkiyin mi siya ti yinisim iirin ina haiswoniski haiginiugiyin.

19 Mi mhoiia kamim siir kigna miriiyim simasimar yit, omaka hiriir, Jisis siir ini srini. Mi siir ini boiniu mi krma ti hiriinan uridyiu biyeyin ti siir nwowin siir haiswoniski karamae dimusi nwokin, ha?

20 Mi Jisis siya simiir boinki, kimiir naingwo tibmiiya kabi rani. Mi kima hiriinanin wi dig nwo rani. Ihi, kara kimiirin yaimwowa boini, kimiir naingwo tibmiiya kabi rani, mastet nidisimin siir hiriinan nwowi mi kima wi ti mhuwin siir boinki, kira pi hinda dinsiin apnam! Mi siya wa nami mi kima Adi Komii siirim naingwo tibmii mi diminin kima boini sima wa nimbiyami.

21 (Ti hiriinan uridyiu biyeyin siir haiswoniskiyim yio yaeya siyu whir karamaeka. Nningaka. Mi siyu whiruwan siirar haiswo niskiiyin mi nhwo kwis boini siyu ikin mi nae haiyani siyu ikin mi sowa sowaingo.) Iriig.

Jisis siya kwisaka ina swoki boinin kara wi kapi naowi mi wa swoki insiin idwowi
(Mk 9:30-32; Lk 9:43-45)

22 Mhoiia Jisis siya mi kamim siir kigna miriiyim sima nu Galili hir nidwo boinaigim mi Jisis siya simiir boinmimauu. Mi kara Yaowae Adin ninomor kou hiranki nitin siirin wi wir sauan kam nhirim simiir napwouwi.

23 Mi wi sima nisomaowi siirin mi ii kwoimaka kara wa swoki insiin idwowi mi wi omwaiya swoki waiyai mi iya kamim siir kigna miriiyim sima ti dimin iir wakaekiyim sima hik prasae biri haigim.

Inkamın omom omomi takis umir haiiyim sima Pita siirim sriigim umir haiiyin siyuin siiram

24 Iya Jisis siya mi kamim siir kigna miriiyim sima om Kapeneam hiriir nimbiyamim mi inkamim umir haiiyim Adi Komii siir omaka saiir mi sima Pita siir hiriir yimbiyam mi sima siirin hinina srii, kimiir inkamın inkam nowomwarkaiyuwiyin siya takis umira hauuwigin omaka Adi Komii siira saiirin, aniya?

25 Mi siya hiniina yowarkii boinin, ihi, umirim omaka Adi Komii siira saiirar hauuwikin. Mi siya omaka hiriir yapninopkainam mi yaiya biyin Jisis siya boinkinkina mi Pita siir srii, Pita kira panina naingwowi, ha? Mi yipikin inkam komiiyin nu kigriiraowiyin simiir hauuwi, ha? Sima pi simiir

om komii whiruwani isidan inkam ikim mi om komii whiran ikim pi simiir takis umir namisi haii?

²⁶ Mi Pita siya hiniin yowarki boin, iikamim om komii whiranim. Mi Jisis siya siir boinki mi inkam komii nu kigraraowiyin iikamim. Mi nim krima Adi Komii siir yinisisimkim. Mi ta omaka siirga mi takis umirim siirin pi hau rani. Nningaka!

²⁷ Mi krima simiirin hiriinan tiri umir hau karamae nwowi mi sima wi io kirmiir nwowi, kira whiyya saiir dam mi sir tini kimaifyu. Mi anasuin biigi bi kira kikaii kira pi siir yai aiirar diinisakwo kig mi kira pa kigi umir kwira ini siir yainau hirar nwokaiya. Mi kira ta umira anasuin siir yainau nwokaiya saiirar sain kamim takis umir haiiyim simiirin. Mi ta takis umira Adi Komii siir omaka saiir saina ya kririirga. Iriig.

18

Yipikin Adi Komii siir iikamim simiir kigraraowiyim simiir bi nwowin
(Mk 9:33-37; Lk 9:46-48)

¹ Mi ta fiya kamim Jisis siir kigna mriiyim sima siir hiriir yimbiam mi ina sriiyim, yipikin Adi Komii siir iikamim simiir kigraraowiyim simiir kou nwowin?

² Mi Jisis siya yinisisim nwirin siir yikiuna okwo simiir bopwoniya hirin.

³ Mi siya ina boinin, kara kimiirin yaimwowa boini, kima ti yinisisim sapisapin siir hiriinan nwowi, digworaekwosi naingwoyimiyok karamae nwowi mi kima Adi Komii siya siir iikam whiekakim simiir kigirkakana saiirin wi wara nwo rani.

⁴ Inkamin siyamar naingwona karamae nwowi mi inig karamae ti yinisisim sapisapin siir hiriinan mi ti inkam hiriinanin bi wi siya nwowi, Adi Komii siya siir iikam whiekakim simiir kigirkakana.

⁵ Yipiki kariir yai aiir wakaeyoknaei mi siya iikam nhirim simiirin siyu miyyik tiri, ti yinisisim sapisapin siir tirin saiir hiriinan. Mi ti hiriinanin yio siyu miyyik kariirar tirhaiginiwi. Iriig.

Inkamin siir naingwo tibmiya pi siyu biye ieyar mi tirbumbuwi
(Mk 9:42-48; Lk 17:1-2)

⁶ Mi inkamin, inkam nwirin inig karamaeyin siir naingwo tibmiya saiir tirbumbuwi, yio ini ti yinisisim siir hiriinan ywowin. Mi siya siyu biye tirnami. Mi kima yabsiyya komii saika kogi ti hiriinan inkamin mi whi solwara saiir bopwoniya hir kimai whiridgi mi siya pi hir kwiyae haingrikiu

aonamim. Ta hiriinan hika ini wadie ywowa mi Adi Komii siya hauukiswo wi biyieki biyie pi ywowin.

⁷ Mintarao ti nu iirin digworaekwo biyie biyie whiekakim ini tirar nwowim mi sima tirbumbuwi kimiirin mi ti dimin biyie whiekakim sima wi hiriyar nwoyokiyowii. Mi mhoiia wi Adi Komii siya tirbu iguski inkamin, inkam nwrni naingwo tibmii tirbuwin.

⁸ Mi iga ina sowa siyu biyie tiram mini mi kira sowiir kaigrip itkiki mi kiriir iga ina kwokwira nwowi mi ini mi owin kira iga kwir mi ina kwira namim omwai waiyae yokiyokiyim. Yio wi miyik miyik nwo rani, kira paeya nuoyokiyokwiya saiir hiriir nami iga in kwiiyarar.

⁹ Mi kiriir nhwoin siya dimin biyie tiram mini mi kira siir habitkiigi mi ini mi owin kira nhwona nhuruwa mi ami omin omwai waiya yokiyokiyin. Yio wi miyiki miyik nwo rani, kira paeya nuoyokiyokwiya saiir hiriir nami nhwona nhisar.

*Boiniyo yaiya sibsib irin whaowaekiyin siir boinka
(Lk 15:3-7)*

¹⁰ Kima mintarao! Kima ha kipi naingwo ti iikam sima kariir siyu iir napin sima iikam niingaki nuwi. Niingaka. Kara kimiirin pi hiniina boini, Adi Komii siir paekwosimim sima kigriraowi simiirin. Mi sima ini siir om hirar nwowim. Mi simiirin wi siya boini.

¹¹ Kara Yaowae Adin ninomor kouanin siya iikam biyeyim nu tiranim simiir nanmaiwarkainam nitkin. Iriig

¹² Kima panina naingwowi, ha? Inkam nwirin siir sib-sibim kamararim iriyarkim (100) mi simiir irin ini niimau whaowaekiyin mi siya wi siirim hansiram tani, aniya? Iyie? Niingaka. Mi siya ti kamnwii iur iriyar idiyim (99) wi mhuusimin siir hir haiburgigi mi siya sibsib irin whaowaekiyin wi siirim nini hansiruwi.

¹³ Kara kimiirin yaimwowa boini, iya siya pi siir hansir haii mi maigimaiga ti irua siirim nwowa mi ini ti kam nwii iur iriyar idiyim (99) simiir haibura.

¹⁴ Mi iriipa hiriinan ninomor kouanin siya hininim naingwo rani, siir yinisim nwirki wi kipi swoki whaowae iguski paeya hiriir. Iriig.

Nomiyau siyu biyie tiriyin mi siir whinkinsiis haiginiuwi siyu ikin.

¹⁵ Mi kiriir nomiyauin siya siyu biyie kinaka tirbugin mi kira siirim dam mi kowa maeyauu kwiruwa didwo mi siyu biyie siya kiriir tirbuin mi kira siir boinmauu. Mi siya kiriir yai aiir wakae ti hiriinan siyu biyie siya tirin wi digiumii siir haimriiyugigi mi siirin kirar whindiriraerar haiginiu mi siya wi wadiya sibgu owim.

16 Mi siya kiriir yai aiir sibgu wakaeyokna karam nwowi mi kima Moses siir yaiya saiir hiriinan diriraerar mi kira inkamo naingwo tibmiyo nwisa dinkin ikuna mi sowa kinaka dam, yai kiriir whinboinaiyim.

17 Mi siya kam nwoimim kimiir yai wakae karam nwowi mi kira ikam nhirim Adi Komii siirim naingwo tibmiyim simiir dikiuna mi kima iripa hangiriyu boina mi siya simiir yai wakae karam nwowi mi kira siirin hinina daingwo siya naingwo tibmiyan inkam tani siya siyu biyeyim simiir tiriikim mi kima siirin hindara huriyumi iuguski.

Igbid kamiyau nwo mi kigninkin o.

18 Kara kimiirin yaimwo aiarar boini, diminin kira nu tir kigninkinkin, mi Adi Komii siya ninomor kou hirin wi hiriinanar mi kigninkinki siirin. Diminin kira naingwowin nu tir kigninkin owam mi Adi Komii siya ninomor kou hirin wi hiriinana mi kigninkin owi siirin.

19 Mi kara kimiirin pi hinina swoki boini inkam nwiswo nu tirano sowiir kwoinin whiruwa nwowi mi ha kwisboini diminam mi kariir Adin ninomor kou hir nwowin siya sowiirin wa wakaei.

20 Ihi. Dimusi rani, inkam nwis o nwoim sima sima nwowi maeyau kwir mi hangiriyu owi kariir inig iirim mi kara wi simaka hirar mi inkin owi mi simiirin wi karar whindiriraerar haiginiuw. Iriig.

Boiniyo yaiya miyan inkamin dimin siya prihaiyin siir boinka

21 Pita siya Jisis siir hiriir yimbiam mi ina sriiyin, Biyan Inkam Komii, kariir nomiyyauin siya kariirin siyu biye tirbuwi mi siir dimin biyeyim wi pariig iya haiyoprindiyumiigi ti dimin imiirin mi ii iriyyar kwiswo ini digar mi owim, aniya?

22 Mi Jisis siya siirin hinina yowarkii boinki, kara kiriirin ha boin tani iiyim iriyyar kwis. Nungaka. Kara ha boinki kira haiyoprindiyumiigi iiyim kam nwoim iuur iriyyar kwis (77).

23 Kara kimiir boini ti siyuin dimin biye haiyoprindiyumiiyim. Dimusi rani, Adi Komii siya siir ikamim simiir kigirkakana ini inkam komii nu kigiraowiyin siya umirim siir miyan kamim whisarii sima prihaiyim simiir swoki hauu kiyyuwam tiri, ini saiir hiriinan ywowim.

24 Siya kamim umirim whisarii prihaiyim simiirar kwamirii bwakainamin simiir hauukiyyuwam mi sima inkam nwirin siirim yikiuna mi umirim siya haiyim 10 milionkim mi siya yamdi siir swoki hauuwim.

25 Mi siya ti umirim siya prihaiyim simiir umir imiir swoki hauukiyyuwim dig rani. Mi inkam komii ina boinin

kima wara inkamın mi siir wig yinim mi siir digworaekwo whiekakim simiir wikropki iikam nhirim sima sainim mi ti umirim wi iki diminim siya prii haiyim simiir nwoki hauukiyyuwim.

²⁶ Mi ti miyan inkamın siya inkam komii ogmwo saika kingiina ini hiuni mi ina boinin, kira kariirsi daingwoyimyok mi ha tiki o! Umir whiekakim kara priihai priihaiyim wi kiriir swoki hauukiyyu digi.

²⁷ Mi inkam komiyyin ti siir miyan inkam iirsi yaingwoyimyok mi siirin ina swoki ikropkiyyin mi umirim siya priihaiyim simiir warar yinkin iuguski.

²⁸ Mi ti miyan inkamın yaba hiriir napniyamın mi siir nomiiyau nwirin iripa mi sowa mriiyyin siir yani kigi mi umirim siya siir hirankin priihaiyim paeyarin hairkin mi siya siir ni iir yonkwo nhiowomwan mi siirin ina boinin, umirim whisarii kira haiyim kariir tirinkin, kira kariir swoki hauugi.

²⁹ Mi siir nomiiyauin ogmwo ha hiuin mi hiniina kauwok boinanae, kira kariirsi daingwoyimyok mi ha tiki o, umirim whisarii kara haiyim simiirin wi yamdiya swoki hauuwi.

³⁰ Mi siya ini boriisop waeyaoın mi siirin maeyaua huyokiyokaiya mi biyie mriiyya saiir hir ini whinap kinisugik mi siya siir umir yamdi swoki hauu digi mi siya yaba wa niti.

³¹ Mi siir nomiiyauim ti hiriinan siyyu iir kigim mi simiir kwoinim miyyik bi naingwokikim mi sima ini inkam komii iirima yamim, ti siyyu hiriinan siya simiir nomiiyau iir turgigin siir ini boinnimauu.

³² Mi inkam komiyyin siya asi nikiunakikin ti siir miyan inkam iirim mi siirin hiniina boinki, kira inkam miyyik rani, biyya kira kariirima niki kauwok boinanaekin. Kira kariirsi daingwobumbugi mi kara kiriirsiyyin ina yaingwobumbugiyyin mi kara kiriirimın ha bi nikiunanaekin kira kariirin ti umir komiyyin siirin yamdiya whauukiyyu sasau.

³³ Dimusi rani, kira kiriir nomiiyauin iripa mi kowa mriiyyin siirsi bi naingwoyimyokin kara kariirsi naingwoyimyoka saiir hiriinan, ha?

³⁴ Mi inkam komiyyin siir kwoinin haugihauga whwiyeyin mi kam nhirim simiir yikropki mi sima siir yinimnan itkin mi sima siirin maeyaua huyokiyokaiya mi biyie mriiyya saiir hir ini whinap kinisugik iyya siya umir hauukiyyuwi wi saiir digi.

³⁵ Mi kara kimiirin pi hiniina boinki. Mi kimiir kwoinim dimin biyie whiekakim kimiir nomiiyauim sima tirbumbum mi simiir haiyoprindiyumiigi karamae nwowi mi kariir Adin ninomor kou hir mi owin siya iriipa hiriinan, kimiir dimin biyeyim wi simiir mi haiyoprindiyumiigi rani. Iriig.

19

*Jisis siya wigkam hainikii nonkwonani siyiuin siir boinkin
(Mk 10:1-12)*

¹ Jisis siya ti siir yaiyim simiir ha boin digiyim mi nu Galili siir haiburgik mi nu Judia mi yabie komii Jordan siir yarmiya hariir swoki haiyug nam.

² Mi iikam whiekakim ini siir mhoiia kaikwokwo namim. Mi ta maeyau aiirin iikamim makakim simiirin hir hais-wonimniskigim.

³ Mi Farisi kam nhirim ina yitim siirim mi sima siirim ini boinkinankiuni mi siirin ina sriiyim, Moses siir siyiuin ti krima napin siya miyikargin, siya hiriinan bidi boinin inkamin siya siir wig aiirin ha sopki, aniya?

⁴ Jisis siya hiniina yowarkii boin mi kima ti yaiyim Yokwo Komiiya saiir nwowim, simiir bi mwaingim, ha? Siya hiniina boin, bidi bidiniyarin Adi Komii siya digworaekwo whiekakim simiirar nonkwokwowin mi siya wigkam warar yinkin onkwokwoki.

⁵ Mi Adi Komii krimiir Wanin siya hiniina boinkin, ti hiriinan siyiuin, kamim siir yopii ad owiir haiburgigi mi siir wig anaka namwoiwi mi sowa ini iripa piu kwiruwa ywokiyo!

⁶ Mi kira hiriinan tiri. Mi sowa ini piu kwiruwa ywokiyo. Diminin Adi Komii siya nokiyopmasugiyin inkamki siir nikripim dig nwo rani.

⁷ Mi Farisi kamim sima siirin hiniina srii boin Moses siya ti hiriinan yaiya krimiir dimusi hauugigim, kamim siya yokwowa ha winki, ta wig aiirim sowiir nonkwona aiir nikripam mi siya hiriinan dimusi winkin, ha?

⁸ Mi Jisis siya simiir yai aka yowarkii boinki. Dimusi rani, kima pi nantamyiriyirkim Adi Komii siir yai aiir. Mi Moses siya kimiirin asi kigninkinkikin. Wigkam sopni siyiuin mi bidi bidiniyarin Adi Komii siya wig sopni siyiuin siirim bi naingwokin.

⁹ Kara kimiirin pi hiniina boinmauugi. Mi kam nwirin siir wiga saeya hii kam nwir aka bi nanae miminka mi ti hiriinan kamim siya saiirin whisariiyar sopkikin mi siya yaeya wig ir yonkwona, ti hiriinan inkamin siya nonkwonani siyiuin siir tirbugin.

¹⁰ Kamim siir kigna miriyim sima hiniina boinki mi siya hiniina boinkiswo wig nonkwonani siyiuin yio ini kirie ywowin mi inkamin siya indima mi owi ini mi owin.

¹¹ Mi Jisis siirin hiniina yowarkii boin, iikam whiekakim sima ta yaiya saiir wakaeyokna apam pi boriisopi. Nningaka.

Mi iikamim Adi Komii siya nimbiniim sima simargim ti siyiuiin siir wakaeyoknaei.

¹² Wakae, kam nhirim sima wig nonkwona dig nwo rani. Dimusi rani, iya simiir yopiiga naokaininkinkiyin yim isi hiriinanar mi owin, sima wig aka iripa piu nwowim wi dig nwo rani. Dimusi rani, sima wi dig nwo rani, wiga aka iripi piu nwowim mi kima nhirim kimiir miomaiyim bidi kintiwim mi kima wig aka iripa piu wa nwowi mi kima wi yiniekak nwo rani. Mi nhirim sima Adi Komii siir miya sair miriyyamar naingwowi. Dimusi rani, siya digworaekwo whiekakim simiirar kigriraowikin mi sima wig nonkwonam pi boriisopi. Inkamin ta yaiya sairim naingwowi mi maingimainga nwowi mi siya wi sairar wakaeyoknaei. Iriig.

*Jisis siya yinisisim imiir nokboinmamair haiginiugin
(Mk 10:13-16; Lk 18:15-17)*

¹³ Ta ii aiirin iikam nhirim sima yinisisim nhirim Jisis siirim hainamkim mi sima hinina naingwokim, Jisis siir ina simiir nonkwo okboinmamairim. Mi Adi Komii siirim kwisboinim. Mi ti kamim siir mi kigna miriyyim sima io simiir ywoki.

¹⁴ Mi Jisis siya boin, kima yinisisimim simiir kigninkinki sima kariiram wit, kima simiir kipi nikidu. Nungaka. Adi Komii siya ti iikamim simiirar kigriraowi mi ini ti yinisisimim simiir hiriinan ywowim.

¹⁵ Mi siir ina simiir mwo idwo yonkwo. Mi siya simiirin ina yokboinmamairin. Mhoiyya siya ta maeyau aiir haiburgigin mi ina yamin. Iriig.

*Umir digworaekwokak inkamin siir niuwugin
(Mk 10:17-31; Lk 18:18-30)*

¹⁶ Mi inkam nwirin Jisis siir hiriir yimbiyam mi ina srii boinim. Inkamin iikam nowamwarkaiyuwiyin, kara wi panin dimin miyyikin siir tiri mi kariir inigin wi kwoinbudin omwai waiyayokiyokiyin inokainokin siir haiyamin, ha?

¹⁷ Mi Jisis siir yowarki boinki, kariiram dimusi srii piki hinin dimin miyyikin siir haiyam srigin, ha? Adi Komii siyairgin inkam miyyik nwowiyin. Mi kira kwoinbudin omwai waiyaiyin siiram naingwowi mi kira siyu komiyyin Moses siirin siya winin biya siirarar dapkrpkai.

¹⁸ Mi ti inkamin Jisis siirin ina sriyin, piki hinin siyu ikim, Moses siirim, ha? Mi Jisis siya ina yowarki boinin, ti sima. Kira inkam nwir kipi nitkikai mi kira hii kipi nanae, kira hii kipi tauae, kira inkam nwirni kipi niksisa boin hiuriyu.

¹⁹ Kira yopii adim simiir yai imiirar wakaeyokna mi sowerwaiyin siyu miyyik iirar tir. Mi kira iikam nhirim simiirim naingwoyimiyyokiyim mi kiram naingwoyimiyyoknaeiya mi sair hiriinana daingwoyimiyyok.

20 Mi whranisimîn siya siir boinki, ti siyü whiekakim, kara simiirarar mi apikin. Kara whaowaeyin piki hinin dimin in?

21 Mi Jisis siya siir boinki, kira wadie nwowi kiriir digworaekwo whiekakim ikam nhirim simiir hauu sima sainim mi ti umirim kira iki ikam paeprikabim simiir hauugi. Mi kira hiriinan tiri, ninomor kou hirin kira wi digworaekwo whiekaka nwowi. Mi ti kira tirim simiir mhoiia kira wi kariir mhoiia wit.

22 Mi iya ti whranisimîn ta hiriinan yai aiir wakaeyin siir kwoinin ini hikaka ywonamin mi siya Jisis siir haiburgikin mi ina yamin. Dimusi rani, siya digworaekwo whiekakakin.

23 Mi Jisis siya kamim siir kigna miriyyim simiir boinki, kara kimiirin yaimwo aiirar boinki. Inkamin umir digworaekwo whiekakakin siya Adi Komii siir mhoiia namamin wi minan mirii nami yipiki siir digworaekwo whiekakim simiir kigriraowiyim siirim.

24 Kara kimiirin pi hinina swoki boinki hab saeya tidiyinin digworaekwo paniiyin siir no iir ninopkai namamin wi dig nwo rani, inkamin umir digworaekwo whiekakin siya ta haba minan saeya miriia sair hiriinan mi mirii rani. Nngaka. Yo wi mi kamiigikomii miriinami mi siya Adi Komiiyin digworaekwo whiekakim sim kigirkakiyin wi saika namasu rani. Nngaka. Dimusi rani, siya umir digworaekwo imiirimar naingwokwowi mi siirin wi simar nikiduwi.

25 Kamim siir mi kigna miriyyim sima ta yai aiir wakaeyim mi sima ina yanaakiyim. Mi sima boin mi siya ti hiriinan inkamim siya dig nwo karam nwowi mi yipikin kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyin siirin dig nwowi, ha? Nim krima ha naingwowi inkam nwrki namim wi dig nwo rani.

26 Mi Jisis siya simiirar kao hirirukiyin mi ina yowarkii boinin. Iikamim sima sima whindiriraerarna simiir kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyin wi dig nwo rani, Adi Komii siya ti dikworaekwo whiekak imiir diriraerari wi diga nwowi.

27 Pita siya Jisis siir boinmauugi Kigi! Krima krimiir digworaekwo whiekakim simiir hiriinansi haiburgigim. Mi wi kiriir mhoiir niti. Mi mhoiia krima wi piki hinin diminin siir haii, ha?

28 Mi Jisis siya simiir yowarkii boinki, kara kimiirin yaimwo aiirar boinki. Ti nu winin kara Yaowae Adin ninomor kou hiranki nitin mi kara wi ipiia Inkam Komii nu kigriraowiyin siira wi sair nidwokaii. Mi wi paenana niyuaei mi ti nu winin kima kam iuur nwiso kariir mhoiia nitim kima wi ipiiyim simiir nidwokaii, kariir hiriinan. Mi Isrel simiir ikam isid iuur whiso wi simiir siyü imiirar hidi.

29 Mi iikam whiekakim sima simiir omaka mi simiir yinisim mi simiir yokman mi simiir yopii adim mi simiir nu digworaekwo whiekak ikim, simiir bidi haiburgigim. Dimusi rani, sima kariir mhoiyya nitam bidi yaingwowim. Mi mhoiyya kara simiirin wi yaeya digworaekwo whiekakar swoki inkim hauugi mi sima kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyin wi siir haii.

30 Mi iikamim inig komiigakim tariinan nwowim yim wi mhoiyya hispriprikiini mi iikamim tariinan sima inig komii karamaeyim mhoiyya sima wi inig komiigak nwowi. Iriig.

20

Numir waina saiir miyan kamkim

1 Adi komi siya iikam whiekakim simiir kigirkakana saeya ini numir waina saiir adin ini siir hiriinan ywowin. Mi nugak imumain siya ina yamyakwokin kam nhirim simiir nikiunakiyim siir numir waina saiir mriiyam.

2 Mi siya kam nhirim simiir haiyim sima ini wadiyya ywokiyyim ta wain numira saiir mriiyam. Sima saiir mriiyim umirim pi ii kwokwirani umirim simiirara mrii haii. Mi siya simiir asi nikropkikin siir numir waina saiiramim.

3 Mi iyya 9 klok nwowa siya saiir yapninopkainam siir numir waina hiriirin mi siya yap kigam kam nhirim maeyauwa nae haiginiya hinar sibokwowi.

4 Siya simiir boinki, kima iriipa hiriinan kariir numir waina saiir tini mriiyiu mi kara umirim pi kimiirar hauu digi. Mi ta mi aiirsiiyin umirim wi kwokwirani umir maira hauuwi.

5 Mi sima asi namkim. Mi ii bie mwo kou nokwoniiyin 12 klok mi 3 klok bie nad nwowin siya ha swoki amin mi siya kigam kam nhirim sima hindara sibokwowi mi siya biyya siya tira mi saiir hiriinana swokini tiriuwin.

6 Mi 5 klok naiowaka siya ha swoki amtibin mi siyar kigamtib kam nhirim hindara sib okworibi. Mi siya simiir sriigi mi ti biewi komiiyin kima ta maeyau aiirin whisarii dimusi nokwo kaoikigiribgim, ha?

7 Mi sima siir yai aka yowarkii boinin, inkam nwirin mi krimiir bi swoki hauu mriiigin. Mi siya simiir boinki, kima kariir wain numira saiir tini mriiyiu.

8 Iyya bidi kakaugiriba mi adin numir wainanin siya inkamin siir mi imiir kigiraowiiyin siirin hinina boinki, kira iki miyan kamim simiir dikunaki mi simiirin umir hauugi. Inkamin mhoi nitin mi umirin siirar hauu bwakainam mi hiriinanar hauuyokiyokiiyam mi inkamin bi nitin nugak imuma siirar tina hauu digiu.

9 Mi kamim iyya 5 klok nwowa ha namriiniyin bi sima yit mi sima umirim ikwokwirani umir mairin siirar hainamim.

10 Mi simiir mhoiyya kamim biigi biyya namiriiniyim sima ina yitim mi ina yaingwowim, krɪma pi umir komiyya hai. Mi sima umir komii bi haiigim mi sima hirihiirinankinar hai.

11 Mi sima hai digiyim mi sima io ina ywowim numir wainan ad iirin.

12 Mi sima ina boinim, ti kamim naiowaka namiriiniyim mi sima ti umirin krɪma haiyin siir hiriinan dimusi haigim, sima ii priei bi nini miriinikim. Mi krɪra nugakiya miriibumbuyakwokim mi ini bie ieyar yikiyamkiribin mi bieyin krimiirar whwonanaewakin.

13 Mi numir wainan adin siya yaiya kwira yowarkii boin simiir nwir inakan. Siya hiniina boinkin, nomiiyau kara kiriir bi tirbugin. Mi krɪma tari ti umir iuurim simiirimɪn iripa kwoin whuruwa bi nwoko, aniya?

14 Kira kiriir umir iir bidi haiyin mi ha dam. Ti umirin kara kiriir hauuwɪn kariirar kwoinkin ti inkamɪn mhoiyya nitin siirin hiriinan umirin kara siirar mi hauuwi.

15 Kariirar diminkin. Kara kariir umir imiir mi dirɪraerari yio kariirar kwoinkin. Kira kanaka dimusi ninkinimpisuwi, ha? Kara siyu miyyik iirar tirkin.

16 Yio hiniingɪn mi iikamim mhoigi mhoiyanim yim wi biigi biyyin sima nwowi. Mi iikamim bi nwowim yim wi mhoigi mhoiyya nwoki. Iriig.

*Jisis siya ina boinin kara naonami mi ii kwoimaka wa swoki insiin idwowi
(Mk 10:32-34; Lk 18:31-34)*

17 Jisis siya om komii Jerusalem hiriir niinainamɪn mi kam iuur nwiso siir kigna miriiyim sima warar yinkin am. Mi siyu hirar napamim mi Jisis siya simiirin siyu mig hiriir yikiunam. Mi siya simiirin ina boinin.

18 Wakae, panaowɪn krɪma pi om komii Jerusalem hiriir nami. Kara Yaowae Adin ninomor kouanin kam nhirim sima kariirin wi prismi yaowae adim mi kamim siyu komii ninokninkiniyim simiir kinmauu iti. Mi sima bidi yimboin tibmiiyim kariir nisomaowim.

19 Mi sima kariirin wi Juda iikam tani wi simiir iin nonkwo hauugi mi sima kariirin wa nigbumbu boini mi idgiu mini nipimpari mi paeyin hiniya nirioninkinin wi saika ninkin irinugi. Mi ii kwoimaka kara wa swoki insiin idwowi. Iriig.

*Jems Jon sowiir apua Jisis siir sriiga sowa biyyan inkam nwowam
(Mk 10:35-45)*

20 Mi taka iyya Sebedi siir wiga saeya yinisim nwiso Jisis siirim yikiunam. Mi saeya ogmwo ina ini akai huiwuwa siir kingiin hir mi ina sriyya siirim, Jisis siya sairin dimin miyyik whir tirim.

21 Mi Jisis siya saiir boinki, kira pi hinin dimin siirim naingwowi. Mi saeya siir boinki, kira kariir boinki ti kariir yinisim nwisso sowa ini mi owo, sowa kiriir in inig yaioyae owiir mi idwowi mi nwirin iniga mi nwirin yaioyaeya, iya kira inkam komii nwowi, aniya?

22 Saeya hiriinan yai boina mi Jisis siya ina yowarkii boinin, ti diminin kima sriiyin kima siir bi sibgu inokninkinkim. Ta hik hiriinana kara haiya kowa saiir haiyim wi digar nwowi, aniya? Mi sowa siirin hinina yowarkii boinki, ih. Krira wi digar nwowi.

23 Mi Jisis siya sowiir boinki, kaimwoka ta hika kara haiya kowa saiirin hiriinana mi haii. Mi yipikin kariir ina inig yaioyaeyo sowiir nidwokaii, yo kariir dimin tani. Nningaka. Ti kamim simiir ipiiyim sima nidwokaiiyim, yim kariir Adin siyar bidi diriraerarkwokin.

24 Mi kam iurim siir kigna mriiyim sima hiriinan yai wakaeyim ti iwinyaowo sowiir apua saeya tirin mi sima io sowiir ywoki.

25 Jisis siya simiirin ina yikiunan mi siya simiir boin, kima ina ninokninkinim inkam komii nu kigriraowiyin siya iki Juda iikam tani simiira nikwowaisiigim. Mi sima ti inkam komiiyim simiirin yai kirie aiir yikwao boin, simiirin wi sima niki sibgu kigriraowim. Mi sima wi simiir yai imiirar wakaeyoknam. Mi inkam komiiyim sima iki iikamim simiirar nikwao boininaeikim, sima simiir yai imiirar wakaeyoknam.

26 Ti hiriinan siyiuin kimiir tir kipi niki o. Nningaka. Inkamin siya kimiir inkam komii nwowam naingwowi mi siya kimiir miyan inkam nninganan dwo, siyiu miyik kimiir tirhaiginiuwim.

27 Mi inkamin siya kimiir bi nwowam naingwowi mi siya kimiir mi primriiyan inkamnan dwo.

28 Kara Yaowae Adin ninomor kouanin kara minam bi nitkin iikam whiekakim kima kariir whindiriraerar haiginiuwim. Nningaka. Kara kimiir whindiriraerar haiginiuwam nitkin. Kara iikam whiekakim dimin biyekakim simiirim naowim mi simiir dimin biyie haiyoprindiyiumiigiyam. Iriig.

*Jisis siya inkam nhwokwisae nwiswo sowiir haiswo niskigo
(Mk 10:46-52; Lk 18:35-43)*

29 Mi sima om komii Jeriko siir haiburgigim mi ina yamim. Mi iikam whiekakim sima Jisis siir mhoiyar yamim.

30 Mi inkam nhwokwisae nwisso sowa siyiu mig kingiin hirar yidwokwokin. Mi sowa wakaewin Jisis siya tiriir napni mi ina kauwoknanaekiyo, Biyan Inkam Komii, kira Devidni

isidin siir yinisimkin, inkamin Adi Komii siya nikropkiyin, kririirsi daingwobumbu.

³¹ Mi iikamin sowiir boinainanaeki, kowa yai tanki. Mi sowa ina swoki kauwoknanaekiyo, Biyan Inkam Komii, kira Devid siir yinisimkin, kira kririirsi daingwobumbu!

³² Mi Jisis siya ha namikwowaun mi sowiir yikuuna mi ina boinin, kowa panina naingwowi kara kowiirin pi hinin diminin siir tirki, ha?

³³ Mi sowa siir boinki, Biyan Inkam Komii, kira ha naingwowi kira kririir nhwo owiir haiswoniskiigi.

³⁴ Mi Jisis siya sowiirsi naingwoyimyokin mi siir ina ina yonkwokiya sowiir nhwo nhis owiir mi sowiir nhwowa ha kaokiyo mi ini Jisis siir mhoiyar yapnamo. Iriig.

21

Jisis siya om komii Jerusalem hiriir napninopkainamin inkam komii nu kigriraowiyin siir hiriinan nwonamkin (Mk 11:1-11; Lk 19:28-40; Jo 12:12-19)

¹ Mi sima om komii Jerusalem kingiin nwowamin mi sima omisin Betfasi hiriir yimbiam mhu whirin Oliv siir kingiin. Mi Jisis siya inkam nwiswo siir mi kigna miriyo sowiir yikropki bi sowa namkwokinim.

² Mi siya sowiir boinki, kowa iki omin krima kigiyin siir dam mi kowa kingiin tirar kwakig. Mi kowa wi kimiminki rani, donki irin uridni sima nimburuwin paeyaka pi siir kigi mi sair yinisim ii iirin wara mi kowa pi sowiir whro hainani mi kariirim kiyainani.

³ Mi inkam nwirin siya yai kwir kowiir boinki mi kowa siirin hinina boinki, krimiir Biyan Inkam Komiiyin siya sowiirin miigakin mi mhoiya siir miya dig nwoki mi siya wi kiriirar swoki hauugi mi siya wa nami.

⁴ Ti dimin hiriinanin nimbibiyamin mi yayim biya profet sima boinin ini simiirar boinourwokaiyin mi sima hinina boinkin,

⁵ kima iikamin om Saion hiranim simiirin hinina boin, kigi! Kimiir Inkam Komiiyin nu kigriraowiyin isirin kimiiram niti. Siya inkam miuungin mi siya donki haomin siir nidwo namkin mi donki iyyin yopii aeya naokainan siir! Mi iya Jisis siya om Jerusalem hiriir nimbiamin, ti diminim sima ina yimbiamin.

⁶ Mi inkam nwiswo Jisis siir kigna miriyo mi yayim siya boinkiyim simiir hiriinana ini tiru.

⁷ Mi sowa donki iwinbugao sowiir hakainamwo mi sowiir yuisim siir idwo yimwanu mi Jisis siya yuis idwowa yidwonam donki yinin siir.

⁸ Mi iikam whiekakim simiir yuisim ini siyiu iirar haknamin siir biyar mi nhirim paekwowim sikwonanim simiirar kriphaknam siyiu iirar.

⁹ Mi iikam nhirim biya napnam ikim mi nhirim mhoiia saika ninkin apnam ikim sima ina kauwok boinamim, Devid siir isidan yinisimin Adi Komii siya nikropkiyin siya wadieki wadiekin, siir inig iir dokboinmamaingil! Adi Komii siya ti Biyan Inkam Komiiyin nitin siir whinkinsiis haiginugun, siya inkam miyikin krima Adi Komii siir inig iir hainan prapraskikin.

¹⁰ Jisis siya om komii Jerusalem hiriir napninopkainamin mi iikam whiekakim om komii hir nwowinim sima hiriinan dimin iir kigwinim ini hindara yanaawinim mi ina boinim, ti inkamin siya yipikin?

¹¹ Ti iikamim napnaniyim sima boin, Jisis siyairgin profet inkamin om Nasaret nu Galili hiranin. Iriig.

*Jisis siya Adi Komii siir omaka saiir napninopkainamkin
(Mk 11:15-19; Lk 19:45-48; Jo 2:13-22)*

¹² Jisis siya Adi Komii siir omaka komiia huyokiyokaiya siir inig nidwokai hainaniya saiir hiriir napninopkainamin mi kam nhirim umir hir ninwowana haiyim mi nhirim pi saingim, siya simiir nhinitnowidninkiigi. Mi siya umir haiyim simiir inankrimkrinkiigi mhoiia sima Adi Komii siir ninkinimiyaiei. Mi ipii minim kamim umir mi miriirim sima nidwokaiyim simiir warar.

¹³ Mi siya simiir boinki, Adi Komii krimiir Wanin siir yaiya Yokwo Komii saeya hinina boinka, kariir omaka iikamim hinda tinda nwowim sima saiirin hinina dapi, nhwo kwis boini omakaka! Mi kara kimiir boinki, kima kariir omaka ini hii tauae inkamin siir hiriinan omaka biyienan ywonama.

¹⁴ Mi Jisis siya Adi Komii siir omaka saiir hiarar niki owin mi kam nhirim nhwo kwisaeyim mi iga biyie ikim sima ina yimbiniyim siirim mi siya ini simiirar haiswonimniskiiyin.

¹⁵ Prismi biyan kamim mi kamim siyiu komii ninokninkini ikim sima Jisis siya haiswonimniskiiya saiir kigim mi sima wakae yinisimim hinina ninikiu anikiuwi krima Devid siir isidin siir yinisimin siir inig iir hainan prapraski. Mi sima io hiriinansi nwokim.

¹⁶ Mi sima io ha nwowim mi sima minam naingwokim ti yinisimim sima kauwoknanaeyim pi tankiyim mi sima hinina boin, kira ta yaiya yinisimim sima boina ina wakaeyim, ha? Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boinki, ihi, kara tisa wakaeyin. Kima Yokwo Komiiya saiir yai imiir bi mwaingim. Saeya hinina boinka, Adi Komiiyin yinisim budirig ikim mi yinpraigak ikim simiir bidi

yiiisimauuin mi sima Adi Komii siir inig iirin hiriinan asi sibgu hainan prapraskim, aniya?

¹⁷ Mi siya simiirin ha boin digiyin mi siya simiir haiburgik mi om Betani hiriir yam mi hirar whwonkaowi. Iriig.

Jisis siya boinkiyin pae figin ina whirkiyin mi ina wainamin (Mk 11:12-14,20-24)

¹⁸ Mi nugak imumarin Jisis siya ina swoki haiyug apam yakwokin om Komii Jerusalema hiriir mi siya mhiya ina yapaowamin.

¹⁹ Mi siya pae fig whirin siyu mig hir nokwoin siir kigam mi siya siirin ha namin mi siya hinina bi kigamkin nae bidi budin. Niingaka. Paekwo niinga nwowi mi siya ti pae figin siirin hinina boin, kira wi nae swoki budminin tani, niingakinga. Mi ti pae figin bi kimiminkikin ina wainamin.

²⁰ Kamim siir kigna miriyyim ti hiriinan dimin iir kigin mi ina yanaakiyim. Sima boin, ti pae figin siya dimusi wai sasaunamkin, ha?

²¹ Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boin, kara kimiirin yaimwo aiarar boini, kima naingwo tibmii kini mi kima wi diga nwowi ti pae figin kara minkiyin siir hiriinan. Mi dimin whirin kira wi diga mi owi. Mi kira ti mhiu iir boinki, kira whii solwara hiriir diswitnatmainam mi siya wi hiriinana mi tiri.

²² Mi kima Adi Komii siirin naingwo tibmii mi ha srii digworaekwo whiekakim kima haiyam srii boini, siya kimiirin wa hauwi. Iriig.

Sima Jisis siir srii yipikin inigak kiriir nwo haiginiuwun (Mk 11:27-33; Lk 20:1-8)

²³ Jisis siya Adi Komii siir omaka saiir swoki haiyug apninopkainam mi iikamim simiir yowomwarkaiyu siir yai imiir. Mi siya ha niki boinin, prismi biyan kamim sima mi Isrel simiir biyan inkam komii komiyyim sima siir hiriir yimbiam mi sima siirin sriigi mi yipikin inig komiigak kiriir nwowaiginiuin mi kiriir nimbinin yipikin ti digworaekwo simiirin kira piki hinin inigin siir diriraerari, ha?

²⁴ Mi Jisis siya simiir yai aarin ina yowarkii boinin, kara iriipa hiriinan kimiirin pi dimin whirin siir sriiyim mi tiri. Mi kima saiir sibgu owarkii boini mi kara iriipa hiriinan wi kimiirar boinmauwi inkamin inig komiigak kariir nwowaiginiuin ta miya saiir miriyyam.

²⁵ Yipikin Jon siir nwowaiginiuin inig komiigak iikamim op simiir baptais haiginiuwam Adi Komii siya, iya inkamkin, aniya? Mi sima, simasima hinina yimboin amboina krma siirin pi panin yaiya saiir boini, ha? Mi krma siirin hinina boini, Adi Komii siya hauugin mi siya krmiirin pi hinina

boini, kima Jon siir yai wakaeyokna diriraerar karamae dimusi nwokim.

²⁶ Mi krīma ha boini ti diminin inkamki hauugin mi krīma hiriinan yai boini mi wi iikamim simiirsi nididi. Mi sima wi krīmiir tiowi. Dimusi rani, sima hinina naingwo tibmii Jon siya profet inkam komiigin.

²⁷ Mi sima Jisis siir yai aka hinina yowarkii boin, krīma ninokninkin tani yipikin inig komii Jon siir hauuwın ti diminim simiir tiram. Jisis siya simiir boinki. Dimusi rani, kima kariirin bi sibgu boinkikim Jon siirin. Mi kara iriipa hiriinan wi kimiir mi boinmauu rani, yipikin inig komii kariir hauuwın ti dimin taeminim simiir tiram. Iriig.

Boiniyo yaiya yinisim nwiswo ad nwiruwaniyo sowiir boinka

²⁸ Kima panina naingwowi, ha? Biya inkam nwirin siir yinisimo nwisko mi mhoiyya iya sowa inikamae nwokiyo mi adin siya siir yinisim yaowaeyin siirim yam mi siir ini boiniu, yinisim, panaoin kira kariir numir waina saiir kigriraowam dam.

²⁹ Mi yinisimin adin siir yai aka yowarkii boin. Nningaka. Kara pi boriisopi. Mhoiyya siir kwoinin ina swoki kisina haigiyyin mi ini adin siir wain numira saiir swokini miriyyuin.

³⁰ Mi adin ina swoki apnamin siir yinisim nwirin siirim mi siya ta hiriinan yai aiarar swoki boiniu siirin mi kira kariir wain numira saiir tiram dam. Mi yinisimin hinina yowarkii boinki, kara pi kapi nami mi siya numira hiriir bi swoki amiminkin.

³¹ Mi siya simiirin hinina srigi, tiki yinisim nwiso yipikin adin siir kwoin iir napin, ha? Mi sima ina boinim Biyan iya mi Jisis siya simiir boinki, kara kimiirin yaimwo aiarar boinki mi iikam biyeyim omom omomi umir takis haiyanim mi wigim hii nanaei ikim simiir mhii kwoinim bidi kisina haigiyyim mi sima Adi Komii siir yai aiarar bidi yaingwo tibmiyyim mi kimiir biyyin wi simar nami iikamim Adi Komii siya kigriraowiyim kimiiramın. Nningaka.

³² Dimusi rani, Jon siya kimiir waraur nimbiniyin siyiu miyyik miyyikim simiir nsiisimauugim kimiirin mi kima siir yai aiar bi naingwo tibmiigim. Mi kamim omom omomi umir haii ikim mi wigim hii nanaei ikim sima siir yai imiir bidi yaingwo tibmiyyim. Mi kima ti hiriinan diminim simiir bidi kigim mi kimiir kwoinim biri kisina haigikim mi siir siyiu iir napam bi naingwo tibmiigim. Nningaka. Iriig.

Ta boiniyo yaiya inkam biyeyin numir waina saiir kigriraowiyin siir boinka

(Mk 12:1-12; Lk 20:9-19)

³³ Jisis siya simiirar niki boinin, kima wakae, boiniyo yai kwira hiniंगा. Inkam komii nwirin siya nu komiigakin mi wain numir yinkin mi ina huyokiyokaiyin mi numir hirin ie whira yop mi nantwo komiia ienau hir haigi mi sima wain nidim ina whinitkaigaiyim mi simiirin ina yokwobrombropim simiir hii imiirim mi saiir mhoiia numiran adin siya omaka pada ira mirii ta wain numira saiir kigriraowam. Mi siya ta numira inkam nhirimi hauugi sima kigriraowam mi umir mi saiir warar mi miriyyim. Mi numiran adin ina yamin aru maeyau kwira.

³⁴ Mhoiia iya wain nidim simiir haiyana ini kingiin nwowa mi numiran adin siya whisarii mi prii miriyyan kam nhirim simiir yikrop amki wain nidim simiir ninguguhainakiyam.

³⁵ Mi kamim ta numir aiir kigriraowiyim mi sima siir miyan kam imiirin siyu miyik bi tirkim. Mi sima nwirin hindara tioki mi nwirin hindara yisomaoki mi nwirin hindara kaigromkrorki siyani.

³⁶ Mi numiran adin kam nhirim miyanim simiir yikropki, siya hoimgakriga yikroki, biyana saiir hiriinan tani. Mi kamim numir aiir kigriraowiyim hiriinan siyu iirar swoki tirwin simiirin.

³⁷ Mi mhoigi mhoiyan siya siir yinisimki yinisim yinkamiyinin siirgisiirar yikropki simiiramim. Adin siya hiniina yaingwo, sima wi kariir yinisimin wi siir yaiyar wakae yoknaei.

³⁸ Mi kamim ta numir aiir kigriraowiyim sima ti yinisim iir kigwinim mi sima sima hiniina boinaiwin, tiki yinisim hiniinin siya wi siir adni digwraekwowim wi siya haii. Humbae! Nim siir disom aoki mi ta siir adni numira wi krima haii.

³⁹ Mi sima siirin ha kiyainaniyamim numir yaba hiriir mi sima siirin ina yisomaowin.

⁴⁰ Mi Jisis siya simiir boinki, kima paniina mi aingwokiyim? Mhoiia iya numir wainain adin siya niti wi panin siyiuin siir natirni ta numir aiir kigriraowan kamim simiirin?

⁴¹ Mi sima siir boinki mi siya ti inkam biyeyim siir numir aiir kigriraowim wi simiir nisomsom aokii. Mi siya numir waina wi iikam isid miyik nhirmi hauugi sima kigriraowim mi nae haiyan iya mi sima nae haimii, siirin wa hauu aei.

⁴² Mi Jisis siya simiir boinki, tari kima yai haimii kwira profet kamim biya sima wina Yokwo Komii saiir nwowim simiir biri sibgu mwaininokninkinkim, aniya? Saeya hiniina boinka,

ti yin miyikin omaka miriyyin kamim sima boriisop waeyaowin tariinanin ini biyan yin yamwowuin. Siya ini bopwonauan kougouwin siir hiriinan yamwowuin.

Biiyan Inkam Komiiyin siyar diriraerarkikin ti diminin, siya ina yimbiyamın mi krıma siir kigin ini wadieyar ywokiyın.

43 Mi kara kimiirin pi hiriinan asi boınki, ti dimin miyyik miyyikim Adi Komii siya kigriraowan iikamim simaka nwowim wi kara swoki haii, Juda iikamim kimiir waraurankar. Mi kara wi iki iikam nhirim om whiranım siir mi sibgu miriıym wi simiir hauugi.

44 Yipikin inkamkin kariiram naıngwo tibmii karamae nwowin mi siya wi hindara nonkwobumbunınkin iuguski, hauwa nikii iswomswokiya mimirmimir yinın siir idwo saıir hiriinan. Mi inkamkin digiumii kariir haimriıyuwi mi siya wi hindara nikrimkrip iuguski yin siir hiriinan nisimtl sinı.

45 Mi iıya prismi biıyan inkam komii ima mi Farisi sima ta hiriinan boıniıyo yai aiir wakaekiyım Jisis siya boınım mi sima ina yınoknınkıkiyım ta yaiya simiırar nikriıga.

46 Mi sima siir nonkworınuwama naıngwokim omaka hııyokiyokaiya saıir hiriir hainamim. Mi sima iikamim simiırsi nididgım Jisis siir yai wakaeyım. Dimusi rani, sima ha naıngwo tibmiikim Jisis siya profet inkam komiıgin. Iriıg.

22

Ta boıniıyo yaiya nae komiıya wig nonkwonaeıya saıir boınka

(Lk 14:15-24)

1 Jisis siya yaeya boıniıyo yaiya ina swoki boının simiirin mi siya hinına boınkin,

2 Adi Komii siir digworaekwo whiekakim simiir kigrıkakana, saeya ini inkam komii nu kigriraowiyın, nae komii siir yınisım yınkamıyının wig nonkwonain siirim diriraerariyın ini saıir hiriinan ywowın.

3 Biıya kam nhirım simiir nimbina ta wigwas naeya saıir naeyam. Mi naeni iıya siya siir kam nhirım simiir yıkropki. Mi sima nitim pi boriısopi.

4 Mi siya siir miıyan kam nhirım ina swoki ikropkiyım mi simiir boınmauu, kima kamim kara nımbingigım simiir dikıunaki mi kima simiirin hinına boın, wakae, kariir naeyım bıdi diriraerar haıgingigım. Mi bulmakau ii ikim mi wraısu hıkae hıkaeyım kara bıdi yısomsom haıgingigım. Mi digworaekwo whiekakim bıdi diriraerar haııgingigım. Kima ta wigwas naeya saıirim wit.

5 Siya siir miıyan kamım ti yai imiir boınmımauu digın mi sima ha namım, sima, simiir yai imiir wakaeyım pi boriısop mi sima ina nhınoopkiyım. Nwırın siir numıram yam mi nwırın ini umır mi miriıyam yamın.

⁶ Mi nhirim inkam komii nu kigriraowiyin siir miyan kam imiir yapiyiskai kigwin mi sima simiir yonkwobumbuninkin haiiginugi mi simiirin ina yisomsom aokaokiyim.

⁷ Mi ti hiriinanin inkam komii nu kigriraowiyin siir kwoinin haugi hauga ha whiyekiyin mi siir kamim sau ninitiyim simiir yikropki. Mi sima inkam biyeyim simiir yisomao mi om iir warar yinkin haingimugig.

⁸ Mi sima hiriinan tirim, inkam komiyyin siir miyan kam imiir boinmimauugi, wigwas naeya bidi diriraerar haigin diga, kamim kara nimbinim sima miyiki waeyao paninsi yitsi.

⁹ Mi hiriinanki nuwi kima iki siyu whiekakim simiirar dap kig yokiyokiyam mi kam whiekakim kima simiir kigi mi kima simiir wikiunani ta wigwas nae aiirim.

¹⁰ Siya hiriinan yai boinkiyin mi miyan kamim ina nhinookiyim. Mi siyu whiekakim simiir nwowim iikamim simiir yapboinmamauu iikam biye biye ikim mi iikam miyik miyik ikim simiir yikunani wigwas nae aiirim. Mi sima ha nitim ta omaka wigwas nae diriraerara ini iikamkina yinkinugiya.

¹¹ Iikamim sima ha nidwodwokai digiyim mi inkam komii simiir napninopkai kigam namkin. Mi siyar kigi inkam nwirin yuis miyik bi puainanikin wigwas naeya saiir nidwokai aeyamin.

¹² Mi inkam komiyyin siir boinki, akam, kira yuis miyik puainani karamae dimusi nwokin ta wigwas nae aiiram, ha? Mi siya ini yai mikrima ywowin. Mi ina yididkiyin.

¹³ Inkam komiyyin siya siir miyan kamim simiirin hanina boinki, kima siir iga inim simiir kogrimdunugi. Mi maeyauwa niyim niyim nwowa saiir hiriir ditkaigi. Ta maeyau niyim niyim aiirin siya wi kauu ouu prasae kin tani. Mi siya wi hik komiigikomii aiir haii. Mi wi siir big iirar mi aegiyimgiyikaeyami.

¹⁴ Jisis siya ta boiniyo yai aiir boin digiyin mi siya simiir boinki, ihi, Adi Komii siya iikam whiekakim simiirar nikiunaei. Mi simiirin wi irira nwinwira nikiuna apninopkainani. friig.

*Sima Jisis siir srugim umir Sisa siir hauuwam
(Mk 12:13-17; Lk 20:20-26)*

¹⁵ Mi Farisi kamim sima yaiya ina haingiriyu hid boinaiyim, Jisis siir kinankiuwam.

¹⁶ Mi sima simiir kigna miriyyim kam nhirim mi inkam komii Herot siir kamim simiir warar yinkin ikropki. Mi sima Jisis siir hiriir yimbiam mi ina ini sriiyuim yai nhirim simiiram. Inkam yaimin dimin nowomwarkaiyuwiyin,

krima ina ninokninkinin kira yaimwo boinan inkamkin. Mi kira yaimwowa saiirar sibgu owomwarkaiyu boinikin dimininm Adi Komii siir iikamim simiirim. Kira inkam nwirni bi nwowikin kou mi nwirni bi nwowikin nua. Nningaka. Kira iikam whiekakim simiirin whiruwar nwowaiginuwikin.

17 Kira krimiirin sibgu boinmauugi, kira panina naingwowi, ha? Moses siir siyu komiyyin siya boinin ini wadieya mi owin krima omom omomi takis umirim inkam komii Sisa Romanin siir hauwin, aniya? Iye? Nningaka.

18 Jisis siya simiir kwoin biyie biyie imiir bidi yinokninkinin mi siya simiir boinki, kima niksisaeyan inkamkim. Kima kariirim dimusi kinankiunikim, ha?

19 Kima umirim omom omomiyim kima haiiyim mi miya umira saiir nwowa inkam komii Sisa siir hauwiya kariir waisiimauugi. Mi sima umira siirim asi hainakikim, siir niasiimauum.

20 Mi siya simiir srigi, ti whwonkamim mi ti inig ikin umir aiir nwowin siya nhinirgin.

21 Mi Jisis siya simiir yowarki boinki, inkam komii Sisa. Mi siya simiir boinki, dimin Sisa nikin, yio kima Sisa siirar hauu. Mi dimininm Adi Komii krimiir Wanin siirgin yio kima siirar timi hauugi.

22 Sima ta hiriinan yai aiir wakaekiyim mi sima ina yanaakiyim. Mi sima siir ina haiburgigim mi ina yamim. Mi sima Jisis siir kinankiuan yai karamaekim. Iriig.

Sima Jisis siir srigi iikamim naonami wa swoki insiin idwowi

(Mk 12:18-27; Lk 20:27-40)

23 Ta ii aiirarin Sadyusi kam nhirim Jisis siir hiriir yimbiam. Ti kamim sima hinina boinikim, inkamin naonamiyin sima wi swoki insiin idwo rani. Sadyusi kamim sima ha nimbiamim mi sima Jisis siir ini sruiyu,

24 inkamin nowomwarkaiyuwiyin, Moses siya hinina boinikin, inkam nwirin siya yinie niyio karam nwowi mi siya ha naonami mi siir wig igabaeya siir nomousim ieyar swoki itkin idwokai naowid. Mi yiniekakin wi siya nwo haiginuwi siir yaowae iirin.

25 Mi kam iriyyar nwiskinuwi mi simiir yaowaeyin wig siya yonkwona mi siya ina yaonamin mi siya yiniekak bi nwogigin. Mi siir wig igabaeya ini siir nomousim ieyar swoki itkin idwokainaowida.

26 Mi siir nomousimin iriipa hiriinanar mi tir, yinie karamaeyar mi aowin. Mi nwoimaka iriipa hiriinanar mi tir mi ini hirii hiriinanar tir yokiyokiyamin. Mi ti iwiniyao iriyyar nwiso ini yinie karamaeyar yaowim.

27 Sima yaowin naokao digiyim mi mhoigi mhoiya simiir yao wig igabae aeyar yaonam.

28 Kira boinki, iya iikamim naokaowim sima ninsiin idwowi. Ti iwinyao iriyyar nwiswo ta wiga saiir kamki kamin wi nginga nwowi? Kira ina ninokninkin, sima yaowin saiirara nonkwona swokim.

29 Mi Jisis siya simiir yai aka ina yowarkii boinin, kima Yokwo Komii saiir yai imiir bi ninokninkinkim, ha? Mi kima Adi Komii siir kirie aiir bi ninokninkinkin, ha? Mi kima hiriinanin whaowaeya priiboin, aniya?

30 Mi iya iikamim sima ninsiin idwowi mi sima wi nonkwona rani. Nningaka. Mi sima wi Adi Komii siir oman paekwosimim ninomor kou hir nwowin wi simiir hiriinan nwowi, nninga nningar.

31 Ti iikamim naonamim mi ha swoki insiin idwowi. Kara kimiir sriiyim mini. Adi Komii siir yayim Moses siir hauuwim, kima simiir bi mwaingim, aniya? Siya hinina boinkin,

32 kara Ebrahim mi Aisak mi Jekop simiir Adi Komii gin. Adi Komii siya iikamim naonamim simiir Adi Komii rani. Iikamim kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyin simiir Adi Komii gin.

33 Iikamim kingiin nokwoim sima ta hiriinan yai aiir wakaekiyim mi sima ini hindara yanaakiyim Iriig.

*Adi Komii siir biigi biyyan siyugi siyiu ieyairgin
(Mk 12:28-34; Lk 10:25-28)*

34 Ta hiriinan yayia Jisis siya Sadyusi simiir yai aiir boin tankaigikin. Mi Farisi kamim sima ta yai aiir wakaekiyim mi sima ina haingiriyiu boinainamim.

35 Mi simiir bopwo hirin inkam nwirin siyiu imiir ninokninkiniyin ini hirar nwowin. Siya Jisis siir sriikinankiuwam namkin.

36 Iikam nowomwarkaiyuan inkam piki hinin siyiu ikin, siyiu whiekakim Moses siya winim simiir bi nwowim, ha?

37 Mi Jisis siya siir boinki, Biyyan Inkam Komiiyin siya kiriir Adi Komii gin. Mi kiriir mhi kwoinim mi kiriir kirieya wi saiirar hauu iguski mi kiriir digworaekwo whiekakim simiir warar.

38 Ti siyuin siya ini siyiu nhirim Moses siya winim simiir kou ywowin.

39 Mi mhoiyan siyiu whirin yio hinina boinkin, kira inkam nhirim simiirim naingwowyim mi kiramar naingwonaeyin saiir hiriinanar daingwo.

40 Ti siyiuwo sowa boinkiywo ini Moses mi profet kamim simiir siyiu imiirar higriniu irkakiyim. Iriig.

Jisis siya Farisi kamim simiir srii yipiki inkamkin Adi Komii siya nikropkiyin

(Mk 12:35-37; Lk 20:41-44)

⁴¹ Farisi kamim sima iripa niki haingiriyu owim mi Jisis siya simiir srii,

⁴² kima Kraisi siirin ini panina naingwowim ti inkamin Adi Komii siya nikropkiyin, ha? Siya nhinir piugan ankin, ha? Mi sima siirin hinina yowarkii boinki, Devid siir piuganankin.

⁴³ Mi Jisis siya simiirin ina swoki sriiyin. Dimusika? Mi Adi Komii siir naeyuin Devid siir nwowin siirin siya nisisimauugin mi Devid siya siirin Biyan Inkam Komii dimusi dapkin, ha? Siya hinina boinkin,

⁴⁴ Devid siya hinina boinkin Adi Komii siya, kariir Biyan Inkam Komiiyin siirin hinina boinkin, kira kariir ina iniga saiir didwo. Mi mhoiia kiriir sau omomin wi kara kintiokii simiirin. Mi wi kiriir aowa nwokaii.

⁴⁵ Kima kigi Devid siya dapkin Inkamin Adi Komii siya nikropkiyin Biyan Inkam Komii siya mi siya ti inkamin Devid siir isid panina nwokin, ha? Nningaka. Siyiu karamaekin.

⁴⁶ Mi inkam nwirkin bi nowarki boinmiminkin ta Jisis siir yaiya. Nningaka. Mi ta ii aiirin sima ina yididbwakainamim siirsiiyin mi mhoiia sima siirimin dimin whiram bi swoki srii miminkim. Iriig.

23

Jisis siya iikam imiir boinki, kima mintarao, kamim siyiu komii ninokninkiniyim mi Farisi kam ikim simiir siyiu imiirsiiyin
(Mk 12:38-39; Lk 11:43,46; 20:45-46)

¹ Mhoiia Jisis siya yayim iikam whiekakim mi kamim siir kigna miriiyim simiir boinmimauugin. Jisis siir yaiya hinina boinkin,

² kamim siyiu komii ninokninkiniyim mi Farisi kam ikim, sima kimiirin Moses siir siyiu imiir nowamwarkaiyugim.

³ Mi hariinankinuwi yim ti hariinan digworaekwowim, simiir boinmimauuwiiyim, yim kima simiirin ha wakaeyokna ap. Mi simiir siyiu iirin, yio kipi kigna ap.

⁴ Ti yayim sima kimiir boinmimauuwiiyim, yim ini dimin hikakim kima nityiskai apiyim, kimiir waeyao ini hariinan ywowim. Mi sima wi kimiir whinhai rani, ti dimin hikak imiirin. Nningaka.

⁵ Dimin taeminim sima miriiyim, sima minam mini, iikamim simiir nwoki kigim sima ti inmi op minim minam niigim sima Adi Komii siir yayim simiir hopkaiyam. Mi simiir mwowim hais ha mi kikog nhwo kwisboini digworaekwowim, simiir haigiyam. Mi iikamim simiir kigii, sima wa nwoki aingwowim, sima inkam wadiekim. Mi yuiis

priei prieiyim sima niyim yim ha mi puai haiginu. Sima nhwo Adi Komii siiram kwisboiniyim mi iikamim simiir kigi, sima wa boini, hie wara inkamim, sima inkam wadiekim.

⁶ Mi iya sima yaewou komii komiiyim simiiram namiyim sima iki mhoyian ipiiyim simiir bi nidwokaiigim. Nningaka. Sima iki ipiiyim biyar nwowinim pi simiirar nidwokai omaka Adi Komii siir yai nidwokai wakaeiya sairin iriipa hiriinan.

⁷ Sima ha naingwowi, iikamim maeyaua nae haiginiya sairin sima simiir nwoki boin maigimaigam.

⁸ Iikamim sima kimiirin hinina kipi dap iikam nowomwarkaiyuwan inkam komii komiigim. Nningaka. Inkamin nwiruwairgin kimiir nowomwarkaiyuwiyin, Adi Komii sasaingin. Mi kima whiekakim ini nomiyaukina yoswowim.

⁹ Mi nu tirin kima inkam nwirniyin hinina kipi dap, krimiir Adi Komiiyin. Nningaka. Adi Komiiyin nwiruwairgin, krimiir Adin. Mi siya ini ninomor kou hirar nwowin.

¹⁰ Mi sima kimiirin hinina kipi dap, inkam komii. Nningaka. Kimiir Biyan Inkamin nwiruwairgin, yio karargin, inkamin Adi Komii siya nikropkiyin.

¹¹ Yipiki inkamkin kimiir bi inigak nwowin. Siya biyin hinda whisarii mi priimiriyan inkam dwo

¹² Inkamin siir inig iirar hainanaeyin mi mhoyiya siir inigin wi aoki aowa namiguskii. Mi inkamin siir inig iirar hainana karamae nwoiyin, mhoyiya siya wi inig komiigak nwoi. friig.

Jisis siya kamim siyu komii ninokninkiniyim mi Farisi kam ikim siya siyu biyeyim sima tirim io simiir nwokin (Mk 12:40; Lk 11:39-42,44,52; 20:47)

¹³ Ti siyu komii ninokninkiniyim kamim mi Farisi kam ikim. Kima mintarao! Kima niksisaeyan inkamkim. Mi kima yaiyairga nhinkini. Iikamim Adi Komii siya kigriraowiyim sima nwowam naingwowyim, simiirin kima niksisaei mi ti iikamim simiir anowin kimar haiginikouwi. Mi simiir kwoinim simaka nwowam wara naingwo rani, simiir siyuin kimar haiginikouwi. Mi kima Adi Komii siir iikamim siya kigriraowiyim simaka bi namasugim. Mi iikam nhirim simiiram namam tiriyim, simiir siyuin kimar haiginikouwi.

¹⁴ Kima kamim siyu komii ninokninkiniyim mi Farisi kam ikim, kima mintarao! Mhoyiya kimiirin wi Adi Komii siya nonkwobumbuninkin iuguskii kima yai airgar nhinkini. Kamim naonamiyim simiir wig igabaeyim pi kima mi iksisaei. Mi simiir omakain digworaekwowim pi kima mi tauae haii. Mi kima iikamim simiir whwonkam idain nhwo pi prieiyar mi kwisboini, simiir dimin biyeyim simiir higrinuuwam. Mi

iikamim sima wa nwoki aingwowim, kima inkam miyikim. Mi Adi Komii siya kimiirin wi hiriinansi hauuwi.

¹⁵ Kima kamim siyiu komii ninokninkiniyim mi Farisi kam ikim, kima mintarao! Mhoiyya Adi Komii siya kimiirin wa nonkwobumbuninkin iguskii. Kima yaiyairga nhinkini. Mi kima whi komiyya mi nu ikim simiirar napboinmimauuwi Adi Komii siir yai aiirin iikamim simiir kwoin imiir hiiurworwokaiyam. Mi sima kimiir yaiyar bidi wakaeyoknaim. Siyiu biyie sima diriraerarim ini kimiir imiir haiburim.

¹⁶ Mhoiyya Adi Komii kara iikam biyie kimiirin wi hindara nonkwobumbu iguski. Kima ini iikam nhwokwisaeyim simiir ninkikwona apiyin ini simiir hiriinan ywowim mi kima wi dig nwo rani. Niingaka. Mi sima paninsi sibgu wakaeyokna apsi. Mi kima iikamim simiirin hiniina boinikim kara wa diriraerari, kara niksisaie rani, kara yaimwower boini. Ti kariir yaiyim, kara Adi Komii siir hiniina boini, ini mi owin yio dimin komii rani. Mi kira hiniina boini, kara wa diriraerari. Kara ti yaiyim simiirin pi golin Adi Komii siir omaka hir nwokaiyin pi siir nikopaisisirki. Mi siya ti hiriinan yaiyim simiir boini mi kima siirin wa boin, siya ha diriraerar.

¹⁷ Kima whaowae inkamkim mi inkam nhwokwisaeyim! Dimu diminkim bii nwowiyim mi dimu diminkim mhoii nwowiyim, ha? Ihi, adi Komii siir omaka biyyin ini saeyar ywowa.

¹⁸ Kima hiniina boinkim, inkamin hiiya nae haigin inkin imiyyaeiyya Adi Komii siira saiir dapikopsisirki mi mhoiyya siya tir karamae nwowi yio dimin kaimwo rani mi inkamin nae Adi Komii siir nikin imiyyae ikopsisir hauuwi. Ihi, yio siya ha diriraerar.

¹⁹ Kima ti nhwokwisaie inkam whaowaeyim dimu diminkin bii nwowiyin, ha? Inkamin nae ninkin imiyyaeiyyin siya, iyie? Hiiya saeyar minkin ti naeyim dimin whirki paninsi kimbusi. Ihi, hiiya nae haigin ninkin imiyyaeiyya biyyin ini saeyar ywowa.

²⁰ Inkamin hiiya nae haigin ninkin imiyyaeiyya saiir inig iir dapikopsisiri, siya digworaekwo saiir idwo nwowim simiir warar ninkin ikopsisirkikim.

²¹ Mi inkamin Adi Komii siir omaka miyika saiir dapikopsisiri mi siya Adi Komii siir omaka hir nwowin naeyiu digworaekwowim simiir wara ninkin ikopaisisiri.

²² Mi inkamin ninomor kou saiir dapikopsisiri mi siya Adi Komii siya mi siir ipiyya sowiir warar nikopaisisiri.

²³ Kima kamim siyiu komii ninokninkini ikim mi Farisi kam ikim. Kima mintarao mhoiyya Adi Komii siya kimiirin wi hindara nonkwobumbuninkin iguski. Dimusi rani, kima yai

kiyimi yok boin kiriekim. Mi kima dimin sisimim pi simiirar mi siotkini mi haimiyyin pa mi hauuwi mi ti hiriinan dimin sisimim kima ina wakaeyokna diriraerarim mi biigi biyan diminin Adi Komii siir yaiya kima hiriinan tir tani. Mi biyan dimin komiyyin Adi Komii siir yaiya kima digiumii saiirar haimriiyugigi. Mi siyiu miyyik tiri ikim iikam nhirim simiir mi naingwobumbuni siyiu mi naingwo tibmiini siyiu ikim, kima ti hiriinan dimin komii komiyyim digiumii simiir haimriiyugigim. Mi kima dimin komii mi Adi Komii siir dimin simim simiir wara wakaeyokna kiswo mi siya kimiiramim wi maigimaigra komiyya pi ywokiyyin mi kima simiir tirim pi boriisopkim. Niingaka.

24 Kima inkam miyyik rani, ini nhwokwisaenan ywowim mi kima iikamim simiirin Adi Komii siir siyiu iir niisiimauuamar naingwowi mi kima wi dig nwo rani. Mi Adi Komii siir yaiisimim kima simiirar nikwowaisii mi wakaeyokna rani. Mi kima Adi Komii siir biyan yai komiyyim simiir wakaeyoknaim naingwo rani. Mi kima pi boriisopi. Niingaka.

25 Kima kamim siyiu komii ninokninkiniyyim mi Farisi kam ikim, kima mintarao! Mhoiyya Adi Komii siya wi kimiir nonkwobumbuninkin iuguski. Kima yaiyara nhinkini kimiir mhi kwoinim ini mobmor mob minim idanara kima sibgu hisokiyim mi aowa iokaka nwowiyyim mi ini simiir hiriinan ywowim. Kimiir kwoinim ini inkam nwrni diminam kigmairi siyiuin mi piu saeya nipiyaokinami siyiu ikin ini sima yinkiniyim.

26 Farisi kamim kima ini inkam whaowae nhwokwisaenan ywowin mi biyyin kima mobmir mobim simiir aowa tiki hisok mi idana wi wadieya mi oki. Mi iriipa hiriinan kimiir kwoinim hiriinana timi tir. Mi kira siyiu miyyikin siir tiram naingwowi kira wa tiri.

27 Kima kamim siyiu komii ninokninkiniyyim mi Farisi kam ikim, mhoiyya Adi Komii siya wi kimiir nonkwobumbu iuguski. Kima mintarao! Kima yaiyarga nhinkini. Kimiir kwoinim ini maeyauwa inkam haingikaiyya ini saiir hiriinan ywowim. Mi idwowin wadieya sibgu kigi mi ienau hirin ini inkam mwokugi yinkiniyim. Iikam kimiir mhi kwoinim hiriinan ywowim. Mi ida wadieyar sibgu kigi mi kimiir aowan kwoinin miyyiknan nwoki rani.

28 Kima ini iriipa hiriinana mi owim, iikamim sima kimiir yaimwo whwonkam imiirin wadieya kigi sima hinina naingwowi, kima iikam wadiekim. Mi kimiir mhi kwoinim ini niksisaeni siyiu ikin mi dimin bibiyeyim ini simasimar nwokaiyim. Iriig.

Jisis siya kamim iikam nowomwarkaiyuwiyim mi Farisi kamim simiir boinkin sima wi hik kimpipisu haii
(Lk 11:47-51)

²⁹ Kima kamim siyu komii ninokninkiniyim mi Farisi kam ikim. Kima mintarao! Mhoiia Adi Komii siya wi kimiir nonkwobumbuninkin iuguski. Kima yaiyarga nhinkini. Kima profet kamim biya naonamim simiir kiu mwowim ie imiirar puai haiginiugim. Mi iya sima omwaiya niki waiyam, sima siyu miyik iirar tirkim.

³⁰ Mi kima boin, iya krimiir yidiwi wanwiyaeyim sima nwowa krma saiir nwokiswo mi krma wi simiir di whinini profet kamim simiir nisom aowamin. Niingaka.

³¹ Ta yai hiriinana kima kimar niisiimauunaei, kima ti kamim profet kamim simiir nisomsom aowam, simiir hiran inkamkim.

³² Kara kimiirin yaimwovar boini, kara kimiirin bidi yinokninkinin kima wi kimiir yidiwi wanwiyaeyim, simiir siyu biye imiirar swoki tiri, biya sima tirim saiir hiriinan mi kima wi hiriinana swoki tiri mi wi simiir hiriinana swoki imbiyami.

³³ Kima kam biyekim, kima mipugnankim. Kima kam biyeyim kima kam isid biyeyim simiir hiranki nitkim mipugnan. Adi Komii siya kimiirin wi maeyauwa paekaka saiir hiriir boinwokiyopnatkaigi, kima wi panina nidami, ha?

³⁴ Mi kima wakae mhoiia kara wi profet kam nhirim ninokninkin miyikakim, Adi Komii siir Yokwo Komiiya saiir mi kamim nowomwarkaiyuwiyim wi kimiirim nikropki mi sima kimiir waraur nimbini. Mi nhirim wi kima nisomsom aokaowi mi paeyin hiiniya nironinkinin saika nirinuwi mi nhirim omaka, yaimin dimin nidwokai wakaeiya saiir hiran nipimpari. Mi nhirim kima simiirin wi om komii whirin siir hiranki nhinikriropki mi simiirin wi hinda tinda ninkin aeyokiyoki.

³⁵ Mi ti hiriinanin kara wi saiirsi nikropki kam nhirim hik kimiir hauuwim, kam miyik nhirim nuanim biya kima nisom aowim simiirsi. Inkam miyik Ebel siir hiranka nisomao bwakainamkim mi ini profet Sekaraia siirar yadigiuwin Berekaia siir yinisimin. Sima siirin Adi Komii siir omaka yai nidwokai wakaeiya mi maeyaua huuyokiyokaiiya nae ninkin miyiaeiya dimin whirki kimbu karam nwowa siirin hir nisom aokin. Dimusi rani, ti dimin hiniinin mi Adi Komii siya kimiirin wi hiriinansi nonkwobumbuninkin iuguski.

³⁶ Kara kimiirin yaimwo aiarar boini. Dimin biyeyim simiir hik kimpipisum ti iikam isid whiekakim kima ti nwowim wi krimiirar nimbiamyami. friig.

*Jisis siya om komii Jerusalem siir iikamim simiirsi nougin
(Lk 13:34-35)*

³⁷Jerusalem iikam!! Jerusalem iikam!! Kima profet kamim kimiir waraur nitim simiirar nisomsom aokaowikim mi iikam nhirim Adi Komii siya nikropkiyim simiirin ini siiyani kima kaiyimik aokaokiyim. Finokiinokin kara kimiirin dimin biyeyim simiir hirankar nikiunama naingwowi kanaka nwowim kimiir whindiriraerarim. Kakaruk yopiya saiir yinim saiir kpida aowa namiyim saiir hiriinan tirama mini mi kimar borisopi.

³⁸Kima wakae! Mhoiya kimiir omin wi iikam karamaeyar nwoki.

³⁹Fhi, kara kimiirin hiniina boini mi kima wi kariir kigmimin tani mi iya kima ta yai hiniina saiir boini mi wi saiirar nadigiuwi. Adi Komii siya kinsiishaiginiuwu ti inkamin. Biyan Inkam Komii siir inig iir nitin siir. Iriig.

24

Jisis siya Adi Komii siir omaka yai nidwokai wakaeiya saiir boinkin wi sapi nimburiyami

¹Jisis siya Adi Komii siir inig hainaniya omaka komiyya yai nidwokai wakaeiya saiir haiburgikin mi ina yapnaniyamim mi kamim siir kigna miriyyim sima siiram yit. Sima siir nisiimauuam naingwokim omaka miyikim Adi Komii siirim simiir.

²Mi siya simiir boinki, kima ti digworaekwowim simiir bidi kigiyim, aniya? Fhi, kara kimiirin yaimwo aiirar boinki, ti siiyam Adi Komii siir omaka siirim sima wi siiya kwirni idwo nwo rani. Niingaka. Mi kam nhirim sima niti, wi ti Adi Komii siir omakam simiir niinikin hinhinkigi mi wi nu saika diga swoki amwouiwi. Iriig.

*Jisis siya hik whiekakim mhoiya nimbiniyanim simiir boinkin
(Mk 13:3-13; Lk 21:7-19)*

³Jisis siya mhu Oliv hir nidwokim mi kamim siir kigna miriyyim sima simar yit siirimim mi sima siir ini boini, kira krimiir boinmauugi, ti dimin hiriinanam wi paki hiniin iya saiir nimbiyami krimiir nisiimauuamim, ha? Piki hiniin diminin wi bii siya nimbiyami mi krima wi siir nwoki inokninkinim iya kira swoki haiyug itana saeya nimbiyami mi ti nuin wa digi, ha?

⁴Jisis siya simiir yai aka hiniina yowarkii boin, kima kima kimasiyar sibgu mintiraona wi inkam nhirkim niksisaesi kimiirin.

⁵ Kam nhirim sima niti mi sima wi kariir inig iir nini iksisae dapboini, karargin Kraisin Adi Komii siya nikropkiyin mi sima wi iikam whiekakim simiir niksisaе irkaki.

⁶ Mi mhoiia kima wi yaiini yayim simiir wakaemimikwini. Yaiiya hinda tinda ina niniya, kingiin mi aru iriipi hiriinan mi kima wi kipi nanaawin. Ti digworaekwowim sima wa nimbiyami mi iya kara nitana ti nu ieya digana ya ina niki owa.

⁷ Nu whiran kamim wi nu whiran kamim yaii simaka ninii. Mi inkam komiyyin nu kigriraowiyin wi nu whiranin siir isidin yaii wi inkam komii nwirin siir isid inaka ninii. Mi nu maeyau nhirim wi mhi prasae nao rani mi nu maeyau nhirim wi nin prasae nit rani.

⁸ Ti digworaekwo whiekakim wi wiga yinisimin hiukrimkripin naokainam wi saiir hiriinan hik kimpipisu haii, biya saeya haiyim wi saiir hiriinan nimbiyami. Ta ii aiirin sima hik kimpipisu wi kimiir hauuwi mi sima wi kimiir nisomsom aokaowi. Mi iikam whiekakim hinda tinda nwowim wi io nhwo kimiir nanaowi. Dimusi rani, kima kariir yai aiir wakaeyoknakim. Ti digworaekwo whiekakim wi wiga yinisimin hiukrimkripin naokainam wi saiir hiriinan hik kimpipisu haii biya saeya haiyim wi saiir hiriinan nimbiyami.

⁹ Ta ii aiirin sima hik kimpipisu wi kimiir hauuwi mi sima wi kimiir nisomsom aokaowi. Mi iikam whiekakim hinda tinda nwowim sima wi io nhwo kimiir nanaowi. Dimusi rani, kima kariir yai wakaeyoknaeikim.

¹⁰ Mi ta ii aiirin iikam whiekakim sima wi simiir naingwo tibmii aiir halburgigi. Mi sima simiir nomiiyauim wi simiir sau omomin siir kinmauu iti mi simiir nhirim wi io sima sima ninwo anwowi.

¹¹ Mi ta ii aiirarin niksisaе profet kam whiekakim sima nhinani mi wi iikam whiekakim simiir niksisaеi.

¹² Mi ta ii aiirarin dimin biyieni siyiun wi komiia nimbiyami mi iikam whiekakim sima wi inkam nwirniisi naingwokwonanae rani. Niingaka.

¹³ Iikamim sima simiir naingwo tibmiya kirieya nwoyokiyokii mi mhoigi mhoiyana saiirar namwoiui mi ti iikamim simiirin wi Adi Komii siyar swoki anmaiwarkinaei.

¹⁴ Mi sima wi nu maeyau maeyau whiekakim hinda tindanim simiir napboinmamauu irkaki maeyauwa Adi Komii siya kirkakana siir digworaekwo whiekakim saiir mi iikam isid whiekakim sima wa wakaе, dimin miyikim Adi Komii siya diriraerarim. Mi wi ii aeya nadigiuiwi. Iriig.

*Dimin biyieki biyeyin wi sipi nimbiyami
(Mk 13:14-23; Lk 21:20-24)*

15 Inkamin ta yaiya saiir mwainin siya sibgu daingworinu, Jisis siya boinki mi mhoiyya kima wi ti dimin biyieki biyieyin Adi Komii siir omaka io saiir hioanin wi siirar kigi, diminin Adi Komii siir omaka bopwo nwowin igbid kamiyaugakin biyya profet Daniel siya boinin nimbiamam mi siya.

16 Mi ta ii aiirin iikam whiekakim nu Judia hir nwowim sima mhua hiriir yidam ninopkainam.

17 Mi iikamim yaba hir grinkin okwowim mi sima simiir digworaekwo imiirim kipi swoki iwit ninopkainam omaka hiriirin simiir haiyim sima mhua hiriirar didam iugugusamki.

18 Mi yipiki inkamkim sima numir nwowi mi sima simiir oma hiriir kipi swoki haiyug am, simiir yuis imiir hainakiyim. Sima hindara didam iugusam.

19 Mi wigim yinpiugak nwowim simiirsi naingwoyimiyoki mi wigim yinpraigakakim simiirsi warar mi timi aingwoyimiyoki ta ii aiir nwowim. Sima wi nidam sasau rani, sima wi hikak nwowi mi wa kiguguwi.

20 Kima Adi Komii siiram sri boin mi ii kima nidami saiirin wi naoki kipi kin mi wi Judami ii komiyya Sabat piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya saiir mi idami ya wi miyyik mi o rani, ti ii hiriinanam kima wi nidam sasauni siyuum whaowaei.

21 Mi ta ii aiirin wi hik kimpipisu prasae hai rani. Iya nun siya wina niki owin mi ini tariinana yamwoniyyin, ti hik hiriinanam biyya sima bi niki imbinikim. Mi mhoiyya wi hiriinan hiki mi imbiyam tani.

22 Mi Adi Komii siya ti dimin biyieyim simiir iyya saiir nikwokripna karam nwokiswo mi iikam whiekakim sima wi hiriirar pi whaowae iuguskiyyin. Adi Komii siya siir kamim siya nimbiniim simiirsi naingwoyimiyokiyin mi siya ti ii hiriinana saiir asi nikwokripnakin, ti dimininim sima nimbiamam.

23 Mi ta ii aiirin inkam nwirin siya wi kimiir boini. Kigi, inkamin Adi Komii siya nikropkiyyin siya tisi tirar nwowin, siya isi hapi nwowin, kima wi siir yai kipi naingwo tibmii.

24 Ta hiriinana kara kimiirin saiir boinki mhoiyya kam nhirim sima niti mi wi hinina nini iksisae boini, Kraisin karargin. Mi kara profet inkam nwirkin. Mi sima wi dimin kirie komii komii nhirim simiirar diriraerari, iikamim Adi Komii siya nimbiniim simiirin wi sima nhinpriginam kinankiuguwu mi ti iikamim sima wi simiir yai wakaeyokna rani.

25 Wakae, kara kimiirin bii ti digworaekwo imiirar boinmaugim mi bii wi digworaekwowim sima nimbiamam mi mhoiyya kima simiir kigi mi kima wi haningi kiginokninkini.

26 Sima kimiir hiniin yai boini, kigi. Siya maeyauwa inkam karamaeya nu siiyin apa saiir nwowin, kima wi taka maeyauwa saiir kipi nam. Mi sima hiniina boini, kigi, siya ta omaka maeyauwa hiuyokiyokai saiir hir nwokaiyin. Kima wi simiir yai kipi naingwo tibmii.

27 Kima ina kigim, sinana bieki nimbiiidniyin siir hirar sinankiyim mipi bieki nikiiyamiyin siir hirar namwoiwi mi mhoiia iya Yaowae Adin ninomor kouanin kara swoki iti kima kariirin wi hiriinanar kigwini.

28 Maeyauwa inkam whigi nwowiya mi wakikiyao wabim pi simiir piu imiirar natkikin idwo aei. Mi mhoiia kara swoki iti iikam whiekakim sima wi kariirar kigwini. Iriig.

*Yaowae Adin ninomor kouanin mhoiia siya wa swoki iti
(Mk 13:24-27; Lk 21:25-28)*

29 Hik komiia ta iya saiir haiya saeya dig nwoki mi bieyin wa kakauu iuguski mi bwana wi mi whwo rani mi nauunim wi ninomor kou hiranka nikigiki. Mi ninomor kou hiran dimin komii komiim, sima wi niini hanina nitki.

30 Mi ta ii aiirin digworaekwo nhirim ninomor kou hiranim mhoiia wi iikamim wi simiir niisiimauwi ta iya. Kara Yaowae Adin ninomor kouanin wi saiir swoki iti mi iikam isidin hinda tindanim nu tiranim sima wi nou prasae kin tani. Mi Yaowae Adin ninomor kouanin sima wi kariirar kigwini waumirsima kariir dimin kirie komiim paenan niuyaeiyim wi simaka ninkin iti.

31 Iya kara niti, kidin wa maski. Mi iya siya kid maski mi kariir paekwosimim sima wa namki omom omomim hida tinda nwowim simiir, iikamim kara nimbimim sima wi kariiram nikiunanani.

*Whrougikiyim iya Jisis siya nitana saiir niisiimauugin
iikamim simiir
(Mk 13:28-31; Lk 21:29-33)*

32 Kima whrou siir bidi yinokninkinim. Iya pi whrou siya woki ti hiriinanin krima pa ninokninkini opin wi sipi niuwi. Mi opud naowo wa mi ikii kini. Ta hiriinan iya saeya opki niuwi aeya.

33 Ini mi owin, mhoiia kima ha kigi ti dimin taemin whiekakim kara boinim ini nimbiamim, kima ha dinokninkinki, iya kara nitana ini kingiin nwowa.

34 Kara kimiirin yaimwo aiirar boini, iikamim sima ta ii aiirar niki owim sima wi niki aonam tani mi ti digworaekwo whiekakim wa nimbiamim.

35 Nu ninomor sowa wa digi mi kariir yaiya wi swoki digi rani. Niingaka. Saeya wi hiriayar nwoyokiyokii. Iriig.

Inkam nwirkin ta iya Jisis siya nitana saiir swoki inokninkin tani

(Mk 13:32-37; Lk 17:26-30,34-36)

³⁶ Inkam nwirkin ta ii aiirin ninokninkin mimin tani. Mi paekwosimim ninomor kou hiranim sima iriipa hiriinan sima saiir mi inokninkin tani. Kara Yaowae Adin saiir mi inokninkin tani. Niingaka. Adi Komii sasa ninokninkini ta iya kara nitana.

³⁷ Iya Noa siya nwowa mi siyiuim saiir tirim, hiriinan siyiu kaimwowim wi saiirar swoki tiri iya kara Yaowae Adin ninomor kouanin kara swoki iti.

³⁸ Iya op komiiyin siya niunani karamaeya niki owin, sima ti hiriinan siyiuim simiir tirkim opmin kwiyae mi naemin nongwomamair aeikiyam mi wigmin priinonkwonakaeyam. Mi ini Noa siya yambudkiyin siyaiya hiriir.

³⁹ Iikamim sima bi ninokninkinkim mi sima ini hiriinana mi prii ywowim. Sima ha bi naingwokim ti diminim wi simbi nimbiam. Niingaka. Mi op komiiyin ha niunaniyin mi ini iikam whiekakim simiirar kaipri hainamim mi sima ina yaonamim. Kara Yaowae Adin ninomor kouanin kara niti wi hiriinanar mi tiri. Sima wi ninokninkin tani mi wi ha nwokwokin tani iya kara nitana saiiram.

⁴⁰ Mi iya kara swoki iti sima wi ninokninkinwin tani. Mi inkam nwisko sowa iripa mi miriiguwaki mi wi nwiruwaniya nikiunami mi nwirin siirin wi hirar haiburgigi.

⁴¹ Mi wig iso sowa iripa mi miriiguwaki mi ira wa nami mi ira wi hirar haiburgigi. Mi hiriinankiniuwi

⁴² Kima, kima kimasiyar mintiraowin. Kima ninokninkin tani, paki hinin iya wi sae swoki iti kara kimiir Inkam Komiiyin.

⁴³ Kima ti dimin imiir daingwo, omakain adin siya ha ninokninkini hii tauaeen inkamin pi sipi niti mi siya pa nidwo kaowi mi hiyan inkamin pi hiriir napninopkainam tani

⁴⁴ Kima iriipa hiriinan ha nhinkaokwokin, kara Yaowae Adin ninomor kouanin igwira kara niti ina nwowa. Mi kima wa ninokninkin tani kara wi ta hinin iya saiir niti. Iriig.

Boiniyo yaiya mi biye mi mi miyik miriyo sowiir boiniyoka

(Lk 12:41-48)

⁴⁵ Piki hinin miyan inkam ikin kwoin miyikakin mi siir mi imiir sibgu kigiraowiyin, ha? Biyan inkamin siya minam nimbingin siya siir miyan kam nhirim simiir kigiraowim mi nae simiir mi inkin hauu aeyim naeni ii aiir. Iya ti inkam hiriinanin siya ti diminim simiir wakaeyokna diriraerari mi siya inkam miyik ieya.

46 Mi mhoiia siir biyan inkamin ha nitan mi siya ina ini kigniyin ti miyan inkam iir mi miyim biya siya boingigim ini hariinanar mariikwokinim mi ti biyan inkamin siya wi maingimainga nwowi siirin.

47 Kara kimiirin yaimwower boini, mhoiia ti biyan inkamin, wi siir nimbini, siir dimin komii komiyyim siya kigriraowim.

48 Mi ti miyan inkam biyeyin siir kwoinin ha naingwowi, kariir biyan inkamin siya wi nitsisau rani

49 mi siya siir iripa mi mariiyim kamim simiirin ina tio bwakainanamim mi siya op biyie kwiyaeyim kamim simaka mi aekwiyaeikin.

50 Mhoiia ti miyan inkamin siir biyan inkamin siya niti mi ti miyan inkamin iya siya nitana sair ninokninkin tani.

51 Mi biyan inkamin siya niti wi ti miyan inkamin siirar tirbumbuninkinki mi siya siirin kamim niksisaeyim simaka nikmwim owaiginuwi. Ta maeyau aiirin iikamim sima wi nou prasae kin tani mi sima wi simiir big imiirar ninan aekiyimkiyiki. Iriig.

25

Mwiigak kopak iuurim simiir boiniyo yaiga

1 Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana mi ini mwiigak kopak iuurim simiir hariinan ywowin. Inkam nwirin wiga tariinanar kwonkwonakin mi ti mwiigak kopakim simiir yuukidim warar hainam, sima siirin siyu hir napyiskaiwinam namkim mi siir nikunaniyim.

2 Mi iriyyarim ninokninkin miyyikakim mi iriyyarim ninokninkin miyyik karamaekim.

3 Mi wigim ninokninkin karamaeyim sima yugid nhingam simiirara hainam mi sima yaeya op (kerosin) haimiyyim simiir wara bi hainamkim.

4 Mi wigim ninokninkin miyyikakim, simiir opim (kerosinim) aimwoniya yaokai hainam simiir yuukid imakar.

5 Ti wig nonkwonain inkamin siya bi niki itsisaugin. Mi ti wig iuurim simiir nhwowim ina yiridim mi sima ina whwonkainamim.

6 Mi yai kwira ini nibwopwo komiia sairar kauwok boiniwiya wigkam wino nonkwonao ini nitwiyo. Kima siirin siyu hir dapyiskaiwin mi siirin wikunani.

7 Ti mwiigak kopak iuurim ina nhingwiyyim mi sima simiir yugid imiirar diriraerar hainamim.

8 Mi wigim ninokninkin karamaeyim sima boinki, ninokninkin miyyikak wig imiir, kima op (kerosin) haimiia

krimiir whauugi. Krimiir yugidim pi simbi tingiyami. Mi krīma diriīyar nami.

⁹ Mi wigim ninokninkin miyikakim simiirin hinina yowarkii boinki. Nīngaka. Ta op (kerosin) haimiisima, kīma mi krīma saīrararin pi dig nwo rani, kīma omaka digworaekwo sainiya saīr hir sainaki kimamar.

¹⁰ Mi sima op (kerosin) sainam bidi yamim mi wig nonkwo-nan inkamin siya ina yitin. Mi wigim siirim waikaokwokinim ina yamim omaka hiriir wigwas nae komii aiirim mi sima anowin ina haiginikougiyin.

¹¹ Mhoiīya mwiigak kopak iriīyarim ina swoki itim mi sima ini kauwok boini, Biīyan Inkam Komii kira anowin krimiirim haiwaoki.

¹² Mi siya ina yowarkii boinin, kara kimiirin yaimwo aiirar boini, kara kimiir bi ninokninkinkin.

¹³ Mi Jisis siya simiir boinki, kīma mintarao. Dimusi rani, kīma ninokninkin tani, iya mhoiīya kara nitana.

Boiniyio yaiya miīyan kamim umir grībgak haiyim simiir boinka

(Lk 19:11-27)

¹⁴ Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana saeya ini biīyan inkamin aru maeyau namam minin mi siya siir miīyan kam nwoimim simiirin ha nikiunain mi siir digworaekwo whiekakim simiir in yinkwo hauugik sima kigriraowim mi ini saīr hiriinan ywowin.

¹⁵ Siya siir miīyan kamim simiir siyū ikim mi simiir kirie ikim simiirar kigin mi siya umirim simiirin yapayapa mair asi hid hauugin. Mi nwirin umirim 5,000 kim siir mi nonkwo hauugikim mi nwirin 2,000 kim siir mi nonkwo hauugikim mi nwirin 1,000 kim siir mi nonkwo hauugikim. Siya simiirin hiriinan tīrgikin mi siya ina yamin.

¹⁶ Mi siya aru maeyau bidi yamkiyin mi bi kimiminkikin inkamin 5,000 umir haiyin ina miriīnamin ti umir imiirar mi yaeya 5,000 nhirim ina swoki mirii haiyin.

¹⁷ Mi ti inkamin 2,000 umir hainaowidin, yio iriipa hiriinan siya ina mi mirii namin mi 2,000 umira swoki mirii hai.

¹⁸ Mi inkamin 1,000 umir hainaowidin, siya ie ini opiūin umirim siir Biīyan Inkam Komii ieya hauugikim simiir haigiprakaiyam.

¹⁹ Bwan whiekakim bidi yamkiyam mi mhoiīya ti miīyan kamim simiir biīyan inkamin ina yitin mi umirim siya hauugikim simiir kitibmii boinam nitkin.

²⁰ Mi inkamin umir 5,000 hainaowidin siya ina yitin mi umir 5,000 nim siya mirii haiyim simiir warar hainam mi siya boin,

inkam komii kira umirim 5,000 na hauugikim mi kigi mi kara ha mirii nanaeyin mi 5,000 umira swoki inkin mirii hai.

²¹ Inkam komiiyin siirin hinina boin, kira miyan inkam miyikin, kira mi miyika sibgu miriigin, kira miya sibgu kigriraowikin, kira dimin sisimim simiirar sibgu kigriraowin. Kara hinina naingwowi kira digworaekwo whiekakim simiirar kigrirao irkak. Mi kira kanakar uni maigimaigani:

²² Mi inkamin 2,000 umir hainaowidin mi siya ina yitin mi siya ina yaboiniyan, inkam komii kira kariirin 2,000 umira hauugigin, kigi. Kara ha swoki mirii nanaeyin mi umirim 2,000 na swoki inkin mirii hai.

²³ Siir biyan inkam komiiyin siir boinki, kira miyan inkam miyikin, kira mi miyika sibgu miriigin, kira dimin sisimim simiirar sibgu kigriraowikin mi kariir digworaekwo whiekakim wi kira kigriraowi mi kira kanakar uni maigimaigani.

²⁴ Mi inkamin 1,000 hainaowidin yio siya ina mi itin mi siya ina boinin, inkam komii, kara bidi yinokninkinin, kira inkampaii rani, sasae digworaekwowim inkam nwirni numiranin kira pi simiirar priiningugu hai. Mi kira twonid isim inkam nhirmi niki okmwın whrami, isim sima, haiginki mi twonidginim sima. Mi twonidginim kira pi kiriir omaka hiriirar swoki hainami.

²⁵ Kara pi nididgin kiriirsi mi kara ha namın mi kiriir umirim nunau ie ini ophaigiyu. Mi kigi! Ha tisi kiriir 1,000 umirim.

²⁶ Inkam komii siirin ina yowarki boinin, kira miyan inkampaii rani! Kira nhaku kiriekin! Kira kariirin ina ninokninkinin kara inkam nwirni nokmwın inkini numiran sasaeyim mipi kara swoki ingugu haiyirkaki mi iripi hiriinan kara inkam nhirmiya nokmwın hai twonidim numir hirankin mi ti twonid imiirin pi kara swoki haiyirkaknami omaka hiriir. Kira ti simiirin ina ninokninkin, aniya?

²⁷ Kira kariir umirim omaka umir haigiya saiir haigi kara-mae dimusi nwokin, saeya yaeya umir swoki inkin mirii haiyim, ha? Mi iya kara swoki itkiswo mi kariir yaeya (profit) umirim simiir wara pi swoki hainiyan.

²⁸ Mi kima ti umir 1,000 nim simiirin siir inankin ti swoki hai mi inkamin 10,000 umirkakin siir ti swoki inkin hauugi.

²⁹ Dimusi rani, kam nhirim dimin taemin whiekakim sima simiirin mi miyik sibgu miriियim mi kara simiirin wi idwowa swoki inkin hauugi digworaekwo nhirim. Mi inkam nwirin siya siir digworaekwowim kwisuwakiniuwu mi siya simiirin mi sibgu mirii karam nwowi mi siir dimin sisimim siya nonkwowin mi wi siir inankar swoki hai. Mi siya wi ninga nwoki.

30 Mi ti miiyan inkam biyeyin siir kiyitkaigi maeyauwa nibwomambwo nwowiya sair hiriir. Ta maeyau aairin sima hik kimpipisu haii mi sima wi simiir big imiirar naekiyimkiyiki. friig.

Yaowae Adin ninomor kouanin siya iikam isid whiekakim nu tiranim wi simiir hidi

31 Mhoiia kara Yaowae Adin ninomor kouanin siya wi inkam komiiyin nu kigriraowiyin siir hiriinan nwowi mi siir paekwosim whiekakim mi siya dimin miiyikim paenan niyaeiyim simaka warar ninkin iti, ta ii aairin siya wi inkam komiiyin nu kigriraowiyin digworaekwo whiekakim simiir wi siir ipii aairar nidwokaii.

32 Mi iikam isid whiekakim hida tindanim wi kariir whonkam idar nwomimiri mi kara simiirin wi isid whisa hidaigini mi inkamin sibsib, meme kigriraowiyin siir hiriinan hidi. Sibsibim maeyau kwira mi memeyim maeyau kwira.

33 Mi kara wi hinina hidaiginiuwu. Iikam miiyikim sibsib nanim wi kariir ina iniga namki mi iikam biyeyim meme nanim wi kariir ina yaioyaeya sair namki.

34 Mi kara inkam komiiyin nu kigriraowiyin digworaekwo whiekakim simiir, kara iikamim kariir ina iniga nokwoim wi simiir boinki, kima iikamim Adi Komii siya tirhaiginiuwim wadie, kima ha dam digworaekwo miiyik miiyikim biya kariir Adin siya nimbini iya ti nu iir nonkwokwowa sair, simiir tini haiyu.

35 Dimusi rani, iya kara mhiirima nwowa mi kariirin kima hauu aekin mi iya kariir kwoinin opam haeyin mi kariirin opa kima hauu kwiyaekin. Kara om whiran inkamnanargin mi kariirin kimiir omaka hiriirar mi whinam.

36 Kara yuis karamae nwowin mi kariirin yuis kima hauu iigin. Mi kara maki niyin mi kariirin kima kigriraokin mi ini kariir ma aeyar digiyin. Mi kara omaka huyokiyokaiya mii biye miriia sair nwowin mi kima kariirar nap kigraraonakikim.

37 Mi inkam miiyik miiyikim sima wi siir yai aka nowarkii boini. Biyan Inkam Komii, piki hinin iya krima sair kigin kira mhiigi naowin, krima naeyim paki hinin iya sair hauu aekin, ha? Mi kariir kwoinin paki hinin iya sair haekin opamin mi krima op kariirin ha hauu kwiyaekin, ha?

38 Paki hinin iiga krima kariir kigin kira om whiran inkamnan nwowin mi krima kariirin krimiir omaka hiriir whinamin, ha? Mi paki hinin ii aka kira yuis karamae nwowa mi krima yuis kariir hauu iiyin, ha?

39 Paki hinin ii aka krima kariir kigin mi kira makak nwowin mi kira omaka huyokiyokaiya mii biye miriia sair nwowin mi krima nini ap kigriraonakiyin, ha?

40 Mi kara Yaowae Adin siya simiirin wi hiniina nowarkii boini, kara yaimwower boini: Mi digworaekwo whiekakim kima tirim ti kariir nomiiyauin inig sim karamaeyin siir mi yio hiriinan siyiuin kima kariirar whindiriraerarkim.

41 Mi mhoiia siya simiir boin digiyin mi iikamim siir yaioyaeya nwowim simiir boinki, kima kigugu iugusan iikamkim! Kima damki, paeya inokiinok niuyokiyokiya hik kimpipisu haiiya saiiram. Mi inokiinoki hirar nwokeayami mi ta paeya Adi Komii siya Setan mi siir paekwosisimim simiirim diriraerar namginkin.

42 Dimusi rani, biya kara mhiigi naoin mi kima kariir bi hauu aekim mi kariir kwoin opam haieiyin mi kima op kariir bi hauu kwiyaekim.

43 Kara om whiran inkamkin mi kima kariirin bi nikunamkim kimiir omaka hiriirin. Mi iya kara yuis karamae nwowa mi kima yuis kariir bi hauugim. Mi iya kara makak nwowin mi omaka huyokiyokaiya mi biyie miriia saiir hir nwowin mi kima kariir bi nini apririr kignakikim.

44 Mi kara ti yai hiriinanim simiir boin digii mi sima kariir yai aiirin wi hiniina nowarkii boini, Biyan Inkam Komii, paki hiniin ii aka kira mhiigi naowin mi krima kiriir kigin mi kiriir kwoinin opam haeyin, kira om whiran inkamkin, kira yuis karamaekin mi kira paki hiniin ii aka maki kira niyin mi omaka huyokiyokaiya mi biyie miriia kira saiir nwowin. Mi krima kiriir kigim, ha? Mi krima diminim simiir bi kigim mi krima kiriir paninsi whindiriraerarsi.

45 Mi kara inkam komiyyin simiir yai aka wi hiniina nowarkii boinki, kara kimiirin yaimwo aiirar boini, kima kariir nomiiyau nwirin inigsim karamae nwowin siir sibgu grab karamae nwowi mi ti hiriinan siyiuin yio kima kariir bi sibgu grabgim.

46 Jisis siir yaiyim hiniina ini boin digi. Mi ti hiriinan iikam isidin sima wi paeya nami, sima wi hik kimpipisu prasae nini haiyu rani, inokiinokin. Mi iikam miyik miyikim sima wi omwaiya waiyayokiyokii. Iriig.

26

Inkam komiyyim sima ina kitibmii boinim siyiuin Jisis siir nisomaowam

(Mk 14:1-2; Lk 22:1-2; Jo 11:45-53)

1 Jisis siya ti siir yai whiekakim iikamim simiir boinim mauu digiyin mi ta ii aiirin siya siir mi kigna miriyyim simiir boinki,

2 kima ina ninokninkinim, ii komiia wou nikwo aeniya, ii kwisuwa nwowi krima wi saiir naei. Mi ta iya kara Yaowae Adin ninomor kouankin nitin sima kariirin wi sauan omomin siir kinmauu iti mi paeyin hiniya nirioninkinin saika nirinugi.

³ Mi ta ii aairin prismi yaowae ad ikim mi Isrel simiir biyan inkam komii ikim, sima prismi yaowae adin, siir inigin Kaiafaskin, sima siir omaka komiia saiirara ywomimiri.

⁴ Mi sima yai minam haingiriyu boinaigim, siyiuin Jisis siir nimprio nonkworimdinu hainim.

⁵ Sima ina boinim, krima ti dimin hiriinanin iiyim wou nikwo aeyim simiir kipi diriraerar. Dimusi rani, iikam sima yaii wi krimaka niniisi. Iriig.

*Wiga wa piui miyik whakiyin Jisis siir mwo iir yaokin
(Mk 14:3-9; Jo 12:1-8)*

⁶ Jisis siya om Betani hir nwokin, inkam nwirin ma biyeya paowagi pisikomkopouin siir omaka hir, siir inigin Saimonkin.

⁷ Iya Jisis siya omaka hinar nwowin mi wig ira siirim yit mi wa mobin piui miyik whakiyin, umir kasaka bi sainikin, ira hainani. Iya Jisis siya hiya saiirar niki idwo aeyin mi ti siiya mob wakakin, piui miyik whakiyin Jisis siir mwo iirar yaokinki.

⁸ Kamim siir kigna miriyyim sima hiriinan kigiyim mi io ina ywowim, sima boin, ti wain whisarii dimusi naoki iuguskikin, ha?

⁹ Krima ti siiya mob wakakin inkam nwirni hauuwi, siya sainim mi krima siirin wi umir prasae dihii mi iki iikam paeprikabim wi simiir pi hauuwi.

¹⁰ Jisis siya simiir yaiya ina yinokninkinkiyin mi siya simiir boinki, kima ta wiga saiirin hiriinan dimusi tiri saeya nididamin, ha? Saeya ti hiriinan siyiu miyikin kariirar tirka.

¹¹ Iikam paeprikabim sima wi kimakar nwoyokyoki mi kara kimaka wi ii priei nwo rani.

¹² Mi ta wiga saeya ti wain kariir piu naokinkiyin saeya kariir naoni siyiuin siirim diriraerarka Juda krimiir siyiuin hiriinana tiriikin.

¹³ Mi sima wi saiirar naingwo yokiyoki. Iriig.

*Judas siya minam nimbingin Jisis siir kinmauu itim pris kamim simiir
(Mk 14:10-11; Lk 22:3-6)*

¹⁴ Mi ta ii aairarin kamim siir kigna miriyyim iuur nwisko, simiir nwirin siir inigin Judas Iskariotkin, siya prismi biyan kamim simiirim yam.

¹⁵ Mi siya boin, kima kariirin wi dimu dimin hauuwi mi kara Jisis siirin wi kimiir kinmauu iti, ha? Mi sima siirin umir silvaim kamnwir iuura hauu.

¹⁶ Mi ta ii aairin siya ina yap hainsran bwakaiyin, Jisis siirin simiir kinmauu itim. Iriig.

*Jisis siya kamim siir kigna miriyyim wou simaka nikwo aekin
(Mk 14:12-21; Lk 22:7-14,21-23; Jo 13:21-30)*

17 Biigi biyyan iya bretin yis karamaeyin siir naeiyi mi kamim Jisis siir kigna miriyyim sima ina yitim mi sima ina boinin, kira painina naingwowi krima digworaekwowim papi diriraerar haigini mi kira wou krimaka papi nikwo aei, ha?

18 Mi Jisis siya simiir boinki, kima om komii Jerusalem hariir dapninopkainam mi kima inkam nwirin siya krimiir bidi yinokninkinin siirin hinina tini boiniu, inkam yai krimiir nowomwarkaiyuwiyin siya hinina boinkikin, ii kariira naowana ini kingiin nwowa kara kamim kariir mi kigna miriyyim wou simaka nikwo aeyam naingwowi kiriir omaka waraur.

19 Kamim Jisis siir kigna miriyyim yayim siya boinkiyim simiir hariinanar mi tir mi sima wou nikwo aeyamin ina diriraerarim.

20 Mi ta iya saiir naioka Jisis siya mi siir miyyan kam iur nwiswo simaka yidwokai aekairib.

21 Sima niki idwo aeyim mi siya simiir boin, kara kimiirin yaimwo aiirar boini, kariirin wi kimiir nwirkar nap wouwi wir kam biyeyim io kariir nwowi simiir.

22 Mi iya siya hariinan boin digiyin mi sima hik prasae bi haigim mi siirin sima nwonira nwonira srii, Biyyan Inkam Komii mi tari kara, aniya?

23 Mi Jisis siya ina yowarkii boinin, kimiir nwirin in siira kanaka ninkin inopmai two saiir mi kariirin wi siyar kinmauu iti.

24 Ihi, kara Yaowae Adin ninomor kouankin nitin naowam, biya ywokwo komii saeya kariir boina saiir hariinan. Ti inkamin kara Yaowae Adin ninomor kouankin nitin wir siir napwouwi siirsi naingwo yimiyokii. Ini mi owin siirin yopiigi mi aokaina karamaekiswo ti inkam iirin. Dimusi rani, ta iya siya wa kigugu iuguski.

25 Mhoiyya Judasin, inkamin Jisis siir sauan kam imiir kinmauu itin siya Jisis siirin hinina srii, iikam nowomwarkaiyuin inkam mi tari kara, aniya? Jisis siya siir boinki, wa kira boina ini kaimwowar yowowa. Iriig.

*Jisis siya bret ikin mi op wain aka siir miyyan kam imiir hauu
aekin siir swoki aingwo warkaigiyim
(Mk 14:22-26; Lk 22:14-20; 1Ko 11:23-25)*

26 Sima ha niki aeyim mi Jisis siya bretin ina haiyin mi Adi Komii siir boin wadieki mi ina yinopkiyin mi kamim siir kigna miriyyim simiir hauugi sima naeyim mi siya ina boinin, kima hai mi ha dae, takina kariir kip aeya.

27 Mi mhoiia siya op mob wainin ira hai mi Adi Komii siir boin wadieki mi siya simiir hauugi mi ina boinin, kima whiekakim ti op wain mob iir kwiyaeki.

28 Ti diminin kima kwiyaeyin siya kariir nhieka. Kara wi minam naokiki Adi Komii siir nimbina wa nimbiamii iikam whiekakim simiir dimin biyie imiir haiyoprimdiyiumiigiyim.

29 Kara kimiirin yaimwowa boini, kara wi op wain saair swoki kwiyae mimin tani. Mi kara ta op wain wina saairin wi kimaka swoki inkim kwiyaei kariir adin siir om hir.

30 Sima ha nae digiyim mi mwai kwira saair wao mi wao digiyim mi sima yaba hiriir yapniyam mi sima mhu Oliv hiriir yam. Iriig.

*Jisis siya Pita siir boin kira wi digiumii kariir haimriyuwi
(Mk 14:27-31; Lk 22:31-34; Jo 13:36-38)*

31 Sima mhu Oliv siirin ha nimbiamim Jisis siya simiir boinki, kima whiekakakarim ta nii aiirin kima wa nidam ninopki, ta hiriinana Adi Komii siir Ywokwo Komiiya saeya hiniina boinka, kara inkamin sibsib kigiraowiyin siir nisomaoki mi sibsib isidin wa nidam ninopki.

32 Mi kara wi ie hirankar swoki insiin idwowi mi kimiir biyiyin wi kara nam kwokini nu Galili hiriirin.

33 Pita siya siir yai aka ina yowarki boinin, sima nidamamki windi kara wi wara nidamam tani.

34 Jisis siya siir boinki, kara kiriirin yaimwo aiirar boinki, ta nii aiirin iuumin wi niki ik rani mi kariir inig iirin kira wi kwoima misisaei mi kira wa boini, kara siir bi ninokninkinkin.

35 Pita siya boin, kara kinaka naonamim minki windi mi kara wi hiniina boin tani, kara kiriir bi ninokninkinkin. Niingakinga. Mi kam nhirim kigna miriyyim sima hirihiriinan yaigina boin digi. Iriig.

*Jisis siya numir Getsemani hir srii boinkin
(Mk 14:32-42; Lk 22:39-46)*

36 Jisis siya simaka warar yam numir kwira saair, sima ha dapikim Getsemani. Mi siya kamim siir kigna miriyyin simiir boinki, kima tirar didwo, kara hinda nami nhwo kwis boiniuwi.

37 Mi Pita siya mi Sebedi siir yinisim nwis owa simiir yikunam mi ini sima yamim. Tariinanin siya ini hikaka ywowin mi siya hik kimpipisu prasae bi kinkin.

38 Mi siya simiir boinki, kariir mhu kwoinim ini hikaka nwowim, kariirin wi ta hik aeya nisom aowi, kima tapair dwo mi kariirsi whin naingwoyimi yok.

39 Mi siya haimiisima ha namkiyin mi siya itwaomiya yakainam nua hiriir. Mi hiniina srii boin, Adi ini mi owin,

kira ta hika saiir haigi, kira kariir kwoin iir kipi naingwo ap. Niingaka. Kira kiriir kwoin iirar daingwo ap.

40 Mi siya ha kwisboin digiyin mi siya kamim siir kigna miriyyim simiiram swoki am mi ina ini kigiun sima nhwo hirar whwonkaii mi siya simiir yinidgu. Mi siya Pita siir boinki, kima kanaka ninkin aingwoyimiyok idwo waikao karamae dimusi nwokim ta ii haimiisima aiirin, ha?

41 Kima kimasiyar mintarao mi nhwo ha kwis boin, dimin biyekikiimiir kinainkiuwi kima wi kiriekak nwo rani, kaimwo kiinga. Kwoinin ina naingwowin mi piu saeya kiriekak nwo rani.

42 Mi mhoiyya siya ha swoki amin mi hiniina swoki srii boiniu, Adi, tiki hik hiriinanin kira saiir nikwo waisi iuguski karamae nwowi mi ta hik hiriinana kara saiirin wa haii mi kira kiriir kwoin iirar daingwo apiski mi ha diriraerar.

43 Mi mhoiyya siya ha swoki itin mi siyar yap kigni sima nhwo hirar swoki grnkin whini, sima nhwoki nridgim mi sima nhwo asi whwinkim.

44 Mi Jisis siya simiir swoki haiburgigin mi kwoimaka ina swokini kwis boiniu, diminim biyya siya niki kwis boinin mi simiir hiriinana swokini kwis boiniu.

45 Mhoiyya siya kamim siir mi kigna miriyyim simiirin swoki itin mi simiirin ina yaboiniyin, kima ina niki whinin, aniya? Wakae! Kara Yaowae Adin ninomor kouankin nitin kariir nonkwoniyana iya, kamim io kariir nwowiyim sima, saeya kingiin bidi yiniyaniya.

46 Kima dinsiingi mi krima pi nami, kigi, inkamin wir kariir napwouwanin siya ini kingiina nitin.

Judas siya Jisis siir kinmauu itkin kamim io siir nwowiyim simiir

(Mk 14:43-50; Lk 22:47-53; Jo 18:3-12)

47 Jisis siya ha niki boinaiyin mi Judasin simiir inkam nwirin iuur nwisaka kigna miriyyin siya ina yitin. Mi inkam isid komiyyin ini saika yinkin itin, sima kamkuu minim mi dan minim ini warar hainaniyyim. Prismi biyyan kam ikim mi Isrelmi biyyan inkam komii komiyyim simiirin sima nikropkikim.

48 Mi Judasin inkamin wir siir napwouwanin siya simiirin hiniina boinmauu nam, kara pi inkam nwirin siir naki aepirimdiniuwi mi kima pa dinokninkinki ti inkamin Jisis siyarkin. Mi kima pi siir donkworidinu.

49 Mi bi kimiminkikin ini Jisis siiramar yitin mi ina boinin, akamie, iikam nowomwarkaiyuwin inkam. Mi siya siir yaki aepirimdiniu.

50 Jisis siya siir boŋki, nomiiyau, diminin kira minam nitin mi siirin ha minsasau. Sima ina yitim mi simiir ininim Jisis siir ini onkworimdininuni.

51 Inkam nwirin Jisis saika nwokin mi siir kamkiuin ina kiwok haiyin. Mi prismi biyan inkamin siir miyan inkam nwirin siir win aiir yaki haingrip itkigi.

52 Jisis siya siir boŋki, kiriir kamkiuin siir maeyau airar swoki hopkrikiugi. Kam biyie whiekakim sima kamkiu imiir hainanii yaii niniiyim mi wi yamdi kwiruwa sima sima hainuwir wir haiginuwi

53 Panopi kira ina ninokninkinin, kara kariir Adin siirim sriikiso diga pi ywowin mi di kimiminki siir paekwosimim kariiram in kasa kasa di nikropki kariir whinkinsiisim. Inkam simiir mwianim dig rani.

54 Mi kara hiriinan tiri mi ti diminim biya Ywokwo Komii saeya boinim sima wi painina nimbiyami, ha? Adi Komii siya bidi boinin ti diminim sima wa nimbiyami.

55 Mi ta ii aiirin Jisis siya ti kam isid iirar boŋki, kima kariir uni onkworimdininu haini mi kima wasi kamkiu dan minim simiirar nonkwowim, inkam nwirin hii tauaeiyin siir hiriinan, aniya? Inokinokin kara Adi Komii siir omaka iikam simiir nowomwarkaiyuwiyin mi kima kariirin saiirar bi nonkworimdininugin.

56 Ti dimin taemin whiekakim nimbiyamim profet kamim sima winboinkiyim yokwoni simaigim. Mi kam whiekakim siir kigna miriiyim sima Jisis siir haiburgik mi ina yidamkiyim. Iriig.

Sima Jisis siir boinwokiyop natkaigikim

(Mk 14:53-65; Lk 22:54-55,63-71; Jo 18:13-14,19-24)

57 Sima kamim Jisis siir yonkworimdininu mi sima prismi biyan inkam komiiyin Kaiafas siir omaka saiir hiriir hainam mi kam whiekakim siir haiburgigim mi kamim siyu ninokninkini ikim mi Isrelmi inkam komii ikim sima sima nwomimirkim hapairin.

58 Pita siya siir mhoiyar yam mi siya arurig hirar ini owou. Mi siya prismi biyan inkam komiiyin siir omaka maeyauwa huuyokyokaiya saiir yapninopkainam mi kamim yaii niniiyim ta maeyau aiir kigiraawiyim simaka ini idwoiu. Mi siya kig ninokninkinam namkin, pi dimu diminkin nimbiyami.

59 Prismi biyan inkamim mi Judami inkam komii kaunsil ikim sima ina hainsirim inkamin Jisis siir niksise boin hiiriyuim mi sima siir kigi mi wa nwoki isomaowim.

60 Mi kam whiekakim ha nimbiniyim mi niksise yaiyim sima sima ini apkaina boini siirin. Mi sima siirin dimin biyie

whir bi swoki hainsir yiskaigim siir nisomaowim mi mhoiyya inkam nwiswo ina yimbiniyo.

⁶¹ Mi sowa ina yaboiniyo, ti inkamin siya ha boinkin mi siya Adi Komii siir omaka komiyya sairin wa nininkigi mi siya sairin wi ii kwoimuwar swoki mirii ninokougi.

⁶² Mi prismi biyan inkam komiyyin siya siir yokwao boinki, kira yai kwir nowarki boinam naingwo rani, aniya? Ti hiriinan yayim sima kirir dimusi boiniuriyuwi, ha?

⁶³ Mi Jisis siya yai bi swoki boin miminkin mi prismi biyan inkam komiyyin siya siir boinki, kara kiririn Adi Komiiyin omwai waiya yokiyokiyin siir inigin siir nikwao boinki! Kira krimiir boinmauugi kira Kraiskin inkamin Adi Komii siya nikropkiyin, aniya?

⁶⁴ Jisis siya prismi biyan inkam komiyyin siir boinki, kira bidiya boinkiyin. Mi kara krimirin pi hinina boinki, mhoiyya wi kima kigi, kara Yaowae Adin ninomor kouankin nitin kara wi Adi Komii siir ina iniga sair nidwowi mi kara wi kirie whiekakar nwowi. Mhoiyya kara swoki iti kara wi ninomor kou hiran waumira wi saika ninkin onaiini kirie komiigak.

⁶⁵ Jisis siya hiriinan yai boinkiyin mi prismi biyan inkam komiyyin siir yuisa ina yinikiwitkiyin siya iikamim simiir nisiimauugin siya iokakin mi siya ina boinin. Siya Adi Komii siir yai aair ngbumbu boinkin mi krima kam nhirim whinboinam kipi swoki ikuna kima bidi wakaeyim siya ngbumbuwa Adi Komii siir.

⁶⁶ Kima panina naingwowi, ha? Mi sima siir yai aka hinina yowarki boin siya yaigakin mi siya hiriyar daonam.

⁶⁷ Mi sima ti yai imiir boin digiyim sima Jisis siir whwonkam iirin yaeyopni yaskinpapaki mi sima siir yibwambwaeki mi kam nhirim sima yuisa siir whwonkam iir kikogrinugi mi sima siirin ina yobombwaeyin.

⁶⁸ Mi sima boinki mi kira Kraiski niuwi, inkamin Adi Komii siya nikropkiyin Mi kira profet yai krimiir boinki, kiririn nhinga tiowi, ha? Iriig.

*Pita siya boin, kara Jisis siir bi ninokninkin
(Mk 14:16-72; Lk 22:56-62; Jo 18:15-18,25-27)*

⁶⁹ Pita siya hiira omaka sair huyokiyokaiya sair yainau hinar nidwokin. Mi miyan wig ira saeya kingiin ha nita siir kigam mi saeya siir boin. Kira iriipa hiriinan Jisisin nu Galilianin saika warar nwokin.

⁷⁰ Mi Pita siya kam whiekakin simiir whwonkamida kintirgi, kara wari yayia kira boina sair ninokninkin tani.

⁷¹ Mi Pita siya yaba ha namin mi siya aru hir yani idwowiu ano kingiin hir. Mi wig ira saeya siir kiga mi saeya iikamim siir

kingiin nwowin simiirin hiniina boinki, ti inkamin siya Jisisin om Nasaretanin saika warar ninkin okin.

⁷² Mi Pita siya ina swoki kintir boinkiyin, kara Adi Komii siir inig iirar nikopaisirki, kara ti inkam iir bi ninokninkinkin.

⁷³ Mi mhoiyarin kam nhirim hiarar nokwokim, sima Pita siir boinki, kaimwoki kaimwokinga kira Jisis siir isidin siir hiriinanar inkam nwirkn kiriir yaiya simiir yainana wakaei.

⁷⁴ Mi tariinanin Pita siya ina yikopaisirkiyin, kaimwoki kaimwokinga. Kara ti inkamin siir bi ninokninkinkin. Niingaki, niingakinga. Mi kariir yaiya kaimwo karamaeki niuwi mi Adi Komii siya kariirin hik pa hauuwi hiriinan yai boinkiyin mi iuumin ina yikiyin.

⁷⁵ Iuumin nik digiyin mi Pita siya yaiya Jisis siya boina ini saiirar swoki aingwowarkainakiyin mi iuumin wi niki ikrani mi kira kariir inig iirin wi kwoima misisaei, kara siir bi ninokninkinkin mi Pita siya yaba hiriir namn mi ina yani ouwouwin. Iriig.

27

Sima Jisis siirin nu Roman inkam komiiyin Pailat siirin yikiunam

(Mk 15:1; Lk 23:1-2; Jo 18:28-32)

¹ Iya pirkiyakwoka mi prismi biyan inkam whiekak ikim. Mi Isrel simiir isidin simiir hiran inkam komii komii ikim sima yaiyim ina yidwo kitibmii boinim, Jisis siir nisomaowam.

² Mi sima siirin wiyinsopni yomboru mi sima siirin ina kiwowitnamim mi simiir biyan inkam komiiyin nu Romanin Pailat, inkam komiiyin nu Judia hiran omim simiir kigiraowiyin siir ini hauugik. Iriig.

Judasin ini sasar diyankrikiu aowin

(Ap 1:18-19)

³ Mi tariinanin Judas siya inkamin Jisis siir kinmauu itin, sauan kamim simiir, siya bidi yinokninkinin, inkam komiiyin sima Jisis siir hainamim inkam komii Pailat siirin siya nisomaowim mi siya naingwoyimyok idid prasae bi kinkin, ti diminin siya tirin siirsiyin. Mi siya ti umir silva pae-yar haoumim ina swoki hainamin, prismi biyan inkamim simiiram.

⁴ Mi siya umir ha swoki hauuwin. Mi siya simiir boinki, kara dimin biyie bidi tirin. Kara inkamin dimin biyie tir karamae nwowiyin siirin, sau omomin siir kinmauugin mi siya wa naonami. Mi sima siir boinki, siya krimiir dimin tani. Yio siya kariirar diminkin.

⁵ Mi Judas siya umir silva im Adi Komii siir omaka komiia yai nidwokai wakaeiya saiir hir inankrimkrin itkingikin mi

siya ha haiburgikin mi ha namın mi yio ina sasar diyankrikıu aonamın.

⁶ Prismi biıyan inkamım sima ti umır imiir haiyim mi sima boın, ti umırın minam saingın inkam nwır nisomaowankın. Krımıir siyuın hınına boınkın Krıma Adi Komii siir omaka saiir umırın simaka kipi ninkın haigi. Nıngaka.

⁷ Mi sima yai kwıra yımboın tibmiikimai mi ti umırın ini nu haimiıyın Jerusalem hir nwowın hau nonkwokwowiıyın inkamın ini siir sainın. Sima ha naıngwowi ta nu maeyaua iikamım om aruwanım simiir haıngikaiıyan maeyau nwowım

⁸ mi ti nuın ti umır iıir sainın mi sima ta nu maeyaua saiir inıgın hırıınansi dapkın, nuın nhiekakın. Mi ti inıgın ina nwokripkaiıyın.

⁹ Ya ta saeya, yai kwıra biıya Adi Komii siya boınkiya mi profet Jeremaia siya winkiya yokwoni, saeya ina yımbiyam kına. Saeya boın, sima ti umır silva kam nwır iıur imiir hai. Isrel simiir iikamım sima bıdi yımbinım ti umır hırıınanıım ti inkam iıir sainam.

¹⁰ Ti umırın sima ini nuın inkam ieya nonkwokwowiıyın hau, ini siir sainın, Biıyan Inkam Komiiıyın siya boınkiıyın kariir saiir hırıınan mi kara hırıınan asi tirkın. İriig.

Pailat siya sri kasaka bi sriikın Jisis siirın
(Mk 15:2-5; Lk 23:3-5; Jo 18:33-38)

¹¹ Sima Jisis siirın inkamın nu Judian omom omomım simiir kigrıraowıyın siir whwonkam ida yokmwın okwo haıgıııu. Mi inkam komiiıyın omom omom kigrıraowıyın siya siir sriigi, kira iikamım nu Judia hıranım simiir kigrıraowan inkam komiıgın, anıya? Mi Jisis siya boın, ihi, wasi kira boınki iskiıyın.

¹² Mi prismi biıyan inkamım mi Isrelmi inkam komii komii ikim, sima Jisis siir boın hıuriııu boınkım, siya dimın biıye kasaka bi tirkın. Mi siya dimın biıye bi tirkın mi siya yai kwırmın kwırmın bi swoki owarkıı boınkın, ti yai imiirın.

¹³ Mi Pailat siya siirın hınına boınki, kira ti yai whiekakım sima kiriir boın hıuriııu boınım simiir wakae rani, anıya?

¹⁴ Mi Jisis siya yai kwır bi swoki owarkıı boınkın Pailat siirın. Mi inkam komiiıyın omomom kigrıraowıyın siya asi nanaakikın. İriig.

Pailat siya bıdi boının, ini mi owın paeyın hınııya nırıınkınıın Jisis siirın saıka nırıınuım
(Mk 15:6-15; Lk 23:13-25; Jo 18:39-19:6)

¹⁵ Biewi whiekakım ta iıya komiiıya wou nikwo aeiya pasova mi biıyan inkam komiiıyın omom omomım sim kigrıraowıyın siya inkamın omaka hıuyokııyokaiıya miı biıye mıriııya saiir hir nwowıyım, simiirın pi nwıra nini

ikiunaki. Iikamim sima kauwokiyim inkam nwiramim mi inkam komiiyin siya ti inkamim pi siirar nikropki.

16 Mi ta ii aiirin sima inkam biyie nwirin omaka hiuyokiyokaiya mi biyie mriiya saiir hir nwoyin, siir inigin Barabaskin, sima ombudim siir bidi yinokninkinim.

17 Mi iya iikamim sima maeyau kwiruwa hangiriyu omimirim mi Pailat siya simiir sriigi, kima panina naingwowi, kara kimiirimim piki hinin inkamim siir haiwao hauugi, ha? Kara Barabas siir pi ikropki, aniya? Iyie, kara Jisis siir nikropki sima dapiyin Kraisi inkamim Adi Komii siya nikropkiyin, aniya?

18 Pailat siya bidi yinokninkinin, prismi biyan kamim mi Isrelmi inkam komii komiiyim sima io Jisis siir nwowi. Dimusi rani, iikamim sima ini Jisis siiraramar yamim. Mi sima siirin Pailat siiram asi nikiunamkim siya siirin kam nhirim simiir nwoki ikmwim isom aowim. Mi siya ta sriiya simiir asi sriigin.

19 Pailat siya inkamim yai hidiyin siir ipii aiirar niki nidwokaiyin mi siir wiga saeya yayim hinina boinmimaugi yokwoni. Kira dimin whir kipi swoki tirmintirmim, ti inkam iirin, siya dimin biyie bi tirkin. Mi ta niyaka kara nhwoin whira whinkigmimikwi mi kara hik prasae bi haiga.

20 Prismi biyan inkamim mi Isrelmi inkam komii komii ikim sima iikamim simiir kwoin imiir boinswoswo. Mi sima Pailat siirim kauwok boinki. Siya Barabas siir duguski mi Jisis siir disomao.

21 Mi inkam komiiyin omom omomim simiir kigriraowiyin siya simiir sriigi. Kima panina naingwowi kara ti inkam nwiswo sowiirin pi nhini duguski, ha? Sima ina yowarkii boinim Barabas.

22 Mi Pailat siya simiir boinki, kara wi panina tiri Jisis siirin, sima dapiyin Kraisi Adi Komii siya nikropkiyin kara siirin wi panina tiri, ha? Mi sima kauwok boinki, paeyin hiiniya nironinkinin saika dirinugi!

23 Mi Pailat siya ina sriigiyin. Dimusika siya dimu dimin tirbugin, ha? Mi sima ina kauwoknanaeyim, paeyin hiiniya nironinkinin saika dirinugi!

24 Pailat siya bidi yinokninkinin, sima yayim kara boiniyim simiir wakaeyokna dig nwo rani mi ina nhinkii boinaigiyim yaii niniyam. Mi siya opa ina haiyin mi siir ina aiir hisoki. Mi iikamim simiir nhwowim ini siirar kaokiyim simiir nisiimauugin, siya Jisis siir nisomaowam pi borisopi. Mi siya hiriinana niki tirin mi siya simiir boinki, kara siirin dimin whir bi kigin mi kara siirin wa nisomaoki rani. Kimiirar diminkin.

25 Mi iikam whiekakim sima hinina yowarkii boin mi siir naowa saiir mwokankwowa ini mi owa wi krimiiramar swoki

iti mi kr̄imiir ȳinisisim imiiram warar. Kira siir nisomaoki Adi Komii siya w̄i io kiriir nwo rani.

²⁶ Mi Pailat siya Barabas siirin hiriinansi niuguskikin simiiram̄in. Mi siya Jisis siirin kam n̄hirim simiir yokmw̄in tio mi idni ha kogrim̄dinugiyin mi siya siirin ina yikropkiyin Rom hiran sauan kamim̄ simiiram. Paeya hiiniya n̄rion̄inkinin saika n̄nkin irinugiyam. Iriig.

*Sauan kamim̄ sima Jisis siir nigbumbu boinkim
(Mk 15:16-20; Jo 19:2-3)*

²⁷ Mi sauan kamim̄ Biyan Inkam Komii siirim, sima Jisis siirin simiir Biyan Inkam Komiiyin siir omaka hiriir yikuna ap̄n̄nopkainam mi sima whiekakim̄ saikar yangiriyuni.

²⁸ Mi sima siir yuisa sair̄ nisaiyim mi sima siirin yaeya yuis pariidnan kwira sair̄ ii haiḡin̄u. Ta yuis hiriinana inkam komii inigakin siira sair̄ nikrika.

²⁹ Mi sima urid amridnanin siir h̄iurokikin mi sima siir mwo iir yak̄i kaigr̄is̄ugi. Mi sima paekopin whira yonkwo haiḡin̄u siir ina inig aiir inkam komii nu kigr̄iraowiyin siir hiriinan. Mi sima ogmwo siirim̄ h̄iu mi sima siir yigbumbu boin, kira inkam miyikin, Juda iikamim̄ simiir nu kigr̄iraowan inkam komiikin.

³⁰ Mi sima siir yaswaiyugi mi sima ti paekop iir hai mi siir mwo iir tionanae.

³¹ Sima siir yigbumbu boin mi ta siir yuis pariidnan aiir yisaigi mi sima siir yuis̄ki yuis aiirar ii haiḡin̄u. Mi sima siirin paeyin hiiniya n̄rion̄inkiniyin siirim̄ wh̄inapnam saika n̄nkin irinuim. Iriig.

*Sima Jisis siirin paeyin hiiniya n̄rion̄inkinin saika yirinugi
(Mk 15:21-32; Lk 23:26-43; Jo 19:17-27)*

³² Sima ha napnamim̄ mi sima om Sairini hiran inkam nw̄irin siir kig, siir inigin̄ Saimonkin, sima siir nikwao boinkim̄ siya Jisis siir paeyin hiiniya n̄rion̄inkinin siir hainamam.

³³ Sima maeyau kwira sair̄ yimbiam, sair̄ inigin̄ Golgota sair̄ inig mwokimwoin̄ hin̄inḡin̄ mwokiuni mwokin.

³⁴ Sima Jisis siirin op wain biȳieya kaus̄riya dim̄in biȳie whir̄ aka pr̄idgiya sair̄ hauu, siya kwiaeyam siya hinda kinankiugiyin mi siya bi kwiaekin.

³⁵ Sima siirin paeyin hiiniya n̄rion̄inkinin saika nirinu digiyin mi sima gwo kwira satu dapiya sair̄ gwo siir yuis digworaekwo imiir haiyam.

³⁶ Mi sima ta maeyau saira yidwo mi sima sair̄ hirar waikao.

³⁷ Mi yaiya sima wina paemira Jisis siir mwo koua n̄nkin irinuwa saeya hin̄ina boinka. Tiriigin̄in̄ Jisiskin, Juda iikam simiir nu kigr̄iraowan inkamkin.

38 Jisis siir kingiinin sima inkamwo hiitauaeiyo nwise yinkin irinu inanki mi nwirin iniga mi nwirin yaiyoaeya.

39 Mi iikamim sima ha nitim mi sima siir yigbumbu boin mi sima mwo ara kintir iski mi sima yaebu ina buwim siirin.

40 Mi sima boin, kira ti inkamim Adi Komiiini omaka saair ninhinkigi mi ii kwoimaka wi saair swoki mirii ninokougi mi kinakina diriraerarna. Mi kira Adi Komii siir yinisimkinuwi, kira paeyin hiniya nironinkinin siir haiburgig mi ha wiuwini!

41 Mi iriipa hiriinan prismi biyan inkamim mi kamim siyu ninokninkini ikim mi Isrelmi inkam komii komiiyim sima siir mi inkin igbumbu boinkim.

42 Mi sima hiniina boin, siya iikam nhirim simiirara whindiriraeri mi siya siya whindiriraerarnam dig nwo rani. Mi siya hiriinan boini siya Isrel iikamim simiir nu kigriraowan inkamkinuwi mi siya paeyin hiniya nironinkinin siir haiburgig mi ha wiuuni mi krima wi siirima naingwo tibmiiyim.

43 Siya Adi Komii siirima naingwo tibmii mi ha boini, kara Adi Komii siir yinisimki yinisimkin. Mi Adi Komii siya siirim naingwowi mi siya wi siirar swoki anmaiwarkainaei.

44 Inkam nwiswo hiitauaeywo Jisis saika kingiina ninkin irinuwo mi sowa iriipa hiriinan ta hiriinan nigbumbu yaiya saairara mi boin siirin. Iriig.

Jisis siya bidi yaonamin

(Mk 15:33-41; Lk 23:44-49; Jo 19:28-30)

45 Mi iya hiriir tiriir nabie bopwo nwowa mi hinda tinda iya ina kakauu iuguskiya mi hiriinana nwokiya mi bieyin nad nworibin sairar yadig iuwun.

46 Mi ta ii aiirarin bieyin nad nworibin Jisis siya ina kauwok-namnankiyin, Eli, Eli, lema sabaktani? Ta yaiya saair yaim-wokiyaimwowa hinanga. Kariir Adi Komii krimiir Wanin kira kariir dimusi nuguskikin?

47 Kam nhirim kingiin hirar nokwoim sima ta yai aiir wakaeyim mi sima boinki, ti inkamim siya Ilaija siirim kauwok boinki.

48 Mi simiir inkam nwirin ina iwitnamim mi hamganin siir yani hainaki mi siirin op waina kausriiya saair houginke paekop whirin saika yinkin widgi mi Jisis siir yaki hauugi siya kwiyaeyam.

49 Mi iikam nhirim sima boin, ha tiki o krima tiki kigrirao. Mi siirin wi Ilaija siya namisi whindiriraerarki, iyie?

50 Mi Jisis siya ina swoki kauwok nanaekiyin mi siir naeyiun siir haiburgigin mi siya ina yaonamin.

⁵¹ Mi iya siya naonamin mi ta yuis komiia Adi Komii siir omaka saiir yainau hir kiburikouwa bopwoniya yinwitamki, kou hirarkar nuguskiya ini nu hirar yadigiwa mi mirkwisa yimbiam. Saeya minam niisimauuga, iikamim sima Adi Komii siiram nwoki kwisboinim, Jisis siya siyu win bidi tirkiyin inkamim sima Jisis siirim nwoki kwisboinim, ninin ina yitkiyin mi siya komii komiyyim ina pampamkiigiyim.

⁵² Mi maeyaua inkam haingikaiiya ina pigikiya mi Adi Komii siir iikam whiekakim biya naonamim mi sima ina swoki insiingiyim.

⁵³ Sima maeyaua inkam haingikaiiya saiir bidi haiburgigim mi Jisis siya mhoyia yinsiinidwonam mi sima om miyyikin Jerusalem siir yam. Mi iikam whiekakim simiirar kaowinim.

⁵⁴ Mi kamim sau ninitiyim simiir bi nwowiyin mi sauan kam ima sima Jisis saika ninkin okim mi sima Jisis siiram waigaokim mi sima kigi nun, ninin nitkiyin mi digworaekwowim ina yimbiamim mi sima nidid prasae bikinkim. Sima boin, kaimwoki kaimwokinga, ti inkamin siya Adi Komii siirar yinisimkin.

⁵⁵ Wig whiekakim sima hirar nwokim sima Jisis siir mhoyia nitkim mi nu Galili siir haiburgigim mi siir nini whindiriraerarniyam nitkim naemin. Sima ti wigim arurig hirar nokwo kaokim.

⁵⁶ Wig ira simaka hirar ninkin owa saeya Mariaka, om Makdala hiranka. Mi ira Maria saeyairga Jems Josep sowiir apua. Mi ira Sebedi siir yinisim nwiso Jems Jon sowiir apua saeyairga. Iriig.

*Sima Jisis siir piuis biyeya siyano in siir nini kikaigikim
(Mk 15:42-47; Lk 23:50-56; Jo 19:38-42)*

⁵⁷ Mi biyeyin nadnworibin inkam nwirin umir digworaekwokakin om Arimatiankin siir inigin Josepkin siya ina yitin. Mi siya iriipi hiriinan Jisis siir kigna mriiyan inkamkin, siya maeyaua Jisis siya naowa saiirim nitkin.

⁵⁸ Mi siya Pailat siir hiriir yimbiam mi siir ini sruiyu Jisis siir piuis biye nanga saiiram mi siya saiir ini hiunis haiyu. Mi Pailat siya siir sauan kamim simiir boinki, sima Jisis siir piuis biyeya Josep siir hiunis hauugiyim.

⁵⁹ Mi Josep siya siir piuis biyeya saiir hiunis haiyin mi yuis whisinana saiir whrinhainam.

⁶⁰ Mi yuis aiirin ha whrin digiyin siya siir piuis biyeya ini siir siyano winin siirar kikaigikin biya inkam nwir bi haingikai miminkin mi siya siir kamim simiir boinki, sima siya komii kwira saiir warkikiugiyim. Mi sima hiriinan tirgigim mi sima ina yamim.

⁶¹ Mi sima hiriinan tirim mi Maria om Makdalan aka mi Maria iraka sowa hirar nwoko. Sowa ieyin siir haingikaiyin siir kingiin hirar nidwo kaoko, friig.

Sauan kamim sima ieyin Jisis siir piuis biyie aiir kikaiyin siir hirar waikaokim

⁶² Mi igwira Judami ii komiiaa piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya mi prismi biyan inkam ikim mi Farisimi kam ikim sima Pailat siir kigam namkim mi sima saika yahangiriyu omimiru.

⁶³ Sima siir boinki. Inkam komii krima yai kwira ti niksisaie inkamin siya boina krima saiirar naingwokwowi. Siya ha boinkin mi mhoiiaa ii kwoimaka kara wa swoki insiin idwowi. Mi wi omwaiya swoki waiyai.

⁶⁴ Mi kira kiriir sauan kamim simiirin hiniina boin mi sima siyan ti ieyin siir no iir warkikiukikin siir waikao. Mi wi siir kigna miriyim kamim sima nini tauae hainakisi mi iikamim wi sima niksisaie boini, siya ie hirankin bidi yinsiin idwonamin. Mi sima hiriinan tiri, ta niksisaeya siya ie hiranki ninsiin idwowa saeya wi ta niksisaeya biya sima ti inkamin Adi Komii siya nikropkiyin siya boina wi saiir haiburi.

⁶⁵ Pailat siya simiir boinki, kima sauan kam nhirim simiir dikunam sima ti inkam ie iir waikaowim.

⁶⁶ Mi sima ie iirin diyoin ina ini haingikin. Mi kam nhirim sau ninitiyim ini ni nabie hirar waigaowim. friig.

28

Jisis siya ina swoki insiin idwowin

(Mk 16:1-10; Lk 24:1-12; Jo 20:1-10)

¹ Ii Komiiya piu siisiya bidi yamkiya mi igwir nugaka Sande bieyin ha nimbidiyakwokin mi Maria om Makdalana mi Maria ir aka sowa yam maeyauwa Jisis siir piuis biyie aiir kikaiya saiiram sowa saiir kignakiam.

² Mi bi kimiminkikin nin komiyyin ina yitkiyin Adi Komii siir paekwosimin ninomor kou hir haiburgigin mi ina yuniyin mi siiya komiyyin ina warnamin mi ieyin siir hirankin mi siya ini siya iirar yidwowin.

³ Mi siir whwonkamin ini sinana ninomir kou hir sinaniya ini saiir hiriinan yuyakiya mi siir yuisa ini waumira bieki kainankiya ini saiir hiriinan whisnan siingiya.

⁴ Mi sauan kamim waigaowim sima siirsiyin nidid prasae bi kinkim mi sima ini nopnopa kinkiyim mi sima inkamin naonamiyin ini siir hiriinan ywokiyim.

⁵ Mi paekwosimin siya wig iswo sowiir boinmauugi. Kowa kipi nidid! Kara ina ninokninkinin, kowa Jisis siirim nini

hansirniko ti inkamin paeyin hiniya nirioninkinin sima ninkin irinugiyin siirim.

⁶ Siya tapi nwo rani, siya bidi yinsiin idwo namn, yaiya biya siya boina ini saiir hiriinana swoki tirin! Kowa maeyauwa siir kikaiya saiir unkin kigni.

⁷ Mi kowa ha damsasau mi kamim siir kigna miriyyim simiirin hiniina tini boinmauuu, siya ie hiranki bidi swoki insiin idwoin. Mi siya ini kimiir biyar yamkwokin nu Galili hiriir mi kima siirin wi ta maeyau aiir nini kigiwi. Kara kowiirin tisa boinkiyin!

⁸ Mi wig iswo ha nanaakiyo mi ini maingimainga ywon-amwo mi maeyauwa inkam haingikaiya saiir haiburgik mi ina iwitnamwo kamim siir kigna miriyyim simiiram.

⁹ Mi sowa ha niki iwitamwo mi Jisis siya sowirin siyu hir yapyiskaiwin mi ina boinin. Kowa bidi yito? Mi sowa kingiin ha namwo mi ogmwo ina yakai hunaainamwo mi siir iga aiir ini onkwoiu mi siir ini hainan.

¹⁰ Jisis siya sowiir boinki, kowa kipi nidid! Kowa kariir nomiiyauim simiir tini boinmauuu mi sima nu Galili hiriir dam, kariir kigniyim. Iriig.

Kamim sau ninitiyim simiir yaigim

¹¹ Wig iswo ha niki amwo mi sauan kam nhirim ie siir waikaowim sima ini om Komii Jerusalem hiriir yapninopkainamim mi sima prismi biyan kamim simiir ini boiniu digworaekwo whiekakim nimbiamim simiir.

¹² Mi prismi biyan kamim sima Isrel simiir biyan inkamim simaka yahangiriyu owiu mi sima yaiya kwira hangiriyu boina. Sima umir whiekakim sauan kamim simiir hauugi.

¹³ Mi sima simiir boinki, kima wi hinin yaiya saiir boin. Kamim siir kigna miriyyim sima niyaka nitwiigim mi krima nhwo bidi whinamim mi sima siir piuis biyieya saiir ini tauae hainakiwi.

¹⁴ Mi Biyan Inkam Komiiyin omom omom kigriraowiyim ta yaiya saiir wakaeyin mi krima yai nhirim simiirin wara swoki inkin boinmauugi mi kima wi yaigak nwo rani.

¹⁵ Mi sauan kamim sima umir hiriinansi haigim mi sima ini simiir yai imiirar mi wakaeyoknam. Mi ta yaiya ini nu Judia siirar yiniyokugiya mi biya mi tariinanim Juda iikam whiekakim sima ti diminim simiir yaingwo tibmiyyim. Iriig.

Jisis siya kamim siir kigna miriyyim mi simiir nikiumauugim

(Mk 16:14-18; Lk 24:36-49; Jo 20:19-23; Ap 1:6-8)

¹⁶ Mi wig iswo sowa simiir boin digiywo, kamim siir kigna miriyyim iuur nwikim sima nu Galili hiriir yapnamim.

Mi sima ti mhuusimɪn siir yimbiam, Jisis siya boinkiyɪn simasima namam.

¹⁷ Mi sima Jisis siir kigiuwim mi sima siir inig iir hainan mi kam nhirim simiir kwoinim ini whisa ywowim. Mi ha naingwokim siya bi ninsiin idwokin siir aknain aeya niuwi.

¹⁸ Mi Jisis siya kingiin ha nitin mi simiirin hinina boinki Adi Komii siya kariirin inigak nu ninomor sowiir digworaekwo imiiram nwowaiginugikin.

¹⁹ Kima hinda tinda asi namkim iki iikam isid whiekakim hinda tinda nwowim simiir nini boinmimauuwuim sima kariir kigna miriiyan iikam nwowim. Kima simiirin kariir Adin mi kara Adi Komii siir yinisimɪn mi Adi Komii siir naeyiu ikim wi simiir inig imiir tinɪ baptais haiginuwu.

²⁰ Mi kima simiirin dimin whiekakim kara kariir nowom-warkaiyuwim simiir tinɪ boinmimauuu. Sima wakaeyokna diriraeraram, wakaɛ, mi tariinan mi inokinokin kara wi kimaka nwoyokiyokii mi ii aeya digi. Iriig.

MAK

Mak siya wɪnkika ta yokwowa. Mi Mak siir inig whirin Jon makin. Mi siya om Jerusalem hirankin mi siya Pol mi Pita sowiir whin miriigin. Mi siya ta yokwowa Rom hiran iikamim simiiram wɪnkika. Mak siya ta yokwowa dimin kirie kirieyim mi dimin taeminim Jisis siya tiriyim mi siya Rom hiran iikamim simiir boimimauugin mi Rom hiran iikamim ini ta kirieya saiirama yaingwo tibmiigiyim. Iriig.

*Jon siya iikamim simiir baptais haiginiuwigin mi Adi Komii siir yaiya saiir warar boimimauu
(Mt 3:1-12; Lk 3:1-18; Jo 1:19-28)*

¹ Ta Yokwo Komiiya Adi Komii krimiir Wanin siir yinisimin Jisis Kraisiirga, siir yaiga.

² Mi ta yaiya bidi bidiniya profet inkamin Aisaia siya wɪnkiya mi ini saiir hiriinana yimbiyama.

Mi bidi bidiniyarin Adi Komii siya siir yinisimin siirin hinina boinkikin, wakae! Kara inkamin wi nwira nikropkii kariir yai aiir boimimauuwamam. Mi siya ini kariir biyar yamkwokin mi siya wi kariir siyu iir kisisop haiginkwokini.

³ [Inkam nwirin maeyau siiyin nu apa saiir hir kauwok boinamnankikin. Siya hinina boinkikin, Biyan Inkam Komiiyin siir siyuin sibgu kisisop diriraerarkwokin, siya napaniyam.]

⁴ Jon siya iikam imiir baptaisam nitkin niimau siiyin nu apa siir. Mi ti niimau siiyin apain siirin inkamki bi whwonkaiigin. Nɪngaka. Mi siya iikamim haimii tamii hir napim simiir boimmauugi ta yaiwin kibiya. Mi simiir kwoinim wi nwoki aingwo tibmiiyim. Mi simiir dimin biyieyim wi Adi Komii siya haiyoprimdiyumiigi.

⁵ Mi iikamim ti nu komiiyin Judia hiranim mi om komii Jerusalem siir hiran iikam ikim sima Jon siir boimmauugi digworaekwo biyieyim sima tirim. Mi Jon siya simiirin ina baptais haiginiuwin Jodan ie hir.

⁶ Mi Jon siya niya yuisa, kamelni piokim. Mi siya piuwop ha mi kikogikin mi naeyim siya naeyim kokmwo graeyis minim mi mhwina nae nwowiya saiir yin ikim, siya simiir naekin.

⁷ Mi Jon siya ina boimmauugiyin simiirin, inkam nwirin kariir mhoiya nitin siir kirieya ini kariir kirieya saiir haiburgika, kariir kirieya ini aowa saeya ywowa. Kara inkam miyik rani, siir iga siya niya saiir uridin wi kara waisi hak rani. Nɪngaka. Kara inkam biyieyin ini siir aowa ywokaiyin.

⁸ Kara kimiirin opni baptais haiginiuwu mi inkamin mhoiyya nitin kimiirin wi siya niuae haiginiuwu naeyiuniyin. Iriig.

*Jon siya Jisis siir baptais haiginiugin
(Mt 3:13-4:11; Lk 3:21-22; 4:1-13)*

⁹ Mi ta iya Jisis siya omisimin Nasaret nikiuwiyin nu Galili hir nwowin siir haiburgigin mi siya ina yitin. Mi Jon siya siirin ie Jodan hir baptais haiginiu.

¹⁰ Mi siya op hir haiburgigin mi ha nüg apnaidamin nua hiriir mi siya kigi, ninomora omaka anonan haiwaokiya. Mi Adi Komii siir naeyiun ipiyini hanina siinainiinyin siiram. Ta ipiyina krıma dapiya inmab mi saiir hiriinanar siinanainika.

¹¹ Mi simar wakaeki yai kwıra ninomor kou hir kauwok boınkiya, kıra kariir yinisim yinkamiyınkin, kara kıriiramın ini maırgımaırgar ywowının. Kariir kwoının kıriiramın ini wadieki wadieyar ywokiyyın. Iriig.

¹² Mi biri kimiminkikin Adi Komii siir naeyiun siya yikropki Jisis siirin maeyau siyyin nu apa siir hiriir.

¹³ Iiyim Jisis siya maeyau siyyin nu apa siir nwowim kamnwıs. Mi Setanın, biiki biyan yiu biyeyin ina kinankiun siirimın. Mi siya ini mwanhunan ywowin. Mi Adi Komii siir paekwosimin ha nitin siirim, ini saıkar yauni oniyin. Iriig.

*Jisis siya nu Galili hir mirii bwakainakin
(Mt 4:12-22; Lk 4:14-15; 5:1-11)*

¹⁴ Iya Jon siya maeyauwa huuyokiyokaiya mi biyie miriyya saiir hirar niki okaiyyin mi ta iya Jisis siya nu Galili hiriirin saiir yimbınikin. Mi Adi Komii siir Yokwo Komiiya saiir yaiyim, siya simiir ini boınmımauuni ikkam imiirin.

¹⁵ Siya boın, ta iya bidi yimbiniya, ta iya Adi Komii siya ikkamım ti nu komiiyyin siirim wi simiir kigrıraowi. Mi taka iya ini kingiin nwowa krımiirin wi siyar kigrıraowi. Krımiir kwoınım ti kisina haigi mi Yokwo Komii saiir yaiyim simiiraramar daıngwo tıbmii iski. Iriig.

¹⁶ Jisis siya nu Galili whıghbida hiriir napamin mi siya Saimon, Endru sowiiryao yapkıgam, sowa haimna whıi hir nitmaiı. Ta miıya sowa miriıya anasu kikaiıya, sowa umır mi mirii.

¹⁷ Mi Jisis siya boınki, kowayao kariir mhoiıya wit mi wi kara niısiımauıwi kariir miıya kowiıryao. Mi kowayao ta miıya kara miriıya saiir hiriinan siııu iıırar sıbgu ap. Mi ikkam hoıngakım simiir nwoki ikıunam.

¹⁸ Mi sowiir haimna ini hirar kwaiburgigin. Mi sowa biri kimiminko ini Jisis siir mhoiıyar yamo. Mi sowa ini siir mi aiırar ini miriıııwo.

19 Mi siya ha swoki apnamin priedi biri napkikin mi siya youap kigam, Sebedini yinisim nwiso Jems mi siir nomousim ieya Jon, sowa i hir hinomaii. Mi yo sowa, sowiir haimna iir kisosok diriraerari.

20 Mi siya sowiirim yikiuna. Mi sowiir adwai biyeyin mi sowiir adin siir mi mriiyim kamim simiirin i hirar kwaiburgig. Mi yo sowa ini Jisis siir mhoiyar yapnamo mi siir mi aiir yamriiyu. Iriig.

Jisis siya haiswoniskigin yiu biyeyin inkam nwirin siir nwowin

(Lk 4:31-37)

21 Sima om Kapeneam hiriir yam simiir ti komii aiirim. Jisis siya ta simiir ti komiia simiir omaka komiia yai nidwokai wakaenakiya sair yapninopkainam. Mi iikamim simiirin Adi Komii siir yai aiir ini boinmimauu haiginu.

22 Iya sima siir yai aiir wakaeyim, ini hindara yanaakiyim. Siya simiirin kamim siyu komii ninokninkiniyim simiir hiriinan biri boinmimauugin. Ningaka. Siir yaiya ini inkamin inig komiigakin, siir hiriinan ywowin.

23 Mi ta iya inkam nwirin simiir omaka komiia yai nidwokai wakaeya sair nwokin. Mi yiu biyeyin siir pu hir nii okaiyin mi siya ina kauwok boinkiyin.

24 Jisis om Nasaretanin! Kira dimuam nitkin, dimu tirniyam? Mi kira tari krimiir tərbumbuam nitkin? Kara kiriir bidi yinokninkinin, ni kira Adi Komii krimiir Wanin siir hiranki nit ieya inkam wadieyin.

25 Mi Jisis siya ti yiu biyie siir nikiyin mi siya ina boinkiyin, yiu biyie iirin, kira yaiya ti tanki mpa dinkinimnisnaki.

26 Mi ti inkamin siya ha kaunanaekiyin mi siirin siya hainiyop whaowagig. Mi yiu biyie siya ti inkamin siir pu hiranki yiuun iwiskinam mi ina yamin.

27 Mi iikam hoingakim hiriinan diminin siir kigim, sima ini kakakar ywokiyim. Mi sima ha nanaakiyim mi ini sima simar yomboin amboinamim, tiki hiniin diminin tari dimu diminkin, ha? Taka yaiya saeya yai winka. Mi tari ti inkamin siya inig komiigakin. Iya siya yiu biyie imiir boinkiyin mi sima ini siir yai aiirar mi wakaeyoknam.

28 Mi ti diminin siya tirin biri kimiminkin, ina haigiririr boinamin nu Galili hiran omim simiir hiriir. Iriig.

Jisis siya Pita siir niua sair haiswoniskigin

(Mt 8:14-17; Lk 4:38-41)

29 Sima omaka komiia yai nidwokai wakaeya sair haiburgigim mi ha woknaniyamim, sima Saimon Endru sowi-iryao omaka sair wokninopkainam. Mi Jems Jon sowayao warar yinkin am.

³⁰ Mi Saimon Pita siir nuaa hii hirar whwonkaiga, saeya piu huuwa kini ma saeya niiga. Mi sima biri kimiminkim ta wiga maka niya sairin, Jisis siir ini boinmauuu.

³¹ Mi Jisis siya sairam ha namin mi sair in aiir ini onkwoiu mi ina kininsiin idwokiya sairin. Mi ta piu huuwa kini ma sair niya, ina digiya. Mi saeya ini simiir naeyim simiir swoki diriraerarim. Iriig.

³² Iya bie nikiiyamtibin mi simiir iikamim makakmakakim ini simar swoki ikunaniyim Jisis siirim. Mi iikamim yugi nonkwowim yim ini warar mi inkin ikunaniyim.

³³ Mi ti om komiiyin siir hiran iikam hoimgakim, sima ta omaka Saimon, Endru sowiira sair anoka kingiin hirar ini okwoiu.

³⁴ Mi Jisis siya haiswonimniskiiyim mapai mapaiyim simiir niyim mi yiu biyeyim siya ninimniskiiyim kasa rani, simiir nwowim. Mi sima ti yiu biyeyim Jisis siir bidi yinokninkinim mi siya simiir asi nikidugin kima kariir inigin siir kipi dap. Iriig.

Jisis siya nu Galili hir nap miriugin

(Lk 4:42-44)

³⁵ Mi iigwira Jisis siya nugak imumar yinsiin apnamyakwok, maeyau kwira inkam karamaeya sairim. Mi siya Adi Komii siirim in nhwo hir ini kwisboiniu.

³⁶ Mi mhoiia Saimon siya mi siir nomiiyau ima, sima ini siir mhoiiyar yapansrinamim siirim in.

³⁷ Iya sima siir nini kigiuin sima ina boinim, ti iikam isid komiiyin kiriirim hansrananikim.

³⁸ Mi siya simiirin ina boinin, kiya! Nimbi ti omim kingiin nwowim pi sim nami. Kara Adi Komii siir yaiyim simiir warar mi boinmimauuam mi aingwowi. Kara ta mi aiirimar nitkin, dimin mi miriiyam bi nitkin. Ningaka.

³⁹ Mi siya nu Galili hiran omim simiir asi namkin. Mi siya omakam yai nidwokai wakaeyim simiirar yapninopkai boinmimauuam, Adi Komii siir yai aiirin. Mi siya yiu biyeyim simiir nwowim ini simiir warar yinimniskiiyamim. Iriig.

Jisis siya inkamin paowaigi piskimkopouin wadie siir nwo haiginiugin

(Mt 8:1-4; Lk 5:12-16)

⁴⁰ Mi inkam nwirin paowaigi piskimkopouin, siya ha nitin, ini Jisis siir igmiiga kingiina ini akai hu ouniyin. Mi siya siir boinki mi kira ha naingwowi, kara kiriirin wi digar nwo haiginiugii.

⁴¹ Mi Jisis siya siirsi yaingwobumbu mi siir ina ina yonkwokiyin siir. Mi Jisis siya ina boinkiyin, kara ha naingwowi kira wadie dwoki.

42 Mi ti paowaiyim siir piskimkopouim biri kimiminkikim ina wiskiyim mi siya ini wadieyar ywokiya.

43 Mi Jisis siya yai kirie ailar boinki siirin. Mi biri kimiminkin siirin ina yikropki sasaugiyin.

44 Jisis siya siir boinki, kira sibgu mintarao! Kira wi inkam nwirni kipi boinmauu ti diminin. Ningaka. Mi kira pa dam mi kiriir pua pi inkamin naemin krimiirsi ninkin imiiaeyin Adi Komii siirim pris, pi siir tini isiimauuu. Mi kira Adi Komii siirin nae pa dinkin imiiaeki. Minsi dinkin imiiaeki! Kiriir pua wadie nwowa saiirsi, yaiya krimiir brougaeyin Moses siya boina saiir hiriinan. Mi sima ti kamim wi nwoki ninokninkinwini kiriir paowaiyim bidi wiskiyim.

45 Mi inkamin ha namin mi biri nini haigiprakai boinugin ti yayim. Ningaka. Ini hiriyar boiniskiyin ti diminin. Mi siya ti diminin ini niwiinan siir boinyokiyokiyamin omom omomim simiirin. Mi Jisis siya om komiia hiriir paninsi yamsi iikamim simiir whwonkam idan. Iikamim ini homgak ywoim, siya simiir ma imiir niniskiyim wi dig nwo rani. Mi siya om komiim simiir yaba nwowim omim iikam homgak karamaeyim, ini simiir hirirar ywowin. Mi maeyau maeyauan iikamim ini Jisis siiraramar yitswowim. Iriig.

2

Jisis siya inkamin iga in ninsimsiruun siir haiswoniskugikin (Mt 9:1-8; Lk 5:17-26)

1 Hi nhirim bidi yamkiyim mi Jisis siya ini om Kapaneam hiriyar swoki amin. Mi iikamim sima hinina wakaewin, siya ini omaka hir nwowin.

2 Mi iikam homgakim hanngi yaninkinuu mi omaka ini digar ywokiya. Mi anoka kingiin, maeyau kwirki nunga bi swoki oka. Ningaka. Mi Adi Komii siir yaiya Jisis siya simiirin saiir boinmimauugin.

3 Iya Jisis siya yayiar niki okwo boinin mi sima ina hainaniyim ti inkamin iga in ninsimsiruun Jisis siirim. Mi kam nwiirim sima hainani ti inkam iirin.

4 Mi omaka yainaua ini iikamim sima yidwokaisisirkiya mi sima Jisis siir kingiin paninsi haiginsi ti inkamin iga in ninsimsiruun. Mi sima akouwa hiri iiyam mi akou haimii iiri ini piraku maeyaua siyar nokwo hiririuwa saiirar. Mi sima akou haimiyyin ha pirak grirgigiyin mi ta hiiya ti inkamin siya whina mi sima idmirim kwiiya boritkikin mi ina yonkwokiiki-iraraokiya. Mi ini Jisis siir igmiiga yauni kikinuuwa.

5 Mi Jisis siya simiir naingwo tibmiia saiir kigiyin mi siya ti inkamin siir boinki, yinisim! Kara kiriir dimin biyeyim simiir bidi haiyoprimdiyumiigiyim.

⁶ Mi kamim siyiu komii ninokninkiniyim yim sima hir warar ninkin idwokaigim mi simiir kwoinim aowa aowa ini ta yaiya Jisis siya boina saiir saiira yaingwokwonanaeyim.

⁷ Siya ti hinin yai boinin mi siya tari Adi Komii siir nigbumbui. Inkam nwirkin biri swoki haiyoprindiyiumii srankin dimin biyeyim. Ningaka. Adi Komii siirar maiga.

⁸ Mi simiir kwoinim Jisis siya bidi yinokninkinkiyim mi siya simiir asi boinkin, kima wara hinin kwoinin kimiir waraur dimusi nwowi?

⁹ Piki hinin dimin ikin hinsima nwowiyin? Mi kara ha boini kiriir dimin biyeyim kara bidi haiyoprindiyiumiigiyim mi tiki hinin diminin kara wi diga nwowi? Mi tari wi dig nwo rani? Mi kara ha boini, kira kiriir hai aiir hainam mi hininin kara wi digar nwowi, iyie? Wi dig nwo rani, aniya?

¹⁰ Kima dinokninkin, Adi Komii siir yinisimin ninomor kou hirankin nin karairgin. Kariir kirieya wi digar nwowi kimiir dimin biyeyim simiir haiyoprindiyiumiigiyim. Mi Jisis siya ti inkamin iga in ninsimsiriuin siir asi boinkikin.

¹¹ Kara kiriir boinkii, kira dingsingi! Mi kiriir hai aiir hainam mi kira pi kiriir omaka damigusam.

¹² Mi siya ini iikamim simiir whwonkam idar yinsiingiyin. Mi siya ini siir hai aiirar hainamin. Mi siya biri kamiminkin, ina yinsiin apnamin. Mi sima hiriinan kigiyim mi sima ini hindara yanaakiyim mi sima ini Adi Komii siir inig aiirar hainankiyim. Mi sima ina boinkiyim, biya nim krima ti hinin diminin siir biri kigim. friig.

*Jisis siya Livai siir nikiunakin
(Mt 9:9-13; Lk 5:27-32)*

¹³ Mi Jisis siya whigbid hariiyar swoki apnamin mi iikam isid komiyyin sima ini siir mhoiyar yamim. Mi siya Adi Komii siir yaiya ini simiir yowimwarkai haiginiuwim.

¹⁴ Mi siya ha napnamin Livai siir kig, Alfias siir yinisimin. Mi siya omaka omom omoman umir nidwokai haiya, yio saiir nidwokai. Mi Jisis siya yikiugi, kira kariir mhoiyya wit! Livai siya ha ninsiingiyin mi ini siir mhoiyar yamin.

¹⁵ Hya Jisis siya Livai siir omaka hir niki idwokai aeyin mi kam hoimgakim umir haiiyim, nhirim siyiu biyie tiri kam ima mi kamim Jisis siir kigna miriyyim, sima simar yidwokai aemimir Jisis saikan. Ti hiriinan kamim kasaka rani, Jisis saika nap miriyyim.

¹⁶ Mi Farisi kam nhirim siyiu komii ninokninkiniyim sima kig Jisis siya kamim siyiu biyie tiriyim mi kamim umir min haiiyim simaka nidwokai aei. Mi Farisi kamim sima srigi kamim Jisis siir kigna miriyyim simiir, Jisis siya kamim siyiu

biyie tiriyim mi kamim umir min haiiyim simaka dimusi nidwokai aei?

¹⁷ Mi Jisis siya ta yai aiir wakaeyin mi siya ina boinkiyin, inkamin ma karamaeyin yio siya paowai widi inkamin siiram biri swoki amikin. Nningaka. Mi iki makak iikamim pi sima simar nami kamim paowai widiyim simiiram. Kara iikam miyik miyikim simiir nikiunam ara biri nitin. Nningaka. Kara iikam biyieyim simiir nikiunam nitkin. Iriig.

*Nae haiya aeni siyiugin
(Mt 9:14-17; Lk 5:33-39)*

¹⁸ Mi iigwira Jon siir kigna miriyyim kamim mi Farisi sima, sima nae haiyakim. Mi kam nhirim sima ina yitim, Jisis siir ini sriini mi Jon siir kigna miriyyim kamim mi Farisimi mi kigna mirii ikim, sima nae dimusi haiyaei? Mi kamim kiriir kigna miriyyim yim nae haiya karamae dimusi nwowi?

¹⁹ Mi Jisis siya simiirin boiniyio yaiya kwira boinki, iya inkam nwirin siir wig aiir sainam tiri mi siir nomiiyauim mi iikam nhirim sima wa niti ta nae aiirim. Mi sima ta iya wigwas naeya saiir naei mi sima wa haiyaei? Nningaka. Sima wa naei. Mi siir nomiiyauim mi iikam yaisi yaisiyim sima wi maigimaigar nwonami siir whinsain haiginiuwamin. Mi taka iya sima wi nae minar haiyaei. Nningaka.

²⁰ Iya tiki inkamin wig nonkwonain siya om whira nami mi krma hikak saiir dwoki mi nae minim saiir haiyaki. Mi iya kara kimiir haiburgigana mi kima wi hiriinanar timi tirki.

²¹ Jisis siya boiniyio yai kwira ina swoki boinin, dimin winin dimin biyie aka kipi nitapiyok. Inkamin yuis win haimii biri kintio haigin yuis kwira saiir noin siir nitkin panam mi siya hiriinan tiri, siya saiir nitkin pani mi saeya wa swoki imbiryami. Mi wina wi kaba saiir mimbirgi mi noin wi komiiyar swoki okii.

²² Inkam nwirkin wain wini opa wraisu is kaba op two biyenana saiir biri swoki aokaiiga. Nningaka. Mi siya hiriinan tirkiswo mi ti wain winin siir opa saeya niyopiingi mi ta wraisu is kaba saeya wa nimbiryamkii mi wain wini opa wa naokiyamki. Mi wraisu isa wa mi imbiryamki. Mi inkamin wain wini opa saiir naokaii siya wi hinina tir, wi wraisu is wina wi saiir daokai. Iriig

*Juda simiir ii komiia piu siisiya Sabat mi min saiir kipi mirii
(Mt 12:1-8; Lk 6:1-5)*

²³ Mi Adi Komii siir ii komii kwira Sabat Jisis siya numira wid ninkina saiir napnamkin mi kamim siir kigna miriyyim sima saika warar yinkin apnam. Iya sima napama, sima witnidim ha kiwromwris haiyamim mi ina yinibrombrop apayamim.

²⁴ Mi Farisi kam nhirim sima Jisis siir boinki, wakae! Kima ta Juda simiir ii komiia p̄u siiskuwakiya mi min saiir dimusi miriigim mi nae minim saiir dimusi mi haigim. Mi kima ti siyiu iir bi sibgu apkim.

²⁵ Jisis siya ina yowarkii boinkiyin simiir yai aiir mi kima tari dimin whirin biya kimiir brougaeyin Devid siya tirin siir biri mwaingim? Mi taka iya Devid siya mi siir isid ieya sima nae karamaekim mi simiir mhiyim ina yaowim.

²⁶ Iya tiki dimin ieya nimbiyam in Abaiata siya nwokin pris inkamin nae Adi Komii siir ninkin imiiaeyin. Mi Devid siya mi siir isid ieya simar yapn nopkainam Adi Komii siir omaka aiir. Mi Devid siya paimir iir naeyin mi siya paimir ha miyim siir isid iir yae hauu. Tiki naeyim inkam ningaki bi naekin. Ningaka. Pris simiirairgin. Mi sima yai biri swoki boinkikim ti dimin Devid siya tirin. Mi kima yai krimaka dimusi boini.

²⁷ Jisis siya boinki, ta ii komiia Juda simiira p̄u siiskuwakiya Sabat, saeya iikamim hik simiir hauuwim biri nwoka. Ningaka. Ta ii komiia minam nwoka iikam hoingakim simiir whindiriraerar haiginuwam.

²⁸ Yaowae Adin ninomor kou hiranki nitin ta ii komiia Juda simiira p̄u siiskuwakiya dimin taemin tir karamae nwowiya Sabat saiir Biyan Inkam Komii siya asi nwowi. Iriig.

3

Mi Jisis siya Juda simiir ii komiia inkamin inib waeyaoki naowin saiir haiswoniskigin

(Mt 12:9-14; Lk 6:6-11)

¹ Mi Jisis siya ha swoki apn nopkainamin Juda simiir omaka yai nidwokai wakaeiya saiir mi inkam nwirin hir nwokin siir inib waeyaowim ini paeyarwainan ywokiyamim.

² Mi Farisi kam nhirim Jisis siiram hirar kaonanae. Sima biri ninokninkinkim siya ti inkamin siirin pi ii komiia saiir namisi haiswoniskii mi ta hiriinana saiirsi boinuriyu boinam minkim siirin.

³ Mi Jisis siya ti inkamin ina paeyarwainan nwowin siir boinki, kira simiir bopwoniya dinsiin okwoki.

⁴ Mi Jisis siya simiir srugi, krma wi piki hiniin siyiuin si tiri Juda simiir ii komii aiirin mi krma siyiu miyik ti tir. Iyie!? Farisi sima yai biri wakae boinkim.

⁵ Mi Jisis siya simiir kaoyokiyokiyin mi siir kwoinin ini haughauga whiyekiyin. Mi siya simiir mhi kwoin imiir kiyin miyik biri nwokin, sima ti inkam iirsi bi naingwoyimyokim. Mi Jisis siya hikak asi nwonamkin, ti hiriinan siyiu iirsiyin. Mi siya ti inkamin siir boinki, kiriir indibin ha dinkiyinyinki. Mi siir ina ini wadeyar ywokiya.

⁶ Mi Farisi kamim sima Juda simiir omaka yaimin dimin nidwokai wakaeiya saiir haiburgigim mi sima biri kimiminkim ina yinsiin apnamim Herot siiram mi siir nomiiyau nhirim simiiram warar. Mi sima yayim iripa minam kitibmii boinkim Jisis siir nisomaokiyim. Iriig.

Iikam isid komiiyin whigbid hir nani owiugim

⁷ Mi Jisis siya mi kamim siir kigna miriiyim sima ti omon nu Judia hiranin sima siir haiburgigim mi whii Galiliya hiriir yam. Mi iikam isid komiiyin sima ini siir mhoiiyar yamim.

⁸ Mi iikamim ti omom omomim hiranim nu Galili nu Judia mi om komii Jerusalem mi nu Idumia mi ti om whiso Taia mi Saidon yo ini yab komiiyin Jordan, ini siir gimiya waiywo. Sima omom omomankin nitkim. Mi ti isid komiiyin Jisis siir yayi sima wakae winkim digworaekwowim siya tirim simiir mi sima ha nitkim siiramim.

⁹ Mi Jisis siya kamim siir kigna miriiyim simiir boinki, iikam isid komiiyin tisa nwowin ambi sima haigin ikwokromkwirisi. I ira pi kariiram dwomaigi, kara pi saiir kwirii nami.

¹⁰ Biiya siya i aiir niki apni kwiriinam karamae niki owin mi siya iikam kasa bi haiswonimniskiiyin. Mi tariinanin iikam whiekak nhirim makak makakim sima ina yapiyaonamim siiram, simiir inam siir piu aiir nini onkwoiium. Mi sima iikam nhirim simiir asi napkinyamya amkim.

¹¹ Mi kamim yiu bibiyiekin nii whwonkaiyim sima Jisis siir kigiyim mi sima ini siir igmiigar ini akaigai huniyim. Mi sima ina kauwok boinkiyim. Kira Adi Komii siir yinisimkin.

¹² Mi Jisis siya yiu biyie imiir ninimniskiiyiyin mi siya iikam imiirin ina boinikidugiyin. Kima kariir inigin wi kipi haigiririr boinam. Iriig.

Jisis siya kamim iuur nwisa yimbingi siir mi aiir nap miriiyam

(Mt 10:1-4; Lk 6:12-16)

¹³ Mi Jisis siya mhiu iir niinainamim mi siya ina dapikiuna kamim siya naingwowim simiir inigim. Mi kamim siya dapikiunam sima ina yamim siiram.

¹⁴ Mi siya aposel kamim iuur nwisa yimbingi hinda tinda saika nap miriiyam, Adi Komii siir yai aiir nap boinmamauam.

¹⁵ Mi siya aposel kamim simiirin ini inigakar ywowaiginugiyim, yiu biyieyim iikamim simiir piu nii whwonkaiyim, simiir ninimniskiiyamamim.

¹⁶ Mi Jisis siya aposel kamim iuur nwisa yimbingi. Mi Saimon siir inig whirin Jisis siya nokdap haiginuun, Pitakin.

17 Mi Sebedi siir yinisim nwiso Jems, Jon sowiirin Jisis siya yaeya inigar swoki kisina okdap haiginiu, Boanesis. Tiki inigin siir inig tipmwoki tipmwowin, ta diya tiowiya saiiir yinisinkin. Sowiir yaiya ini hiriinan ywowa.

18 Mi Endru, Filip, Batolomiyu, Matyu, Tumas mi Jems Arpias siir yinisim ieya mi Taitias. Mi Saimonin biya ta yaiya saiiir boinimauugin nu whiran inkam komiiyim krimiir kipi kigrirao.

19 Mi nwirin Judas Iskariotkin. Mi ti inkamin mhoiia wi wir siya napwouwi, kam nhirim io Jisis saika nwowiyim siir nisomaowam naingwowim simakan. Iriig.

*Ta miya biigi biyan yiu biyeyin Biesebul siirga
(Mt 12:22-32; Lk 11:14-23; 12:10)*

20 Mi Jisis siya ina swoki amin omaka hiriir. Mi iikam isid komiiyin ini Jisis saikar swoki amwonyim. Mi Jisis siya mi siir kigna miriiyim kamim sima nae nidwosiis aeni ii karamaeka. Niingaka.

21 Mi Jisis siya siir iripa o nhieyim mi siir yopii ad owa, sima hiriinan nini wakaenyim, Jisis siya mi kamim siir kigna miriiyim, sima nae min ningugu ae karamaeyar nwowi mi sima ina yitim siir nikiunakiyam. Mi sima siir boin mi tari siir kwoinin pi whaowaekin, siya ti nae min ningugu ae karamae nwowin.

22 Mi kamim siyu komii ninokninkaniyim sima om komii Jerusalem hir haiburgigim mi ina yitim. Mi sima ina boinim mi tari biigi biyan yiu biyeyin Biesebulin ini saika nwoin. Mi nhirim ina boinim mi tari Jisis siirin Biesebul siya hauuga ta kirieya yiu biyeyim inkam piu nii okwokaiiyim simiir ninimniskiiya.

23 Mi Jisis siya simiiram yikiuna, sima siir kingiin nitim. Mi siya simiirin boiniyo yai arar boin. Mi siya boin, yiu biye simiir apu budin Setanin, siya wi yiu sima simar swoki inimniskiinaei, aniya?

24 Mi ti om komiiyin siir hiran iikamim sima isidin whisa ninkibirnakii mi sima wi kiriekakar sibgu owi, aniya? Niingaka. Sima wa nidam ninoopki.

25 Mi iikam nhirim omaka iruwanim sima isidin whisa ninkibirnaei, yaii niniyam mi sima wa sibgu owi iripar, aniya? Niingaka. Sima wa ninoopki.

26 Mi yiu biye Setan siir isidin sima siman isidin whisa nwowi mi siir isidin sima sima wi kiriekakar nwowi, aniya? Niingaka. Sima wa ninoop iuguski. Mi hiriinan tiri, Setan siirin, wi Setan siya swoki haiswoniskiinae, aniya? Niingaka. Siir kirieya ini kariir kirieya saeya haibura. Mi siir miya wi kara tirbugi.

27 Iiya inkam nwirin inkam kirieni omaka napninopkainami mi siir digworaekwowim simiir nini tauae hainakiyam mi siya wi digar nwowi, siir digworaekwo imiir tauae haiyamın, aniya? Nningaka. Mi siya inkam kirie iirin bi idni tiki kogrimdinugig. Mi siya hiriinan tiri siirin mi iki siir digworaekwowim, iki siir omaka nwokaiyam, simiirin wa nini tauae hainaki.

28 Kara kimiirin yaimwowa boini, digworaekwo biyie biyieyam iikam hoimgakim kimiir waraur nwokaiyam, wi Adi Komii siyar haiyoprimdiyiumii swoki. Mi yai bibiyieyam kima mi boinbumbuwiyam simiirin wi warar mi inkin haiyoprimdiyiumiigi.

29 Mi inkam nwirin Adi Komii siir naeyuin siir nigbumbuwi mi Adi komii siya tiki inkamin siir dimin biyieyam, simiirin wi warar ninkin haiyoprimdiyiumiigi rani. Nningaka. Tariinan mi mhoyiya iripi hiriinan, wi nningar mi owi. Jisis siya hiniina boinkin, tiki inkamin, Adi Komii siir naeyuin siir nigbumbuin mi tiki siir dimin biyieyam siya inokinokin wi hik simiirsiyar hainanaei.

30 Jisis siya ti yai whiekakim hinin dimusi bi boinkin, simiir kwoinim ha naingwokim, Jisis siya yiu biyie siir kirieya saiir mirii. Mi siya ti yaiyam hinin asi boinkin. Iriig.

Jisis siir apu aeya mi siir nomousim ima

(Mt 12:46-50; Lk 8:19-21)

31 Mi ta iya Jisis siir apu aeya mi siir nomousim ima, sima ina yimbiniyam. Mi simainii omaka akpitga hir yaka okwoniyam. Kira unki it krimiiram.

32 Mi iikam isid komiinyin siir nidwo ywokaiyam sima boinki siirin, ha? Wakae! Kiriir apu aeya mi kiriir nomousim ikim mi kiriir yokman ima, sima isi kiriirim idwowyiya hirar nidwo kaowim, kiriiramın sima nikugikim.

33 Mi siya ini simiir yai aka yowarkii boinkiyin, yipiki iikamkim kariir piugana saiir hiriinan nwowim?

34 Mi iikamim siir nidwoyokaiyam siya ini simiirar kaoyokiyokikiyin. Mi siya ina boinkiyin simiirin, kigi! Kariir apu mi kariir nomousim, ti kimargim, ti tirar kwowim.

35 Iikam hoimgakim Adi Komii siir yai aiirim naingwo tibmiyam mi siir miya saiir miriyyim sima wara. Mi sima wi kariir apu mi kariir pomou yokman nwowi. Iriig.

4

Inkam nwirin witnid nitkinamkin numir

(Mt 13:1-9; Lk 8:4-8)

1 Jisis siya simiirin Galili whigbid hir swoki owomwarkaiyuu. Mi iikam isid komiinyin saika nwowim kasa rani. Mi Jisis siya i aiir asi kwiriigin. Mi siya saiir kwirii

idwokaiyin mi iya ini whigbid hirar ywowa. Mi iikamim ini whigbid hirar yokwowim mi siya simiirin i hirar yidwokai owimwarkaiyugi.

² Dimin taeminim siya nowimwarkaiyuwim simiir, siya boiniyio yai arar nowomwarkaiyugim.

³ Mi Jisis siya boin, kima wakae! Inkam nwirin witnid numir hir bidi yitkingikin.

⁴ Mi iya siya ha nitkinamin mi witnid nhirim siyu nikiigiinaowidim, yim ini ipiyinki sim ini iugi aeniyim.

⁵ Mi witnid nhirim siiyakak maeyauwa saiir nikiigiyim, maeyauwa nuin idar nwowa, nuginin aowa nam karamae nwowa saiir. Mi ti witnidim biri briprigim ina whakidudugiyim.

⁶ Mi iya biyein ha whwokiyin mi ini witnid ibairim simiirar yaowhwoniyim. Mi ti witnid ibairim simiir miyim aowa nam karam nwowim yim ina wainamin.

⁷ Mi witnid nhirim urid nimridgakin siir bopwo yakaigai. Mi ti urid amridnanin ha whakiyin mi ti witnid ibairim simiirin ini siya yisiwamwarkaigiyim mi ti witnidim nae bi budgin.

⁸ Mi witnid ibair nhirim nu maeyau miyik nikiigiyim, yim ini komiiyar ywokiyim mi yim nae hinina hinina bud, nhirim kamairim iriiyar mi nhirim yim hinina mi bud, kam nwoim mi nhirim yim hinina mi bud, kam nwir iuur.

⁹ Mi Jisis siya simiir boinki, inkamin wiingakaingin mi siya ti kariir yai imiirar wakae mi ha sibgu daingwo omok. Iriig.

*Jisis siya boiniyio yai aairarar boinmimaauugin
(Mt 13:10-17; Lk 8:9-10)*

¹⁰ Mi igwir mhoiia Jisis siya sasair ywoki hirin. Mi mhoiia kam iuur nwiso siir kigna miriiyim mi iikam nhir ikim sima ina yitim Jisis siirim. Mi sima ini srini siirin boiniyio yayim simiir yaimwokiyaimwoim simiiram.

¹¹ Mi Jisis siya simiir yowimwarkaiyugi. Mi ta Adi Komii siir oman yaiya kara kimiir bidiyar iki owomwarkaiyugiyim. Mi iikam nhirim saiir wakaeyim, sima biri ninokninkinkim sima boiniyio yaiarar wakae. Mi sima saiir yaimwowin siir biri ninokninkinkim, sima pi whaowaekim.

¹² Mi sima wa kigi ti diminin mi sima wi sibgu kigsib rani. Mi sima wa wakaei mi sima ta yaiya saiirin wi sibgu wakaesib rani. Niingaka. Mi simiir kwoinin bi kisina haigikim mi sima Adi Komii siiram paninsi yaingwo tibmiisi. Mi Adi Komii siya simiir dimin biyeyim simiir paninsi haiyoprindiyumiigisi. Iriig.

Jisis siya ta boiniyio yaiya inkamin witnid nitkinin siir yai imiir nowomwarkaiyiugim

(Mt 13:18-23; Lk 8:11-15)

¹³ Mi Jisis siya simiir boinki, kima ta boiniyio yai kwira saair bi ninokninkinkim, aniya? Mi kima wi panina sibgu owomwarkai boin haiginiuwu ti boiniyio yai whiekakim simiir yaimwowim, ha?

¹⁴ Kara kimiir niki boinmauu wakaeki, tiki inkamin witnid nitkinin ini tiki inkamin Adi Komii siir yai boinmimauuwiyin ini siir hiriinan ywowim.

¹⁵ Iikam nhirim sima Adi Komii siir yaiya pa wakae nami mipi sima siyiu hir napami mipa naingwo ouwouami Adi Komii siir yaiya. Sima Adi Komii siir yaiya panaowar wakae-naki mi Setan siya panaowar swoki kwitkigi Adi Komii siir yaiya simiir kwoinaw haiginama. Mi tiki iikamim ini ti witnidin siyiu nikiiyim, sibgu whak karamae nwowiyim, ini simiir hiriinan ywowim.

¹⁶ Iikam nhirim sima ini ti witnidin siiyakak nun, siir nakaigaiyim mi sima ti iikamim ini hiriinan ywowim. Yaiyim sima wakaeyim pa wakae ningruramsasaugi, ta Adi Komii siir yaiya simiir mhai kwoinaw. Mi sima pi maigimaiggar nwo nami, ta yai aiiramim.

¹⁷ Tiki iikamim ini witnidni miyim aowa nam karamae nwowiyim, ini simiir hiriinan ywowim. Mi sima paninsi ywokwo bripriisi. Mi iya hikin nimbiniyim simiir kinankiuwam mi sima wi ii priei nokwo rani. Mi sima Adi Komii siir yai aiirin wi digiumii haigingigi. Mi sima whiekakim wa nikiiyam iuguskii.

¹⁸ Mi iikam nhirim ini ti witnidin maeyauwa urid amridkakin siya nwowa saair nakaigaiyim ini simiir hiriinan ywowim sima wakaeyim Adi Komii siir yaiya.

¹⁹ Mi simiir kwoinin ini umirmimim mi nuan digworaekwowim ini sima kiyainamim. Mi ta Adi Komii siir yai kibiya ini ti digworaekwo imar higriniugiya. Mi Adi Komii siir siyiuin siir paninsi sibgu apsi.

²⁰ Mi iikam nhirim ini ti witnidin nu maeyau miyik nikiiyin, ini siir hiriinan ywowim. Sima ina sibgu wakaeyim Adi Komii siir yaiya. Mi simiir nhirim kam nwir iuura mi budi mi nhirim pi kam nwoima mi budi mi nhirim pi kamairim iriyara mi budi. Iriig.

Sima yuukidin niuyaiyin wi two aowa higriniuwu
(Lk 8:16-18)

²¹ Mi Jisis siya simiir boinki mi iya inkamin yuukidin niuyaiyin siir hangimunanii mi siya wi two aowa haigiprakaii, iye? Wi hai aowa haigiprakaii, aniya? Ningaka.

Kira bopwonauan romyasın siir dinankii! Mi yũkidiñ pa sibgu iuyakii.

²² Tiki inkamın siir kwoĩnpai kwoĩnpaiyim tariinanin tiki idowiya nwo karam nwowim mi mhoiia sima wi idowiya nwo iuguskii mi wi dimin whirkin swoki haigiprakai rani. Niingaka.

²³ Kima ti iikam whiekakim kima wiingakaigim, kima timi wakae.

²⁴ Mi siya simiirĩn ina swoki boĩnkiiyin, yaiyim kima wakaeiyim kima sibgu daingworĩnukriipkai. Siyũin inkam nwĩrni kima tiriyin mi Adi Komii siya kimiirĩn wi hĩriinan siyũ iĩrar swoki inkin tiri.

²⁵ Mi inkam nwĩrin siya ninoknĩnkin miyikaki niuwi mi mhoiia Adi Komii siya siirĩn wi hĩriinan ninoknĩnkin airar swoki inkin idu hauuraraokii. Mi inkamın ninoknĩnkin haimiisimakaki niuwi wi Adi Komii siya swoki haii. Mi siya wi ninoknĩnkin karamaeyar nwoiuguski, wi haimii sima hai naowid rani. Niingaki niingakiĩnga. Iriig.

Ta boĩniyio yaiya inkamın witnid nitkin whakiyin siir yaiga

²⁶ Jisis siya hĩĩna boĩnkin, iia Adi Komii siya iikamim mi digworaekwo whiekakim simiir biĩyan nwowin, siya ini ti inkamın witnid nitkinamın mi siir numir aair sibgu kigrĩraowin ini siir hĩriinan ywowin. Mi Adi Komii siya kimiirĩn wi hĩriinanar mi sibgu kigrĩraowi. Mi siir numiran naeyim wi hoĩngakar nĩmbiyami.

²⁷ Mi iĩnokĩnokin ti inkamın niyaka pi nhwo nib whwonkaowi mi nugakin siya pa nĩsiin aprĩĩramyakwoki. Ti inkamın siya kigiyin mi siya ini siya siyar yaingwowin, ti witnidin siya komii panĩna nwokikin, siya biri ninoknĩnkin.

²⁸ Nu siya mĩnki mi ti witnidin pa kinan grĩmgrĩnkĩgi mi siya mhoiia pi nae kakar namwo iuwi. Bii pi kwo aeyar nĩmbiyami mi mhoiia nae pa budgi.

²⁹ iia sasaeyim wai nwowiyim mi ti inkamın pa ningugu haii. Iriig.

Ta boĩniyio yaiya mastet yĩnika
(Mt 13:31-32,34; Lk 13:18-19)

³⁰ Mi Jisis siya boĩnki, krĩma Adi Komii siir iikamim mi siir digworaekwo whiekakim simiir biĩyan iikam nwowi mi krĩma wi paka hĩĩn boĩniyio yaiya sae nikri boĩni siirĩn.

³¹ Mi ti mastetnidin siir hĩriinan ti ikrii boĩn. Mi mastetnidin siya iki paenid nhĩrim simiir hĩriinan tani. Niingaka. Siya sapkisapisĩnkin komii rani, ara krĩnankĩn. Mi siir nidim kasa rani, hoĩngakim. Mi Adi Komii siir isidin ini ti mastetnidin siir hĩriinan ywowin kasa rani, hoĩngakim.

32 Mi inkamın ti mastetnidin siir ninkin digiyin mi siya pa whakii mapi komiiyar namwo iuwi. Mi siya iki sasae hoimgakim pi simiira mrwi haiburgigi. Mi siya kwiya komii kakargin mi ipiyin minim simiir whieyim pi siir kwiya imiirar mi haigii. Iriig.

33 Iiya sima Jisis siir boiniyo yai imiir ninokninkinim mi mhoiyya siya iikam imiirin boiniyo yai kasa biri boinkin, Adi Komii siir yayim.

34 Diminim siya boiniyim pi simiir boininki iuguski rani. Niingaka. Siya pi boiniyo yai ara boinkii. Mi iya siir kigna miriirim kamim pi sima sima nwoki saikain mi Jisis siya yaimwokiyaimwowim pi haninggi boinski. Iriig.

Jisis siya opud hinin komiyya saiir boinkikin mi opud hinino ina digiywo

(Mt 8:23-27; Lk 8:22-25)

35 Mi naiowaka ta iya aiirarin siir kigna miriirim kamim siya simiir boinki, krıma pi whiı yarmiyya kigidamtibi.

36 Mi sima ta iya Jisis siya nidwokaiyya saiir kwiriinam mi sima siir wara yuginam. Mi sima i nhirim ini warar yinkan kwirii namim. Mi iikam isid komiıyin sima siir haiburgigim mi sima ina yamim.

37 Mi opud komiıya ha hugnaniyya mi hinin komiıya ha mi it mi simiir iyin ini wara kaibombokiıgiyin, hinin aeya. Taka hinin opud komiıya prasaeki mi iuwi. Mi iya opa mirkimirki ninkinim pariiparii.

38 Mi Jisis siya iya saiir idao hir kikinaniıu whwonkaigin nhwo mipiıyananin siir. Mi sima siir yinidgu insiin mi sima ina boinim, hie! Ti krımiir Adin, krıma pi inigak nwo rani, pi tirar nwomainainami. Mi tari kira krımiırsi naıngwoyımıyok rani, anıya?

39 Mi Jisis siya ha nınsiıngiıyin mi siya io opud hinin sowiir ywoki. Mi siya ina boinkıyin, kowa dig dwoki! Mi Jisis siya hiriınan boinkıyin, opuda ina digiyya mi opa hinin simki biri swoki itkika, ini nıngar ywomaıgiyya mokmokwaıga.

40 Mi Jisis siya kamim siir kigna miriirim simiir boinki. Kıma hinin dimusi nididnanaekim, ha? Mi kıma tari naıngwo tibmii karamaekim ini nıngar ywowim, anıya?

41 Mi sima ini mounana siınkaokıyım mi nidid prasae biri kinkikim. Mi simasımar yomboın amboına. Tiki inkamın siya yipikin tiki hinına tirin? Opud hinino ini siir yayıyar mi wakaeyoknakiyo? Iriig.

5

Inkam nwirin siir nwowim yiu biyeyim Jisis siya ninimniskigikim

(Mt 8:28-34; Lk 8:26-39)

¹ Sɪma whii yarmiiya hariir yimbiam Garasa simiir nu iir.

² Mi iya Jisis siya i aiir haiburgigin mi inkam nwirin uridyiu biyekakin siya biri kimiminkikin ina yamin siirim mi tiki inkamin uridyiu biyekakin siya maeyauwa inkam hangikai-ya saiir hir nwowikin. Siya saiir hiranki nitkin.

³ Siya inkam haingikaiiya maeyauwa saiir whwonkaiigin. Inkam nwirkin siir nonkworinu dig nwo rani. Mi weyin sopni siir mi udkikini wi iriipi hariinan, wi dig mi o rani. Niingaka.

⁴ Ii kasa rani, sima siir iga in imiir udim weyin sopni mi tidop mini ha mi kurimdinu. Mi ti dimin whiso siir kogo, pi sowiirar mi ankabimbarnami. Siir kirieya prasae rani. Inkamki siir nonkworinu mi siir udrinu dig nwo rani. Niingaka.

⁵ Inokininokin siya nai nabie pi inkam haingikaiiya maeyauwa mi mhu, pi hirar nwowi. Iki siya kauwaryimyoknamiyim mi siya pa hai pi siir piu aiirar nikrimkripi. Mi siir pua nhie aunawaigi nwowi.

⁶ Siya kigi Jisis siya aru hirar nwowin mi siya ina iwitnaniyin. Mi siya ini Jisis siir igmiiga kingiina ini akai huniyin.

⁷ Siya ina kauwok boinkiyin, Jisis! Kira Adi Komii siir yinisimkin ninomor kouankin nitin kira kariirin dimu tiram mini? Kara kiriir nikopwaisisirki Adi Komii siir inig iir, kira wi kariir kipi diriraerar bumbugi.

⁸ Mi Jisis siya ti yiu biyeyin siir piu nii okwokaiyin siir boinki, yiu biyie, kira ti iuguski siir piu harii kipi nwo.

⁹ Mi Jisis siya srii, kiriir inigin yipikin? Mi siya ina yowarkii boinin, krɪma hoimgakim. Mi kariir inigin siirin hinin asi dapkin, hoimgakim.

¹⁰ Mi siya Jisis siiram kauwok boinanaeki, kira krimiir kipi nikropki ta nu maeyau aiir haiburgigim.

¹¹ Hu isid komiiyin mhɪusimin kingiin nwowin ini siir mhaeyim.

¹² Mi yiu biyie sima Jisis siirim kauwok boinanae, kira krimiirin ti huim simiiram dikropki. Mi krɪma pi simiir nii whwonkainami.

¹³ Mi Jisis siya ini wadieya ywokiyin simiirin. Mi ti yiu biyeyim ti inkam iir haiburgikin, ini hu simiir piu ii whwonkainamim. Mi ti hu isid komiiyin sima mhu iir haiburgigim mi sima ina iwit iniwamwirkinaniyamim

siiyenan iir. Mi sima ig hiniin biri niwit namkim, nhwo bidi kwisnamim. Mi sima ina iwit natatamim opa hariir. Ti hu whiekakim hariigim, 2,000 kasaka rani, hoimgakim. Mi sima ini op aiir kwiyaee aokaonamim.

14 Mi hu imiir kigriraowiyim kamim sima ina yidamkiyim. Mi sima ha niwit amim mi ina boinmimauuamim om komii hiran iikam imiir mi omisisismim ti om komii siir yaba nwowim simiir hiran iikamim simiirin warar mi iwit boinmimauuam. Mi iikam whiekakim ta maeyauwa hu ima nwowa saiir ini kignaki mi diminin Jisis siya tirin ta maeyau aiir.

15 Mi sima Jisis siir hariir yimbiam mi sima ti inkam iir ini kigu biya yu biye isid komiyyin siya nwowin. Biya ti inkamin yuiskak biri nwokin mi tariinanin siya yuis bidi kaiyin. Mi siir kwoinin ini haningi yangwo omokiyin. Mi siya hiran nidwowi mi iikamim sima siir kaowim mi sima ina yididim siirsiyin.

16 Mi iikam whiekakim ti diminin siir kigim mi sima ina yapboinmamauuamim ti diminin ti inkamin Jisis siya haiswoniskigiyin yu biye biya ti inkam iir nwowin. Mi sima hu imiir warar mi ikin boinmimauu.

17 Mi iikamim sima Jisis siir boinki, kira ti krimiir nuin siir kipi nwo. Kira maeyau kwira damki!

18 Iya Jisis siya i aiir kwiriyyin mi inkamin biya yu biye ki nwokaiyyuin siya srii Jisis siir, Jisis, kara kinaka namam naingwowi?

19 Mi Jisis siya wadie biri nwokin siirin. Niingaka. Siya ti inkamin siir boinki, kira kiriir omaka dam, kiriir yopii yokman imiiram. Mi kira simiir tini boinmimauuu digworaekwo hoimgakim Biyan Inkam Komiiyin Jisis siya tirkiyim. Mi siya kiriirsi naingwobumbugin.

20 Mi ti inkamin siya ti om iir haiburgikin mi siya ina yamin. Mi siya nu Dikapolis hariir yimbiam. Mi siya hiran iikamim simiir ini boinmimauuu diminin Jisis siya tirkiyin siir. Mi iikamim sima hariinan wakaekiyim ini mouni haina siinkaokiyim. Iriig.

Jisis siya inkam komii nwirin siir yinisim yinugiyina saiir haiswoniskigika

(Mt 9:18-26; Lk 8:40-56)

21 Mi Jisis siya ha swoki iyikidamin whi saiir mirmiyya hariir mi iikam isid komiyyin sima ini saikar yamwomimrniyim whigbid hir.

22 Inkam komii nwirin Adi Komii siir inig hainaniya omaka saiir kigriraowiyin mi siya ina yitin. Siir inigin Jairaskin. Mi siya Jisis siir kigin mi ina yamin mi ini ogmwo Jisis siir igmiiga kingiinar ini hiuniyin.

23 Mi siya ti inkamin Jisis siirim sriinanae. Kariir yinisim yinugiyina ini nao kingiinar nwowa. Kiriir ina saiir wini hainiini saeya pi naonamisi mi saeya wadie nwoki owim.

24 Mi Jisis siya Jairas saika asi namkin. Mi iikam isid komiiyin ini siir mhoiiyar woknamim. Mi nhirim ini siir priska priska miya yapamim. Mi Jisis siir wara biri kigwinkin, ini simiirara kigwin iskiyin.

25 Mi wig ira hir nwowa saeya nhieki mi napidwodwomaimiia, saiir biewiyim iuurwhis nhieki saeya napidwodwomaimiia.

26 Naeyugak inkamim kasaka rani, saiiram nankabgugunanaeyim. Mi ta wiga saiir umirim whisariiyar niuguguskim simiirin. Mi saiir ma wadie bi swoki okika. Nningaka. Ma saiira ini komiia yasae owiuguskiya.

27 Ta wiga saeya Jisis siir yai aiir wakaewina mi saeya hanitka siiramim. Mi saeya ti iikam isid komiiyin simaka nitka. Mi saeya Jisis siir mhoiia yit mi saiir ina siir yuis aiir yaka onkwoki.

28 Mi saeya saiir kwoin arar yaingwokwokai mi kariir ina pi siir yuis aiirara maka onkwoki mi kara pi wadiyar nwoki.

29 Mi biri kimiminkika saiir nhieya ina yinkisaenakiya mi saiir pua ini saeyar kinankiugiya nismikinkiya.

30 Mi Jisis siya ina yinokninkinkiyin siir kirie nhirim namkiyim. Mi siya iikamim simiir bopwoniya haimisiyao okwokaokiyin mi ina boinkiyin, yipikin kariir yuis aiir nonkwokiyin?

31 Mi Jisis siir kigna miriirim kamim sima boinki siir, kira kigi! Iikam isid komiiyin wasi kirirar nokwoyokaiyim mi krima wi panina ninokninkini? Kira hiniin dimusi boinkin, yipikin kariir nonkwokiyin?

32 Mi Jisis siya ina kaoyokiyokiiyin ti inkamin siir nonkwokiyin siir kigsibgiam.

33 Mi ta wiga saeya ina yinokninkinkiya diminin saiir tirkiyin mi saeya ini nididkakar ywokiya, saiir kuum kirie biri nwokim. Mi saeya hanita ogmwo ini Jisis siir igmiiga kingiina ini akai kaiyirou huniya. Mi saeya ina boinmauugiya digworaekwo hoimgakim siir.

34 Mi Jisis siya ta wig aiir boinki, yinisim! Kiriir naingwo tibmiia kariir kirie aiiram naingwo tibmiia, kiriirin wadie saeya nwowaiginugika. Mi kira ha dam! Kiriir kwoinin sibgu dwowipisunam mi kiriir ma dig nwoki oki.

35 Mi Jisis siir yaiya ha niki boinin mi kam nhirim Jairas siir omaka hiranki nitkim mi sima yaboini siir, kiriir yinisima bidi yaonama. Kira kiigi wara inkamin nowamwarkaiyuwiyin saika hirii kipi ninkinanae.

36 Mi siya ta yaiya sima boina saiirin ini hindara wakae-mumuin. Mi siya Jairas siir boinki, kira kipi nidad! Kira kariirimin hindarar daingwo tibmii iski.

37 Mi Jisis siya iikamim simiir yikidugig, sima pi saika kipi nam. Pita, Jems mi siir nomiiyau ieya Jon, Jisis saika simasimar yinkin am.

38 Mi sima Jairas siir omaka saiir nimbiamim mi Jisis siya kigi, sima pi nankaninouwi, sima hiniin biri nougim, wamki kimaii, nhwokou nhwokouim ini warar youwonikiyim.

39 Mi Jisis siya ha napninopkainamin omaka apinau hiriir mi siya simiir ini boiniu, kima dimusi nankaninouwi ta yinisim aiirsiiyin? Ta yinisima saeya biri naonamka. Ningaka. Saeya nhwo whini.

40 Mi sima yaibu siir yiewaiyugi, Jisis siya iikam hoingakim omakanau hir nwowim siya simiir yikrop apniki. Mi Jisis siya mi saiir yopii ado sowawai mi kam nwoimim siir kigna mirii ikim, hiriirin simasimar youapninopkainam maeyauwa yinisim aeya nwo aiirin.

41 Mi Jisis siya saiir ina aiir yonkwoki mi ina boinkiyin saiirin, Talita kumi! Krima ta yaiya saiirin hiniina boinkim, yinisim yinugiyin. Kara kariir boinki, kira dinsiingi!

42 Mi biri kimiminkika ta yinisim yinugiyina ha ninsiin idwokiya ina yapririrama. Saiir biewiyim iurwhisko. Mi sima ti diminin siir kigim mi sima ini mouni hanina siinkaokiyim.

43 Mi Jisis siya ina boinikidugiyin kima inkam nwir kipi boinmauu ti diminin. Mi siya simiir boinki, ta yinisim yinugiyina nae saiir ti hauu ae. Iriig.

6

Om Nasaretan iikamim sima Jisis siirin digiumii haim-riiyugigim

(Mt 13:53-58; Lk 4:16-30)

1 Jisis siya ti omin siir haiburgigin mi ini siir omki om iirar swoki amin. Mi kamim siir kigna miriiyim sima ini saikar yinkin amim.

2 Mi Juda simiir ii komiyya Sabat, Jisis siya omaka yaimin dimin nidwokai wakaeiya saiir yapninopkainam. Mi Adi Komii siir yaiya simiirin hir ini boinimauuiu. Mi iikam kasa rani, siir yai wakaeiyim mi sima mounan asi siinkaokikim. Mi sima boin, tiki inkamin ta ninokninkina siir hir nwowa mi siya papi haigin, ha? Mi ti hiniin dimin komiiyin siya panina tirkin, ha?

3 Mi tari ti inkamin omaka miriiyin mi siya, aniya? Mi siya ini iikamim nuanim krimiir hiriinan yowoin, aniya? Mi siya

Jems siir yaowaekin, aniya? Mi Josis, Judas mi Saimon mi siir yokmanim sima ini krimaka tirar nwowim, aniya? Mi sima hiriinan kwoin naingwowim mi ini simasimar priidwo boinaiyamim.

⁴ Mi Jisis siya simiir boinki, profet inkamin iki siya hinda tinda namiyim sima siirin pi ha kigi, siya inkam komiigin. Mi siir omki om hirin siir yopii adim mi siir iripa o nhieyim yim sima pi ha kigi, siya inkam komii rani.

⁵ Mi siya dimin komii komii bi swoki miringin siir om hirin. Nningaka. Mi siir ina simiirin wi nhirmi arar hainiiwokmaigi, siya ikam homgak wao biri hainiiwokmaiigin. Nningaka.

⁶ Mi Jisis siya ikamim simiir kigiyin sima biri naingwo tibmiiyim mi siya ini iingas arar pikrimgribgiyin. Mi siya ini omim siir omin siir kingiin nwowim, ini simiir yamin. Mi siya hiran ikamim simiir boinmimauuwam Adi Komii siir yaiya saiir. Iriig.

*Jisis siya kam iuur nwiso mi simiir hauugikin
(Mt 10:5-15; Lk 9:1-6)*

⁷ Mi Jisis siya aposel kam iuur nwiso simiiram yikiuna. Mi siya simiirin nwonisa nwonisa yikropki. Mi siya simiirin kirie ini warar yinkin hauugiyin, yiu biyieyim simiir ninimniskiiyam.

⁸ Mi Jisis siya simiir boinki, kima nae digworaekwo homgak kipi hainam. Kima pi paekopin hiiuwokwo apiyin siirara hainam. Mi umir minim onau kipi haiginam. Nningaka. Kima pi kimiir piu nninga nninga dam!

⁹ Kima iga pa diyopkimkikiunam. Mi kima yuisa koua niya saiirin pi kwokwisa kipi niinam. Nningaka. Kwokwira diinam.

¹⁰ Mi Jisis siya yai kwira ina swoki boinkiyin aposel kamim simiir, iya nwisko mi apnimbiiyami om hir mi inkam nwrkin ha boinwini, kowa ta omaka saiir uni oni mi yaeya omaka iram kipi swoki amimin. Nningaka. Ta omaka irua kowa nwowa saiirara dwo kripkai kipi kisae kimrae. Mi iya kowiir miya dig nwokii ti om iir mi kowa wi haningi dam. Mi ta omaka aiirin wi haningi haiburgig mi kowa wa dam.

¹¹ Mi iya kima om whir napnimbiiyamiyim mi sima kimiir yai biri wakaekim mi kima ti om iirin ha timi haiburgik mi yaeya om whiram timi am. Mi sinim kimiir iga imiir nwowim simiirin wa dikrimkrinkiigig. Mi sima wa nwoki aingwowoknakiyim simiir siyiuin miyik rani.

¹² Mi aposel kamim sima Jisis siir yai aiir wakae namim mi sima ina yamin. Mi sima ina yapboinmamauwamim Adi Komii siir yaiya saiir, iki omom omom imiir. Mi sima boin, kimiir mhi kwoinim ti kisina haigi, hiriyyar kipi nwokripkai.

13 Mi sima yiu biyie hoimgakim iikam imiir nwowim simiirin haning haiswonimniskiyam. Mi sima wa waekimnanin pi siirar mi iyopi iikam makak imiirin mi sima pi wadieyar mi okii. Ti wa waekimnanin siir kirie rani, Adi Komii siir kirieya wadie saeyar nwowaiginiuwu. Iriig.

*Jonin op baptais haiginiuwiyin siya bidi yaonamin
(Mt 14:1-12; Lk 9:7-9)*

14 Tariinanin inkam komiiyin nu kigriraowiyin Herot siyar wakaewin, ta yaiya Jisis siir inigin omom omomim bidi yiniyokiiyin. Iikam nhirim sima boinki, Jonin op baptais haiginiuwiyin iikam imiir, siya bidi yinsiin idwowin ie hirankin. Mi ti siya dimin komii komiiyin simiir asi mi inimniskii.

15 Mi nhirim sima boin mi tari Ilaijakin, aniya? Mi nhirim yim ina boinim mi tari ti profet inkamin biyanin siya, aniya?

16 Iiya Herot siya Jisis siir inig iir wakaewinin haigiririrniyin mi siya ina boinkiyin, biya Jon siir niyin kara bidi iki kaigrip haiyin mi tariinanin siya ina swoki insiin idwokiyin, aniya?

17 Biyin Herot siya kam nhirim simiir nikropkikin Jon siir nonkworinuwam mi weyinsopni kogrinukikaiyam omaka huyokiyokaiya saiir hir hugripkikikaiyam. Mi Herot siya ti diminin dimusi bi tirkin, Herodias saiirsi tirkin. Mi Herodias saeya io Jon saika nwoka. Saeya Filip siir wiga. Herot siir nomousimin. Mi ta Filip siir wiga ini Herot siya hainiki onkwona.

18 Mi Jon siya Herot siir boinki, kira ti kiriir nomousimin siir wiga saiir hainiki nonkwonain yio ti hiriinan siyiuin miyik rani.

19 Mi Herodias saeya kwoin biyie Jon siiram ywo siir nisomaowam mi saeya dig bi nwoka. Ningaka. Dimusi rani, Jon siya ini omaka huyokiyokaiya saiir nwokaiyin.

20 Herot siya Jon siirsi nididigin. Siya ina ninokninkin Jon siya inkam wadiekin, siya dimin whir bi swoki tirbusrankin. Ningaka. Siya inkam komiiyin simiir siyiu aka bi nantamyiririkin. Ningaka. Mi siya Jon siir asi kigriraokin. Mi siya siir yai aair wakaeyin mi siya ina yangwoyimiyyokiyin. Siir kwoinin miyik biri nwokin, siya ini hikak ywokiyin.

21 Herot siya nae komiia kwira diriraerarkwokin iya siir apugi naokainakiya saiir naingwokikin. Siya ta naeya inkam komiini mi miriiyin kamim mi inkam komiiyin omom omomim sim kigriraowiyim mi yaii niniiyim simiir biyan kamim mi nu Galiliyan inkam komii ikim simiiram diriraerarkin. Herodias saeya Jon siiram in i miyik amar niki oka Jon siir nisomaowamin.

22 Mi Herodias saiir yinisim yinugiyina ha napnainopkainaniya ta omaka nae naeya saiir mi saeya ini ig ini swaeniya. Mi Herot siya mi inkam komii komii nhirim saika naeyim sima ini maingimainga ywokiyim saiirim. Mi inkam komii Herotin nu kigriraowiyin siya ta yinisim yinugiyina saiir sriigi, kira dimuam naingwowi, ha? Kira kariir ti boinmauugi mi kara kiriir nwoki hauugi.

23 Mi Herot siya ina yokopaisisirkiyin ad isao! Ti diminin kara nimbini mi kira kariiram boini dimin whir kariir hauuwam mi kara kiriirin wa hauugii. Mi kira kariir nu mi kariir digworaekwowim simiirim boini, bopwoniya kikiintokiyam haimii kariir hauugiyim mi kara kiriirin wa mi hauugi.

24 Mi ta yinisima ha napnaniyama mi ini saiir yopii aiir yani sriinakiiya, kira pi dimu haiyam boini, ha? Mi yopiiya ina boinkiya, kira pi ti Jonin op baptais haiginuiyiyin pi siir mwo iir kaigrip haiyam tini boiniu. Mi kira pa whainani kariirim.

25 Mi biri kimiminkika ta yinisim yinugiyina, ti inkam komiyyin nu kigriraowiyin Herot mi saeya siir boinki, kara minam naingwowi, kira pi Jonin iikam baptais haiginuiyiyin siir mwowin pi mobmorni kaigrip haiginki mipi kariir whauugi.

26 Mi saeya hiriinan boina mi ti inkam komii Herotin nu kigriraowiyin siir kwoinin ini hikakar ywokiyin. Mi siyar yaingwowarkaigi, kara bidi iki imbinkiyin mi iikamim saika nidwo aeyim simiirsi warar mi aingwokin. Mi siya ta wiga saiir yai paninsi yiriyu boinsi.

27 Mi bi kimiminkin ti inkam komiyyin nu kigriraowiyin Herotin, siya ina yikropkiyyin, inkam nwirin yaii niniyyin siir Jon siir mwo iir nini kaigriphainakiyim. Mi ti inkamin yaii niniyyin ina yamin, maeyauwa siir higrupkikikaiya saiir. Mi Jon siir nii iir ini kaigriphainaki.

28 Mi Jon siir mwoin mobmorni haiginam. Mi siya ha hainaniyyin mi ta yinisim yinkopaka saiir ini hauuni. Mi ta yin kopaka ya ini saiir apu aiir ini hauuuua, saeya kigam.

29 Mi kamim Jon siir kigna miriyyim sima ta yai aiir wakaekiyim mi sima ina yitim Jon siir piuis biyieya saiir hainakiyam. Mi sima ie ini kikaiyu saiirin. Iriig.

*Jisis siya hauu aeyim kamim 5,000 kim
(Mt 14:13-21; Lk 9:10-17; Jo 6:1-14)*

30 Mi Jisis siir aposel kamim ha swoki haiyug apnaniyyim, sima ini saikar swoki amwoniyyim. Mi sima siir ini boinmauuni miyyim sima miriinaniyyim mi yaiyyim sima boinmimauuim iikamim simiir.

31 Iikam kasa rani, haimii tamii ninap anapim. Mi Jisis siir aposel kamim mi Jisis siyar, sima naeni ii karamaeka. Mi

Jisis siya simiir asi boinkim, humbae! Krīma nami maeyauwa iikam karamaeya saair. Krīma pi u haimiisima nwoki siisi.

32 Mi sima i aiir kwiriirim mi ina yamim simasimar maeyaua iikam karamaeya saair.

33 Mi iikam kasa rani simiir kigwo kwiriigiyim. Mi sima ina yinokninkinkiyim simiirin. Mi iikamim om komii komiyanim ini ta maeyauwa saairim yamim. Mi bii ini simar iwit okwokwokinim. Jisis siya mi siir aposel kam ima, yim mhoiyya yimbiam.

34 Mi Jisis siya mi siir aposel kam ima, sima ha nakuuim mi Jisis siya iikam hoimgakim simiir kigin mi siya simiirsiiyin naingwoyim yok prasae biri kinkin. Sima sibsibnankim inkamki bi kigriraowikim simiirin. Nangaka. Mi siya simiirin digworaekwo kasa biri nowimwarkaiyugin.

35 Iiya bieyin nikiiyamtibin mi siir aposel kamim sima saikar ini boiniu, ta maeyaua inkam karamaeka, bie isi nikiiyam kingiin nwowamtibin.

36 Kira iikamim simiir dikropki sima pi hinda tinda nwoki amtibin iki omim simiir. Mi sima pi nae nwoki sain aeyamtibin.

37 Jisis siya simiirin ina yowarki boinkiyin, simiirin nae kimar hauu ae. Mi sima Jisis siir boinki, kira minam naingwowi krīma umirim kamarim kam nwira K400.00 hainamim nae simiir sain hauu aeyim, aniya?

38 Mi siya simiir sriigi, kimiir waraurin naeyim pariiga nrowi, ha? Kima tikina kignaki. Sima nini kigninokninkinakiyim mi sima boin, krīma bretim iriyyar mi anasu whis ha nrowi.

39 Mi Jisis siya siir aposel kamim simiir boinki, kima ti iikam isid komiyyin simiir boinki sima maeyau maeyau didwowam tib, ta ko kibi aiir.

40 Mi sima hinin hinina yidwonam, nab whirin kamarim iriyyar (100) mi whirin, kam nwis iuur (50).

41 Mi Jisis siya ti bret iriyyarim mi anasu whis iko, siya simiir haiyin mi siya ninomor koua hariir kaoki mi ina boin wadiekiyin. Mi siya bretin haningin yinibimbir priiginki mi siya siir aposel kamim simiir hauugi. Mi iikam imiirin sima nwoki hid hauunamim. Mi anasu whiso iriipi hariinanar mi tirki ina mi inspimspak inoop priiginkiyim. Mi ini iikamim simiir swoki hid hauunamim.

42 Mi sima nae dig nwokiyim mi simiir mhiyim ina yaekiniugiyim.

43 Mi sima bret anasu haimii haimiiyim ina yaepipiru haiginkiyim. Mi nae haimii haimiiyim sima naepipiru haiginkiyim, nibim iuur isa swoki haiginam.

44 Kamim ti bret anasu imiir naeyim 5,000kim. Kasa rani. Hoimgakim. Mi wig yinim hir warar ninkin okim mi sima simiir wara biri mwaingim. Kamim simiirarar mwaingim. Jisis siir kirieya naeyim homgak saeya nwokikim. Iriig.

*Jisis siya whii hirin op idwovar napnikin
(Mt 14:22-33; Jo 6:15-21)*

45 Mi Jisis siya kamim siir kigna miriyyim simiir yikrop kwiriigi sima i aiir kwiriinamim. Mi sima siir biya yamkwokin whii miriyya om Betsaida hiriir iyikidam. Mi siya iikam isid komiyyin simiir nikropkiyam warar mi aingwo.

46 Siya iikamim simiir nikropkiyin mi yio siya mhua hiriir iiyam, siya nhwo hir ini kwisboinu.

47 Mi naiowaka kamim siir kigna miriyyim ini whii hirar yakirir mairibim. Mi Jisis siya ini whiigbid hirar yokworibin.

48 Mi siya kigi opud komiyya simiir i aiir namitiuwua, sima igwir hinin biri kignamkim minan miri idamkim. Mi iya imimar niki oyakwoka biri niki pirkin iuguskika mi Jisis siya opa saiir ida yapamyakwok simiirimin. Siya minam naingwokin, simiir nap haiburgikam.

49 Mi kamim siir kigna miriyyim simar kigwin, siya whii aiirin op idwovar nouwapniyakwoki. Mi simiir kwoinim ha naingwokim, siya wraigi mi iuwi. Mi sima haningi yinkau ankau siirsiyin.

50 Iya sima siir kigwinim mi sima ina yididwinim. Mi Jisis siya biri kimiminkin siya ina yanka boinkiyin, kima kipi nidid! Kima kirie dwowin! Karaigin ti nitin.

51 Mi siya i aiir kwiriinuin mi siya ini simakar ywowin. Mi biri kimiminkika opud komiyya ina digiya. Mi sima ini mouni hanina siinkaokiyim. Mi simiir kwoinim ini warar whriewhriekiyim.

52 Sima biri naingwowoknakim ti bret anasuim Jisis siya hid hauuim iikam imiir. Ningaka. Simiir kwoinim ina niki whriewhrie kripkaiyim. Iriig.

*Jisis siya haiswoniskiiyim iikam makakim om Genesaret hiranim kasa rani,
(Mt 14:34-36)*

53 Mi sima whii aiir iyikidnaidam mi ini om Genesaret hiran maeyau aiir yaka kuu. Mi simiir iya hir yaka kunimborugig.

54 Iya sima i aiir haiburgika mi ti omin siir hiran iikamim sima biri kimiminkim, Jisis siirin ina kigninokninkinwinim.

55 Mi simiir iikamim ina yitirinkiyim om Genesaret siirar. Ta maeyaua sima kua saiirar biri nwokim. Mi iya sima wakaekiya Jisis siya ini hapi nwowin mi simiir iikamim makakim simiirin hini yohaiginam. Mi sima ina hainamim siiram.

⁵⁶ Mi omisisim whiekakim mi om komii ima mi ti omom omomim Jisis siya bidi yapyokii digim. Mi simiir makak iikamim maeyauwa iikam homgaki ninkiniuwiya maket pi saiir hīrar nini haiginiuwi. Mi iikamim ti makak iikam imiir hainaniyim sīma Jisis siiram yikūgi, kira wadie simiir nwokii mi ti iikam makakim simiir inim kiriir yūis aiirarar piki onkwokii mi sīma pi wadieyar nwoki okiyim, aniya? Mi iikam homgakim siir yūis aiir nonkwowim, sīma ini wadieyar ywowim. Mi sīma whiekakarīn, ini wadiekarinar ywokiyim. Irīg.

7

Yidiwi wanwiyae simiir niwiiyin Adi Komii siir siyū komii saika dig biri nwokin

(Mt 15:1-9)

¹ Farisi kamim sīma mi kam nhirim siyū komii ninokninkini ikim, sīma om komii Jerusalem hir haiburgigim mi sīma ini Jisis saika yamwonyim.

² Mi sīma kīg, kamim siir kigna miriyyim sīma pi naei. Sīma inna mīn simiirim bi biri hīsokim mi sīma krimiir yidiwi wanwiyayim simiir siyū iir bi sibgu apkim. Mi simiir inam miyyik biri nwokim.

³ Mi Farisi kamim mi Juda hīran iikam homgak ikim, sīma simiir yidiwi wanwiyae simiir siyū imiirar niki tirkripkaiiyim. Iya simiir inna op hīsok karamae nwowiyim, sīma pi nae niki ae rani. Nīngaka.

⁴ Iya sīma maeyaua nae haiginiya maket saiir namiyim mipi sīma nae sainaki mīpa swoki iti. Mi naeyim sīma hainaniyim sīma pi op nini hīsokni karamae nwowi mi sīma pi nae rani. Siyūim sīma tīriyim sīma siyū whīruwani biri tirikim. Nīngaka. Sīma simiir yidiwi wanwiyayim siyū imiirar tirikim simiir digworaekwowim. Mi simiir digworaekwo whiekakim hīriiyar hīsok digikim. Mobmir mob mi yhi two ikim sīma simiirin bi swoki kimbuwikim.

⁵ Farisi kamim sīma mi kamim siyū komii ninokninkini ikim mi sīma Jisis siir asi sriigim mi sīma ti kamim kiriir kigna miriyyim, sīma krimiir yidiwi wanwiyayim siyūim simiir nap karamae dimusi nwowi? Simiir inam miyyik biri nwokim, sīma isi hīriinar nonkwo aeyim.

⁶ Mi Jisis siya simiir boinki, biya Aisaia, profet inkamīn siya ta yai aiirar niki win boinkikin kimiiramīn. Kīma niksīsaeyakawaiwigim. Siir yokwowa hīnina win boinkika, ti iikam isidin sīma kariir inig iir hainanam boiniyim, sīma yai ara nhinkini. Simiir kwoinim kanaka biri nama-sugim. Nīngaka.

7 Mi kamim simiir siyiu imiirara boinmimauuwiyim mipa boini ta yaiya Adi Komii siirga. Mi sima kariir inigin whisariiya hainani mi sima kariir inig iirim naingwo tibmii rani. Nningaka.

8 Mi Jisis siya simiir boinki, kima Adi Komii siir siyiuin bidi haiburgigim mi ini kimiir yidiwi wanwiyaemi siyiu imiirar napim.

9 Mi siya ina boin taraowamin simiirin, kara ina ninokninkinin kimiir niksisaе siyiuin. Mi kima hiriya naingwowi, ti simiir siyiuin siyiu wadieyaargin. Mi wim kima Adi Komii krimiir Wanin siir siyiuin digumii siir haimriyugigi.

10 Mi panao kara pi kimiir siyiu iir boinmauu wakae haiginiuwi. Biya Moses siya hinina boinkin, kara, kiriir yopii ado sowiirwai yai sibgu wakaeyokna. Mi inkamin siir yopii ad owiir nigbumbuwi mi siirin wi hindara disomaokingi.

11 Mi panao kara pi kimiir siyiu iir boinmauu wakae haiginiuwi. Biya Moses siya hinina boinkin, wim kima hinina boinkin, inkamin umir digworaekwokakin mi siya wa hauuwi siir yopii ad owiirin. Nningaka. Siya wi hauu rani. Mi siya ha boini, ti umirin Adi Komii umirkin kara pi kowiirwai swoki hauu rani. Nningaki, nningakinga.

12 Mi siya ti inkamin wi sowiirwai whindiriraerer haiginiu rani. Nningaka.

13 Mi kima kimiir yidiwi wanwiyaemi siyiuim simiirar napi mi kima Adi Komii siir yaiya saiir wakaeyim pi boriisopi. Mi kimiir siyiu imiirara napama naingwowi. Mi kima ti hiriinan tirim mi kimiir kwoinim hinina naingwowi, kimiir siyiuin kima tiriyin wadieyaargin. Iriig.

Inkamin kwoin biyie nwowiyin mipi miyik nwo rani.

(Mt 15:10-20)

14 Mi Jisis siya iikam imiir yikiuna mi siya simiir boinki, kima ta kariir yaiya saiirar wakae nonkworinugi.

15 Diminin inkam ieya nonkwo haiiyin mi ha naeyin, yo inkamin io siya biri hohaiginiuwikin. Nningaka. Mi kwoin biyeyin inkam siir kwoinaw nwokaiiyin yo nik rani, pi siya tirbumbugi inkam iirin.

16 Inkamin winwo rino kakaargin, siya yaimin diminin ha wakaeyimok.

17 Mi siya ha haiburgigin iikam isid komiiyin siir mi siya ina yamin omaka. Mi kamim siir kigna miriiyim sima siir srii biyan boiniyo yaiya siya boina saiirim.

18 Mi siya boinki simiirin, wim kima windi kimiir kwoinim biri naingwo omokikim, aniya? Mi kima tari biri

ninokninkinkim, diminin inkam ieya nonkwo haiiyin mi ha naeyin, yio inkamin io siya biri hiohaiginiuwikin. Niingaka.

¹⁹ Ti hinin diminim mhi kwoinan tani. Niingaka. Pi dini siyu siir namki. Mi mhoiya pi waisi hir nini iugigi. Ta yaiya Jisis siya boina saiir yaimwokiyaimwowa ya hininga, iki naepai naepaiyim dimin karamaekim kima simiirin hiriya siba siba.

²⁰ Mi Jisis siya ina bointiraowin, diminin inkam siir mhi kwoinaw nwokaiyim mipi idowiya nitinaka mi ti hinin inkamin pi miyik nwo rani.

²¹ Mi kwoin biyeyim inkamni mhi kwoinaw nwokaiyim mipi hiranka hugrimkripnanini mi inkam iirin pi simar tirbumbugi. Mi sima ti siyu biyeyim hinin hinngim, kwoin biye naingwo, hii nanae mi hii tauae mi inkam nitkikaigai aokao mi inkam siyamar naingwona.

²² Wig hainiki nonkwona, kigmair mi digworaekwo biye biye ikim mi niksasae mi hindara mwrakboin mi inkamin siyamar naingwonaeyin mi nwirni dimin mi boinbu mi nantamyiriyir mi whaowae diriraerar.

²³ Ti digworaekwo biye biyeyim inkam siir kwoinaw hir nwokaiyim mi iya sima idowiya nitiyim mipa boiniski. Mi ti hiriinan siyuin inkamin pi biye sima nwowi. Iriig.

*Nu Finisia hiran wiga saeya Jisis siirim naingwo tibmiiga
(Mt 15:21-28)*

²⁴ Jisis siya ha nhingiyin mi ti om iir haiburgig mi siya nu Taia hir nwowim omim simiir yam. Mi siya omaka ira saiir yapninopkainam. Mi siya pi borisopi inkam nwirkn siir kipi ninokninkin. Mi siya asi mi aguprakaiyim wi dig mi owi. Niingaka. Siya wi dig nwo rani.

²⁵ Mi wig ira saeyar wakae Jisis siya ini tir nwowin mi ta wiga saiir yinisim yinugiyina yu biyeyin ini saiir hir nwokaiyin. Mi saiir apua biri kimiminkika ina yitsisaua Jisis siirim. Mi saeya ini siir igmiiga kingiinar ini akai huniya.

²⁶ Saeya ta wiga nu whiranka saeya Juda wig rani. Saeya nu sim Finisia nu komii Siria hir nwowin mi siir hiranka. Mi ta wiga saeya Jisis siirim srinananae saiir yinisim yinugiyina saiir nwowin yu biyeyin siir haiswoniskigiyam.

²⁷ Mi Jisis siya saiirin boiniyo yaiya saiir boinki, krma biyin yinisimim simiir naeyim simiir tiki hauu ae. Krma krimiir yinim simiir naeyim simiir kipi haii mi wra kipi nitkiniugi. Niingaka.

²⁸ Mi saeya ini siir yaiyaka yowarkii boina, Biyan Inkam Komii kiriir yaiya yaimwowainga. Iki wra sima kingiin nwowiyim mi naeyim pi yin ima nae krimkrinkiigii mipi wra ima numimin aei.

29 Mi Jisis siya saiir boinki mi kira ta hinina boina mi kira ha ti swoki am kiriir oma hiriir. Mi yiu biyeyin kiriir yinisima saiir nwowin diyio kara bidi hugitkiigiyein. Mi kariir kirie aeyar nwo haiginiugika kiriir yinisima wadie asi nwokika. Mi kiriir naingwo tibmiya ini kirie ywowaowa.

30 Mi saeya ha swoki ama saiir omaka hiriirin mi saeya ini kigiye saiir yinisima hai hirar whini. Mi ti yiu biyie saiir nwowin bidi yamigusamin. Iriig.

Jisis siya haiswoniskiigikin inkam waeyai wungirwiiyin

31 Mi Jisis siya ha haiburgigin nu Taia hiran om iirin mi siya om Saidon siir om bopwovar yapam. Mi siya ina swoki amin nu haimeii komii whirin Dikapolis hiriir. Mi siya whii Galilia hiriir yapnimbiiyam.

32 Mi sima inkam nwirin Jisis siirim yinkikwona apnam. Siya ti inkamin wungirwii waeyaigin. Mi sima Jisis siirim sriininae, siir ina ti inkam iir hainiwokmaigiyein.

33 Mi Jisis siya siir nikunamin mi iikam imiirin hirar haiburgig. Mi ini sowa sowar ini owouwo. Mi Jisis siir inanan ti inkamin siir win aiir yaka hopkaigi. Mi yaeyapa ha piginkiyin siir ina iir mi ini ti waeyaiyin siir kwiryae aiir yaka hougwokiyein.

34 Mi Jisis siya ninomor kou hiriir kaoki mi siya ina iyaeniskiigiyein. Mi siir kwoinin ha naingwoyimiyein mi siya siir boinki, Efata, ta yaiya Jisis siirar yaiginka. Mi krimiir yaiya hinina boinika, kira wakaeki!

35 Mi biri kimimankin ti inkamin siir wina ina wakaemokiya. Mi siir yaiya ina mi boinomokiya.

36 Mi Jisis siya simiir boinikidukikinki, kima ti diminin inkam nwir kipi swoki boinmauumimin. Mi yim sima ta yaiya siya boin nikidukiya simiir saiir biri swoki wakaekim. Ningaka. Yim sima ti diminin ini siirar swoki haigiririr boinamin.

37 Mi sima ini hindara yanaakiyim mi ina boinin, digworaekwo hoimgakim siya triiyim pi wadie kinar nwowi. Mi siya inkamin wungirwii nwowiyin siir mi diriraerari mi wi wadieyar mi okii. Mi siya inkamin waeyai nwowiyin siir mi diriraerari wi digar mi owi. Iriig.

8

*Jisis siya hauu aeyim iikamim 4,000 kim
(Mt 15:32-39)*

1 Mi ta iya iikam isid komiiyin ina swokini oniyim mi sima nae karamaekim. Mi Jisis siya kamim siir kigna miriyyim simiirim yikiuna. Mi siya simiir boinki,

² kara ti iikamim simiirsi naingwoyimiyoiki iyim kwoim sima kanaka nwokaigiyim. Mi sima nae karamae asi nwokim.

³ Mi sima mhiirima nwowi mi kara simiirin ha nikropki simiir oma hiriirin mi nhirim kingiinanki nitki waeyao, yim wi siyu hir pi napakaigai yamisi.

⁴ Mi kamim siir kigna miriyyim ina yowarkii boinkiyim siir yai aka, ta maeyauwa inkam karamaeka mi krīma naeyim pi papiyankin mi inkiguna haii, ti iikamim simiir hauu aeyamin?

⁵ Jisis siya simiir sriigi, kima bretim pariiga nwokaii? Mi yim ina boinkiyim, krīma bretim iriyyar nhisa nwokaii.

⁶ Mi siya iikamim simiir boinki, nu iir grinkin idwokiyim. Mi siya ti bret iriyyar nhiswo simiir haiiyin mi Adi Komii krīmiir Wanin siirim boin wadieki mi ina yinibimbirpriiginkiyim. Mi siir kigna miriyyim kamim simiir hauugi mi yim sima ina yapninkwokwo hauuwamim iikam imiir.

⁷ Mi simiir antiou sisimim ha mi haiyim mi Jisis siya Adi Komii siirim simiirim wara mi boin wadieki. Mi siya kamim siir kigna miriyyim simiir boinki, sima antiouisimim simiirin warar mi hidninkwokwo hauunamim.

⁸ Mi sima ha nae digiyim mi simiir mhiyyim ina yaekiniugiyim. Mi ti nae haimii haimiyyim sima naepipiru haiginaowidim, nibim simiir swoki haigiyim iriyyar is.

⁹ Ti iikamim sima iriparin 4,000 kim kasaka rani. Mi Jisis siya simiir yikropki mi sima ina yamim.

¹⁰ Mi siya biri kimiminkin siir kigna miriyyim kamim simaka kwirii namin i aiirin. Mi sima nu Dalmanuta hiran maeyau aiirim yam. Iriig.

Farisi nhirim Adi Komii siir dimin komii komiyyim simiir kigam sriigim

(Mt 16:1-4)

¹¹ Mi Farisi kamim sima yai Jisis saikar yinkinwaomwarkii boin. Mi sima siirim boinki, kira ninomorān dimin komii komii nhirim krīmiir wāsiimauu mi krīma nwoki inokninkini kira Adi Komii siir yinisimkin. Mi sima siiram kinankiugim.

¹² Mi Jisis siya ha niyeniskiigiyin mi siir pua ini hikak warar ywokiya. Mi siya ina boinin simiirin, ti iikamim ta ii aiir nwowim, kima ti dimin komii komiyyim simiir kigam dimusi kauwok boinanaekim, ha? Kara kimirin tisa boinkiyin, kara wi yaeya dimin komii komii nhirim simiir swoki diriraerarki rani, ti iikamim ta ii aiir nwowim simiiramim. Nūngaki, nūngakiinga.

¹³ Mi siya simiir haiburgikin, ini i aiir swokani apni kwirii namin whii yarmiya hiriir swoki iyikidnaidamim minkin. Iriig.

Farisi mi Herot sima niksisaekim simiir mi simiir yaiya ini ti yisin bret niyopiiniyin siir hiriinan ywowa
(Mt 16:5-12)

14 Mi kamim siir kigna miriyyim sima pi naingwo owou-ugikim. Mi sima bretim wara biri ninkin hainanikim. Niingaka. Mi sima bretim hara nwokai twonau hirin.

15 Mi Jisis siya simiir boiniyokin, kima sibgu mintirao! Farisi kamim simiir diminin bret niyopiiniyin yisin wi siir kipi kigna diriraerar. Mi Herot siirin iriipi hiriinan. Mi kima ti simiir hiriinan siyiuin siir kipi nap!

16 Mi sima sima whrie boinam, krima bret karamaekim mi siya ta yai hinina krimiir asi boinkikin.

17 Jisis siya ina ninokninkinin siyiu biyieyin inkam nhirim sima tiriyin. Mi siya simiir boinki, kima hinin yai dimusi whrie boini, krima bret karamaekim? Mi kima tari biri naingwowoknakim? Mi tari kimiir kwoinim ini hu habni kwoinan ywowim, aniya?

18 Kima nhwokakaingim mi kimiir nhwoim ti digworaekwo imiir kig rani, aniya? Kima wingakaingim kimiir winim wakae rani, aniya? Mi tari kimiir kwoinim ini yaingwo owouu iuguskiyim, aniya?

19 Mi iya kara ninibimbir pruginim bret iriyyarim 5,000 iikamim simiirim mi kima nibim pariiga haigii ti bret haimii haimiyyim kima naepipiru haiginim? Mi sima boin, nim krima nibim iuur isa yae haigi.

20 Mi iya kara ninibimbir pruginim bret iriyyar niswo 4,000 iikamim simiirim, kima nibim pariiga yiu haigi ti nae haimii haimiyyim kima naepipiru haiginim? Mi yim ina boinim, krima nibim iriyyar isa yae pipiru haigi.

21 Mi Jisis siya simiir boin mi kima tari kariir kirie aair biri ninokninkinkim, aniya? Iriig.

Jisis siya haiswoniskigiyin inkam nwirin om Betsaida hirankin

22 Mi sima om whirin Betsaida hiriir yimbiam. Mi hiran inkam nhirim sima inkam nhwokwisae nwirin Jisis siiram yinkikwona apnam. Mi sima Jisis siirim boinki, kiriir ina ti inkam nhwo kwisaeyin siir donkwoki.

23 Mi Jisis siya siirin om mwisa hiriir yinkikwona apnam. Mi siirin haningin yasaiginugi Jisis siya. Mi siya siir ina siir yaka onkwoki mi siya ina srugiyin siirin, kira digworaekwowim ina kigomokiyim iyie? Niingaka. Aniya?

24 Mi tiki inkamin siir nhwonain ina kigomokiyin. Mi siya boin, kara inkam nhirim simiirin ina kigim. Mi siya boin, kara simiirin paenan kigi mi sima ina napriririm.

25 Mi Jisis siya ina ina swokini onkwoniyin ti inkamin siir nhwo iir. Mi taka iya ti inkamin ini hanngi sibgu anaokigomokiyin. Mi siir nhwonain ini baimiyakinkiyin. Mi digworaekwo hoimgakim siya kigiyim waugi biri kimirkaigikim. Nningaka. Ini idowiyar ywokiyim.

26 Mi Jisis siya ina yikropkiyin siir omaka hirir. Mi siya ina boinkiyin, kira pi om hir kipi swokini apririr iu. Pi kira namkin mipi kiriir omaka dapiiyam iuguski. Iriig.

*Pita siya boinkin Jisis siya Kraiskin
(Mt 16:13-20; Lk 9:18-21)*

27 Jisis siya kamim siir kigna miriiyim simaka nhinam, ti omisisimim ti om komii sowiir kingiin nwowim, Sisaria Filipai simiirim yam. Mi Jisis siya siyu hirar yap srii yam kamim siir kigna miriiyim simiir, ikamim sima kariirin panina naingwokim, ha?

28 Mi sima siirin ina boinkiyim, nhirim kiriirin hinina dapikim, kira Jonin baptaisiyin siya. Mi nhirim hinina dapikim Ilaija mi nhirim sima hinina boini, kira profet inkamkin.

29 Mi Jisis siya simiir srii mi wim kima kariirin panina naingwowi? Mi Pita siya siir yai aka hinina yowarki boinki, ni kira Kraiskin, inkamin inkam whinkinsiis haiginuwiyn mi siya.

30 Mi Jisis siya simiir boinikidukikinki, kima ti diminin inkam nwirin kipi swoki boinmausran. Iriig.

Jisis siya min boinmauugin siya nao nami mi siya ninsiin idwo aeya

(Mt 16:21-28; Lk 9:22-27)

31 Mi Jisis siya hanngin boinmauubwakainam kamim siir kigna miriiyim simiirin. Mi siya boin, ninomor kou hiranki nitin inkamin karaigin. Mi kara wi hik kimbipisu kasa hai rani. Mi inkam adiyaowaeyin siyu komii kigiraowiyim mi inkamin naemin krimiirsi ninkin imiyyaeyin Adi Komii siir pris mi kamim Adi Komii siir siyu komii iir ninokninkin ikim. Mi sima wi digiumii kariir haimriyugigi. Mi kariirin wi sima nisomaoki. Mi ii kwoimaka kara wa swoki insiin idwowi ie hirankin. Kara ini kimiir inkam komii yauni oniyin mi ini inkam kinar swoki owin. Jisis siya hinina boinkikin.

32 Yaiyim Jisis siya boinim, siya biri nimprio boinkin. Nningaka. Siya ini idowiyar boinmauu wakaekiyin, siya biri nimprio boinkin. Nningaka. Mi Pita siya siir yikiunanam mi siya ini siir yani ikiuin.

33 Mi Jisis siya ha haiyug kaokiyin kamim siir kigna miriiyim simiir mi siya Pita siir ywo io. Mi ina boinkiyin, Setan kira kariir digiwa damki! Kira Adi Komii siir bi

ninokninkinkin. Nningaka. Kira inkami kwoinin siirarar ninokninkinkin.

³⁴ Mi Jisis siya iikam whiekakim simiirim yikiuna, sima siirim nitim. Mi kamim siir kigna mriiyim simiirim warar yinkin ikiuna. Mi siya simiir boinki, inkam nwirin kanakar niti mi siya siir digworaekwowim simiiram kipi naingwokwonanae ti aingwo owou. Mi siya siir piu aiirsi kipi naingwoyimiyok mi siir piu hik kimpipisukak dwo. Mi siya ti paeyin hiiniya niriio ninkinin kara haiyin siir hiriinan hik aiir haii mi siya kariir mhoiia wi haini wit.

³⁵ Mi inkamin siir piu aiirsiya naingwoyimiyoknanaeyin mi tiki inkam hiriinanin siya wi omwai waiya rani, siya wa kigugu iuguskii. Mi inkamin siyama naingwona karam nwowiyin mi naonam minsi nidid karamae nwowiyin yio wi hiriyar nokwoyokiyokii.

³⁶ Mi inkamin ti nuin siir digworaekwo hoimgakim simiir haii mi siya ha nao nami mi ti digworaekwo whiekakim siirin wi simar whin diriraerar naowidi, aniya?

³⁷ Ti inkamin digworaekwo hoimgakakin mi siirin wi sima swoki saininiyoknanaowidi omwai waiyamin? Nningaka.

³⁸ Ti iikamim tiki nwowim sima siyu miyik tir tani, simiir iga hinda tinda nokwowikim mi sima Adi Komii siir yaiya digiumii haigingigi. Mi inkam nwirin krimaka nwowi mi siya yaewan kindiyu wani mi siya kariir yai aiirin warar mi kindiyu wani. Karaigin ti inkamin ninomor kouanin biya kimiir tir nikauni onakiyin. Mi mhoiia kara swoki iti nua tiriir mi kara wi yamdiyar swokauni kindiyu wani ti inkam iirin. Mi iya kara swoki iti mi wi kariir Adi Komiiyin siir dimin kirie komiiyin paenan nuwiyaiyin, wi saikar ninkin iti. Mi Adi Komii siir paekwosimin kintid kintidnanim ninomor kou hiranim wi saikar ninkin owi. Iriig.

9

¹ Mi Jisis siya simiir boinki, kara kimiirin yaimwowa boinkii, ti kam nhirim krimaka nokwoim, sima wi niki ao rani. Nningaka. Wa niki owi. Mhoiia wa kigwini Adi Komii siya wi iikam hoimgakim simiir Biyan Inkam Komii nwowi simiir kigriraowam. Mi siir kirieya wi warar ninkin iti. Iriig.

Jisis siir piu ya ini saa yimbiamkiya

(Mt 17:1-13; Lk 9:28-36)

² Mhoiia iiyim iriayar kwira yamki mi Jisis siya ina yikiunamin Pita Jems mi Jon simiirin. Mi sima mhu whirin siir iinainam. Ti mhuin haruwa rani, ini kougi kou hirar nwowin. Mi simasimar ini owu ti mhu iirin. Mi Jisis siir piu ina kisinakiya simiir whwonkam idar. Mi siya ini yaeya piu ywokiya.

³ Mi siir yiuis minim ini whisinin ywowim mi sima ini namamiinan ywowim. Inkamkin hisokiyim yiuisim hiriinan whisinin biri swoki imbiyamikim. Nungaki, nungakanga.

⁴ Mi Ilaija Moses sowa bidi bidinan inkamko mi sowa warar yimbiyam. Mi sowar ini kigu sowa Jisis saika boina.

⁵ Pita siya ti hiriinan diminin siir kigin mi siya ina boinkiyin Jisis siir, dimin taemin nowomwarkaiyuan inkam! Wadieka, krima tirirar nwowim mi krima amirim kwoima mirii ira Mosesnika mi ira Ilaijanika mi ira kiriirga.

⁶ Sima tiki kam nwoimim ini nididkakar ywokiyim. Mi Pita siya taka yaiya nhin nhin asi boinkikin.

⁷ Mi wau kwira ha nita simiir yauni kiikiirinuni. Mi yai kwira waunau hirar yimbiyamki ina boinkiya, tikin kariir yinisimkin kariir kwoinin ini siiramar naingwokwonanaeyin, kima siir yaiya saiir wakae.

⁸ Mi kamim siir kigna miriyyim sima ina dikaoraekaokiyim mi sima inkam nwir biri ninkin kigim. Nungaka. Sima Jisis siirar kig, simaka saisar nwowi.

⁹ Mi mhiukiu hir haiburgigim mi ha niuunaiiniyim mi Jisis siya ina swoki kauwok boin taraokiyin. Ti diminin kima kignamin wi inkam nwirni kipi swoki boinmauumimin. Nungaka. Kima kariirama tiki o. Inkamin ninomor kouanki nitin kariiram. Iya siya naonami mi siya swoki insiin idwowi ie hirankin mi wi haninggi boinkiki ti diminin kima kigin.

¹⁰ Mi sima ini ta yaiya saiirar yaingwokwokaiyim. Mi simasimar boin, saeya ta yaiya ie hiranki ninsiin idwonaniya saeya dimu yaiga, ha?

¹¹ Mi sima Jisis siir srii, sima ti kamim siyu komii ninokninkiniyim sima hiniin dimusi boinkim, biyyin wi Ilaija siya niti, ha? Mi inkamin krimiir whinkinsiisiyyin Mesaia yio wi mhoyiya niti, ha?

¹² Jisis siya simiir boinki, hiiipa! Kaimwoairga. Mi bi wi Ilaija siya niti digworaekwo hoimgakim simiir diriraerarkwokinam. Yokwo Komiiya ya hiniina boinka, ti inkamin ninomor kou hiranki nitin siya iriipi hiriinan yaigakin. Ta Yokwo Komiiya saeya hiniina boinkika, ti inkamin ninomor kouanki nitin, wi hikpai hikpai kasa hai rani. Mi sima siirin wi yai miyyik swoki boin tani, aniya?

¹³ Kara kimiirin tisa boinkiyin, Ilaija siya bidi yitin. Mi kamim simiir kwoin imiirarar napim mi sima siirin siyupai siyupai haninggi turbumbuninkin haiginu. Mi Yokwo Komii saeya hiniina boinka Ilaija siirin. Iriig.

*Whran nwirin yiu biyekakin Jisis siya haiswoniskigigin
(Mt 17:14-21; Lk 9:37-43a)*

14 Mi ti kam nwoimim ina swoki itim, ti kam nhirim Jisis siir kigna miriyyim simiiram. Mi sima ini simaka swokini owiuwim. Mi sima kig, iikam isid komiyyin simakar nwowi. Mi kam nhirim Adi Komii siir yai ninokninkiniyyim sima Jisis siir kigna miriyyim kamim, simakar ninkinwamwarkii boini.

15 Mi ti iikam hoimgakim sima Jisis siir kigwinim mi sima ina yanaawinim. Mi sima siirim iwitnam. Mi sima siir ini boiniu, hie! Akamwai!

16 Mi Jisis siya kamim siir kigna miriyyim simiir sriigi, kima ti kamim Adi Komii siir yai ninokninkiniyyim simaka dimu yai boinaikim, ha?

17 Mi inkam nwirin ti iikam isid komiyyin simakar nwowin mi siya Jisis siir yai aair wakae boinki, hae, dimin taemin nowomwarkaiyuan inkam! Yinisimin yiu biyie waeyai mikrimin ini siir nwowin. Mi kara siirin kiriirim asi nikiunanikin.

18 Inokiinokin ti yiu biyeyin pi siir piu iiyam mi siirin pi siya nitirimtiowi. Mi siir yaiya yaeyopa hapi whopiigi nakii ibirgini. Mi siya siir big imiirar swoki aegiyimgiyiki. Mi siir pua iki kirie namwoiwuyim, swoki onkwo sipkaiyim. Nningaka. Mi kara kiriir kigna miriyyim kamim simiirim boinkin, ti yiu biyie iirin sima mi haiswoniskiigiyim. Mi sima dig biri nwokim. Nningaka.

19 Jisis siya ta yai aair wakaeyin mi siya iikamim simiir yaiyaka yowarkii boinki, kima ti iikamim naingwo tibmii karamaekim! Nningaka. Wim kima ti hinin hikim kariir hauwi. Kara iiyim kimaka wi pariiga nwowi ti hik imiir haiyim, ha? Kima yinisimin kariirim wikiu nanani.

20 Mi sima ti yinisimin Jisis siirim yikiunani. Mi yiu biyeyin Jisis siir kigin mi ti yinisim iirin haninggi haigitirimtio. Mi yinisimin nu iirar yikiwariyimi yokin mi ina diwartaewar-namin. Mi yaeyop biyieya hapi whopiigi nakii ibirginkin siir yaiya.

21 Mi Jisis siya siir ad iir sriigi, iiyim pariigim siya hiriinan nwokaiyim, ha? Mi siir adin ina boinkiyin, iya siya yinisim sapisapar nwowin saiirar nwobwakainakin.

22 Inokiinokin ti yiu biyeyin siya haigitirimtio nanaei siirin mi pi paeya mi itkaigi mi pi opa mi itmaigi siya siir tio aokiyamar tirkin. Mi kira dig nwowi mi kira krimiirsi daingwoyimi yok mi krimiir whindiriraerar haiginu!

23 Jisis siya boinki siirin, hiipa! Kaimwoka! Mi kira ina naingwo tibmiyyin siiramin, aniya?

24 Mi ti yinisimin siir adin biri kimiminkikin ina kauwokiyyin kara bidi yaingwo tibmiyyin mi kariir naingwo tibmiya komii rani! Kira kariir naingwo tibmiya saiir kinsis haiginugi kirie nwokiyam!

25 Mi Jisis siya kig iikam isid komiiyin namwoniyin. Mi siya ti yiu biyeyin siir asi nikwao boinkikin, kira ti yiu biyie waeyai wiingirwii tirbumbu haiginuwiyin kara kiriir boinki, kira ti yinisimin siir duguski. Yio hinin kipi tirbumbu haiginu. Mi kira siir piu kipi swoki omimin.

26 Mi yiu biyeyin ina dikauraekaukiyin. Mi siya ti yinisim iir haigitirimtiogig. Mi siir pua ina yinkinimnisnakiya mi siya ina yamin. Mi ti yinisimin siir pua ini naoni punan ywokiya. Mi iikam nhirim sima boin, siya bidi yaonamin.

27 Mi Jisis siya siir ina aiir nonkwo kininsiin okwokiya mi siya ina yinsiin okwokiya.

28 Mhoiyya Jisis siya omaka namin mi kamim siir kigna miriyyim sima ina sriyyim siirin, krma dig nwo karamae dimusi nwowi? Yiu biyie simiir ninimniskiiyim, ha?

29 Mi siya simiir boinki, Adi Komii siirim srii boina sasairga ti yiu biyie siir niniskiiyiin, dimin whirin dig nwo rani. Iriig.

*Jisis siya kwisaka ina swoki boinin siya wa naonami
(Mt 17:22-23; Lk 9:43-45)*

30 Mi sima ti om iir haiburgigim mi nu Galili hiriir yapriokinam. Mi Jisis siya pi borisopi inkam nwirkin siir ninokninkinim, maeyauwa siya nwowa.

31 Mi siya kamim siir kigna miriyyim simiirin haniingii sibgu siboboiniu haiginu, inkamin ninomor kouanki nitin siirin wi siya nikropki simiiram, sima nisom aokiyam. Mi siya iyyim wi kwoima nwokwowaki ienau hirin. Mi siya wa swoki insiin idwowi.

32 Mi sima biri ninokninkinkim ta yaiya siya boina. Mi sima siir sriyyam tirkim mi sima ini siirsi swoki ididim. Iriig.

*Yipikin siya kougikou nwowin, ha?
(Mt 18:1-5; Lk 9:46-48)*

33 Mi sima om Kapeneam hiriir yimbiyam. Mi sima omaka bidi yapninopkainamim mi Jisis siya kamim siir kigna miriyyim simiir ini sriyyu, kima siyyu hirin dimu yai napboinainikim, ha?

34 Mi sima ini yai mikrimar yokwonainmimikim. Yim sima siyyu hirin min napboinainikim, yipikin krimiir kou nwowin, ha?

35 Mi Jisis siya ha nidwowin mi siya kam iuurnwiso siir kigna miriyyim simiirim yikiuna, sima nitim siirim. Mi siya ina boinkiyin, inkamin kimiir kou nwowam naingwowi mi siya wi siyamar kipi naingwona. Siya hinina daingwo, an kara iikamim simiir aowa dwo.

36 Mi siya yinisim sapisapin nwira yinkikwona apnani mi simiir bopwoniya hinar ini okmwirin okwoni. Mi Jisis siya yinisimin siir ina aiir yonkwo mi siya simiir boinki,

37 Inkamin kariirim naingwowi mi siya yinisim nwir kigriraowi mi siya kariirarar kigrirao haiginu rani. Nningaka. Siya Adi Komii siirin wara mi kigriraowi, siya nikropkikin kariirin mi kara ha nitkin. Iriig.

Inkamin io krimiir nwo karamae nwowiyin mi wi krimiir nomiiyau nwowi

(Lk 9:49-50)

38 Jon siya Jisis siir boinki, dimin taemin nowamwarkaiyuan inkam! Krima inkamin nwira kigi, yiu biyeyim simiir ninimniskiyin kiriir inigin siir kirie aair. Mi siya krimaka biri namasugin mi krima siirin asi boinikidugin siya wi yiu biye pi ninimniskiiisi.

39 Jisis siya Jon siir boinki, krima siir kipi nikidu! Inkam nwirin kariir inig iir tiri dimin komii whir mi siya kariirin wi yai biye wara ninkin boin tani.

40 Inkamin io krimiir nwo karamae nwowiyin yio siya krimiir nomiiyaugin.

41 Kara kimiirin yaimwovar boinki, wim kima Kraisni isidgin mi inkam nwirkin kimiir hauu kwiyaei op mi ti inkamin digworaekwo wi ta mai aairsi haii. Mi ta yaiya, ya yaimwoka. Iriig.

Siyu biyeki nipiyaokiigin inkamin siir naingwo tibmiiya
(Mt 18:6-9; Lk 17:1-2)

42 Mi inkamin ti yinisimin siir whinkiyopsibgi haiginuwi, ta naingwo tibmiiya Adi Komii siiram saiirin mi bi siya mi aonami yai karamaeka. Mi ti hariinan inkamin siiramin siya komii nhira hai siir ni iir nomborugiyam. Mi siirin wi whi komii solwara hir tani omboru kimai whiridgi.

43 Mi kira ha naingwowi in kiriira saiirin siyu biye ti tirhaiginu mi kira saiirin kaigrip itkiigi. Mi kira ina kwiruwa sasa mi onami ti omin Adi Komii siya kigriraowiyin siir iikam whiekak imiir siirin wi wadieyar mi owi. Mi kiriir ina kwiso hariiyar nwokripkaii mi wi siyu biye sowa tiri. Yio ti hariinan siyuin, siyu miyik rani. Mi kiriirin wi sowa nipiyaokinami maeyauwa paeya nutingi karamae nwowiya saiir hariirin. Mi tariigina ya miyik rani.

44 Mi ta maeyauwa saiir hiran iiyim biri swoki aokaowikim. Nningaka. Mi wi inkami kip sima naei. Mi paeya hir mi iuiya, biri swoki iutingimiminika. Nningaka.

45 Mi kira ha naingwowi iga kiriira saiirin siyu biye ti tir haiginu mi kira saiirin kaigrip itkaigi. Mi kira iga kwiruwa sasa mi onami ti omin Adi Komii siya kigriraowiyin siir iikam whiekakim simiir mi siirin wi wadieyar mi owi. Mi kiriir iga kwiso hariiyar nwokripkaii mi wi siyu biye sowa tiri. Yio ti hariinan siyuin, siyu miyik rani. Mi kiriirin

wi sowa nipiyaokiinami, maeyauwa paeya niutingi karamae nwowiya saiir hiriirin. Mi tariigina ya miyik rani.

⁴⁶ Mi ta maeyauwa saiir hiran iiyim biri swoki aokaowikim. Niingaka. Mi wi inkam kip sima naei. Mi paeya hir mi iuiya, biri swoki iutingimiminika. Niingaka.

⁴⁷ Mi kira ha naingwowi nhwona kiriirin siirin siyiu biyie ti tir haiginu mi kira siirin habitkigi. Mi kira nhwona nhiruwa sasar mi o nami, omin Adi Komii siya kigriraowiyin digworaekwo whiekakim simiir, wi wadieyar mi owi. Mi kiriir nhwona nhiswo hiriirar nwokripkaii mi wi siyiu biyie sowa tiri. Yio ti hiriinan siyiuin miyik rani. Kiriirin wi sowa nipiyaokiinami maeyauwa paeya niutingi karamae nwowiya saiir hiriirin. Mi tariigina ya miyik rani.

⁴⁸ Mi ta maeyauwa saiir hiran iiyim biri swoki aokaowikim. Niingaka. Mi wi inkam kip sima naei. Paeya hir mi iuiya, iriipi hiriinan bi swoki iutingimiminika. Niingaka.

⁴⁹ Paeya wi iikamim simiir idwovar nikrimkrinkinami wa krima nikrimkrinkiniyin siir hiriinan.

⁵⁰ Wa siya dimin wadiekin. Mi wa siir hiiya dig nwokiyyim mi kima wi panina swoki tiri ti wain siya hiigak swoki okiyim? Kimiir kwoinin hii karamae nwowiyin wain siir hiriinan kipi nwo. Niingaka. Kima ti wa kibiyin hiigak nwowiyin naemin sibgu pridaiyin mi krimiir kwoinin hiriinan dwo. Mi kima, kimiir nomiiyauim simaka kwoin hiinsima nwoki owi. Iriig.

10

Jisis siya wig haniki nonkwonani siyiuin siir boinmimaugin

(Mt 19:1-12; Lk 16:18)

¹ Jisis siya ta maeyau aiir haiburgigin mi siya ina yamin Judia simiir nu komii iir. Mi siya Jordan ie mirmii hiran om imiir yam hir nwo imiir. Mi iikam hoimgakim ina swoki itim ini saikar swoki amwonyim. Mi siya inokainokin simiirin Adi Komii siir yayim biya siya niki owomwarkaiyyuim mi ini simiirar swoki owomwarkaiyyuin. Siir siyiuin hiriirar tirikin.

² Farisi sima ha nitim mi sima Jisis siiram ini ikunani. Mi sima siir srii, krimiir siyiuin wadieki pi yamisi owin siir wig aiir sopkiyyim, aniya? Mi sima Jisis siiram kinankuwam tirkim.

³ Mi Jisis siya ina yowarki boinkiyin simiir yai aiirin, siyiu komiyyin biya krimiir brougaeyin Moses siya hauugiyin krimiir mi siya panina boinkikin, ha?

⁴ Mi sima boin, Moses siya wadie bidi ywokiyyin. Inkamin yokwo win hauugi siir wiga saiir sopkiyam mi saeya wa swoki ami saiir pomou adim.

⁵ Mi Jisis siya simiir boinki, kima pi nantamyiriyirkim kimiir siyu inakar. Mi Moses siya ti siyu komiiyin kimiirin yokwo hiriinansi win hauugikin. Siya Adi Komii siir siyukin tani. Niingaka.

⁶ Bidi bidiniyarin Adi Komii siya nonkwokwokiym digworaekwo hoimgakim mi siya ina yinkin onkwokwokiym wigkam sowiirwai warar.

⁷ Mi kamın siir yopii ad owiir asi haiburgigi mi siya siir wigaka asi namasu kripkaii.

⁸ Mi sowa wi piu kwiruwar nwowi. Mi sowa wi yapa yapa nwo rani. Niingaka. Siya mi saeya sowa wi hinina nwo rani, yapa yapa. Niingaka. Sowa wi piu kwiruwar nwoiski.

⁹ Diminin Adi Komii siya nokiyopmasugiyin inkamki siir nikripim wi dig nwo rani.

¹⁰ Mi mhoiia sima omaka hiriir swoki amim mi siir kigna miriiyim kamim sima srii siirin ta yai aairamin.

¹¹ Mi siya simiir boinki mi ti inkamin siir wig aair sopkii mi siya yaeya wig nonkwonaei, yo ti kamın siir wig aair sopgigin. Mi siya siir biyan wig aairin siyu miyik biri tarkikin.

¹² Mi wig ira saeya saair kam iir sopgigi mi yaeya kam nini owiwi mi ta wiga saeya pi sopgika saair kam iirin. Mi ta wiga saeya saair biyan kam iirin siyu miyik biri turgika.

Jisis siir dimin miyik miyikim yinisisimim simiir hauu piuai haiginiugim piuainan

(Mt 19:13-15; Lk 18:15-17)

¹³ Mi sima yinisisim sapisap nhirim Jisis siirim yinkikwona apnani. Sima minam naingwokim, siir ina simiir nonkwokiym. Mi kamim siir kigna miriiyim sima io simiir ywoki.

¹⁴ Jisis siya hiriinan kigiyin siir kwoinin miyik biri naingwokikin. Mi siya simiir boinki, kima ti yinisisimim simiirin kariirim kignankinki yimbi niti kariiram. Kima simiir kipi nikidu naowid. Adi Komii siir omin digworaekwo whiekakim simiir kigriraowiyin ti hiriinan yinisisimim simiirgin.

¹⁵ Kara kimiirin yaimwowa boini, inkamin Adi Komii siir omin digworaekwo whiekakim simiir kigriraowiyin siir namim naingwowi mi siir naingwo tibmiiya yinisisim pragakni kwoinan dwo. Mi Adi Komii siya wi siirar sibgu kigriraowi. Mi siir kwoinin hiriinan nwo karamae nwowi mi siya wi ti omin siir napninopkainam tani. Niingaki. Niingaka.

¹⁶ Mi Jisis siir ina simiir yonkwo. Mi siir ina ha nonkwowa mi siya simiirin ina whinkinsiis haiginiuin. Iriig.

*Inkamın digworaekwoki naokingugunankai ikın
(Mt 19:16-30; Lk 18:18-30)*

17 Jisis siya ha napnamın mi inkam nwırin siirim iwit nani. Mi siya ogmwo siir igmiiga kingiina ini akai hıuni. Mi siya siir srıigi, dimın taemin nowomwarkaiyuwan inkam kibi! Kara wi panına tiri kwoınbudin omwai waiyayokiyokıııyın inokıınok siir haiyamin, ha?

18 Jisis siya siir boınki, kira kariirin inkam wadie dimusi nikiugin, kiriir kwoınin ha naıngwokin kanakanairgi niuwi inkam wadieyin, aniya? Adi Komii sasairgin inkam wadieyin.

19 Kira ti siyiu komııyın siir bıdi yınoknınkınin: Kira inkam kipi nit mi wig kipi sop mi kira hi kipi tauae mi kira inkam nwırni kipi nıksısae boın hıuriyu. Mi kira kiriir yopii adwo sowiirwai aowa dwo.

20 Mi ti inkamın siya Jisis siir boınki, dimın taemin nowomwarkaiyuwan inkam! Kara yınısım sapisapar nwonaniyın mi tisa nadıgnıyın. Kara ti siyiu komııyın siirar napikın.

21 Jisis siya siir kigin mi siir kwoınin ina yaıngwo bunan siirsi. Mi siya siir boınki, dimınin whir tir karam kira nwowın. Kira kiriir digworaekwo hoıngakım tını hainaki inkam nhirım sima sainım. Mi kira umır simiir haii mi wi inkam paeprikabım simiir hauu. Mi mhoiıya kira Adi Komii siir omın siya kigrıraowiyın digworaekwo hoıngakım simiir, siir hirın wi dimın miıyıkakar mi owi. Mi kira kariir mhoiıya wit.

22 Ti inkamın ta yai aiir wakaeyın mi siir whwonkamın miıyık biri swoki onamkın. Mi siir kwoınin ini hikakar ywokiyın. Mi siya hikak dimusi biri nwokin siir digworaekwowım kasaki waeyao.

23 Mi Jisis siya ina kaoyokiyokııgiyın. Mi siya kamım siir kigna mırııyım simiir boınki, inkamın digworaekwo hoıngakakın siya wi mınan mırıınami Adi Komii siir omın siya kigrıraowiyın digworaekwo hoıngakakım siir napnınopkainamım. Whısarii rani, simiir kwoınım ini simiir digworaekwo imar nwowım. Sima pi boriısopi inkam nwır hauwım.

24 Mi kamım siir kigna mırııyım sima ta yai aiir wakaeyım, sima ini hinda yanaakiyım. Mi Jisis siya ina swoki owarkıı boınkiyın simiir yai aiirin, ti yınısısımım inkamın Adi Komii siir omın siya kigrıraowiyın digworaekwo hoıngakakın simiir kigrıraowiyın siir hırıir nami, siya wi mınan mırıı nami.

25 Mi hab saeya tidıyınin yıuis paniyın siir no iir nınopkainamım wi dig nwo rani mi inkamın umır digworaekwo whiekakakın siya wi ta haba mınan saeya mırııya saıir hırıınan miı mırıı rani. Nıngaka. Siya wi miı

komiigi komii mirii nami Adi Komii siir omin digworaekwo whiekakim simiir kigriraowiyin siir hariir namamin.

²⁶ Mi kamim siir kigna miriyyim sima ini hindara yanaakiyim. Mi sima, sima sima yomboin amboinam mi hiriinanki niuwi mi wi nhinga haii kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyyin inokainok, ha?

²⁷ Mi Jisis siya simiir kaokiyin mi ina boinkiyin, inkam wi dig nwo rani. Adi Komii krimiir Wanin siya wi digar nwowi. Adi Komii sasar whinkinsiis haiginuwi siirin, ti dimin taeminim.

²⁸ Mi Pita siya Jisis siir boinki, wakae! Krima digworaekwo homgakim bidi haiburgigim mi krima tisi kariir mhoiyya nitim.

²⁹ Mi Jisis siya boin, kara kimiirin yaimwowa boini iikam whiekakim kariirim naingwo tibmii mi ha haiburgigi ti digworaekwo hiriinanin, omaka, nomiiyau yokman, apu, adi, yinisim mi numir

³⁰ mi Adi Komii siya kimiirin wi hiriinan, digworaekwo homgak imiirar swoki hauu kaiyuwi, kamim kariir kigna miriyyim kimiirin. Mi kima wi dimin kasa hai rani. Wi ti hinin digworaekwowim simiir hai. Omaka nomiiyau, yopii, yokman, yinisim mi numir, taka iyya kam nhirim siyu biyie wi kimiirar mi tirbumbugi. Mhoiyya kima wi kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyyin wi siir haii.

³¹ Mi tariinanin kam nhirim inigak nwowim mi sima mhoiyya simiirin wi aowa nikworinugigi. Mi ti kamim aowa nwowim, mhoiyya wi inigak sima nwowi. Iriig.

*Jisis siya kwoimaka ina swoki boinin siya nao nami mi siya wa swoki insiin idwowi
(Mt 20:17-19; Lk 18:31-34)*

³² Sima om komii Jerusalem hariiram yapnam mi Jisis siya simiir biyya yamkwokin. Mi kamim siir kigna miriyyim sima ina yanaakiyim. Mi ini sima simar yomboin ididnamim. Mi iikamim simiir mhoiyya napkiyim sima ini nididkakar mi owim. Mi Jisis siya kam iuur nwiswo siir kigna miriyyim simiir yikiuna. Mi siya simiirin haninggi boinmimauu diminin mhoiyya siir tiranin.

³³ Mi siya boin, wakae! Tariinanin krima om komii Jerusalem siir niyyami. Mi prismi yaowae adim mi kamim siyu komii ninokninkini ikim mi sima inkamin ninomor kouanki nitin saikan wi yaigaka mi owi. Mi sima wi siir nisomaowama boinaii. Mi sima wi Juda iikam tani wi simiiram nikropki sima nisomaowam siirin.

³⁴ Mi sima siirin yai bibiyie wi haninggi mi boinaiginuwi. Mi yaeyop wi siir mi yasi mi siirin wa mi tiowi mi siirin wa mi itaoki. Mi siya iyo wi kwisa nwokwowaki ienau hirin. Mi ii kwoimaka siya wa swoki insiin idwowi. Iriig.

*Jems Jon sowa inig komiigak nwowam sriigo
(Mt 20:20-28)*

35 Mi Sebedi siir yinisim nwiswo Jems Jon sowa Jisis siirim yit mi siir ini boini, dimin taemin nowomwarkaiyuwan inkam! Mi krira dimin whirin kiriir sriiyam mini. Mi nikrira minam naingwowi ti diminin kira kiriir tirkiyim.

36 Mi siya sowiir boinki, kowa dimuam naingwowi, kara kowiirin dimu minkiyim?

37 Mi sowa siir boinki, iya kira Adi Komii siir om hiran digworaekwo hoimgakim simiir kigriraowi mi kira kiriirin wi haningin dimbingi, nwirin wi iniga dikmwon idwo mi nwirin wi yaioyaeya timi okmwon idwo.

38 Mi Jisis siya sowiir boinki, kowa tari biri sibgu ninokninkinko ti diminin kowa sriiyin kariir? Mi kowa ta hika kara haiya sair hiriinan hika wa haii? Mi kowa wi digar nwowi ti mob opkakin kara kwiyaeyin siir kwiyaeyim? Mi kowa wi digar nwowi kariir hiriinan op baptaisim, aniya?

39 Mi sowa siir boinki, nikrira wi digar nwowi. Mi Jisis siya sowiir boinki, kaimwoka ti op mobin kara kwiyaeyin mi wo kowa wa timi kwiya. Mi ta opa kara baptaisa, wo kowa hiriinan wa timi baptais.

40 Wi nhinga namisi idwowi kariir iniga mi kariir yaioyae aka. Ti diminin yo kariir dimin tani. Nningaka. Wi Adi Komii krimiir Wanin siyar hidi simiirin. Mi wi nhinga namisi idwowi iniga yaioyaeya.

41 Mi kam iurim Jisis siir kigna miriyyim sima ta yai air wakaeyim mi sima io prasae bi swoki okim Jems, Jon sowakan.

42 Jisis siya simiirim yikiuna, sima siirim nitim. Mi siya simiir boinki, kima bidi yinokninkinim inkam komiyyin omom omom kigriraowiyin sima nikworinuwi wi digar nwowi. Mi sima inokinokin mai wa hauunanaei.

43 Mi ti siyu hininin yo kimiir tir kipi nwo. Nningaka. Mi inkam nwirin kimiir yaowae nwowim naingwowi mi siya whisarii mai prii miriyyan inkam dwo. Kimiir mai imiir whinmiriyyam.

44 Mi inkam nwirin kimiir biyyan inkam nwowam naingwowi mi siya inkam nnganan dwo wigkam whiekakim simiir mai imiir whinmiriyyam.

45 Mi ti hiriinan inkamin ninomor kou hiranki nitin siya minam biri nitkin kam nhirim siir mai imiir miriyyim. Nningaka. Siya hininam biri nitkin. Siya minam nitkin simiir miyyan inkam nwowam. Mi siya biri naingwoyimyokin naosiyin. Nningaka. Siya naowamar nitkin iikam whiekakim simiir nanmaiwarkananaowidam. Mi simiir dimin biyeyim

siya bidi haiyoprindiyi umiigiyim mi sima ini rirmiiyar ywokiyeim. Iriig.

*Jisis siya haiswoniskiiyin inkam nwirin Batimiaskin
(Mt 20:29-34; Lk 18:35-43)*

⁴⁶ Mi sima om komii Jeriko hiriir yimbiyam. Mi iya sima om komii Jeriko hir haiburgigim mi ina yamim. Mi kamim siir kigna miriyyim sima mi iikam isid komii ikin, sima ini saika yinkin amim. Mi sima kig Batimiasin Timiasni yinisimin siya siyugbid hinar nidwowini mi siya nhwokwisaekin. Mi siya iki iikamim simiiramar priikau priikauwikin umir minamin.

⁴⁷ Mi siya wakae Jisisin om Nasaretanin ini tir nwowin. Mi siya ina kauwok boinkiyin, Jisis Inkam Komii! Devidni isidin siirin kira kariirsi timi aingwobuna!

⁴⁸ Iikam hoimgakim sima siir yik, kira yai tanki. Mi siya yai ini komiiyar swoki kauwok boinkiyin, kira ti Devidni yinileyim simiir yinisimin, kira kariirsi timi aingwobumbu.

⁴⁹ Mi Jisis siya ina yamokwo naingwoyokiyoyuin. Mi siya ina boinkiyin, siirin wiku nani. Mi sima ti nhwokwisae inkamin siirim yikunam mi sima siirin ina boinmauu wakaekiyim kiriir kwoinin kirieya dwonam mi kira dinsiin siya kiriiram nikiunaei.

⁵⁰ Mi siir yuisa ina kiwhro itkingiga. Mi siya biri kimiminkin, ina yinsiin iwitnamin Jisis siirim.

⁵¹ Mi Jisis siya siir boinki, kira dimuim naingwowi, kara kiriirin pi dimu minki? Mi ti nhwokwisae inkamin siya Jisis siir boinki, dimin taemin nowomwarkaiyuwan inkam, kara minam naingwowi, kariir nhwonan pi nanaokigimokiyim.

⁵² Mi Jisis siya siir boinki, kira ha dam! Kiriir naingwo tibmiiya saeya nwowaiginugikin, wadie kiriirin. Mi biri kimiminkin siir nhwonan ini wadiyar ywokiyeim mi ina kigimokiyin. Mi siyu hirin siya ini siir mhoiyya yapnamin. Iriig.

11

*Jisis siya om komii Jerusalem hiriir napninopkainamin
inkam komiiyin nu kigiraowiyin siir hiriinan nwonamkin
(Mt 21:1-11; Lk 19:28-40; Jo 12:12-19)*

¹ Mi sima omisim whiswo om komii Jerusalem siir kingiin hir nwowo sowiir hirii yimbiyam. Mi sima ti om whiswo Betfasi Betani mhu Oliv kingiin hir nwowo sowiir hiriir bidi yimbiyamim mi Jisis siya kamim siir kigna miriyyim simiir nwisni yikropki.

² Mi siya sowiir boinki, kowa ti omin kingiin tirar kwowin siir dam! Mi iya kowa ti omisim iir napnimbiiyami mi kowa pi donki haomisimin siirar napkigami. Siirin sima bidi

yimboruninkinin biya inkam nwarikin siir biri niki idwokin mi siya wa wakaeyokna rani. Nningaka. Mi uridin siir nimbuninkinin pi hihar hakaigingig. Mi siirin pa whainani kara nidwonamam.

³ Mi inkam nwariki sriigii, kowa dimuam nikunami siirin, ha? Mi kowa wi hinina dowarkii boin, Yaowae Komii siya miigakin siirin. Mi siya pi kimimin tani pa swoki ikropki kiriramar.

⁴ Mi sowa ina yamwo. Sowa kig donki haomin omaka ira sair anoka hir nimbuninkini mi siya ini idowiiya hihar nwowin siyuka kingiin hir mi sowa siir hakainam.

⁵ Mi kam nhirim kingiin hir nwowim sima boinki sowiirin, kowa ti donki haomin siirin dimusi hakainami, ha?

⁶ Mi sowa simiirin Jisis siya boinmauugiya yaiya sair hiriinanar boinki. Mi sima ini wadiyar ywokiyim sowiirin.

⁷ Mi sowa ti donki haomin Jisis siirim hainani. Mi sowiir yuiso siir idwo hir haigin mi Jisis siya siir idwodar yidwo.

⁸ Mi iikamim simiir yuisim siyu iirar hakinwin mi nhirim paeya kwiya undimtio hainaki siyu iir haiginwinam. Sima siirin hiriinan minam tirkim, siir inigin siir hainanwinam inkam komiiyin nu kigriraowiyin siir hiriinan.

⁹ Iikam nhirim bi ywo mi nhirim mhoii ywo. Mi sima ina kauwok boinkiyim,

Hosana! Kira ti inkamin Adi Komii krimiir Wanin siir kirieni nitin siir kinsiis haiginu.

¹⁰ Siya krimiir kigriraowam nitkin biya krimiir brougaeyin David siya kigriraowa sair hiriinan. Krima ini maigimaigga nwowinim mi kira siir kinsiis haiginu, kira inkam komii kiingin.

¹¹ Mi Jisis siya ha namin om komii Jerusalem hiriir yimbiam. Mi siya ina yapninopkainamin omaka Adi Komii siir inig hainaniya sair mi siya ina yapkigyokiyokiiyin omaka yainau hir mi omaka akpitga warar. Mi siya digworaekwo hoimgakim simiir napkig digiyin mi siya mi nhirim simiir miriiyim naingwokin. Mi bieyin ina yikiyamtibin. Mi kam iur nwisso siir kigna miriiyim sima mi siya, sima om Betani hiriir asi nam tibgin. friig.

*Jisis siya pae fikin siir boinkin siya wi yin kipi bud
(Mt 21:18-19)*

¹² Mi igwir nugakin sima om Betani hir haiburgikyakwokim mi ina swoki amyakwokim om komii Jerusalem hiriir. Mi Jisis siir mhiya ina yaokiya.

¹³ Jisis siya pae fikin wira kigi, arurig hihar nokwowini mi kwo saeyara nopki kaisisi. Mi siya siir kigiyin mi ina yamin hiriir siir yinim ini hansiru siya naeyam. Mi siya ini nninga yaka kiguin, yin biri budgin, nhiruwa sim karamaeyar

ywowin. Niingaka. Siya kwo ara ninkiniugin. Mi ti pae fikin siir iya yin siya budiya saeya waeyao

¹⁴ Mi Jisis siya ti paeyin siir boinki, kira wi yin kipi swoki bud mimin. Niingakinga. Mi kamim siir kigna miriiyim ina wakaekiyim ta yaiya siya boinkiya. Iriig.

Jisis siya nipimparnatnowidninkigikim kamim Adi Komii siir omaka digworaekwo sair haiginim

(Mt 21:12-17; Lk 19:45-48; Jo 2:13-22)

¹⁵ Mi sima om komii Jerusalem hiriir nimbiamim mi Jisis siya omaka Adi Komii siir inig hainaniya sair hiriir yapninopkainam. Mi siya kamim digworaekwo haiginim ta omaka aiir mi kamim ti nae digworaekwo imiir sain ikim, siya simiir ini nhinikriropnatnouwidninkigi. Mi siya kamim umir ninowana haiiyim simiir haiiyim simiir wara yinakinhamnhin itkiigi. Mi kamim ipiyin mi haiginim simiir haiiyim warar mi inkin inakinhamnhin itkiigi.

¹⁶ Mi Jisis siya simiir boinkidugi, sima nae digworaekwowim ti siyuin Adi Komii siir inig hainaniya omaka sairim napriokinamiyin siir pi haiginisi.

¹⁷ Mi siya simiir boinki, Adi Komii siir yaiya hinina boinka, kariir omaka wi hinina dapi, iikam hoimgakim simiir omakaka Adi Komii siirim kwisboinika. Mi ta omaka nae min kima nini haiginiya mi kima ini inkamin hii tauaeiyin si nini idam oniiyim inkamki kigi mi siir hiriinan nini tirnikim.

¹⁸ Mi prismi inkam komii komiiyim mi kamim siyu komii ninokninkini ikim, sima ta yai aiir wakaewinim mi simar kig iikam whiekakim Jisis siir siyu iirara napim mi sima ini nididkakar ywowim. Dimusi rani, iikam whiekakim sima siir siyu iirar napi mi sima siir nisomaoni siyuam asi hansirkim.

¹⁹ Mi naiowaka kamim siir kigna miriiyim sima mi siyar, sima om komii Jerusalem hir haiburgikrib mi sima ini om Betani hiriirar swoki am tibim. Iriig.

Inkam naingwo tibmii mi siya ha kwisboini mi diminin siya sriiyin wa haii

(Mt 21:20-22)

²⁰ Mi igwir nugakin sima ha napnamyakwokim mi ina kigamim ti pae fikin bidi waiyugusamin.

²¹ Pita siya ta yaiya Jisis siya boina sair swoki aingwokiyan mi siya ina boinkiyin, dimin taemin nowomwarkaiyuan inkam, kira kigi ti pae fikin ii kira boingikin, siya bidi waiyugusamin.

²² Mi Jisis siya simiir yai aiir yowarkii boinki, kima Adi Komii siirim naingwo tibmii mi ti hiriinan diminin kima wi siirar mi tiri.

23 Mi kima ti mhiu iir boinkii hinin, kira damki, whi komiia sair hir damikwomaiyu. Mi ti inkamin siya kwoin whisair naingwo karamae nrowi, siya hindara naingwo tibmii iski mi ha boini, ta kariir yaiya wi kaimwower nrowi. Kara kimiirin yaimwowa boini, diminin ti inkamin siya boini mi wi siir hiriinanar nimbiyami.

24 Mi iya kira nhwo kwisboinkii dimin whir haiyam mi kira naingwo tibmii mi ha boini mi wi kaimwower nrowi kira wi ti dimin iirar haii. Kara kimiirin yaimwowa boini, ti diminin kima kwisboinkiyim mi wi simar swoki imbini.

25 Iya kima Adi Komii siirim kwisboiniyim mi inkam nwrkin kimiir tirbugin mi kima kwoin biyie siirim kipi nwo io saika nwowam. Ningaka. Kima nae saikar dombudninkin ae. Mi kima hiriinan tiri mi Adi Komii siya kimiirin wi hiriinan siyu iirar swoki tir haiginiuwu.

26 Mi kima ti inkamin kimiir tirbuin saika nongwomamair ae karamae nrowi mi Adi Komii siya kimiir dimin biyeyim wi simiir haiyoprindiyumiigi rani. Mi siya wi kimaka mi ingwomamair ae rani. Ningaka. Iriig.

*Sima Jisis siir srigim ta miya nhinga hauuga siirin
(Mt 21:23-27; Lk 20:1-8)*

27 Mi sima ina swoki amim om komii Jerusalem hiriir. Mi Jisis siya ina yapninopkai namim omaka Adi Komii siir inig hainaniya sair. Mi kam nhirim pris nwowim mi kam nhirim Adi Komii siir siyu komii iir kigriraowi ikim mi Judami kam adiyaowaeyim siyu komii kigriraowiyim, sima yitwo Jisis siiramim.

28 Mi sima siir ini srini, kiriirin kirie nhinga hauugin, ta miya sair Biyan Inkam Komii nwowin?

29 Mi Jisis siya ina yowarkii boinkiyin, kara iriipi hiriinan pi kimiir mi kwasri dimin whirin siirim. Mi kima kariir yai aiir wakae boini mi kara kimiirin pa mi boinmauwu inkamin ta miya kara miriia sair boinkiyin.

30 Mi yipikin Jon siir nikropkiyin iikamim simiir baptais haiginiuwam? Adi Komiiyin ninomor kouanin siya piyamisi ikropkiyin, iyie? Mi tari nuan inkamkin piyamisi ikropkiyin, aniya?

31 Mi sima io simasimar yinwo anwo mi krima ha boini, ti diminin ninomor kou hirankin mi siya wa boini mi kima dimusi nwokim siirim biri naingwo tibmiigim, ha?

32 Mi krima ha boini, siya inkami diminkin, ta yaiya wi dig nwo rani. Ningaka. Mi sima iikamim simiirsi swoki ididi. Iikam hoimgakim ina ninokninkinim Jon siya profet inkamkingin.

33 Mi sima Jisis siir yai aiir asi wakae boinkim, krīma nīnoknīnkīn tani. Mi Jisis siya simiir boinki, kara iriipi hiriinan pi kimiir mi boinmauu rani. Nīngaka. Inkamīn kariir boinkiyin ta mi aiirimīn. Iriig.

12

Boiniyio yaiya inkam biyeyim wain numira saiir kigriraokim

(Mt 21:33-46; Lk 20:9-19)

1 Mi Jisis siya boiniyio yai nhirim simiir boinki, siya boin, inkam nwirin numir waina ha yiyoknīnkīnam mi ina yitkii nīnkīn iuin. Mi siya ie komiyyin ina yopin. Mi diyamir komiyya ira yopkikaigi ti ie iir, wain imiir warbrompropnamim. Mi pada briipriya haini mīriinainam koua hiriir, kamim saiir kigriraowim simiirim. Mi siya simiir boinki ta numira kima sibgu kigrirao. Mi iyya ti paeyim sima budgin mi sima higi mi nhirim wi kimar whin haii mi nhirim wi kariir whin hauugi. Mi iyya siya simiir boingigin mi siya ina haiburgigin siir om iirin. Mi siya ina yamin aru maeyauwa.

2 Mi iyya ta wain numira saeya higiya mi numiran inkamīn siya yikropki inkamīn whisarii mi priimiriyyin siir, kamim wain numira saiir mīriiyim simiirim. Siya mīnim nikropkikīn ta numira saiir nae nhirim siir hauugiyim.

3 Mi kamim numir kigriraowiyim sima ti inkamīn whisarii mi priimiriyyin siir yankabrīndinu okwo mi sima siirin ina yippar haiginiugiyim. Mi siirin ini nīngar swoki ikropkiyin.

4 Mi siya whisarii priimiriyyin inkamīn nwira swoki ikropki simiiram. Mi siirin sima mwo iir yikirki mi siirin haini yigbumbu haiginiugi.

5 Mi siya whisarii priimiriyyin inkam nwirin nwoimaka ina swoki ikropkiyin. Mi ti inkamīn yio hiriinan, ina mi isomaokiyin, sima mi siya kamim whisarii mi priimiriyyin simiirin hoimgakar yikropki. Mi sima nhirim hindara mi tioki mi nhirim ina yisomsom aokiyim. Mi sima ti hiriinan siyiuin nwiruwani biri tirkin.

6 Mi siir hīrin nwiruwar nwowi siya siirar yinisimkin, siir kwoinin siirimar naingwokwonanaeikin. Mhoigi mhoiyya ini siir yinisim iirar yikropkiyin ti kamim numir aiir kigriraowiyim simiiram. Siya hīnna boinkikīn, sima wi kariir yinisimin wi siir yaiyar wakaeyoknaei.

7 Mi ti kamim ta numir aiir kigriraowiyim sima, sima simar yomboin amboin, ti inkamīn siir adni digworaekwo whiekakim wi siya hai. Hundie! Krīma siir nisomaoki. Mi ta numira wi krīma krīmar nwoki.

⁸ Mi siima siir nisom aowam kauwok boinkikim mi siirin numwowa hiriir yisom itkaigi.

⁹ Mi Jisis siya ina swoki sriiyin, ta wain numira saiir adin wi panina tiri? Mi iya siya niti mi wi ta numir aiir kigriraowim kamim wi simiir nisomsom aoki. Mi ta numira wi inkam nhirim simiir boinki, siima kigriraowim saiirin.

¹⁰ Mi kima tari Adi Komii siir yaiya Yokwo Komii saiir nwowim simiir biri mwangim? Siya hinina boinkikin, ti kougouwin yaewan kima kindiyu wangigin mi tariinanin siya ini bopwonauan kougou yamwoiun.

¹¹ Siirin biiki biyin, Biyan Inkam Komiiyin siya tirkin mi ti diminin ha nimbiyamkin. Mi krima siir kigiyim ini wadieyar ywokiym.

¹² Mi ti Judami inkam adiyaowae komii komiiym siima bidi yinokninkinim Jisis siya ta boiniyo yaiya simiirar kwaboinka. Mi siima Jisis siir nonkworimdinu hainamim tirkin omaka hiuyokiyokaiya saiir hugripkikaigigim mi siima ini iikamim simiirsi yididim. Mi siima siir haiburgigim mi siima ina yamim. Iriig.

*Mi siima Jisis siir srigim umir hauuim inkam komii Sisa om whiranin siirim
(Mt 22:15-22; Lk 20:20-26)*

¹³ Mi siima Farisi simiir nhir ima mi Herot siir kam nhir ima simiir yikropki mi siima yam Jisis siirim. Mi siima Jisis siirin minam kinankiugim siya yai biye boinim. Siima bidi yinokninkinim, siya hinina boinkiswo, ihi Farisi kamim Judami isidin siima wi io pi ywowin siirin. Iyie? Siya ha boinkiswo. Nningaka. Mi Herotni isidin siima wi io simiir pi mi owin.

¹⁴ Siima ha nitim mi siir ini boini, inkamin nowom-warkaiyuwiyin, krima bidi yinokninkinim yaiyim kira boiniyim kaimwowaigim. Kira inkam nwiruwaniyim biri naingwowikin mi kira inkamin inigakin yaeya yai biri swoki boinikin mi inkamin inig karamaeyin yai whirni. Nningaka. Mi kira iikamim simiirin Adi Komii siir siiyun siir yaimwo imiirarar boinimauuwi. Kira panina naingwowin? Mi krima takis inkam komii Sisa siir hauuwi mi wi wadieyar nwowi. Iyie? Nningaka. Wi hauu rani, aniya?

¹⁵ Mi Jisis siya bidi yinokninkinin, simiir niksisaeaya. Mi siya simiir boinki, kima kariiram dimusi kinankiuiwi, kariir niksisaeayim? Kima umira kwira whainani kara kigam.

¹⁶ Mi siima umira kwira hainani siirim. Mi siya srii taka hinin umir whwonkama nhiniir inigin nwoka, ha? Mi yim siima ina boinkiyim, inkam komii Sisa siirga.

¹⁷ Mi Jisis siya ina wakae boinin simiir yai aka, Sisa siir diminin kima Sisa siirar hauu. Mi Adi Komii krimiir Wanin

siir diminin yio Adi Komii siirar timi hauu. Mi sima ini siir siirara yaingwokwowim. Iriig.

Sima Jisis siir srii inkamin naonamiyin mipa swoki insiin idwowi

(Mt 22:23-33; Lk 20:27-40)

18 Mi mhoiyya Sadyusi nhirim Jisis siirim yit. Sadyusi sima hinina naingwokim, inkamin naonamiyin wi swoki insiin idwo rani. Mi sima siir ini sriini.

19 Inkamin ikam nowimwarkaiyuwiyin Moses siya hinina winkikin yai kwira krimiirim, iya inkam nwirin siya naonami mi siya yinisimkak biri nwogigin mi wiga ina ywokiya mi ti kamn siir nomousimin wi siya swoki onkwonaei ta wiga? Mi mhoiyya siya yiniekak nwowi siir yaowaeyin siir igsopa wi siya nwoki okwokairinanaowidi?

20 Mi simayao iriyyar nwiskinuwi, yaowae wig siya yonkwona mi mhoiyya siya ina yaonamin. Mi siya yinie biri niyogigin, ini ningar yaoyopnisugika siir wiga.

21 Mi yaowae saika nwokaiyin mi ini siya swoki onkwona ta wiga, yio iriipi hiriinan ina mi aonamin. Mi siya ini yinisim karamaeyar mi ogigin, yinie bi mi iyogigin. Mi nwoimakan iriipi hiriinanar mi tir.

22 Hirii hiriinankina ti kamiyao iriyyar nwiswo ta wig irua sairara nonkwonakim. Mi sima yinie biri swoki iyogigim. Mi mhoiyya ta wiga ina mi aonama

23 mi mhoiyya ti kamiyaowim naonamim sima swoki insiin idwodwo digi ieyankin mi ta iya, ta wiga wi nhiniir wig nwowi? Kira bidi yinokninkinin ta wiga simiiryao wigar niki oka, Sadyusi sima hinina sriigim siirin.

24 Jisis siya simiir boinki, kima Yokwo Komiiya saiir yai biri ninokninkinkim. Mi kima Adi Komii siir kirieya saiir biri mi inokninkinkim? Mi kima yaimwoni bi mi inokninkinkim? Mi kimiir kwoinim miyyik paninsi yaingwosi.

25 Iya kamim naonamim sima nnsiin idwowi ie hirankin, sima wi wig nonkwonakak nwo rani. Ningaka. Sima wi ninomor kouan paekwosimim simiir hiriinan nwowi.

26 Mi ta yaiya sima kamim naonamim simiir boina, sima wa swoki insiin idwowi, ie hirankin. Mi kima tari yokwowa Moses siya winkiya saiir biri mwaingim, ti niwiiyin paeya paekopim simiir nuwa. Mi Adi Komii krimiir Wanin siya Moses siirin saiir boinmauukin, siya hinina boinkikin, kara Ebrahim, Aisak, Jekop omwai waiyayokiyokiyim simiir Adi Komiiyin.

27 Adi Komii siya ti kamim naonamim simiir Adi Komii rani. Ningaka. Siya kamim omwai waiyayokiyokiyim simiir Adi

Komiigin. Wari kimiir kwoinin miyik rani, ini biyie ywowin. Iriig.

*Adi Komii siir siyiu whiekakim simiir biyan siyiu ieya
(Mt 22:34-40; Lk 10:25-28)*

²⁸ Inkam nwirin siyiu komii ninokninkiniyin siya ina yitin. Mi siya wakaeni sama yaanan ninii. Mi siya wakae Jisis siya boiniyim yayim simiir, siya yai wadie imiirara boini. Mi siya Jisis siir asi sriigin, piki hinin siyiu ikin, siyiu whiekakim simiir bii nwowin?

²⁹ Jisis siya siir yai yamdi hinina yowarkii boin, biyan siyiuin sama hinina win boinkikin. Wakae! Kima ti iikamim Isrelanim, kima ti biyan siyiuin siir sibgu wakae! Krimiir Adi Komii nwiruwani siyairgin Biigi Biyan Inkam Komiiyin

³⁰ Kira kiriir Biyan Inkam Komiiyin siirim daingwo. Mi kiriir mhi kwoinin mi kiriir kirieya siirara hauu iuguski.

³¹ Mi mhoiyan siyiuin yio hiningin kira inkam whiekakim simiiramar daingwo irkak, kira naingwokwonanaeiya kiriir piu aaisi saiir hiriinan. Siyiu whirkin ti siyiu whiswo sowiir kou biri nwokin. Nningaka.

³² Mi ti inkamin siyiu komii ninokninkiniyin siya Jisis siir boin, inkamin iikam nowimwarkaiyiuwiyin! Kira yai wadieya boini. Hiipa, kaimwoka! Adi Komii siyairgin Biyan Inkam Komiiyin, inkam nwir karamaeka. Nningaka.

³³ Mi kimiir mhi kwoinin mi kimiir kirieya siiraramar daingwokwonanaei. Krima naingwokwonanaeiya kimiir piu aairam saiir hiriinan. Krima ti siyiu whiswo sowiirar dap iski. Mi ti siyiuin ini ti Adi Komii kimiir Wanin siiram nanag hauuwiyin siyiuin wraisu minim sim mi ini siir kou ywowin.

³⁴ Mi Jisis siya ta siya wakae boinkiya saiir wakaekiyin mi siya ina yaingwokiyin ti inkamin ninokninkin wadiekakin. Mi Jisis siya siir boinki, kira aru nwo rani, ini kingiinar nwowin kariiram nitim mi kariir aowa nwowim. Mi kara wi kiriir Biyan Inkam Komii nwoi kiriir kigriraowam. Mi iikam hoimgakim sama Jisis siirsi yidid mi siirim yai nhirim panansi swoki sriisi Iriig.

*Jisis siya simiirin Kraiis siirim sriigin
(Mt 22:41-46; Lk 20:41-44)*

³⁵ Jisis siya Adi Komii siir omaka saiir nwowin mi siya yayim iikam imiirin hirar yowomwarkaiyiu. Mi siya simiir srii mi sama ti kamim siyiu komii ninokninkiniyim, sama hinin dimusi boinkim, Kraisin Devidni yinieyim simiir yinisimkin, ha? Mi ta yai hiriinana sama boina, kima panina naingwokim?

³⁶ Adi Komii siir naeyuin Devid siir nasisiimauugin. Mi Devid siya hinina win boinkikin,

Adi Komii siya kariir Biiyan Inkam Komiiyin siirin hiniina boinkikin, kira kariir ina nig aiir didwo. Mi mhoiyya kara kiriir sau omomin wi siir waorimtiokiigi. Mi sima kinaka wi kirie nwo rani, wi kiriir aowa nwowi.

³⁷ Mi ta yaiya yokwoni siya win boinkika. Devid siya siirin hiniina dapikiuwi Kraisi siya Biiyan Inkam Komiiyin. Mi siya Devid siir apu dimusi nwokin? Ti inkamin Adi Komii siya nimbingiyin Mesaia mi iikam isid komiiyin ini maigimaigar ywokiym, siir yai wakaeyamin. Iriig.

Jisis siya kamim siyu komii ninokninkiniyim simaka yaigakin

(Mt 23:1-36; Lk 20:45-47)

³⁸ Mi Jisis siya simiir nowimwarkaiyuwim mi siya ina boinin, kima sibgu mintarao siyu komii ninokninkiniyim kamim simiirsiiyin. Mi sima yuis bripri kaiiyim mipa nouaptatao ami. Sima minam naingwowi, iikamim maeyau kwiruwa nidwowiym sima simiir nwoki boin winim, akamnaei.

³⁹ Sima minam naingwowi Juda simiir omaka yai nidwokai wakaeya iikamim simiir whwonkam ida minam nidwokaii, iya nae komii aiir naei mi nae miyik miyikim wi simiirar nwoki hauuim biyin.

⁴⁰ Sima wig igabaeyim simiir omaka imiir kinimbiramikim simiir kamim naonamim. Mi sima nhwo kwisboiniyim mi yai priei boiniyim, sima pi niksisaei. Mi mhoiyya sima inkam komiiyin yai hidiiyin saika nokwo boini mi sima wi hik hiriinansi haii. Iriig.

Wig igabaeya digworaekwo karamaeya Adi Komii siir hau-uga umir mirmii kwisuwa sairo

(Lk 21:1-4)

⁴¹ Jisis siya miyya umir haiigiya Adi Komii siir omaka hir nwokaiya sair kingiin hirar nidwokin. Mi siya ina nidwo kigiraowin iikamim umir nitkaigaiyuwim umir haigi miyya sair. Mi umirkak kamim yim umir hoimgakar mi itkaigaiyu.

⁴² Mi wig igabae ira digworaekwo karamaeya sair kamim bidi yaowin, saeya ha nita sair umir mirmiisim kwiswo ina mini itkaigaiyugiga. Mi ti umir mirmii mirmii kwiswo saeya nitkaiyugigo iriparin ini kwiruwar ywowa.

⁴³ Mi Jisis siya kamim siir kigna miriiyim simiiram yikiuna, sima siirim nitim. Mi siya simiir boinki, kara kimiirin yaimwowa boini, ta wig igabaeya digworaekwo karamaeya sair kamim bidi yaowin, saeya umir prasae biri nini itkaiyugiga ta umir miyya sairin. Mi iikamim umir sair nitkaigaiyuwim ini ta wiga saeya taougam.

44 Ti iikam omkakim sima umirkakim, simiir umirim ina nwokaiyim. Mi sima nhirim umir miya aiir haigigi. Mi ta wiga saeya ningakinairga mi saiir umirim ina yitkaiyi swokiyim. Mi saeya ini ningar ywokiya. Nhirim nae sainaeyim biri swoki onaowidgim. Ningaka. Iriig.

13

Jisis siya Adi Komii siir omaka saiir boinkin wi sapi bimbirgigiyami

(Mt 24:1-2; Lk 21:5-6)

1 Jisis siya Adi Komii siir omaka saiir haiburgigin mi siya ina yapamin. Mi inkam nwirin siir kigna miriyyin siya boinki siirin, dimin taemin nowimwarkaiyuwan inkam! Ti siya komii komiyyim simiir kigi. Mi omaka miyik miyikim Adi Komii siir omaka kingiin nwowim simiir kigi!

2 Mi Jisis siya siir yai aiirin hinina yowarki boinki, kira ina kigin ti omaka komii komiyyim, aniya? Mi kira wa kig rani, siya nhirim ini siya nhirim simiir idwo haiginim. Ningaka. Mi sima wa nhimnhinkinainami. Mi nhirim wa niki ipimpamki. Iriig.

Jisis siya boin hikpai hikpai whiekakim wa nimbiamyami

(Mt 24:3-14; Lk 21:7-9)

3 Jisis siya mhu Oliv siir nidwokin mi siya yidwo kigi yarmiya hiriir, Adi Komii siir omaka komiyya hapi nwowi mi Pita, Jems, Jon mi Endru simasimar yit Jisis siirimin. Mi sima siir ini sriini,

4 kira krimiir boinmauugi, wi paka hinin iya saiir nimbini ti digworaekwowim. Wi piki hinin dimin iki nimbini biyyin krima ninokninkinamin. Mi ti digworaekwowim ini kingiin nwowim wi simbi nimbini, ha?

5 Mi Jisis siya simiir boinki, kima ha hiirtarao, kimiirin wi inkam nwirkin pi niksisaesi.

6 Kam nhirim sima wi kariir inig iir nini kinsina dapnii. Mi sima wa boini, ti inkamin yio karaigin. Mi sima wi iikam hoimgakim simiir niksisaesi mi sima wa nwoki aingwo tibmiyyim.

7 Mi iya kima ha wakaei yaiya ini kingiin tirar kwiniya mi yai kwira ini hindankin mi kirirniya mi kima wi kipi naingwoyimyokwin, takina ya wi bi nimbini. Mi iya digiyana ya ina niki owa.

8 Kam nhirim om whiranim wi om whiraka nini iniyyiwi. Mi nu whiran kamim wi nu whiran kamim yai simaka nini iniyyiwi. Mi maeyau nhirim ninin wa mi iti mi mhi wa mi aowi. Mi tiki hinin diminpai diminpaiyim sima nimbiamyami, mhoiyya wi komiyya nasae owiuguski wi gwo rani. Ningaka.

9 Kima kimasiyar timi mintirao, kimiirin wi sima nonkworimdinu hainami kamim yai hidwiniyim simiirim. Mi sima kimiirin wi omaka yai nidwokai wakaeiya hirar tioki. Mi sima kimiirin wi inkam komii komiiyim omom omom kigriraowiyim mi inkam komiiyim nu kigriraowi ikim, wi simiir whwonkam ida nini okmwın okwoiwuwi. Mi kima wi kariir yaiwın kibiya saair niki boinmımauwım simiirin.

10 Iya digiyana wi aisiima niki digi rani, iikamim omom omomanım hinda tinda nwowım sima ta yaiwın kibiya saair tiki wakae digi.

11 Mi iya sima kimiir nonkworimdinu hainami inkam komiiyin yai hidwiniyin siirim mi kima wi kipi nidid mi wi ha kipi naıngwo, krıma wi panın yayım sim boini, ha? Nıngaka. Yai hoıngakım Adi Komii siya wi ta ii aıırar boinmımauugi. Mi yayım kima boini mi wi kima boın tani. Nıngaka. Wi Adi Komii siir naeyıuın siyar boini.

12 Mi yaowae wi siir nomousım iıırar nıkropkii kamım sau ninıtiyim simiirim, sima nitım siirin. Mi adın siir yınisım iıırin wi ti hırıinan siyıu iıırar mi tiri. Mi yınisımım yım wi simiir yopii adım simaka ninii yaii. Mi simiirin wa nıkropki kamım sau ninıtiyim simiirim, sima nitkıkikınım simiirin.

13 Mi iikam hoıngakım sima kımaka io wi whısarii nwo rani, kima kariir siyıu iıır napikım. Mi sima wi ti hırıinan siyıuın siir asi tiri kimiirin. Iya digiyana saeya digi mi ti inkamın hikpai hikpaise nikiı karam nwowın mi siirin wi Adi Komii siya nanmaiıwarkainaı. Iııg.

Dimın biyieki biyieyim wi sipi nımbinii
(Mt 24:15-28; Lk 21:20-24)

14 Mi iya kima ti dimın biyieki biyieyin om kopbumbuıyin siir kigi, siya wi maeyauwa haiyaıya wi saair nokwowini. Mi inkamın ta yayıa saair mwainı, siya wi sibgu dınoknınkın mwain. Mi ta iya iikamım nu Judia hir nwowım, sima wi mhıua hırıir nidamami.

15 Mi inkamın piı aeyın hıi hir nidwo siıswaki, siya wi siir omaka hiri swoki iwıt iıyam tani, siir digworaekwo iııir hainakiyim. Nıngaka.

16 Iya inkamın siya siir numır aıır tırkwowaki, siya wi swoki haiyıug am tani, siir yıuis aıır hainakiyimın. Nıngaka.

17 Mi yımbisımım wigım yınpiıgak nwowım mi nhirim yınisımım mwııyar niki aeyım mi sima wi hik prasae hai rani.

18 Mi kima nhwo kwısbain ti dimının ta iya nao komiigi kınıya saair kipi nımbini.

19 Mi ta iya wi hik prasae hai rani. Mi iya Adi Komii krımiir Wanın siya ti digworaekwo whiekakım simiir nonkwowowın mi ta hırıinan hıka bi nımbıyamka, tariinanın tasa niki

oyokiyokwiiya. Mi mhoyiya iriipi hiriinan, ta hik hiniina wi nimbiam tani. Niingaka.

²⁰ Mi Adi Komii siya ta ii aiirin haruwa nikwoninkikripna karamae nwowi mi iikam whiekakim sima wi hinda priiyop itkaigii. Mi siya iikamim siya nimbinyim simiirsi naingwoyimiyokin mi siya ta iya haruwa asi nikwoninkikripnakika.

²¹ Mi ta iya inkam nwirin kimiir boinkin, kigi! Kraisin tisi tapi nwowin. Mi nwirin yio wa mi kwaboini, kigi! Krai siya isi hapi nwowin. Mi kima wi kaimwo kipi nwo ta yai aiirin.

²² Mi mhoyiya kam nhirim wi ha niksisaei, kara Kraiskin mi kara profet inkam nwirin, wi simiir hiriinan nwonanii. Mi sima dimin komii komiiyim mi miipai miipaiyim wa mi kininankiwi iikamim Adi Komii siya nimbinyim simiir niksisaeyam.

²³ Mi kima sibgu mintarao, ti digworaekwowim tapa kara boinmimau digiyim kimiir, mhoyiya wi simar swoki imbiyami. Iriig.

*Mi mhoyiya yaowae adin ninomor kouanin wi sipi niti
(Mt 24:29-31; Lk 21:25-28)*

²⁴ Mi iya ta hik komiia saeya digi mi taka iya bieyin wi hindara kakau iuguskii. Mi bwana wi mi who rani. Niingaka.

²⁵ Mi nauunim wi ninomor hiranka nikiiki nainii. Mi digworaekwo kirie kirieyim ninomor kouanim wa kiisiskii.

²⁶ Mi wi sima kigwini Yaowae Adin ninomor kouanin wau mirsima saika ninkin iti. Mi siir kirie komiia mi siir dimin miyikin paenan niyaeiyin wi warar ninkin iti.

²⁷ Mi ta iya siya wi siir paekwosimim simiir nikropki. Mi siya wi iikam whiekakim nuanim siya nimbinyim hinda tinda nwowim, wi simiir nikiuna digi, maeyau kwiruwa nangiriyuniyim. Iriig.

*Whrou siya ii hidni siyiun siir nikrigin
(Mt 24:32-35; Lk 21:29-33)*

²⁸ Kima whrou siirar dinokninkin, iya pi whrou siya woki ti hiriinanin krma pa ninokninkini opin wi sipi niuwi. Mi opud naowin wa mi ikii kini. Ta hiriinan iya saeya opki niuwiya.

²⁹ Mi hiriinankiniwi mhoyiya wi kimar kigi ti diminin ini yimbiamin. Mi kima wi nwoki inokninkinkiyim, iya Yaowae Adin ninomor kouanin siir iya tirir nitana kingiin bidi ywowa.

³⁰ Kara kimiirin yaimwowa boini, ti iikamim nwowim sima wi niki ao rani mi ti digworaekwo hoimgakim wa nimbiam.

³¹ Mi nu ninomorwo yo wa digii mi kariir yaiya wi wara digi rani. Niingaka. Iriig.

Inkam nwirkin ninokninkin tani ta iya siya niti
(Mt 24:36-44)

³² Inkam nwirkin ninokninkin tani ta ii aiirin nugak, nabie mi naiowaka. Niingaka. Mi paekwosimim ninomor kouanim yim hiriinan ta iya saiir mi inokninkin tani. Mi Adi Komii siir yinisimin iriipi hiriinan ta ii aiirin wara mi inokninkin tani. Niingaka. Adin sasar ninokninkin iski ta ii aiirin.

³³ Kima mintarao mi kima wi nhwo kipi whwonkai kima ninokninkin tani, tikinin wi paka hinin iya sae nimbini.

³⁴ Siya inkam nwirin siir hinngin siir omaka saiir haiburgikin mi ina yapnamin maeyau gwira. Mi kamim whisari mi priimiriyim siir mi imiir, siya miyim simiirin yapa yapa yonkwo digig. Mi siya inkamin ano iir kigriraowiyin siir boingig, kira sibgu kigrirao nhwo kipi whwonkai. Jisis siir boiniyo yaiya dig ywokiya.

³⁵ Jisis siir yaiya tasa niki ama. Mi kima wi asi kigriraowi kima ninokninkin tani, iya omakan inkamin siya niti. Siya wi paka hinin iya sae namisi iti, siya niibopwo namisi iti, iyie? Wi iuumaka namisi iti, iyie? Wi nugak namisi ityakwoki kima ninokninkin tani.

³⁶ Mi kima sibgu kigrirao, siya kimiirin wi hindara nhingaknisi. Siya wa kignisi, ina niki whwonkaiyim.

³⁷ Ta yaiya kara kimiir boinmauugiya, kara iikam hoimgakim simiir warar boinkika, kima mintarao! Iriig.

14

Prismi yaowae adim mi kamim siyu komii ninokninkiniyim
sima Jisis siir nisomaowam boinkim
(Mt 26:1-5; Lk 22:1-2; Jo 11:45-53)

¹ Mi ta ii komiyya Pasova dimin whirkin kimbu karam nwowiya, bretin waisikaiyin yis karamaeyin siir nikwo aeiya iya mi ta nae komiyya uga nikwo aebwakainami. Mi prismi yaowae adim mi kamim siyu komii ninokninkini ikim sima boin, krima Jisis siirin wi panina nonkworimdinu hainprakaii?

² Mi sima boin, krima wi ta ii komiyya Pasova wi saiir kipi nisikina nim wi ti iikamim siir whin nwowim wi sima pi whininiisi siirsiyin. Iriig.

Wiga saeya wain Jisis siir mwo iir naokinkika
(Mt 26:6-13; Jo 12:1-8)

³ Jisis siya om Betani hir nwokin Saimon siir omaka aiir. Ti inkamin paowaigi piskimkopouin. Mi iya Jisis siya ha niki idwo aeyin mi wig ira ina yapninopkainaniya siirim. Mi ti wa mobin umir prasae bi saingin. Mi saeya kwaigwowa ina

kinis haigiya ti wa mobin siir kibokouwa. Mi ti wa mobin puii miyikakin ini Jisis siir mwo iirarar yaokin swokiyin.

⁴ Mi iikam nhirim ta omaka saiir nwowim, simiir kwoinim miyik biri naingwokikin ini io kwoin yangwokiyim. Mi sima, sima simar yomboin amboin, saeya ti wa kibiyin siirin whisarii dimusi priidiriraerarkikin, ha?

⁵ Mi tiki wa krimiir tirankin sainakikiswo mi siya pi umir prasae di saini. Mi siya umir paeyarim kamairim pi iuur iriiyar K300.00 nanar pi sainin. Mi siir umirim pi iki iikamim digworaekwo umir minam whaowaeiyim simiir pi hauuin. Mi sima io ta wig aiir ywoki.

⁶ Mi Jisis siya boinki, kima ta wiga saiirin hindara kig ninkinki. Mi kima saiirin yai whisarii dimusi boini? Saeya kariirin siyu wadieki wadieyin siirar tirkika.

⁷ Mi iikam paeprikabim inokinokin sima wi kimakar nwokripkaii ti nu iirar. Mi kima digworaekwo simiir hauwi, wi hiriiyar ti hauu. Mi ankara kimaka wi ii priei nwo rani. Niingaka.

⁸ Diminin wig aeya tiram naingwowi, saeya wa tiri. Saeya ti wa wadieyin kariir piu naokinkiyin, ie haingikaiyam naokin haiginugikin.

⁹ Kara kimiirin yaimwowa boini mi ti nuim hinda tinda nwowim wi yai win kibiya saiirar mi boinmimauwi. Mi ti omom omomim wi ti diminin siirar mi haigiririn boiniyokiyokiii, ta wiga saeya tirkiyin. Mi sima wi siirimar naingwokwowi. Iriig.

*Judas siya ini apwougig wira inkam komiiyim simiir
(Mt 26:14-16; Lk 22:3-6)*

¹⁰ Mi Judas Iskariot siya kam iuur nwisio simiir nwirkin. Mi siya prismi yaowae adim simiirim yam, wir simiir nini apwougigim.

¹¹ Sima ta yaiya saiir wakaewinim, sima ini maigimairga ywowim. Mi sima ina yimbingiyim umir siir hauuwam. Mi ta ii aiirarin Judas siya ina yap hansir bwakaiyin, Jisis siirin simiir kinmauu itim.

¹² Mi biiki biian iya bret waisikaiyin yis karamaeyin siir naeiya ina yimbiniya. Mi sima sibsib yinisimim saiir yisomsom aokao ta nae komiia Pasova saiirim, saiir naekwowakam. Mi kamim siir kigna miriiyim sima siir srii, krima nae pi papi nini diriraerariuwi, ta nae komiia saiir naeyim, kira naeyamin, ha? Mi sima Jisis siirin hiniina sriigim.

¹³ Mi Jisis siya kamim siir kigna miriiyim nwisia yikropki. Mi siya sowiir boinki, kowa om komii iirar dapninopkainam. Mi inkam nwirin op two komiia opkaka saiir hainani mi siya

kowiirin pi om komii hir napyiskaigin mi kowa wi siir mhoiia dam.

¹⁴ Mi siya omaka ir napninopkainamkin mi kowa saikar dinkin apninopkainam. Mi kowa ta omaka saiir adin siirin pi hinina tini boiniu: Dimin taemin nowomwarkaiyuwan inkamin siya hinina boinkikin, kariir maeyaua ini papi nwowa ta nae komiia Pasova kamim kariir kigna miriyyim simaka naeyana, ha?

¹⁵ Mi kowiirin wi siya nisiimauwi, maeyau kwira omaka anauwa kouana saiir nwowa. Mi ta maeyaua hii ipii saiirara. Mi kowa krimiir naeyim wi ta maeyau aiir tini diriraerar kwokin, krima naeyam. Siya sowiirin hinina boinkikin.

¹⁶ Mi inkam nwisu siir kigna miriyo ina yamwo. Mi sowa om komii hiriir yimbiyam. Mi digworaekwowim Jisis siya boinkiyim sowa ini simiirar ini kigiuwim. Mi sowa nae komiia ina diriraerar kwokino ta Pasova nae komii aiiram.

¹⁷ Mi naiowaka Jisis siya siir kigna miriyyim kam iur nwisu sima yitrib.

¹⁸ Mi iya sima hiiya nae haigin aeiya saiir hirar nidwoyokai aeyim mi Jisis siya boin, kara kimiirin yaimwowa boini, inkam nwirin krimaka tir nidwokai aeyin kariirin wi wir siya napwouwi.

¹⁹ Mi kamim siir kigna miriyyim sima ini hikakar ywokiyim. Mi sima, sima sima yinsrii ansrii siirin mi tari kara, aniya?

²⁰ Mi Jisis siya ina yowarki boinkiyin, kima ti kam iur nwisu kimiir nwirkin niuwi ini tirar nwowin. Mi ti inkamin iin kanakar ninkin inopkai haiiyin ta twowa nae haigiya mi wi siyar napwouwi wira kariirin.

²¹ Hiipa! Ti inkam yaowae adin ninomor kouankin nitin siya wi sipi naowi. Siya karaigin. Adi Komii siir Yokwo Komiiya saeya hinina boinkika mi wi mintarao ti inkamin wir kariir napwouwun sau omomin siir, siirin wi hik prasaeki nimbiyam tani. Mi ti inkamin siir yopiiya siir naokaina karamae nwokiswo, ini wadieki wadieya mi owin. Dimusi rani, ti inkamin siya wi hik prasae hai rani. Iriig.

Jisis siya komunion kamim siir kigna miriyyim simiir hauu aekin

(Mt 26:26-30; Lk 22:14-20; 1Ko 11:23-25)

²² Mi sima ha niki aeyim mi Jisis siya bretin nhira hai mi siya Adi Komii siir boin wadieki. Mi siya ina yinibimbir hauugiyin kamim siir kigna miriyyim simiir. Mi siya boin, kima hai, tikiin yio kariir kipka.

²³ Mi siya mob wainin ira mi hai. Mi siya ina mi boin wadiekiyin Adi Komii siirin. Mi siya ina hauugiyin simiir, sima kwiyaeyam.

24 Mi siya simiir boŋki, takina ya kariir nhiēka Adi Komii siya nimbŋig aeya. Mi kariir nhiēya wa naokiinainami iikam whiekakim simiir whindiriraerar haiginiuwam.

25 Kara kimiirin yaimwower boŋkii, ti op wainin kara wi idip idip swoki kwiyae rani. Niŋgaka. Mi hiriiriyar namiyokiyokiii mi wi iya kara wainin Adi Komii siir omin digworaekwo whiekakim simiir kigriraowiyin wi siir hirar nini kwiyaeiyu iski. Jisis siya hiniina boŋkikin.

26 Mi sima mwai kwira wao. Mi sima mhiu Oliv hiriir yam. Iriig.

*Jisis siya Pita siir boŋki siya wi digiumii siir haimriiyugigi
(Mt 26:31-35; Lk 22:31-34; Jo 13:36-38)*

27 Mi Jisis siya simiir boŋki, kima wa nidamgririgigi wi kanaka nwo rani. Adi Komii siir yaiya Yokwo Komii sair nwowa hiniina boŋka, inkamin sibsib kigriraowiyin Adi Komii siya nisomaokii mi siir sibsibim wa nidam ninoopkii.

28 Mi kara wa swoki insiin idwowi ie hirankin. Mi biyyin wi karar namkwokini nu Galiliya hiriirin. Mi wim kima wi kariir mhoiya niti.

29 Pita siya ina yowarkii boŋkiyin siir yai aiirin, yim sima kiriirin wa nidamgrirmiigigi mi ankara niŋgaka. Kiriirin wi kinisu rani. Niŋgaki, niŋgakiŋga.

30 Mi Jisis siya siir boŋki, kara kiriirin yaimwowa boŋi mi ta niyaka iuumin kwisaka wi niki ik rani mi kira kariir inigin wi hiriiriyar miisisei kripkaii. Mi kwoimaka wi kira wakaeki iuumin ini nikiyakwokin.

31 Mi Pita siya ini igao yayiar boŋkiyin, kara kiriirin wi swoki imprio rani. Niŋgaki! Niŋgaka! Mi kara kinakar ninkin aowama mini mi kara kiriir inigin wi mi imprio rani. Mi kam nhirim siir kigna miriyyim yim iriipi hiriinan yai aiirar mi boŋki. Iriig.

*Jisis siya maeyau miyika Getsemani nhwo sair kwis
boŋikin Adi Komii siirimin
(Mt 26:36-46; Lk 22:39-46)*

32 Mi sima maeyau kwira sair yimbiyam Getsemani. Mi Jisis siya kamim siir kigna miriyyim simiir boŋig, kima tapaiir didwoki, kara nhwo nikini kwis boŋiuwi.

33 Mi siya Pita Jems mi Jon simiirarar yikunam, saika namam. Mi siya ini hikakar ywokiyin. Mi siir kiuin kiugak bi nwoikikin.

34 Mi siya simiir boŋki, kima whaowae nwowi kariir kwoin siyarin ini wara yiyyuamwankiyin. Mi kariir piua ini warar yinkisimsibnakiya. Kima tirar dwoki mi kima sipgu mintarao.

35 Mi siya ha kwapnamin mi ini hindara yakai whinamin nu hirar. Mi siya ina kwisboinkiyin Adi Komii siirim. Adi Komii, kira digar mi owi mi ta hika wi kariir mi imbini rani.

36 Mi siya boinki, adiyoo! Iiya kira digworaekwo hoimgakim simiir tiramar naingwowi, kira wi digar mi owi. Mi ankara hinina naingwowi, ta kariir hika kira saiir hainaowid. Mi kira kariir kwoin iirara kipi nwo, kariir kwoin iirar timi o.

37 Mi siya ha swoki itin mi ina kigniyin, sima nhwo ara grinkin whini. Mi siya Pita siir ini boini, Saimon! Kira nhwo whini, aniya? Mi kira pi haimisima nidwo kao rani, aniya?

38 Kima didwo kao mi kima nhwo min timi sriboin. Mi dimin whirkin kimiiram kinankiuwi, wim wi nikiisi. Kwoinin ina naingwowin dimin taemin tiramin mi piu saeya kinii rani.

39 Mi siya ina swoki amin nhwo ina swokini kwisboiniuin. Mi siya yayim biya siya nikini sriboiniuin, simiirar swokini sriboiniu.

40 Mi siya ina swoki itin kamim siir kigna miriyyim simiiram. Mi yim sima nhwoki niridnanaekim mi sima nhwo asi grinkinwhinkim. Mi sima siirin ini yai kaonis boinam whaowaeyim.

41 Mi siya kwoimaka ha swoki itin simiiram mi siya ina ini boiniyin simiirin, kima ina niki grinkinwhinkripkaiyim, aniya? Ini dig ywoki, kima ti kigi, iya ti inkam yaowae adin ninomor kou hirankin nitin siir nonkwonakiyana kam bibiyeyim sima, bidi yimbiniya.

42 Kima dinsiin, krima pi nami. Ti kigwin, inkamin wir kariir napwougigin isi nitin. Iriig.

*Sima Jisis siir nini onkworimdinu hainakikin
(Mt 26:47-56; Lk 22:47-53; Jo 18:3-12)*

43 Jisis siir yayia biri niki digika mi Judasin kam iur nwiso simiir nwirin siya ina yitin. Mi kam isid komiiyin saika yinkin it. Mi sima kamkiu minim mi dan minim simiir warar yinkin hainani. Mi prismi yaowae adim mi kamim siyiu komii ninokninkini ikim mi kam adi yaowaeyim siyiu komii kigriraowi ikim simiirin sima nikropkikim siir nonkworimdinu hainakiyam.

44 Mi inkamin wir Jisis siir napwouwin mi siya hinina boinirargig kima pa kigin, inkamin pi kara nini aepirimdinuwi mi ti inkamin siyairgin. Mi kima pi siir donkworimdinu hainam.

45 Mi Judas siya ha namin mi siya ini Jisis siirimar youap hiririu namin. Mi siya ina ini boiniuwun, dimin taemin nowomwarkaiyuwan inkam. Mi siya ina yaka aepirimdinuun siirin.

46 Mi sima Jisis siirin ina yonkworimdinu kihainamim.

47 Mi Jisis siirar inkam nwirin siir kingiinar nokwoin siir kamkiuin ha kwakiwokhaiyin mi ini ti prismi yaowae adin siir mai whisarii prii miriyan inkamin siir win aiir yaka haingrip itkigiya.

48 Mi Jisis siya simiir boinki, kima ti kariirim nitim mi kima ti kamkiu minim mi dan minim simiirin wara dimusi hainanikim, kariir nonkworimdinuwamin, ha? Kima ha naingwokim kara kimiir hiiyan inkamkin, aniya?

49 Ii kasa rani, kara kimiir nowomwarkaiyiuiwin Adi Komii siir omaka sair hir. Mi kima kariir bi nonkworimdinugim. Mi Yokwo Komii sair yaiya ini kaimwower ywowa.

50 Mi kamim siir kigna miriirim sima ha haiburgigim siirin mi yim sima ina yidamkiyim. Iriig.

51 Mi whran nwirin Jisis siir mhoiia namin siya yuis arar kainamkin. Mi sima siir nonkworimdinu haiyam tirkin.

52 Mi ta siir yuisa ini sima yinikiwhro hainaowida. Mi siya ini parurar iwit amin. Iriig.

Jisis siya inkam komiirim yai hidiyim simiir whwonkam ida ini okwo iu

(Mt 26:57-68; Lk 22:54-55,63-71; Jo 18:13-14,19-24)

53 Mi sima Jisis siirin prismi biiki biyan yaowae adin siir omaka hiriir yikiunam. Mi prismi yaowae adim mi inkam adiyaowaeyim siyu komii kigriraowiyim mi kamim siyu komii ninokninkini ikim mi sima ina yitim ta omaka aiirara namwonyam.

54 Mi Pita siya Jisis siir mhoiia yam. Mi siya kingiin bi nwokin, ini aru hirar ywokiya. Mi siya ina yapninopkainamin hira sair ano iir, prismi biigi biyan yaowae adin siir omaka maeyau hiriir. Mi siya kamim waikaowiyim pae simaka ini idwo oniyu.

55 Mi prismi yaowae adim mi inkam komiirim yai hidiyim mi sima kam nhirim simiir yikiuna sima boinmauwim siyu biyeyim Jisis siya tirim simiir. Mi sima siirin wi hiriinansi nwoki isomsomim. Mi sima ha kigim siirin mi siya dimin biyie whir bi tirkin. Niingaka.

56 Mi ti kamim sima yaimwoni bi boinkim, sima hindara priiboinkim. Mi simiir yaiyim iripa bi nwokin ini yapa yapa ywowim.

57 Mi kam nhirim siirin pi whisariiya priinansiin okwo boinki. Mi sima hiniina boinkim.

58 Nim krima ha wakaekim siya hiniina boinkin, ta Adi Komii siir omaka inkamkar nonkwo miriia sairin wi kara niipirgigi. Mi ii kwoimim dig nwoki mi kara sairin wa swoki haininansiin mirii nami. Saiirin wi inkamki nonkwo mirii rani. Niingaka.

59 Mi ta yaiya ti kamim sima boina, yim sima iriipa hiriinan yaimwoni bi mi boinkim. Simiir yaiyim iripa bi namasugim, ini yapa yapa ywowim.

60 Mi prismi biiki biyan yaowae adin siya simiir whwonkam ida yinsiin okwoki. Mi siya ina sriiyin Jisis siirin mi kira ti yaiyim sima priboin priboinim simiir yai yamdi nowarkii boin tani, aniya?

61 Mi Jisis siya yaimin yaiminkin, ini hindara yokwo tanin. Siya yaimirsim bi nowarkii boinkin. Mi ti prismi biiki biyan yaowae adin siya ina swoki sriiyin mi kira ti inkamin Adi Komii siya nimbingiyin mi siya aniya, iye? Mi kira ti yinisimin Adi Komiiyin dimin whirki kimbu karam nwowin siir ieya, aniya?

62 Mi Jisis siya ina boinin, ihi, karargin. Mi kima wi kariirar kigi ti Inkam Yaowae Adin ninomor kouankin nitin, ini Adi Komiiyin kiriekakin siir ina iniga saiir nidwowin. Mi kara niti, kara wi waumirsisim whisinanim ninomor kou hiranin, simakar ninkin onainii. Mi kima wi kariirar kigwini.

63 Mi prismi biiki biyan yaowae adin siya yinakiwomwitki siir yuis bripriya siya niya saiirin. Siya whisarii bi ninikiwomwitka, siya iokakin. Mi siya ina boinkiyin, krima pi inkam nhiram kipi swoki ikuna yai whinboinamin. Ningaka.

64 Kima bidi wakaekiyim yai bibiyeyim siya boinkiyim Adi Komii siir mi kima ini panina yaingwokiyim? Mi sima hoingakarim ini yai kwiruwar kiritkin boinkiyim, siya siyu biye bidi tirin, siya wa dao.

65 Mi kam nhirin yaeyop siir yaswaiyugi mi sima siir yaimwo whwonkamim yuisni kogrinugi mi siirin ina tiom. Mi sima boin, kira profet yai ti boinki, kiriirin nhinga tiowi, ha? Mi kamim waikaowiyim sima yikunam siirin. Mi sima siirin haningi yipimpar. Iriig.

Pita siya misisaekin Jisis siirin

(Mt 26:69-75; Lk 22:56-62; Jo 18:15-18,25-27)

66 Mi iya Pita siya omaka maeyau akpitga nu hirar niki okin mi wig ira prismi biigi biyan yaowae adin siir mi miriyya saeya ina yita.

67 Mi iya saeya Pita siir kiga siya pae hir nidwo oniyin mi saeya siir whwonkam iirar ini kigsib boinu. Ni kira iriipi hiriinan Jisisin om Nasaretanin saika mi okin.

68 Mi Pita siya ini hindara misisaekiyin. Ningaka. Kara ninokninkin tani siirin, kara ta yaiya kira boina saiirim warar whaowaei. Mi siya ina youapnaniyamin hira saiir ano kingiin hiriir. Mi iuumin ina yikiyakwokin.

69 Mi ta wiga mi miriia saeya Pita siir swoki kiga mi saeya kam nhirim sair kingiin hir nwowim simiir boink, tiki inkamin Jisis siir kigna mirii inkam nwir ieyairgin.

70 Mi Pita siya ina swoki misisaekiyin. Niingaka. Mi mhoiia kam nhirim saikar nokwowim sima swoki boinhiuriyugi siirin, kaimwoki kaimwowainga kira kipi niksisa ni kira iriipi hiriinan Jisis siir mi kigna miriian inkam nwirkin, nu Galili hiran inkamkin. Sima hinina boinkikim.

71 Mi Pita siya ina yikopaisirkiyin, kaimwoki kaimwo kiinga! Kara ti inkamin kima boinin siir bi ninokninkin.

72 Mi biri kimiminkin, iuumin kwisaka ina yikiyin. Mi Pita siya ina swoki aingwowoknakiyin yaiya biya Jisis siya boina siir. Jisis siya hinina boinkin, iuumin kwisaka niki ik karam nwowi mi kira kariir inigin wi kwoima misisaei. Mi Pita siya nou prasae bi kinkin. Iriig.

15

Sima Jisis siirin Pailat siirim yikiunam

(Mt 27:1-2,11-14; Lk 23:1-5; Jo 18:28-38)

1 Mi prismi yaowae adim sima nugak inumar yamyakwok adiyaowae yim siyu komii kigriraowiyim mi kamim siyu komii ninokninkiniyim mi inkam komiiyim yai hidi ikim simiiram, sima yai iripa hangiriyu boina. Mi sima Jisis siirin wiyeyin sopni yimboru kinam Pailat siirim.

2 Mi Pailat siya Jisis siir sri, kira Juda ikamim simiir nu iir kigriraowan inkam komiigin, aniya? Mi Jisis siya ina yowarki boinkiyin, wa yaiya kira boina ini mi owa.

3 Mi Pailat siya yaowae adim simiir wakaeyin sima yai whiekakim siirara boin hiuriyugi.

4 Mi Pailat siya Jisis siirin ina swoki sriigi yin, kira yai wakae boin tani, aniya? Wakae! Sima yai whiekakim ini kiriirarar boin hiuriyuim.

5 Mi Jisis siya yai kwir biri swoki wakae boin srankin. Niingaka. Mi Pailat siya asi kintirgikin. Iriig.

Pailat siya boinkin Jisis siirin pae hinia nirioninkinin siir ninkin irinu inankiyim

(Mt 27:15-26; Lk 23:13-25; Jo 18:39-19:16)

6 Biewi biewiyim ii komiia Pasova wou nikwo aeiya mi Pailat siir siyuin hiriirar tirikin, siya maeyauwa mi biye miriia kamim hugripkikikaiyim simiirin pi nwira nokmwir apniki. Ikamim simiir kwoinkin naingwowin inkamin siir. Mi Pailat siya simiirim pi siirar nikropki.

7 Mi ta iia inkam nwirin Barabas nikiuwiyin, omaka hiuyokiyokaiya sair nwokaiyin mi kamim wra nwowiyim

inkam komii komiiyim omom omom kigriraowiyim io simaka nwowim mi simiir nhir imiir nisomsom aokaowim siya simakar nwokaigin.

⁸ Mi iikamim ha naninkiniuniyim mi sima Pailat siir boinki, tiki siyiun, biya kira tirin biewi nhirim digiyim mi kira pa nikrop apniki ta maeyauwa mi biye miriyya hiuyokiyokaiya sair nwowin simiir inkam nwirni. Mi tariinanin kira siira ti swoki tir.

⁹ Mi Pailat siya simiir yai yaka yowarkii boinki, kima minam naingwowi kara Juda simiir inkam komiiyin nu kigriraowiyin siir niuguskiyim, aniya?

¹⁰ Mi Pailat siya hiniin asi boinkikin. Dimusi rani, siya bidi yinokninkinin prismi yaowae adim simiir kwoinim. Sima Jisis saika whwokwoka nwo rani, simiir kwoinin i ieyar kwae-waowi bii sima nwowim. Mi sima siirim asi nikiunanikim siirin.

¹¹ Mi iikamim simiir kwoinim prismi yaowae adim sima ini boinurwokaiyu. Mi sima pi hiniin nwoki boinkiyim Pailat siya Barabas siir dikrop apniki.

¹² Mi Pailat siya simiirin ina swoki boinkiyin mi kara pi panina tiri ti inkamin kima boiniyin Judami iikam simiir inkam komiiyin nu kigriraowiyin, ha?

¹³ Mi sima siir yai yamdi ina kauwok boinkiyim, siirin paeyin hiiniya nironinkinin saika dinkin irinugi!

¹⁴ Mi Pailat siya simiir srigi, dimusika, ha? Siya dimu dimin tirbukin, ha? Mi sima ina kauwok boinamnankiyim, siirin ti paeyin hiiniya nironinkinin saikar dinkin irinugi!

¹⁵ Mi Pailat siya iikam isidin simiirim hiirgin mi siya Barabas siir asi kigninkin apnikikin. Mi siya Jisis siirin kamim yai niniyim simiirim iyopmauugi, sima nipimparim siirin. Mi mhoiyya sima siirin ina yikropkiyin paeyin hiiniya nironinkinin saika ninkin irinugiyim. Iriig.

*Mi kamim yai niniyim sima Jisis siir nigbumbugim
(Mt 27:27-31; Jo 19:2-3)*

¹⁶ Mi kamim irim haiiyim sima Jisis siirin inkam komiiyin omom omom kigriraowiyin siir omaka maeyauwa hiriir yinkikwona apnam. Mi sima kam nhirim yai niniyim simiirim yikiuna, sima ta maeyau kwiruwa saiirarar naninkiniuniyim

¹⁷ mi sima Jisis siirin yuis paridnana kwira yitomwanu haiginu. Mi sima urid nimiridgakin whira hopwhro mi sima siir mwo iir kaigrisiugi.

¹⁸ Mi sima siir yigbumbu, akamie! Juda iikamim simiir nu kigriraowi inkam komiigin!

¹⁹ Mi sima siir mwowin paekopin hougwokwo apiyin siir yikrimkrae. Mi sima siirin yaeyop haini mi yaswaiyu mi

sima ogmwo ha hiiim mi ina kaiyirou kisisanaim siir inig iir hainanam.

²⁰ Mi sima siir mingigin digiyim mi ta yuis pariidnan bripriya ina swoki isaiya. Mi sima siirin ini siir yuis aiarar swoki ii haiginugiyim. Mi sima Jisis siirin ina yikiunamin paeyin hiiniya nirioninkinin saikar ninkin irinugiyam. Iriig.

Mi sima Jisis siirin paeyin hiiniya nirioninkinin saika yinkin irinugi

(Mt 27:32-44; Lk 23:26-43; Jo 19:17-27)

²¹ Inkam nwirin Saimonkin siya om Sairini ankin Aleksanda Rufas sowiir yaowae adgin. Mi siya omisisimim om komii siir yaba nwowim simiir haiburgigim mi siya ina yapamin siyiu maeyau nginga aiar. Mi sima siyiu bopwo hir yinapyiskai om komii siir kingiin. Mi sima kimidiniya igao yai siir boinwin paeyin hiiniya nirioninkinin Jisis siirin siya haiyam.

²² Mi sima Jisis siirin maeyau kwira saiir hiriir yikiunam ta maeyauwa saiir iniga Golgota. Mi ta maeyauwa saiir inig mwowin inkam mwo kiuni maeyauga.

²³ Mi sima op wain simiir naba saikar yinkin aepibmigiya siir hauuwam minkin mi siya biri kwiyaekin.

²⁴ Mi sima paeyin hiiniya nirioninkinin siirin saikar yinkin irinugi. Mi siir yuisim ini sima hidnonkwokwo hainamim. Mi sima gwo kwira sae gwo satu, sima minim gwokim ti hinin diminin pi nginga haii.

²⁵ Iya nugakar niki oyakwoka 9:00 klok mi sima paeyin hiiniya nirioninkinin siirin saiirar yinkin irinugiyakwok.

²⁶ Mi siir mwo kouga ta yaiya siir boina saiir winki yokwoni. Sima hinina win boinkikim, Juda iikamim simiir nu kigriraowi inkam komiigin.

²⁷ Mi sima Jisis siir kingiinin inkam nwiso hai tauaeiyo sowiirin warar yinkin irimdinugik paeyin hiiniya nirioninkinin siir. Mi nwirin iniga mi nwirin yaioyaeya.

²⁸ [Mi Adi Komii siir Yokwo Komii saiir yaiya ini kaimwowa ywowa bidi bidinan sima wina mi tariinanin saeya bidi yimbiniya. Mi ta yaiya hininga, sima siirin kamim hai tauaeiyim simaka yinkin hiiwiyopmasugi.]

²⁹ Mi iikamim haimii tamii napim siir yapikbumbu mi sima mwo ina yapkintirim. Mi sima siir boinki, biya kira hinina boinkin, Adi Komii siir omaka wi kara nupirgi mi ii kwoimim dig nwokii mi wa swoki haininansiin okwoki.

³⁰ Mi kira kinakina tami diriraerarna mi kira pa nwoki iuuniyim wari paeyin kiriir nirioninkinin siir waraurankin!

³¹ Mi prismi yaowae adim mi kamim siyiu komii ninokninkini ikim, sima Jisis siirin warar yapikbumbu.

Mi sima, simasimar yomboin amboin, siya inkam nhirim simiirin bidiyar whindiriraerar haiginuun. Mi siya, siya siyar diriraerar namim panopi, ha?

³² Mi ti inkamin siya nimbinkiyin siya Israel simiir inkam komiigin, simiir nu kigriraowikin. Mi siya paeyin hiiniya niriio ninkinin siir hirankin krimar kigwokwoiungi. Mi krma wa nwoki aingwo tibmiikiyim kiriiram. Mi inkam nwiso Jisis saikar ninkin irimdinugiyo paeyin hiiniya niriioninkininsi yo sowa iriipi hiriinan siirin warar mi inkin igbumbu. Iriig.

Jisis siya bidi yaonamin

(Mt 27:45-56; Lk 23:44-49; Jo 19:28-30)

³³ Mi iya nabe bopwo nwowa mi iya ina kakauugiya. Mi hinda tinda ini niyyar ywokiyim. Mi iya bie nad nwowamtibin, iya ii kwoim nwowiya saiir yadig iurib.

³⁴ Mi ii kwoim namwoiuwiya mi Jisis siya ina kauwok boinkiribin, Eloee, Eloee, lema sabaktani? Ta yaiya saiir yaimwokiyaimwowa hiniinga, kariir Adi Komii, kariir Adi Komii kira kariirin digumii dimusi haimriiyugigin, ha?

³⁵ Mi kam nhirim kingiin hir nokwowim sima siir yai wakaeyim mi sima ina boinim, wakae! Siya Ilaija krimiir wanwiyaeyin siirim nikiuwi.

³⁶ Mi inkam nwirin ina iwitnamin hamgan hainakiyim. Mi ta op kausrira siir idwo yaokinki. Mi kimidiniya paekop inakar yinkin udgi mi Jisis siir yaiga yaka onkwo mauugi siya kwiyaeyim. Mi ti inkamin siya boin, ha tiki o. Krma niki kigriraowi siirin pi Ilaija siya nasi whindiriraerar iungi paeyin hiiniya niriioninkinin siir hirankin.

³⁷ Mi Jisis siya ha kauwankii boinkiribin mi siya ina iyie hikainamtibin.

³⁸ Iya Jisis siya naowa ta yuis komiia Adi Komii siir omaka saiir nitiyisiuwa saeya ini bopwoniyyar yinwitamnainiya. Mi ina yugusnainama nua hiriir. Mi ta yuis prieiya ini kwisa ywokiya.

³⁹ Mi kamim yaii niniyim simiir bii nwowi inkamin siya Jisis siir whwonkam ida nokwokin mi siya kigiyin siya hiriinan niyae hikainamtibin mi ini siya siyar boinkiyin, kaimwoki kaimwokinga! Tiriiginin Adi Komii siirar yinisimkin.

⁴⁰ Mi wig nhirim hirar mi inkin okim mi sima arurig hirar nokwo kaokikim. Mi nhirim simaka hir ninkin okwo kaokim. Ira Maria om Makdalanka mi ira Maria Jems sapisapin mi Josis sowiir apu aeya. Mi ira Solomonika.

⁴¹ Biya Jisis siya nu Galili hir nwowin mi ta iya ti wigim siir mhoiia namkim. Mi sima siir nae diriraerarim mi wig isid

komii whirin yim sima iriipi hiriinan Jisis saikar yinkin am om komii Jerusalema hiriirin. Mi sima hir ini owou. Iriig.

*Sima Jisis siir in siyano siir haigigi
(Mt 27:57-61; Lk 23:50-55; Jo 19:38-42)*

⁴² Mi naiowaka Josepin om Arimatianin ina yitribin. Siya yai hidan inkam wadiekin. Mi yio siya iriipi hiriinan iya Adi Komii siya ikam simiir kigiraowana iya sairimar mi owini.

⁴³ Mi Juda simiir ii komiia waka nwokwowaki mi tapa ya nae diriraerar haigigik ni iiga mi Josep siya asi napninopkainamkin Pailat siir kigam. Siya biri nidid namkin. Nningaka. Siya Jisis siir piuis biyieya sair hainakiyim sriiyiugin.

⁴⁴ Mi Pailat siya ini hindara yanaawinin ta yaiya sair wakaewinin, Jisis siya naonama. Mi siya kamim yaii niniiyim simiir biyan inkamin siirim yikiuna mi siya siir srii, Jisis siya bidinanar naonamkin, iye? Tariinanar kwaokin.

⁴⁵ Mi iya siya yaii ninii kamim simiir bi nwowiyin siir yai aair wakaeyin mi siya Josep siir boinki siya Jisis siir piuis biyieya sairin hati hainam.

⁴⁶ Mi Josep siya yuis whisinana kwira sainam. Mi siya Jisis siir piuis biyieya ina ini hiunis hainakiya paeyin hiiniya nironinkinin siir hirankin. Mi siya siirin yuis whisinana sair whrinainam mi siirin siya siyano whirin siir ini haigigik. Mi ti siyanowin inkamkar nopkikinkin. Mi siya siya komiia kwira warnani ie iir warkin tinugigam.

⁴⁷ Maria om Makdalana mi Maria Josisni yopi aka, sowa kogwokwo haigikigo maeyauwa Jisis siir piuis biyieya sair haigigiya. Iriig.

16

Jisis siya bidi yinsiin idwowin ieyankin mi ini omwaiyar swoki waiyan

(Mt 28:1-8; Lk 24:1-12; Jo 20:1-10)

¹ Mi Juda simiir ii komiia dig nwokiya mi Maria om Makdalana mi Maria Jemsni yopii aka mi Salomi saeya sima waim piuii miyik whakiyim simiir sainam. Sima Jisis siir piu aair naokinam sainamkim.

² Mi igwira sima biyeyin bidi maskwokiyakwokin mi sairar yamyakwok Sandeya, siyanowin inkam haigigigiyin siirim.

³ Mi simasimar yapboinaiyam, krimiirin pi nhinga whin mirii ta siya komiia sair waritkinkiyim, ha?

⁴ Mi iya sima siyanowin siir nini kigiuwim mi simar kigi siya komiia hir nwo rani. Nningaka. Bidi inabaki itkinkiya iemiga. Taka siya, siya prasae rani.

⁵ Mi sima siyano iir napninopkainamin mi sima kigam whranisim nwirin simiir ina inig miya nidwokai. Siya yuis whisanan bripriya kwira nii idwokai. Mi sima siir nini kigiuium mi ini hindara ini anaaiuwuiwim.

⁶ Mi siya simiir boinkaiwin, kima kipi kignanae kara bidi yinokninkinin, wim kima Jisisin om Nasaretanin siirim hansiri paeyin hiiniya nironinkinin sima ninkin irinugiyin siirin. Mi siya tapair nwo rani, bidi yinsiin idwonamin! Mi ini omwaiyar swoki waiyan! Kima ta maeyauwa sima haigigiga saiir ti kwakig siya hir nwokaii.

⁷ Kima dam! Mi kima pi kamim siir mi kigna miriyyim pi simiir tini boiniu mi Pita siirin warar. Mi kima pi hiniina tini boiniu, Jisis siya kimiir biya bidi yamkwokinin nu Galilia hiriir. Mi kima siirin wi hir nini kigiuiwi. Biya kimaka siya niki boina saiir hiriinan!

⁸ Mi ti wig oumim ina yidamniyamim idowiya hiriir, ti siyano iirsi. Mi sima ina yidam iugusamim, kiugak bi nwonamkim simiir kiuim ini hindara yinirkinamim. Mi sima inkam nwiraka yai paninsi yimboboinsami. Niingaka. Sima pi nididnamkim. Iriig.

*Jisis siya Maria om Makdalana saiir hiriir yimbiyam
(Mt 28:9-10; Jo 20:11-18)*

⁹ [Jisis siya Sande nugak imumar yinsiin idwonamyakwok. Mi siya biigi biyyin Maria om Makdalana saiir hiriir yimbiyam. Mi ta wiga, biya Jisis siya ninskiigiya yiu biye iriyyar nwiso sima nwokaiya saiir mi saeyairga.]

¹⁰ Maria saeya ini kigiui ti siir nomiyauim naingwoyimiyyok ou prasae biri kinkim siirsiiyin. Maria saeya biyyin siir nomiyauim biya saika nwokaiyiium simiir ini boinmauuu.

¹¹ Mi Maria saeya simiir boinki Jisisin ini omwaiyar swoki waiyan kara siir bidi kignaniyin. Mi sima ta yaiya saiir wakaeyim mi sima biri naingwo tibmiigim. Iriig.

*Jisis siya siyiu hirin inkam nwiso siir kigna miriyywo sowiir hiriir yimbiyam
(Lk 24:13-35)*

¹² Mi ta saiir mhoiyya inkam nwiso siir kigna miriyywo sowa om komii hir haiburgigo mi ha napamwo mi sowa siirin siyiu hir yapiyiskai. Mi Jisis siya sowiir hiriirin yaeya piu kwir yam.

¹³ Mi sowa ha swoki amwo mi kimidiniya kam nhirim simiir ini boinmauuu. Mi yim sima sowiir yai aiirim bi swoki aingwo tibmiigim. Niingaka. Iriig.

*Jisis siya kam iuur nwirim siir mi kigna miriyyim simiir hiriir yimbiyam
(Mt 28:16-20; Lk 24:36-49; Jo 20:19-23; Ap 1:6-8)*

14 Mi kam iuur nwirim siir mai kigna miriyyim iya sima naeyar niki idwo aeyim mi Jisis siya ina yimbiamin simiir hiriir. Mi siya simiir ini iku whisarii rani, sima bi naingwo tibmiigim. Mi kam nhirim sima pi nantamyiriyirkim kam nhirim sima naboiniyim Jisis siya bidi yinsiin idwowin ieyankin mi siya ini omwaiyar swoki waiyan.

15 Mi siya simiir boinki, kima iki omom omomim hinda tinda nwowim simiir dam mi Yai Win Kibiya saair dapboinmamauam iikamim simiir.

16 Mi inkamin naingwo tibmii mi siya ha baptais mi siirin wi Adi komii siyar kaoprigo kwowi. Mi yipiki inkamkin naingwo tibmii karam nwowi, yim wi siya gririkaigi.

17 Mi iikam whiekakim naingwo tibmiyyim simiirin kirie wi Adi Komii siya hauwi dimin komii komiyyim simiir diriraeraram. Mi sima wi kariir inig iirar ninimnskiiyami uridyu bibiyeyim simiirin. Mi sima wi yaeya yaigin kwira boini.

18 Mi simiir inam mipugin biyu dapiyin siir nonkwowi mi op biyeya kwiyae aokaowiya saair kwiyae mi ti hiriinan diminin wi simiirsi nao rani, sima. Mi simiir inam makak inkamim simiir mi hainii mi sima wi wadieyar mi oki. Iriig.

*Adi Komii siya Jisis siirin ninomor koua hiriir yikiunam
(Lk 24:50-53; Ap 1:9-11)*

19 Mi mhoiyya krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis siya siir yayim simiirin dig nwogigim mi Adi Komii krimiir Wanin siya ina yikiunamin siirin ninomor koua hiriir. Mi tariinanin siya ini siir ina inigmiyya ini idwoiun.

20 Mi kamim siir kigna miriyyim, sima ina yamim hinda tinda. Biyan Inkam Komiiyin siya ini simakar yinkan miriyyamin. Mi siya simiir yai imiirin warar mi whinkinsiis haiginuwam dimin komii komiyyim sima tir imiirin. Mi ti diminin iikamim simiir nusiimauugin. Mi ta simiir yayia kaimwokikaimwowainga, Adi Komii krimiir Wanin siir yaiga. Iriig.

LUK

Luk siya wɪnkika ta yokwowa mi yio siya paowai udikin. Mi siya Pol saɪkar nwowikin mi siya Judan inkam tani, siya Grik inkamkin. Mi ti niwiiyin siya wɪnkikin Grik hiran iikamim simiiram, yio Jisis siirgin. Grik hiran iikamim sima minam naingwowi, sima siyiu miyik iirar nwoki idwowim. Luk siya ti niwiiyin Jisis siir boɪnkin, siya inkam wadiekiwadie ieyairgin. Mi siya iikamim simiirsi naingwoyimiyokin mi simiir dimin biyeyim ini siyar mi inakiyim. Iriig.

1 Biya iikam whiekakim sima simiir yapa yapa kwoin imiirar wɪnkɪnankiugugikim inkam komii Tiofilas siiramɪn, dimin taeminim krimiir tiriir nimbiniyim.

2 Yim sima dimin taeminim yipiki aposel kamim sima kigim mi iikam nɪrkim, sima mi boɪnmimauuim simiir mi wakaeyokna apikim. Mi ti niwiiyim. Yim tariinanin ini krimar nonkwowim.

3 Kara Lukgin, niwii whiekakim biyanim mi tariinanin ikim simiirin kara bidi sibgu hidgiyim. Mi kara ti niwiiyim biigi biyanim mi tariinanin ikim, simiirin kara kiriiram bidi wɪnkiyin inkam komii Tiofilas kiriiram.

4 Mi kira wi hinina ninoknɪnkinim, ta yaiya sima nowom-warkaiyuwa kiriir, saeya kaimwo kɪnga.

Adi Komii siir paekwosimin Sekaraia siir boɪnki Jonin wi sipi nimbini

5 Mi iya Herot siya nu kigriraowan inkam komii nwowin, nu Judia hɪrin pris inkamin nwira nwokin, siir inigin Sekaraiakɪn. Siya Abaisani pris isidin siirgin. Mi siir wiga, ya Eroni isidin siirga, saiir inigin Ilisabetka.

6 Mi sowawaiyin Adi Komii siir whwonkam idan dimin whirki bi kimbugo ini wadieki wadieyar ywowo. Mi sowa Biyan Inkam Komiiyin siir siyupai siyupai whiekakim simiirar napiko. Mi siir yayim simiirin ha mi wakaeyoknaeikim.

7 Mi sowawaiyin yinie bi niyio miminko. Dimusi rani, Ilisabet saeya wig pioa nɪngaka. Mi sowawaiyin wai bidi ywowo.

8 Ya Sekaraia siir isidin siya miriyya iya saeya. Mi Sekaraia siya pris inkamin krimiir kaoprigi okwowyin siir miyya Adi Komii siir whwonkam ida miriigin.

9 Mi siirin sima yimbingi maeyauwa hiuyokiyokaiya dimin whirki kimbu karamae nwowa Biyan Inkam Komii siira dimin taemin min nɪnkin imiyyaeiya siirin hiriir yokmwɪn apnɪnopkaigi.

10 Mi ta i aiirin iikam isid komiiyin sima idowiiya hirar ywo. Mi yio siya dimin taemin imiirar niki inkın imiiaeyin mi yim sima ini idowiiya hirar kwisboinim.

11 Mi Biyan Inkam Komii siir paekwosimin ina yimbiamin siir hiriir. Mi ini hiiya dimin taemin haigin ninkin imiiaeyia ini saiir kingin hirar yamikwoniyin.

12 Mi iya siya Biyan Inkam Komii siir paekwosimin siir kigiiyin mi siya ini hindara yanaakiyin mi siya ini nididkakar ywowin.

13 Mi Adi Komii siir paekwosimin, siya siir boinki, Sekaraia, kira kipi nidid. Adi Komii krimiir Wanin siiram kira kwis boina, siya bidi wakaewinin. Mi kiriir wiga Ilisabet saeya yinisim yinkamiyinin wi nwira naokinaei. Mi siir inigin wi Jon dokdap haiginu.

14 Mi kira wi maigimaigra taokitaoka siirim nwowi. Mi iikam whiekakim iripi hiriinan, wi maigimaigra taokitaoka siiramar mi owi.

15 Mi siya Adi Komii siir whwonkam idan wi inig komiigak nwowi. Mi siya wi op wain mi iki op bibiyie nhirim, kwiyae whaowaeiyin, wi simiir wara kwiyae rani. Mi iya siir naokinaei, Adi Komii siir naeyiwin wi siirar naninkiniuiwi.

16 Mi Isrel simiir iikam nhirim, wi siya nikunami Biyan Inkam Komiiyin, simiir Adi Komii krimiir Wanin siirim.

17 Mi siya Adi Komii siir naeyiwin mi siir kirieya biya Ilajani nwowa wi saiir hiriinankak nwowi. Mi siya wi Biyan Inkam Komii siir biya namkwokini. Mi adim simiir kwoinim wi siya kisina haigi mi sima wi simiir yin imiiram nwoki aingwowim. Mi iikamim nantamyiriyirim, simiir kwoinim wi siya kisina haigi. Mi sima wi iikamim dimin whirki kimbu karamae nwowim, ninokninkin komiigakim wi simiir kwoin hiriinan kinar nwowi. Mi iikamim simiir kwoinim wi siya kisisop haigiwini Biyan Inkam Komii siiram. Adi Komii siir paekwosimin hinina boinkin.

18 Mi Sekaraia siya paekwosimin siir yai aka hinina yowarkii boin mi ta yaiya saeya kaimwoki niuwi mi kara wi panina ninokninkini, kara waibiyie bidi ywowin mi kariir wiga ya iripi hiriinan waibiyie bidi mi owa. Siya hinina boinkikin.

19 Mi Adi Komii krimiir Wanin siir paekwosimin siir yai aka hinina yowarkii boin, kara Gebrielkin, kara Adi Komii siir whwonkam ida nokwowikin. Kariirin siya nikropkikin kiriir nauuni boinmauuniam. Kara ta yaiwin kibiya kiriir boinmauuniam hainanikin.

20 Kira wakae! Dimusi rani, kira kariir yai aiir naingwo tibmii rani. Mi panao kiriir yaiya pi kara tirbugii mi kira pi waeyaimikrim nwowi. Mi wi iya ti digworaekwo whiekakim

sima nimbiniyana wi saiirar nadigiwi mi ta kariir yaiya wi kaimwowa nwowi. Adi Komii siir paekwosimin hinina boinkin.

²¹ Mi iikamim Sekaraia siiram nwowim sima ina yinaingwoyimiyok boinim, siya dimu dimin minkimimini, maeyaua hiuyokiyokaiya dimin whirki kimbu karamae nwowa saiir hirin?

²² Mi iya siya idowiya ha napnaniniyin mi siya yai simaka bi nani boinikin. Mi sima ina yinokninkinkiyim mi tari siya yaeya dimin win bidi kignaniyin maeyaua dimin whirki kimbu karamae nwowa saiir hirin. Mi siya simiirin ini inarar yani kinmimauiuin mi siya ini waeyaimikrimar ywokripkaiyin.

²³ Mi siir miini iyim dig nwokiyim mi siya ina swoki amin siir omaka hiriir.

²⁴ Mi taka ii aiirarin siir wiga Ilisabet saeya ini yinpiugakar ywokiya. Mi idowiya napririr karamae saeya nwowim bwanim iriiyar. Saeya hinina boinka,

²⁵ mi Biyan Inkam Komiiyin siya kariirsi naingwobumbugin mi siya kara nididnanaekaigiya iikam whiekakim simiir whwonkam ida, siya bidi yitkiigiya. Iriig.

Paekwosimin siya Maria saiir boinkin, Jisis siirin wi saeya naokinaei

²⁶ Mi bwan iriiyar whir aka, paekwosim Gebriel siirin Adi Komii siya yikropki nu Galili hiran omisim whirin Nasaret siirim.

²⁷ Mi kopaksim ira, saiir yopiigar whausokninkin prapraskiya, saeya hi min bi nanaeka, sima saiirin whran nwirin siiram boiritmaiga siya nonkwonaim siir inigin Josepkin, siya Devidni isidin siir hirankin. Mi ta kopaka saiir inigin Mariaka.

²⁸ Mi paekwosimin saiiram ha namim mi siya saiir ini boiniu, Akam, Adi Komii siya kiriirsi naingwobumbugin. Mi siya ini kinakar nwowin.

²⁹ Mi Maria saeya ta yai aiir wakaeya saeya ini hindara yanaakiya. Taka yaiya saeya panin, panin yaiga.

³⁰ Mi paekwosim siya saiir boinki, Maria, kira kipi nidid. Adi Komii siya kiriirsi naingwobumbugin.

³¹ Wakae! Kira wi yinpiugak kipi nwowi. Mi kira yinisim yinkamiyinin wi nwira naokinaei mi kira siir inigin wi Jisis nokdap haiginu.

³² Mi siya wi inig komiigak nwowi. Mi siirin wi hinina boini, Adi Komii ninomor kouanin siir yinisimkin. Mi Biyan Inkam Komii Adi Komii siirin wi siir brougaeyin Devid nu kigiraowiyin wi siir hiriinan nokmwın okwo haiginuwi.

33 Mi siya inokiiinokin wi Judami inkam komii nwowi. Miiya inkam komii nu kigriraowiyin wi siir hiriyyar nwoyokiyokiikaeyami. Niingaka.

34 Mi Maria saeya paekwosim siir yai aka hinina yowarkii boin, tiriiginin wi panina nimbiamyami? Kara kamkak rani. Kara inkam nwir aka bi nwoka mi kara wi yinkak ha nwo rani.

35 Mi paekwosim siya saiir yai aka hinina yowarkii boin, Adi Komii krimiir Wanin siir naeyiwin wi kiriir naninkiniuni mi siir krieya kiriirin wi saeya kinsiis haiginuwi. Mi mhoiyya kira wi ti yinisimin siir naokinaei. Mi sima wi ha boini siirin dimin whirki bi kimbugin. Siya Adi Komii siir yinisimkin.

36 Wakae! Biyya kiriir yopiiya Ilisabet saeya wai bidiyar ywowa mi saeya ini yinkakar swoki owa. Saeya bwanim iriyyar whira ywo Biyya sima ha boinkim saeya wi yinpiugak nwo rani.

37 Dimin whirkin Adi Komii siya tir karamae bi nwokin. Niingaka.

38 Mi Maria saeya siir yai aka hinina yowarkii boin, wakae! Kara Biyyan Inkam Komiiyin siir miyyan wiga. Wa kira boina siya kariirin wi hiriyyar mi tiri. Mi paekwosimin siya saiir haiburgigin mi siya ina yamin. Iriig.

Maria saeya Ilisabet saiir ini kigi'u

39 Mi ii nhirim bidi yamkiyim mi Maria saeya bi kimiminka, ina nhinama, mhu nhirim om whirin nu Judia hir nwowim simiir hiriir.

40 Mi saeya Sekaraia siir omaka aiir napninopkainama mi saeya kimidiniya Ilisabet saiir ini boinu, akam.

41 Mi iyya Ilisabet saeya ta akam Maria saeya boina saiir wakaeya mi ti yinisimin ina kakninaokaigiyin. Mi Adi Komii siir paekwosimin ini saiirar yaninkiniuiuwim.

42 Mi saeya ha kauiyikiya mi ina boinkiya, kira ini kina wigar ywowa. Mi iki wig nhirim simiir kouwin ina kirar ywowa. Mi wari yinisimin kiriir mhinau nwokaiyin, yio ini sakisar mi owin.

43 Kara panin wiga, ti Biyyan Inkam Komiiyin siir apua ta kariiram nita?

44 Wakae! Kariir wina, kiriir yai aiir wakaekiya, akam, kira boinkiya mi ti yinisimin kariir mhinau nwokaiyin ina kaknanaokaigiyin mi siya ini maigimaigar ywokiyyin.

45 Kira Adi Komii siiram naingwo tibmii wiga kira maigimaiga ha dwo. Mhoiyya kiriirin wi Biyyan Inkam Komiiyin siya boina wi saiir hiriinan tiri. Ilisabet saeya hinina boinka. Iriig.

Maria saiir mwaiga

46 Maria saeya mwai waowa saeya hinina boinka,

Kariir mhai kwoinim ini Biyan Inkam Komiiyin siiramar naingwo irkakim.

47 Kara Adi Komii siiram maigimaigaei, kariir nanmai-warkainain inkamkin.

48 Kara miyan wig ningaka. Mi siya ini kariirsiyar swoki aingwo bunan. Mi Tariinanin mi mhoiia iriipi hiriinan, iikamim sima kariirin wi hinina boini, kara wig bimbiuwi rani.

49 Dimusi rani, Adi Komiiyin kirieki kiriekakin, siya kariirin dimin komiigi komii iirar tirkim. Mi siir inigin dimin whirki bi kimbugin.

50 Yaioyae yaioyaeyim hirii hiriinan kinaigim. Sima pi inan ii okwoki mi Adi Komii siya iikamim siirsi naingwo ididim wi simiisi naingwobumbuwi.

51 Adi Komii siir ina mi kirie kirieyim saeyar nonkwo miriigim. Mi iikamim simamar naingwonaeiyim, simiirin siya bidi nhinikriropkiyim hinda tinda.

52 Mi inkam komii komiiyim nu kigriraowiyim, simiir miyim wi Adi Komii siya nikripkii mi iikamim inig kara-maeyim, simiirin wi siya hainanpraprasa

53 Siya dimin miyik miyikim wi iikamim mhaigi naowim wi simiir hauwi. Mi iikamim iki digworaekwoki naokinguguninkinim simiirin wi piu nanga nanga siya nhinikriropkii.

54 Mi siya ini naingwobumbuwa biya siya nimbina ini saiirar swoki aingwowoknakiyin. Mi siya Isrel simiir iikamim simiir whinkinsis haiginugin.

55 Siya krimiir brougaeyin Ebrahim saika bidi yimbinin mi siya siir yinieyim mhoiia niti, simiirsi naingwobumbuwi. Maria saeya hinina waoboboinka.

56 Maria saeya Ilisabet saikan bwanim whwoima ywo. Mi saeya ina swoki ama saiir oma hirir. Iriig.

Ilisabet saeya Jon siir yaokaina

57 Ilisabet saeya naokainani iya yinisim iir, ina yimbiamama. Mi saeya yinisim yinkamiyin iir yaokaina.

58 Mi saiir inkamnanim, saiir omaka kingiin nwowim, simiir hiranim mi saiir nomiyau ikim, sima ta yai aiir wakaeyim Biyan Inkam Komii siya Ilisabet saiirsi naingwobumbuwin mi sima ini maigimairga wara mi inkin owim saikan.

59 Mi ii iriyar kwoimaka sima yinisimin siir mio isa ina kitiyopnir haiyim. Mi sima minam namkim siir adin Sekaraia siir inig iirar swoki okdap haiginuwim.

60 Mi siir apua saeya boin. Ningaka! Siir inigin Jon dokdap haiginu.

61 Mi sima saiir boin, krımıir brougae wanwiyaeyim biya ti hiriinan inig iir bi nokdapkim.

62 Mi sima siir adin siiram kinmimauu srii, krıma yinisim siir inigin wi panina dapi?

63 Mi mhoyiya Sekaraia siya simiir boinki, yokwo siir hauugiyim pi winmauugiyim. Mi siya hinina winmauugi, siir inigin Jonkin. Mi sima ini hindarar yanaakiyim.

64 Mi bi kimiminkikin, Sekaraia siya yai ina swoki kaonis boinkiyin. Mi siya ini Adi Komii siir inig iirar hainanprapraskiyin.

65 Mi simiir inkam inkamnanim simiir omaka kingiin nwowim sima nidid prasae bi kinkim. Mi ta yaiya ini mhuim nu Judia hiranim ini simiirar yiniyokiigiya.

66 Mi iikamim ta yai aiir wakaeyim, sima ini sima simar yinaingwoyimyok boinim. Ti yinisimin siya wi panin panina nwowi. Sima ina yinokninkinkiyim, Biyan Inkam Komiiyin siir kirieya ini saika nwowa. Iriig.

Sekaraia siir mwaigim

67 Jon siir adin, Sekaraian Adi Komii siir paekwosimkin bidi yinkinukikaiyin. Mi siya diminin mhoyiya nimbiamanım simiirın ina kauwok boinkiyim.

68 Krıma Biyan Inkam Komiiyin, krımıir Adi Komiiyin siir inig iir hainanprapraskii. Mi siya siir iikamim, Isrel hiranım simiir whinkinsiisim nitkin. Mi sima ini rirmiiya ywokiyim.

69 Siya ninansiın okwokikin nanmaiwarkainan inkam komiiyin, krımıir nanmaiwarkainam Devidni isidin siir inkam nwırın siir. Siir miyan inkam nwowam.

70 Siya siir profet inkamın dimin whirki kimbu karame nwowin siirin bidi bidiniyarın hinina boinkin.

71 Siya krımıirın, krımıir sau omomın simiir hiranki nanmaiwarkainaei. Mi siya krımıirın wi kamım krımaka nomboin ii ae karam nwowim, wi simiir in kirieya saiir hirankar nispiımpaki hainakii.

72 Siya nimbina krımıir brougae wanwiyaeyim simaka mi saeya. Mi siya ta naingwobumbuwa krımıir niisiımauuga. Ta nimbın kibiya siya haiyaprapraskiya, siya saiir swoki aingwowoknakikin.

73 Ta siir nimbın kibiya krımıir brougaeıın Ebrahim saıkar nimbinkın.

74 Mi siya krımıirın krımıir sauan omomın siir in hirankar nanmaiwarkainaei. Mi krıma siir mi aiir mirii, krıma wi nididgak nwo rani.

⁷⁵ Mi krɪma siir whwonkam idan wɪ dimɪn whɪrki kɪmbu rani, wɪ wadiɛyar haiyaprapras okwowi. Mi wɪ rɪrmiɪya dwo. Mi iɪgwɪr iɪgwɪrɪn krɪma wɪ hɪriɪyar nwoyokiyokii.

⁷⁶ Mi kira tɪ kariir yɪnisɪm yɪnkamiyɪnɪn mhoɪiya sɪma kɪriɪrɪn wɪ Adi Komiiyɪn nɪnomor kouɪkɪouanɪn siir profet inkam dapi. Mi kira wɪ Biiyan Inkamɪn siir biiya namkwokini. Siir siyɪu iir kisɪsop diriraerarkwokinɪm.

⁷⁷ Mi siya yaɪyɪm wɪ siir iikam ɪmiir boɪnmɪmauuɪm. Mi sɪmiirɪn wɪ siya nanmaiwarkainaei. Mi sɪmiirɪn dimɪn biyeyɪm igbid kamyau siya bɪdi haiyoprɪmɪdiyɪumiɪgiyɪm.

⁷⁸ Whɪsarɪi rani, Adi Komii siir kwoɪnɪn krɪmiirsi naɪngwobumbugɪn mɪ hiɪnsɪma krɪmiirsi nwokɪn. Mi siya wɪ tɪ siir nɪkropkii, biɛnan krɪmiir whwoyakiyam.

⁷⁹ Mi siya wɪ iikamɪm niɪbwomambwo nwokaɛyamɪm mɪ naokao kingɪn nwowɪm, wɪ sɪmiir nokya haɪɪniɪuwi. Mi krɪmiirɪn wɪ siyar niɪsiɪsiɪmauu api kwoɪn mɪiyɪkɪn hiɪnsɪma nwowiyɪn siirɪn.

Sekaraia siya hiɪniɪna boɪnkikɪn.

⁸⁰ Mi yɪnisɪmɪn ɪna mwriɪyɪn mɪ siir kwoɪnɪn mɪ siir piɪu aka ɪni kɪriɛ warar yɪnkɪn okiyɪm. Mi siya maɛyau siyɪn nu apa niɪnga saɪir hɪrar nwonɪnaɛyɪn mɪ ɪni Isrel sɪmiir iikamɪm sɪmiir hɪriɪyar yɪmbiyamɪn. Iriig.

2

Maria saeya Jisis siir yaokainaki (Mt 1:18-25)

¹ Mi taka iɪya Sisa Ogastasin nu komii Rom hɪran inkam komii nwokɪn. Mi siya siir biiyan inkam komii komiiyɪm sɪmiir boɪnki tɪ omɪsisɪmɪm siir hɪr nwowɪm siya kɪgrɪraowiyɪm sɪmiir hɪran iikamɪm sɪmiir ɪnɪg ɪmiir nɪni winakiyam.

² Mi siyɪuɪn ɪnɪg haiyɪn iikamɪm omom omanɪm sɪmiir mɪ ta ɪi aiir haɪbwakainakɪm. Mi taka iɪya Sairinias siya nu Siria hɪran omom sɪmiir biiyan inkam komii nwokɪn.

³ Mi iikam whɪɛkakɪm sɪma ɪni sɪmiir yapayapa omamar swoki amɪm. Mi sɪmiir ɪnɪgɪm sɪmiir om hɪrar ɪni winaki yokwoni.

⁴ Mi Josep siya om Nasaretɪn, nu Galili hɪr nwowɪn siir haɪburgigɪn mɪ siya ɪna yamɪn siir brougaɛyɪn Devid siir om iɪram, Betlehem nu Judia hɪr nwowɪn siirɪm.

⁵ Josep siya mɪ wiga siya borɪtmaiya Maria, sowar yam. Sowa minam namkwo, ɪnɪg nɪni dapmauuwɪuwam. Mi taka iɪya Maria saeya yɪnpiugakar nwonamka.

⁶ Mi iɪya sowa om Betlehem hɪrar nwowa mɪ yɪnisɪmɪn ɪna kaknanaokaiyɪn.

7 Mi taka iya sowiir yinisim yinaomiyinin ini saiirar yaokainan. Mi saeya yinisim iirin yuis mirmiya saiir higrinu. Mi siirin bulmakaumi twowa nae haigiya saiir kikaiyu whwonkai. Mi simani bulmakauni omaka saiir whwonkaigim. Dimusi rani, omakam inkamki whwonkaiiyim inkam kina bidi digiyim. Iriig.

Adi Komii siir paekwosimim sima ini boinmauwuwu kamim sibsib kigriraowiyim simiirin

8 Mi kam nhirim sibsib kigriraowiyim, niyaka sima omin siir kingiin hir waikaowigim, maeyauwa sibsib ima naeiya saiir.

9 Mi Biyan Inkam Komii siir paekwosimim simiir hiriir yimbiam. Mi Biyan Inkam Komii siir paeya namnamiinan ha wokiinaiiniyin mi ini simiirar yamtkiniuwun. Mi sima nidid prasae bi kinwinkim.

10 Mi paekwosimin ina boinin simiirin, wakae! Kima kipi nidid. Kara yaiwin kibiya kimiir nauuni boinmauugigam nitkin. Mi ta yaiya iikam whiekakim simiir kwoinim wi maigimaigra komii saeya nwowaiginiuwu.

11 Mi taka iya brougae Devid siir om hiran wig ira yinisim yinkamiyinin nwira yaokaina. Mi ti inkamin kimiir nanmai-warkainankin. Adi Komii siyar nimbinkikin siirin, Biyan Inkam Komii Krai nwowam.

12 Mi kima siirin hinina nini kigninokninkiniuwu mi siyairgin. Mi kima wi yinisim nwirin yuis mirmine saeya higriniuwun wi siir nini kigiuwu. Mi siya ini bulmakaumi twowa nae haigiya, ini saiir whwonkaiyin. Adi Komii siir paekwosimin siya hinina boinkikin.

13 Mi bi kimiminkikin ninomor kou hiran paekwosim whiekakim ina yuunaiiniyim mi sima ini ti paekwosimin saikar yauni oniyim. Mi sima ini Adi Komii siir inig iir hainan prapraskiyim. Mi sima mhoiia hinina boinki,

14 Adi Komii krimiir Wanin ninomor kou hiranin siir inig iir hainanki. Dimusi rani, Adi Komii siya big nasmirwaiya bidi ywokiya simiirin mi iikam whiekakim nuanim sima iripa dingwomamair aeikiyam.

15 Mi iya Adi Komii siir paekwosimim mi sima swoki ama ninomor kou hiriir, simiir haiburgigim mi kamim sibsib kigriraowiyim sima sima yomboin amboinki, humbae! Krima om Betlehem hiriir nami. Ti diminin hir nimbiamin siir nini kignaki. Biyan Inkam Komii siya boinkiyin krimiir.

16 Mi sima biri kimiminkim ina yamsauwim mi sima Maria, Josep mi yinisimin twowa bulmakaumi nae haigiya saiir kikaiyu whwonkaiyin, simiirni ini kigi.

17 Mi iya ti kamim sibsib kigriraowiyim sima siir nini kigiuwim mi sima ti yayim Adi Komii siir paekwosimim sima boinmamaugigim simiir ti yinisimin siirim mi sima ini sowiirwai boinmamauniyim.

18 Mi iikamim ti kamim sibsib kigriraowiyim simiir yayi aiir wakaeyim mi sima ini hinda yanaakiyim.

19 Maria saeya ti yayim saeya wakaeyim simiir simiira naingwokwokaigika. Mi saiir kwoinawu hirar haigi okai, saeya biri naingwo owouga.

20 Mi kamim sibsib kigriraowiyim sima ha swoki apamim mi sima mwai ina yapwowaowamim Adi Komii siir inig iir hainanam digworaekwowim sima wakaeyim mi sima kigim simiir. Mi digworaekwo whiekakim Adi Komii siir paekwosimim sima boinmamaugikim bidi yimbiyamkiyim. Iriig.

Sima siirin Jisis yokdap haiginu

21 Mi mhoiyya ii iriyyar kwoimim namkiyim mi siir mioisa ina kitiyopnar haiya. Mi sima siir inigin Jisis yokdap haiginu. Mi Adi Komii siir paekwosimim sima biyyar dapkikinkin, iya siya siir yoppiya saiir mhinau hir niki okai karamaeyar niki owin saiirar. Iriig.

Simion Ana sowa Jisis siirin omaka komiyya Adi Komii siira saiir hir ini kigi

22 Ta iya sowa buga niyoprikmaiya sowa buga siyiun biyya Moses siya winboinkiyin mi siir hiriinanar mi tir. Mi siir ad yoppiyo ina hainamwo siirin om komii Jerusalem hiriir, Biyyan Inkam Komii siir in nini onkwo hauugiyam.

23 Yai komii kwira Adi Komii siir Yokwo Komiyya saiir nwowa, saeya hinina winboinkika, biiki biyyan yinisim yinhaomiyinin, yio minim nimbingin, Biyyan Inkam Komiyyin siir hauugiyam, siir yinisimar nwowim.

24 Yokwo Komii saiir yayi kirie kwira saeya hinina boinkika, iya wigkamwo sowa yinisim yinkamiyin yinhaomiyinin, Adi Komii siir omaka komiyya saiir hainam mi yo sowawaiyo iriipi hiriinan inmab haomwo isa timi isom hainam. Mi inmab aiiram mi whaowaekin, mhautam haomwo isa timi isom hainam. Mi Josep, Maria sowawaiyin om komii Jerusalem hiriir asi namkwo.

25 Mi inkam nwirin om komii Jerusalem hir nwokin, siir inigin Simion. Mi ti inkamin siya dimin whirki bi kimbugin. Ningaka. Siya inkam wadiekin. Siya Adi Komii siiramar mi kwisboinikin mi siya ii aiirimar niki owi, iya Adi Komii siya inkam nwirin siir nikropki, Isrel hiran iikamim simiir mhi kwoin imiir kirie haiginuwam. Mi Adi Komii siir naeyiun ini saikar nwowin.

26 Adi Komii siir naeyiun siir bidi yisimauun mi siya wi niki aosau rani. Nningaka. Siya Biyan Inkam Komiiyin Kraisiya siya nitana sairamar niki owi.

27 Adi Komii siir naeyiun siyar hurworwokai insiingikin mi siya Adi Komii siir omaka sair hiriir yapninopkainam mi yopii adwo yinisim Jisis siirin ina hainaniyin Adi Komii siir omaka sairim, Adi Komii siir hauugiyim, simiir siyu ieya boinin siir hiriinan.

28 Mi Simion siir ina ti yinisim iirar yinkwo mi siya Adi Komii siir inig iirin hinina hainan prapas boinki,

29 Biyan Inkam Komii diminin biya kira nimbini, kara siir bidi kigin. Mi tariinanin kara naonami, kira kariirin ha kigninkinki. Tariinanin kara kiriir miyan inkamin wi maigimaigar nwowi.

30 Inkamin krimiir nanmaiwarkainainin kara siir bidi kigin.

31 Kira ti dimin iirin iikam whiekakim hinda tindanim simiir whwonkam ida diriraerarkin.

32 Siya paenan minam niuyakin iikam whiekakim Juda iikam tani, simiir kwoin imiir nanaakninki haiginiuwam. Isrel kiriir iikamin inig komii simiir hauu haiginiuwam.

33 Mi iya siir yopii adwo sowawaiyin hiriinan wakaeywo ti hiriinan yayim Simion siya boinin sowiirwai yinisim iir mi sowawaiyin naingwoyimyok pranae bi kinkwo.

34 Mi Simion siya simiirniyin haningi yigboinmamair haiginiu. Mi siya Maria Jisis siir apua sairin hinina boinki, wakae, ti kowiirwai yinisimin, Isrel simiir iikamin wi higa siya ninuwi. Mi nhirim wi siya swoki anmaiwarkanaei. Ti inkamin siya, Adi Komii siya nimbini. Mi siir siyu iirin wi siya nisiimauwi mi nhirim wi saikar ninkinwamwarkii boini. Mi nhirim wi yaewan siir kindiyiuwangigi.

35 Mi iikam whiekakim simiir kwoin aowa aowanim wi idowiyar nwoki. Mi mhoiya sima siirin wi siyu miyik miyiknan tir tani. Mi kira siirin hiriinan kigi mi kiriir kwoinin wi hindara hugimkikiugi, siirsiyin. Mi ta hik hiriinana wi saun, inkam piu nitiyin mi ha kimpipisugiiyin, wi hiriinan kimpipisugi. Simion siya hinina boinkikin.

36 Mi profet wig ira om komii Jerusalem hir nwoka, sair inigin Anaka, saeya Fanyuel siir yinisimka. Asa siir isidin siir hiranka, saeya waibiyie bidi yowa. Biya saeya kam pua niki owa, saeya biewiyim pariiga ywo, iriyyar whis (7).

37 Mi mhoiya sair kam in yaonamin mi wig igabae nhinga sair biewiyim pariig, kamnwii whii (84). Mi saeya inokinokin Adi Komii siir inig hainanim bi siisika, saeya Adi Komii siir inig iirin nii nabie nii nabie hainanika. Mi in nhirim, saeya nae minim pa mi haiyaei iiyim saeya nhwo Adi Komii siiram kwisboiniyim Adi Komii siir omaka komiia sair.

38 Mi iya Josep Maria sowawaiyin ta omaka Adi Komii siira saiir hirar niki owo, Adi Komii siir nankin imiyyaeyim mi Ana saeya ha nimbiniya mi saeya ini Adi Komii siir inig iir ini igboinmamairniya. Mi saeya kimidiniya ti yinisimin siir yai imiir boinmimauu, iikam whiekakim om komii Jerusalem hiranim, siirim nwokwokinim, Isrelan iikamim hir nwowim simiir nanmaiwarkainam. Iriig.

Josep siya om Nasareta hiriir swoki haiyug apnam

39 Sima digworaekwo whiekakim diriraerar digiyim, Biyan Inkam Komiiyin siir siyu ieya boinin siir hiriinan mi sima ina swoki amim nu Galili, simiir oma Nasareta hiriir.

40 Mi ti yinisimin ha mwrugiyin mi siirin ma minkin bi npiyaokimiminkin siya ini kiriekakar ywokiyin mi siya ini ninokninkin miyik whiekakar mi okiyin. Mi Adi Komii siir naingwoyimyoka ini saikar nwowa. Iriig.

Yinisim Jisis siya ina yamin Adi Komii siir omaka saiirim

41 Mi biewii biewiiyim ta ii komiyya wou nikwo aeiya Pasova Jisis siir yopii adwo, sowawaiyin om komii Jerusalem hiriyyar namnanaeiko, sowawaiyin bi nwokaigiiko.

42 Jisis siir biewiiyim iuur whisa namwo iuwim mi siya wara yinkin am, siir yopii ad owakan, ta ii komiyya wou nikwo aeiya saiirim. Biewii biewiiyim biya sowawai niki tirkiyim simiir hiriinan.

43 Mi wou nikwo aeni iya dig nwokiya mi sima ina swoki amim mi yinisim Jisis siya om komii Jerusalem hirar ywoki. Mi siir yopii adwo sowawaiyin ha bi naingwoko siya ini hirar ywokiyin. Ningaka.

44 Mi sowawaiyin ha naingwoko siya ti iikam whiekakim sowaka waiyar napamim simaka napami mi ta nabe kirieya sowa sowa asi napamko. Mi sowa sowiir nomiiyauim mi sowiir ad igrimim simiirim hansiram siya simaka mi owi.

45 Mi sowawaiyin ha hansirnanaeyo siir bi swoki kigin. Ningaka. Mi sowawaiyin, om komii Jerusalema hiriir asi swoki haiyug hansranamko siirim.

46 Iyim sowawai siirim hansiro, kwisa hansir mi kwoimaka saiir ini kigu, omaka Adi Komii siira saiir hir nwowi siya, Juda simiir inkamim siyupai, siyupaiyim sim nowomwarkaiyuwiiyim simiir bopwoniya hir nidwokai wakaemimiki, simiir yai min dimin imiir mi siya simiirin ina mi kinawaomwarkii sriiyin.

47 Mi kamim siir yai imiir wakaekiyim mi sima ini hindarar yanaakiyim ti yai whiekakim siya ninomokninkin boinkiyim simiirin.

48 Mi sowawaiyin siir nini kiguwim mi sowa ini hindara yanaakiyo. Mi siir yopiiya saeya siirin hinina ini

boiniu, yinisim! Kira kririirwaiyin hiniin dimusi tirgikin, ha? Krirawaiyin kiriirsiyin pranae pranae bi naingwoyimyok hansirko.

⁴⁹ Mi siya sowiirwai yai aka hiniina yowarkii boin, kowawaiyin kariirim dimusi hansirko? Mi kowa bi ninokninkinko, kara pi kariir Adin siir omaka tirar nwowi, ha?

⁵⁰ Mi sowawaiyin bi ninokninkinko ta yaiya siya boina saiir yaimwokiyaimwo aiirin.

⁵¹ Mi siya ini sowakawai warar swoki inkin amin om Nasareta hiriirin. Mi siya ini yopii ado sowiirwai yaiyar mi wakaeyoknan. Mi ti yaimin diminim siya boinim, ini yopiya saiir kwoinawu hirar haigi okaiyim.

⁵² Mi Jisis siya komii namwoiwuwin mi siir ninokninkina ini warar mi inkin opnirtaraokiya. Mi iikam ikim sima ini siiramar yaingwokininim. Iriig.

3

*Jonin op baptais haiginiuwiyin yai siya boinmimaauugin
(Mt 3:1-12; Mk 1:1-8; Jo 1:19-28)*

¹ Taibirias Sisa siya kigriraokiyim omom omom nhirim nu Rom hiranim, biewiyim iuur iriyyar (15). Mi Pontias Pailat siya nu Judia siir kigriraowan inkam nwokin. Mi ta ii aiirin Herot siya iikamim nu Galili hiranim, simiirin saiir kigriraokin. Mi siir akamin Filip siya nu Itaria mi nu Trakonaitis sowiir kigriraowan inkam komii nwokin. Mi Laisenias siya nu Abilini siir kigriraowan inkam nwokin.

² Anas, Kaiafas sowa prismi biyyan inkam nwoko. Mi ta iyya Jonin Sekaraiani yinisimin maeyau siiyin nu apa saiir hir nwowin mi Adi Komii siir yaiya siir hiriirin, saiirar nimbiyamkin.

³ Mi Jon siya omom omom whiekakim ie Jodan siir kingiin hir nwowim, simiir hiran iikamim simiirin siya hiniina boin, kima kimiir dimin biyeyim digiumii simiir haimriiyugigi mi op wa nwoki baptais haiginiuwim mi Adi Komii siya kimiir dimin biyie biyeyim biyya kima tirkaiyuim wi haningin haiyoprimdiyumiigi.

⁴ Jon siya hiniina boin profet inkamin siir yai aiirin. Yai nhirim profet Aisaia siya winboinkiyim Yokwo Komii saiir, yim hiniingim,

mi inkam nwirin maeyau siiyin nu apa niinga, hir kauwok boinkiyin siya hiniina kauwok boinkikin, Biyyan Inkam Komiiyin siir siyiuim simiir kisisop diriraerarkwokin. Siir siyiu iir sibgu diriraerarkwokin. Profet Aisaia siya hiniina boinkin.

5 Mi maeyauwim ieno ieno whiekakakim yim ha timi hainkrimkrinkinkwokin. Mi mhiu komii komiiyim mi mhiuisisim ikim, wi sima dopkiyimikiina mi siyiuim mipugnan wrieyokim yim timi oprimtioki mi siyiuim haigi inamnaniyim, yim timi iyiohimikmai diriraerarkwokin.

6 Mi iikam whiekakim wa nwoki kigninokninkinkiyim, inkamin Adi Komii siya nimbiniin krimiir nanmaiwarkainanin siirin. Profet Isaia siya hinina boinkikin.

7 Jon siya iikam isid komiiyin siiram nitim saika nwowim simiirin hinina boinki, kima iikam miyiknanki mi iuwi, ini wrakiwranan ywowim. Mi kimiirin nhinga boinkikim kariirim nidamnaniyim, op kimiir baptais haiginugiyim? Mi Adi Komii siya wi kimiir nonkwoninwomworninkin tani, aniya?

8 Mi kima iikam whiekakim simiirin hinina diisiimauu, kima kimiir dimin biyie whiekakim, simiirin bidi haiyoprindimiigiyim. Mi kima, kima kima hinina kipi ninkinwamwarkii boin, nim krima Ebrahim krimiir brougaeyin siir iikamkim mi siya wi digar nwowi mi krima wi iikam miyikar nwowi. Nningaka. Mi Adi Komii siya naingwowi mi tiki siiyam siyar mi diriraerarii, siya wi digar mi owi mi sima wi Ebrahim siir yinisimar namwoiuwi.

9 Ua ini paemii hiar haigin taowaigina mi pae whiekakim nae miyik bud karamae nwowim yim wi paenau sima niyitkaigaiki. Mi wim kima ini ti paeyim simiir hiriinan ywowim.

10 Mi sima siirin hinina srii, krima wi panina tiri. Simiirin hinina niisiimauuim, krimiir dimin biyeyim bidi haiyoprindiyimiigiyim, ha?

11 Mi Jon siya simiirin boiniyo yaiya hinin boinki, inkamin yuis kwisairgakiniuwi mi siya kwira, inkamin nninga nwowin, siir timi hauu. Mi inkamin naeminkin naokingugunankaiyin yio iriipa hiriinanar timi tir.

12 Mi kamim omom omomi umir haiiyim, yim iriipi hiriinan ina mi itim Jon siirim, op simiir baptais haiginuim. Mi sima siirin hinina srii, iikam nowamwarkaiyuan inkam, krima wi panina tiri, simiirin hinina niisiimauuim, krimiir kwoin biyeyim, bidi haiyoprindiyumuigiyim?

13 Mi Jon siya simiirin hinina boinmauugi, kima umirmairin gavman siya boinkiyin siirarar hai. Yaeya umir nokii kipi swoki inkin hai.

14 Mi kamim yaii naniiyim yim iriipi hiriinan siirin ina mi sriiyim, krima wi panin panina tiri? Mi siya simiirin hinina boinki, kima inkam nhirmi hindara kipi pritiopritio

mi kima simiirin whisarii kipi priiboin hūriyū mi simiir umirim whisarii kipi priiyiksasae hai. Mi kimiir kwoinin hiinsima dwo ti umirsimin kima haiiyin kimiir mā aiirsi.

¹⁵ Mi iikam whiekakim sima ina yinaingwoyimi yok boinim, ti inkamin siya Kraisin Adi Komii siya nikropkiyin iikamim sim nanmaiwarkainam, aniya?

¹⁶ Jon siya simiir yaiyaka hinina yowarkii boin kara kimiirin op ara baptais haiginiūwi, inkamin kariir mhoiia nitin kariir kouwin ini siyar ywowin mi siya ini yaowae adnan ywowin, kara ini yinisimnan ywowin. Mi kara siir miyim wa sibgu inomokninkin mirii rani. Kara inkam miyik rani. Niingaka. Mi kara op arar baptais haiginiūwi mi Adi Komii siir naeyuin siirin wi siyar hainiuae haiginiūwi mi ti dimin biyie imiirin wi paenan siyar niu iuguski.

¹⁷ Siya ini inkamin twonidim twonau haigiyyin mi ha nokwobrombropiyin, ini siir hiriinan ywowin. Mi iya iki twonid imiir nokwobrombrop digiyim mi kasim pa kuubrukigi. Mipi twonid niingam simasima namwokauiyūwi mi simiirin pi omaka nae haigiya hir nini haigiyūwi. Mi siya kas imiirin pa nhisopkininaka mi simiirin pi pae nhisopkin namginki. Mi ta paeya saeya wi niutingi rani. Niingaka. Saeya wi hiriyyar niuyokiyokiikaeyami.

¹⁸ Mi Jon siya ti hiriinanim simiir boinmauu digiyin mi siya Yaiwin Kibiya saiir yai kiriekirie kibi whiekakim simiir warar yinkin boinmimauu.

¹⁹ Jon siya gavmanin siir biyan inkamin Herot io siir nwokin. Dimusi rani, siya siir nomousimin Filip siir wiga Herodias saiir hainiki nonkwonan mi siyu biyie nhirim siya tirim io simiirsi wara mi inkin okin.

²⁰ Mi Herot siya siyu biyie komii whirin ha swoki tirin mi ini ti biyanim simakar swoki inkin haiginkiyin. Whisarii rani, Jon siirin siya hiugripkikikaigin. Iriig.

*Jon siya baptais haiginiugin Jisis siirin
(Mt 3:13-17; Mk 1:9-11)*

²¹ Iya Jon siya iikamim simiir baptais haiginiuin mi siya Jisis siirin ini warar mi inkin baptais haiginiuin mi iya Jisis siya nhwowar niki kwisboinin mi ninomora ini omaka anonanar haiwaokiya.

²² Mi Adi Komii siir naeyuin ina yiuwiniyin. Mi sima kigwin siir naeyuin inmabnan sinaini siiram. Mi yai kwira ninomor kou hir kauwok boinkiya saeya hinina kauwok boinkika, kira kariir yinisim wadieki wadie kuningin. Mi kariir kwoinin ini kiriiramar naingwokwonanaeyin. Mi kariir mhi kwoinim, kiriirimin ini maingimaiga ywokiyin. Iriig.

*Jisis siir yidiwii wanwiyaeiyim simiir inig ima
(Mt 1:1-17)*

²³ Iya Jisis siya siir biewiyim, kamnwir iuura nwowin mi siya ha mirii bwakainakin. Iikamim simiir kwoinim ha naingwokim, Jisis siya Josep siirgisiir nhiekiniuwi. Niingaka. Siya Adi Komii siirgisiir yinisimkin. Mi Josep siya Hilai siir yinisimkin.

²⁴ Mi Hilaiyin, yio Matatni yinisimkin. Mi Matatin, yio Livaini yinisimkin. Mi Livaikin, yio Melkaini yinisimkin. Mi Melkaiyin yio Janaini yinisimkin. Mi Janaiyin, yio Josepni yinisimkin.

²⁵ Mi Josepin yio, Matataiasni yinisimkin. Mi Matataiasin, yio Emosni yinisimkin. Mi Emosin, yio Neamni yinisimkin. Mi Neamin, yio Eslaini yinisimkin. Mi Eslaiyin, yio Nagaini yinisimkin.

²⁶ Mi Nagaiyin, yio Meatni yinisimkin. Mi Meatin, yio Matataiasni yinisimkin. Mi Matataiasin, yio Semeni yinisimkin. Mi Semenin, yio Josekni yinisimkin. Mi Josekin, yio Jodani yinisimkin.

²⁷ Mi Jodanin, yio Joanani yinisimkin. Mi Joananin yio, resani yinisimkin. Mi Resanin, yio Serababelni yinisimkin. Mi Serababelin, yio Sialtielni yinisimkin. Mi Sialtielin, yio Neraini yinisimkin.

²⁸ Mi Neraiyin, yio Melkaini yinisimkin. Mi Melkaiyin, yio Edaini yinisimkin. Mi Edaiyin, yio Kosanamani yinisimkin. Mi Kosanamain, yio Elmadamni yinisimkin. Mi Elmadamin, yio Erni yinisimkin.

²⁹ Mi Erniyin, yio Josuani yinisimkin. Mi Josuain, yio Eliesani yinisimkin. Mi Eliesain, yio Jorimni yinisimkin. Mi Jorimin, yio Matatni yinisimkin. Mi Matatin, yio Livaini yinisimkin.

³⁰ Mi Livaikin, yio Simioni yinisimkin. Mi Simionin, yio Judani yinisimkin. Mi Judanin, yio Josepni yinisimkin. Mi Josepin, yio Jonamni yinisimkin. Mi Jonamin, yio Elaiakimni yinisimkin.

³¹ Mi Elaiakimin, yio Meliani yinisimkin. Mi Melianin, yio Menani yinisimkin. Mi Menanin, yio Matatani yinisimkin. Mi Matatanin, yio Netani yinisimkin. Mi Netanin, yio Devidni yinisimkin.

³² Mi Devidin, yio Jesini yinisimkin. Mi Jesiikin, yio Obetni yinisimkin. Mi Obetin, yio Boasni yinisimkin. Mi Boasin, yio Salmoni yinisimkin. Mi Salmonin, yio Nasoni yinisimkin.

³³ Mi Nasonin, yio Aminadapni yinisimkin. Mi Aminadapin, yio Atmini yinisimkin. Mi Atminin, yio Anaini yinisimkin. Mi Anaiyin, yio Hesroni yinisimkin. Mi Hesronin, yio Peresni yinisimkin. Mi Peresin, yio Judani yinisimkin.

³⁴ Mi Judain, yio Jekopni yinisimkin. Mi Jekopin yio Aisakni yinisimkin. Mi Aisakin, yio Ebrahimni yinisimkin. Mi Ebrahimin, yio Tirani yinisimkin. Mi Tirain, yio Nehoni yinisimkin. Mi Nehoin yio Serakni yinisimkin.

³⁵ Mi Serakin, yio Reuni yinisimkin. Mi Reunin, yio Pelekni yinisimkin. Mi Pelekin, yio Ebeni yinisimkin. Mi Ebenin, yio Selani yinisimkin.

³⁶ Mi Selain, yio Kenani yinisimkin. Mi Kenanin, yio Apaksatni yinisimkin. Mi Apaksatin, yio Siemni yinisimkin. Mi Siemin, yio Noani yinisimkin. Mi Noain, yio Lemekni yinisimkin.

³⁷ Mi Lemekin, yio Matusalani yinisimkin. Mi Matusalain, yio Inokni yinisimkin. Mi Inokin, yio Jaretni yinisimkin. Mi Jaretin, yio Mahalalelni yinisimkin. Mi Mahalalalelin, yio Kenani yinisimkin.

³⁸ Mi Kenanin, yio Inosni yinisimkin. Mi Inosin, yio Setni yinisimkin. Mi Setin, yio Adamni yinisimkin. Mi Adamin, yio Adi Komii ni yinisimkin. Iriig.

4

Setan siya siir nipiyaokiyyam tirkin (Mt 4:1-11; Mk 1:12-13)

¹ Adi Komii siir naeyiun ini Jisis siir yaninkinuniyin mi siya ie Jodan siir haiburgigin mi ina swoki amin. Mi Adi Komii siir naeyiun siya yikunam maeyau siiyin apa ninga inkam karamaeya saiir hiriir yam.

² Mi siya ta maeyau siiyin apa inkam karamaeya saiir nwowin, iiyim kam nwisa ywo (40). Mi ta iya Setan siya Jisis siirimin saiir kinankiukin. Mi ta ii aiirin Jisis siya nae bi naekin ningaka. Siya mhiirima nwokin.

³ Mi Setan siya siir boinki, kira Adi Komii siir yinisimkinuwi mi kira pi ti siiya'in siir boinki mi siya pi bret nwoki imbiyamim.

⁴ Mi Jisis siya siir yai anaka hinina yowarki boinki. Yokwo Komii saeya hinina boinka inkamin nae aram naingwowyin siya wi kiriekak nwo rani. Ningaka. Inkamin bret ara naeyam naingwowyin siya siirin wi kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyin siir hauu rani. Ningaka.

⁵ Mi Setan siya siirin ina yikunaiinamin mhukua hiriir mi bi kimiminkikin, siya ina yisiimauuwim nu tiran omom omom whiekakim simiir.

⁶ Mi siya boinki, kara ti kariir omom omomim mi kariir dimin taemin whiekakim wi kariir hauuwi. Mi kira wi nu kigiraowan inkam komii nwowi, whisarii rani, yim ti digworaekwowim kariirargim mi kara inkam nwir mi hauuwi kara wa mi hauuwi, kariirar kwoinkin.

⁷ Kira ogmwo kariiram h̄ui mi kariir inig īir hainani, ti digworaekwo whiekakim yim kiriirgim.

⁸ Jisis siya siir yai aka hin̄ina yowarkii boinki, Yokwo Komii saeya hin̄ina boinka. Kira Biyan Inkam Komiiyin siir inig īirarar hainan siya kiriir Adi Komiikin mi kira siir mi aiirarar donkwo iski.

⁹ Mi Setan siya Jisis siirin om komii Jerusalem hiriir yikiunam. Mi Jisis siirin omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir akou hir ini okmw̄in okwoiu. Mi siya siir boinki mi kira Adi Komii siir yinisim kiinḡin̄uwi mi kira pa diswit natkinainam.

¹⁰ Yokwo Komii saeya hin̄ina boinka mi Adi Komii siya wi siir paekwosimim simiir boinki. Sima kiriirar sibgu kigriraowim mi kira wi nao rani.

¹¹ Mi sima wi kiriir nonkwowini simiir inam mi kiriir iga wi siya kwirki swoki hain tani. Niingaka.

¹² Mi Jisis siya siir yai aka hin̄ina yowarkii boin, Yokwo Komii saiir yaiya saeya hin̄ina boinka, kira Biyan Inkam Komiiyin siirim kipi kinank̄u mi siirim kipi srii, ti hiriinan dimin biyeyin siya kiriir whindiriraerarkiyim. Niingaka.

¹³ Mi iya Setan siya siirim kinank̄uguguw̄in, ti dimin taemin whiekakim simiir mi Jisis siya bi wakaeyoknakin. Mi Setan siya Jisis siirin ina haiburgigin mi ina ini sinsin wokmainakiyin. Iriig.

Jisis siya nu Galili hir mirii bwakainakin

(Mt 4:12-17; Mk 1:14-15)

¹⁴ Mi Jisis siya nu Galili hiriir nam̄in mi Adi Komii siir naeyiu miyikin siir kirieya ini siyakar ywow̄in mi dimin taemin whiekakim Jisis siya diriraerarim simiir yaiya ina haigiririr boinama omom omomim simiir.

¹⁵ Mi siya iikam whiekakim simiirin, simiir omaka yai nidwokai wakaeya saiir hir boinm̄imauugin mi sima ini siir inig īirar hainan prapraskiyim. Iriig.

Mi om Nasaretan iikamim sima digiumii Jisis siir haimriiyugim

(Mt 13:53-58; Mk 6:1-6)

¹⁶ Mi Jisis siya omin yinisim sapisap siyar naemrwi okwonaniyin Nasaret siirimar swoki am. Mi Jisis siya Judami ii komiia p̄u siisiya dimin taemin tir karamae nwoyiya ta omaka yai nidwokai wakaeya saiir yapninopkainam. Finokiinokin siya tiriya saiir hiriinan mi siya ini Yokwo Komiiya saiirar yokwo mwaingiyin.

¹⁷ Mi sima siirin profet Aisaia siya wina yokwowa bidi bidiniyar saiir hauu mi siya mi kwira hin̄ina boina saiiram hansirkin,

18 **Adi** Komii siir naeyi^uin ini kariir tir nwowin. Mi siya kirie kariirin minam hauugin mi ha nimbinkin, siir yaiwin kibiya iikamim sima sima sipiyimiyokmaeyamiyim simiir boinmimauuim. Siya kariirin minam nikropkikin kara ta hiriinan yaiya iikam simiirin hiniina boinmimauuim mi digworaekwowim uridnan kimiir nitkiyim mi kimiirin wi rirmiya kara nwowaiginuwi mi iikamim nhwokwisae nwowim simiir nhwowim wi wadie kara nwowaiginugi. Mi iikamim hikak nwowim simiirin wi rirmiya kara nwowaiginugi.

19 Siya kariirin minam nikropkikin. Iya **Adi** Komii siya nanmaiwarkainana iikamim simiir kara saiir boinmimauukin.

20 Mi siya ha mwain digiyin mi yokwowa ina swoki haiginikougiya. Mi ina swoki hauugiya inkamin yokwo imiir kigriraowiyin siir. Mi siya ha swoki idwowin mi ta omaka yai nidwokai wakaeya saiir nwowim iikamim simiirin ta ii aiir nowomwarkaiyu bwakainamkin mi simiir nhwowim siirara kaonanaekiyim.

21 Mi siya simiir boinki, yaiya tariinan kima kwawakaekiya Yokwo Komii saeya boina, tariinanin saeya tasi nimbiraraowa.

22 Mi sima siirin ina boin wadieyin mi sima naingwoyimiyok prasae bi kikinkim yai miyik miyikim siir yai hiranka nimbiniyim simiirsiyin mi sima boin. Ti yinisimin siya tari Josep siir yinisimkin, aniya? Mi siya krimiir hiriinanargin mi siya ti hiriinan yai miyik miyikim papiyanki haigim?

23 Mi siya simiir boinki, kara kimiirin pi boiniyo yai kwira saiir yaimwokiyaimwo aiir boinmimauugi, inkam iikam nhirmi whindiriraerariyin yo ti hiriinan inkamin sasar timi whindiriraerarna. Siyu hiniinin Kapaneam kira tirnaniyin mi ti kiriir ombud om iirin hiriinan siyu iirar timi tir.

24 Mi siya boin, kara kimiirin yaimwower boini, iikamim sima simiir omki oman profet inkamin siir yai bi wakaeyok-naeikin. Nningaka.

25 **Wakae!** Kara kimiirin yaimwokiyaimwowa boini, bidi bidiniyarin Ilaija siya nwowa mi wig igabae nninga nhirim nu Isrel hir nwokim. Mi taka iya naoki bi swoki kinmiminka biewiiyim whwoim haimii (3 ½ yia). Mi iikam whiekakim ti nu iir nwowim sima mhi prasae bi naokim.

26 **Mi** **Adi** Komii siya Ilaija siirin iki wig igabae nningam nu Isrel hir nwowim simiirim bi nikropkikin. Nningaka. Siya siirin, wig igabae nninga irua om Sarefat nu Saidon hirana saiiram nikropkikin nae saiir hauu aeyim. Mi ya saeya nu Isrel hiran wig rani.

27 Mi profet Ilaija siir iya iriipi hiriinan mi siya iikam nhirim nu Isrel hiranim paowaigi piskomkopowim, simiir nwirni miyik bi nwokin. Niingaka. Mi niinga nwokiyin Neman sasargin. Neman siya Isrelan tani, siya Sirian inkamkin. Jisis siir yaiya hiriinanka.

28 Mi ta iya iikam whiekakim sima ta omaka yai nidwokai wakaeya saiir hir nwowim sima ta yai aiir wakaekiyim mi sima bidi yinokninkinkiyim ta yaiya Jisis siya simiirar huriyiu boinkin. Mi simiir mhi kwoinim haugihauga asi whwiyiekikim.

29 Mi sima ha ninsiin okwokwokiyim mi Jisis siirin ina kiyaiwowitnaniyam in om in siir yaba hiriir. Mi sima siirin mhu isim whirin simiir om ieya nwowin mi sima siirin hiranki nitkiigiyim tirkim.

30 Mi sima dig bi nwokin whisarii rani, Adi Komii siyar nikidukin simiir kwoinim mi sima asi nididkim. Mi Jisis siya ini simiir bopowar yapnam in. Mi siya ina yugusamin. Iriig.

*Jisis siya inkam nwirin uridyiu biyiekakin siir haiswoniskikin
(Mk 1:21-28)*

31 Mi Jisis siya om komii Kapaneam nu Galili hiranin siir namkin. Mi Juda simiir i komiia piu siisiya dim in taemin tir karamae nwowiya siir iikam nhirim saiirar mi owomwarkaiyugin Adi Komii siir yai aiir.

32 Mi sima ta siir yai aiir wakaeyim mi sima ini hindara yanaakiyim. Dimusi rani, siir yaiya inkam in inig komiigakin siir hiriinan boinkin ta yaiya kirie komiigaka.

33 Mi omaka yaim in dim in nidwokai wakaekiya, inkam nwirin yiu biyiekakin hir nwokin. Mi siya ina kauwok boinamnankiyin,

34 hie! Jisis om Nasaretan in, kira dimu dim in tiram nitkin, ha? Kira krimiir nonkwoninwomwainninkinam nitkin, ha? Kara kiriirin ina ninokninkinin kirargin Adi Komii siir yinisimin dim in whirki kimbu karamae nwowin mi iikam whiekakim krimiir nanmaiwarkainan in.

35 Mi Jisis siya igao yai ti yiu biyie siir yikwao boinki, kiriir yaiya ti tanki! Mi yiu biyeyin siya ti inkam iirin iikam whiekakim simiir whwonkam idar haigi irimtiogigin mi siya ina yamin. Mi siya siir bi nonkwoninwomwainninkingigin.

36 Mi iikam whiekakim sima hiriinan kigiyim mi sima ini hindara yanaakiyim. Mi simasamar in hinina yimbo in ambo in, ae! Ta yai hinina saeya pan in pan in yaiga. Mi siya yiu biyeyim simiirin wi inkam in kirie komiigakin mi inigak ikin mi siir hiriinan boinmimauuwi. Mi sima hiriinan wakaeyim mi sima ti inkam iirin ina haiburgigim mi sima ina yaim in.

37 Mi ti dimin hiriinanin Jisis siya tirkiyin ina haigiririrkiyin, omom omom imiirin. Iriig.

*Jisis siya iikam kasa bi haiswonimniskigin
(Mt 8:14-17; Mk 1:29-34)*

38 Mi Jisis siya ta omaka yaimin dimin nidwokai wakaeiya saiir haiburgigin mi Saimon siir omaka aiir yam. Mi Saimon siir niua saeya ma piu huua kiniya saeya niiga. Mi kamim sima ini ikiunaki Jisis siirin saiir nini kigniyam.

39 Mi siya ha namin, kimidiniya hiya saeya whina saiir kingiinar ini okwowuwun mi siya ta ma huua kiniya igao yai saiir boinki mi ta ma piu huua kiniya ina haiburgiga. Mi saeya biri kiminkika saeya ina yinsiin idwo sasaugiya mi saeya ini simiir nae imiirar swoki insiin diriraerara.

40 Mi iya bieyin nikiiyamki tibiin, iikamim nomiiyaugakim, sima simiir nomiiyauim mapai mapaigi niyim simiirin ina yikiunaniyim, Jisis siirim. Mi siir ina ti iikamim makak makakim simiir piu imiir nonkwokiyim mi siya simiirin ina yinimniskigiyim.

41 Mi ti uridyiu bibiyeyim iikam whiekakim simiir hir nwowim sima ini warar yinkin amkiyim mi sima igao yaigak hinina ywonamim. Hie! Kira Adi Komii siir yinisimkin. Mi Jisis siya igao yaigak simiir ywoki mi siya yai simiir bi kigninkin boinaikin. Dimusi rani, sima ina ninokninkinim siya inkamin Mesaia Adi Komii siya nimbiniin siya krimiir nanmaiwarkainanin.

*Jisis siya yai omakam yaimin dimin nidwokai wakaeiyim
simiir hir boinmimauugin.
(Mk 1:35-39)*

42 Mi bienainakar in siya tiki om iir haiburgigin mi siya maeyauwa inkam karamaeya saiir yam, nhwo Adi Komii siirim kwisboinim. Mi iikam whiekakim sima ina yaimin Jisis siirim hansiram. Mi iya sima siir hansiryiskaiaiyin mi siir kwoinin kimidiniya sima yikpitmaiyim ti simiir om iir haiburgigsi, siya pi om whira namisi.

43 Mi siya simiir boinki, kara yaiwin kibiya iya Adi Komii krimiir Wanin siya digworaekwo whiekakim mi iikam ikim, simiir kigirkakana saiirin pi iki omom omom nhirim simiir mi boinmimauwi. Kariirin Adi Komii siyar nikropkikin mi kara hiriinan asi tiri.

44 Mi siya ha boin digiyin mi siya ina haiburgigin simiirin mi siya ina yaimin Adi Komii siir yaiya saiirin iki omakam, yaimin dimin, nidwokai wakaeiyim nu Judia hiranim simiir asi boinmimauuwamkin. Iriig.

5

*Jisis siya boinkin Pita siya anasu hoimgak asi haigin
(Mt 4:18-22; Mk 1:16-20)*

¹ Mi igwira Jisis siya Genesaret whigbid hir nwokin. Mi iikam whiekakim sima ha nitim, ini saikar yaninkiniuniyim. Adi Komii krimiir Wanin siir yai aiir wakaeyam.

² Mi siya igopsim iswo sowiir kigi sowa whigbid hir nwowi. Mi kamim anasu haiiyim sima ti i iswo sowiir bidi haiburgigo. Mi sima haimna hiisoki.

³ Mi Jisis siya iisim ira saiir kwirii, ta iya Saimon Pita siirga. Mi siya Saimon Pita siir boinki siya i aiirin hamiisima wokiyopkiyim yaba hiriir mi siya ta ikopsim aiir yidwokai boinmimauugi Adi Komii siir yai aiirin, iikam whiekakim simiir.

⁴ Mi Jisis siya yai ha boin digiyin mi siya Saimon Pita siir boinki, iya whidopwoniya kinaniyam, kira mi kiriir isidin kima haimna ditmai anasu kikaiyim.

⁵ Saimon Pita siya ina yowarkii boinin, inkam komii ta nii kirieya krima whisariiyar mariinanaemaowikim, anasu whirmin whirmin bi swoki igimiminkin. Mi kira pi boinkin, kara pi asi nitmai.

⁶ Mi sima ha nitmaikiyim mi simiir haimna anasu kasa bi niigikim mi haimnain pi hiriyyar pi inanbirgiyin.

⁷ Mi sima simiir iripa miyan kamim i ira saiir nwowim simiirim kinkina, simiir whinmiriyyim mi sima ha nitim mi anasum ina yiskaina haigimimarkiyim. Mi i iso ini hindara iyimiminkiywo.

⁸ Saimon Pita siya hiriinan kigiyin mi ogmwoin Jisis siir kingiina ini hiiuu mi ina boinin, Biyan Inkam Komii, kira kariir haiburgik mi kira ha dam! Dimusi rani, kara dimin biyie tiran inkamkin.

⁹ Siyar mi kamim saikar nwowim, sima ti anasu whie komiiyim sima haiyim simiir kigiyim ini hindara yanaakiyim.

¹⁰ Sebedi siir yinisim nwiso Jems, Jon sowa Saimon Pita sima iripa mi kwiruwa mariigim. Sowa iriipa hiriinan ini warar mi inkim anaakiywo. Mi Jisis siya Saimon Pita siir boin, kira kipi nidid ti anasu kira haiyim, mhoiyya kira iikamim simiirin wi hiriinan haii, kariir mhoiyya nitamin.

¹¹ Mi sima i iso ha nadu hiiwamasukuniyim mi simiir digworaekwo whiekakim ini hirar iyopnisugikim mi sima ini Jisis siir mhoiyyar yamim. Iriig.

*Jisis siya inkamin paowaigi piskomkopouin siir
haiswoniskigin
(Mt 8:1-4; Mk 1:40-45)*

12 Iigwira Jisis siya om whirin inkamin paowaigi piskomkopouin siya nwowin siir ini owou. Mi ti inkamin siir pua paowaigi bidi yinkinua mi iya siya Jisis siir kigwinin mi siya ini Jisis siir igmiiga whwonkam ida kinginar yakai kaiyirou whinainamin. Mi ina boinaiyin, Inkam Komii kira naingwowi mi kariirin wi dig kirar nwowaiginiugi.

13 Mi Jisis siir ina ha ninkikiya mi siir yanonkwowuin mi siya boin, kara ha naingwowi, kiriir ma ha digi! Mi ta ma bi kimiminkika ina digiya.

14 Jisis siya igao yai siir boinki, kira sibgu mintarao! Kira wi inkam nwirin kipi boinmauu ti diminin. Nningaka. Mi pa dam inkamin naemin kimiirsi ninkin imiiaeyin Adi Komii siirin pris inkamin kimiir kaoprigi okwowyin siir tini boinmauuu. Mi kira Adi Komii siirin nae pa dinkin imiiaeki! Kiriir piu wadie nwowa saiirsi. Mi yaiya krimiir brougae Moses siya winkiya saiir hiriinan. Mi ti kamim nwoki inokninkin wini kiriir paowaiyim bidi wiskiyim.

15 Mi diminim Jisis siya tirim simiir yaiya ina yiniyokiigiya. Mi iikam whiekakim siir yai wakaenakiyim nitkim mi maim simiir piu nwokaiyim simiir warar haiswoniskiigiya.

16 Mi ii nhirim siya maeyau inkam karamae pi saiir napninopkainami mipi nhwo hir nini kwisboinuwi. Iriig.

*Jisis inkamin iga in ninsimsiriuwun siir haiswoniskiigigin
(Mt 9:1-8; Mk 2:1-12)*

17 Mi iigwir nabie Jisis siya iikam nhirim simiir niisiimauugin mi Farisi kam ikim mi kamim siyu komii komiiyim sim ninokninkiniyim sima hir warar ninkin idwokim. Sima ti omom omom whiekakim nu Galili mi nu Judia mi om komii Jerusalem simiir hirankim nitkim. Mi Biyan Inkam Komiiyin siir kirieya ini Jisis saikar nwowa, makak iikamim simiir haiswoniskiiyim.

18 Kam nhirim sima ha nitim, inkam nwirin iga ina ninsimsiriuninkinin siirin higakar hainamin, sima siirin omakanau hiriir haininopkainamim tirkim, Jisis siir igmiiga nini haiginiim.

19 Dimusi rani, ini iikamki yinkinu waowim, sima ini siyuim yinkinyaeyonamim, ti makak inkamin siir haininopkainamim. Mi sima siirin akoua hiriir hainainam mi sima maeyau kwira saiir yami inikinngi. Ta hiiya saiir digar mi ti inkamin ta hii aiir whwonkaiyin sima siirin higakar yonkwosiisnainam iikam ima nwowa maeyau saiir bopwoniya. Mi sima Jisis siir whwonkam ida yauuni kikinuu.

20 Hya Jisis siya simiir naingwo tibmii kirie saiir kigiyin mi siya ina boinin, nomiiyau, kiriir dimin biyieyim kara bidi haiyoprimdiyiumiigiyim.

21 Mi kamim siyu komii ninokninkiniyim mi Farisi kam ikim simasimarin ina yomboin amboinim. Yipikin ti inkamin Adi Komii siir hiriinan boinin? Inkam nwirkin bi swoki haiyoprimdiyiumii srankin dimin biyieyim. Nuingaka. Adi Komii siirarar miiga.

22 Mi simiir kwoinin Jisis siya bidi yinokninkiniyim mi siya simiir boin, dimugin? Ti hinin kwoinin kimiir waraur nwokaiyin, ha?

23 Piki hinin dimin kirie ikim kara mirii karamae nwowiyim mi piki hinin dimin ikim hiinsima nwowiyim kara mirii karame nwowiyim? Mi kara ha boini kiriir dimin biyieyim kara bidi haiyoprimdiyiumiigiyim ta mi hiriinana ya mi kirie, o mi komii rani, aniya? Mi kara ha boinki, kira dinsiingi mi kiriir hai aiir hainam ya mi komiiga, iyie? Mi komii rani, aniya?

24 Yaowae Adin ninomor kou hirankin nitin karargin. Mi kimiirin wi karar nisiimauwi kirieya dimin biyieyim simiir haiyoprimdiyiumiigiyim mi Jisis siya ti inkamin iga ina ninsimsiriuin siir asi boinkikin. Kara kiriir boinki, kira dinsiingi! Mi kiriir hai aiir dinsiin hainam mi kira pi kiriir omaka damigusam!

25 Mi siya biri kimiminkikin ina yinsiin hainamin siir hiya mi siya ini ikamim simiir whwonkam idar yapnamin mi siya mwai ini Adi Komii siir inig iirar hainan ap waowaowamin.

26 Mi sima ina yanaakiyim mi sima naingwoyimi yok prasae bi kikinkim mi sima ini Adi Komii siir inig iirar hainan-prapraskiyim mi ina boinim, ae! Dimin prasae rani, tapa krma kwakigiyin. Iriig.

Jisis siya Livai siir nikiunakin

(Mt 9:9-13; Mk 2:13-17)

27 Mi ti diminin siir mhoiia, Jisis siya napnamin mi siya kigi inkam nwirin omom omomi umir haiiyin siir inigin Livaikin, siya omaka siya nidwokai miriia saiir hir nidwokaii. Mi Jisis siya siir boinki, kira kariir mhoiia wit. Mi Livai siya ha ninsiingiyin mi siir digworaekwowim ini hirar grirgirikim mi siya ini Jisis siir mhoiia yamin.

28 Livai siya ha ninsiingiyin mi siir digworaekwowim ini hirar yinsiin haiburgigin mi siya ini Jisis siir mhoiyar yamin.

29 Mi Livai siya nae komiia ina diriraerarin siir omaka hirar, Jisis siiram. Mi kam homgakim omom omomi umir haiiyim mi kam nhir ikim, sima warar yinkin idwokai ae sowakan.

30 Mi Farisi kamim mi kamim siyiu komii komii ninokninkiniyim sima Farisi simiirar isid whirkin. Kamim Jisis siir kigna miriiyim, simiirin hinina yiniinansao boin, kima wari kamim omom omomi umirim yaeya swoki inkin haiiyim mi kamim siyiu biyie tiriyikim, nae op min simaka dimusi nidwokai ae kwiyae, ha?

31 Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarki boin, inkamin ma kamaeyin, yio siya inkamin paowai widiyin siiram bi swoki amikin. Niingaka. Mi iki makak iikamim pi simasimar nami kamim paowai widiyim simiiram.

32 Kara inkamin paowai widiyin siir hiriinankin, kara iikam miyik miyikim sima ha naingwowim krima iikam miyikim simiir mhi kwoin ninkpit haigi aram bi nitkin. Niingaka. Kara iikam biyeyim hinina naingwowim krima miyik rani, simiir mhi kwoin imiir ninkpit haigiyim nitkin. Iriig.

Nae haiya aeni yaiga

(Mt 9:14-17; Mk 2:18-22)

33 Mi Ferisi iikam nhirim sima Jisis siir boin, Jon siir kigna miriiyim kamim, sima ii kasakasa bi haiyaeikim mi nhwo pranaepranae bi kwisboinikim. Mi Farisi simiir kigna miriiyim kamim yim iriipi hiriinan. Mi kamim kiriir kigna miriiyim, yim hiriinan bi tirkim, yim sima nae pa mi aei mi opa pa mi kwiyaei.

34 Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarki boinki, kima ha naingwowi, iya iikamim ti inkamin wig nonkwonain siir wigwas nae aiiram niti, saiir naeyam mi kima wi saiir haiyaki, aniya? Niingaki, niingaka.

35 Mi mhoiia iikam biyie nhirim sima ninkaknan nwowi siir nikiunakiyim. Mi siya siir inkam inkamnanim simiir haiburgigi mi taka iya ya nikrani sima nae wi saiir haiyaki.

36 Jisis siya min boiniyioin, inkamin, yuis win haimiia saiir kipi kintio hai, yuis kaba saiir nitkin panim. Mi siya hiriinan tiri mi ta yuis miyika wi saeya nonkwobumbuwi. Mi ta yuis wina saeya wi yuis biyieya saika wi miyik kig rani. Niingaka.

37 Inkamin wain opa wraisu is kaba saiir bi naokaiigin. Niingaka. Mi siya hiriinan tiri mi ti wain opa saeya niyopiinai-inii mi wi ta wraisu is kaba saiir mimbimbirgi mi ta wain opa wa naokininkwokwo iuguski.

38 Niingaki, niingakinga. Mi kira ta wain opa wraisu is miyik aiirar daokai.

39 Ta yaiya saiir yaimwokiyaimwowa saeya hininga. Iikamim Moses siir siyiu iir napiyim sima boriisopi Jisis siir siyiu iir swoki apim mi sima wi hinina boini ti siyiun siyiu

paii rani. Mi sima siyiu winin digiumii siir haimriyugigim mini mi sima siyiu biyanin siiramar naingwowi. Iriig.

6

Judami ii komiia piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya saeya mi haiyani iiga
(Mt 12:1-8; Mk 2:23-28)

¹ Mi Juda simiir ii komii kwira piu siisiya dimin taemin tir karam nwowiya Jisis siya witnid numirim simiir bopwowa napriokinamkin. Mi kamim siir kigna mriiyim witnid nhirim simiir kigringriri haiyamim mi sima ina yinibromprop yonkwomromrok apaeiyamim.

² Mi Ferisi nhirim sima boin mi kima Moses siir siyiu komii iir dimusi taouga diriraerarkim, ti diminim Judami ii komiia piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya saiir haiyam mi kima simiir dimusi tirkim, ha?

³ Jisis siya simiirin hinina yowarki boin, kima ti diminin biya Devid siya tirin Adi Komii siirin, siir bi nwankim, iya siir isidin sima mhiigi naowim mi sima naeyim, aniya?

⁴ Mi Devid siya omaka komiia Adi Komii siira saiir napninopkainamin mi siya kimidiniya bretin Adi Komii siir ninkin imiiaeyin siir haiyin mi siya ina yaeyin. Mi haimiyyin, kimidiniya siir isid iir hauu ae. Mi kima tari siir biri mwaininokninkinkim, siyiu komii siir siyiuin, hinin boinkin. Tiki bretin inkam ningaki bi swoki aeikin. Ningaka. Yio pris simiirairgin.

⁵ Mi Jisis siya ina swoki boin, kara Yaowae Adin ninomor kou hiranki natin siya, ta Judami ii komiia piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya saiir Biyan Inkam Komii asi nauuni onikin. Mi kima io kariir dimusi nwowi, ha? Iriig.

Jisis siya inkamin ina biyekakin siir haiswoniskigin
(Mt 12:9-14; Mk 3:1-6)

⁶ Mi Juda simiir ii komii kwira piu siiskuwakiya, dimin taemin tir karamae nwowiya Jisis siya simiir omaka yaimin dimin nidwokai wakaeya, saiir yapninopkainam. Mi siya simiir yowomwarkaiyiu. Mi inkam nwirin hir warar ninkin okin, siir ina iniga bidi yinsimsirunamim ini paeyaryaowainan ywokiyama.

⁷ Mi kamim siyiu komii ninokninkiniyim mi Farisi kam ikim, sim Jisis siirim hirar kaonanae. Sima biri ninokninkinkim, siya ti inkamin siirin pi Judami ii komiia piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya saiir nasi haiswo niskii mi ta hiriinana saiirsi huriiyiu boinam minkim siirin.

⁸ Mi Jisis siya b̄idi ȳinokn̄ink̄in̄in simiir kwōin imiirin mi siya ti inkam̄in in̄akin naonins̄ims̄ir̄īuw̄in siir bōnki, kira tiriir w̄insiin apnani. Mi tiki inkam̄in siya ina in̄i okw̄ow̄īuw̄in.

⁹ Mi Jisis siya simiir bōnki, kara k̄imiir s̄rii, siȳu komīiȳin siya pan̄ina bōnkikin, Judami ii komīiya p̄iu siisiya dim̄in taem̄in tir karamae n̄w̄owiya sāiir̄in? Mi kr̄ima siȳu mīiȳik ti tir iȳie? Mi siȳu biȳie ti tir, aniya? Mi kr̄ima siir ti haiswon̄iski haiḡin̄iu, ta ii komīi aiir̄in, iȳie? Mi kr̄ima siir̄in h̄rīiyar ti k̄ign̄isu ao, iȳie?

¹⁰ Mi Jisis siya iikam̄ imiir kaoyokiyok̄īgiȳin mi siya ti inkam̄ iir bōnki, k̄iriir in̄d̄ib̄in ti in̄kiȳinȳinki. Mi ti inkam̄in h̄rīinan t̄irkiȳin mi siir ina in̄i wad̄eyar swok̄i okiya.

¹¹ Mi simiir kwōin̄im in̄i hauḡi haugar wh̄wiȳiek̄ikaiḡiȳim. Mi in̄i s̄ima s̄imar wh̄riebōnam̄im mi kr̄ima Jisis siir̄in w̄i pan̄in pan̄ina tiri? Iriig.

Jisis siya aposel kam̄im īuur n̄wisa ȳimbin

(Mt 10:1-4; Mk 3:13-19)

¹² Mi taka īiya Jisis siya ina īiyam̄in m̄hiuw̄isim wh̄rin siir, nhwo Adi Kom̄i siiram kw̄isbōnam. Mi ta n̄ii kir̄ieya siya in̄i h̄irar kw̄isbōin p̄irk̄ink̄aiȳin, Adi Kom̄i siiram.

¹³ Mi bīeȳin ha maskwon̄aidniyakwokin mi siya kam̄im saika m̄irīiȳim simiiram ȳikiugi mi siya ti kam̄ īurnw̄iso simiir ȳimbin. Mi siya simiir in̄iḡim ina dap haiḡin̄iuim aposel.

¹⁴ Simiir in̄iḡim h̄in̄in h̄in̄inḡim. Mi Saimon siir in̄igin Pita yokdap haiḡin̄iu mi siir nomous̄im̄in ȳio Endruḡin mi nh̄irim ȳim s̄im in̄iḡim h̄in̄in h̄in̄inḡim Jems, Jon, Filip mi Batarom̄iu.

¹⁵ Matyu, Tumas mi Jems Alpiasni ȳinis̄im̄in mi Saimon siir in̄ig wh̄rin Selot. Ti in̄ig Selot̄in siir yaimwokiyaimwowa h̄in̄inḡin mīiya siya m̄irīiya bi m̄irīi k̄ikripikin.

¹⁶ Judas, Jemsni ȳinis̄im̄in mi Judas Iskariot inkam̄in wir Jisis siir napwouwin siir sau omomni. Iriig.

Jisis siya makak iikam̄im simiir haiswon̄im̄nisk̄igin

(Mt 4:23-25)

¹⁷ Mi siya ha digikin mi Jisis siya in̄i s̄imakar ȳink̄in apniyam̄in mi siya maeyau hikmainana sāiir yokwo iikam̄ isid wh̄iekakim̄ s̄imakar. Mi iikam̄ wh̄iekakim̄ nu Judian̄im mi om kom̄i Jerusalem, an ik̄im mi omom om kom̄i Taia mi om kom̄i Saidon sowiir h̄iriir wainam̄ ik̄im. Wh̄igbid wh̄igbida wainam̄im, simiir h̄iran iikam̄im s̄ima warar ȳink̄in it.

¹⁸ Mi s̄ima siir yai aiir wakaeyam̄ nit̄k̄im mi siya simiir ma imiir mi haiswon̄im̄nisk̄īiȳim mi iikam̄ nh̄irim uridȳiu biȳieki n̄ink̄in̄iuw̄im simiir warar. Mi siya ina haiswon̄isk̄īi haiḡin̄iuw̄in.

¹⁹ Mi iikam̄ wh̄iekakim̄ s̄ima ina Jisis siir nonkwow̄im m̄ink̄im. Dimusi rani, siir kir̄ieya s̄ima b̄idi k̄igiȳin, iikam̄

whiekakim makakim siya haiswonimniskigim. Mi sima ini wadieyar ywokiyeim. Iriig.

Jisis siya iikamim maingimairgakakim mi iikamim hikak nwowim simiir boinmimauugim

(Mt 5:1-12)

²⁰ Mi Jisis siya kamim siir kigna miriyeim simiir kaoki mi ina boinkiyin,

kima ti iikam paeprigabim kima maingimairga dwo. Dimusi rani, Adi Komii siya digworaekwo whiekakim kima miriyeim simiirar kigriraowikim.

²¹ Kima ti iikamim tariinanin miigi naowim kima maingimairga dwo. Dimusi rani, mhoiia kima wi digworaekwoki naokingugunankaii. Mi kima iikamim ti tariinan ninouninkiyim, mhoiia kima digworaekwo whiekakak nwowi mi kima wi yaibu simiir grinkin iei.

²² Kira iikamim kinaka nombopboin ae karam nwowiyim mi io kinaka nwowiyim mi yai biye kiriir nigbumbu boiniyeim mi digiumii kiriir haimriiyugigiyin kira siiramim maingimairga dwo. Sima ti diminin kiriir whisarii tir tani ni kira ti Yaowae Adin ninomor kouankin nitin kariir siyeu iir napkin.

²³ Biya krimiir brougae wanwiyaeyim, hiriinanar mi tirkim, profet inkam imiirin. Mi kira ti hiriinan diminin siya nimbiyami kira maingimairga prasae kipi nwo, ogmwo warar dinwomwokam. Dimusi rani, mhoiia kira wi digworaekwo miyik miyikak nwowi mi ti digworaekwowim ini Adi Komii siyar niki onkwo idwowim, ninomor kou hir.

²⁴ Kima ti iikamim umir digworaekwoki naokingugunankaiyeuwiyim mi wadie sibgu owipisukaeyamim, kima sibgu mintirao, mhoiia kima wi hik whoimoni hai rani. Dimusi rani, kima wi ninomor kouan digworaekwowim simiir hai rani. Niingaka.

²⁵ Kima mintirao kima wi mhi naekak nwo rani, mhoiia wim wi mhiigi naowi. Mi kima mintirao ti iikamim yaibu niniemamairim kima wi ninouninki prasae kin tani.

²⁶ Mi kima sibgu mintirao iya iikamim sima kimiir nikboin praprasa mi biya krimiir brougaeeyim, iripi hiriinanar mi tirkim, profet niksisaeyim imiirin. Iriig.

Siyuin io nwowi inkamim simiiram napiyaowi ikin

(Mt 5:38-48; 7:12a)

²⁷ Mi kara kimiirin pi hinina boinmauugii, iikamim kariir yai aair wakaeyim simiiram dapiyao. Mi iikamim io nhwo nanaowiyim, kima simiirin siyeu miyik iirar swoki tir haiginiu.

28 Mi iikamim yaibiyie kimiir nikbumbuwi mi kima simiirin yai miyik aiirarar boinaiginu mi iikamim sima siyu biyie kimiir tirhaiginuwi mi kima simiiram in Adi Komii siiram srii, siya simiir whinkinsiis haiginuwim.

29 Mi inkam nwirkin kiriir yaeka aiir naka tioki mi ha ti swoki inkpit okwoki, yaeka kwira saiir swoki tiokiyim. Mi inkam nwirki kiriir yuis prieya saiir nishaii mi kira siirin hiriirar kigninkin haigi. Mi kira yuis haruwa kwira, saiir warar swoki inkin hauugi.

30 Mi inkam nwirkin dimin whiram srii mi kira siirin ha hauugi. Mi inkam nwirki diminin kiriir maeyau hiranki nini hainaki mi kira ha kipi swoki boin, kariir swoki hauugi. Nningaka.

31 Diminin kira naingwowyin sima kiriir tiram mi kira simiirin hiriinan dimin iirar swoki tir.

32 Mi iikamim kiriiram naingwowyim simiiram naingwowi, yo dimin komii rani. Mi Adi Komii siya kiriirin wi hinina boin tani kira inkam wadiekin. Nningaka. Mi iikamim dimin biyiekakim yim sima iikamim simiiram naingwowyim, simiiramar naingwowikim.

33 Mi iikamim siyu miyik kiriir triiyim mi kira simiirin siyu miyik mi tiri, yo dimin komii rani mi Adi Komii siya kiriirin wi hinina boin tani, kira inkam wadiekin. Nningaka. Mi iikamim dimin biyiekakim yim sima iripi hiriinanar mi tirikim.

34 Mi kiriir diminin inkam nwirni hauugi, hindara haisasae miriinakiyam, siya kariirin wa swoki hauuwi, yo triiginin yo dimin komii rani, Adi Komii siya kiriirin wi yaigak saiirsi nwo rani. Nningaka. Mi iikamim dimin biyiekakim yim sima iikamim dimin biyiekakim simiir dimin imiirar mi hauu miriisasaekim mipa swoki hainani. Mi yim sima iripi hiriinan dimin imiirar mi inggir haiigim.

35 Nningaka! Kira iikamim io kinakar nwowyim simiiram dapiyao mi simiirin siyu miyikar timi tir. Mi diminin hindara haisasae miriyyin, siirin haiyim kipi swoki aingwo. Nningaka. Mi kira hiriinan tiri mi Adi Komii siya kiriirin wi dimin miyik miyik imiira hauuwi. Mi kira wi Adi Komiiyin ninomor kouanin siir yinisimkin nwowi. Dimusi rani, Adi Komii siya iki iikam bibiyeyim siirim naingwo karam nwowyim simiiramar naingwobunaekin. Mi wim kima hiriinanar timi tir.

36 Mi kima simiiram in Adi Komii siya naingwobumbuwa saiir hiriinanar timi aingwobumbu. Iriig.

*Kima inkam nwirni siyuin siir kipi hid
(Mt 7:1-5)*

37 Mi kima iikamim simiirin kamim yai hidiyim simiir hariinan hid karamae nwowi mi Adi Komii kirmiir Wanin siya kimiirin wi mi hid rani. Nningaka. Mi kima iikamim simiir dimin biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigi mi Adi Komii siya kimiir dimin biyeyim simiirin wi hariiyar mi haiyoprimdiyumiigii.

38 Mi kima digworaekwowim iikamim simiir hauwi mi Adi Komii siya digworaekwo kimiir wa mi iyopkiyiwi mi siya wi yaeya digworaekwo miyik whiekak nhirim warar swoki inkin iyopkiyiugi kimiirin. Mi kima ti hinin diminin siir hauugin iikamim simiir. Mi Adi Komii siya kimiirin wi ti hariinan dimin iirar swoki hauwi.

39 Mi Jisis siya boiniyo yaiya kwira boin simiirin, inkam nhwokwisae nwirin, siya wi inkam nhwokwisae nwirin siir swoki iisiisiimau ap rani. Nningaka. Mi siya hariinan tiri mi sowa nwisairarin wi ieyar napnatkaigai swonami.

40 Yinisimin iki ninokninkinam namiyin, siya inkamin iki siir nowomwarkaiyuwiyin siir ninokninkin aiir biri swoki haiburikin. Nningaka. Mi iya yinisimin siya ninokninkin komiigak nwowi mi mhoyia siya wi inkamin siir nowomwarkaiyuwiyin wi siir hariinana swoki owi.

41 Mi kira paeka sima kiriir nomiyauwin siir nhwo iir nwowa saiir dimusi boinkin mi kira wari paemir komiyya saiir biri kigin kiriir nhwo iir nwokaiya, aniya?

42 Mi kira, kiriir nomiyauwin siirin panin panina ninokninkinkin? Nomiyau, kara paekasima kiriir nhwo siir nwowa saiir haiyam mini. Mi kira paemir komiyya kiriir nhwo iir nwowa saiir biri ninokninkinkin, aniya? Kira niksisaeyan inkamkin! Biyin kira, kiriir nhwo iir nwowa paemir komiyya saiir tiki hai. Mi kiriir nhwowin wadie nwowi mi mhoyia kira paekasima kiriir nomiyauwin siir nhwo iir nwowa saiirin wi haningi haii. Iriig.

*Pae biyeyin siya nae biyeyar mi budikin
(Mt 7:16-20; Mk 12:33-35)*

43 Pae miyikin siya nae biye bi budikin. Mi iriipi hariinan pae biyeyin siya nae miyik bi budikin.

44 Iya inkamin siya bidi kigninokninkinin ti paenid hininin tabgin o amka. Inkamin amin nio siir hiranka bi nirkuuwigin. Mi inkamin tabnidim pae twaa siir hiranka biri whinaigin. Nningaka.

45 Iikamim paenankim. Mi inkamin kwoin miyikakin, siya mi miyik miriyyin mi inkamin kwoin biyekakin yo wi mi biye mirii. Ti hinin diminim. Yai aeya boininkiiigiyim mi kima dinokninkinki ti inkamin siir mhi kwoinim ti dimin hininin bidi yinkinukikaiyin. Iriig.

Omaka miriini siyiu whisko
(Mt 7:24-27)

⁴⁶ Mi kima kariirin hinina dimusi nikiuwi, Biyan Inkam Komii Biyan Inkam Komii mi kima kariir yai wakaeyokna karamae dimusi nwowi?

⁴⁷ Yipiki iikamkim kariir yai aiirim nitim mi kariir yai aiir wakaeyam nitim. Mi ha wakaeyoknaim, ti iikam hininim yim hiningim.

⁴⁸ Ti iikamim yim sima ti inkamin omaka miriyyin siir hiriinankin. Biya siya ie komii iir iki opnaiinam mi yinim ina inansiingiyim mi op komiyyin siya ha niunaniyyin mi owie komiyyin ha mi aikinani mi ta omaka gobmi wanmi bi swoki kinmiminka. Nungaka. Dimusi rani, siya omaka miyyik bidi sibgu miriyyin.

⁴⁹ Mi inkamin kariir yai bidi wakaeyin. Mi siya biri wakaeyoknakin mi yio ini ti inkamin ie ida haimbwaenaeyin mi ie mi sibgu priigi karamae nwowiyin, ini siir hiriinan ywowin. Mi mhoiyya op komiyyin ha nakiinamainiyyin mi ini omaka aiirar kaihomai namiyamin. Jisis siya simiirin hiriinan boinkin. Iriig.

7

Jisis siya sauana isidin simiir biyan inkamin siir mi miriyyin siir haiswoniskigin

(Mt 8:5-13)

¹ Jisis siya ha boin digiyin iikamim simiirin mi siya simiir haiburgigin mi om Kapaneam hiriir yimbiam.

² Mi nu Rom hiran sauana isidin simiir biyan inkamin siya, siir miyyan inkamin siirima naingwonanaeikin mi siya niya ma komiika, siya nao kingiina nwokin.

³ Ti simiir biyan inkamin siya Jisis siir yai bidi iki wakaeyin mi siya iki Juda simiir biyan inkamim simiir yikropki sima Jisis siir nikiunakiyim. Mi siir miyyan inkamin siir haiswoniski haiginuwim.

⁴ Mi sima Jisis siir hiriir nimbiamin mi kimidiniya sima yikiuwirwirna siirin. Tiki inkamin siir biyan inkamin siya inkam biyekki mi iuwi. Nungaka. Inkam wadie ieyargin mi kira siirin sibgu tirhaiginu.

⁵ Siya Juda krimiir iikamim simiiramar naingwokwonanaeikin mi krimiir omaka yaimin dimin nidwokai wakaeya saiirin siyar miriiga.

⁶ Mi sima ta yaiya ha boindigiyim mi Jisis siya ini simakar yinkin amin. Mi iya sima ti inkam makakin siir omaka kingiin namwowiim mi biyan inkamin siya siir nomiyyau nhirim simiir yikropki Jisis siiram siyiu hir napiyiskai boinwinam. Mi sima hinina yaboini, Inkam Komii! Kira yaki prii it, an

kara inkam miyik rani mi kira kariir omaka aiirin pa nit rani. Niingaka.

⁷ Mi an kara iriipa hiriinan kiriiram paninsi mi itsi. Kara ha naingwowi, kira yaiarar boinki mi kariir miyan inkamin pi wadie nwoki okiyim.

⁸ Dimusi rani, an kara ini inkamin inig komiigakin mi kariir hauuwiyin, ini siir aowa ywowin. Mi an karar in sauan isidin kara kigriraowiyin ini simiir kou ywowin. Mi kara iki nwirni boinkiyim mi siya pa mi ami mi kara nwirniyin iki hinina boinkiyim, kira wit mi siya pa mi iti mi kara kariir miyan inkamin siirin ha boiniyim, kira ta mi hinina saiir mirii mi siya pa mi mirii.

⁹ Mi ii Jisis siya ta yai aiir wakaeyin mi siya ini hindara yanaakiyin. Mi siya ti iikam isid komiyyin siir mhoiyya nwokiyim simiir haiyugkaokiyin mi hinina boinki mi Isrel hiran iikamim kara ta hiriinan naingwo tibmii saiir biri kigin. Niingaka.

¹⁰ Mi ti biyan inkamin siya nikropkiyim kamim sima ina swoki amim simiir omaka hiriir mi sima kigni ti siir miyan inkamin wadieki wadie bidi swoki okiyin. Iriig.

Jisis siya igabae ira saiir yinisimin siir haiswoniski okwonaowidgin

¹¹ Mi mhoiyya Jisis siya om komii whirin siir yam, siir inigin Nen. Mi kamim siir kigna miriiyim mi iikam isid komiyyin saika ninkin amkin.

¹² Mi ii siya om komii siir omwois kingiin nwowamin mi iikam isid komiyyin sima ti isidin inkam wirin siir nio haiginamim sima om komii siir omwois hiranki napnimbini. Ta igabaeya saiir yinisim nwirkinwiruwan sisiyairgin. Mi om komii hiran iikam whiekakim saika ninkin itkim.

¹³ Mi ta iyya Biyan Inkam Komii siya saiir kigiyin mi siir kwoinin saiirsiiyin naingwoyimiyok pranae biri swoki kinkin. Mi siya saiir boinki, kira kipi nou.

¹⁴ Mi siya kingiin ha namim mi ta hiiya inkam wirin siya whina saiir yonkwoki. Mi ta hii aiir hainamim kamim sima ini hindara yamikwoiim. Mi siya siir boinki, whranisim, kara kariir boinki, kira dinsiin okwoki.

¹⁵ Mi whranisimin niki aonamin siya ina yinsiin idwokiyin mi siya ina boinaikiyin. Mi Jisis siya siirin ina swoki boinkiyin siir apu aiiram.

¹⁶ Mi iikamim sima asi nididgin. Mi sima ina yomboin ididnamim, amburii, tiki profet inkamkin. Mi sima ini Adi Komii krimiir Wanin siir inig iirar hainanim mi sima boin, profet inkam komii nwirin krimiir bopwoniya tir bidi

yimbiniyin, Adi Komiiyin b̄idi yimbiniyin siir iikamim simiir nanmaiwarkainam.

¹⁷ Mi ti diminin Jisis siya t̄irkiyin siya ini nu Judia siirar haigir̄ir̄ir̄ boinamim mi nu maeyau nu Judia siir kingiin hir nwowim simiir warar. friig.

Jon siya siir k̄igna mirii inkam nwiso sowiirin Jisis siiram yikropki

(Mt 11:2-19)

¹⁸ Mi Jon siir k̄igna mirii kamim sima dimin whiekakim Jisis siya tirim, Jon siir boinmauu mi siya inkam nwiso sowiirim boinki, sowa siirim nitim.

¹⁹ Mi Biyan Inkam Komii siirim yikropki mi siirin h̄inina tini s̄riiyu mi kira ti profet inkam̄in nitim boinin siya mi kr̄ima k̄iriirim dwokwokin, iyie? Siya rani, nw̄irkin?

²⁰ Mi iya sowa Jisis siir h̄iriir nimbiyamo. Mi sowa h̄inina boin, Jonin op baptais haiḡin̄uwiyin kr̄iriirin siya nikropkikin k̄iriirim nitim mi siya boin mi kira ti inkam̄in profet inkam̄in sima boinin nitam siya. Iyie? Kr̄ima w̄i yaeya inkam nw̄irim dwokwokin?

²¹ Mi taki iya Jisis siya iikamim mapai mapaikakim kasaka biri haiswoniskikin. Mi iikamim uridyu biyekakim ha haiswonim̄niskigi mi iikam nhwokwisae kasaka biri dir̄iraerarkikin mi sima ina swoki k̄igomokiyim.

²² Mi Jisis siya Jon siir k̄igna mirii inkam nwiso sowiirin h̄inina yowarki boin, kowa ha dam, Jon siir tini boinm̄mauuu ti diminim kowa kig namim mi kowa wakaeyim simiir mi nhwo kwisaeyim ha swoki kaokiyim mi iikamim iga bibiyie nwowim ina swoki sibgu apr̄ir̄iramim. Mi iikamim paowaigi p̄iskomkopouwim sima ini wad̄eyar swoki okiyim. Mi inkam w̄irim ina swoki insiin idwowim mi inkam paeprikabim sima ini Adi Komii siir yokwo yaiwin miyika saiirar wakaeyim.

²³ Ȳipiki inkamkin siya io kariir nwo karamae nwowiyin siya ha maiḡimaiḡa. Mi siir naingwo t̄ibmii k̄ina mi siya h̄iriyar maiḡimaiḡa yokiyoki.

²⁴ Mi inkam nwiso Jon siya nikropkiyo mi sowa ina swoki amo mi Jisis siya Jon siirin iikamim simiir boinmauu. Mi siya ina boinin, kima maeyau nu siin apa saiirin dimu dimin kigam namkim? Mi kima tari au wh̄irin opudgi hugswoswowin siir kigam namkim. Aniya? Niingaka.

²⁵ Kima dimu dimin komii kigam namkim? Mi kima tari inkam nw̄irin ȳuis miyik miyik niyyin siir kigam namkim, aniya? Mi inkamim ȳuis miyik niyyim mi dimin taemin miyik miyikakim sima ti h̄iriinan inkamim yim ini inkam

komiiyim nu kigriraowiyim simiir omaka hirar nwowim. Jon siya ti hiriinan inkamın siya rani.

²⁶ Kariir boinmauu, kima dimu dimin kigam naingwowi profet inkam? Ihi kara kimiir boinmauwi, siya profet inkamaingın mi siya ini profet nhirim simiir haiburin.

²⁷ Ti inkamın Jon, Yokwo Komii saeya hinina boinkin siirin, wakae, kara inkamın kariir yaiya saiir boinmimauuwanin wi siir nikropki mi siya wi kariir biyar namkwokini. Mi kariir siyiuin wi siyar kisisop haigikwokini.

²⁸ Kara kimiir boinmauwi Jon siya inkam komiikin mi siya ini inkam komiiyim yopiigim naokainam ini simiir haiburim mi tiki isidin iya Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana saiir sima inig komiigag wao rani. Nningaka. Siya ini simiir aowa ywowin.

²⁹ Mi iikam whiekakim mi kamim omom omomi umir haiiyim sima ta Jisis siir yai aiir bidi wakaeyim mi sima Adi Komii siir inig iirar hainanprapraskiyim mi sima ini siir yai aiirar wakaeyoknam mi sima op Jon siir hiranki baptais.

³⁰ Mi Farisi kamim mi kamim siyu komii komiiyim simiir ninokninkiniyim mi siyu miyikin Adi Komii siya hauuwın, digiumii siir haimriyugig. Mi Jon siya simiirin op paninsi baptais haiginiusi.

³¹ Mi Jisis siya simiir boinki, ti iikamim nuanim tapa digiumii Adi Komii siir haimriyugigim, kara simiirin panin panin iikam nimbın haiginiuwi, sima panin panin iikamkim? Mi kara pi kimiir boinmauugi.

³² Sima ini yinisimnan ywowim maeyaua nae haiginiya simiir yopii ad aka namiyim saiir hiriinan. Mi iya sima maeyaua nae haiginiya saiir nwowim mi sima yinisim nhirim simiirin hinina boinki. Mi krıma kid ina masim kimiramın mi kima mwai wao rani. Mi krıma tisa nouuboponim mi kima krıma nouim pi boriisopi.

³³ Jonin op baptais haiginiuwiyin ha nitin mi nae op wain minim ina haiyakiyim. Mi kima hinina boinkim, uridyiu biyeyin ini siir piu hir nwowin.

³⁴ Kara Yaowae Adin ninomor kou hiranin bidi yitin. Mi kara nae op wain mina mi kwiyae aeikin. Mi kima boin, kigi! Tiki inkamın siya hunan naeikin. Mi siya waina mi kwiyaeikin. Tiki inkamın kamim omom omomi umir haiyim mi kamim dimin biyekakim simiir nomiiyaugin kima hinina boinkim.

³⁵ Iikamim Adi Komii siir siyu imiir napim mi iikam nhirim sima hiriinan kigiyim mi sima ina yaingwokiyim Adi Komii siir siyiuin mi siir yayim sima wadieki wadie kingim. Jisis siir yaiya hiriinanka ini dig ywokiya. Iriig.

Wig ira dimin biyiekaka wa Jisis siir iga aiir niyopka

36 Mi Farisi inkam nwirin Jisis siirim yikiugi nae siir omaka hir nidwokai aeyim mi siya ina iiyamin mi nae ini saika ini idwokai aeyuin.

37 Mi wig ira dimin biyiekaka ti om iir nwoka. Saeya wakaewin Jisis siya Farisi inkam nwirin siir omaka hir naei. Mi ta wiga saeya wa mobin puui miyikakin ira hai mi saeya ina yita.

38 Mi wa mobin ha hainaniyin mi saeya Jisis siir igmii kingiin ha nini idwowiua mi saeya ina youa. Mi saiir ouwobim ini siir iga aiirar yauni hougin iim. Mi ini saiir mwowan kana saiirar yinak whwosinkiya. Mi ha ninak digiya ini siir igrib iirar yankabmamaira. Mi saeya hiriinan tir digiya mi wa ini siir iga aiirar iyopa.

39 Mi ti Farisi inkamin Jisis siir nikiuna aeyin nae, siya ti diminin siir kigiyin mi siya hinina yangwo mi ti inkamin siya profet inkam kunginiuwi mi siya pa ninokninkini ta wiga in siir nokwowa saiirin mi saiir siyu iir warar. Ta wiga saeya dimin biyie tiran wiga.

40 Mi Jisis siya hinina boin, saimon, kara yai nhirim kiriir boinmauwam mini. Mi Saimon siya boin, inkamin iikam nowomwarkaiyuwiyin kira kiriir yaiyim ha boinki.

41 Mi Jisis siya boin, inkamo nwisa nwowi sowa umirim hindara niki prihainaniko inkam nwirin siir hirankin. Mi nwirin paeyarim iur mi nwirin paeyarin hara mi hai.

42 Sowa tiki umir iir swoki hauukiyyu dig nwo rani. Mi tiki inkamin siya ina kisina boinin, kowa umir kariir kipi swoki hauukiyyu, yo dimin komii rani. Yipiki sowiir nwirki wi maigimairga komiigak nwowi ti inkamin siirim?

43 Mi Saimon siya hinina yowarkii boin, kariir kwoinin hinina naingwowi ti inkamin umir komii haiyin wi siyar nwowi maigimairga komiigakin. Jisis siya boin, wa kiriir yaiya kaimwoka.

44 Siya ha boin digiyin, Jisis siya ta wig aiir kwakaowin mi siya Saimon siir boinki, kira ta wiga tir nwowa saiir kigi. Kara kiriir omaka napninopkainaniyin mi op kariir iga aiir hisokim bi swoki hauugin. Niingaka. Mi ta wiga saeya kariir iga saiir ouwob aiirar hisoka mi ini saiir kan aiirar yinak waisinkiya.

45 Mi iya kara kiriiram nitin, kira kariir bi nankabmarwinkin. Niingaka. Karar napninopkainaniyin mi saeya ini kariir igrib iir yankabmamarnanaeya.

46 Mi kira wa puui miyikakin kariir mwo biri swoki aokin haiginiugin. Niingaka, ta wiga saeya wa miyikni saeyar hisok haiginiugin kariir iga.

⁴⁷ Kara k̄iriir bōnki, saeya kariir̄imar naingwo k̄ini. Ta wiga saeya ak̄nainan niisiimauuga iikam whiekakim simiir. Dimusi rani, saiir kwōin komīiyin kariiramar naingwo k̄inga mi kara saiir dimin biyie biyie whiekakim simiir asi haiyoprimdiȳumiigi swokikim. Mi kara inkamin dimin biyie sim tirin siir haiyoprimdiȳumiigi, ti inkam hiriinanin siya kariiramin hāimiisima naingwowi. Mi siya ta yai aiir ha bōn digiyin.

⁴⁸ Mi Jisis siya wig aiir bōnki, kara k̄iriir dimin biyie imiir bīdi haiyoprimdiȳumiigiyim.

⁴⁹ Mi iikam n̄hirim ta h̄īya siya nidwokaiya saiir nwowim sima sima yombōin ambōnim Yipiki siya pi k̄rimiir dimin biyie biyeyim pi simiir haiyoprimdiȳumiigi?

⁵⁰ Mi Jisis siya ta wig aiir bōnki, k̄iriir naingwo tibmīiya k̄iriir dimin biyie biyeyim saeyar haiyoprimdiȳumiigi, kira ha dam mi k̄iriir m̄hīi kwōnim h̄īnsima dwonam. Iriig.

8

Wig n̄hirim sima Jisis siir m̄hōīya yapnam

¹ Mi m̄hōīya Jisis siya om komii komii ikim mi omisisim ikim simiir h̄iriir yapnam. Siya Adi Komii siir yaiwin k̄ibi aiir bōnm̄imauugin īiya Adi Komii siya digworaekwo whiekakim nuanim simiir k̄igirkakana mi kam īuur n̄wiso ini saikar ȳinkin amim.

² Mi wig n̄hirim bīiya Jisis siya haiswoniskiyim uridȳu biyiekakim mi makak makak ikim sima saika ȳinkin apnam. Ira Mariaka, Makdalanka. Bīiya Jisis siya uridȳu biyeyim saiirin īriiyar n̄wisa haiswoniski.

³ Joana saeya inkam nw̄irin Susa inkam komīiyin Herot siir yaimin dimin winiyin siir wig aeya mi Susana saeya mi wig n̄hirima sima ini saika ȳinkin amim. Ti wigim sima Jisis mi kamim siir k̄igna m̄riiyim simiir nae digworaekwo imiir whindiraerar hauu aekim simiir yapayapa umir imiirar. Iriig.

Inkam nw̄irin wit nid nitkinin numir (Mt 13:1-9; Mk 4:1-9)

⁴ Iikam n̄hirim ha niki woknaniyim om komii komii n̄hirim simiir h̄irankin, Jisis mi iikam whiekakim ha nahaingiriȳuniyim. Mi Jisis siya bōniyio yai kwira simiir bōn,

⁵ Inkam nw̄irin witnidim siir numir hir nitkinim namkin mi siya ha nonkwo k̄rimkr̄inkii itkinamin mi n̄hirim siȳu hir yamikīigiȳu mi ini iikamkim ȳinkin okwo brombrop namim mi ipiyin minim sim yatkikin idwo aenamim.

⁶ Mi witnid nhirim maeyau siiyakaka saiir nakaiyim, yim ha whakiyim mi nuin opkak bi nwoyin mi ti witnidim ina waiyugusnamim.

⁷ Mi witnid nhirim urid nimridgakin siir bopwoniya nakaiyim, yim ini sima yisirimdinunamim.

⁸ Mi tiki witnid nhirim nu miyikni nikiiyim mi sima ini wadieyar whaknaiinamim mi ini nae hoimkakar budkiyim mi simiir nhirim wowira wowira kamarim iriyyar iriyyara bud. Siir yaiyim ha digiyim mi Jisis siya ina swoki boinkiyin, kira inkamin wiingakaingin ta kariir yai aiir wakae, kira sibgu daingworinu kripkai. Iriig.

Ta boiniyo yaiya saiir yaimwo aeya

(Mt 13:10-17; Mk 4:10-12)

⁹ Mi kamim siir kigna mriiyim sima Jisis siir srii, wari boiniyo yaiya saiir yaimwoki yaimwowa paninga?

¹⁰ Mi siya simiirin hinina yowarki boinki, Adi Komii siya simiir yaimwok yaimwoim aowa aowan yaiyim kimiir bidi boinmimauwin, iya Adi Komii siya digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana, kimiir bidi boinmamauwin iki boiniyo yai ara kara boiniyim simiir nhwowim isa kigim mi winim isa wakaeyim, sima ninokninkin wao rani, ti dimin iirin. Iriig.

Wit nidin siir boiniyo yaiya saiir yaimwo aeya

(Mt 13:18-23; Mk 4:13-20)

¹¹ Taka boiniyo yaiya saiir yaimwok yaimwowa hininga, tiki witnidin Adi Komii krimiir Wanin siir yai aeyarga.

¹² Mi ti witnidim siyiu nikiiyim, yim ini iikamim Adi Komii siir yai wakaeyim simiir hiriinan ywowim mi mhoiyya Setan siya ina swoki itnoutninkikiyim, simiir naingwo tibmiini siyiuin siir kikinokou mi Setan siya ha naingwokin simiirin wi Adi Komii siya nanmai warkainaeisi.

¹³ Mi witnid nhirim maeyau siiyakaka saiir nikiiyim yim ini Adi Komii siir yai wakaeyoknam mi sima ini maingimairga ywowim mi ta yaiya simiir kwoina bi nigruramka simiir naingwo tibmiiya komii bi nwoka sima ha miisima naingwo tibmiiyim, iya simiirin dimin whirkin kinankiuwiyim mi simiir naingwo tibmiiya asi niki iuguski.

¹⁴ Mi witnidim uridin nimridgakin siir bopwoniya nakaigaiyim, yim ini iikamim Adi Komii siir wakaeyoknaeyim simiir hiriinan yowim mi iya sima ha napnamim mi hikpai hikpaiyim mi maingimairgaim umir digworaekwowim nu tiranim ini simar yisirimdinu waigiyim mi simiir naeyim miyik paninsi budsi.

¹⁵ Mi witnidim nu maeyau miyik nikiiyim yim ini iikamim Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna nonkworinukripkaiyim

mi simiir mhai kwoinim hiinsima nwowim ini simiir hiriinan ywowim. Mi simiir kwoinim Adi Komii siirim naingwo tibmii kangim mi sima siir yai aairar wakaeyokna diriraerar yokiyokiyim. Yim ini ti nae whiekakim numiran sasaeyim wai sibgu okiyim simiir hiriinan ywowim. Iriig.

Sima yuukidin niuyaeiyin two aowa hangumu haigikin
(Mk 4:21-25)

¹⁶ Mi inkamin sima yuukidin niuyaeiyin siirin twoni biri higriniuwikin mi hii aowa biri haigiprakaiigim. Nungaka. Siya romiyasin bopwoniya nwowin siir ninankiigin. Mi iikamim sima omaka hiriir napninopkainami mi sima pi pae aairar kigami.

¹⁷ Tariinanin dimin nhirim aowa aowa nwowim mi sima mhoiyya wi idowiyar nimbiyami. Mi digworaekwo nhirim inkamki higriniuim mi mhoiyya wi Adi Komii siyar haiginki idowiiya mi iikamim sima siirin wa kigi.

¹⁸ Kima mintarao mi kima yayim sibgu wakaeyokna. Yipiki inkamkin ninokninkin miyikak nwowin mi Adi Komii siya siirin wi hiriinan ninokninkin miyik aairar swoki inkin hauugi. Mi yipiki inkamkin siya kwoinarar naingwowi siir kwoinaiu hirar ta yai sair nonkwowim mi ha wakaeyoknaei mi hiriinan inkamin yai miyikim siir kwoinaiu hirara nwokaiyim, ti yayim simiirin wi Adi Komii siyar swoki hai siir hirankin. Iriig.

Jisis siir apu aeya mi siir nomousisim ima
(Mt 12:46-50; Mk 3:31-35)

¹⁹ Ta iyya Jisis siir apua mi siir nomousisimim sima siir kigam nitkim mi iikamim ini yinkinukikinim mi sima siir kingiin paninsi yamsi.

²⁰ Mi inkam nwirin siir boinki, kiriir apua mi kiriir nomousisimim sima ini yab hir nokwowim, sima kiriir kigam mini.

²¹ Mi Jisis siya ina yowarkii boinin, yipiki iikamkim Adi Komii siir yai miyika sairim naingwo tibmiyim mi ha wakaeyoknam, yim ti hiriinan iikamim yim kariir apu mi nomousisimkim. Iriig.

Opud komiyya Jisis siya boinkiya ina digiya
(Mt 8:23-27; Mk 4:35-41)

²² Mi igwira Jisis siya mi kamim siir kigna miriyyim sima ina kwiriinamim i kopsim ira sair. Mi siya simiir boinki, krma pi whigbid yarmiiya nami. Mi sima ina yamim.

²³ Mi isima ha hugainama mi Jisis siya nhwo bidi whwonkaiyin mi opud komii kwira ha hugnatmaiya mi opa pariiparii mirkimirka ninkinim ta i airin. Mi sima nwomainainamim pariipariisim.

24 Mi kamim siir kigna miriyyim, sima Jisis siir yami idiguwu mi sima ina boinim, Biyan Inkamti, Biyan Inkamti, hae, nimbini nwomainainamiri. Mi siya ha ninsiin idwokaiyin mi io ti opud hinin komiyya sair ywoki. Mi opud hinin komiyya ina digiya mi opa ini mokmokwaiyar yomaikiya.

25 Mi siya simiir boinki, kimiir naingwo tibmiiya ini pinda yama? Mi sima ha nididim mi ina yinaingwoyimiyyokim. Mi sima sima yimboin amboinim, ti yipikin? Ti opud hinino sowiir boinkiyin mi sowa ini siir yai aiirar wakaeyoknakiyo. Iriig.

*Jisis siya inkam uridyiu biyekakin siir haiswoniskikin
(Mt 8:28-34; Mk 5:1-20)*

26 Mi mhoiyya sima ina kignaidamim Gegesan iikamim simiir oma hiriir. Tiki omin ini nu Galili siir whigbid yarmiyya nwowin.

27 Mi Jisis siya isima sair haiburgigin mi ha kunamin mi inkam nwinin ti omin siir hirankin, siya ina yitin siirim. Mi uridyiu biyie nhirim ti inkamin siir nwokim. I haruwa rani ti inkamin siya yuis biri kaigin mi siya siir omaka biri nwowikin. Nungaka. Mi siya siyanowim inkam kikaiyyim simiir nwokin.

28 Mi iyya siya Jisis siir kigiyin mi siya ha kauwaeyimiyyok ougiyin mi siya ogmwo ini siir igmiiga kingiinar ini huiwuwin mi siya ina kauwok boinkiyin, Jisis o! Adi Komii ninomor kouanin siir yinisimin, kira kariirin dimu tiram mini? Wakae! Kira kariirin hik kipi hauu.

29 Mi Jisis siya ti uridyiu biyeyin siir boinki, siya ti inkam iir haiburgigin. I kasa rani, ti uridyiu biyeyin siya nonkwowin ti inkamin siir. Mi kamim inokinok siir kigriraowiyim, sima siirin wiyinsopni (sen) mi tidop (hankap) kurimdinuwikim siir iga in imiirin. Mi siya ti wiyinsop minim pi simiirar mi anka bimbir nami. Mi uridyiu biyeyin siya siirin maeyau siin apa nunga inkam karamaeya siirin pi hiriir mi inkin aeyokiyok nami ti inkamin siirin.

30 Mi Jisis siya siir srigi, kariir inigin yipikin? Mi siya boin, kariir inigin uridyiu biyie whiekakim. Dimusi rani, uridyiu biyie whiekakim ini siir yaninkiniuwuim.

31 Mi ti uridyiu biyeyim sima ini Jisis siirima kauwok-nanaekiyim, kira krimiirin ie biyeyin paekakin siirim kipi niyopriyugi.

32 Hu isid komii whirin ti mhu kopsim whirin kingiina kwowin siir naekim. Mi ti uridyiu biyie whiekakim sima Jisis siirim asi kauwok boinaekim. Kira krimiirin ti hu isid komiyyin siirim dikropki. Mi Jisis siya simiirin asi kigninkin amkikin.

33 Mi ti uridyiu biyieyim ti inkamın siir haiburgigin mi ti huim simiir piuar yamkiyim. Mi ti hu isid komiiyin mhiukiu hiranki niwitnaniniyim mi ini siyapai amounana sairar yamim. Mi sima ini ta whi aiirar yani amaimaiyiuwim mi sima opa ha kwiyaezim mi sima ina yaonamim.

34 Mi kamim ti hu imiir waikaowiyim sima ti dimin iir kigiyim mi sima ina yidam namim. Mi ta yaiya sima ina haigiririr boinama iikam whiekakim hinda tindanim simiir.

35 Mi iikamim sima ti diminin siir ini kigi. Mi sima Jisis siir hiriir nimbiyamim mi ti inkam iir kig uridyiu biyieyim siir bidi haiburgigim. Mi siya yuis bidi kaiyin mi siir kwoinin ini wadieya nwowin mi siya Jisis siir igmiiga kingiinar nidwowi. Mi iikamim sima hiriinan kigim mi sima ina yididgiyim.

36 Mi iikamim ti diminin siir kignakiyim sima iikam nhirim simiir boinmamauu siyiun Jisis siya haiswoniskiyin ti inkamın siir.

37 Mi iikam whiekakim Gegesa hiran nu maeyauwim sima Jisis siir boinki, kira krimiir haiburgik mi ha dam. Sima nidid prasae bi kikinkim mi sima hiriinan asi boinkim mi Jisis siya isim aiir kwirii mi siya namim swoki minkin.

38 Ti inkamın uridyiu biyieyim sima haiburgigin, siya Jisis siirim kauwok boinanaeki, kara kinaka nami. Mi Jisis siya siirin ina swoki ikropkiyin mi ina boinkiyin,

39 Kira kiriir oma hiriirar swoki am. Mi dimin whiekakim Adi Komii siya tirkiyim simiir tini boinmamauuwu. Mi ti inkamın siya ha namın mi ti yayim iikam whiekakim om komii siir hiranım ini simiirar boinmamauuwuwın dimin whiekakim Jisis siya tirim simiir. friig.

*Jisis siya haiswoniskikin wiga siir yuis nonkwowa
(Mt 9:18-26; Mk 5:21-43)*

40 Mi iya Jisis siya ha swoki amin whigbid yarmiya hiriir mi iikam whiekakim sima hirar nwowinim mi sima siirin ina boin maigimairga winim.

41 Mi inkam nwirin ina yimbiniyin siir inigin Jairaskin. Siya maeyauwa iripa yai boinaiya huyokiyokaiya sair biyan inkamkin. Mi siya igmwowin Jisis siir igmiiga kingiinar ini huiu mi ina kauwok boininaekikin, kira kariir omaka wit.

42 Mi siir yinisima irki iruwaka mi saeya yinkopaka. Mi sair biwiyim iur whisko. Mi saeya naowamar tiri. Mi Jisis siya ha napnamın mi iikam isid komiiyin sima ini Jisis siir mhoiyar yamim. Mi sima ini iripa iripa yonamim.

43 Mi wiga ira nwowi, inokininokın saeya piu biyieka napidwodwomaimiiga biwiyim iur whis, kamim paowai udiyim simiir nwirkin sair ma aiir bi swoki owaiginukin miyik. Niingaka.

44 Mi ta wiga saeya Jisis siir digiwa kingiin ha nita mi saeya ini siir yuis prieya saiir mwois iirar yaka onkwokiya mi saeya hiriinan tirkiya mi bi kimiminkika ta piu biyieya saeya nwowa ina yinkisanakiya mi mhoiia saeya bi swoki imbiyamka.

45 Mi Jisis siya sriigi, yipikin ina kariir naka onkwokiyin? Mi iikam whiekakim ina boinkiyim, an niinga, an niinga. Mi Pita siya ina boinkiyin, inkam Komii iikam isid komiyyin wasi kiriirar nokwoyokaiyim, simar kwakikin namkim.

46 Mi Jisis siya boinki, ina kariirin nwirka nonkwokikin. Mi kara ina kinankugiyin, kirie nhirim kariir bidi haiburgigim.

47 Mi ta wiga saeya ninokninkinkiya mi saeya ini nidid komiigakar yowa mi saeya siirsi bi swoki impioka mi saeya igmwo ini Jisis siir imiiga ini huiwuwa. Mi iikam whiekakim simiir whwonkam ida saeya ina boina, iya kara Jisis siir yuis aiir nonkwokiya, kariir ma biri kimiminkika saeya ina digiya.

48 Jisis siya boinki, kariir yinisim yinkopak, kiriirin kiriir naingwo tilmii miyika saeyar nwowaiginugika mi kira ha dam mi kiriir mhi kwoinim hiinsima dwonam.

49 Mi Jisis siya ha niki boinaiyin mi biyan inkamin Jairas, siir omaka hiran inkamin siya ha nitin mi ina ini boinuwun siirin, kiriir yinisim yinkopaka bidi yaonama. Kira inkamin dimin taemin nowimwarkaiyuwiyin kiigi siir kipi ninki.

50 Mi Jisis siya ta yaiya aiir wakaekiyin mi siya Jairas siir yai anaka hiniina yowarki boin, kira kipi nidid. Mi kira hindara daingwo tilmii iski mi kiriir yinisim yinkopaka saeya wi miyika nwoki owim.

51 Mi Jisis siya Jairas siir omaka hiriir yam mi siya iikam whiekakim simiirin omakanau hiriirin saika biri kigninkin apninopkai namkim. Niingaka. Pita, Jon, Jems mi ta yinisim yinkopaka saiir yopii ad owa simasimar yapninopkainam saikan.

52 Mi iikam whiekakim sima ta yinisim yinkopaka saiirimar nanka ninougim mi sima hirar nounanaekim. Mi Jisis siya simiir boinki, kima kipi nou, saeya biri naoka, saeya nhwo whwonkaii.

53 Mi sima siirin yaibu prasee biri niekim. Dimusi rani, sima bidi yinokninkinim, saeya bidiya yaonama.

54 Mi Jisis siya ta yinisim yinkopaka saiir in aiir yonkwoki mi ina boinkiyin, yinisim yinkopak, kira dinsiingi.

55 Mi ta yinisim yinkopaka saiir piugina ina swoki ita saiirim. Mi biri kimiminkika saeya ina yinsiin idwokiya. Mi Jisis siya simiir boinki, kima nae nhirim saiir hauu ae.

56 Mi ta yinisim yinkopaka saiir yopii ado sowa ini mounana sinkaokiyo. Mi Jisis siya sowiirin ina boinkiyin, ti diminin siirin kowa inkam nwirni kipi swoki boinmauu mimin. Iriigi.

9

*Jisis siya kamim siir kigna miriyyim mai simiir hauugin
(Mt 10:5-15; Mk 6:7-13)*

¹ Jisis siya kam iuur nwisso siir kigna miriyyim simiir yikiuna iripa haingiriyuim mi siya kirie komii mi inig komii simiir hauuwim. Uridyiu biyie biyieyem mi mapai mapaiyem simiir haiswonimniskiiyem.

² Mi siya simiirin ina yikropkiyem iya Adi Komii siya siir digworaekwowim simiir kigirkakana saiir boinmimauuam mi makak iikamim simiir mi inimniskiiyem.

³ Mi siya simiir boinki, kima digworaekwo wara kipi hai apnam mi kima nae minim mi umir hoknibim mi paekopim hogwokwo apiyem simiir wara kipi hainam. Mi kima yuiso kwokwisa kipi hainam.

⁴ Mi omaka kima napninopkainami mi sima wadie kimiir nwowini mi kima ta omaka aiirar dwokripkai. Mi ti om iirin wi ta omaka saiir hirankar haiburgig.

⁵ Mi sima kimiirin simiir omaka hiriir namamin wadie nwowin karamae nwowi mi kima ti om iir haiburgik. Mi nusin imiir dikrimkrinkiigig sima wa ninokninkinkiyem, krima miyik rani.

⁶ Mi kamim Jisis siir kigna miriyyim sima ina yitkrinkiyem omom omomim simiir mi Adi Komii siir yaiwin kibiya saiir yapboinmimauuam mi iikam makakim omom omanim hinda tindanim simiir warar mi inkin haiswonimniskiiyam. Iriig.

*Herot siya Jisis siir yai wakaekin
(Mt 14:1-12; Mk 6:14-29)*

⁷ Mi inkam komiyyin Herot nu Galili kigriraowiyin ti yai whiekakim simiir wakaekiyin mi siir kwoinin ini hindara whriewhriekiyin. Dimusi rani, nhirim ha boini, Jonin op baptais haiginuwiyin ieyankin bidi swoki insiin idwowin.

⁸ Mi nhirim hiniina boin, Ilaija bidi yimbiyamin. Mi nhirim hiniina boini, biyan profet inkam nwirin bidi swoki insiin idwowin.

⁹ Mi Herot siya hiniina boinki, Jon siir niyyin karar bidi kaigripkiyyin. Mi ti inkamin siya yipikin kara ti siir yaiya hiniina wakaewinin, ha? Mi siya Jisis siir kigam mini. Iriig.

*Jisis siya naeyim 5,000 kamim simiir hauu aekim
(Mt 14:13-21; Mk 6:30-44; Jo 6:1-14)*

¹⁰ Mi aposel kamim ha swoki itim mi dimin whiekakim sima tirim sima Jisis siir ini boinmimauuni. Mi siya simiirin warar yinkin ikiunam mi sima iikam nhirim simiirin hirar haiburgik mi simasimar yam om whirin siirin. Mi ti omin siir inigin Betsaidakin.

11 Mi iya iikamim sima wakae digiyim mi sima ini siir mhoiyar yamim. Mi sima siirim ha namim mi siya ini maingimairga ywowinin simiirin. Mi siya Adi Komii siya siir iikamim simiir kigirkakana saiir yowomwarkaiyu simiirin mi iikamim makakim, simiir warar mi inkin haiswonimniskii haiginiu.

12 Mi iya bieyin ha nikiiyamtibin, kam iuur nwiso siir kigna miriyyim sima ha nitim siirim mi sima boin, kira iikamim simiir dikropki sima iki om nhirim hinda tinda nwowim pi simiirin nwoki amim mi sima pi hir nwoki whwonkaowiyim mi nae minim pi hir nwoki inkiguna aeyamwiyim. Whisarii rani, ta maeyauwa krima nwowa om karamaeka.

13 Mi Jisis siya simiirin igao yaigakar ywoki, simiirin nae kimar hauu. Mi sima ina boinim, krima nae hirii hirii kara-maekim. Krima bretim iriyyar mi anasu whis simasimar nwowi. Mi kira hinina naingwowi ti iikam whiekakim nwowim, krima naeyim simiir digar pini sainaki, aniya?

14 Kamim hir nwowim 5,000kim mi Jisis siya kamim siir kigna miriyyim simiir boinki, kima simiir boinki, sima kam nwis iuur iura kiiyop idwodwoam.

15 Mi kamim siir kigna miriyyim sima ini hiriinanar mi tirim mi sima iikam imiirin ina yokmwim idwowim.

16 Jisis siya ti bret iriyyarim mi ti anasu whis iko ha haiyin mi siir nhwowin ninomor koua hirir ha kaokiyin mi siya ina boin wadiekiiyin Adi Komii siirim. Mi siya ina yinop hauugiyim kamim siir kigna miriyyim simiir mi iikam simiirin ini simar hid nonkwokwo hauunamim.

17 Mi iikam whiekakim ha naekiniu digiyim mi nae haimeii haimeiiyim sima naepipiru okiyim mi nibim sima haigimarninkikiyim iuur is. Iriig.

Pita siya Jisis siir boininkigin siya Kraiskin

(Mt 16:13-19; Mk 8:27-29)

18 Ii gwira Jisis siya Adi Komii siirimim nhwo sasar ini kwisboiniu. Mi kamim siir kigna miriyyim sima ina yamim siirim. Mi siya simiir sriigi, iikamim kariirin panin nikiuwigim?

19 Mi nhirim yim hinina boinikim, Jonin op baptais haiginiuwiiyin siya. Mi nhirim yim hinina boini, kira Ilaijakin mi nhirim yim hinina boini, profet inkam nwirin bidi yinsiin idwowin.

20 Mi siya simiir sriigi boinki, wim kima panina dapikim? Mi Pita siya ina ywowarki boinin, kira ti inkamin Adi Komii siya nimbingiyin Mesaia siya. Iriig.

Jisis siya boin kara naonami wa swoki insiin idwowi

(Mt 16:20-28; Mk 8:30-9:1)

21 Mi Jisis siya simiir boŋki, ta yaiya inkam nwirni kipi swoki boinmauumin.

22 Mi Jisis siya ina swoki boŋkiyin kara Yaowae Adin ninomor kouanin kara wi hik kimpipisu prasae hai rani. Mi biyan inkamim omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir kigriraowiyim mi prismi biyan inkam mi kamim siyiu komii komiiyim sim ninomokninkiniyim, sima wi digiumii siir haimriyiuwi mi sima siirin wa nisomaowi mi siya ii kwoimaka wa swoki insiin idwowi ie hirankar.

23 Mi siya simiir boŋki mi inkamin kariir siyiu imiir napam niti mi siya diminim siir kwoinawu hir nwokaiyim digworaekwowim simiir haiburgigi mi siya kariir mai imiir mirii mi kariir siyiu imiir dap iski. Mi siya kariir mai aiararar miriyokiyokii mi kariir siyiu imiirarar timi apiyokiyokii. Mi siya ti paeyin hainiya nirionankinin siirin hiriyyar haiyokiyokii kariir hiriinan.

24 Mi yipiki inkamkin digiumii siir digworaekwo mi diminim siir kwoinawu nwokaiyim simiir haimriiyiu karamae nwowi mi siir kwoinin omwai waiyaiyin wi miyik nwo rani. Mi siya wi hindara kigugu iski. Mi yipiki inkamkin digiumii siir digworaekwo mi diminim siir kwoinawu nwokaiyim simiir haimriyiuwi mi siya wi omwai hiriya waiyayokiyokii.

25 Mi yipiki inkamkin ti nu siir digworaekwo whiekakim simiir haingiriyiu haigin mimiri siyamar mi inig komiigak ha mi owi mi ti digworaekwowim wi sima whinkinsiis haiginuwi siirin omwai waiyayokiyokikaeyamim, aniya? Nningaka.

26 Mi yipiki inkamkim kariiram maigimaiga karamae nwowi mi digiumii kariir yai aiar haimriyiuwi mi mhoiyya kara Yaowae Adin ninomor kouanin siya swoki iti digworaekwo whiekakim Adi Komii siya kariir hauuwim paenan nuyaeyim mi Adi Komii siir paekwosimim simaka niti mi taka iyya kara kiririn wi digiumii saiir swoki haimriyiuwi. Mi mhoiyya siya wi Adi saika nwo rani. Nningaka.

27 Kara kimiirin yaimwower boini, ti iikam nhirim tirar nwowim, kima wi niki ao rani. Mi diminim iyya Adi Komii siir dimin taemin imiir kigirkakana wi saiirar nimbiyami. Iriig.

*Jisis siir piua ya ini saa yimbiyamkiya
(Mt 17:1-8; Mk 9:2-8)*

28 Mi Jisis siya ti yayim ha boin digiyim mhoiyya ii iriyyar kwoimim namkiyim mi siya Pita Jon mi Jems simiir yikunam mhuusim whirin siir kiua hiriir, nhwo Adi Komii siirim kwisboinin.

29 Mi siya hirar kwisboinin mi siir whwonkamim ina yigiyin mi siir yuisa paenan ha nuuyakiya mi saeya ini whisinana ywokiya.

30 Mi biri kimiminkikin inkam nwiso ini saikar yamokwo boinainiyo. Moses, Ilaija so.

31 Mi sowa Adi Komii siir diminin paenan niuyaiyin saika ninkin imbinikin. Mi sowa iya Jisis siya naonama sair nimbiamini diminin Jerusalem hir, Adi Komii siya nimbini bidi bidiniyar simiir boinmimauugim.

32 Mi Pita siya mi siir nomiiyau nwis owa sima nhwo whwonkaigim mi sima ha ninsiingiyim mi simar kigi paeya Jisis mi inkam nwiso saika nokwowo simiir hir niuyaki.

33 Mi sowa Jisis siir haiburgigim minko mi Pita siya siir boinki, Biyan Inkam Komii, krima tir nwowim wadieka. Mi krima omaka amirim wi ouuma mirii, ira kiriirga mi ira Moses mi ira Ilaija Pita siya ta yai airin whaowaeya priiboinkin, siya bi ninokninkinkin.

34 Mi siya yai ailar niki boinin mi waua ini simiira yauni kikirinuniya, sima ina yididgiyim.

35 Mi yai kwira ta wau ailar kauwok boinkiya, saeya hinina kauwok boinkika, wari yinisimin kariir yinisimkin. Mi kara siir bidi yimbinin. Kima siir yai ailar wakaeyokna.

36 Mi ta yaiya ha boinkiya mi sima kigi, Jisis sasar nwoki. Mi kamim siir kigna miriiyim sima yai ha ninkin tankiyim mi ta iya ti diminin sima kignamin, sima inkam nwir bi swoki boinmauumiminkin. Iriig.

Jisis siya yinisim nwirin uridyiu biyekakin siir haiswoniskigin

(Mt 17:14-18; Mk 9:14-27)

37 Mi igwira sima mhuisim whirin siir haiburgigim mi ha niunamim mi iikam isid komii whirin, sima Jisis siirin siyiu hir yapyiskaiwin.

38 Mi ti iikam isid komiiyin simiir hiran inkam nwirin siya ina kauwok boinamnankiyin, iikam nowomwarkaiyuan inkamin mi kara kariiramar kwisboinki. Kira kariir yinisim yinkamiyin iir kigi, siya kariir yinisim yinkamiyin nwirki nwiruwu ieyairgin.

39 Mi uridyiu biye whirin siya nonkwokin siirin. Mi bi kimiminkikin, siya ha kauwok boinkiyin mi ti uridyiu biye ieyar haigi itiwamwakikingig. Mi yaeyopa pa nimbiniyamini siir yai hirankar mi siya ti yinisimin siir piu ailar nonkwobumbuninkin mi siya siir bi swoki haibur sranikin. Nungaka.

40 Mi kara kamim kariir kigna miriiyim simiiram bidiyar kauwok boinanaeyin ti uridyiu biye siir haiswoniskiyim mi sima dig bi nwokim.

41 Mi Jisis siya ina yowarkii boinin mi ti iikamim tariinananim kima naingwo tibmii karamaekim. Kimiir mhi

kwoinim miyyik nwo rani. Mi kara kimaka wi pariig iya nwowi, ha? Mi kara kimiirin wi pariig iya whindiriraerar haiginiuwi mi kima wa nwoki aingwo tibmiyim, ha? Mi siya ti inkam iir boinki. Yinisimin tirir whainani.

⁴² Mi siir yinisimin ha niki apnaniyin mi ti uridyiu biyeyin ini siyar haigi owomwak inamnaniyin. Mi Jisis siya igao yaigak ti uridyiu biyeyin siir boinki mi siya ti yinisim iirin ina haiswoniski haiginiugiyin. Siya ini siir ad iiramar swoki ikropkiyin.

⁴³ Mi iikam whiekakim sima Adi Komii siir kirie komiia sair kigiya sima ini hindara yanaakiyim. Iriig.

*Jisis siya kwisaka ina swoki boinin kara wi kapi naowi
(Mt 17:22-23; Mk 9:30-32)*

Mi iikam whiekakim ina niki aingwoyimykripkaiyim, ti diminim siya tirim simiirsiiyin mi siya kamim siir kigna miriiyim simiir boinki,

⁴⁴ kimiir wainim sibgu mauugi. Mi mhoiia Yaowae Adin ninomor kou hiranki nitin siirin wi wir nhirim sima napwouwi.

⁴⁵ Mi sima ta yaiya siya boina sair bi ninokninkinkim, ta yaiya sair yaimwokiyaimwowa simiirsi nimprioka mi sima sair paniinsi sibgu yinokninkinsi. Mi sima pi nididgim ta yai airamim siir paniinsi sriisi. Iriig.

*Yipikin siya kougikou nwowin
(Mt 18:1-5; Mk 9:33-37)*

⁴⁶ Mi kamim Jisis siir kigna miriiyim sima yaiya kwira yiniinansao boin, yipikin simiir kougikou nwowin.

⁴⁷ Mi Jisis siya bidiya yinokninkinin kwoinin simiir hir nwowin. Mi siya yinisim sapisap nwirin siir asi nikiunakin.

⁴⁸ Mi siya simiir boinki, inkamin ti yinisim sapisapin siirin kariir inig iir kigriraowi yio siya kariir kigriraokin. Mi inkamin kariir kigriraowi mi siya inkamin kariir nikropkiyin siirin warar ninkin kigriraowi. Mi inkamin yinisim sapisapnan kimiir waraur nwowi mi kimiir kougikouin ini siyar ywowin. Iriig.

*Inkamin io nhwo kimiir nanao karamae nwowiyin siya
kimiir nomiiyaugin
(Mk 9:38-40)*

⁴⁹ Jon siya ina yowarkii boinin, Biian Inkam Komii, krima inkam nwira kig, uridyiu biyeyim simiirin kiriir inig iir haiswonimniskigin. Mi siya krimiir yai bi wakaeyoknakin mi krima siirin hiriinansi nikidugim. Dimusi rani, siya krimiir isid rani. Niingaka.

50 Mi Jisis siya siir boŋki mi kam nħirim siir kigna mħriiyim sima, kima siir kipi nikidu. Inkamin io nhwo kimiir nanao karamae nwowiyin yio siya kimiir nomiiyaugin. Iriig.

Sameria hiran om whirin siir iikamim sima Jisis siir siyu iir haiginikougin mi siirin ina swoki ikropkiyin

51 Iiya Adi Komii siya Jisis siir swoki ikiunamana ninomor koua ħiriir saeya ini kingiin nwowa. Mi Jisis siir kwoinin om komii Jerusalema namim asi naingwokin.

52 Mi siya kam nħirim simiir yikropki, yai siir biyyin sima nwoki haigiririramim mi sima ha namim nu Sameria ħirin om whirin siir yapninopkainam. Mi sima siir digworaekwo nħirim simiir diriraerarim minkim.

53 Mi omin siir hiran inkam nħirim sima siir biri nikiunamkim simiir omaka ħiriir. Dimusi rani, Sameria iikam sima iripa mħi kwoin biri nwowikim Judami iikam simakan sima ina ninokninkinim siya pi om komii Jerusalem ħiriir nami.

54 Inkam nwiso siir kigna mħriiyo Jems, Jon sowa, sowa ħiriinan siyuin siir kigin mi sowa siir boinmauu, Biyyan Inkam Komii, křima paeya ninomor kou ħirana saiirim nikiugi, saeya ti iikamim tiranim simiir nwoki ħuniyim, aniya?

55 Mi Jisis siya ha ħaiyug okwokiyin mi siya io sowiir ywoki.

56 Mi sima om whira yapnam. Iriig.

Inkamin Jisis siirim nami

(Mt 8:19-22)

57 Mi sima siyu ħirar niki apamim mi inkam nwirin siir boŋki, kira omom omomim kira nami mi kara wi ħiriir mħoiya ninkin apiyokiyokii.

58 Mi Jisis siya siir boŋki, niimauan wraim yim ieno kakargim mi ipiyinim yim iriipi ħiriinan whie kakargim. Mi Yaowae Adin ninomor kouanin yio omaka maeyau whwonkai karamaekin.

59 Mi siya inkam nwirin siir boŋki, kira kariir mħoiyar wit. Mi siya boin mi kira kariirin wadie tiki oki. Kariir adin siir piuis biyieya saiir niki hangikaigigi.

60 Mi Jisis siya siir yowarkii boŋki mi inkam wħirim yim inkamim kariir mħoiya nit karamae nwowiyim sima ħaingikai. Mi ni kira iya Adi Komii siya siir digworaekwowim mi siir iikamim simiir kigirkakana saiir yai imiir tini boinmimauuwu.

61 Inkam nwirin siya siir boŋki, Biyyan Inkam Komii, kara ħiriir mħoiya nitam mini mi kira kariirin pi wadie dwoki. Kara yai minim kariir isidin simaka nini idwo boinaigigi.

62 Mi Jisis siya siir boŋki, inkam i kigriririyin, siir nhwowin idaowa ħiri ħiriya kaonanaei mi ti ħiriinan inkamin siya wi Adi Komii siya kigrirao tani. Niingaka. Iriig.

10

Jisis siya kamim kam nwoim iuur nwisa yikropki Adi Komii siir yai aiir boinmimauuwam

¹ Mi mhoiyya Biyan Inkam Komiiyin siya ina swoki imbinin kamim kam nwoim iuur nwiso. Mi siya simiirin nwinnwisa yikropki mi sima siir biyar yamkwokin. Mi siya simiirin om komii komiiyim mi omisisimim mhoiyya siya namanim simiirin simiir hiriir yikropki.

² Mi siya simiir boinki, iikam whiekakim simiir kwoinim wadie bidi ywowim sasaeyim wai nwowim simiir hiriinan. Mi iikam whiekakim sima ta yai aiir wakaeyama tiri. Mi iikam whiekak rani, simiirim namim mi simiir nikunakiyim mi sima bidi grirgigiyim. Mi numiran adin, Adi Komii siyairgin, siirim sriigi siya kam nhirim simiir nikropkiyim mi simiir kwoin imiir hurworwokaiyim mi sima siir mhoiyya nwoki amim. Ti hiriinan inkamin siya numira sasaeyim wai nwoiyim simiirim namiyin mi ha ningugu haiswonaniyim ini siir hiriinan ywowin.

³ Kima dam! Kara kimiirin huyinsim prikiprikan nikropkikin niimau mie komii komiiyim wra bibiyeki nwowim simiir hiriir. Mi kimiirin wi kigriraowan inkam kakar nwoi.

⁴ Mi kima umir hoknibim wara kipi hainam mi iga nii aka mi kima siyu bopwo hirin inkam napkigami mi simiirin yai kipi kainanam. Hindarar daparkaknam, ii naeisi.

⁵ Mi kima omaka ir napninopkainami mi biiyin kima wi hinina tini boiniu, kima ha maingimarga iikamim ti omaka aiir nwowim.

⁶ Mi inkam nwirin kwoin hinsima nwoiyin siya ta omaka aiir nwoi mi siya wi kimiir yaiyar wakaeyoknaei mi siir kwoinin wi hinsima nwoi. Mi hiriinan inkam kamaeki niuwi mi kira hikak nwoi mi ta yaiya hiriyyar swoki okainani.

⁷ Mi kima ta omaka irua aiirar dwokripkai. Mi kima nae op minim sima hauuwi simiir dae kwiyae. Mi kima ti nae imiirsiyin umir kipi hauu simiirin. Dimusi rani, kima dimin miyyik miyyikim simiir bidi hauuwim. Mi sima kimiirin hiriinansi hauu aei. Kima omaka irni irni kipi whwonkaiyam.

⁸ Mi kima om komii whira napninopkainami mi inkam nwirkin kimiirin wadie nwoini, siir omaka hiriir namim mi nae minim siya hauu wini mi kima wi kipi boriisop wa dae.

⁹ Mi kima ti om komii hiran inkamim makakim simiir warar timi haiswonimniskii haiginu mi kima simiirin hinina boinki, iyya Adi Komii siya siir dimin taeminim mi siir iikamim simiir kigirkakana, saeya kimiir kingiin bidi yamwoniya.

¹⁰ Mi kima om komii whirin siir napnainopkainami mi sima kimiir bi boin wadie winkim simiir omaka hariir namamin mi kima ti om komii siir siyiuin siir yaba hir dikwowin kima hiniina boin,

¹¹ ti kimiir om komiyyin siir nu sinim sima ini krimiir iga imiir nwowim mi krima pi kimiirarar swoki hauugigi. Mi kima sibgu daingworinu. Dimusi rani, kima krimiir yai imiir bi wakaeyoknakim, iya Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim, simiir kigirkakana ini kingiin yamwoniya mi kima ta yaiya digiumii saiir haimriiyugim.

¹² Kara kimiirin pi hiniina boinki, mhoiyya iya Adi Komii siya iikamim dimin biyekakim simaka boinaini iya saeya nimbiamyami mi ta hika wi hika om komii biyekibiyeyin Sodom hiran iikamim dimin biye tirim wi simiir haiburi. Ti omin Isrel siir omkin. Iriig.

*Om nhirim naingwo tibmii karamae nwowim simiirsi naingwoyimiyoki
(Mt 11:20-24)*

¹³ Jisis siya ha niki boinin mi siya boinki, kima Juda iikamim om Kolosiyanim Adi Komii siya kimiirin wi hik prasae hauu rani mi om Betsaidan Juda iikamim kima iriipa hariinan, Adi Komii siya kimiirin wi hik prasae mi hauu rani. Dimusi rani, dimin miyyik miyyik whiekakim Adi Komii siya kimiir tirim mi kima simiir biri kigim mi kima simiir biri wakaeyoknakim. Ningaka. Kima ini digiumii simiirar haimriyukripkaiyim. Mi biyya Adi Komii siya dimin miyyik miyyikim iikamim Juda iikam tani om Taia om Saidon sowiir hiranim simiirin hiriinan hauugiso mi sima ha kigiso mi sima sinin wa pi masin mi aknainan bidi pi yiisimauuin Adi Komii siirin, dimin biye biyeyim sima tirim simiirsiyin mi sima ha pi yaingwo tibmiyyin Adi Komii siirimin.

¹⁴ Mi ta iya Adi Komii siya iikamim simiir hidi mi hika kimiir nimbiamyami saeya wi komiigi komii nwowi. Wi hika om Taia mi om Saidon sowiir nimbiamyama saiir haiburi.

¹⁵ Kima ti iikamim om Kapaneamanim, nu Isrel hiranim kimiir kwoinin ha naingwowi, Adi Komii siya kimiirin ini kougikou haiginin, aniya? Ningaka. Adi Komii siya kimiirin iikam miyyiki miyyiknan mi ikiuwi. Mi kima wi inkam biyenan nwowi. Mi siya kimiirin wi maeyau biyeya paekaka wi saiir nitkaigi.

¹⁶ Mi siya kamim siir kigna miriyyim simiir boinki. Yipiki inkamkin kimiir yai aiir wakaeyoknaei. Mi yipiki inkamkin digiumii kimiir haimriyuwi. Mi yipiki inkamkin digiumii kariir haimriyuwi mi siya inkamin kariir nikropkiyin

digiumii siir warar mi inkın haimriiyıuwi, yio Adi Komii siyaırgın. Iriig.

Kam, kam nwoım iuur nwıso sima ina swoki itım

17 Mi mhoıya ti kam, kam nwoım iuur nwıso ha swoki itım mi sima ini maırgımaırga komiıgakar ini oniyım. Mi sima hınına boın, Biıyan Inkam Komii, krıma kıriir inıg iırar boınkiyım mi uridyıu biyıeyım sima ini krımiir yai aıırar mi wakaeyoknam.

18 Mi siya simiir boınki, kara bıdi kıgiyın Setanın diyanan tionaiiniyın ninomor kou hirankın.

19 Wakaeı! Kara kırie komiıya kimiir bıdi hauugiya mi owiniyai mıpuđ minım kima wi simiırar nınkin okwo mırii nami mi sima wi kımiir pi rani. Mi Setan siir kırieya wi kımar nikwowaisii. Mi kımiirin wi dimın whırki swoki tirbu rani. Nıngaka.

20 Mi kima hınına kipi boın maırgımaırga. Uridyıu bibiyıeyım ini krımiir yai imiırar wakaeyoknam. Nıngaka. Kıma Adi Komii siıramar maırgımaırga kımiir inıgım siya bıdi wın haıgınım ninomor kou hir. Mi sima wa nwoki inoknınkınım kima Adi Komii siir yınisımkim. Iriig.

*Jısis siya maırgımaırga ha nwowın mi ina boın wadiekiyın
Adi Komii siirim
(Mt 11:25-27; 13:16-17)*

21 Mi taka iıya Adi Komii siir naeyıuın Jısis siir mhiı kwoın imiir hıurworwokai mi siya ini maırgımaırga ywowın. Mi Jısis siya boın, Adi Komii, kira nu ninomor sowiir Biıyan Inkam Komiıgın. Kara kıriir boın wadieki, kira dimın nhirim kamım ninoknınkınıkakım mi kwoın mıyık mıyıkakım simiırsi nımpriokın nu tiranım mi kira inkamım naıngwo omok kamaeyım simiir yısiımauu. Ihi, Adi Komii, kıriir kwoının siya hıriıyar nwowikın.

22 Kariir Adi Komiıyın siya digworaekwo whiekakım, kariir ina bıdi hauu digım. Inkam nwırkin kariir biri ninoknınkının, Adi Komiı sasar ninoknınkini kariirin. Mi inkam nwırkin Adi Komiı siir ninoknınkını tani. Kara siir Yınisımın kanakanar ninoknınkını siirin. Mi iıkamım kara boınmıımauuım yım ina ninoknınkınım Adi Komiı siirin.

23 Mi kamım Jısis siir kıgna mıriıyım simasımar nwokım mi siya ina haiyıug boınkiyın. Iıkam nhirim sima dimın kırie kırieyım warı bı kıgım. Adi Komii siya kımiirin naıngwokwonanaeikın mi siya dimın kırie kırieyım kımiir asi niısiımauugım. Mi kima nhirim simiir kou asi nwowi.

24 Kara pi kımiir boınki. Biıya profet kamım mi inkam komiıyım nu kıgrıraowiyım, sima ti dimınım tariınan kıgım, simiir kıgamar naıngwokım mi sima bı kıgım. Mi sima

ti yaiyim tariinan kima wakaeyim, simiir wakaeyamar naingwokim mi sima simiir bi wakaekim. Nningaka. Friig.

Nu Samerian inkam nwirin Juda inkam nwirin siir whinkinsiisgin

25 Mi inkam nwirin siyiu komii ninokninkiniyin, siya Jisis siirim kinankiugin. Mi siya boin, iikam nowomwarkaiyiawan inkam, kara wi panina tiri kwoin budin inokiinok omwai waiya yokiyokiinyin siirin, ha?

26 Mi Jisis siya siir yai aka ina yowarkii boinin, Yokwo Komii saeya panina boinka? Kira panina mwaingin saiir yaimwokiyaimewowa, ha?

27 Mi siya hinina yowarkii boin, Yokwo Komii saeya hinina boinka, Biyan Inkam Komiiyin siya kiriir Adi Komiiyin mi kiriir mhi kwoinim siiramar daingwo irkak mi kiriir piugina mi kiriir kirieya mi kiriir kwoinbud ieya simiirar hauu irkak siirin. Kira kiriir nomiiyau iirimin hinina daingwo kira kiramar naingwonaeyin saiir hiriinan.

28 Mi Jisis siya siir boinki, ihi, kira ini wadieya yowarkii boinin. Mi kira hiriinan tiri mi kira wi omwaiya waiya yokiyokii.

29 Mi inkamin siyiu komii ninokninkiniyin siya siir inig iirar sibgu diriraeramar naingwowi. Mi siya Jisis siirin hinina srii, Yokwo Komii saeya boina yaiya kira hinina boinkin kira nomiiyau nwirniyam naingwowyim, kira kiramar naingwonaeyia saiir hiriinan daingwo. Mi ti nomiiyau nwirin kira boinin siya yipikin, ha?

30 Mi Jisis siya hinina yowarkii boin, inkam nwirin om Jerusalem hir haiburgigin. Mi om Jeriko hiriir yapnam. Mi siyiu hirin siirin inkam biyie nhirim sima yapiyiskaiwin mi sima siir digworaekwo whiekakim simiir haii mi sima siirin ina yipamparin. Mi sima hiriinan tirkikim mi ina yamim. Mi siya ini siyiu hirar ywokiyyin mi siya naowim pariipari.

31 Mi taka iya pris inkam nwirin krimiir kaoprige okwowyin ti siyiu iir napniyamkin. Mi siya ti inkam iir kigin mi siya kimidiniya siirsi yapiyoknam mi siya siyiu miga hiriir yapnam.

32 Mi iriipi hiriinan Livai inkam nwirin nu Judianin ta maeyau kaimwo aiir mi imbiniiyin mi siya ti inkam iir kigin mi siya ina mi apiyoknamin siyiu miga hiriir.

33 Mi inkam nwirin nu Sameria hirankin. Simiir sau omomin siya ti siyiu iir mi apnam mi ti inkamin siir hiriir yimbiam mi siya siir kigin mi siir kwoinin siirsiyin naingwoyimi yok prasae bi kikin.

34 Mi siya siir kingiin ha namim mi wa op wain minim siir paowai imiir yaokinki, wadie simiir nwowaiginugiyim

mi siya ina udgiyim siir paowaiyim. Mi siya ti inkamin siirin ha kininsiin idwokiyn mi siirin siir donkiyn siir idwo yaki kikinuu idwoki. Mi siya siirin omaka ira inkamki sain whwonkaiiya saiir hiriir yikiunam mi siirin ina sibgu kigriraowin.

³⁵ Mi iigwir nugakin siya ti inkamin omakanin siirin umirim kam nwira hauugik mi siirin hinina boinmauugi, ti inkamin siirin kira sibgu kigrirao. Mi kiriir umir nhirim siir hauu saini mi iya kara swoki iti wa swoki hauukiyyuwi kiriirin.

³⁶ Jisis siya boin mi tariinanin kira panina naingwowi, yipikin ti inkam nwoimim simiir nwirin ti inkamin, kamim hii tauaeiyim sim nonkwobumbu ninkingikin siirsi naingwoyimiyoikin, ha?

³⁷ Mi inkamin siyu komii ninokninkiniyn siya boin, ti inkamin siirsi naingwoyimiyoikin mi siir whindiriraerin siya. Mi Jisis siir boinki mi kira ha dam mi hiriinanar tini tiru. Iriig.

Mata Maria so

³⁸ Mi Jisis siya mi kamim siir kigna miriyyim sima ha napnamim mi sima om komii whirin siir yapninpokainam. Mi wig ira saiir inigin Mataka, siirin saeya yikuna apninpokainam saiir omaka hiriir nae hauu aeyim.

³⁹ Mata saeya nomousima ira nwowi, saiir iniga Mariaka, Maria saeya Biyan Inkam Komiiyn siir igmiiga kingiina ini idwoni, saeya siir yai imiir wakaemimika.

⁴⁰ Mi Mata ya ini nae diriraerarnanaeya mi saiir kwoinin ini haugihauga whiyekiyn. Mi Mata saeya Jisis siiram yam mi ina boina, Biyan Inkam Komii kariir nomousima kariir bidi haiburgika mi naeyim kanakana diriraerarnanaei. Mi kira saiirim naingwo rani, aniya? Kira saiir boinki, saeya kariir whindiriraerarniyim.

⁴¹ Mi Biyan Inkam Komiiyn siya hinina yowarki boin Matara, Mata! Kiriir kwoinin haugihauga kipi whiyeki mi kipi naingwoyimiyoik. Waru dimin whiekakim kira miriyyim simiirsiyin.

⁴² Kariir yai aiir ninokninkinim miriyyim, saeya ini mi nhirim simiir haibura, ta miya Maria saeya nimbina saeya ini mi nhirim simiir haibura. Mi kara saiirin pi nikropki rani. Niingaka. Iriig.

11

Siyyuin Adi Komiiyn sri boini ikin (Mt 6:9-13; 7:7-11)

¹ Mi iigwira Jisis siya maeyau kwira saiir kwisboinkin Adi Komii siirim. Mi mhoiya siya ha kwisboin digiyn mi inkam nwirin siir kigna miriyyin siir boinki, Biyan Inkam

Komii, kira kr̄imiir dowomwarkai haiginiu Adi Komii siiram kwisboiniya biya Jon siya kamim siir kigna m̄riiyim simiir nowomwarkaiyuin saiir h̄riinan.

² Mi Jisis siya kamim siir kigna m̄riiyim simiir boinki, iya kima Adi Komii siirim kwisboiniyim kima h̄nina kwisboin, kr̄imiir Adi Komiiyin kr̄ima ha naingwowi iikamim sima kiriir inig iir h̄inanam daingwo. Mi iya kira kiriir iikam whiekakim simiir kigirkana iya saeya nimbiamana kr̄ima saiirim naingwowi.

³ Mi iinokinokin kr̄ima naeyim whaowaeiyim mi kr̄ima kiriiram sriiyim mi kira naeyim pi kr̄imiir digar mi hauwi.

⁴ Mi kira kr̄imiir dimin biyeyim iriipi h̄riinan wa timi inkin haiyoprimdiyumiigii. Mi iriipa h̄riinan kr̄ima haiyoprimdiyumiigiyim iikam kr̄imiir tirbuwiyim simiir dimin biyeyim simiir h̄riinan. Mi kira hik komii kr̄imiiram kipi kigninkinki kr̄imiir kinankuwam.

⁵ Mi siya kamim siir kigna m̄riiyim simiir boinki mi kimiir inkam n̄w̄rkin siya nomiiyau m̄iyikaki niuwi mi kira siir omaka h̄riir nami h̄rii t̄rii nibopwo kira kiriir nomiiyau iirim̄in h̄nina nini kauwuwi, nomiiyau kira kariirin bretim nhouma whaugi.

⁶ Dimusi rani, kariir nomiiyau n̄w̄rin siya siyu hir n̄ap̄niyin mi kariir omaka t̄riir yimbini, kara nae siir hauugi karamaeka.

⁷ Mi ti inkamin omaka hiranin siya ina yowarkii boinin, kira kiigi kariir kipi n̄nki. Anowin bidi haiginikouwin. Kariir yinim kr̄ima nib bidi whwonkaiyim. Kara pi nini rani, dimin kiriir hauugiyim.

⁸ Kara kimiir boinki, ta omaka saiir adin siya h̄nina naingwokin, ihi, siya kariir nomiiyau topmwokin mi kara nae siirin pi h̄riinan n̄i komiia pi saiir hauu rani. N̄ngaka. Mi siya ti inkamin kira kauwoknanaeyin saiirsi nhakiugin. Mi siya ti inkamin pa n̄nsiini mi siir naeyim pa hauugi.

⁹ Kara kimiir boinki mi kima Adi Komii siirim kwisboini mi siya kimiirin diminin wa hauwi. Mi kima diminim hansiri mi kima siirin wa kigi. Mi kima ano kaigakani mi Adi Komii siya anoin kimiiram̄in wa haiwaoki.

¹⁰ Mi iikam whiekakim sima Adi Komii siirim kwisboiniyim, sima diminin wa hai. Mi inkamin diminim hansiriyin mi siya wa kigi. Mi inkamin ano kaigakani mi Adi Komii siya anoin siirim̄in wa haiwaoki.

¹¹ Mi kimiir inkam n̄w̄rkin, siir yinisimin anasum siir ad iirim̄in kauwi mi adin siirin wi mipug biyeyin siir nama hauugi, aniya? N̄ngaka.

12 Mi yinisimin ad iirimin ipiyin yin kaskakam srii mi adin siirin pi owinyai biyieyin siir nama hauugi, iyie? Yio iriipa hiriinan. Nningaka.

13 Mi krīma iikamim dimin biyieyar tirikim krīma dimin miyikin hindara mi priihauuwikim, krīmiir yinisim imiirin mi krīma hiriinanar dinokninkin, Adi Komiiyin ninomor kouanin siya naeyiu miyikin, pi iikamim siirim kwisboiniyim pi simiirar swoki inkin hauuwi. Iriig.

*Sima hinina boinkim Jisis siya Bielsebul saikar miriigin
(Mt 12:22-30; Mk 3:20-27)*

14 Uridyiu biyieyin inkam waeyaiyin siir nwokaiyin Jisis siya haiswoniskiiyin ti inkamin siya waeyaigin. Mi uridyiu biyieyin siya ha namin mi ti inkam waeyaiyin siya ina swoki boinaigiyin. Mi iikamim sima ini hindara yanaakiyim.

15 Mi kam nhirim sima boin, siya uridyiu biyie biyieyim simiirin Bielsebul siir kirieya sair haiswoniskiiyin. Uridyiu biyie simiir biyan inkamin siir inig whirin Setankin.

16 Mi kam nhirim sima siirim kinankiuwam naingwokim mi sima siirim asi kauwoknanaekikin kiriepai kiriepaiyim ninomor kou hiranim simiirim, simiir nisiimauuam. Mi sima wa nwoki inokninkinim Adi Komii siya nimbinkin iikamim simiir whindiriraerarin.

17 Mi siya simiir kwoin imiir bidiyar yinokninkinkiyin mi siya simiir boinki mi nu whiruwan iikamim sima isido whisa nwowi, yaii niniyam mi ti iikamim sima wi miyik nwo rani mi ad nwirni yinisimim simani isido whisa nwoki, yai niniyam mi simani wi miyik nwo rani.

18 Mi Setan siir isidin whisa nwowi mi yaii sowa swoki inii mi siir isidin wi kirie panin panina nwowi, ha? Kima hinina boinkim kara uridyiu biyieyim Bielsebul siir kirieya sair haiswoniskiiyin. Ta yaiya sair yaimwowa hininga, Setan siir isidin whisa ywoki mi yaii ina yiniyim. Mi Setan siir isidin hiriinan tiri mi sima wi kirie nwo rani. Nningaka. Sima wi hindara kigugu iuguskii.

19 Mi kaimwokinuwu, Bielsebul siya kariir whinkinsiisi mi kara uridyiu biyieyim simiirin ha haiswoniskii mi kimiir kamim simiirin nninga whindiriraerarkim mi uridyiu biyieyim ha haiswoniskikigim, ha? Nningaka. Kiriir isidin sima bidi yinokninkinim simiirin Adi Komii siir kirieya saeyar haiswoniskigim, Bielsebul siir kirieya sae rani. Nningaka. Wari yai hiriinana kima kariir boinkiya, kima pi niksisaekingim.

20 Nningaka. Adi Komii siir kirieya saeyar haiswoniskiiyin uridyiu biyieyim. Mi iya Adi Komii siya siir digworaekwo

whiekakim simiir kigirkakana saiir niisiimauwi saeya kimiir bidi yimbiyama.

²¹ Mi inkam kirie nwirin siya sau minim siir omaka hirar sibgu hai okwokaowi mi siir digworaekwo whiekakim wi wadieyar sibgu owi.

²² Mi inkam nwirin siya kirie komiigakin ini ti inkamin omaka hai okwokaowin siir kirie aiir haiburin mi siya siir sau kamkiu minim siir kinsiisiyim simiir siinaiyin mi ti siir digworaekwo minim ina hid hauugiyim, siir nomiiyau nhirim simiir.

²³ Inkamin kariir whindiraerariyin yio kariir ioan inkam tani. Inkamin kariir whindiriraerar karamae nwowiyin yio siya kariir ioan inkam ieya. Mi ti inkamin iikamim kariirim naingwo tibmiiyim simiir tirbumbuwiyin mi ti hiriinan inkamin yio siya iikamim simiir kwoin imiir whriewhrie haiginuwiyin mi ha ninoopamiyim ini simiir hiriinan ywowin. Iriig.

*Uridyiu biyieyin siya ina swoki itin
(Mt 12:43-45)*

²⁴ Mi iya uridyiu biyieyin siya inkam nwirni haiburgigiyim mipi maeyau kwira nami piu nini siisnakiyam. Mi siya hiriinan kig karamae nwowi mi siya pa boini, amba swoki ami omaka biya kara haiburgiga saiiramar.

²⁵ Mi siya ina swoki amin ti inkamin biya siya niki owin siiramar mi siya ina ini kigiuwun ti inkamin siya nunga nunga nwowi. Mi siya ini omaka inkamki nhisiya mi ha piuaiya inkamki nitam ini saiir hiriinan ywowa.

²⁶ Mi siya ha namn, uridyiu biye iriyyar nwiso simiir siyiu biyieyin ini simiir siyiu biye imiir haiburim mi siya simiir warar yinkin ikunam. Mi sima omakanan ti inkamin siir mhinau hiriyyar yapninopkainam. Ti inkamin biya biye nwowin mi tariinanin siya ini biyieki biyieyar yasae owoguskiyin. Iriig.

Mairgimairga haini siyugin

²⁷ Jisis siya ta yai airin iikam isid komiyyin sima nwowa saiir boinkin. Mi wig ira simaka hir ninkin owa saeya ina kauwok boinanaekiya, ta wiga biya kariir naokaina mi mwosi kariir haigiyiu imiiaeya, saeya ina mairgimairga.

²⁸ Mi Jisis siya boinki, ihi mi iikamim Adi Komii siir yai wakaeyim mi siir mhoiya namim, sima ha mairgimairga. Mi sima ini wadie nwowim, simiir mairgimairga ini kariir apua saiir mairgimairga aiir haiburim. Iriig.

*Kam nhirim sima kiriepai kiriepaiyim nikiugim
(Mt 12:38-42)*

²⁹ Mi iikam whiekakim siir nokwoyokaiyim mi siya simiirin ina boinmimauuwun, kima ti iikamim tir nwowim, kima dimin biyekakim. Iikamim kiriepai kiriepaiyim nikium simiir nusiimauuwam, Adi Komii siir kirieya kara boriisopi kimiir nusiimauuim. Mi kara dimin komii whirin pi kimiir nusiimauuwi, Jona siyairgin.

³⁰ Biya Jona siya anasu komiia sair mhinau namkiyin mi mhinau hirar yokai mi ti diminin Adi Komii siya nusiimauugin, siir kirieya iikamim om komii Niniva hiranim simiir. Mi iripi hiriinan, kara Yaowae Adin ninomor kouanin ti iikamim tariinananim kimiir nusiimauuwi Adi Komii siir kirieya. Diminin wi kariirar diriraerari mi kima Adi Komii siir kirie aiirin wi haningi kigi.

³¹ Bidi bidiniyarin wig ira inig komiigaka saeya nu Siva hirankin napiyokiyokinika saeya ii kasa bi napka. Saeya yai miyik miyikim inkam komiyyin nu kigiraowiyin Solomon siya boinim simiir wakaeyim nitka. Kariir yayim ini Solomon siir yai imiir haiburim mi kima kariir yai bi wakaeyoknakim. Mi ta hiriinan iya, Adi Komii siya siir iikamim simiir hidni mi ta wig komiia inigaka saeya kimiirin wi hinina ninsiin okwo boini, Adi Komii siya kimiirin wi hik komii hauuwi. Dimusi rani, kima siir yai miyik miyik imiir bi wakaekim.

³² Iya Jona siya Adi Komii siir yai kirieya sair boinmimauuin mi om Niniva hiran iikamim simiir mhi kwoinim bidiyar kisina haigiyyim. Mi kariir yai kirieya saeya ini Jona siir yai kirie aiir haibura mi kimiir mhi kwoinim bi swoki kisina haigikim. Mhoiia Adi Komii krimiir Wanin siya iikamim simiir hidim niti mi om Ninivan iikamim sima wi hinina ninsiin okwo boini, Adi Komii siya kimiirin wi hik prasae hauu rani. Dimusi rani, kima siir yai kirie aiir bi wakaeyoknakim mi kimiir mhi kwoinim bi kisina haigikim. Ningaka. Iriig.

Krimiir kwoin iirin paenan krimiir nhwo ieyar niuya haiginiuwi

(Mt 5:15; 6:22-23)

³³ Mi iikamim paeya niuyaeya ienau mi twonau min bi haigiika. Ningaka. Mi sima romiyas iirar ninankii mi iikamim sima napninpokainami mi sima wi pae aiirar nwoki kigim.

³⁴ Kimiir nhwoim paenan simar niuya haiginiuwi kwoin iirin mi kimiir nhwoin dimin miyik kigi mi kwoinin iriipa hiriinan pi wadiyar mi naingwowi mi ini yuکیدin omaka bopwoniya hangomu haiginiyin mi omaka irkak aiirar niuya irkakiya ini siir hiriinan ywowin. Mi kiriir nhwoin siya dimin biye kigi mi kiriir kwoinin wi biyeyar mi inkim owi, omaka

yikid haingimu haigin karamae nwowiya saiir hiriinan mi omaka irkaka wi saiir niuya rani.

³⁵ Mi kima sibgu wakaeyok, kimiir nhwoim omaka anonan kipi haiwaoki, wi dimin biyeeki wara ninkin amisi. Mi wi kiriir kwoin iir tirbumbuwi.

³⁶ Mi kiriir kwoinin siya miyik nwowi mi kiriir siyuin ini wadieyar mi inkin owin. Ti hiriinan inkamin siir kwoinin paeya inkam niuya haiginuwiya ini saiir hiriinan ywowin. Siya digworaekwo whiekakim simiir sibgu kigomokim. Iriig.

Siyu biyeyim Farisi kamim mi kamim nowom-wakaiyuwiyim sima tirkim

(Mt 23:1-36; Mk 12:38-40)

³⁷ Mi Jisis siya ta yaiya saiir ha boin digiyin mi Farisi inkam nwirin siya yikuuna siirin saika naeyim. Mi siya ha napninopkainamin siir omaka hiriir mi hai aiir yidwokai.

³⁸ Mi ti Farisi inkamin siya Jisis saika nidwokai aeyin siya ini nanaakakar yokiyin. Mi siyar kig Jisis siya op bi whaugin, Juda simiir siyuin siya boina saiir hiriinan mi siya nae ha bi naekin mi siya ina yangwoyimiyokin.

³⁹ Mi Biyan Inkam Komiiyin siya siir boinki, kima Farisi kamim, kima kimiir piu aiirin idananar hisokpraprasa mi kwoin kimiirin yo miyik nwo rani. Mi kima ini inkamin mobmor mob minim idanara hisokiyin mi aowa iokakar nwowiyim mi kimiir mhi kwoinim ini simiir hiriinan ywowim. Inkam nwirniyim kigmar mi hai tauae ti hiriinan siyuum.

⁴⁰ Kima habwhaowaenankim! Adi Komii siya piu kwoin sowerar nonkwokwokikin. Kima ti diminin siir bi ninokninkinkin, aniya?

⁴¹ Mi kimiir diminpai diminpaiyim inkam paeprikabim simiir hauuwi, naeyim mobmor mobnau nwokaiyim simiir hiriinan mi kimiir mhi kwoinim Adi Komii siir whwonkam ida wi wadieki wadieyar nwowirkaki.

⁴² Farisi kamim kima mintarao! Dimusi rani, digworaekwo whiekakim kima haiyim haimii pi Adi Komii siirar mi hauuwi. Ti siyu hiriinanin yo wadieyargin. Mi kima iikam nhirim simiir swoki haimriiyugii mi kima Adi Komii siirim bi naingwowaokim. Biya kima siyu miyik iir tiki tir mi Adi Komii siiram daingwo mi ti dimin komii komiiyim simiir tir, ti hiriinan siyuin siya wadieyin. Ti siyuin kima tirin dimin haimiiyim Adi Komii siir hauuim yo siyu wadiekin siir kipi haiburgik. Mi ti dimin komii whirin Adi Komii siirim naingwonanaeyin siir warar dinkin tir.

⁴³ Farisi kamim, kima mintarao! Kima omaka Adi Komii siir yai nidwokai wakaeya, pi iikamim simiir whwonkam ida hirar nidwokaiyamar maigimaigaeikim sima kimiir boin

mairgimairgam. Mi kima minam mi aingwowikim maeyaua iripa yai nidwo boinaiya iikamim sima kimiir inig imiir nwoki hainanim.

⁴⁴ Kima mintarao! Kima ini ieyin inkam whigi nwokaiyin owainie krin karamae nwowiyin mi iikamim sima siir idwovar ninap anapi, sima ninokninkin tani. Mi iikamim sima kimiirin hinina kigi kima mi miyika mirii mi ta mi miyika ini nuin inkam whi priigintindinuiyin siir hiriinan ywowin. Mi kimiir mhi kwoinim ini biyeki biyie ywowim mi sima ninokninkin tani mi sima kimiir yai imiir asi naingwo tibmiigim.

⁴⁵ Mi inkam nwirin siyu komii ninokninkiniyin siya siir yai aka hinina yowarkii boin, inkam in yaimin diminim sim nowomwarkaiyuwiyin, wara yaiya kira boinkiya kira hik krimiir wara ninkin hauugii.

⁴⁶ Jisis siya ina yowarkii boinin, kima kamim siyu komii nowomwarkaiyuwiyim kima ha timi inkin mintarao! Dimusi rani, kima siyu kasaka bi haiginkim Adi Komii siir siyuin saika ninkin owim mi inkamim simiirin wi wakaeyokna dig rani. Kima siyupai siyupai imiirar haigini mi sima kam nhirim siyu komii siir sibgu ninokninkin karamae nwowiyim simiir bi whindiriraerikim. Nungaka. Mi simiirin hik komii komii imiirar hauuwi.

⁴⁷ Kima mintarao! Biya kimiir yidiwi wanwiyaeyim sima profet inkam in Adi Komii siir yai aiiir boinmimauuim simiir nisom aowim mi simiir ieyim kimar puai haiginiu. Mhoiyya sima nwoki kigninokninkinim.

⁴⁸ Ti siyuin, kima kam nhirim simiir mhi kwoin imiirin hinina niisiimauugin mi kima siyuim biya krimiir yidiwi wanwiyaeyim sima tirim simiiramar mairgimairgaei mi ti hiriinan kwoinin ini simiir hirar nwowin. Mi profet inkamim kima nisomsom aokaokim mi ieyim simiir haingikaiyim ini kimar puaiyim.

⁴⁹ Mi Adi Komiiyin bidiya yinokninkin in biyan Yokwo Komiiya siya hinina win boinkikin, kara wi profet kamim mi aposel kamim simiirin wi iikamim Isrelanim simiiram nikropki mi simiirin wi kam nhirim sima ninkinaeyokiyok isomsom aokaowi. Mi nhirim hik kimpipisu ara hauugigi.

⁵⁰ Mi tariinanin kara wi iikamim nu Isrel tiranim wi hik kimiir hauuwi, biya kimiir yidiwi wanwiyaeyim sima nisomsom aokaowim profet kamim simiir. Mi kara kimiirin wi saiirsi swoki itrinaei. Mi Adi Komii siya bidi bidinana nidwo kigiyokiyokiigin ti nu ieyar whuwiniuna kima profet kamim simiir nisomsom aokaowim mi ini tarinana yamwoniyin.

⁵¹ Bilki biyan profetin Ebel siir yisomao mi ini mhoigi

mhoiiyan profetin Sekaraia siirar yadigniyin. Sɩma siirin Adi Komii siir omaka saiir bopwo hirar nisomaokin. Fhi, kara kimiir boinki, ti iikamim nu tir nwowim. Kara kimiirin wi dimin biyie iirar nonkwobumbuninkin haiginuwi, ti siyiu biyeyin biya kima tirin siirsiyin!

⁵² Kima kamim siyiu komii nowomwarkaiyuwiyim kima mintarao! Kima siyiun Adi Komii niyim namiyin siirin ina ninokninkin. Mi kima ti siyiu iir wakaeyoknam naingwo rani. Mi inkam nwirkin Adi Komii siir siyiu iir napim naingwowi. Sɩma wi dig nwo rani. Dimusi rani, kima siyiu kasaka bi haiginkim mi simiir siyiun ini kima haiginokouwin. Kima inkam biyie kɔngim. Kima ini inkamin omaka nae haigiiya saiir anowin siir haiginokougigiyin ini siir hariinan ywowin. Mi kima nae simiir bi hauugin mi sɩma yaba hirar nwowim ina yaonamim.

⁵³ Mi Jisis siya ta omaka aiir haiburgigin mi ha napniyamim mi kamim siyiu komii sim nowomwarkaiyuwiyim sɩma yai siir boin hiuriyyiim yinkinyaeyaowim. Mi sɩma siir yai aiirim mi kininkiu siya yai bibiyie boinim, dig bi nwokim.

⁵⁴ Mi sɩma ini siiramar kaowim, yai biyie kwirki pi siir yai hiranka kwimbini mi sɩma siirin wa nwoki isomaowim. Iriig.

12

Nikisaeni siyiun siirsi mintarao (Mt 10:26-27)

¹ Iikam kasaka rani, hir nwomimirim. Sɩma ini iripa iripa ywonamim. Mi nhirim simiir iga idwovar ninkin okwo nami. Mi taki iya Jisis siya kamim siir kigna miriiyim bi simiir iki boinmimauugig, kima sibgu mintarao Farisi simiir yis iirsiyin. Kara simiir siyiun yaiyairgi nhinkiniyim simiir boinkin.

² Mi Farisi simiir yaiyim mi siyiu biyie whiekakim tariinanin aowa aowa nwowim mi mhoiia sɩma wi idowiyar nimbiyami. Mi nimprio yai whiekakim mhoiia simiirin wi inkamkar ninokninkin uguskii.

³ Mi yai whiekakim biya niyyim niyyim kima nimprio boinim mi mhoiia iikamim sɩma simiirin wi idowiyar kigirkaki nabienan. Mi yai whiekakim hiinsim hiinsima kima boinim omakanau hir mi mhoiia wi Adi Komii siyar nisiimauu uguski mi wi iikam whiekakim wi simar wakae irkaki. Iriig.

Inkamim dimin whirua siirsi arar didid iski (Mt 10:28-31)

⁴ Kariir nomiiyauwim, kara kimiirin pi hinina boinkii kima inkamki kimiir nisomaosi kipi didid. Mhoiia sɩma kimiirin dimin whir swoki tirbu rani. Niingaka.

⁵ Mi inkamın kima nıdınan mı kara kımıırın wı sıır nıısiımauwı. Kıma sıırsı dıdıd Adı Komıı sııyaırgın sıma kımıır nısom aowı. Mı Adı Komıı sıya kırıekakaırgın mı mhııya sıya inkamım sımıır pıugına wı maeyau bıyıeya paekaka sııır mı itkaıgı. İhı, kara kımıır boınkı, kıma Adı Komıı sıırsıyar dıdıd.

⁶ Kıma dınoknınkın, inkamım sıma ipıyın sısım ırııyarım umırsım kwıso (02 toea) sowıır saıngın. Mı Adı Komıı sıya tı hırıınan ipıyın sım ıra sııır bı swokı aıngwowowouwıka ııya saeya naowıya. Nıngaka.

⁷ Mı kanım kımıır mwo nwowım sıya bıdı mwainım mı nuan iıkamım kıma sımıırsı kıpı nıdıd, kıma ını ipıyın sısım whıekakım sımıır haııburım mı Adı Komıı sıya wı kımıırar kıgrıaowı. İrııg.

*Jısıs sıır ınıg ııır boınmımauwı sıyıu ıkın
(Mt 10:32-33; 12:32; 10:19-20)*

⁸ Kara kımıır boınkı mı inkam nwırkın karıır ınıgın iıkam whıekakım sımıır whwonkam ıda boınmımauwı mı ırııpa hırıınan, Yaowae Adın nınomor kouanın kara kırıır ınıgın wı Adı Komıı sıır paekwosımım sımıır whwonkam ıda mı boınmımauwı.

⁹ Mı inkamın karıır ınıgın iıkam whıekakım sımıır whwonkam ıda nımprıowı mı ırııpı hırıınan kara sıır ınıgın wa mı ımprıowı Adı Komıı sıır paekwosımım sımıır whwonkam ıdın.

¹⁰ Mı inkam nwırkın Yaowae Adın nınomor kouanın yai bıyıe kwır sıır boını mı Adı Komıı sıya sıır dımın bıyıeyım wa haıyoprımdıyıımııgı. Mı inkamın Adı Komıı sıır naeyıuın sıır nıkbumbuı mı Adı Komıı sıya sıır dımın bıyıeyım sımıırın wı haıyoprımdıyıımııgı ranı. Nıngaka.

¹¹ Mı sıma kımıır nıkıu namı omaka Adı Komıı sıır yai nıdwokai wakaeıya sııır hırıır. Mı inkam komıı komııyım gavmanıyım mı kamım ınıgakım sımıır whwonkam ıda hırıır mı kıma kıpı nıdıd mı ha kıpı naıngwo. Mı krıma sımıır yai aka wı panına nowarkıı boını, ha? Mı krıma wı paka hının yaiya sııır boını sımıırın?

¹² Mı tarıınanın kımıırın pı Adı Komıı sıır naeyıuın sıyar kwıısiımauwı, yaiya kıma nını boınıuwı sımaka. İrııg.

Boınıyıo yaiya ınkam umırkıkın whaowaeyın sıır boınka

¹³ Inkam nwırın tı iıkam ısıd komııyın sıır hıranın, sıya Jısıs sıır boınkı, iıkam nowomwarkayıuwıyın kıra karıır yaowaeyın sıırın pı hınına boın, sıya kırıır adın sıır dıg-woraekwowım pı kwısa sıoıtkın hıd. Mı kwıra pı karıır whauu.

14 Mi Jisis siya siir yai aka hinina yowarkii boinki, pi panina tiri, yipiki kariir nimbini kimiir digworaekwo minim simiir hidam, ha?

15 Mi siya simiirin ina swoki boinkiyin, kima mintarao! Kima sibgu kigriraowi mi kima wi dimin whirim kigmair tani. Mi inkamin digworaekwo whiekakakin siirin kwoin miyik wi ti digworaekwowim sima hauu rani. Ningaka, ningaka.

16 Mi Jisis siya boiniyo yaiya kwira boin simiirin mi umir digworaekwo whiekakak, inkamin mi siir nun sasae miyikar niigin.

17 Mi siya siir kwoin au hirin hinina yaingwokai, kara pi panina tiri? Kariir numiran sasae whiekakim simiirin omaka haigi dig karamaeka mi simiirin wa haigi dig rani.

18 Mi siya boin, kara wi hinina tiri. Kara wi kariir omakain nae haigiyim wi simiir ninimnhinkuigi mi wi komii komii ara mirii. Mi kariir wit whiekakim mi sasae miyik miyik whiekak ikim, wi ti omaka imiir haigi.

19 Mi mhoiya kara wi hinina nwoki boinim, kara dimin miyikak inkamkin. Ti kariir nae dimin miyik whiekakim wi biewii kasaka nwo rani. Mi kara nae opmin kwiya ei mi kara wi hiinsimhiinsima maigimaigana nwoi.

20 Mi Adi Komii siya siir boinki, kira inkam habwowaekin, ta niyaka kira pi saiirar nao nami mi digworaekwo whiekakim kira diriraeragikim wi nhinga haii?

21 Mi Jisis siya ina swoki boinkiyin iripi hiriinan inkamin siya digworaekwo whiekak imiir haingiriyu haiginmiriyyin siyamar mi siya Adi Komii siir whwonkam ida wi digworaekwokak nwo rani. Ningaka. Siya wi inkam paeprikabnan nwoi. Iriig.

Naingwoyimiyokni siyugin

22 Mi Jisis siya kamim siir kigna miriyyim simiir boinki, kara kimiirin pi hinina boinki, kima kimiir piu airsi kipi naingwoyimiyok mi hinina kipi boin, krima wi dimu naei? Mi kima kimiir piu airsi kipi naingwoyimiyoknanae. Mi hinina kipi boin, krima krimiir pua wi dimu dimin nitimwanuwi?

23 Kwoin budin yo nae siir hiriinan tani. Mi pua ya yuis saiir hiriinan tani. Ningaka.

24 Kima ipiyyinim simiir kigninokninkinki sima sasae bi ninkinikim mi sima sasae bi ningugu haiigim mi sima nae biri haingiriyu haiginikim. Mi sima nae digworaekwo minim, simiir omaka karamaekim. Mi simiirin naeyim Adi Komii siyar hauwikim. Adi Komii siir kwoinin hinina naingwowi, kima ini ipiyyin imiir haiburim!

25 Mi yipiki inkamkin siya biewii nhirim omwai swoki hainis waiyayokiyokiyim swoki aingwovin, ha?

26 Mi kima hiriinan diminsim whir tir karamae nwowi mi kimiir kwoinim ti hiriinan dimin whir iirsi dimusi naingwoyimi yokim, ha? Mi kima hiriinan kipi tir.

27 Kima kip imiir kigi sima mwriiyim mi sima yuis minim sima sima bi miriinanaeikim. Nningaka. Biya Solomon siya piuai miyik whiekakairgin. Mi siir piuaiyim ti kipim simiir bi haiburgim. Nningaka.

28 Ihi, digworaekwo whiekakim Adi Komii siya nonkwokwowim wadiekwadieyairgim. Kowim panaoin sima pi numir hir whaki mi ko imiirin wakar swoki akitkaigaigi paenau hiriir. Mi ti kip hiriinanim yim Adi Komii siya piuaiigim mi kipa ya dimin komii rani. Mi kimiir naingwo tibmiiya komii rani mi iikam kima ini kou ywowim. Mi kima hiriinana timi inokninkinkin. Adi Komii siya wi kimiirar mi sibgu kigiraowi mi kimiir digworaekwo whiekak ikim.

29 Mi kima hinina kipi naingwoyimyok boin, krma wi dimu dimin naei mi wi papiyan op mi kwiyaei.

30 Sima kamim naingwo tibmii karamaeyim ti nuin siir tiranim, simiir kwoinim ti dimin hiriinanim simiirimar naingwokwo nanaeikim. Mi kimiir Adin siya bidi yinokninkinin, kima wi piki hinin diminin siir haii.

31 Mi kima Adi Komii siya siir iikamim simiir kigirkakana kimiir kwoinim saiirim naingwokuni mi ti dimin hiriinanim siya wi kimiirar ninkin hauwi. Iriig.

Siyyuin dimin miyikim ninomor kou haingiriyu haigini ikin (Mt 6:19-21)

32 Kima kariir iikamim sibsib nanim kima kipi nidid. Dimusi rani, kimiirin Adi Komii siya bidi yimbiniin siir digworaekwo whiekakim yim wi kima kigiraowi.

33 Mi kima digworaekwo whiekakim kam nhirim simiir hauwi mi sima saini mi ti umirim inkam paeprikabim simiir hauu. Ti hiriinan siyyuin mhoiyya wi siya whindiriraerar haiginiuwi dimin miyik miyikim. Adi Komii siir omin dimin biye whirki bi swoki tirbuwikin. Mi ninomor kou hirin diminki bi swoki kiguguwikin mi hiyan inkam karamaekin mi dimin imiirin kikomki bi swoki kripikin. Nningaka.

34 Mi maeyauwa kiriir dimin miyik miyikim sima nwowim mi kiriir kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyin wi ti om iirar mini owouwi. Iriig.

Miiyan kamim diriraerar kaowim simiir yaiga

35 Mi kima yuisim haruwa kisina kainam mi piuwop aka kigoknam. Mi yukidin kima hangumuwi mi ha dwo, diminin mhoiyya nimbiniyanin siirim.

36 Kima ini kamim simiir biyan inkam iirim nkwokwokiniyim simiir hiriinan ywowim. Sima wigwas naeya saiir

naenakiyim mi ina swoki itim. Mi siya ninmiga hir naka okwo kiekikomni mi sima anowin wa haiwao sasaugi. Mi Adi Komii siiram in hiriinana sibgu okwokin.

³⁷ Mi biyan inkamin siya niti, siya siir miyan kam imiirin hinina nini kigiwi sima nhwo bi whwonkaigim mi ti miyan kamim sima ha maigimaiga. Kara kimiirin yaimwower boini mi biyan inkamin siyar in wi yuisa miyana wi saiir kisina kaii piuwopaka mi siya wi kimiir boinki, kima hiya saiir didwo mi kimiirin nae wi siyar hauu aei.

³⁸ Mi siya nibopwo niti mi biyan iuum in haigigi mi siya ha kigi sima ini siir miyar miriyyim mi ti miyan kamim sima ha maigimaiga.

³⁹ Kima ti dim in iir daingwo. Mi omakin adin siya biya ninokninki hiyan inkamin pi kariir omaka niti mi siya ti hiyan inkamin siir in wi kignin kin apninopkai rani, siir omaka hiriir in, siir digworaekwo imiir haiyam. Niingaka.

⁴⁰ Kima iriipi hiriinan ha timi o kiugiu kariiram. Dimusi rani, kara Yaowae Adin ninomor kouan in iya kara niti kima wi saiir ninokn in kin tani. Niingaka. Iriig.

Miyan inkam miyik mi miyan inkam biyie simiir boiniyo yaiga

(Mt 24:45-51)

⁴¹ Mi Pita siya Jisis siir srii, Biyan Inkam, kira ta boiniyo yaiya krimiir arar hauuwi, iyie? Mi inkam nhir in simiir wara rani. Aniya?

⁴² Mi Jisis siya ina yowarki boin in, pan in biyan inkam ikim, kwo in miyikakin siir miyan kamim simiir sibgu kigriraowiy in? Ti hiriinan inkamin yo siya biyan inkamin siya nimb in kin siir miyan kamim simiir kigriraowim. Simiir naeni ii aiir in wi siyar nwoki inokn in kin haigin iuwim.

⁴³ Mi mhoi ya Biyan Inkam Komiiy in siya wi sipi swoki iti. Mi siya ti miyan inkamin siir in hinina nini kigni, biya siya boingigin saiir hiriinana swoki miriyy in mi siya wi siir boini Kiriir miya wadieka, ti hiriinan miyan inkamin siya wi maigimaiga komiigaka mi owi.

⁴⁴ Kara kimiirin yaimwower boini, Biyan Inkam Komii siya siir miyan inkamin wi siir digworaekwo whiekakim simiir kigriraowan biyan inkam nokmw in owaigin iuw i.

⁴⁵ Mi ti miyan inkam nwir in siir kwoin in tari wi hinina naingwowi, kariir Biyan Inkam Komiiy in niki itsisau rani. Mi siya siir miyan ikamim simiir in ha toin mi siya nae op minim mi opa kwiyae whaowaeiya mi siya saiir in ina kwiyae y in.

⁴⁶ Mi siya hiriinan tiri mi ti inkamin siir biyan inkamin siya niti, iya ti miyan inkam ieya nwow in karamae nwowa saiir

mi siya wi ninokninkinwin tani iya siya hindara kinkakiti. Mi siir biyan inkamin, siirin wi haningi nonkwobumbuninkin haiginiwi. Mi siya siirin wi iki siir miyan kam nhirim siir yai aiir wakaeyokna karamae nwowim, wi simakar ninkin ikropkii.

47 Mi inkamin siya siir biyan inkamin siir yai imiirin bidiyar yinokninkinin mi siya biyan inkamin siya boinin simiir bi wakaeyokna diriraerarkin mi siirin biyan inkamin siya idgiuni wi kasaka nipimpar tani.

48 Mi miyan inkamin siya biyan inkamin siir kwoin iir ninokninkin karamae nwowi mi siya mi miyik mirii karamae ha nwowi mi siirin idgiuin wi komii nipimpar tani, biyan inkamin siya. Mi yipiki iikamim digworaekwo whiekak Adi Komii siya hauuwim mi sima hoimgak mirii digworaekwowim simiir swoki iyopkiyuuwim yandi. Mi yipiki iikamim digworaekwo Adi Komii siya swoki inkin hauuwim mi ti iikamim sima ti digworaekwowim simiir swoki iyopkiyuuwamin, kima mi nhami nhami kipi mirii. Iriig.

*Jisis siya iikam isidin simiir ninikibirim nitkin
(Mt 10:34-36)*

49 Mi Jisis siya boin, kara iikamim simiir ninikibirim nitkin inkamin pae nikrimtiowiyin haimii haimiia siir hiriinan. Kara hinina naingwowi ti diminin siya dimbiyamki.

50 Biyin kara hik mi kimpipisu mi wa naonami, wi simiir niki hali. Mi ti diminin siya nimbiniyiyin ta kariir hika wi hiriya niki oyokiyokwii.

51 Mi kimiir kwoinim ha naingwowi, kara nu tirin yayiyim simiir nikwowaisiyim nitkin. Ningaka. Kara kimiir boinki. Kara iikamim simiir ninikibirim nitkin.

52 Mi tariinan mi mhoiia iripi hiriinan iikam iriyarim sima omaka irni nwowi mi isidin wi whisa nwowi ouumim wi iso sowaka ninii mi iso wi ouumim simaka ninii.

53 Mi iikamim sima wi yapayapa nwoki. Mi adin wi siir yinisim yinkamiyinin saika swoki kwinii mi yinisim yinkamiyinin wi siir adin saikar swoki inii. Mi yopiiya wi saiir yinisim yinugiyina saika swoki kwinii mi yinisim yinugiyina wi saiir yopi anakar swoki kwinii. Mi giwaiya wi saiir yiniwig anakar kwinii mi yiniwiga wi saiir giwai anakar mi ninii. Iriig.

*Siyuin diminki nimbiamiyin siir ninokninkini ikin
(Mt 16:2-3)*

54 Mi Jisis siya ha boin digiyin, siya iikamim simiir boinki, kima ha kigikim waua maeyaua bieki nikiiyamtibiyin hiranki nimbiniya mi kima bi kimiminkikim pa boinki, naoin kinim mini? Mi kaimwowainga naowin ha kinikin.

55 Mi kima hinina kigiwii iya krakarwaiga mi kima pi hinina boini waka biewii prasae niki rani. Mi saeya wi hiriinana mi imbiyami.

56 Kima yayaiyargi nhinkini inkamim! Kima nu ninomor sowiir diminim simiirar bidi sibgu kigninokninkinim. Mi kima ta miya Adi Komii siya miriyya saiir ninokninkin karamae dimusi nwowi, ha? Iriig.

Kira inkamin kiriir boiniuriyiu boiniyin saikar kitibmii boin (Mt 5:25-26)

57 Mi kima siyiu miyikin siir sibgu naingwo hid karamae dimusi nwokim mi ha diriraerarim, ha?

58 Iya kira boinam nami inkamin kiriir boinhuriyiu boinin saika boinim, kowa siyiu hirar niki owamiywo mi ta iya kowa iripa yai saiirar sibgu boinam. Mi kowa hiriinan tir karamae nwowi mi siya kiriirin wi inkamin yai hidiyin siirim nikiu namisi mi inkamin yai hidiyin siya wi poris inkamin siir in hauugiisi mi poris inkamin kiriirin wi maeyaua huyokiyokaiya mi biyie miriyya saiirim nikropkisi.

59 Kara kimiir boinkii, kira maeyauwa huyokiyokaiya saiirin wi niki haiburgig sasau rani. Bii kira digworaekwo whiekakim kira niki prii haiyim, simiir tiki hauukiyiu dig. Iriig.

13

Inkamin siir mhi kwoinim ninkpit haigi karamae nwowi yio wa kigugu iuguski

1 Mi ta ii aiirin iikam nhirim hirar nwokim mi sima Jisis siirin kam nhirim Galiliyanim simiir boinmauu. Mi kamim wraisu Adi komii siir ninkin imiyyaeyim, Adi Komii siir omaka aiir sima ha namim mi Pailat siir isidin warar yinkin apninopkainam. Mi simiirin ini simar yisomaowim mi simiir nhieyim ini wraisu nhieyim simaka yinkin okiyim.

2 Mi Jisis siya simiir boinki, kimiir kwoinim ha naingwowi, ti Galiliyan inkam nhirim hinina naowim, simiir dimin biyeyim ini iikam nhirim Galiliyanim simiir dimin biyie imiir haiburim, aniya? Nningaka, nningakanga.

3 Kara kimiirin pi hinina boini. Nningaka, nningakanga! Mi kimiir mhi kwoinim kicina haigi karamae nwowi mi kima wi hindara kigugu iuguski simiir hiriinan.

4 Mi biyya ti iikam iuur iriyyar nwoimim om Siloam siir hiran omaka bripriya saeya nirimdinu aokaowim, kima panina naingwowi ti iikamim simiir dimin biyeyim ini iikam nhirim om komii Jerusalem hiranim simiir dimin biyie imiir haiburim, aniya? Nningaki, nningaka.

⁵ Kara kimiirin pi hinina boini. Nningaka, nningakinga! Kimiir mhi kwoinim kisina haigi karamae nwowi mi kima wi hindara kigugu uguski. Iriig.

Paeyin nae miyik bud karamaeyin siir boiniyio yaiga

⁶ Mi Jisis siya boiniyio yai kwira ina swoki boinin, inkam nwirin siya swapwo wira yinkin siir wain numira saiirin mi mhoiyya siir paenid iirim yit. Mi ini nninga ywowin.

⁷ Mi siya numiran miyan inkamin siir asi boinkikin, kigi. Mi biyya biewii whoimim kara ti swapwoin siirin hinina bi kigin. Siya naekak bidi ywowin. Nningaka. Siya ini hiriinana swoki okripkaiyin. Mi kira siirin diigi. Mi siya nu siir hiiya whisariiyar nugugusi.

⁸ Mi numir hiran miyan inkamin siya ina yowarkii boinin siir yai anakan, Biyan Inkam Komii, kira siirin ti biewii iirara tiki kigninkin osasae. Kara siir miyin wa hambimbiri mi whrinim wa krinkinki.

⁹ Mi nae wi iki biewii whirin siir budi. Mi nningakiniuwi mi kira wa diigi. Iriig.

Mi Juda simiir ii komiyya piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya Sabat Jisis siya wig ira saiir haiswoniskigin

¹⁰ Mi Juda simiir ii komiyya piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya Jisis siya ikamim simiirin maeyauwa Adi Komii kirmiir Wanin siir yai nidwokai wakaeiyya saiir hir nowamwarkaiyugin.

¹¹ Mi wig ira hir nwoka mi uridyiu biyie whirin saiir nwokin mi ti uridyiu biyeyin siya ma saiir hauuwun biewiyim iur iriyyar whoimgim. Mi ta wiga saiir digiukuuin asi ninsimsirugin mi saeya paninsi sibgu okwosi.

¹² Mi Jisis siya saiir kigin mi saiirin ina yikiunan mi siya saiir boinki, ta wiga kiriir dimin biyeyim kara bidi haiyoprimdiyumiigiyim. Mi kira ini wadiyyar sibgu okiya.

¹³ Mi siir ina ta wiga saiir yonkwoki mi bi kimiminkika saeya ina sibgu okwo tidwokiya. Mi saeya ini Adi Komii siir inig iirar hainankiya.

¹⁴ Mi prismi biyan inkam komiyyin maeyauwa Adi Komii siir yai nidwokai wakaeiyya saiir bi nwowiyin, siir mhi kwoinim ini haugihauga whiyekiyin Jisis siya ta wiga Judami ii komiyya Sabat piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya ini saiir haiswoniskiyin. Mi siya simiirin hinina boinki. Mi mirii iyim iriyyar kwirkim. Mi kima minam naingwowi inkamki kimiir ma imiir haiswoniskiyim. Mi kima miini ii imiirar wit. Kima ti dimin hininin Judami ii komiyya piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya saiir kipi nit.

15 Mi Jisis siya siir yaiyaka hiniina yowarkii boin, kima yai airta nhinkinin inkamkim! Judami ii komiia pu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya Sabat sairin, kima whiekakim pa nami omaka bulmakaumiya sair mi simiirin pa mi ikunami sima op nini kwiyaeyuwim.

16 Mi taka wiga saeya, Ebrahim siir isidin simiir yinisimka. Biewiyim Setan siya nonkwowim sair iur iriyyar whoimgim. Mi ini wadieyar mi owa, ta wiga saeya ini ti bulmakauwim simiir halburim mi kara ta wiga Judami ii komiia Sabat sair asi haiswoniskigin.

17 Mi Jisis siya hiriinan boinin mi kamim io siir nwowim sima nidid prasae bi kinkim mi sima ini yai mikrima ywokiym. Mi iikam whiekakim sima ini maigimaigra ywokiym ti dimin komii komiyyim siya tirkiyim simiiramim. Iriig.

Mastet nid mi wit sowiir boiniyo yaiga

(Mt 13:31-32; Mk 4:30-32)

18 Mi Jisis siya ina swoki owarkii boinin, Adi Komii siya siir iikamim simiir kigirkakana, saeya ini dimu diminan yowowa? Kara sairin pi dimu nikrii, ha?

19 Adi Komii siir isidin sima ini ti paenid whirin siir hiriinan yowwin, krima dapiyin mastet. Mi mhoiia siya wi pae komiinan namwoiwim mi siya ini pae nhirim simiir halburin. Mi ipiyyin whieyim ini siir kwiya imiir haigiyyim.

Yisni boiniyo yaiga.

(Mt 13:33)

20 Mi siya ina swoki boinin, kara Adi Komii siya siir iikamim simiir kigirkakana wi dimu dimin nikrii, ha?

21 Ti iikamim sima yisnankim. Mi wig ira yisin plaua two komii saika pridgika. Mi mhoiia ti plauan ina iyopingiyyin mi ini saa yimbiiyamim. Mi Adi Komii siir iikamim wi hiriinan nimbiyami. Iriig.

Ano simkin

(Mt 7:13-14,21-23)

22 Mi iia Jisis siya om komii Jerusalem hiriir namim mi om komii komii mi omisisimim simiir hiran iikamim simiir warar yowimwarkaiyuam Adi Komii siir yai aair.

23 Mi inkam nwirin siir srugi, Biyan Inkam Komii, Adi Komii siya krimiirin wi nhirmiyarar nanmaiwarkinaei saika nini owouwam iye? Nngaka, aniya? Mi Jisis siya simiir yai aka hiniina yowarkii boinki,

24 kima kimasiyar mintaraona. Mi kima mainan mirii ti ninomor kouan anosimin siir napninopkainamamim. Anoin karargin, iikam whiekakim sima hiriir namamar naingwowi mi sima wi dig nwo rani.

25 Mi omakan Adin saair anoin wi siyar ninsiin haiginikouwi. Mi kima wi yaba hirar nini okwo kaigakan boini, Biyan Inkam Komii, kira anoin krimiiram haiwaoki! Mi kimiirin wi hinina nowarkii boini, kara kimiir ninokninkin tani, kima papiyan omanki nitkim?

26 Mi krima siir yai aiirin wi hinina nowarkii boini, biya krima nae op minim kinakar nae kwiyaekin. Mi kira krimiir oman siyu iir nokwoin mi krimiirin ini kirar yowom-warkaiyuin dimin taemin imiirin.

27 Mi siya wi kimiir swoki boinki, kara ninokninkin tani kima papiyankim, kima siyu biyie tiran iikamkim, kima dimin biyiekak kamkim kariir haiburgik mi ha dam!

28 Mi kima wi Ebrahim, Aisak, Jekop mi profet inkam whiekakim Adi Komii siya siir iikamim simiir kigirkakana sair nwowim mi wim kima damki yab hirar dwoki! Mi kima wa kauwaeyimiyok ouwi mi kimiir bigmiiim wi kikiyikikiyika kini io nwowimin.

29 Mi iikam bieki nimbiniyin mi bieki nikiiyamiyin mi maeyau kwiran ikim, sima wi iya Adi Komii siya siir dimin taeminim mi siir iikamim simiir kigirkakana wi sairar ninkin idwokai aei.

30 Ihi, iikamim tariinan inig komii karamae nwowim mi mhoiia inig komiigak wi sima nwowi. Mi iikamim tariinan inig komiigak nwowim mhoiia sima wi inig komiigak nwo rani. Iriig.

*Jisis siya Jerusalem siirsi nougin
(Mt 23:37-39)*

31 Mi bi kimiminkikin ta ii aiirarin Farisi kam nhirim sima ina yitim mi siir boinmauu, kira ti omin siir haiburgik mi maeyau kwira dam. Herotin kiriir nisomaowam tiri.

32 Mi Jisis siya simiir boinki, kima wra biyieyin siirin hinina tini boiniu. Wakae, panao waka kara pi uridyu biyieyim mi kamim makakim pi simiir niki haiswonimniskii. Mi mhoiia kariir miyim digi mi kara piu wa siisi. Herot siya wi kariir nisomao rani mi wi kariir mi aeyar nadiguwi.

33 Mi panao waka uga kara wa napnami. Dimusi rani, sima profet inkamin kariirin om whir kipi nisomao. Nungaka. Sima kariirin Jerusalem hirar disomao iski.

34 Jerusalem, Jerusalem, profet inkamim kirar nisomsom aokaowikin mi kamim Adi Komii siya kimiiram nikropkiyim, kima siiyani simiirar mi kaiyimikikim. Mi ii kasa rani, kara kiriir yinisisimim simiirin iripa haingiriyu kigiraowama tiri, kakaruk yopiiya sair hiriinan yowoin saeya sair yinim sair pidga aowa hopkrimkrikuiwym. Mi kima pi boriisopi.

³⁵ Wakae! Tariinanin Adi Komii siya digi umii kimiir om iir b'idi haimriiyugiyin kimiir om'in k'imar k'ig'irao, kara kimiir bo'inki. Mi k'ima w'i kariir k'ig rani mi ti ii aeya nadigi uwi iya k'ima hin'ina bo'ini, Adi Komii kira ti inkam'in kiriir in'igi nit'in siir wh'inkinsiis mi wadie siir dwowaig'iniu! Iriig.

14

Jisis siya inkam'in piu m'inkin noni aokaow'in siir haiswoniskigin

¹ Mi Juda simiir ii komii kw'ira Sabat piu siisiya dim'in taem'in tir karamae nwowiya Jisis siya Farisimi b'iiyan inkam'in siir omaka hir nini aeyug'in. Iikam'im sima ini siiramar kaoraraow'im, siya inkam haiswoniskiy'im.

² Mi inkam nw'ir'in siir piu a noni aokaow'in, Jisis siir king'in ar nwokin.

³ Mi Jisis siya ti inkam iir k'igin mi kam'im siy'u komii ninokn'ink'iniyim, Farisi kam'im siya simiir s'riigi mi ina bo'inim, Moses siir siy'u'in wadie b'idi ywokiyin. Mi k'ima inkam makakin ta Judami ii komi'ya piu siisiya Sabat dim'in taem'in tir karamae nwowiya sai'rar haiswoniski, iyie? N'ingaka?

⁴ Mi sima ini wakaemumu'im. Mi Jisis siya ti inkam'in siir'in ina y'ikiunan mi ina haiswoniskiyin mi siir'in ina y'ikropkiyin.

⁵ Mi Jisis siya simiir bo'inki mi inkam nw'ir'in kimiir bop-woniya waraur'in, siir y'inisim'in mi siir bulmakau'in siya ie wh'ira namai wh'iriidami mi ti inkam'in siya siir'in w'i Judami ii komi'ya piu siisiya dim'in taem'in tir karamae nwowiya w'i sai'rar haisasauki rani, iyie? N'ingaka?

⁶ Mi sima ta yaiya siya bo'ina, sai'rin yai kw'ir bi nowarki bo'inkim. Iriig.

Inkam'in siya hin'ina kipi naingwo kara in'ig komiigakin

⁷ Jisis siya ta nae ai'ram nit'im kam'im simiir k'igin sima b'iiyan ipi'iyim simiir nidwokaig'im. Mi siya bo'iniy'io yai kw'ira simiir asi bo'inkin, siya ina bo'inin.

⁸ Mi inkam nw'ir'ki kiriir n'ikiunami, wigwas nae komi'ya sai'rim. Mi kira ipi'ya b'iyana sai'rar kipi nidwokai. Dimusi rani, ti inkam'in siya w'i inkam in'ig komi'gakin kiriir haiburin siir n'ikiunaesi.

⁹ Mi h'iriinanki n'uwu, ti inkam'in kiriir n'ikiunain siya kiriir'in w'i hin'ina bo'ini, kira ta b'iiyan ipi'ya ti inkam'in siir hauugi mi kira w'i nidid komi'gakar nwowi kira mho'igi mho'iyin ipi'ya sai'rar nini idwo'uwi.

¹⁰ Mi kira h'iriinan kipi tir mi iya inkam nw'ir'in kiriiram n'ikiugi naeyam kira mho'iyin ipi'ya sai'rar tini idwo'u. Kira h'iriinan tiri mi ti inkam'in kiriir n'ikiunain siya niti mi siya

wi kiriir boini, nomiiyau kira ta biyan ipiia saiiir wini idwokaini. Mi siya hiriinan tiri. Mi kira wi inig komiigakar nwowi ti iikamim kinaka nidwokai aeyim simiir whwonkam ida.

¹¹ Inkamin siir inig iirar hainanaeyin, siirin wi Adi Komii siya nikwowaisii. Mi inkamin siyamar naingwona karam nwowiyin mi siir inigin wi Adi Komii siya haiginki kougikou. Iriig.

¹² Mi Jisis siya ti inkamin naeyim siirim nikiunain simiir boinki mi kira nae kwir diriraeri, kira kiriir nomiiyau nomousim mi kiriir iripa isidin simiir kipi nikiuna mi kiriir iripa omom umir hoimgakakim. Mi mhoyiya wi sima nikiunaeksi kira simiir omaka hir nini aeyuim mi sima wi nae kiriir swoki hauukiyyusi.

¹³ Nningaka. Kira nae komii diriraerari mi kira wi inkam paeprikabim mi iikamim piu simiirim biyie nwowim mi iga biyekakim mi nhwokwisaeeyim simiir dikiuna.

¹⁴ Ti hiriinan iikamim sima naei wi kiriir swoki kiuna hauu ae rani mi kira wa maigimaiga. Dimusi rani, mhoyiya nae kiriirim, wi Adi Komii siya swoki hauuwi dimin miyikim kimiir, iya iikam miyik miyikim sima swoki insiin idwowi ie hirankin saiiir. Sima inokinokin wi saikar nwoyokiyokii. Iriig.

Nae komiini boiniyo yaiga
(Mt 22:1-10)

¹⁵ Ti iikam nae saika naeyim simiir nwirin siya ta yai aiiir wakaekiyin mi siya Jisis siir boinki, inkamin Adi Komii siir iikamim simiir maeyaua kigirkakana, saiiir nidwokai aei siya ha maigimaiga.

¹⁶ Mi Jisis siya siir boinki, inkam nwirin nae komii bidi diriraerarin. Mi siya iikam whiekakim simiir bidi yimbinin ta naeya saiiirim nitimin.

¹⁷ Mi naeni iya ha nimbiiyama mi siya siir miyan inkam iir yikropki, siya iikamim biya siya nimbiniim simiir nikiunakiyim. Siya simiirin hinina boin: Kima wit. Digworaekwo whiekakim bidi diriraerar digim.

¹⁸ Mi iikamim sima sima hinina yomboin amboin, krima wi nam tani. Inkam nwirin siya miyan inkamin siir boin, kara numira kwira sain, kara pi saiiir nini kigiuwu. Kaimwoka kara pi nam tani naeyimin. Kara kiriir naeyam bi nitkin mi kara pi boriisopi kira io saiiirsi kipi nwo.

¹⁹ Mi nwirin ina mi boinkiyin, kara mi miriiyim bulmakauim iuura sain mi kara simiir nini kigiuwam mini. Wakae! Kara pi nam tani. Kara kiriir naeyam bi nitkin mi kira pi io kariir kipi nwo kara pi boriisopi.

20 Mi nwirin ina mi boinin, kariir wiga tapa nonkwonaka kara pi nam tani, kiriir nae aiiramn.

21 Mi ti miyan inkamin ha swoki amin siir biyan inkam iiram mi ti yayim simiir ini boinnimauuu. Mi omakain adin siir kwoinin ini haugihauga whiyekiyin mi siir miyan inkam iir boinki, kira ha damsisauu siyusisimim ti omin siirim mi kira kam paeprikabim mi kamim piu simiirim biye nwowim mi nhwokwisaeyim mi iga biye ikim. Kira simiirin kariir omaka tiriir wikiunani.

22 Mi mhoyiya ti miyan inkamin siya boin, biyan inkam, kara kiriir yai aiirar bidi wakaeyoknan mi ipii nhirim ini niinga niki owim.

23 Biyan inkamin miyan inkam iir boin, kira siyu komii simiir omisisim whiekakim simiir dam. Mi iikamim simiir wikiuna ninopkainani. Kara minam naingwowi kariir omaka mirninkinkiyim.

24 Kara kiriir boini. Ti iikam whiekakim biya kara niki ikunam, sima wi kariir naeya saiir swoki ae rani. Iriig.

*Inkamn tiki sibgu aingwo Jisis siir mai aiir miriyamin
(Mt 10:37-38)*

25 Iikam isid komiyyin Jisis saikar napnamkim mi siya ha haimasiyao kaowin mi simiir boinki.

26 Mi inkamin kariirim niti mi siya siir ad yopii wig mi yokman mi siir nomousismim digiumii simiir haimriiyugig mi digworaekwowim siir kwoinki naingwo ikim mi hiriinan tir karamae nwowi sima wi kariir mhoyiya nit rani.

27 Yipiki inkamkin kariir mhoyiya niti mi siya paeyin hiiniya nironinkinin siir haisi nididi mi ti hiriinan inkamin siya wi kariir mhoyiya sibgu it rani. Niingaka.

28 Mi kimiiir nwirkin siya omaka bripri ira miriinainamim mini koua hiriir mi bii siya pi niki sibgu idwo hidi, ta omaka saiir miriyan naemar imiiram siya niki inokninkinim siir naeyim wi ta omaka saiirar digi, iyie? Niingaka.

29 Mi siya bii hiriinan tir karamae nwowi mi mhoyiya sima yin ninansiingiyim mi siya ta omaka saiir mirii ninokou karamae nwowi. Mi iikamim sima wi siir niewaeyiuwi. Mi sima wi hiniina boini,

30 ti inkamin ta omaka saiir miriyyin, siya wi saiir mirii ninokougik rani.

31 Mi inkam komiyyin nu kigriraowiyin, siya inkam komii nwirin nu kigriraowiyin yayi saika ninii mi siya pa niki idwo hidnami. Mi siyarin siir sauan kamim (10 Tausen) hoimgak karamaeki niuwi mi inkam komii nwirin siir sauan kam ima ywo hoimgak (20 tausen) mi siya bii tiki sibgu hid mi siirin wi ti inkam komii nwirin siir isid ieya niyopakaiyuwi, iyie? Niingaka?

³² Mi siya hiniina naingwowi, kara wi dig nwo rani mi siir sauan omomin aru hirar niki owim, kam nhirim saiirar nikropki, ti io aiir nokwowaisiyyim.

³³ Mi iriipi hiriinan mi kimiir nwirkin siya siir digworaekwo whiekakim digiumii simiir haimriiyiwi mi siya sibgu naingwo karamae nwowi mi siya wi kariir kigna miriyan inkam nwo rani. Iriig.

*Wa kirie karamaekin
(Mt 5:13; Mk 9:50)*

³⁴ Wa siya dimin miyyikin. Mi wa siya hii karamae nwowi mi ti wa siirin wi panina swoki tiri, siya wadie swoki amwoiuuwamin, ha?

³⁵ Ti hiriinan wain naeyaka siir bi pridikin. Mi krma siirin nu miyyik nitkiigi numiran sasaeyim wi miyyik sibgu ii rani. Wakae, kima hindarar prii itkaigi. Iriig.

15

*Sibsibin whaowaeyin siir boiniyo yaiga
(Mt 18:12-14)*

¹ Mi igwira kamim omom omomi umir haiiyim mi kam nhirim dimin biyie tiriyim mi kam nhir ikim, sima Jisis siir kingiina yit siir yai imiir wakaeyam.

² Mi Farisi kamim mi kamim siyiu komii ninokninkiniyim sima io nwokim Jisis siirin mi sima hiniina boin, ti inkamin kamim dimin biyie tiriyim nae simaka nidwokai aekin.

³ Mi Jisis siya ta boiniyo yaiya simiir asi boinkin

⁴ mi kimiir inkam nwrki siir sibsibim kamairim iriyyarki niwi, (100) mi siir sibsib irin whaowaei mi siir adin wi panina tiri? Mi siya ti sibsib kamnwii iur iriyyar idiyim (99) wi hirar haiburgigi mi yim wi hirar nokwo aekii. Mi siya wi ti sibsib irin siirin nini hansir iwi.

⁵ Mi siya siir hansir haii mi siya siirin wi siir waeyao niwouu apnami. Mi siya pi maigimaiga nwonami.

⁶ Mi iya siya siir omaka hiriir swoki imbiyami mi siya wa kauwok boinami siir nomiiyauim mi siir inkamnanim, simiiramn, iripa saika haingiriyiu owim. Mi siya wi simiir boinki, kima kanaka timi maigimaiga! Dimusi rani, kariir sibsib irin niki whaowaekiyin kara siir bidi hansiryiskai haiyin.

⁷ Kara kimiir boinkii mi ninomor kou hiran iikamim yim ini, iriipi hiriinanar mi owim. Mi iikam kamnwii iur iriyyar nwiyyim, (99) sima ha naingwowi, sima dimin biyie bi tirkim mi sima ti hiriinan iikam imiirin maigimaiga wao kintani. Mi dimin biyie inkam nwiruwakar tiri mi siir kwoinin ha kisina haigii mi ninomor kou hirin wi maigimaiga komiia nwowi siiramn. Iriig.

Umira whaowaeya saiir boiniyo yaiga

8 Mi wiga umir iuurgaki niuwi mi mhoiia kwira ina swoki whaowaekiya mi saeya wi paniina tiri, ha? Saeya wi iriiasmir pae bignaei. Mipa bigna nhiskig kaeyami, saiir bidi mi kiga.

9 Mi saeya hansir haii mipa kauwok boinki saiir nomiiauim mi saiir inkam inkannanim, sima iripi nwowim. Mi saeya ina boinkiya, kima maigimaigra kanaka dwo! Kariir umir kwira niki whaowaekiya bidi swoki hansiryiskaiya!

10 Kara kimiir boinkii mi iripi hiriinan Adi Komii siir paekwosimin siya inkamin dimin biyekakin naingwo tibmiiyin siirimar maigimaigraeikin. Iriig.

Whranisim nwirin ad haiburgigin siir boiniyo yaiga

11 Jisis siya boin, inkam nwirin siir yinisim yinkamiyino nwisko.

12 Mi nomousimin ad iir boin, adi, kara minam naingwowi, kira digworaekwo whiekakim kririir yao whid hauu kariirin panaowar whauu. Mi adin ina hidgiyin siir digworaekwo whiekakim siir yinisim nwis owiiram.

13 Mi bi kimiminkin, ti nomousimin siir umir digworaekwo whiekakim ina hauugiyim, inkam nhirkim sainim. Mi siya om whirin kingiin tani, siir ini owou. Mi siya ti om iir nwowin mi siir umir digworaekwo whiekakim ini siyu biyeyim siya tirim simiir yuguguskiyim.

14 Mi siya siir digworaekwo whiekakim hiriinan niuguguskiyim mi mhoiia ti omin siirin mhi komiia ina yamaoia. Mi siya ini dimin whirmin whirmin karamaeyar yamwo iuwun.

15 Mi siya ti om whirin siir hiran inkamin siir mi asi nini miriuyugin. Mi ti inkamin siya yikropki siirin, maeyaua hu nimiyaeya saiirim, siya kigriraowim simiirin.

16 Siya minam naingwowi siir mhiya ti binim simiir isim hugi sim naemimin itkikinim simiir naeyim. Mi siirin nae minim, inkam nwirki bi swoki hauugin.

17 Mi mhiinae karamae siya nwowa mi siya ha naingwoyimyokin mi siya ina boinkiyin, kariir adin siir miyan kamim yim sima naeyim wara whaowae rani. Mi kara tir namwoniin mhi ina yamaoniyin. Mi kara hiriirnanar nwowi, an wi kapi naowi.

18 Mi haning niuwi, an ti swoki am kariir adin siirim. Mi kara siirin wi hiniina boini, adi kara siyu biye Adi Komii mi kira kowiir whwonkam ida bidi tirin.

19 Kara inkam miyik rani mi kira kariirin kiriir yinisim kipi niku. Mi kira kariirin, kiriir miyan inkannan boin.

20 Mi siya hiriinan boinkiyin mi siya ina swoki amin siir ad iiramar. Mi siya aru tirar nwowamin, siir adin sairar kigwinin. Mi siir adin siirsiyin naingwoyimyok prasae bi kinkin. Mi siya niwitnamin mi ini yinisim iir yaka iwit ankabmamairiuwin.

21 Mi yinisimin ina boinkiyin Adi, kara dimin biyie Adi Komii mi kira, kowiir whwonkam ida tirkin. Mi kara inkam miyik rani, kira kariirin, kiriir yinisim kipi nikiu.

22 Mi adin siir miyan kam imiir boinki, kima biyan yuis prieya sair whainanisasau mipi siir wini kaiyaiginuni. Mi siirin indihop ha timi iyopkiku haiginu. Mi siirin su ha timi ii haiginu. Mi siya siiramin pranaepranae bi maigimaigakim.

23 Bulmakau irpakiyinin ira tini hainaki mipa disomao. Mipi krimar nongwomamair aei.

24 Dimusi rani, ti kariir yinisimin siya naonamnan bidi yowin. Mi tariinanin siya ini omwaiya swoki waiyain siya bidiyar iki whaowaekiyin. Mi kara siir bidi swoki kigin mi sima nae komii asi naekim.

25 Mi yaowaeyin numir nwokin mi mhoiia siya ha nitin omaka kingiin hiriir mi siyar wakaeni, ii kidim, pi nankiniuwi. Yim sima mwai waowi.

26 Mi siya siir miyan inkam nwir iir yikuuna mi ina sriiyin, sima dimu dimin tiri?

27 Mi siir miyan inkamin siirin ina boinin, kiriir nomousimin bidi swoki itin. Mi kiriir adin siya kao irpakiyinin ira yisomao siirim. Dimusi rani, siya siir yinisim iir bidi swoki kigin. Mi siir dimin whirki bi kimbugin.

28 Mi yaowae siir kwoinin ini haugihauga whiyekiyin. Mi siya omaka hiriir paninsi yapninopkainamsi. Mi siir adin ha napnaniniyin mi siirin yai miyik imiirar yani boini siya napninopkainamim.

29 Mi siya adin siir yaiyaka hinina yowarkii boin, biewii kasaka rani, kara kiriir miyan inkamnan nwowin mi kara kiriir yaiyaka igwir bi nantamyiriyirkin. Mi kira meme ii kariir bi swoki hauugin. Kara kariir nomiyauim maigimaigarga simaka mi owim. Nningaki, nningakinga.

30 Mi ti kiriir yinisimin siya kiriir digworaekwo whiekakim ini iki wigim hai nanaeyim, simiir yugugusgikin mi siya ha swoki itin mi kira ini siirsi yaingwoyimyokin. Mi kira bulmakau yinisim irpakiyinanin ina mi isomin siirim.

31 Mi adin siir boinki, yinisim, inokinokin kira kanaka nwokin mi kariir digworaekwo whiekakim, yim kiriirgin.

32 Mi tariinanin krma ha maigimaigarga mi krimiir mhi kwoinim, wadiyar dwo. Ti kiriir nomousimin siya naonamnan bidiyar iki owin. Mi tariinanin siya ini omwaiyar swoki

waiyain. Siya bidiyar iki whaowaekiyin mi tariinanin krima siir bidi swoki hansiryiskaiyin. Iriig.

16

Biyan inkam nhirim simiir boiniyo yaiga

¹ Mi Jisis siya kamim siir mi kigna miriyyim simiir boinki mi inkam nwirin umir digworaekwokakin siya biyan inkam bidi yimbini, siir digworaekwo whiekakim simiir kigriraowim. Mi inkam nhirim sima ini boini ti inkamin digworaekwo whiekakin siir, ti kiriir biyan inkamin siya kiriir umir digworaekwowim kasaka bi niuguguskikim mi iya ini kingiina nwowa kiriir digworaekwowim sima digi.

² Mi biyan inkamin siir hiriinan wakaeyin mi siya biyan inkamin siiram yikugi mi ina boinin siirin, panin panina tirkin ta yaiya kara wakaeya kiriir? Kira kariir digworaekwo whiekakim kiriir in nwowim simiir tini win naki. Kira wi kariir biyan inkam nwo rani.

³ Mi ti biyan inkamin siir kwoinin aowa aowa hiniina yaingwo. Kara pi panina tiri? Biyan Inkam Komiiyin siya kariir huriyyumigiyin tiri. Mi kara kiriekak rani, nu wa nop rani. Kara inkam nwirni nae umir digworaekwo kaugiki aeyim pi nididi.

⁴ Mi tariinanin kara bidi yinokninkinkiyin, diminin kara tiranin mi iya inkamin siya kariir huriyyumigi siir mi saiir hirankin mi ta hiriinana saiirsiiyin kariirin wi inkam nhirim sima nikunami, simiir omaka hiriirin.

⁵ Mi siya inkamim siir biyan inkamin siir dimin priihaiyim simiirin nwinwira yikiuna mi siirim in yamim. Mi biyin nwira ieya yam mi mi kigriraowan inkamin ina sriiyin siirin. Diminim kira priihaiyim kariir biyan inkamin siir hirankin pariigim?

⁶ Mi siya boin, wel twowim kamairim iriyyarkim. Mi mi kigriraowi inkamin ina boinin, kira ti diminim kira priihaiyim simiir yokwo aiir hai mi kira kamnwis iuruuwa 50 simiirar kwidwo winki.

⁷ Mi mhoiya inkam nwirin ina swoki itin, biyan inkamin mi kigriraowiyin siya ina sriiyin, diminim kira priihaiyim pariigim? Mi siya ina boinin, wit nibim kamairim iriyyarkim 100 mi siya siir boinki, kira ta yokwowa kira wina diminim kira priihaiyim saiirim pi kam nwiiyuwa winki.

⁸ Mi mhoiya biyan inkamin siya ini ti inkamin mi kigriraowiyin siir inig iir hainankiyin. Dimusi rani, siya inkamin kwoin miyyikakin, siir siyuin siir hiriinan tirkin. Mi Jisis siya ha niki boinin mi nu tiran iikamim simiir kwoinin umir diriraerar sainiyim ini Adi Komii siir iikamim simiir haiburim, sima ninokninkin miyyikakim.

⁹ Mi Jisis siya hinina boinki simiirin. Mi umir digworaekwo whiekakim kima nonkwowim kima iikam nhirim umir digworaekwowim whaowaeyim simiir hauu. Mi sima wi kimiir nomiiyau kin nwoki owim. Mhoiyya kima naonami mi kima wi Adi Komii siir om miyikin siir nami. Mi siya kimiirin wi hinina boini, kima siyu miyik bidi tirim. Mi inokinokin kima wi kanaka nwoyokiyoki.

¹⁰ Mi inkam nwirin siya dimin simim simiir sibgu kigriraowi mi siya wi dimin komii komiyyim simiir warar mi sibgu inkin kigriraowi. Mi inkamin maismim simiir sibgu mrii karamae nwowi mi siya mi komii komiyyim simiirin wi mi sibgu mrii rani.

¹¹ Mi kima umirim nu tiranim simiir sibgu kigrirao karamae nwowi mi kima Adi Komii siir dimin miyik imiirin wi panina sibgu kigriraowi, ha? Nningaka, kima inkam wi dig nwo rani.

¹² Mi kima inkam nwirni dimin sibgu kigrirao karamae nwowi mi Adi Komii siya dimin miyikin wi panina hauuwi, inokinok nwoyokiyoyin, ha?

¹³ Mi miyan inkam nwirin siya, biyan inkam nwisso sowiir miyim ikwiruwa bi swoki miriikin. Nningaka. Mi siya kwoin biye wi nwirin siir nwowi mi nwirin wi miyik siir nwowi. Mi siya wi nwirin siir wakaeyoknaei mi nwirin wi digumii haimriyuwi. Mi kima Adi Komii kirmiir Wanin siirim miriyyim, umir sairim wara kipi naingwo. Iriig.

Jisis siir yaiya Adi Komii siya iikam whiekakim simiir kigirkakana sair boinkin

(Mt 11:12-13; 5:31-32; Mk 10:11-12)

¹⁴ Farisi sima umirim naingwokwowikim. Mi sima ti hiriinan yai whiekakim Jisis siya boinkiyim simiir wakaekiyim mi sima siir yikbumbu boin.

¹⁵ Mi Jisis siya simiir boinki mi kima kimiir siyu miyikin iikam whiekakim simiir whwonkam ida hinina nisiimauuwi kima iikam miyikim. Mi Adi Komii siya kimiir kwoin imiir bidi yinokninkinim. Diminim inkamki hainaniyyim, yim Adi Komii siir whwonkam idain dimin komii rani.

¹⁶ Moses siir siyu komiini yai mi profet kamim simiir yai aka sowa iya Jonin op baptaisiyin siya nwowa sairar yadiguwa. Mi Jon siir iya tasi tariinana namwoniya mi Adi Komii siya siir iikam whiekakim simiir kigirkakana mi sair yaiwin kibiya omom omom whiekakim simiir nambiyami. Mi iikam whiekakim sima Adi Komii siya siir iikam whiekakim simiir kigirkakana sair namamar naingwokwowi.

¹⁷ Ninomor nu sowa wa digi. Mi Moses siir siyu komii siir yaisisimim sima wi wara swoki kigugu rani.

¹⁸ Mi kamim siya siir wig aiir sopki mi irni swoki inkwonaei, yio wig nonkwonani siyugi siyu iirar nikripkikin. Mi inkam

nwirin siya wig ira inkam nwirki sopkiya saiir nonkwonaei, yio wig nonkwonani siyiun siir taouugakin mi siya hai nanae-nanaei. Iriig.

Umirkak inkam mi Lasaras so

¹⁹ Biya inkam nwirin umirki naokingugunankaiyin, siya tir nwokin mi inokinokin siya yuis miyik miyik imiirar niigin. Mi inokinokin siya nae miyik imiirar haiikin mi simiirar naeikin siya wadie nwowim.

²⁰ Mi inkam paeprikab nwirin hirar mi inkin okin siir inigin Lasaraskin, siir pua paowai biyeya. Mi siirin siir isid ieyar hainam umirkak inkamin siir omaka anoka kingiin hir ini kikinugik.

²¹ Mi siya ti umirkak inkamin naeyim siir hi aowa naekrimkrinkiyim simiir niuimin aeyamar naingwowi mi iya ti umirkak inkamin siir miyan kamim sima nhiskiyim naemimin priiginim naeyim simiir mi ti inkam paeprikabin siir mhiya ini simiirar yaekiniun. Mi wraim sima nitiyim pi siir paowai imiir taowaei.

²² Mhoiya ti inkam paeprikabin ha naonamin mi siirin Adi Komii siir paekwosimim sima hainam mi siya Ebrahim saika ini owou. Mi ti inkam umirkakin ina mi aowin mi siirin ina haingikaiyin.

²³ Mi siya ini maeyau paekaka saiir nwowin mi hik kimpisu komii hir haiyin. Mi siya koua hiriir kaokiyin mi siya kigi Ebrahim siya kingiin nwo rani mi Lasaras siya saika ninkin owi.

²⁴ Mi umirkak inkamin ina kauwokiyin, adi Ebrahim kira kariirsi daingwoyimiyok mi kira Lasaras siir dikrop iuungi siir inain op hopmayim mi opa kariir kworiyaeya saiir houg in noksisaekiyim. Kara ta pae aiirin hik kimpisu prasae hai rani.

²⁵ Mi Ebrahim siya boin, yinisim tariinanin kira dimin whirin ina naingwokiyin. Biya kira omwaiya niki waiyan mi kira digworaekwo whiekakakar nwokin. Mi Lasaras siya dimin biye biyeyim simiir haiigin. Mi tariinanin siir kwoinin ti om iirin ini wadieyar yamwonyin mi ni kira ini hik kimpisu yama haiyiun.

²⁶ Mi dimin whirin Adi Komii siya bidi haiginin, ie komii whirin kimiir mi krimiir bopwoniya tir. Mi iikamim tir nwowim sima ti ieyin siir niyapidnadamim sima dig nwo rani. Mi iikamim yarmiya mi owi, krimiir tiriir niyapidnaid-niyim sima wi dig mi o rani.

²⁷ Mi umirkak inkamin siya boin, adi kara kiriirin hiriinansi srii, kira Lasaras siirin kariir adin siir omaka hiriir dikropki.

28 Kariir nomousimim iriyyarkim. Mi Lasaras siya simiirin yai kirie ailar tini boinu. Mi sima wi ti om biyieyin hik kimpipisu kara haiyin siirar swoki inkin itisi.

29 Mi Ebrahim siya ina boinin, sima Moses mi profet kam ikim simiir yaigakargim. Sima simiirin igao yai bidiya boinim sima ta yai ailar wakaeyokna.

30 Mi umirkak inkam ieya boin. Nningaka. Adi Ebrahim ta yaiya saeya simiirin wi dig nwo rani. Mi inkam wir nwirin siya ie hiranki nnsiin idwowi mi simiiramim ha nami mi simiir mhi kwoinim wa ninkpit haigi.

31 Mi Ebrahim siya ina boinkiyin siirin mi sima Moses mi profet kamim simiir yai imiir wakaeyokna karamae nwowi mi inkam nwirin ie ankin nnsiin idwowi mi sima iriipi hiriinan wi siir swoki aingwo tibmii rani. Nningaka. Iriig.

17

Dimin biyieni siyugun

(Mt 18:6-7,21-22; Mk 9:42)

1 Aiyo, aiyo mi Jisis siya kamim siir kigna miriyyim simiir boinki, diminpai diminpaiyim wa nimbiyami iikam whiekakim simiir kwoin imiir nipiyaokiyam mi sima dimin biyie tiram. Mi simiir naingwo tibmiiya wa whaowae iuguskii. Aiyo, aiyo mi inkamin, inkam nwirni naingwo tibmiiya saiir tirbuwiyin kira mantarao mhoiyya kira wi hik komiigi komii haii.

2 Mi siya ti yinisim sapisapim simiir nwir iir tirkii, siyu biyie tiram mi hiriinankinuwi, ini mi owin kam nhirim sima siir niyyin siya komiyya saika dinkin kog. Mi siirin whi komii solwara saiir ditmai whiridgi, yipi nwoki aeyikrikiu whiridamim.

3 Kimakimasiyar mantaraona! Mi kimiir nomiiyauin, siya siyu biyie tiri, kima io saiir dwo mi siya siir kwoinin kisina haigi mi kira siir dankabmamair boin.

4 Mi siya dimin biyie kiriirin ii kwiruwa saiirararin idip idipin iriyyar kwisa tiri mi siya kiriiramim idip idipin iriyyar kwisa niti mi ha nini boini, kara pi naingwoyimyoki kira kariir dimin biyieyim simiir haiyoprindiyiumiigiyim. Iriig.

Naingwo tibmiini siyugun

5 Aposel kamim sima Biyan Inkam Komiiyin siir boinki, kira krimiir naingwo tibmiiya saiirin komii swoki inkin hauugi.

6 Mi Biyan Inkam Komii siya simiir boin mi kiriir naingwo tibmiiya saeya mastid nidni hanin sapisapki nuwi mi Adi Komii siya kiriirin wi dimin komii iilar tirhaiginuwi. Mi kira paeyin siirin ha boinkii, kira, wara kiriir miyiyim ti ophainam

whii komii solwara hiriir! Mi siya wi kiriir yai aiirar mi wakaeyoknaei. friig.

Miiyan kamim simiir siyiugin

⁷ Mi kimiir inkam nwrki siya miiyan inkamkaki niuwi, siir numir aiir hainopam mi siir sibsib imiir kigriraowam mi mhoiia siya ha swoki iti mi siir biian inkamin siirin wi hinina boini, kira ha witsisau, nae kanaka wini idwokai aeni. Mi kira wi hinina boini, aniya?

⁸ Nningaki, nningakinga. Mi kira wi siir boinmauuwi, kira kariir nae imiir diriraerar mi kira yaeya puuwopa ha kikog-nani mi naeyim ha diriraerar hainani. Bii op nae minim pi kara niki ae kwiyae mi mhoiia kira op nae minim pa timi ae kwiyae.

⁹ Mi siya ti siir miiyan inkamin siirin pa boin wadie ta siya siir yai aiir wakaeyokna diriraerara sairsiyin, aniya? Nningaki, nningaka. Ya siirar miiga.

¹⁰ Mi kima iriipi hiriinan digworaekwo whiekakim Adi Komii siya boinim, kima simiir diriraerari mi kima wi hinina boin, krima miiyan iikam miyik rani. Diminim krima diriraerariyim krima Adi Komii siir kwoin iirar diriraerari. friig.

Kam iuurim paowaigi piskimkopouwim Jisis siya hais-woniskiigim

¹¹ Jisis siya siyiun om komii Jerusalem hiriir namiyin siir namkin mi siya nu Sameria nu Galili sowiir bopwowar napnamkin.

¹² Mi siya om whirin siir nimbiyamim mi kam iuurim paowaigi piskimkopouwim siirin siyu hir yapyiskaiwin. Mi sima aru hirar niki okwowim

¹³ mi sima ina kauwok boininaekiyim, Biian Inkam Komii, Jisis kira krimiirsi daingwoyimiyok.

¹⁴ Mi Jisis siya simiir kigin mi siya ina kauwok boinkiyin simiirin, kima ha dam, wara kimiir puum prismi tini iisimauuu. Mi sima ha napnamim mi simiir puum ini miyikar ywokiyim.

¹⁵ Mi simasimar yinkig ankigna simiir puum wadie nwokiyim. Mi simiir nwirin sasa swoki iwitamin. Mi siya ina kauwok boin hainan prapasamin Adi Komii siir inig iir.

¹⁶ Mi siya Jisis siir igmiiga whwonkam ida ini hiiuu. Mi siya ina boin wadiekiyin siirin. Ti inkamin siya nu Samerian inkamkin.

¹⁷ Mi Jisis siya hiriinan kigiyin mi siya ina boinkiyin, ti kam iuurim paowaigi piskimkopouwim, simiirin kara hais-woniskiigiyim mi iriayar nwiiyim ini papi nwowim?

18 Mi ti iriyyar nwiyyim Adi Komii siir inig iir hainanam bi nitkim, aniya? Mi ti inkam nwiruan om whiranin sasar yit Adi Komii siir inig iir hainanam. Mi ti kam iriyyar nwiyyim Isrelmiyim, yim ini panina tirim, ha?

19 Mi mhoiyya Jisis siya boinki, kira dinsiingi mi ha dinsiin apnam, kira naingwo tibmiiya kariiram, kiriirin wadie saeyar nwowaiginugin. friig.

Iiya Adi Komii siya siir iikam whiekakim simiir kigirkakana wi sapi nimbini

(Mt 24:23-28,37-41)

20 Mi Farisi kamim sima Jisis siir srigi, iya Adi Komii siya siir iikam whiekakim simiir kigirkakana wi paka hinin iya sae nimbini? Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boin, iya Adi Komii siya siir iikam whiekakim, simiir kigirkakana saeya nimbiam, iikamim simiir nhwowim wi dimin kirie kirie komii komii kig rani.

21 Mi sima wi hinina boin tani, kigi, siya tisi tapi nwowin. Nningaka. Wakae, iya Adi Komii siya siir iikam whiekakim simiir kigirkakana saeya ini kimiir mhai kwoinaw waraurar nwowa kima wi saiir kig rani. Nningaka.

22 Mi siya ha boin digiyin mi siya kamim siir kigna miriyyim, simiir boinki, mhoiyya iya wa nimbiam mi kimiir mhai kwoinim Yaowae Adin ninomor kouanin kara nitana iya, saiir kigamar naingwowi mi kima wi siir kig rani.

23 Mi mhoiyya kam nhirim wi sima boini kimiirin, kigi, siya isi hinda nwowin, kigi siya tisi tinda nwowin. Mi wim kima wi hiriinan inkamim simiir yai kipi wakaeyokna yim sima kimiir niksisaei.

24 Kima ina ninokninkinim iya ninomora yakii mi ta ninomor kwirkaka wa yaarkakii. Mi Yaowae Adin ninomor kouanin siya nimbini, wi hiriinanar tiri. Mi iikam whiekakim sima siirin wa kigirkakwini.

25 Mi bai kara wi hik kimpipisuwar niki haii mi iikamim ta ii aiirar niki owim, sima digiumii wi kariir haimriyuwi.

26 Siyuin biya Noaki nwowa iya saiir tirin. Mi Yaowae Adin ninomor kouanin siir iya siya nitana yio wi iriipi hiriinanar mi tiri.

27 Mi sima nae hirar niki aeyim mi op minim hirar niki kwiaeyim mi wigkamim ha nonkwonam iya Noa siya siyai- iya hiriir napninopkainamin mi op komiyyin ha nitin, simiirin ini siya yakiirimdipugiyim.

28 Mi Lot siir iya, ya iriipi hiriinanar mi tir. Mi sima naemin hirar niki aeyim mi opmin hirar niki kwiaeyim mi digworaekwo minim hirar niki sainim mi digworaekwo

nhirim, inkam nhirmi hauuwim sima sainim mi numir sasae ha ninkikinim mi omaka minim ha mi mirii.

²⁹ Mi Lot siya om komii Sodom siir haiburgigin mi ha namin mi ta ii aiirin Adi Komii siya pae aiir yikropki. Mi siiya komii komiiyim paekak paekakim, ina kinanaaiiyim ninomor kouankin iikamim simiir tioidwomaiyam.

³⁰ Mi iriipi hiriinan iya Yaowae Adin ninomor kouanin siya swoki iti, wi idowiiyar nimbini, iikamim simiir whwonkam idar. Mi sima wi digworaekwo kasa tir tani.

³¹ Mi ta hiriinan iya inkam nwirin siya omakanau hir nwowi mi siir digworaekwowim, nu hir nwowi mi siya wi siir digworaekwo imiiram niuunainam tani, simiir hainakiyam. Mi siya wi hindara nidam iuguski. Mi iriipi hiriinan inkam nwirin siya numir hir nwowi mi siya wi omaka tiriir swoki it rani, yuismn imiir hainankiyam. Ningaka. Siya wi hindara nidam iuguski.

³² Mi kima Lot siir wig aiir dinokninkinki, saeya om komii Sodom siir swoki haiyug kaokiya mi saiirin Adi Komii siya diriraerarki mi saeya sol ha nwokiya mi yinpae yamwoia. Mi iriipi hiriinan, kima kipi swoki haiyug kao hindara didam iugusam.

³³ Mi inkamin siyamar naingwonaeyin, Adi Komii siiram naingwo karamae nwowiyin, yio wi hindara kigugu iuguskii. Mi inkamin siyamar naingwo karam nwowiyin mi Adi Komii siir yai aiir wakaeyoknaeyin mi siir kwoinin wi hiriirar nwoyokiyokikaeyami, Adi Komii saikar.

³⁴ Kara kimiir boinkii, ta nii aiirarin, inkam nwisoi hii kwiruwa saiirarar whwonkai mi Adi Komii siya sowiir nwirin siir hainami mi siir nwirin, yio wi hirar nwokii.

³⁵ Mi wig iso sowa mi iripa miriiguwaki mi Adi Komii siya sowiir ir aiir nikiunami mi ira, ya wi hirar nwokii.

³⁶ Mi inkam nwisoi sowa numir hir nwowi mi Adi Komii siya wi nwir iirara nikiunami mi nwirin yio wi hirar haiburgigi.

³⁷ Mi kamim siir kigna miriiyim, sima ta yai aiir wakaeyim mi sima ina sriiyim, Biyan Inkam Komii ti diminin wi papi nimbiam? Mi Jisis siya simiirin boiniyio yai boinkin, maeyauwa inkam whiigi nwowa, wakikiyao wabim saiir nwowikim mi inkam whiiyim pi simar mi aei. Iriig.

18

Wiga inkamin yai hidiyin siirim nikiunain saiir whindiriraerarin saiir boiniyio yaiga

¹ Jisis siya boiniyio yai kwira simiir boin simiir nisiisiimauugin sima inokinokin nhwo Adi Komii siirim kwisboininim mi sima kipi nhakiu.

² Siya hiniina boin mi om komii whirin yai hidi inkam nwirin hir nwokin. Ti yai hidi inkamin siya Adi Komii siirsi bi swoki ididikin. Mi iriipi hiriinan inkam imiirsi bi mi aingwoyimiyokikin.

³ Mi wig igabae ira ti om iir nwoka. Inokinokin saeya ti inkamin yai hidiyin siirin hiniina nini boiniuwika, kariir ioan inkamin siya kariir nonkwobumbuam tiri mi kira siir boin huriiyiunatkaigi.

⁴ Biya ti inkamin yai hidiyin sair whindiriraeraram bi naingwokin. Mi mhoiya siya siir mhi kwoinauin hiniina yaingwo, kara Adi Komii siirsi nidid rani mi kara iikam imiirsi bi mi aingwo ididkin.

⁵ Mi taka wig igabaeya kariirin kigi saeya ninkinanaei. Kiya sairin yai pi kara whinboini mi inokinokin saeya wi kariiram nitnaeisi mi kariir piua mhoiya wa nhakiu iuguski.

⁶ Mi Biyan Inkam Komii siya ina boinin, kima ti yai hidan inkam biyeyin siir yai imiir wakaeki mi ti yai hidan inkam biyeyin, siya ta wiga sair yai bidi whindiriraerarin.

⁷ Mi wi panina tiri? Mi iikamim Adi Komii siya nimbiniim siirim mi ni nabie siirim nouim mi tari Adi Komii siya yai wi simiir whinboin tani, aniya? Mi siya kaoguguwi mi tari wi simiir whindiriraerar tani, aniya? Niingaka. Adi Komii siya yai hidan inkam miyikingin.

⁸ Kara kimiir boinki mi siya simiirin siyiu wa whindiriraerar sasaugi. Mi mhoiya Yaowae Adin ninomor kouanin siir iya, siya wi sair kigi iikamim simiirin sima bidi yamsi aingwo tibmiyim, iye? Niingaka? Iriigi.

Farisi kamim mi kamim omom omomi umir haiiyim simiir boiniyo yaiga

⁹ Kam sima hiniina naingwowi, sima inkam miyikim mi sima hiniina naingwowi inkam nhirim sima inkam miyik rani. Ti hiriinan inkamim Jisis siya boiniyo yaiya simiir boinkin,

¹⁰ inkam nwiso nhwo kwisboinim namko omaka Adi Komii siira sair hiriir. Mi nwirin inkamin omom omomi umir haii ikin mi nwirin Farisi inkamkin.

¹¹ Mi ti Farisi inkamin sasa ha nokwokiya mi siir mhi kwoinau hirin hiniina kwisboinki, Adi Komii kara ti inkam nhirim simiir hiriinan tani, kara ti kiriirim sruiyin. Mi sima hiya tauaekim mi siyiu biyeyar mi tirikim mi wiga mi sopikim. An kara, niingaka. Kara ti inkamin omom omomi umir haiiyin siir hiriinan tani.

¹² Mi wik whiekakim simiirin kara ii kwokwisa haiyaekim nae karamae. Mi digworaekwo whiekakim kara haiiyim, kara iuura sioitkinikin mi haimii pi kiriir mi hauuwi.

13 Mi inkamin omom omomi umir haiiyin siya arurig ha nokwokiyan mi siya ninomor koua hiriir kaowim pi boriisopi. Niingaka. Mi siir niyyin ina kaiyirounaiinamin mi siya ina boinin, Adi Komii kara dimin biyeyan inkamkin. Kira kariirsi daingwobumbu!

14 Kara kimiir boinki, ti inkamin omom omomi umir haiiyin, Adi Komii siya siirin inkam miyyik yikiuwim. Mi siya siir omaka hiriirar swoki amin. Mi ti inkam nwirin yio. Niingaka. Mi inkam saama naingwonaeyin, yio wi Adi Komii siya nikwowaisii. Mi inkamin saam naingwo karamae nwowiyin mi Adi Komii siya siir inigin wi kougikou haiginki. Iriig.

*Jisis siya yinisim sapisapim simiir nokboinmamaingin
(Mt 19:13-15; Mk 10:13-16)*

15 Mi sima yinisim sapisapim Jisis siirin nikunanim. Sima minam naingwokim, Jisis siya in simiir nonkwowim. Mi kamim siir kigna miriyyim sima ti hiriinan kigiyim mi sima io simiir ywoki.

16 Mi Jisis siya yinisim sapisapim simiirin ina yikunan siir kingiin hiriir mi siya ina boinin kima yinisimim kariirim kigninkinki, kima simiir kipi nikidu. Dimusi rani, Adi Komii siya siir iikam whiekakim simiir kigirkakana ti hiriinan iikamim simiirgin.

17 Kara kimiirin yaimwowar boini, inkamin iya Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana saiir nitam naingwowi mi siya ti yinisim sapisapim simiir hiriinan dwo mi hiriinan karamki nuwi mi siya wi saiir napninopkainam tani. Niingaki, niingakanga. Iriig.

*Biiyan inkamin umir digworaekwo whiekakakin siir yaiga
(Mt 19:16-30; Mk 10:17-31)*

18 Mi Judami biiyan inkam nwirin siya Jisis siirin hinina srii nowomwarkaiyuwan inkam miyyik mi kara wi panina tiri. Kwoinbudin omwai waiyayokiyokiyin inokinok siir haiyamin, ha?

19 Mi Jisis siya siir boinki, kira kariirin inkam miyyik dimusi dapkin, ha? Adi Komii sasaingin inkam miyyikin.

20 Kira siyu komii iir bidiyar yinoknankinin. Kira wig kipi hainikii nonkwona. Mi inkam kipi mi isom ao. Mi hii kipi mi tauae mi kira inkam nwirni kipi mi iksisae boinhuriyu, kira kiriir yopii ado sowiirwai yai imiirar wakaeyokna.

21 Mi biiyan inkamin ina boinin, iya kara yinisima nwo-naniyin mi ini tariinanar yamwoniyan kara ti siyu iirar wakaeyoknakin.

22 Jisis siya ta yai aiir wakaekiyin mi siya siir boinki, diminin whira niki whaowaei. Kira kiriir digworaekwo whiekakim

inkam nhirim simiir hauu sima sainim mi kira ti umirim inkam paeprikabim simiir hauu. Mi kira hiriinan tiri mi ninomor kou hirin kira wi digworaekwo whiekakakar nwowi. Mi kira kariir mhoiiyar wit.

²³ Mi ti biyyan inkamin ta yai aiir wakaekiyin mi siya ini hikakar ywokiyin. Dimusi rani, siya umir digworaekwo whiekakak inkam kungin.

²⁴ Jisis siya ti inkamin siir mhi kwoinim hikak nwokiyim simiir kigiyin mi ina boinin, inkamin digworaekwo hoingakakin, siya Adi Komii siir omin siya kigriraowiyin dimin taemin imiir siir namimin wi miinan mirii.

²⁵ Mi haba ti tidiyinin yuis paniyin siir no iir ninopkainamimin wi miinan mirii. Mi inkamin umir digworaekwo whiekakin siya wi ta haba miinan saeya miriyya saiir hiriinan mi mirii rani. Niiingaka. Yio wi mi komiigi komii mirii nami Adi Komii siir omin digworaekwo whiekakim simiir kigriraowiyin siir namimin.

²⁶ Mi kamim sima hiriinan wakaekiyim mi sima ina boinin mi hiriinanki niuwi mi kwoinbudin inokininokin omwai waiyayokiyokiiyin wi nhinga haii?

²⁷ Mi Jisis siya ina boinin, diminin inkamki tir karamae nwowiyin yim wi Adi Komii krimiir Wanin siyar diriraerari.

²⁸ Mi Pita siya ina boinin, wakae, krima krimiir omin mi krimiir digworaekwowim simiir bidi haiburgigim mi krima tisi kariir mhoiyya nitim.

²⁹ Mi Jisis siya simiir boinki, ihi, kara kimiirin yaimwowar boini mi yipiki inkamkin Adi Komii siya siir iikam whiekakim simiir kigirkakina saiirim sibgu naingwowin mi siya omaka mi wig mi nomiiyau mi yopii ad yinisisim, simiir haiburgik

³⁰ mi ti iiyim Adi Komii siya wi hiriinan ii imiirar swoki inkin hauukiiyuwi. Mhoiyya iyya saeya nimbiyami mi sima kwoinbudin inokininok omwai waiyayokiyokiiyin wi siir haii. Iriig.

Jisis siya kwoimaka ina swoki boinin kara naonami wa swoki insiin idwowi

(Mt 20:17-19; Mk 10:32-34)

³¹ Mi Jisis siya kam iuur nwiso siir kigna miriyyim simiir yikiuna mi simiir boinmauu, wakae, panao krima om komii Jerusalem hiriir nami. Mi yai whiekakim profet kamim sima win boinin, Yaowae Adin ninomor kouanin kariiram, sima wa nimbiyamkini.

³² Mi sima kariirin wi kam nhirim isid whiranim Juda inkam tani simiir hauugi. Mi sima wi kariir nigbumbu tirbumbu haiginuwi mi wi yaeyop kariir mi yaswaiyuwi

33 mi sima kariirin wi idgiu mini nimpampari mi wi kariir nisomaoki mi sima kariirin hiriinan tiri mi ii kwoimaka kara wa swoki insiin idwowi ie hiranki.

34 Mi kamim siir kigna miriyyim sima ta yai aiir bi ninokninkinkim. Ta yaiya saiir yaimwokiyaaimwowa saeya simiirsi nimprioka mi sima ta yaiya siya boina saiir bi sibgu naingwokim. Iriig.

*Jisis siya inkam nhwokwisae nwirin siir haiswoniskikin
(Mt 20:29-34; Mk 10:46-52)*

35 Mi Jisis siya om komii Jeriko kingiin ha nimbiamin mi inkam nhwokwisae nwirin siya siyiu mig hirar nidwownikin. Mi siya inkamim simiiramar mi priikau priikauwikin umir digworaekwoim.

36 Mi siyar wakaewin iikam isid komiyyin napnaniyyim mi siya kam nhirim simiir sriiwin, sima dimu mini?

37 Mi sima siir boinki, Jisisin omisim Nasaretanin isi napaniyyin.

38 Mi siya ina kauwok boinanaekiyin, Jisis kira Devidni isidin siir yinisimkin, kira kariirsi daingwobumbu!

39 Mi kamim bii napnamim sima io siir ywoki, kira yai tanki. Mi siya ina swoki kauwok boinanaekiyin, kira Devidni isidin siir yinisimkin kira kariirsi daingwobumbu!

40 Mi Jisis siya ha namikwoniyyin mi simiirin ina boinkiyin, siirin kariiram wikiunani. Mi siya kingiin ha nitin mi Jisis siya siir sriigi.

41 Kira panina naingwowi, kara kariirin pi dimu tiri, ha? Mi siya boin, Biyan Inkam Komii kariir nhwoin wadie swoki okiyyim tiri.

42 Mi Jisis siya siir boinki, kariir nhwoin ha kaoki, kariir naingwo tibmiya, kariir nhwoin miyyik saeya nwowaiginiugikin.

43 Mi bi kimiminkikin siir nhwoin ina swoki kaokiyin. Mi siya ini Jisis siir mhoiyyar yamin mi ini Adi Komii siir inig iirar boin wadiekiyyin. Mi iikam isid komiyyin sima hiriinan kigiyim mi sima ini Adi Komii siir inig iirar hainankiyim. Iriig.

19

Sakias siir niwiigin

1 Jisis siya om komii Jeriko siir yapnainopkainam mi ina yapnamin.

2 Mi inkam nwirin hir nwokin, siir inigin Sakiaskin. Siya kamim omom omomi umir haiyyim simiir biyan inkamkin mi siya umir hoimgakakin.

³ Siya Jisis siir kigsibim minkin, siya yipikin. Mi iikam isid komiyyin sima hırar nwokim mi Sakias siya inkam priei rani. Mi siya Jisis siir panınsi kigsi.

⁴ Mi siya biya iwıtamkwokin mi pae wirin siir iiyam, Jisis siir kigwinam. Siya bidi yınoknıknın Jisis siya pi ti siyiu iir napnani mi siya ti pae iir asi nii wınkin.

⁵ Mi Jisis siya ta maeyauwa saiir nimbiyamın mi siya koua hıriir kaokiyin mi siya siir boınsi, Sakias, kira ha wıuuni. Pano kara pi kiriir omaka hir nwowi.

⁶ Mi siya ha niun idudunaiiniyin mi siir mhi kwoınim maırgımaırga ha nwonaiiniyin mi siya Jisis siirin siir omaka hıriir yikiunam.

⁷ Mi iikam whiekakim sima hıriinan kigiym mi sima io siir ywo. Siya inkamın dimin biyiekakın siir omaka wh-wonkaiyam dimusi namkin?

⁸ Mi Sakias siya ha nınsiin okwokiyyin mi siya Biyan Inkam Komii siir boınsi, Biyan Inkam Komii kira wakae! Kara panaoin digworaekwo whiekakim pi bopwoniya tir haigin mımiri mi kara haimii pi kam paeprıkabim simiir hauwi. Mi kara inkam nwırni diminim kara nıksısae haiiyim mi kara siirin idip idipin wi kwiya swoki hauukiyyıwi.

⁹ Mi Jisis siya siir boınsi, tapa Adi Komii siya bidi swoki anmaiwarkainam iikamim ta omaka saiir nwowim simiirin. Ti inkamın siya irıipi hıriinan Ebrahim siirar yinisimkin.

¹⁰ Yaowae Adın nınomor kouanin siya iikamim kiguguwim simiirim hansirikin simiir nanmaiwarkainam. Iriig.

*Miyan kam iuurim umir haiyim simiir boıniyo yaiga
(Mt 25:14-30)*

¹¹ Iikamim sima ta yai aiir wakaekiyim mi Jisis siya boıniyo yai kwıra simiir warar mi inkın boın. Mi siya om komii Jerusalem siir kingiin bidi ywowamin, sima hınına naıngwokim Adi Komii siya siir iikam whiekakim simiir kigirkakana, saeya wi kingiına kwombini.

¹² Mi siya ina boınin, inkam komii nwırin siya hir nwowin om whir nami mi sima siirin wi nu kigrıraowan inkam komii dikmwon owaiginu. Mi mhoıya siya wa swoki iti siir oma tiriir.

¹³ Mi siya miyan kamim simiir haıburgigim tirin mi siya siir miyan kam iuurim simiirim yikiugi mi siya umirim simiirin paeyarim hasısa hid hauugi. Mi siya simiirin ina boınsiyyin mi kima umir mi simiir mırıi mi kima wi kariirar mırıi kigwin.

¹⁴ Mi tiki inkamın siir oman iikamim simiir mhi kwoınim ini hauugi hauuga whiyekiyim siiramın. Mi kam nhirim sima kam nhir imiir boın siir mhoıya namim. Mi sima boın, krıma

pi boriisopi ti inkamın siya krımıir nu kigrıraowan inkam komii kipi nwo.

15 Mi sima siirin ini nu kigrıraowan inkam komiiyar yokmwın owaiginıuın mi mhoiıya siya ina swoki itin. Mi siya boın, ti miıyan kamım simiirim dikiugi, biıya umır kara niki hauugikim. Mi kara ninokninkinim tiri sima ti umırım kara hauuwım sima nwinwıra pariıga swoki inkin mırıi hai.

16 Mi nwırin biı siya yit, yio hınına boın, biıyan inkam kara umır miı ti umır paeyar haso sowiirin, umır paeyarım kam nwıra (200 Kina) mırıi hai.

17 Mi biıyan inkam ieya boınki, kira miıyan inkam wadiekin mi miı miıyıkır sibgu mırıikin. Mi kira dimın simın siirin biıdi sibgu kigrıraowın. Mi kara kırıirin pi inıg komiıgak nwowaiginıugi, kira wi om komii komii iuurım simiir kigrıraowi.

18 Mi nwisaka ina mi itin, yio ina mi boının, biıyan inkam kara kırıir umır paeyar haso, sowiirin umır paeyarım iuura (100 Kina) swoki inkin mırıi hai.

19 Mi biıyan inkamın siya siir boınki, kara kırıirin om komii iriıyarım simiir kigrıraowan inkam nikmwın owaiginıuwi.

20 Mi nwırin ina mi itin, yio ina mi boının, biıyan inkam kırıir umır paeyar haso tisi tapi nwowo. Kara sowiirin kwankab aka kogin.

21 Kara kırıirsiyin dimusi bi nididgin, kira inkam paii rani. Dimının inkam nwırki haiginıyın mi kira siirsi bi naıngwoyımıyokikin pi kira mi haii. Mi sasaeyım inkam nwırki ninkiniyim, iriıpi hiriınan pi kira swoki ingugu haii.

22 Mi biıyan inkamın siya ti miıyan inkam iir boınki, kira miıyan inkam biıyekin! Kırıir yaiıya kara kırıirin wi saiırsi boın wokiıyopnatkaigi. Mi kira hiriınan ninokninkini, kara inkam miıyık rani mi kara dimınım inkam nwırki haiginıyım pi kara mi haii mi sasaeyım inkam nwırki ninkiniyim pi kara mi ingugu haii.

23 Mi kira umırım miıyanau haigi karamae dimusi nwokin mi kara swoki itkiswo wa pini haini, yaeya umır nhirım simiir warar.

24 Mi siya kamım siir kingiin nokwowım simiirin hınına boınki, kima wara umır paeyar haso sowiir hai, iki inkamın umır paeyarım kam nwırkakın siir hauugi.

25 Mi sima siir boınki, biıyan inkam, siya umır paeyarım kam nwıra biıdi haiyin.

26 Mi siya ina boının, kara kimiir boınki, yipiki inkamkin digworaekwo whiekak nonkwowım mi miı miıyık mırııyım kara simiirin digworaekwo nhirım wi idwowa swoki inkin hauugi. Yipiki inkamkin digworaekwo hoımgak karamae nwowın mi miı miıyık mırıi karamae nwowın mi mhoiıya siya

wi nninga nninga nwowi, digworaekwowim wi karar swoki hai.

²⁷ Mi yipiki iikamim sima io kariir nwowiyim, sima pi bori-isopi, kara simiir mi kigriraowan inkam komii nwowim, kima simiirin tiriir wiku nani mi simiirin kariir whwonkam ida disomaoki. Iriig.

Jisis siya Jerusalem hiriirin inkam komii nu kigriraowiyin siir hiriinan napninopkai namkin

(Mt 21:1-11; Mk 11:1-11; Jo 12:12-19)

²⁸ Mi Jisis siya simiir yai aiir nowarkii boin digiyin mi siya biyar yapnamkwokin, siyiuin om komii Jerusalem hiriir namiyin siir.

²⁹ Mi siya om Betfasi om Betani, mhu whirin sima dapiyin Oliv siir kingiin nwowamin mi siya biyin inkam nwiso siir kigna miriyo sowiir yikropki.

³⁰ Mi siya sowiir boinmaugi, kowa iki omin hapi nwowin siirim dam mi kowa pi donki haom irin siir kigi, sima bidi yeyok okwowin pae aka. Mi siirin inkam nwirkin bi nidwokin. Mi kowa pi siir whakainani.

³¹ Mi inkam nwirin siya kowiirin hinina srii, kowa wara donkiyin dimusi hak hai nami? Mi kowa hinina dowarkii boin, Biyan Inkam Komiiyin siya miigakin siirin.

³² Mi Jisis siya sowiirin ina yikropkiyin mi sowa ha namo mi sowa ti digworaekwo whiekakim siya boinkiyin simiirar ini kigu.

³³ Mi sowa weyinsopin ti donki haomin siir neyokin siir houwhroko mi siir adin siya sowiir srii, kowa wari donki haomin siirin whisarii dimusi haki, ha?

³⁴ Mi sowa ina boino, Biyan Inkam Komii siya siirin miigakin.

³⁵ Mi sowa donki haomin ina hainaniyin Jisis siirim. Mi simiir yuisim donki siir idwo yitmwani. Mi sima Jisis siirin siir idwo yokmwini idwo.

³⁶ Mi siya donki siir idwo ha nidwo namini mi iikamim simiir yuisim ini siyu iirar puai winim.

³⁷ Mi siya mhu Oliv siir haiburgigin mi ina yuunamin mi siyiuin om komii Jerusalem siirim namiyin, siir kingiin nwonyim mi iikam isid komiiyin siir kigna miriim sima ina maigimaigwa bwakai namim. Sima min swoki aingwokikim, kiripai kiripaiyim biya sima kigim mi sima ha kauwok-nanaekiyim mi sima ini Adi Komii siir inig iirar hainankiyim.

³⁸ Mi sima ina kauwokiyim, Adi Komii kira ti inkam komii nu kigriraowiyin Biyan Inkam Komiiyin siir inigi natin siir whinkinsis haigini! Iikamim ninomor kouanim sima Adi Komii siiramini wi wadieyar nwowi mi wi mhi hiinsima

nwowi. Krɪma Adi Komii krɪmiir Wanin ninomor kouanin siiramar daingwo iski siir inig hainanim.

39 Mi Farisi kam nhirim sama ti iikam isid komiiyin saika ninkin okim mi sama Jisis siir boinki, nowamwarkaiyuan inkam, kira io kamim kiriir kigna miriyyim simiir dwoki sama yai tanki!

40 Mi siya ina yowarki boinin, kara kimiir boinki mi yai mikrim nwowi mi wi siya imar kauwok boinki, kariir inig hainanam. Iriig.

Jisis siya om komii Jerusalem siirsi nougin

41 Mi Jisis siya om komii Jerusalem kingiin nwowamin mi siya om komii iir kigin mi siya ini siirsiyar youwin.

42 Mi siya boin mi ta ii airin kira hinina ninokninkini, siyiuin hiinsima kiriir nwowaiginuwiyyin, yio wi wadieyar mi owi mi tariinanin ti diminim aowa aowa nwowim, kira simiir bi kigim. Mi kima wi miyyik nwo rani.

43 Kira wakaeki! Mhoiyya ii kwira nimbiyami mi sama wi io kiriir nwowi mi sama ieyin wi whira nopi yaii kinaka niniiyyim. Mi kiriirin hinda tinda wi simar kaeyokwai irkaki.

44 Mi sama wi kiriir nonkwobumbu ninkini mi iikamim ta hiir aair kinaka nwowim simiir warar. Mi sama siyam wi siya nhirni idwo kigninkingik rani. Nningaka. Dimusi rani, kira iyya Adi Komii siya kiriir nanmaiwarkainanaei saiir bi naingwokin. Iriig.

Jisis siya iikamim omaka Adi Komii siira umir saiir ninwowana haiyyim simiir nhinikropkikim

(Mt 21:12-17; Mk 11:15-19; Jo 2:13-22)

45 Mi Jisis siya omaka Adi Komii siira saiir napninopkai namin mi siya iikamim umir mi ta omaka aair miriyyim simiirin ina yikrirop atkigigiyim.

46 Mi siya simiir swoki boinki, Yokwo Komii saeya hinina boinka, kariir omaka Adi Komii siirim kwisboinan omakaka. Kima saiirin hiyan kamim simiir omakanan diriraerarkim.

47 Mi inokinokin siya iikamim simiirin omaka Adi Komii siira saiirar nowomwarkaiyuwikin. Mi prismi yaowae adim mi siyu komii ninokninkiniyyim mi iikamim simiir biyyan kam ikim, sama Jisis siir nisomaoni siyiuim noksirkim.

48 Mi iikam whiekakim sama Jisis siir yai wakaeyamar naingwokripkaii mi kamim simiir bi nwowiyim siir nisomaoni siyiuim asi noksirgugugim. Iriig.

20

Sima Jisis siir srugim siirin inigak nhinga nwowaiginuugin
(Mt 21:23-27; Mk 11:27-33)

¹ Mi iigwira Jisis siya omaka Adi Komii siira, iikamim simiirin yai saiir hir boinmamauugin mi yaiwin miyika saiir warar mi inkın iisiisimauugin. Mi prismi biyan inkamim mi kamim siyiu komii ninokninkiniyim mi kamim bi nwowi ikim. Sima siirim nitkim.

² Mi sima siir boinki, kira krimiir boinmauugi, kira inig komii papi haigin kira ta miya saiir miriyyin?

³ Mi siya simiirin hinina yowarkii boinki mi an kara iriipi hiriinan yai kwira kimiir sriiyim tiri. Kima kariir boinmauugi,

⁴ ta baptaisa Jon siya hauuwa ya Adi Komii siirga, iyie? Inkamniyar diminka?

⁵ Mi sima ini sima sima yomboin amboinim mi krıma hinina boini siya Adi Komii siir hiranka nitkin. Mi yio siya wi hinina kwaboini, kima Jon siirim naingwo tibmii karamae dimusi nwokim, ha?

⁶ Mi krıma ha boini, yio inkamniyar diminkin mi iikam whiekakim sima wi siiyani krimiir kaiyimiki whisarii rani, sima hinina naingwo tibmiikini Jon siya profetkin.

⁷ Mi sima Jisis siir yai aiir asi nowarkii boinkim, krıma ninokninkin tani, Jon siirin nhinga nimbingin.

⁸ Mi siya simiir boinki mi ankara iriipa hiriinan kara kimiirin pi hinina mi boinmauu rani. Kara ta miya saiir miriyyin ti hinin inig komiyyin nhinga hauugin. Iriig.

Inkam biyieyim numir waina saiir kigriraowiyim simiir boiniyio yaiga

(Mt 21:33-46; Mk 12:1-12)

⁹ Jisis siya ta boiniyio yayia iikamim simiir boinka. Inkam nwirin wain ninkinkin numir. Mi ta wain numira kam nhirim simiir in yonkwo sima umir mi saiir miriyyim. Mi siyarın om whirin aru nwowin ii haruwa bi nini owoukin siirin.

¹⁰ Mi iya numir waina saiir ningugu haiyana mi siya whisarii mi priimiriyyan inkam nwirin siir yikropki, ti kamim numir waina saiir miriyyim simiirim. Siya minam naingwokin ta numira saiir nae nhirim siir hauuwim. Mi kamim sima ta numir aiir miriyyim sima ti whisarii mi priimiriyyan inkamin siir yipimparki. Mi siirin ini nunga nunga swoki ikropkiyin.

¹¹ Mi siya miyan inkam nwirin ina swoki ikropkiyin simiirim. Mi siirin iriipi hiriinan ina mi tırbumbu haiginugiyyin mi sima siirin ini nunga mi ikropkiyin.

¹² Mi siya miyan inkamin nwoimaka ina mi ikropkiyin. Mi sima siir tırbumbu haiginugi mi siirin yaba hiriir yikrirop apniki.

¹³ Mi numiran adın siya boin, kara wi panina tiri? Kara wi kariir yinisim yinkamiyyinin kara naingwokwonanaeyin wi siirar nikropki mi sima wi siir yayiar nwoki wakaeyoknaei.

14 Mi ti kamim ta numir aiir miriyyim sima kigwin siir yinisimin namin. Mi sima hinina boin, ti yinisimin siya numiran adin siir yinisimkin. Humbae, krīma siir nisomaowi mi ta numira saiirin wi krimar nwoki onkwowim.

15 Sima siirin numira saiir hiranki kinaniyamim mi siirin numwo hir yisom itkingik. Mi Jisis siya simiir sriigi mi ta numira saiir adin siya simiirin wi panina tiri, ha?

16 Mi siya wa niti, ti kamim ta numir aiir miriyyim wi siya nisomsom aokaowi. Mi siya ta numir waina kam nhirmi hauugi. Mi ti ikkamim sima hiriinan wakaeyim mi sima ina boinim, siya hiriinan kipi tirmimin.

17 Jisis siya simiir kaokiyin mi ina sriigiyin, ta yaiya Yokwo Komii saiir nwowim saiir yaimwoka yaimwowa panina boinka?

Ti yinpaeyin omaka miriyan kamim sima nitkaigiyin tariinanin siya ini biyan yinin omaka kougou nwowin siir hiriinan yimbiamim.

18 Ikkamim sima ti yinpaeyin siir idwo nikii, wi hindara niki ikrimkrip iuguguski. Mi ti yinpaeyin siya inkam nwirni idwo nikii mi siya wi ti inkam iir nisimsin iuguski mi wi dimin sisimnan namwo iuwi, Jisis siya hinina boinkin.

Umir hauuni siyiugin.

(Mt 22:15-22; Mk 12:13-17)

19 Mi kamim siyu komii ninokninkiniyim mi prismi biyan inkam ikim sima ina ninokninkinim Jisis siya ta boiniyo yaiya simiirar boini. Mi ta ii aiirarin sima ina nhingiyim siir nonkwowam mi ini ikkam imiirsi yididim. Iriig.

20 Mi sima siirimim ina kaowim. Mi sima kam nhirim simiirin umir saingi mi ina yikropkiyim siir kanau kigam. Mi ti kamim sima inkam miyiknan niksisaenamkim, sima siirim kinankiugim. Siya pi yai biye kwir boini mi sima siirin wi inkam komiyyin nu kigriraowiyin wi siir in hauuwi siya hidam mi siir wi hik kimpipisu siya hauuwi.

21 Mi ti kamim kanau kaowim sima Jisis siirin hinina boinki, inkamim dimin taeminim sim nowamwarkaiyuwiyim krīma bidi yinokninkinim, kiriir yaiya saeya ini wadieyar ywowa, kira ikkamim simiirin yai miyik imiirar sibgu boinmamauwikin. Kira kamim inigakim simiirsi bi nididikin. Nningaka. Kira Adi Komii siir siyuim mi siir yaimwokiayaimwowim, ikkamim simiirin saiirar boinmamauukin.

22 Kira panina naingowoi? Krīma umirim takisa inkam komii Sisa om komii Rom kigriraowiyin siir hauu, aniya? Iyie? Nningaka?

23 Mi Jisis siya bidi yinokninkinin, ta sima siir kinankua. Mi siya simiirin hinina asi boinkin,

24 umir kwira kariir wiisiimauugi. Ta aknain inig minim ta umir aiir nwowim nhiniirga? Mi sima boin, Sisa siirga.

25 Mi siya simiir boinki mi Sisa siir diminin yio kima om komii Rom siir kigriraowiyin Sisa siirar hauu. Adi Komii krimiir Wanin siir diminim yim kima Adi Komii siirar timi hauu.

26 Mi ta yaiya saiirin iikamim simiir whwonkam ida wi swoki kinankiu rani. Dimusi rani, siya yai biyie kwir bi boinkin mi sima ta yaiya saiir saiirar yaingwokwonanaeyim mi sima yai bi wakae boinkin. Iriig.

Sima Jisis siirin iikamim naonamiyim mi ha swoki insiin idwowyim simiirim sriigim

(Mt 22:23-33; Mk 12:18-27)

27 Mi kam nhirim Sadyusini isidin simiir hiranim sima Jisis siirim nitkim. Sadyusi sima hiniina boinikim: Inkamin naonamiyim bi swoki insiin idwowikim.

28 Mi sima siir sriigi, inkamin dimin taemin nowom-warkaiyuwiyin Moses siir yai kwira biya krimiirim hiniina winboinkika mi inkam nwirin wig nonkwonaei mi siya yiniekak bi nwokin mi ha naonami mi ti inkamin siir wiga wi siir nomousim ieyar swoki haii. Mi siya wi siir yaowaeyin siir yinisim imiir nwoki iyowim.

29 Mi iwinyaowim iriyyar nwisa nwowi. Mi yaowaeyin wig siya yonkwona mi siya ini yinisim karamaeyar yaonamin.

30 Mi nwisaka siya swoki onkwona ta wig aiirin.

31 Mi mhoiyya nwoimaka iriipi hiriinana mi tir. Mi ti iwinyaowim ta wig aiir nonkwonam sima ini yinie niyio karamaeyar yaokaowim.

32 Mi mhoiyya ta wiga iriipa hiriinan ina mi aonama.

33 Mi iyya inkamim naonamiyim sima ninsiin idwowi, ta wiga saeya wi nhiniir wig nwowi, ti iwinyao iriyyar nwiso saiir nonkwonam sima?

34 Mi siya simiir yai aka hiniina yowarki boinki mi tariinanin ti nu iirin wigkamim wa napninkwonaei.

35 Mi iikamim naokaowim sima ha swoki insiin idwowi mi omwai waiyaei mhoiyya sima wi wigkam ninap nonkwonani siyugak nwo rani.

36 Mi sima wi nao rani. Sima wi Adi Komii siir paekwosimim simiir hiriinan nwowi. Adi Komii siyar hidninsiin idwokin ie hirankin. Mi sima wi siir yinisim asi nwowi.

37 Moses siya krimiirin bidiyar sibgu boinmauwun, iikamim ie anki swoki ninsiin idwowyim simiirin. Yokwo Komii saeya ti paekikopim, paeya niutingi karamae nwowi saeya niunamin simiirin hiniina boinka, Biyyan Inkam

Komiiyin siya Ebrahim siir Adi Komiiƙin mi Aisak, Jekop sowaƙiir Adi Komii warargin.

38 Mi iriƙi hiriinan kamim naowim, Adi Komiiyin simiir Adi Komii rani. Niingaka. Ti Adi Komiiyin kamim omwai waiyayokiyokiiyim ieyankin ninsiin idwowim simiir Adi Komiiƙin. Mi iikamim Adi Komii siya nimbinim mi omwai swoki waiyam mi sima inokiinokin wi Adi Komii saƙar nwoyokiyokiiƙaeyami.

39 Mi siya hiriinan boinin, kam nhirim siyu komii ninokninkiniyim, sima siir yai aka ina yowarkii boinin, inkamin dimin taemin nowamwarkaiyuwiyin, kira yai wadieyar boinkin.

40 Mi sima yai nhirim siir swoki sriiyamin ini yididim. Iriig.

Jisis siya Farisi simiir sriigin inkamin Adi Komii siya nikropkiyin Kraisin kriƙiir nanmaiwarkainanin siirim
(Mt 22:41-46; Mk 12:35-37)

41 Mi Jisis siya simiir boinki mi sima hinina dimusi boinkin, kraisin Devidni yinisimkin, ha?

42 Mi yokwo Samim Devid siya hinina boinkin, kariir Biyan Inkam Komiiyin siya kariir Biyan Inkam Komii iirin hinina boinkin, kira kariir ina iniga saiir didwo.

43 Devid siya Krai siirin hinina boinkin, mhoiƙa kara ƙiriir sau omomin wi ƙiriir aowa nokmwƙin owaiginuwi.

44 Devid siya siirin Biyan Inkam Komii dapikin. Mi siya siir yinisim dimusi swoki kwokiukin mi Farisi kamim sima hinina sriigim, ha? Iriig.

Kamim siyu komii nowamwarkaiyuwiyim simiir siyugun
(Mt 23:1-36; Mk 12:38-40)

45 Mi iya iikam whiekakim sima hirar nwowim sima Jisis siir yaiya saiirar wakaekim. Mi siya kamim siir ƙigna miriirim simiir boinki,

46 kima ti kamim siyu komii ninokninkiniyim simiirsi mintarao. Sima yuis pƙei ara nii apamar naingwowikim. Mi sima minamar mi aingwowikim, iikam whiekakim sima simiirin maeyauwa iripa nwowiya saiir nokboinmamarim. Mi sima minamar mi aingwowikim iikam whiekakim simiir whwonkam ida omaka Adi Komii siir yai nidwokai wakaeya mi saiir biyan ipii imiir nidwokaiyim. Mi biyan ipiia nae komii nidwokai aeyim saiir mi idwokaiyim.

47 Mi sima wig igabaeyim simiirar mi iksisaeikim. Simiir omaka imiir nii kinimbimbir haiikim. Mi sima nhwo pƙei minam kwisboini iikamim simiir inig hainanim. Mi mhoiƙa Jisis siya niti sima wi hik ti hiriinan dimin imiirsi haii. Iriig.

21

*Wig igabaeya saeya umir Adi Komii siir hauuga
(Mk 12:41-44)*

¹ Jisis siya ha kaoyokiyokigiyin mi siya kam umirkakim sima umir miya Adi Komii siir omaka saiira, saiir nitkaikaiyuwi.

² Mi siya kig wig igabae paeprikaba mi saeya umirsim kwiso Adi Komii siir miyanau hiriir haigigi.

³ Mi siya ina boinkiyin, kara kimiirin yaimwovar boinki, wig igabae paeprikaba saeya umir komii iirar haigigika mi saiir siyuin saeya hauugiya umir ini ti iikam whiekak miir haiburim.

⁴ Ti kara hiriinan dimusi boin tani. Mi ti iikamim sima umir whiekakakirgin mi sima haimiyara hauugikim, diminin Adi Komii siir priihauunan. Mi ta wiga saeya umir karamae kiinga. Mi saiir umir haimisima ini simiirar hauuswokiyim. Mi saeya nae sainan umir karamaeya ywokiya. Iriig.

*Jisis siya Adi Komii siir omaka saiir boinkin wi sapi bimbirgi
(Mt 24:1-2; Mk 13:1-2)*

⁵ Kam nhirim sima hinina boinkim Adi Komii siir omaka aiirin, ta omaka saeya omaka wadieka sima siya miyikim simiir puaigim mi diminim Adi Komii siir priihauuwim simiir warar mi puaigim. Mi Jisis siya boin,

⁶ ti digworaekwowim tariinan kima kigim, iya nimbiyami mi sima siya nhirin wi siya nhirni idwo kigninkin o rani. Mi sima wa nhimnhinkii uguguski mi simiirin wa nitkaigaiki. Iriig.

*Jisis siya hik whiekakim nimbiyamanim simiir boinkin
(Mt 24:3-14; Mk 13:3-13)*

⁷ Mi sima siir srugi, inkam nowamwarkaiyuan inkam, ti diminin wi paka hinin iya sae nimbiyami? Mi wi piki hinin diminin siya nimbiyami biyin mi krma wa nwoki inokninkinim, ti diminim ini kingiina nwowim wi simbi nimbiyami, ha?

⁸ Mi Jisis siya ina boinin, kima mintarao, kimiirin wi sima niksisaesi. Mi sima whiekakim sima wi kariir inig iir nini dapni mi sima wa boini, ti inkamin Adi Komii siya nikropkiyin, yo karargin! Mi sima wi hinina boini, iya kingiin nwowa mi kima simiir mhoi kipi nam.

⁹ Mi mhoiia kima wi hinina wakaei sauwa ini ninita mi yaiiya ini mi iniya mi kima kakak kipi nwo. Ti hiriinan diminim bi wi sima nimbiyami mi kima iya Jisis siya nitina wi asiima niki imbiyam tani. Ningaka.

¹⁰ Mi siya simiirin hinina boinki, nu whiran iikam isid whirin, wi nu whiran iikam isid whirin yaii sima ninii. Mi

inkam komii nwirin nu kigriraowiyin siir isidin, wi inkam komii nwirin iriipi nu mi kigriraowiyin wi yaii siir isid inaka mi ninii.

¹¹ Mi ti nu iirin nin komii komiiyim wa nimbiamyi. Mi maeyau nhirim mhi komii wa mi aowi mi naokao komii komiiyim wa mi imbiyamyi. Mi ninomor kou hirin wa nimbiamyi dimin kirieyim kimiir kwoin imiir kimainokam.

¹² Mi ti digworaekwo whiekakim wi niki imbiyam tani mi sima kimiir nonkworimdinu diriraerar bumbuwu. Mi sima kimiirin wi omaka Adi Komii siira wi saiir hir boinhiuriyiu boini mi sima kimiirin wi maeyau biyie huyokiyokaiiya mi biyie miriia wi saiir nikmwun apninopkaigi mi sima wi kariir inig iir nikwowaisiyim tiri, whisarii rani, kima kariir mi kigna miriigim mi kimiirin wi sima nikunami, inkam komiiyim nu kigriraowiyin mi kamim omom omom kigriraowiyim simiiram.

¹³ Ti hiriinan iya saeya wi kimiir siyiu miyik nwowi kariir yaiwin kibi aiir boinmimauuwim.

¹⁴ Mi kima yaiya kima nowarki boinana simiir saiirsi kipi naingwoyimiyok.

¹⁵ Mi yaiya kima boinana wi kara hauuwi mi ninokninkin aka. Omomim sima ta yaiya kara hauuwa wi saika nantamiriyir tani.

¹⁶ Kimiir yopii ad mi nomousisim nomiiyau mi kimiir iripa o nhieyim kimiirin wi sima kinmauu iti kimiir sau omomin simiirin. Kimiirin nhirim kimaka nwowim wi simar nisomaowi.

¹⁷ Iikam whiekakim simiir kwoinin haugihauga wi dimusi whiyie rani kimiiramim, kima kariiram naingwo tibmiigim.

¹⁸ Mi kima kariiram naingwo tibmiikini mi kariir mi aiir sibgu onkworinu mirii mi kima wi swoki kigugu rani. Niingaka.

¹⁹ Kima kirieyar sibgu o mi kima kimiir kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyin wa swoki haiyim. Iriig.

Jisis siya om komii Jerusalem siir boinkin wi sipi nidwomaii (Mt 24:15-21; Mk 13:14-19)

²⁰ Mi mhoiia kima ha kigi sauan omomin ini om komii Jerusalem siir namwokwoyokainiyim mi kima ha dinokninkin, iya ti om komii iir nidwomwaiyana ini kingiin nwowa.

²¹ Mi taka iya nu Judia hiran iikamim sima wi mhu iir nidamami. Mi iikamim hir nwowim sima ti om komii siir haiburgik mi maeyau kwira dam. Mi iikamim om komii siir yaba nwowim, sima siir hiriir kipi swoki am.

²² Dimusi rani, taka iya ya saeya Adi Komii siya swoki tirbuwana iikam whiekakim om komii Jerusalem hiranim

simiir dimin biyie whiekakim simiirsi mi yai whiekakim Yokwo Komii sair hir nwowim wa nimbiamkini.

²³ Mi naingwoyimiyok komiiga wigim yinpiugak nwowim mi wigim yinisim mwii haigiyu imiyyaeyim ta iya sairin! Hik komiyya wi ti nu iir nimbiammi mi Adi Komii krimiir Wanin siir kwoinin haughauga whiyieya wi ti ikam isidin siir naeyiskaiyiwi.

²⁴ Mi simiirin wi kamkiu ieyar nuguguski. Mi simiirin wi simiir sauan omom ieyar ninkinkou hainami mi simiirin nu whiran isidin simiir bopwoniya nini hauugigi. Mi ikamim naingwo tibiimii karamaeyim simiir iga om komii Jerusalem siir namikwoni mi ti ikam isidin sima wi hiriyyar digi mi om komii Jerusalemn wi simiir iniga nwowi mi wi simiir iya Adi Komii siya nimbina simiiram wi sairar digi. Iriig.

*Yaowae Adin ninomor kouanin siya nitni ii aeya
(Mt 24:29-31; Mk 13:24-27)*

²⁵ Diminpai diminpai wa nimbiammi bie bwan nauun simiirin. Mi nu tirin ikam isid whiekakim simiir kwoinin wa noki, hinin komiyya bipibipiyakina whi komii Solwara hir sairsi.

²⁶ Mi ikam whiekakim simiir kwoinin wa naingwowi. Aei! Dimu dimin biyekin krimiir nimbiamin mi simiir kwoinin wa noki mi nhwo wa mi aowabrombrokainami. Dimusi rani, dimin komii komiyyim ninomor kouanim wi ninanar nitki.

²⁷ Takana saeya nimbiammi iya mi wi sima kigwini kara Yaowae Adin ninomor kouanin ini waumirsim kwira saika ninkin itin, siya kirie komiigakin. Mi dimin komiyyin paenan niyaeiyyin wi saika ninkin iti.

²⁸ Mi mhoiyya ti dimin hiriinanin sima nimbiam bwakaii mi ta iya kima wa dokwo. Mi kimiir mwowim wa kininsiina kaoki. Dimusi rani, iya Adi Komii siya kimiir nanmai-warkainana saeya kingiin bidi yamwoniya. Iriig.

*Whrou siya ii niisiimauuwikin
(Mt 24:32-35; Mk 13:28-31)*

²⁹ Mi Jisis siya boiniyio yai kwira simiir boinki. Siya ina boinin, kima whrou siir kigi mi pae nhirim simiir warar.

³⁰ Mi kima hinina kigi auwim ini nisabim whrou wokam, kima ha dinokninkin op komiigi niuni iya ini kingiin nwowa.

³¹ Mi iriipi hiriinan kima ti digworaekwo whiekakim nimbiamin simiir kigi mi kima wa dinokninkinki, iya Adi Komii siya siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana ini kingiin nwowa.

³² Kara kimiirin yaimwower boinkini, ikam whiekakim ta ii aiir niki owim sima wi niki ao rani mi ti dimin whiekakim sima wa nimbiammi.

³³ Nu ninomoro yo wa digi mi kariir yaiya wi wara dig rani. Niingaka. Iriig.

Mi kamim siir kigna miriyyim sima mintarao

³⁴ Mi kima, kimasiyar mintarao inokiinokin kima nae naeyarimar kipi naingwo, kima opa kwiyae whaowaeiya saiir kipi kwiyae. Mi kima dimin taeminim piu aiir nwowaiginuwiyim wadie, simiiram kipi naingwo. Mi siyiu hiriinanin kimiirin wi siya nikwowaisii, kara Yaowae Adin ninomor kouankin nitin kariir iya saeya wi kimiirar nimbini, sauin wraisu namituwiyin siir hiriinan.

³⁵ Iya kara swoki iti, ta iya iikam whiekakim mi nu haimiihaimiyyim hinda tinda nwowim wi simiir nimbiyami.

³⁶ Inokiinokin kima hindara waikao. Mi inokiinokin kima nhwo Adi Komii siirimar kwisboinanae, siya kirie kimiir hauuwim. Mi ti diminin siya nimbiyami mi kima wi wadieyar nwoki mi kima wi Yaowae Adin ninomor kouanin wi siir whwonkam ida nokwowi.

³⁷ Mi inokiinokin Jisis siya iikamim simiirin Adi Komii siir omaka saiir hir nowamwarkaiyugin. Mi niyyaka siya pi mhiu whirin sima dapiyin Oliv pi siir nini whwonkaowi.

³⁸ Mi iikam whiekakim sima imuma nhingiyakwokikim Jisis siir yaiya saiir wakaeyim Adi Komii siir omaka saiir hir. Iriig.

22

Prismi biyan kamim mi kamim siyiu komii ninoknikini ikim, sima Jisis siir nimprio hainam tirkim.

(Mt 26:1-5; Mk 14:1-2; Jo 11:45-53)

¹ Mi iya wou nikwo aeiya dimin whirki kimbu karamae nwowiya bretin yis karamaeyin siira, sima saiirin Pasova dapikim saeya wi sapi nimbiyami.

² Mi prismi yaowae adim mi kamim siyiu komii ninoknikiniyyim, sima Jisis siir nisomaoni siyiuam hansirkim. Mi sima ini iikam imiirsi yididim. Mi sima ina boinim, krima Jisis siirin wi panina nisomaowi?

Judas siya Jisis siirin bidi yimbinin bi nwowi kamim simiir napwouwim.

(Mt 26:14-16; Mk 14:10-11)

³ Mi Setan siya Judas Iskariot, sima dapiyin, siir kwoin iir hurworwokaigin. Mi siya ti kam iuur nwiso Jisis siir kigna miriyyim simiir nwrkin.

⁴ Mi Judas siya prismi yaowae adim mi kamim Adi Komii siir omakam simiir kigriraowiyim, simaka ini boiniu. Siya hiriinan minam tirkin, Jisis siir nisomaoni siyiuin siirim hansirkin simiir in hauuim.

⁵ Mi sima ini maingimainga ywokiyim. Mi sima ina kitibmii boinim umir siir hauuwim.

⁶ Mi Judas siya simiir yai aiirin ini wadieya ywokiyin. Mi siya ina hansirin Jisis siirin simiir kinmauu itim. Mi siya minam naingwokin iikamim sima ti diminin siir kipi ninokninkin. Jisis siir kinmauu iti. Iriig.

Inkam nwisio Jisis siir kigna miriyo yaewouwa saiir naeyim sowa ini diriraerarkwokin

(Mt 26:17-25; Mk 14:12-21; Jo 13:21-30)

⁷ Iiya wou nikwoaeiya, dimin whirki kimbu karamae nwowiya, bretin yis karamaeyin ina yimbiyama. Mi ta iya sima sibsib yinisim iirin wi saiir nisomaowi, ta Pasova nae komiia saiir naeyam.

⁸ Mi Jisis siya Pita, Jon, sowiir yikropki mi siya sowiirin, ina boinmimauugiyin, kowa dam, krimiir naeyim wou nikwo aeyim, pasova, pi kowa tini diriraerarkwokin, krima naeyam.

⁹ Mi siirin ina yowarkii boinkiyin, kira panina naingwowi, krira pi papi diriraerar haigin kwokini?

¹⁰ Mi siya sowiirin ina boinmauugiyin, wakae! Kowa pi om komiia hiriir napninopkainami mi inkam nwirin op twokak haiyapni, siya kowiirin pi siyu hir napyiskaiwini mi kowa pi siir mhoiyar dam. Mi omaka siya mi apninopkainami, wo kowa pi saiir warar timi apninopkainam.

¹¹ Mi kowa pi ta omaka saiir adin siir tini boiniu, inkamin dimin taemin nowomwarkaiyuwiyin, siya hinina boinkikin, siir maeyaua huuyokiyokaiya, nae diriraerarana ini papi nwowa? Kara mi kariir mi kigna miriyyim kamim, krima nidwokai aeyam, ta Pasova aiir.

¹² Kowiirin wi siya nisiimauuwi, maeyau komiia huuyokiyokaiya koua nwowa pi saiir nisiimauuwi. Ta maeyaua hii mi ipii digworaekwo whiekakim nae min kowa diriraeraranim ini hirar nwokwokinim.

¹³ Mi sowa ha namo mi sowar kig, digworaekwo whiekakim, Jisis siyar boinkiyim hirar nwowi. Mi sowa yaewouni naeyim Pasova ina ini diriraerariuwo. Iriig.

Jisis siya bret mi op wain opa siir kigna miriyyim simiir hauugin

(Mt 26:26-30; Mk 14:22-26; 1Ko 11:23-25)

¹⁴ Mi iya ha nimbiyama Jisis siya, siir aposel kamim simaka yidwokai hiya saiir.

¹⁵ Mi siya simiirin ina boinin, kara kimaka ta yaewou komiia Pasova, saiirara gwomamair aenami. Kara wi kapi naowi.

¹⁶ Kara kimiirin yaimwovar boinkii, kara ta yaewou komiia Pasova kara wi yaeya yaewou swoki ikwonikripna

rani. Wi iya Adi Komii siya, siir iikam whiekakim simiir kigirkakana, wi saiir nadigiwi.

17 Mi Jisis siya mobisimin op wainkakın ira hai mi siya nhwo Adi Komii krimiir Wanin siiram ha kwisboinkiyin mi siya ina boin wadiekiyin, Adi Komii siirin mi mhoiia siya ina boinin, ha, ti hai, kima kimar ti onkwokwo kwiyaeyam.

18 Kara kimiirin pi hiniina boinkii, kara pi ta wain opa tariinanana pi saiir kwiyaee rani. Niingaka. Wi iya Adi Komii siya siir iikam whiekakim simiir kigirkakana wi saiirar nadigiwi.

19 Mi Jisis siya bretin ina mi haiyin mi siya ina mi kwisboinkiyin, Adi Komii siiram mi siirin ina boin wadiekiyin. Mi siya simiirin ha ninoop hauuwın mi ina boinkiyin, tariigina ya kariir kip aeya, kara kimiirin minam hauugin, kimiir kirie haiginuwam. Mi kima hiriinan tiri mi wi kariiram nwoki aingwokiym.

20 Mi sima ha nae digiyim mi siya op mobin iriipi hiriinana swoki tir. Mi siya simiir boinki, tiki mobin op wainkakın, ya kariir nhie aeya, ya nimbın win aeya. Kara kimiir whinkinsiis haiginuwam naingwokin.

21 Kima kaoki! Inkamin wir kariir napwouwanin, ini kanaka warar ninkin idwokaiyin ta hii aiirin.

22 Yaowae Adin ninomor kouanin wi sipi naowi, Adi Komii siya nimbina wi saiir hiriinanar tiri. Mi kara minsi naingwoyimiyoki, ti inkamin wir kariir napwouwin, siirin wi hindara nonkwobumbuninkin iuguskii.

23 Mi siya hiriinan boinkiyin mi kamim siir kigna miriiyim, sima ini sima, simar yinsrii ansriiyim, ti hiriinan siyiuin siirin wi nhinga diriraerari? friig.

Jisis siir kigna miriiyim sima yai minam ninkinwaomwarkii boinkim yipikin biyan inkamin

24 Kamim siir kigna miriiyim sima yai kwira saiir ninkinwaomwarkii boinkim. Sima boin, krimiir bii nwowan inkamin yipikin, ha?

25 Mi Jisis siya simiir boin, nu kigriraowiyim inkamim yim inig komiigak bidi yowim, iikamim simiir kigriraowamin. Mi sima ha naingwowi iikamim simiirin nomiiyau dapim.

26 Kima, kima kima hiriinan kipi tir. Niingaka. Inkamin kimiir bii nwowam tiri, siya inkamin i idao nwowiyin siir hiriinan dwo. Mi kimiir biyan inkamin siya miyan inkaman dwo.

27 Yipikin biyanin, ha? Mi tari ti inkamin hindara priiyidwo aeyin siya, iyie? Si rani mi tari inkamin nae diriraerariyin mi tari siya, aniya? Kimiir kwoinim ha naingwowi siyairgi niuwi, aniya? Niingaka. Yio inkamin nae naeyin, siya. Mi an kara ti

kimakar mi idwokai aeyin, ini iriipi miyan inkamar mi owin, kimiir kinsiis haiginiuwam.

²⁸ Iya dimin taeminim, kariir kinanankiuim, wim kima kanakar nwokim. Kima kariir bi haiburgim, kima ini kanakar yitnakukripkaiyim.

²⁹ Mi iya Adi Komii siya digworaekwo whiekakim, simiir kigirkakana ya kariir bidi hauugiya. Mi iriipi hariinan kara kimiir bidi mi hauugiyin.

³⁰ Mi kariir iya digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana kima wi kanakar nidwo ae kwiyaei, kariir hi aiirarar. Mi kima wi ipiia, inkam komiiyim nu kigriraowiyim simiira wi sair nidwokaii. Mi kima wi Isrel simiir isid iur whiso wi simiir yai hidan inkam nwowi. Iriig.

*Pita siya digiumii Jisis siir haimriiyugin
(Mt 26:31-35; Mk 14:27-31; Jo 13:36-38)*

³¹ Mi Jisis siya Saimon Pita siir boinki, saimon, saimon! Wakae! Adi Komii siya wadie bidi yokiyin Setan siirin, kimiir kinankiuwam. Mi siya kimiirin wi widim sin ninibrombropiyim, wi hariinan ninibrombropi, witnidim yim sima mi kasim yim sima.

³² Mi kara nhwo Adi Komii siiram bidi kwisboinin kiriiram. Mi kiriir naingwo tibiya wi digi rani. Mi mhoiya kiriir kwoinin kisina haigii mi wi kariirim nwoki itim. Mi kira wi kiriir nomiiyauim. Simiir nwoki whindiriraerim.

³³ Mi Pita siya siir boinki, Biyan Inkam Komii, kara maeyaua huuyokiyokaiya kinaka nikin hugripkikikaiyim nidid rani mi kara wi kinakar mi aowi.

³⁴ Mi Jisis siya ina boinkiyin, Pita, kara kiriirin pi hinina boinkii, panao niyaka iuumin pi nik karama niki owi mi kira kariir inig iirin, idip idipin wi kwoima miisaei, hinin, kara Jisis siir bi ninokninkinkin. Iriig.

Umir miya mi nib mi kamku ikin simiir yaiga

³⁵ Mi Jisis siya kamim siir kigna mriiyim simiir srii, biya kara nikropkiya kimiir mi kima umir miya mi nib min, kamku min bidi hainamim, aniya? Mi yim sima ina boinim. Niingaka, niingakinga.

³⁶ Mi mhoiya Jisis siya simiirin hinina boinki mi tariinanin inkamin umir miya mi nib minkaki niuwi, yim simiir warar timi inkin hainam. Mi inkamin kamku karamki niuwi, yio wi siir yuis aiirar timi hainam, inkam nhrkim sim sainim mi yio siya, wi siir kamku iir nwoki sainim.

³⁷ Dimusi rani, Yokwo Komii saeya hinina boinkika, sima siirin wi iki inkam biyeyim wi simiir in hauugii. Kara kimiirin pi hinina boini, tiki diminin kariirin wa nibiyami.

Kaimwoka, tiki yaiyim Yokwo Komii saeya boinkiyim, tariinanin tisi bidi yimbiniyim.

³⁸ Mi kamim siir kigna miriyyim sima boin, inkamin nowom-warkaiyuwiyin, kira kigii! Krima kamkiuwo whisa nwowi, tirin. Mi siya simiir boinki, hindara daingwo owougi, kima kariir yai aiir ninokninkin tani. Iriig.

*Jisis siya nhwo mhiu Oliv hir kwisboinkin
(Mt 26:36-46; Mk 14:32-42)*

³⁹ Mi Jisis siya ha namin mi siya mhiu Oliv hiriir yam, nugak siya niki tiryakwokin saiir hiriinan. Mi kamim siir kigna miriyyim sima siir mhoiyar yam.

⁴⁰ Mi siya ha nimbiamin ta maeyau aiir mi siya simiir boin, wim kima nhwo tir kwisboin, Adi Komii siiram. Mi ti diminin wi kimiiram pi kinankiuwisi.

⁴¹ Mi siya simiirin ha haiburgigin mi yio siya arurig sa ini owiu. Siiya Inkamki kabitkiya mi arurig ha namikaiyuwiya saiir hiriinan. Mi siya Adi Komii siiram ogmwo hir ini hiiuu, nhwo siiram kwisboinim.

⁴² Mi siya ina boinkiyin, Adi Komii, diminin kira tirimar naingwowi, ti dimin biyeyim, ti kariir nipiyaokiiyim, simiir swoki haiyam tiri, yio kiriirar kwoinkin. Kira kariir kwoin iir kipi nwo. Niingaki, niingakiinga. Kira kariir kwoin iirar dwo.

⁴³ Mi Adi Komii siir paekwosimin ha nitin siiram, siya yauni kinsiis haiginuni.

⁴⁴ Jisis siya hik prasae bi haigin mi siya nhwo ina kwisboinin. Mi siir puaa bidu ini wara yanka ninitkiya. Mi ta biduwa ini nhienan nua hiriir yaokiinainama.

⁴⁵ Mi siya nhwo ha kwisboin digiyin mi siya ina swoki insiin apnamin kamim siir kigna miriyyim simiiram. Mi siyar kigam sima nhwo hirar whini. Ta hika ini komii yowa mi sima nhwo asi whinamkim.

⁴⁶ Mi siya simiir boin, kima nhwo dimuam grinkin whini, ha? Kima dinsiin idwoki mi nhwo kwisboin yi miyyik rani, Setan siya kimiiram kinankiuim. Iriig.

*Judas siya Jisis siir sau omomin siir in hauugi
(Mt 26:47-56; Mk 14:43-50; Jo 18:3-11)*

⁴⁷ Mi Jisis siya ha niki boinaiyin mi iikam isid komiyyin ina yitin siirim. Mi inkamin sima dapiyin Judas, ti kam iuur nwiso Jisis siir kigna miriyyim simiir nwiirkin. Simiir biyyin siya nwo-nanikin. Siya siir kingiin minam namkin siir nankabmamair boinim. Yio simiir ad wanmi siyugin.

⁴⁸ Mi Jisis siya siir boinki, Judas, kira Yaowae Adin ninomor kouanki nitin siir dimusi napirimdini mi ti hiriinan siyiu kira siirin wi sau omomin siir in asi hauugii, aniya?

49 Mi kamim Jisis siir kigna miriyyim sima ti diminin nimbiamin siir kigim mi sima ina boinim, Biyan Inkam Komii, kira hinina naingwowi, krma siirin kamkiuni ti hampimpit, aniya?

50 Mi simiir nwirin, prismi biyan inkamin siir mi miriyyin inkamin, siir inigan wina siya haingrip itkiigi.

51 Mi Jisis siya hiriinan kigiyin mi siya boin, ti hiriinan siyyuin kira ti itkiigi. Mi Jisis siir ina siir win aiir ha nonkwokiyin mi ini wadieyar swoki okiya.

52 Mi mhoiyya Jisis siya prismi yaowae adin mi kamim omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir bi nwowiyim mi kamim siyyu komii ninokninkini ikim, kima siir nonkworinuwam nitkim, kima wara kamkiu dan minim hainaniyyim, pi hiyan inkamin saika nintowwi, aniya?

53 Inokninokin, kara kimakar nwokin Adi Komii siir inig hainaniya omaka saiir mi kima kariirin, hir bi nonkwokin. Mi ta kimiir ii aeya Setan siya kariir nikwowaisiyyana. Iriig.

Pita siya boin kara Jisis siir bi ninokninkinkin

(Mt 26:57-58,69-75; Mk 14:53-54,66-72; Jo 18:12-18,25-27)

54 Mi siya ha boin digiyin mi sima siirin ina yonkworimdinu inkikwona apnamin. Mi sima siirin prismi yaowae adin siir omaka hiriir hainam. Mi Pita siya simiir mhoiyyar yapriawam.

55 Mi sima paeya hira omaka aiir huyokiyokaiya saiir yainau hir yangin oni. Mi Pita siya ini simaka warar mini oniyuwun.

56 Mi miyyan wig ira saeya Pita siir kiga, siya pae hir nwoniyin mi saeya boin, ti inkamin Jisis saikar nwokin.

57 Mi Pita siya ina boinin. Nungaka. Wig! Kara Jisis siir bi ninokninkinkin.

58 Mi mhoiyya inkam nwirin ina swoki boiniyyin, ni kira ti isidin siir inkam nwirkin. Mi Pita siya ina boinkiyin, nhinga boinkin! Ankara wara rani.

59 Mi mhoiyya bi kwamhiimhiigin, inkam nwirin, ha swoki kwitin, igao yai siya ini boini, kaimwokunga, ti inkamin siir inkam nwir ieyairgin. Mi siya nu Galili hiran inkamkin.

60 Mi Pita siya ina boinkiyin, nhinga boinkin! Nungaka. Kara wara diminin kira boinin siir bi ninokninkinkin. Mi siya hiriinanar niki boinin mi iuumin ina yikiyin.

61 Mi Biyan Inkam Komiiyin ini Pita siirar haiyug okwo kaokiyin. Mi Pita siya, ta yaiya biya Jisis siya niki boina siir, saiir swoki aingwokiyin, tapa niyyaka, iuumin pi niki ik karam nwowi mi kira kariir inig iirin idip idipin wi kwoima miisasaai, kara Jisis siir bi ninokninkinkin.

⁶² Mi Pita siya idowiiya ha napniyamın mi siir noua hir yani iyop bwaemaiyu. Iriig.

Sima Jisis siir yipimpar mi yaebu siir yiewaiyu
(Mt 26:67-68; Mk 14:65)

⁶³ Mi inkamın Jisis siir kigriraowın siya siir yigbumbu mi siirın ina mi ipimparın.

⁶⁴ Mi sima siir whwonkamın, yuisni kikogropikou. Mi siirın ina sriiyın, kira profet inkamnanki niuwi mi kira krimiir boınki, kiriirın nhinga tiowi, ha?

⁶⁵ Mi sima siirın yai bibiyie nhirim simiir warar yınkin igbumbu. Iriig.

Sima Jisis siirın kaunselmiyam yikiunam
(Mt 26:59-66; Mk 14:55-64; Jo 18:19-24)

⁶⁶ Mi mhoiia bieiın ha nimbi idniyakwokın mi Isrelmi biyan inkam komii komiiyim mi prismi yaowae ad ikim mi kamim siyu komii ninokninkiniyim, sima iripar yamwoni kaunsel simiir omaka aiirarar. Mi sima Jisis siirın simiiram yikiunam.

⁶⁷ Mi sima boın, kira krimiir boınki, kira Kraiskın, iyie? Kira Kraisk rani, aniya? Mi siya simiir boınki, kara kimiirın pi hınina boınkii, pi kara kimiir mi boini mi wim kima pi kariir yai aiir mi aingwo tibmii rani. Nıngaka.

⁶⁸ Mi kara, kimiiramın pi dimınam srii mi wim kima pi kariir wakae boın tani.

⁶⁹ Mi tariinanın mi mhoiia iriipi hiriinan, kara Yaowae Adın, ninomor kouanın, wi Adi Komiiyın, kirie komiikakın, siir iikam whiekakım, simiir kigirkakana wi siir ina niga sair inigmiiya nidwowi.

⁷⁰ Mi sima boın, ana, kira Adi Komii siir yınisimkin? Ihi. Yio ina yowarkii boının, wasi kimar bidi boınki iskiyın. Karargin.

⁷¹ Mi sima ina boınım, krıma yaeya yai kwiram dimusi swoki hansrani? Krıma whiekakarın, yaiyim siya boınkiyim bidi wakaekiyım. Iriig.

23

Sima Jisis siirın inkam komii Pailat siir whwonkam ida boın wokyopnatkaikikim

(Mt 27:1-2,11-14; Mk 15:1-5; Jo 18:28-38)

¹ Sima Jisis siir yai wakae digiyım mi sima whiekakar nhıinki mi Jisis siirın ina yikiunamın inkam komii Pailat Romanın siirım.

² Mi siirın hanıngın boınuriyu bwakainam, inkam komii Pailat saika mi sima ina boınım, krıma ti inkamın siir bidi kigim siya Isrel krimiir isidim simiir siyu imiir bidi haıprıd haıginıuwın. Mi krimiirın siya mi boınkin takis umırim inkam

komiiyin om komii Romanin siir hauusiyin. Mi siya hinina mi boinkin mi Mesaia Kraisin karargin mi nu kigriraowan inkam komiiyin iriipi karargin.

³ Mi Pailat siya Jisis siir srii, kira Juda ikamim simiir nu kigriraowan inkam komiikin, aniya? Mi siya Pailat siir yai aiirin ina yowarkii boinin, kirar bidi boinki iskiyin.

⁴ Mi Pailat siya ha haiyug kaowin pris simiir biyan kamim mi ikam ikim simiir boinki, kara ti inkam iirin dimin whir bi hidiyiskaikin siya dimin whir bi tirbukin.

⁵ Mi sima ini komiia kauwok boinkiyim mi siya ta yai aiirin siyar boinkin ikam whiekakim nu Judianim simiir boinmimauuwun mi sima ina yanaakiyim. Mi siya ti hiriinan siyiuin nu Galili hiranki diriraerar yokiyokiniyin mi tisi tirar namwoniyin. Iriig.

Sima Jisis siirin inkam komii Herot siir whwonkam ida boinwokyopnatkaigikim

⁶ Mi Pailat siya hiriinan yai aiir wakaekiyin mi siya simiirin ina sriigiyin mi ti inkamin siya nu Galili hiran inkamkin, aniya? Mi sima ina boinim ihi siya nu Galiliyan inkamkin.

⁷ Mi iya sima hiriinan boinim Jisisin nu haimeiyin Herot siya kigriraowiyin mi siir hirankin mi siya siirin Herot siirim asi nikropkikin. Mi ta ii aiirin Herot siya om komii Jerusalem hirar mi okin.

⁸ Mi Herot siya Jisis siir kigin mi siya ini maigimaigra ywowin. Siya siir yai imiir wakaekin mi ii haruwa rani, siya naingwokwonanaeyin Jisis siir kigamin. Mi siya minam kaokin Jisis siya dimin kirie komii whir diriraerarim siir whwonkam idan, biya ikamki kig karamae nwowim simiir.

⁹ Mi Herot siya Jisis siiramun yai kasa bi kinwamwarkii sriinanaekin. Mi Jisis siya siir yaiisim kwir bi swoki waka boinkin.

¹⁰ Mi pris simiir biyan kamim mi kamim siyiu komii ninokninkini ikim sima Jisis siir kingiin hirar yamkwoni mi sima siirin ina boin huriyiu kripkaiyim.

¹¹ Mi sair mhoiia Herot siya mi siir sauan kamim sima Jisis siir yikbumbu. Mi siirin siyiu miyik bi tirkim mi sima yiuis win kibiya kwira hai mi sima ta yiuisa siir kaihaiginiyu mi sima siirin ina swoki ikropkiyin Pailat siirimar.

¹² Biya Herot sowa Pailat io sowa sowa ninwo anwowiko. Mi ta ii aiirarin sowa io bi nwoko ina yimboino. Dimusi rani, Pailat siya Jisis siirin Herot siirim nikropkikin. Iriig.

Pailat siya Jisis siirim boinkin paeyin hiiniya niriio ninkinin siir nirinuim

(Mt 27:15-26; Mk 15:6-15; Jo 18:39-19:16)

13 Mi Pailat siya ina yikiunan prismi yaowae adim mi kamim Isrel simiir bi nwowi ikim mi iikam ima simiirar yikiuna. Mi sima maeyau kwiruwar hangiriyu omimir.

14 Mi siya simiirin ina boinin, ti inkamin kariiram kima nikunaniyin mi kima siirin hinina boin, siya iikam whiekakim simiir siyu imiir bidi haiprid haiginiuwun. Mi kara siirin kimiir whwonkam ida bidi sriiyin. Mi kima wakae, ti digworaekwowim kima boin huriyu natkaikiyam tirim siir, kara siirin simiir bi hidiyiskaikin. Siya dimin whir bi swoki turbukin.

15 Herot siya iriipi hiriinan. Mi siya ini krimiiramar swoki ikropkiyin. Wakae, ti inkamin siya dimin whir bi turbukin mi krima siirin wa nisomao rani. Ningaka.

16 Mi kara pi kariir kam nhirim simiir nikropki siirin idgiuni nipimparim mi kara siirin pa swoki iuguski.

17 Mi simiir siyiuin hinin kin, simiir yaiwou Pasova whiekakim Pailat siya inkamin pi nwira nikrop apniki maeyauwa mi biyie miriia huyokiyokaiya sair hirankin.

18 Mi iikam whiekakim, sima hinina kauwok boinki komiyar ti inkamin Jisis, siirin disomaoki mi Barabas siirin duguski krimiiram.

19 (Biya yai kwira Barabas siya niniika om komi hir biyan kamim omom omom kigriraowiyim simarkar mi siya inkam nisomaokin mi sima siirin maeyauwa mi biyie miriia huyokiyokaiya sair asi nikrop apninopkaikikin.)

20 Mi Pailat siya simiirin yai ina swoki boinin. Siya Jisis siir duguskiyam naingwokin.

21 Mi iikamim sima ini komiia kauwok boinkiyim, siirin paeyin hiiniya nirio ninkin siir dirinugi! Siirin paeyin hiiniya nirio ninkin siir dirinugi!

22 Mi Pailat siya kwoimaka simiirin ina swoki boinkiyin, dimusika? Ti inkamin siya dimu turbukin? Kara siirin dimin whir bi hidiyiskaikin mi krima siirin pi kariir kam nhirim simiiram nikropki sima pi nipimparim mi siirin pa swoki iuguski.

23 Mi sima ina kauwok boinaeyim, siya Jisis siirin pae hiiniya nirio ninkin siir nirinum. Mi ti yayim sima kauwok boinim Pailat siir yaiya airin ini sima ikwowaisigiyim.

24 Mi Pailat siya ini simiir yai ailar wakaeyoknan.

25 Mi iikamim sima ti inkamin yai niniyin biyan kamim omom omom kigriraowiyim simaka mi inkam nisomaowin siirim kauwok boin siir swoki ikrop apnikiyim simiiram mi Pailat siya siirin ina yuguskiyin. Mi siya simiir yai ailar wakaeyokna mi siya Jisis siirin ina hauugiyin sauan kamim simiir in mi sima siir wa nwoki isomaowim.

*Sima siirin paeyin hiiniya niriio ninkinin siir yirinugi
(Mt 27:32-44; Mk 15:21-32; Jo 19:17-27)*

26 Mi om komii Rom hirin sauan kamim sima Jisis siirin ina yikiunamim mi sima inkamin nwira yapyiskai, Saimonin om komii Sairiniyanin siir. Mi siya om komiia hiriir napninopkainamim nitkin mi sima siir yankabrinu mi ti paeya hiiniya niriio ninkinin siir yikmwon itiyiskai mi siya ini Jisis siir mhoiia yitiyiskai apamin.

27 Mi iikam kasa rani, siir mhoiia napnamim mi wig kasa rani, Jisis siiram ninou mwamwanamim.

28 Mi Jisis siya ina haiyug boinkiyin, kima ti om komii Jerusaleman wigim, kima kariirim kipi nou. Kima kimasiyar douna mi kimiir yinisisim imiirsi warar.

29 Wakae, mhoiia igwira nimbiamim mi iikamim sima wi hiniina boini,

wigim yinisisim naokaina karamae nwowim, yinisisim imiirin nwoii haigiyu imiyyae karamae nwowim, sima ha maingimainga.

30 Mi ta iya sima wi iki mhu komii mi mhuisisimim simiir boinki, kima krimiir idwo wini pamkirinuni!

31 Mi om komii Rom hirar iikamim sima siyiu biyie kariir tiri, kara inkamin dimin biyie tir karamae nwowin mi mhoiia sima tari simiirin siyiu biyie komii warar ninkin tiri, kamim dimin biyekakim. Mi sima wa digiuguski.

32 Mi kamim yaii niniyim sima inkam nwiswo sowiir warar yinkin ikiunam, sowa siyiu biyie diriraerarko. Mi sima sowiirin Jisis saika ninkin isomaowam naingwokim.

33 Mi sima maeyau kwira saiir yimbiam, ta maeyauwa saiir inigin mwokiuka. Mi ta maeyauwa sima Jisis siirin hir nirinugim paeyin hiiniya niriio ninkinin siir. Mi sima ti inkam biyie nwiswo sowiir warar yinkin irinugi mi nwirin Jisis siir iniga mi nwirin yaioyaeya.

34 Jisis siya ina boinin, Adi Komii, kira simiir dimin biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigi. Sima ninokninkin tani ti diminin sima tir iirin. Mi sauan kamim sima satu ina gwowim siir yuis airim mi inkamin pi kaigrinuwi mi ta yuisa pi siya haii.

35 Mi iikamim sima ini hirar yokwowim mi ina kaowim. Mi biyan kamim nu Judianim sima siirin hiniina yigbumbu, siya iikam nhirim simiirarar whindiriraerarkin. Mi Kraiis kingi nuwi siirin Adi Komii siya nimbingi mi siya, sisiyar whin diriraerarna.

36 Mi kamim sauanim yim iriipa hiriinan kingiin ha mi itim siir mi igbumbu. Mi sima op waina kwoin kausriiya siir yaka hauu.

37 Mi sima ina boinkiyim, kira Juda simiir nu kigiraowan inkam komiiki nuwi mi pi kinakinar whindiriraerarna.

38 Mi siir mwo koua nwowa yaiya, hiniina winboinka. Ti inkamin Juda simiir nu kigriraowan inkam komiikin.

39 Mi ti inkam biyie nwiswo Jisis saika ninkin irimdinuwo mi nwirin Jisis siir yigbumbu. Kira Mesaia Kraiskin, aniya? Mi kira kinakinar diriraerarna mi pi kririir warar mi whindiriraerar.

40 Mi nwirin siya ta hiriinan yai aiir wakaekiyin mi io siir yo mi krira ta siir hiriinan hik aiir haii mi kira Adi Komii siirsi nidid rani, ha?

41 Sima kririir nisomaowi siyu biyie krira tirin siirsi, sima siyu miyik iirar mi tiri. Mi ti inkamin siya dimin whir bi tirbugin, siya wi whisariiyar naowi.

42 Mi siya ina boinin, Jisis mhoiia kira kiriir nu kigriraowan inkam komii nimbiyami mi kira kariirin wi timi naingwo.

43 Mi Jisis siya siirin ina boinin, kara kiriirin yaimwowa boini, kira panaoin pi kanakar nwowi ninomor kou hir. Om miyikin iikam miyikim omwai sim waiya yokiyokiyin siir. Iriig.

Jisis siya naonamaeya

(Mt 27:45-56; Mk 15:33-41; Jo 19:28-30)

44 Mi iya hiriir tiriir nabie bopwo nwowa. Mi hinda tinda iya ina kakauu iuguskiya mi ti nu whirkakin ini niya ywokiyin. Mi bieyin nad nworibin ii kwoim hiniin mi iya ina swoki pirkinkiriba.

45 Mi iya niya niki owa ta yuis komiia omaka komiia Adi Komii siira maeyauwa huyokiyokikaiya dimin whirki kimbu karame nwowa siir nitomanouwa ini bopwoniya yinwhitamkiya mi mirkwisa yimbiam. Mi ti siyiuin Adi Komii siya krimiir nisiimauugikin. Mi krima nhwo siirim kwisboini siyugak bidi yamwowuin.

46 Mi dimin taeminim nimbiyam digiyim. Mi Jisis siya ini komiia kauwok boinkiyin, Adi Komii, krimiir Wanin kariir inigin yokiyokiyin pi kiriir in hauugigi. Siya hiriinan boinkiyin mi siya ina yaonamin.

47 Mi sauan kamim simiir biyan inkamin siya ti dimin iir kigiyin mi siya ini Adi Komii siir inig iirar hainankiyin, siya ina boinin, ihi, kaimwoki kaimwokinga, ti inkamin siya inkam miyiki miyikin.

48 Mi iikam whiekakim sima siir kaowam nitim mi sima ti digworaekwowim nimbiyamim simiir kigiyim mi sima ini simiir ingas imiirar pikrimgribgiyim mi ina swoki amim simiir omaka.

49 Mi Jisis siir nomiyau whiekakim, siir sibgu ninoknankinim mi wigim nu Galiliyanim biya Jisis siirim nitim, sima aruriga ywokwo mi sima ina kigmimikim ti digworaekwowim nimbiyamim. Iriig.

*Mi sima Jisis siir piuis biyieya siyienowin siir ini kikaigik
(Mt 27:57-61; Mk 15:42-47; Jo 10:38-42)*

⁵⁰ Mi inkam nwirin hiran nwokin, siir inigin Josepkin. Siya wadieki wadiekin, siya Juda kaunsel inkamkin.

⁵¹ Mi iki kaunsel kam nhirim omisim kigirraowiyim simiir kwoin aka bi nwokin, ti diminim sima Jisis siir tiram minim. Siya om Arimatia nu Judia hiran inkamkin. Yio siya iya Adi Komii siir digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana saiiram nwowikin.

⁵² Mi ti inkamin siya ina yamin inkam komii Pailat siir omaka mi ina sriiyin, siya Jisis siir piuis nhinga saiir hainamin mi siya ini wadieya ywokiyan.

⁵³ Mi Jisis siir piuis biyieya siya saiir hiunis haiyin, pae hiiniya nirioninkin siir hirankin. Mi yuis whisiinana saiir higriniu mi siya siir piuis biyie aiirin siyano whirin siir kikaigik. Mi ti ieyin sima siya komiia saiir nopkikaikin. Mi biya sima ti ie iirin inkam nwir bi kikai miminkin.

⁵⁴ Taka iya Fraideka sima Juda simiir ii komiia Sabat piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya saiir nae digworaekwo imiir diriraerar haiginkim saeya wi sapi nimbiyami.

⁵⁵ Mi wigim nu Galili hiranki nitim Jisis saika mi sima Josep siir mhoiyar yam. Mi sima ti ie iir warar kigmimik. Mi sima Josep siir warar nankin kaokim siya Jisis siir piuis biyieya wi panina namisi diriraerar haigi.

⁵⁶ Mi sima ha kig digikim mi sima ina swoki amim simiir yapa yapa omaka. Mi sima wa minim mi digworaekwo miyik miyikim piui miyik whakiyim ina diriraerar haiginim. Jisis siir piuis biyieya saiir naokinim, pi whiisi mi simiir ii komiia Sabat nikiuwiya sima piu siiskuwak, siyu komii siya boina mi saiir hiriinan. Iriig.

24

*Jisisin ieyankin bidi yinsiin idwowin
(Mt 28:1-10; Mk 16:1-8; Jo 20:1-10)*

¹ Mi wik kwira saiir biyan iya Sande sima nugak imumar yamyakwok sima maeyauwa Jisis siir haingikaiya saiir hiriir yam. Sima wain piui miyik whakiyin siir hainam, biya sima niki diriraerar haiginin mi sima ina hainamin. Mi sima Jisis siir piu aiir naokinim tirkim.

² Sima ta siya aiir kig, sima niki warkikua, saiirin sima bidi warakpitkikiya.

³ Mi sima ha napninopkai namim mi sima ninomor kouan, Biyan Inkam Komiiyin Jisis siir piuis biyie aiir bi kigim.

⁴ Sîma ina yangwoyîmiyokim mi sîma inkam nwîso sowiir kig sîmiir kingiin hirar nokwowi sowiir yîuîso hindara kîgnîniyaei.

⁵ Mi ti wigim sîma sîma nîdid prasae bi kîkînkîm. Mi sîma ogmwo nîmwowîm nua hirîir kaiyîrou nam mi sîmiir whwonkamîm ini nua hirîir kaowîm. Mi ti inkam nwîso sîmiir boin, kîma inkamîn omwai waiyokiyokîiyin sîram dimusi hansîri ta maeyauwa inkam haingikaiya, inkam wîrniya saiir, ha?

⁶ Siya tapair nwo rani. Bidi yînsiin idwo namîn! Kîma yaiya bîiya siya kîmiir boinmauwa saiir ti swoki aingwowarkaigi, ii siya nu Galili hirar niki owîn.

⁷ Siya kîmiirîn hinîna boinmîmauugin, sîma Yaowae Adin nînomor kouanîn kariirîn wî iikamîm dimîn biyiekakîm sîmiir hauuwi mi siirîn wî paeyîn hiîniya nîrîonînkîn saika sîma nînkîn irîmdînu inankîi. Mi ii kwoîmaka kara wa swoki insiin idwowi!

⁸ Sowa hirîinan boino mi ti wigim sîma ina yangwowarkaigiyîm ta yaiya bîiya Jîsis siya boina saiir

⁹ mi sîma ta maeyauwa inkam haingikaiya saiir haiburgik mi ina swoki amîn. Mi sîma kam iuur nwîrîm siir mîi kîgna mîriiyîm sîmiir ini boinmauuu mi kam nhîrîm sîmiir warar, ti digworaekwo whiekakîm sîma kîgîm sîmiir.

¹⁰ Mi Maria om Makdalanaka mi Joana mi Maria Jemsni yopii aka, sîmar nwokîm mi wig nhîrîm sîmakar nînkîn okîm sîma ti yaiyîm aposel kamîm sîmiir boinmîmauuu.

¹¹ Mi ti aposel kamîm sîmiir kwoinîm ha naingwokîm ti wigim sîma nîksîsaei mi sîmiir yai aiir bi naingwo tîbmiigîm.

¹² Mi Pita siya ha nînsiinîn mi maeyauwa inkam haingikaiya saiir hirîir iwîtnam mi siya ti ie iir ini waisi kaowîu mi yîuis imîirara kig sîma sîma nwokai. Mi siya omaka hirîir swoki am mi ini ti dimîn iir ini aingwoyîmiyokîuîn. Iriig.

Inkam nwîso Jîsis siirîn siyîuîn omîsîm Emeasa namîyîn siir hir kîg

(Mk 16:12-13)

¹³ Mi ta ii aiirarîn inkam nwîso sîmiirairgo, sowa omîsîm whîrîn sîma dapiyîn Emeasa siir hirîir napnamko. Ti omîn siya om komîi Jerusalem siir aru ywowîn. Mi ini omîsîm Emeas hirar yamwowîuîn, siir prieyîn kilomita iuur kwîrkîm.

¹⁴ Sowa ha napnamo mi sowa digworaekwo whiekakîm ti ii imîir nîmbiyamîm sîmiir yapboinaiyam.

¹⁵ Mi sowa ha napboinaiyamo mi ini sowa sowa yînsrii ansriiyamo mi Jîsis siya ina yîmbiyamîn sowiir kingiin hirîn mi ini sowaka yapamîn.

16 Mi sowiir nhwowo dimin whirki bi kimirkaigo mi sowa ha bi ninokninkinko, siya Jisiskin.

17 Mi Jisis siya sowiir boin, kowa dimu nouapboinaiyami, ha? Siya hiriinan boinin mi sowa ha nokwowo mi sowiir mhi kwoinino ini hikakar ywowo mi sowiir whwonkamo miyik bi nwoko.

18 Mi inkam nwirin, siir inigin Kliopaskin siya siir yai aka hiniian yowarkii boin mi iikamim omom omomiyim Jerusalem hirarar bidi yamwomimiriim. Mi tari kinakinargin ti diminin Jerusalem hir nimbiyamim siir ninokninkin karamae nwowin, aniya?

19 Siya hiriinan boinkiyin mi Jisis siya sowiir srii, dimukin, ha? Mi sowa siirin hiniina boin, ti diminin Jisisin om Nasaretanin siir nimbiyamkin. Siya profet inkamkin mi siya mi miyik miyik komii komiiyim mi yai miyik miyik komii komii ikim Adi Komii siir whwonkam ida mi iikamim simiir whwonkam ida miriikin.

20 Mi prismi bii nwowi kamim mi kaunselmi biyan kam ikim, sima hauugim Jisis siirin sauan kamim simiir in, sima nisomaowim, paeyin hiniya nironinkinin siir ninkin irinuwim.

21 Krira biya hiniina naingwo tibmiigo, ti inkamin siya Isrelmi iikamim simiir whinkinsis haiginuwiyin. Ihi, mi yai kwira hiniinga. Ti digworaekwo ima nimbiyama, ii kwoimim bidi yamkiyim digworaekwo whiekak nhirim simaka nimbiyamkin.

22 Mi tapa wig nhirim krimiir isid iirin sima nini boinananikim krimiirin. Sima nugak imumar namiyakwokim maeyauwa inkam haingikaiya saiir.

23 Mi sima Jisis siir piuis biyie aair bi kigim. Nungaka. Mi sima ina swoki haiyug apnamim mi sima hiniina ini boiniu, krima paekwosim nwisu sowiirin nhwonan whin kignanikim sima hiniina boinkikim, Jisis siya ini omwaiyar swoki waiyain.

24 Sima ha boin digiyim mi krimiir kam nhirim sima ha namim maeyauwa inkam hainkikaiya saiir mi sima digworaekwowim wig ima boinim simiir hiriinanar swoki kigu. Mi yim sima Jisis siir bi kigim.

25 Mi Jisis siya io sowiir ywoki, kowa kwoin karamaeko! Kowiir mhi kwoinim ini hiinsima ywowaowim profetkim boiniyim yai whiekakim simiiram naingwo tibmiiyim.

26 Pi panina tiri, ha? Mi kowa tari bi ninokninkinko, Mesaia Kraisin Adi Komii siya nimbini siya wi hik kimpipisu prasae hai rani, biyin mi siya mhoiyya wi Adi Komii siir hiranki hai inig komiiyin, aniya?

27 Mi Jisis siya Moses siir yayim simiirar kwaboinbwakainam mi profet whiekakim simiir ima mi

siya sowiir boinmimauu. Mi siya Yokwo komii saeya boinim yayim siir, simiir boinmimauu.

28 Mi sima ti omin sowa namim tirin siir kingiin hir yimbiyam. Mi Jisis siya hiriinan tirin mi siya ina yap-sasaeyamin.

29 Mi sowa siir yikidu mi ina boino, kira kriraka tirar dwo. Bieyin bidi yikiyamkiyin mi iya pi sapi kakauui. Mi siya ina yapninopkainamin mi ini sowakar ywowin.

30 Mhoiia sima naeyim tirim mi Jisis siya sowakar yidwo. Mi siya bretin ha haiyin mi ina boin wadiekiyin Adi Komii siir mi haimiihaimiyo sowiir yinop hauu.

31 Siya hiriinan tirin mi sowiir nhwowo ini biimi siya kinkiyo mi sowa siirin ina yinokninkinkiyo. Mi siya hir bi swoki omiminkin ina kwakigugugiyin, sowa siir bi swoki kigmiminkiko.

32 Mi sowa boin, krira siyiu hirar niki apniyo mi kririirin yayim siyar niki apboinmamaunikin mi Yokwo Komii saier yaimwowim simiirar boinmimauugin, kririirin. Kaimwoka ta ii aiiaran kririir mhi kwoinim maingimainga bidiyar ywowo!

33 Sowa hiriinan boinaio mi bi kimiminkiko, sowa ta ii aiiarar swoki insiin haiyug apnamo om komii Jerusalem hiriirin. Mi sowa ti Jisis siir kam iur nwirim simiir ini kigi mi nomiiyau nhir ikim, sima maeyau kwiruwa haingiriyu owi.

34 Mi sima sowiir boin, kaimwoki kaimwokinga, Yaowae Adin ninomor kouanin bidi swoki insiin idwowin. Saimon siya bidi kigin siirin.

35 Mi sowa ina mi boino, digworaekwo whiekakim sowiir nimbiyamo siyiu hir. Mi sowa boin, siya bret iir ninopkin mi krira siirin ha kigninokninkinkikin. Iriig.

*Kamim siir kigna miriyim sima Jisis siir bidi kigim
(Mt 28:16-20; Mk 16:14-18; Jo 20:19-23; Ap 1:6-8)*

36 Sima ta yai aiiarar niki idwokai boinaiyim mi Jisis siya biri kimiminkikin simiir bopwoniya hirar yamikwoiu. Mi siya simiir boinki, naingwobumbua kimakar dwo.

37 Mi sima ini hindara yanaakiyim mi ini nididkakar ywonamim. Simiir kwoinim ha naingwokim sima aknain kwir kigi.

38 Mi siya simiir boin, kima dimusi nanaai, ha? Mi kimiir kwoinim hinina dimusi sibnaingwoyokiyokiyami, ha?

39 Kariir iga ina owiir kigi. Karaigin ti nokwowin, kimiir inim kariir donkwo mipa kig. Aknaina saeya kipkak kiugak rani, ta kima kiga kariirin saier hiriinan. Niingaka.

40 Siya hiriinan boinin mi siya siir iga inwo simiir yiisiimauu.

41 Mi siima ini maingimainga ywowim mi siima bi niki aingwo tibmiigim. Mi siima ina yinaingwoyimiyo kim. Mi siya simiir sriigi mi kima tari nae nhirkakim tapairin, nwo rani, aniya?

42 Mi siima anasu haimiyyin siima nanagin siir hauu.

43 Mi siya ha haiyin mi ini simar kigwo aeiyin siirin.

44 Mi siya ha nae digiyin mi siya simiir boin, biya kara kimaka niki owin, kara kimiir bidi boinmauwun. Digworaekwo whiekakim biya kariir winboinim, Mosesni siyiu komiyyin yokwoni siima winin mi profetmi yokwo aka mi yokwo Sam siima ti digworaekwo whiekakim siima wi hiriyyar nimbiyam digi.

45 Mi Adi Komii siir yai imiirin siyar nanaakninkii haiginugikin iikam imiirin ta omaka aair nwowim.

46 Mi siya simiir boin, Yokwo Komii saeya hinina boinka, Mesaia Kraisin wi hik sipi hai mi ii kwoimaka wa swoki insiin idwowi ie hirankin.

47 Mi iikam miyyikim siima siir inigin wi iikam isid whie komiyyim ti nu iirin wi simiir boinmamauwuwi mi simiir dimin biyeyim wi Adi Komii siya nwoki haiyoprimdiyumiigiyim. Kima ta mi aairin om komii Jerusalem tirar mirii bwakainam

48 mi ti digworaekwo imiir boinmauwam.

49 Ini wakaeyim, ti diminin biya Adi Komii siya boinin kimiir hauuwim, yo tariinanin kara kimiirim nikropkiyim tiri. Kima ti om komii siirar dwo mi iya ninomor kouan hirैया saeya niti kimiirim wi sairar dadigiu. Iriig.

Adi Komii siya Jisis siirin ninomor kou hiriir swoki ikunam (Mk 16:19-20; Ap 1:9-11)

50 Mi Jisis siya ha boin digiyin mi siya simiirin ina yikunamim mi om Betani hirar yadigiu. Mi siir ina ha ninansiinakiya mi nhwo ina kwisboinkiyin mi siya iikam imiir yikboinmamairin. Adi Komii siya simaka nwowam.

51 Siya nhwo simiirar niki kwisboinmamairin mi siya simiirin ini hirar iyopnisugikin mi Adi Komii siya siirin ini hirankar yikunakiyin mi ninomor kou hiriir yam.

52 Mi siima siir inig iir hainan mi ini om komii Jerusalem hiriir swoki amim mi siima ini maingimainga komiigakar ywonamim.

53 Mi inokininokin siima Adi Komii krimiir Wanin siir omaka sairama nami, siir inig iir hainanim. Iriig.

JON

Jon siya wɪnkika ta yokwowa. Jon siya Jisis siir mi kigna mɪriiyan inkam nwɪr ieya mi ta yokwowa siya iikam whiekakim simiirim wɪnkika iki hinda tinda nwowim tiki nu iirar. Mi siya minam wɪnkikin iikam whiekakim wi ha nwoki aingwowim Jisis siya Adi Komii siir yinisimkin mi sima wi siiram nwoki aingwo tibmii kinim mi kwoin miyikin omwai-waiyayokiyokiiyin siir nwoki haiyim. Jon siya miyim simiir bi winboinkikin, siya yayim, siya boinim simiirara boinkim. Iriig.

Bidi bidiniyarin inkamin ha nwokin mi krimiirin wi yai miyik miyik siya boinmimauuwi

¹ Bidi bidiniyarin iya Adi Komii krimiir Wanin siya nu iir nonkwokwowin mi yio ti inkam nwirin yipiki yai miyik miyik krimiir boinmimauuwanin yio ha nwokin. Mi yayi siyargin. Siya Adi Komii saika nwokin mi sowa nwisairarin nwiruar nwowiskiko mi siya ini siir hiriinanar swoki owin.

² Mi bidi bidiniyarin iya dimin whirki niki imbiyam kara-meyar niki owa mi yio siya Adi Komii saika hirin saiirar nwokin.

³ Ti inkamin siyargin digworaekwo whiekakim simiir bwamki bwamin. Mi Adi Komii siya digworaekwo whiekakim simiirin hiriinan saiirsi nonkwokwokin. Dimin whirki saisar bi nibiyamkin. Nɪngaki, nɪngakɪnga.

⁴ Tiki inkamin siyargin digworaekwo whiekakim omwai waiyaiyim simiir bwamki bwamin. Mi ti omwai waiyaiyim yim iikam krimiir pae niyuanan ywowim ya iikam imiir whinkinsiis haiginuwika, sima Adi komii siir ninokninkinim mi omwai nwoki waiyam. Ya ini paeya siyu kigimok apiya ini hiriinan yuyakiya.

⁵ Mi ti inkamin mi siir yai aeya hinda tinda pi paenan sowar niuyakii. Mi ti dimin biyeyim niibwomambwonan iikam krimiir mhi kwoinawu nwokaiyim, ti diminin paenan niuyaiyin siir niimuim wi dig nwo rani. Nɪngaki, nɪngaka.

⁶ Inkam nwirin Adi Komii siya nikropkiyin dimin taeminim iikam krimiir boinmimauuwam, siir inigin Jonkin. Siya Adi Komii siir yayian inkamkin

⁷ Siya minam nitkin, ti inkamin siir yai aiir boinmimauuniyim iikam imiir yipiki paenan niuyaeiyin mi sima Jon siir yai aiir wakaei mi sima ti inkam iirammin wa nwoki aingwo tibmii kinim.

⁸ Mi yio siyarin, ti inkamin paenan niuyaeiyin si rani. Nɪngaka. Yio siya ti inkam komiiyin dimin whirki kimbu

karam nwowin, yipiki paenan niuyaeiyin siir yai aiir boinmimauuwam nitkin, iikam whiekak imiir.

⁹ Mi ti inkamin paenan niuyaeiyin siya nu tiriir bidi yitin iikam imiir whinkinsiis haiginuwam mi ta hiriinana saairsika yipikim ti tir nwowim sima wi nwoki inokninkinim Adi Komii siirin.

¹⁰ Mi bidi bidiniyarin, Adi Komii siya nu tiran digworaekwo whiekakim siirsiyar nonkwokwokikin. Mi siya ti nu iir nitin mi iikam whiekakim sima ti inkam iirin ha bi naingwokim, digworaekwo whiekakim siyar nonkwokwokikin. Niingaka.

¹¹ Mi siya ti nuin siyar nonkwokwowin siir nitin mi sirgisiirar iikamim Isrel hiranim, sima saika bi nomboinkim.

¹² Mi iikamim yipiki siir yai aiir wakaeyim mi ha naingwo tibmii kinim, siya simiirin ha boini, ini ywowim sima Adi Komii siir yinisisim mi owi.

¹³ Sima Adi Komii siir yinisisim yopii adim simiir naokainakiyim simiirsi bi nwokim. Niingaka. Sima Adi Komii siir yinisisim minki nwokim, siir kwoinkar tirkikin mi sima siir yinisisim asi nwokim.

¹⁴ Mi ti inkamin nua tiriir nitin, siya ini inkam krimiir hiriinanar yauni oniyin. Mi krīma siir dimin kirie kirieyim paenan niuyaeiyim simiir bidi kigim, siya inkam bimbuiwigi bimbuiwi rani. Siya ini Adi Komii siir hiriinanar swoki owin mi siya iikam imiir bi kimbuwikin. Mi siya bi swoki iksisaeminikin. Niingaki, niingaka. Yaimwo boinan inkamkin. Siya yai iyopan inkam tani. Siya ti hiriinan siyiu kibikibiyim simiir asi tirkin. Dimusi rani, Adi Komii siir yinisisim nwirki nwiruwan, iya siir naokaina, siirin hiriinanar naokainakikin.

¹⁵ Jon siya simiirin ti inkamin siir boinmauu wakaekin. Siya hinina boinkin, ti inkamin bii kara boinin kimiiir, yio siyargin. Mi ti inkamin kariir mhoiyya nitin, kariir kouwin ini siya ywowin. Dimusi rani, bidi bidiniyarin siya ha nwokin. Kariir bi niki aokainakin.

¹⁶ Mi iikam krīma Adi Komii siir dimin miyik miyikim simiir asi haigim. Dimusi rani, ti inkamin, Adi Komii siir dimin miyik miyikim ini siya nonkwowin. Mi siya ti dimin miyik miyikim krimiirin wi hiriyyar hauunanaei.

¹⁷ Adi Komii krimiir Wanin siya siyiu komiiyim Mosesni hauugikin mi yio siya kimidiniya krimiir swoki kwahauu, krīma wakaeyokna apam. Mi krimiirin Jisis Krai sarasar hauu iski naingwobumbu komiyya mi siyiuin, siyiu miyiki miyik sibgu tiri ikin. Mi siya krimiirin siir yai miyika sair warar mi inkin hauugi.

¹⁸ Inkam nwirmin nwirminkin Adi Komii siir bi swoki kigiminkin. Niingaki, niingaka. Inkamin nwirki

nwiruwa'irgin, saika kingiin nwowin. Yio Adi Komii siir yinisim ieyarigin mi krimiirin siyar nanaakninkii haiginugun Adi Komii siirin hiniin, siya paningun? Mi krima siirin wa nwoki inokninkinim. Iriig.

Jonin, iikam baptais haiginuwiyin siya simiirin ha boinkin, siya yipikin

(Mt 3:1-12; Mk 1:1-8; Lk 3:1-18)

¹⁹ Isrel simiir biyan kamim, pris imiirin mi Livaimi pugana sair kam ikim, yipiki pris imiir whindiraerariyim Adi Komii siir omaka aar, simiirin sima yikropki, Jon siiram. Mi sima siir hiriir ha nimbiamim mi sima siir ini sriiyu, kira dimu mi miriigin, ha?

²⁰ Mi siya dimin whir bi nimpriokikin. Siya ini hiriir haknoudninkinswokiyin. Mi siya boin, kara ti inkamin Adi Komii siya nimbingiyin Isrel simiir iikamim simiir whinkinsis haiginuwam, Mesaia, kara si rani. Niingaka.

²¹ Mi sima siirin hiniina srii mi kira ti inkamin Isrel simiir iikamim simiir whinkinsis haiginuwanin siya kamaeki niuwi mi kira yipikin, ha? Mi kira tari Ilaijakin, ha? Mi Jon siya ina yowarki boinkiyin. Niingaka. Kara Ilaija rani. Mi sima siirin ina swoki sriiyim mi kira ti profet inkamin krima nwowinin nitam siya, ha? Mi siya ina swoki owarki boinkiyin, kara si rani. Niingaka.

²² Mi sima siirin ina swoki sriigiyim mi kira tari yipikin, ha? Krima ti kamim krimiir nikropkiyim simiirin hiniina nini boinuwanin tiri, kira ti si. Mi kira krimiir boinki hiniin, kira yipikin, ha?

²³ Mi Jon siya simiirin hiniina boinki,

Kara ti si. Kara inkamin maeyau siiyin nu apa hir kauwok boinamnankiyin siya hiniin, iikam kima siyuin sibgu kisip diriraerarkwokin. Biyan Inkam Komii siiram siya napnaniyam.

Biya profet Aisaia siya yokwo komii sairin hiniina winboinkikin.

²⁴ Mi Farisimi iikamim yipiki ninokninkin komiigakim Mosesni siyu si ninokninkinim mi siir sibgu apim, ti kam imiirin sima nikropkikim Jon siiram, iki sriipai sriipaiyim sim nini sriiyuwam.

²⁵ Mi sima Jon siirin hiniina boin mi kira ti inkamin Adi komii siya nimbingiyin Isrelmi iikamim simiir whinkinsis haiginuwam kira siya kamaeki niuwi mi kira ti inkamin Ilaija siya kamaeki mi iuwi mi kira ti profet inkamin krima nwokwokin siya kamaeki mi iuwi mi kira iikam imiirin op dimusi baptais haiginugun, ha?

26 Mi Jon siya hiniina yowarkii boinki mi kara iikam imiirin op arar baptais haiginiuwi. Inkam nwirin ini kimaka waraurar nitapiyokin mi wim kima siir mi inokninkin tani.

27 Yio siya ini kariir mhoiia nitin. Mi siya inig komiigakin, kariir kouwin ini siya ywowin. Mi an kara inkam paeprikab ningakin mi kara iga siya niia sair uridin wa kara waisi hakrani. Ningaka.

28 Mi ti diminim yim om Betani hir nimbiamkim, Jordan iegbid mirmiia maeyauwa op Jon siya baptais haiginiuwa iikam imiir. Iriig.

Jisis siya ini krimiir sibsibnan ywowin krimiir dimin biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyam

29 Mi igwira, Jon siya Jisis siir kigwinin siya siiram nappiyin mi siya iikam imiir boinki, kima ti kigwin, i inkamin nitin. Siya ini sibsibnan ywowin siirin Adi Komii siya nikropkikin krimiir dimin biye biyeyim krma tirim simiir haiyoprimdiyumiigiyam naowin.

30 Yio ti inkamin biya kara kimiir niki boinin hinin, inkamin kariir mhoiia nitin kariir kouwin ini siya ywowin. Mi ti inkamin siyairgin. Dimusi rani, siya bidibidiniyar nwokin Adi saikan kariir apua kariir bi niki aokainakin.

31 Biya kara siirin ha bi ninokninkinkin, siya pindankin mi kara iikam imiirin op baptais haiginiuwim. Ti tapa kara tira sair hiriinan, Isrel kimiir iikamin simiir nisiimauuwam. Mi kima wi ha nwoki inokninkinim siya yipikin.

32 Mi Jon siya digworaekwo whiekakim siya kigim simiirin ina boinimauu digim. Mi karar kigwin Adi Komii siir naeyuin inmabnan siinanaiiniyin, Adi Komii siir om hirankin mi ini siirar yauni siinatkiniiyin.

33 Mi biyarin kara ti inkam iir bi ninokninkinkin, Adi Komii siya nimbiniyin iikam whiekakim simiir whinkinsiis haiginiuwam. Ningaka. Kariirin Adi Komii siya nimbiniyin iikam imiirin op baptais haiginiuwam. Mi siya kariirin hiniina boinki, kira wi Adi Komii siir naeyu iir kigwini, siya siinanaiini mi siya wi inkam nwirin siir piu nasiinatkinii. Mi ti inkamin yio iikam imiirin wi Adi Komii siir naeyu iirarar baptais haiginiuwi. Mi siirin wi siyar tirkii, iikamin simiir mhi kwoinawu kwirii idwokaiyam.

34 Jon siya hiniina boinkin, an kara siir bidi kigin mi kara kimiirin pi ha boini, siya Adi Komii siir yinismkin Iriig.

Jisis siya kamim siir kigna miriim nwiiya yikiuna

35 Mi igwir nugakin, Jon siya siir kigna mirii inkam nwisowaka nwoyakwoko Jordan iegbid.

³⁶ Mi ta maeyau aiirarin siyar kigwin Jisis siya pi napni. Mi siya ina boinin ti inkamin siya ini sibsibnan ywowin, siirin Adi Komii siya nikropkikin, iikam imiir whindiriraeram naowam.

³⁷ Mi siir kigna miriyo inkam nwiso sowa hiriinan wakaeyo mi sowa ini Jisis siir mhoyiyar yamo.

³⁸ Mi Jisis siya ha niyaekaowinin mi siyar kigwin sowa siir mhoyiyar niti. Mi siya sowiirin ina sriwinin, kowa dimu diminin kigi, ha?

Mi sowa ina yowarkii boino siirin, Rabai, kira papi nwokaiigin. [Ti inigin siir inig mwoki mwowin, iikam nowomwarkaiyuwigin.]

³⁹ Mi siya sowiir yai aka hinina yowarkii boin, kowai winikignaki. Mi sowa ini saikar yinkin amo, siir maeyauwa siya whwonkaiiya saiir nini kignakiyam. Mi sowa saika hirar nwoninaekwowako, ini ii aeyar digiriba. [Bieyin nad bidi ywowin ii kwiinanairga.]

⁴⁰ Inkam nwirin siir inigin Endrukin, siya Saimon Pitani nomousimkin. Ti inkam nwiso Joni yai wakaeyo mi Jisis siir mhoyiya ha namo sowiir nwir ieya.

⁴¹ Mi biri kimiminkikin Endru siya ina yamsauwin siir yaowaeyin Saimon Pita siiram. Mi siya nini kigiwin mi siya siir ini boiniu, kira Mesaia siir bidi kigo. [Mi inkamin siir inig mwokimwowin, Kraiskin, inkamin Adi Komii siya nikropkiyin iikam imiir whinkinsis haiginuwam]

⁴² Mi ti siya boina siir saiir mhoyiya mi siya Saimon siirin ina yikiunamin Jisis siiram. Mi Jisis siya siir kigwinin mi siya siirin hinina boin, kira Saimonkin, kira Joni yinisimkin. Mhoyiya kiriir inigin wi Sifas kisina dapi. [Ti inigin siir inig mwoki mwowin Pitain. Grik simiir yaigina ha dapikin siiya.]

Jisis siya Filip Nataniel sowiiram nikiunakin

⁴³ Mi iigwira Jisis siya nu haimii whirin Galili hariir namam tirin mi siya Filip siir kigin mi siya kimidiniya siir boin, kira kanakar wit.

⁴⁴ Filipin yio om Betsaida hiran inkamkin. Endru Pita sima iripa om whiruwankim.

⁴⁵ Filip siya ha namin mi siya Nataniel siir nini kigiwin mi siirin hinina ini boiniu, ti inkamin biya Moseskin si winboinkiyin, Yokwo Komii saiir, siirin kira bidi kigin. Mi profet kamim yim iripi hiriinan siirar mi win boinkikin. Yio Jisiskin, Josepni yinisimin, om Nasaret hiranin siya.

⁴⁶ Mi Nataniel siya siir boinki, ti om Nasaretin dimin kibi whirki bi swoki imbiyamiminkin. Nningaka. Mi Filip siya siir yai aka hinina yowarkii boin, kira unkini kignaki siirin.

47 Mi Jisis siya Nataniel siir kigwɪnɪn, siya siiram namɪn mi siya siirin hinɪna boɪnwɪn, kɪma hoɪngakɪn tɪ Isrelan inkam kibiyɪn siir kigwɪn, siya bi nɪksisaeikɪn mi siya yaimɪr bi nwowikɪn. Nɪngaka.

48 Mi Nataniel siya siir yai aka hinɪna yowarkɪ boɪn, kira kariirin panɪn panɪna ninoknɪnkɪnkɪn, ha? Mi Jisis siya siir yai aka hinɪna swoki owarkɪ boɪn, kara kinaka nwo karamaeki wɪndi, kara kiriirin iya Filip siya niki ikɪuna karamaeyar niki owɪn, kara kiriirin pae pigɪn siir miɪ hirar niki idwowɪn saiirar ninoknɪnkɪnkɪn.

49 Mi Nataniel siya siir yai aka hinɪna yowarkɪ boɪn, inkamɪn iikam nowomwarkaiyɪuwɪyɪn, kara kiriirin ina ninoknɪnkɪnɪn, kira Adi Komii siir yɪnisɪmkɪn. Mi kira wɪ Isrel simiir iikamɪm simiir kigɪrkakan inkam nwowi.

50 Mi Jisis siya siir yai aka hinɪna yowarkɪ boɪnki, kira ha naɪngwo tɪbmɪi kɪngɪn, kara Adi Komii siir yɪnisɪmkɪn mi ta yaiya kara boɪna kiriir hinɪn kara kiriirin pae pigɪn siir miɪ hir kɪgɪn, kira siir miɪ hir nɪdwowɪn mi kira ha naɪngwo tɪbmiigikɪn, aniya? Ya tariingina, ya dimɪn komii rani, mhoiɪya kira wɪ dimɪn kirie komii komii kasa kig rani. Yɪm tiriigɪnɪm ini saiir haiburɪm.

51 Mi siya simiirin ina swoki boɪnkɪyɪn, kara kimiirin yaimwowar boɪni, mhoiɪya wɪ kɪmar kigi Adi Komii siir omɪn ninomor kou hirani siir anowɪn haiwaokɪyɪn. Mi Adi Komii siir paekwosɪmɪm wɪ kɪmar mi kigi ini haimii tamii wokɪuun apɪuunɪm kariir kigam, Biyan Inkam Komiiyɪn siiram. Iriig.

2

Inkam nwɪrɪn om Kena hir nonkwonakɪn mi op nɪnga saiirɪn Jisis siya tɪrkiya ini op waina yimbɪyama

1 Mi ɪi kwoɪmaka wigkamwo om Kena nu haimii Galili hirano pi nonkwonam tɪrko. Mi Jisis siir apua ya hir warar nɪnkɪn oka.

2 Mi sima mi Jisis siya mi kamɪm siir kigna mirii ikɪm simiiram warar yɪnkɪn ikɪuna. Ta sowa nonkwonaina saiir kignakɪyɪm.

3 Mi mhoiɪya sima wain opa ha kwɪyae swokɪyɪm mi Jisis siir apua kɪmidiniya siir boɪn. Wain opa sima bɪdi kwɪyae swokiya, haimii sɪmki bi swoki omaigikɪn. Nɪngaka.

4 Mi Jisis siya saiir yai aka hinɪna yowarkɪ boɪn, wig, kira kariir kipi boɪn, hiriinan tɪramɪn, yɪo kariirar dimɪnkɪn. Kariir iya bi niki ɪmbinika, kara kanakana nɪsiɪmauunana hinɪn kara yɪpikɪn.

5 Mi siir yopɪiya tɪ kamɪm tɪ digworaekwo ɪmiir dirɪraerarɪm simiirin hinɪn asi boɪnka, dimɪnɪn pi siya boɪni, kɪma tɪram mi kɪma pa tɪr.

⁶ Mi Isrel simiir iikamim sima winboinkiyin, siyiu whirin siya hinina boinkin. fiya sima nae naeyam tiriyim, biyyin inop tiki diu mi mhoiia dae. Mi sima kamhau komii komiyyim Judamiyim iriyyar ira nwowi mi ti kamhau iriyyar irim sima irira opim 20 galans mi 30 galans minanar pi ywowin.

⁷ Mi Jisis siya simiir boinki, wara kamhau imiirin op kunaokaigi. Mi sima ha kunaokaiyim ini yaigiyaigi yaki inkikiniyim.

⁸ Mi iya sima ha kunaokai digiyim mi siya simiirin ina boinkiyim, kima op nhirim ti inkamin ta wigwas naeya saiir kigriraowin siiram tiki tibna kunanam. Mi ta Jisis siya boina saiir mhoiia sima opa ina tibna kuna hainamim siir hauuwam.

⁹ Mi ti inkamin siya ta opa Jisis siya tirkiya wain nikpitmaigiya saiir kwiyae kiuwin, op wain nimbiniyama mi siya bi ninokninkinkan, sima ta opa papi namisi haiga. Mi ti kamim ta op aiir nonkwo diriraerarim yim sima ina ninokninkinim, maeyauwa sima haiya. Mi ti inkamin ta wigwas nae aiir kigriraowiyin, ina yikiugiyin ti inkamin wig nonkwonain siiram,

¹⁰ nim krima hinina tirikim, iikam imiirin bii pi wain kibiki kibi iirar hauu kwiyaei. Mi iya sima hoimgak kwiaenanaekiyyim mi iki wainin biyerigsim nwowiyin yipi hainingi hauu kwiyaei. Mi nikira hiriinan bi tirkin. Nikira wain kibiki kibiyin kimidiniya mhoiia hauu iikam ima kwiaeyamin.

¹¹ Ya tariigina ya dimin kirie komiia Jisis siya tira biigi bii saeya. Siya ta saiirin om Kena nu haimii Galili hir nwowin siir hir tirkin. Mi ta iya siya siir kirie komiia mi siir dimin miyyik miyyikim Adi Komii siya hauuwain siir, siya kamim siir kigna miriyyim simiirin saiir nisiimauugin. Mi wa ha nwoki aingwo tibmii kinim Jisis siya Adi Komii siir yinisimkin.

¹² Mi ta saiir mhoiia Jisis siya mi siir apu aeya mi siir nomousisim ima mi kamim siir kigna mirii ikim, sima ina yamin om whirin siir Kapaneam. Mi sima ii nhirim hirar mi o. Iriig.

Jisis siya iikamim Adi Komii siir omaka aiir haiginim dig-woraekwo iikam nhirkim sainam simiir nhinikriropkikin (Mt 21:12-13; Mk 11:15-17; Lk 19:45-46)

¹³ Mi Juda simiir iikamim wou sima nikwo aeyana Pasova ini kingiin nwowa. Mi Jisis siya om Jerusalem hiriir asi namkin.

¹⁴ Mi iya siya Adi Komii siir omaka aiir nouapninopkainamin mi siyar kig iikamim sima bulmakau, sibsib mi ipiyyin, sim haigini iikam nhirkim sainim. Mi yim sima umir pi simiirsiyar mi haii. Mi siyar kig, ti kamim

sima kam nhirim nu whiranim simakar nidwokaiyokaii, ipii kwiruwar Isrel simiirgi simiir umira sairgisaiir ninowana haiyam.

15 Mi siya ti hiriinan digworaekwowim simiir kigin mi siya uridin ha haiyin, kimidiniya brouwisidnan yonkwokwo mi siya ina nhinkii piriymyoknamin sibsib, bulmakau minim simiir mi kamim umir ninowana haiyim simiir warar. Mi siya simiirin ina yinkinaeyokiyok piriymyoknaniyam. Mi hai minim simiir warar yinkin iriid nhimnhinkiiyam mi simiir umirim ini maeyau maeyau iswapiyar ywowamim.

16 Mi siya iikamim yipiki ipiyin min haiginim iikam nhirim sima sainam siya simiir boinki, ti kimiir ipiyin minim ti hainaniyam. Kara pi boriisopi kima kariir Adin siir omaka saiirin hinin tirim. Maeyaua iikamim ninkinuwiya dimin taemin wokiyok sainiya saiir hiriinan nwowim.

17 Mi kamim siir kigna miriirim sima yai kwira Yokwo Komii sima mwan kiga, saiir swoki aingwowarkaigi. Saeya hinina boinka, Adi Komii, kariir kwoin komiirin kariir omaka aiir sibgu kigriraowam naingwowi, kara ha naingwowi, saeya wadie hiriir dwo.

18 Mi ta siya tirkiya saiir mhoiia Isrel simiir kaunselin simiir biyan kamim ina yitim. Mi sima ha nitim siiram mi kimidina siir ini boini mi kariirin Adi Komii siya nwowaiginuwi inig komiigak hiriinan tiram mi panao kira pi dimin kirie komii whir tir krimiir whwonkam idain, krimiir nisisimauwam.

19 Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boin, kima ta Adi Komii siir omaka aiir nininkii mi kara saiirin wi ii kwoimuwar swoki kwamirii ninikougii.

20 Mi sima siir yai aka hinina yowarkii boin, ta Adi Komii siir omaka saiir miriia biewiyim kamnwis iriir whira miriiga. Mi nikira ha boinkin, saiirin wi ii kwoimuwar kwamirii ninikougii wi dig nwo rani.

21 Jisis siya Adi Komii siir omaka saiir bi boinkin. Nningaka. Siya siir piu aiirar boinkin.

22 Mi mhoiia kamim sima Jisis siir nisomaokiyim mi siya ha naonamin mi siirin Adi Komii siyar swoki hidninsiin idwo ie hirankin. Mi kamim siir kigna miriirim sima yaiya biya Jisis siya boina saiir swoki aingwowarkaigiyim mi sima haningi yaingwo tibmii kangi Adi Komii siir yaiyim biya sima winkyim Yokwo Komii simiiram. Ya ta yaiya ya Jisis siir yaimwo aeyairga.

Jisis siya iikami kwoin bidi yinokninkinin

23 Mi Jisis siya om komii Jerusalem hirar niki owin, Judami iikamim simiir ii komiia wou nikwo aeiya Pasova mi ta

maeyau aiirarin iikam kasa rani, dimin kirie komii komiiyin Jisis siya tirim simiir kigim. Mi ti dimin hiriinanin sima kigim iikam kasa rani, naingwo tibmii kungiyim siirim.

²⁴ Mi Jisis siya simiir naingwo tibmiikain aiir bi naingwo tibmiigikin. Nningaka. Mi ti hiriinan sairsika siya, hinin paninsi yaingwosi siirin simiir in hauuwim. Dimusi rani, siya iikam simiir kwoin imiir bidi yinokninkin kinin.

²⁵ Siya iikamim simiir kwoin imiirin bidiyar yinokninkinin. Mi siirin inkam nwirki bi haiburgin iki iikamim simiir kwoin imiir ninokninkinim mi sima siirin wi inkam nwirki swoki boinmauu rani, iikam simiir kwoin imiirin. Nningaka. Iriig.

3

Jisis siya Nikodimas saika boinaigin

¹ Inkam nwirin siir inigin Nikodimaskin, siya Isrel simiir iikamim simiir kigiraowiyim biyan inkamim simiir nwirkin siya Farisi inkamkin.

² Mi igwir niyaka siya Jisis siiram yamwi. Mi kimidiniya siir ini boinu, inkamin iikam nowomwarkaiyuwiyin, krma bidi yinokninkinim, kiriirin Adi Komii siyar nikrop iuungikin dimin kirie komii komii krimiir nisii mauuwam. Inkamki simiir tirim wi dig nwo rani, Adi Komii siya siir whinkinsiis haiginu karamae nwowi ti dimin iiram. Nningaka.

³ Mi Jisis siya siir yai aka hinina yowarkii boin, kara kiriirin pi ha boini ta yaiya yaimwowaiga. Inkamin yinisimnan yaeya swoki aokaina karamae nwowi siya wi Adi Komii siya kigirkakiyim digworaekwo whiekakim wi simiir kig rani. Nningaka.

⁴ Mi Nikodimas siya siir yai aka hinina yowarkii boin, inkamin waibiyie niki owiyin mi siya wi panina swoki ami siir yopiini mhinawin, siir swoki aokainakiyim, ha?

⁵ Mi Jisis siya siir yai aka ina swoki owarkii boinkiyin Kara kiriirin yaimwovar boinki, inkamin op baptais karamae nwowi mi Adi Komii krimiir Wanin siir naeyuin siirin kwoin rirmiyya nwowiyin siir hauu karamae nwowi siya wi dig nwo rani, Adi Komii siya kigirkakiyim siir digworaekwo whiekakim simiir kigim.

⁶ Mi inkamin siir yopiigi naokainakiyin yio nu tiranar inkamkin mi yipiki inkamin Adi Komii siir naeyuin kwoin win siya hauuwiyin, yio siya wi inkam win nwowi.

⁷ Kira ta yaiya kara boinkiya kiriir sairsi kipi nanaaki Adi Komii siir naeyuin kiriirin wi kwoin win siyar hauu haiginuwi.

⁸ Opuda ya hindanki pa hugnani mi tindanki pa mi hugnani. Mi kira saeya hugiyim pa wakaei mi kira sairin ha

ninokninkin tani saeya pindanki hugnaniya mi ini pinda hugnama. Adi Komii siir naeyiun ini ta saiir hiriinan ywowin. Krima ninokninkin tani siya dimin taemin imiirin panin panina tiri mi iikam imiirin panin panin whinkinsiis haiginiwi.

⁹ Mi Nikodimas siya Jisis siir swoki srii, ti dimin hiriinanin wi panina nimbiam, ha?

¹⁰ Mi Jisis siya siir yai aka hinina yowarkii boinki, kira inkam komiiyairgin mi kira iikamar mi owomwarkaiyuwikin mi kiriir ninokninkina iki digworaekwo whiekakim simiir ninokninkina ini Isrel simiir iikamim simiir ninokninkina saiir haibura. Mi kira ti digworaekwo imiir ninokninkin karamae dimusi nwokin, ha?

¹¹ Kara kiriirin yaimwovar boinkii, nim krima diminin krimar ninokninkinim mi krimar kigin simiirarar boinikim. Mi wim kima inokininokin ti yayim krima boiniyim pi yaewan simiir kindiyuwani.

¹² Mi kira ti digworaekwom nuanim kara kiriir boinmimauuim ti dimin hininim yinisimnan yopiigi swoki aokainaki mi opud kira simiiram naingwo tibmii kin karamae nwowi mi kira wi panina naingwo tibmii kini kara Adi Komii siir omin ninomor kou hir nwowin siir digworaekwom simiir boinmimauwi, ha?

¹³ Mi karaigin Adi Komii siir omin siir hiran inkamin, karaigin inkamin Adi Komii siir omin ninomor kou hir nwowin siir hiranki nuunaiiniyin. Kakanairgin Adi Komii saikar nwowin siir om iir bidi bidiniyar.

¹⁴ Ini Moseski si nonkwokwowin mipugin mi paeyaka ha nikin koginankiigiyin ini siir hiriinan ywowin, maeyau siiyin nu apa nunga saiir hir. Mi ti hiriinan siyiun iikamim sima kariirin ninomor kouan inkamin paeyin hiiniya nironinkinin saikar wi hiriinanar mi inkin irinu inansiingii.

¹⁵ Mi iikam whiekakim kariirim naingwo tibmii kini sima wi omwai Adi Komii saikar waiyayokiyokiikaeyami inokininokin.

¹⁶ Adi Komii krimiir Wanin siya iikam whiekakim nuanim simiiram naingwokwonanaeikin mi siya siir yinisim nwirkinwiruwan siir asi nikropkikin. Mi yipiki siiram naingwo tibmii kini sima wi nao rani mi wi kigugu iguski rani. Nungaka. Sima wi omwai hiriyyar waiyayokiyokiikaeyami Adi Komii krimiir Wanin saikar

¹⁷ Adi Komii krimiir Wanin siya siir yinisim iirin iikamim nuanim simiir hidam bi nikrop iuungikin. Nungaka. Siya minam nitkin iikamim nuanim simiir nanmaiwarkainam naowam.

¹⁸ Mi yipiki Adi Komii siir yinisimin siiram naingwo tibmii kini Adi Komii siya siirin wi warar ninkin hid rani mi siya

wi maeyaua paeki nwowa wi saiir wara nam tani. Nningaka. Mi yipiki Adi Komii siir yinisimin siiram naingwo tibmii kin karamae nwowin siirin Adi Komii siya bidi hidin. Dimusi rani, siya ti Adi Komii siir yinisim nwrki nwruiwan siiram bi naingwo tibmiigin.

¹⁹ Adi Komii siya iikam imiirin hinina hidgin, kariir yayim ini beki whwoyanan ywowim. Kara ti nu iirin minam nitkin Adi Komii siir dimin taeminim simiir nnsiimauuwim mi sima Adi Komii siir dimin miyik miyikim simiiram bi naingwokim, sima nuan dimin biyeyim simiiramar naingwo kripkaigim. Dimusi rani, sima dimin biyie tiram naingwokim.

²⁰ Mi yipikin siyu biyie tiriyim, yim Adi Komii siir yinisimin paenan niyuaeiyin yim siir io omomkin. Sima Adi Komii siir yinisimin siir siyu iir sibgu apim pi boriisopi. Dimusi rani, dimin taemin biyeyim sima tiriyim wi si nhinkiisi.

²¹ Mi yipiki siyu miyik tiram naingwowim yim Adi Komii siir yinisimkin bienan whwoyaeiyim kariiram wit. Mi siya iikam imiirin siyu miyikin Adi Komii siya naingwoin siya tiram wi simiir nwoki iisiimauuim. Iriig.

Jon siya ha boinkin Jisis siya yipikin

²² Mi ta saiir mhoiia Jisis siya mi kamim siir kigna miriyyim sima om komii Jerusalem siir haiburgigim mi sima omisim whirin nu Judia hir nwowin siir yam. Mi sima ti nhirim hiarar wwo mi sima iikam imiirin op ina baptais haiginuwim.

²³ Mi Jonin yio iriipi hiriinan iikam imiirin op ina mi baptais haiginuwim om Inon Selim kingiin hir. Dimusi rani, ta maeyau aiirin op kasa rani mi iikamim siirin minam nini kignikim siya op simiir baptais haiginuwim.

²⁴ Herot siya Jon siir bi niki hugripkikikaigin maeyaua mi biyie miriia saiir.

²⁵ Mi Jon siir kigna mirii kam nhirim sima Judami inkam nwirin Isrelanin saikar ninkinwamwarkii boinkim. Sima op baptaisni siyuin siir ninkinwamwarkii boinkin.

²⁶ Mi sima asi nitkim Jon siir kigniyam. Mi sima siir boin, inkamin iikam nowomwarkaiyuwiyin, kira ina ninokninkinin inkamin kinaka nwowin Jordan iegbid mirmii hirin siirin kira krimiir boinin. Tariinanin siya iikam kasa bi baptais haiginugin. Mi iikam whiekakim ini siiramar ninantonanamim mi sima krimiiram nit rani.

²⁷ Mi Jon siya simiir yai aka hinina yowarkii boin, inkamin dimin whirin siir kwoin aigibi swoki haigin, kiriirin siyar bidi boinki pi kira hai.

²⁸ Kima bidiyar wakaeyim yayim kara boinin, kara ti inkamin Adi Komii siya nikropkiyin iikam imiir whinkinsiis haiginuwam si rani. Nningaka. Yio siya ini kariir mhoiia

nitin. An kara biya minam nami, hindara boinmimauuami sima siir nwoki inokninkinim.

²⁹ Inkamin wig nonkwonaeyin ta wiga ya siirgisiirairga. Mi Jisis siya ini ti inkamin siir hiriinan ywowin mi nim krīma iikamim yipiki siiram naingwo tibmiiyim nim krīma ini siir wignan ywowim. Mi iya siyar wakaewiniyim siir nwirin ini nitin mi siya pi maingimairga nwowini. Mi siya dimin taeminim siya boinim simiir wakaeyim siya pi maingimairga nwowi. Kariir hiriinan ta maingimairga komiigak kara mi owa saiir hiriinan. Kara Jisis siir nwirkin. Kara siir yai aiir wakaesibwinin kara hikak bi nwowinkin, kara ini maingimairgar ywowinin. Kara hik karamaeka iikamim siiram ninantionanamim simiiramim. Niingaka.

³⁰ Mi kara ha naingwowi siir inigin kougikouwa damki mi an kara ha mi aingwowi kariir inigin yio nuginuwa dokwokopoukimaigik.

Siya yipikin ninomor kouanki nitin.

³¹ Jisis siya Adi Komii siir omin siir hiranki nitkin mi nuan iikamim simiirin ini siyar haiburim. Mi yipikin nuanki nitim, yio ini nuan digworaekwowim simiiraramar naingwowin. Mi yipikin Adi Komii siir omin siir hiranki niti, yio wi digworaekwo whiekakim simiir haiburi.

³² Dimin taeminim siya kigim mi siya wakaeyim siya simiir asi boinmimauugin. Mi inkam nwirkin simiir bi swoki wakaeyokna diriraerarkin. Niingaka.

³³ Mi yipiki siir yai aiir sibgu wakaeyokna api, yio hindara nanaakninkii haiginuwi ta Adi Komii siir yaiya ya yai kaimwoka.

³⁴ Mi inkamin yipiki Adi Komii siya nimbingiyin mi ha nikropkiyin, siya wi Adi Komii siir boinmimauuwi. Dimusi rani, Adi Komii siir naeyuin siirin siya bidi yinkinukikaiyin mi siirin siyar whinkinsiis haiginuwi ta mai aiir mriiyamin.

³⁵ Adin siya siir yinisimin siiramim pranaepranae bi naingwokwonanaeikin. Mi siya pi siirar mi kigninkini digworaekwo whiekakim simiir kigirkakamin.

³⁶ Mi yipiki Adi Komii siir yinisimin siiram naingwo tibmii kuni, siya wi inigakar nwoyokiyokii inokinokin. Mi yipiki siiram wakaeyokna karamae nwowiyin siya wi omwai waiyayokiyokii rani, inokinokin. Niingaka. Adi Komii siya siirin wi io prasae nwo rani. Mi siya siirin wi hiriyyar nonkwoninwoimwurninkin kripkaii. Iriig.

4

Jisis siya nu haimii Sameria hiran wiga saikar boinaigin

¹ Farisi kamim Mosesni siyiu komii siir napiyim, simar wakae, iikam whiekakim ini Jisis siirramar yamim, simiirin op siya baptais haiginiuwam. Mi Jon siirin ini siya haiburin.

² [Simiirin Jisis siyar bi baptais haiginiugin. Niingaka. Simiirin kamim siir kigna miriiyim sima baptais haiginiugim.]

³ Mi iya Jisis siya hiriinan wakaeyin, Farisi kamim sima bidi yinokninkinim mi siya nu haimii Judia siir asi haiburgigin. Mi nu haimii Galili hiriir asi swoki amkin.

⁴ Mi iya siya ti siyiuin nu haimii Galiliya namiyin siirar niki apamin mi siir kwoinin Adi Komii siya swoki hurworwokaigi, siyiuin nu haimii Sameria namiyin siir napriokinamim.

⁵ Mi siya omisim whirin nu haimii Sameria hiranin siir yimbiam. Ti omin siir inigin Saikakin. Ti omin ini nu maeyau Jekopki si hauuwa siir yinisim iir Josepni numirim ini saiir kingiin hir nwowin.

⁶ Mi ti aeyawieyin op sima kunaeyin ta maeyau aiir nwowin, siirin Jekop siyar nopgikin. Mi Jisis siya piugi piyaokin mi siya ti aeyawieyin saika kingiin hir ini idwo mi ta iya ya nabiebpwoka.

⁷ Mi Jisis siya hirar niki idwowin mi wig ira Sameria hirana ina yita op kunanakiyam, ti aeyawie iir. Mi Jisis siya kimidiniya saiir boinki, kira kariirin op kuna hauugi, kara kwiyaeyam.

⁸ [Mi kamim siir kigna miriiyim yim ini om komiia hiriir yamim nae sainam.]

⁹ Mi Jisis siya saiirin hiriinan boinkiyin mi ta Samerian wiga ina yowarkii boina, ni kira Isrelan inkamkin mi ankara Samerian wiga mi kira kariiram in opam dimuam boinkin, kira kwiyaeyam, ha? [Isrel simiir iikamim mobmir mob minim Samerian iikamim krima nae kwiyaeyim simiirara bi ningigir ae kwiyaekim. Sima ha naingwo tibmii kani wi Adi Komii siya pi boinisi yim miyik rani.]

¹⁰ Mi Jisis siya saiir yai aka hinina yowarkii boin mi kira diminim Adi Komii siya priihauuwiyim kiriir mi kira kariir mi inokninkini ti opam kiriiram sriiyin mi kira kariiram in pi op miyika iikam imiir whinkinsiis haiginiuwiya omwai Adi Komii saika waiyayokiyokiyam pi saiiram nwoki sriiyim.

¹¹ Mi ta wiga siir yai aka hinina yowarkii boin, inkam komii, kira two karamaeka mi tiki aeyawieyin siir opa kingiin kingiin nwomai rani. Mi kira ta op aiirin pi panin panina haii, iikam imiir hauuwam simiir whinkinsiis haiginiuwam, omwai sima waiyayokiyokiyim, ha?

¹² Ti aeyawieyin krimiir brougaeyin Jekop siyar hauugigin krimiirin mi siya mi siir yinisim ikim yim sima siirar mi kwiyaie namkim. Mi siir bulmakau sibsibim yim iriipi

hiriinan ta op aiirar mi kwiyaekim. Mi kira ha naingwowi, kira ini Jekop siir haiburin, ha?

13 Mi Jisis siya saiir yai aka hiniina yowarkii boin, iikamim ta op aiir kwiyaeyim, yim wi kwoinkar swoki haei.

14 Mi yipiki kara hauuwi ta op aiir, yio wi kwoinki haei rani. Nningaka. Mi taka opa kara hauuwana, siir whinkinsiis haiginiuwam, ya wi sinkai rani, ya wi hiriyyar nwoyokiyokikaeyami inokininokin.

15 Mi ta wiga saeya ina swoki boinkiya siirin. Inkam komii, kira wara op hiriinana kariir whauugi mi mhoiyya kariir kwoinin wi haei karamae nwoki owim. Mi kara wi tirir swoki it rani, op kunanakiyam.

16 Mi Jisis siya saiir boinki, kira kiriir kam iir tini ikunaki.

17 Mi ta wiga siir yai aka hiniina yowarkii boin, kara kam karamaeka. Mi Jisis siya saiir yai aka hiniina yowarkai boin, kira kaimwowar boini, kira kam karamaeka.

18 Biyya kiriirin kamim iriyyara iki onkwona mi wara kamim kinaka nwowin yio kiriir kamki kam tani. Ta kiriir yaiya ini kaimwowar ywowa.

19 Mi wig saeya siir boinki, inkam komii, kara ini hainingi yinokninkinkiya, kira profet inkamkin.

20 Krimiir brougaeyim yim sima Adi Komii siir inig iirin iripa ti mhu iir haingiriyu hainanikim. Mi wim kima Isrelan iikamim, wim kima ha boini, krima Adi Komii siir inig iirin om komii Jerusalem hirarar hainan iski.

21 Mi Jisis siya saiir yai aka hiniina yowarkii boinki, wig, kira kariir yaiya kaimwo saiir dwoki. Higwira saeya nimbini, krima Adi Komii siir inigin wi ti mhu iir hainan tani mi wi om komii Jerusalem hir mi hainan tani. Nningaka.

22 Mi wim kima Samerian iikamim, wim kima diminim kima kig karamae nwowiyim simiiram hainanikim. Mi nim krima diminim krima kigninokninkinim simiiram hainanikim. Dimusi rani, Adi Komii siir miyya iikam nanmaiwarkainaeiyya Juda iikam krimiir hiriir nimbinka.

23 Mi iyya ta ii aeya nimbiamana ini kingiin nwowa. Mi iikamim yipiki naingwo tibmii kungikinim mi Adi Komii krimiir Wanin siir naeyuin siya simiir whinkinsiis haiginiuwu mi sima siir inigi inig iirin siyu miyyiki miyyik iirar hainani mi Adi Komii siya ti hiriinan iikamim siiram naingwo tibmii kniyim mi siir inig iirgi iir hainaniyim simiiram naingwowikin.

24 Adi Komii siya piu karamaekin, siya ini siir naeyuin siir hiriinan ywowin. Mi yipiki siir inig iir hainani, sima wi daingwo tibmii kin. Sima wi piu ara kipi hainan, sima simiir mhi kwoinin warar hauu iuguski.

25 Mi wig saeya siir boin, kara bidi yinokninkina Mesaia siya wi sipi niti, inkamin Adi Komii siya nimbingiyin krimiir whinkinsiis haiginuwam, sima dapiyin Kraiss. Mi iya siya niti, siya krimiirin wi dimin kasakasa nowomwarkaiyu rani.

26 Mi Jisis siya saiir yai aka hinina yowarkii boin, karaingin, kraisin, ti kinakar boinin.

27 Mi iya siya saika niki boinaiyin mi kamim siir kigna miriyyim ina yimbiniyyim. Mi iya sima hiriinan kigim sima ini mouni hanina siinkaokiyim. Dimusi rani, siya ta wig anaka boinaigin. Mi siirin inkam nwrki bi swoki boinkin hinin, kira dimu diminim naingwowi? Mi kira saika dimuam boinkin?

28 Mi ta wiga saiir op twowa ini hirar kwaiburgika. Mi saeya ina iwitama oma hiriir. Mi saeya iikam imiirin dimin taeminim siya boinin saiir simiirar ini boinoudninkinu.

29 Mi saeya kimidiniya simiir ini boiniu, kima unki it, iki inkamin dimin taeminim kara tirim biya simiir ha-knoudninkinin, tari Kraiss siya piyamisi owin?

30 Mi sima om hir haiburgigim mi sima ina yamim Jisis siir kignakiyam.

31 Mi iya ta wiga saeya om hirar niki owa mi kamim siir kigna miriyyim sima naeyim siiram ha nonkwowim mi ina boinin, inkamin nowomwarkaiyuwiyin, kira nae ti ae.

32 Mi siya simiir yai aka hinina yowarkii boin, kara bidi yaeyin, naeyin kima ninokninkin karamae nwowin siir.

33 Mi kamim siir kigna miriyyim sima, sima simar yinsrii ansriina. Mi siiram nae inkam nwrki hainanikin, ha?

34 Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boin, kariir naeyin yio hiningin, kara ti inkamin kariir nikropkiyin kara siir kwoin iirarar dap. Mi kara miya siya nimbingiya kariir saiir dankabimbid digi.

35 Wim kima hinina boinikim, bwanim pi whiyya nwokii mi sasaeyim pi sasae wai haningin nwokii. Mi kima pi hainii ningugu haii. Mi kara kimiirin pi hinina boinkii, kima iki numiran sasaeyim simiir kigi, sima sasae wai bidi ywowim. Kima simiirin hindara ti ingugae.

36 Mi inkamin numiran sasaeyim simiir ningugu haiyyin, iikam nhrkim sim sainam yio ini ti inkamin, hinda tanda namiyin, iki iikamim simiir kwoin imiir kiyaiyam ini siir hiriinan ywowin. Mi sima ha sibgu wakaeyoknaei mi wa nwoki aingwo tibmii kinim. Mi inokininokim sima wi omwaiyar nwoki waiyayokiyokiikaeyamim. Mi inkamin ti sasae imiir ninkinin mi inkamin ti sasaeyim wai nwowiyim simiir ningugu haiyyin, sowa nwisairarin pi maingimainga nwosowoi. Mi yipiki Adi Komii siir yai aiir boinmimauuwiyim mi

yipiki iikamim simiir kwoin imiir kiyaiiyim, Adi Komii siir yai aiir wakaeyim, yim ini ti inkam nwisso sowiir hiriinan ywowo.

³⁷ Ta yaiya ya kaimwowainga. Inkam nwirin yio hindira niyokninkinami mi nwirin yio wi hindira ningugu haiyami.

³⁸ Ta kara nikropkiya kimiirin ya numirim inkam nhirkim niyokninkinim simiir sasae imiir ningugu hainan ywowa. Ti numirim yim inkam nhirkim niyokninkinkim. Ya ini biigi bii sima boinmimauuwa kariir yai win kibiya iki iikam nhirim simiir, ini saiir hiriinan ywowa. Mi wim kima ti yai win kibi kibiym iki iikamim biya naingwo tibmiyim wi simiir swoki boinmimauuwami.

³⁹ Mi mhoiyya nu haimii Sameria hiran iikamim sima Jisis siiram in a yaingwo tibmiyim. Whisarii rani, sima ta wiga saiir yai aiir wakaekim. Saeya hinina boinka, siya dimin taeminim biya biya kara tirim mi tariinan mi tir ikim, siya simiirin ini hiriyar haknoudninkin digiyin.

⁴⁰ Mi iikam whiekakim om Saika nu haimii Sameria hiranim sima Jisis siiram ha nitim mi sima kimidiniya siir srii siya simaka hir mi owim. Mi Jisis siya sima iiyim kwisa ywo.

⁴¹ Mi iikam whiekakim siir yai aiir wakaeyim sima ina yaingwo tibmii kinim. Dimusi rani, sima siirgisiir yaiyar wakaekim.

⁴² Mi sima ta wig aiir boin, tariinanin krima siir yai aiiram in bidi yaingwo tibmii kingiyim. Krima yaiya kira boina krimiir saiir bi naingwo tibmii kingim. Ningaka. Krima asi naingwo tibmii kini krima krimiir wingi wingar wakaekim. Mi krima bidi yinokninkinkiyim siya Kraiskin, nuan iikam whiekakim krimiir nanmaiwarkainain inkamin siya. Iriig.

Jisis siya gavmani mii miriyyin inkam nwirin siir yinisim iir haiswoniskiigikin

⁴³ Jisis siya hapaiirin iyo kwisa ywo. Mi mhoiyya siya hir haiburgigin mi ini nu haimii Galili hiriyar swoki amin.

⁴⁴ Jisis siyarin, hinina boinkin, siir oman iikamim sima profet inkamin siirin ha bi naingwowikim siya inkam komiigin mi inigakin. Ningaka. Sima hinina bi naingwowikim.

⁴⁵ Mi iyya Jisis siya siir oma hiriir swoki amin mi Galili hiran iikamim sima siiram in maingimainga ywowinim. Dimusi rani, dimin taeminim siya tirim Judami ii komiyya wou nikwo aeiya Pasova om komii Jerusalem hir sima bidi kigmimikim.

⁴⁶ Mi Jisis siya om Kena nu haimii Galili hiriir swoki amin, omin opa siya tirkiya wain nikpitmaigiya siir. Mi om Kapaneam hir nwowin gavmani inkam komii nwirin siir yinisim yinkamiyyinin makakin.

⁴⁷ Mi siya wakae Jisis siya nu Juda hir bidi haiburgigin mi siya nu haimii Galili tirii nitam tari. Mi siya ha nam in

Jisis siiram mi kimidiniya siir ini boiniu, saika namim om Kapaneam hiriir siir yinisim iir nini haiswoniskiyuwim. Siir yinisimin ini nao kingiin nwowin.

48 Mi Jisis siya siir boinki mi kima, kara dimin kirie komii komii tir karamae nwowi mi kima wi kariiram naingwo tibmii kiin tani. Niingaka.

49 Mi ti inkam komiiyin siya hiniina boinki, Biyan Inkam Komii, kira kanakar wit, kariir yinisim iir kignakiam. Yinisim ieya naonamin yo miyyik rani.

50 Mi Jisis siya siirin ina yikropkiyin, kira ti am kiriir yinisimin wi omwaiyar swoki waiyaei. Mi ti inkamin siya Jisis siir yai aiir wakaeyin mi ina yamin.

51 Mi iya siya ha swoki haiyug apnamin mi kamim siir miriyyim, sima siirin siyiu hir yapiyiskaiwin. Mi sima boin siirin, kiriir yinisimin ini wadiyar swoki owin.

52 Mi siya kimidiniya simiir srii, paki hiniin iya wadie sae nwokikin kariir yinisimin, ha? Mi sima siir boin, siir piu huua kiniya ii nabe bopwo digika.

53 Mi ta yaiya sima boina siir, saiir mhoiia mi siir adin ina swoki aingwokiyin yaiya Jisis siya boina ii nabe bopwo hiniin kiriir yinisimin wi omwaiyar swoki waiyaei. Mi siya mi siir yinwig ima simaniyyin ini hiriyyar yaingwo tibmii kiin swokiyim Jisis siiram.

54 Mi ya tariigina ya dimin kirie komii kwisaka aeya, Jisis siya tira iikam imiir niisiimauuam, iya siya nu haimeii Judia hir haiburgigin mi ha napnamin nu haimeii Galiliya hiriir. Iriig.

5

Jisis siya inkam nwirin whinausim kwira Betesda dapiya saiir hir haiswoniskugin

1 Mi tiriiginim yim dig nwokiyim mi Juda simiir ii komii kwira nae iripa haingiriyu aeiya ina yimbiyama. Mi Jisis siya asi swoki amkin om komii Jerusalem hiriirin.

2 Mi om komii Jerusalem hirin anowin napninopkainamiyin iikamkim sim kiyaininopkainamiyin sibsib siir kingiin hirin whinausim kwira ini hir nwowa. Mi iikamim sima Hibru simiir yaigina hiniina dapikim Betesda. Mi ta whinausima saiir kingiin hirin iuruwim iriyyara nwowi iikamkim sim nidwowam.

3 Mi iikam whiekakim makak makakim ini hirar ninidwodwokaowim. Iikamim nhwokwisaeyim mi iikamim igrib indib niimwowaeyao minkin kipiyyim mi iikamim kiun min naoninsimsiriru ikim. Sima minam ninidwodwokaowi Adi Komii siir paekwosimin siya tirkiyim op aiirin imigak nwokiyam.

4 Mi ii nhirim Adi Komii siir paekwosimin iki siya nuunaiiniyim mi ta whinausima pi imig iga siya nauni inunui. Mi inkamin iki bigi bi natmainamiyin ta opa Adi Komii siir paekwosim ieya tiriya mi ta siir ma pa digi.

5 Mi inkam nwirin iuru hir nidwowin biewiyim maki siya niyim kam nwir iuur iriyar whoimgim (38).

6 Mi Jisis siya ti inkamin siir kigin siya hir whinin mi siya ina yinokninkinkiyin siya maki kwokiyaeya bi niigin. Mi Jisis siya siirin hinina boinki, kira hinina naingwowi kira wadie swoki okiyim, aniya?

7 Mi ti inkamin maki niinanaekaigiyin siya siir yai aka hinina yowarki boin, Biyan Inkam Komii, iya Adi Komii siir paekwosim ieya tirkiyim ta op aairin mi kariirin inkamki haidunamam whaowae ta whinausima sair aowa hiriirin. Mi kariirin pi nhirkim swoki haiburi, bi pi sima natmaidunami.

8 Mi Jisis siya siir boinki, kira dinsiin okwoki mi kariir nibmir aair hai mipa dapnam.

9 Mi biri kimiminkikin, ti inkamin siir ma ina digiya mi siya ini siir nibmir aairar yinsiin hainamin. Taka iya ya Judami ii komiia pi siisiya Sabat, iya dimin taemin sima tir karamae nwowiya saeya.

10 Mi siya nibmir ha hainamin mi gavmani inkamin sima ti inkamin Jisis siya nwowaiginiugiyin wadie siir sriwain, tapa Judami ii komiia pi siisiya Sabat, dimin taemin tir karam nwowiya saeya mi kira wara kariir nibmira sair dimusi hainanikin. Moses siir siyuin hiriinanin siirin igbidgak bidi yowain.

11 Mi siya simiir yai aka hinina yowarki boin, inkamin wadie kariir nwowaiginiugiyin kariirin siya nokmwain haigikin ta kariir nibmir aair ninsiin hainaniyamin.

12 Mi sima kimidiniya ti inkam iir swoki kwasrii, yipikin kariir boinkiyin ta kariir nibmir aair hainaniyamin, ha?

13 Mi ti inkamin wadie Jisis siya nwowaiginiugiyin siya bi ninokninkinkikin ti inkam iirin. Dimusi rani, Jisis siya siir bidi haiburgigin mi siya paninsi yinokninkinkisi, iikam kasakiwaeyao hir nokwowim.

14 Mi mhoiia Jisis siya siirin omaka Adi Komii siir inig hainaniya sair hir kigin mi siya kimidiniya siir boin, wakae, kira mhoiia wi dimin whir kipi swoki tir. Ningaka. Kira hiriinan tiri mi ta hika mhoiia kira haii, ya wi hika biya kira haiya wi sair haiburi.

15 Mi ti inkamin ha namin siya kimidiniya Juda simiir inkam komii komiyim simiir ini boinu, ti inkamin wadie kariir nwowaiginiugiyin yio Jisis siyairgin.

16 Mi ti Isrelmi inkam komii komiiyim sɪma Jisis siirin siyɪu biyɛ asi tɪrkɪm. Dimusi rani, iikamɪm maki niiyim simiirin siya Juda simiir ii komiia pɪu siisiya Sabat, dimɪn taemɪn whir tir karamae sɪma nwowiya siya saiir haiswonɪmniskiiɣɪn.

17 Mi Jisis siya simiir yai aka hinɪna yowarkii boin, kariir Adin siya iinokɪnokin hɪriiyar mɪriiɣɪn. Mi an kara iriipi hɪriinan asi mɪ mɪrii.

18 Mi ta yai hɪriinana Jisis siya boina mɪ Isrel simiir biyan inkam komii komiiyim siir nisomaowam asi tɪrkɪm. Dimusi rani, ti makak iikamɪm siya haiswonɪmniskiiyim Judami ii komiia pɪu siisiya Sabat, dimɪn taemɪn tir karamae nwowiya sasa rani. Nɪngaka. Sɪma siirin io mɪnsi nwokɪm ta siya boina hinɪn, Adi Komiiyin kariir Adɣɪn. Mi siya ɪni inkam komii siya siyar swoki onain Adi Komii siir hɪriinanɪn. Mi siirin saiirsi nisomaowam tɪrkɪm. Iriig.

Adi Komii siya siir yɪnisɪm iirin inigak bidi ywohaigɪniuwɪn siir mɪ aiir mɪriiyamɪn

19 Mi Jisis siya simiir yai aka hinɪna yowarkii boin, kara kimiirin yaimwowar boini, kara siir yɪnisɪmɪn dimɪn whirin kariir kwoin aɪrgɪ bi swoki aingwo tɪrkɪn. Nɪngaka. Kara dimɪnim kara kɪgmɪmikɪm kariir Adin siyar tirɪm kara simiirarar tiri.

20 Adi Komii siya kariiramɪn nhami nhami bi naingwokwowikɪn mɪ siya digworaekwo whiekakɪm siya mɪriiyim kariir asi niisiimauugɪm. Mi digworaekwowim siya niisiimauwi wi digworaekwowim ti kara tirɪm wi simiir haiburi. Mi ti dimɪn taemɪnim kɪma simiir kigi mɪ kɪma wi nanaa pranae kɪn tani.

21 Adi Komii siya hidnɪnsiin idwowyim iikamɪm naokaowim omwai swoki waiyam siir hɪriinan. Mi kara siir yɪnisɪmɪn iikamɪm yipikɪm kara hauuwam tiriyim kwoin miyik yio kariirar kwoinkɪn.

22 Mi kariir Adin iikam imiirin siyar bi hidikɪn. Nɪngaka. Mi siir kɪrieya siir yɪnisɪmɪn kariir bidi hauuwɪn mɪ siirin kara bidi kisina owɪn mɪ iikam imiirin wi karar hidi.

23 Mi iikam whiekakɪm wi kariir inig iir asi hainani, kariir Adin siir inig iir sɪma hainana saiir hɪriinan. Mi yipikɪn kariir inig iir hainan karamae nwowi siir yɪnisɪmɪn kɪma tira saiir hɪriinan mɪ sɪma kariir Adin yipikɪn kariir nikropkiyin wi siir inig iir mɪ hainan tani. Nɪngaka.

24 Kara Jiskɪn kara kimiirin yaimwowar boinkii mɪ yipikɪn kariir yai aiir wakaeyoknaei mɪ ha naingwo tibmii kɪni mɪ sɪma wi kariir Adin yipikɪn kariir nikropkiyin wi siir yai aiir warar mɪ wakaeyokna aingwo tibmii kɪni. Mi yipikɪn kariir nikropkiyin siya wi siir naeyu iir hauu haigɪniuwɪ simiirin

mi kima wi inigak nwoyokiyokiikaeyami. Adi Komii siya wi simiir wara hid rani mi sima wi nao rani. Niingaka. Mi sima wi yaeya kwoin win haii omwai waiyayokiyokiikaeyamim.

²⁵ Kara kimiirin yaimwowar boinkii, iya Adi Komii siya nimbina iikamim naokaoim simiiram ya bidi yimbiniya. Mi sima wi kariir yai aiiirar wakaekii, Adi Komii siir yinisimin. Mi sima wi yaeya kwoin win haii omwai waiyayokiyokiigiyamiyin.

²⁶ Adi Komii siya bi naowikin, siya kwoinbudin omwai waiyayokiyokiyyin siir bwamkibwamim siyaairgin. Mi ti hiriinan siyiuin siya kariirin digworaekwo whiekakim omwai waiyayokiyokiyyim simiir bwamki bwam iir asi mi tirikikin.

²⁷ Adi Komii siya ha boinkin, kara siir yinisimkin mi iikam imiirin wi kara hidi. Dimusi rani, kara ini inkamnan ywowin. Mi kara simiir kwoinim ina ninokninkinin.

²⁸ Mi kima wi ta sairsi kipi nanaaki. Mi iya saeya nimbiamyami mi iki iikamim niki aokaoim mi simiir ienau hir nwokaiyim sima wi kariir yai aiir wakaekii, Adi Komii siir yinisimin.

²⁹ Mi sima wi ie hirankar ninsiin idwonani. Mi yipiki siyiu miyik tirim yim wi omwaiyar waiyayokiyokiigiyami. Mi yipiki siyiu biyie tirim iya sima ninsiin idwowi wi yaigak nwowi. Mi sima wi paeya nami mi inokinokin simiirin wi hiriyyar niunanaei.

Jisis siirin iikam nhirkim yanaakninkii haiginu

³⁰ Kara dimin whirin kariir kwoin airgi bi naingwo miriigin. Niingaka. Dimin taeminim kara wakaeyim Adi Komii krimiir Wanin siya boinim kara simiirarar tiri mi kara iikam imiirin asi hidi. Mi kara iikam imiirin wadiyyar sibgu hidi. Dimusi rani, kara kariir kwoin ara naingwo diriraerar tani. Kara Adi Komii siir kwoin iirar napi yipikin kariir nikrop iuungiyin nua tiriir.

³¹ Mi ti yayim kariir kwoinkar priinaingwo boinkiswo mi kima wi ha di ninokninkini ti yayim kara boinim kaimwoki piyamisi owim, iyie? Kara hindara priiboini.

³² Mi inkam nwirin yio ina mi owin yio siya Jonkin siirin Adi Komii siya nimbingikin, kariir yayi sair sibgu boinmimauuwam. Kara bidi yinokninkinin yayim siya boinmimauuwim kariirim yim kaimwowairgin.

³³ Mi wim kima kam nhirim kimidiniya Jon siiram yikropki mi ti inkamin siya boinkiyin simiir yio karaairgin.

³⁴ Kara kamim kariir yai aiir nanaakninki haiginuwim simiirin yai kamaeaka. Niingaki. Niingaka. Mi ti digworaekwowim ti kara boinmimauuwim kimiir, kima simiirin wi nwoki sibgu inokninkinim. Mi kima wi kariir yai aiirim

nwoki wakaeyokna aingwo tibmii kɛnim. Mi kimiirin wi Adi Komii siya nanmaiwarkainaei.

³⁵ Jon siya ini pae niyuanan ywowin kimiir niuya haiginuwam. Mi Adi Komii siir dimin taeminim simiir niisimauuwam. Mi ta iya siya omwaiyar niki waiyain, kima siiram nhami nhami bi naingwo tibmii kɛngim.

³⁶ Dimin nhirim ini ta yaiya Jon siya boina kariir ini saiir haiburim ya hininga. Mi dimin miyik miyikim Adi Komii siya boinkiyim kara tiram yim iikam kimiir nanaaknkii haiginugim kariirin hinin, kariirin Adi Komii siya nikropkikin.

³⁷ Kariirin Adi Komii siyar nikropkikin mi kariirin siya boininkigikin mi siyar mi anaaknkii haiginugikin. Mi wim kima siir yai aiir bi wakaekim mi siir whwonkam iir bi kigim. Niningaka.

³⁸ Mi siir yaiya kimiir kwoinaw bi haigi nonkworinuga. Niningaka. Dimusi rani, kima kariir yai aiirim bi naingwo tibmii kɛngim, kara ti inkamin Adi Komii siya nikrop iuungikin.

³⁹ Wim kima Yokwo Komii saiir yayim simiirin ha sibgu mwainikim. Dimusi rani, kima saiir sibgu ninoknkinkinam mi saiir naingwo tibmii kɛnam tiri. Mi kimiirin wi Adi Komii siya nwoki hauuwim kwoin winin omwai waiyayokiyokiigiyamiyin. Mi wara miyim kima mwainkigmimikim yim kariir yai imairgim. Mi wim kima hininam naingwo mwananaei, Adi Komii siir miyim kimiirin wi omwai simar nwoki waiyayokiyoki haiginuwim. Mi wara miyim kima mwan kigmimikim yim kariir miigim.

⁴⁰ Mi wim kima kariirim naingwo tibmii kɛnim pi boriisopi, kwoin winin omwai waiyayokiyokiyyin kara kimiir hauuwim.

⁴¹ Kara pi boriisopi iki iikamim kariir inig iir hainan prapasim. Niningaka. Ya tariigina ya dimin komii rani.

⁴² Mi kara kimiirin ina ninoknkinkinin kimiir kwoininim Adi Komii siirim naingwo hiriru kɛn tani.

⁴³ An kara kariir Adin siir inigni nitkin mi ta kara nita ya Adi Komii siya nitni haninaka tisi kara nitiskiyin. Mi wim kima kariir yai aiir bi naingwo tibmii kɛngim. Mi wim kima simiirin ini yimiyyuwim. Mi inkam nwirki nitkiswo mi siya siir yai imiir nini boinmimauuniyim mi wim kima siir yai imiirin wa pi wakaeyin mi kariirin iyie?

⁴⁴ Mi kima kariir yai airam n wi panina naingwo tibmii kɛni, ha? Kima wi dig nwo rani. Mi kima, kima kimar ninan hainanamar tiri mi kimiir inigim Adi Komii siya hainanim pi boriisopi. Niningaka.

⁴⁵ Kima ha kipi naingwo kimiirin kara wi kariir Adin siir boinmauwuwi, kimiir boinwokiopnatkaigiyim. Niingaka. Mi Mosesin yipikin naingwo tibmii komiigak kima nwowiyin wim kima ha naingwowi kimiirin wi siyar whinkinsiis haiginiuwi. Mi Adi Komii siya kimiirin wi dimin whirki kimbu karamae saiirsi nwoki ikuwim. Kimiirin wi siyar boinmauwuwi kariir Adin siya boinwokiopnatkaigiyamin.

⁴⁶ Mi kima Moses siir yai imiiram naingwo tibmii kani, kima tira saiir hiriinan mi kima kariir yai aiiram in wa mi aingwo tibmii kani. Dimusi rani, yayim Yokwo Komii hir nwowim kariirim siyar winboinkiyim mi kima simiiram bi naingwo tibmii kangim.

⁴⁷ Mi ti yayim Moses siya winboinkiyim kima simiiram naingwo tibmii kani karam nwowi mi kima kariir yai imiiram in wi panina naingwo tibmii kani, ha? Yi siyu karamaeka. Niingaka. Iriig.

6

Jisis siya hauu aeyim kamim 5,000kim, siya wigiyim simiir wara bi mwaingim

(Mt 14:13-21; Mk 6:30-44; Lk 9:10-17)

¹ Mi mhoiia Jisis siya ti yayim ha boindigiyim mi siya ina iyikidamin Galili whiigbida hiriir, saiir inig whirin sima dapiyin ta whi aiirin whi komii Taibiriaska.

² Mi iikam whiekakim sima ini Jisis siir mhoiyar sidkaenamim. Dimusi rani, sima dimin kirie komii komii kasa bi kigim iikam makak makakim siya ninimniskiiyim. Mi sima siir mhoiia asi sidkaenamkim.

³ Mi Jisis siya mhuusim whirin siir iiyam. Mi siya kimidiniya siir kamim siir kigna miriyyin simakar ini ii idwoiu.

⁴ Mi Juda simiir ii komiia wou nikwo aeya Pasova ini kingiin nwowa.

⁵ Mi Jisis siya ha niyaeyok kaokiyin mi siyar kigwin, iikam isid komiyyin nitin siiram. Mi siya Pilip siir boinki, krma bretim pi papi haii ti iikam ima naeyamin, ha?

⁶ Mi Jisis siya Pilip siirin hiriinan boinkiyin mi yio siyarin bidi yonkwokiyin siyuun pi siya tiri. Siya Pilip siirin minam kinankugun, siir kwoinin pi panina namisi aingwokii.

⁷ Mi Pilip siya siir yai aka hinina yowarkii boin mi krma bretim K200.00 saini. Mi ti hiriinan iikam isid komiyyin krma simiirin haimii haimiia hauuwim pi digi digi nwo rani. Niingaka.

⁸ Mi siir kigna mirii inkam nwirin, Endru nikiuwiyin Saimon Pitani nomousimin, siya Jisis siirin hinina boin,

⁹ whranisim nwirin tir nwowin, siya bret baliyim iriyyara nwowi mi anasuwo whisa mi owi. Mi ti hiriinan bret iriyyariuwam mi anasu whisuwa iko, ti hiriinan iikam isid komiyyin pi dig swoki o mimin tani. Nningaka.

¹⁰ Mi Jisis siya simiir boinki, kima simiirin nab nab dokmwın idwo. Mi ta maeyaua sima nidwowa ya kokaka. Mi ti 5,000 kamim ini ta maeyaua kokaka ini saiirar priigrinkin idwonamim. [Sima wigyinim simiir warar bi mwaingim.]

¹¹ Mi sima ha grinkin idwokiyim mi Jisis siya ti bret iriyyarim ha haigiyin mi siya ina boin wadiekiyin Adi Komii siir. Mi mhoiyya siya ina yinibimbir hauugiyim kamim siir kigna miriyyim simiir mi ti bret haimiyyim simiirin kimidiniya sima yap hauuwam iikam imiir sima naeyam. Mi mhoiyya siya anasuwo ha mi haiyin, ina mi inoop inispamspak hauugiyin kamim siir kigna miriyyim simiir, bret imiir siya niki turkiya saiir hiriinan. Mi iikam imiirin ha nonkwokwo hauunamim mi sima ini simiir kwoinkar priigrinkin idwo aenamim.

¹² Mi mhoiyya simiir mhiyyim dig ha nwokiyim mi Jisis siya siir kigna miriyyim kamim simiir boinki, wara nae haimii haimiyyim sima naepipiru okiyim ti swoki tauhaiginam iripa.

¹³ Mi ta siya boinkiya saiir mhoiyya, nae haimii haimiyyim simiir swoki taugin haiyam mirisim kwirki bi swoki okikin ini hiriyyar taugin haiswokiyim mi sima simiirin nib komii komiyyim iuur isa tauhaigi. Mi ti nib komii komii iuur iswo ini yaigiyaiga yaki itkikiniyim ti nae haimii haimiyyim sima naepipiru okiyim.

¹⁴ Mi ti iikamim sima ti dimin kirie komii komiyyim siya tirim simiir kigim mi sima ina boinim. Ti profet inkamin Adi Komii siya boinin, nua tirii nitam siyairgin.

¹⁵ Mi Jisis siya bidi yinokninkinkiyin, sima siir nonkwonamam tiri simiir kigirkakan inkam komii nwowam. Mi siya mhua hiriirin sasar asi swoki amkin. Friig.

*Jisis siya whiyya saiir op idwower napnaidamkin
(Mt 14:22-33; Mk 6:45-52)*

¹⁶ Mi mhoiyya iyya bieyin ha nikiiyamtibin mi kamim Jisis siir kigna miriyyim sima ina yapniyamtibim whiyya hiriir.

¹⁷ Mi sima kimidiniya i ira saiir yani apni kwiriinam. Mi ina iyikidamim whiyya saiir mirmiyya hiriir. Mi iyya bidi kakauu iuguskiya mi Jisis siya simiiram bi niki amsisaukin.

¹⁸ Mi ta iyya opud komiyya ha hugnaniya mi hinin komiyya ina mi ii okwonaniya.

¹⁹ Mi kamim Jisis siir kigna miriyyim sima kignaidamim kilomitisim iriyyar kwir nanairgim. Mi simar kigwin Jisis siya op idwower napnii. Mi siya simiir iya saiir kingiin napamin mi sima nidid pranai bi kinwinkim.

20 Mi Jisis siya simiir boinki, kima kipi nidid, ti karaingin nitin.

21 Mi sima maingimainga siiram ha nwowim mi siirin ina yinkikwona kwiriiyin. Mi biri kimiminkim, sima ina yimbiyamim ta maeyaua sima namam tira sairin. Iriig.

Iikamim yim Jisis siiram naphansirkim

22 Mi iigwira iikamim sima bidi yinokninkinkiyim, tapaiir nwomaiya iya iruwainga. Mi sima Jisis siirin wara bi kigwo kwiriigikim kamim siir kigna miriiyim simakan. Nningaka. Sima siirin tirar haiburgim.

23 Mi siyaii nhirim om komii Taibirias hiranki nitiiyim yim ta maeyaua Jisis siya boin wadiekiya Adi Komii siiram mi bret siya hauu aeya kam 5,000nim sim sair kingiin hirir nitikim.

24 Mi iikamim sima hirinan kigim, Jisis siya mi kamim siir kigna mirii ikim, sima tir nwo rani mi sima kimidiniya siyaii sim nhirim sim kwiriinaidam om komii Kapaneama hiririn Jisis siya mi kamim siir kigna mirii ikim simiiram hansiram. Iriig.

Jisis siya ninomor kou hiran bret miyiknankin

25 Mi iikamim sima Jisis siirin whigbid mirmiiya hir kiguwin mi sima kimidiniya siir srii, inkamin nowom-warkaiyuuiyin, kira tiririn paka hinin iya sae nitkin, ha?

26 Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boin, kara kimirin yaimwowar boinkii, kima kariiramim minam swoki aingwo hansirnikim bretim kara hauu aeyim kimiiir mi kimiiir mhiiyim ha nae kinugiyim simiiram. Mi kima kariiramim dimin kirie komii komiiyim kara tirim kima kigim simiiram bi hansirnikim. Nningaka.

27 Kima naeyim biye nwowiyim simiiram kipi mirii. Kima naeyin kwoinbud hauu haiginuuiyin omwai waiyayokiyokiiyam siiram miriinanane. Mi kara ti inkamin ninomor kouanki nitin, kimiiirin wi kara hauuwi siirin. Dimusi rani, Adi Komii krmiir Wanin siya kariirin inigak bidi ywohaiginuuiyin. Mi kara siir mi aiir miriiyam nitkin.

28 Mi sima siir swoki srii mi krma wi dimu dimin ti tir big nasmirwaiya Adi Komii siya nwowamin krmiiramim, ha?

29 Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boin, tiki diminin kima tiranin, big nasmirwaiya Adi Komii siya nwowi mi maingimainga siir nwowaiginuui, kima kariir yai aiiram daingwo tibmii kin, inkamin yipikin Adi Komii siya nikrop iungiyin nua tirir.

30 Mi sima siir yai aka hinina swoki owarkii boin, kira wi piki hinin dimin kirie komii komiiyim sim tiri, krma kigamin. Mi krma wa nwoki aingwo tibmiiyim kirir yai aiiramim, ha?

³¹ Krımıir yidiwi wanwiyaeyim iya sima nu siiyin apain siir hir nwowim sima dimin whirin mana dapiyin siirarar naekim Yokwo Komii saeya hinina boinka, ti naeyin ninomor kouanki nitkin Moses siyar hauu aekim simiirin.

³² Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boinki, kara kimiirin yaimwower boinkii ti bretin ninomor kouanki nitin kimiirin Moses siyar bi hauugin. Nningaka. Kariir Adin kimiirin siya hauugin ninomor kougi kou hiran bretki bretin. Mi tiki hiriinan naeyin kimiirin wi omwai siya waiyayokiyokii haiginu rani. Nningaka. Kariir Adin ti hiriinan nae kibiyin siir om hiranin siyar hauuwikin bretnanin omwai kima waiyayokiyokiiyam.

³³ Mi bretin Adi Komii siya hauugiyin ninomor kouwanin iikam kimiir, yio Jisis karaigin. Mi kimiirin kwoin win wi karar hauu haiginuwi omwai waiyayokiyokiiyam.

³⁴ Mi sima siir boinki, Biyan Inkam Komii, wari kiriir bretin krımıirin inokinok hiriyyar whauunanae mi nim wi omwai hiriyyar nwoki waiyayokiyokiiyam.

³⁵ Mi Jisis siya simiirin ina boinkiyin, ti bretin kwoin win hauu haiginuwiyyin iikam imiir omwai sima waiyayokiyokiiyam, yio karaigin. Yipiki kariirim niti yio wi mhigi nao rani. Mi yipiki kariirim naingwo tibmii kani, yio wi kwoinki haei rani. Nningaka.

³⁶ Kara kimiirin pi hinina boinkii, kima kariir bidiyar kigim mi kima bi naingwo tibmii kangim.

³⁷ Mi iikamim yipiki Adi Komii siya hauugiyim kariir in nonkwowim, yim sima wi kariir siyu iirar napi. Mi kara iikamim kariirim nitin mi kariirim naingwo tibmii kanim, simiirin wi huuyarmai rani. Nningaka.

³⁸ Kara ninomor kou hir haiburgigin mi ha nuunaiiniyin, kara kariir kwoin iirara napam bi nitkin Nningaka. Kara nua tiriirin minam nuunaiinikin, ti inkamin kariir nikropkiyin siir kwoin iirarar napim.

³⁹ Mi ti inkamin kariir nikropkiyin siir kwoinin yio hiningin. Kara ti iikamim siya hauugiyim kariir, kara simiir nwirni kipi haiburgig. Nningaka. Iikam imiirin wi karar swoki hidninsiin idwowi, iya Adi Komii siya iikam imiir hidana.

⁴⁰ Ti diminin kariir Adin siya naingwowin kara tiram yio hiningin mi ti iikamim yipiki kariir yai aiir wakaeyim mi ha ninokninkinim kariir, siir yinisimin. Mi sima kariiram naingwo tibmii kanim mi ha mi wakaeyoknam kariir yai aiir, simiirin wi kara hauu haiginuwi kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyyin siirin. Mi simiirin wi karar swoki hidninsiin idwowi. Mi sima wi omwaiyar waiyayokiyokii iya Adi Komii siya simiir hidana.

41 Mi ti yayiyim siya boinkiyim simiir mhoiyya Isrel simiir kamim io ha nwowim mi ina nhinkii boinainamim Jisis siir. Dimusi rani, siya hinina boinkin, bretin ninomor kouanki nitin yio karaigin.

42 Sima hinina boin, tiki inkamin siya Jisiskin, Josepni yinisim ikin. Krima siir yopii ad owiirin bidiyar iki inokninkinim. Mi siya hinina dimusi boinkin, kara ninomor kou hir haiburgigin mi ha niunaininikin, ha?

43 Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boinki, kima, kima kimar kipi nomboinyokaina.

44 Inkam nwirki siir kwoin aigi bi swoki aingwo tibmii kuingin pi siya yaingwo tibmii kin kariiram in siirin Adi Komii siyar hurworwokaigikin. Mi siirin wi siyar swoki hidninsiin idwowi mi siya wi yaeya kwoin win haii. Mi wi omwaiyar swoki waiyayokiyokiii. Ya tariigina wi iya Adi Komii siya iikam imiir hidana wi sair nimbiam.

45 Yaiya profet kamim sima winboinkiya Yokwo Komii sair ya hininga. Adi Komii siya wi iikam kasa nowomwarkaiyu rani, dimin taeminim wadie simiir nwowaiginuam. Mi iikamim yipiki kariir Adin siir yai aair wakaeyim mi ha ninokninkinim, kariiram in wi sima naingwo tibmii kini.

46 Ti iikam whiekakim simiir nwirki Adi Komii siir bi swoki kigiminkin. Nungaka. Kana kanaigin siir kigin ti inkamin Adi Komii siya nikrop iuungiyin nua tiriir.

47 Kara kimiirin yaimwovar boini, inkamin kariiram naingwo tibmii kuniyin, yio wi yaeya kwoin win haii. Mi siya wi omwai hiriyyar waiyayokiyokiigiyami.

48 An karar in bretnan yowoin, iikam imiirin karar whinkinsiis haiginuwi omwai waiyayokiyokiigiyamin.

49 Biya kimiir yidiwi wanwiyaeyim iya sima nu siiyin apain siir nwowim, sima manaim Adi Komii siya hauwim simiirarar naeyaonamkin.

50 Mi an kara ti inkamin Adi Komii siir om iir haiburgigin mi ha niunainiyyin nu tiriir, an kara in bretnan yowoin, iikam imiir whinkinsiis haiginuam. Mi yipiki kariiram naingwo tibmii kini, yim wi nao rani. Nungaka. Yim wi omwai hiriyyar waiyayokiyokiigiyami.

51 An kara in bretnan yowoin, iikam imiir whinkinsiis haiginuwam omwai sima waiyayokiyokiigiyim. Ankara Adi Komii siir omin ninomor kou hiranin siir hiranki nitkin. Mi iikamim ti bret iir naei, yim wi omwai hiriyyar waiyayokiyokiikaeyami. Yio ti bretin nuan iikamim sima naeyanin ya kariir piu aeyairga. Mi simiirin wi kara nwoki whinkinsiis haiginuam, yaeya kwoin win haiyam in omwai waiyayokiyokiigiyamin.

52 Mi ti dimin taeminim siya boinim simiir mi Isrel simiir iikamim simiir kwoinim ina iwitpaomaigiyim. Mi sima ini sima simar yinkanwamwarki whrie boinamim. Sima hinina boin, ti inkamin siir piua krimiirin wi panina hauuwi, krma naeyamin, ha?

53 Mi Jisis siya simiirin ina boinkiyin, kara kimiirin yaimwovar boini. Mi kima ta kariir kip aiir nae karamae nwowi ti inkamin ninomor kouanki nitin mi kima kariir nhie aiir kwiyae karamae mi owi mi kima wi yaeya kwoin win hai rani, omwai waiyayokiyokiyamin. Ningaka.

54 Mi inkamin kariir kip aiir naei mi kariir nhie aiir mi kwiyaei, yio wi yaeya kwoin win haii, omwai waiyayokiyokiyamin. Mi siirin wi karar swoki hidninsiin idwokii mi siya inkamnan wi omwaiyar swoki waiyai iya Adi Komii siya iikam imiir hidana.

55 Kariir kipa saeyairga diminki dimina naeiya. Mi kariir nhieya saeyairga diminki dimina kwiyaeiya.

56 Mi inkamin kariir kip aiir naei mi kariir nhie aiir mi kwiyaei, yim sima kanakar nwowi mi ankara simaka mi owi.

57 Adi Komii siyairgin digworaekwo whiekakim omwai waiyayokiyokiyiyim simiir Adin mi yio siyarin omwai hiriyyar waiyayokiyokikaeyamikin. Mi kariirin siya nikropkikin mi ankara iriipi hiriinan omwai asi mi waiyayokiyokii. Mi yipiki kariir kip aiir naei, yio wi omwai hiriyyar waiyayokiyokikaeyami ti digworaekwo imiirsi.

58 Karaargin ti bretin, Adi Komii siir omin ninomor kou hiranin siir hiranki nitin. Ti bretin yio ti bretin kimiir yidiwi wanwiyaeyim biya sima naeyin siir hiriinan tani. Ningaka. Sima ti bret iir naeyim mi iya sima waibiyie nwowa mi sima ina yaonamim. Mi yipiki ti bretin kara hauuanin siir naei, yim wi omwai hiriyyar waiyayokiyokikaeyami.

59 Jisis siya yayim omaka yaimin dimin nidwokai wakaeiya om Kapaneam hirana sair hir boinmimauugin. Iriig.

Jisis siir yaiya sair miyim, iikam imiirin wi sima whinkinsiis haiginiuwi omwai waiyayokiyokiyamin

60 Mi iikam whiekakim yipiki siir kigna miriyyim sima ta yai aiir wakaeyim sima hinina boin wara yai hiriinanin kira boinim, krma simiirin ninokninkan tani. Mi krimiirin hikak sima nwowi. Mi ti hiriinan yayim simiiramain pi nhinga nwowi, simiir wakaeyamin, ha?

61 Mi Jisis siya bidi yinokninkinkiyin ti yai hiriinanin sima boinim. Mi siya simiir boinki mi ti yayim kara boinim simiir miyim kimiir kwoinim sima haipridkikaigim, aniya?

⁶² Mi kima ti inkamın Adi Komii siir omın nınomor kou hıranın kariir kigii kara swoki ami, ti omın kara niki itın siir mi kima wi panına naingwokii, ha?

⁶³ Iikam kima, kima kım ar whınkınsiis ankınsiisnaim omwai waiyayokiyokiiyamın wi dig nwo rani. Nıngaka. Adi Komii siir naeyiun mi ta yaiya kara boın aka mi sowa sowaırgo kimiir whınkınsiis haigınıuwano omwai waiyayokiyokiiyam.

⁶⁴ Mi kimiir nhırım yım kariırım bi naingwo tıbmiiğim. [Mi Jisis siya bıdiyar yınoknınkıkiyin iya siya kamım siir kigna mıriiyım simiir nımbinım mi yipiki inkamkın siiram naingwo tıbmii kın karamae nwowın, siirın wi wir siya napwouwi siir sau omomın siya hainım siirın.]

⁶⁵ Mi Jisis siya simiirın hınına boınki, kara kimiir bıdiyar iki boınkiyin, inkam nwrıki kariiramın siir kwoinaırga bi swoki aıngwo tıbmii kınmımınkın. Nıngaka. Pi siya yaıngwo tıbmii kın mi siir kwoinın Adi Komii siyar bıdi hıurworwokaigiyın.

⁶⁶ Mi ti yaiyım siya boınım simiir mhoiya iikam whie komi-ya bıya siir niki kigna apım mi tariınanın sima siirın ini digıumii haimriiyugigim. Mi sima siir haıburgigim mi ina yınoopamım.

⁶⁷ Mi mhoiya Jisis siya siir kigna mıriiyım kam iur nwis simiir srii mi wım kima tari kariir haıburgigam warar mi aıngwowi?

⁶⁸ Mi siir yai aka Saimon Pita siya yowarkii boın, bıyan Inkam Komii, křıma wi nhıniiram nami, ha? Kiriir yaiya sasairga křımiir whınkınsiis haigınıuwana, omwai křıma waiyayokiyokiiyamın.

⁶⁹ Nım křımarın ina nınoknınkınım kırıirın, yipikin ti křıma wakaeyokna aıngwo tıbmiiyin kıraırgın ti inkamın Adi Komii siya nımbingiyın.

⁷⁰ Mi Jisis siya simiir yai aka hınına yowarkii boın, kimiirın kara bıdi yımbinın kariir kigna mıriiyın kam iur nwis nwowam. Mi kimiir nwrın yio mıyik rani, ini yıumi bıyan inkamın Setan ini siir hıriınan ywowın.

⁷¹ Siya Judas siir boınkın, Saimon Iskariotni yınisımın. Siya ti kam iur nwis siir kigna mıriiyım simiir nwrkın. Mi mhoiya Jisis siirın wi wir siya napwouwi iki kam bıyeyım simiir, sima hainım siirın. İriig.

7

Jisis siir nomousisımım sima siiramın hınına bi naingwo tıbmii kınğım siya Kraiskın, inkamın Adi Komii siya nıkropkiyin

¹ Mi tıriiginım dig nwokiyım mi Jisis siya ini nu haimii Galili hırar yapmıriiyın. Dimusi rani, inkam komii komiyyım bıi nwowiyım hıranım sima siir nisomaowam tırkıım.

² Mi Isrel simiir iikamim simiir iya kingiin nwowa, iripa sima haingiriyu owiya yaewou naeya saiir nikwo aeyam amar omaka saiir. Ya ta iya simiir ii aeya numirin sasaeyim wai bi nwowim, simiir ninkin imiiaeyam Adi Komii siir.

³ Mi Jisis siir nomousisimim sima siir boin, kira ti om iir haiburgik mi kira nu haimii Judia hiriir dam mi iikamim yipiki kiriir yai aiir naingwo tibmii wi sima nwoki kigim, dimin taeminim kira tiri.

⁴ Mi inkamin ha naingwowi iikamim siir dinokninkin mi siya siir dimin taeminim hindara kipi nimprio diriraerar. Nningaka. Mi kira ti hiriinan dimin taeminim simiir tiri mi biyin kirar tiki isiimauuna hinda tinda. Mi ti dimin taeminim iikamim sima nwoki kigim kira diriraeraram dimin miyikim.

⁵ Mi siir nomousimim yim simiir hiriinan yayim hinda puairga mi boinkim, sima bi mi aingwo tibmii kingim.

⁶ Mi simiir yayim ha boin digiyim mi Jisis siya simiir boin, kariir iya bi niki imbinika karar nisiimauunana hiniin, kara ti inkamin Adi Komii siya nikropkiyin siya. Mi kima paki hiniin iya sae mi ami ta iya Isrel simiir iikamim yaewou iripa sima ninkin imiiaeyana, numiran sasaeyim wai bi nwowiyim sim Adi Komiini, yo kimiirar kwoinkin.

⁷ Iikamim nu tiranim sima io kimiir bi nwowikim Nningaka. Sima io kariir nwowikim. Whisarii rani, simiir aowa aowan dimin taeminim sima tiriyim kara haknoudninkinikim.

⁸ Kimar ti am simakan, ta yaewou aiiram. Ankara nningaka pi wara nam tani. An kara ii nhirim tirar niki owamar naingwowi. Kara simiirin hiniin asiima niki isiimauuwim pi boriisopi, kara ti inkamin Adi komii siya nikropkiyin siya. Nningaka. Ya ina niki owa.

⁹ Mi siya simiirin hiriinan boinkiyin mi siya ini nu haimii Galili hirar ywokiyin. Iriig.

Jisis siya yaewou naeya amar omaka saiir naeya saiirin warar ini ikwo aeyu

¹⁰ Mi Jisis siir nomousisimim ha namim sima ta yaewouwa saiir nikwo aeyam mi yo siya ini mhoyiar mi amin. Siya iikam whiekak aka bi namkin. Siya sasar yimprio am.

¹¹ Mi Isrel simiir iikamim iya sima ta yaewou aiir nikwo aeya, yim sima kimidiniya Jisis siiram yoksirboin. Mi sima ini simasimar yinsrii ansriiyim siya ini papi nwowin.

¹² Mi Jisis siiram simasimar whrie boinam. Nhirim yim hiniina boin, siya inkam wadiekin. Mi nhirim hiniina boin, kiya yo inkam paii rani, iikam ima naingwo tibmii yamin, siir kwoinkar prinaingwo boini iikamim simiir nikpitmayamin.

13 Iikam hoimngaki bi boinkim Jisis siir nhinkiiyamın. Nningaka. Dimusi rani, sima minsi nididkim, Isrel simiir biyan inkam komii komiiyim pi sima wakaei mi simiirin pi sima niki.

14 Mi ii kwoimim yaewou sima nikwo aeyim simiir mhoiyya Jisis siya iikam imiirin omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiiir hirin, ini idowiyar boinmimauuin.

15 Mi Isrelmi inkam komii komiiyim sima hiriinan kigim, sima ini hindara yanaakiyim. Mi sima boin, ti inkam hiriinanin ti dimin taeminim yokwo tir nwowim, siya simiirin panin panina ninokninkinkim? Mi siya ti iikam imiir kwomwarkaiyuuin, inkam ninokninkin komiigaknan siya skulam bi swoki amiminkin. Nningaka.

16 Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boin, ti dimin taeminim ti kara nowomwarkaiyuuwim kimiir, yim kariir tani. Nningaka. Ti yayiim yim Adi Komii siirgim, inkamin kariir nikropkiyin.

17 Mi inkamin siir kwoin komiiyin Adi Komii krimiir Wanin siir yai aiiram naingwowi mi siya pa ninokninkinkii ta yayia kara boinmimauuwa. Kara kariir kwoinkar prinaingwo boini iyie? Kara Adi Komii siir yai imiir boini.

18 Mi inkamin siir kwoinkar naingwo boini, yio ti hiriinan inkamin yio siir inig iirar hainanamar tiri. Mi inkamin ti inkamin siya nikropkiyin mi ha nitin, siir inig iir hainani mi yai ha boinmimauuwi mi yio ti inkam hiriinanin, yio inkam wadiekin bi iksisaeikin. Nningaka.

19 Biyya Moses siya siyiu komii siir siyiuim kimiir hauuwın mi kimiir nwrki ti siyiu iir bi swoki sibgu apkim. Nningaka. Mi kima kariir nisomaowam dimuam tiri, kara ti Moses siir siyiu iir nap karamae nwowin, ha?

20 Mi iikam nhirim siir yai akan sima yowarkii boinki, yipikin kiriir nisomaowam tirin. Mi kira ti hiriinan yai boinin mi tari kiriirin uridyugi bidi ii okwokaiyin, aniya?

21 Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarkii boin, kima io kariir dimusi nwo rani mai kibi kwira, iikamim makiniiyim simiir kara ninimniskiiyim, Judami ii komiyya piu siiskuwakiya dimin taemin tir karamae nwowiya saiiir mi kima kwoin bibiyie kariiramın sairsi naingwowi.

22 Mi biyya Moses siya kimiirin min boinkin, kimiir yinisim yinkamiyininim simiir miois imiir kitiyopnir haiyim. Nningaka. Yio kimiir brougae ima tirkin biyyin. Mi wim kima kimiir yinisim yinkamiyininim simiir mioisim Juda simiir ii komiyya piu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya, saiiirar mi kitiyopninnir haiigim. Mi Moses siir siyiuin siirar mi apkın.

23 Wim kima ti diminim Judami ii komiyya Sabat piu siiskuwakiya dimin taemin whir tir karamae nwowiya saiiirin

ini Moses siir siyü iirar mi apim. Mi kima pi io kariir dimusi nwowi, ti makak iikamim kara ninimniskiyim simiirsiyin ta Judami ti komiyya piü siiskuwakiya Sabat dimin taemin whir tir karamae nwowiya saiir, ha?

²⁴ Diminim kara kimiir boinim kima simiirin hindara whisariiya kipi hid. Wim kima ha naingwowi kara Moses siir siyü iir mi ikwowaisii. Kima sibgu daingwo omoki mi kima pa nwoki inokninkinim kariir yayim kaimwowaingim. Iriig.

*Mi iikam nhirim sima boin Jisisin Kraiskin inkamin
Adi Komii siya nikrop iuugiyin iikam imiir whinkinsis
haiginiuwam siya*

²⁵ Mi iikam nhirim om komii Jerusalem hiranim sima boin, ti inkamin siya sima nisomaowi.

²⁶ Kima siir kigi! Siir dimin taeminim iikam imiir siya boinim, siya isi hindara krinkinkiyim. Mi siirin inkam nwrki bi swoki boin huriyü miminkin. Mi inkam komii komiyyim sima hiriyar yaingwo mi tari Krai siyairgi sae, ti inkamin Adi Komii siya nikrop iuugiyin, iyie? Si rani?

²⁷ Mi ti inkamin Adi Komii siya siirin panin panina nimbingikin. Krima ina ninokninkinim siir om iirin. Mi mhoiyya ti inkamin Krai nikiuwiyin, Adi Komii siya nimbingiyin, siya swoki iti mi iikamim sima wi ha ninokninkin tani, siya pindanki nitkin. Mi hiriinanki niuwi siya tari Krai rani.

²⁸ Mi ti dimin taeminim iikam ima boinkiyim simiir mhoiyya, Jisis siya omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir hirar niki owin mi siya ini komiyyar kauwok boinkiyin. Wim kima ha naingwowi kara yipikin mi kara pindankin nitkin. Kara kariir kwoinaing bi priinaingwo itkin. Kariirin Adi Komii siyar nikropkikin mi kara asi nitkin. Kwoinim siyar naingwowyim yim kaimwowaingim mi kima siir ninokninkin tani.

²⁹ An kara siirin ina ninokninkinin, whisarii rani, kara biyya saika hirar niki okin mi kariirin nua tiriirin siyar nikropkikin.

³⁰ Mi ti dimin taeminim siya boinim simiir mhoiyya, inkam komii komii nhirim ina yamim siir hugripkikikaiyam mi siir nonkwonamim maeyauwa mi biyie mriiyya saiir hiriir. Mi sima siir bi nonkwokim. Dimusi rani, iyya siya namana ya kingiin niki o rani.

³¹ Mi iikam whiekakim, dimin taeminim siya nowom-warkaiyuwim simiir wakaeyim, sima ina yaingwo tibmii kiiingiyim siiramim. Mi sima boin, mhoiyya ti inkamin Krai nikiuwiyin Adi Komii siya nimbingiyin tiriir nitam, dimin kirie Komii komiyyim siya tiri wi tari ti inkamin siya tirim

dimin kirie komii komiiyim wi tari simiir namsi haiburi? Nningaka. friig.

Mi sima polis inkam nhirim simiir yikropki, Jisis siir nonkwowam

³² Mi Farisi kamim sima hiriinan wakaeyim, iikamim sima Jisis siir haigiririr boini mi sima mi prismi biyan inkam ikim, sima polis inkamim simiir asi nikropkikim siir nonkwowamin.

³³ Mi iya sima nita Jisis siiram mi Jisis siya ina boinwinin simiirin, kara kimaka tapairin ii priei nwo rani mi kara wi kapi swoki ami ti inkamin kariir nikrop iuungiyin nua tiriir siiram. Mi wi saikar swokini owouwi.

³⁴ Mi mhoyiya kima kariiram hansirni, kima wi kariir kig rani. Mi ti omin kara namanin kima kariiram in wi mhoyiya siiram nantrop it rani. Nningaka.

³⁵ Mi ti yai hiriinanin siya boinkiyim simiir mhoyiya, Isrel simiir biyan inkam komii komiiyim sima simasimar yinwhrie anwhrie boinamim, siya ti hiriinan boinin mi siya wi pinda nami krma siir kig karamae nwowi, ha? Mi siya wi iki omom pugan kwirniyim Isrel simiir pugana saeya wara nwo karamae nwowim wi simiir nami? Mi siya wi iki omom Isrel simiir iikamim simiir kam nwonwirakin ninkin hopkai waiyim wi simiir nami? Mi siya Adi Komii siir yaiya wi Grikmi isidin hiranin wi simiir nini boinmimauuwuwu, aniya?

³⁶ Mi siya hinin dimusi boinkin? Mhoyiya kima kariiram hansirni kima wi kariir kig rani, kara wi omin kima nantrop it karamae nwowin wi siir nami. friig.

Jisis siya opa iikam imiir hauu haiginiuwana kwoinbudin omwai waiyayokiyokiyam saiir boinkin

³⁷ Mi iikam ta yaewou naeya saiir nikopkaini iya saiirar niki ikwo aeyim amar omaka saiir hir mi Jisis siya ha nnsiin okwokiyin ini komiiyar kauwok boinamnankiyin. Yipiki kwoinki haei yio kariir wini kigni mi siirin wi op kara hauu kwiyae haiginiugii.

³⁸ Ya ini Yokwo Komii saeyar boina yaiya ini saiir hiriinana ywowa. Mi yipiki kariiram naingwo tibmii kuni, yio wi Adi Komii siir naeyuin hiriayar namyokiyokiiyiyin wi siir haii. Yio wi opa ieno anki niriidkinmwimoinaniniya wi saiir hiriinan niriidkinmwimoinanini siir kwoin hirankin mi wi siya whinkinsis haiginiuwu iikam nhirim simiirin.

³⁹ Jisis siya ta hiriinan yaiya Adi Komii siir naeyu iir boinkin. Mi yipiki siiram naingwo tibmii kuni, tiriiginin wi ini hanin siir kwoin iir kwirii idwokaii. Mi ta iya Adi Komii siir naeyuin bi niki itkin. Dimusi rani, Jisis siya bi niki aonamkin mi bi niki insiin idwonamkin omwai waiyayokiyokiyamin.

Mi Adi Komii siir omin ninomor kou hiranin siir hiriir bi niki amkin, kirie komii haiyamın. Nningaka. Iriig.

Mi iikamim isido whisa yinibirgi. Nhirim yim sima kwoin mi aingwo mi nhirim yim sima kwoin

⁴⁰ Mi iikam whiekakim hir nwomimirim sima boin, kaimwoka, ti profet inkamın krıma nwokwokınin siyairgin.

⁴¹ Mi nhirim sima boin mi tari Kraıs siya ti inkamın krıma nwokwokınin Adi Komii siya nikropkiyam. Mi Jisis siya nu Galili hirankın nitkin mi nhirim yim hinina boin, ti inkamın Adi Komii siya nikropkiyanın siya wi nu haimii Galili hiriinmbiyami. Nningaka.

⁴² Adi Komii siya Yokwo Komii sairın hiriıyar boinkikin. Ti inkamın Adi Komii siya nikropkiyanın yio Devidni namougin. Siir yopııya siirın wi om Betlehem omin biıya Devid siyar nwowın wi siir hir naokinaei. Mi hiriinanki niıwi mi siya tari Kraıs rani.

⁴³ Mi iikam whiekakim hir nwowım kasa rani. Mi sima isido whisa yinikibirnam, nhirim yim sima dimin mi boin mi nhirim yim sima dimin mi boin, Jisis siirın.

⁴⁴ Mi ti yayım simiir mhoııya, nhirim kimidiniya Jisis siir yonkwowam tir, maeyauwa miı biyie mırııya sair hir hugripkiikikaigiyım. Mi sima siir bi nonkwokım. Dimusi rani, ta iıya siya naowana ya bi niki imbinika. Iriig.

Inkam komii komiıyım sima Jisis siiram bi naingwo tibmiıgin

⁴⁵ Mi ti dimin taeminim simiir mhoııya, polis inkamım sima Jisis siir haıburgigım mi sima ina swoki amım prismi biıyan inkamım mi Farisi kam ikim simiiram. Mi sima simiirın hinina boinwin, kima siir nonkwonani karamae dimusi nwokım, ha?

⁴⁶ Mi polis inkamım sima simiir yayıyaka hinina yowarkii boınki, biıya inkam nıwırkı ti inkamın siir hiriinan yayı bi swoki boınmın boınminkin. Nningaka.

⁴⁷ Mi Farisi kamım sima hinina yowarkii boin mi siya iki iikam nhirim simiir kinsinan mi tari kımıirın ini warar yınkin hıuspak haiyın siir siyıu iir napam, anıya?

⁴⁸ Mi kima hiriıyar kigi, inkam komii komiıyım kımıir kigirkakiyım mi Farisi krıma, kımıir inkam nıwırkın ini warar wakaeyoknan siir yayı aiiramın, anıya? Nningaka.

⁴⁹ Yım ti iikamım, yım Moses siir siyıu komiıyım siir siyıu imiir bi ninokninkınkrımıir hiriinan. Mi simiirın wi Adi Komii siya tirbugii, iıya siya iikam imiir hidana.

⁵⁰ Mi Nikodimasın ti inkamın Jisis siiram namwııyın niıyaka yio ti Farisi inkamım simiir inkam nıwırkın. Mi siya simiir boin,

⁵¹ Krimiiir siyiuin yio ha boinkin, kríma kamim simiir kígirkakiyim, kríma inkamín yai boiniyin siir yai aiirim tiki mauugi mi diminin siya tiranin siiram tiki kigi mi mhoiyya kríma wi haini boinim, siya wadieki piyamisi owin, iyie? Wadie rani.

⁵² Mi sima siir yai aka hiniina yowarkii boin mi ni kira iriipi hiriinan nu haimii Galili hiran inkam paeprikabgin, aniya? Kira Yokwo Komii saiir sibgu mwaini mi kira wa nwoki inokninkinim, profet inkam nwirin wi nu haimii Galili hir swoki imbiyamimin tani. Niingaka. Iriig.

8

Wiga, kamkaka wig nhirmi kam aka nwowiya saeya

¹ [Mi iyya sima simiir yai imiir digiyim mi ti iikamim hir haingiriyiu owim ina nhinmaigiyim simiir yapa yapa oma. Mi Jisis siya yio kimidina mhiu whirin Oliv nikiuwiyin siir yam.

² Mi iigwir nugak imuma Jisis siya ina swoki amyak-wokin omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir. Mi iikam whiekakim ha nitim ini siirar ini idwo kaeyokainiyim. Mi siya ini simiir bopwonau hirar yidwokai owomwarkaiyuwin.

³ Mi kamim siyiu komii ninokninkiniyim mi Farisi kam ikim sima wiga kamkaka wig nhirmi kam aka nwowa saiirin warar yikunani. Mi sima kimidina saiir boinki, saeya iikamim simiir whwonkam idar ninsiin okwokiyim.

⁴ Mi sima kimidiniya Jisis siir boinki, inkamín nowom-warkaiyuwiyin ta wiga, wig nhirmi kam aka nwowa kríma saiir bidi kigim.

⁵ Krimiiir siyiu komiiyin Moses siya winkiyin yio hiniina boinkikin, ta hiriinan wiga kríma saiirin siiyani kaiyimik aoki. Mi ni kira pi panina boini ti hiriinan siyiu iirin, ha?

⁶ Sima ti hiriinan yayim minam boinkim sirni hanin siya kiyiskaiyim mi siirin pa nwoki boin huriiyuim. Mi siirin pa nwoki onkwonamim maeyauwa mi biyie miriyya saiir hugripkikikaiyam. Mi sima siir bi swoki iksisaekim. Niingaka. Siya bidiyar yinokninkinin. Mi Jisis siya ha waisi-inainamin mi siya kimidiniya nu iir win.

⁷ Mi sima hirar niki okwowim mi sima siiramin ina kintinu siiraraokiyim. Mi Jisis siya ha ninkiyiyin okwokiyan mi siya ina boinkiyin simiirin, yipiki kimiir nwirin dimin biyie tir karamae nwowin, bi pi siya dit saiirin siiyani.

⁸ Mi siya ha swoki waisiinainamin mi siya yai nhirim ina swoki winamin nu iir.

⁹ Mi yayim Jisis siya boinim simiir mhoiyya, sima ina kiwomwokairaraokiyim nwonwira nwonwira simiir oma namim. Mi biyyin adiyaowae waibibiyeyim sima haiburgig hirin. Mi mhoiyya yainan whran, kopak mwigak ima. Mi sima

ina yamim simiir oma. Mi hapaiirin Jisis saisar ywoki ta wig anakan.

¹⁰ Mi Jisis siya ha ninsiin okwoyinyinkyiyin mi siya kimidina saiir srii, wig, sima ini papi nwowim? Tapaiirin inkam nwiirki swoki o rani, kiriir boin huriyiuwamin wari dimin biyeyim kira tirim simiirsiyin, ha?

¹¹ Mi wiga siir yai aka hinina yowarki boin, inkam Komii tapaiirin inkam nwiirki swoki o rani. Niingaka. Sima bidi yamswokiyim. Mi Jisis siya saiir boin, an kara iriipi hiriinan wari siyu biyeyim kira mi tirim pi simiirsi boin huriyiu rani. Mi kira tapaiir halburgig mipi ti am. Mi kira wi dimin biyie kipi swoki tirmimin. Niingaka. Iriig.]

Jisis siya ini bieki whwoyanan ywowin nu iir

¹² Mi Jisis siya yipiki siir kigna apim, simiirin ina swoki boinkyin, kara ti nu iirin ini bienan whwoyan. Mi yipiki kariirim naingwo tibmii kuni mi kariir yai imiir wakaeyoknaei mi siya wi siyu biyeyin niibwomambwonan nwokiyamin wi siir nap rani. Niingaka. Siya wi yaeya kwoinwinin omwai waiyayokiyokiiyin wi siir haii bienan whwoyaeiyin.

¹³ Mi Farisi kamim sima Jisis siir boinki, wari dimin taeminim kira boiniyim yim kiriir kwoinkar priinaingwo boini. Wari dimin taeminim kira boiniyim yim dimin komii rani, yim krimiirin ha nisiimauu rani, kira yipikin. Niingaka.

¹⁴ Jisis siya hinina yowarki boin. Niingaka. Ti dimin taeminim kanakanar boin wakaenam yim kaimwowaigim. Dimusi rani, kara ina ninokninkinin omin kara nitin mi omin kara namanin. Mi wim kima ha ninokninkin tani kara pindanki nitkin mi kara wi pinda nami.

¹⁵ Wim kima kariirin nuan dimin imiirarar hidikin. Kima kariirin dimin mwoni bi boinikim. Mi kima kariirin ini hiriir boin huriyiu kripkaiyim. Mi an kara inkam imiirin hiriinan bi hidikin. Niingaka.

¹⁶ Mi kara iikamim kariir whwonkam ida nokwowim simiir dimin taeminim sima tirim simiir hidi, kara wi wadieyar hidi. Dimusi rani, kara kariir kwoin airgi priinaingwo hid rani. Niingaka. Adi Komiiyin yipiki kariir nikropkiyin siya ini kanakar nwowin.

¹⁷ Kimiir siyuin yo hinina boinkin, inkamwo pi nwisa ywoki kwoin whiruwa iki diminin sowar boinin pi kaimwo siya nwokii. Dimusi rani, sowa kwoin whiruwa bidi ywokiyo.

¹⁸ Kara kimiirin dimin taeminim kariirarim simiir boini, kara ti inkamin Adi Komii siir omanki nitin. Adi Komiiyin kariir Adin, yipikin kariir nikropkiyin, siya mi kara, kira kimiir ninokninkin haiginuwam tiri kariirin hinin, kara yipikin.

19 Mi sima siirin hɪnɪna srii, kariir Adin ini papi nwowin? Mi Jisis siya simiir yai aka hɪnɪna yowarkii boin mi kima kariirin ha ninoknɪnkin karamae nwowi kara yipikin mi kima kariir Adin siirin wi wara mi inoknɪnkin tani. Mi kima kariir ninoknɪnkini mi kima kariir Ad siirin wa mi inoknɪnkini.

20 Jisis siya omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir maeyau kwira hiuyokiyokaiya maeyaua umirim Adi Komii sima hauuwiyim, sim haigiya saiir hir boinmimauugin. Mi sima siir bi nonkwokim maeyaua mi biye mriiya saiir hir hugripkikikaiyamɪn. Dimusi rani, siir iya naowana ya bi niki imbinika. friig.

Kima omin kara namanin siirin wi wara nit rani

21 Mi Jisis siya simiirin ini hiriyyar swoki haingiyas boin taraowamin. Kara wi kapi namkripkainami. Mi mhoiyya kima wi kariirim hansirnaaei. Mi mhoiyya kima wa naonami. Dimusi rani, ti dimin biyeyim kima tirim simiirsika. Mi kima omin kara namanin wi siir wara nam tani. Niingi, niingaka.

22 Mi Isrel simiir biyan inkam komii komiiyim sima hɪnɪna boin mi siya hɪnɪna dimusi boinkin, kima omin siya namanin wi siir wara nam tani? Mi ti yayim ti siya kwaboinkiyim, yim tari hɪnɪna boinkim, siya wi siya siyar swoki isomaonaei. Mi krɪma wi wara nɪnkin am tani, ha?

23 Mi Jisis siya hɪnɪna yowarkii boin, wim kima nu tiran iikamkim mi an kara ninomor kouan inkamkin wim kima ti nuin siir tirankar nitkin, an kara kouanki nitkin.

24 Kara kimiirin ti hiriinan siirsi boinmauugin. Kima wa naonami. Dimusi rani, kimiir dimin biyeyim kima tirim simiirsika. Mi kima ha bi naingwo tibmii kungim kara ti Inkamin Adi Komii siya nikropkiyin siya.

25 Mi sima siir yai aka ina swoki owarkii boinim, ihi mi kira yipikin? Mi Jisis siya ina swoki owarkii boinin, kara ti yayim kimiir bidiyar iki boinmauun, iya kara bigi bi Adi Komii siir yai aiir boimimauun.

26 Kara kimiirin wa pi boinin mi wa pi mi hidin dimin biye biyeyim kima tirim simiirsiyin. Mi tariinanin iyie? Yio ini niinga ywowin. Mi tariinanin kara nuan iikamim kimiirin pi yaimin diminim kara hainaniyim siir hiranki, inkamin yipiki kariir nikropkiyin pi simiir boinmimauuwi. Siyairgin kaimwoki kaimwowin. Mi ta saeyairga kara boinmimauuwiya iikamim nuanim kimiir.

27 Sima ha bi ninoknɪnkinim ti dimin taeminim siya boinmimauuwim, yim siir Adin siirgin. Niingaka.

28 Mi Jisis siya simiir boinki, mhoiyya iya kima kariir hainani, inkamin ninomor kouanki nitin paeyin hainiya nironinkinin siir mi kara ha naonami mi kima wi haini

ninokninkini, kara yipikin. Mi kima wi haini ninokninkini, kara ti dimin taeminim kanakanar bi priinaingwo boinkim. Mi ti yayim kara boinmimauuwim kimiiir, yim kariir Adin Adi Komii siyar hauugikim kariirin.

²⁹ Mi kariir Adin, Adi Komii siya yipiki kariir nikropkiyin, siya ini kanakar nwowin, siya kariirara bi kigninkinkiikin. Dimusi rani, siir yayim karar wakaekim mi kara siir kwoin iirar napikin.

³⁰ Mi iikam whiekakim ta yayia Jisis siya boina saiir wakaeyim sima ina yaingwo tibmii kangiyim siirim. Iriig.

Jisis siya simiirin minsi boinmimauugin siya simiir whinkinsiis haiginiugin sima dimin biyeyim rirmiiaa simiirsi nwowim

³¹ Mi mhoyia Jisis siya Isrel simiir iikamim yipiki siir yayi air wakaeyim mi sima ina yaingwo tibmii kangiyim ti yayim siya boinim simiiram. Mi kima ti yayim kara boinim simiiram naingwo tibmii kini mi kima wi kariir kigna miriyan inkam nwoi.

³² Mi mhoyia kima wi haini ninokninkini yaimwokiayimwowa. Mi ta yaimwokiayimwowa kimiirin wi saeya whinkinsiis haiginiuwi rirmiiaa dimin biyeyim simiirsi nwowim inkamin maeyaua mi biye miriiaa saiir hir hugripkiikikaiyin mi ha haiburgigiyin, siir hiriinan.

³³ Mi sima ina yowarki boinim, nim krma Ebrahimni namouwim, krma biya inkam nwinriyim nunga nunga bi swoki miri miminkim. Mi kara hainin dimusi boinkin, kima wi inkamin maeyaua mi biye miriiaa saiir hir hugripkiikikaiyin mi hir ha haiburgigiyin mi rirmiiaa ha nwoiyin wi siir hiriinan nwoi.

³⁴ Mi Jisis siya simiir boinki, kara kimiirin yaimwovar boinkii, iikam kima yipiki dimin biye tirim, yim ini iikamim maeyaua mi biye miriiaa hir hugripkiikikaiyim dimin biyeyim ini hainin simiir kwoin imiir kwirii idwokaiyim ini simiir hiriinan ywowim.

³⁵ Iikamim maeyauwa mi biye miriiaa saiir hir hugripkiikikaiyim, sima diminim sima naingwowiyim wi tir tani. Mi inkamin yipiki om hirar nwoiyin yo nikrani, diminin iki siya naingwowiyim tiram, yim wa tiri.

³⁶ Mi kara ti yinisimin kimiirin wadie tir haiginiuwi mi kima iki dimin biyeyim simiirsiyin wi rirmiyar nwoi mi kima mhoyia wi rirmiigirirmiyyar nwoi.

³⁷ Kara ina ninokninkinin, kima Ebrahim siir namougim. Wim kima kariir nisomaowam tiri. Dimusi rani, kima yayim kara boinmimauuim simiiram naingwo tibmii kin tani.

³⁸ Kara kimiirin yayim kariir Adin biya siya nisiisiimauuim kariir, simiir boinmimauuwi. Mi wim kima

ini dimin taeminim biya kimiir ad ima boinmimauuim ini simiirar swoki tirim.

³⁹ Mi sima siir yai aka hinina yowarki boin, krimiir adin Ebrahimkin. Mi Jisis siya ina swoki boinkiyin mi kima Ebrahim siir yinisimki niuwi mi kima wi dimin taeminim siya tirim wi simiir hiriinanar ti tir.

⁴⁰ Mi ti yaiyim kara boinmimauuwim, yim yaimwowaigim, yim ti yaiyim yim kara wakaenani ima Adi Komii siirim. Mi wim kima ini hiriyyar niksisaekripkaiyim kariir nisomaowamin. Abraham siya ti hiriinan siyiu iir bi swoki tirmiminkin. Ningaka.

⁴¹ Wim kima dimin taeminim kimiir ad ima tirim simiirarar tirkim. Mi sima siirin ini igao yaiyar boinkiyim, krima hiyyin tani. Krima ad nwiruwan yinkim Adi Komii siirgisiirgim.

⁴² Mi Jisis siya simiirin hinina boin mi Adi Komii siya kimiir Adgi niuwi mi kima kariiram warar timi aingwokwo, ti inkamin yipikin Adi Komii siya nikrop iuungiyin nua tiriir siir om hiranki. Kara tiriirin kariir kwoin ara napam bi nitkin. Kariirin siyar nikropकिन.

⁴³ Mi kima ti yaiyim kara boinim simiir ninokninkin karamae dimusi nwokim? Kima wi ninokninkin tani. Dimusi rani, kima, kima nwowa saiir hiriinan nwo rani mi kima kariir yai aiirin wi ha wakaeyoknarani.

⁴⁴ Wim kima kimiir adin Setan siir yinisimkim. Mi wim kima dimin biyie biyeyim siya naingwowyim simiirar mi aingwowikim. Mi bidi bidiniyarin, siya inkam nisomsom aowaki waiwigin siya miyiknansim bi swoki omin ominkin. Dimusika, minsika siya simiir whinkinsiisamin yaimwoni wara bi boinikin. Siya niksisaeyaki waiwigin, iikamin simiir kwoin imiir nikpitmayam. Mi iya siya niksisaeyim, siya siir kwoin iirar napikin. Dimusi rani, siyairgin iikamin niksisaeyim simiir adin.

⁴⁵ Kara kimiirin yaimwowar boini yaiyim kara boiniyim kara yaimwo imiirarar boini. Kara bi niksisaekin mi kima simiiram bi naingwo tibmii kinikim. Dimusi rani, kara kimiirin Setani dimin taeminim sim boinkin.

⁴⁶ Mi kimiir nwarki hiriinan boin karamae dimusi nwowi, ti dimin taeminim kara tirim yim kipii rani, ha? Kara kimiirin yaimwowar boini mi kima kariiram naingwo tibmii kinim payop.

⁴⁷ Mi tiriiginim yipiki Adi Komii siir yinisim nwowi, yim sima dimin taeminim Adi Komii siya boinim simiir wakaeyoknakim. Wim kima Adi Komii siir yinisim tani mi kima dimin taeminim siya boiniyim simiir panisi wakaeyoknasi. Iriig.

Ebrahim siir apu aeya naokaina siir, an kara hiriyyar nwokin

48 Mi inkam komii komiiyim Isrel simiir iikamim simiir kigirkakiyim sima siir boin, biya krma kiriirin yaimwowar boinkikim, ti nu haimii Samerian inkamin, kiriirin yiu biyeki bidi ii okwokaiyin.

49 Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarki boin, kariirin uridyugi bi nii okwokaigin. Kara, kariir Adin siir inig iirarar hainan prapasi. Mi wim kima kariir swoki igbumbuwi mi kima kariir inig iir bi hainanikim.

50 Kara dimin taeminim minam bi tirkim, iikamim kima kariirin hinina boinim, kara inkam wadiekim. Nungaka. Adi Komii siya iikam kimiirin wi mhoiyya niisiimauuwi kariirin hinin kara inkam wadiekim. Mi dimin taeminim kara tirim, wi siyar hidi.

51 Kara kimiirin yaimwowar boini, yipiki kariir yaiyim kara boinim simiir naingwo tibmii kinin yo wi nao rani. Nungaki, nungakinga. Sima wi omwai hiriyyar waiyayokiyokigiyami.

52 Mi Isrel simiir inkam komii komiiyim, simiir kigirkakiyim, sima siir boin, krma ini haini yinokninkinkiyim kira asi whaowaei, kiriirin uridyugi bidi yitkiyyin. Mi kiriir kwoinin siya kiyipiyaokiinaowidi.

53 Mi inkamin Abraham nikuwiyin mi profet inkam ikim yipiki Adi Komii siir yai aiiir nowomwarkai haiginiugigim yim bidi yaonamim. Mi ni kira kimidiniya hinina boin, yipiki kariiram naingwo tibmii kini wi nao rani. Yo wi omwai hiriyyar waiyayokiyokiii. Mi kira hiriyyar naingwowi Abraham siya mi profet inkam ikim, simiir kouwin ini kira ywowin, ha? Mi kira hiriyyar mi naingwowi kira ini Adi Komii siir hiriinan ywowin?

54 Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarki boin mi kara kariir inig iirar swoki hainan prapasi, yo dimin komii rani. Kara wi hiriinan tir tani, Adi Komii, kariir Adin yipikin kima boinin hinin kima siiram naingwo tibmii kini, siya siyaingin kariir inig iir hainan prapasi.

55 Kima ha boinkim, kima siirin ina ninokninkinin mi kima siiram naingwo tibmii kin tani. Nungaka. An kara siirin ina ninokninkinin mi kara ina mi wakaeyokna aingwo tibmii kinin siiramim. Mi kara ha boini, kara siir bi ninokninkinkin. Kara wi iikam kimiir hiriinanar pi mi owin niksisaeyan inkam. Nungaka. Kara siirin ina ninokninkinin mi kara siiram asi wakaeyokna aingwo tibmii kini.

56 Kimiir brougayin Abrahamin minam naingwokwonanaekin, iya kara haiburgigana Adi Komii siir om iir mi nua tiriir nitim, inkam nauuni oniyim nuan iikamim kimakar. Siya bidi yinokninkinin mi siir kwoinin margimarga komiigak asi nwokin.

57 Mi Isrel simiir inkam komii komiiyim sima siir boin, kira

waibiyie bi niki okin mi kira Ebrahim siirin ha kigin, aniya? Kiya, nipi niksisaai.

⁵⁸ Mi Jisis siya simiir yai aka hiniina yowarki boin, kara kimiirin yaimwovar boini, biya Ebrahim siir yopiiya siir naokaina, ankara hiriyar nwokin.

⁵⁹ Mi ti yaiyim siya boinim simiir mhoyiya, kamim siya ina haiyim siir kaiyimik aowam. Mi Jisis siya idowiiya bi nwokin. Mi siya omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir haiburgigin mi ina yapnaniyam in idowiiya hirir. Iriig.

9

Inkam nhwokwisaeyin siir niwiigin

¹ Mi Jisis siya ha napnam in sasar mi siya inkam nhwokwisaeyin siir kig, siir yopiiya siirin hiriinan nhwokwisaeyar naokainakika.

² Mi kamim siir kigna miriyim sima siir srii, inkamin nowomwarkaiyuwiyin, siyu biyie nhinga tirkin, ti inkamin siir yopiiya siirin hiriinan nhwokwisaeyar naokainain. Siyar, iyie? Siir yopii ad owa?

³ Mi Jisis siya simiir yai aka hiniina yowarki boin, ti inkamin mi siir yopii ad owa simani dimin biyie bi tirkim? Siya nhwokwisaeyar hiriyar nwokin. Dimusi rani, Adi Komii siya siirin wi dimin kibiki kibi iir tirhaiginuwi, iikamim simiir niisiimauwam.

⁴ Krima Adi Komii siir dimin taemin imiirar tirkrpkai, inkamin yipikin kariir nikropkiyin tiriirin. Krima ti iiyim siya nimbingiyim krimiir hiriyar tir. Dimusi rani, mhoyiya ta ii aeya niti, iikamim sima wi ti hiriinan dimin iir tir tani.

⁵ Mi kara ti nu tirar niki owin, kara ini paenan niuya haiginunan ywowin, iikamim simiir siyu iir. Kara simiirin Adi Komii siir dimin taemin imiir niisiimauwi.

⁶ Mi ti yaiyim siya boinim, simiir mhoyiya siya yaeyopa nu hirir ha yaskiigiyin mi siya kimidiniya nu inakar yinkin hubrombropki nu bropar nwokiyam. Mi siya kimidiniya siir nhwo iir yaki itimakiugiyin.

⁷ Mi ti siya nitimakiugiyin inkamin siir nhwona iir saiir mhoyiyan, siya siir boinki, kira whiyya Siloam nikiuwiya saiir tani whaunaki.

⁸ Mi siya ha swoki itin mi iikamim saika kingiin hir nwowim mi iikam nhirim yipiki siir kigin, siya nu hir nidwowin umiram iikam imiiram kauin, sima, sima simar yinsrii ansriina, ti inkamin biya hir nidwowin mi umiram iikam imiiram kauin siir hauuwam mi tari siyairgin ti inkamin, iyie? Si rani?

⁹ Mi iikam nhirim sima boin, ti inkamin siyairgin nu hir nidwowin krimiiram kauin. Mi nhirim sima boin. Niingaka.

Ti inkamın si rani, siir whwonkamın ti inkamın nhwokwisae nwowın siir whwonkamnankın.

¹⁰ Mi siya simiir boınki, karaırgın, ti inkamın biıya nhwokwisae niki owın. Mi ta siya boınkiya simiir saiir mhoiıyan, sima kimidiniya siir srii, kira panın panına tırkın wara kırıir nhwoın wadie nwokiyın mi kira hında tında ha kigomokiyın?

¹¹ Mi siya simiir boınki, inkamın Jisis nikiuwıyın siir yaeyopa nu hiriir ha yaskiıgiya mi siya kimidiniya nu inaka yınkin hiubrombropki, brop nwokiyam mi mhoiıya siya kimidiniya kariir nhwo iir yaki itimakiugi. Mi siya ina boınkiyın kariirin, kira kırıir whwonkamın whii Siloam saiir tani whausoknaki. Mi ta saiir mhoiıyan, kara ina yamın kariir nhwo iir whausoknakiyım. Mi kariir nhwoın ini ta saiirsıyar kigomokiyın, hında tında.

¹² Mi ta siya boına saiir mhoiıya, sima siir srii, siya ini papi nwowın? Mi siya ina yowarkii boınkiyın, kara siir ninoknınkın tani. İriig.

Mi Farisi kamım sima ti inkam iir srii Jisis siya dimu dimın tırkın

¹³ Mi mhoiıya sima ti inkamın biıya nhwokwisae niki owın siir yikıunam, Farisi kamım simiiram yipiki Mosesni siyiuım sim sibgu inoknınkiniyım.

¹⁴ Mi iıya Jisis siya nu bropairın ti inkam nhwokwısaeyın siir nhwo iir naki itimakiugiyın mi siir nhwoın wadie ha swoki okiyın mi siya ina dikaoraekaokiyın hında tındaın. Siya ti dimının Juda simiir ii komiıya pıu siıskuwakiya dimın taemın tır karamae nwowiya Sabat saiir tırkın.

¹⁵ Mi siya hiriirin simakar yam Farisi kamım simiir kigamın. Mi sima kimidiniya siir srii siya simiir swoki boınmauım, siya wadie panın panına nwokikın, tiki sibgu kigomokiyın. Mi siya ina yowarkii boının, kariir nhwonain inkam nwırın nu bropairın siya nitimakiu haıgıniugikın mi kara op ha nani whausoknakiyın mi kara hında tında ina priikigomokiyın.

¹⁶ Mi Farisi simiir iıkamım simiir nhırıma boın ti inkamın Adi Komii siya bi nikropkikın. Nıngaka. Dimusi rani, siya miı Juda simiir ii komiıya pıu siısiya dimın taemın whır tır karamae nwowiya Sabat saiir mırııgın. Mi siya Moses siir siyiu komii iir bi napkın. Mi nhırım sima boın mi siya uridyıugiswo wi ti hiriinan dimın miıyık miıyık imiırar pi tırın? Mi sima, sima simarın isido whısa yıınıbir. Nhirım yım hınına boın, Jisis siya inkam pııı rani mi nhırım sima boın, siya inkam wadiekin.

¹⁷ Mi sima inkamın biıya nhwokwisae niki owın, siir sriigi, kira panına naıngowı inkamın wadie kırıir nhwo iir

nwowaiginiugiyin, ha? Mi siya simiirin hiniina boinki, siya profet inkamkin?

18 Mi Isrel simiir kigiraowiyim inkam komii komiiyim, sima ti inkam iir bi ninokninkin mi sima paninsi yangwo tibmii kansii hiniin, ti inkamin biya nhwokwisae niki okin mi tariinanin siya ina sibgu kigimokiyin. Mi sima ti yayim siya boinim simiir bi naingwo tibmii kangim. Sima wi siir yopii ad owiirar srii iski.

19 Mi sima sowiirwai srii, ana tiriiginin kowiirwai yinisimkin kowawaiyin hiriinan nhwokwisaeyar naokainakikin siirin? Mi siya panin panina kigimokikin, tariinanin ti dimin taemin imiir kigomokiyin?

20 Mi siir yopii ado sowawai boin simiirin, krira ina ninokninkino, tiriiginin kririir yinisimkin yipikin krirawai naokainakiyin siirin hiriinan nhwokwisaeyar naokainakikin.

21 Krirawaiyin ninokninkin tani siya panina nanao kaowirirkikin, siya ti dimin taeminim simiir sibgu kigomokiyin. Krira ninokninkin tani, siirin nhinga namsi tir haiginiugikin siya ti dimin taeminim simiir sibgu kigomokiyin. Kima siir srii. Siya inikamae bidiyar ywowin, pi siyar nwoki boinim.

22 Mi siir yopii ado sowa hiriinan yai asi boinko, sowa Isrel simiir inkam komii komiiyim simiir iikamim simiir kigirkakiyim simiirsi nididgo. Inkam komii komiiyim biya sima hiniina boinkim, inkam nwirki ha boini, Jisis siya Kraiskin, yipiki iikam imiir whinkinsiis haiginiuwam nitin. Mi sima sowiirin omaka yaimin dimin nidwokai wakaeiya wi saiiir hiriir kigninkin apninopkaigi rani.

23 Mi siir yopii ado sowawaiyin bidiyar yinokninkino siirin. Mi sowawaiyin simiir boinki, siya inikamae bidiyar ywowin, kima siirar srii.

24 Mi sima ina swoki ikunain ti inkamin yipiki biya nhwokwisae niki owin siiram. Mi sima siirin ina boinim, kira Adi Komii siir hainanprapraski mi mipi yaimwowar boinki. Krira ina ninokninkinim tiki inkamin siya Adi Komii siir siyiugi siyu iir sibgu ap rani. Kira hiniina dinokninkin wari inkamin, yio inkam paii rani.

25 Mi siya simiir boin, kara ninokninkin tani tiki inkamin siya wadieki piyamisi owin, iyie? Miiyik rani. Kara ti siirarar ninokninkini, biya kara nhwokwisae nwokin mi tariinanin kara iki digworaekwo whiekakim simiirin ina sibgu kigomokiyim.

26 Mi sima siirin ina swoki sriiyim, siya kiriirin dimu dimin tirkikin? Mi siya kiriir nhwo iirin wadie panina nwowaiginiugigin?

27 Mi siya simiir yai aka hiniina yowarkii boin, kara kimiir bidiyar iki boinmauwun. Mi kima bi sibgu wakaekim. Mi kima pi idip idip wakaeyam dimuam swoki tiri? Mi kima siir wakaeyokna apam naingwowi, aniya?

28 Mi ti siya boinkiya hiriinan saiir mhoiiyan mi sima siirin yai miyikni bi boinkikim, sima hiniina boinki mi ni kira tari siir yai aiir mi wakaeyokna apam mi tiri. Nim krima nangaka. Nim krima Mosesni miyim si wingikim sim wakaeyokna apikim.

29 Krima Adi Komii siir miyim Mosesni boinim siya winam simiirarar ninokninkini. Mi wari inkam paeprikab hiriinanin krima siir ninokninkin tani, siirin nhinga nikropkikin tiriirin.

30 Mi ti inkamin siya simiir boin, ti diminin yio ini saika sa ywowin. Kima ninokninkin tani siirin nhinga namisi ikropkikin. Siya nitkin mi kariir nhwoin wadie siya nwowaiginugikin.

31 Krima ti siirin ina ninokninkinin, Adi Komii siya ti hiriinan inkam biyeyim dimin taeminam siiram sriiyim simiir yai bi swoki wakaekin. Siya iki iikam miyik miyikim yipiki siir kwoin iirara napiyim, simiir yai imiirarar wakaekin.

32 Mi bidi bidinyarin iya Adi Komii siya nu iir nonkwokwokiyan mi ini tariinanar yadigniyin, krima hiriinan bi swoki wakaemiminkim, inkam nwirin, inkamin nhwokwisae nwowiyin siir bi swoki whindiraerarkin, siya sibgu kigomokiyim iki dimin taeminim sim.

33 Mi ti inkamin Adi Komii siya nikropki karamaekiswo siya wi ti hiriinan dimin miyikar pi tirin? Nangaka.

34 Mi ti kamim sima siir boinki, kiriir yopiiya kiriir naokainakiya, saeya kiriirin siyu biyeyan inkam naokainakikin. Mi tariinanin kira dimin taemin krimiir nisiimauuwam tiri, aniya? Mi ta sima boina hiriinan saiir mhoiiyan sima siir yikidu mi sima siirin omaka yaimin dimin nidwokai wakaeya saiir hirankar yikropki. Iriig.

Iikamim Jisis siiram naingwo tibmii karamae nwowiyim yim ini iikamim nhwokwisae nwowiyim ini simiir hiriinan ywowim

35 Mi Jisis siya hiriinan wakaewinin, sima siirin idowiiya hiriir nikrop apnikiyim mi siya kimidiniya siiram hansiram. Mi mhoiia siya siir hansiryiskaiyin mi siya kimidiniya siir srii, kira inkamin Adi Komii siya nikropkiyin siir om hirankin, kira siiram in naingwo tibmii kinin?

36 Mi ti inkamin ina yowarkii boinin Biyan Inkam Komii, kira kariir boinmauu ti inkamin siya yipikin mi kara pi siir yai aiir niki wakaeyokna apim.

³⁷ Mi Jisis siya siirin hinina boin, kira siir bidiyar iki kigin ti siyairgin ti kinaka boinaiyin.

³⁸ Mi ti inkamin siir yai akan hinina yowarkii boin, Biyan Inkam Komii, kara ina naingwo tibmii kiihin kiraairgin inkamin Adi Komii siir om hiranin. Mi siya ogmwo ha waisii hiunanainamin mi siya kimidiniya siir inig iir hainan.

³⁹ Mi mhoiyya Jisis siya ina boinin, kara ti nu iirin minam nitkin iikamim yipiki Adi Komii siiram naingwo tibmii kiihin mi iikamim yipiki siiram naingwo tibmii kiihin kara-mae nwowim simiir hidam. Kara tiriirin minam nitkin iki iikamim yipiki Adi Komii siir ninokninkin karamae nwowim yipiki iki iikamim nhwokwisae nwowim simiir hiriinan nwowim simiir whinkinsiis haiginuwam nitkin. Mi sima wi siiram nwoki sibgu aingwo tibmii kiihin. Kara minam nitkin iikamim yipiki ha naingwowim, sima Moses siir siyu komiiyin siir yai imiir bidi sibgu inokninkinim, iikamim sibgu kigomokiyim simiir hiriinan. Kara simiir nisiimauuwam nitkin. Tiriiginim, yipiki Adi siiram naingwo tibmii karamae nwowim iki iikamim nhwokwisae nwowim simiir hiriinan, sima nwowa saiir hiriinan.

⁴⁰ Mi Farisi kam nhirim yim saika hir warar ninkin okwokim mi sima bidi wakaekiyim dimin taeminim siya boinkiyim mi sima kimidiniya siir boin mi kira hiriyyar naingwownim krma iripi hiriinan nhwokwisaekim ti iikamim simiir hiriinan, aniya?

⁴¹ Mi Jisis siya simiir boinki, kimiir kwoinin ini ti iikamim nhwokwisae nwowim ini simiir hiriinan ywowim. Mi ta hiriinan sairsika, kimiirin wi Adi Komii siya boinwokiyopnatkaigi rani. Mi wim kima inokninkin hiri hiriyyar boinaeikim, kimiir mhi kwoinin dimin wharki swoki kinyiskai rani. Mi kima ina ninokninkinim Adi Komii siirgisiir dimin taemin imiirin. Mi hiriinanki nuwi kimiirin Adi Komii siya boinwokiyopnatkaigiyim wi digar nwowi. Mi kimiir dimin biyeyim wi haiyoprindiyumiigi rani, sima wi hiriyyar nwokripkaii. friig.

10

Jisis siya iikam imiirin inkamin sibsib kigriraowiyin siir hiriinan kigriraokin

¹ Kara kimiirin yaimwovar boinkii, inkamin hira sibsib imiir huyokiyokaiyya sairgisaiir ano iir napn nopkainam karamae nwowi mi siya hinda kaina iiyami hir aiirin, yio ti hiriinam siyuin, yio ini inkamin digworaekwo tauaehaiyam namiyin ini siir hiriinan ywowin.

² Mi inkamin anoki ano iirar napn nopkainamiyin, yio siya inkamki inkamin sibsib imiir kigriraowikin.

³ Mi inkamın ta hira saıir anowın napnınopkainamiyın siir kigrıraowiyın, siya pı ti inkam iir kigwını, siya siirın pa kignınkin apnınopkaigi. Mi sibsibım pı siir yai aiir wakae sibgii mi siya sibsibım simiir inigim irira irira pa dapkii mi siya simiirın pa whınapnaniyami idowıya hiriir.

⁴ Mi siya siir sibsib imiirın pa nikiunaniyami mi simiir biyın pı siyar nwonami. Mi ti sibsibım siir mhoıya asi sidkaenamkim. Dimusi rani, simiirın siya nikiunam mi sima siir yai aiir wakaesibgiyim mi sima ini siir mhoıyar sidkaenamım.

⁵ Mi inkam nwrkiswo, sima wı siir di wakaeyoknaei mi wı siir mhoıya di mi ami. Nıngaka. Sima wı siirsi pı yididın mi wa pı yidamın. Dimusi rani, sima inkamın yipiki simiir kigrıraowiyın siir yainan wakaeki rani.

⁶ Jisis siya ti yayım Farisi kamım simiirın boıniyo yai ara boınkin. Mi sima simiir bi sibgu ninokninkinkim siya tiriiginım, yo siyar boınakin. Iriig.

Jisis siyairgin inkam kibiyin yipikin sibsib sibgu kigrıraowiyin

⁷ Mi ti kamım sima ti dimın taeminım Jisis siya boınım simiir bi ninokninkinkim. Mi siya simiirın ina swoki boınkıyın, kara kımıirın yaimwowar boınkii, karaırgın sibsibım simiir anowın. Iikamım yipiki sibsibnan nwowi mi Adi Komii siiramın ha niti simiirın wı kara whınkinsiıs haiginıuwi.

⁸ Iikamım yipiki biya kariiram niki itım Isrelmi iikamım sima kigrıraowım, yım hiıyan iikam niki okim. Sima inokınokın sibsib imiir tauaehaiyamar nitikim. Mi sibsibım simiir yai imiir bi swoki wakae sibgım. Mi iikamım yipiki Adi Komii siir sibsibnan nwowım yım wı ti hiriinan inkamım simiiram kipi naıngwo tıbmii kın. Nıngaka.

⁹ Anowın karaırgın. Mi yipiki kariiram naıngwo tıbmii kının yo ini sibsibın hira saıirgisaiir ano iir napnınopkainaniyın ini siir hiriinan ywowın. Mi ta hiriinan saıirsika, siirın wı asi nanmaiwarkinaei. Mi mhoıya siya idowıya nami mi siya wraisu nae mi kii mınım simiir kigi mi wı hainı naei.

¹⁰ Mi yo hiıyan inkamın, yo dimın taemin imiir tauaehainaki aramar nitikın. Mi sibsib imiir nisomsom aokaogig mi digworaekwo imiir nonkwobumbuninkingig aramar niti. Mi ti kara nitin sima wı nao rani, sima wı omwai waiyayokiyokii siyuın Adi Komii siya naıngwowın siir.

¹¹ Kara ini inkam miıyikın sibsib sibgu kigrıraowiyın ini siir hiriinan ywowın. Kara wı mınısi naowi, kariirgi kariir sibsibım simiir whınkinsiıs haiginıuwam wadie sima sibgu owam.

12 Mi ti miiyan inkamın yipikin umir aramar miriyyin, yio inkamın sibsibgi sibsib kigriraowiyin si rani. Mi sima wi siir sibsib nwo rani. Mi siya niimauan wra biyieyin siir kigwini mi siya siirsi nididwini mi wa nidamnani. Mi niimauan wra biyieyin pi sibsib imiir ninkin aeyokiyoknamı. Mipi siya simiir irni yonkwo, iki nhirim yimba kakidamkii hinda tinda.

13 Mi ti inkamın ti hiriinan nidamamin, yio siir sibsib imiiram bi naingwowikin. Yio siya sibsib imiirin umiraramar kigriraowi.

14 Kara ini inkam kibiyin sibsib sibgu kigriraowiyin ini siir hiriinan ywowin. Kara ti iikamim kariir sibsibnan nwowim simiirin ina sibgu inokninkinim mi sima ina mi sibgu inokninkinim tiki iikamim yipiki kariir sibsibnan nwowim simiirin. Mi sima kariirin ina ninokninkinim mi ina naingwo tibmii kinim kariirim.

15 Kara mi kariir Ad ieya kriraniyin, krira krira ina sibgu ninan inokninkinao. Mi krira nwirni nwirniyamın ina ninan aingwokwowo. Mi krira ini nwiruar ywowiskiyo. Mi ti hiriinan siyiun, kara ina ninokninkinin tiriirginim yipiki kariir sibsibnan nwowim mi sima kariirin ina mi inokninkinim. Kara mi kariir sibsib ima krıma krıma irni nwirniyamın ina ninan aingwokwonam. Mi kara wi hiriirnansi naowi simiir whinkinsiis haiginuwam.

16 Mi iki iikam nhirim kariir sibsib nwowim, yim sima kariir piugana Isrel simiir iikam tani. Kara simiirin wi tiki nhir imakar ninkin kigriraowi. Mi sima kariir yai aiir wakaei mi sima wi kariir siyu iirar napi. Mi mhoiya sima wi piugan kwiruar nwowi. Mi simiirin wi kakanar kigirkaki.

17 Kariir Adın siya kariiramın ina naingwokwonanaeyin. Dimusi rani, kara iikam imiirsi naowam naingwokin. Mi kara wa swoki insiin idwowi mi wi omwaiyar swoki waiyai.

18 Kariirin wi inkam nwirki tir tani, kara naowamin. Nningaka. Kara kariir kwoin iirar nwowi. Ti dimin taeminim Adi Komii siyar boinkikim mi kara asi tiri simiirin. Kariirin siyar bidi boinki iskiyin naowamin mi kariirin wi siyar swoki kiwaki omwai kara swoki waiyayokiyokiyamin.

19 Mi Isrel simiir inkam komii komiiyim isido whisa yinikibir mi sima ta yai aiir yinkinyaeyo boin. Nhirim, yim sima dimin whir boin mi nhirim yim sima dimin whir mi boin.

20 Mi iikam whiekak ima boin, siirin uridyugı bidi ii okwokaiyin mi siir kwoinin siya kiyipiyaokii. Mi siya ti hinin dimin taeminim sim asi priiwhaowae boini. Mi kima waraur dimusi nokwowi siir yai aiir wakaeyamin?

21 Mi nhirim sima boin, siir yaiyim siya boinim, siya iki inkamın uridyugakin siir hiriinan swoki boin tani. Nningaka. Uridyiu biyieyin ti inkam nhwokwisaeyin siir nhwonain pi

hiriinan wadie di swoki ohaiginuwi, iki dimin taeminim sim sibgu dikaoraekaokiyamin. Iriig.

Mi Isrel simiir inkam komii komiiyim sima Jisis siir nikwowaisiigim

²² Jisis siya ti diminim om komii Jerusalem hir boinkin, iya iikamim iripa sima haingiriyu owa saiir. Ta iya sima swoki aingwokiya kamim simiir digworaekwo biye imiir ninikinhnin itkiigiya Adi Komii siir inig hainaniya omaka saiir hirankin mi saeya bidi swoki haiwaokiya Adi Komii siir inig iir hainanam. Mi ta iya ya naopii iiga.

²³ Jisis siya omaka Adi Komii siir inig hainaniya Solomongi si miriia saiir iuru aiir napririrkin.

²⁴ Mi iya siya hirar niki apriririn mi Isrel simiir inkam komii komiiyim ha nitim kimidiniya siir ini kaiyokaini mi sima ina sriiyim mi kira ti hiriinan yayim krimiirin iiyim wi pariga kinanankiwi? Kira krimiirin hindara boinmauu kin iski, kira ti inkamin Adi Komii siya nimbingiyin iikam krimiir whinkinsiis haiginuam siya, iyie? Si rani?

²⁵ Mi Jisis siya simiir boinki, kara kimiir bidiyar iki boinmauui mi kima kariir yai aiir bi naingwo tibmiigim. Ti dimin miyik miyikim ti kara tirim, kara kariir Adin siir kirie aiir mirii, tiriiginim yim min nusiimaugim kara yipikin.

²⁶ Mi kima kariir yai imiirim bi naingwo tibmii kangim. Dimusi rani, biya kara kimiir bidiyar iki boinim, kima kariir sibsib rani.

²⁷ Kariir sibsibim sima kariir yai aiirin pa wakaei mi ankara simiirin irira irirain ina ninokninkinin. Mi sima pi kariir yai aiirar mi wakaeyoknaei.

²⁸ Mi simiirin kara wi hiriinansi whinkinsiis haiginuwi. Mi sima wi inigak hiriayar nwoki waiyayokiyokaeyamim mi sima wi nao rani. Mi kariir iikamim sibsibnanim, simiirin wi inkam nwrki kariir inanki nispaki hainaki rani. Mi sima kariiram naingwo tibmii kin karamae wi ha nwo rani. Nningaki, nningaka.

²⁹ Kariir Adin yipikin ti iikam imiir hauugiyin, siyairgin iki digworaekwo whiekakim simiir kougi kou nwowin. Mi iikamim yipiki siir siyu iir sibgu apim simiirin wi inkam nwrki swoki ispaki hai rani, siir in ankin. Mi sima siirin hiriinansi nikwowaisiiyim wi digmin digmin nwo rani.

³⁰ Kara mi kariir Ad ieya krirani ini nwiruwar ywowiskiyo.

³¹ Mi ti yayim siya boinkiyim simiir mhoiyain mi Isrel simiir inkam komii komiiyim, siya ina yuhaiyim siir kaiyimik aowam.

³² Mi Jisis siya simiir sriigi. Kara tapairin dimin miyik miyik kasa bi tirkin, kimiir whwonkam idain ti dimin

taeminim kariir Ad ieya nimbangiyim kara tiram. Mi kima siya kariirin piki hinin diminim sinsi kaiyimikam tiri?

33 Mi Isrel simiir kigriraowiyim sima siir boinki, krima siya ti dimin kibikibiyim kira tirim simiirsi kaiyimikam tir tani. Ningaka. Krima kariirin siya pi dimusi kaiyimik rani, kira yai miyiknan bi boinkin kira inkamaingim mi kira hinin dimusi boinkin, kira ini Adi Komii siir hiriinanar swoki owin.

34 Mi Jisis siya simiir yai akan hinina yowarki boin, Adi Komii siir yaiya Yokwo Komii saiir hir nwowa hinina boinka, iikamim sima hinina boinkim, kara hinina boinkin wim kima ini Adi Komii siir yowowim.

35 Krima ina ninokninkinim, Adi Komii krimiir Wanin siir yaiyim Yokwo Komii saiir hir nwowim yim kaimwowaingim mi sima wi digmin digmin nwo rani, simiir kisinam. Mi Adi Komii siya iikamim yipiki siya siboboimim siir yai aiir, yim sima ini Adi Komii siir hiriinan yowowim.

36 Kariirin Adi Komii siyar nimbangiyin mi siya kariirin ina yikropkiyin nua tiriir mi kima kariirin hiriinan dimusi boinkim, kara dimin biyie boinmimauuwi. Dimusi rani, kara kimiirin pi hinina boini, karaingim Adi Komii siir yinisimin.

37 Mi kara diminim kariir Adin siya nimbangiyim kariir simiir tir karamae nwowi mi kima wi hiriinan saiirsi nwowi ti yaimin diminim simiiram naingwo tibmii kin karamaeyin.

38 Mi kara siir mi aiir mirii mi inkam nwirki kariir yai aiirim naingwo tibmii kin karamae nwowi mi kira wa ti aingwo tibmii kin ti miyim ti kara tir imiiram. Mi kima wi hiriinan nwoki sibgu inomokninkinim Adi Komii siya mi kara krira ini iripar yinkiamasuwo. Mi krira ini nwuruwar yowowskiyo. Mi kariir kwoino ini whuruwar ywoki iskiyin.

39 Mi sima ina swoki kinankiim siir nonkwoim mi siirin maeyau biyeya mi biyie miriia saiir hir hugripkiikikaigigam. Mi siya simiir haiburgigin mi ina yamin.

40 Mi siya simiir haiburgigin mi ina swoki amin. Mi siya ie Jordan siir swoki iyapidnam mi siya kimidiniya maeyaua biya Jonki si baptais haiginua iikamim sim, saiir hiriir yimbiyam. Mi siya kimidiniya hir ini owou.

41 Mi iikam whiekakim ha nitim mi kimidiniya sima ini boini, Jon siya iikamim makiniyim simiirin hiriinan dimin miyik bi tirkin ti inkamin siir hiriinan. Mi dimin taeminim ti inkamin siya boinmimauuwim krimiir yim kaimwowaingim.

42 Mi iikam whiekakim hir nwowim, sima ina yaingwo tibmii kingiyim siyairgin Kraisin inkamin yipiki Adi Komii siya nikropkiyin, iikam krimiir nauuni whinkinsiis haiginuniyam. Friig.

11

Inkamın Lasaras nikiuwiyin, bidi yaonamin

¹ Inkam nwirin Lasaras nikiuwiyin siya om Betani hir nwowikin mi siya makiniigin. Ti om Betaniyin yio omin Maria mi saiir yaowae aeya Mata sowa nwowi ieya.

² [Ta wiga Maria nikiuwiya biya Biyan Inkam Komii siir iga kwis owiir naokina wain piuii miyik whakiyin si mi mhoiia saeya siir iga kwis owiirin, kimidiniya saiir kan aiirar swoki iyaoki. Mi ti saiir pomou ieya makiniiyin.]

³ Mi siir yokmano yaiya ina boinkiyoy Jisis siiram, Biyan Inkam Komii, kiriir nomiiyauin kira naingwokwonanaeyin siya makinii.

⁴ Mi Jisis siya ta yai aiir wakaewinin mi siya ina boinkiyin, Lasaras siya ta ma hiriinana siya wi saiirsi nao rani. Niingaka. Mi ti hiriinan diminin siya nimbiam mi ti iikamim wi siir inig iir hainanprapraskii mi sima kariir inig iirin wi warar mi hainanprapraskii, ti Adi Komii siir yinisimin.

⁵ Jisis siya Mata mi saiir nomousim aeya mi Lasaras siya sowiir pomouwın simiiram naingwokwonanaeikin.

⁶ Mi Jisis siya hiriinan wakaewinin, lasaras siya makinii mi siya bi niki amsaugin. Mi siya maeyaua siya nwowa hirarin iiyim kwisa swoki okiiyunam.

⁷ Mi ti ii kwiso ha digiyo mi siya kimidiniya kamim siir kigna miriitim simiir boin. Humbae, nambi swoki ami, Judia nu haimii hiriir.

⁸ Mi siir kigna miriitim kamim sima siir boin, inkamin nowomwarkaiyuwiyin, kira ti om iir namam swoki tirin, ti omin siir hiran kamim hir nwowiyim, sima siiyani kiriir kaiyimik aowamar niki tirkim krıma tir mi owi pi wadieyar mi owi, aniya?

⁹ Mi Jisis siya hinina naingwokin siya paenankin mi siya simiir boinki, aniya igwira, ii aeya pirinkiyim mi ii aeya kakaugiyim, aoiim iur kwiskak rani, aniya? Mi inkamin nabi napriririyin, yio bi swoki akaiikin. Mi wi pa nopi? Dimusi rani, yio siya nabiayar kigomok api.

¹⁰ Mi siya niyaka, napamwii mi siya ha nakaii mi wi pa nopi. Dimusi rani, siirin dimin whiki niuya haiginiu kara-maeka.

¹¹ Mi ti hiriinan Jisis siya boinkiya saiir mhoiian, siya simiirin ina swoki boinkiyin, tariinanin Lasaras siya ini nhwo whinin mi kara hiriirin, pa nami, siir nini inidguuwamin mi siya pa nwoki insiin idwowim.

¹² Mi siir kigna miriitim kamim sima siir yai akain ina swoki owarkii sriyim, Biyan Inkam Komii mi siya nhwo whini mi

mhoiyya siya wadie ha swoki owi mi krima wi tirar timi o, aniya?

¹³ Mi Jisis siya hiniina boinki, lasaras siya bidi yaonamin mi simiir kwoinin ha naingwokim siya nhwo whini.

¹⁴ Mi diminki diminin, Jisis siya simiirin ini haini boimauuniskiyin. Lasaras siya bidi yaonamin.

¹⁵ Mi kara maigimaigra asi nwowinkin, kara siya naonama kara saika hir bi nwokin. Dimusi rani, kima wi haini ninokninkini kariirin Adi Komii siya nikropkikin tiriirin, iya kara siir whinkinsiis haiginuwi. Mi tapa krima pi siiram nami siir nini kigiuwam.

¹⁶ Mi inkamin Tumas nikiuwiyin, sima dapiyin siir inig whirin hiniingin. Itmwoyin, siya boin, kam nhirin Jisis siir kigna miriyyim simiir, humbae nimbi nami inkamin nowowarkaiyuwiyin saikar mi krima pi saikar nwoki aonamin. Iriig.

Jisis siya ha nitin, siya kimidiniya Lasaras siir yokman iso sowakar ini boini

¹⁷ Mi Jisis siya ha nitin mi siirin hiran kam ima boinwin, Lasaras siya naonama iyyim kwiiya yamki. Mi krima siirin ini siyano whirin siir ini wokaigigin.

¹⁸ Mi om Betaniyin, yio ini om komii Jerusalem siir kinginar kwowin 3 kiromita nanairgin.

¹⁹ Mi iikam whiekakim Isrel hiranin ina yitim om Betaniya tiriir, Mata mi Maria sowiir kignakiyam mi sowiir nini kinsiis haiginuniyam. Dimusi rani, sowiir pomouwin Lasarasin bidi yaonamin.

²⁰ Mi Mata saeya hiriinan wakaewina, Jisis siya ini nitin mi saeya ha nama, siirin siyiu hir yapyiskaiwin. Mi Maria saeya ini omaka hinar ywokiya.

²¹ Mi Mata saeya Jisis siir boin, Biyan Inkam Komii, kira biya wakaewina saiirar nitkiswo mi tirar nini onikiswo mi kariir pomouwin, wi di yaowi. Niingaka.

²² Mi kara ina ninokninkinin, Adi Komii siya dimin taeminin kira srii siiram, siya wa hauugii kiriirin.

²³ Mi Jisis siya saiir boinki, kariir pomouwin siya wa swoki insiin idwowi ie hirankar mi wi omwaiyar swoki waiyayokiyokiii.

²⁴ Mi saeya ina yowarkii boina, kara ina ninokninkina, iya dig nwokii, iya Adi Komii siya iikam imiir hidana, siya wi omwaiyar swoki waiyai.

²⁵ Mi Jisis siya saiir boinki, karaigin iikamin ieyanki ninsiin idwowyim mi omwai ha waiyayokiyokiiyyim simiir bwamki bwamin. Mi iikamin omwai swoki waiyayokiyokiii, sima wi yaeya kwoin win haii. Mi yipiki kariir yai aiir

wakaeyoknaim, sima wa naonami mi mhoiyya sima wa swoki insiin idwowi ie hirankar. Mi sima wi omwaiyar swoki waiyayokiyokiii.

²⁶ Mi yipiki omwaiyar niki waiyai mi siya kariiramın ha naingwo tibmii kiini, sima wi yaeya kwoin miyik haii mi sima wi omwai hiriyyar waiyayokiyokiiigiyami. Mi kira ti yai imiiramın ina naingwo tibmii kiina?

²⁷ Mi saeya ina yowarkii boina, ihi, Biyan Inkam Komii, kara kiriir yai imiiramın ina naingwo tibmii kiina. Kara kariiramın dimusi naingwo tibmii kin tani, kara ina ninokninkina, kira Adi Komii siir yinisimkin, inkamın Adi Komii siya nimbingiyin ti nu iir nitam. Iriig.

Jisis siya inkam wırin siirsi nougin

²⁸ Mi Mata saeya hiriinan boinkiya mi saeya ina swoki ama. Mi saeya kimidiniya saiir nomousima Maria saiiram yikiugi. Mi sowa sowa ha nwowo mi saeya saiir boin, Biyan Inkam Komiiyin siya ini nitin mi siya kariir boinkikin, kiriir nini boinmauniyam hiniin, siya ini papi nwowin. Mi ta saeya boinkiya hiriinan, saiir mhoiyyain, saeya ina yama ti dimin iir tiram.

²⁹ Mi Maria saeya ti yai imiir wakae digiya mi saeya bi kimiminkika, ina iwitnam sasaua Jisis siir kigiuam.

³⁰ [Jisis siya oma hiriir bi niki imbiyamkin, siya ini maeyauwa Mata saeya napyiskaiwina siir, ini hırar niki owın.]

³¹ Mi Isrel simiir iikamın Maria saıka omaka hir nwowın saiir whinkinsiısım, sima hiriinan kigiym saeya ninsiin iwitnaniyama mi sima bi kimiminkikin, ini saiir mhoiyyar yamın. Sima hiniina naingwokikin, saeya ieyin siir wokaigikin hiriir nami, hir nini ouwouwam.

³² Mi Maria saeya maeyaua Jisis siya nwowa hiriir nibiyama mi saeya siir kiga mi saeya ini siir igmiigar ini akai hiııua. Mi saeya siir inig iir ha hainana mi saeya ina boinkiya, Biyan Inkam Komii, kira biyar nitkiswo tiriirin mi kariir pomowın wi di naowi.

³³ Mi Jisis siya saiir kigiym, saeya noua mi iikamın saıka nitim simiir mi kigiym sima mi ouım mi Jisis siya hik prasae bi nwokin siir piua ini warar yınkin whıridgiym. Mi siya mairgımairga bi nwokin.

³⁴ Mi Jisis siya ina boinkiyin, kima siirin ini papi haıngikaiyin? Mi sima siirin ina boinım, Biyan Inkam Komii, kira unkini kigni.

³⁵ Mi Jisis siya ini hindara iyısrımsrıpgiym.

³⁶ Mi siya ha nouwin mi Isrel simiir iikam ima boin, siir kaoki, siya siiramın, pranae pranae mi aingwokwowi.

37 Mi kam nhirim sama boinki, biya siya inkam nhwokwisaeyin siir nhwonain, siya niki tirkiyin mi siya bi kigimokikin aniya, ihi mi siya ti inkamin Lasaras nikuwiiyin mi siya siirin wi naonamsi nikidu rani, aniya? Iriig.

Lasaras siirin Jisis siya hidninsiin idwokin mi siya ini omwaiyar swoki waiyan

38 Jisis siir kwoinin ini hindara wrieyimyokiyin mi siya ina yamin ieyin sama kikaigiyin siir, siiram. Mi ti siyanoin sama wokaigiyin siir, siir iiyin siiyani sama bidi warkintopokgigin.

39 Jisis siya boinki, ti siiyain ti warnam. Mi ti inkamin naonamin siir yokmana Mata saeya wakae boinki, Biyan Inkam Komii, siya kwokiyaeya bi naokin, iiyim kwiiya yamki mi siya tariinanin pi nhami nhami whak rani. Kipi haiwaoki.

40 Jisis siya sair boinki, kara kirir boinkii, kira siir yai imiiram naingwo tibmii kani, kira wa kigi Adi Komii siir kirie aiirin, saeya tirki.

41 Mi sama siya ha warnama mi Jisis siya ha kigiyin mi ina boinkiyin, Adi, wadieka, kira bidi wakaeyim dimin taeminim kara kiriram sri boinkiyim.

42 Kara ina ninoknankinin, kira inokinokin kariir yai imiirar wakaeikin. Mi kara ti siirin pi dimusi boinki rani, ti iikamim ti tir nwowim, sama wa nwoki inoknankinim kariirin kira nikropkikin nua tiriirin.

43 Mi ti diminin siya kwisboinkiyin Adi Komii siiram, siir mhoiyan mi siya ini komiiyar kauwok boinkiyin, Lasaras, kira tiriir idowiiya wapnanini.

44 Mi ti inkamin yipiki niki aonamin ina yapnaniniyin idowiiya. Mi siir iga inim yuisni sama bidi whrinkiyim iya sama siir haingikaigiya. Mi yuisa siir whwonkam iir bidi yitimwanugiya. Mi Jisis siya simiir boinki, wari yuisim siir nwowim haigi. Mipi siirarar kigninkinki. Iriig.

Mi Isrel simiir inkam komii komiiyim sama minam kitibmii boinam tirkim Jisis siir nisomaowam

(Mt 26:1-5; Mk 14:1-2; Lk 22:1-2)

45 Mi iikam whiekakim, yipiki Maria saika namim, sama ti dimin iir kigiyim, Jisis siya tirkiyin, sama ina yaingwo tibmii kiiingiyim siiram.

46 Mi kam nhirim ha namim, kimidiniya sama ini boinmauuu Farisi kam imiirin ti diminin Jisis siya tirin.

47 Mi mhoiia Farisi kamim mi prismi inkam komii komii ikim mi kaunsil inkam ikim, sama iripa ha haingiriyiu owim mi ina boinim, krima wi panin panina tiri? Siya dimin komii kirie kirie kasa bi tirkin.

48 Mi krima siirin ti hiriinan dimin iirar kigninkin tirkipkaii mi iikam whiekakim wi siiraramar nami. Mi

iikam whiekakim sima siiraramar nami mi om komii Rom hirar inkam komii komiiyim sima simiir kamim yaii niniiyim simiir nikropkii mi ta omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiirin, wi sima nini ipirginii mi Isrel krimiir iikamim wi warar ninkin onkwobumbuninkingigi.

49 Mi inkam nwirin Kaiafas nikuiwiyin, yipiki ti biewi iir nwowin prismi bigi Biyan Inkam Komiiyin siya simiir boinki, kima, dimin sim whir swoki inokninkinmimin tani. Nningaka.

50 Kima tari ta saiir ninokninkin tani, ti inkam nwiruwan siya siyar mi aowi, yio ini mi owin. Mi Isrel krimiir pugana saiir iikamim yim wi wara nao rani.

51 Siya ti diminin siir kwoin airgi bi prinaingwo boinkin. Nningaka. Siya ti biewiyin siir bigi biyan prismi inkam komii nwokin. Mi yayim siya boinkiyim, siya profet inkamnan boinkikin, siya hiniina boinkikin, Jisis siya wi sipi naowi Isrel simiir iikamim simiir whinkinsis haiginiuwam.

52 Siya wi simiiram ara nao rani. Nningaka. Siya wi iki iikamim yipiki Adi Komii siir yinisisimnan nwowim, iki hinda tinda nwowim, wi simiir ninkiamasuwan warar naowi. Mi sima iripar nahaingiriyi iuwu mi wi pugan komii kwiruwar nwokii.

53 Mi taka iya mi mhoiyya iriipi hiriinan, Isrel simiir inkam komii komiiyim, wi Jisis siiram kininanki uwi siir nisomaowam.

54 Mi ti hiriinan saiirsika, Jisis siya idowiiya nu haimii Judia simiir iikamim simiir bopwonau paninsi yapririrsi. Mi siya hir haiburgigin mi siya kimidiniya nu siiyin apa nningain siir hiriir yam, om komii whirin sima dapiyin, Ifrem. Mi hirin siya siir kigna miriiyim kamim, simaka ini owou.

55 Mi ii komiyya Isrel simiir iikamim iripa sima haingiriyi uwiya yaewou nae komiyya Pasova saiir nikwo aeiya ini kingiin nwowa. Mi biyya ta hiriinan yaewou nae komiyya pi saeya yimbiam mi iki iikamim, simiir yapa yapa om hirar nwowim, sima pi om komii Jerusalem hiriirarar nami. Mi simiir dimin taeminim sima ninkin imiyyaeyanim Adi Komii siir pi prismi inkam imiir nini hauuiuwu. Mi Adi Komii siya wi ha niki boinim, sima dimin whirki bi kimbugim. Moses siir siyi komii siir yai aeya boinkiya saiir hiriinan.

56 Mi iikam whiekakim ha nitim om komii Jerusalema hiriir mi sima kimidiniya Jisis siiram ini hansirni. Mi sima omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir omaka yainau hirarar namwo iuwim mi sima irni nwirniyin sima, sima simar yinsrii ansriina, kima panina naingowwi Jisis siirin? Krima hiniina naingowwi, siya wi nit rani, nae iikam krimaka nini aeniyam.

57 Mi prismi inkam komii komiiyim mi Farisi inkam ikim

sima iikam imiir boinki, yipiki Jisis siir kigi, siya ini papi nwowin mi sima wi simiir wini boinmauuni. Mi biyan inkam komii komiyim, wa nwoki amim siir nonkwowam. Iriig.

12

Maria saeya wain umir komii sainin Jisis siir iga kwis owiir naokinkikin

(Mt 26:6-13; Mt 14:3-9)

¹ Mi iiyim iriyyar kwira niki owim, iikamim iripa sima haingiriyu owam, yaewou nae komiyya Pasova dapiya saair nikwo aeyam mi Jisis siya ini om Betani hiriyyar swoki amin, omin, Lasaras siya nwowiyin siir, inkamin yipiki biya Jisis siya hidninsiin idwowin, ie hirankin, iya siya naonama saair mhoiyya.

² Mi sima nae ina diriraerarim Jisis siya hinar naeyam. Mata sasar yinkan diriraerar kamim nae diriraerarim simakan. Mi inkamin Lasaras nikiuwiyyin, yo nae Jisis saikar yidwo ae.

³ Mi mhoiyya wiga Maria nikiuwiya, Lasaras siir yokmana saeya wa yukidin, puui miyik whakiyyin, kimidiniya Jisis siir iga kwis owiir yaokinki mi ti wa hiriinanin siirin umir prasae bi sainikin. Mi mhoiyya saeya kimidiniya saair kan aiarar swoki iyaonam. Mi ta siir puuiya omaka ini warar yitnopkiya mi digworaekwo whiekakim ini wadiekinar whakiyyim.

⁴ Mi Jisis siir kigna miriyyin inkam nwirin Judas Iskariot nikiuwiyyin, inkamin yipiki mhoiyya wir Jisis siir napwouwi Isrelmi inkam komii komiyim simiir in hauugi, siya boinki siirin.

⁵ Mi sima ti hiriinan wain puui miyik whakiyyin siirin umir hai karamae dimusi nwokin? Mi sima siirin umirim pi 300 kina pi haiyim mi ti umirim wi iki iikam paeprikab nhirim sim pi hauuwun.

⁶ Siya iki iikam paeprikabim simiiram bi naingwokin siya haiyan inkam nwokin. Tinain umir Jisis siya mi kamim siir kigna mirii ikim sima haigiyin siyar kigriiraokin. Mi umirim siya tauaehaiyim, yim ini siya haigiprakaiyim.

⁷ Mi Jisis siya siir boinki, sairrarar kigninkinki. Ti diminin ti saeya niyopkiyyin kariir, yo minam diriraerarkwokinka, mhoiyya iya sima kariir kikaigii ienau, sairamka. Dimusi rani, kariir iya ini kingiin nwowa.

⁸ Mi iikam paeprikabim yim wi kimiir bopwo waraurar nwowi inokinokin. Mi ankara ningaka. Igiwirki niuwi, kara wi kimiir haiburgigi. Iriig.

Prismi biyan inkamim Lasaras siir nisomaowam kitibmii boinkim

⁹ Mi Isrel simiir iikamim hiriinan wakaeyim, Jisis siya ini om Betani hir nwowin. Mi sima ina yamim hiriir siir kigam. Sima siir kigam bi namkim, sima Lasaras siir kigam namkim, yipikin Jisis siya swoki hidninsiin idwowin ie hirankin.

¹⁰ Mi prismi Biyan Inkam Komii komiiyim, sima minam kinankiugim Lasaras Jisis sowiir nimprio isomaowim.

¹¹ Dimusi rani, dimin taeminim Jisis siya tirim mi iikam whiekakim sima Isrel simiir inkam komii komiiyim simiir yayim, simiirin ini hindara ikworipukimaigikim. Mi sima ini siiraramar yinmiininkinamim. Iriig.

Jisis siya om komii Jerusalema hiriirin, inkam komiiyin nu kigriraowiyin siir hiriinan nwonamkin

(Mt 21:1-11; Mk 11:1-11; Lk 19:28-40)

¹² Mi iigwir nugakin, iikam whiekakim ta yaewou nae komiia pasova nikuwiya saiiram nitim, sima iripa ha nahaingiriyuniyim mi simar wakaewin, Jisis siya wi sipi niti om komii Jerusalem tiriirin.

¹³ Mi sima sikwowim ha haiyim mi kimindiniya siyu iirar haiyikwokwowin. Mi mhoiia sima ina kairwao boinkiyim, Adi Komii kira wadiekim. Kira ti inkamin siir inig iir hainan-prapraski, yipiki ti tiriir nitin Adi Komii kiriir ogsop aiir nokwokairinam. Kira ti inkamin siir whinkinsiis haiginiu, Isrel krimiir iikamim simiir kigriraowim.

¹⁴ Mi Jisis siya donki ha haiyin mi siya ina yidwonamin siir idwo. Yokwo Komii saiir yai aeya boinkiya saiir hiriinan,

¹⁵ iikamim yipiki om komii Saion siir hir nwowiyim, yim kipi nidid! Tariinanin kiriir inkam komiiyin nu kigriraowiyin ini nitin, siya ini donki haomin siir idwo nidwonaniyin.

¹⁶ Mi kamim siir kigna miriiyim, sima bi ninokninkinkim sima ti hiriinan dimin tirim. Mi mhoiia iya Jisis siya swoki iti, omwai siya waiyai mi siya ha nami Adi Komii siir om iir mi siya wi inig komiigak ha nwowi. Mi mhoiia sima ina boinim, krima yayim Yokwo Komii saeya boinim simiir ti swoki aingwowoknaki mi sima ti hiriinan diminin siir dimusi tiri.

¹⁷ Mi iikam whiekakim yipiki biya Jisis saika nwowim, iya Lasaras siya swoki insiin idwowa ie hirankin mi ti iikamim, sima ti dimin iir kigim mi kimidiniya sima haigiririr boinam ti diminin siya tirin.

¹⁸ Mi ti hiriinan siirsi bwaekiinaniyamkim iikam whiekakim Jisis siir kigwinamin. Sima bidi wakaewinim hinin, Jisis siya ti hinin dimin komiiyin si tirkin.

¹⁹ Mi Farisi simiir kamim, yai sima simar yomboin amboin, simiir kigi, diminim siya tirim kima kaiyaonaowidi kima wi

dig nwo rani, iikam whiekakim ti nu iiranim, wi siiraramar ninkirionaei. Iriig.

Grik simiir iikam nhirim Jisis siir ini kignaki

²⁰ Mi iikam nhirim Grik simiir piugana saiirim, sima om komii Jerusalem hiriir nitim, Isrel simiir iikam nhirim simaka yinkin it yaewou nae komiia Pasova saiir nikwo aeyam.

²¹ Sima kimidiniya inkamin Pilip nikiuwiyin siiram yam siir nini kigiuwam. [Siya om Betsaida hirankin.] Sima boin, inkam Komii, krima minam naingwowi, Jisis siir kigim mi yai saika boinim.

²² Mi Pilip siya ha namin kimidiniya Endru siir ini boiniu mi mhoiia kimidiniya sowar yam, Jisis saika boinamin.

²³ Mi Jisis siya sowiir boinki, iia kingiin bidi yitkiya, kararim ti inkamin Adi Komii siir om hiranki nitin, Adi Komii siya wi kariir hauwi, siir inig komiyyin mi siirin wi kara haii.

²⁴ Kara kimiirin yaimwovar boinkii, twonidim nua nikiigiyam karamae nwowi mi hapaiirin nhisuwakar nwokii mi kira simiirin nu ha haingikaii mi mhoiia sima wi yin kasa budgi rani. Mi ti hiriinan siyiuin kara naowi mi inkamim kariirin ha haingikaii mi mhoiia kara ha swoki insiin idwowi mi wi iikam kasa whinkinsiis haiginu rani, kariiram naingwo tibmiiyim.

²⁵ Mi yipiki simiir kwoin iirar napi, sima wi sima simar swoki onkwobumbuninkinaei. Mi yipiki simiir kwoin imiirar nap karamae nwowi ti nu iirin mi sima Adi Komii siir kwoin iiraramar naingwo iski, yim wi omwai hiriyyar waiyayokiyokikaeyami.

²⁶ Mi iikamim yipiki kariiram naingwowim mi kariir mi aiir miriyyim, yim wi maeyaua kara nwowa wi saiir warar mi owi. Mi kariir Adin, Adi Komii siya, simiirin wi inkamim inigakim wi simiir hiriinan nwo haiginuwi. Mi sima wi inig komiigak dimusi nwo rani, sima kariir kigna apkim. Iriig.

Jisis siya naonama saiir boinkin

²⁷ Tariinanin kariir kwoinin miyyik miyyik nwo rani, kariir kwoinin ini warar yaowhriewhrieyiuwin mi kara pi panina ti boin? Mi kara hinina boini, adi, kara ti haiburgik ti diminin nimbiniyin kariir nisomaowam siirsi? Nungaka. Dimusi rani, kara ti nu iirin hiriinanamar nitkin.

²⁸ Adi Komii, kira kiriir inigin siir tirki, komii nwokiyamin. Mi Jisis siya ti hiriinan yai imiir boinkiyin mi yai kwira ninomor kouana ina kauwok boinkiya, kara kariir inigin, komii bidiyar iki okiyin mi tariinanin pi komiyyar swoki okii.

²⁹ Mi iikam whiekakim saika kingiin hir nokwowim, sima ta yai aiir wakaekiyim mi sima boin, ninomorka. Mi iikam

nhirim yim hinina boin, paekwosimkin, Adi Komii siir inkamin siya boinkii siirin.

³⁰ Mi Jisis siya simiir boinki, taka yaiya kariiram bi boinkika, kariir whinkinsiis haiginiuwam. Niingaka. Ya kimiiram boinkika, kimiir whinkinsiis haiginiuwam.

³¹ Mi tariinanin taka iya nita, Adi Komii siya wi ti iikamim ti nu iir nwowim wi simiir dimin biyie biyieyim sima tirim wi simiirsi hidi. Mi tariinanin siya Setan siirin wi haini nikwowaisiigii, yipikin dimin biyie biyieyim ti nuin siirim simiir kigirkakiyin.

³² Mi mhoyiya inkamim kariirin paeyin hiiniya nironinkininin saika ninkin irinugii mi simiir kwoinim wi kara kiyaii, kariiram naingwo tibmiyim mi kariir mhoyiya nitim.

³³ Jisis siya ti yai hiriinanin minam boinkin, iikamim simiir nisisimauuwam hinin, siya wi panina namisi aonami.

³⁴ Mi mhoyiya iikam whiekakim sima siir yai aka hinina yowarki boin, Moses siir siyiu komiiyin krima napiiyin, ti inkamin biya siya winkyin Yokwo Komii aair, yim hinina boinkikim inkamin yipiki Adi Komii siya nimbingiyin, iikamim omwai waiyayokiyokiiyanim simiir whinkinsiis haiginiuwam. Mi kira hinin dimusi boinkin, inkamin Adi Komii siir om hiranin, siirin wi paeyin hiiniya nironinkininin saika ninkin irinugi mi siya wa naonami, ha? Yipiki siya ti inkamin Adi Komii siir omin siir hiranin?

³⁵ Mi Jisis siya simiir yai aka hinina yowarki boin, bieyin wi ii priei whwoki rani, iikam kimiir waraurin. Kima iya bie ieya whwokii mi kima wi wadie haini nwokii. Mi niya wi ti siyiu iir higrinu rani. Mi kara kimiir haiburgigi mi kima wi inkamin, niyim niyim napiiyin, siyiu iir sibgu kigomok ap karamae nwowiyin maeyaua siya namam tira saair hiriir, ini siir hiriinan yowowin.

³⁶ Kima kariiram kigna ap mi kariiram daingwo tibmii kin, karaingin bienan whwoyaei iya kara ti nu iir nwowi. Mi mhoyiya kima wi dimin miyikimiyik imiiram naingwo tibmii kiini. Iriig.

Isrel simiir iikam whiekakim sima Jisis siir yai imiiram bi naingwo tibmiigim mi siir siyiu iir bi kigna apkim

³⁷ Mi ti iikamim sima dimin kirie komii komiiyim siya tirim, iikamim makiniyim simiir siya haiswonimniskiiyim simiirin bidiyar iki kigim mi sima siiramnin hinina bi naingwo tibmiigim siya Mesaiakin yipiki Adi Komii siya nikropkiyin.

³⁸ Sima siiram bi naingwo tibmii kuingim ta yaiya profet Aisaiakin siya win boinkiya ya wi kaimwovar nwowi, siya hinina boinkikin,

Biiyan Inkam Komii, wi nhinga naingwo tibmii kani, ti krimiir yai imiiram? Mi Biiyan Inkam Komiiyin siir kirieya wi nhinir niisiimauwi? In inkam karamaeyar ywowskiyin.

39 Mi iikamim sima wi siiram naingwo tibmii kan tani mi wi siir mi kigna ap rani. Dimusi rani, biya yaiya Aisaia siya kaimwovar swoki winkiya yai kwira yokwoni, ya hinina win boinkika,

40 simiir kwoinim Adi Komii siya bidi kinkripim mi sima wi hindarar nanaingwoyimiyok iwi. Mi sima hiri hiriyyar naingwo whriewhriei mi sima dimin taeminim wi sibgu naingwo omok rani. Mi sima sibgu naingwo omoki mi simiir nhwowim sibgu kigi mi sima wi haini naingwo tibmii kani mi wi haini sibgu wakaeyokna api siiram mi simiirin wi haini haiswonimniskii. Mi yim sima, wi dig nwo rani.

41 Aisaia profet inkamin siya ti hiriinan dimusi bi boinkikin, siya Jisis siir bidi kigin, siya siir inig komii iir haiyin mi siya hiriinansi boinourwokaigikin.

42 Mi tiki iiyim inkam komii komiiyim Isrel simiirim, sima ini Jisis siiramar yamim. Sima Farisi inkamim simiirsi nididgim mi sima hinin panansi boinsi, sima Jisis siiram naingwo tibmii. Mi sima hiriinan boini, sima siiram naingwo tibmii kani mi simiirin wi Farisi inkam ima kiyitkikinkii idowiiya hiriirin, omaka yaimin dimin nidwokai wakaeya sair hirankin.

43 Mi simiir kwoin komiiyin ha naingwowi, iikam nhirim simiirin hinina boinim, sima inkam wadiekim mi simiir inig imiir hainanprapraski. Mi sima Adi Komii siiram komiiwao naingwo rani mi Adi Komii siya wi ha niki boinim, sima inkam wadiekim. Mi simarin, yo ini nangaki, nangar ywowskiyim. Iriig.

Mi mhoiiyan iikamim simiirin wi Jisis sikisiyar hidi

44 Mi Jisis siya ini komiiyar kauwok boinkiyin, yipiki kariiram naingwo tibmii kani, siya wi kariiramar kipi naingwo tibmii kan. Siya wi ti yipikin kariir nikropkiyin, nua tiriir wi siiram warar ti aingwo tibmii kan.

45 Mi ti iikamim yipiki kariir kigim mi sima yipiki kariir nikropkiyin ti nu iir siir warar timi kig.

46 Kara ti nu iir natin, kara ini bienan whwoyanan ywokiya. Mi ta hiriinan sairsika mi yipiki kariiram naingwo tibmii kani mi kariiram nati, siya wi biye nwo rani, inkamin niibwomambwo nwowiyin siir hiriinan.

47 Mi yipiki kariir yai imiir wakae karamae nwowi mi simiir mi wakaeyokna ap karamae mi owi mi kara siirin wi hid

rani. Kara ti iikamim nu tir nwowim simiir hidam bi nitkin. Nningaka. Kara simiir whinkinsis haiginuam nitkin.

⁴⁸ Mi kimiir iikam nhirkim kariir nikwowaisii mi kariir yai imiir mi wakae karamae mi owi mi mhoiia inkam nwirin siirin wi siya hidi. Mi yayim biiya kara boinmimauuim, siirin wi simiirar swoki hidi, iya Adi Komii siya iikam imiir hidi.

⁴⁹ Tiriiginim yim kaimwo dimusi bi nwokim, kara kariir kwoin ara bi diriraerarkin mi ha bi boinmimauugin. Nningaka. Adi Komiiyin, yipiki kariir nikropkiyin, kariirin siya boinkikin boinamin. Mi kara simiir asi boinourwokai haiginugin.

⁵⁰ Kara ina ninokninkinin yayim siya boinkiyim, iikamim omwai sima waiyayokiyokigiyamim siya tirkiyim. Mi ti dimin taeminim ti kara boinmimauuim, yim kariir Adin siya boinmimauugi ima kariir. Iriig.

13

Kamim Jisis siir kigna miriyyim simiir igam siya hisokim

¹ Mi ii komiia wou nikwo aeiya Pasova, waka nikwo aei. Mi Jisis siya bidiyar yinokninkinkiyin siir iya siya naowana, ti nu iir haiburgigna siir Adiyin siiram swoki amim siir swoki kigiuwam ya bidi yimbiniya. Siya inokinokin yipiki siir iikam nwowim, siir iikamim ti nu iir siya simiiramar naingwokwonanaeikin mi tariinanin siya wi simiir nisiimauuwi, siya pariiga naingwokwowi simiiramin.

² Jisis siya mi kamim siir kigna mirii ikim, sima nae ina yaeyim. Setan siya Judas siir kwoin iirin bidinanar kwirii idwokaigin, Saimon Iskariotni yinisimin wir Jisis siir napwouwin mi siirin iki inkam biyeyim sim in hauugiyam.

³ Jisis siya bidiyar yinokninkinin, ti digworaekwowim siir Adin siir inarar nonkwokikin. Mi siya bidiyar mi inokninkinin hinin, siya Adi Komii siir hiranki nitkin mi siya wi siir hiriyar swoki ami.

⁴ Mi mhoiia Jisis siya ha ninsiin okwokiyin, ipiia siya nidwokaiya maeyauwa nae sima nidwokai aeya saiir hirankin mi siya siir idan yuisa ina yiskaia. Mi siya siirin yuisa piu niyaowiya saiir kaihaiginu.

⁵ Mi siya siirin yuisa piu niyaowiya ha kaiyaiginuin mi mhoiia siya opa kimidiniya two ira saiir yaomaigi. Mi siya, siir kigna miriyyin inkam nwirin siir iga kwis owiir hisoki mi mhoiia siya sowiirin yuisa piu niyaowiya saiir yiyaoki.

⁶ Mi Jisis siya ha namin Saimon Pita siir hisok haiginuwam mi siya siir boinki, Biyan Inkam Komii, kira kariir iga kwiso pi warar ninkin hisokii?

⁷ Jisis siya ina yowarkii boinkiyin, tariinanin kira ninokninkin tani, ti diminin kara tirkiyin mi mhoiyya kira wi haini ninokninkini.

⁸ Pita siya Jisis siir boinki, kira kariir iga owiir kipi hisok. Nningaka. Mi Jisis siya ina boinkiyin mi kara kiriir iga kwis owiir hisok karamae nwowi mi kira wi kariir kigna miriyyan inkam nwo rani.

⁹ Mi Saimon Pita siya ina yowarkii boinkiyin, Biyyan Inkam Komii, kira kariir iga owiirara kipi hisok, kira kariir ina mwo minim warar dinkin hisoki.

¹⁰ Jisis siya boinki, inkamin kariiram naingwo tibmii kani, yio ini inkamin op whaugiyyin mi whauriyyinan ha nwokiyyin, yio mhoiyya op whauam bi swoki naingwowikin. Nningaka. Siya wi siir iga aiirarar hisoki. Kima ombudarin ini whauriyyinkinar nwoswowim inkamin op whauwiyyin mi whauriyyinan ha nwokiyyin siir hiriinan. Nwiruwakin hiriinan nwo karamae nwowin. Yio ini inkamin op min whauae karamae nwowiyin hiriinan tainakiyyinar nwowiyin ini siir hiriinan ywowin.

¹¹ Jisis siya bidinanar ninokninkinkan, yipiki wir siir napwouwi mi siirin inkam biyeyim sim in hauugi sima hainam. Siya kamim siir kigna miriyyim simiir boin, kimiir kwoinim ini inkamin op whaugiyyin mi whauriyyinan ha nwokiyyin ini siir hiriinan ywowim. Mi inkam nwirin siir kwoinin yio miyyik rani, yio ini inkamin op min whauae karamae nwowiyin, hiriinan tainakiyyinar nwowiyin, ini siir hiriinan ywowin.

¹² Mi mhoiyya Jisis siya simiir iga imiirim ha hisok digiyim mi siya siir yuisa ha swoki iyyin mi siya ha swoki idwokaiyyin ipii aiir. Mi siya simiirin ina srileyin, kima ina ninokninkinim, ti kara tirkiyin hiriinan? Kara kimiirin pi hinina boinkii,

¹³ Wim kima kariirin hinina boinikim, Biyyan Inkam Komii mi Inkam Nowomwarkaiyuwiyin, yio ini ywowin kima kariirin hiriinan boinin yio. Dimusi rani, kararin, kara ini inig komiigak ywowin.

¹⁴ Kara kimiir Biyyan Inkam Komiigin mi kimiir Nowomwarkaiyuwan Inkamkin mi kimiir igam kara bidi hisokiyim. Mi kima ti diminin kara mi tirin wi siir hiriinanar timi tir. Mi kima kimiir nomiyauwim simiir igam wi hiriinanar timi hisok haiginu inkamin, inkam nwirni mi priimiriyyin umir hai karamae nwowiyin.

¹⁵ Kara ti diminin kimiirin minam nisismauugikin, kima wi ti kara tirin wi simiir hiriinanar tir.

¹⁶ Kara kimiirin yaimwovar boinkii, inkamin whisarii mi priimiriyyin siya inkamin siir kigriraowiyin siir kou bi nwokin. Mi siya hiriinanam bi namkin iki digworaekwo whiekakim simiirin siir inigi wara nwowim. Nningaka. Inkamin iki inkam nwirni nikropkiyyin siya siirin pa boinkii

hɪnɪn, tɪ ɪnkamɪn yɪpɪkɪ sɪɪr nɪkropkiyɪn sɪya ɪnɪ sɪɪr kou ywowɪn.

17 Mɪ tariinanɪn kɪma bɪdɪ yɪnoknɪnkɪnkiyɪm tɪ dɪmɪnɪm kara boɪnɪm mɪ kɪma tɪ dɪmɪn ɪmɪɪr sɪbgu api mɪ kɪma wɪ maɪrgɪmaɪrga prasae nwo rani.

18 Mɪ kara kɪmɪɪr hoɪmgakar boɪn tani. Nɪngaka. Kara bɪdɪ yɪnoknɪnkɪnɪn yɪpɪkɪ kara nɪmbɪnɪm kariɪr iɪkam nwowɪ. Mɪ Adi Komɪi sɪɪr yaiya Yokwo Komɪi hɪr nwowa saeya hɪnɪna boɪnkɪka, tɪ dɪmɪnɪn wɪ sɪpɪ nɪmbiyami. ɪnkamɪn nae kara hauuwi mɪ tɪ ɪnkamɪn kariɪrɪn wɪ sɪya tɪrbuwɪ.

19 Mɪ tɪ dɪmɪnɪm tɪ kara boɪnmɪmauwuwɪm kɪmɪɪr kara mɪnsɪ boɪnmɪmauugin mhɔɪiya tɪ dɪmɪn ɪma nɪmbiyami mɪ kɪma wa nwokɪ ɪnoknɪnkɪn kɪnɪm, kara tɪ ɪnkamɪn Adi Komɪi sɪɪr om hɪrankɪ nɪtɪn sɪya iɪkam whɪekakɪm tɪ nuɪn sɪɪr tɪranɪm sɪmɪɪr whɪnkɪnsɪs haɪgɪnɪuwankɪn.

20 Kara kɪmɪɪrɪn yaimwowar boɪnkɪi, iɪkamɪm yɪpɪkɪ kara nɪkropkiyɪm sɪmɪɪr sɪbgu kɪgrɪraowɪ, yɪo kɪma ɪnɪ kariɪr kɪgrɪraowan iɪkam ywowɪm. Mɪ yɪpɪkɪ kariɪr sɪbgu kɪgrɪraowɪ, yɪo ɪnɪ Adi Komɪi sɪɪr boɪn maɪrgɪmaɪrganan ywowɪn, yɪpɪkɪn kariɪr nɪkropkiyɪn. ɪrɪig.

*Jɪsɪs sɪɪrɪn Judas sɪya ɪyopmauugi sau omomɪn sɪɪr ɪn
(Mt 26:20-25; Mk 14:17-21; Lk 22:21-33)*

21 Mɪ mhɔɪiya Jɪsɪs sɪya tɪ dɪmɪn ɪmɪɪr boɪn dɪgɪyɪn mɪ sɪɪr kwoɪnɪn hɪk prasae bɪ kɪnkɪn. Mɪ sɪya sɪmɪɪrɪn hɪnɪn boɪnmauu wakae, kara kɪmɪɪrɪn yaimwowar boɪnkɪi, kɪmɪɪr nwɪrɪn, kariɪrɪn wɪ wɪr sɪya napwouwi mɪ kariɪrɪn wɪ ɪkɪ kam bɪyɪyɪm sɪmɪɪr ɪn nonkwokɪi sɪma nɪsomaowam.

22 Mɪ kamɪm sɪɪr kɪgna mɪrɪiyɪm sɪma, sɪma sɪmar yɪnkao ankaona. Dimusi rani, sɪma bɪ nɪnoknɪnkɪnkɪm sɪya yɪpɪkɪn.

23 Mɪ kara ɪnkamɪn Jɪsɪs sɪɪr kɪgna mɪrɪiyɪn sɪya naɪngwokwonanaeyɪn, an kara saɪka kingɪinar kɪnmasu ɪdwokɪn.

24 Mɪ Saimon Pita sɪya kɪmɪdɪniya kariɪr kɪnmauugi kɪra sɪɪr sɪrɪgi, kɪra sɪɪr sɪrɪgi hɪnɪn, sɪya yɪpɪkɪn?

25 Mɪ ta Pita sɪya sɪrɪgiya kariɪr saɪr mhɔɪiyan, kara ɪna yamasunamɪn Jɪsɪs sɪɪr kingɪin mɪ ɪna yaki sɪrɪyɪn, Bɪiyan ɪnkam Komɪi, wɪ nhɪnga tɪrɪ hɪrɪinanɪn, ha?

26 Mɪ Jɪsɪs sɪya kariɪrɪn hɪnɪna boɪnkɪ, kara pɪ tɪ bret ɪɪr haii mɪpɪ op hopmaɪgɪi mɪ pa hauugɪi mɪ tɪ ɪnkamɪn sɪya kariɪr tɪrɪ hɪrɪinan mɪ ta yaiya sɪya boɪnkɪya saɪr mhɔɪiyan sɪya tɪ bretɪn ɪna hauugɪyɪn Judas sɪɪr sɪya naeyam.

27 Mɪ mhɔɪiya Judas sɪya tɪ bret ɪɪrɪn ha naeswokɪyɪn mɪ Setan sɪya kɪmɪdɪniya sɪɪr kwoɪn ɪɪr kɪyaɪgɪ mɪ Jɪsɪs sɪya sɪɪr boɪnkɪ, dɪmɪnɪn kɪra tɪram naɪngwowɪyɪn, kɪra kɪpɪ kɪmɪmɪn, kɪra ha tɪrsaugi.

28 Mi kamim nae hir nidwokai aeyim, sima ta yaiya Jisis siya boinkiya siir, sima saiir bi ninokninkinkikim, siya dimu nasi boinkikin.

29 Mi krīma kamim siir kigna mīriiyim krīma bidi yinokninkinim, krīmiir umir tipnairin Judas siya nonkwowikin. Mi krīmiir nhirim yim ha naingwokim siya siirin naeyam boinkii, nae sainakiyam ta yaewou nikwo aei ii komiyya saiir nikwo aeyam. Mi siya ha mi boinkii, iki iikam paeprikabim umir simiir tini hauuwū. Iriig.

Siyyu winin siir yai aeya.

30 Mi Judas siya bret iir nae swokiyin mi siya biri kimiminkikin ina yamsaugiyin idowiiya hiriir, ya nibwomambwo komii aeyarga.

31 Mi Judas siya namkiya idowiiya saiir mhoiiyan mi Jisis siya ina boinkiyin, kara ti inkamin Adi Komii siir om hiranki nitnin, kara wi inig komiigi komii iirar haii. Dimusi rani, dimin taeminim kara tirim iikam imiir whinkinsiis haiginuwam simiirsika. Mi Adi Komii siya wi iriipi inig komiigi komii iirar mi haii. Dimusi rani, ti dimin taeminim kara tiri simiirsika.

32 Mi kara ti inkamin ninomor kouanki nitin iikam imiirin dimin kirie komii komiyyim paenan niuyaeiyim Adi Komii siirin simiir nūsiimauwi mi Adi Komii siya iriipi hiriinan iikam imiirin wi kariir kirie komii komiyyim paenan niuyaeiyim wi simiir mi iisiimauwi. Mi Adi Komii siya ti siirin wi kimimin tani, siya wa tirsisaugi. Dimusi rani, siyargin ti kariir dimin kirie komii komiyyim paenan niuyaeiyin simiir bwamkibwamin. Yim tiriiginim, yim ini siir hirirar nwowim.

33 Ti kariir yinisisimim kara ti nu iirin kimaka wi ii priei nwo rani. Mi mhoiiya kima wi kariiram swoki hansirni. Mi kara kimiirin pi hinina boinkii, ti yaiyim biya kara niki boinim Isrelmi inkam komii komiyyim sim hinin, kima omin kara namanin wi siir wara nam tani.

34 Mi kara kimiirin pi yaeya yaiwin swoki boinkii, siyyuin kima sibgu napanin kima irni nwirniyam nhami nhami kipi naingwokwo, ti siyyu hiriinanin kara naingwokwowyin kimiiram siir hiriinan. Mi kima irni nwirniyam wi hiriinanar timi inan aingwokwo.

35 Mi kima irni nwirniyam ninan aingwokwowi mi iki iikamim hinda tinda nwowim sima kimiir kigi mi sima wi hinina boini, kima Jisis kariir kigna mīriiyan inkamkim. Iriig.

Jisis siya Pita siir boinkin siya wi digiumii siir haimriyugigi (Mt 26:31-35; Mk 14:27-31; Lk 22:31-34)

36 Saimon Pita siya siir yai aka hinina yowarkai boin, Biyyan Inkam Komii, kira wi pinda nami? Mi Jisis siya hinina

yowarkii boin, kira wi kariir mhoiyya nit rani, maeyauwa kara namana saair hiriirin mi mhoiyya kira wi haini niti kariir mhoiyan.

³⁷ Pita siya siir yai akan hiniina yowarkii boin, Biyan Inkam Komii mi kara kiriir mhoiyya tariinanar mi itin ini mi owin? Kara naowam asi naingwowi. Dimusi rani, kara kiriiram naingwo tibmii kuingin.

³⁸ Jisis siya ina yowarkii boinkiyin, ana kira kanakar ninkin aowamar naingwowi. Dimusi rani, ni kira kiriiram naingwo tibmii kuingin, aniya? Kara kiriirin yaimwower boinkii, iuumin niki ik karamaeyar niki owi mi kira idipidipin kariirin wi kwoima misisaei hiniinin, kira kariir bi ninokninkinkin. Iriig.

14

Jisis siyairgin siyiuin Adi Komii siir hiriir namiyin

¹ Jisis siya ina swoki boinkiyin, kiriir kwoinin kwoin biyie biyie naingwower mi hikak nwowam kipi kiwaki. Mi kira Adi Komii krimiir Wanin siiram naingwo tibmiikini mi kira tariinanin wi kariiram warar timi aingwo tibmiikinin.

² Kariir Adin siir omaka maeyauim hiuyokiyokaiyim kasa rani. Hiriirin biyin wi kara nami mi digworaekwowerim wi bi kara nini diriraerarkwokini kimiram. Kara kimirin pi ti sim boinmauwu. Dimusi rani, ti digworaekwowerim yim kaimwowaingim ina nwowim.

³ Mi mhoiyya kara ti om iir diriraerar digigi mi kara wa swoki iti kimiiir nikiunakiyam mi taka iya kima wi ti omin kara nwowin siir hirin wi haini nwowi.

⁴ Mi kima ina ninokninkinim siyiuin kara namanin maeyaua kara nini owouwi.

⁵ Mi inkamin Tumas nikiuwiyin siya Jisis siir boinki, Biyan Inkam Komii, krima ninokninkin tani maeyaua kira namana. Mi krima wi panina ninokninkini siyiuin hiriir namanin?

⁶ Mi Jisis siya siir boinki, siyuananin ini karar ywowerin mi inkamin Adi Komii siir kigi, inkamin yaimwokiyaimeower boiniyin siyiuin ini karar ywowerin. Mi ikamim simiir whinkinsiisiiyim digworaekwowerim iinokinok kanaka waiyayokiyokiiyam simiir siyiuin ini karar ywowerin. Mi yipiki Adi Komii siiram nami mi sima wi kariiram warar timi it, yipiki simiir hiriinan ti siyu iir mi apin.

⁷ Mi tariinanin kima kariir bidi yinokninkinkiyim mi kima kariir Adi Komii iirin wi warar mi inokninkini. Mi tariinanin kima siirin ina ninokninkinim mi ina mi kigin.

⁸ Mi inkam nwirin Filip nikiuwiyin siya Jisis siir boinki, Biyan Inkam Komii, Adi Komii siirin krimiir diisiimauu

mi křimiiir kwoinın wi ta hiriinan sairsi nwoki wokmai haiginuwim.

⁹ Jisis siya siir boınki, kara kimaka kwokiyaeya bi nwokin mi tariinanın kima ina niki whaowae křipkaiyim. Filip kira kariirin ina ninokninkinın? Yipiki kariir kigin mi siya kariir Adin siirin warar bidi mi kigin. Mi kira kariiramın kariir Adin siirin kiriir niisiimauam dimuam sřiigin hinin, kariir Adi Komiiyin siya panıingın?

¹⁰ Filip kira ninokninkin tani, kariir Adi Komiiyin siya kanaka tir nwowin mi křira nwıruwar nwowo? Digworaekwowim kara niki boınmımauwım kimiir, yim kariir yai rani. Adi Komiiyin yipiki ti kariir kwoin iir kwirii idwokaiyin siya siir kwoin iirarar napikin siir mi imiir mırıiyamin.

¹¹ Kima ti yayım kara boınmımauwım simiiram daıngwo tibmiikın kara mi kariir Ad ieya, křira ini nwıruwar ywowiskiyo. Mi kima ti yayım simiiram naıngwo tibmii karamae nwowi mi kima wi haini kigi, dimınpai dimınpaiyim kara tirim iikamım simiir whinkinsiis haiginıuam. Mi kima wi haini ninokninkinki ti siirin hinin kara mi kariir Ad ieya, křiraniyin ini nwıruwar ywowiskiyo.

¹² Kara kimiirin yaimwowar boınkii, iikamım yipiki kariiram naıngwo tibmiikınım mi digworaekwowım sima tiri, yim wi ti digworaekwowım kara tirim wi simiir haiburi. Dimın taeminım sima tiri, yim wi kara tirim wi simiir haiburi. Dimusi rani, kara wi kariir Ad iiram swoki ami mi wi saika ninı owouwi mi wi Adi Komii siir naeyıu iir nikropkii, simiir whinkinsiis haiginıuam.

¹³ Dimın taeminım kima Adi Komii siiram sřii kariir inig komii iir mi kara simiirin wa hauugii kimiir. Mi iikamım wi ta hiriinan sairsi hainan prapraskii Adi Komii siir inig iirin. Dimusi rani, yio karar tirkikin.

¹⁴ Mi kima dimınamin kariir inig komii iir sřiigii mi simiirin wi karar tirkii mi wa hauugii kimiir. Iriig.

Jisis siya ha boınkin, Adi Komii siir naeyıuin wi siya nikropkii simiiram

¹⁵ Mi kima kariiram naıngwokwonanaei mi kima yayım kara boınmımauwım simiirin wa wakaeyokna api.

¹⁶ Kara wi kariir Adi Komiiyin siiram sřiigii mi siya kimiirin wi yaeya hauugii, yipiki kimiiram niti, kimiir whinkinsiis haiginıuam mi siya kimaka wi hırıiyar nwokřipkaigiyamin.

¹⁷ Siya Adi Komiiyin mi Adi Komii siir naeyıugin yipiki yaimwokiyaimwo boıniyin iikam imiir mi siya simiir kwoin imiirin yaimwo imiirarar boınkikin. Siya wi iki iikamım nu tiranim simiir kwoınau nwokai rani. Dimusi rani, sima siir bi kigin mi siir bi mi inokninkinkim. Mi kima wi haini ninokninkini

siirin. Dimusi rani, siya wi kimakar nwowi mi mhoiyya siya wi kimiir kwoinau kwirii idwokaii.

18 Kara wi kimiir haiburgig rani mi kima wi kima kimar nwo rani, yinisimin yopii ad karamaeyin siir hiriinan. Kara wa swoki iti.

19 Iya kingiin bidi yitkiya mi ti iikamim ti nu iiranim sima wi kariir swoki kig rani mi wim kima kariirin wa kigi. Mhoiyya kima naowi mi kima wi omwaiyar swoki waiyai. Dimusi rani, kara wi kapi naowi mi kara wa swoki insiin idwowi.

20 Mi mhoiyya kara swoki insiin idwowi omwai swoki waiyam mi kima wi haini ninokninkini ti siirin, kara mi kariir Ad ieya Adi Komii krira wi nwirumar nwowi. Mi kima ta saiirin ina mi inokninkinin, kara mi kima krima ini nwirumar mi owim.

21 Mi yipiki kariir yai aiir ninokninkini mi simiir wakaeyokna api, sima kariiramar daingwokwo iski. Mi hiriinankiniuwi, kariir Adi Komiiyin siya wi simiiram mi aingwokwowi. Dimusi rani, sima kariiram naingwokwokim. Mi hiriinankiniuwi mi kara wi simiiram mi aingwokwowi. Mi simiirin wi hinina nsiimauuwi kara ini simakar nwowin.

22 Mi inkamin Judas nikiuwiyin siya boinki, (yio tiriiginin yio Judas Iskariot si rani) Biyan Inkam Komii, kira, kirar nsiimauunaei krimiir, wi panina nsiimauuwi mi iikamim ti nu iir nwowim ninokninkin karamae sima ywo, ha?

23 Mi Jisis siya siir boinki, yipiki kariiram naingwo tibmiikini mi kariir yai imiir wakaeyoknaei mi kariir Adin, Adi Komii siya wi siiram mi aingwokwowi mi siya mi kara krira wi ini hanin siir kwoin iir kwirii idwokaii.

24 Mi yipiki kariiram naingwo tibmiikin karamae nwowi mi yayim kara boinim simiir wakaeyokna ap karamae nwowi mi ti yayim kara boinim, yim kariir kwoinairga bi priinaingwo boinkim, yim kariir Adin, Adi Komii siir hiranki nitkim yipiki kariir nikropkiyin ti nu iir nitam.

25 Kara ini kimakar niki owin mi ti dimin taeminim kara kimiir asi boinmimauuwi.

26 Mi whinkinsiisan inkamin Adi Komii siir naeyuin, yipiki mhoiyya Adi Komii siya nikropkii kariir maeyau aiir nokwokairinaowidim kimiirin wi siya nsiimauuwi dimin taemin whiekakim mi kimiirin wi siya whinkinsiis haiginuwi yayim biya kara niki boinim kimiir simiir swoki aingwowarkaiyamin.

27 Mi kara kimiir haiburgigi mi kara kimiirin wi kwoin hiinsima nwoaiginugigi. Mi ti kwoinin hiinsima nwowiyin kara kimiir hauuwi, yio ti kwoinin hiinsima nwowiyin, iikamim ti nu iiranim sima hauuwin yio siir hiriinan tani. Yio ini siir kou ywowin mi yio ini sakisa ywowin. Kima wi kipi nidid mi wi kipi nidgin, ti diminin siya nibiyami. Ningaka.

²⁸ Kima bidiyar wakaeyim kara boinim yayim hiniin, kara wi kapi niki amkii mi kara wa swoki iti kimiiram. Mi kima kariiram naingwokwonanaei mi kima wi maingimaingana nwokii, kara kariir Ad iiram nami. Dimusi rani, siya ini kariir kou ywowin mi kimiirin wi siyar whinkinsiisi dimin taeminim simiir tiramin.

²⁹ Ti diminim kara kimiir boinmauwim biya, yim ina niki owim bi niki imbiyamkim. Mi mhoiyya sima nimbiammi mi kima wi haini ninokninkini mi wi haini naingwo tibmiikini kariiram hiniin kara ti inkamin Adi Komii siya nikropkiyin siya.

³⁰ Kara kimaka pi hirihirii yai boin tani. Dimusi rani, inkam biyeyin Setan nikiuwiyin yipikin, iikamim ti nu iirar nwowirkakim simiir kigirkakiyin, siya ini nin kariir nonkwonakiam siya kariir kou bi nwokin. Nungaka.

³¹ Mi kara ha naingwowi iikamim ti nu iiranin sima hiniina daingwo, kara ini Adi Komii siiramar naingwokwown. Mi ti hirinan sairsika, kara wi hirinan asi tiri inokinokin. Siya inokinokin kariir kariirar boinanaei. Mi kara wa kiwakii siiram, Setan siya nonkwonamim kariirin. Mi tariinanin kima dinsiingi, krma pi ta maeyau aair haiburgigi mipi pi namkii. Iriig.

15

Jisis siya ha boinkin urid kibiyin iikam whinkinsiisi haiginiuwiyin karaingin

¹ Jisis siya boin, uridgiuridin karaingin. Kariir Adin yio ini inkamin siir numiran urid iir kigiraowiyin ini siir hirinan ywowin.

² Mi iikamim yipiki kariiram naingwo tibmiikini, yim ini kariir kwiyakwiyanan ywowim. Mi yipiki kariiram sibgu wakaeyokna ap karamae nwowi, yim ini kwiyam waiwh-wokaiyim nae bud karamae nwowiyim ini simiir hirinan ywowim mi simiirin wi kariir Ad ieya kaibwaembwae itkiigi. Mi kwiya nae budiyim, yim wi kariir Ad ieya niyikii yaeya kwo swoki sanam. Mi biewi whirki niuwi sima wi nae kasakasa bud rani.

³ Wim kima wadie bidinanar nwokin. Dimusi rani, kariir yayim kara boinmauwim kimiir, yim ini kimiir kwoinaw waraurar nwokaiyim.

⁴ Mi kima kariiram naingwo tibmii kini mi kara wi kimiir kwoinaw kwirii idwokaii. Mi kwiya uridbud iir ninakiu karamae nwowi, ya wi naeism whir swoki bud rani. Mi iikam kima kariiram naingwo tibmii karamae nwowi, kima wi mi miyyik sibgu mirii rani.

⁵ Kara ini uridnan ywowin mi wim kima ini kariir kwiyak-wiyanan ywowim. Mi yipiki kariiram naingwo tibmii kini, kara wi inan siir kwoinaw kwirii idwokaii. Mi siya wi mi miyik aiirar mirii. Mi kima kwoin whiruwa kanaka nwo karamae nwowi mi kima wi mi miyik swoki mirii mimin tani.

⁶ Mi yipiki kariiram naingwo tibmii kin karamae nwowi, simiirin wi Adi Komii siya nhinikriropkii, inkamin iki kwiya biye biyeyim sim kainiyimnik itkiigigiyyin nua bieki whwos-womswaeyim wi simiir hiriinan tiri. Mi mhoyiya ti hiriinan kwiyam ha haii mi wi paeya nitoudnankaigii mi yim wi hirar nwoki iusomswaekiyamim.

⁷ Mi kima kariiram naingwo tibmii kini mi kariir kwoinin kimiir kwoinaw nwokaii mi kimiirin siya kiyaii, siir napam mi mhoyiya kima Adi Komii krimiir Wanin siiram sruii, diminin kima naingwowin siiram mi siya wi hiriinanar mi imbiyami, ti kima srugiyim Adi Komii siiram.

⁸ Mi kima mi miyik mirii mi iikamim sima wi kariir Adin Adi Komii siir inig iir hainanprapraskii. Mi kima iikam imiirin wi hinina niisiimauwi, kima kariir kigna miriiyan inkamkim mi kariiram naingwo tibmiiyim.

⁹ Kara ini kimiiramar naingwokwonanaeyin Adi Komii siya mi aingwokwonanaeya kariiram saiir hiriinan. Mi kima kariiram kiwaki, kara kigriraoyokiyokiyam mi kara naingwokwowam kimiiramim.

¹⁰ Mi kima kariiram naingwo tibmii kini mi kima wi kariiram nwoki kiwakiyim kara kigriraoyokiyokiyam mi kara naingwokwonanaeyam kimiiramim, ta kara mi wakaeyokna apa kariir Adin siir yai aiir, saiir hiriinan. Mi siya kariirin ta hiriinan saiirsiyar kigriraokin mi saiirsiyar naingwokwonanaekin. Mi an kara ta siya naingwoyimyok naingwokwonanaeya ini saiir warar ninkin owin.

¹¹ Kara ti yayim kimiir boinmimauuwim, kara minsi boinkin, kara hininam naingwowi kariir maingimainga kimiir waraur dwo mi ta maingimainga wi kimiir kwoinaw waraur nwoki inkiniukikaiyim.

¹² Kara kimiir boinki, ti yayim kima wakaeyokna apanim, kima irni nwirniyam dinan aingwokwo, ta kara naingwokwowa kimiiram saiir hiriinan.

¹³ Inkam nwirki wi yaeya dimin komii whir swoki tir tani, ti iikamim siya naingwokwonanaeyim simiirin. Niingaka. Dimin komii ta siya naowi simiirsi wi sasar tiriskii.

¹⁴ Mi kima ti dimin taeminim kara boinmimauuwim simiir wakaeyokna api mi kima wi kariir nomiiyau nwowi.

¹⁵ Mi tariinanin kara kimiirin pi hinina boin tani, kima kariir mi priimiriyan inkamkim. Dimusi rani, iikamim

ti hiriinan nwowim yim sima diminin simiir kigriraowiyin inkamin siya tiriyim simiir bi ninokninkinikim. Nningaka. Mi ankara kimiirin pi hinina boini, wim kima kariir nomi-iyaugim. Dimusi rani, yaimin diminim kariir Adin siya boinmimauuwim kariir, kara kimiir bidi boinmimauuwim.

16 Kima kariirgi kariir bi hirirugim mi kariir siyiu iir bi napkim. Nningaka. An kara kimiir nimbingin kima kariir siyiu iir napim mi mi miyik miriyyim. Mi ti diminin wi hiriyar nwoki okripkaiyim. Mi kima ti dimin iir tiri mi Adi Komii siya kimiirin wa hauuwi diminin kima sriiyin siiram. Dimusi rani, wim kima kariir yai aiiir wakaeyoknaeikim.

17 Mi ti hiriinanki nuwi mi kariir yaiya kimiirin pi hinina boini, kima irni nwirniyam in nhami nhami kipi naingwokwo. Iriig.

Mi nuan iikamim sima wi iikamim Adi Komii siir siyiu iir napim wi simiir sau omom nwowi

18 Mi nuan iikamim sima wi kimiiram naingwo rani mi kima ta saiirin wi hiriyar daingwokwonanae, sima biya kariiram bi naingwokim.

19 Mi kima ti nu iirin hinda tndan dimin taemin tiri mi iikamim ti nu iiranim wi kimiiram naingwowi, wi simamar naingwonaeya wi saiir hiriinan naingwowi. Kimiirin kara bidi yimbiingiyim kariir siyiu iir napim. Mi wim kima ti nuin siir tiran tani mi iikamim ti nuin siir tiranim sima wi kimiiram naingwo rani.

20 Kima yayiyim kara niki boinmimauuwim kimiir, simiiram ti swoki aingwowoknaki. Inkamin yipiki inkam nwirni miriyyin, yio siir biyan inkamin siir kou bi nwokin. Mi sima dimin biyie kariir mi tiri mi sima kimiirin wi hiriinan siyiu biyeyar mi tiri. Mi sima kariir yai aiiir mi wakaeyoknakiswo mi sima kimiir yai imiirin wa pi wakaeyoknan.

21 Mi sima ti hiriinan siyiu biyeyin wi kimiir tiri. Dimusi rani, kima kariir siyiu iir napikim. Sima Adi Komiiyin yipiki kariir nikropkiyin tiriir sima siir siyiu iir nap rani.

22 Mi kara simiir boinmimauuwam nit karamaekiswo mi dimin miyik tir karamaekiswo mi Adi Komii siir nikwowaisiigiswo, yio wi dimin komii di ywowi. Mi an kara simiirin dimin taeminim bidiyar iki boinmimauuwim. Mi kara dimin miyik miyik imiirar bidi mi tirin. Mi tariinanin sima Adi Komii siirin ini digumii swoki haimriyugigim. Mi Adi Komii siya hinina boinkikin, sima siyiu miyiknan bi tirkim mi simiirin Adi Komii siya nonkwobumbuninkini.

23 Mi yipiki kariiram naingwo karamae nwowi mi io wh-wonkam kariir kaowi mi kariirim naingwo tibmii kin karamae nwowi mi yim tiriiginim sima, kariir Adin io wh-

wonkam siir kaowiyim mi siiram naingwo tibmii kin kara-mae nwowiyin ini hiriinan ywowim.

²⁴ Mi kara diminin biya inkamki tir karamae nwowin, siir tir nwowi mi sima Adi Komii siirin ha nikwowaisiigiswo, yio tiriigin sima wi dimin biyie di tiri. Mi sima diminim kara tirim simiirin bidiyar kigin mi sima Adi Komii siirin ina swoki ikwowaisiyyim mi sima io whwonkam karar mi kariir Adieya, kimidiniya kririirni swoki anao. Mi tiriiginin wi dimin biyie komiigi komii nwowi.

²⁵ Mi ti dimin hiriinanin ti sima tirin siya nimbiyami mi ti yayim Yokwo Komii hir nwowim sima kigna apiyim, yim wa nimbiyami ti kamim sima boinkiya saiir hiriinan. Ti yayim yim hinina boinkikim, sima kariirin wi hinda whisarii io whwonkamar mi anaowi.

²⁶ Mi mhoiyya yipiki iikam imiir whinkinsiisi, siya wi sipi niti. Siya Adi Komii siir naeyiugin, yipiki wi yaimwo ara boini. Siya wi Adi Komii siir omin siir hiranki niti. Mi siya wi Adi Komii siir haiburgigi mi siirin wi kara nikropkii iikam kimiiram mi kariir dimin taeminim wi siya ninomokninkin haiginiwi.

²⁷ Wim kima iriipi hiriinan, kariirin mi kariir mi aka, saiirin wi yaimwower mi boini. Dimusi rani, iya karar mirii bwakaina, kara kimiirar ninokninkin haiginiugin, kariir yayi mi kariir miyya iya kima kanaka nwowa. Iriig.

16

¹ Jisis siya boin mi kara ti kariir yayim pi kimiir boini mi kima ta kariir yai airin wi kipi naingwo owouumimin mi wi iki dimin biyeyim simiiram kipi kigninkwonam.

² Mi sima kimiirin wi omaka yaimin dimin nidwokai wakaeya wi saiir hiranki nhinikropkii. Mi mhoiyya ii aeya nimbiyami mi iikamim yim wi hinina naingwowi, sima kimiir nisomaowi, sima Adi Komii siir whinkinsiisi.

³ Mi sima ti dimin hiriinanin kimiirin wi hinina tiri. Dimusi rani, sima kariir Adin, Adi Komii siya mi kara, kririir bi ninokninkinko mi sima wi kririiram mi aingwo tibmii rani.

⁴ Mi ti diminim, ti kara boinmimauuwim kimiir mi mhoiyya ti dimin ima nimbiyami mi sima ti dimin hiriinanin siya kimiir nimbiyami mi kima wa nwoki aingwowerkaigiyim ti diminim kara boinim simiir. Mi ti diminim yim wi Adi Komii siir naeyiu ieya tiri.

Adi Komii siir naeyiutin siir mi aeya.

⁵ Mi tariinanin kara pi kariir Adin, Adi Komii siir kigam nami, yipiki kariir nikropkiyin mi kara ha nitin. Mi kimiir nwirki kariiramhin hinina bi swoki aingwokin mi hinina bi swoki sriigin, kira pinda nami?

6 Mi tariinanin kara kimiirin pi hinina boinki. Kimiir kwoinim maingimainga nwo rani.

7 Mi kara kimiirin yaimwower boinkii. Tiriiginin yio wi wadieyar nwowi. Mi kara nami kimiirin wi siyar whinkinsiis haiginuwi. Dimusi rani, kara nam karamae nwowi mi ti inkamin kimiir whinkinsiis haiginuwanin, siya wi niki it rani, kimaka nwowamin. Nningaka. Mi kara nami mi siirin wi kara nikropkii, kimiiram, kimaka nauuni oniyam.

8 Mi mhoiyya siya niti, iikamim ti nu iiraninim wi siya nauuni iisiimauuni, ti dimin biyeyim sima tirim sima ninokninkin karamae nwowim simiirin. Mi sima ninokninkin tani, piki hinin ikin wadieyin. Mi Adi Komii siya simiirin wi hiriinan sairsiyar hidi.

9 Mi iikamim yipiki dimin biyie tirim simiirin wi siya nisisimauuwi. Dimusi rani, sima kariiram bi naingwo tibmii kiingim.

10 Siya iikam imiirin wi dimininim dimin whirki kimbu karamae nwowim simiirarar tiri. Dimusi rani, mhoiyya kara nami kariir Ad iiram mi kariir igsope wi siya nokwokairinanaowidi. Mi kima kariirin wi kig karamae hiriinan sairsi nwowi.

11 Mi iikam imiirin wi siya nisisimauuwi hininin, iikamim ti nuin siir tiraninim yipiki siyu biyeyim sim napim, simiirin wi Adi Komii siya hidi. Dimusi rani, Adi Komii siya ti inkamin Setan nikuwiyin yipiki ti nu iir kigiraowiyin siirin wi warar ninkin hidi.

12 Kara dimin kasa naingwo rani, kimiir boinamin. Mi kara simiirin pi kimiir boin tani. Dimusi rani, tariinanin sima simiir ninokninkin tani.

13 Mi mhoiyya Adi Komii krimiir Wanin siir naeyuin yipiki yaimwo boiniyin siya niti mi wi siya nisisimauuwi, dimin wadie wadieyim mi dimin kiingi kinim. Siya yayim wi siir kwoin airgi naingwo boin tani. Nningaka. Yayim siyar wakaeyim, siya wi simiirgi simiirar boinmimauuwi kimiirin ti dimininim mhoiyya nimbiniyanim.

14 Siya wi kariir inig iir hainanpraprasii. Dimusi rani, ti dimin taeminim ti kara boinmimauuwim, siya wi simiir haii mi wi simiirar swoki hurworwokai haiginuwi kimiir kwoin imiirin.

15 Digworaekwowim kariir Adin, Adi Komii siirim yim kariirgin. Mi kara hiriinan asi boini, Adi Komii siir naeyuin kariir yayim wi siya hainaowidi mi wi siya boinmimauuwi kimiirin, kimiir kwoinai haigi okaiyam. Iriig.

Tariinanin kima ini maingimainga karamae niki owim mi mhoiyya kima wa maingimaingaei

16 Ii priei rani, kima kariir kig karamae niki oki. Mi mhoiyya iikwirki niuwi, kima kariirin wa swoki kwakigwini.

17 Mi kam nhirim siir kigna miriyyim sima, sima simar yinsrii ansriina, ta yaiya saiir yaimwokiyaimwowa ta siya boinkiya ya paninga? Siya hiniina boinkin, mhoiyya kima wi kariir kig rani. Mi mhoiyya kima kariirin wa swoki kigwini. Mi siya ti siir warar mi boin, kara kariir Adin siiram nami mi siya hiriinan dimusi boinkin?

18 Mi sima diriyyar boinki, ti siya boinkiyin siya dimu kwaboinkikin, siya ii priei bi kwaboinkikin? Krima ta yai aiir bi swoki inokninkinkim.

19 Jisis siya bidi yinokninkinkiyin kwoinin sima naingwowin siir sriyam ti dimin iiram. Mi siya simiir boinki, kima, kima kima minam ninsrii ansriigim, ti diminin kara boinkiyin hiniin, mhoiyya ii priei rani, kima kariir kig karamae nwowi. Mi mhoiyya iikwirki niuwi, kima kariirin wa swoki kigwini. Ana kima ti dimin iiram sriigin?

20 Kara kimiirin yaimwovar boinkii, mhoiyya kima wi kariiram nougii mi kima wi nouuboboin prasae kinki rani mi kima wi maigimairga nwo rani. Mi iikamim nuanim, sima wi maigimairga prasae kinki rani. Mi kima wi maigimairga nwoki rani mi mhoiyya kima wi maigimairga haini nwowi.

21 Mi wiga yinisim naokainam tiriyyim, saeya ina ninokninkina iyya yinisim ieya kaknanaokaiyana. Kariir iyya ini kingiin nita. Mi saeya pi kimpipisu prasae swoki kin tani mi saeya pi maigimairga nwo rani, ti siiram. Mi mhoiyya saeya pi yinisim iir yaokainaki mi saeya pi ta kimpipisu aiir swoki aingwoki rani. Niingaka. Saeya maigimairga dimusi nwo rani, saeya yinisim iirin bidi yaokainakiyin.

22 Tariinanin kima maigimairga nwo rani. Dimusi rani, kara wi kapi naowi. Mi mhoiyya kara swoki insiin idwowi, kara wi omwaiyar swoki waiyai. Mi kara wi kimiir swoki kigi mi kima wi maigimairga prasae nwo rani. Ta maigimairga kimiir kwoinaw waraur nwokaiya saiirin wi inkam nwirki ninskii hai rani. Niingaka.

23 Mi mhoiyya ta iyya saeya nimbini, kima wi diminam kariiram srii rani. Kara kimiirin yaimwovar boinkii, kima Adi Komii siiram. Diminam srii, siya kimiirin wa hauugii. Dimusi rani, kima kariir yai aiir wakaeyoknakim.

24 Mi biyya mi tariinanin iriipi hiriinan, kima Adi Komii siiram. Diminam. Kariir inig komii iir bi srii boinkikin. Niingaka. Mi kima siiram. Diminam sriigii mi kima wa haiwini. Mi siya kimiirin wi maigimairga komiiyar nwokii. Iriig.

Jisis siya nuan dimin biyie biyeyim bidi ikwowaisiigim

25 Kara kimiirin boiniyo yai boini mi mhoiia ta ii aeya nimbini mi kara ti diminim simiir yaimwokiyaimwowim wi boinmauu rani. Niingaka. Kara kimiirin wi yaimwo imiirarar boini, Adi Komii siirin. Mi mhoiia kima siir ninokninkini, kima wi wadie nwoki owim.

26 Mi mhoiia ta ii aeya nimbiam, kima Adi Komii siiram in wi kariir inig komiirin siir inig iir kwisboinki. Mi kara siiram in dimin taeminamin wi kimiiram srii rani. Niingaka.

27 Dimusi rani, krimiir Adi Komii krimiir Wanin, siyar in ini kimiiramar naingwokwokripkaiyin. Mi siya dimin in kima sriigii siiram, siya wa wakaei. Siya kimiiram in ina naingwokwowin. Dimusi rani, kima kariiram naingwokwowim. Mi kima wi haini ninokninkini, kara Adi Komii krimiir Wanin siir haiburgigin mi nua tiriirin ha nitkin.

28 Biia kara Adi Komii siir haiburgigin mi kara ti nu iirin ha nitkin. Mi tariinan in kara ti nu iir haiburgigi mi kara wi hiriyar swoki ami Adi Komii siir kigam.

29 Mi kamim siir kigna miriim sima siir boin, yaiyim tariinan kira boiniyim kira nimprio boin tani, ini hindara haknowidninkiniyim. Kira boiniyo yai boin tani.

30 Mi tariinan in krima ini haini yinokninkiniyim, dimin taemin whiekakim kira simiirin ina ninomokninkin digin mi krima pi kiriir sriyam swoki min tani. Niingaka. Diminim kira boini yim kaimwowaigim. Krima hiriyar ninokninkini, kira Adi Komii siir haiburgigin mi ha nitkin ti nu iir nauuni oniyam. Dimusi rani, wara yaiyim kira boiniyim krimiir, yim bwamkibwamim simiirar nanaakninkii haiginuwi.

31 Jisis siya boinki, tariinan in, kima ini hiriyar naingwo tibmii kinim, kara Adi Komii siir haiburgigin mi tiriirin ha nitkin, aniya?

32 Iiya bidi yimbiniya. Niingaka. Sima bidi yitim. Mi iikamim kimiirin wi yapa yapa sima nwowaiginugii mi kima wi hinda tinda ninoopami. Mi an kara ti inkam nwuruwan an wi kanakanar nwoki kara wi kanakana nwoki rani. Niingaka. Adi Komii siya wi kanakar nrowi.

33 Kara ti dimin in kimiir bidiyar iki boinmauwun, kima kanaka nitanakiukripkaii mi kima mhi hiinsima nrowi. Mi ti nuan iikamim dimin biyie kimiir tirhaiginuwi, kima wi kipi krii, wi sibgu dokworinu. An kara ti siyiu bibiyeyim ti nuan iikamim sima tirkiyamiiyim simiirin bidi yokworipukimaigim. Iriig.

17

Jisis siya Adi Komii siiram in minam sriigin siir kigna

mirīiyim kamim simiir whinkinsiis haiginiuwim

¹ Mi ti dimin taeminim Jisis siya boinkiyim simiir mhoiiyan, siya koua ha ninansiina kaokiyin mi siya ina boinkiyin, Adi, kariir iya bidi yimbiniya. Kira kariir inig iir hainanki ti dimin taeminim wi kira tiri kariir simiirsi. Mi ti hiriinan siyiun kara, kiriir yinisimin wi kiriir inig iir nwoki hainankiyim.

² Dimusi rani, kira kariirin inig komii bidi hauugiyin, kira hiniina boinkikin, yio ini ywowin. Mi kara wi ti nuan iikamim simiir nwoki hauuwim, yipiki kira hauugiyim kariir. Mi simiirin wi yaeya inig win kara hauu haiginiuwi mi sima wi wadie hiriirar nwoki oyokiyokikaeyamim.

³ Iikamim kiriirin ina ninokninkinim, Adi Komii nwiirki nwiirwan kinakinairgin. Mi kira mi Jisis Kraisi kara inkamin kira nikropkiyin, kara hiriinanam nitkin sima kiriir ninokninkinim mi kiriir siyiun iir nwoki apim. Mi hiriinanki niuwi, iikamim yipiki ti digworaekwo imiiram naingwo tibmii kinim yim wi wadie hiriirar nwoki oyokiyokikaeyamim.

⁴ Mi iikam imiirin kiriir inig komii iirin kara bidi yiisimauuwim ti nu iiranim. Kara dimin taeminim kira nimbingiyim kariir kara tiram, yim bidi digiyim.

⁵ Adi, kira ti inig komiyyin biya nu iir niki onkwokwo karamaeyar niki owin, iya kara kinakar niki owa mi ha haiyin mi kira siirin kariirar swoki hauugi.

⁶ Kara ti iikamim yipiki kira hauugiyim kariir, ti nu iiranim simiir nanaankinkii haiginiuwam tiri mi simiir boinmauwam tiri hiniin, kira paningin. Sima kiriir iikamim mi kira simiirin kariir bidi hauugiyim mi sima ini kiriir yai imiirar wakaeyokna apim.

⁷ Mi tariinanin sima bidi yinokninkinkiyim dimin taeminim kara tirim simiirin, biya kira hauugiyim kariir, kara tiram.

⁸ Kara yayim biya kira boinim kariir simiir bidi boinmimauuwim mi sima, simiiram ina naingwo tibmii kinim. Mi sima ina ninokninkinim kiriirin, kariirin kirar nikropkikin mi kara kiriir om waraurankar niunaiinikin tiriirin.

⁹ Kara kiriirin minam sriigii ti kamim ti tir nwowim simiir whinkinsiis haiginiuwim. Kara kiriirin minam bi sriigikin, iikamim yipiki ti nuan dimin taeminim sim napiyim simiir whinkinsiisim. Nungaka. Kara kiriiram minam sriigikin iikamim yipiki kira hauugiyim kariir simiir whinkinsiis haiginiuwim. Dimusi rani, sima kiriir iikamim.

¹⁰ Dimin taeminim kara nonkwowim yim kiriirgin. Mi tiriiginim kira nonkwowim yim kariirgin. Iikamim wi kariir inig komii iir nwoki hainanim. Dimusi rani, tiki iikamim ti tir nwowim simiirsika.

11 Mi tariinanin kara wi kapi niti kiriir kigamin. Mi mhoiyya kara wi ti nu iir nwo rani mi yim sima wi tirar nwowi. Adi Komii, kira wadiekin simiirin kira kigrirao, kiriir kirie komii aeya. Ta kirieya biyya kira hauugiya kariir. Mi ti iikamim ti tir nwowim sima wi iripa kinaka ta kirie aiirsi nwowi. Kriiir hiriinan, ta iripa krira mi owiya saiir hiriinan.

12 Mi iyya kara simakar nwowa, simiirin karar kigriraokim, kiriir inigin siir kirieni. Mi yim sima ini wadie kinar nwowim, nwirki nwiruwaargin, yipikin wi sasar nonkwobumbuninkini. Mi ti kiriir yayim Yokwo Komii hir nwowim biyya, biyyan kamim sima winkiyim, wi hiriinanar mi imbiyami.

13 Mi tariinanin kara wi kapi niti kiiiram. Mi ti yayim ti kara boinim kara ti nu iir nwowin mi sima bidi wakaekiyim ti yayim kara boinkiyim kiriir. Mi kariir maigimaigra wi simiir kwoinawu nwoki owim.

14 Kara simiirin yayim kira boinmimauugiyim kariir simiir boinmimauugin. Nuan iikamim sima wi io whwonkam simiir nanaowi. Dimusi rani, ti iikamim sima nuan digworaekwowim simiir nap rani, kariir hiriinan, ti simiir nap karamae kara mi owa saiir hiriinan.

15 Kara kiriirin minam bi srigin simiir nikiunam, ti nuin siir tirankin. Nningaka. Kara kiiiramin minam srigikin, simiir kigriraowim. Mi ti inkam biyeyin Setan nikiuwiyin, simiirin wi nonkwobumbuninkin tani.

16 Sima ti dimin taeminim ti inkamin siya boiniyim simiir bi wakaeyokna apikim. Ta wakaeyokna ap karamae kara mi owiya simiir saiir hiriinan.

17 Kira ti kam imiir dimbingi kiriir inkam nwowam ta kiriir yaimwowa kara boinmimauuwa simiir saiirsi. Kiriir yayim yim yaimwowaargin.

18 Kara bidi yikropkiyim simiirin iki iikamim nuanim simiiram kariir mi aiir miriyam. Ta biyya kira nikropkiya kariir mi kara ha nitin nuan iikamim simiiram kiriir mi aiir miriyam saiir hiriinan.

19 Kara, kakanar hauunakin kariir piu aiirin pi naonamim kiiiram. Mi ti iikamim kira nimbinim sima wi kiriir siyiu iir nwoki apim, ta kiriir yai kibiya kara boinmimauuwa simiir, saiirsi.

20 Kara ti kamim ti tir nwowim simiiraram kwisboinki rani, kara kiiiramin ti iikamim yipiki kiriir yai aiir wakaei mi sima kariiramin wi haningi naingwo tibmii kangikini.

21 Adi, kariir kwoin komiyyin ha naingwowi, sima nwiruwar dwowiski, ti kira mi kara krira mi owiya nwiruwa saiir hiriinan. Kariir kwoin komiyyin ha naingwowi, sima kriiraramar wakaeyokna ap iski. Mi ti iikamim ti nuin siir tiranim, sima wa nwoki inokninkinim, kariirin kira

nikropkikin tiriirin.

²² Kara kariir kirieya mi kariir dimin kirie komiiyin biya kira hauugiyin kariir, kara simiir bidi hauugiyin mi sima wi nwiruwa asi nwowi, ta nwirua krira mi owiya saiir hiriinan.

²³ Kara wi simiir kwoin iir kwirii idwokaii, ta kira mi kwirii idwokaiya kariir kwoin iir saiir hiriinan. Mi sima wi nwiruwar nwoki owim mi iikamim ti nuin siir tiranim, sima wa nwoki inokninkinkiyim hinin, kariirin kira nikropkikin ti nu iir nitamin. Mi kira simiiram wa timi aingwokwonanae ta kira naingwokwonanaeiya kariiram saiir hiriinan.

²⁴ Adi, kira ti kamim kariir bidi hauugiyim mi sima ini kariir ywowim. Kariir kwoin komiiyin ha naingwowi, sima wi kanakar wini oni, omin mhoiyya kara nwowanin siirin mi sima kariir dimin komiiyin paenan niuyaeiyin wi siir nwoki kigim. Dimusi rani, kira kariiram naingwokwonanaeikin iya kira ti nu iir nonkwokwowa mi kira ti dimin komiiyin paenan niuyaeiyin kariirin hiriinansi hauugin.

²⁵ Adi, kira dimin whirki bi kimbugin. Iikamim nuanim sima kiriir ninokninkin tani mi sima kiriir siyiu iir mi sibgu ap rani. Niingaka. Ini kanakanar ywowiskiyin mi ti kamim ti tir nwowim yim sima ina ninokninkinim, kariirin kitar nikropkikin tiriirin mi ha nitkin.

²⁶ Kara simiirin, kariir bidiyar iki boinin mi kara simiirin pa swoki boinmauwuwi hininin, kira wi simiiram daingwokwonanae, kira naingwokwonanaeiya kariiram saiir hiriinan. Mi kara wi simiir kwoin imiir nwoki kwirii idwokaiyim. Iriig.

18

Jisis siirin Judas siya hauugin sau omomim simiir in.
(Mt 26:47-56; Mk 14:43-50; Lk 22:47-53)

¹ Mi mhoiyya Jisis siya Adi Komii siiram ha kwisboin digiyin mi mhoiyya siya mi kamim siir kigna mirii ikim, sima ta maeyau aiir haiburgigin mi sima ha namim mi kimidiniya iisim whirin Kidron nikuwiyin siir iyapidnam. Ya tariigina ya numir aeya, hir nwowa. Mi Jisis siya mi siir kigna mirii ikim kamim sima hir ini idwowiu.

² Mi inkamin Judas nikuwiyin wir Jisisni napwouin, siya ta numir aiir bidi yinokninkinin. Dimusi rani, Jisis siya mi kamim siir kigna mirii ikim sima inokinokin iripa hir haingiriyiu owikim.

³ Mi mhoiyya Judas siya kam nhirim yaii niniyim mi kam nhirim yipiki omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir kigiraowiyim yipiki prismi biyan inkam nwowim mi Farisi kam ikim, siya simiir yikropki hiriir namamin. Mi Judas saikan sima simar yam ta numira saiir hiriirin. Mi sima

sau, irim hipig minim warar yinkin hainam mi sikwo paeyim warar mi inkın bigna apnam.

⁴ Jisis siya ti dimin taeminim iikam ima tiranim siir, siya bidiyar yinokninkinin. Mi siya simiir kingiingikingiin ha nitin mi ina ini sriniyin, kima nhiniram kigi?

⁵ Mi sima siir boin, krıma Jisisin om Nasaretanın siiram nitkim siir nonkwonamam. Mi Jisis siya simiirin ina boinkiyin, karaırgin Jisisin.

Mi inkamin Judas nikiuwiyin, yipiki wir Jisis siir napwouin, yio ini simaka hirar ninkin okwowin.

⁶ Mi Jisis siya ha boinkiyin hinin, karaırgin Jisisin. Mi ti kamim hir nwowim, sima siir kigim mi sima ha swoki kriinamim mi ina yakaigainamim nua.

⁷ Jisis siya simiirin ina swoki sriigiyin, kara kimiirin bidiyar iki boinkiyin hinin, kima nhiniram kigi? Mi sima siir yai aka hinina yowarki boin, krıma Jisisin om Nasaretanın siir nokwonamam nitkim.

⁸ Mi Jisis siya ina swoki boinkiyin, kara kimiirin bidiyar iki boinkiyin hinin, karaırgin Jisisin. Mi kima kariir nonkwonamam niti mi kima ti kariir kamim simiirin pi hindara kigninkin amki.

⁹ Mi siya ti diminim ha boinkiyim mi ti yayim biya siya boinin, wi simiir hiriinanar mi imbiyami. Biya siya hinina boinkin, adi, iikamim yipiki kira hauugiyim kariir, kara simiirin wi wirni nonkwo iuguski rani. Niingaka.

¹⁰ Saimon Pita yio kamkiuwın whira nwowi mi siya ha kiwokhaigiyin maeyauwa siir hopkrikiuwa hiranki mi siya ha kinawana yomkiyin mi siya kimidiniya inkam nwirin Malkas niukiwiyin siir win aiir haingrip itkiigi yipikin prismi biyan inkam komiiyin si mai miriiyin.

¹¹ Jisis siya Pita siir boinki, kira, wara kiriir kamkiuwın maeyauwa siir hopkrikiuwiya saiir ti swoki hopkrikiugi. Kara ti kamim simiirar mi kigninkin diriraeraramar mi tiri, ti diminin sima tiram tirin kariir. Kariir Adin siya nibingiyin kariir siya hiriinanamar nimbingikin ti hiriinan dimin iir tiram. Sima kariirin wa tiowi mi kariirin wa kimbipisu haiginuwi. Iriig.

Sima Jisis siirin inkam komiiyin Anas nikiuwiyin siirim yikropki

¹² Mi kamim yaii niniiyim mi kamim simiir kigriraowi ikim, sima simar ywoki kamim omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir kigriraowiyim simakan. Mi sima Jisis siirin ha nonkwonamim mi sima siir inao ha kogrimdinunamim,

13 mi sima siirin bi kimidiniya inkamin Anas nikiuwiyin siiram yikunam, siir kigiuwim. Siya Kaiafasni niugin, yipiki prismi biyan inkam komii nwowin ti biewi iir.

14 Ti inkamin Kaiafas nikiuwiyin biya Isrelmi iikamim sin niki boinin hinin, siya siyar mi aowi ini mi owin, iikam whiekak krimiirsiyin. Iriig.

*Pita siya Jisis siir wokinomokou boinkin
(Mt 26:69-70; Mk 14:66-68; Lk 22:55-57)*

15 Mi sima Jisis siirin ha nikiunanamin hiriir mi Saimon Pita mi inkam nwirin Jisis siir kigna mriiyin, sowa siir mhoiyar yam. Mi prismi biyan inkam komiiyin yio siya bidi yinokninkinin ti inkam nwirin siir kigna mriiyin siirin. Mi siya ha namn, kimidiniya hira omaka aiir nidyokiyokaiya saiir bopwo hir ini okwokaiyu.

16 Pita yio hiriinan bi tirkin, yio siya ini anowin napninopkainamiyin hiira saiirin, ini hinar yokwowin. Mi inkamin Jisis siir kigna mriiyin yipiki prismi biyan inkam komiiyin siya ninokninkinin siya idowiya ha swoki apnaniyamn mi siya wiga anowin napninopkainamiyin siir hir nokwowa saiir yani boinu, Pita siir nikiunaninopkainamam hiriir.

17 Mi wiga hira saiir ano iir kigraowiya saeya Pita siir boinki, ana kira Jisis siir kigna mriiyan inkam nwirkin, iyie? Mi Pita siya ina boinkiyin, kara wara rani.

18 Ya taka iya pan prasaeki bi nwoka mi iikamim yipiki prismi biyan inkam komiiyin siir mi mriiyim mi kamim omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir kigriraowi ikim sima pae aiirar nokwoyokai onikim simiir piuim huua kinam. Mi Pita siya ha mi amin mi siya simakar mini okwo oniyu, siir piua huua mi kinim. Iriig.

*Prismi biyan inkam komiiyin siya Jisis siir srii, srii nhirim
(Mt 26:59-66; Mk 14:55-64; Lk 22:66-71)*

19 Prismi biyan inkam komiiyin siya Jisis siir srii, yaiyim biya iikam imiir siya boinmimauuim simiiram.

20 Mi Jisis siya siir boinki, inokinokin kara maeyauwim iikam hoimgaki haingiriyu owiyim simiir hinar mi boinmimauugin. Mi kara kariir yaiyim omaka yaimn dimn nidwokai wakaeyim mi omakam Adi Komii siir inig hainani ikim, simiir hir bidiyar mi boinmimauuin. Kara, kariir yaiyim bi swoki imprio boinmiminkin. Ningaka.

21 Dimusika, kira ti hiriinan diminim kariir sriiyin, ha? Kira iki iikamim kariir yai aiir wakaeyim simiirar srii. Kira kara boinim yaiyim simiiramn simiir srii sima ina ninokninkinim dimn taeminim kara boin imiirin.

22 Mi mhoiia Jisis siya hiriinan ha boinkiyin mi inkam nwirin omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir kigriraowiyin saika kingiin hir nokwowin, Jisis siirin siya yobwaeki mi ina boinkiyin, ti hiniin yai biyieyim prismi biian inkam komiiyin siir kipi boin.

23 Jisis siya siir boinki mi kara yai biyie boinkswomi kira nhirmiyin ha mi boinkiswomi yio nikrani mi kara ti yai wadie ailar boinkiyin mi kira kariirin whisarii dimusi tiokin, ha?

24 Mi sima Jisis siir srii digiyim mi sima siirin ina kogrimdinuwun mi ti inkamim sima siirin hiriinankakar yikropki prismi biian inkam komii nwirin Kaiafas nikiuwiyin siir nini kigiuwam. Iriig.

Pita siya Jisis siir misisaekin mi siya ina swoki boinkiyin kara siir bi ninokninkinkin

(Mt 26:71-75; Mk 14:69-72; Lk 22:58-62)

25 Pita siya pae hinar niki okwo onikripkaiyin siir piua huua kinam mi kam nhirim sima srii siirin, ana kira Jisis siir kigna miriian inkam nwirkin, iyie? Si rani? Mi Pita siya ini hiriian misisae boinkripkaiyin. Niingaka.

26 Mi inkam nwirin prismi biian inkam komiiyin siir mi miriian, ti inkamim yipiki Pitaki si haingrip itkiigiyin siir win aiir mi siir piugani inkam nwir ieya. Mi siya srii siirin hiniin, biya kara ta numir aiir nwowin kara kariirin hir kigin, kira saikar nokwokin, ana kira?

27 Pita siya ha swoki misisaeyin mi siya ina boinkiyin, kira kariir bi kigin. Mi ta siya boinkiya saiir mhoiian kakarugin ina yikiyin. Iriig.

Sima Jisis siirin gavmani inkamim Pailat nikiuwiyin siiram yikropki

(Mt 27:1-2,11-14; Mk 15:1-5; Lk 23:1-5)

28 Mi kamim Jisis siir nikiunamim sima Kaiafas siir omaka aiir haiburgigim mi sima siirin gavmani inkam komiiyin siir omaka hiriir yikiunam. Ya tariigina ya iya bidi pirkinnyakwoka. Mi inkam komii komiiyim Isrel simiirim sima gavmani inkam komiiyin siir omaka hiriir panansi yamsi. Dimusi rani, pi sima omaka inkamim yipikin Isrel simiir piugana saiir karamaeyin pi saiir napninopkainami mi Moses siir siyiu komiiyin yio ha boinkin, sima wi miyiknan nwo rani, Adi Komii siir whwonkam idan wi iki inkamim piu iokak nwowiyim wi simiir hiriinan nwowi. Mi sima naeyim ii komiia yaewou nikwo aeya Pasova saiir naeyim wi kipi mi ae.

29 Mi sɪma hiriir bi napninopkainamkim. Mi gavmani inkam komiiyin Pailat nikiuwiiyin siya idowiiya ha napnaniyin mi ina yani sriiyiun simiir, kima ti inkamin siir dimusi boin huriyiugin?

30 Mi sɪma siir yai aka hiniina yowarkii boin, siya dimin tirbu karamaekiswo mi krɪma siirin pi tiriir di yikiunani. Niingaka.

31 Mi Pailat siya simiir yai aka hiniina yowarkii boin, siirin kima kima ti ikiunam mipi kima kima tini hidiu siirin kimiir yapa kaunsil aka. Mi kimiir yapa siyu iirar tini tiriu kimiir brougae wanwiyae ima boingigim kimiir inkamin dimin biyie tiriyin mi siirin ha tiriyin, siir hiriinan. Mi sɪma siir yai aka ina yowarkii boinim, om komii Rom hiran gavmanin siya wi krɪmiir kigninkin tir tani siir tioamin mi siir nisomaowamin.

32 [Mi ti diminin nimbiamin mi sɪma wi yaiya biya Jisis siyar niki boina wi saiir hiriinanar swoki tiri, siya naowamin.]

33 Mi ta Pailat siya boinkiya saiir mhoiiyan siya ina swoki apninopkainamin gavmani omaka saiir hiriir. Mi siya siir kam imiir boinki, sɪma Jisis siirin kingiin hiriir nikiunamim. Mi siirin ina sriiyin, ana kira Isrelmi iikamim simiir kigirkakan inkamkin, iyie? Si rani?

34 Mi Jisis siya siir yai aka hiniina yowarkii boin mi yio tiriuginin yio kiriirar kwonkin, ti kira boinkiyin hiriinan, iyie? Kira nhirmi yai wakaekin?

35 Mi Pailat siya siir boinki, kira hiriyyar naingwowi kara Isrel simiir pugana saiir inkam nwrkin, aniya? An kara niingaka. Kiriirin Isrel simiir pugana saiir iikamim mi simiir prɪsmi biyan inkam komii komiiyim sɪma nonkwonakikim mi kiriirin sɪma nikiunanikin tiriirin. Kira dimu tirkin?

36 Mi Jisis siya siir boinki, kara ti iikamim ti nuin siir nwowim simiir kigriraowan inkam tani. Mi kara ti iikamim ti tiranim simiir, kigriraowan inkam nwokiswo mi iikamim yipiki kariir siyu iir napim yim wi kariirar pi whinkinsiis haiginiuwun yaii sɪmaka niniyamim. Mi sɪma kariirin wi di yonkwonani. Niingaka. Mi kara wi tir di yowowi, iikam imiir kigriraowam. Niingaka.

37 Mi ta Jisis siya boinkiya saiir mhoiiyan mi Pailat siya siirin ina swoki sriigiyin. Ana kira inkamin iki iikam nhirim simiir kigriraowan inkamkin, iyie? Si rani? Mi Jisis siya siirin ina boinkiyin, kira kariirin ha boini, kara Inkam Komiiyin. Kariir apua kariirin ti nu iir naokainaka mi kara ti nu iir asi nwowi mi ti hiriinan saiirsika, kara wi ti dimin whiruwan siirara asi tiri iikamim simiir ninokninkin haiginiuwam mi yaimwo simiir boinam. Mi yipiki yaimwokiayaimwo aiir sibgu wakaeyokna api, yio siya kariir yai aiir wakaeyoknaekin.

38 Mi Pailat siya siirin ina swoki sriigiyin, yaim-wokiyaimwowa ya paningga. Iriig.

Pailat siya simiir boinki, Jisis siirin paeyin hiiniya nirioninkin saika ninkin irinugiyim

(Mt 27:15-31; Mk 15:6-20; Lk 23:13-25)

Mi ti yayim sowa boinkiyim simiir mhoiyan mi Pailat siya ina swoki apnaniyam in idowiiya hiriir Isrel simiir kam imiiram. Kara ha naingwo rani, siya dimin biyie whir bidi tirin mi siya wa nao rani. Nningaka.

39 Mi kimiir siyiuin yio hiniingin kara inokinokin inkamin nwira nikropkiikin maeyauwa mi biyie miriia sair hir hugripkiikikaiyim sair hirankin ii komiia wou nikwo aeya Pasova sair. Mi kima ha naingwowi ti Isrelmi inkam komiyyin siirin kara pi yikropki rirmiia nwowamin kamiiram, iyie? Hinin kipi tir?

40 Mi sima ha kauwok boinkiyim mi ina boinkiyim, si rani! Krima minam naingwowi, kira Barabas siir dikrop apniki. Ti inkamin Barabas nikuwiyin, yio hiyan inkamkin mi inkam nisomsom aokaowan inkamkin. Iriig.

19

1 Mi mhoiia Pailat siya Jisis siirin ha swoki ikiunaninopkainamin mi siya siir kamim yaii niniiyim simiir boinki, Jisis siirin idgiuni sima nipimparim.

2 Mi sima siirin idgiuni ha nipimparim mi sima uridin amridamridkakin ha haiyin, kimidiniya siir mwo iir kaigrisiuhaiginu. Mi sima yuis paridnana mi urid amridamridkakin ha mi haiyo inkam komiyyin nu kigriraowiyin siya niyo hiriinana kimidiniya siir ii haiginu. Mi sima siirin haini hopmimin gwo mi ina boinkiyim,

3 krimiir kwoin komiyyin hiriyyar naingwowi, ti Isrelmi inkam komiyyin wi hiriia nokwoyokiyokiigiyami. Mi sima siir kingiin ha nitim mi kimidiniya siir tio.

4 Mi Pailat siya idowiiya ha swoki apnaniyam in mi siya kimidiniya iikamim hir nwowim simiir swokani boinu, kima ta sair ti wakaeki, siirin pi kara nini ikunanakii mipi idowiiya waraur nikrop apnikii. Mi kima ta sair dinokninkinkii, kara siirin ha naingwo rani, siya dimin biyie whir bidi tirin mi siya pa nao rani. Nningaka.

5 Mi mhoiia Jisis siya idowiiya ha napnaniyam in, ti urid amridamridgakin, siir mwo iir kaigrisiugiyin mi yuis paridnana sima mi ii haiginugiya aka, yo ini hiriinanar ywonaniyamo. Mi Pailat siya ina boinkiyin, siir kigi, ti siya inkamin.

⁶ Mi prismi Biyan Inkam Komii komiiyim mi kamim omaka Adi Komii siir inig hainaniya sair kigiraowiyim, sima siir kigiyim mi sima ina kauwok boinkiyim, siirin paeyin hiiniya nironinkinin, saika dinkin irinugi, siirin paeyin hiiniya nironinkin saika dinkin irinugi. Mi sima ti hiriinan yai kauwok boinkiyim mi Pailat siya simiir boinki, kimar ti onkwonam siirin mipi kimar nwoki inkin irinugiyim paeyin hiiniya nironinkinin siir. Kara siirin dimin whir siya tirbu bi hidyskaigin mi siya pi sairsi ha nao rani. Nningaka.

⁷ Mi Isrel simiir inkam komii komiiyim sima boinki, yaiyim siyu komii siirim krima napiyim yim hinina boinkim, siya wa dao. Dimusi rani, siya hinina boinkin, siya Adi Komii siir yinisimkin.

⁸ Mi Pailat siya ti hiriinan yai imiir wakaekiyin mi siya nidid prasae bi kinkikin. Dimusi rani, Jisis siya ha boinkin, siya Adi Komii siir yinisimkin.

⁹ Mi siya Jisis siirin ina swoki ikiunaninopkainamin gavman simiir omaka komii aair. Dimusi rani, siya ha naingwokin, Jisis siya Adi Komii siir yinisimkin. Mi siya siir boinki, kira kariir boinki, kira pindankin. Mi Jisis siya bi wakae boinkikin siya ini yai mikrimar ywowin.

¹⁰ Pailat siya siir boinki, kira kariir yai aair wakae boin karamae dimusi nwowi? Mi kira ha naingwo rani, kara kirie komiigakin mi kiriirin wa nonkwo iuguski rani mi kiriirin paeyin hiiniyin nironinkinin saika wa mi inkin irinugi rani, aniya?

¹¹ Mi Jisis siya siir boinki, kira ini kariir kou ywowin, dimusi rani, kiriirin Adi Komii siya kigninkin tirkin ti dimin iirin. Dimusi rani, inkamin yipiki kariir nikropkiyin tiriir, kiriir ingi nonkwowam, yio siya dimin biyie prasae bi tirkin. Mi ni kira, dimin komii bi tirbugin.

¹² Mi Pailat siya ta hiriinan yai aair wakaeyin mi siya hinina yaingwo, siya Jisis siirin wi panina nonkwo iuguskii. Mi Isrel simiir kam ima boinki siirin mi kira siir nonkwo iuguskii karam nwowi mi kira tari om komii Rom hiran inkam komiiyin Sisa simiir kigirkakiyin siir whinkansiis haiginu rani. Mi inkamin ha boini, iki iikam nhirim simiir kouwin ini karar ywowin mi simiirin ini karar kigirkakim mi yio ti hiriinan inkamin yio Sisa siir sauan omomkin.

¹³ Mi Pailat siya ta yai aair wakaekiyin mi siya Jisis siirin ina yikunaniyamin idowiya hiriir. Mi siya kimidiniya ipiia maeyaua inkam komiigi nidwokai hidiya yaimin dimin sair yidwokai, maeyaua ha dapiya siya siyu. Mi Hibru simiir yaigina ya hinina dapika, Gabata.

¹⁴ Ya ta iya, ya Isrel simiir iikamim nae sima diriraeraran ii aeya, wou nikwo aeni ii komiia Pasova nikuwia sairam ya

saeya ya nabeopwoka ta Pailat siya boinkiya hariinan simiir, tisi kimiir inkam komiiyin, kima siir kigi.

¹⁵ Mi sima ina swoki kauwok boinkiyim, siirin disomaoki, siirin disomaoki. Mi siirin paeyin hiiniya nirioninkinin saika dinkin irinugi. Mi Pailat siya simiir srigi. Dimuka? Mi kima ha naingwowi, kara kimiir inkam komiiyin kimiir kigriraowiyin siirin paeyin hiiniya nirioninkinin saika ninkin irinugiyim, aniya? Mi prismi biyan inkam komii komiiyin siir yai aka hinina yowarki boinki, Sisa sasairgin krimiir kigriraowiyin inkamin, yaeya inkam nwir kamaeaka.

¹⁶ Mi ta sima boinkiya saiir mhoiiyan mi Pailat siya siirin kimidiniya siir kamim simiir in yonkwoki mi siirin sima yonkwonam mi siirin ha kiyainamin mi sima paeyin hiiniya nirioninkinin saika yinkin irinugi. Iriigi.

Jisis siirin kam ima ninkin irinugikin paeyin hiiniya nirioninkinin saika

(Mt 27:32-44; Mk 15:21-32; Lk 23:26-43)

¹⁷ Mi kamim yaii naniiyim sima siirin ha nonkwonamin mi paeyin hiiniya nirioninkinin siir ninkin irinugiyam tirin, yio ini siir waeyaowar swoki itiyiskainamin. Mi siya kimidiniya maeyaua ha dapiya inkam mwokiu saiir hariir yam. (Mi Hibru simiir yaigina ha dapika Golgota.)

¹⁸ Sima siirin ta maeyau aiir yinkin irinu inankiigi. Mi sima inkam nwiso saika hir warar yinkin irinu inankiigi paeyin hiiniya nirioninkinin siir. Nwirin yio iniig miya mi nwirin yaioyae miya. Mi Jisisin yio ipwoniya ywokai.

¹⁹ Mi diminin Pailat siya winboinkiyin mi siya kimidiniya siir kam imiir boinki, sima saiirin paeyin siir nirioninkinin saika dipakiugi. Mi yayim siya winkiyim yim hinina winboinkikim, tikinin yio Jisisin om Nasaretanin siya, Judami inkam komiiyin simiir kigriraowiyin.

²⁰ Mi Juda simiir iikamim ti yayim simiirin ina mwainim. Dimusi rani, maeyaua kam ima ninkin irinu inankiigiya Jisis siir, paeyin hiiniya nirioninkinin siir, ya ini om komii Jerusalem siir kingiin hir nwowa. Pailat siya ta yaiya Hibru simiir yaigin aiir win boinkikin, Rom, Grik simiir yaigino sowiir warar.

²¹ Mi mhoiiya Isrel simiir prismi biyan inkam komiiyin ha namim, siya Pailat siir ini boiniu, kira hinin kipi winboinki Judami iikamim simiir inkam komiigin, simiir kigriraowikin. Ningaka. Kira hinina ti winboinki, ti inkamin siya siyar boinan hinin kara Juda simiir iikamim simiir kigriraowan inkamkin.

²² Mi Pailat siya siir yai aka hinina yowarki boinki, diminin kara winkiiyin, yio bi swoki kisinaeikin hariiyar nwowikin.

23 Mi kamim yaii niniyim, sima siirin ha ninkin irioninkin inankigiyin mi ti kam nwiyim sima Jisis siir yuisim ha haiyim mi ina soitkin hidim. Sima whieyim kwiya soitkin mi sima nwonira nwoniran whieyim kwokwira inan hai. Mi sima siir yuis bribriya sima nii haiginiugiya pan karamae nwowiya saiir warar yinkin hai.

24 Mi kamim yaii niniyim sima boin, ta yuisa ya hiriinanar dwo, krima saiirin pi kipi ninikiwomwit. Krima saiiram in pi gwo kwira satu nikiuwiya pi saiir gwowi. Mi krima pa nwoki kigim saiirin pi nhinga haii, kira, iyie kara? Mi sima saiirin hiriinanar mi tir. Mi ti yayim biya profet kamim sima winkyim Yokwo Komii aiir ini hiriinanar mi imbiyamim. Mi ti yayim yim hinina boinkikim,

kamim wi kariir yuis imiir nonkwokwo hidhainami mi simiirin wi nwirni nwirni hauugii. Mi sima gwo kwira satu nikiuwiya wi kariir yuis bribriya wi saiiram mi gwowi.

Mi ti kamim yaii niniyim yim ti dimin imiirin hiriinanar mi tir.

25 Mi Jisis siir yopiiya mi siir yokman aeya mi Maria saeya yipiki biya Klopasni wig niki owa sima mi Maria Makdalan aka, sima maeyaua kam ima nironinkin inankigiyi Jisis siir paeyin hiiniya nironinkininsi, siir kingiin hirar yokwo.

26 Mi Jisis siya hiriinan kigin, siir yopiiya kariir kingiina nokwowi, Jonin, yipikin Jisis siya naingwokwonanaeyin mi siya siir yopii aiir boinki, wig, kiriir yinisim yinkamiyinin wa siyairgin kinaka kingiinar nokwowin.

27 Mi ta siya boinkiya kariir siir kigna mirii inkamin saiir mhoiiyan, ta wiga ta tir nokwowa ya kiriir apuga. Mi ta iya siyar boinkiya mi saeya ha nama mi saeya ini kariir omaka hirar yasae owiugusama. Iriig

Jisis siya nao aeya

(Mt 27:45-56; Mk 15:33-41; Lk 23:44-49)

28 Mi mhoiiya Jisis siya ina yinokninkinkiyin, ti dimin taeminim tirim yim ini digidig ywokiyim yayim biya profet kamim sima winboinkiyim Yokwo Komii saiir. Mi ti yayim Yokwo Komii saiir nwowim yim kaimwowaigim siya hinina boinkikin. Kara kwoinki haei.

29 Mi two ira hir nwowa wain opkaka mi sima dimin whirin haimgan haimgankakin siir hopmaigi wain op aiir mi sima siirin paeyin hisop nikiuwiyin siir kwiya anaka yinkin udgi. Mi sima ina yaki hopkaigiyin Jisis siir yai aiir.

30 Jisis siya ta wain op aiir kwiyaeyin mi siya ina boinkiyin, dimin taeminim ini digidig ywokiyim. Mi ta siya boinkiya yai hiriinana saiir mhoiiyan siir mwoin ha kaiyirounainamin mi

siya ina yaonamin. Mi siir kwoinbudin siir haiburgigin ini Adi Komii siiramar swoki amin. Iriig.

Mi kamim yaii niniyim ha nitim Jisis siir pris aiirin sima yaki hainwitki

³¹ Mi Isrel simiir biyan inkam komii komiiyim ha namim mi sima Pailat siir ini sriiyiu, siya siir kam imiir nikropkiyim iki kamim paeyim hiniya nironinkinim simiir ninkin irinugiyim simiir igrib imiir nini irimtiokiyim mi sima pi nwoki aosasauu-namim. Dimusi rani, ya taka iya ya nae ikam ima diriraeraran aeya, Judamii ii komiia pu siisiya dimin taemin tir karamae nwowiya. Sima pi boriisopi ti kamim paeyim hiniya nironinkinim simiir hirar nwowim. Dimusi rani, Sabata ya Judami ii komiia pu siiskuwakiya dimin taemin tir karamae nwowiya yaewou nae komiia saiir nikwo aeiya Pasova saeya nimbiamiyim ya ii komiigi komii aeyarga.

³² Mi ti sima sriiya Pailat siir saiir mhoiyan, siya kamim ina yikropkiyim. Mi sima ha namim, kimidiniya inkam nwiso Jisis saika ninkin irinu inankiyo sowiir igrib imiir ini okwimkwaki.

³³ Mi sima Jisis siiram ha nitim mi sima ina ini kigniyim, siya bidi yaonamin. Mi sima siir igribo wara paninsi yokwimkwakisi.

³⁴ Inkam nwirin yaii niniyin siya bidi yaka haingripkiya siir pris aiirin sauni. Mi nhie, bwiya minim ina naokiinainamim.

³⁵ [Kara Jonkin ti dimin imiir kigin mi ti hiriinan siyiuim kara kigim. Mi kara simiirin ta yokwo aiir asi winkikin mi kima wa nwoki inokninkinim siya Adi Komii siir yinisimkin. Mi ti dimin taeminim kara winboinkiyim, yim kaimwowaigim mi kima simiiramim ha ti aingwo tibmiikin.]

³⁶ Mi ti dimin taeminim nimbimbiniyim, yim ini Adi Komii siir yayim yipiki biya profet kamim sima winboinkiyim Yokwo Komiiya saiir ini hiriinanar mi imbiyamim. Ti yayim hiniina winboinkikim, sima wi siir kiu whir ninirio rani.

³⁷ Mi yai nhirim Yokwo Komii saiirim yim hiniina boinkikim, ikamim sima wa kigii, inkamin yipiki siir priska aiir haingripkii. Iriig.

*Inkam nwiso Jisis siirin siyano whirin siir ini wokaigig
(Mt 27:57-61; Mk 15:42-47; Lk 23:50-56)*

³⁸ Mi ti diminin ti kam ima tirim simiir mhoiyan mi inkamin Josep nikiuwiyin, om Arimatianin siya kimidiniya Pailat siir srii, Jisis siir piuis biyieya paeyin hiniya nironinkinin siir hiranki hiniis hainnamim. Josep siya Jisis siir yai aiiram naingwo tibmiigin mi siya ta naingwo tibmiia idowiiya bi nwoka. Dimusi rani, siya Isrel simiir inkam komii komiiyim

simiirsi n̄didgin. Mi Pailat siya siir̄n wad̄eyar ywokiyyin. Mi siya ha namin mi Jisis siir̄ p̄uis biyyeya ina ini hiunishaiyyuin.

³⁹ Mi inkamin Nikodimas dapiyyin, yipiki biyya Jisis siiram namwiyyin niyyaka, siya warar yinkin am Josep saikan. Mi siya wain p̄uii miyyik whakiyyin 50 kilowa hainam.

⁴⁰ Mi sowa Jisis siir̄ p̄uis biyyeya ha hiunis haiyo mi sowa siir̄ p̄u aiir̄in wain ha hainiyopkiyo mi yuis wina saiir whr̄inki siir̄ p̄u aiir̄in. Ti siyyu hiriinanin Isrel simiir iikamim naonamiyim, simiir dir̄iraerarkiiyim simiir hiriinan mi mhoiyya sima siir̄in pa haingikaigii ienauin.

⁴¹ Mi maeyaua kam ima n̄nkin irinugiya paeyin hiiniya n̄rion̄nkininsi Jisis siir̄, ya numira ini hir̄ nwowa mi ta numira saiir̄ hir̄in, siyano whirin biyya inkam haingikai karam niki owin yio ini hir̄ nwowin.

⁴² Mi sowa Jisis siir̄ p̄uis biyyeya siir̄ ini wokaigig. Dimusi rani, taka iyya ya Judami ii komiyya p̄u siiskuwakiya dimin taemin tir̄ karamae nwoyiya saiir̄ nae imiir dir̄iraeraranka. Mi hiriirin ii hoimgak nwokwokin tani mi sima wi yaeya maeyau kw̄iram ha hansiram tani, siir̄ haingikaiyam̄in. Niingaka. Iriig.

20

Jisis siya ha swoki insiin idwown ini omwaiyar swoki waiyan

(Mt 28:1-8; Mk 16:1-8; Lk 24:1-12)

¹ Mi tariigina ya Sande nugaka, iyya bi niki kinip̄imp̄irkin waokika, imumar niki oyakwoka mi Maria Makdalana ina yama maeyaua ti siyano ieya nwowa ti inkam nwisowa wokaigiga Jisis siir̄, saiir̄ hiriir̄. Mi saeya ha nita mi saeyar kig, siyya biyya ti siyano iir̄ niki haigin topokougiga, saiir̄in inkamki b̄idi war̄it̄kinkiyin ti ieyin siir̄ hir̄ankin.

² Mi saeya ha niwitnaniya kim̄idiniya Saimon Pita siya mi kara kr̄iriir̄ ini kigni, inkam nw̄irin siir̄ kigna m̄riiyyin yipiki Jisis siya naingwokwonanaeyin. Mi saeya kr̄iriir̄ ini boini, kr̄imiir̄ Biyyan Inkam Komiiyyin siir̄ p̄uis biyyeya inkamki b̄idi hainama ti siyanoin siir̄ hir̄anki mi kr̄ima ninokn̄nkin tani, sima saiir̄in ini papi haiginim.

³ Mi Pita kr̄ira ha haiburgigo mi kr̄ira ina yamwo siyano iiram.

⁴ Mi kr̄ira ha niwitamo mi Pita siir̄in kim̄idiniya kara iwit̄ haiburgig mi ti siyano siir̄ biyyin kara iwit̄ imbiyam.

⁵ Mi kara ha nini waisii kaokiyin, yuis aiir̄rarar kigi, ya hir̄ar nwokaii. Mi kara hiriir̄ bi nap̄ninopkainamkin,

⁶ Saimon Pitan yio mhoiia ha niwit nimbiniyin, yio ini ti siyano iirar iwitninopkai iugusamin. Mi siya yuis aiirarar ini kigi, yuisa ya hirar nwokai.

⁷ Siya yuis kwira siir mwo iir sima wrieyimyok kogiya saiirarar kig. Mi yuis kwira siir piu aiir sima nitimwaniugiya ya hir wara bi nwokaiga. Niingaka. Ya maeyau gwir bidi whrinhaigiya.

⁸ Mi an kara iriipi hiriinan ti inkam nwirin Jisis siir kigna miriyyin, yipiki bi ti siyano iir niwit imbiyam an kara siir mhoiia ha mi apninopkainamin mi kara ti digworaekwo imiir mini kigiuwun mi kara ina yinokninkinkiyin.

⁹ Mi biya mi tariinanin iriipi hiriinan krima ta yaiya saiir bi sibgu inokninkinkim. Adi Komii siir yayim Yokwo Komii saiir winboinkiyim hinin, siya wa swoki insiin idwowi ie hirankar.

¹⁰ Mi krima ina swoki amim oma hiriir. Iriig.

*Jisis siya Maria om Makdalana saiir hiriir yimbiam
(Mt 28:9-10; Mk 16:9-11)*

¹¹ Maria saeya siyano in siir iemig hirar niki okwo ouwa. Mi saeya ha nouu hiunanainama mi ina ini waisiikaokiya.

¹² Mi saeya ha nini waisiikaokiya mi saeya paekwosim nwis owiirarar kigi, yuis whisinankak nii idwodwokaiyo hiiya Jisis siir piuis biyeya saiir nohaiginkiya saiir. Mi nwirin yio siir mwoki nwowin hiriir yidwokai mi nwirin yio siir iga owa nwowo hiriir yidwokai.

¹³ Mi saiirin sowa srigi, wig kira dimusi nouwi? Inkamin krimiir Biyan Inkam Komiiyin siir piuis aiir hainamin, krima ninokninkin tani, sima saiirin ini tari papi yamisi haiginim.

¹⁴ Mi ta saeya boinkiya hiriinan saiir mhoiian mi saeya ha kwaeyaeyokaowa mi saeya ini Jisis siirar kwakiga saiir kingiin hirar namikwoniyin. Mi saeya ha bi naingwoka siya Jisiskin. Niingaka.

¹⁵ Jisis siya saiir sri, wig, kira dimuam nouwi? Mi kira nhiniiram hansirni? Saiir kwoinin ha naingwoka, siya ti inkamin numir aiir kigriraowiyin siya niuwi. Mi saeya siir boinki, inkam, kira siir piuis biyie aiir hainami mipi kariir boinmaugi. Kira saiirin ini papi haigingigin. Mi saiirin pi kara nini hainakii.

¹⁶ Mi Jisis siya saiir boinki, Maria mi saeya ha haiyug inansiina kaokiya mi ini siirar kigiya. Mi saeya siirin Hibru yaigina saiir boin, Robonai Tiriiginin yi hinina boinkikin, Inkamin Nowomwarkaiyuwiyin.

¹⁷ Jisis siya saiir boinki, kariir kipi nonkwo. Niingaka. Kara pi kariir Adin siiram niki am tani. Kira dam mipi kariir nomiiyauim simiir tini boinmauwuu. Kara wi kapi nami

siiram, yipiki kariir Adin mi yipiki iriipi kariir Adin. Kariir Adi Komiiyin mi iriipi kariir Adi Komiiyin siiram.

18 Mi mhoiyya Maria om Makdalana ha swoki ama, kimidiniya kamim siir kigna miriyyim simiir ini boinu, hinin, saeya Biyan Inkam Komiiyin siir bidi kignaniya, saeya yayim siya boinmimauugiyim sair simiir ini boimimauuu. Iriig.

*Jisis siya kamim siir kigna miriyyim simiir hiriir yimbiam
(Mt 28:16-20; Mk 16:14-18; Lk 24:36-49)*

19 Mi Sande niyyaka, kamim siir kigna miriyyim sima omaka iripa hirirar nwomimirkim. Mi simiir anowin haini kinkiknam iikamim simiirsi, sima kigisi simiirin. Dimusi rani, sima pi nididgim Isrel simiir inkam komii komiiyim simiirsi, sima pi nonkwonakiisi simiirin sima nisomaowam. Mi sima hirar niki owim mi Jisis siya ha nitin ini simiir bopwonau hirar yamikwoniyin. Mi siya simiir boinki, kimiir kwoinim kirie dwoki.

20 Mi siya hiriyyar niki boinkripkaiyin mi siya siir inao mi siir pris aka ina yisiimauuwim simiir. Mi krma ti han imiir kigim mi krma maingamainga prasae bi kinkim Dimusi rani, krma hiriyyar yaingwoki, kimiir Biyan Inkam Komiiyin bidi swoki insin idwowin ie hirankin.

21 Mi Jisis siya krmiir boinki, kimiir mhi kwoinim hiinsima dwoki. Kimiirin wi kara nikropkii, kariir mi aiir miriyyam, kariir Adin siya nikropkiya kariir tiriir nitam, sair hiriinan.

22 Mi ta siya boinkiya sair mhoiyyan, siya ha kuugiyin krmiir mi ina boinkiyin, Adi Komii siir naeyu iir haigi.

23 Mi kima dimin biye biyeyim ini hanin inkami kwoin kwirii idwokaiyim wi simiir haiyoprimdiyumiigi. Mi kima simiirin haiyoprimdiyumiigi karamae nwowi, sima wi hiriyyar nwokripkaii simiir kwoinawu hirin. Iriig.

Jisis siya Tumas siir hiriir yimbiam

24 Mi iya Jisis siya nita siyar nini isiimauuniyam siir kigna miriyyim kamim simiir mi inkam nwirin Tumas nikuwiyin yio simaka hir wara bi nwokin. Siir inig whirin Didimaskin

25 Mi mhoiyya krma kamim siir kigna miriyyim, krma siir kigim mi krma siir boin, krma Biyan Inkam Komii siir bidi kigim. Mi Tumas siya ina yowarkii boinin mi kara noim siir ina hir nwowim simiir kig karamae nwowi mi kariir ina nowin siir pris aiir nwowin siir mi hopkaigi karam mi owi mi kara pa naingwo tibmii kin tani, siya omwai bidi swoki waiyan.

26 Mi ii iriyyar kwisim namkiyim simiir mhoiyyan, krma iripa maeyau kwira hugripkiya sairarar haingiriyu omimirkim mi krma anowin ha mi haiginikounam mi

yio Tumasin yio krimaka hir warar nwokin. Mi krīma anowin bīdiyar mi haiginikouwin mi bīri kimiminkikin Jisis siya ha napninopkainaniyin mi siya krīmiir bopwoniya ha namikwokainiwin mi ina boinkiyin krīmiir, kīmiir mhi kwoinim hiinsima dwoki.

²⁷ Mi ta saiir mhoiia siya Tumas siir boinki, kīriir inam tiriir dwoki mi kariir ina owiir kigi mi kīriir ina kariir pris aiir timi hopkaigi. Kira kariirin digiumii kipi haimriiyu. Niingaka. Kira daingwo tibmii kin.

²⁸ Mi Tumas siya siir boinki, kira kariir Biyan Inkam Komii gin mi kira kariir Adi Komii gin.

²⁹ Mi Jisis siya siir boinki, kira kara swoki insiin idwowa mi ha bi naingwo tibmii kingin. Dimusi rani, kira kariir kigin mi ha naingwo tibmii kingin, aniya? Mi yipiki kariir kig karamae nwowim mi ha naingwo tibmii kinim hinin kara ini omwaiyar swoki waiyan, simiir maingimainga ini kīriir haiburim. friig.

Jon siya ha boinkin siya ta yokwo aiirin dimuam winkikin

³⁰ Jisis siya dimin taemin miyik miyik kasa bi tirkin iikam imiir whinkinsiis haiginuwam. Mi krīma kamim siir kigna miriim ti dimin taeminim simiir kigim mi kara simiirin hiriir bi win digim ta yokwo aiirin. Niingaka.

³¹ Kara ti dimin taeminim simiirarar kwaowinkikin. Mi ti iikamim yipiki ta yokwo aiir mwainim kima wa nwoki inokninkinim hinin, Jisis siyargin inkamin Kraiis nikiuwiyin yipikin Adi Komii siya nikropkiyin ti nu iir iikam krīmiir whinkinsiis haiginuwam. Siya Adi Komii siir yinisimkin mi kira siiram naingwo tibmii kin, kira wi kwoinbudin omwai waiyayokiyoyin wi siir hiranki haii. friig.

21

Jisis siya kam iriir nwisu siir kigna miriim simiir hiriir yimbiam

¹ Mi mhoiia igwira Jisis siya kimidiniya krīmiir hiriir yimbini, kamim siir kigna miriim whi Taibirias kingin hir. Siya hinina tirkin.

² Saimon Pita mi Tumas, siir inig whirin Didimaskin mi Nataniel om Kena nu haimii Galilianin mi Sebedi siir yinisim nwisu krira mi inkam nwisu Jisis siir kigna miri iko, krīma iripa hirirar haingiriyu omimirkim.

³ Mi Saimon siya krīmiir boinki, kara iya kwiriinami, haimna anasu simki niigiyam nitmai. Mi nim krīma ina mi boinkiyim, krīma pi kinakar nami. Mi krīma ha namim mi ina yani kwiriium i aiir. Mi haimnam ina yitmaiym. Mi ni

kirieya kríma anasu whírmin whírmin sim bi swoki kibokiin mimínkim ini ii aeyar yínkiyanonkwokiyakwoka.

⁴ Mi iya biéyín ha kaiidowarkinaniyín, Jisis siya opka-maiga kingiín hirar yokwoyakwok. Mi kríma siir kigna miriíyím kamím ha bi ninoknínkínkim siya Jisiskín. Kríma ha naingwokím siya inkam nwírkin.

⁵ Ti whraním, kíma whíruwasím bídi kibokiiním, iyie? Níingaka? Mi kríma ina yowarkii boínkiyím, kríma anasu bi kibokiingím. Mi siya krímiir boínki,

⁶ kíma warí kímíir haimnan únig máiya dímaigi mi kíma pí anasu níki kíkaiyím. Mi kríma krímiir haimnan ha swoki itmaigiýín mi kríma siirín kibokiiním díg bi nwokím. Dimusi rani, siirín anasu kasakí bi náigigin.

⁷ Mi kara, inkamín siir kigna miriíyín Jisis siya naingwokwonanaeyín, kara Pita siir boínki, tíriiginín Bíiyan Inkam Komii íeyaírgín. Mi Pita siya híriinan wakaeyín, iriiginín hapi nokwowín yío Bíiyan Inkam Komii íeya mi siya siir yúisa ina iya. [Dimusi rani, siya siir yúisa mánsi níki isaigiga, anasu haiyam níki isaigiga.] Mi siya siir yúisa ha níiya mi ina yamí atamín mi siya ina kíyaidamín Jisis siiram.

⁸ Mi krímiir kam nhírím Jisis siir kigna miriíyím yím igwírni i aírar kígnaiidam nua híriirín mi síma haimnan anasugin nínkíníuín siirín warar yínkín kaiginaiidam. Kríma aruwao bi nwokím, 100 mita nanaírgím.

⁹ Mi kríma ha namím, nu hír ha nadu okwoíuwím mi krímar kíg, paeya hírar níuwi. Mi anasu, bret míním yím hír warar mi owí.

¹⁰ Mi nu kríma nadu kuíkwoniya saiir mhoíiyan Jisis siya krímiir boín, wara anasu nhírím haimna anki kíma nískainam tíriir whainani.

¹¹ Mi ta siya boínkiya híriinan saiir mhoíiyan, Saimon Pita siya ina swoki amín mi siya i hír nani okwokaiyúuín mi siya haimna íirín ina kíwarkínaidniyín nua tíriir. Haimnan anasugi bídi yínkíníuín mi anasuím haimnanau hír nwokaiyím 153 gím mi haimnan bi nimbiryamkín.

¹² Mi Jisis siya kímidiniya krímiir boín, wít kíma unkiní aeni. Mi krímiir nwírki ha bi sriigím siirín, siya yípikín. Dimusi rani, kríma omkakarín bídi yínoknínkíním, siyaírgín Bíiyan Inkam Komiiyín.

¹³ Mi kríma hírar níki okwowím mi Jisis siya ha nítin, bret íiir ha níni haiyín mi siya kímidiniya krímiir hauu. Mi siya anasúin ha mi haiyín mi ina mi hauuwín krímiir.

¹⁴ Ya tariigína ya kwoímaka aeya Jisis siya nímbiyama kamím siir kigna miriíyím símiir híriir íeyankí siya nánsiin idwowa saiir mhoíiyan. íriig.

Jisis siya dimin taeminim Pita siir srii

¹⁵ Mi ta nae krɪma naeya saiir mhoiiyan, Jisis siya Saimon Pita siir boin, Saimon, Joni yinisimin kira kariiram nhami nhami naingwokwo rani, ini iki nhirim simiiram naingwokwowiya ini saiir haiburin, aniya? Mi Pita siya siir boinki, ihi, Biyan Inkam Komii, kira ina ninokninkinin kara ini kariiramar naingwokwowin. Jisis siya siir boin, kira iki kamim yipiki kariir siyu napiyim simiir kigrirao, inkamin sibsib kigriraowiyin siir hiriinan.

¹⁶ Jisis siya siirin ina swoki sriigiyin, Saimon, Joni yinisimin kira kariiram in naingwokwowin? Mi siya siirin ina swoki boinkiyin, ihi, Biyan Inkam Komii, kira ina ninokninkinin ta saiirin, kara kariiram in naingwokwowin. Jisis siya boinki, ikamim yipiki kariir siyu iir napi, simiirin wi kira kigriraowi, inkamin sibsib kigriraowiyin siir hiriinan.

¹⁷ Mi Jisis siya ina swoki sriigiyin, Pita, Joni yinisimin kira kariiram in naingwokwowin? Mi Pita siya ini yididin. Dimusi rani, Jisis siya siirin idip idipin kwoima srii mi siya ina yowarkii boinkiyin, Biyan Inkam Komii, kira digworaekwo whiekakim simiirin ina ninokninkinim. Mi kira ta kara mi aingwokwowa kariiram saiirin ina mi inokninkinin. Mi Jisis siya siirin ina swoki boinkiyin, kira ikamim kariir siyu iir napiyim simiir kigrirao inkamin sibsib kigriraowiyin siir hiriinan.

¹⁸ Kara kariirin kaimwowar boinkii. Biya kira whranisimar niki owa, kira kariir yuisim kinakina niinakin kira pi kariir kwoin iirar priiyapriiyapi hinda tindan. Mi mhoiia kira waipiu namwoiuwi mi kariir yuisim wi inkam nwrki nii haiginuwi mi wi inkam nhrkim sim udrimduwi, uridni. Mi kariirin wi aka maeyaua kira nam karamae nwowiya wi saiir kariir nikiunami.

¹⁹ [Jisis siya ti dimin iirin min nikri boinkin, mhoiia Pita siya naowi, siya wi Adi Komii siir inig iir hainan prapraskii.] Mi ta saiir mhoiiyan Jisis siya siir boinki, kariir mhoiiyar wit. Iriig.

Jisis siya inkam nwirin siir kigna miriiyin, yipikin siya naingwokwowiya siir boinkin

²⁰ Mi Pita siya ha niyaeyimyok kaokiyin mi siya ini kariirar kaokiyin, inkamin siir kigna miriiyin, yipikin Jisis siya naingwokwowiya siir digiwa nokwowin. Kara ti inkamin siir kigna miriiyin siya yipikin biya ipiia saiir niki idwokaiyin Jisis siir kingiin siir ina inig miya mi siirin kara sriigin Biyan Inkam Komii, kariirin wi wir nhinga napwouwi iki inkam biyeyim simiir in haujiyamin, ha?

²¹ Pita siya kariir kaokiyin mi siya Jisis siir sr̄igiyin mi ina boinkiyin. Biyan Inkam Komii, mhoiia kr̄ima ti inkam iirin wi panina tiri?

²² Mi Jisis siya siir boinki mi kara ha naingwowi ta saiirin siya wi hiriyyar niki owi mi wi iya karar swoki ti wi saiirar nadigni. Yo tiriiginin, yo kimiir dimin tani. Wim kima kariir kigna ap.

²³ Mi ti yayim wi iikamim yipiki Jisis siir siyu iir napiyim wi simiiram haigirirki. Mi kara ti inkamin siir kigna miriyyin wi nao rani. Jisis siya hiriinan bi boinkikin, kara wi nao rani, siya ha boinkin. Mi kara ha naingwowi ti siirin, ti inkamin wi hiriyyar tiki okwokin kariiramar, yo tiriiginin yo kimiir dimin tani. Niingaka.

²⁴ Karaargin ti inkamin siir kigna miriyyin, yipiki ti dimin iir boinin mi simiirin kara winkikim ta yokwo aiirin. Kima ta saiirin ina ninokninkinim ti yayim kara boinkiyim yim yaimwo imairgin, kara bi niksisaekikin.

Mhoigimhoiyan yai aeya.

²⁵ Jisis siya dimin kasa bi tirkin. Mi iikamim sima simiirin yokwoni hiriyyar winswokikiswo kara ha naingwowi, wi maeyau nokiigak di ywowi ti nu iirin, ti hiriinan yokwo imiir nonkwowim. Niingaka. Iriig.

APOSEL

Biiyin Luk siya yokwo Luk saiir winkin mi ta saiir mhoiiyan siya kimidiniya yokwo Aposel saiir win. Yi ti niwiiyin yio miyim aposel kamim sima miriyyim simiir boinkim. Siya yokwowa inkam nwirin Tiofilas nikiuwiyyin siiram winkika mi siya Tiofilas siiraram bi winkikin. Niiingaka. Siya iki iikamim hinda tinda nwowim simiiram warar ninkin winkikin. Mi ta yokwowa saiir yaigiyaiyim yim min boinkikim Biiyan Inkam Komii siir naeyiun aposel kam imiirin panina kisisop diriraerarkin mi ti aposel kamim ha namkim dimin taeminim Jisis siya tirim simiir boinmimauuwamin. Iriig.

¹ Nabie Tiofilas. Biiya kara yokwoni kiriir niki win hauugiyim miipai miipaiyim Jisis siya miriyyim mi yaipai yaipaiyim siya boinmimauuwim.

² Biiya yokwoni kara mi win boinkiyim, iya Jisis siya nua tiriir nita. Mi miyim siya nap miriyyim. Mi iya Adi Komii siir naeyiun siya mi boinmimauuim yaiyim siir aposel kamim siya nimbiniim simiir. Mi siya simiirin ina boinamimauuin iya siya swoki amana ninomor koua hiriir.

³ Biiya siya hik prasae bi haigin mi siya asi naonamkin. Mi siya ina swoki insiin idwowin ie hirankin. Mi siya ha nitin, iyyim kam nwisa ini oni aposel kamim simakan. Mi sima nwoki inokninkini siya ini omwaiya swoki waiyan. Sima bidi kigim, siya simaka nidwo boinaiyin. Mi siya simiir boinmimauu, Biiyan Inkam Komiiyin iikamim simiir kigriraowim.

⁴ Mi iigwira sima maeyau kwiruwa ywomimir Jisis saikar. Mi Jisis siya yaiya kwira boinmauu wakae simiirin. Mi iya sima nidwo aeya mi ta yaiya saiir boinkin. Kima om komii Jerusalem tirin wi asiima kipi niki haiburgik ha tiki o. Adi Komii siya bidi iki imbinkiyin ti dimin komiiyin siiram. Adi Komii siir naeyiun kara biiya kimiira bidi iki boinmauu wakaekiyin.

⁵ Jon siya baptais haiginugikim iikam imiirin op. Mi wi ii priei nwo rani, Adi Komii siir naeyiun wi kimiir naninkinuni.

Jisis siya ina yamigusamin ninomor koua hiriir.

⁶ Mi iigwira aposel kamim sima Jisis saikar ywoyakwok. Mi sima Jisis siir srii. Hae! Ti krimiir Biiyan Inkam Komiiyin taka iya saeya Isrel simiir iikamim simiir kirie haiginuwanka. Mi sima wi biiya niki owin isid komiiyin, wi siir hiriinanar swoki owim, aniya?

⁷ Mi Jisis siya ina swoki owarkii boinkiyin, siya ti dimin hiriinanin kima sriiyin kima ninokninkin tani, wi paka hinin

iiya sae nimbiam. Adi Komii siirar diminkin, wi siyar nimbinki, iiya digworaekwo ima nimbiamana.

⁸ Mi mhoiia ta iiya Adi Komii siir naeyuin kimiir naninkiniuni mi kima wi kariir yaiya saiir boinmauwami om komii Jerusalem mi nu Judia mi nu Sameria mi hinda tinda nuim wi digar nwo irkaki. Iriig.

⁹ Mi iiya Jisis siya siir yaiya dig nwokiya mi Adi Komii siya yikuuna siirin ninomor koua hiriir namim mi sima ini siirar kigninkwokwokiya. Mi siya ina yokwoninopkainamin waua saiir hiriir.

¹⁰ Mi simiir nhwonaam ini siirar kaoyokiyokikiya. Mi inkam nwiso biri kimiminkiko ina yimbiniyo. Mi ini simiir kingiina yamikwoniyo. Mi ti inkam nwiso sowa kaiya yuisa whisinanka.

¹¹ Mi sowa boin, kima ti nu Galiliyan kamim kima tirara dimusi nokwo kaowi ninomora hiriirin. Ti inkamin Jisis, Adi Komii siya nikiunainamin mi siya wi hiriinanar swoki iti, iiya siya swoki iti. Iriig.

Mi sima inkamin nwira yimbin Judas siir mi aiir hainaowidim Adi Komii siir mi aiir mriiyam.

¹² Mi iiya Jisis siya nama mi yim sima ina mi haiburgigim ti mhuu iirin. Mi ti mhuuin siir inigin mhuu oripkin. Mi sima ini om komii Jerusalem hiriir swoki amim. Mi tiki mhuuin ini om komii Jerusalem siir kingiin hira nwowin. Siya aru biri nwokin.

¹³ Mi sima om komii Jerusalem siir napninopkainamim mi sima ini simiir whwonkai omaka saiirar yapiiyamim. Mi simiir inigim hininkim. Pita mi Jon mi Jems mi Endru mi Pilip mi Tumas mi Batolomyu mi Matyu mi Jems Alfiasni yinisimin mi Saimon Selot siya, Judas, Jemsni yinisim ikin.

¹⁴ Mi sima tiki kam whiekakim sima ini kwoin whirua ywokiya. Mi sima nhwo ina kwisim Adi Komii siirim. Mi wig nhirim mi Jisis siir apu aeya Maria mi Jisis siir nomousim ikim sima wara mi srii Adi Komii siirim.

¹⁵ Mi iigwira ti iikam, kamar iriyyar nwirim (120) Adi Komii siirim naingwo tibmiiyam sima hirar nwomimirkim. Mi mhoiia Pita siya ina yinsiin okwokiya. Mi siya yai ina boinmimaukiyam simiirin.

¹⁶ Hae, ti kariir isidin. Bidi Bidiniyarin ti inkamin Judas nikiuwiya Adi Komii siir naeyuin siya boinmimaukikin, krimiir wanwiyae Devid siir. Mi mhoiia wi siya nisiimauwi Jisis siirin simiir. Mi ta yaiya Devid siya winkiya saeya wi sapi nimbiam. Ta yaiya saeya ini kaimwowa ywowa. Mi tariinanin saeya bidi yimbiniya.

17 Biya Judas siya krimiir isidar niki owin mi siya ta mi hiriinana krima mi miriyya saiira mi miriigin. Pita siir yaiya hinina boinkikin.

18 Judas siya ti nuin umir siya saingin. Ti umirin ta mi biyyeya Jisisni siya tira saiirsi haigin. Mi siya ini sasar swoki diriraerarbumbunan. Mi siya whisin ha haiyin Mi ini sasar diyankrikiu aomamin. Mi siya ha nikiinaiiniyin mi siir mhiya ina hambirgiya. Mi mhi kwowim ina yikikiigiyin.

19 Mi om komii Jerusalem hiran iikamim sima ina wakaewinim yaiya haigiririrniya. Simiir yaigina hinina dapika ta maeyau aiirin Akeldama. Mi saiir yaimwokiyaaimwowa hinina dapika nhieni maeyauka. Mi sima hinin asi dapkim ti nuin umir siya saingin, inkam nisom aowam. Mi siir nhieya ta maeyau aiir naokiinainamka.

20 Mi ti yaiyim yokwo Sam nwowim hinina win boinkikin, siir omaka wi sasar dokwobimbirginkiyam. Wi inkam nwrkin kipi nii apririr mimin.

Mi yokwo saiir yai haimii whirin hinina boinkika, siir miya wi inkam nwrki kisina onaowid. Wi nunga kipi nwoki.

21 Mi yai kwira Pita siya boina hinunga, krima tariinanin inkam nwira ti okmwın okwo ti isidin krimaka napriririyim simiir inkam nwirni iya Jisis siyar niki owin mi krimaka napriririn siir.

22 Mi krima ti inkam nwirin siir ti imbin Jonin iikam baptais haiginiuwın op siir kigin mi Jisis siya mi owa nu tir mi siya mi am aka koua hiriir. Mi krima wi ti hiriinan inkamin wi siir ninbini. Pita siya hinina boinkikin

23 mi yim sima ina yomboin amboinim, krima piki hinin inkamin si boini, mi sima inkam nwisa boin ti inkamo sowiir inigo hiningo. Nwirin Basabaskin mi siir inig whirin Jastas mi nwirin Matiaskin.

24 Mi iya sima nhwo kwisim mi ina boinkiyim, ti krimiir biyan inkam komiyyin kira bidi yinokninkinin iikam whiekakim simiir kwoinim kira wisiimauu haiginiu krimiirin, ti inkamin kira nimbinkiyin siirin.

25 Judas siir mi aiir hainawidam. Mi Judas siya nidamami mi siya wi hindara natisir whaowae iuwi.

26 Mi sima inkam nwiso sowiira inan dapswo. Mi Jastas siya ini yikiigiyin. Mataias siya yokwo naowid. Mi sima siirin minam nokmwın okwokin aposel kam iuur nwirim simaka miriyyim siya. Iriig.

2

Adi Komii siir naeyiwin nu tirir nitkin.

¹ Ta ii komiyya Juda sima naekwowaka nae komiyya sae mi ta ii komiyya saiir iniga Pentikoska mi saeya tariinanin bidi yimbiamana. Mi iikam hoimgakim Jisis siirim naingwo tibmiiyim sima ini ta maeyaua nae naekwowaka ini saiirar yaninkiniuwim.

² Mi iyya sima omaka hir nidwokaiya Mi dimin komii whirin ini omaka yainau hira yimbiamkiya. Mi krima hapi opudga naukwhaowanikin. Mi omaka irkaka ini wara yinyokigiyin ti diminin.

³ Mi siya paeyionan nimbiamkiyin mi ini pariidnan yuupimarkiyin. Mi ini iikamim simiir irira nwinira yakaigimkikiu uwim.

⁴ Mi Adi Komii siir naeyiwin mi ini simiira yaninkiniu win. Mi Adi Komii siir naeyiwin kirie siya siya hauugikin simiirin. Mi sima omom omomi yayim sim asi boinamkim iyya ti dimin komii siya nimbiamana.

⁵ Mi Juda iikam whiekakim om komii Jerusalem hiranim sima maeyau kwiruwa ywo ta ii komiyya nae naekwowaka saiirin. Mi simiir siyiwin hiriya tirikin, Adi Komii siir inig iir hainaniyim.

⁶ Mi ti dimin komiiyin whinmamaoni hinin naukwhaowanikin. Mi sima ti iikam isidin ini ta omaka aiirara yamwomimrniyim. Mi sima ini hinda yanaakiyim. Mi sima wakaeki sima irira nwinira simiir yapa yapa yayimiirar boinami

⁷ mi sima ini hindarar yanaakiyim. Mi sima ina yaingwoyimiyokiyim. Mi sima boin, ti iikamim tari nu Galili hirankimairgim, aniya?

⁸ Mi krimiir yaigina saiir dimusi swoki wakaei.

⁹ Mi nim krima nhirim nu Batiyankim mi nhirim nu Midia ankim mi nhirim nu Iramankim mi nhirim nu Mesoptemiyankim mi nhirim nu Judankim mi nhirim nu Kabadusiyankim mi nhirim nu Pontasankim mi nhirim nu Esiyankim

¹⁰ mi nhirim nu Prisiyankim mi nhirim nu Pamfiliyakim mi nhirim nu Isip ankim mi nhirin Ribianim om Sairini kingiin nwo ikim mi nhirim om komii Romanki nitkim.

¹¹ Mi om komii Roman iikam nhirim yim Judan iikamkim mi nhirim simiir siyiwin sima tiriyin siir haiburgigim mi sima ini Juda simiir siyiu iirara yapim mi nhirim mhuusim whirin Krit nikiuwiiyin siir hiranki nitkim mi nhirim nu Arebiyankin nitkim mi krima ti iikam hoimgakim om whiruwani. Ningaka. Krima om whir om whirankim. Mi krima whiekakarini ini krimiir yapa yapa yaigin imiira swoki wakaeyim dimin komiiyin Adi Komii krimiir Wanin siya tirin. Pita siya hinina boinkikin.

12 Mi sima ti iikam whiekakim ini mouni hanina sinkaokiyim. Mi simiir kwoinim ini wara whriewhriekiyim mi sima ina nhinkii boinaigiyim. Ti diminin panin panina nimbiamkikin, ha?

13 Mi kam nhirim sima simiir boinbu mi yaibu sima yiewaiyu. Mi sima ina boinim, sima ti kamim waini opa saair kwiaekim mi sima asi whaowaei. Iriig.

Pita siya yai boinmimauugin

14 Mi Pita aposel iur nwirim simaka yisiin okwoki. Mi siya ina kauwok boinkiyin iikam whiekakim simiiram, kima ti Judan iikamim aru maeyauankin nitim mi kima ti Judan iikamim om komii Jerusalem tiran ikim kara kimiirin ti isidin omom omomi yai boinim simiir boinmimauuam tiri. Mi kima kariir yai aair wakaeki.

15 Kima ha naingwokim ti kamim op biye kwira wain dapiya sae kwiae whaowaei. Nningaka. Siya bieyin nad nadu okwonyakwokin ha bi kwiaekin.

16 Mi profet inkamin Joelin siya yayim Adi Komii siya boinmimauukiyim siir siya hinina win boinkikin. Mi tariinanin ti yayim bidi yimbiniyim. Bidi bidiniya siya hinina win boinkikin,

17 mi Adi Komii siya boinki, siya dig kingiin nwowi mi kariir naeyuin siirin wi kara nikropki iikam whiekakim kimiiram. Mi kimiir yinugiyin yinkamiyininim sima wi kariir yai aair boinmimauuwami. Mi whranim diminim kara nisiimauuin sima wi siir kigi. Mi kimiir waibibiyeyim simiirin wi nhwo kara nikumauu haiginuwi.

18 Mi taka iya iripi hiriinan kariir naeyuin wi kariir mi miriiyim iikamim wi simiir hauugi mi sima wi kariir yai aair boinmimauuwami

19 mi dimin komii whirin wi kara nini diriraerariuwi ninomor kou hir. Kara diminpai diminpaiyim wi nu tir diriraeri. Mi nhie mi pae mi wau wi nua tiriir nimbini.

20 Mi bie wi whwo rani mi iya wa nimuugi. Mi bwana wi nhienan nimbiamki mi mhoiya ii komiia nimbini mi kima wa kigwini Biyan Inkam Komiiyin nitin. Taka iya saeya wi ii komii kin nwowi.

21 Mi iikam whiekakim Biyan Inkam Komiiyin siir inig iir dapikuwini mi simiirin wi Adi Komii siya niniski hainaki mi sima wi omwaiya waiyayokiyoki.

Profet Joel siya hinina win boinkikin.

22 Pita siir yaiya tasa niki ama. Kima ti iikamim ti Isrelmi isidin siirim kima ta kariir yaiya saair ti waka. Kara kimiirin Jisisin om Nasaretanin siir digworaekwowim siya tirim simiir boinmimauuim tiri. Adi Komii krimiir Wanin siya hauuga

kirie komiia siirin. Mi siya mi kirie kirie asi miriigin kimiir whwonkam idain. Yim kima bidi kigin.

²³ Biya Adi Komii siya hindara naingwo kikaigin siir kwoinarar. Sima Jisis siirin kimiirim yikiunani siirin kima nwoki isomaowim. Mi siirin kimar yikropki inkam biyeyim simiirim. Mi sima siirin paeyin haniya nirioninkinin saika yaka inkin tionugi mi siirin ina yaka isomaokiyin.

²⁴ Mi ta siya nao nama Adi Komii siya siir hika hiriinansi naoyopnisugikin. Mi siya omwaiya swoki waiyan mi ieyin siir haiginikou dig bi nwokin.

²⁵ Mi Devid siya hinina win boinkikin siirin, kara bidi kigin ti Biyan Inkam Komiiyin. Mi siya inokinokin kariir ina iniiga sair kingiin minam nokwowi kariirin kirie siya hauu haiginuim. Mi kara wi dimin whirsi naingwoyimiyok rani. Nningaka.

²⁶ Kara wi maigimaiga asi nwowi. Kara mwai minam waowi pua nhinmi kinim. Iya kara nao nami mi kara wi kariir pua aiirsi naingwoyimiyok rani. Mi saeya wi wadieya swoki owi.

²⁷ Mi kira kariir pugina wi yumi om hir niyopnisugik rani. Nningaka. Mi kira kariir pua aiirin wi nu hir kignisu whigrimgrinkinam tani. Nningaka. Kara ini kariir yinisim topmwo ywowin.

²⁸ Kara bidi swoki iyopmaugiyin kariir inigin. Mi kara maigimaiga asi nwokikin.

Mi yayim Devid siya winkiyim Mesaiyani, siya hinina win boinkikin.

²⁹ Pita siir yayia tasa niki ama. Hae! Ti iikamim kara kimiir boinmauu wakaeki krimiir wanwiyaeyin Devid siirin. Mi Devid siya bidi bidinanar naokin mi sima siirin ini ienau haingikaigiyim. Mi tariinanin krima siir ieyin ina kigyokiyokikaeyimim.

³⁰ Devid siya Adi Komii siir profet inkamkin. Mi Adi Komii siya Devid siir isidin simiir yinisim nwirin siir yimbingi iikam hoimgakim simiir kigriraowam inkam komiiyin nu kigriraowiyin siir hinin. Mi Devid siya bidi wakaewinin mi bidi mi inokninkinin.

³¹ Mi siya bidi yinokninkinkiyin dimin Adi Komii siya tirkiyin hiningin. Mi siya hinina win boinkikin,

inkamin siya Mesaia siya nimbingi siya wi sipi naowi mi siya wa swoki insiin idwowi ie hirankin. Mi Adi Komii siya siir pugina wi yuni om hir niyopnisugik rani mi saeya wi ienau hir mi whigrimgrinkinam tani. Nningaka.

Devid siya inkamin siya nimbinkiyin Mesaia siirin hinina win boinkikin.

³² Pita siir yaiya ina nika ama. Tiki inkamin Jisis siyairgin. Mi siirin Adi Komii siya bidi kininsiin idwokiyin ie hirankin. Mi krɪma kigninkinkikin siirin. Mi krɪma asi boinmauugin.

³³ Mi Jisis siya bidi yamin ini ninomor kou hir nwowin. Mi siya ini Adi Komii siir ina iniiga saiir nidwowin. Mi taka iya Adi Komii siya siir naeyuin siir yikropki simiirim biya siya nimbina simiiram naeyuin ini nu tiriir yitin. Mi ti sima tariinanin kima kigin mi kima wakaeyim.

³⁴ Devid siya ninomor koua hir bi namkin. Nningaka. Siya hinina boinkikin,

Adi Komii, kira Kariir Biyan Inkamin siirin kira kariir ina iniiga saiir didwo.

³⁵ Mi wi kara nikwowaisiigi kamim kinaka nomboin ii ae karamae nwowiyim. Mi wi kira nokwonaowid iski.

³⁶ Mi Pita siir yaiya tasa niki amyokiyokiya. Hae! Ti Isrelan iikamim kima ti wakae ninokninkin. Adi Komii siya Jisis siirin, inigin whisaira yokdap. Biyan Inkam Komii mi inkamin siya nimbingiyin Mesaia. Ti inkamin Jisisin paeyin hiiniya nironinkin saika kima naka inkin irinugiyin mi kima siirin ina yaka isomaokiyin. Pita siya hinina boinkikin. Iriig.

Iikam whiekakim simiir kwoinim ina kisina haigiyim mi sima op ina baptaisim

³⁷ Mi sima ta yai aiir wakaeyim mi simiir pua ini hikak wara ywokiyim. Mi sima Pita siir boinkiyim mi aposel kam nhirim simiir warar yinkin boinki, hae! Nomiiyauim krɪma pi dimu dimin tiri?

³⁸ Mi Pita siya simiir boinkin, kimiir kwoinim ti kisina haigi. Mi Jisis siir inigin op siir ti baptais mi kimiir dimin biyeyim wi Jisis siya ninak uguskii. Mi kima hiriinan siyuin siir tiri mi Adi Komii siir naeyuin wi kimiirim nwoki itim.

³⁹ Biya Adi Komii siya hinina boinkin, kariir naeyuin wi simiir hauugii. Simiirin kara niki ikunakim, taka yaiya kara hauua kimiir mi kimiir yinisimim mi kimiir iikamim aru maeyau ankin nitim, simiirin wi Adi Komii siir Biyan Inkam Komiiyin wi siya hauuwi iikamim siya nikunam simiirin. Mi Adi Komii siya ta yaiya bidi bidinanar boinkin mi Pita siya saiir asi bommauugin.

⁴⁰ Mi Pita siya simiirin yai whirni whirniya boinmauuam. Mi siya yai kwiruwa biri boinkin. Mi siya ina yimbisu boinkiyin, kima mintarao, ti iikamim miyik rani, wim wi siyu biye sima nisimauuwi. Kimiir kwoinim ti kisina haigi. Ti iikamim simiir kwoinan kipi nwo.

41 Mi taka iya iikamim Pita siir yai aiir wakaeyokiyim mi sima ina yaingwo tibmiikiyim mi op ina baptaisim. Mi ti iikam hoimgakim kasa rani, 3,000 kim. Iriig.

42 Tiki iikamim simiir piuim bi nhakiukim. Niingaka. Mi simiir kwoinim simiiramar naingwokwonanaekim. Aposel kamim sima boinmimauuwim diminpai diminpaiyim simiir Adi Komii siirimn ini iripar boin wadieyem. Mi sima, sima sima swoki inkinsiis ankinsiisnam mi nae iripa sima mi aeyim iriipi hiriinan.

Ti siyu miyikin iikam winim naingwo tibmiiyim simiir siyugin.

43 Mi aposel kamim sima dimin komii komiyyim kasa biri tirkim. Mi sima kigim mi sima ini wara yanaakiyim.

44 Mi iikamim naingwo tibmiiyim sima ini om whiruwar waiyim. Mi simiir digworaekwowim nwiruwani inigin biri nwokim. Niingaka. Ini simiir ombudni inigar ywowim.

45 Mi iikam nhirim umir digworaekwowam whaowaeiyim mi sima simiir digworaekwo hoimgakim mi simiir nuin pi iikam nhirmi niyopmauugi sim sainim mi ti digworaekwowim simiir umirim nwiruwani inigin bi nwokim. Niingaka. Ini simiir omkakni inigar ywoim mi inkam nwirkin umiram mi whaowaei mi sima siirin pa mi hauugi.

46 Mi inokinokin sima Adi Komii siir inig hainaniya omaka saiir haingiriyu onanaekim. Mi sima pi simiir omaka simiirar nii idwodwokai aeyarkaki. Mi simiir mhi kwoinim ini wadieyar ywokiyyim. Dimin whirkin bi tirkikim mi sima ini maigimaiga ywokiyyim.

47 Mi sima Adi Komii siir inigin ha mi hainanim mi siirin ina mi boin wadiekiyim. Mi iikam nhirim sima boin, ti iikamim, iikam wadie imairgim. Mi iikam nhirim Biyan Inkam Komiiyin siir yai aiir wakaeyim mi simiir kwoinim ina kisina haigiyim mi sima ini naingwo tibmiyyan iikam ywowim. Mi sima ini iripar ywowim yapa yapa biri nwokim. Iriig.

3

Inkam nwirin iga biyeyin mi mhoiyya ini wadieya ywokiyyin

1 Mi Pita, Jon sowa igwir naiowaka biyeyin nad nwowamin mi sowa ina yapamtibwo. Mi naiowaka sowa Adi Komii siir omaka saiir yapnopakainam, nhwo kwisam.

2 Mi inkam nwirin om komii Jerusalemanin siir iga miyik rani. Mi siir apua saeya naokainakiyin siirin hiriinanar naokainakin. Siir iga miyik rani. Inokinokin sima siirin Adi Komii siir inig hainaniya omaka saiir omaka ano hir kikinuu idwogikikin. Mi ti anowin siir inigin wadiekin. Tiki

inkamın siya hindara priikau priikauwikin iikamim iki Adi Komii siir inig hainaniya omaka saiir niyamiyim umir digworaekwowam simiiram.

³ Mi tiki inkamın iga biyekakin mi siya Pita Jon sowiir kigwinin sowa Adi siir omaka saiir namo mi siya ina sriiwinin umirim sowiiram.

⁴ Mi Pita sowa Jon ini tiki inkamın ini siir ywokwo kaonanaeyo. Mi Pita siya boinki, kira kririir kaoki.

⁵ Mi tiki inkamın siya ha kaokiyin mi siir kwoinin hinina yaingwoki pi kara kwaeyae kaowi mi kariirin pi umir sowa hauwi.

⁶ Mi Pita siya boinki, ao! Kara umir karamaeka. Niingaki, niingaka. Kara diminin, whira nwowi pi kiriir hauugi. Tiki diminin biyan diminkan. Mi Jisis Kraisin om Nasaretanin siir kirieya mi kira ha dinsiin apririrki.

⁷ Mi Pita siya tiki inkamın iga biyekakin siir ina aiir ini onkwo kininsiin okwoki. Mi siya biri kimiminkikin ina yinsiin okwotidwokiyin mi siya ina yapnamin. Mi siir ogmwo paimwowim biri naptidwomwoknamkin. Niingaka. Ini wadieyar ywonamim.

⁸ Mi siya ini wadieyar yinsiin okwotidwok apnamin. Mi siya Adi Komii siir omaka hiriirin ini sowaka yinkin apninopkainamin. Mi siya ina yopnatkiigi boinamin, hae! Adi Komii kira wadiekin.

⁹ Mi iikam whiekakim sima siir kigiyim siya napririramin mi siya ini Adi Komii siir inigin siirar hainan yokiyokiigiyamin.

¹⁰ Mi tiki iikamim sima bidi yinoknankinim tiki inkamın umirim priikau priikauin mi siya. Adi Komii siir omaka saiir omaka anoın siir niki idwokin. Mi tiki anoın siir inigin wadiekin mi sima ini wara yanaakiyim ti diminin siir tirkiyin. friig.

Pita siya yai Adi Komii siir omaka saiir boinmimaugin.

¹¹ Mi iya ti inkamın siir ina Pita Jon sowiir nonkworinuwim mi iikam whiekakim ha niwitnaniyim, ini simaka yamwoniyim. Mi sima imii imii simaka yinkin apninopkainamim ta maeyau haimiyya hugripkiikikaiya Adi Komii siir inig hainaniya omaka saiir omaka yainau hir. Mi ta maeyau saiir iniga Solomonka. Mi sima ini kakakar ywokiyim ti inkamın siir nini kigiuwim.

¹² Mi Pita siya kigwinin mi siya iikamim simiir boinwin, kima Isrel hiran iikamkim kima kakak dimusi nwokikim ti dimin iirsiyin? Mi kima kririir dimusi kaowaiyuwi? Kima ha naingwokim kririir kirieya saeya niuwi? Mi kririir siyu miyikin siya niuwi? Niingaka. Kririir kirieya saeya bi tirkikin mi tiki inkamın ha bi napririrkin? Niingaka, niingakinga.

13 Jisis siir kirieya saeya nwowaiginiugigin ti inkamin wadie. Mi krimiir brogaeyim Ebrahim, Aisak, Jekop simiir Adi Komiiyin iriipi hiriinan Jisis siir inig iirar mi hainankin. Mi Jisis siirin kimar kwikropkikin Pailat siirimin, siya nisomaowam. Mi Pailat siir kwoinin siir nikropkiyamar tirkin.

14 Mi wim kima inkam miyikin siir boriisop. Kima inkam biyie siir nikunam naingwokim. Ti inkamin digiumii kima haimriiyuin inkam biyie rani, inkam wadie ieyairgin. Siya dimin whir biri tirbusrankin. Nningaka. Mi kima ti inkam nwirin inkam nisomaokiyin mi omaka hiuyokiyokaiya sair nwokaiyin mi kima kimidiniya siir yikuna.

15 Mi kima ti inkamin kwoin miyikin inigak nwowaiginiuwiyin inokinok nwokripkaigiyamiyin krima siir yisomaoki. Mi siirin ini Adi Komii siyar swoki kininsiin idwokiyin ie hirankar. Mi Jon krira siir bidi kigiyin.

16 Mi Pita, Jon sowiir yaiya tasa niki ama. Jisis siir kirieya saeya kininsiin okwokin tiki inkam iga biyeyin. Kima siir bidi kigim mi siir bidi yinokninkinim. Siya wadie asi nwokin naingwo tibmiya Adi Komii siya hauugiya kririr mi siirin wadie saeya nwowaiginiugigin.

17 Hae! Tiki iikamim, kima biri ninokninkinkim tiki hiriinan siyiuin kima tirin. Mi kimiir yaowaeyim sima biri mi ninokninkinkim. Nningaka.

18 Biya profet kamim sima winkiya Jisis siya wi hik sipi haii mi siya wa naonami. Mi ti digworaekwo whiekakim biya sima winkiyim, yim Adi Komii siyar tirkikim.

19 Pita siya nu Isrel hiran iikamim simiir asi boinkikin, kimiir kwoinim ti kisana haigi mi Adi Komii krimiir Wanin siiram daingwo tibmii. Mi krimiir dimin biyeyim wi siyar ninak itkiigi.

20 Mi Adi Komii siir kirieya wi krimaka asi nwowi. Mi Adi Komii siya Jisis siir nikropkii mi siya wi krimaka namwoni. Tiki inkamin biya siya niki imbinin siyairgin, Mesaia.

21 Mi tariinanin Jisis siya ini ninomor kou hirar niki idwo kaowin. Siya minam niki idwo kaowi ti digworaekwowim win kina nimbiyamkiyim. Mi siya nua tiriirin wa swoki iti. Biya Adi Komii siya profet kamim simiir hurworwokai haiginiugim. Yim sima ini sairar mi boinmimauuim.

22 Mi Pita, Jon sowa ina niki boinyokiyokiyamwo. Moses siya hiniina boinkikin, wi Adi Komii siya nokmwın okwo haiginiuwi kimiir inkam nwirin profet inkam nwowam. Ta siya mi okmwın okwo haiginiuwa mi ta siya mi ikropkiya kariir sair hiriinan. Mi digworaekwo whiekakim siya boinmimauuwim kima sibgu wakaeyoknam.

²³ Mi iikam whiekakim ti profet inkamın siir yai wakae karamae nwowım mi simiirın wı Adi Komii siya tırkii mi sima wa naokaoki. Mi sima wı iki Adi Komii siir iikam nhirim simaka nwo rani. Nıngaka.

²⁴ Mi profet Samyuel mi profet kam nhirim siir mhoii nit ima sima boınki, tiki digworaekwo whiekakim wı simbi nımbiyami tariinanın.

²⁵ Kima ti iikam whiekakim kima profet kamım simiirarar isidgım. Adi Komii siya nımbin tıbmiikikim kimiirın. Mi kimiir isidin siir inkam nırki niıwı wı siya whın dirıraerar haigınıuwami iikam whiekakim, omom omom anım simiirın. Adi Komii siya ta yaiya kimiir brogaeyın Ebrahim siir boınmımauugikın.

²⁶ Mi Adi Komii siya Jisis siirın Isrel krımiir isidin siir waraur yıkropki bııyın, kimiir whın dirıraerar haigınıuwam mi kimiir kwoın imiir kisına haigiyam dimın biyeyim kima tirim simiir si. Iriig.

4

Mi Isrel hıran inkam komii komiıyım sima yıkropki Pita, Jon sowiirın omaka hiıyokiyokaiya saiir hiriir sowiir hiıgripkıkikaiyam.

¹ Hıya Pita, Jon sowa yaiya niki boınmımauuwo iikamım simiir mi pris inkamım mi inkamın Adi Komii siir omaka saiir bııyanın mi Juda iikamım naokaowım mi ha nınsiin idwowım simiiram naıngwo tıbmii karam nwowım mi simiirın hınına dapikım, Sadyusi. Mi sima sowiiramın iokakar namkım.

² Mi tiki isidin sima ini owıu io komiıya Pita, Jon sowiir ta sowa boınmımauuwa yaiya iikamım simiir ta Jisis siya naonama mi siya swoki insiin idwowa ie hırankın saiirsi.

³ Mi sima sowiirın naiıwar kaeyokairıbım iıya bieyın nad nwowamtıbin mi ini ii aeyar pırkinkiyakwoka.

⁴ Mi iikam nhirim sima taka sowiir yaiya saiir wakae digiyım mi sima ina yaıngwo tıbmiıgiyım Adi Komii siiram. Mi kamım naıngwo tıbmiıyım sima irıparın 5,000 kım. Kasa rani. Iriig.

⁵ Mi iıgwır nugakın bıı nwowi kamım mi Juda simiir isidin siir bııyan inkamın mi kamım Adi Komii siir siyıu komii nınoknıknıniyım sima ha nitım, sima om komii Jerusalem hırırar yamwoni,

⁶ Ananias saıkar. Prismi bııyan inkam komiıyın mi Kaiafas mi Jon mi Aleksanda sima tiki bııyan inkam komiıyın pris siir isidin mi yım sima wara yınkın am om komii Jerusalema hiriirın sima hırıra yanıknıııııııı.

⁷ Mi sima Pita, Jon sowiir yikiunaki. Mi sowa ha nito ini simaka yamikwonyim. Mi sima sowiir sriigi, nhinir kirie aka inkam iga biyieyin siir haiswoniskiigiya. Mi nhinir inig ikin ti diminin kowa tirin.

⁸ Mi Adi Komii siir naeyiun Pita siir piu ara naninkiniuniyin mi siya simiir boinki, kima inkam komiiyim Isrel hiranim mi Juda simiir isidin siir biyan inkamim

⁹ mi kima kririir sri? Ti dimin kibiyin krira tirkiyin ti inkamin iga in ninsimsiriun siir mi siya wadie panina nwokikin, ha?

¹⁰ Kara kimiir boinkii, Isrelan inkamim simiir warar ninkin boinkii, kima siirin inar kigim ti inkamin iga in ninsimsiriun siya isi wadieyar nwowin. Krira ti diminin Jisis Kraisin om Nasaretanin siir inig iir tirkikin. Mi kima Jisis siirin paeyin hiniya nirioninkinin saikar ninkin irinugigin mi kima ina yaka isom aokiyin siirin. Mi Adi Komii siya siirin ie hiranka swoki kininsiin idwowin. Mi ta hiriinan kirie kaimwowa mi tiki inkamin wadie saeya nwokikin.

¹¹ Mi Jisis siya ini siya omaka mriiyin ini siir hiriinan ywowin. Yokwo Komii saeya hinina boinkika, wim kima ini inkamin omaka mriiyin ini siir hiriinan ywowin.

Mi wim kima ti siyan omaka kougounanin siir nonkwo mriiyim pi boriisopi. Mi kima siirin ini digiumii haimriiyugigim. Adi Komii siya tirkikin ti siyan omaka kougounan.

¹² Mi krimiir dimin biyieyim wi inkam nwirkin swoki inak itkiki rani. Mi krima inigak wa swoki o rani, inokinokin. Niingaka. Jisis siyairgin. Inkam nwirkin krimiir dimin biye simiir niinakim dig bi nwowikin. Niingaka. Jisis siir inigin wadie siya nwowaiginiugin. Inkam nwirki bi nwowaiginiugin. Niingaka. Pita siya hinina boinkikin.

¹³ Iya kamim siyu komii ninokninkiniyim. Kaunsil, sima Pita, Jon sowiir kigwino sowa yai nokwo boinmimauuniyo mi sowa biri nididko yaowae komiiyim simiirsiiyin. Mi sima ina yinokninkinkiyim Pita, Jon sowa biri swoki skul miminko. Sowa ninokninkinkak rani. Mi sima hinda asi nanaakikim. Mi sima hinina naingwokim sowa Jisis saikar nwoko mi sowa yai boinmimauusiiyin paninsi yididsi.

¹⁴ Mi sima kigwin ti inkamin siir iga inin ninsimsiriunamin sowa diriraerirkiyin. Mi sima sowiirin yaigak paninsi ywosi. Ti inkamin iga in biyieyin siya ini sowiir kingiin hir yokwowin mi sima hiriinansi nwokim.

¹⁵ Mi sima yikropki Pita, Jon sowiirin idwowaia hiriir kamim siyu komii ninokninkiniyim, kaunsil, omaka sair akpitga hir yani okwo iu. Mi sima mhoiia ini sima sima swoki boinkiyim sowiirin.

16 Mi sima boin, krima wi panina tiri tiki inkam nwisowiir? Sowa dimin komiyyin whira yiniskii. Mi iikam whiekakim om komii Jerusalemanim sima kigin mi sima wakaeyin mi sima ina boinim, krima wi panina haigiprakaii?

17 Krima pi boriisopi ti diminin siya nhinkiki mi wi iikam nhirkim pi wakaeisi. Mi sowiirin wi krima boinikiduwu. Sowa ta Jisis siir yaiya saiirin hari kipi boinmimauunanae.

18 Mi sima ina swoki ikunam Pita, Jon sowiirin. Mi sima sowiir boinikiduki kowa Jisis siir inigin wi kipi swoki boin nhinkimimin. Wi nanga dwoiuguski wi kipi nisiisiimauu. Ningaka.

19 Mi Pita, Jon sowa ina yowarkii boinkiyosiimiiir yai aiir, kima kima tiki aingwo hidna. Krira wi Adi Komii siir yai aiir nasi wakaeyoknaei krira niki inokninkin tani.

20 Ni krira kririir yaiya wi pan tani. Krira wa boinmimauuwu iikamim simiirin digworaekwo whiekakim krirar kigin mi krirar wakaeyim.

21 Mi sima yai paenan haningyin yiu mi ina boinim, diuguski, wari inkam nwiswo yopi nami. Mi kamim siyiu komii ninokninkiniyim, kaunsil, sima ini sowiir tioni siyuam whaowaeyim. Mi sima ini tiki iikam whiekakim simiirsi yididgiyim. Adi Komii siir inig iir hainankiyim. Mi ti inkam iga biyeyin siir bidi kigiyin, iga siira wadie nwokiya mi sima asi naingwo tibmiigim. Mi sima asi nididgim sowiir tiosiyin.

22 Mi tiki inkamin Pita, Jon sowa haiswoniskiiigiyin siya adi yaowae komiigin siya yinisim tani. Mi ti inkam iga biyeyin siir biewiyim tari kam nwis, kwis kwoim nanaingim. Iriig.

Kamim Adi Komii siirim naingwo tibmiiyim sima nhwo minam kwiskim Adi Komii siir kirie aiir haiyim.

23 Mi iiya sima Pita, Jon sowiir niuguskiya mi sowa ina swoki haiyug apnamo sowiir nomiiyauim simiir naboimamauuamim ti diminin sowa tirin siir. Mi prismi biyan inkamin mi kam adiyaowaeyim siyiu komii kigriraowiyim sima sowiir boinki.

24 Mi tari Pita, Jon sowiir nomiiyauim sima ta sowiir yai aiir wakaewinim mi sima ini kwoin whirua ywokiyim. Mi sima nhwo ina kwisboinkiyim Adi Komii siirim, hae! Ti Biyan Inkam Komiiyin kirar nonkwokwokim ninomor nu mi whii komii aka mi tiki digworaekwowim, nu tir nwowim kinakinar nonkwokwoswokim.

25 Biya kiriir naeyuin, yai kwira siya boinkika krimiir brougaeyin Devid siir, kiriir mi miriyyin siir. Devid siya hiriinan bidi boinkiyin,

tiki iikamim sama Judan iikam tani. Mi simiir kwoinin haugihauga dimusi whiyiekim? Mi sama ti iikamim iikam nhirmi tirbuam dimusi naingwokim, ha?

²⁶ Mi inkam komiiyin omom omom kigriraowiyin mi kamim bii nwowi ikim sama maeyau kwiruwa ywomimir. Mi sama Adi Komii siya nimbinkiyin Mesaia mi inkamin siya. Sama sowakar nintiwam tiri. Devid siya hinina boinkikin.

²⁷ Mi nhwo sama kwisboinkiya yaiya ta saeyairga niki amyokiyokiiya. Hiipa! Taka yaiya, yai kaimwoka. Mi tariinanin ta saeya nimbiyama. Herot mi Pontias Pailat mi iikamim Juda iikam tani ikim mi Isrelan iikam ikim, sama om komii Jerusalem hirirar yamwo iuim. Sama minam haingiriyiugim ti inkamin kira nimbingiyin Mesaia, ti miyan inkam kibiyin Jisis siir nisomaowam.

²⁸ Mi sama iripa yai hiriinanam haingiriyi boinaikim, ta yaiya biiya kirar boinkiya saiir tiram. Mi sama tariinanin saiir tiram naingwowi.

²⁹ Mi kira ti biyan inkam tapa kira bidi kigiyin, yaiya sama ninii nintowa. Mi kiriir kirieya krimiir whauugi kiriir miyan kamim mi krima wi simiirsi nidid rani, kiriir yai aiir boinmimauuwim. Nningaka.

³⁰ Kira kirie krimiir whauugi iikamim makakim simiir ninimniskiyam. Mi kira krimiir hauugi mi krima wi mi prasae mirii rani. Jisis siir inigin kiriir miyan inkam miyikin, sama Adi Komii siir boinki.

³¹ Iya sama nhwo kwis digiyim mi ini sama kinankiugiyim, ta omaka ninii hanin nitkiya mi ini praprasa kinkiya. Mi ti Adi Komii siir naeyiun ini iikamim simiir yapa yapa piua yaninkiniuim mi sama ini Adi Komii siir yaiya saiir boinmimauuwim mi tiki iikamim sama biri nidigim. Nningaka. Iriig.

Iikam whiekakim siiram naingwo tibmiiyim sama ini kwoin whiruwar ywowim.

³² Mi iikamim naingwo tibmiiyim, sama ini kwoin whirua ywowim. Inkam nwirin ha bi boinikin ti diminin kariiraargin. Nningaka. Mi simiir digworaekwo whiekakim ha biri boinikim nwiruwaniikim. Nningaka. Simiirin pi sama ombudka wokiyok haii.

³³ Mi aposel kamim sama Biyan Inkam Komiiyin Jisis ie hirankin siya ninsiin idwowa saiirin nididmir nididmir biri boinmimauugim simiirin. Nningaka. Mi Adi Komii siya simiirin hiriinansi kirie haiginiugin.

³⁴ Mi simiir inkam nwirkin dimin whiram paninsi whaowaesi. Dimusi rani, simiir nhirim nu digworaekwo omakakin ninkiniuwiyim pi sama nokmwim saini inkam

nhirmi. Mi sima umir pa haii ti digworaekwo imiirsi. Mi sima ti umirim pi ti kamim digworaekwowim whaowaeyim pi simiir hauuwi. Mi simiir inkam nwirki dimin whiram paniinsi whaowaesi.

³⁵ Mi ti digworaekwo whiekakim simiir umirim sima pa hainani, aposel kamim simiir hauugikim mipi sima hid hauuami kamim digworaekwowim whaowaeyim simiir.

³⁶ Mi inkam nwirin om komii Jerusalem hir nwokin, siir inigin Josepkin. Mi kimidiniya aposel kamim sima swoki kisina dap siir inigin Banabas. Ti inigin siir inig tipmwowin kaoprige okwowikin. Mi siya Livaini isidgin mi siya nu Saipras hirankin.

³⁷ Siya iriipi nugakaigin. Mi ti siir nuin ini inkam nwirkin sainin mi ti nuin siir umirim siya ini aposel kamim simiir ini hauugikin. Iriig.

5

Ananias Sapaira sowawaiyairgo

¹ Inkam nwirin Ananias nikuwuyin mi siir wig aeya Sapaira, sowiirwai nuin ini inkam nwirkin sainin.

² Mi Ananias siya umir haimiyyin ini siyar yonkwonaowidin. Mi siir wiga saeya bidi yinokninkina, ti umir haimiyyin saiir kam ieya hainaowidin. Mi umir haimiyyin siya haipirugigin, siya ha hainamin, ini aposel kamim simiir ini hauugikin, ti umir haimiyyin.

³ Mi Pita siya Ananias siir boinki, kiriirin yu bibiyie whiekakim simiir biyanin, Setan, siya nipiyaokinamkin mi kira Adi Komii siir naeyu iir asi niksisaekin. Ti nuin siir sainin umirim mi haimii ini kirar hainaowidin. Mi kira hiriiran dimusi tirkin?

⁴ Biya tiki nuin kiriir inigin nwokin. Mi kiriir kwoin ieyar naingwo priihauugikin, umir hai yamin. Mi ti hiriinan kwoinin, kiriir dimusi nimbiamkin? Ni kira inkam ara bi niksisaekin. Nningaka. Ni kira Adi Komii krimiir Wanin siir warar niksisaekin. Pita siya hinina boinkikin.

⁵ Iya Ananias siya ta yaiya Pita siya boinkiya saiir wakaeyin mi siya ina yakai aonamin. Mi kamim ta yai aiir wakaeyim, sima ina yididgiyim.

⁶ Mi whranim ha nitim, siirin ina ini kog hainakiyin. Mi ina hainamin mi sima siirin ina ini haingikaigikim.

⁷ Mi mhoiia Ananias siir wiga ina yita. Mi saeya biri ninokninkinka, sima saiir kam iir haingikaiyin.

⁸ Mi Pita siya Sapaira saiir sriwvin, kiriir kamim ti nuin siir umir whiekakim siir sainin ini krimiirara hauuswokiym,

aniya? Mi saeya ina yowarkii boinkiya, ihi. Mi saeya ya pi niksisaeka.

⁹ Mi Pita siya saair sriiwin, nhinga boinkin, kowiirwai kwoinin whiruwa nwoki iskiyin ti dimin iir tiramin? Kowiir kwoinin ha naingwokin, Adi Komii siya biri ninokninkinkin, aniya? Mi kowa Adi Komii siir naeyu iiram dimusi kinankugin? Wakae! Ti whranim kiriir kam iir nini haingikaigikim mi sima isi ano hir nokwowim mi sima kiriir kogainamam mini ienau swokini haingikaigikim kiriirin. Pita siya hiniina boinkin.

¹⁰ Mi taka wiga biri kimiminkika, saeya ini Pita siir igmiiga kingiinar yaowakainama mi ina yaowugusama. Mi tiki whranim ina yapninpokainamim mi ina ini kigium, taka wiga bidi yaowugusamkiya. Mi sima twowai ina haiyim, saair kogainamim. Mi sairin, ini saair kamim siir kingiinar swokini haingikaigika.

¹¹ Mi iya iikamim naingwo tibmiyim sima ta yai aair wakaekiyim mi sima ini mouni haniina siinkaokiyim mi sima ini nididkakar ywokiyim. Mi iikam nhirim yim iripi hiriinan ini mouni haniina mi siinkaokiyim mi ini kakak wara mi okiyim. Iriig.

Dimin kirie komii komii whiekakim ina yimbiyamim.

¹² Mi aposel kamim sima tirim dimin kirie komii komiiyim, iikam whiekakim sima bidi kigim. Mi iikam whiekakim naingwo tibmiyim, sima inokinokin Adi Komii siir omaka haimiiyin hugripkikikaiyin, pi siir hinar nwowi. Mi ta maeyau haimiia huyokiyokaiya saair inigin Solomonka. Mi iya sima hir nwowiyim, simiir mhi kwoinim pi whiruwa nwo iski.

¹³ Mi iikam nhirim naingwo tibmii karam nwowim, sima boin simiir siyiuin siyu wadiekin. Mi sima pi nididgin simaka paninsi yamasusi.

¹⁴ Mi iikam whiekakim ta yai aair wakaeyim mi sima ina yaingwo tibmiikiyim. Mi ti iikamim sima ini Adi Komii siir iikamim simaka iripa isid whiruwar ywowim.

¹⁵ Mi sima iikamim makakmakakim, simiirin siyuum om komiia namiyim, ini simiir hiriir hainamim. Mi nhirim sima hii idwo ini haiginu mi nhirim nibmir idwo ini haiginu. Sima hiniina naingwokim, iya Pita siya tiriir napni mi siir aknaina pi krimiir namitkini mi krima pi wadieyar nwoki.

¹⁶ Mi omisisimim om komii Jerusalem siir kingiin nwowim, simiir hiran iikamim simiir makak iikamim ina mi hainamim, om komii Jerusalem hiriir. Mi iikamim yu biyekininkinukikaiyim yim sima ini warar mi inkim amim. Mi simiirin aposel kamim sima yinimniskii haiginugi. Iriig.

Aposel kamim simiirin ina yonkwobumbuninkin haiginium.

17 Mi biyan pris inkamin mi Saidyusi kam ikim sima aposel kamim simiir mai aiiram kigmairgim. Mi sima io asi nwokim simiirin. Sima hinina naingwokim, iikam whiekakim wi aposel kamim simiir yai aiirara wakaei mi wi krimiir yai aiir wakae rani.

18 Mi sima ina nhinamim, ini aposel kamim simiir ini onkwoium. Mi simiirin omakanau hir ini hugripkiikikaigig.

19 Mi tapa niyaka Adi Komii siir paekwosim nwirin ina yuunainiyin ta omaka aposel kamim simiir, kiyitkaigaigiya saiir omaka anoin siir ini haiwaoki. Mi sima ina yannaniyim idowiya tiriir. Mi Adi Komii siir paekwosim ieya boinki simiirin.

20 Kima taka Adi Komii siir omaka saiir kwapiiyam, siir yaiyim iikamim simiir tini boinmimauuu. Mi siyiuin kwoin miyik haiyin simiir daisiisimauu. Adi Komii siir paekwosimin siya hinina boinkikin.

21 Mi aposel kamim sima ti Adi Komii siir paekwosimin siir yai aiir wakaeyim mi sima nugakar yamyakwok Adi Komii siir omaka saiir. Mi sima siir yaiyim, iikamim simiir ini boinmimauuu. Mi iya sima yaiya boinmimauuwa mi ti Saidyusiyan kamim mi biyan pris inkam ikim mi Isrelmi isidin si inkam komii ikim sima ini maeyau kwiruwa ini owiuwim. Mi sima kamim yaii niniyim, simiir yikropki sima nini ikunakiyim, aposel kamim simiirin.

22 Mi kamim yaii niniyim, sima ha namim omaka aposel kamim simiir hugripkiikikaiaya saiir simiir ninkikwonanakiyam mi sima hir biri nwokim. Mi kamim yaii niniyim, sima asi swoki amkim mi ini inkam komi komiiyim simiir ini boinmimauuwim.

23 Mi sima boin, ano bidi haiginokoukripkaigigin. Mi krima ti kamim omaka hugripkiiaya saiir kigriraowiyim simiir ini kiguu. Yim sima omaka huuyokiyokaiyim, simiir omaka anowim simiira nokwo kaoirkaki. Mi krima anowin ha nini haiwauuwim, simiirin inkam nwir biri haiwao kigim. Ningaka. Ini omaka ninga ninga haiwao hinsisirkiiyim.

24 Iya tiki inkamin, Adi Komii siir omaka kigriraowiyin mi biyan pris inkam ikim, sima ta yai aiir wakaewinim mi sima ini warar yanaawinim. Sima biri ninokninkinkim, iya ti dimin ieya nimbiamin.

25 Mi inkam nwirin siya ini kignaki mi siya ina ini boiniuin simiirin, kamim kima hugripkiikikaigaigigim sima isi Adi Komii siir omaka saiir nokwokai boinmimauuim, iikamim simiir.

26 Mi biyan inkamin Adi Komii siir omaka saiir kigriraowiyin mi siir isidin, siir whinmariiyin sima yamswoki

aposel kamim simiir swokini kiyitnimnir hainakiyam. Mi sima simiirin nhimbwონhimbwo bi kiyitnimnir hainakikim. Sima ini iikamim simiirsi yididim. Dimusi rani, simiir kwoinim hinina naingwokim, nimbi siiyani sima pi kaiyimikisi. Iriig.

27 Mi sima ha nikiunaniyim, ini kamim siyu komii ninokninkiniyim kaunsel simiir whwonkam ida ini okwoniyim. Mi biyan inkamin pris siya simiir srii.

28 Biya krma kimirar niki boinwakaekikim. Kima Jisis siir yaiya hriihirii kipi boinmimauunanae. Mi wim kima krimiir yaiyaka nantamyiriyirnamkim. Mi yai ina swoki boinmimauuamim, iikam whiekakim om komii Jerusalem hiranim simiir. Mi wim kima simiirin hinina nini boinmimauuiu Jisisin krma mi isomaokii. Sima hinina boinkim.

29 Mi Pita siya mi aposel kam nhirima, sima ina yowarkii boinkiyim, Adi Komii siir yaiya kou ini saeyar ywowa mi kima sairara wakaeyokna iski. Kirmiir yaiya sair aowa ywokaiya.

30 Mi kima Jisis siirin paeyin hiiniya nironinkinin saika yinkin irinugi mi siya ina yaonamin. Mi krimiir wanwiyaeyim simiir Adi Komii siya swoki kininsiin idwonaowid ie hirankin siirin. Mi siya tariinanin ini krimiir Adi Komii wara ninkin owin.

31 Mi Adi Komii siya ykiunainam Jisis siirin ninomor kou hiriir. Mi siya ini Adi Komii siir ina iniiga sair kingiinar yaka kinmasu idwowin mi Jisis siya krimiir Biyan Inkam Komii gin. Mi siyargin krimiir dimin biyeyim simiir nainak itkigiigi. Mi nu Isrelmi iikamim, simiir mhi kwoinim pi siyar kisina haigi mi simiir dimin biyeyim pi Jisis siya nainak itkigiigi.

32 Ti digworaekwowim krma kigpriginim mi krma ini whinboinan kam ywowim. Mi Adi Komii siir naeyiun iriipi hiriinan, ha mi whinboinikin. Adi Komii siya siir naeyiun minam hauugikin, iikam whiekakim siir yai aiiir wakaeyoknaim simiiram. Pita siya hinina boinkin.

33 Sima ta yaiya sair wakaekiya simiir kwoinim ini hauugihauuga whiyekiyim, aposel kamim simiiram. Mi sima simiir nisomsom aowam asi naingwokim.

34 Mi inkam komii nwirin Farisi simiirgin siir inigin Gamelielkin. Tiki inkamin siyu komii ninokninkinikin. Mi iikam whiekakim, ini siir inigin siir hainankiyim. Mi Gameliel siya omaka yai nidwokai wakaekiya, sair omaka yainau hir yinsiin okwokai boinki, kima war aposel kamim simiirin idwowiya dinkikwona apniyam.

35 Mi ti inkamin siya kaunsel kamim siyu komii ninokninkiniyim simiir boinki, kima ti nu Isrelan kamim,

kima sibgu mintirao, diminin kima tiram naingwowa in ti kam imiir.

³⁶ Mi biya inkam nwirin Tiudas nikiuwiyin, siya hinina boinkin, karairgin biyan inkam komiyyin. Mi iikamim kamairim kam nwir 400 sima ini siir isid ywowim. Mi mhoiyya siirin kam nhirkim sima yisomaoki mi siir isidin ina yidam ninoopkiyim mi siir miyim ina yikigiyim.

³⁷ Mi mhoiyya Judasin om Galiliyanin siya ina yitin. Mi taka ii hinina iikamim simiir inigin saiir winamkim gavman siya. Mi tiki inkamin Judasin siya iikam kasa biri nikiunakin, siir siyu iir napam. Mi siirin iriipi hiriinan, ini kam nhirim sima yisomaokiyin. Mi siir isidin ina yidam ninoopkiyin.

³⁸ Mi wim kima wara kam nhirim simiirin kipi nisomsom aoki. Kima simiirin hinda kigninkinki. Mi taka miya inkamni inig ara hainanikiswo mi wa pi yikigiyin.

³⁹ Mi ta miya Adi Komii siirgi niuwi mi inkamki ta miya saiir nikiduim wi dig nwo rani. Nningaka. Kima wi inkam tio rani, kima wi Adi Komii siirar tiowi. Gameliel siya hinina boinkin kaunsil imiirin mi yim sima ini Gameliel siir yaiya mi wakaeyoknaim.

⁴⁰ Mi kaunsil sima yikiunaki, aposel kam imiirin. Mi sima simiirin ha tiokiyim mi sima ina yuguskiyim. Mi sima ina boinkiyim, kima ha dam! Mi kima Jisis siir inigin pi kipi swoki apboinmamauwam.

⁴¹ Mi aposel kamim sima kaunsil simiir haiburgigim mi sima ina yamim. Mi sima ini hindara boin maingimairga namim. Mi sima boin, ini wadieyar mi owin krima Jisis siir inigin hik siira mi haiyim.

⁴² Mi inokiinokin sima yai pi Adi Komii siir omaka mi iikamim simiir omaka ikim, pi simiir hir boinmimauuwi. Jisis siyairgin, Mesaia ti inkamin Adi Komii siya nimbingiyin siya. Iriig.

6

Mi sima kamim iriyyar nwisa yimbin aposel kamim simiir whin miriyyim

¹ Mi taka iya Jisis siir isidin ini komiyyar yoraraowamin. Mi Judan iikam nhirim nu Grik hir nwowim, io sima ywo Judan iikam nhirim nu Isrel hir nwowim simiirin. Mi sima io dimusi biri nwokim, Isrelan isidin sima wig igabae nningam Grik hiranim, simiirin sibgu biri kigriraokim.

² Mi ti aposel kam iuur nwiso sima, kamim kigna diriraerariyim simiirim asi nikiunakim. Mi sima boin, nim wi Adi Komii siir yaiya saiir pi haiburgikisi, nae hidamin. Yio ti siyu hininin yio miyik rani.

³ Ti nomiiyauim kima kamim iriiyar nwisa tiki hansran hainaki krimiir isidin siir kam nhirim simiir ta miya, wig igabaemi hidauwiya nae saiir kigriraowim. Mi ti kam iriiyar nwiso Adi Komii siir naeyiun simiir ti inkiniukikai. Mi sima ninokninkin inkam dwo.

⁴ Mi nim krima inokininokin nhwo ara kwisnanaei, iikamim simiir boinmimauuwim, Adi Komii siir yai aiir. Ya ta hiriinan miya, ya krimiir miiga.

⁵ Mi iikamim naingwo tibmiiyim, iya sima ta yai aiir wakaeyim mi sima boin, ta yaiya, yai wadieka. Krima ini maingimainga wara nwowim. Mi sima Stiven siir yimbin, inkamin Adi Komii siir naeyiugin ninkiniuwim. Mi kam nhirim sima nimbinim simiir inigim hinin hiningim, Filip, Prokoras, Naikena mi Taimon, Pamenas mi Nikolas. Nikolas siya om Antiok hirankin. Biya siya Juda simiir isid biri nwokin mi tariinanin siya simiir isid bidi ywowin.

⁶ Mi kam iriiyar nwiso ha nimbingiyim mi simiirin ina yikunaniyim aposel kamim simiiram. Mi ina simiirin ha nonkwokiyim simiir mi sima Adi Komii siiram in sriigiyim.

⁷ Mi Adi Komii siir yaiya maeyau kwiruwa biri nwoka. Ningaka. Hinda tinda bidi yiniyokiya. Mi Jisis siir isidin om komii Jerusalem hiranin, ini hoingakar yamwoiim. Mi prismi isid komiiyin, simiir mhai kwoinim ina yinkpit haigigiyim. Iriig.

Juda inkamim sima nokwoyokaigim Stiven siirin.

⁸ Stiven siya inkam imiirsi naingwoyimi yok prasae biri kinkin. Mi siya iriipi hiriinan kiriekak. Mi siya dimin kirie komii komii whiekakar mi tiriikin, iikam imiirin.

⁹ Mi Stiven siya Adi Komii siir yai aiir boinmimauuin mi iikam nhirim saikar yinkinwamwarkii boin. Mi iikam nhirim saika boinim, Juda inkamkim. Mi nhirim nu haimii whirin Sairini hiranki nitkim mi nhirim nu Aleksandriankin nitkim. Mi nhirim nu Silisiankin nitkim mi nhirim nu Esiankin nitkim mi tiki iikam isid komiiyin sima Stiven saikar ninkinwaomwarkii boinamar tirkim.

¹⁰ Stiven siir yaiya ini saeya yokwonaowida. Mi simiir yaiya ini yikigiya. Stiven siirin kwoin miyikin Adi Komii siya hauugin mi siir yaiya asi nokwonaowidga.

¹¹ Mi sima kam nhirim simiir ini ikunaki mi ina boinim, pi kima tini iksisaeyiu. Mi ti kamim niksisaeyim sima boin, Stiven siya Moses siir nigbumbugin mi siya Adi Komii siirin wara mi inkini igbumbu. Tiki kamim niksisaeyim sima Stiven siirin hinina boinkim.

¹² Mi kamim priiyiksasaeyim sima kam adi yaowaeyim siyu komii kigriraowiyim, simaka ini boiniu. Mi kamim siyu komii ninokninkiniyim simiirin wara mini boiniu mi

sima yai biyie Stiven saika ini boiniu. Mi sima Stiven siirin omaka inkam komiigin nidwokai wakaeiya yai, saiir hiriir kiyitninnir hainam.

¹³ Mi tiki kamim niksisaeyim mi sima niksisaeyaiyim simiir boinkikim mi tiki kamim sima ina boinim, inokinokin Stiven siya Adi Komii siir omaka saiir nigbumbuwikin. Mi Adi Komii siir siyiu komiiyin siir wara mi ikbumbu.

¹⁴ Krima bidi wakaekeyim siya hinina boinkin, taka omaka Adi Komii siira, wi Jisisin om Nasaretanin siya turbumbugi. Mi siya siyiuim Moses siya hauuwim krimiir, wi siya kisina haigini. Ti kamim niksisaeyim sima hinina boinkim.

¹⁵ Mi iikam whiekakim ta omaka yai nidwokai wakaeiya saiir nwowim sima Stiven siir whwonkam iir kigiyim ini Adi Komii siir paekwosimin siir whwonkamnan ywokiyin. Iriig.

7

Stiven siir yaiga

¹ Mi biyan inkamin pris siya srigi Stiven siirin, ta yaiya kaimwowaiga, aniya? Ta sima boina.

² Mi Stiven siya boin, hae! Kima ti nomiiyauim mi ti inkam komii komiiyim kima ini wakaekeyim, biya krimiir brougaeyin Ebrahim siya nu Harana hiriir biri niki amkin. Siya nu Mesopotemia hirar niki owin mi Adi Komiiyin ninomor kouanin ina yimbiamin siir hiriirin.

³ Mi Adi Komii siya boinki Ebrahim siirin, kira kiriir omin siir ti haiburgig mi kiriir pugan aka mi kira, kima iki nu kibi whirin si tini owiu. Tiki nuin wi kara nusiimauu haiginuwi kiriirin. Adi Komii siya hinina boinkin siirin.

⁴ Mi Ebrahim siya Kaldian iikamim simiir nuin siir haiburgigin mi siya ini nu Harana hiriir yamin ini hir yamwoiun. Mi iya siya nu Haran hir nwowin mi siir adwai biyeyin ina yaonamin. Mi Adi Komii krimiir Wanin siya yikropki Ebrahim siirin ti nu kima nwo iirin.

⁵ Mi Adi Komii siya tiki nuin Ebrahim siir biri nikiu iuguskikin. Ningaka. Siya hindira nikiumauu aekin siir nu tipmwo rani, siya haamisima biri nikiumauugin. Tiki nuin ini ningar mi owin. Adi Komii siya yimbingi siirin, mhoiia kara tiki nuin wi kiriir nikiumauu iuguskii. Kiriir yinisisimim simiir wara ninkin ikiumauugi tiki nuin. Ta iya Adi Komii siya nimbingiya, Ebrahim siya yinisin karamaeya nwokin.

⁶ Adi Komii siya hinina boinkin, kiriir yinisisimim wi iki om whirni nuin kimiir kingiin nwo karam nwowin wi siir nwoami. Ebrahim kiriir yinisisimim wi kam nhirim simiir mi mirii. Sima wi mi ningar mirii, wi umirkak nwo rani, simiirin. Mi kamim simiir kigiraowi sima simiirin wi

siyiu miyiknan tir tani. Sima miriyokiyokiyim biewiyim kamairim kamnwir (400).

⁷ Mi mhoiya ti kamim mi simiir kigrirao miriyim simiirin wi hik hauugi. Iya kara hik simiir hauuwi mi kiiir yinisimim wi ti om iir haiburgigi. Mi sima wi kariir mi aiir namiriini mi wi kariir inig iir hainani nu Isrel hirin. Adi Komii siya hinina boinkin.

⁸ Mi Adi Komii siya Ebrahim siir niisimauuin, siyiuin miois kitiyin, yio Adi Komii siya nimbingi ieya. Mi iya kima ti siyiuin miois kitiyin siir kigiyim mi kima pa ninokninkinki, kimaingim Adi Komii siir kamim. Mi iya Aisak siir naokaina Ebrahim siir yinisimim mi ii iriiyar kwoimim namkiyim mi siya siir mioisa ina kitiyopnir haiya. Mi mhoiya Aisak siya Jekop siir ad ywo. Mi Jekop siya ini kam iur nwisio ini simiir ad ywowin. Mi yim sima ini ti hiriinan siyiu kaimwowin miois kitiyin ini siirar swoki tirim.

⁹ Mi ti Josep siir nomiiyau iur nwirim sima io siir ywo. Mi siirin sima iyopmauugi kam nhirkim sainam. Mi sima siirin wara yinkin ikiunam nu Isiba hiriirin. Mi iya siya nu Isib hir nwowa mi Adi Komii krimiir Wanin siya ini saikar ywowin.

¹⁰ Mi hikpai hikpaiyim Josep siir nimbiamim mi siirin Adi Komii siyar whinwokin. Mi ti hikpai hikpaiyim siir biri niyopakaiyugim. Nungaka. Mi Adi Komii siya hauu haiginu, kwoin miyikin Pero siir, nu Isib simiir inkam komiiyin simiir nu kigriraowiyin siirin. Mi siya Josep siirin ini wadieyar kigriraowin. Siya bidi yinokninkinin Josep siya ninokninkin wadiekakin. Mi Pero siya siir asi nokmwir okwokin, biyan inkam komii nu Isib simiir nuin siir inkam komii nwowim. Mi inkamim mi digworaekwowim siir omaka nwo ikim, siya simiir biyan inkam komii wara ywowin.

¹¹ Mi nu Isiban iikamim mi nu Kenanan iikam ikim, sima ini nae kamaeyar ywokiyim. Mi sima mhi komii ina yaowa mi krimiir brougae wanwyaeyim naesim bi swoki inkiuguna haimiminkim. Nungaka, nungaka.

¹² Mi Jekopin Josepni adin siyar wakaeki naeyim ini nu Isib hir nwowim. Mi siya siir yinisim yinkamiyinin krimiir wanwyaeyim simiir yikropki nae imiir nin hainakiyam.

¹³ Mi mhoiya kwisaka sima ina swoki amim. Mi Josep siya ha namim mi siya ina ini boiniuwin siir yaowae imiir, kima bidi yinokninkinin kariirin? Kimiir nomousimin, karaingin. Mi Pero siya ini wara kigninokninkiniyin Josep siir yaowae imiirin.

¹⁴ Mi Josep siya boinki simiir, wara krimiir ad wai biyeyin Jekop siirin wara wikiunani nu Isiba tiriir wit. Mi siir piugana sima wara winkin it. Mi ti iikamim sima iriparin kamnwom iur iriiyara yimbiam.

15 Mi Jekop siya nu Isiba hiriir asi namkin. Siya wi waibiyie hirar nwowim. Mi wi hirar nwoki aowim. Mi krimiir brougae wanwiyaeyim mi Jekop siir yinisisim ikim sima ini hirirar mi aowim.

16 Mi simiir piuis niinga ini simiir yinisisimim sima swoki hainamim Ebrahim siya sainin nuin siirim siir haingikaiyam. Tiki nu Sekemin, Ebrahimkin saingin. Hemoni yinisisimim simiir nugin.

17 Biyarin Adi Komii siya Ebrahim siir boinkin, iya ti biewi kamair kamnwirim (400) dig nwokiyim mi siir piugana nu Isib hir haiburgik mi sima ina yamim. Mi tiki simiir iikamim ini hoimgakar ywokiyim.

18 Mi inkam komiyyin nu Isib hir kigriraowin, siya bidi yaowin. Mi inkam komii nwirin ina swoki okiyin. Mi siya Josep siir mi kibi aiir bi ninokninkin, siya whaowaeya nwokin.

19 Mi siya simiirin mi prasae bi hauugin. Niingaka. Mi siya simiirin ina yipimpar miimiyim. Mi mi komii komiyyim ina mi hauuin mi simiir yinisisimim hindara asi priiytkikininisugim. Mi sima, simiir nimiiyaeni siyuam whaowae mi sima asi naokaonamkim.

20 Mi taka iya Moses siir apua siir naokainakiya mi saeya siir adni omaka hir haigiprakaiyim bwanim whwoim. Mi saeya siirin mwii ina yapimuaya. Ti yinisisimim yinisisim kibikin.

21 Mi Moses siir ad yopiiyo sowawaiyin siirin hipiun siir kikaiyiugo. Mi sowawaiyin ina hainamin siirin mi sowa kimidiniya aumiinawu hir ini kikaiyiugig. Mi iya siya aumi aowa hir nwokaiya mi Pero siir yinisisim kopaka saeya siir kigin mi ini saeya hai namim siirin. Mi siirin ini saeya yimiiyaeyin. Mi siya ini sair yinisisimnana ywowin, ti yinisisimim.

22 Iya siya Pero siir omaka hir nwowin mi siya ina mwiriraraokiyin. Mi nu Isib hiran inkamim sima yowomwarkai haiginu nu Isib hiran diminpai diminpaiyim siirin. Mi Moses siir kwoinin iki nu Isib simiir digworaekwo whiekakim simiir asi ninomokninkin digim. Siya inkam biyie rani, inkam wadie ieyairgin. Mi yayim siya boiniyim, siya biri kiyikrikii boinikin. Niingaka.

23 Mi iya Moses siir biewiyim kam nwisa namwoiim mi siir kwoinin ina yaingwokiyin an wi iki kariir isidin Isrel hiran iikamim wi simiir nini kignaki.

24 Mi Moses siya ha napnamim mi siyar yapkigam nu Isiban inkam nwirin, Moses siir oman inkam nwirin siir nonkwobumbuninkini. Mi Moses siya siir oman inkamim siir whinintioin mi ti inkamim ini siya tioaokiyin.

25 Mi Moses siya hiniina naingwokin kariir oman iikamim sima ina ninokninkinim Adi Komii siya ta maiya kariir nimbangiya. Siya minam nimbangikin. Isrelan iikamim simiir whinidamkiyim nu Isib tir nwowisi. Mi Isrelan iikamim sima hiniin biri naingwokim. Niingaka.

26 Mi iigwir nugakin, Moses siya ina yapamyakwokin. Mi siya kigam, inkam nwisso Isrel hirankinaro sowa yaii ninii. Mi siya ti inkam nwisso sowiir yaii aiir yibirmiigi. Mi siya sowiir boin, kowa om whiruwaniarargo mi kowa kowa yaii dimusi ninii?

27 Mi ti inkam nwirin yaii bii niniiyin, siya yiriyu boinki, Moses siir yaiya saiir mi siirin ina iyop isiskiyin. Mi siya boin, nhinga boinkin, kira krimiir yaowae komii nwowin mi krimiir mii hid miriiyam?

28 Mi tari kira kariirin ii kira niki isomaokiyin nu Isib hiran inkamin siir hiriinanam swoki boini? Mi kariirin pi hiriinan swoki isomaokiyim, aniya?

29 Mi iya Moses siya tiki inkamin siir yaiya saiir wakaekiyin mi siya ina yidamkiyin, ini Midian simiir nuin ini siir yamwoiun siya. Mi mhoiia siya wig nokwonain mi siya yinisim yinkamiyino nwisso iyioninkin.

30 Mi biewi kam nwisso dig nwokiyim iya siya ti nu siiyin apa nninga siir nwowa. Mi iigwira Adi Komii siir paekwosimin ha nitin siirim mi siya paeya paekikopim sim nimbiam sair yainau hir yimbiam, mhu Sainai kingiin hir. Ta maeyau nu siiyin apa nninga saiir hir.

31 Mi Moses siya kigiyin mi siya ini hindara yanaakiyin. Mi siya ha napriraoamin kingiin kigam mi ini siya wakaeki, Biyan Inkam Komii siir yaiya boinkiya,

32 kimiir brougae wanwiyaeyim simiir Adi Komiiyin kara Ebrahim, Aisak mi Jekop kimiir wanwiyaeyim simiir Adi Komii warairgin. Mi Moses siir pua ini nopnopar kinkiya. Mi siya ti paekikopim simiir kaowin mi siya ina yididin.

33 Mi Biyan Inkam Komii siya siir boinki, wari kiriir iiga souwa diski. Wari nuin kira nokwowin nu kibiki kibi ieyairgin, bimbuiwi rani.

34 Kara bidi kigin, ti dimin biyieyim sima tir haiginiuwim kariir iikamim nu Isib hir nwowim simiirin. Kara bidi kigin, simiir noua. Kara hiriinanam nitkin, simiir whindiriraeraram mi simiir hika saiir ninakiyim. Mi kiriirin wi kara nikropki nu Isiba hiriir namim. Mi simiirin wi kira nini kigriraowiwim.

35 Biya Moses siir oman iikamim sima siir boinki, nhinga boinkin kiriirin, krimiir yaowae komii nwowin mi krimiir mi hidin? Adi Komii siya nikropkikin ti inkamin Isrel simiir yaowae komii nwowim. Mi sima wi nu Isib hir nwoki

haiburgigim mi sima wa nwoki amim. Adi Komii siir paekwosimin ti paekikopim paeki niugiyim Moses siirim nitkin siir nauni kirie haiginiuniyim. Mi Adi Komii siya boinkiya yaiya, siya simiirim namim, simiir whindiriraerar haiginiuwam mi siya hiriinanam nitkin.

³⁶ Mi Moses siya nu Midian hir haiburgigin mi siya simiirin nu Isib hirankar ini ikunananaki mi sima ina yamigusamim. Mi siya nu Isib simiir nuin dimin kirie komii komii whiekakim haini tərbumbugik mi simiir nuin ini biyieya ywokiyin. Mi mi kwira siya miriia op paridnana sae, siya kimprinaidama mi biewi kam nwiso siya nwowim ti nu siyin apan siir mi mi komii komii nhirim ini hirar yimbiamim.

³⁷ Biyarin ti inkamin Moses nikiuwiyin siya Isrel hiran iikamim simiir boinkin, krimiir inkam nwirin wi Adi Komii siya nokmwın okwowi profet inkam nwowam. Mi siya wi kaoprigi okwowan inkam nwowi, kariir hiriinan.

³⁸ Mi Moses siya Isrel simiir isidin simakar nwowin, krimiir brougae wanwiyaeyim nu siyin apa ningan siir mi Adi Komii siir paekwosimin siya Moses siirimın mhu Sainai hiriir yam, siir yaiya inokinok nwoyokiyokiiya saiirin hir ini boinmimauugig iikam whiekakim krimiir boinmimauuam. Mi ta yaiya Moses siya nini hauuniya krimiir, saeya kiriekaka, kwoin miyikin omwai waiyayokiyokiiyin inokinok krimiir hauu haiginiuwam.

³⁹ Mi krimiir wanwiyaeyim sima Moses siir yaiya saiir biri wakaekim. Mi sima Moses siir yaiya ini digiumii haingikim. Simiir kwoinim ini nu Isib siirimar swoki aingwo hisraenamim omin biya sima nwo iiram.

⁴⁰ Mi Isrelan iikamim sima Eron siir boinki, kira tidiyu min ti ikrimtio iupimpit krıma kuuwam mi sima wi krimiir adi komiinan nwoki owim. Mi krıma wi simiir yai imiir niki wakaeyoknam. Mi tiki inkamin Moses nikiuwiyin krimiir niki ikunaniyin nu Isib hirankin siya mhıua hiriir namim mi siya biri swokitkin. Ningaka. Krıma biri ninokninkinkim diminin siir tirin.

⁴¹ Mi taka iya bulmakau yin irin aeyini sima nonkwokwokikin. Mi sima wraisu ira yisom siir nimiiyaeyam. Mi sima minsi hauugikim, wi simiir pi nonkwowisi. Mi iya sima ti dimin iir kigim mi ini ogmwomir karamaeyar ywokiyim. Mi sima yaewou nae komiia ina ikwo aekiyim.

⁴² Mi Adi Komii siya digiumii simiirin whisarii biri haimriiyugin. Mi siya simiirin ini hindara kigninkan diriraerarkiyin. Mi bie bwanaunim ini simiir adi komiinan ywowim. Bilki biyin profet kamim simiir yaiya hınına win boinkikim,

kɪma tɪ Isrelan iikamɪm ɪya kɪma nu siiyɪn apa hɪr nwowa tɪ biɛwi kamnwɪso mɪ tɪ wraisuɪn nhɪnɪr nɪsom hauugikɪn? Mɪ kɪma kariirɪm bɪdi yaɪngwowɪm, aniya?

43 Nɪngaka. Kɪma tɪ wraisuɪn Adi Komii nɪksisae Molok siir nɪsom hauugikɪn. Mɪ ta kɪmiir wraisu is omaka kɪma haiyapyokyokaiya tɪ nu siiyɪn apa siir, tɪ biɛwi kamnwɪso kɪma mɪnam hainamkɪm Molok kɪmiir adi komii nɪksisaeyɪn siir inɪg ɪiir hainanam. Mɪ kɪma tɪ nauunɪn Refan nɪkiuwiyyɪn siya kɪmiir adi komii nɪksisaenan nwokin mɪ kɪma ɪni siir inɪg ɪiirar mɪ hainanim. Mɪ tɪ tidyyuɪn kimar nɪkrɪmtɪo dirɪraerarɪm, kɪma simiir inɪg ɪmiir hainankɪm. Mɪ kɪma hɪriinan tiri mɪ kɪmiirɪn wɪ kara nhɪnɪkrɪropki, nu Babilon hɪriir. Mɪ kɪma wɪ simiir aowa mɪrii kaeyami.

44 Adi Komii siir yaimwowɪm saiir yɪmbiyam. Mɪ Adi Komii siya mɪnam nɪsiimauugin, sima wa nwoki aingwowɪm, Adi Komii siya ɪni krɪmaka nwowɪn. Mɪ Adi Komii siya yiisiimauu Moses siirɪn, ta omaka wraisu isa saiirɪn. Biya ɪya krɪmiir brougae wanwiyaeyɪm nu siiyɪn apa siir nwowɪm, sima omaka wraisu isa saiir yapnɪnopkainam Adi Komii siir inɪg ɪiir hainanam. Moses siya ɪni hɪriinana swoki mɪriiyɪn.

45 Siya krɪmiir brougaeɪm sima nu siiyɪn apa siir hɪriir namɪm mɪ ta omaka wraisu isa saiirɪn warar yɪnkɪn hainam. Mɪ sima ɪni simiir inkam komiyyɪn Josua, saikar yɪtɪm. Mɪ iikamɪm tɪ nu ɪiir nwowɪm, simiirɪn Adi Komii siya nɪkrɪrop nhɪngiyɪm mɪ sima ɪna yɪdamkiyɪm. Mɪ tɪ nuɪn krɪmiir brougaeɪm simiir inɪgar nwoyokiyokiiyɪn mɪ ɪni Devid siyar yɪmbiniyyɪn.

46 Mɪ Adi Komii siya ɪni Devid siirɪmar yaingwokwonanaeyɪn. Mɪ Devid siya Adi Komii siir srɪgi mɪ kara omaka ɪra tɪ mɪrii, kiriir inɪg ɪiir hainanam, kira tɪ Jekopni Adi Komiiyɪn mɪ kira wɪ saiir nwoki owɪm, aniya? Siya ɪna boɪnkiyyɪn. Nɪngaka.

47 Mɪ Devidni yɪnisɪmɪn Solomonɪn Adi Komii siir omaka siya bɪdi mɪriigika.

48 Mɪ Adi Komii krɪmiir Wanɪn siya nɪnomor kou hɪrankɪn, siya taka omaka inkamkɪn nonkwo mɪriiya saiir bɪri nwowikɪn. Nɪngaka. Bɪdi bɪdinarɪn profet inkamɪn siya ta yaiya hɪniina wɪn boɪnkikɪn,

49 Adi Komii siya boɪnki, nɪnomora ɪni kariir ipiinan ywowa kara nɪdwowika. Mɪ tiki nuɪn kariir ɪga siir nokwowikɪn. Kɪma wɪ paka hɪniin omaka sae mɪrii, kariiramɪn. Kara wɪ piki omɪn si nɪdwosiisnaki.

50 Mɪ kariir ɪna tiki digworaekwowɪm simiir biri nonkwo dirɪraerarkɪm, aniya? Nɪngaka. Kara nonkwokwokɪm tiki digworaekwo whɪekakɪm.

Adi Komii siya boinkiyim, profet kamim sima winkyim.

⁵¹ Stiven siir yaiya tasa niki ama. Kima tiki kamim nantamyiryiriyim kimiir wiina panina wakaei. Mi kima inokininokin Adi Komii siir naeyuin siir yai paninsi wakaei. Mi kima ini kimiir brougae wanwiyaeyim simiir siyu biye biya sima tirkaiyuwim mi kima ini simiir hariinanar swoki tirim.

⁵² Kimiir brougae wanwiyaeyim hik prasae biri hauugin profet kamim simiirin. Mi simiir nwirkin nanga biri nwokin, hik hai kamae. Mi profet kamim sima boina hinin, ti inkam wadieki wadieyin wi sipi niti. Mi kima ti profet kamim simiirin ina yisomsom akiyim. Mi mhoiya siya ha natin mi siirin ini warar yinkin isomaokiyin.

⁵³ Mi Stiven siir yaiya tasa niki amyokiyokiya. Adi Komii siir siyu komiyyin siir paekwosimin siir boinmauugiyin mi siir paekwosimin kimidina Moses siir kwaboinmauu mi Mosesin kimiir swoki kwaboinmauu mi kima ti siyu iir bi sibgu apkin. Ningaka. Iriig.

Sima Stiven siir kaiyimik aoki siyani

⁵⁴ Mi sima bidi wakaeyim yai whiekakim Stiven siya boin huriyugiyim mi simiir kwoinim ini haughauga whiwiekiyim mi bigim ini kikiyikikiyikar kinkiyim.

⁵⁵ Mi Adi Komii siir naeyuin ini Stiven siirarar yaninkinuniyin. Mi siir nhwoin ninomor koua hariir ninansiina kaokiyin mi ini siyar kigiyin dimin komiyyin paenan niudkwakwakiyin, yo Adi Komii siyargin. Mi siyar mi kigi Jisis siya Adi Komii siir ina iniiga saiir kingiina naka kinamasu okwowi.

⁵⁶ Mi Stiven siya boinki simiir, wakae! Kara bidi kigiyin ninomora pigigiya. Mi kara inkamin nwira kig ninomor kou harin, siya ini Adi Komii siir ina iniiga saiir kingiina yaka kinamasu okwowin.

⁵⁷ Mi sima biri wakaeyokim mi sima yai ina nhinki boinainamim. Mi sima whiekakarın, ini siiraramar yinoopnamim.

⁵⁸ Mi sima siirin ti om komiyyin siir idwowiya hariir kiyitninnirnaniam. Mi sima siiya komii komiyyim ha haiyim, ina kaiyimikim siir. Mi kamim biya yai siir niki boin huriyiuim, simiir yuis nhirim ina yisitkikinkiyim. Mi inkam nwirin Sol nikiuwiyin siir igmiiga hir haigingig mi sima siiya ina kaiyimikim siirin.

⁵⁹ Mi iya sima siyani Stiven siir kaiyimikim mi siya ina kauwanki boinkiyin, Biyan Inkam Komiyyin siiram. Mi siya ina boinkiyin, Biyan Inkam Komii, Jisis, kira kariir paekwosimin siir haigi.

⁶⁰ Mi Stiven siya ogmwo ha hūgiyīn mi siya ina kauwok boinkiyīn, Biyan Inkam Komii, kira wī yamdi simiir kipi swoki onkwobu, ta sima kariir tirkīya saiirsi. Nīngaka. Mi kira simiir dimin biyeyim simiir diinak itkiigigi. Mi siya ti yayim simiir boin digiyīn mi siya ina kwaonamin. Iriig.

8

¹ Sol siir kwoinin ini maigimarga ywokiyīn, sima Stiven siir nisomaokiyīn.

Sol siya kamim Adi Komii siir yayia saiir boinmimauuwiyim simiirin siya nisomsom aokaokim.

Mi taka iya iikam whiekakim sima Adi Komii siir isidin om komii Jerusalem hir nwowin, siir diriraerar bumbunin kin haiginiugim. Mi sima om komii Jerusalem hir asi haiburgigim. Mi sima ina yinoopkiyim ti omim ti nu whiso sowiir nwowo, simiir. Nu Judia mi nu Sameria. Mi ini hiriir yamim. Mi aposel kamim sima om komii Jerusalem hirin wara biri haiburgigim, simaka. Nīngaka.

² Mi kam nhirim Adi Komii siiram naingwo tībmii kīniyim, sima youu haingikaiwak, Stiven siirin. Sima nou prasae biri nougim.

³ Mi ti inkamin, Sol nikūuwiyīn, siya siyū whiruwa biri tirkin Jisis siir isid iirin. Mi omaka omakam siya tionhintaraoami. Mi simiirin pi hirankar kiyit kiigiki. Mipi omaka sima hūgripkikikaiiya pi saiir kiyitnoudnankaigi simiirin. Iriig.

Simayai win kibieya saiirin nu Sameria hir boinmimauugim.

⁴ Mi iikamim Adi Komii siiram naingwo tībmiiyim, sima ini omom omomim simiir yinoopamim. Mi sima ini Jisis siir yayi kibieya ini tiki omom simiir yap boinmimauuamim.

⁵ Mi Filip siya nu komii whirin Sameria siir hiriir yapiinam. Mi siya inkamin Adi Komii siya nimbini Kraist, siya siir yayi imiir boinmimauuamkin.

⁶ Mi iikam whiekakim sima ini ta Filip siir yayia, saiiramar maugiyim. Mi sima kigi, dimin kirie komii komiiyim siya diriraerarim.

⁷ Mi iikam whiekakim ti om iir nwowim uridyū bibiyie sairara, bidi yinkinukikaiyim. Mi tiki uridyū bibiyeyim, Filip siya ninimniskigiyim sima ina nhinki kaunamim. Mi iikam whiekakim ūga in ninsimsirunakiyamim, simiirin Filip siyar yinimniskii digi.

⁸ Tiki iikamim nu Sameria hiranim, sima ini maigimarga ywokaeyamim.

⁹ Mi ti nu komii Sameria hirin, inkam nwirin hir nwowin, siir inigin Saimonkin siya nop nao kiriekin. Mi iikam whiekakim siir kigiyim ti diminin siya tirin mi sima ini

hindara yanaakiyim. Mi siya simiir boin, adi yaowaeyin karaingin.

¹⁰ Mi iikam whiekakim ti omin siir hiranim mi iikam nhirim inigakim mi nhirim inig karamae ikim mi sima ini Saimon siir yaiya saiirar wakaeyim. Mi sima boin, wari inkamin kiriekakin Adi Komii siya hauugin siirin kirie.

¹¹ Saimon siya diriraerarim sima bidi bidinana kignanaekim, ta nopa siya nanaowiya. Mi sima tiki iikamim Saimon siir yaiya saiir asi wakaeyoknakim.

¹² Mi Filip siya ta yai win kibiya ini saiir boinmimauuwun iikamim ti omin siir hiranim simiir. Siya minam boinmimauugin, iya Biyan Inkam Komiiyin siya iikamim simiir kigiraowi mi Jisis Kraisi siir inigin siir wara yinkin boinmauu simiirin. Mi sima ini ta yaiya siya boina, ini saiirim yaingwo tibmiikiyim mi siya iikam imiirin op ina baptais haiginuswowim.

¹³ Mi ti inkamin Saimon nikiuwiyin siya ta yai aiir wakaeyin mi siya ina yaingwo timiigiyin. Mi Saimon siya ini saikar ywowin. Mi ti dimin kirie komii komiiyim siya simiir kigin Filip siya diriraerarim. Mi siya ini kakakar ywokiyin.

¹⁴ Mi aposel kamim om komii Jerusalem hir nwowim, sima wakaewin, nu komii Sameria hiran iikamim sima bidi wakaeyoknaim Adi Komii siir yai aiirim. Mi sima ina yikropkiyim Pita Jon sowiirin, sowa kignakiyam.

¹⁵ Mi sowa om komii Jerusalem hir haiburgiko mi sowa ha napdinamo mi nu komii Sameria hiriir yapnimbiiyam. Mi sowa nhwo iikamim naingwo tibmiiyim simiiram ha nini kwisiuwo mi Adi Komii siir naeyiun simiira yaninkiniuiun.

¹⁶ Sowa bidi yinokninkino, biya sima whisariiya baptaisim Jisis Biyan Inkam Komiiyin siir inigi iirin. Sima Adi Komii siir naeyiun siir biri niki haigin ningar niki okim.

¹⁷ Mi Pita, Jon sowiir inao simiir mwo imiir ha nonkwowim mi sowa ina boinkiyo, Adi Komii, kiriir naeyiun simiir waninkiniuni.

¹⁸ Mi Saimon siya kigi, aposel inkam nwiso sowa iikamim simiir mwowim simiir nonkwokiyim. Mi ini siyar kigi, naeyiun simiir naninkiniuiun. Mi siya umir asi nini hainakikin sowiir sainam. Mi siya ina boinkiyin,

¹⁹ mi kowa wari kirieya kariir warar mi hauugi. Mi kariir ina inkam nwirni mwo mi onkwowi mi Adi Komii siir naeyiun wi nwirni mi aninkiniuiuwim.

²⁰ Mi Pita siya boin Saimon siir, diminin Adi Komii siya priihauugiyin kira ha naingwowi pi umir aka sainim, aniya? Ningaka. Wari kiriir umirim wi kinakar ninkin kiguguki.

²¹ Kira taka kirie aiir haiyim, wi dig nwo rani. Minsika, kiriir kwoinin Adi Komii siir naeyiun saika miyik nwo rani.

Niingaki, niingaka. Ini biyieki biyie ywokiyin.

²² Kiriir kwoinin ti kisina haigi, kira Adi Komii siiram ti sriinanae kiriir dimin biyieyim igbid kamiyau simiir haiy-oprimdimiigiyim kiriir mhi kwoinnau nwokaiyim mi kira wi wadiyar nwoki owim. Mi Adi Komii siya wi saiir saiira naingwokwonanae rani.

²³ Pita siir yaiya tasa niki amyokiyokiya. Kara bidi kigin kiriir mhi kwoinin whwokwoka bi nwowikim. Mi kira siyiu miyikin siiram paninsi yaingwosi.

²⁴ Saimon siya ina boinkiyin, kowa Adi Komii siirim ti sriinanae kariir dimin biyieyim simiir ninak itkiigiyim ti dimin biyieyim kariir kwoinnau tir nwokaiyim. Mi kariirin wi sima nonkwoninwomwirninkinisi.

²⁵ Hya Pita, Jon sowa swoki haiyuk apnama om komii Jerusalem hariir mi sowa Adi Komii siir yai win kibiyim ini ti iikamim ti omi sisimim nu Sameria hir nwowim, ini simiir swoki apboinmamauamo. Iriig.

Filip siya Adi Komii siir yaiya nu Itiopia hiran inkamin siir boinmimauugin

²⁶ Adi Komii siir paekwosim nwirin Filip siir boinki, kira om komii Jerusalem siir ti haiburgik mipi ti siyiu komiyyin Gasa namiyin pi siir hariir dapnyam. Mi kira pi ti siyiu siiyin nu apa niingan siir dam.

²⁷ Mi Filip siya ha napiinamin ti siyiu iir mi siya nu Itiopiyan inkamin om komii Jerusalem hir nini hainangikyakwokin Adi Komii siir inig iir mi siya siirin siyiu hir yapiduna, ti nu Itiopiyan inkamin. Mi siya ti inkamin simiir wig komiyya nu Itiopiya hir kigiraowiya, saiir umir digworaekwowim simiir biyan inkamkin, ti inkamin. Mi ta wiga saiir inigin Kandesika.

²⁸ Mi tiki inkamin ina swoki amim, siir oma hariir. Mi siya karisa saiir ii idwokainam. Mi hos iso sowar kiwowotnam, ta karisa. Mi siya yokwo kwira biya profet Aisaia siya wingiga, saiir nidwokai mwainamkin.

²⁹ Mi Adi Komii siir naeyuin siya boinki Filip siir, kira pi ta karisa pi saiir pida dapam.

³⁰ Filip siya ha niwtnamin kingiin hariir mi siya yap wakaeyam, tiki inkamin ta yokwowa biya profet Aisaiki si wingiga siya saiir nidwokai mwainnami. Filip siya siir boinki, kiriir kwoinin ta yokwowa kira mwaina saiir bidi yinokninkinyin, aniya?

³¹ Mi tiki inkamin siya ina wakae boinkiyin, Filip siir yaiya saiirin. Inkam nwirkin kariir boinmimauu karamae nwowi, kanakana wi panina ninokninkini. Niingaka. Tiki inkamin

siya boŋki, kira wiinaini, Adi Komii siir yaiyim kariir wini boŋmimauuni.

³² Ta yaiya siya mwainama saeya hiniŋga.

Ini sibsib yinisimnan ywowin, sima siirin ha haimim mi ina yisom aowin. Mi siya yaimin dimin biri nom-boboŋnamkin, siya ini sibsibnan ywowin. Sima, simiir kan imiir kinkrimkrip haiiyim mi sima biri kauwigim. Niŋgaka.

³³ Mi sima siir yigbumbu haiginiu. Mi sima siirin yai miyiknan biri boŋkim. Mi siirin simar swoki isom aoki. Siir iya ti nu iir nwowa ini dig ywokiya. Mi siir iŋsopa bi nokwokairiinanaowidgin. Mi siir niwiiyin wi nŋinga boŋmimauuwi siir iikam imiirin. Niŋgaka.

³⁴ Tiki inkamin nu Itiopianin, siya yokwowa ha mwain digiyin mi siya Filip siir boŋki, kara kariir srui, tiki inkamin profet, siya ta yokwowa nhiniiram winkika? Mi siya, siyamar winaka, iye? Mi tari inkam nwiram nasi winkika?

³⁵ Mi Filip siya siir yai imiir wakae digiyin mi siya ina kwaboŋmamauiin ti yaiyim siir. Siya ina boŋin, siya ta yai win kibiya yokwoni Jisis siirim winkika.

³⁶ Mi sowa ha namwo ti siyu iir mi sowa whiisim kwira saiir yimbiiyam. Mi tiki inkamin siya Filip siir boŋki, kira Kigi! Tasi opa kwomaiya, kara op baptaisam tiri. Mi dimin whirki, kariir siyuiin op baptaisiyin siir biri haiginikougin?

³⁷ Mi Filip siya swoki boŋki, kariir kwoinin naŋgwo tibmiikinkiswo mi kira wa pi tibin. Mi tiki inkamin siya ina swoki wakae boŋkiyin, kariir kwoinin ina naŋgwo tibmiigiyin Jisis siirim, Adi Komii siir yinisimin.

³⁸ Mi ti nu Itiopiya hiran inkamin siya boŋ, kariir karisa pi tir kugiki. Mi Filip sowa ti inkamin nu Itiopianin sowa ina yapnatmaimainaniyamwo. Mi Filip siya siirin ina baptais haiginiuin.

³⁹ Mi sowa opa saiir haiburgikwo mi sowa ina yapnaidamwo. Mi biri kimiminkikin Adi Komii siir naeyuiin, ini Filip siirar yikiunamin. Mi tiki inkam komiiyin Filip siir biri swoki kigikin. Niŋgaka. Mi siya ini maigimaigra ywowamin.

⁴⁰ Mi Adi Komii siir naeyuiin Filip siirin om Asdot hir ini diyankinisugik. Mi siya omom omomin simiira yap boŋmamauiam Adi Komii siir yai win kibiya saiirin. Mi mhoiia siya nu Sisaria hiriir yapnimbiiyam. Iriig.

9

Sol siir kwoinin ha kisina haigikiyin mi siya ina yaŋgwo tibmiigiyin Kraiis siirim.

1 Mi taka ii aiirarin Sol siir kwoinin miyik biri nwokin. Siya kamim Jisis siir kigna miriyyim simiir nisomsom aowam tirkin. Mi siya prismi biiki biyan yaowae adin saika ini boiniu.

2 Sol siya siir sriyyin mi siya ina boinkiyin, kariirin wi yokwo kira win hauugi mi wi kara hainami Juda simiir Biyan Inkam Komiiyin om Damaskas hir nwowin siiram. Mi siya yokwowa, ha win digiya mi ina kwauugiya siir. Taka yokwowa siir kirie aeyairga. Siirin saeyar kinsis haiginuwi Jisis siir isidin saikar nap miriyyim simiirin wi saeyar kiyitnimmir hainami, omaka sima hugripkikikaiya om komii Jerusalem hir nwowa sairim sair kiyitkaigaiyam.

3 Mi Sol siya ha napamin om Damaskas kingiin hir mi bi kimimankikin parid komii whirin ninomor kou hiranki nikiinainiyyin, ini Sol siirar kaigikiunainiyyin, hinda hinda bi namkin.

4 Mi siya ina yakainamin nua hiriir. Mi siya ina wakaekiyin, yai kwira siiram nikiugiya, Sol! Sol! Kira kariir diriraerarbumbuam dimusi tirkin?

5 Mi Sol siya boinki, ti inkam komiiyin kira yipikin? Mi siya ina boinkiyin, kara Jisiskin, inkamin kira diriraerar bambukiyin siyairgin.

6 Kira dinsiin apnam mipi om komiia hiriir dam. Mi kira pi kariirimar didwo hirgiugu.

7 Kamim Sol saika napnamim sima ini kakakar ywokiyyim. Mi sima ini yai kaonis boinam yankabguguwym. Mi sima yaiya sairar wakaekim sima inkamin siir biri kigim. Niingaka.

8 Sol siya ina yinsiin okwokiyyin. Mi siir nhwoin ini waugiwauga yiigiyin, bi sibgu kigomokin. Niingaka. Mi sima siir ina sair yinkikwona apnam om Damaskasa hiriir.

9 Mi iyyim kwoim, Sol siir nhwoin nhwokwis nhwokwis nwokiyyim. Siya naeism biri naekin mi opisim biri kwiyae kin. Niingaka.

10 Inkam nwirin Adi Komii siir mi kigna miriyyin, om Damaskas hir nwowin, siir inigin Ananaiskin. Mi siyar whin kig mimikwin, Jisis siya siir boinki. Ananais! Mi siya ina boinkiyin, Biyan Inkam Komii, kara tisi tirar nwowin. Kira dimuam nikiuwi?

11 Biyan Inkam Komii siya siir boinki, kira dinsiingi! Mipi tiki siyiuin nap wrieyok karamae nwowiyyin pi siir dapnam. Tiki siyiuin, siir inigin biri nap wrieyokin. Mi kira pi Judas siir omaka sair dap iyyam. Mi inkam nwirin om Tasas hiranin mipi siirim tini sriyyiu. Siir inigin Solkin. Siya ini nhwo hirar kwisin.

12 Mi siya nhwowa niki kwisin mi ini siyar kwiskigmimikwinin inkam nwirin, Ananais nikiuwiyyin,

siya Sol siiramar swoki iti mi siir ina siir nini onkwoni mi siir nhwoin pi nwoki nanaokigimokiyim. Biyan Inkam Komii siya Ananias siirin nhwo hinina nikumauugin.

13 Mi Ananias siya wakae boinki, Biyan Inkam Komii, kara bidi wakaeyin iikam whiekakim sima siirsiira haigiririr boininaei. Mi siya kiriir isidin om komii Jerusalem hiranin, simiirin siyu miyik miyiknan biri tirkin.

14 Prismi yaowae adim sima siirin inigak bidi yowaiginuwim yokwo hirin ti hariinan siyu iir tirim. Siya minam nitkin iikamim kiriir yai aiiram naingwo tibiimiyim simiirin uridni nomburu kiyitninnirnamim, omaka hugripkikikaiya sair nini kiyitkaigaigikim.

15 Mi Adi Komii siya boinki Ananias siirin, kira ta kariir yaiya saira ti wakaeyoknanam. Sol siirin kara bidi yimbiyiyin. Mhoiya siya wi hinda tinda nami mi wi kariir yaiya sair nap boinmimauuwami iikam whiekakim Judami isid nwo karamaeyim simiir. Mi siya Juda simiir iikamim simiirin wi wara ninkin boinmimauuwi mi inkam komiim nu kigiriraowiyim simiirin wi wara ninkin boinmimauuwi.

16 Siirin wi kara niisimauuwi mi siya hikpai hikpaiyim, wi kariir mi aiirsi hai.

17 Mi siya Adi Komii siir yai aiir wakaeyin mi siya ina yamin Judas siir omaka. Mi siir ina ini Sol siir piu aiir ini onkwouin. Mi siya siir boinki, nomiyau Sol! Ti Biyan Inkam Komiiyin Jisisin siyu kira kigni kariirin siya nikropkikin kiriirimin. Kara kiriir nhwoina iir haiswoniskiyam nitkin. Mi Adi Komii siir naeyuin wi kiriir piu niki anikiniuniyim.

18 Mi diminin Sol siir nhwonau hir nwokaiya, opsu srananka. Mi saeya biri kimiminkika. Saeya nhwonau biri nwokaiga. Ningaka. Siir nhwonain ini biimiya kinkiyin. Mi siya ha ninsiin apnamin mi siirin op ina tibaiginuin.

Sol siya yai win kibiya sair boinmimauugin om Damaskas hiran iikamim simiir.

19 Mi mhoiya siir nhwoin wadie ha nwowin mi siya nae minin ina yaeyim. Mi siir pua ini kirieya ywokiya. Sol siya ii nhirim Jisis siir isidin simakar ywo om Damaskas hir.

20 Mi siya ha napamin mi simiir omaka komiia yai nidwokai wakaeya sair yapninpokainam. Mi Jisis siir yaiyim simiir ini boinmimauuiu. Mi siya boin, Adi Komii siir yinisim tipmwoki tipmwo ieyarigin.

21 Mi iikam whiekakim sima siir yaiya sair wakaekiya sima ina yinsiin whriewhriekiyim. Mi sima ina boinkiyim, tiki inkamin, siya yipiki inkamkin? Tiki inkamin, iikamim biya Adi Komii siir inigin siir niki hainanim mi siya niki tirbumbuninkin haiginugim siyu bibiyeyim om komii

Jerusalem hirin. Mi tariinanin tisi mi imbiniyin krimiir tiriir. Mi krimiirin wi siya kiyitkaigaigi, omaka huuyokiyokaiya saiir. Mi krimiirin prismi yaowa adim simiiram in wa mi ikiunamim.

²² Mi Sol siir yaiya biri kiyikrikukika. Mi Juda iikamim om Damaskas hir nwowim, sima ini siir yaiya saiirar wakaeyoknam. Mi sima ina yinsiin whriewhrie boinim tiki inkamin Jisis Adi Komii siya nimbingiyin siya Mesaiakin.

²³ Ii nhirim kasa rani, namkiyim. Mi igwira sima maeyau kwiruwa yidwo boinai, sima minam nidwo boinaigim, Sol siir nisom aokiyim.

²⁴ Mi Sol siya Juda simiir iyaiya sima saowa hira saiir anowin om komii hir nwowa saiir hir waikaowam boina, nii nabe nii nabe, siir nisomao ni siyuam, siya bidi wakaewinin kam nhirim sima naboimauuniya siir.

²⁵ Mi igwir niyaka Sol siir isidin ina iyamwiiyim, ta siiya hira om komii siir nidyokiyokaiya saiir. Mi sima hir nami ii okwowim mi Sol siirin nibni yami kikaiyugi. Mi uridin ina yimborugiyin nib iir. Mi sima ina yonkwo kikiraraokiyin siirin, nua hiriir mi siya ina iwiskii idamamin. Iriig.

Sol siya om komii Jerusalem hir nwokin.

²⁶ Mhoiya Sol siya om komii Jerusalem hiriir yam, siir kwoinin minam naingwokin, Jisis siir mi kigna miriiyim kamim siya simiir isid mi owim. Iikam whiekakim sima saika biri nidwo boinaigim, ini siirsi yididim. Simiir kwoinim ha pi naingwokin, Jisis siir isidin simiir inkam nwirkin. Nningaka. Sol siyairgin.

²⁷ Banabas siya Sol siirin ina yikiunamin, aposel kamim simiiram. Mi siya simiir ini boinmauuu Sol siirin. Siya boin, siya Biyan Inkam Komii siirin ti siyu iir napiyiskainikin. Biyan Inkam Komiiyin siya siirar boinkikin mi Sol siya iikam imiirin Jisis siir inigin om komii Damaskas hir boinmimaugun. Banabas siya hinina boinkikin.

²⁸ Mi Sol siya aposel kamim simaka asi nwokin om komii Jerusalem hirin. Siya biri naingwo ididkin. Nningaka. Siya ini Jisis siir inigin siirar boinmimauyokiyokiyin om komii Jerusalem hirin.

²⁹ Sol siya ini Juda simiir iikamim simiir boinmimauiin. Mi sima Grik simiir yaigina saiir bidi yinokninkinim. Sol siya simaka ninkinwamwarki boinkin. Mi siirin pi sima pi kwisomaowin.

³⁰ Mi kam nhirim naingwo timiiyim, sima ta yai aiir wakaekiyim mi sima siirin ina yikiunaniyim om Sisaria tiriir. Mi sima siir boinki, kira om Tasas hiriir dam. Mi siya simiir yai aiir wakaeyin mi siya ina yamin.

31 Isid whirın ti Jisis siir isidin nu Judiyanım mi nu Gaririyanim mi nu Sameriyani ikim simiirın dimin whirkın bi tirbugim. Nıngaka. Sıma ini wadieya ywowım. Mi sıma ini Adi Komii siiraramar yaıngwo iskiyım. Mi Adi Komii siir naeyuin siya yowomwarkai haigınu simiirın. Mi simiir isidin ini hirıiyar yamiyokiyokiyamin mi ini komiıya yasae okiyın. friig.

Pita siya Inias siir haiswonıskiigin.

32 Omom omomım hında tında nwowım, Pita siya bidi yapyokiyım. Mi siya Adi Komii siir isidin om Lidia hir nwowın, simiir hirıir yapnımbiyam.

33 Mi tiki omın inkam nwırın ini hir nwowın, siir inigin Iniaskin. Mi siir piu minim bidi yınsımsiriunakiyamım. Mi biewiyım omaka ara siya nwokaigiyım iriıyar whoım. Mi ti biewi iriıyar whoımım siya bi naprıırırkın. Nıngaka. Siya omaka hirıra nwokaigigin.

34 Pita siya Inias siir boınki, Jisis Kraıs siya kirıirın wadie bidi ywowaigınıugiyın. Mi kira dınsiıngi maeyaua kira whwonkaiya sibgu dirıraerargig. Mi siya ina yınsiin idwosasaugiyın.

35 İkamım tiki om whiswo sowiir hirano Lida mi Saron simar kigiyan Inias siya nınsiin okwokiyın mi siya ini wadieyar ywokiyın. Mi tiki ikamım simiir kwoınım ina yaıngwo tibmiigiyım. Mi simiir kwoınım ini Adi Komii siiraramar yaıngwo tibmiigiyım.

36 Wig ıra Adi Komii siiram naıngwo tibmiıya, ini om Jopa hir nwowa saıir inigin Tabıtaka. Grik simiir yaigına hinına dapıka, Dokas. Taka wıga saıir sıyıuin, bımbıuwi rani, saeya tiriyım ikamım simiir. Pi sıma nae digworaekwowım whaowae pi saeya mi hauwi.

37 Mi saeya taka wıga ii kwıra maka niıga. Mi saeya ina yaowıgusamkiya. Mi sıma saıir piuis biyieya ina hiısok hainanaımım mi sıma saıirın mowınau hir ini haıgıgıg.

38 Om Lida ini om Jopa siir kingıınar kwowın. Mi kamım Jisis siir mıı kigna mıriiyım om hir mwowım, sıma wakaeki, Pita siya om Lida hir nwowi. Mi sıma inkamwo nısa yıkropki siiram. Mi sowa ha namwo mi Pita siir ini boınaki, hae! Kira ha wıtsısau!

39 Mi Pita siya ini tiki inkam nıso ini sowakar yıto. Mi siya ina yımbiyamin om Jopa hirıir mi sıma siirın mouwiya hirıir whıniıyam. Mi ti wig igabaeyım, sıma yokwo ouwın Pita siir whwonkam idan. Mi ti yıuisım Dokas saeya panım, sıma Pita siir yıisiımauu. İya saeya kımakar nwowa mi ti digworaekwowım saeya nonkwokwokım.

⁴⁰ Pita siya iikam whiekakim simiir nikrop iuungiyin mi siya ogmwo yami hugi simiir mhoiiyan. Mi nhwo Adi Komii siiram yami kwisboinki. Mi Pita siir whwonkam in i taka wiga saiir piu is nginga ini saiir swoki kwaimisyao kaowin. Mi siya boin, Tabita! Kira dinsiin idwoki. Mi saiir nhwo in ina yano kaowirirkiyin mi saeya ini Pita siirar yinsiin idwo kaowirirkiya.

⁴¹ Mi Pita siya ta wiga saiir ina aiir ini kiyai mi ina kininsiin okwokiya. Mi siya simiir yikiuna iikamim Adi Komii siiram naingwo tibmiiyim mi wig igabaeyim simiirin wara yikiuna. Mi Dokas saeya ha nuunaiiniya mi ini simiir whwonkam ida yauni iun okwoniya. Mi sima saiir kigim mi sima ina yaingwokiym, saeya ini omwai swoki waiya.

⁴² Mi taka yaiya ina haigiririrkiya om Jopa siirar. Mi iikam whiekakim ta yai aiir wakaewinim mi sima ina yaingwo tibmiiyim Biyan Inkam Komii siiram.

⁴³ Ii kasa rani, Pita siya om Jopa hir nwowin, Saimon siir omaka aiir. Saimon siir miya iki wraisupai wraisupaiym, naeyim simiir isim, simiir diriraerar nonkwokwowikin. Iriig.

10

Mi Adi Komii siir paekwosimin siya Konilias siir hirir yimbiam mi siir yayim siir ina boinmimauugig.

¹ Inkam nwirin nu komii Sisaria hir nwowin, siir inigin Koniliaskin. Siya kam kamair iriiyarim (100) yaii niniyim, ini simiir biyan inkam komii ywowin. Siya kamim irim haiiyim nu Itali hiranim mi sima iripa nu komii whruakim.

² Mi siya Adi Komii krimiir Wanin siiraramar naingwokwonanaeikin mi siir inig iirar hainanikin. Mi siir omakan iikamim yim iriipa hiriinan Adi Komii siiraramar mi aingwowikim. Mi siya umir digworaekwo nhirim iki Judan iikamim umir digworaekwowim whaowaeiyim, pi simiira mi hauwi. Mi siya inokiiinokin Adi Komii siiramar mi sriininaeikin.

³ Mi igwira bie nad nwowam tibin mi dimin whirin nhwonan siya whinkigiyin, ini paenan yuyakiyin. Mi ini siya kigwinin, Adi Komii siir paekwosim nwirin nouapninopkainaniyin. Mi Adi Komii siir paekwosimin siya ina ini dapikiuuiin, Konilias siir inig iir, Konilias!

⁴ Mi Konilias siya ina kigididwinin Adi Komii siir paekwosim iirsiyin. Mi siya boin, Biyan Inkam Komii, dimukin kira boinin kariir? Adi Komii siir paekwosimin ina boinkiyin, kara bidi wakaeyin nhwo kira kwisboinin mi umir digworaekwo minim kira hauwim, iikamim

siƣimiyokmaeyamiyim sim. Adi Komii siya biƣi kigın ti hiriinan siyiuin kira tirin mi kara kiriiram asi nitkin.

5 Mi kira pi kam nhirim pi simiir dikropki, sima pi om Jopa hiriir dam. Mi kima pi inkam nwirin Saimon mi siir inig whirin Pitakin mi kima pi siir wikiunani.

6 Tiki inkamin ini Saimon nwirin siir omaka saiir hir nwowin. Mi siya wraisupai wraisupaiyim sim isim simiir diriraerar nonkwokwowikim. Mi siir omaka ini whi komiia solwara nikiuwiya, ini saiir whigbid hir miriia.

7 Mi iya Adi Komii siir paekwosimin ha namkiyin mi Konilias siya inkam nwisu siir omaka miriyo sowiiram yikiuna. Mi ti inkam nwisu sowiir nwirin yio yai niniigin mi tiriiginin yai niniyin siir kwoinin Adi Komii siiraramar naingwokwonanaeikin. Mi ti inkamin siir miya Konilias siir whinmiriigin.

8 Mi Konilias siya yayim Adi Komii siir paekwosim ieya boinmimauugiyim mi siya kam nwoimim simiir swoki boinmimauugi. Mi siya simiirin ina yikropkiyim om Jopa hiriir.

9 Mi ti kam nwoimim ha napnamim mi sima bopwo yapwhonkainamwii. Mi ii gwira sima ha swoki insiin apnamyakwokim mi ini om Jopa kingiin hiriir yapnimbiiyamim. Mi taka iya Pita siya omaka akou hiriir iyam. Mi simiir omaka akouwin yio ini hindara yitkinin. Mi siya nhwo kwisboinam hiriir niyamkin. Mi bie mwokou bidi yamikwoniin.

10 Mi Pita siya mhiigi naokin, siya pi naeyim tirkin. Mi sima nae ina iki diriraerarim. Mi dimin whirin nhwonan siya whinkigwinkin, siir hiriir nimbiamin.

11 Mi ini siyar kigiin ninomora piigikiya. Mi dimin whirin ina yikiinaiiniyin. Tiki diminin, ini nibmirnan ywowa. Mi ta dimina saiir mwis mwis whiiyim, bidi yinkiamamasugiyim. Mi saiirin ina yonkwokiiraraokiya nua tiriir.

12 Mi nibmira saiir yainau hir nwokainaiiniyim wraisupai wraisupaiyim kasa rani. Mipug ipiyin mi hu hab mi it ti hinin hinin wraisu ikim.

13 Mi Pita siya ti digworaekwowim simiir kigiin mi yai kwira ina kauwok boinkiya siiram, Pita! Kira disiin idwoki mipi ti wraisu imiir disomsom anagae.

14 Mi Pita siya ina yowarkii boinkiyin, Biya Inkam Komii, kibie idwai kara pi ti hinin wraisu biyeyim pi simiir swoki isomsom anagae rani. Nngaka. Juda simiir siyiuin igbidgak bidi ywowin, ti nae hiriinanin simiir naeyim. Mi an kara iriipa hiriinan igbidgakin.

15 Mi taka yayia kwisaka ina swoki boinkiya Pita siiram. Bidi wakae! Diminin Adi Komii siya boinkiyim kira kipi

nantamyiryir mi ha kipi naingwo wi biyie nwowi. Nningaka. Wi biyie nwo rani.

16 Mi ta yaiya kwoimaka ha swoki boinkiya Pita siir mi biri kimiminkikin ti diminin ina swoki kwankainamin ninomor koua hiriir.

17 Mi Pita siya ina yaingwo whriewhriekiyin tiki diminin nhwonan siya whinkigwinin siirsiyin. Mi siya ini siir siira yaingwowin, tiki diminin siya dimuam nimbiniyin? Mi iya siya siir siira niki aingwokwonanaeyin mi ti kam nwoimim Konilias siya nikropkiyim sima Saimon siir omaka aiir naka apyiskaiyiuim mi sima ini ta omaka saiir omaka anoka yaka okwoiuwim.

18 Mi sima ina yaka ikuiuwim, ta omaka! Saimon Pita ini tir nwowin, aniya?

19 Mi Pita siya diminin nhwonan siya whinkigin ini siirar niki aingwokwo kripkaiyin. Mi Adi Komii siir naeyiuin siya boinki siir, bidi wakae! Kam nwoimim sima kiriram han-rani.

20 Mi Pita siya ha niuunamin mi ina yauni iuun boinin ti inkamin kima hanranin siya karairgin. Mi kima dimuim nitkim.

21-22 Mi sima ina boinkiyim, krimiir biyan inkam komii Konilias siya nikropkikin mi krima asi nitkim. Mi siya kam kamair iriyyarim (100) yaii niniyyim simiir bi nwowikin. Mi krimiirin siya nikropkikim. Mi siya inkam wadiekin, dimin biyie bi diriraerarikin. Mi siya bidiya mi aingwo tibmiyyin. Mi siya Adi Komii siirsiyin, pa mi ididi. Mi Judan iikamim sima Konilias siir boin, siya inkam wadiekin. Mi Adi Komii siir paekwosimin siir boinmaugikin. Mi Konilias siya krimiirin asi nikropkikin, siir omaka namim kiriir yayim simiir mi wakaeyim.

23 Mi Pita siya simiir boinki, sima ta omaka aiir priiyamim. Iriig.

24 Mi ii gwir niugakin, Pita siya ini simaka yinkin amyakwokin. Mi Jisis siir isidin om Jopa hiranin, sima wara yinkin amyakwok simakar. Iigwira sima ha napnamyakwokim mi siyu hir yapwhwonkainamwii. Mi ii gwir niugakin ina yinsiin apnamyakwokim. Mi sima kimidiniya om Sisaria hiriir yapnimbiiyam. Mi Konilias siir pugana mi siir nomi-iyauim simiirin, biyar yikunakwokin. Mi sima ini hirirar yokwokinim Pita simiirim.

25 Pita siya ina yapnimbiiyamim, Konilias siir omaka saiir hiriir. Mi siya ha mi apnaniyin mi sowa ini omakanau hirar yiniyapyiskaiyo. Mi Konilias siya ini Pita siir igmiiga nini akai hiuniyin siir inig iir hainanam.

26 Mi Pita siya kinisiin okwoki siirin mi siya boin, kira ti

insiin okwoki. Kara k̄iriir h̄iriinan inkamaiḡin.

²⁷ Mi Pita siya Konilias saikar naboınai iiyamın siir omaka h̄iriir mi ini siyar ii k̄iginamın, iikam whiekakim sima h̄irarar nidwokaimimirkwokini.

²⁸ Mi Pita siya boinki simiir, Judan iikamim, ina ninokn̄inkinim nim kr̄ima om whiran iikamim simaka kingiin bi napkinmasuwikim. N̄ingaka. Kr̄ima igbidgak h̄iriinasi nwokim, Adi Komii siya kariirin h̄in̄ina boınmauugikin, kara inkam nwirin h̄in̄ina kipi dap inkam biyie. N̄ingaka.

²⁹ Mi kara kimiir yaiya pi sair wakae boın tani. N̄ingaka. Kariirin kima n̄ik̄iunakikin mi kara t̄iriir asi nitkin. Mi kara panaoin pi kimiir swoki kwasrii? Kima dimuam n̄ikiugikim kariiramın?

³⁰ Mi Konilias siya boinki, mh̄isi biya ti ii kwoimim namkiyim mi dimin whirin iya bie nad nwowamt̄ibin kara nhwo kw̄isa Adi Komii siiram kariir omakanau h̄ir mi ini kara kigi Adi Komii siir paekwosim nwirin kariir whwonkam ida namikwoniyin. Mi siir yuisa ini twakwo h̄ignan yinyakiya.

³¹ Mi siya boinki, Konilias, Konilias! Adi Komii siya b̄idi wakaekiyin kira sriigiya siiram mi siya iikamim umir digworaekwowam whaowaeyim kira priihauuwim mi tariinanin Adi Komii siir kwoinin ini simiirar naingwokwokaigiyin.

³² Mi kira kam nh̄irim simiir dikropki om Jopa h̄iriir namim Saimon Pita siir nini ikiunakiyam. Mi ti inkamın ini Saimon nwirin siir omaka sair nwowin. Mi siya ti inkamın wraisupai wraisupai is mi miriigin. Mi siir omaka ini whi komiia solwara n̄ikiuwiya, ini sair wh̄igbid miriia.

³³ Mi kara kam nh̄irim k̄iriir waraur asi nikropkisasaugim. Mi kira siȳu miȳik t̄irkin mi kira ha nitkin. Mi kr̄ima omakakim ti t̄irarar namwoniyim Adi Komii siir whwonkam ida kr̄ima minam nitkim, yai whiekakim Biyan Inkam Komiiyin, siya boınm̄imauugikim simiir wakaenakiyam. Konilias siya h̄in̄ina boinkikin. Iriig.

Pita siya Adi Komii siir yaiya Konilias siir omaka sair h̄ir boınm̄imauuu.

³⁴ Pita siya iikam imiirin h̄in̄ina swoki boinki, kibie idwai! Kara tapa tisa ninokn̄inkinin, Adi Komii siir kwoinin h̄in̄ina bi swoki naingwowikin, kimiir isid ikin mi siir isid ieya. N̄ingaka. Adi Komii kr̄imiir Wanin siya whiekak kr̄imiiramar naingwo irkakikin siya isid wh̄irua whisuwamar bi swoki naingwowikin.

³⁵ N̄ingaka. Siya iikam whiekakim iki h̄inda tinda nwowim siirim naingwo tibmiyim mi siȳu miȳik napiyim siya simiiram naingwowikim.

³⁶ Kima bidi yinokninkinkiyim taka yaiya Adi Komi siya hauugika Isrel simiir isidin siir. Mi siya krimiir Biyan Inkam Komiiyin, Jisis Kraisi siir yaiwin kibi imiir boinmimauuwi. Mi krimiirin siya ninkiyamasu haiginugim, Adi Komi saika kwoin whirua nwowam.

³⁷ Mi taka yaiya biyin nu Galili hir nimbiamka. Mi ini nu Judia hir nwowim omisisimim ini simiira yinyoki irkaka. Ta yaiya kima bidi yinokninkinim bi Jon siya bidi boinmimauuwim, op baptais haiginuni siyiin.

³⁸ Taka yaiya Jisis siirga. Mi siya om Nasaret hirankin. Adi Komii siya nimbangikin siirin. Mi siir naeyiwin ini wara yinkin ikropkiyin. Mi siir kirieya mi iriipi hiriinan ini wara mi inkin hauugiya sair. Mi siya omom omomim ini simiir yamin mi kibiya sair napmriiyamam. Mi siya iikam biyeyim yu biye siya diraraerbumbunin haiginuim, ini siya haiswonimniskiyamim. Mi Adi Komii siya miya siya mriiya ini saika ywowin.

³⁹ Kima bidi kigim digworaekwo whiekakim Jisis siya tirim, nu Judia mi om komii Jerusalem hir. Mi nu Judan inkam komii komiiyim sima Jisis siirin ini paeyin hiiniya nioninkinin, saika yinkin irinugiyin. Mi sima siirin ina yaki isomaokiyin.

⁴⁰ Mi ii kwisaka dig nwokiyo mi siirin ini Adi Komii siyar swokininsiin idwowin ie hirankin. Mi siya Jisis siirin krimiir nisiimauu haiginugim.

⁴¹ Mi Judan iikam whiekakim sima siir biri kigikim. Ningaka. Siirin krima krima kigikin. Biyan Adi Komii siya nimbimim siir yai boinmimauuam. Mi siya kininsiin idwoki siirin ie hirankin. Mi krima ini saikar yidwo aeyim.

⁴² Mi siya hinina boinmimauugikin krimiirin, ta Adi Komii siir yaiya iikamim simiir sibgu boinmimauu haiginu. Adi Komii siya nimbangikin Jisis siirin. Mi siya wi krimiir Biyan Inkam Komii nwowi. Adi Komii siya nimbinkin siirin Inkam Komii nwowam, iikamim nuanim simiir yai hidam. Mi siya wi iikamim omwai waiyayokiyokiyim mi iikamim naokao ikim, siya wi simiir hidi.

⁴³ Biya ti profet inkamim Jisis siir diminpai diminpaiyim yokwoni sima winpriginkim profet kamim sima boinim, inkamim Biyan Inkam Komiiyin siirim naingwo tibmii mi siir dimin biyieya wi siya ninak itkiigi. Iriig.

Mi iikamim Juda iikam tani mi Adi Komii siir naeyiwin ini simiir wara yaninkiniuniyin.

⁴⁴ Mi iya Pita siya yaiya niki okwo boinin mi Adi Komii siir naeyiwin ina yaninkiniuniyin iya sima Pita siir yai imiirar niki wakaeya sairar.

45 Mi tiki Judan kamim naingwo tibmiiyim Pita saikar ninkin itim, sima kigiyim ti kamim Judan iikam tani mi sima iriipi hiriinan Adi Komii siir naeyiutin ini simiir wara mi aninkiniutin. Mi sima ini hindara yanaakiyim.

46 Mi sima wakaeki, sima omom omoman yayiim sim boinamim mi sima Adi Komii siir inigin siir hainanim. Mi Pita siya hiniin asi boinkin.

47 Mi wi nhinga haiginikouwi ta opa ta iikamim simiir tibaiginuwiya saiir siyiutin. Mi Adi Komii siir naeyiutin ti krimiir mi aninkiniuniyin mi simiirin ini hiriinanar mi inkiniutin. Pita siya hiniina boinkin.

48 Mi Pita siya simiir boinmauu wakaeki, kima Jisis Kraiss siir inigin op siir ti baptais. Mi sima siir boinki, kira ii nhirim krimaka tira timi o. Iriig.

11

Pita siya om komii Jerusalem hiran iikamim naingwo tibmiiyim yai simiir boinmauugin.

1 Aposel kamim sima mi Jisis siir isidin nu Judia hir nwowim sima bidi wakaekiyim, nhirim Juda iikam tani mi simiir nhirim Adi Komii siir yayia saiir wara mi ikin wakae. Mi sima ina yaingwo tibmiikiyim.

2 Mi iyya Pita siya om Komii Jerusalem hiriir napnimbudinamin mi kamim miois kitiyim sima saikar yinkin waomwarki boin.

3 Sima boinki, kira ti kamim miois kit karamae nwowiyim nae simiir omaka bidi ini idwokai aenakiyim.

4 Mi Pita siya boinmauugin iikamim simiir digworaekwo whiekakim mi siya boinki.

5 Kara om Jopa hir nwowin mi kara nhwo ha kwisboinin mi dimin whirin nhwonan kara whin kig winkin ninomor kou hiranki nitin ini nibmirnan ywowa. Taka nibmira saiir haimii haimii whiiyim uridni bidi yinki amamasukiyim iripa. Mi saeya ini kariiramar hirirunaiinya.

6 Kara bidi sibgu kigninokninkiyim, tiki diminim saiir yainau nwokainaiiniyim. Wraisupai wraisupaiyim niimaunanim mipuk ipiyin mi it, ti hiniin hiniin wraisuim, saiirara nwokainainikim.

7 Mi ini kara wakaekiya yai kwira kauwok boinkiya kariirim. Kira wara wraisuim simiir disomsom anagae!

8 Mi kara ina wakae boinkiyin, Biyan Inkam Komii. Kibie idwai! Kara pi hiriinan wraisuim krima haiyaiyim kara pi simiir swoki ae rani, sima wraisu paigi waeyao.

⁹ Mi ta yaiya, kwisaka ha swoki boinkiya ninomor kou hir, saeya hinina boinkika, dimin wadie Adi Komii siya tirkiiyin siirin ha kipi boin, dimin biyiekin. Niingaka.

¹⁰ Mi tiki diminin kwoimaka, ha ninkinyaeyaogugunamin mi siya ina swoki amin ninomor koua hiriir.

¹¹ Mi biri kimimankikin tiki kam nwoimim, omaka kara nwowina ini saiir akpitga yamikwonyim. Inkam komii nwirin nu Sisaria hiranin siya kariiram nikropkikin simiirin.

¹² Mi Adi Komii siir naeyiun siya boinmauugin kariirin, kira simaka dam. Kiriir kwoinin kipi naingwoyimyoknanae. Mi tiki nomiiyau iriyyar nwirim sima ini kanakar yinkin itim. Mi krimar yapiiyam siir omaka aiir.

¹³ Mi siya krimiirin Adi Komii siir paekwosimin siya kigin, siir omakanau hir nimbiyamim, siir boinmauuwin. Adi Komii siir paekwosimin siya hinina boinkin, om Jopa hiran kam nhirim Saimon siirim dikropki. Mi siya pi simaka swoki inkin itim. Mi siir inig whirin Pitakin.

¹⁴ Mi siya wi kiriir boinmauuwi Adi Komii siya kiriir dimin biyeyim wi panina ninak itkiigigii? Mi siya wi kiriir omakain inkamim simiir dimin biyeyim wi simiir warar mi inak itkiigigii mi simiirin wi siyar swoki ikunaei.

¹⁵ Iya kara yai simiirar niki boinmimauuin mi Adi Komii siir naeyiun ina yaninkinu iuwim simiir. Biya krima niki tira saiir hiriinan.

¹⁶ Mi ini kara swoki aingwowarkaigiyin, ta yaiya Biyan Inkam Komii siya boina. Siya hinina boinkin, Jon siya baptais haiginugim inkamim simiirin op aiir. Mi wi kara hauugi Adi Komii siir naeyiun wi krimiir naninkiniuni.

¹⁷ Biya krima, Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraiis siiramar naingwo tibmiikim. Mi Adi Komii siya naeyiun krimiirin ini hindara priihauuginan ywokiyin. Mi tariinanin iriipi hiriinan, Adi Komii siya ta hiriinan priihauua ini saiir kaimwowar swoki kwahauuin, ti iikamim Juda iikam tani simiir. Mi kara wi digar nwowi Adi Komii siir yai aiir niriyyu boinim, aniya? Niingaka. Pita siya hinina boinkikin.

¹⁸ Mi iya sima ta Pita siir yai aiir wakaeyim mi sima ini hindara wakaemumuim, yai biri wakae boinkim. Mi sima Adi Komii krimiir Wanin siir inig iir hainanim mi sima boin mi Adi Komii siya ti iikamim Juda iikam tani simiir mhi kwoin imiir asi nimkpit haigikim. Mi sima wi omwaiya nwoki waiyayokiyoyim. Iriig.

Om Antiok hiran inkamim ina yaingwo tibmiikiyim.

¹⁹ Iya sima Stiven siir kaiyimik aokiyin mi ti kamim naingwo tibmiiyim, sima ini hikakar ywokiyim. Mi sima nu komii whiswo Finisia mi Saipras mi om Antiok hir ini o naki.

Sima ta Adi Komii siir yai aiirin iki om nhirim simiir wara bi boinmimauugim. Nningaka. Sima Juda iikamim simiirara boinmimauu haiginuugim.

²⁰ Mi kam nhirim simaka hiran ninkin okim. Mi ti kamim, ti nu whiswo Saipras mi Sairini sowiir hirankim. Mi iya sima om Antiok tiriir nimbiniyim mi sima Judan iikam tani Grik simiir wara mi boinmimauu. Mi sima Biyan Inkam Komii Jisis siir Yai Kibiya Yokwo Komii saiir nwowa, saiirin wara mi inkin boinmimauu.

²¹ Mi Biyan Inkam Komii siir kirieya simaka hiran nwoka. Mi iikam whiekakim sima ina yaingwo tibmiiyim. Mi sima ina yamim Biyan Inkam Komii siirim.

²² Om komii Jerusalem hiran iikamim Adi Komii siirim naingwo tibmiiyim, sima ta yai aiir wakaewinim mi sima Banabas siir yikropki om Antioka hiriir.

²³ Mi iya siya ha nimbiamin mi siya ina ini kigu, Adi Komii siir naingwobumbuwa simiir hir nwowi. Mi siya ini maingimainga ini owiuwin. Siya iki iikam whiekakim simiir kwoin imiir boinurwokaigin, simiir Biyan Inkam Komii siirim nwoki ami inokinokin.

²⁴ Banabas siya inkam wadiekim mi Adi Komii siir naeyuin ini siirar yaninkinuniyin mi ta siir naingwo tibmiiya kirie asi namwoiuga. Mi iya sima siir yai wakaeyim mi iikam isid bripiyin, sima ini Biyan Inkam Komii siir isid iirarama swoki itim.

²⁵ Mi mhoiia Banabas siya ina yamin, om whirin Tasas dapiyin siir. Mi siya Sol siirim ini haniru.

²⁶ Siya siir nini kiguin mi siirin ini om Antiok hiriir yikunamin. Biewiyyin whir sowa nwowin. Sowa iikamim om Antiok hiranin naingwo tibmiiyim simaka nidwo boinaigim. Mi iikam isid komiyyin sowa boinmimauu Adi Komii siir yai aiir. Om Antiok hiran, kamim kigna miriyyim bigi biyyin simiir inigim hinina dapkim Kristen.

²⁷ Mi ta iya profet kamim sima om komii Jerusalem siir haiburgigim mi ini om Antiok hir yamwoiwin.

²⁸ Profet inkam nwirin siir inigin Agabaskin. Mi siya Adi Komii siir naeyiu siir kirieya saiir yokwoki. Mi siya yai komiia kwira boinmauugi. Siya ina boinkiyin, mhoiia mhi komiia wa naoki, ti omom omomim ti nu iir nwowim. Mi iya ti diminin siya nimbiamin mi Krodias siya inkam komii nwokin omom omom kigiraowam.

²⁹ Mi kamim om Antiok hiranin kigna miriyyim, sima iripa yai minan nombointibmiikimaigim, umir nhirim simiir nomi-iyauim nu Judia hir nwowim, simiir hauugiyim nae sima sain aeyim mi simiir diriraerar haiginuwam. Mi sima yapa yapa

nwonira simiir kwoin ara yaingwoki, umir nhirim simiir hirar nwowim. Mi sima haimii simiir hauugi.

³⁰ Sima hiriinan tirim mi sima Banabas mi Sol sowiir hauugi ti umirim. Mi ti umirim kimidiniya sowa hainam, inkam adiyaowaeyim siyu komii kigriraowiyim om komii Jerusalem hir nwowim simiiram. Iriig.

12

Herot siya yisom aoki Jems siirin mi Pita siirin omaka huyokiyokaiya saiir ini haigigik.

¹ Mi taka iya inkam komiyyin nu kigriraowiyin Herot mi siya tərbumbuninkin haiginiugi, kamim Adi Komii siiram naingwo tibmiyyim simiirin.

² Siya tibao simsiokikin simiirin Jon siir nomiiyauin Jems, siirin nhiridni nikrip aokiyam.

³ Mi Juda simiir iikamim sima maigimaigga dimusi bi nwokikim, Jems siirin siya nisomaokikin. Mi siya Pita siirin wara asi ninkin haiginikoukripkiigikin. Mi siya Pita siirin ta iya yaewou komii nikwo aeya saiir hiiuninikougikin. Mi ta iya Juda simiir iikamim nipu waisikaiyyin siirar niki aekim. Mi ta nae komiyya saiir iniga pasovaka.

⁴ Mi siya Pita siir yankabrinunaowid. Mi siya Pita siir ini huyokiyokaigik. Mi siya Pita siirin kamim yaii niniyyim iur iriyyar nwirkim simaka ini whinapiyikugig. Mi sima siirin ni nabie ni nabie waikaokim. Mi ti kamim irim haiyyim hiiin hiiina waikaokim, nwiiyyim nugak mi nwiiyyim nabie mi nwiiyyim naioka mi nwiiyyim niyaka. Mi Herot siir kwoinin ina yaingwokiyin, iya ta yaewou nikwo aeya nae komiyya Pasova dapiya saeya digi mi siya Pita siirin wa nini haiwao ikiunakii, Juda simiirim sima nisomaokiyam.

⁵ Mi Pita siya omaka sima huyokiyokaiya saiir nwokaiyyin mi sima siirin ina waikaowim. Mi iikamim naingwo tibmiyyim sima ina sriinanaeyim Adi Komii siirim, siya whindiraerarim siirin. Iriig.

Pita siirin omaka huyokiyokaiya hirankin nini ikiunakikin paekwosim ieya.

⁶ Herot siya ina yaingwowin, Pita siirin waka omaka inkam komiigin nidwokai wakae winiya yai wi saiir hiriir nikunami. Iya bi niki pirinka mi niyaka Pita siya inkam nwiso yaii niniyyo sowiir bopwoniya whwonkaowiigin. Sima siir ina kwiso ti inkam nwiso yaii niniyyo sowaka ninkin widgikin. Whisin ha wrokikin kam nhirim siir kigriraowiyim, sima ta omaka huyokiyokaiya saiir ano iirar waikaowiiyyim.

⁷ Mi Biyan Inkam Komiyyin siir paekwosimin biri kimiminkikin ini Pita siir kingiina yamikwoniyyin ta omaka

huyokiyokaiya saiir hir. Mi ta paeya niuyaiya ini ta omaka saiir hira yimbiyamkiya. Mi Adi Komii siir paekwosimin siya Pita siir prisaa saiir ini hogwo iyopswoswo boiniu. Mi siya ina boinin, kira ha dinsinsasau. Mi Pita siya ina yinsiingiyin. Mi wiyin sop whiswo ini siir indib hiranki huwrokiyo mi ini nua yamikiigiyyuwo.

⁸ Mi Adi Komii siir paekwosimin siya boin siirin mi kira kiriir piuwopa kikogi mi kiriir iga ha timi iigi. Mi siya hiriinana mi tir mi Adi Komii siir paekwosimin ina swoki boinkiyin mi kiriir mwinsa toyonani mi kira kariir mhoiyya wit.

⁹ Mi Pita siya ta maeyaua huyokiyokaiya saiir haiburgigin mi siya ini Adi Komii siir paekwosimin siir mhoiyya yamin. Mi siya bi mi inokninkinkin ti diminin Adi Komii siir paekwosim ieya tirin. Mi siya ina yangwowin, kara tari nhwo namisi whini iyie? Tari nhwo whin tani.

¹⁰ Mi sowa ha napninyo, bi nwowinin inkamin yaii niniyyin siiram waikaowin siir kwaiburgiko, ha swoki kwapananiywo nwirin ano whirin si swoki kwaowaikaowin siir swoki kwaiburgiko mi ha napnaniyamwo ano komiyyin, aiyini haiginikouwun idowiyinin ini sasa haiwaowinin. Mi sowa ini hinda yapigusnaniyamwo. Mi sowa om komii siir yam. Mi siyu whirin siir youapam. Mi biri kimiminkikin Adi Komii siir paekwosimin ina kwaiburgigin Pita siirin.

¹¹ Mi Pita siir kwoinin ina yangwokiyin mi siya boin, kara bidi yinokninkinin, Biyan Inkam Komiiyyin siya nikropkikin siir paekwosimin. Mi kariirin Herot siir inankin siya nispakii hainakikin. Mi siyu whiekakim mhoiyya Juda simiir isid ieya tirim naingwowin mi simiir hirankar nikiunakin.

¹² Siya ti dimin iir ninokninkinamin mi siya ina yamin Maria, Jon siir apua saiir omaka aiir. Mi Jon siir inig whirin Makin. Mi iikamim kasaka rani, ta omaka aiir nwowim. Sima Adi Komii siirin hirar sriinanaekim.

¹³ Mi Pita siya ta omaka saiir anoin yabanin, siirar yaki kaigakanu. Mi wig ira hir miriyya saiir inigin Rodaka ano saeya yami haiwaoki Pita siirimin.

¹⁴ Mi saeya wakaesibnama, Pita siir yai aiirin mi saeya ini maigimaigra ywonama. Mi saeya ano bi niki haiwaokika. Mi saeya ha niwitnama mi kimidiniya simiir iikamim simiir boinmaugik Pita siya ini ano hira nokwowin.

¹⁵ Mi sima saiir yanugaugau, kira pi whaowaei! Mi imiimii saeyar nwowa mi ina boinkiya. Ningaka. Kibie idwai. Siya tisi tirar nwowin! Sima boin, wari siir piunain aeya.

¹⁶ Mi Pita siya ini ano iirar kaigikankripkaiyyin. Mi sima anoin ha haiwaokiyin siir kigam mi sima ini hindara yanaakiyim.

17 Mi Pita siya simiir yikidugi, kima yai kipi sisi. Mi sima yayiim ina tankiyim. Mi siya simiirin ina boinmimauuim, Biyan Inkam Komii siya nikiunakikin kariirin, omaka hiuyokiyokaiya sair hirankin. Mi siya ina boinin, kima Jems siir boinmauu mi nomiiyau nhirim simiir warar ti diminin. Mi Pita siya simiir haiburgigin mi siya ina yamin om whira.

18 Mi iya ha pirkinkiyakwoka kamim yai niniiyim, sima ini hindara hinsir whaowaekiyakwokim. Dimusi rani, sima Pita siir bi kigin. Mi sima boin, Pita siya ini pinda yamin?

19 Mi Herot siya minan napmriigin Pita siirim hansirin mi siya siir bi kigin. Mi siya kamim yai niniiyim ini simiir yikin. Mi siya yai ina boin tibmiikimaiyin kamim yai niniiyim simiir nisomaowam. Mi Herot siya nu Judia hir haiburgik mi siya om komii Sisaria hiriir yam mi hir ini owou. Iriig.

Herot Siya bidi yaonamin.

20 Herot siya io prasae bi nwokin iikamim ti om whiso, Taia Saidon hiranim simiirin. Mi iripa haingiriyunani mi ina yitim siirim. Mi sima yai Blastas saika kitibmii boinkim, omaka haimeiyin bidi hiuyokiyokaiyin ti inkam komii nu kigriraowiyin siya whwonkaiiyin mi ta maeyaua siya kigriraowika. Mi sima ina boinanaeyim inkam komii siir ta simiir iowa pi digiyim mi krimiir kwoinin ha naingwowi iikamim krima ti nu iir nwowim, krima naeyim inkam komii siir nu iir sainaekim. Mi sima asi boinanaekim ta iowa pi digiyim.

21 Mi Herot siya iikwira yimbinki. Mi ta ii aairin, siya siir puai miyikim simiirar puai mi siya ini siir ipii aairar yidwokaiyin. Mi siya simiirin ina yowarkii boinin.

22 Mi iikamim ina kauwok boinkiyim. Mi sima ina boinim, ta yaiya tari inkamni yai rani? Saeya Adi Komii siirar yaiga.

23 Mi Herot siya Adi Komii siir inig iir bi hainankin. Mi biri kimiminkikin, Biyan Inkam Komii siir paekwosimin siya diriraerarkiyin mi Herot siya ini iigi yaewimwhirkii aonamin.

24 Mi ti Biyan Inkam Komiiyin siir yaiya ini komiia ywokiya. Mi omom omomim ini sairar haigiririr boinyokiyokiyamin.

25 Mi Banabas, Sol sowa om komii Jerusalem hir mirii dignaniyo mi sowa ina swoki itwo, om Antioka tiriir. Mi sowa Jon mi siir inig whirin Mak dapiyin siir wara yikiunam mi siya ini sowaka yinkan amin. Iriig.

13

Mi sima yimbinki Banabas Sol sowiirin Adi Komii siir yai boinmimauuim.

¹ Mi iikamim naingwo tibmiiyim om Antiok hiranim simiir kam nhirim profetkim mi nhirim tisakim sima ini wara ninkin owim. Ti kamim simiir inigim hinin in hiningim, Banabas mi Saimon siir inig whirin piu yhiuwinankin mi Lusias om komii Sairini hirankin. Sol, Maneyen sowa biya inkam komii Herot siir omaka irua sairara whwonkaigo.

² Mi iya iikamim Biyan Inkam Komiiyin siir inig hainanim mi sima nae minim ini wara yinkin haiyakiyim. Mi Adi Komii siir naeyiu miyikin ina boinkiyin, kima Banabas, Sol sowiirin, ta miya kara boina sair miriiyim ti imbin tibmii.

³ Mi sima nae minim ha haiya digiyim mi Adi Komii siirim mi srii digiyim mi simiir inaim ina yinkwokiye sowiirin. Mi sowiirin ina swoki ikropkiyo Adi Komii siir mi aiir miriiyim. Iriig.

Banabas Sol sowa nu Saipras hir boinmimauugo yai kibiya sair.

⁴ Adi Komii siir naeyiun siya nikropkikin Banabas, Sol swowiirin. Mi sowa ini om Selusia hiriir yapiinamwo. Mi om komii Selusia hirin sowa ini siyaiini yani kwiriinamwo. Mi siyaiiya sowiirin ini mhiu whirin Saipras nikiuwiyin siir hiriir yuginam mi sowiirin hir yatkinugig.

⁵ Sowa om komii Salamis hir yamasu. Mi Juda simiir inkamki nwowiya maeyauim Adi Komii siir yayim simiir boinmimauu. Jon siya sowaka warar yinkin owin sowiir whindiriraerarin.

⁶ Sowa ti mhiuisimin Saipras siir yapyokiyokwiyo mi om Komii Pefos hiriir yimbiam. Sowa inkam nwira ini kigi u ti omin siir hirin. Ti inkamin siya nop nao kiriekin. Siya Juda hirin profet inkamnan yowwin. Mi siya pi Juda simiirar mi iksisaei. Siir inigin Ba Jisiskin.

⁷ Mi siya simiir inkamin bi nwowiye siir inigin Sesias Polaskin. Mi siya saika yamwoni Sesias Polas siir kwoinin bimbiiuwi rani. Mi siya yikiugi Banabas, Sol sowiirin. Siya sowiirin minin nikiunakin, siir kwoinin Adi Komii yai wakaeyam naingwowi.

⁸ Mi sowiirin Elimas siya yikidu. Mi ti inkamin nop prasae bi naowikin. Mi sima siirin Ba-Jisis dapikim Grik simiir yaigina hinina dapikim Elimas. Mi siir kwoinin ti simiir inkamin bi nwowiye, siir kwoin siir kisina haigiyam naingwowi. Mi ti siir kwoin miyikin pi nwoki itkiigiyim.

⁹ Mi Sol siir inig whirin Polkin. Mi Adi Komii siir naeyiun siirar yaninkiniuu. Mi siya siir kaonanaeki ti inkamin nop naowiyin mi siya ina boinkiyin siirin,

¹⁰ Kira Setan siir biyan yinisim kungin. Kira siyu miyikim io simiirar nwowikin. Mi niksisaeni siyu mi siyu biye

whiekak ikim, ini kiriir waraurar nwowim. Mi kira Biya Inkam Komiiyin siir siyu miyik imiir tir bumbuwikin. Mi kira ti hiriinan siyu biyeyin siir bi niugiskikin, aniya?

11 Mi wakae panaowin Biyan Inkam Komiiyin siir ina pi saeya tiowi kiriirin. Mi kiriir nhwona pi nhwo kwisae nwoki. Mi panaowin kira pi bie iirin kigninokninkin tani mi kira wi ii prieirig sim kipi niki oki. Pol siya hiriinan yai boinkiyin mi bi kimiminkikin Elimas siir nhwona ini nhworiikaka ywokiyin. Mi siya ina priiap priiap amin. Siya minam naingwokin inkam nwirkin siir ina nnkwoim mi siyu siir niisiisimauu apamim.

12 Mi inkam komiiyin omom omomim kigiraowiyin siya ti diminin siir kigiyin mi siya ina yaingwo tibmiikiyin. Mi siya ini kakar ywokiyin, yaiya Biyan Inkam Komii siya boina saiirsiiyin. Iriig.

Sowa om Antiok hiriir yam nu Pisidia siir.

13 Pol siya mi inkam nwiso sima siyaiya saiir kwiriinam. Mi sima om Pepos siir haiburgigim mi sima ina yakiyamim mi om Pega hir yamasu iu. Mi nu Pamfilia hiriir yam. Mi Jon siya simiir haiburgik. Mi siir inig whirin Makin. Siya om Komii Jerusalema hiriir swoki amin.

14 Sowa om Pega siir haiburgig mi ina yapnamwo om Antioka yimbiam nu Pisidia siir. Mi Juda simiir ii komiia sima ina yamim maeyaua yai boinaiya saiir. Sowa ina ini idwokaiyuwo simaka warar.

15 Simiir maeyaua yai nidwo boiniya saiir kigiraowiyim yaowae komiiyim siyuni yayim, bidi bidinanin Moses siya winim mi bidi bidinan profet kamim sima mi wankiyim, sima simiir mwain digiyim mi mhoiia sima ina sriiyim, Pol kira mi kinaka miriyyim kamim kima yaigakinui mi yaiya kima naingwonaniya pi saiirar kwaboin iikamim krimiir kwoin imiir kirie haiginiugikim.

16 Mi Pol siya ha nokwokiyin mi siir ina ina yisiimauugiya. Mi siya ina boinkiyin, kima ti iikamim Isrelranim, kima kariir yaiya saiir wakaeki. Mi ti Judain iikam tani ikim ti tir mi owim mi kima kimiir kwoinim Adi Komii krimiir Wanin siir hauuam nitim mi kima kariir yaiya saiir wara dinkin wakaeki.

17 Ti Isrel simiir Adi Komiiyin siya bidi yimbinkiyin kimiir yidwi wanwiyaeyim simiir. Mi iia sima nu komii Isib hirar niki priiywokaigiyim, sima om whirni omin siir nwokim. Adi Komii siya diriraerarkikin mi sima ini isid komii ywokiyim. Mi mhoiia siir kirieka nikunamkin mi sima nu komii Isib siir haiburgigim mi sima ina yamim.

18 Mi nuin iikam karamaeyin mi Isrel sima siir nwokim. Mi sima whisariia priiywokim, sima nu kamaekim. Mi

simiirın Adi Komii siya kigriraowım biewiyım kam nwis (40) sima priiywokaigiyım.

¹⁹ Adi Komii siir kirıeya saeyar tırkiya mi ti nu komii Kenan hıran iikam isid iriıyar whiswo sima ina yaokaokiyım. Mi sima yapa yapa omkim mi yapa yapa yaıgingım. Mi ti omım simiir nuın ini Adi Komii siya hauugiyın Isrel simiir.

²⁰ Biewiyım sima ti nu komii iir nwowım 450 gım. Mi ta iıya Adi Komii siya nimbina kamım yai hıdiyım simiir mi simiir kigriraowım mi ina ywowım mi profet Samyuel siya ina yımbiyamın.

²¹ Mi mhoııya sima ina sııiyım profet inkamın Samyuel siirım, kira krımıirın inkam komiıyın nwıra dımbingi siya krımıir kigriraowım. Mi Adi Komii siya hauugin kwoın miıyık Samyuel siir, siya ini Sol siirar yımbingiyın, siya Kis siir yınisımkin, siya Bensamin siir pıugana saıir hıran inkamkin. Biewiyım siya kigriraowım simiir kamnwıskım (40).

²² Mi Adi Komii siya nhınıkrıropki siirın. Mi kimıdiniya Devid siir yokmwın okwo haiginıu simiir inkam komii nwowım. Mi siya boınki, kara bıdi kigin Devid siirın Jesini yınisımın. Kariir kwoının ini ti inkamın siiramar naıngwo iskiyın. Siya wı kariir sıyıu imiirar napi.

²³ Bıdi bıdiniya Adi Komii siya ha boınkin, inkam nwırın wı kara nıropkii Isrel simiir isidın siir whındıraerar haiginıuam. Mi siya hırıınan tırın mi siya Jisis siir yıkropki krımıiram krımıir dimın biyie biyieyım simiir niınak itkııgııgiyım. Mi siya Devidni pıugana saıir hırankın.

²⁴ Jisis siya bı niki itkin. Mi taka iıya Jon siya yayıyım saıir boınmımauugım Isrel simiirın mi simiir mhi kwoınım wı nwoki kisına haigiyım mi op wa nwoki baptaisım.

²⁵ Jon siya ta mııya saıir mıriı digiyın kingiına nwokin. Mi siya boın kima panıına naıngwowi, kara yıpıkin? Ti inkamın kima nwokwokinın kara sı rani. Kima waka! Inkam nwırın wı kariir mhoııya nıti, siya inkam komiıgın, kara inkam kııngın, komii rani. Nııngaka. Kara inkam biyienankın. İga siya niınaniya wı saıir uridın siirın wa whro rani. Nııngaka. Jon siya hınıına boınkikin.

²⁶ Kima ti nomııyauım, kima kariir brogaeyın siir yınisımkim, kima tır nwowım. Mi kima kariir yayıya saıir wakaeki mi ti iikamım Judan iikam tani mi kima ini tırar nınkin owım mi kima kımıir kwoınım Adi Komii siir hauugiyam nıtım mi kima kariir yayıya saıir warar dınkin wakaeki.

²⁷ İkamım om komii Jerusalem hir nwowım mi simiir bııyan inkam ima mi ti inkamın siir bı sıbgu nınoknınkınkin. Mi digworaekwo hoıngakım sima Jisis siir tırım bıdi bıdınanın profet kamım sima wının ti digworaekwowım

tariinanin bidi yimbiniyim. Juda simiir ii komii komiiyim sima ti profet kamim simiir yayim pi simiir mwaini. Mi sima simiir sibgu ninokninkin tani. Niingaka.

²⁸ Mi sima siirin yayi biyie kwir bi tisiryiskaigim. Niingaka. Mi sima ina kauwok boinkiyim Pailat siiramın, siya ti tirki siyiun siir prii isomaokiyanın.

²⁹ Sima bidi diriraerar digiyim digworaekwo whiekakim biya profet kamim sima winkiyim yayim siirim. Mi sima siirin paeyin hiniya nironinkinin siir hirankar swoki iniski hai. Mi sima siirin siyano whirin siir ini haigigik.

³⁰ Mi Adi Komii siya swoki hidninsiin idwoki siirin ie hirankin.

³¹ Ti kamim biya Jisis saika napmriiyim mi sima nu Galili siir haiburgigim mi ini om komii Jerusalem hiriir yamim. Mi ti kam kaimwowim Jisis siya simiir hiriir swoki imbiyam. Mi sima ini siirar kigim ii whiekakim. Ti diminin sima kigin mi ini ikamim simiir boinmimauuwim.

³² Mi krıma ta yayi kibiya kimiir asi boinmimauuwi ti diminin Adi Komii siya nimbinkikin, krımiir yidiwi wanwiyaeyim simiir hauugiyim.

³³ Diminin Adi Komii siya nimbinkiyim krımiir yidiwi wanwiyaeyim simiir mi tariinanin simiir yinisimim krımiir tiriir bidi yimbiniyim, Jisis siya wa swoki insiin idwowi ie hiranki, hiriinanam tirkikim. Ti yayim ta yokwo Sam kwisa sair winkiyim. Mi saeya hinina boinkim, kira kariir yinisimkin. Mi tariinanin kara ini kiriir Adi ywowin.

³⁴ Mi siya siir ie hiranki kinisiin idwoki. Mi siya mhoiya wi swoki ao rani. Niingaka. Adi Komii siya hiriinan boinkikin. Dimin kibiki kibiyin kara wi kimiir hauugii. Biya kara ti diminin Devid siiram niki boinkin siir hauuim.

³⁵ Mi yokwo Sam kwira ya iriipi hiriinanar mi boinkika. Mi kira wi kiriir inkam kibiki kibiyin siirin wi ienau hirar kignisu whigrimgrinkinkaeyam tani. Niingaka.

³⁶ Hya Devid siya niki owin mi siya ta Adi Komii siir mi miyika saira niki miriyyin mi siya ina yaonamin. Mi siirin, siir brogaeyin siir hiriinanar swoki haingikaigi. Mi siya ini ie hirar whigrimgrinkinkaeyamin. Siya ta yayi yokwo Sam nwowa saeya Devidni biri win boinkika. Niingaka.

³⁷ Ti inkamin Adi Komii siya ieyankin hidninsiin idwowin siir pıua ienau hir bi whigrimgrinkinka. Niingaka.

³⁸ Kima ti nomiyauim kima bidiya yinokninkin ninim. Krıma ta yayi sairin hinina boinmimauuwi kimiirin, ti inkamin siya krımiir dimin biyeyim simiirsi nankab ougin.

³⁹ Moses siir siyu komiyyin krımiir dimin biyeyim wi siya ninak rani mi krımiirin wi siya nikiunaowid rani mi

krimiirin wɪ inkam miyik dap rani. Nɪngaka. Ti inkamin siyairgin iikam whiekakim krimiir dimin biyeyim simiir ninak itkiigiyenin. Mi yipikin inkamin naingwo tibmii mi siirin wɪ Jisis siya pɪriyao haiginiuwi mi siya wɪ rirmiiaa nwowi. Mi krimiirin wɪ siyar swoki ikunawidi. Mi siya krimiirin wɪ iikam wadieya nikiuwi.

⁴⁰ Mi kima ha hirgiugiuwɪn ti diminin profet kamim biya sima wina yaiya saeya nitisi. Sima hinina boinkikim,

⁴¹ bidi bidinanin propet kamim sima hinina boinkikim,

krima ti kamim nigbumbuwanim kima wa timi kinankiuraraowɪn mi wɪ saiir saiira timi naingwokwonanae. Wim wɪ saeya giritkaigii. Kara ta kimiir iya kima niki owa, kara mi komiiaa tariinanin saiirar miriigin. Mi inkam nwrki ta miiaa saiir miriim naboinkin kima saiirimɪn wɪ naingwo tibmiinam tani.

Pol siya hinina boinkikin.

⁴² Mi iya Pol, Banabas sowa ta maeyaua yai nidwo boinaiiya saiir haiburgiko mi ina yapniyamwo idowiiya hiriir. Mi sima ina nhinkigiyim. Mi sima ina boinkiyim, sowiirin, ini wakae namwo kowa! Aka Judami ii komii kwira kowa wa swoki it. Mi wɪ ta yaiya saiir swokini boinmimauuni krimiirin.

⁴³ Mi iikamim ta maeyaua yai nidwo boinaiiya hir wakae dignamim mi sima ina nhinkigiyim. Mi Juda iikam nhirim mi kam nhirim, Juda iikam tani mi tiki Juda iikam tani simiir kwoinim ina kisina haigiyim. Mi sima ini Juda iikamim simiir siyu siirarar ywowim. Ta maeyaua yai nidwo boiniya saiir haiburgigim mi sima ini Pol, Banabas sowiir mhoiiaa yaim. Mi sowa yayim ina boinmimauuim, hinin kima daingworɪnu ta Adi Komii siir naingwobumbuwa wɪ kimiir hauugii.

⁴⁴ Juda simiir ii komii kwira iikamim ti om komii iir nwowim, sima nit swokiyim pariipari, ta Adi Komii siir yaiya sowa boina saiir nini wakaeniyim.

⁴⁵ Iriipi hiriinan Juda hiran Biyan Inkam Komiiyim ina kigim iikam whiekakim maeyau kwirua nwowi. Mi sima ina kigmairim ta sowiir mi aiirimɪn mi simiir kwoinim simiirim ini haugihugi whyekiyim. Mi sima ini yai biyeyim simiir yigbumbuim mi ini Pol siir yayim simiir yanugaugauwim.

⁴⁶ Mi Pol sowa Banabas simiirin yaimwo aiirar boinmimauugo. Mi sowa boin, krira ta yai kibiya Adi Komii siira bii Juda iikamim kimiir boinmimauuniam nitkwo. Mi kima ta yai aiirin digumii haingigigi, aeya wim kima boinae mi nim krima ti kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyin siirin wɪ hai rani. Mi wakae kima! Pano krira pi kimiir haiburgigigi mi krira pi iki isid whirin siyim nami. Mi ta yaiya pi simiir nini boinmauugigi, sima Juda simiir iikam tani.

47 Biyan Inkam Komii siya hiniina boinkikin kariirin, kara kimiir nimbangikim siyiu miyyik iki iikam isid whirin simiir nisiimauuwim Juda iikam tani siyiuin nitmaisok okwowyin siir. Mi kira ini pae niyuanan ywowin, simiir niuya haiginiuwam. Mi iki om whiekakim ti nu iir nwowim, simiirin wi ti yai aiir boinmauwuwi kira. Mi simiirin wi siyiuin nitmaisok okwowyin wi kira pi yisiisimauu haiginiuwun.

48 Mi iikamim Juda iikam tani sima ta yai aiir wakaeyim mi simiir mhi kwoinim ini wadiya ywokiyim. Sima ini maigimaiga ywokiyim ti Biyan Inkam Komiiyin siir yaiya aiirim. Mi iki iikam whiekakim Adi Komii siya nimbim, kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyin siir haiyim. Mi sima ina yaingwo tibmiyyim.

49 Mi Adi Komii siir yaiya ini ta maeyau aiir yamkiya.

50 Mi Juda simiir biyan kamim sima ini hopsowoiu wigim inigakim Adi Komii siir inig iir hainaniyim simiir kwoin imiir. Mi Biyan Inkam Komiiyim ti om komii siir nwowiyim simiirin warar. Mi sima ina yigbumbuim Pol, Banabas sowiirin. Mi sima ina kauriirgiyim sowiirin sowa ti nu iir kipi nwo.

51 Iriipi hiriinan mi sowiir iga hir nwowim sinim ini ti omin siir yikrimkrinkigigin. Mi dimin biyeyin ini simiir hirar ywokiyim. Mi sowa ini om komii Aikoniam hiriir yamwo.

52 Mi iikamim naingwo tibmiyyim om Antiok hiranim sima ini maigimaiga kiina ywowim. Mi Adi Komii siir naeyiun siir kirieya ini simiir yaninkiniu iuwim. Iriig.

14

Inkam nwisso sowa om Aikoniam hir miriigo.

1 Mi om Aikoniam hirin, sowa hiriinana swokini tiru. Sowa ina yapninopkainamwo Juda simiir maeyaua yai nidwo wakae sair mi yai hir ini okwo boiniu. Mi iikam isid komiiyin Judainim mi Grik an ikim, sima ina yaingwo tibmiigiyim.

2 Mi Juda iikam nhirim bi naingwo tibmiigim mi sima iki iikam nhirim Juda iikam tani, simiir kwoin imiir ini hopsowoiu. Sima io ti Jisis siir isidan inkam nwisso sowiir nwowim.

3 Mi aposel inkam nwisso sowa om Aikoniam hirin ii kasaka bi nwoko. Mi sowa ini kirieya ywonamwo. Ti Biyan Inkam Komii siir yai aiir boinmimauuwim. Mi sowiir inim ti Biyan Inkam Komiiyin siya kirie haiginiu mi sowa kiriepai kiriepaiyim ina tiramwo. Ta kirieya Biyan Inkam Komiiyin siya nisiimauuga iikamim simiir. Ta siir naingwobumbuwa mi sair yayim ini kaimwowa ywowim.

⁴ Mi ti om komiiyin siir hiran iikamim sima isido whisa ywo. Mi nhirim Juda maka ywo mi nhirim aposel inkam nwiso sowakar ywo.

⁵ Mi mhoiia kam nhirim Judan iikam rani mi Juda sima ina nhinamim. Mi ti isid whiso simiir biyan iikamim sima nhinam sima Pol, Banabas sowiir diriraerarbumbuwm naingwokim. Sima sowiirin siyani kaiyimik aokiyim naingwokim.

⁶ Mi sowa ta io aiir bidi hirnao. Mi sowa nu Likionia hiran om komiiyo Litra mi Debi om nhirim sowiir kingiin nwowim, simiir hiriir yidamam.

⁷ Mi sowa ta yai win kibiya Jisis siira ini omom omomim simiir yaboimamauuyokiyokiiyamwo. Iriig.

Pol, Banabas sowa om Litra hir miriigo.

⁸ Mi om Litra hiran, inkam nwirin ini hir nidwowin, siir igao bidi yinsimsirunamwo, siir apua aeyar naokaininkinkiyin siirin mi hiriinana nwokin. Tiki inkamin siya bi swoki apririr sranikin. Nningaka.

⁹ Mi siya wakaeki Pol siya Adi Komii siir yai aiir boinmimauuin. Mi Pol siya siirsiira kaonanaei. Mi ini siyar kigiyin ti inkamin naingwo tibmii dig namwo iuwun mi siya wi wadieyar nwowi.

¹⁰ Mi Pol siya igao yaiya boinki, kira dinsiin okwoki! Mi siya bi kimiminkikin ina yinsiin okwokiyin mi ina yopnatkiigiiyamim mi siya ina yapririrkiyin.

¹¹ Mi iikam whiekakim ti diminin Pol siya tirkiyin siir kigiyim mi sima nu Likionia simiir yaigina saiir kauwok boinki! Krimiir wanin ini inkam pua swoki imbiniiyin. Mi tapa tisi krimakar nwowim.

¹² Mi sima Banabas siirin hinina mi dap Sus mi Pol siya yai boinan inkamkin mi Sima Pol siir inigin Hemis asi dapkim. Ti inig whiso Sus mi Hemis dapiyo, yim simiir wanmi digworaekwokim, simiir inig imiir hainanikim.

¹³ Ta omaka Sus siir inig hainaniya ini ti om komiiyin siir yaba miriia. Mi prismi yaowae adin ta omaka saiir kigiraowiyin mi bulmakau ii nhirim ina hainamim. Mi kipim ina yomboboruninkinim mi ina hainamim. Mi ti om komii siir anoin siir kingiin yamwoiu. Mi iikam whiekakim sima warar yitim digworaekwowim sowiir hauugiyim. Mi ti digworaekwowim sima sowiir hauuwim, biya sima simiir wanin Sus siirin hiriinan naeyim simiirar mi inkin imiiaekim.

¹⁴ Mi aposel inkam nwiso Banabas, Pol sowa, ta hiriinan yaiya saiir wakaeyo mi sowa ina kigo. Mi sowa ini io simiir ywowo. Mi sowiir yuiso ina yinikibimbirgiyo. Mi sowa ini

iikamim simiir bopwoniya iwitninopkainamwo. Mi sowa ina kauwokiyo,

¹⁵ kima ti kamim kima hiniin dimusi tirkim? Krira inkamaigo, krira kimiir hiriinanaigo. Krira Jisis siir yai win kibiya kimiir boinmimauuam nitko. Mi kima ti siyiu biyeyim simiir duguski. Mi kima Adi Komiiyin krimiir yaimin dimin wakaeyiin siiramar daingwo tibmii. Nu ninomor mi whii komii komii ikim mi digworaekwo hoimgakim ti nwowim siya nonkwokwokim.

¹⁶ Kibie! Biyan iiyim iikam whiekakim ti nu iir nwowim siya simiirar kigninkinkin. Sima simiir kwoinka naingwo diriraerarkim.

¹⁷ Mi siya bi naguprakaigin. Mi kima pi siirim whaowae rani. Niingaka. Mi siya kimiirin dimin miyik iirar diriraerar haiginiugin. Mi naowin ninomor kou hir nwowin pa mi diriraerarki kimiirim mipa mi kinaini. Mi naeyim siya diriraerarkiyim ini wadeya yimbiyamim. Mi naeyim siya dig haiginiuwi mi kimiir kwoinim maigimaiga asi nwowi.

¹⁸ Mi sowa ta yaiya sair boin digiyo mi sowa minan nap mirii nanaeko iikamim simiir nikiduwim. Mi sima ti wraisuim nanag hainamim sowiir kipi hauu biya simiir wanin Sus siir hauuwim mi siir hiriinan. Iriig.

¹⁹ Mi Juda iikam nhirim om Antiokanim mi om Aikoniaman ikim, sima ina yitim. Mi iikamim simiir kwoinim sima ini hopswoni. Mi sima siya minim ina kaiyimikim Pol siir. Mi sima Pol siirin ini om komii siir yaba hiriir kinaniyamim. Simiir kwoinim ha naingwokim, siya naowigusami.

²⁰ Mi iikamim naingwo tibmiiyim sima ini siirar yokwo kaeyokaiyim. Mi siya ha ninsiingiyin, ini oma hiriirar swoki apninopkai namim. Mi igwira siya Banabas saika yam om whirin min nikiuwiyin Debi hiriirin.

Mi Pol Banabas sowa nu Siria hir nwoin omisimin Antiok mi sowa hiriir swoki am.

²¹ Mi sowa ta yai win kibiya ti omin siir hiran iikamim simiir boinmimauu haiginiu. Mi sowa hiriinan tirkiyo mi iikam whiekakim ina yaingwo tibmiiyim. Mi mhoiya sowa ina swoki amwo ti simiir om whoimim Litra mi Aikoniam mi om Antiok hiriir.

²² Mi ti om whoimim iikamim naingwo tibmiiyim sowa nwoki whinkinsiis haiginiuwi simiirin. Mi sowa simiirin haniingi boinanae. Mi kima kimiir naingwo tibmii aiirin donkworinukripkai. Biya krima siyiuin hikpai hikpai haiiyin mi siir tiki hopnin apnam. Mi mhoiya krima wi ti Adi Komii siir om kibiyin iikam whiekakim mi digworaekwo ikim simiir gigirkakiyin wi siir nami.

23 Mi sowa kam adi yaowae nhirim simiirin siyiu komii kigriraowam yimbin. Mi omkakim Adi Komii siir inig hainaniyim omom omomanin simiir hiran iikamim naingwo tibmiiyim simiirim warar. Mi sowa Adi Komii siirim sriyo mi nae minim ini wara haiyakiyim. Mi sowa ti iikamim naingwo tibmiiyim Inkam Komiiyin siirara hauuswokiyim, siya kigriraowam.

24 Mi mhoiia sowa nu Pisidia sowiir boPONau aiir yapam. Mi nu Pamfilia hiriir yapnimbiiyam.

25 Mi sowa om komii whirin Pega yai hir boinmimauugik. Mi mhoiia sowa om Atelia hiriir yapiinam.

26 Mi om Atelia hirin, sowa siyaiini yani kwiriinam. Mi siyaiia sowiirin, om Antiok hir swokaka atkinugig. Biya ti omin iikamim Adi Komii siirim naingwowyim mi sima Adi Komii siirim kwisboinki, ti inkam nwisowiwam miya sowa miriia sair kirie haiginuwim. Mi sowa hiriinana tiro mi sowa ina swoki imbiyamwo ti om iirar.

27 Mi iia sowa om Antiok hiriir nimbiamwo mi sowa iikamim naingwo tibmiiyim simiiram in ina yikuuna digim, sima maeyau kwiruwa nwowim. Mi sowa ina boinmimauuim digworaekwo whiekakim Adi Komii siya sowiir whindiriraerarim. Mi sowa ina boino, Adi Komii siyar niyok haiginugikin kririir siyiuin iikam nhirim Juda inkam tani ta Adi Komii siir yaiya sair boinmimauuim. Mi sima wi nwoki aingwo tibmiiyim.

28 Mi sowa iikamim naingwo tibmiiyim simaka ii kasa bi nwoko. Iriig.

15

Iikam Whiekakim naingwo tibmiiyim ini om komii Jerusalem hirara yaingiriyuuim

1 Mi nu Judia hiran kam nhirim, sima ina yapiinamim om Antioka hiriir. Mi iikamim naingwo tibmiiyim yai simiir ini boinmimauugig. Mi sima boin mi kima siyiuin Adi Komii siya hauugiyin Moses siir kima siir tir karam mwowi mi kimiir mioisim kitiyopnir hai karamae mwowi mi Adi Komii siya kimiirin wi wara kaoprigi okwo rani. Niingaka.

2 Mi sima hiriinan yai boinkiyim mi Pol sowa Banabas sowa io prasae bi nwoko simiirin. Mi sowa simaka yai prasae bi niniinansaoko. Mi iikamim naingwo tibmiiyim sima yikropki Pol, Banabas sowiirin. Mi kam nhirim om Antiok hiranin, ta yaiya sair nini bointibmii kimaigikim aposel kamim mi inkam adiyaowaeyim siyiu komii kigriraowiyim simakar.

³ Mi simiir'in iikamim naingwo tibmiiyim sima nikropikim. Mi sowa ti nu komii whiso Finisia mi Sameria sowiir bopwo hir napamko. Mi iikamim naingwo tibmiiyim ti nu whiso sowiir hir nwowim omisisimim simiir hiran iikamim simiir ini boinmimauuwu ta yaiya. Mi sowa simiir'in hinina ini boinu, Adi Komii krimiir Wanin siya bidi kisina haigiyan iikamim Juda iikam tani simiir kwoinim. Mi nu Finisia mi nu Sameria hiran iikamim mi sima ini maingimairga taokitaoka ywokiyan Pol siir yai aiiramim.

⁴ Mi sowa om komii Jerusalem hiriir nimbiamwo mi iikamim Adi Komii siirim naingwo tibmiiyim mi aposel kam ikim mi inkam adiyaowaeyim siyu komii kigriraowi ikim, sima sowiir boin wadewin. Mi Pol, Banabas sowa digworaekwo whiekakim Adi Komii siya tirim sowiir mi simiir ini boinmimauuwu.

⁵ Mi Farisi simiir iikam nhirim naingwo tibmiiyim sima ina yinsiin okwo boinkiyim, kam nhirim Juda iikam tani simiir, simiir moisim ti kitiyopnimmir hai. Mi kima simiir boinki, sima Moses siir siyu iir dap.

⁶ Mi ti aposel kamim mi inkam adiyaowaeyim siyu komii kigriraowiyim sima iripa yidwo hid boinai ta yai aiirim.

⁷ Sima yai whiekakim boinai digiyim mi Pita siya ina yinsiin okwokiyan. Mi siya simiir'in ina boinkiyin, ti nomiiyauim! Kima bidi yinokninkinim. Adi Komii siya hid haiginiugikin miyim krimiir. Mi bidi bidiniya kariir'in siyar nimbingikin ta Jisis siir yai win kibiya saiir boinmimauuwam iikam nhirim Juda iikam tani sima wakaei mi sima wi wara nwoki aingwo tibmiiyim.

⁸ Adi Komii krimiir Wanin siya bidi yinokninkinin simiir kwoinim. Mi siya ina mi inokninkin iikamim Juda iikam tani simiir kwoinim. Mi siya siir naeyiun ini simiir hauugiyin krimiir hauugiya saiir hiriinan.

⁹ Mi siya Juda iikam tani simiir'in yaeya siyu whir bi tirikin mi Juda iikamim simiir'in yaeya bi mi tirkin. Nungaka. Iikamim siiram naingwo tibmiiyim simiir dimin biyeyim wi Jisis siyar whinkaopriigi okwowi.

¹⁰ Mi kima tariinanin Adi Komii siirim dimusi kinankuwi? Mi kima ti iikam nhirim Juda iikam tani naingwo tibmiiyim mi kima hik simiir dimusi hauugim? Biya krimiir yidiwi wanwiyaeyim mi krima ti hik hininim simiir haiyim wi dig nwo rani. Nungaka.

¹¹ Mi krima ha naingwo tibmii mi krimiir Biyan Inkam Komiiyan Jisis siir naingwobumbua wi saeyar swoki kaopriignaowidi krimiir'in. Mi simiir'in iripi hiriinan wi wara mi inkin kaopriigi okwowi. Pita siir yaiya ini dig ywokiya.

12 Sima ti iikamim yai bi boinmiminkim simiir winim Pol mi Banabas sowiir yaiyama mauugim. Mi sowa simiirin min boinmimauugim dimin kirie komii komiyyim Adi Komii siya diriraerarim Juda iikam tani simiir mi sowa simiir boinmimauugim.

13 Mi sowa ta yai aiir boin digiyo mi Jems siya ina yisiin okwo boinkiyin ti nomiiyauim! Kima kariir yai aiir ti wakaeki.

14 Saimon siya kimiir bidiya iki boinmauwun hinin, Adi Komii siir kwoinin ini simiiramar yangwo hirirugiyin ti iikamim Juda iikam tani simiiram. Mi siya kiyaina iikam nhirim simiirin, sima siir isid nwowim.

15 Mi taka yaiya profet kamim sima boina mi saiir hiriinanairga. Mi sima David siir isid iiram win boinkikim. Taka yaiya hinina boinkika,

16 krimiir Biyan Inkam Komiiyin siya hinina boinkikin, mhoiyya kara swoki iti mi ta Devid siir omaka nakainam ya wi kara swoki haininasiin okwowi. Mi iki saiir digworaekwo nhirim, biyie nwowim, yim wi yaeya kara swoki grab mirii.

17 Mi iikam nhirim Juda iikam tani yim wi kariiram wit. Mi iki iikam whiekakim nu whiranim kariiram naingwo tibmiyyim, yim iriipa hiriinan kariir waraigim. Mi siya hinina boinkin.

18 Biiki Biyan Inkam Komiiyin, siya ta yai aiir bidi boinin.

Mi tariinanin siya ina swoki boinkiyin,

19 mi Jems siir yaiya tasa niki amyokiyokiyya. Kariir kwoinin hiningnin, iikamim Juda iikam tani simiir kwoinin ina kisina haiginamin Adi Komii siirim mi krima simiirin kigi kipi ninki.

20 Nungaka. Krima simiirimn yokwo ti win hauugi. Mi simiir yokwowa hinina win boinki mi sima siyu biyie whiekakim uruwai siyaowainiyim simiir duguski. Mi sima hinanaeni siyuin siirsi dapiyok. Mi sima iki wraisuim niyyara sima nimborkrimkrikiu aokiyim simiir kipi nae. Mi sima wraisupai wraisupaiyim simiir nhie imiir kipi mi kwiyae.

21 Krima dinokninkin, biyya hiriinan mi tariinanin iriipa hiriinan iki om komii komii whiekakim inkam kakaigim, Moses siir siyu komii siir yai imiir boinmimauuam. Mi sima siir yai aiirar mwainikim maeyauim yai sima nidwo wakaeyim simiir. Mi Juda simiir ti komii komii ikim. Iriig.

Sima yokwo iki iikam nhirim Juda iikam tani Adi Komii siirim naingwo tibmiyyim simiirim win hauugika

22 Mi aposel kamim mi inkam adiyaowaeyim siyu komii kigiraowi ikim mi inkam ima sima yai maeyauu kwiruwa minam nidwo binaigim, inkamwo nwisa nimbinkiyim Pol,

Banabas sowaka namim, om Antiok hiriir. Mi ti inkam nwisu sima nimbino sowiir inigo Judas mi siir inig whirin Basabas mi nwirin, Sailaskin mi iikamim naingwo tibmiiyim simiir biyyin ini sowa ywowo.

23 Yokwo kwira sima sowiir win hauugiya Juda iikam tani simiiram mi saiir yaiyim hinina win boinkikim, krima aposel kamkim mi krima inkam adiyaowaeyim siyu komii kigriraowiyim krima kimiir nomiiyaukim. Krima winkika ta yokwowa kimiirim ti nomiiyau nhirim, Juda iikam tani om Antiok anim mi nu Sirianim, kimiirim. Ti akamim!

24 Krima bidi wakaeyim! Krimiir kam nhirim kimiirim nitkim mi yaiyim sima boinim kima ini kakar ywokiyim. Mi kimiir kwoinim sima pridaiginiugim. Mi krima simiirin hiriinan bi boinkikim.

25 Krima ta yaiya saiir wakaeyim mi krima ini kwoin whirua ywowim. Mi krima ina boinim, nim inkamo nwisu ti ikropki kimiirim ti krimiir nomiiyau wadie nwisu sowaka Banabas Pol.

26 Mi sowa naosi bi naingwoyimiyo, krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraisiir mi aiir napmriiyamin.

27 Mi krima Judas Sailas sowiir asi nikropkiko, ta yai aiirin pi sowiir yaiga nini boinmimauuniyim kimiirin.

28 Mi Adi Komii siir naeyu miyikin ini krimaka nwowin. Mi krima yai bidi kitimbii boinim mi krima kimiirin pi yapa hik kwiri swoki inkin hauugi rani. Ningaka. Mi kima ti hiriinan dimin iirarar tir.

29 Mi kima wraisuim sima nisomaowim mi uruwai siyaowaini hauuim, kima simiir kipi nae. Mi kima wraisuim ni ara sima nomboru aokiyim simiir kipim kipi mi ae. Mi simiir nhieyim kipi mi kwiyae. Mi kima hinanaeni siyuin siirsi dapiyok. Kimasiya kigriraona mi ti hiriinan siyu iisi dapiyok. Mi kima wi wadieya sibgu okripkai. Ta yokwowa ini digyokiya.

30 Iikamim sima nikropkikim mi sima om Antiok hiriir yapiinamim. Mi sima iikamim naingwo tibmiiyim simiirin ha nikunamim maeyau kwirua haingiriyu owim mi ta yokwowa ina hauua simiir.

31 Mi iikamim naingwo tibmiiyim sima ta yokwowa saiir mwainim mi sima ini maigimaiga ywokiyim. Ta yaiya simiir whinkinsiis haiginiuga sima winkiya.

32 Mi profet inkam nwisu Judas, Sailas sowaigo mi sowa yai miyik miyikim iikamim naingwo tibmiiyim simiir asi boinmimauugo mi simiirin sowa whinkinsiis haiginiugo.

33 Mi sowa om Antiok hiriin ina iki onanaeyo bi nam-saugo. Mi iikamim naingwo tibmiiyim sima sowiirin ina boin wadiekiyo. Mi sima ina swoki ikropkiyo simiimar.

34 Mi Sailas siir kwoinin ina yaingwowin, kara wi om Antiok tirar nwowi.

35 Mi Pol, Banabas sowa om Antiok hir nwoko. Mi sowa kam nhirim simaka yinkin miriyim, iikamim simiir nisiisimauuam Adi Komii siir yai aiiir. Mi Biyan Inkam Komiiyin siir yai win kibiya saiiir boinmimauuam.

Pol, Banabas sowa ini yapa yapa yamkiywo

36 Mi mhoiia bwan nhirim bidi yakaigiyim mi Pol siya Banabas siir boin, krira swoki ami iki nomiiyauim om komii komiiyim simiir nwowim simiir swoki apkig ami biya krira boinmimauuim Biyan Inkam Komii siir yaiya saiiir. Mi krira simiir ninokninkinim, sima ina namisi sibgu owim, iyie? Ningaka.

37 Banabas siya minam naingwokin Jon siya saikar namim mi siir inig whirin Makin.

38 Mi Pol siya ina boinin, ti inkamin biya krimiirin nu Pamfilia hir haibugikin mi siya mi kriraka miriyam wara bi nitkin mi krira siirin wi wara kipi nikiunam.

39 Mi sowa io ti dimin iir haningyi ywonanae. Mi sowa iripa bi miriigo. Mi Banabas siya Mak siir yikiunam mi sowa siyai ira saiiir kwirinam mhuusim whirin Saipras siir hiriir namam.

40 Mi Pol siya Sailas siir yikiunam mi ini sowa yamwo. Mi iikamim naingwo tibmiiyim sima boin, Adi Komii siir naingwobumbuwa saeya wi kowaka nwonami.

41 Sailas sowa Pol nu Siria mi nu Silisia ti nu komii whiswo sowiir bopwo hir napamwo mi iikamim naingwo tibmiiyim simiir whinkinsiiskim sowa. Iriig.

16

Pol siya Timoti siir yimbin saika namam.

1 Pol siya wara yinkin am om Debi mi om Listra sowiir hiriirin. Mi om Listra hirin inkamin naingwo tibmiiyin nwira nwowi. Siir inigin Timotikin mi siya Juda wiga saiiir yinisimkin. Saeya bidi yaingwo tibmiiya. Mi siir adin Grik inkamkin.

2 Sima iikamim naingwo tibmiiyim om Listra mi om Aikoniam hiranim, sima siir siyiu imiir boinkim, Timoti siya inkam wadiekin.

3 Pol siir kwoinin ha naingwowi Timoti siya saika wara namim. Mi siya siirin ina yikiunaniyin. Mi siir moisa ina kitiyopnir haiya. Siya Juda kamim hir nwowim simiirsi naingwokin mi ti hiriinan siyuin siir asi tirkin. Juda iikam whiekakim siir ninokninkinim Timoti siir adin Grik inkamkin.

⁴ Pol, Sailas mi Timoti sima ina yapnamim om komiiyim simiir. Mi ta yaiya aposel kamim mi inkam adiyaowaeyim siyu komii kigriraowi ikim, biiya sima nimbointibmii ki-maiya iikamim naingwo tibmiiyim om komii Jerusalem hiranim simiiram mi sima ti kam nwoimim simiirin sairar swokini boin naingwo iu. Mi sima boin, kima ti siyu iirar ti swoki ap.

⁵ Mi omom omomim ti kam nwoimim sima naboimamauuim simiir hiran iikamim naingwo tibmiiyim ini komiiyar ywokiyim. Mi inokainokin simiir isidin wi komiiyar nworaraowi. Iriig.

Pol siya whinkigmimikwinkin nu Masedonia hiran inkamin siirin.

⁶ Mi sima ti nu whiso Frisia mi Galesia sowiir boponiya napamo mi Adi Komii siir naeyiun siya boinikidugi, kima nu Esia hirin wi yai kipi nini boinmimauuui.

⁷ Mi sima nu Misia hir ini apieyokmainaki. Mi sima minam tirkim, pi nu Bitinia hiriir napninopkainamim. Mi ini Jisis siir naeyiu ieya yikidunaowidim simiirin.

⁸ Mi sima nu Misia hirin asi napkindiyugikim. Mi sima ina yapnaniyim om Troas tiriir.

⁹ Mi niyaka Pol siya dimin whirin nhwonan whinkigwinkin. Mi inkam nwirin nu Masedonia hiranin siya ina yinsiin okwo kauwok boininaekiyin Pol siiram. Kira wara whi komiia solwara nikuiwiya saiir whi mirmiia tiriir wit! Nu Masedonia tiriir, krimiir nini whindiriraerar haiginuniyam.

¹⁰ Pol siya ti dimin iir bidi kigiyin mi krima bi kimiminkikim ini digworaekwo imiirar diriraerar namim nu Masedonia hiriir namimin. Krima bidi yinokninkiyim Adi Komii siya nikugikin krimiirimin. Yokwo Komii saiir yai win kibiya simiir boinmimauuim. Iriig.

Lidia Saeya bidi yaingwo tibmiia.

¹¹ Mi krima siyaii aairin om Troas hir nwowa saiir yani sain kwiriinam. Mi ta siyaiia ini om Samotras hiriirar kigrirunama. Mi igwira om Niapolis hiriir yakiyam.

¹² Mi krima ti om iir haiburgigim mi om Filipai hiriir yapnambiyam. Biiya siya ti omin Rom hiran iikam nhirim sima nini kripkii whinikin. Mi ti om komiiyin ini nu Masedonia siir nu haimii iir nwowin. Krima ii kasa bi niki onakikim ti om iirin.

¹³ Mi Juda simiir ii komiia krima om iir haiburgigim mi ina yapniyamim ti ie siir kingiin hiriir. Ha naingwokim ta opa saiir kingiin hirin, saeya nhwo kwiskak maeyaugi niuwi. Mi ta opni maeyaua krima kigi wig nhirim hir nwowi. Mi krima yai simaka yidwo boinai.

14 Wig ıra saiir inigin Lidiaka. Saeya ta wiga Adi Komii krĩmiir Wanin siir inig hainan kirieka. Mi saeya ta yai aiir wakaeya mi saiir omin Taiatairakin. Mi saeya yuis pariidnan pani miya saiir mĩriiga. Mi saeya umir pi saiir siyar mi hai. Biyan Inkam Komiiyin siya kisina haigikin saiir kwoinin mi saiir wiina ini yaiya Pol siya boinkiya ini saiirima mauugiya.

15 Mi saiirin op ina baptais haiginua mi saika iripa omaka irua whwonkaiyim simiirin warar. Mi saiirin op ha baptais digiya mi saeya boinki krĩmiirin, kima kariirin ha naingwowi kara Biyan Inkam Komiiyin siirim bidi yaingwo tibmiikikina mi kima pa nwoki itim kariir omaka aiirin. Mi saeya krĩmiir boinanaeya mi krĩma ini saiir yai aiirar mi wakaeyoknanamim. Iriig.

Pol, Sailas sowiirin omakanau hugripkikikaigo om Filipai hir.

16 Mi iigwira krĩma ti ieyin siir kingiin hiriir napnamim mi Adi Komii siirim ini sriiyu ta maeyau aiir. Mi wig ıra mi nĩnga priimĩriiya saeya krĩmiirin siyũ hir yapyiskaiwin. Mi saeya ta wiga uridyũ biyieki bidi yinkinukikaiya. Mi saeya iki boskwonauwan yaimin diminim pi saeya nĩsiisimauwi. Mi ta wiga saiir biyan ikamim sima umir komii pi miya saeya mĩriiya pi saiirsiyar mi hai.

17 Ta wiga saeya ini Pol siya mi krĩma, saeya ini krĩmiir mhoiia yita. Mi saeya inokinokin pi hinina kauwok boinkii, kima ti kamim Adi Komiiyin ninomor kou hir nwoiyin siir mi mĩriiyim, kima krĩmiirin siyũin Adi Komii siya kaoprigi okwowyin siir boinmimauu.

18 Inokinokin ta wiga hiriinan siyũ iirar tĩrnanaeka. Mhoiia Pol siir pua ina piyaokiya mi siya ha haimisiyao okwo kaokiyin ta wig aiirim mi siya yu biyie iir boinkii, kara kiriirin Jisis Krais siir inig iir boinki, kira ta wig aiir duguski! Mi ha damki! Mi ti uridyũ biyeyin bi kimiminkikin, ta wig aiirin ina yuguskiyin mi siya ina yamkiyin.

19 Mi ti omin siir biyan inkam komiiyim sima bidi kigi, ti diminin mi sima ina yinokninkiyim, ta wiga saiir umir miya nikiigiya. Mi sima Pol, Sailas sowiir yonkworimdinu mi sima sowiirin ina kiyainamwo mi sima maeyaua sima nidwo boinaiiya biyan inkam komiiyin saika hir ini boinaiyu, sowiir boiniyopnatkaigiyam.

20 Mi sima sowiirin biyan inkamin yai wakaeiyyin, siirim yikiunam. Mi sima ina boinim, ti inkam nwiswo Juda hiranko. Ti krĩmiir om komiiyin sowa nini priidiriraerarbumbuniko. Mi krĩmiir ikamim kakak asi nwokim.

21 Mi sowa simiirin yaeya siyũ whir bi nĩsiisimauugo. Mi nim krĩma om komii Rom simiir siyũin siir napikim. Mi

ti siyarin yio iripa bi namasugin. Mi krɪma ti siyɪuin sowa nɪsiimauuwɪn siir kɪpi nap, yio ini yaeya siyɪu ywowɪn. Mi ti yayɪm sima boɪnim ini dig ywokiyɪm.

²² Mi iki ikamɪm simiir yayɪm ini sowiirar swoki inkɪn boɪnhɪuriyɪugiyɪm. Mi inkam komii komiiyɪm yayɪ hɪdiyɪm sima yɪinikiwɪmwitki sowiir yɪuso. Mi sima boɪnki, sowiirin idgiu hankak dwoki.

²³ Mi sowiirin idgiuni yɪpɪmparnanae. Mi sowiirin omaka hɪuyokiyokaiya saiir dokmwɪn apɪnɪnopkaigi. Mi inkamɪn ta omaka hɪuyokiyokaiya saiir waikaowiyɪn siir boɪnki, kira sowiirin wɪ sibgu waikao.

²⁴ Mi ti inkamɪn waikaowiyɪn, ta hɪriinan yayɪ kɪrie aiir wakaekiyɪn mi ta omaka hɪuyokiyokaiya sowiirin saiir omaka igɪbopwo hir yami okmwɪn idwokaiyɪu. Mi siya sowiir iga kwiiyɪm pae komii komii wiso sowaka yɪnkin irionɪnkin widgig.

²⁵ Mi hɪrii tirii nɪlbwopwowɪn Pol, Sailas sowa Adi Komii siirɪm sriiwɪi. Mi Adi Komii siir mwaiyɪm ini simiir warar waokaowiiyo. Mi kamɪm sowaka nɪnkin hɪugripkɪiyɪm, sima ini sowiirar wakaemɪmkiwiiyɪm.

²⁶ Mi bi kimɪminkikin nɪn komiiyɪn ina yɪtkiwiɪyɪn. Mi ta omaka saiir iɪyɪnpaeyɪn whiekakɪm ini praprada kinkiyɪm. Mi ti omaka simiir hɪugrimkripkɪikikaiyɪm simiir anowɪm ini sima sima haiwaokiyɪm mi ti kam whiekakɪm wɪeyɪnsopɪm simiir nɪnɪmnɪrkaiyɪm ini sima simar hɪuwhromwhro ikiigiiyamɪm.

²⁷ Mi inkamɪn ta omaka saiir waikaowiyɪn siya ha nɪnsiingiyɪn ta omaka hɪuyokiyokaiya saiir ano whiekakɪm simiir kigiyɪm haiwaokiyɪm mi siir kwoɪnɪn ina yaɪngwokiyɪn tari kam whiekakɪm tapaiir hɪugripkɪikikaiyɪm bidi yɪdamkiyɪm. Mi siya siir kamkɪu iir asi kiwokhaigɪn siya siyar swoki hampɪpɪtnam.

²⁸ Mi Pol siya ini komiiya kauwok boɪnkiyɪn! Kira kinakɪna kɪpi diriraerarbumbuna. Krɪma bi nɪdamamkɪm krɪma tɪsi tirirar nwowɪm.

²⁹ Mi ti inkamɪn waikaowiyɪn ina kauwok boɪnkiyɪn, paeya nɪuyaeiya saiirɪm mi siya ina iwɪt nɪnɪnopkainaniyɪn omaka apanauwa hɪriir mi siya nɪdid prasae bi kikɪnkin, siir kɪu minɪm ini nɪpnopa warar kinamɪn. Mi ini Pol, Sailas sowiir igmiiga ini akai hɪuɪuwɪn.

³⁰ Mi siya ina yɪkiuna apɪnaniyamɪ sowiirin yaba hɪriir. Mi ina boɪnɪn, kowa inkam komii ko kara pɪki hɪnɪn dimɪnɪn siir ti tir? Mi Adi Komii siya pɪ kariir niki animaiwarkainam.

³¹ Mi sowa ina boɪno, kira krɪmiir Biyan Inkam Komiiyɪn Jisis siirɪm daɪngwo tibmii. Mi Adi Komii siya wɪ kɪriir nwoki

anmaiwarkainaei. Mi kiriir omakan iikamim iriipi hiriinan, wi siyakinar nanmaiwarkaina swowi.

³² Mi sowa ta yai win kibiya Biyan Inkam Komiiyin si-ira simiir boinmimauugim siya. Mi iikamim siir omakanim simiir warar yinkin boinmimauu.

³³ Mi ta ii aiirin, ti inkamin omaka hiuyokiyokaiya saiir waikaowiyin sowiir paowaiyim ini siya hiisokim. Mi bi kimiminkikim siya mi iikamim siir omaka iruanim sima op ina baptaisim.

³⁴ Mi siya sowiirin ina yikunamin siir omaka hiriir. Mi siya sowiirin nae minim ina hauu aeyin. Mi maingimainga prasae rani, siya nwowa iikamim omaka irua saika whwonkaiyim simakan. Mi sima Adi Komii siirimin ina yaingwo tibmiiyim.

³⁵ Mi igwir nugakin, inkam komiiyim yai hidiyim om komii Rom hiranim sima swoki ikropkiyakwok, kam nhirim yaii niniyim simiirin omaka hiuyokiyokaiya saiir hiriir. Mi sima ini boiniu, kira ti inkam nwisowowiirin ti ikrop apniki.

³⁶ Mi ti inkamin omaka hiuyokiyokaiya saiir waikaowiyin siya Pol siir ini boinmauuu. Mi siya boin, iki inkam komiiyim yai hidiyin om komii Rom hiranim sima bidi boinkiyim kowiirin pi kara nikropkii mi kowa ta omaka hiuyokiyokai aiirin haiburgig mi ha dapniyam mi kowiir kwoinin hiinsim hiinsima dwo.

³⁷ Mi Pol siya simiirin ina boinmauuin, krira ini om komii Rom hiran inkam ywowo mi sima kririirin yai miyik bi sibgu boinkim. Mi diminin krira tirbuin siir bi boinmauugim. Ningaka. Sima kririirin iikamim simiir whwonkam ida, hindara priitokim. Mi sima kririirin omaka hiuyokiyokaiya saiirin whisariiya nokmwain apinopkaigiko. Mi tari sima kririirin hindara haigiprakai ikrop apniyamam naingwokim, aniya? Ningaki, ningakinga. Om komii Rom hiran inkam komii komiiyim simar wit. Mi kririirin simar swoki ikrop apniki idwowiya hiriirin.

³⁸ Mi kamim yaii niniyim, sima ta yaiya saiir wakaenamim mi ina yamim mi biyan inkam komiiyim yai hidiyim, simaka ini boiniu mi biyan kamim yai hidiyim, sima ha wakaewinim, sowa ini om komii Rom hiran inkamar mi owo mi sima ina yididim.

³⁹ Mi sima ha namim mi sima sowiirin ina ini ouumikmik boiniuwin. Mi sima boin, krima kowiirin siyu miyiknan bi tirkikim. Mi sima ina whinapniyamim idowwiya hiriir. Mi sima boinki, kowa ti om komiiyin siir haburgik mi kowa maeyau kwira dapnam.

⁴⁰ Mi sowa ina haiburgigo ta omaka hiuyokiyokai aiirin. Mi sowa Lidia saiir omaka hiriir yam. Mi sowa iikam nhirim naingwo tibmiiyim simiir ini kigiu. Mi sowa yai nhirim simiir

boinmimauu, simiir kwoinim kirie nwoki owim. Mi sima ha haiburgigim mi sima ina yamim. friig.

17

Mi om komii Tesalonaika hiran iikamim sima Pol Sailas sowiir tioim minkim

¹ Mi sowa ha napnamo mi sowa om whirin Amfipolis hiriir yapnimbiiyam. Mi sowa ti om iir haiburgigo mi sowa om komii whirin Apolonia hiriir yimbiiyam. Mi sowa ti om iir mi haburgigo mi sowa om komii whirin Tesalonaika hiriir yimbiiyam. Mi omaka ira Juda simiirga yai nidwokai wakaeiya ini ti om iir nwowa.

² Pol siir siyiuin iki om komii komiiyim siya namim, siya pi Juda simiir omaka yai nidwokai wakaeiya mi siya pi simaka ninkin apninopkainami. Mi Juda simiir ii komii komii kwoimim siya simaka yinkinwamwarki boin, Adi Komii siir Yokwo Komiiya saiir yai imiir.

³ Mi siya Adi Komii siir Yokwo Komiiya saiir yai imiirin minam boinmimauugin simiirin, Adi Komii siya bidi yimbinin inkam nwirin, hik haiyamim. Mi siya wa naonami mi siya wa swoki insiin idwowi. Mi siya boinki, ti inkamim Adi Komii siya nimbini, siya Jisis siyairgin.

⁴ Mi Juda iikam nhirim simaka hirar nwowim, sima ini Pol siir yai airim yaingwo tibmiiigiyim. Mi sima ini Pol, Sailas sowiir isid ywowim. Mi iikam whiekakim Grikanim, yim sima iripi hiriinan Adi Komii krimiir Wanin siirima mi hainanikim. Mi simiir iikam isid briipriyin sima ini sowaka yinkin itinakium. Mi bi nwowi wigim, yim ini hiriinanar mi tirim.

⁵ Mi Juda simiir kwoinim whwokwoka bi nwokikim mi sima inkam biyeyim siyiu hir napamim simiiram yikiuna. Mi sima iikam whiekakim ina yikiuna digim. Mi ta yaiya sima nini boinua mi simiir kwoinim ini haugihauga whiyiekiyim. Mi sima ini yaiiyamar yaingwokiyim. Mi sima Jeson siir omaka saiir nokwoyokaigiyim mi sima ina hansranim simiirim. Sima minim tirkim, simiirin iikam whiekakim simiir niyopmauugiyim.

⁶ Mi sima simiir bi kigim. Mi sima Jeson mi iikam nhirim naingwo tibmiiyim simiir yikiunam ti om komiiyin siir biyan iikamim simiirim. Mi sima hiniina kauwok boinam, ti kamim siyiu bibiyie tirbumbuwi ima ti omom omom imiir. Mi tariinanin sima tisi om iir mi atirbumbuniyim.

⁷ Mi Jeson siya yikiunam simiirin siir omaka hiriir. Ti iikam whiekakim sima om komii Rom hiran inkam komiiyin Sisa siir siyiu imiir nanugaugaugim. Sima ina boinim, inkam Komii nwirin ina nwowin, siir inigin Jisiskin.

⁸ Mi iikamim mi biyan inkam komii ikim ti om komii siir nwowim, sima ti hiriinan yai imiir wakaeyim mi sima ina yanaakiyim.

⁹ Mi biyan inkam komiiyim sima boin, kimiir yaiya yai pai rani mi kima pi ta yai aiir saingig. Mi Jeson mi iikamim naingwo tibmii ikim, sima umirim ha saingigim mi sima ina yamim. Iriig

Mi Sol siir isidin sima om Beria hir miriigim.

¹⁰ Mi ta iya saiir niyaka iikamim Adi Komii siirim naingwo tibmiiyim, sima Pol, Sailas sowiirin om Beria hiriir yikropki. Mi iya sima om Beria hir nimbiyamim mi sima ina yapninopkainamim Juda simiir omaka yai nidwokai wakaeya saiir.

¹¹ Mi Juda iikamim om Beria hiranim, simiir kwoinim iikamim om Tesalonaika hiranim simiir hiriinan tani. Niingaka. Mi sima ini maingimaing nwowim, simiir yai aiir wakaeyamin. Mi inokinokin sima Adi Komii siir yaiyim yokwo hir nwowim, simiira mwainanaeikim. Mi sima nwoki inokninkini, simiir yaiya yai kaimwoka.

¹² Mi Juda iikam whiekakim om Beria hiranim, sima ina yaingwo tibmiiyim. Mi Grik wig whiekakim inigakim mi Grik kam ikim, sima ina mi aingwo tibmiiyim.

¹³ Mi mhoiia Juda iikamim om Tesalonaika hiranim sima wakaeki, Pol siya Adi Komii siir yaiya saiir boinmimauuwi om Beria hiran. Mi sima asi namkim ti om iirin. Mi sima ini hopswoiu iikamim simiir kwoinim mi sima ina yanaakiyim.

¹⁴ Mi bi kimiminkim iikamim naingwo tibmiiyim sima Pol siir yikropki whigbida hiriir. Mi Sailas Timoti sowa ini om Beria hinar ywokiyo.

¹⁵ Mi sima Pol siirin siyaiini minam nani whinapyikiu kwiriigigim, siirin om Atens hir nadu atkiniugigim. Mi Pol siya yaiyim ina boinmimauugigin simiirin, Sailas, Timoti sowiirim. Siya simiirin hiniina boingig sowiiramim, sowa wa witsisau kariiramim. Mi sima ina swoki haiyug apnamim om Beria hiriir. Iriig.

Pol siya om komii Atens ta Adi Komii siir yaiya hir boinmimauugin

¹⁶ Pol siya om komii Atens hir ywokwokin, Sailas, Timoti sowiirimim. Mi siya ina kigin ti om komiiyim sima uruwai siyaowaini inigin siirara hainani mi siir kwoinin miyik bi naingwokin.

¹⁷ Mi siya omaka Juda simiira yai nidwokai wakaeya, saiir yapninopkainam. Mi siya Judan iikamim mi nhirim Juda iikam tani Adi Komii siir inig hainaniyim, siya yai simaka yinkinwamwarki boin. Mi siya inokinokin pa mi

ami maeyaua iikamki ninkiniuwiya saiir. Mi siya yayim pi iikamim simiir hirar mi boinmimauwi.

18 Mi kam nhirim Epikuriamni siyu ninokninkiniyim mi kam nhirim Stoikni siyu ninokninkini ikim sima yai saika yinkinwaomwarkii boin. Nhirim yim ha boin, ti inkamin yai priiboin priiboiniyin siya dimu minam naingwowi? Mi nhirim ina boinim, siya uridyu biyeyin om whiranin siir yai imiir boinmimauwi. Pol siya Jisis Krais siir yaiwin kibi aiir boinmimauugin simiirin. Siya boin, Jisis siya ie hiranki ninsiin idwokin. Mi siya ta hiriinan yaiya saiir boinkiyin mi sima ta siir yaiya saiir bi wakaie ninokninkinkim. Mi sima siirin yai biye asi nikbumbugim.

19 Mi sima Pol siirin asi nikunamkim simiir biyan inkam komiyyin siiram, maeyaua yai nidwo boinaiiya mhuku Ar-iopagas hirana saiirim. Mi sima boin, krima ta yaiwin kibiya kira boinmimauua iki iikamim simiir mi krima saiirim naingwowi saiir wakaeyim.

20 Krima ta kiriir yaiya saiir wakaeyim mi krima ini wara wakaeyimyokiyim. Ta yaiya, ini saa ywowa. Mi krima ta yaiya saiir yai mwo imiir ninokninkinim naingwowi.

21 Mi iikamim om komii Atens hiranim mi nhirim om whiran iikam ikim, sima om komii Atens hirara yamwoni. Mi sima inokinokin yaeya yai whir bi boinikim. Nningaka. Sima ti yaiwin imiirara whrie boinanaeikaigim.

22 Mi Pol siya biyan inkam komii komiyyim mhui Aripagas hiranim, simiir whwonkam ida yinsiin okwo boinki. Mi siya boin, kima ti kamim om komii Atens anim kara kimiirin bidi kigim, kima miini hanin miriigim wou nikwo aeyamin.

23 Mi iya kara waraura nwowa mi karar bidi kigim digworaekwowim wou kima nikwo aeyim simiirin. Mi kara biya kwira kig. Mi sima yaiya hir wina hiniina winboinka. Ti Adi Komiyyin krima ninokninkin karamae nwowin. Mi ti Adi Komiyyin kima whaowaeyin mi kima siir inigin hindara whisariiyar, priihainani. Mi kimiirin ti Adi Komiyyin, kima ninokninkin karamae nwowin siir boinmimauwam tiri.

24 Adi Komii siyairgin nu ninomor mi digworaekwo whiekakim simiir nonkwokwokiyim. Siya, nu ninomor sowiir nwowim digworaekwowim mi simiir Biyan Inkam Komiigin. Mi siya omaka inkamki nonkwo miriyyim, siya simiir bi nwowikin. Nningaka.

25 Siyar hauugikim digworaekwo whiekakim iikam imiirin. Mi omwai waiyayokiyokiiyyin kwoinbudin pi siyar nwowaiginuwi mi simiir kwoinim asi niyaei. Mi digworaekwo whiekakim simiirin hiriinanar mi hauu haiginu. Mi Adi Komii siirin digworaekwowim, inkam

nwĩrkin bi hauumauu haiginiugin. Mi siya dimin whiram bi whaowaekin. Niingaka.

²⁶ Biiki biyin Adi Komii siya inkam nwĩrin Adam siir nonkwokwokikin. Mi siir yinƷeyim, ini hoimgakar ywokiƷim. Mi sima piƷim kwĩrua bi nĩmbiyamkim, ini piƷpai piƷpai yĩmbiyamim. Mi simiir nu maeyauim sima nwowanim siyar yĩmbingi, bĩdi bĩdiniya siya tiki kwoinin siira naingwokwokaigikin nu maeyau simiirĩn yapayapa kikitĩntio haiginiuim. Mi siya tiki iƷim ti digworaekwo whiekakim sima nĩmbiyamiƷim, simiir warar yĩnkin imbingi.

²⁷ Mi Adi Komii siya hĩriinan minam tĩrkin, krĩma siir kigĩnokinĩnim. Mi siya aru nwo rani, ini krĩmiir kingiinar nwowin.

²⁸ Mi siir kirieya krĩmiirĩn omwai saeya waiyayokiyokii mi krĩma asi nongwomamair aekiyami ti nu iĩrin. Kimiir inkam nwĩrin siya hĩnina winboinkikin,

krĩma ti ombud komiƷyin Adi Komii siirara yinisiĩmkim.

²⁹ Mi krĩma ini Adi Komii siir yinisiĩm ywowim, mi krĩmiir kwoinin ha kipi naingwo, Adi Komii siya uruwai siyaowai mi siya pae minim krĩma nonkwokwowiƷim siya simiir hĩriinan tani. Niingaka.

³⁰ Biya kamim ninoknĩnkin karamaeyim mi Adi Komii siya simiirĩn yai hĩrii bi boĩnkin digworaekwowim sima tĩrim ta ii aĩrin. Mi tariinanin siya yai ina boĩninaeyin iikam whiekakim iki omom omomim simiir nwowim. Mi siya boin, kimiir kwoinin ti kisina haigi. Mi dimin biƷeyim simiir haimriƷugig.

³¹ Mi siya iya kwira yĩmbin simiir yaimin diminim simiir hidam. Mi siirĩn Adi Komii siya ie hiranki swoki hidnisiin idwokin. Mi krĩma nwoki ninoknĩnkin, siya Adi Komii siirgisiira inkamkin. Ti inkamin Adi Komii siya nĩmbingiyin siyaĩgin, yai hidiyin.

³² Mi iya sima ta yaiya, Pol siya boina inkamin ieyanki nĩnsiin idwowin siira saiir wakaekiyim mi nhĩrim ini siir boin grinamim. Mi nhĩrim ina boinim, krĩma wi kĩriir yai aĩrar swoki wakae ti dimin iĩrin.

³³ Mi Pol siya simiirĩn ha haiburgigin mi siya ina yamin.

³⁴ Mi iikam nhĩrim yaeya naingwo tibmiigiyim, sima asi namkim saikan. Mi Daionisias siya nu Ariopagas hiran kamim siƷu komii ninoknĩnkinim simiir inkam nwĩrkin. Mi wig ira saiir inigin Damariska. Mi iikam nhĩrim sima ini simakar yamim. Iriig.

18

Pol siya om Korin hir mĩriigin.

¹ Mi mhoiia Pol siya om komiiyin Atens siir haiburgigin mi siya om whirin Korin siir yam.

² Mi siya Judan inkamin nwira kig siir inigin Akwilakin. Mi siya nu maeyaua Pontas dapiya saiir hiranki nitkin. Siya mi siir wig aeya sowa waiyin nu komii Itali hiran aii bi haiburgigo. Mi siir wiga saiir inigin Prisila. Mi Biyan Inkam Komiiyin om komii Rom hir nwowiyin siir inigin Klodias. Siya nhinikriropki Judan iikam whiekakim om komii Rom hir nwowim simiirin. Sowawai ti om komiiyin Rom siir asi haiburgigo mi ina yito. Mi Pol siya sowiirin hir ini kigu.

³ Siya ta miya sowawai miriia wraisu is pani miya omaka miriia saiir hiriinan mi aiirar mi miriigin, umir mi haiyim. Mi siya sowiirwai omaka asi whwonkaigin.

⁴ Mi Juda simiir ii komii komiiyim, Pol siya Juda simiir omaka yai nidwokai wakaeiya saiir napninopkainamkin. Mi siya yai simaka yinkinwaomwarki boin. Mi siya Juda mi Grik hiran iikamim simiir kwoin imiir ini boinurwokaiyu sima Jisis siirim naingwo tibmiiyim.

⁵ Mi mhoiia Sailas sowa Timoti ina haiburgigo nu Masedonia hiran mi sowa ina yitwo Pol siirim. Mi Pol siya inokinokin yaiwin kibiya saiirara boinmimauuwikin. Mi siya Juda simiirin ina boininaekiyin. Jisisin Biyan Adi Komii siyar nimbingikin, Judan iikamim kimiir kaoprigi okwowam.

⁶ Mi sima siir yai aiir yanugaugau mi sima siirin ina yigbumbuwm. Mi sima nu sinim siir yuis aiir nwowim asi nhiskigikim. Dimusi rani, siya pi brombropnamkin. Mi siya ina boinkiyin simiirin, kima kigugukaeyami kimiirar diminkan, yaikakin wi kimakima nwowi. An kara yai kara-maeka. Panaowin kara pi iki iikamim Juda iikam tani kara pi simiirim nami.

⁷ Mi Pol siya ta Juda simiir omaka yai nidwokai wakaeiya saiir haiburgigin mi siya inkam nwirin siir omaka saiir yam. Ti inkamin siir inigin Tiasias Jastaskin. Siya Juda inkam tani, siya ti inkamin Adi Komii krimiir Wanin siir inig iirar hainanikin. Mi siir omaka ini ta Juda simiir omaka yai nidwokai wakaeiya ini saiir akpitga ywowa.

⁸ Mi ta Juda simiir omaka yai nidwokai wakaeiya saiir biyan inkamin saiir kigri-raowiyin, siir inigin Krispaskin. Mi siir wig yin ima, simani bidi yangwo tibmiiyim simiir Biyan Inkam Komii iirimim. Mi om Korin hiran iikam whiekakim sima ta Pol siir yai aiir wakaekiyim mi sima ina yangwo tibmiiyiyim. Mi simiirin op ina baptais haiginuwim.

⁹ Mi igwir niyaka Pol siya dimin whirin nhwonan siir whin kig. Mi Biyan Inkam Komiiyin siya boinki siir, kira kipi nidid. Ningaka. Kira ha boinmimauugi, mi kira yai mikrim kipi nwo.

¹⁰ Mi kara kinakar nwowi mi inkam nwirin wi kiriir hopswo rani mi kiriirin wi siya tirbumbu rani ti om komiiyin kariir iikam whiekakim ini tirar nwowim. Ta yaiya Adi Komii siya boinkika.

¹¹ Pol siya om Korin hirin, biewiyyin whira ywo. Mi bwanim iriiyar whira yinkin o. Mi siya simiirin Adi Komii siir yai aiir boinmimaugin.

¹² Mi ta iya Galio siya nu komiiyin Grik hiran biyyan inkam komiikin, hir nwowikin. Mi ta iya Juda sima wara yinkin nhin, Pol siir nwowam io. Mi sima siir yikunam biyyan inkam komiiyin yai hidiiyin, saika nokwo boinam.

¹³ Mi sima boin, ti inkamin, iikam whiekakim simiir kwoinin siya boinurwokaiyugin Adi Komii siir inig hainanam. Mi ta siir yaiya ti siyu komii saika iripa bi namasuga. Nningaka.

¹⁴ Pol siya ina naingwowin simiir yai aka nowarkii boinamin. Mi Galio siya Judan kamim simiir boin mi ti inkamin siya siyu biyie tirikiswo mi kara kimiir yai aiirin wa pi wakaeyin. Mi siya ti inkamin krimiir oman siyuin saika bi nantamyiryirkin mi siyu biyie bi tirkin. Nningaka.

¹⁵ Mi tiki diminin siya krimiir oman dimin tani. Nningaka. Juda hiran iikamim kimiir siyuin mi siir diminkin. Mi digworaekwo whiekakim simiir inigim, yim kimiirar diminkin kimakima ti kitibmii boin. Mi kara ti hiriinan diminin siir yai nidwo wakaeyim pi boriisopi.

¹⁶ Mi siya simiir maeyaua yai inkam komii aka nokwo boiniya, saiir hiranka yikriropnatkiikiigi.

¹⁷ Mi sima Sostenis siir yankabrinunaowid. Siya Juda simiir omaka yai nidwokai wakaeya saiir biyyan inkamkin. Mi sima siirin maeyaua yai nokwo boiniya, saiir kingiin hirar yippar. Mi Galio siya ti diminin sima tirkiyyin, siirsi bi swoki naingwoyimyokikin. Iriig.

Pol siya om Antiok nu Siria hir nwowin siir hiriir swoki am.

¹⁸ Pol siya om Korin hirin, ii kasa bi nwokin. Mi mhoiyya siya iikamim naingwo tibmiiyim simiir boingig, ha dwoki! Mi siya ha nhinamin siyai aiir kwirinam mi Akwila sowa wai Prisila ini saika yinkin amwo Senkria hiriirin, maeyaua siyai ima namasuwiya om Korin kingiin hir nwowa saiirim. Mi kana ina piiyaonama. Dimusi rani, siya Adi Komii saika bidi yimbinin, dimin whir tiramin. Mi siya Juda simiir siyuin siir napkin. Mi siyaiya ha huyanama mi sima ina yamim nu Siria hiriir.

¹⁹ Sima om Efesas hiriir yimbiyam. Mi Pol siya sowiirin ti om iir haiburgig. Mi siya ina yapninopkainamin Juda simiir omaka yai nidwokai boiniya saiir. Mi siya Juda kamim simaka ini whrieboinaiyu.

20 Mi sima siirin ina sriiyim, kira krimaka wi ii prieiriga nwonami, aniya? Mi siya ina boinin, kara wi dig nwo rani.

21 Mi mhoyiya siya simiir boinki, ha dwoki! Mi Adi Komii siya kariirim naingwowi mi kara wi kimiirima swoki iti. Mi siya om Efesas siir haiburgig mi siyaiiya saiir yani kwirinam.

22 Mi siyaiiya ina yamamasu iuwa om Siria hir. Mi Pol siya siyaiiya saiir haiburgigin mi ina kunaiidamin. Mi siya om komii Jerusalem hiriir yam. Mi iikamim naingwo tibmiiyim siya simiir ini boiniu ti akamim! Mi siya hiriinan tir digigin mi ini om Antiok hiriir yapiinamin.

23 Pol siya om Antiok hirin, ii prieiriga nwokin. Mi mhoyiya siya ina yamin. Siya ti nu whiswo sowiir yam, Galesia mi Frisia hir nwowim omisisim nhirim simiir nap miriyyamkin. Mi siya iikam whiekakim naingwo tibmiiyim, simiir whinkinsiis haiginiugin.

Apolos siya Adi Komii siir yai aiir boinmimauuwikin om Efesas hir.

24 Mi Juda inkam nwirin ti om komiiyin Aleksandria hirankin. Siya om Efesas hir namwonikin, siir inigin Apoloskin siya yai miyik miyik ara boinikin. Siya Adi Komii siir yai aiirin, bidi yinokninkin digin.

25 Mi yio siya bidiyar mi inokninkinin, dimin taemin nhirim Jisis siya diriraerariyim. Mi siya ini simiirar kauwok boinamin. Mi siir yaiya siya boina Jisis siir, siya bi kiyikrikiu boinkikin. Ningaka. Mi siir yaiya ina yinyokigiya hinda tinda. Biya Jon siya, siir boinmimauuwun yayim, simiir kwoin kisina haigiyam mi op baptaisim. Mi siya simiir boinmimauugin.

26 Siya Juda simiir omaka yai nidwokai wakaeya saiir yam. Mi siya yayim ini hindara ini boin iskiyim mi siya simiirsi nidid kwoin bi naingwokin. Prisila Akwila sowawaiyar wakaeyo mi sowa siirin ina yikunamin sowiirwai omaka hiriir. Mi sowawaiyin siirin haningin yanaaknkii haiginiu Adi Komii siir siyu imiirin siirin. Mi siya wi nwoki sibgu inokninkinim.

27 Mhoyiya Apolos siya nu komiiyin Grik hiriir namim minin mi iikamim naingwo tibmiiyim om Efesas hiranim sima boin maigimaigra haiginiugi siirin. Mi yokwowa sima win hauugi, nu komii Grik hiran iikamim naingwo tibmiiyim simiirim. Mi sima hiniina win boinki, kima siirin wi dikunam kimiir omaka hiriir. Mi iya siya nu komii Grik hir nimbiyamin mi iikamim naingwo tibmiiyim simiir piu nhinmi siya ini kin haiginiu. Biya Adi Komii siya naingwobumbuwa simiir kwoin imiir kisina haigiyam.

28 Mi siya ini igaokaka ywowin, Juda sima boinim yai bibiyeyim iikamim simiir whwonkam ida mi siya simiirin yaiyim Adi Komii siir Yokwo Komiiya saiir nwowim Jisis siya inkamin biya Adi Komii siya nimbingiyin krimiir whindiriraerar haiginuwam mi siir boinkika. Mi sima asi nongwomamair aekiyamkim. Iriig.

19

Pol siya om Efeses hir miriigin

1 Apolos siya om Korin hir miriigin. Mi ta iya Pol siya iki nupai nupaiyim simiir nap miriyyin. Mi siya om Efeses hiriir yap nimbiiyam. Mi ti omin hiran iikam nhirim naingwo tibmiiyim, simiir ini kigi.

2 Mi siya sriiyu biya kima naingwo tibmiiyim mi kima Adi Komii siir naeyu miyyik iir bidi yaeyin? Mi sima boin, ningaka. Krima Adi Komii siir naeyu miyyikin siir yai bi wakaemiminkim.

3 Mi Pol siya boinki simiirin, kima piki hinin siyiuin si baptaiskim. Mi yim ina yowarki boinkiyim, nim krima Joni siyiuin op siya baptaisin mi siir baptaiskim.

4 Mi Pol siya boin, biya Jon siya iikamim simiirin op baptais haiginugim mi siya ti siyiuin min nisiimauugin, sima naingwo tibmiiyim. Jon siya Juda iikamim simiir boin, kima ti inkamin kariir mhoiia nitin siirim daingwo tibmii. Ti inkamin siya Jisisin siyairgin.

5 Mi sima ta Pol siir yaiya saiir wakaeyim mi ini Biyan Inkam Komiiyin Jisis siir inig iirar dapim mi op ina baptaisin.

6 Mi Pol siir ina simiir yonkwoki mi Adi Komii siir naeyiuin ini simiir yaninkinuniyin. Mi sima ini yaipai yaipaiyim ninomor kou hiranim, ini simiirar boinamim profet kamim yaiya sima boiniya mi sima simiir hiriinana boinkim mi sima Adi Komii siir yaiya ina boinmimauuwamim.

7 Ti kam whiekakim iur nwisko, Adi Komii siir naeyu miyyik iir haiyim.

8 Mi Pol siya ina yapninopkainamin omaka Juda simiira yai nidwokai boinaiya saiir. Mi yaiya siya nini boinuwa, siya ini hindara ini boiniskiyin. Siya nididmir nididmir bi boinkin mi siya ini simakar yinkinwamwarki boinin simiir kwoin imiir boinurwokaiyam. Mi siya simiirin Adi Komiiyin siir iikam mi siir digworaekwowim simiir kigriraowiyin siir boinmimauuim bwanim parig whoim.

9 Mi nhirim ini borisop waeyaowim, bi naingwo tibmiigim mi iikam whiekakim simiir whwonkam idan mi sima yai biye Biyan Inkam Komiiyin siir siyu iir yigbumbu boinim. Mi Pol siya simiir haiburgigin mi siya iikamim naingwo

tibmiiyim simiirar yikiunam mi inokiiinokin Pol sima skulam Tiranasi hiriir namikim, Adi Komii siir yaiya saair whrie boinaiyiuwam.

¹⁰ Siya hiriinanar diriraeraryokiyokiiyin biewiyo whis. Mi iikamim nu Esia hiranim, sima bidi wakaeyim Biyan Inkam Komii siir yai imiirin. Mi Judan iikam mi Grik an iikam yim ina mi wakaeyim. Iriig.

Siva siir yinisim yinkamiyin ima.

¹¹ Adi Komii krimiir Wanin siya hauugikin Pol siirin kirieni, ti dimin kirie komiiyin mi ti diminin, yio ini sa ywoiskiiyin.

¹² Mi sima yuis mirim pi Pol siir piu aair naka iprakna haii mi mhoyiya pa hainami iikamim makakim simiir piu imiir nini hainiiyiuiwi mi ta simiir ma simiir niya pi digar nwoki. Mi iki uridyiu biyie biyieyim simiir nwowim ina haiburgigim mi ina yamim.

¹³ Mi ti Juda iikamim omom omom nhirim sim yapyokiyokii inkamim uridyiu biyekakim simiir yinimniski. Mi sima boin, nim ti yiu bibiyieyim sim ninimniskiiyami ti Jisisni inigin si niki kinankiuwi. Mi sima yiu biyie siir boinki, ti inkamin Pol siya boinin siir inig ieya niuwi mi kira damki.

¹⁴ Juda simiir yaowae adin pris Sipakin, siir yinisimim iriirar nwisko. Mi sima ti hiriinan siyiu imiir tirikim.

¹⁵ Mi ti uridyiu biyieyin siya simiir yaiyaka hinina yowarkii boin, kara Jisis Pol sowiir bidi yinokninkinin mi wim kima yipikim.

¹⁶ Mi ti uridyiu biyieyin ti inkamin siir piu hir nwokin, sima diriraerar niskinakim mi sima ta omaka saair haiburgig mi ini paru parura yidam natkiiginamim. Nhie aunowaiga.

¹⁷ Mhoyiya Juda iikam whiekakim mi Grik iikam whiekakikim, sima om Efesas hir nwowim, sima ta yaiya saair wakaeyim mi iikam whiekakim sima nidid pranai bi kinkim. Mi sima Biyan Inkam Komiiyin Jisis siir inig iirar hainanim.

¹⁸ Iikam whiekakim naingwo tibmiiyim mi sima ina yitim. Mi digworaekwo biyie whiekakim biya sima tir kaiyiuim, ini simiir ini boininkiiiyim, iikamim simiir whwonkam ida.

¹⁹ Mi iikam whiekakim nop min nanaowiyim mi naeboin wir minim pa samsakikini wigam. Mi simiirin ina ikom swokiyim pae arar, iikam whiekakim simiir whwonkam ida. Mi digworaekwowim yokwo sima winim simiir iripar mwainim, hinina yimbiam. 50,000.

²⁰ Mi ti hiriinan siyiuin sima tirin mi Biyan Inkam Komii siir yaiya ina kiririrama mi ta yaiya ini komiia ywokiya. Iriig.

Mi om Efesas hiran inkam whiekakim sima Pol siirimin io yai prasae bi saokim.

21 Mi saiir mhoiia, Pol siir kwoinin Adi Komii siir naeyiu miyik ieya yowomwarkaiyu, nu Mesedonia mi nu Grik hiriir napamim mi mhoiia siya om komii Jerusalem hiriir namam naingwokin. Mi siya boin, kara ti omom simiir nini kignaki. Mi mhoiia kara wi om komii Roma hiriir nami.

22 Mi siya inkam nwisio siir whin miriyywo sowiir yikropki, Timoti, Irastas sowa nu Mesedonia hiriir namim. Mi Pol siya nu komii Esia hirar iki okiyin.

23 Mi taka iya hik komiia om Efesas tiriir yimbini. Mi sima nansao prasae bi kinkim. Mi ta hik komiia whisarii bi nibbiyamka, Pol siya siyiuin iikamim sima naingwo tibmiiyin Jisis siirim mi siir boinmauugin. Mi ta hika asi nibbiyamka.

24 Inkam nwirin hir nwowin siir inigin Demitrias siya ti inkamin digworaekwo paipaiyim silvani nonkwokwowokin. Ta omaka wiga Atemis saiir inignana saiir inig iir hainanam. Mi siir miyan kamim, ti digworaekwowim simiir nonkwokwowiyim mi sima umir prasae bi haiigin.

25 Mi siya siir mai miriyyim simiirim wara yinkin ikiuna. Mi siya simiir boinki, krima mai kwiruwa miriigim, kima dinokninkin, krima umir komii asi haii, ti miyim krima miriyyim simiirsi haii.

26 Mi ti inkamin Pol, iikam isid komiyyin pi siya nhinpriginaei. Mi simiir kwoinim pi siirima naingwowi. Mi kima bidi kigim mi kima bidi wakaeyim siya ti hiriinanin om Efesas hirira bi tirkin. Niingaka.

27 Ta Pol siir yaiya ini krimiir umir miya saiirar yikripkiya mi hiriinana sasa rani. Niingaka. Mi sima wi ta omaka komiia Atemias wi saiir haimriyugigi mi wi ta wiga saiir inig iir mi hainan tani. Niingaka. Mi ta omaka komiia mi ta wig aeya, yo wi hiriyyar nokwosaoaekaeyami. Ta wiga inig komiigaka mi iikam whiekakim nu komii Esia hiranim, sima saiir inig iir hainanikim. Mi ta Pol siir yaiya wi ta simiir wiga inig komiikak nwowa, wi saiir nikworinuwi. Siya hinina boinkin.

28 Mi sima ta yai aiir wakaekiyim mi simiir kwoinim ini haugihauga whwiyiekiiyim mi sima ini komiia kauwok boinkiyim, Atemias! Saeya om komii Efesas krimiir biyan wig komiiga.

29 Mi ti om komiyyin siir hiran iikamim, yai ini komiia nhinkii kauwokiyyim. Mi sima diriyar yinsiin iwitnam, maeyaua iripa yai sima nidwo boiniya saiirim. Mi sima Gaias, Aristakas sowiirin wara yinkin kiwowit hainam. Ti inkam nwisio nu komiyyin Mesedonia hiranko sowa ti inkam nwisio Pol saika nap miriigo.

30 Mi Pol siya iikam whiekakim, simiir bopwo

napninopkainamim minkin. Mi iikamim naingwo tibmiiyim sima yikidu siirin.

³¹ Mi nu komii Esia hiran inkam komii nhirim sima Pol siir nomiiyaugim. Mi sima yai siirim boinki mi sima siirin ina boinikidukiyim, kira maeyaua yai iripa nidwo boinaiya, wi saiir kipi napninopkai.

³² Ti iikam isid komiiyin, ta omaka yai nidwokai wakaeiya saiir nwowim sima omkakarim ini diriyar nhinki kauwok boinkiyim. Mi sima yai whiruwani biri kauwok boinkikim. Nhirim yai whirni, nhirim yai whirni hinin hiniina kauwok boinki. Mi iikam hoimgakim sima biri ninokninkinkim ta iripa sima nwowa mi sima bi ninokninkinkim inkamin ta iripa sima nwowa saiir bi nwowanin.

³³ Juda sima Aleksanda siirin bopwoniya hiriir iyopninopkaigi, simiir bi nwowam. Mi iikam whiekakim sima ini whiekakar kauwok boinkiyim. Mi Aleksanda siya ina yisiimauugiyin, simiir yai imiir niribmi boinim. Mi siya simiir yai aiir nowarki boinkiyim tirkin.

³⁴ Mi iikam whiekakim sima ina kigninokninkinkiyim siya Juda inkamkin. Mi sima whiekakim ini diriya nhinkikauwok boinkiyim. Atemisa om Efesas krimiir biyan wig komiiga. Mi sima idip idip ini ta yaiya saiir saiirar iyop boininaeyim.

³⁵ Inkamin omaka komii nidwokaiyin yaimin winiysin om Efesas hiran iikamim simiir yaiyim siya yinsiin okwo paringigi. Mi siya ina boinin, kima ti om Efesasan iikamim kima wakae! Krima ta omaka aiirin minam kigriraowi, Atemis saiir inig iir hainanam. Mi ta siya haiya praprasa ninomor kou hiranki nikiinainiya saiir wara kigrirao. Mi iikam whiekakim sima bidiya yinokninkinim.

³⁶ Mi ta yai aiirin wi inkam nwirki nanugaugau rani. Niingaka. Mi kima yai tanki! Mi kimiir kwoinim haeya kipi kinki mi dimin whirin ha kipi nanka diriraerarki.

³⁷ Kima bidi yikunaniyim ti inkam nwiso sowiirin. Mi sowa ta omaka Atemisa saiir dimin whir bi tauae haigo. Niingaka. Mi sowa krimiir biyan wig komiia saiir bi nigbumbugo. Niingaka.

³⁸ Mi Demitras siya mi kamim mi saika miriiyim sima yaigakiniuwi, inkam nwirin saikain mi sima iya ta omaka yai wakaeiya mi sima saiir dam, yai boinamin. Mi sima ta yaiya, inkam komiiyin saika tini boiniu.

³⁹ Mi kima yaigakiniuwi, kimiir kwoinaw waraurar tiki okainam. Mi wi yaowaeyim yai nidwokai wakaeiyim, om Efesas hiranim, simaka tini boiniu.

⁴⁰ Mi om komii Rom hiran iikamim sima krimiirin wi yaigak nwowi, ta krima ninii nansaowa maeyaua iripa nidwo boinaiya saiir. Mi krima hiriinan wi whisarii dimuim ninii

nansaowi? Mi sɪma krɪmɪɪrɪn inkam komii komiiyɪm sɪmaka boɪni mɪ krɪma wɪ yai karamaeyar nwowi. Siya hɪnɪna boɪnkɪn.

⁴¹ Mi yai siirɪm dɪg nwokiyɪm mɪ siya sɪmɪɪrɪn ɪna boɪnkɪyɪn, kɪma ha tɪ nhɪnkiɪnam. Iriig

20

Pol siya nu Masedonia mɪ nu Grik hɪr napmɪriigɪn.

¹ Mi tɪ yaiya sɪma nɪnii nansaowa dɪg nwokiya mɪ Pol siya iikamɪm naɪngwo tɪbmɪiyɪm sɪmɪɪr yɪkɪunam. Mi siya yai nhɪrɪm sɪmɪɪr boɪnmauugi, sɪmɪɪr kwoɪn ɪmɪɪr kɪrie haigɪnɪuwɪm. Mi siya sɪmɪɪr boɪngig, ha dwoki kɪma mɪ siya om Efesas hɪr haiburgigɪn mɪ ɪna yamɪn nu Madedonia hɪriir.

² Mi siya om whɛkakɪm sɪmɪɪra yapmɪrii, siya yai kasa birɪ boɪnmɪmauugɪn iikamɪm naɪngwo tɪbmɪiyɪm sɪmɪɪrɪn, sɪmɪɪr kwoɪn ɪmɪɪr kɪrie haigɪnɪuwɪm. Mi siya mhoɪiya nu Grik hɪriir yɪmbiyam.

³ Mi nu Grik hɪrɪn siya bwaniɪm whwoɪma ywo mɪ mhoɪiya siya nu Siria hɪriirɪn siyaii aɪɪr kwɪriɪnamɪm yaɪngwo. Mi siya wakae, Juda sɪma yaiya siirɪm nomboɪn tɪbmiikimaigɪm, siir nɪsom aokiyɪm. Mi Pol siir kwoɪnɪn ɪna yaɪngwowɪn, kiya? An wɪ nu Masedonia hɪriiyar swoki ami.

⁴ Sopata siya om Beria hɪrankɪn, siya Piras siir yɪnɪsɪmkɪn, siya Pol saika namkɪn. Mi inkam nwɪswo om Tesalonaika hɪranko, Aristakas mɪ Sekandas. Mi Gaias siya om Debi hɪrankɪn. Mi Tikikas mɪ Trofimas yo nu komii Esia hɪrankɪn nɪtko. Mi Timoti siya sowaka yɪnkɪn am. Mi sɪma ɪni Pol saika yamɪm.

⁵ Sɪma tɪ kamɪm biɪya namɪm, krɪmɪɪrɪmɪn sɪma om Troas hɪr ywokwokɪn.

⁶ Mi ɪiya Juda sɪmɪɪr ɪi komiiya wou sɪma nikwo aeiya, bretɪn niyopiɪn karamae nwowiyɪn siira, ya biɪdi yamkiya. Mi mhoɪiya krɪma siyaiiya saiir yani kwɪriɪnam mɪ om Filipai siir haiburgig. Krɪma ɪi iriyyar aka om Troas hɪriir yɪmbiyam mɪ krɪma ɪiyɪm iriyyar kwɪsa ywo om Troas hɪrɪn. Iriig.

Mi om Troas hɪrɪn Pol siya Yutikas siirɪn ɪe hɪrankɪ hidnɪnsiɪn idwokɪn

⁷ Mi biɪyan ɪi komiiya krɪma iikamɪm naɪngwo tɪbmɪiyɪm sɪmaka maeyau kwɪruwa ywo. Mi sɪma nae ɪna yaeyɪm. Mi Pol siya yai iikam ɪmɪɪrɪn ɪna boɪnmɪmauugigɪn. Siya asi boɪnmɪmauugigɪn, siya waka namɪm naɪngwowi. Mi siya yai priei asi boɪnyokiyokiiyamkɪn mɪ nɪɪbwobwo boɪn digiwɪi.

⁸ Mi krɪma omaka anaua kouana saiir nwokɪm. Mi ta omaka pae hoɪmgakɪm niuyaiyɪm hanɪngɪn haɪngomu ɪninankɪnam.

⁹ Mi inkam nwirin, whrankin, siir inigin Yutikaskin. Mi siya ounib nidwokin. Mi Pol siya yai ina boinanaeyin. Mi Yutikas siya ta yai aiir wakaeninidin mi siir nhwoin ina yasae whinwowam iuguskiyin. Mi siya ina wariniwarkiinamin nua hiriir. Mi ti ounibin omaka anau kwoimaka saiir nwokin. Mi sima ha nhiniuungiyim siir haiyim mi sima yauni kigi, siya bidi yisom aokiyin.

¹⁰ Mi Pol siya wara yinkin iunainam. Mi siya ti whranin siir yauni anka idwo iu. Mi siya ina boinin, kima kipi naingwoyimi yok, siya tisi irkak piuar swoki owin.

¹¹ Mi Pol siya ha swoki iyyamin koua hiriir mi siya paimirim ina ini inikimkir hauu iuwun. Mi sima ina yaeyim. Mi siya yai simaka boinainanaewiiyin mi ini ii aeya yinkiyanonkwokiyakwoka. Mi siya simiirin haiburgikyakwokin mi siya ina yamin.

¹² Mi ti whranisimin siya ini wadieya swoki owin. Mi sima siirin ina yikunamin siir omaka hiriir. Mi simiir kwoinin in wadieyar yaingwokiyim. Iriig.

Pol siya om Troas hir haiburgig mi om Mailitas hiriir yamin.

¹³ Krima biya namkwokinkim mi siyaiya saiir yani kwirinam. Mi om Asos hiriir yimbiam. Mi ti om iirin krima Pol siirin ini hansiru. Mi siirin siyaiini krima pi yuginamin. Biya siya niki boinkin siyaiini kwirinamamin. Mi Pol siya simiiram nua yapriokiwin om Asos hiriir.

¹⁴ Mi Pol siya krimiirin om Asos hir ini kigni mi krima siirin siyaiini yuginam. Mi krima om komii Mitilini hiriir yimbiam.

¹⁵ Mi krima ti om komii Mitilini siir haiburgigin mi ina kwirinamin siyaiini. Mi iigwira krima mhiuwisimin Kaios siir kingiin yakii pirkin idamyakwok. Mi iigwira krima ha swoki iyikidnaidamin mi mhiuwisim whirin Semos siir kingiin pirkinnaidamyakwok. Mi iigwira ha swoki iyikidnaidamin mi krima om komiiyin Mailitas siir kingiin yakii pirkin idamyakwok.

¹⁶ Mi Pol siya om Efasas hir namasunamin pi boriisopi. Mi siya nu Esia hiriir mi amin pi mi boriisopkin. Dimusi rani, siya minam nankanamkin om komii Jerusalem hiriirin, ii komiia nae naekwowakiya Pentikos nikiuwiya saiir wara ninkin owouwim. Iriig.

Pol siya om Efasas hiran biyan inkam komiiyin simiir boingigin ha dwoki.

¹⁷ Mi krima om komii Mailitas hir nimbiamim mi Pol siya yaikiuin ina hauugiyin om Efasas hiriir, inkam adiyaowaeyim siyu komii kigiraowiyim simiirim boinkikin sima siirin nitim.

18 Mi sima siir hiriir nimbiamim. Mi siya yai ina boinmimauuwın simiirin. Kima bidiya yınoknınkınim iya kara wınwına nita nu Esia hiriirin mi siyiuim kara diriraerarım, iyyım kara nwokaigiyım kima bidi kigım.

19 İi kasa rani, Judan iikamım sima siyiu biyie kariir tirim naıngwowım. Mi ti hiriinan siyiuın, kara pi hika mi haii. Mi an kara kariir inıgın ini aowar ikworınugıgın mi ini Adi Komii siir inıg iirar hainan iskiyın.

20 Kara ta yaiya kimiir boinmimauuwiya, saiirsi nıdid rani. Mi kimiir omaka ima mi maeyaua ırıpa yai boini aka kara kimiirar niki boinmimauugın, ta yai kibiya.

21 Kara Juda iikamım mi Grikan iikam ikim, kara simiirin yai prasae bi boinkim simiir kwoının Adi Komii krimiir Wanın siirim kisina haigiyım. Mi sima krimiir Biyan Inkam Komiiyın Jisis siirim daıngwo tıbmii.

22 Adi Komii siir naeyiuın siya boınkikın kariirin mi kara tapa ha napnamkın, om komii Jerusalem hiriirin. Mi iya kara hiriir nimbiamı, kara nınoknınkın tani sima kariirin wi dimu tir wını.

23 İki omom omomım kara nami, Adi Komii siir naeyiuın siya boınkikın kariirin. Sima hik wa hauuwi mi kariirin wi omaka hiuyokiyokaiya wi saiir hiukripkikikaigigi.

24 Kara hinınam naıngwo rani, kara irkak piua nwokripkaiyım. Nıngaka. Siya dimın komii rani, kara wi ta kariir piu aiirsi naıngwoyımıyok rani. Nıngaka. Kariir kwoın komiiyın dimın komiiyın Adi Komii siya hauugiyın ini siyar nwowın. Mi siir dıgi, ta miıya siya hauugiya kariir mi kara siir yai wın kibiya saiir boınmauu siir naıngwobumbuwa krimiir hauugiya.

25 Biıya kara kimaka napmıriıgın mi kara Adi Komiiyın siir iikam imiir kigrıraowiyın mi siir digworaekwo ikim kara siir yai imiir boinmimauugın. Mi tariinanın kara ina nınoknınkının mhoııya kima wi kariir whwonkam iir swoki kig rani. Nıngaka.

26 Mi kara tapa kimiirin pi yai asi boinmimauugigi ta yaiya prasae rani. Mi kimiir nwrkın siya siyiu biyie tirkin mi ti hiriinan siyiuın yıo yaiya wi kariirim kipi nit.

27 Mi kariir kwoının nıdid kwoın naıngwo rani, Adi Komii siir yayım mi siir digworaekwowım mi siir siyupai siyupaiyım kimiir boinmimauusiyın. Nıngaka.

28 Kima, kima kimasiya kigrıraona, Adi Komii siir iikam nhirim naıngwo tıbmiiyım simiir kigrırao. Adi Komii siir naeyiuın siya hauugın ta miıya simiir kigrıraowam. Mi kima sibgu kigrırao, Adi Komii siir isid iirin. Mi Jisis siir nhıeya paeyakwiya siya naowa mi ha naokiınaiiniya simiirin

saeyar yanmaiwarkaina. Mi kima simiirin sibsibim kima kigriraowiyim mi simiir hiriinan kigrirao.

²⁹ Kara bidi yinokninkin iya kara kimiir haiburgigi mi kara nami mi mhoiia inkam biyeyim niti wi kimakar namwoni. Mi sima kimiirin wi wra biyeyin sibsib pirimtio aokaowiyin mi wi siir hiriinan pirimtio aokaowi.

³⁰ Mi kimiir inkam nhirim, wi yaimwoni boin tani wi hindara niksisa boini. Iikamim naingwo tibmiyyim sima, simiir siyu imiir nwoki apim.

³¹ Kima sibgu kaorarao inokinokin. Biya kara piugi bi piyaokin ti biewi whoimim, kara nii nabie nii nabie boinmimauugin ta yai win kibi aiirin. Mi kara kimiirsiyin naingwoyimi yok prasae bi kinkin nhwo kariirin ouwoba pi wara griekiinaini mi kima kipi naingwo owouu.

³² Mi tariinanin kara kimiirin ini Adi Komii saika yinkiamasukikinim paeni hanin, kimiirin siya kigriraoin. Mi ta siir yaiya naingwobumbukaka, ti hiriinanin wi kimiirar kirie haiginiuwi. Mi wi siya hauugi dimin miyyik miyyikim kimiir. Mi siir isidin dimin whirkin bi kimbugin simiir warar yinkin hauu.

³³ Kara inkam nwirni umir digworaekwowim simiirim bi kigmairgin.

³⁴ Mi kima bidi yinokninkinim. Iya kara kimaka nwowa, kara kanakana mirii inkiguna hainae. Mi kariir digworaekwowim pi kanakana swoki saini. Mi kariir isidin kanaka nwowiyin mi kariir whinmariyyim simiirin pi wara mi sain hauuwi.

³⁵ Kara kimiirin bidiya yisiisimauuim siyiuin umiram kara miriinanaeyin. Mi wim kima hiriinanar timi miriinanae iikamim umir digworaekwo karamaeyim simiir hauuwam. Mi kima sibgu donkworinu Biyan Inkam Komiiyin Jisis siir yaiya. Siya hinina boinkin, inkamin digworaekwo haiwiniyin siya wi wadieyar mi owi. Mi inkamin digworaekwo hauuwi yo ini wadieyar ywokiyin. Pol siir yaiyim hiniingim.

³⁶ Mi Pol siya ti yai imiir boin digiyin mi siya ogmwo ina hunainamin. Mi siya ini simaka kwisin, nhwo Adi Komii siirim.

³⁷ Mi sima nou prasae biri kinkim siirsiyin. Mi sima Pol siirar yankab ouugi.

³⁸ Mi sima yaiya Pol siya boina saiir naingwokim kima wi kariir whwonkam iir swoki kig rani mi sima hik prasae biri swoki okikim mi sima ina whinapnaniyamim siyaii hir yani whinap kwiriigi. Mi sima ina boinkiyim siirin, ha dam! Iriigi.

21

Pol siya siyaa aiir kwiriinam mi siya om komii Jerusalem hiriiyam

¹ Krɪma sɪmiir haiburgigim mi krɪma siyaa aiirim yam. Mi siyaaia ina hiunisnama. Mi krɪma omin Kos nikiuwiyin, siirim hiriiunaidam. Mi igwir nugakin krɪma mhiu sim whirin Ros nikiuwiyin, siir yimbiyamyakwok. Mi krɪma siir haiburgigim mi om Patara hiriiir yimbiyam.

² Krɪma siyaa ira nu Finisia namana saiirim hansrani. Mi krɪma ta siyaaia saiir kwiriirim mi ta siyaaia ina hiunisnama.

³ Mi krɪma ha namim, mhiuisim whirin Saipras nikiuwiyin bopwoniya nidwomaiyin siir kwakig kigam yio yaioyaeya kwomaimigii. Mi krɪma nu Siria hiriiir yimbiyam. Mi krɪma om Taia hir yamamasu u. Mi siyaaia digworaekwowim ti om iir yigingig.

⁴ Mi krɪma iikamim naingwo tibmiirim sɪmiir ini kigu. Mi krɪma ti om iirin iirim iriiyar kwisa ywowak. Mi Adi Komii siir naeyu miyikin siya hiurworwokaikin iikamim naingwo tibmiirim sɪmiir kwoin imiirin. Mi sima Pol siir boinmauu, kira om komii Jerusalem hiriiirin wi kipi nam.

⁵ Iya krɪma nɪmbinamim ti om iirim ini hiriiyar digigim mi krɪma ti om iirin ha haiburgigim mi ina yamim. Mi kamim naingwo tibmiirim mi sɪmiir wigyin ima mi krɪmiirin sima yana whinapkinisugig om komii siir yaba hir. Mi krɪma whigbid hirin ogmwo ha nani hiiuim mi ina sriyim Adi Komii siirim.

⁶ Mi krɪma sɪmiir boingik, ha dwoki! Mi yim sima iriipi hiriiinan krɪmiir mani boinki, ha dam! Mi nim krɪma siyaa ira saiir kwiriinam. Mi sima ina swoki amim sɪmiir omaka hiriiir.

⁷ Mi krɪma om komiiyin Taia siir haiburgigim mi om komii whirin Tolemes siir yimbiyam. Mi krɪma iikamim naingwo tibmiirim sɪmiir boingig, naiowaka kima! Mi krɪma iya kwira ywowak simaka.

⁸ Mi igwira krɪma om komii Tolemes hir haiburgigim mi om komii whirin Sisaria hiriiir yimbiyam. Krɪma inkamim Adi Komii siir yai napboinmamauwiyin Filip, siir omaka hiriiir yam. Mi siya kam iriiyar nwisu aposel sɪmiir whinap mriirim mi sɪmiir nwirin mi siyairgin. Mi krɪma saika ini owou.

⁹ Siir yinisim yinugiyinim idigim. Sɪmiirin kamki bi niki onkwonakim. Adi Komii siir naeyu siya tirikin sɪmiirin mi sima Adi Komii siir yai aiir asi boinmimaugim, ti yinugiyin idiyim.

¹⁰ Krɪma ii kasa biri nwokim ti om iirin. Mi profet inkamim Agabas nikiuwiyin, siya nu Judia hirankin nitkin.

¹¹ Siya krımıirim nıtın mi Pol siir piuwopa saiir ini hainaki mi siir iga inım simiira swoki kogrimdinunam. Mi siya boınki, Adi Komii siir naeyiwin, hinina boınkikin, om komii Jerusalem hir nwowim Juda simiir iikamim sima ta piu wopa saiir ad iirın, wi hiriinana kogrimdinuwi. Mi sima siirın, wi iki iikamim Juda iikam tani wi simiiram nikropki. Agabas siya hinina boınkikin

¹² mi krıma ta yaiya saiir wakaewinim mi krıma ti inkam nhirim krimaka nwowim, krıma ini Pol siirar boıninaeyim, siya wi om komii Jerusalem hiriir kipi swoki amimin.

¹³ Mi Pol siya ina ywowarkii boınin mi kima dimusi nounanaei? Mi kariir kwoınin biyie kima nwowaiginuwi. Mi kariir kwoınin ha naıngwowi, sima kariirar kogrimdinuki wındi mi kariirar mi isom aoka wındi om komii Jerusalem hirın. Dimusi rani, kara krımıir Biıyan Inkam Komiiyin Jisis siir inıg iir boınmımauuwi. Kara yai mın karamaeka, yiı dimın komii rani.

¹⁴ Mi krıma siirın wi yaeya kwoın pa swoki kisina haigi. Mi krıma ta yai aiirın asi niuguskikim. Mi krıma ina boınim, krımıir dimın tani, krıma Adi Komii siir kwoın iirara napıski.

¹⁵ Mi ii nhirim bıdi yamkiyim mi krıma digworaekwowim ina dirıraerar haıgınamim om komii Jerusalem hiriir namim.

¹⁶ Mi inkam nhirim naıngwo tibmiıyım om komii Sisaria hiranım, sima krimaka warar namkim. Sima krımıirın siir omaka hir whınapyikiıugig. Siya ti mhiıuisim whırın Saıpras siir hıran inkamkin. Siya bidiniya naıngwo tibmiıgın mi krıma siir omaka hir ywo.

Mi Pol siya om Komii Jerusalem hıran biıyan iikamim yai simiir boınmımauugin.

¹⁷ Iya krıma om komii Jerusalem hiriir nimbiyamim mi iikamim naıngwo tibmiıyım sima krimiir kıgwınim, ini maırgımaıga ywowinim.

¹⁸ Mi iıgwıra Pol siya krimaka yam, inkam komii komiiyım Jems sima irıpa miı kwıruwa mıriıyım siyiı komii kıgrıraowıyım, simiir kıgnakiyam.

¹⁹ Pol siya simiir boıngig, nabıe kima! Mi siya simiirın hanıngın sibgu boınmımauugi, digworaekwo whıekakım Adi Komii siya tirım siir mııya saiir, iki iikam nhirim Juda iikam tani simiir. Pol siya biıyan kamım simiir yai wakaewınin mi siya ina yamın simiir omaka aiirım.

²⁰ Iya sima wakae digiyım mi sima ini Adi Komii siir inıg iirar hainanı. Mi siirın sima boın, nomiiıyau! Kira wakae! Juda simiir iikamim kasa rani, tausenkim, Adi Komii siirım naıngwo tibmiıyım. Mi sima ini Moses siir siyiı komii iiraramar naıngwo tibmiıyım mi sima siir napam naıngwowi.

21 Mi kam nhirim sima kiriirin hinina mi boinki, Pol siya Juda simiir iikam nhirim iki iikamim Juda iikam tani simiir nu nwowim simiir mi boinmimauuwi, sima Moses siir siyiuin ha boinin siir haiburgigim, kima kimiir yinisisimim simiir mioisim simiir kipi kitiyopnir hai. Mi kima Juda simiir biyan siyiu iirar kipi napkripkai. Mi sima hinina boinkim,

22 Krima bidi yinokninkinim kiriirin mi ta kiriir yaiya bidi yama. Mi sima wa ninokninkini kira bidi yitin mi krima kiriirin wi panina tiri!

23 Mi krima kiriirin pi siyiu whirin siir boinmauuwi. Mi kira wi hiriinan siyiu iirar tir. Mi ti kam nwiiyim ti tir nwowim, sima dimin whirin Juda simiir siyiu iir tiram naingwowi.

24 Mi kira ti kamim simaka dinkin am. Mi kira simaka nami mi ti Juda simiir siyiuin ti kam nwiiyim sima tiri mi simaka timi inkin tir, whauriyinan nwowam. Mi kira umirim wara timi haigin simiir kan aiir piriyaowim. Mi iikam whiekakim wa ninokninkinki. Mi ta yaiya sima boina kiriir mi saeya hindara niksisaeka kaimwo rani. Mi sima nwoki ninokninkinki kira siyiu komiini yaiyim simiirar mi wakae yoknaeikin.

25 Mi iikam nhirim Juda iikamim naingwo tibmiiyim krima yokwo bidi win hauugiyim simiiram. Mi ta yokwowa hinina boinki, kima kigrirao! Mi wraisuim kamim sima hauuwiyim, uruwai siyaowainiyim, kima simiir kipi nae. Mi kima wraisuin nii ara sima nomboru aowiyin siir kipi nae. Mi nhie aiir kipi mi kwiyae mi kima hii kipi nanae. Ti yokwo sair yaiyim hinina boinkim.

26 Figwira Pol siya kam nwiiyim, simiir yikunam, op whauim. Mi sima op ha whau digiyim mi sima ina yapn nopkainamim Juda simiir omaka Adi Komii, siir inig iir hainanam. Mi sima, simiir boin wakaeki wi paka hinin iya sae digi, ti siyiuin op whaiyin! Mi wraisuim sima wi nwonira yapayapa nanag hauugi Adi Komii siirin. Iriig.

Juda sima Pol siirin hirar yonkworimdinuin.

27 Mi mhoiya ii iriiyar kwisaka dig kingiin nwowim mi Juda iikamim nu komii Esia hir nwowim, simar kig Pol siya simiir omaka Adi Komii siir inig hainaniya, sair nwowi. Mi iikam whiekakim simiir kwoinim sima ini hopswo iu Pol siir nonkworimdinuim.

28 Mi sima haniingin kauwok nanaeki. Kima ti Isrelan iikamim, kima krimiir whin diriraerarki. Ti inkamin siya iki omom omom whiekakim simiir kamim siya nisiimauuwi. Mi Moses siir siyiuin mi Isrelan iikam ikim mi ta Juda simiir omaka Adi Komii siir inig hainaniya wi siya nanugaugauwi. Mi ti diminin sasa rani. Niingaka. Siya pi iki Grik simiir iikam nhirim simiir wara mi ikmwim apn nopkainami, ta Juda simiir

omaka Adi Komii siir inig hainaniya saairin. Mi taka omaka miyyik bi nimbiamka. Sima hiniina boinkikim.

²⁹ Biyya sima kigin ti inkamin Judan inkam tani Trofimasin, siya om Efesas hirankin. Mi siya Pol saikar nwokin om Komii Jerusalem hirin. Mi simiir kwoinin ha naingwokim Pol siya nikiunami siirin simiir omaka Adi Komii siir inig hainaniya saair hiriirin. Mi ta yaiya asi nimbiamka.

³⁰ Mi om Komii Jerusalem hiran iikam whiekakim sima ini hindira yanaakiyim. Mi iikamim ina iwitnamim mi maeyau kwiruwa yamwomimiru mi sima Pol siir yankabrinu. Mi sima siirin ini simiir omaka Adi Komii siir inig hainaniya saair yaba hiriir kiyainaniyam. Mi sima ta omaka saair ounibim ina kwaiginimokounamim.

³¹ Mi sima Pol siir nisom aokiyam tirkim mi yaiya ti kamim yaii niniiyim simiir bi nwowiyin ofisa inkamin siir hiriir yimbiam. Sima hiniina boinkim, iikam whiekakim om komii Jerusalem hiranin ini hinda yanaakiyim.

³² Mi siya bi kimimankin kam nhirim yaii niniiyim mi simiir biyyan ieya, simiir yikiunam mi ina iwitnaniyamim iikam hoingakim simiirim. Mi iya sima kamim yaii niniiyim mi simiir biyyan kamim simiir kigwinim mi sima Pol siir bi swoki tiokim, ina yuguskiyin.

³³ Mi kamim yaii niniiyim simiir biyyan inkamin ofisa siya ina yamin Pol siir kingiin mi ina yonkworinuwun siir. Mi kamim yaii niniiyim simiir boinki, sima siirin weyinsopo whisa kogrimdinu. Mi siya ina sriiyin simiirin mi ti inkamin siya yipikin? Mi siya dimu tirkin?

³⁴ Iikam isid komiiyin hinar nwokim mi nhirim yaeya yai gwir kauwok boinki mi nhirim yaeya yai gwir. Mi sima yai prasae bi ninkinugim. Mi biyyan inkamin siya yai mwowa saair sibgu wakaeyok rani. Mi siya ina boinkiyin, kima kamim yaii niniiyim simiir omaka hir tini whinapyikiugig siirin.

³⁵ Sima Pol siir hainamim mi sima siirin ta omaka saair ninmiga ini kikinuuu. Mi iikam isid komiiyin sima kigin, sima minam nitkim Pol siir nisom aokiyam. Mi siya kamim yaii niniiyim simiir waeyao yidwokainam mi sima ina yamin.

³⁶ Iikam isid komiiyin simiir mhoiyya yam. Mi sima ina kauwok boinamim, siirin disom aoki. friig.

Pol siya Juda iikamim simiir boinmimaugun bilki bi naingwo tibmiyya saair

³⁷ Mi kamim yaii niniiyim sima Pol siir nikiunamim naingwokim simiir omaka. Mi Pol siya boin simiir biyyan ofisa inkam iir mi kara yai gwira kiriir piki boinmauu? Mi simiir biyyan ofisa inkam ieya boin mi kira Grik simiir yai aiirin ha boinikin?

38 Kariir kwoinin ha naingwokin aingwo kira ti nu Isipan inkamin siya nuwi. Biya inkam komii komii gavman simaka yaii kira niniigin. Mi kira ti inkamin 4,000 kamim yaii niniyim simiir nikiunamin nu siiyin ap hiriir mi kira ti inkamin siya?

39 Mi Pol siya boin. Niingaka. Kara Juda inkamin nu komii Silisia hiranin siya. Mi kariir omisimin Tasaskin mi kara ti omin siir hirankin. Mi kariir omin siya inigakaingin. Ini wakaeyin? Kara iki iikamim yai simiir pini boinmimauuu.

40 Mi biyan inkamin siya ini wadiya ywokiyin. Mi Pol siya ti nin iirar ywokwokaigi mi siir ina ina yinkiyiniyinainama koua hiriir, iikam whiekakim simiir whwonkam idar. Mi ti iikam whiekakim yai ina yinkan tankiyim. Mi Pol siya simiirin Hibru simiir yai aiir boinki. Iriig.

22

1 Pol siya ina boinin, kima ti yaowae adim, kima wakae! Kara kimiir yai yamdi pi hinina nowarki boini tariinanin.

2 Mi simar wakaeki, Pol siya Hibru simiir yaigina saiir boinki mi sima yai ina tankiyim yai bi sisimiminkim. Mi Pol siya ina boinin.

3 Kara Juda inkamkin, apu kariira, kariirin om Tasas hir naokainaka, ti nu komiyyin Silisia siir hir. Mi hirin kara yinisim sapisapar haiburgigin. Mi kara om komii Jerusalem tir nae mwrii okwonamkin. Inkamin kariir niisiimauuwun, krimiir yidiwi wanwiyayim simiir siyusae siyusae imiir yio Gamelielkin. Mi kara kirie asi nwokin, Adi Komii siir siyiu iir napamin. Wa kirie kima mi haiya mi hiriinan saeyairga.

4 Kara diriraerarbumbugin iikamim naingwo tibmiyyim simiirin, ta kara naingwo tibmiya saiir hiriinan. Iikam whiekakim kara simiir nisomsom aokaowima naingwokin. Mi kara simiirin pi weyin sopni mi kogrimdinu hainami, omaka hiuyokiyokaiya pi saiir hir mini kiyitkaigaigigi.

5 Mi prismi yaowae adin mi inkam adiyaowaeyim siyiu komii kigiraowiyim, sima bidi kigninokninkinim kariirin. Mi yayim wi sima boinmimauwi. Yokwowa sima win hauugika kariirin Juda simiir iikam isid komiyyin om Damaskas hir nwowim siirim mi kara ina yapamin om Damaskas hiriir iikamim naingwo tibmiyyim ti om iir nwowim simiir udrimdinu haiyam mi simiirin om komii Jerusalem tiriir nikiunaniyam naingwokin. Mi sima hik nwoki haiyim, siyiu biyeyim sim tirim simiirsiiyin. Iriig.

Iiya Pol siya naingwo tibmiya mi siya saiir boinmimauugin.

6 Mi iya kara napyokiyokiyama siyiuin om Damaskasa namiyin hiriir mi om Damaskas kingiin hirin, nabie bopwo

hir ywowam. Mi bi kimiminkikin, pae komiyya ninomor kou hiranki nitkiya ini kariiramar hiririu naiiniya.

⁷ Mi kara nu ha namikiyyiwin mi kara wakaeki inkam nwirin siir yaiya kariir boinki, Solti! Solti! Kira kariir dimusi tirbumbu haiginiuwi.

⁸ Mi kara siir yai yamdi ina yowarkii boinin, Adi Komii kira yipikin? Mi siya kariirin ina boinin, kara Jisisin om Nasaret hiranin siya. Kira kariir tirbumbu haiginiuwi.

⁹ Kamim sima kanaka nwowim sima ina kigim paeya niuyakiya. Mi inkamin yai kanaka boinaiyin sima siir yai bi wakaekim kanakana wakaekin siir yayim.

¹⁰ Mi kara boinki, Biyan Inkam Komii kara pi dimu tiri? Mi siya ina boinki kariirin, kira dinsiin apnam om Damaskas hirir. Mi tiki om iirin inkam nwirin wi siya nikumamauuwini mi whiekakim kara nimbinim kiriirim.

¹¹ Mi ta paeya saeya prasae bi niuyakika mi kara dimin taeminim bi nanaokigimokikim. Mi kamim kanaka nwowim, sima kariir ina aair asi nonkwokim. Mi kariirin ina yinkikwona apnamim om Damaskasa hirir.

¹² Mi inkam nwirin hirar nwokin ti inkamin siir inigin Ananaiskin. Ti inkamin siyairgin siyu komiini sibgu apiyin. Mi Juda iikam whiekakim om Damaskas hir nwowim sima siirin hinina boinkikim, ti inkamin inkam miyikin.

¹³ Mi siya kariir kingina yamikwoni mi siya kariirin ina boinin, nomiiyau Solti! Kiriir nhwona ha kaowirki. Mi ta iya kariir nhwona ina kigomokiyin mi kara dimin taeminim ina kigirkakiyim. Mi Ananais siirin ini wara yinkin kigiyin.

¹⁴ Mi siya kariirin ina boinmauwin, krimiir yidiwi wan-wiyaeyim simiir Adi Komiiyin bidi yimbinin kiriirin. Kira siir kwoin iirin wa ninokninkini mi kira ti inkamin siya nimbinkiyin siirin wa kigi mi siyar boiniyim yayim kira wa mi wakaei.

¹⁵ Kira siir yaiya wi saiir boinmimauuwi iikam whiekakim simiir, ti digworaekwowim kira kigim mi kira wakaeyim.

¹⁶ Mi kira dimuim swoki owi? Kiriir kwoinin op baptaisim daingwoki. Mi Jisis siir inig iiram kauwoki mi siya wi kiriir digworaekwo biyie imiir nwoki haiyoprindiyumiigi. Iriig.

Adi Komii siya nikropkikin Pol siirin iki iikamim Juda iikam tani simiiram.

¹⁷ Mi mhoiyya iya kara ti om komii Jerusalem tiriir swoki ita mi kara Juda simiir omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir hir sriiyin Adi Komii siirimim mi kara digworaekwowim nhwonan whinkigmimikin.

¹⁸ Mi kara krimiir Biyan Inkam Komiiyin siir kig. Mi siya kariirin hinina boinki, ini wakaeyin kira! Kira wi kipi kimimin wi om komiiyin Jerusalem siir haiburgig mi ha dam.

Mi kira kariir yai aiirin ti om iir boinmimauuwi mi sima wi wakaeyokna rani, ta yai aiirin.

¹⁹ Mi kara ina boinin, Biyan Inkam Komii, sima bidi yinokninkinim biya kara omaka whiekakim yai nidwokai wakaeyim, simiira namkin. Mi kariir siyuin iikamim kiriirim naingwo tibmiiyim simiirin omaka hiarar ninkinikou tiokin.

²⁰ Mi biya sima Stiven siir yisomaoki. Siya kiriir yai boinmimauuan inkamkin. Ta iya kara simaka kingiin warar ninkin okin. Mi kariir kwoinin hiriir yai mi naingwo ti hiriinan siyuin wadiyairgin. Mi kamim siir nisomaowim mi simiir yuis minim kara simiir kigiraokim. Kariir siyuin hinngin. Iikamim naingwo tibmiiyim pi simiir nipimpari.

²¹ Adi Komii siya kariir boinkikin, kira dam! Mi kiriirin wi kara nikropki aru maeyaua, ta yaiwin kibiya inkam nhirim Juda iikam tani simiir boinmimauuam. Pol siya hinina boinkikin.

²² Mi Juda iikam whiekakim sima ta yaiya Pol siya boina, sair yikidugi. Mi sima ina kauwok boinkiyim siirin, disomaoki! Ti hiriinan inkamin siya omwai kipi waiya. Nngaka.

²³ Mi sima io prasae bi nwokim. Mi sima asi prikauwok prikauwokim. Mi simiir yuis minim ina yisim mi ina yonkwo whriwidamim. Mi nu whrinanin ina yop kabitkiyin koua hiriir.

²⁴ Mi kamim yai niniyim simiir biyanin siya simiir boinki, Pol siirin dinkikwona apnam yai niniyim simiir omaka hiriir mi siirin kima dipimpar. Mi siirin yaimwokiayaimwowa sairim srii. Kima wi nwoki sibgu inokninkinim iki iikamim sima siirimhin hinin dimusi kauwok boinkim?

²⁵ Mi sima Pol siirin idni kogrinu okwo sima tioam idgiuni. Kamim irim haiiyim simiir biyan inkamin ini Pol siir kingiina ywokwowin. Mi Pol siya hinina boinki siirin, inkam komiiyin yai wakaeyin siya kariirin hinina bi boinkikin, kara dimin whir bidi tirbuin. Nngaka. An kara om komii Rom hiran inkamkin mi kima kariir kipi tio.

²⁶ Bi nwowiyin inkamin ta hiriinan yai aiir wakaeyin mi siya biyan inkamin kamim yai niniyim simiir kigiraowiyin, siir ini boinmauuu. Kira panin tirim naingwowi? Ti inkamin siya om komii Rom hirana inkamkin.

²⁷ Mi simiir biyan inkamin ina yitin Pol siirim. Mi siir ini boini, kira kariir boinmauu, kira om komii Rom hiran inkamkin, aniya? Pol siya ina boinin, ihi! Kara om komii Rom hirana inkamkin.

²⁸ Mi simiir biyan inkamin siya ina boin. Mi kara umir prasae bi saingin mi kara ini om komii Rom hiran inkam

ywowin mi Pol siya boin, an kara, ningaka. Kariir adin siya om komii Rom tiranaingin mi an kara iriipa hiriinan Rom tiran inkam asi mi owi.

²⁹ Mi kamim yaii niniiyim saika kingiin nokwowim, siir tioam, sima bi kimiminkim, sima ina yagimgigiium. Mi simiir biyan inkamin siir kwoinin ha naingwokin Pol siya om komii Rom hiran inkamki niuwi mi siya asi nikidugin. Mi kara wara asi nidigin.

Pol siya inkam komiyyin yai wakaeyin siir whwonkam ida nokwokin

³⁰ Mi simiir biyan inkamin siya ta yai aiir sibgu wakaeyam naingwowi. Ti Juda iikamim simiir tirim, Pol saika dimu diminkin? Mi siya ii gwira ina hakiyin weyin sopin siir ninirkaiyin. Mi yaiya ina yikukiya prismi yaowae adim mi Judami kamim siyu komii ninokninkiniyim simiirim, sima nitim, iripa yai nidwo boinim. Mi siya Pol siir yikunaiini nua tiriir mi sima siirin ina yikunamim simiir whwonkam ida nokwoam.

23

Pol siya Judami kamim siyu komii ninokninkiniyim yai simiir boinmimauugin

¹ Pol siya kamim siyu komii ninokninkinim simiir simiira kaonanaeyin mi siya ina boinkiyin. Ti nomiiyauim! Kariir siyuin Adi Komii siir whwonkam ida kara dimin whir bi tirbugin. Kariir kwoinin ini wadieki wadieya ywowin, dimin whirki bi tirbugin kariir napririr aiirin mi ini tariinanar yadigniyin.

² Mi prismi yaowae adin Ananias nikuwiyin siya kamim siir kingiin nokwoim simiir boinki sima siir yai aiir niripugiyin.

³ Mi Pol siya siir boinki, Adi Komii krimiir Wanin siya wi kiriir tiowi, kira tioa kariir mi saiir hiriinan. Mi iikamim sima ha naingwokim, kira inkam wadieki niuwi mi kiriir kwoinin ini biyieki biyie ywowin. Kira ti tir nidwowin mi kira kariir hidam tirkin siyu komii iirin. Kiraingin siyu komii iir sibgu ap karamae nwowiyin. Iiya kira boina, simiirin kariir tioam.

⁴ Mi kamim Pol saika kingiin nokwowim sima boin mi kira tari Adi Komii siir biyan prisin siir nigbumbuwi, aniya?

⁵ Pol siya boinki, ti nomiiyauwim! Kara bi ninokninkinkin, siya Adi Komii siir biyan priskin piyasi owin? Adi Komii siir yaiya Yokwo Komii hir nwowa saeya hinina boinkika, kira kimiir biyan inkamin siir kipi nigbumbu.

⁶ Pol siya ina ninokninkinin, kam nhirim siyu komii ninokninkiniyim simiirin. Mi nhirim Farisimi siyuin siir

napikim. Mi nhirim Sadyusimi siyiun si napikim. Mi siya siyi komii kigriraowiyim simiiram in hinina kauwok boinki, kima ti nomiyauim an kara Farisimi inkamkin. Mi kariir adin, iriipi hiriinan Farisi inkamkin. Kara ha naingwowi ikamim naokaowim sima wa swoki insiin idwodwowi ie hirankin. Mi kara bidi boinkiya ta yaiya mi ti hiriinan siyiun kima yaigak kariir asi nwokim.

⁷ Mi siya ta yai aiir boinkiyin mi ti isid whiso Farisi Sadyusi sima io ina yinwo anwowim mi sima ina yinkibirnakiyim.

⁸ Mi Sadyusiyam kamim sima boin, inkamin wi ie anki swoki insiin idwo rani. Nningaka. Mi Adi Komii siir paekwosim karamaeka mi siir pugana iriipi hiriinan. Nningaka. Mi Farisiyam kamim sima ti digworaekwowim simiirin ini kaimwowa ywowim.

⁹ Mi sima yai komii asi kauwoknanaekim. Mi kam nhirim siyi komii niisiisimauwiyim, sima Farisi simiir isidin siir hirankim. Mi sima ini yai kirie aiirar yinsiin okwo boinkiyim. Krima ti inkamin siirin siyi whir bi kigin. Mi tari naeyugin nasi boinaigin saikain iyie tari Adi Komii siir paekwosimin siya nasi boinaikin, aniya?

¹⁰ Simiir iowa ini komiia ywokiya. Mi yaii nini kamim simiir biyan inkamin siya ini nididkakar ywokiya, ti isid whiso sowiirsiyin. Pol siirin wi sima pi nonkwobumbu ninkin haiginuwisi. Mi siya kamim yaii niiniyim simiir asi boinkikin, kima diuunam! Mi Pol siir donkworinu naowid mi siirin kimiir omaka hiriir dikiuunam.

¹¹ Mi igwir niyaka krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis siya wi Pol siir kingiina nokwokaowi. Mi siya boin, kira kipi nidid! Biya kariir yaiya kira boinmimauugin om komii Jerusalem hirin mi kira kariir yaiya om komii Rom hirin wi hiriirar swoki boinmimauwi. Adi Komii siya hinina boinkin. Iriig.

Judan kamim sima Pol siir nisom aowam boin tibmiikikaigim

¹² Mi nugakin Judan kamim sima maeyau gwiruwa ywoy-akwok, yai kitibmii boinam. Sima boin, kibe idwai! Krima wi naemin nae rani mi wi op mi kwiyae rani. Mi iya krima pol siir nisomaoki mi wi ha nae.

¹³ Judan Kamim ta yai aiir nimbintibmiikimayim kam nwis nanaigim.

¹⁴ Mi sima biyan prisim mi inkam adi yaowaeyim siyi komii kigriraowiyim simiiram yam. Mi sima boin krima bidi yimbini kimayim. Krima wi naemin niki ningugu ae rani. Krima iya Pol siir nisom aowi mi krima nae minim wa naei.

¹⁵ Kima mi kamim siyi komii kigriraowi ikim, kima inkam komiiyin om komii Rom hir nwowin siirim dikugi. Mi siirin

pi hiniina boin Pol siirin siya wiku naiini tirir. Mi krma siir yaimwoki yaimwowa krma niki wakaeyam mini. Mi iya Pol siya kimiiram napnani mi krma wi siiram naguprakai wini siyu hir, siir nisom aowam.

16 Mi siir yokmana saiir yinisim yinkamiyinin siyar wakaemimik ta yai aiirin, Pol siir nisom aowinam boina mi siya asi namkin kamim irim haiiyim simiir omaka. Mi siya ina yapninopkai boinmauu siir papiyeyin Pol siirin.

17 Mi Pol siya kamim irim haiiyim simiir biyan inkamin siir yikuuna mi ina boinin, ti whranisim iirin dikiunam yaii niniiyim kamim simiir biiki biyan inkam iirim. Siya yaigakin, siya saika boinim mini.

18 Mi biyan inkamin siya siirin ina yikunamin biiki biyan inkam iirim. Mi siya boin, Polin inkamin sima hugripkikikaiyin siya boinkikin kariirin ti whranisimin siir nikiunaniyim kiriirim. Siya yaiya kwira nwowi mi siya kiriir boinmauwim naingwowi.

19 Mi biiki biyan inkamin siir in aiir yinkwoki mi siirin ina yikunamin maeyaua inkam karamaeya saiir. Mi siya srii, kira kariirin pi paka hiniin yaiya saiir boinmauwii?

20 Mi whranisim ieya boinki, Judan kamim sima yai bidi yomboin tibmiikimaiyim kiriir sriiyim, waka kira Pol siir wikuunaiini kam whiekakim siyu komii ninokninkiniyim simiirim mi sima wi siir niksise. Mi sima siirin haniingi srisasae ta yaiya saiir yaimwokiyaimwo aiirim.

21 Mi kira simiir yai aiir kipi wakaeyokna. Mi simiir inkam nhirim kamnwisanairgim. Mi sima ina boinim, krma wi nae minim wi mi ae rani mi op minim wi mi kwiyae rani. Mi iya krma Pol siir nisomaowi, wi saiirar nadigiuwi. Mi tariinanin sima ini siyu nwokwokinim siirim. Sima krimiiramin minam nwokwokini, kiriir kwoinin wadie nwowi mi kira Pol siir dikropki.

22 Mi biiki biyan inkamin siya ti whranisimin siir boin ta yaiya kira niki boinmauua kariir mi kira wi inkam nwir kipi boinmauu minim. Mi siya siirin ina yikropkiyin. Iriig

Kamim irim haiiyim simiir biiki biyan inkamin siya yikropki Pol siirin inkamin Filiks nikiuwiyin omom omom nhirim sim kigriraowiyin siirim.

23 Mi biiki biyan inkamin yaii niniiyim simiir bi nwowiywo inkam nwiso, sowiirim yikugi. Mi ina boinkiyin kowa kam kamair nwoim iuurim 70 hosim simiir idwo nidwo ikim mi yaii niniiyim kam kamair iuurim 200 sima warar. Mi kima tapaiirin pi iriyyar kwii min haiburgig mapi om komii Sisaria hiriir damwii niyar.

²⁴ Kima hosin ira timi inkin haii Pol siya nidwo namim. Mi krima siirin inkamin omom omom nhirim sim kigriraowiyim Filiks mi siirim dikunam.

²⁵ Mi biiki biyan inkamin yokwowa kwira win hauugi Filiks siirim. Ta yokwowa hinina boinki,

²⁶ kara Klodias Lisiaskin, ta yokwowa kara win hauugika biyan inkamin omom omom nhirim sim kigriraowiyim Filiks kiriirim. Nabie!

²⁷ Mi ti inkam iirin Judan kamim sima yonkworinu mi siirin sima pi yisomaowin mi kara siirin bidi wakaeyin siya om komii Roman inkamkin. Kara mi kamim yaii niniyim, krima simiir hiriir yimbiyam mi siirin simiir in hirankar yikunaki.

²⁸ Kara ta yaiya sima priiboin huriyuwa ti inkam iir, kara sair yaimwo iir ninokninkinim mini. Mi kara simiir kamim siyu ninokninkiniyim kausil simiirim yikunam.

²⁹ Mi kara simiir asi srigin. Mi kariirin sima boinmauugi yai nhirim simiir siyuniyim. Mi ta yaiya sima siir boinuhuriyugi. Mi Kara siirin dimin whir bi kigwo tirkin, siir nisom aowamin mi siir hugripkiikikayim. Ningaka.

³⁰ Mi yaiya ini kariirima yimbiniya. Tariinanin sima yaiya kwira boinimprio kimai ti inkam iir nisom aowam. Mi kara bi kimiminkikin, siirin ina yikropkiyin kiriirim. Kara kamim yai siir priiboin huriyuim simiir boinki, sima kiriir whwonkam ida wa mi okwo boini piki hinin diminkin ti inkamin siya tirin. Siir yayim hinina win boinkikin.

³¹ Mi Kamim yaii niniyim sima ini siir yaiya mi wakaeyoknam. Mi Pol siirin ina yikunamim, om komii Antipatris hiriir niyakar yamwii.

³² Iya ha pirinkiyakwoka mi kamim yaii niniyim ini simiir omaka hiriirar swoki amim. Mi kamim hos idwo nidwonamim sima sima whinam Pol siirin om komii Sisaria hiriirin.

³³ Kamim hos idwo nidwonamim ina yimbiyamim om komii Sisaria hiriir. Mi sima yokwowa ina ini hauu iuwa ti inkamin, omom omom kigriraowiyin siir. Mi sima Pol siirin siir, whwonkam ida yokwin okwo.

³⁴ Mi siya ta yokwo aiir mwainin mi siya Pol siir srii, kira piki hinin nu komii siir nwowikin? Mi Pol siya boinki, kara nu komii Sailisia ankin.

³⁵ Mi inkamin omom omom kigriraowiyin siya boinki, iya kamim yai kiriir priiboin huriyuim sima nimbini mi kara pi kiriir yai aiir wakae. Mi siya simiir boinki, sima Pol siir nikunamin omaka komiia biyan inkamin Herot siya miriia sairim mi wi kam nhirkim nwoki waikaowim. Iriig.

Juda simiir biyyan iikamim sima Pol siir boinwokiyopnatkaigi.

¹ Mhoiyya iyyim iriyyara yamki mi biyyan prisin Ananias mi inkam adiyaowaeyim siyiu komii kigriraowiyim sima ina yapiniyim. Mi inkam nwirin siir inigin Tetalaskin, siya simaka wara yinkin apini. Tiki inkamin siya siyiu komiini siyiu bidi yinokninkin digin. Mi sima inkamin Filiks nikuwiyin omom omom kigriraowiyin, siir boinmauu ta sima niniinansaowa Pol saika.

² Inkamin omom omom kigriraowiyin siya Pol siirim yikuna. Mi siya ha namin mi Tetalas siya yayim ini siir boinhuriyiu bwakainamin. Siya ina boinin, inkam komii Filiks! Kira sibgu kigriraokin krimiirin mi krima wadie asi nidwowi mi krima yai min bi niniigim. Kiriir kwoin miyikin krimiirin wadie siya whinwohaiginiukin.

³ Mi bwan bwanim hinda tinda dimin whirkin bi tirkin. Krimiir kwoinin ti hiriinanin krima kiriir boin wadieki.

⁴ Mi kiriirin kara wi ii priei nikidu o rani. Mi kara kiriir sriiyim naingwowi, kira kariir yaimirsima saiir wakaeyim, pi kara boini.

⁵ Krima ti inkamin Pol siir bidi yinokninkinim siya inkam paii rani. Mi io biyyin pi siya nwowi. Mi omom omomim siya namiyim mi siya pi Judan iikamim simiir nigbumbuwami. Mi sima asi nanaakikim tiki inkamin siya om Nasaret hiran isidin siir biyyan inkamkin.

⁶ Siya Adi Komii siir omaka saiir diriraerarbumbuwin kinankugin mi krima siir asi nonkworinugim. Mi krima siirin, wi krimiir siyiu komii iirsi nwowi yaigak.

⁷ Mi yaii ninii kamim simiir bikki biyyan inkamin Lisias siya ina yitin. Mi siya ini igaokaka ywowin. Mi siya siirin ini krimiir in tiranka yispakii hainamin.

⁸ Mi Lisias siya boin, kamim Pol siir boinwokiyopnatkaiyim sima wi kariir whwonkam ida nimbini. Mi wi kira srii ti inkam iirin. Mi kira wi siir yaiga yaiya saiirar wakae, ti dimin taemin whiekakim krima boinhuriyiuwim siir, kaimwowaigim. Tetalas siya hinina boinkin.

⁹ Mi Juda iikamim yim iriipa hiriinan siir mi whinwo mi sima yai Pol siirara boinhuriyiu. Sima ina boinkiyim, ti yai whiekakim yaimwowaigim. Iriig.

Pol siir yayim inkam Komii Filiks siir boinmauugin.

¹⁰ Mi ti inkam komiyyin siir ina ina kinmauugiya, siya pi ninsiin okwokiyim. Mi Pol siya siir yai yamdi ina yowarkii boinin, kara bidi yinokninkinin, biewi kasa rani, kira ti iikamim simiir kigriraowim. Ta yaiya kara kiriir yai yamdi nowarki boina, kariir kwoinin ini wadieya ywokiyin.

11 Kira simiir srii, kira ti hiriinan yayim wi simiirar swoki wakae. Mi iyim iuur kwisa yamki, kara om komii Jerusalem hiriir namn mi Adi Komii siir inig iir hainanuin.

12 Mi sima kariirin ha bi kigim, Adi Komii siir omaka kara inkam nwiraka yai bi niniinansaokin. Mi simiir omaka yai nidwokai wakaei aka mi kimiir om komii hirin. Niingaka.

13 Taka yaiya tapa sima boinhiuriyiuwa mi saeya. Mi sima kariirin wi yaimwoni boin tani. Mi sima wi kariir boinwokiyopnatkaini siyiuam whaowaei.

14 Mi kara ta yai kwira pi kiriir boinmauwuwi, kariir kwoinin Adi Komii krimiir Wanin siiram naingwowiyin ini krimiir brougae wanwiyaeyim simiir kwoin hiriinanar swoki owin. Mi kara Jisis siir siyu iir sibgu apkin. Mi sima boin, ti siyiuin pi niksisaei, kaimwo rani. Mi kara yai whiekakim siyu komiyyin Moses siya hauugiyin simiirim naingwo tibmii. Mi kara Adi Komii siir yayim profet kamim sima winkiyim biya, simiiram wara ninkin aingwo tibmii.

15 Mi kara ina naingwo tibmiiyin. Mi kara Adi Komii siirima nwokwokini siya iikamim naonamim, simiir hidninsiin idwowim. Mi iikam miyik ikim mi iikam biye ikim. Mi sima iriipa hiriinan, ina ninokninkinim tiriiginin.

16 Kariir kwoinin iinokinokin kirieya nwowikin, dimin biye tərbumbusi. Mi Adi Komii siir whwonkam ida mi iikam whiekakim simiir whwonkam ida warar.

17 Mi kara biewi nhirim om nhirim simiirar mi okin. Mi mhoyia kara ina swoki itin om komii Jerusalem tiriir. Mi kara umir digworaekwowim iki iikamim whaowaeyim simiirim hainanikin. Mi kara nae nhirim ina mini inkin iimiiyaegikim Adi Komii siirim.

18 Mi kara hiriinan siyu iir tirkin, Adi Komii siir omaka sairin. Mi sima ini kariirar kigim siyiuin op sibgu whau aeyin, kara tirin. Mi iikamim kanaka nwowim hoimgak rani. Mi inkam nhirkim yai bi sisikikim. Niingaka.

19 Mi Judan inkam nhirim nu komii Esia hiranki nitim, sima tir warar ninkin okim mi sima ti kamim kanaka yaigakin niuwi mi sima ha wit, kiriir whwonkam ida wini okwo boini, ta yaiya. Mi ti hiriinan siyiuin yio wadie ieya mi sima bi nitmiminkim.

20 Mi hiriinanki niuwi mi sima ti kamim diminin kara tirbuin sima kigin pi siir boinmauu kiriirin, iya kara kaunsil kamim siyu komii kigriraowiyim simiir whwonkam ida nokwo boina.

21 Mi tari yai kwiruwainga biya kara simiir boina? Mi kara hiniina boinkin iikam whiekakim naonamim mhoyia sima wa swoki insiin idwowi mi ta yaiya yai biyieka, aniya? Mi wi simar swoki boinim? Pol siya hiniina boinkin.

²² Filiks siya b̄idi yinokn̄nkin digin iikamim naingwo tibm̄iyyim sim̄iir siȳiūim, sima tir̄iyyim. Mi siya Juda iikamim sim̄iir̄in asi boinmauugin, sima Lisias siir̄im nwokwokinim. Mi ta sim̄iir yaiya wi siyar h̄idi.

²³ Mi siya bīi nwowiyin kepten inkamin siir boinki, siya Pol siir̄in omaka mīi biyie mir̄iyya hiuyokiyokaiya saiir nokmw̄in ap̄n̄nopkaigiyim. Mi kira siir̄in hir̄i k̄ipi nikidu okripkai. Mi kira iki siir nom̄iyyau im̄iir̄in k̄ipi nikidu, siir̄in dim̄in taemin hauusiyin. Iriig.

Filiks siya Pol siir̄in omaka hiuyokiyokai aiir̄in biewiyo whisa hiugripk̄iikikai.

²⁴ Ii nh̄irim b̄idi yamkiyim mi Filiks siya siir wiga Drusila saika yit. Mi saeya Judan isidin siir h̄iran wiga. Mi siya Pol siir yik̄iuna siir yai aiir wakaeyam, iikamim J̄is̄is Krāis siir̄im naingwo tibm̄iyyim sim̄iir.

²⁵ Mi Pol siya ti siȳiū m̄iyyikni napiyim siȳiūim sim̄iir boinm̄i mauugin. Mi siȳiūin digiūm̄i haimriiȳiugigi ikin. Mi m̄hoiyya Adi Kom̄i siya wi iikamim sim̄iir h̄idi. Pol siya h̄in̄ina boinkin. Mi Filiks siya ina yididgiyin. Mi siya boinki, kira ha dam! Mi m̄hoiyya kara iigaki niuwi, wi kapi nikiugi k̄iriir̄imin.

²⁶ Mi Filiks siya dim̄in whir̄in siir̄im nwowi, siir kwoin̄in ha naingwokin Pol siya um̄ir nh̄irim pi kariir hauuwi. Mi iinok̄iinok̄in siya siir asi nik̄iunakin yai saika boinaiyim.

²⁷ Mi Filiks siya Juda iikamim sim̄iir̄im hiir̄iugin mi sima siiram nwoki aingwowim mi siya Pol siir̄in omaka hiuyokiyokaiya saiir asi k̄ign̄nkin okaigin. Mi m̄hoiyya biewi whiso digiyo mi Festas siya Filiks siir mīi aiir kwainaowid. Iriig.

25

Pol siya Sisa siir yik̄iuna siir yai aiir wakaeyim.

¹ Festas siya b̄idi ȳitin nu kom̄i Sisaria hir̄iir̄in. Mi siya iyyim kwoimuar ywowak. Mi siya ina yamin om Jerusalem hir̄iir.

² Mi biyyan prisim mi Judami inkam kom̄i kom̄i ikim, sima ina yamin mi sima yai Pol siir boin̄iuriȳiū. Mi siya sim̄iirs̄iyin mins̄i nikripk̄ikin, sima Festas siir boin̄ainanaekim. Mi sima h̄in̄ina boinkim,

³ kira k̄rim̄iir̄in hindara wh̄indir̄iraerar haigin̄iū. Mi kira Pol siir̄in om kom̄i Jerusalema tir̄iir dikropki. Mi sima hir̄in̄anam mini siir̄in, siȳiū hir̄ nisomaowinim.

⁴ Mi Festas siya ina yowark̄i boin̄in, Pol siir̄in om kom̄i Sisaria hir̄ hiugripk̄iikikaiyin, iyya ini kinḡina nwowa, kara wi kapi swoki am̄i ti om iir.

⁵ Mi kimiir inkam komii komiiyım sima wi kanaka wınkin it. Mi ti inkamın siya dimın whır tırbuwi mi wi kima nwoki hid boınim.

⁶ Festas siya Juda kamım simaka nwowım iiyım iriiyar kwoım iurnankım. Mi siya om komii Sisaria hiriir yam. Mi iigwira siya omaka yai boiniya saiir hir ini owou. Mi siya ina boinkiyın, Pol siirın omaka hiuyokiyokaiya saiir hirankın wikiunanani.

⁷ Mi Pol siya bidi yimbiniyın. Mi Judan iikamım sima om komii Jerusalem siir haiburgig mi ina yapiniyım. Mi sima siir kingiina yamıkwoni mi yai bibiyeyım sima Festas siir boınmımauu ti dimın biyie whiekakım Pol siya tırım simiir. Mi sima siirın whisariya priboın hiuriyugım. Siirın inkam nwırkin bi kigın dimın biyie siya tirin.

⁸ Mi Pol siya Festas siirın hınına yowarkii boınki, kara dimın whır bi swoki tırbusrankın, Judan iikamım simiir siyiu komii iirın. Mi kara simiir Adi Komii siir omaka saiirın dimın whır bi tırbugin mi simiir inkam komiiyın Sisa nikiuwiyın siirın iriipa hiriinan. Nıngaka.

⁹ Mi Festas siya Judan iikamım simiirım hiiram mınkin. Mi siya Pol siir boınki, kira om komii Jerusalema hiriir namım, wi wadiyar mi owi, aniya? Mi hiriinanki niuwi mi ta kiriir yaiya kara saiirın wi om komii iir wakaemıiki.

¹⁰ Mi Pol siya boın, ta omaka yai boiniya kara nwowa mi inkam komiiyın Sisa om komii Rom hiranın mi siya kigriraowiya mi kara Rom tirana inkamkın, ta omaka saeyairga kariir yai wakaeya. Kira bidi yınoknınkın kınin, kara Juda iikamım simiir dimın whır bi tırbugin. Nıngaka.

¹¹ Mi kara simiir siyiu nikripkiswo mi an kara wi pi yaowın, ya yai kamaeka. Sima wira wi isid whırni napwouni mi kariirın wi sima nisomaowi. Mi ta yaiya sima boınuriyiuwa kariir saeya kaimwo kamaekı niuwi mi kara wi simiir omaka yai wakaeya wi saiir namtani. Nıngaka. Kara inkam komiiyın Sisa nikiuwiyın saıka boınam naıngwowi. Kara Rom hiran inkamkın.

¹² Mi biyın Festas siya siir kam kıntıdnanı simaka iki boın. Mi siya boın mi kira inkam komiiyın Sisa nikiuwiyın, siirım nikiunam mınkin mi pi siya niki wakaeyım kiriir yai aiirın. Mi kira ha dam siirım! Iriig.

Festas siya Agripa siir srı ta Pol siir hik aiirımın.

¹³ İi nhirim bidi yamkiyım mi inkam komiiyın nu kigriraowiyın Agripa mi siir wiga Benaisi saeya sowa om komii Sisaria tiriir nitko, Festas siir nankabmamair boınkaeyami. Akamie!

¹⁴ Sowa ii kasaka bi nwoko mi Festas siya boınmımauugi Pol siir hik imiirın. Siya hınına boınkin, inkam nwırın tiranın ini

tir hiugripkiikikaiyin Filiks siya hiugripkiikikaigigin mi siya ina yamin.

15 Biya kara om komii Jerusalem hir nwowa mi Judami biyan pris ikim mi inkam adiyaowaeyim siyu komii kigriraowi ikim, sima kariiram nitkim. Pol siya simiir siyu imiir tərbumbugin. Mi Judan iikamim sima kariir nini sriinikim Pol siirin sima nisomaowam.

16 Mi kara simiir yai aka hinina yowarkii boinki, om komii Rom krimiir iikamim krimiir siyuin hinin tani, inkamin yai wakae boin karamae nwowiyin siirin whisarii bi nisomaowikin. Mi inkamin iki yaigakin bi pi siya nokwowi, kamim yai siir boin huriyuwim simiir whwonkam idan. Mi krimiir ii haimiyya siirim tiki oki, siir yaiyim sima boin huriyuim simiir mi boinim.

17 Mi sima kariiram nitkim mi kara bikimimnkin, ini omaka yai boiniya saiir yamidwokaiyuin. Mi kara kamim yai niniyim simiir boinki kima Pol siir wonkwonani.

18 Mi kamim yai siir boinhuriyuim sima ina yinsiin okwokiyim. Mi kariir kwoinin ha naingwokin, sima Pol siir boinhuriyugi ti dimin biye whiekakim siya simiirsi naowi. Mi sima hiriinan yaiyim simiir bi nokwo boinkim. Niingaka.

19 Mi sima wou nikwo aeni siyuin saiirsi ninkinwamwarkii boinkim. Mi ti inkam nwirin naonamin Jisiskin. Pol siya ina swoki boinin, siya bidi yinsiin idwokin. Mi sima siirin warar mi inkinwamwarkii boinkim.

20 Mi kara ina boinin, ta yaiya saiir yai mwo aiir ninokninkinam naingwowi. Mi kara siir wani siyuin siir bi ninokninkin mi kara wi dig nwo rani. Mi kara Pol siir asi sriigin mi wi wadieyar nwowi krira om komii Jerusalem hiriir namamin. Mi ti kiriir yaiyim kara pi ti om iir nini wakaeyuim. Mi sima kririir boinmauwini mi krira wa ninokninkini, aniya?

21 Mi Pol siya hinina boinkin. Niingaka. Kara omaka hiuyokiyokai aiir nwowima naingwowi mi mhoiyya kara om komii Rom hiriir nami mi inkam komiyyin Sisa siya nwoiki sibgu boinaiginuwi kariir yai aiirin. Mi Festas kara, kamim yai niniyim simiir boingig, sima sibgu waikaorarao siirin. Mi wi kara niki ikropkiyim inkam komii Sisa siirim.

22 Mi Agripa siya Festas siir boinki, kariir wunga wakaeyama mini ti inkamin siir yaiya. Mi Festas siya ina boinin, kira waka wakae siir yaiyim.

23 Mi igwira Agripa mi Benaisi sowawaiyar yit mi sowawai mi inkam nhir ima sima piuai kasa bi piuainanikim. Mi sowawaiyin ina yapninopkainamo omaka yai nidwokai boinaiyya saiir. Mi kamim yai niniyim simiir bi nwoiki ikim mi om komii hir nwowiyin inkam komii ikin, sima

iriipi hiriinan ini warar yinkin apninopkainamim. Mi Festas siya bidi boinkiyin, sima Pol siirin wara yinkin whinapninopkainani.

²⁴ Mi Festas siya ina boinin, inkam komiiyin nu kigriraowiyin Agripa mi ti kamim krimakar ninkin owim kima ti inkamin siir kigi. Mi iikam whiekakim om Jerusalem an ikim mi tiran ima mi tiki Juda inkam ima sima kariir whwonkam ida bidi boinwinim. Mi sima ina kauwoknanaekiyim kima siirin disomaoki! Siya wi irkak nwowisi.

²⁵ Kara siirin dimin whir bi kigwo tirkin mi siya wa naonam tani. Niingaka. Mi siya ti yayim Sisa siir nini boinmaugikam tirkin. Kara siir nikropkiyim bidi boinin.

²⁶ Mi kara diminin siya tirin siir bi ninokninkinkin mi yokwo paninsi win hauugisi inkam komii Sisa siirim. Hae! Ti inkam komii nu kigriraowiyin Agripa, kara ti inkamin kiriirim nikunanikin mi ti iikam whiekakim kimiiram warar. Kima siir yai aiir sibgu wakaeyim mi kara pi yayiam wakaeraoki yokwoni win hauugiyam.

²⁷ Kara inkamin Sisa siirim whisarii nikropki rani. Niingaka. Kara yokwo win hauu karamae nwoki, siyu biyie biyeyim sima boinim siirin, siya tirim simiirin, yo ti hiriinan siyiuin miyik rani. Iriig.

26

Pol siya yayim Agripa siir boinmimaugin

¹ Mi Agripa siya boinki Pol siir, kira, kiriir yai imiira boinki. Mi Pol siya siir ina ina yisiimaugiya koua hiriir mi ina boinkiyin.

² Inkam komiiyin nu kigriraowiyin Agripa, kariir kwoinin ini wadiya ywokiyin. Ta kariir yayia pi kiriir whwonkam ida boini kara pi ta yayia Juda iikamim sima boinhuriyiuwa pi saiir nowarkii boinki.

³ Kira bidi yinokninkin digin Juda iikamim simiir siyu whiekak imiirin. Mi sima yayim ina yinkinwamwarkii boinim simiir wanmi siyu imiir. Mi kara ha naingwowi kira pi kariir yai aiir sibgu wakaeyoki. Mi kariir yayia prieiki nuwi mi kiriir pua wi kipiki piyao.

⁴ Mi iya kara yinisima nwowa mi Juda hiran iikam whiekakim sima bidi yinokninkinim kariir siyu iirin. Mi inokininokin mi tariinanin iriipi hiriinan, tisa nwowin. Mi kariir omki om hirar nwo aka mi mhoiya kara om komii Jerusalem hir mi o aka, sima bidiyar yinokninkinim.

⁵ Mi iikamim kariirin bidinanar ninokninkinkim. Mi sima hiriinan naingwokiswo mipa pi boinin. Mi sima kariir bidi

yinokninkinim kara Farisi simiir wanmi siyiwin siir naingwo diriraerarkin. Ti siyiwin ini kirie waiwii ywowin.

⁶ Mi kara minsi naingwo tibmiigin, Adi Komii krimiir Wanin siya bidi yimbiingiyin Jisis siya wi ie hirankin swoki insiin idwowi. Mi sima kariirin hiriinansi boinwokiyopnatkaigikin.

⁷ Mi Juda iikam iuur whiswo, sima nii nabie hainankim Adi Komii siir inigin. Mi sima iriipa hiriinan ta siya nimbina sairim warar ninkin okwokini, Jisis siya ie hiranki nnsiin idwowi. Inkam komii ti hiriinan siyiwin kara naingwo tibmiiya mi sima sairsiya boinwokiyopnatkaigi kariirin. Juda iikamim sima boinwokiyopnatkaigi.

⁸ Mi iikam whiekakim kima ti tir nwowim kima naingwo tibmii karamae dimusi nwokin Adi Komii siya wi iikamim naokaowim simiir hidninsiin idwowi.

⁹ Biya kara hinina naingwokin, iikamim Jisisin om Nasaret hirarin siir siyu imiir napiyim, pi kara nipimpar itkini.

¹⁰ Mi kara om komii Jerusalem hirin hiriinana tirkin. Mi kariirin biyan prisim inigak sima nwowaiginugun. Kara Adi Komii siir iikamim omaka hiuyokiyokaiya sair hirin kasa bi hiugrimkripkiinoudnankaigikim. Mi iya sima kariir sriya simiir nisom aowam mi ini wadiya ywokiwin.

¹¹ Mi ii kasa rani, omaka whiekakim yai nidwokai wakaeyim hik kara hauuwin. Mi kara simiirin minim tirkin, sima Jisis siir nigbumbuwin mi sima siirin digiumii haimriiyugim. Mi kara io prasae bi nwokin simiirin mi iki omom omomim sima namiyim kara pi simiir mhoiyar mi siuyokiyokiii, simiir nipimpar itkinam. Iriig.

Pol siya iya siya naingwo tibmiinama sair boinmauugin.

¹² Mi igwira kara om Damaskas hiriir namim mi kariirin biyan prisim inigak sima nwowaiginugikin iikamim naingwo tibmiiyim simiir tioam.

¹³ Inkam komii Agripa, nabie bopwowin kara siyu hir napamin mi ini karar kigwinin paeya ninomor kou hiranka niuyanaiiniya. Mi ta paeya prasae bi niuyakika mi bie siya saika dig bi nwokin ini saeya hiigriniugiya. Mi saeya ini kariirar yauuni iuyaniya mi kamim kanaka ninkin apniyim simiir warar.

¹⁴ Mi krma ina yamakaigaiyiwin nu hirar. Mi kara wakaeki yai gwira ninomor kou hir boinki, Hibru simiir yai aiir. Siya hinina boinki, Solti! Solti! Kira kariir dimusi diriraerarbumbuwi? Mi kira kariirsi dimusi nidamkin? Ni ti hininin kinakinar swoki idimdirginakin pae minaka.

¹⁵ Mi kara ina yaki owarkii boinkiyin ta yaiya ninomor kou hir boinkiya sair. Biyan Inkam Komii kira yipikin? Mi Biyan

Inkam Komiiyin siya ina boinkiyin, kara Jisiskin, inkamin kira diriraerarbumbuwin siya.

¹⁶ Kira dinsiin okwoki, kara kiriirimin ti diminin siiram nitkin. Kara kiriir nimbingigi kira kariir miyan inkam nwowim. Mi diminin tapa kira kigin simiir tini boinmimauuiu. Mi kira digworaekwo nhirim mhoiyya kara niisimauuwi mi kira wi simiir wara ninkin boinmimauui.

¹⁷ Mi kara kiriir nikropkii, iki iikamin Juda iikam tani simiiram. Mi yai kariira simiir nini boinmimauuiuwim. Mi wi kara swoki anmaiwarkainaei kiriirin mi kiriir isid ieya mi Juda iikam tani ikim, simiir hirankin.

¹⁸ Mi sima Setan siirin wi digiumii haigingig mi simiir kwoinim wi nwoki kisina haigiyim. Mi sima sibapsibapni siyiun niibwomambwo napiyin wi siir haiburgig. Mi sima siyu miyikin nabienan kigomok apiyin wi siir nwoki apim. Mi sima ta Setan siir kirieya wi saiir haiburgig mi wi Adi Komii siiram niti, sima wi kariiram naingwo tibmii. Mi simiir dimin biyeyim wi kara ninak itkigiigi. Mi sima wi Adi Komii siir isidin siir nwoki owim inigak. Jisis siya hinina boinkikin.

Pol siya boinmauugin inkam Agripa siirin Adi Komii siir miyya siya napmariyya saiirin.

¹⁹ Inkam komii Agripa nu kigiraowiyin, kara ti diminin ninomor kouwanin nhwonan siir whinkigmimikwinkin. Mi kara siir yai aiir nanugaugugin.

²⁰ Niingaka. Kara yayim bii om Damaskas hir boinmimauugin. Mi kara om komii Jerusalem hiran inkam imiirin mhoiyya boinmimauugin. Mi om whiekakim nu Judia hiranin mi iikam nhirim Juda iikam tani mi kara yai simiirin hinina boinmimauu, kima kimiir kwoinim ti kisina haigi Adi Komii siiram mi siyu miyik iir dap. Mi sima nwoki kigi.

²¹ Kara simiirin hiriinan boinin mi Juda iikamin mi Juda iikam tani ikim mi sima kariirin asi nonkworinugim, Adi Komii siir omaka akpitga hirin mi sima kariir nisom aowam minkim.

²² Mi ta iyya kariirin Adi Komii siya whindiriraerar haiginugin. Mi kara tirin minam nwowi yai kimiir boinmimauuwam, inkam komii komiiyim mi inkam nhinga ikim. Mi kara yaeya yai bi swoki boinmimauugin. Kara ta yayi biyya profet kamim mi krimiir brougaeyin Moses, simiir yayi saiirar boinmimauukin.

²³ Mi sima hinina boinkim, siya hika wa haii mi ie hirankin wi bii siya swoki insiin idwowi. Mi siya siyu miyikin nabienan kigimok apiyin wi siir boinmimauuwi, Juda iikamin mi Juda iikam tani.

²⁴ Pol siya yaiyar niki okwo boinin mi Festas siya ini komiyya kauwok boinkiyin. Pol! Kira pi whaowaei! Mi kira skul prasae bi kinkin mi ta kiriir ninokninkin komiyya kiriirin saeya tirowhriei haiginiuwi.

²⁵ Mi Pol siya ina boinin inkam komii Festas, kara whaowae rani. Niingaka. Kara yai mwowa boini mi kara kwoinkakin mi ti hinin yayim sim asi boinkin.

²⁶ Mi inkam komiyyin nu kigriraowiyin siya ti digworaekwo whiekakim ina ninokninkin. Mi kara siir asi boinmauugin. Mi kara bi nididigin ti digworaekwo whiekakim kara boinmimauuim siir winga wakaeyim mi siir nhwokar kigimokim. Ti diminim boskwo bi nimbiamkim.

²⁷ Inkam komii Agripa, nu kigriraowiyin kira profet kamim simiir yai imiiram in naingwo tibmiyyin, aniya? Mi kara bidi yinokninkin, kira bidi yaingwo tibmiyyin.

²⁸ Mi Agripa siya Pol siirin hinina boinki, kariirin kira kiyagin pi naingwo tibmii sasaugiyamin.

²⁹ Mi Pol siya boinki, kira tariinanamar mi naingwowi ini wadiyar mi owin. Mi kira mhoiyam mi naingwowi iriipi hiriinan ini wadiyar mi owin. Mi kara Adi Komii siirimin kiriirin sri boinkikin inkam Agripa mi inkam nhirim kimiiram warar, kariir yai aiir wakaeyim. Tapa kara ha naingwowi, kima ta kariir naingwo tibmiyya saiir hiriinanar timi naingwo tibmii. Kara ti wiyin sopin sima kogin siir bi boinkin. Niingaka.

³⁰ Pol siya hiriinan boinkiyin mi inkam komiyyin nu kigriraowiyin, siya inkam komii nwirin mi Benaisi saeya mi iikam whiekakim hir wara nwo ikim, sima ina yinsiin okworirigiyim.

³¹ Mi sima ha napnamim mi ina yimboin amboinnamim sima simar ti inkamin siya dimin whir bi tirbugin. Mi sima siirin wi whisarii nisom ao rani. Niingaka.

³² Mi Agripa siya Festas siir boin mi ti inkamin siya Sisa siirimin nikiuna karamkiswo siir yai aiir wakaeyam mi krima siirin wa pi yuguskiyin. Iriig.

27

Sima Pol siirin siyaiyya om komii Roma hiriir nama saiir yani whinapyikiu kwiriigi.

¹ Sima bidi boin tibmiigiyim krima siyaii aiirin nu Itari hiriir namana. Mi Pol siya mi kam nhirim higrupkikinowidnankai ikim omaka huyokiyokaiya saiir mi simar kwiriinam siyaii aiirin. Mi yaii ninii kamim simiir bi nwowiyin Julias mi siya kigriraowidam simiirin. Mi ti inkamin yaii niniyyin siya ti

isidin yaii niniiyin om komii Rom hiran inkam komiiyin mi siir isidgin.

² Mi krɪma siyayi aiirin om Adramitiam hir yani kwiriinam mi ta siyayiya ini ti nu komiiyin Esia siir omisisimim simiir gaeya hiriira kikinama. Mi Aristakas siya om Tesalonaika nu Masedonia hiran inkamin siya krimaka yinkin am.

³ Mi iigwira om Saidon hir yamimasuu. Mi Julias siya Pol siirin ini siyuu miyik iirar tirin. Mi siya siir biri nonkwobugin, siir nomiiyau imiir kignakiyamin mi naesisim simiir hir nini hainakiyamin.

⁴ Mi krɪma ti om iir haiburgigim mi ina swoki hiuyanamim. Mi krimiir siyayiya opudga hugiriyugika mi krɪma mhuusim whirin Saipras siir yaeka yaeka yokigiyam. Mi opuda krimiir bi namitiunika.

⁵ Mi krɪma nu Silisia mi Pamfilia sowiir kingiin hiriir iyikrio naidam. Mi krɪma om whirin Maira nu komii Lisia hir nwowin siir yadu amasuu.

⁶ Mi tiki om iirin kamim yaii niniiyim simiir biyan inkamin siya siyayi ira om Aleksandria hiranki nita saiir kigin mi siyayiya saeya pi nu komii Itali hiriir namam tirka. Mi siya krimiirin ta siyayiya saiir asi niugipriiginamkim.

⁷ Krɪma ha haiburgigim mi ii kasa rani, siyayi hir kigwai amim. Mi krɪma mainan mriinaidnikim mi ini om Naidas kingiin tiriira yimbi idniyim. Mi opud komiia ha hugnaniya mi krɪma mhuusim whirin Krit siir hiriir wokmainaidam mi ini mhuu yaekayaeka yakiiyamim. Mi Salmoni idnabin ina yakii owarkinamin. Mi opuda krimiir bi namitiunika.

⁸ Krɪma mainan mriinamkim, iya krɪma ti mhuusim siir yaekayaeka nakiiyokiyokiyama. Mi mhoiia krɪma maeyau gaenau kwira miyika huiimasu kuwiya, om Lasia kingiin hir nwowa, saiir yaka amasuu.

⁹ Mi ii hoimgakim bidi digiyim mi Juda iikamim simiir ii komiia mi nae sima haiyaeya iya ya iriipi hiriinan bidi mi digiya. Mi Pol siya simiir asi boinmimauugin.

¹⁰ Ini wakaeyim, kima! Ii paii rani, pi nam tani mi siyayiya mi digworaekwo whiekak ikim mi sima sima rani mi krɪma iriipi hiriinan pi wara mi inkin omainainami. Mi kara bidi yinokninkinin. Pol siya hinina boinkin.

¹¹ Mi kamim yaii niniiyim simiir biyan inkamin siya Pol siir yai bi wakaeyoknakin. Niingaka. Siya ini siyayiya saiir biyan inkamin mi saiir nonkwo saini ad ieya, siya ini sowiir yai aiir wakaeyokna iskiyin. Mi sowa boin, humba! Nimbi nami.

¹² Mi ta maeyaua tapa krɪma namasua panki nwowi, iya miyik bi nwowika. Mi sima ta maeyaua saiir haiburgigim minkim. Mi sima om Finiks hiriir namam kininkugim. Mi iya panki nwowiya digikiswo mi wi ha pi yamin. Mi

Finiks maeyaua siyaaigi namasuwiya, ini mhuusimin Krit nikiuwiyin ini siir pida nwowa. friig.

Mi opuda ha hugnaniya mi hinin komiyya whii komii solwara hirana ina hugnatmainaniya.

¹³ Mi opudsima, simiir yaioyae miya hugnani. Mi simiir kwoinim ha naingwokim sima pi wadieyar sibgu iwaoidami. Mi sima idmira siiya komii si nomboru itmaiya ina kibok-nainiya. Mi sima mhuusim whirin Krit siir yaeka aiarar kikinkripkainamim.

¹⁴ Mi biri kwakimiminka, opud komiyya ina yimbiam. Mi ta opuda saiir iniga whinmamaoka, saeya not is ankin nitka mi saeya mhuusim Krit hiranki hugnatmainanika.

¹⁵ Mi opuda ini siyaa aiirar yamitiuniya. Mi siyaaia ini opud aeyar hughainama. Mi krma ini daogugugiyim mi ini saeyar yaninkinkripkaiya. Mi krma maeyau kwira asi nakiiyamkim.

¹⁶ Mi krma mhuusim whirin Koda siir yakii haiburgig mi ina yamim. Mi krma miinan mrii naidamkim, ta siyaisim ira mhoi nomborukiyitkiya saiirin.

¹⁷ Mi sima saiirin siyaa komiyya saiir idwo yami haiyitkin mi sima ta siyaa komiyya saika yinkin kogrinu. Mi sima nidid prasae bikinkim nu Libiya hiran siiyinin siir niyikiusi mi sima ta yuisa koua nitkina asi whrohaigikim. Mi ini indimindima yakiidamim.

¹⁸ Mi ii gwira opud komiyya ina swoki huga mi siyaaia saeya kairimdiyauam hinda tinda mi sima sasae digworaekwo nhirim opa asi nitnowidnamaigikim.

¹⁹ Mi ii gwira krma digworaekwo kirie kirie nhirim siyaa aiir nwokaiyim ina yitnowidnamaigiyim opa.

²⁰ Mi iiyim kasa rani, krma bie nauun sowiir kig karam nwowim. Mi opud komiyya ya ini hiriyyar hugkripkaiya. Mi krma ina yaingwokiyim, krma ombudarin pi hiriyyar nwomainainami.

²¹ Ii kasaka rani, sima naemin ningugu ae karam nwowim. Mi mhoyiya Pol siya simiir yinsiin okwo boinki, kima ti kamim, kima kariir yai aiir wakaeyoknakiswo kara boina ti mhuusimin Krit siir kipi haiburgig. Mi ta hiriinan dimina pi krimiir di yimbiam.

²² Mi tapa kara pi kimiir boinmauwuwi, kimiir kwoinin kirieya dwo kipi naingwo idid, krimiir nwirki pi kigugu rani. Ningaka. Pi siyaaia sasa nwomainaowidi.

²³ Kara Adi Komii krimiir Wanin siir inkamkin mi kara siir inig iirar hainanikin. Mi ii niyaka Adi Komii siir paek-wosimin kariir kingiin tirar nokwoidniwigin.

24 Mi siya boin, Pol, kira wi kipi nidid! Kira wi inkam komiiyin Sisa wi siir whwonkam ida tini okwo boinu. Mi Adi Komii siya bidi wakaeyin kiriir srii aiirin. Mi waka iikam whiekakim kinaka nwowim siyaii waraur mi sima wi wara kigugu rani. Adi Komii siir paekwosimin siya hinina boinmauugigin,

25 kima ti kamim, kima kipi nidid! Kara Adi Komii siirima naingwo tibmiigin mi digworaekwowim siya kariir boinmimaaukiyim mi wi sipi nimbiam.

26 Krima ha dakiyam mi krima pi mhuusim whirin pi siir namamasuwi. Pol siya hinina boinkin.

27 Mi iiyim krima nakii waiwaiyim iuur kwii. Mi krima whi komiia Edria saiir yimbiam mi iya nii bopwo kingiin nwowa mi kamim siyaii aiir miriyyim simiir kwoinim ina yaingwoidamwiiyim, sima mhuusim whirin siir kingiin mi owidami.

28 Mi sima idmira siiyani yimboru itmai mi ina hiumiikiuim. Mi ta idmira sima hiumiikiua 120 pida yimbiam. Mi krima ha swoki amim mi ina swoki hiumii kiuium mi pariiga yimbiam 90 pid.

29 Mi sima ini nidid kwoin yaingwowim. Sima nidid kwoin minsi naingwokim, siyaiya pi siiya komii sae naeyikiuwisi. Mi sima siiya komii komii kwiiyim asi nomborbu itmaigikim ta siyaiya saiir idao hir. Mi ta siyaiya ini hirar yakirira. Mi sima ina sriiyim Adi Komii siirim bieyin pi nimbiiidni sasauim.

30 Mi kamim ta siyaii aiir miriyyim, sima pi nidamam tirkim mi sima ta siyaiisima idwo haiyitkina, saiir asi haiyitmai namkim. Mi sima simiir yikisaenam, krima siiya nhirim pi siyaiya saiir irib hir nimbobu itmaigi.

31 Mi Pol siya kamim yaii niniyyim simiir biyan inkamin siir boin mi ti kamim siyaii tirin wara nwo karam nwowi mi sima whiekakarim wa niuguski.

32 Mi kamim yaii niniyyim sima siyaiisima mhoiia nomboru kaimikiya saiir id aiir asi nikripkikim mi ya ina yakiiyama.

33 Mi iya bieyin maskwo kingiin nwoyakwokin mi Pol siya iikam whiekakim simiirin ina boinmaeyakwokin, kima nae ti aeyakwok. Ii kasa rani, kima naingwoyimyokim mi kima nae bi naekim, mhirima nwoyokiyokigim ti ii iuur kwiiyim.

34 Mi kara pi kimiir boinmauugi kima nae nhirim simiir hai mi wi saeya kirie haiginuwi kimiirin mi kima wi kigugu rani. Nningaka. Kima whiekakarim wi hiriinana swoki o digi wi dimin whirkin kimbu rani.

35 Mi siya hiriinan boinkiyin mi siya paimirin ini simiir whwonkam ida haiyin mi ina boin wadiekiiyin Adi Komii

siirim. Mi siya ha niinikimkir priiginkiyin mi ina yaeyin.

³⁶ Mi iikam whiekakim simiir kwoinim ini wadieya ywokiyim mi yim iriipa hiriinan, ina mi aeyim.

³⁷ Mi iikam whiekakim krīma ta siyaii aiir nwowim iriparin kamarim iuur nwoim mi nīnga iuur iriyyar nwir 276.

³⁸ Mi sima nae digiyim mi sima witnidim ina yitmaikiyim whi komii solwara hiriir. Mi simiir siyaiiya pi nwoki bokiyim. Iriig.

Siyaiiya ina yimbuwamkiya

³⁹ Mi iiya ha pirkinuguskiyakwoka mi kamim siyaii aiir miriyyim sima nu iirin ina kigiyakwokim. Mi sima ti nu iir bi ninokninkinkim. Mi sima gae komii kwira saiir kigi ina hiriyyar yonakaeyama. Mi saiir hirin siyyin kibiyin whira nwowi. Mi sima saiirim yombointibmiinam, siyaiiya hir naka ikripkiniim.

⁴⁰ Mi sima idmir whiekakim sima boritmaimaiyim siiyani ini hirar yikrimkrip priimiigim. Mi sima wiyinsopin igwira siyaii aiir kindimdiyugiya saiir nwowin ina hakiyin. Mi sima yuis komiyya ina yitkinim siyaiiya saiir koua hiriir. Mi sima ha naingwokim, siyaii aiirin pi opud aeya nwoki hugainaidamim siyyina hiriir.

⁴¹ Mi siyaiiya nuyin whirin whi idopwoniya nidwomaiyin siir yaka iyikuu. Mi iribin ina yiniyaekin iuguskiyin nua hiriir. Mi idaowin ini opnau hirar ywomaigiyin. Mi hinin komiyya ha nita idao iir yaki ituu mi ta siyaiiya saiir idaowin ina yinkiramkiyin.

⁴² Mi kamim irim haiiyim simiir kwoinin kamim omaka huuyokiyokaiya saiir nwowiyim simiir nisomsom aowam naingwokim, pi sima natmaimaikiya ami mapi simbi nidamami.

⁴³ Mi kamim irim haiiyim simiir biyan inkamin Pol siirsi yaingwoyimiyyok. Mi siya simiirin asi nikidugin. Mi siya iikamim kiyaeyim bi simiir yikrop atmaimai kiyaki, siyyina hiriir.

⁴⁴ Mi iikamim kiya karamae nwowiyim yimbi ipii mimirim siyaiiya saiirim hininkan kaiyitikimkirkiyim, yim simiir yonkwosiiskwo migidam. Mi krīma hiriinan tirim mi krīma whiekakar in ini wadieyar yadu owuim siyyin hirin. Iriig.

28

Pol siya Molta hir nwokin

¹ Mi krīma wadieya yaki kuuiu. Mi krīma wakaeki, ti mhuisimin bopwonau nidwomaiyin siir inigin sima hinina dapi, Molta.

² Iikamim ti mhuusim siir hiranim, sima krimiirin siyu miyik iirar tirkim. Mi nao ha kinaniyin mi krimiir puum ini noknoka kinkiyim. Mi sima pae ha namginim mi sima ina yikiunam, krima nini oni iuwim.

³ Mi Pol siya paeyar nhirim ina ini iuginkaeyis hainakiyim. Mi siya ha nini amginuwim paeya. Mi mipug irin siir puua huua kinkikin mi ina wokitkin naniniyin. Mi kimidiniya Pol siir indibin siir yaki tipninkin.

⁴ Mi iikam ti omin, mhuusimin siir hiranim, sima mipugin Pol siir indib iir tipkiku kripkaiyin ini siirar kigiyim siya siir indib hiarar kiririyin. Mi sima boin mi tari kamwonkin ti inkamin inkam nisomaowin mi siyairgin. Siya whi komii solwara hir bi naokin mi Adi Komiiyin siyu miyik tiriyin siya tari siirin pi borisopi, siya omwai waiyasiyin.

⁵ Mi Pol siya ti mipug iirin, paeya iyarkrip itkaigi mi ini paenau yamikaiyiuwin. Mi Pol siya biye bi swoki okin. Niingaka.

⁶ Mi sima ini hiarar ywowim. Simiir kwoinim ha naingwokim siir indibin pi sipi noniki mi simiir kwoinim ha mi naingwokim siya pi sipi naowakainami. Mi sima ini hirgugukiyim ii haruwa rani mi sima ha bi kigikim siir puua ini biye ywokiya mi sima yaeya kwoin asi kisina haigigim. Mi sima ina boinim, siya tari Adi Komii siir paekwosim kirie nwirkin.

⁷ Mi nu maeyauim ta maeyaua krima nwowa sair kingiin hir nwowim ti simiir biyan inkamin ti mhuuwisimin siir hiranin, siirgin. Mi siir inigin Pabliaskin. Mi siya ini maigimaigra ywowin krimiiramim mi krimiirin siya yikiunam, siir omaka hirir. Mi krima iiyim kwoima ywo siir omaka hirin.

⁸ Mi Pablias siir adin makakin ma siir niya pu huua kini aka mi mhinaugi wara mi inkin iugin. Mi Pol siya siirim yam. Mi nhwo siirim ini kwisiu mi ina sriiyin. Mi siir ina ina yonkwowin siir pu aiir mi siya ini wadieya ywokiya.

⁹ Mi siya hiriinan tirkiyin mi iki iikam nhirim makakim ti mhuuwisimin siir hiranim, ina yitim siirim, simiir ma imiir ninimniskii haiginiugiyim. Mi simiirin ini wadieyar ywo haiginiugiyin.

¹⁰ Mi sima krimiirin siyu miyik asi diriraerar haiginiugikim. Mi sima digworaekwo kasa bi hauugikim. Mi iya krima siyai aiir nani apni kwiruiyim mi sima digworaekwo whiekakim ina swoki ani apni haigigiyukiyim, ta krima nakiidama sairsi haigigiyumamaugikim. Iriig.

Mi Pol siya om komii Rom hirir yimbiam

11 Mi biya krīma ti mhuīsimin siirin bwanim whoima niki okim. Mi mhoīya krīma ta siyai ira om Aleksandria hiranki nita saiir yani kwiriinam mi ta siyaiya saiir iniga hinanga paekwosim niswo itmwoyin naokainako. Mi ta siyaiya ti mhuīsimin siir hir nwoka, iya panki nwo digiya saiirim mi krīma saiir yani apni kwiriinam.

12 Mi krīma ha namim mi krīma om whirin Sairakyus hiriir yimbiam mi krīma hirin iiyim kwoima ywo.

13 Mi krīma ti om iir haiburgigim mi ina swoki kwiriinamim siyaiini mi om Risiām hiriir yimbiam. Mi igwira krīma ha swoki kwiriinamim mi opuda krīmiir digiumiīya hugnani mi krīmiirin saeya hugainaidam mi i kwisaka krīma Pyutiolai hiriir yimbiam.

14 Mi krīma ti omin iikam nhirim naingwo tibmiiyim simiir ini kigiū. Mi sima boin, kima wi krimaka tir nwowi iiyim iriīyar kwis mi mhoīya krīma simiir haiburgigim mi ina yani kwiriinamim siyaiini om komii Roma hiriir namim.

15 Mi om komii Rom hiran iikamim naingwo tibmiiyim sima krīmiir wakaenaniyim, krīma bidi yimbiamim mi sima ina yitim maeyaua nae haiginiya Apias krīmiir nini kigniīyim. Mi nhirim krīmiiramim omaka ouumim whwonkaiiyim simiir hir ini kigni krīmiirin. Mi Pol siya simiir kigwinin mi siya ina boin wadiekiyin Adi Komii siirin mi siir kwoinin ini kirieya ywokiīyin.

Pol siya yai win kibiya om komii Rom hir boinmimauugin.

16 Krīma om komii Rom hiriir yapninopkainam mi sima Pol siirin yapa omaka yokmwīn whwonkai, siir kigiraowam. Iriig.

17 Iiyim kwoima yamki mi Pol siya Judan iikamim, simiir inkam komii komiiyim ti omin siir hir nwowiyim simiirim yikiuna, sima maeyau kwiruwa namwoniīyim. Mi sima ha namwoniīyim mi siya simiirin ina boinkiyin, kima ti nomiīyauim! Kara dimin whir bi tirbugin krīmiir isidin siir nikworinuim mi krīmiir yidiwi wanwiyaeyim simiir siyūim kara simiir bi nanugaugugin. Sima kariirin om komii Jerusalem hiran omaka maeyaua hiuyokiyokaiya mi biyie miriīya saiirin whisariīyar hūgripkikikaigin. Mi sima tapa kariirin om komii Rom tiran inkam komii komiiyim kīmiirim asi nikropkikim.

18 Om komii Rom hiran iikamim sima kariir yaiya saiir wakaeyim mi sima ina yinokninkinim kara dimin whir bi tirbugin mi sima kariirin pa nisomao rani. Simiir kwoinim kariir niuguskiyama naingwokim.

19 Mi Juda iikamim sima kariir niuguskisi nanugaugugin mi kara yaeya siyū whir karamaeka. Mi kara inkam

komii Sisa siirim namim asi naingwokin, kariir yaiya siya wakaeyim. Mi kara Juda iikamim simiirin yai kwir boin huriyiuwim whaowae.

²⁰ Mi kara kimiirin hiriinansi nikiunakin. Kara kimiir kigam naingwowi mi yai kimiir boinmimauuim wara mi naingwowi. Kara ta yai aiirin minim boinmauugin inkamin Isrel hiran iikamim sima nwokwokinin siirim. Mi kara minam naingwo tibmiiugin, inkamin Adi Komii siya nimbingiyin Mesaia mi siya bidi yimbiniyin. Mi sima kariirin ti wiewinsopin hiriinansi kogrinugin. Pol siya hinina boinkin.

²¹ Mi sima boinki siirin mi krimiirin Juda hiran inkam nwirki bi win hauugikin yokwoni krima kiriir ninokninkinim. Mi krimiir nomiyauim nu Judia hiranim sima krimiir bi boinmimauunikim yai bibiyie kiriir nigbumbuwanin.

²² Mi krima kiriir yayim simiir wakaeyam naingwowi krima bidi yinokninkinim omom oman iikamim, sima ti isidin kira namasuwin siir nigbumbugim. Sima hinina boinkin,

²³ sima iya kwira yimbingi mi iikam whiekakim ta omaka Pol siya nwowa sima saiir namkim, nugaka namkripkaiyakwokim mi ini naiowaka nhingigiyim. Mi siya simiirin yai win kibiya saiir saiira boinanaekin, iya Adi Komii siya kigriraowana iikamim simiir. Mi siya yai nhirim Moses siir siyu aka nwowim, simiir boinmimauugin. Mi profet inkamim biya sima win boinkiyim Jisis siir saiir wara yinkin boinmimauu.

²⁴ Iikam nhirim siir yaiya saiirin ina yaingwo tibmiiyim mi nhirim bi naingwo tibmiiikim.

²⁵ Mi sima kwoin whiruwa bi nwokim mi nhirim sima asi namkim. Dimusi rani, ta yaiya Pol siya hinina boinkiyin, Adi Komii siir naeyuin bidi yikopsisirkiyin profet Aisaia siirin. Mi Aisaia kimiir brougae wanwiyaeyim simiirin hinina boingik.

²⁶ Kira ti am iki iikamim simiirim mi simiirin pi hinina boinu, kima yai aiirin wa waka mi kima wi saiir yaimwo aiir ninokninkin tani. Mi kima siirin wa kigi mi kima wi siir kig ninokninkin tani. Ningaka.

²⁷ Ti iikam isidin, simiir kwoinin bidi hiugimkikiunamim mi simiir win minim yai wakaesi boriisopi. Mi simiir nhwowim bidi kwisnamim mi sima kwisnam karamaekiswo mi wa pi yanao kigomokin mi win minim yai bidi pi mi wakaeyin. Mi simiir kwoinin ta yaiya saiir yaimwo aiir bidi pi yaingwowarkai. Mi simiir kwoinin, wa kisina haigi mi sima wi kariirima pi swoki iti mi simiir wi kara ninimniski haiginiugi.

Adi Komii siir naeyuin hinina boinkikin mi Aisaia siya yokwo asi winkin.

28 Ta Pol siir yai aeyairga niki boiniyokiyokiiama. Siya boin, kima dinokninkin, ta mi miyika Adi Komii krimiir Wanin siya minkika krimiir ninimiskii hainakiyim. Siya bidi yikropkiyin iikam nhirim Judan iikam tani simiirim mi sima wi nwoki wakaeyoknaim.

29 Mi iya Pol siya ta yaiya saiir boin digiyin mi Juda iikamim sima ina swoki amim mi sima sima yai prasae bi ninkin wamwarkii boiniugim.

30 Mi Pol siya biwiyiyo whisa ywo, ti om iirin mi ta omaka siya whwonkaiya siya saiirin ina sain taraoin mi iikamim siir omaka nii apririr boinaeyim, siya simiirin pi wadieyar nwowini.

31 Mi siya iya Adi Komii siya kigiraowi iikamim mi digworaekwo ikim, simiir boinmimauugin. Mi siya iki iikam whiekakim simiirin Biyan Inkam Komii Jisis Krais siir yai aiirar boinmimauugin. Mi yayim siya boinmimauuwiyim, siya bi nimprio boinmimauugin. Nngaka. Siya ini idowiyar boinmimauuwamin mi inkam nwirkin saiir nikiduamin wi dig nwo rani. Nngaki, nngakinga. Iriig.

ROM

Mi iya Pol siya om Korin hir nwowin mi siya ta yokwowa ha winkikin iikamim om Rom hiranim simiiramin mi siya yokwowa kimidiniya wig ira Fibi dapiya saiir hauugi mi ya saeya kimidiniya iikamim naingwo tibmiiyim Judamiyim mi Judami tani ikim simiir ini hauuu. Siya tariigina minam warar ninkin winkika iikamim Judamiyim mi iikamim Juda iikam tani ikim naingwo tibmii karamae nwowim dimin biyekki naokingugunankaiyim sima Jisis siiraramar naingwo tibmii iskiyim mi simiirin wi wadie siyar nwoki owaiginuim Adi Komii saikan. Jisis siya paeyin haaniya nironinkinin siirin krimiirsi naokin rirmiiya krimiir nwowaiginuwim dimin biyeyim simiirsi. Moses siir siyu komiiyin iikam imiirin wi rirmiiya siya nwowaiginu rani. Nningaka. Biyan Inkam Komii Jisis Kraisiiram naingwo tibmii sasairga iikam ima nwowana wadie.

Tayokwowa mi whiekakim Adi Komii siya nimbiniim aposel Pol siya miriyam simiir boinka

¹ Kara Polkin ta yokwowa iikamim om komii Rom kimiiram winkika. Kara Jisis siir miyan inkamkin mi kariirin aposel inkam siya nokmwın okwo haiginuugin mi kariirin siya bidi yimbiniin Adi Komii krimiir Wanin siir yai win kibiya saiir boinmimauuwam iikamim simiir.

² Bidi, bidiniyarin Adi Komii siya bidi yimbiniin ti siir yai miyik miyikim iikamim simiir boinmimauuwim. Mi ti profet kamim sima yai win kibiya saiir hai mi sima yokwo komiia dimin whirki kimbu karamae nwowiya saiir winki.

³ Ta yai win kibiya saeya Adi Komii siir yinisimin Jisis Kraisiir yaiga, krimiir Biyan Inkam Komiiyin. Siya inkam kisingin yopiiga naokainakin mi siya Devidni isidin Juda simiir hiranki nitkin.

⁴ Adi Komii siya bidi yisiimauuin, siya inkam ara rani. Mi siya krimiirin dimin kirie whira yisiimauu iya siya siirin ie hirankin hidninsiin idwowin. Jisis siya Adi Komii siirgisiirar yinisimkin Adi Komii siya siirin mansi tirkin siir naeyuin dimin whirki bi kimbugin.

⁵ Adi Komii siya kariirin Jisis Kraisiir kirieniyin minam nimbingin ti dimin taeminim Jisis Kraisiir siya tirim simiir aposel inkam nwowim. Mi siya kariirin minam nikropkikin simiir boinmimauuwamin iki iikamim hinda tinda nwowim mi iikamim Juda iikam tani ikim sima wi siir yai imiirar nwoki aingwo tibmiiyim mi siir yai imiiram nwoki wakaeyoknam.

⁶ Adi Komii siya iikamim om komii Rom hiranim kimiirim wara bidi yimbinin mi siya kimiiram bidiyar mi ikiunan, kima Jisis Kraiss siir yinisim timi inkin o.

⁷ Mi kara ta yokwowa iikamim om komii Romanim Adi Komii siiram naingwokwonanaeyim kimiiram asi wankika. Mi siya kimiir bidi yimbinin kima siir iikamkim. Kara minam naingwowi, kimiir Adi Komii mi kimiir Biyyan Inkam Komiiyin Jisis Kraiss sowa wi kimiirar nwoki tirim dimin miyikim mi naingwoyimiyok mi nongwomamair aei aka. Iriig.

Pol siya om komii Rom hiran iikamim simiir kigam naingwokin.

⁸ Kara biyyin pi ta yaiya saiir niki boini: Hinda tinda sima kimiirin hinina haigiririr boini, kima Adi Komii kimiir Wanin siiram naingwo tibmiyyan iikamkim. Mi Jisis Kraiss siir inig iirin kara kimiir asi boin wadieki Adi Komii siir.

⁹ Kara Adi Komii siir mai aiir mariiyin mi kariir kwoin komiiyin ina yaingwokiyin siir Yinisimin siir yai win kibi aiir boinmimauuim. Mi Adi Komii siya ina ninokninkinin kariirin inokinokin siyar whinkinsiis haiginuwikin iya nhwo kara kwisboiniyim.

¹⁰ Mi inokinokin kara Adi Komii siiramar sriigin, siya kariir whinkinsiis haiginuwim mi ii nhirim kara siyugaki niuwi kimiiram in wa nwoki itim kimiir kiginin.

¹¹ Kariir kwoinin kimiir nini kignakiyam in naingwokinin mi kara dimin miyikim kimiir hauuwam mini, Adi Komii siir naeyu ieya hauuwim mi ti dimin hiriinanin wi kimiir nwoki whinkinsiis haiginuwi kirie kima nwowim.

¹² Saeya hininga, kimiir naingwo tibmiyya saeya kariir kinsiis haiginuim mi kariir naingwo tibmiyya kimiir mi kinsiis haiginuim. Mi ti hiriinan siyuun siya wi kimiir whiekakar nwoki kinsiis haiginu irkakim.

¹³ Ti nomiyyauim kara ha naingwowi kima ti inokninkin ii whiekakim kara kimiir kigamar naingwowi kariirin dimin whirki nipiyaokii rani. Kara iikam nhirim Juda iikam tani simiir bidi whindiriraerar in mi sima ini naingwo tibmiyyan inkamkin ywowim. Mi kara kimiirin hiriinan whindiriraerarimar naingwokin. Mi iriipi hiriinan kimiir waraurin wi naekaka niki owim.

¹⁴ Adi Komii siya kariir bidi yimbinin siir yai win kibiya saiir boinmimauuim nu Grik hiran iikamim dimin taeminki naokingugunankaiyim mi iikam nhirim nu whiranin dimin taemin kamaeyim simiiram mi iikamim ninokninkin whiekak kamaeyim simiiram warar.

15 Mi ti dimin hiriinanam, kara iikamim om komii Romanim kimiiramim simiirsi nikwokrimkripnaniyam tirkin Jisis Kraisiir yai win kibiya saair warar nanaakninkiyim. Iriig.

Ta Kraisiir yai win miyika saeya kiriekaka.

16 Kara ta Kraisiir yai win miyika saairsi bi nididgin. Nningaka. Dimusi rani, saeya Adi Komii siir kirieka, iikamim wakaeyoknam mi ha naingwo tibmiyim simiir whinkinsiisi. Ta yaiya saeya bi Juda iikamim simiir hiriir yam mi mhoiia saeya Juda iikam tani simiir hiriir yam.

17 Mi Kraisiir yai win kibiya saeya krimiir nusiimauga Adi Komii siir yipiki hinina nusiimauguin siya dimin whirki bi kimbugin siya dimin miyikim krimiir diriraerarim simiir. Mi siya iikamim krimiirin dimin whirki kimbu karamae inkam asi dapkim mi iikamim krima wi iripa mhi kwoin saika ninkin owi. Adi Komii siir yaiya saeya hinina boinka, ta krimiir naingwo tibmiia saeyar dapi kimiirin Adi Komii siir whwonkam idan, dimin whirki bi kimbugim mi kima wi omwaiya waiyayokiyoki. Siyu whir karamaeka. Nningaki, nningakinga. Iriig.

Ta yaiya iikamim Adi Komii siir yai aiir haimriiyuim simiir siyu imiir boinka.

18 Adi Komii siya ninomor kou hir nidwowin siir om iir. Mi ta siir io yaiya saeya wi nimprio rani saeya wi idowiya nimbini iikamim digiumii siir yai aiir haimriiyuim simiir mi iikamim dimin biyie tiriyim ta Adi Komii siir yai win miyikina ini simar ikworimdinukuya.

19 Dimusi rani, Adi Komii siya bidi yisiimauguin siir dimintaemin whiekakim simiirin mi sima wa pi sibgu inokninkinin. Mi Adi Komii siya simiirin bidiyar sibgu isiimauguin.

20 Bidi bidinyarin Adi Komii siyar nonkwokwowim digworaekwo whiekakim simiir mi ta iia saair hirankar nitiyokiyokiya mi tisi tariinanar namwoniin. Mi iikamim ti digworaekwowim siya diriraerarim simiirin ha pi kigninokninkinim mi sima Adi Komii siirin ha pi yinokninkinsasaeyin ti digworaekwo imiirsiyar. Ya hininga, sima digworaekwo whiekakim Adi Komii siya nonkwokwowim simiirin wa kigi mi sima siir whwonkamim wi kig rani. Mi sima wa nwoki kigninokninkinim siir kirie komiia inokinok nwoyokiyokiyai sairin. Mi sima hinina boin karamaeka, krima Adi Komii siir bi ninokninkinim mi krima siir inig iirin wa hainan tani. Nningaka.

21 Sima ina ninokninkinim Adi Komii siya ina nwowin mi sima hinina naingwo rani, siya Adi Komii kungin mi sima siir inig iir bi hainanikim mi siir bi boin wadiekim. Nningaka.

Simiir kwoinim pi whaowaekim mi simiir kwoinim miyik bi nwokim. Sima habwhaowaenan nwokim.

22 Simiir kwoinim ha naingwowi sima digworaekwo whiekakim simiir bidi yinokninkin digim. Nningaka. Simiir kwoinim ini habwhaowaenan ywowim.

23 Mi sima Adi Komiiyin naonam karamae nwowiyin digumii siir haimriiyugim mi sima siir inig bi hainankim. Mi sima kimidiniya diminim inkamkar nonkwokwowyim simiir inig imiir hainan ti uruwai, siyaowai, ipiyin, mi it mi mipug minim mi wraisupai wraisupai ikim.

24 Mi Adi Komii siya simiir haiburgigin mi simiirin, simiir siyu biyeyin siya kiyainankim. Mi sima siyu biyeyin siiram nikwokwo nanaeikin, iraka nwiraka iripa piu nwowamin.

25 Mi ti hiriinan iikamim sima Adi Komii siir yaimwo aairin digumii bidi haimriiyuim mi sima pi yaeya niksisaе yaiyar haii. Mi sima pi diminim Adi Komii siya nonkwokwowyim pi simiir inig imiir swoki hainani. Mi sima pi Adi Komii siir inig iir hainan tani, yipiki ti digworaekwowyim simiir nonkwokwowyim. Nningaka. Siyairgin wadieki wadeyin mi iikam krima siir inig iirarar hainan, inokinokin.

26 Mi Adi Komii siya simiirin siyu biyeyin siir hirar haiburgik mi sima ini siyu biye tiri siyuin siirar yapim. Mi simiir wigim, sima siyuin iripa piu simiir kam aka nwowiyim ini yimiiyunamim mi sima iripa piu kimidiniya wig nhirmaka ini owou.

27 Mi kamim yim iriipi hiriinanar mi tir, sima iripa piu simiir wig imaka bi nwokim, simiir kwoinin iripa piu inkam nwiraka nwowam nikwokwokim mi sima siyu biye sima simar yinwo anwona. Mi Adi Komii siya simiir asi tirbugikin, ti siyu hiriinan sima tirin siirsika. Yio ti hiriinanin yio dimin karamaeka.

28 Mi ti iikam hiriinaninim Pi boriisopi simiir kwoinin Adi Komii siiram nwowim mi siir digworaekwo ikim. Mi siya simiirar kigninkinki mi sima ini simiir kwoinkar yaingwo diriraerar namim ti siyubiyieki siyu biye kin iirin mi sima wi siyuumwoni nap rani. Nningaki, nningakinga.

29 Simiirin ti dimin biye biye hiniinim sima bidi yaokingugunankaiyim. Digworaekwo whiekakam naingwo mi kwoin biye biye iikam nhirmiyam naingwo mi kigmar mi ninkinwamwarkii boin, niksisaе yai boin, inkam nisomao, kwoin inkam nwiram niwitpaomai inkam nhirmi boinikikasna.

30 Mi whisariiyar haigiririr boin mi io whwonkam Adi Komii siir nanaonanaei. Mi inkam nwirnisigi giniyokna karam nwo mi simamar naingwona mi diminpai diminpai sima tiraraowam mi yopii adni yai nantamyiriyir.

³¹ Mi siyü mwoni nap karam nwo mi nimbini aiir nükrimkrip mi inkam nhrmisi naingwoyimiyok karam nwo mi nhrmaka nomboin ii ae karam nwo.

³² Adi Komii siir siyü miyikin siya hinina boinkin, iikamim hiriinan siyü biyeyim simiir tiri yo daonam. Sima bidi yinokninkinim mi sima ti siyü biyeyin siirin ini hiriyyar tiryokiyokiyamin. Mi ti hiriinan siyüin sasa rani. Nningaka. Sima ini hindara yininopkainamim mi iikamim ti hiriinan siyü tiriyim sima simiirin pa mi ikboinmamairi. Iriig.

2

Yaiya Adi Komii siya hidiya ya ninokninkin wadiekwadieyairga

¹ Juda iikam kima Juda iikam tani, simiir simiira priiboin huriyyunanaei, siyü biyeyim sima tiriyim simiirsi, kima hiriinan kipi boin. Dimusi rani, wim kima iki siyü hiriinanin kima boiniyim simiir, siirar mi tirikim. Mi kima simiir boini mi ta yaiya wi kimar swoki kwaeyopkwonaei.

² Mi Juda iikam kima bidi yinokninkinim, Adi Komii krimiir Wanin siya krimiirin wi kipa kipa hid rani, siya krimiirin wi hiriinankinar hidi. Mi ti iikamim, ti hiriinan siyü iir tiriyim, Adi Komii siya simiirin, wi siyü miyikimiyik iirar nonkwobumbuninkin iuguskii. Mi ta siya hindana sair bwamkibwamin wi wadieyar namki.

³ Kima iikamim ti hiriinan siyü iir tiriyim simiir boinhuriyyuwiyim mi wim kima ti hiriinan siyü biye iirar mi tirikim. Kima panina naingwowi, kima wi digar nrowi, iya Adi Komii siya iikamim simiir nonkwobumbuninkinana, simiir dimin biyeyim simiirsi, ha? Nningaki, nningakinga.

⁴ Pi panina tiri, ha? Adi Komii siya kimiirin wi hiriyyar naingwoyimiyokiyokiyokii mi siya kimiiramim wi ii haruwa nwo rani mi siya kimiir dimin biyeyim asiima bi niki diriraerar bumbu sasauwokin. Nningaka. Mi hiriinanki nuwi mi kima Adi Komii siir siyü miyikin siir dimusi kiyopsigii. Mi Adi Komii siya ha naingwowi krimiir kwoinin ti kisina haigi mi siya kimiirin wi ti hiriinan siyü iirsi tir haiginuwi. Mi kima tari ninokninkin tani, aniya?

⁵ Kimiir kwoinim bidi yinkisaiowaeyim mi kimiir kwoinim paninsi kisina haigisi. Mi ti hiriinan siyüin, wim kima kimiir dimin biye imiir haingiriyu haigin ii raraoinami. Mi iriipi hiriinan Adi Komii siya kimiir io yayim wi hiriyyar mi haiginonkworinukripkai, siya wi haiginirkii rani ti dimin biyeyim kima haingiriyu haiginmimirim. Mi ta iya Adi siya kimiir dimin biyeyim wi haning nitkiigigii mi siya iikam kimiirin wi haning nonkwobumbu ninkin haiginuwi.

⁶ Adi Komii siya iikamim, simiirin irira nwinwira, wi siyiuin sima tirin, wi siir hiriinan yamdiyar swoki hidi.

⁷ Mi iikam nhirim sima maanan miriinaaei siyiu miyik iiramim, Adi Komii saika sibgu idwowanin ninomor kou hir mi sima wi inig komiigak nwowi mi kwoinbudin omwaiwaiyayokiyokiiyin siya wi nonkwobumbuninkin tani. Adi Komii siya wi kwoinbudin omwaiwaiyayokiyokiiyin inokininok wi ti iikam imiir hauuwi.

⁸ Mi iikam nhirim yim simamar naingwonaeei mipi yaimwo aair haimriiyugigi digumii mipi siyiu biyie iir diriraerar nami mi Adi Komii siir kwoinin ti iikam hiriinanim simiiramim wi haugihauga whiyie mi siya simiirin wi haningi nonkwobumbuninkini.

⁹ Mi mhoiyya Adi Komii siya wi hik kimpipisu komii iikam whiekakim siyiu biyie tiriyim wi simiir naninkiniuni. Bii wi Juda iikamim siyiu biyie tirim simiir mi mhoiyyin wi iki Juda iikam tani hinda tindanim siyiu biyie tirim simiir.

¹⁰ Mi Adi Komii siya wi iikam whiekakim siyiu miyik tiriyim, wi nidwo miyik mi inig komiigak mi iripa ningwomamaer aei wi simiir hauuwi ninomor kou hirin. Bii siya wi Juda iikamim simiir tiri mi mhoiyya Juda iikam tani hinda tinda nwowim simiir warar.

¹¹ Adi Komii siya ha bi naingwowikin, iikamim inig komiikakim, sima mi iikamim inig karamaeyim yim sima. Ningaka. Kima ini hiriinan kimar ywowim. Mi siya irira nwinira kimiirin wi diminim kima tirim wi simiir digar mi sibgu hidaiginiuwi.

¹² Iikamim Juda iikam tani mi sima Adi Komii siir siyiu komii iir bi ninokninkinkim mi sima siyiu biyie ha tirkim mi Adi Komii siya simiirin wi hiriinansi nwo rani. Ningaka. Siya simiirin wa nonkwobumbuninkin haiginiuwi. Mi Juda iikamim simiirin ningaka. Sima Adi Komii siir siyiu iirin ina ninokninkinim mi sima siyiu biyie ha tiri mi Adi Komii siya simiirin wi ti siyiu iirsi boinwokiyop natkaigi.

¹³ Iikamim Adi Komii siir yai aairin hindara wakae kimaigiyim mi Adi Komii siya simiirin wi ha boin tani, sima iikam miyikim. Ningaka. Iikamim siyiu komii iir wakaeyokna apiyim, ti hiriinan iikamim simasimargim Adi Komii siya nikiuwanim iikam miyik.

¹⁴ Mi iikamim Juda iikam tani, tinda tinda nwowim, Adi Komii siir siyiu iir ninokninkin karam nwowim, sima diminin simiir kwoinkar naingwokiyin, pi siyiu miyik sirar mi tiri. Adi Komii siir siyiu komii ieya boina sair hiriinan siyiuin, yo krimiir nisiimauugin. Mi yim sima ina ninokninkinim, piki hinin dimin iki wadieyin mi piki hinin dimin iki biyeyin.

15 Mi siyɔ hiriinanin sima tirin yio simiir kwoɔnauin Adi Komii siir siyɔ komiiyin ini hanin siya bɔdi kwirii idwokaiyin. Mi simiir kwoɔn ieyar niisiimauuwi, piki hinin dimin ikin wadieyin mi piki hinin dimin ikin biyeyin. Mi hiriinanki niuwi, simiirin ini simiir kwoɔn ieyar nowomwarkaiyɔim.

16 Mi mhoiɔya ii komiiya, yaimin dimin imiir hidana Adi Komii siya wi Jisis Kraisiir boinkii, ti kwoɔnpai kwoɔnpaiyɔim, iikamim hinda tindanim simiir kwoɔnau kwirii idwokaiyɔim, simiir kinawhiyɔimiyɔie itkikinam. Mi siya simiirin wi ti digworaekwo imiirsi boɔnwokiyop natkaigi. Mi ti digworaekwowɔim, sima wa nimbiamy mi Adi Komii siir yai win kibiya kara boɔnmimauuwiya saeya ta hiriinan yaigaka.

Yaiya Juda iikamim mi siyɔ komii ikin simiir boin aeya

17 Juda iikam sima ha naingwowi, Adi Komii siya mi kima, kima iripar nongwomamair aeikim. Mi kimiir kwoɔnim ha naingwowi kimiir bopwowa paeki bi namai ikougin mi Adi Komii siya ti siyɔ komii siir yayɔim kimiir hauugiyɔim mi kimiirin wi siya whinkinsiis haiginuwi, aniya? Niingaka. Mi kima kimiir inig imiirar hainaniyɔim, kima pi ha boini, nim krɔma Adi Komii siir iikamkim.

18 Kira Adi Komii siir kwoɔn iirin siir bɔdi yinokninkinim. Mi kira ina hid ninokninkinin piki hinin dimin ikin biyeyin mi piki hinin dimin ikin miyikin, kira siyɔ miyik iirar napikin. Dimusi rani, sima kiririn Adi Komii siir yaiya yinisimar nowomwarkaiyɔukin.

19 Kima hinina naingwowi, Adi Komii siir yaiya kima saiirin ninokninkin miyikakim mi kima iikamim habwowaenan nwowim simiir aknainan niisiimauuwam mini Adi Komii siir yai miyika saiirin, ha? Mi kima siyɔ miyikin siir niisiimauuwam mini mi sima kimiir nwoki wakaeyoknam.

20 Kima hinina naingwowi kima digar nwowi, iikamim habwowaenan simiir nowomwarkaiyɔuwɔim Adi Komii siir dimin miyikim simiir, ha? Mi kima iikamim yinisim sapisapnan Adi Komii siir dimin miyikim simiir nowomwarkaiyɔuwam mini mi kima simiir sibgu owomwarkaiyɔuwamar naingwowi Adi Komii siir dimin imiirin. Dimusi rani, kima hinina naingwowi Adi Komii siir yaimwokiayaimwowa saiir bɔdi yinokninkininin. Mi sima wi kimiir hiriinana nwoki owim, ha?

21 Niingaka. Kima iikam nhirim simiirin ha nowomwarkaiyɔuwigin, Adi Komii siir dimin imiirin mi kimakima nowomwarkaiyɔuna dimusi nwowi, ha? Kima ha boɔnikim, kima hii kipi tauae mi tari hii kimar tauaeikim, aniya?

22 Kima hiniina boinikim kima hii wig iraka kipi nanae mi kima hiriinan siyiu iir bi tirikim iyie? Niingaka. Mi kima pi boriisopi iikam nhirim sima uruwai siyaowaini nikwo aeyim. Mi kima nae nhirim Adi Komii siir omaka hiranka tauae hainakikim.

23 Kima kimiir inig imiirar hainanei inkamkim mi kima ha boinikim, krima Adi Komii siir siyiu iirin bidiyar yinokninkinin. Mi kimar taouugaikin ti siyiu komii iirin, yio ti hiriinan siyiun kima Adi Komii siir inig iir haigin ikworinugin.

24 Yokwo Komii saeya hiriinan yai kaimwo aiirar mi boinka, iikamim Juda iikam tani sima Adi siir Komii inigin whisarii bi haigin ikwowaisiugin. Dimusi rani, Juda iikamkinim kima nisiimaugim, simiirin.

25 Kaimwoka, iya kima yinisim sapisapa nwowa mi sima kimiir miois aiirar kitiyopnir haiya yio wadiekin ti hiriinan siyiun, siyiu komii siyar boinkin. Mi kima ti siyiu komii iir haigin ikworinuwi mi sima kimiir miois imiir bi kitiyopnir haigim, iikamim naingwo tibmii karamaeyim simiir hiriinan.

26 Mi kamim simiir mioisa kitiyopnir hai karamae nwowi mi sima Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna api mi Adi Komii siir yai imiir wakaeyoknaei mi siya simiirin wi dimin whirki kimbu karam iikam nokdap haiginuwi mi ti iikamim sima wi kamim miois kitiyopnir haiyim wi simiir hiriinan nwowi.

27 Kaimwoka, kima Juda iikam kinim, wim kima kimiir mioisim bidi kitiyopnir haiyim mi iriipi hiriinan, kima ti siyiu komiyyin siir haiyim mi inokinokin kima ti siyiu iir bi wakaeyoknaeikim. Niingaka. Mi iikamim Juda iikam tani hinda tindanim sima simiir mioisim bi kitiyopnir haigim mi sima Adi Komii siir siyiu iirar wakaeyoknakim. Sima yai wi kimiir boin huriyyiu boini.

28 Mi kimiir yopiyyim sima kimiirin Juda simiir isidin siir hirar naokainaka windi mi sima kimiirin wi Juda iikamkin hiriinansi nikiu rani. Niingaka.

29 Mi iikamim Adi Komii siir siyiun siir yaim-wokiyaimwowa simiir kwoinawu nwokaiya saiir sibgu apiyin, yim simakisima Juda iikam kinim. Mi ti hiriinan siyiun kwoin ara sima priinaingwo tibmiyyin yio ina Adi Komii siir naeyiun kimiir miois imiir kitiyopnir haiyim ini hiriinan ywowin. Mi yipiki ti Adi Komii siir siyiu komiyyin biya Moses siya winkyin siir yai imiir nap karamae nwowim mi iikam nhirim sima ti hiriinan iikamim wi simiir inig imiir hainan tani. Niingaka. Mi yio Adi Komii siya simiiramim wi nhami nhami naingwokwonanae rani. Iriig.

3

Siyu biye siya wi siyu miyik iir nikwowsii rani.

¹ Kima panin panina naingwowi Juda iikam wadie kimar yowiski mi iki Juda iikam tani yim miyik rani, iyie? Mi ti kimiir siyuuin mois kitiyopnir haiyin, siya wi kimiirar whinkinsiis haiginiuwi iyie?

² Ini mi owin, yio hiriinan siyuuin yio dimin karamaeka, yio kimiir whinkinsiis haiginiugin, biigibiiyin Adi Komii krimiir Wanin siya siir siyuuin Juda iikam kimiir hauugin kima ninokninkinam mi kima siir napim.

³ Kaimwokikaimwoka, Juda kimiir iikam nhirim ti Adi Komii siir siyu komiiyin siir yaiya saiir siyu iir nap karam nwowim simiirin wi panina tiri mi Adi Komii siya wi digiumii siir yai aiiirar haimriiyuwi, aniya?

⁴ Niingaki, niingakiinga! Iikam whiekakim ti nu iirar nwoirkakim, sima niksisee yai boini mi Adi Komii siya wi niksisee yai wara boin tani, yio wi yaimwokiyaimwo imiirarar boin iski. Adi siir Yokwo Komiiya saeya Adi Komii siirin hiniina boinka,

inokininokin iikamim yai kiriir boinhuriiyuwiyim mipi kirar swoki atkin okwonaowidi. Mi sima wa nwoki inokninkinim, kiriir yaiya ini kaimwokikaimwower ywowa.

⁵ Mi ta iya Adi Komii siya krimiir dimin biyeyim, simiirsi nonkwobumbu ninkini, iikamim sima kigninokninkinam mi sima wa naingwowi, Adi Komii siya dimin whirki bi kimbuwikin. Mi krima wi panin panin boini, ha? Mi inkamin ha boini, kiya, siya krimiirin siyu miyik bi tirkin mi krima wi kwoin whiruwa siir kwoin iirarar nwoki, aniya?

⁶ Niingaki, niingakiinga, Adi Komii siir siyuuin siya dimin whirki kimbuwikiswo mi siya iikam imiirin wi panin panina pi sibgu hidin, ha?

⁷ Mi ta kariir niksisee yaiya saeya Adi Komii siir yaimwokiyaimwowa saiirin idowiya nwowaiginiugi mi inig komiigak siir nwowaiginiuwi mi siya kariirin dimin biyiekak inkam dimusi swoki dapi mi kariirin wi yamdi dimusi swoki tirbuwi, ha?

⁸ Mi ini mi owin, krima wi hiniina boini, humbaie, krima siyu biye tiri mi iikamim sima wi Adi Komii siir inig iir nwoki hainanim. Mi tari hiriinan siyuuin ini wadie siya ywowim, aniya? Niingaki, niingakiinga. Mi iikam nhirim sima kariirin hiniina nikbumbuwikim, Pol siir yaiya saeya hiriinanairga. Mhoiia Adi Komii siya wi yamdi simiir diriraerarbumbuwi ti hiriinan kamim mi siya simiirin wi siyu wadiekwadie iirar tirhaiginiuwi. Iriig.

Inkam miyyik nwir karamaeka. Niingaka.

⁹ Mi krīma wī panīn panīna naingwowi, ha? Mi tari iki iikamim Juda iikam tani, simiir kwoinim ini Juda iikam krīmar ywowskiyim, ha? Niingaki, niingakinga. Kara kīmiirin pi hinina boinki, Juda iikam kīma mi Juda iikam tani ikim, ti nu iir nwowim hinda tinda krīma hoimgakarīn, siyū biyie kinar tiriikim. Krīmiir kwoinin siyū biyie tiramin, siyar kiyai.

¹⁰ Tiki yayim, yim yaimwokiyaime imairgim. Bidi bidiniyarīn, kam nhirim sima winkyim Adi Komii siir yayim, Yokwo Komii Samni, sima hinina winboinkikim, mi krīmiir nwirniyin, Adi Komii siya wī ha boin tani, dimin whirki bi kimbugin. Niingaki, niingaka. Krīma hoimgakarīn, siyū bibiyeyan iikam kinairgim.

¹¹ Krīmiirin inkam nwirki ninokninkin tani, pi hinin dimin ikin, kaimwokikamwo nwowin mi Adi Komii siir mi inokninkinam naingwowin mi siir wakaeyoknam.

¹² Iikam whiekakim sima Adi Komii siirin digiumii bidi haimriiyugigim sima ini dimin biyie tiran iikam ywowim. Nwirkinwirki siyū miyyik bi tirkin. Niingaki niingaka.

¹³ Yai bibiyeyim, sima boiniyim, ini ieyin inkam haingikaiiyin, si budwaki whakiiyin, ini siir hiriinan ywowin. Sima niksise yai kasa bi boinkim mi ti yai bibiyie hiriinanim sima boiniyim iikam imiir yim ini mipugni bigi pikiiyim mi urura ha kinamiyin, ini hiriinan ywowim.

¹⁴ Inokiinokin sima yai bibiyie arar boinanaei iikam imiirin.

¹⁵ Sima bi kimiminikim mipi iki iikam nhirim io simiir nwowi mi simiirin pa mi isomsom aokaokii.

¹⁶ Maeyau mauyauim sima namiyim, sima digworaekwo imiirin pi haningin nonkwobumbuninkingigi mi mi iikamim sima pi hik prasae hai rani, simiirsiiyin.

¹⁷ Sima iikam nhirmi bi ninki amasuwikim iripa nongwowamair aeyam. Niingaka.

¹⁸ Sima Adi Komii siir inig iir hainanam bi naingwowikim; yipiki inkam komiigi komiiyin.

¹⁹ Mi krīma ina ninokninkinim, digworaekwo whiekakim siyū komii siya boinim mi iikamim sima wī siyū komii siir aowa nwoki owim. Mi inkam nwirkin ha boin karamaeka, kara inkam wadiekin. Niingaka. Krīma iikam whiekakim maeyaumaeyauwanim Adi Komii siir whwonkam idain dimin biyie bidiyar tirbuwim. Mi Adi Komii siya krīmiirin wī ti siyū komii ieya boinwokiyoipnatkaigi.

²⁰ Mi ta hiriinan sairsika krīmiir nwirki nwirki Adi Komii siir siyūpai siyūpaiyim simiir bi napkin mi Adi Komii siya krīmiirin wa ha dap rani, dimin whirki bi

kimbukin. Nningaka. Adi Komii siir siyiu komiiyin siya siyar nisiimauugin, krimiirin. Inkamin siyiu biyie tiriyin. Iriig.

Iikamim Kraiss siir yai aiirim naingwo tibmii wi iikam miyyik sima nwowi.

²¹ Mi tariinanin Adi Komii siya krimiirin idowiiya bidi ywokiyin, yipikin siir whwonkam ida dimin whirki kimbu karam nwowin. Mi yio ti diminin siyiu komii saika bi nama-sugin. Nningaka. Yio ini sa ywowin mi yayim Moses siya bidiya winkiyim mi profet kamim sima mi winki ikim, sima ti dimin iir winboinkikin.

²² Tiki siyiu miyyikin siya hinngin, iikamim Jisis Kraiss siir yai aiirim naingwo tibmiiyim, ti iikamim sima Adi Komii siya dapiiyim dimin whirki bi kimbugin. Mi iikam whiekakim naingwo tibmiiyim Adi Komii siya simiirin wi iikam miyyik nikiuwi. Adi Komii siya wi hinina naingwo rani, wim kima Juda iikamkim mi nim krma Juda iikam tani. Nningaka. Yio ti hiriinanin dimin kamaeka.

²³ Iikam whiekakim hinda tinda nwowim sima dimin biyie bidiyar tirim mi Adi Komii siya wi simiir irni nwirni hainan prapras rani mi simiirin wa boin tani kima iikam wadiekim. Nningaka.

²⁴ Adi Komii siir naingwoyimiyoka krimiirin hindara prihaugikin Jisis Kraiss siya naowa iikam simiir dimin biyeyim simiirsi mi krimiirin saeyar nanmaiwarkainakim Setan siir inankin. Mi Adi Komii siya wi ta hiriinan krma naingwo tibmiiya Jisis Kraiss siiram, wi sairsiya dapikiuwi dimin whirki kimbu kamae. Mi ti dimin hiriinanin bi sainikin. Nningaka.

²⁵ Adi Komii siyar nikrop iuungikin Kraiss siirin, nu tir nauuni aoniyam, sibsibin inkamkin nisom inkin imiyyaeyin, Adi Komii siiram siir hiriinan. Mi siir nhieya ha naokinaini mi krimiir dimin biyie biyeyim wi saeyar haiyoprindiyumiigii, iya krma siiram naingwo tibmii. Adi Komii siya hiriinan minam tirkin krimiirin, krma wa nwoki inoknankinim siya dimin whirki bi kimbugin. Mi bidi bidiniyarin iikamim dimin biyie tiriyim, Adi Komii siya simiirsi naingwoyimiyokim mi siya simiirin bi nonkwobumbuninkin. Dimusi rani, Jisis siirin wi siya nikrop iuungii, simiir dimin biyie biyeyim simiir haiyoprindiyumiigiyam.

²⁶ Jisis Kraiss siirin siyar nikrop iuungikin nu tir nauuni aoniyam mi iikamim sima nwoki kigninoknankinim, siya dimin whirki bi kimbugin. Mi iikamim Jisis siir yai aiir sibgu wakaeyokna apim, siya krimiir dimin biyeyim hiriinansi haiyoprindiyumiigikim. Mi siir whwonkam ida siya krimiirin wi iikam wadie asi nikiuwi.

27 Mi wɛ panina tiri, krɛma wɛ krɛmiir mɛi mɛiyikim simiir inig imiirar ti hainan, ha? Nɛngaka. Tiki mɛi mɛiyik mɛiyikim, krɛma mɛriiyim krɛmiir dimin biyeyim wɛ sima haiyoprɛndiyumiigi rani. Nɛngaka. Jisis siir yai airam naingwo tibmiiyin siyiuin, siya siyairgin krɛmiir dimin biyie imiir haiyoprɛndiyumiigiyin. Mi Adi Komii siya krɛmiirin ti hiriinan siirsi nikuwikin dimin whirki kimbu karamaeyin.

28 Krɛma dinokninkin, iikamim Jisis Kraisi siir yai imiiram naingwo tibmiiyim, kwoin whiruwa nwokiyim sima simairgin Adi Komii siya nikuwiyim dimin whirki kimbu karamae, siya krɛmiirin ti mɛi mɛiyik mɛiyikim krɛma mɛriiyim, siyiu komii siir siyiu imiir krɛma napiyim, simiirsi bi dapikin, dimin whirki kimbu karamae. Nɛngaka.

29 Kima panina naingwowi mi tari Adi Komiiyin Juda krɛmiirarar Adi Komiiyin, aniya? Mi tari iki Juda iikam tani simiir Adi Komii wara rani, aniya? Nɛngaka. Siya iki Juda iikam tani simiir Adi Komii warairgin.

30 Dimusi rani, Adi Komii siya iki iikam whiekakim hinda tinda nwowim, krɛmiirar Adi Komiiyin. Kamim mɛois kitiyopnir haiiyim mi ha naingwo tibmiiyim Jisis siir yai imiir simiir Adi Komiiyin mi kamim mɛois kitiyopnir hai karam nwowim mi ha naingwo tibmiiyim Jisis siir yai aiiir, siya simiir Adi Komii warairgin. Mi ti hiriinan iikamim yim sima, Adi Komii siya dapiyim, dimin whirki kimbu karamae.

31 Mi krɛma ha naingwowi iikamim Jisis siir yai imiir wakaeyokna aingwo tibmiiyim, ya ini komii saeya ywowa mi kima wɛ panina naingwowi, siyiu komii siir yayim Moses siya winkiyim, yim dimin komii rani, aniya? Nɛngaka. Tariinanin ti digworaekwowim, yim siyiu komii siir siyiumwokisiyiumwoin siir nanaakninkii haiginugin. Iriig.

4

Adi Komii siya dimin whirki kimbukaramin Ebrahim siir dapkin.

1 Ebrahim siya krɛmiir hiriinan inkamaargin mi siya Juda iikam krɛmiir brougaekin. Mi krɛma siirin wɛ panina naingwowi mi siya Adi Komii siir siyiu komiiyin siir siyiuim panin panina huumikainakin, siir whinkinsiis haiginuwamin, ha?

2 Mi kaimwoki nuwi, Ebrahim siya siyiu komii siir siyupai siyupaiyim simiir sibgu api mi siirin wɛ dimin whirki kimbu karam ti dimin ima nwowi mi siya siir inig iirin wa ti hainan. Mi Adi Komii krɛmiir Wanin siir whwonkam idain Ebrahim siya wɛ dimin whirki kimbu karamaeyin wɛ ta hiriinan sairsi nwo rani. Nɛngaka.

³ Yokwo Komii saeya Ebrahim siirin hinina boinka, Ebrahim siya Adi Komii krimiir Wanin siir yai aiir wakaeyokakin mi Adi Komii siya siirin dimin whirki kimbu karamae sairsiyar nikiugin

⁴ Krīma ina ninokninkinim, inkamin inkam nwirni mi miriyyin mi umir ha haiyyin ta miya siya miriyya sairsi mi ti hiriinan umirim siya haiyyim, siya ti inkamin siirin hinda bi sib hauugin. Niingaka. Yio miya siya miriyya sairsi haiigin.

⁵ Mi inkam nwirkin siyu komii siir mi aiir mirii karamae nwowi mi Adi siya ha kigi, siya ini siir yai airam naingwo tibmii kinim mi siya ti iikamin dimin biyeki naokingugunankaiyim imiirin wi ha dapi dimin whirki bi kimbukim.

⁶ Mi biya Devidin yio iripi hiriinan yaiya sairar mi win boinkikin. Adi Komii siya krimiir miyim simiir bi kigikin. Niingaka. Mi inkamin siyu komii siir yayim simiir sibgu ap karamae nwowi mi iya Adi Komii siya siirin dimin whirkin kimbu karamae ha nikiuwi mi yio siya maigimaiga dwo.

⁷ Yaiya biya Devidki si win boinkiya yokwo Samni, siya hinina win boinkikin, iikam whiekakin simiir dimin biyeyim Adi Komii siya haiyoprimdiyumiigiyim mi yim sima maigimaiga dwo.

⁸ Mi Adi Komii siya iikamin siyu biyie napim simiirin wara kinawhiyemiyie boin karamae nwowi mi simiir boinwokiyopnatkaigi karam nwowi, yim ti iikamin maigimaiga dwo.

⁹ Mi tari Juda iikam miois kitiyopnir haiyyim simasimar ti maigimaiga, aniya? Iyie? Niingaka. Mi tari Juda iikamin miois kitiyopnir hai karamae nwowim yim sima ha timi maigimaiga, aniya? Krīma Adi Komii siir Yokwo Komiiya sair yayim simiir ti sibgu naingwo saeya hinina boinikim, dimusi rani, Ebrahim siya Adi Komii siiram naingwo tibmiigin mi Adi Komii siya siirin dimin whirki kimbu karamae asi nikiugin.

¹⁰ Mi Ebrahim siya ini panina ywowin Adi Komii siirin ti dimin whirki kimbu karamae naingwowin, ha? Mi siya tari miois bidi kitiyopnir haiyin. Niingaka. Siya miois bi niki kitiyopnir haigin mi Adi Komii siya siirin ha bi dapkin dimin whirki kimbu karamae mi ta sair mhoiyya, siya miois haningin kitiyopnir hai.

¹¹ Mi siya miois niki kitiyopnir hai karamaeyar niki owin mi Ebrahim siya Adi Komii siiram sairar naingwo tibmiigin. Mi Adi Komii siya ta sairsiyar dapikiugin dimin whirki kimbu karamaeyin. Mi siya kamim miois kitiyopnir hai karamae nwowim simiir brougae asi nwokin. Mi ta simiir naingwo tibmii mi kwoin whiruwa sima nwowa Adi Komii siirim mi ta

hɪriinan saiirsika Adi Komii siya siir kwoinairga asi naingwo daphaiginugun simiirin dimin whirki bi kimbugim. Ya ini diminin hindara prihauuwiyin ini siir hɪriinan ywowin.

¹² Mi siya iikamim ti tariinan nwowim miois kitiyopnir haiiyim krimiir brougaeakin. Mi siya ta miois krɪma kitiyopnir haiiya krimiir brougae saiirsi bi nwokin. Niingaka. Dimusi rani, krɪma siir yai airam naingwo tibmiigim biya siya mi tira saiir hɪriinan. Mi siya miois niki kitiyopnir hai karamae-yar niki owin mi Adi Komii siya siirin, siir naingwo tibmii aiir siya nikiugin dimin whirki kimbu karamaeyin. Iriig.

Adi Komii siya nimbina ya iikam whiekakim naingwo tibmiiyim simiirga

¹³ Bidi bidiniyarin Adi Komii siya nu whiekakim mi iikamim Ebrahim siya mi siir yinie ikim, simiir nimbingik sima kigrirao irkakim. Siya ta nimbina Ebrahim siirin, siyu komiini siyu siya sibgu apa saiirsi bi nimbingikin. Niingaka. Siya siirin siir naingwo tibmii aiirsiyar nimbingikin.

¹⁴ Mi Adi Komii siya iikamim siyu komiini siyuin siir napiyim simiirara nimbini iikamim hinda tindanim simiir kigrirakamim mi siya ti iikamim siiram naingwo tibmiiyim simiirin wi panina naingwowi, yim simiirin dimin karamaeka, aniya? Mi ti simiir naingwo tibmiiya mi ta simiir nimbina ya wi dimin komii nwo rani.

¹⁵ Dimusi rani, krɪma dinokninkin siyu komii siir siyuin, yio krimiir dimin biyeyim simiir nisiimauugin Adi Komii siya yipiki ti siyu iir ninikibiri wi siirsi nonkwobumbuninkini mi ti siyu komiiyin siya nwo karamkiswo mi wi dimin whirki di nomokouwi, wi hindara pi priidiraerarkaeyamin.

¹⁶ Ti digworaekwowim Adi Komii siya nimbimim, iikam krɪma haiyam, krɪma simiirin wa haii. Dimusi rani, krɪma siiram naingwo tibmiigim. Yio siir siyu komii iir napni dimin tani. Niingaka. Adi Komii siya ti digworaekwowim krimiirin hindarar prii hauugin, siya hɪriinan mansi tirkin, siya siyu miyik krimiir tir haiginugin. Mi ti Ebrahim siir isidin, krɪma wi ti digworaekwowim simiir haii. Yio krɪma krɪma rani. Niingaka. Ti digworaekwowim biya siya nimbimim, wi iki iikamim hinda tindanim, yipiki siiram naingwo tibmiiyim, wi simiir warar ninkin hauwi. Ya aknainan krimiir nisiimauuga biya brougae Ebrahim siya tira saiir hɪriinan.

¹⁷ Yokwo Komii saeya Ebrahim siirin hinina boinka. Kara Adi Komiigin, kara kiriirin wi iikam whiekakim hinda tindanim wi simiir brougae nokmwɪn ohaiginuwi. Mi Ebrahim siya krimiir bigi biyan brougae asi nwokin. Dimusi

rani, krīma siir yai aiir wakaeyokna apkim. Siya ti Adi Komii iirimin minam naingwo tibmiigin, iikamim naokaowim simiirin wi siya swoki hidninsiin idwowi mi sima wi omwaiyar swoki waiyaei. Mi digworaekwowim, siya boinim nimbini karam nwowim, yim wa mi imbiyami.

¹⁸ Ebrahim siya ini warar iki whaowaeyin, ti digworaekwowim Adi Komii siya nimbiniim sima wi panin panina nimbiamyami mi siir naingwo tibmiiya ha naingwowi, ti digworaekwowim wa nimbimbiamyami. Siya hinina naingwo tibmii, siirin wi Adi Komii siya nokmwın okwo haiginuwi, iikam whiekakim hinda tandanim simiir brougae nwowam. Adi Komii siya Ebrahim siir boinki Ebrahim mhoiyya kiriiir isidin wi kasakasa nwo rani.

¹⁹ Ebrahim siir biewiyim, kamairim iriyyarnanaingim, (100) mi siya ha naingwowi, siya wai biyie bidi ywowin, siir naoni iyya ini kingiin nwowa. Mi siir wiga Sera saeya iriipa hiriinan waibiyie bidi mi owa, saeya wi yiniekak nwo rani. Mi siir naingwo tibmiiya, siya naingwo tibmiiya Adi Komii siir yai airam mi dimin taemin whiekakim ya kinisu kamaeka.

²⁰ Siya ha bi naingwokin, ti diminin Adi Komii siya nimbini siir, siya wi tir tani. Nینگaka. Siya hinina bi naingwokin. Mi siir kwoinin bi naingwo owouugin Adi Komii siir yai aiirin mi siya Adi siirin hiriyyar mi okboinprapas mi siya hiriyyar yaingwo Adi Komii siya siirin yinisim yinkamiyinin wa hauwi.

²¹ Ebrahim siya ha naingwo aingwo tibmiigin, Adi Komii siir kirieya wi digar nwowi mi siya kwoin whiskak bi nwokin.

²² Mi Adi Komii siya Ebrahim siir naingwo tibmiiya hiriinan kigiyan mi siya siirin dimin whirki kimbu karam asi nikiugin.

²³ Ta yaiya Yokwo Komii saiir nwowa, Adi Komii siya siirin, dimin whirki kimbu karam Ebrahim siirara biri boinkin. Nینگaka.

²⁴ Ta yaiya krimiir warar boinka, Adi Komii siya wi krimiir warar nikiuwi, dimin whirki kimbu karamin. Dimusi rani, krīma siiram naingwo tibmiigin, yipiki Jisis Kraisi siirin siya hidninsiin idwokin ie hirankin krimiir Yaowae Adin ninomor kouwanin.

²⁵ Adi Komii siya Jisis siirin nua tiriiirin minam nikropki iugikin nu tir nauuni aoniyam krimiir dimin biyeyim simiir haiyopridiyumiigiyim. Mi Adi Komii siya siirin ie hirankar swoki hidninsiin idwo mi siya ini omwaiyar swoki waiyan. Mi Adi Komii siya krimiirin dimin whirki kimbu karam asi nikiuwi. Iriig.

Adi Komii siya kimiirin dimin whirki kimbu karam da-paiginiugin

¹ Krīma iikamim Adi Komii siiram naingwo tibmiikim mi ta hiriinan saiirsika, ta ii aairin Adi Komii krīmiir Wanin siya krīmiirin wi dimin whirki kimbu karam saiir nikiuwi mi krīma wi iripar nongwomamair aei. Dimusi rani, ti digworaekwowim krīmiir Biyan Inkam Komii Jisis Kraiis siya tirkim krīmiiram.

² Mi iyya krīma Jisis Kraiis siirim naingwo tibmiiyim mi ti siyiuin Adi Komii siya bidi haiwaokiyin krīmiir siyiu iir niyok haiginuwiyin krīma Adi Komii siir naingwobumbu aair haiyam. Mi ta hiriinan saiirsika, krīma wi dimin iiramar nikwokwonanaekaigi Adi Komii saika nongwomamair aeyokiyokikaeyamam.

³ Mi krīma ti dimin imiiraram kipi maingimainga. Nūngaka. Krīma hikpai hikpaiyim krīmiir nimbiniyim, simiiram warar timi maingimainga. Dimusi rani, krīma ina ninokninkinim, krīma hikpai hikpaiyim wa haii mi ti hikpai hikpaiyim krīmiir mhi kwoinim wi simar kinsiis haiginuwi.

⁴ Mi krīma kirie hiriinanar nwoyokiyokii mi diminpai diminpaigi krīmiiram kinanankiuwi mi Adi Komii siya krīmiirin wi dimin whirki kimbu karam nikiuwi. Mi hiriinanki niuwi krīma wi Adi Komii siya nimbiniim diminpai diminpaiyim wi simiiramar nikwokwonanaekaigi.

⁵ Mi krīma hiriinan naingwo tibmii mi krīmiir naingwo tibmiiya saeya wi kigugu iuguski rani. Nūngaka. Dimusi rani, Adi Komii siya naeyiu miyikin krīmiir bidi hauugiyin. Mi Adi Komii siir naingwokwowa wi krīmiir mhi kwoinau nwoki okiyim. Mi hiriyyar nwoyokiyokii mi krīma wa ninokninkinki ti Adi Komii siya nimbiniim dimin taeminim krīmiiram wa nimbiam kini.

⁶ Mi krīmarin ini kirie karamaeyar ywowim, Adi Komii siir whwonkam idain, dimin whirki kimbu karamaeyin. Mi iyya Adi Komii siya nimbingiya Jisis Kraiis siya naowana, iikam hinda tindanim dimin biyie biyeyim simiirsi, simiir whinkinsiis haiginuwam.

⁷ Mi tari krīmiir nwirki siir piu aairsi bi naingwoyimiyokin inkam miyik nwirniisi naowim. Aniya? Nūngaka. Mi inkam wadeyin iikam whinkinsiis haiginuwiyin mi inkam nwirki siiram naingwokwonanaei, ini mi owin, ti hiriinan inkamin siyar mi owim siir hik aairsiyin.

⁸ Mi krīma iikam miyik rani. Mi iyya krīma dimin biyeyakar niki owim mi Jisis Kraiis siya ini krīmiirsiyar mi aowin. Ti hiriinan siyiuin Adi Komii siya krīmiir nisiimauugin, siya krīmiiram nhami nhami naingwokwonanae rani.

⁹ Kraiſ siyar nao iſkikin kŕimiirſiyin mi ſiir nŕiŕeya ha naoki-inaiiniya mi kŕimiirin ini ſaeya yinaki iſkiyin. Mi ta hiriinan ſaiirſiyar nikiugin, Adi Komii ſiya kŕimiirin dimin whirki kimbu karamaeyin. Mi kima panina naingwowi, ſiya tari kirie karamaekin, kŕimiirin wi ſiya whinkinsiis haiginu rani, dimin biyie biyieyim kŕima tirim, ſimiirſi nanmaiwarkinaei, mhoiſiya Adi Komii ſiya iikam biyieyim ſimiir nonkwobumbuninkini, ha?

¹⁰ Biya kŕima iikam miyik miyiknan bi nwokiyamkim, kŕima Adi Komii ſiir ſau omom nwokim. Mi ſiir yiniſimin Kraiſ siyar naowin mi kŕimiirin iripa siyar yinkiamasu haiginu Adi Komii ſaikan. Mi tariinanin, kŕima tiſi Adi Komii ſaikar nongwomamair aeyim mi kŕima bidi yinokninkinyim mhoiſiya kŕimiirin wi Adi Komii ſiya nikiunami ninomor koua hiriir. Dimusi rani, Kraiſ ſiya ie hiranki minam ninsiin idwokin kŕimiir whinkinsiisam.

¹¹ Ta ſaſa rani. Niſngaka. Dimin whirin kŕima ſaika nongwomamair aeiya yo ſiya, kŕimiir Adi Komii wadiekwadieyin. Dimusi rani, ti dimin miyik miyikim kŕimiir Biyan Inkam Komiiyin Jiſiſ Kraiſ ſiya tirkim kŕimiirin Adi Komii ſaika ninkiamasu haiginugin. Iriig.

Ta yaiya Adam Kraiſ ſowiir boinka.

¹² Kŕima dinokninkin bidi bidiniyarin, biigi biyan inkamin ti nu iir nwowin Adam siyar tirkim, dimin biyieyin mi ſiya ina yaonamin. Mi siyar tirkiya dimin biyieya ina yiniſininkinkiya kai auni hanin iki iikamin hinda tinda nwowim ſimiir. Mi nim kŕima iriipi hiriinan warar mi aowi. Dimusi rani, nim kŕima ſiir kigna tirkim ti hiriinan ſiyuim.

¹³ Siyu komii ſiir ſiyuin bi niki imbiyamkin ti nu iirin mi dimin biyieya ya ha nwoka. Mi Adi Komii ſiya dimin biyie ſima tirim ſimiirſi paninsi boinwokiyopnatkaigiſi. Dimusi rani, ſiya ti ſiyu komiini ſiyuim Moſeſ ſiir bi niki hauugin, ſiya winam. Mi ſima ſiyuin Adi Komii ſiir wakaeyoknaeyin, ſiir paninsi yinokninkinsi.

¹⁴ Iikam nŕirim ſiyu komii ſaika bi nantamyiriyirkim Adam ſiya nantamyiriyira ſaiir hiriinan mi ti naoni ſiyuin ini ſima warar mi inkin iniyopkwona. Adam ſiirin aknainan min iſiimaugun Jiſiſ ſiir, yipikin mhoiſiya nitandin. Mi naoni ſiyuin Adam ſiir hirankar nwobwakainaniyin ini Moſeſ ſiir tirar yadigniyin. Mi ti naoni ſiyuin Adi Komii siyar boinkiyin ini iikam whiekakim ſima warar mi inkin iniyopkwonan.

¹⁵ Mi dimin biyieyim Adam ſiya tirim mi dimin miyik miyikim Adi Komii ſiya prihauuwim ſima iripa rani. Niſngaka. Kŕima bidiyar yinokninkinim iikam whiekakim wa naokaowi yim dimin biyieyim Adam ſiya tirkiyim ſimiirſiyar

naokaowi. Mi kríma ina ninoknínkinim, Adi Komii siya krímiiram nhami nhami naingwokwonanaei rani mi ta siir naingwoyímiyoka krímiirin hindara priihauugikin. Dimusi rani, ti diminin ti inkam nwíruwan Jísís Kraís siyar tirkín. Mi ta naingwoyímiyoka, ya whwomoni rani, ya ini ti dimin biyíeyim Adam siya tirim símiir haibura. Mi ta naingwoyímiyoka ya iikamim siiram naingwo tĩbmiiyim símiir dimin biyíeyim símiir haiyoprimdiyíumiigika.

16 Mi ti dimin biyíeyin, ti inkam nwíruwan Adam siyar tirkí iskiyin Adi Komii siya ha boínkikin iikam whiekakim wí síma warar nínkin iniyopkwonaei, ti naoni nonkwobumbunínkina. Mi ti inkam nwíruwan Jísís Kraís Adi Komii siir naingwobumbuwa saeyar nĩmbingikin, iikamim símiir dimin biyíeyim símiir haiyoprimdiyíumiigiyam. Mi diminim Adi Komii siya tirim, yim Adam siirin símaka bi namasugin, yim ini simakisimar ywowim.

17 Mi ti inkam nwíruwan Adam, siyíu biyíe sasar tirkí iskiyin mi ta dimin biyíeya iikam imiirin ini ini hanin saeyar kwírii idwokaigiya mi ti siyáirgin iikam ima naokaowiyin siyíuin. Mi ti inkam nwíruwan Jísís Kraís siir miíya Adi Komii siya iikam imiirin ta naingwoyímiyoka hindara priihauugiyam tiri. Mi siya símiirin wí dimin whírki kĩmbu karamae níkiuwi mi síma ninomor kou hírin, wí wadíeyar nwoki ongwomamair aekiyamim inokíinokin. Mi digworaekwo whiekakim símiirin wí simar kígrkaki. Mi híriinanki níuwi mi tari Jísís Kraís siir miíya ini Adam siir siyíuin siir haiburin.

18 Mi bidi bidiniyarin, ti inkam nwíruwan Adam, siyíu biyíe siyar tirkí iskiyin mi Adi Komii siya ha boínkikin, iikam whiekakim wí síma warar nínkin iniyopkwonaei, ta naoni nonkwobumbunínkina. Mi ini híriinankinar ywowin mi miíyika ti inkam nwíruwan Jísís Kraís siya mĩriíya. Mi iikam whiekakim, yipiki Jísís Kraís siiram naingwo tĩbmiiyim Adi Komii siya símiirin wí dimin whírki kĩmbu karamae níkiuwi. Mi síma wí wadíeyar síbgu ongwomamair aekiyami, inokíinokin.

19 Mi bidi bidiniyarin ti inkam nwíruwan Adam Adi Komii siir yai aka siya nantamyíryírkín. Mi siyíu biyíe ha tirkín mi ti siyíuin dimin biyíe tĩriyin ini iikam whiekakim síma warar yínkin hugiyískainan mi yim síma ini ti iriipi híriinan siyíu biyíe siirar mi tĩriyokiyokíyamim. Mi ti inkam nwíruwan Jísís siyar síbgu wakaeyokna apískiya siir yai aiir mi Adi Komii siya iikamim, yipikin Jísís Kraís siiram naingwo tĩbmiiyim símiirin dimin whírki kĩmbu karamae asi níkiugim.

20 Adi Komii siyar hauugin siir siyíuin iikam imiirin, símiir dimin biyíeyim símiir nísiimauuwam, síma kasakasa rani. Mhoíya Adi Komii siya símiirin dimin máiyik máiyik imiirar

yisiimauu mi ti dimin miyyik miyyikim ini ti dimin biyyeyim sima tirim simiir haiburin.

²¹ Mi ti dimin biyyeyim sima tirim, iikam imiirin ini ini hanin simiir warar yinkin kwirii idwokaiyin. Mi siyu whirin, Adi Komii siya nisiimauuwun yio hinngin, siir naingwoyimiyoika iikamim simiirsi mi siya mi tirkiya krimiirin dimin whirki kimbu karamae, ta miya Jisis Kraiss tira mi krima wi omwaiyar waiyayokiyokii. Iriig

6

Krima Kraiss saika bidi yaonamim

¹ Mi kima panina naingwowi, ha? Krima siyu bibiyie whiekakar ti diriraerarnanaei mi Adi Komii siya wi krimiisi nwoki naingwoyimiyoikanaeyim. Mi krimiir dimin biyyeyim wa nwoki haiyoprimdiyumuigiyim, aniya? Nningaka.

² Krima ini inkam wirnan ywowim. Mi krima siyu biyyeyim simiir bidi haiburgigim mi krima wi ti siyuin siir swoki apmimin tani. Nningakinngaka.

³ Mi tari kima bidiyar yinokninkinim, biya krima Kraiss saikar nitinakiugim mi sima krimiirin op bidiyar baptais haiginiuwim ya tariigina ini Kraiss saika naonamni hanin ywowa.

⁴ Sima krimiir bidi baptais haiginiuwim mi ta sima baptais haiginiua ya ini kraiss saika naoni hanin ywowa. Mi Adi Komii siir kirieya Jisis Kraiss siirin ie hirankar swoki hidninsiin idwokin mi siya ini omwaiyar swoki waiyan. Mi ti hiriinan siyuin nim krima iriipi hiriinan ie hirankar mi insiin idwokim. Mi ini omwaiyar mi waiyam mi krima wi siyu miyyik miyyikim simiirrarar napi.

⁵ Yio ini ti siir kirienan ywowin. Biya krima Kraiss saikar niki amasukikinim mi saika niki inkim aonam. Mi mhoiyya krima saikar namasukikini mi krima wi omwaiyar swoki waiyayokiyokii siir hiriinan.

⁶ Krima bidi yinokninkinim, krimiir biyan kwoin biyyeyin yio bidi yaonamin paeyin hiiniya nriioninkinin siir, Jisis Kraiss saika. Siya dimusi bi naonamkin, siya mansi naokin, ti kwoin biyyeyin krimiir nipiyaokiiyin dimin biyye tiram, siirin wi Adi Komii siyar nwoki onkwobumbuninkinim. Mi hiriinanki niuwu, ti kwoin biyyeyin krimiirin wi siya kiyopiyaokiinam tani siyu biyye tiramin. Nningaka.

⁷ Mi inkamin naonamiyin siir hiriinan nwowiyin inkamki mi ti siirin saeya bi swoki boiwokiyopkaigiikin swoki kiyopiyaokii rani. Nningaka.

⁸ Ihi, kaimwoka, krima Kraiss saika bidi yaonamim mi krima hiriyar naingwowi,

⁹ Krīma bīdiyar yinoknīnkīnim, iya Jisis Kraīs siya naonama mī siirīn Adī Komīi siyar swokī hīdnīnsiīn idwokiya iē hīrankī siirīn wī saeya swokī nonkwobumbunīnkīn tani. Nīngaki, nīngakiīnga

¹⁰ Jisis Kraīs siya kwīrkīkwīruwa mīnam naokīn dīmīn biyīeyīm iikam ima tīrīm sīmīirsi. Mī tariinanīn siya ina nwowīn mī Adī Komīi siir dīmīn taeminīm ta mīi kwīruwa siya saiīrar mīrii dīgi iskiyīn, inī siyar yanaaknīnkīi haigīniūin.

¹¹ Mī wīm tī hīriinan kwoīn iīrar timī aīngwo, wīm kīma inī naonī pīunan ywowīm kīmīir bīyan kwoīn biyīeyīn yīo bīdi yaonamīn mī siya wī kīmīir swokī kiyopiyaokīi rani. Nīngaka. Kīma Kraīs Jisis saīka bīdi yamasukīkīnim mī krīma omwai dī waiyayokiyokīi, krīma Adī Komīi siīrsiyar waiyaiyokiyokīi.

¹² Mī hīriinankī niūwi, kīma tī dīmīn biyīeyīm sīmīirīn kīntīntīnu. Mī kīma tī dīmīn biyīeyīm kīmīir kwoīn ieya tīram naīngwowiyīm sīmīirīn haīmīisīma kīpi swokī kiwaki.

¹³ Mī kīma kīmīir iiga iin mīnim dīmīn biyīe tīram kīpi kiwaki. Nīngaka. Mī kīma kīmīir pīu irkaka, Adī Komīi siīrarar hauugi iski, siya siyar nwokī kīgrārao irkakīm mī krīmīirīn siyīu mīiyīk tīramīn wī siyar nwokī whīnkīnsiīs haigīniūwīm. Mī wīm kīma inī naonī pīunan ywowīm, kīmīir Adī Komīi siyar hīdnīnsiīn idwokīn iē hīrankīn. Mī kīma, kīmīir pīu irkaka siīrarar hauugi iski.

¹⁴ Kīmīirīn nu tīran dīmīn biyīeyīm sīma kīpi swokī ipīyaokīi. Nīngaka. Dīmūsi rani, kīma siyīu komīi siir siyīuīn siir aowa nwo rani. Nīngaka. Kīma wī Adī Komīi krīmīir Wanīn siir naīngwoyīmīyoka saiīr aowar nwoyokiyokīikaeyamī iinokīnokin mī dīmīn biyīeyīm wī krīmīir niyopakaiyīu rani. Nīngaka. Iriig.

Krīma siyīu mīiyīk imīir sībgu ap

¹⁵ Mī krīma pī dimu tīri, ha? Mī krīma siyīu komīi siir haiburgi mī krīma Adī Komīi siir naīngwoyīmīyoka saiīr aowa nwowī mī krīma dīmīn biyīeyīm wī hīriīyar pī tīryokiyokīikaeyamīn, anīya? Nīngaki, nīngaka!

¹⁶ Kīra tī dīmīn iīr bīdi yinoknīnkīn kīnīn. Mī iya kīma inkam nwīrniyam kiwakiyīm mīi siya mīriīyam mī kīmīir kouwīn pī kou siyar mī owī mī kīma siīrar timī wakaeyokna mīrii mī kīma dīmīn biyīe imīiram kiwakiī mī kīmīir kouwīn wī simar mī owī mī wīm kīma wī sīmīiramar mī mīrii. Mī kīma Adī Komīi saīka aru aru ha nwokīi mī kīma ha natisīr whaowae kaiyīuwi mī kīma wī hindara kīgugu iuguski. Mī Adī Komīi siya inī kīmīir kou nwowīn mī kīma wī siīram mīrii mī siir whwonkam idain kīma wī dīmīn whīrkī kīmbu rani. Mī kīma wī omwaiyar waiyayokiyokīikaeyamī.

17 Biya kimiir kouwin dimin biye imar nwokim. Mi tariinanin kima Adi Komii siirin boin wadie prasae kipi nwoki. Dimusi rani, ti dimin hiriinanin siyar diguguskikim mi tariinanin kima yayim sama boinmimauuwim Jisis Kraiis siirin simiir wakaeyokna, simiir bidi wakaenonkworinuwim.

18 Mi iya kima dimin biye sair inar niki owa mi Adi Komii siya kimiirin sairar nanmaiwarkainakin. Mi tariinanin kima ini siyu miyikin Adi Komii siirin dimin whirki kimbu karam nwowin, ini siir nwowim.

19 Kara kimiiramini iki yai boskwonauwanin simiir boinam bi nitkin. Dimusi rani, kima Adi Komii siir digworaekwowim simiir bi ninomokninkin digim. Mi biya kima niki kiwakiya mi kimiir iga ini hinda tinda iki okwokiyim. Ti siyu biye hininim sim tiram, hi nanae mi hi tauae mi iki siyu bibiyie nhir ikim. Mi ti hiriinan siyuin, kima mi kiwaki mi kimiir iga inin wi dimin miyik miyikim simiirar tiri.

20 Mi biya kimiirin dimin biye imar niyopakaiyuwa mi wim kima rirmiia bi nwokim siyu miyikin siir aowa. Niingaka.

21 Mi biya ti digworaekwo biye biyeyim kima niki tirakaiuwim mi tariinanin kima ini nididgak swoki amwoiim. Mi ti digworaekwo hininim sama kimiir bidi whinkinsis haiginuwim, aniya? Niingaka. Yim ti hiriinan siyu bibiyeyim yim sama, kima kigugu iuguskiyanim.

22 Mi iya dimin biyeyim sama kimiir kou nwowa mi tariinanin kimiirin Adi Komii siyar nanmaiwarkainakim. Mi ini mi owin, kima siir aowa mi owim. Mi hiriinan ha mi owi, kima wi saikar nongwomamair aekiyami inokininokin.

23 Mi kima dimin biyeyim simiiram kiwaki, siyu biye kima tiram mi mhoiya kima wi dimu dimin haii, ha? Tiriiginim, yim kimiir swoki onkwobumbuninkin iuguskii, Adi Komii siya ti inigak nwoyokiyokiiya sairin hindara priihauugikin iikamim yipiki krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraiis siiram naingwo tibmiyim mi saika nitinakuuwim. Iriig.

7

Mhi wini siyugin

1 Ti akamim, kima siyupai siyupaiyim bidiyar yinokninkin digim. Mi ti yayim kara mi boinmimauuwim kima simiirin bidi mi inokninkinim. Mi iikam kimiir kouwin ini siyu komii siyar yowiskiyin mi siya kimiirin wi nokpaoki rani. Niingaka. Wi kimar naobudgi.

2 Kara boiniyo yai kwira pi kimiir boini siyu komiiyin yo hinina boinkin, iya wig sair kamini omwaiyar niki

waiyaeyin mi saeya siyakar dwo. Mi iya siya naonami mi ti siyu komii siir siyuin saiirin wi siya nikidu rani. Nningaka.

³ Mi saiir kamın ha niki owi mi saeya inkam nwirni piu ha nini owouwi mi siyu komii siya ha boınkin, ta wig hiriinana ya kam nwiruwanı wig rani. Nningaka. Mi iya saiir kam ieya naonami mi saeya kam nwirni piu ha nini owouwi yio ti hiriinan siyuin yio yai karamaeka.

⁴ Ti kariir akamim wım kima ini siyu hiriinanın kara nikri boının ini siir hiriinan ywowın. Wım kima Krais saıka namasukikınım mi ini paeyın hiiniya niriınının siya naonamın ini saıka yınkin aonamnan ywowım. Mi wım kima ini naoni piunan ywowım mi ti siyu komii siir siyuin wi kimiir haiginıkou rani. Mi wım kima ini Adi Komii siir yowım yipikın Jisıs Krais siir hidnınsiin idwowın ie hirankın. Mi wi hiriinan saiirsıyar mırii siir mi miıyık miıyıkım.

⁵ Biıya krıma, krımiir kwoın imiirar napkim mi ti siyu komiiyin dimın taeminım sim nikiduwın mi krımiir kwoın iirin siyar swoki kiyainamkin, siyu bibiyie tiramin. Mi mhoıya ti siyu biyeyın krıma tirın, krımiirın wi siyar swoki onkwobumbunınkin haiginıuwı mi krıma wa kigugu iuguskii.

⁶ Mi iya krımiir kouwın ti siyu komii ieya nwowa mi krımiirın Adi Komii siyar ini anmaiwarkainaki. Mi krıma hiriinana nwokiswo mi krıma wi naoni piunan pi ywowın ti siyu komii siirsıyın. Mi ta Adi Komii siiram krıma mıriıya, ya krıma mıriıya biıyan siyu komii siir yai aeya boınkiya ya saiir hiriinan tani. Nningaka. Krıma Adi Komii siiramın siyu winın siir mırii siir naeyıu ieya boınkiyın. Iriig.

Dimın biyie saeya nonkwobumbunınkin haiginıugın

⁷ Mi krıma pi panın panına boini, ha? Mi krıma wi hinına boini, siyu komiiyin, yio ini biyieki biyie ywowın, iyie? Nningaka. Mi siyu komii siya krımiir nısiımauu karamkiswo dimınım siyu bibiyie tiriyım simiirın mi krıma wi panına pi yınoknınkinın, piki hinın dimın ikim siyu biyie tiriyım mi piki hinın siyu ikın, siyu miıyık tiriyın, ha? Mi siyu komii siya krımiirın hinına boınkikiswo, kima inkam nwirni dimınam kipi kigmair mi krıma wi panına pi yınoknınkinın. Ti dimının, siya dimın biyieki niuwı, ha? Krımiirın siyu komii siyar nısiımauugin.

⁸ Mi iya siyu Komii siya ti hiriinan digworaekwowım simiir nikiduwıyım, yım tiriiginım yi krımiir nısiımauugin piki hinın dimın ikın siyu biyie tiriyın mi ti siyu biyie hiriinanın. Kariir kwoının, pi hindara nikwokwowi, dimınpai dimınpaiyım simiiram kigmairım. Mi siyu komii siya nwo karamkiswo mi kara wi ha di nınoknınkini, tiriiginın yio dimın biyiekin. Nningaka.

⁹ Biiya karar nwowa kara ti siyü komiiyin siir haamiisima bi swoki inokninkin miminkin. Nningaka. Mi kara siyü komii siir siyü iir paninsi yinokninkinsi mi mhoiia siyü komiiyin ha nimbiniyin mi karar wakaeyin mi ti nuan dimin biye biyeyim, kariir kwonin ini simiiramar ikwokwonamin mi ini ti dimin biyeyim ini simiiramar kigmairnamim. Mi kara ina ninokninkinin kara siyü biye bidi tirin mi kara wi kapi naowi.

¹⁰ Kima bidi yinokninkinim ti siyü komiiyin Adi Komii siya hauugiyin, yio tiriiginin siya minam naingwokin wadie krima nwowam. Mi krimiir whinkinsiis haiginiuwim yio tiriiginin, yio kariir nsiimaugun, kara inkam paii rani, kara dimin biye tirikin mi kara wi kapi naowi.

¹¹ Kariirin ti siyü komii ieya nikpitmaigin siyü biye tiramin mi ta dimin biyeya kariirin wi saeyar boinmaugiyü aowi.

¹² Krima ina ninokninkinim ti siyü komii siir yayim, yim dimin whirki bi kimbugim ini wadieki wadiekinar ywowim. Yim Adi Komii siyar hauugikim.

¹³ Mi hiriinankiswo ti siyü miyikin kariirin wi siya boinmaugiyü aowi, aniya? Nningaka. Dimin biye saeya tirkin mi kara siyü biye sair siyümwokisiyümwowim wi siir nwoki sibgu inokninkinim. Iriig.

Krimiirin dimin biye saeya nonkwoninwomwurninkinkin.

¹⁴ Krima bidi yinokninkinim siyü komii iirin Adi Komii siir naeyü ieya hauugin Moses siirin, siya winkyam. Mi hiriinanki niuwi mi ti siyü komiiyin wi dimin whirki kimbu rani. Adi Komii siir hiriinan mi an tari ini inkamin hindara sipimiyokaeyamiyin ini siir hiriinan ywowin. Mi kariir kouwin ini dimin biye saeya ywowin mi kara wi ti siyü imiir nap rani. Nningaka.

¹⁵ Kara bi ninokninkinkin ti siyü hiriinanin kara tirin. Mi ti dimin miyikim kara tiram naingwowim mi kara pi tir tani. Nningaka. Kaimwoka, ti siyü biyeyim kara tiram naingwo karamae nwowiyim, kara simiirin pa tiri.

¹⁶ Mi iia siyüin kara tiram naingwo karamae nwowiyin, kara siir tiriyim, yio tiriiginin siyü komii siya kariirin siyü wadiekiwadie iirar nsiimaugun

¹⁷ Mi tariinanin kara ini haini yinokninkinkiyin ti hiriinan siyüin karar bi tirkin. Nningaka. Yio dimin biyeya kariir kwonau nwokaiya saeya nipiyaokiigin ti siyü iir tiram.

¹⁸ Kara bidi yinokninkinkiyin, ti kariir kwonin, kariirin wi siya nikpitmai rani, siyü miyik tiramin. Nningaka. Kariir kwonin siyü miyik tiramin ina naingwowin mi kara hiriinan tirim wi dig nwo rani.

¹⁹ Kaimwoka, siyiu miyikin kara tiram naingwowyin, kara siir tirim pi dig nwo rani. Mi siyiu biyeyin kara tiram naingwo karamae nwowiyin mi kara siirin pa tiri.

²⁰ Ti siyiu biyeyin kara tiram naingwo karam nwowiyin mi kara siirin pa tiri. Yio tiriiginin karar bi tirkin. Nningaka. Dimin biyeya kariir kwoin角度 nwokaiya, kariirin saeya hopmimin tirkin.

²¹ Kara bidi kigin, ti hiriinan siyiuin ini kariir tir nwowin. Kara siyiu miyik tiramin ina naingwowin mi ti dimin biyeya kariir kwoin角度 nwokaiya saeya kariirin kinirkin tani. Nningaka.

²² Kaimwoka, kariir kwoinin Adi Komii siir siyiu miyik iiramnin, ini maingimaing nwowin.

²³ Kara bidi yinokninkinin, ti kariir kwoin角度 nwokaiyin siyiuin yio ini sa ywowin yio Adi Komii siir siyiu miyikin io saika nwowikin. Mi Kariirin pi sowar ninki ankii. Mi ti siyiu biyeyin kariir kou nwowin kariirin pi siyar kiyipsibgi haiginuwi.

²⁴ Kara inkam paii rani mi kariir kwoinin whwokwoka bi nwowikin mi kara maingimaing bi nwowikin kariir piua ini paenan yiwirida. Mi kariirin wi nhinga kinsis haiginuwi ti kwoinin kariir nikpitmaiyyin, siyiu biye tiram siirsiyin, ha?

²⁵ Kara Adi Komii krimiir Wanin siir boin maingimaingaei Jisis Krai siirin krimiir Biyan Inkam Komiiyin siya nikropkikin, kariir nanmaiwarkainaim, siya kariirin minam nanmaiwarkainakin, ti kwoin biyeyin kariir kwoin角度 nwokaiyin siir huikmaigiyim. Mi kariir kwoin komiiyin Adi Komii siir yai aair wakaeyokna apim tiri. Mi ii nhirim ti dimin biyeyim kariir kwoin角度 nwokaiyim, kariirin pi siyar mi ikpitmai ti nuan digworaekwowim simiir tiram. Iriig.

8

Krais siya haiyoprimdiyiumigikim krimiir dimin biyeyim. Mi krimiirin Adi Komii siir naeyiun siyar swoki hauu.

¹ Mi ta sairsika iikamim yipiki Jisis Krai saika namasukikinin, yim wi yaigak wara nwo rani mi wi nonkwobumbuninkin tani, dimin biyeyim krma tirim simiirsiyin. Nningaka.

² Dimusi rani, kara tariinanin Krai Jisis siirgin, kariirin dimin biyeyim mi naoni siyiu ikin, siir hiranki siya nanmai-warkainakin. Mi tariinanin kara ti siyiu hiriinanin simiir swoki o rani. Nningaka. Kariirin Adi Komii siir naeyiun siya bidi hauwin siyiu miyikin mi kwoin budin omwai waiya yokiyokiiyin siirin.

³ Mi ti krɛmiir kwoin biyie hiriinanin, Adi Komii siir siyɛu komiiyin krɛmiirin wi iikam miyɛk siya nokwo haigɛniyu rani. Niingaka. Mi Adi Komii siya siir yinisim iir asi nikropkikin nua tiriirin. Mi siya ini krɛmiir hiriinanar yauuni oniyin, krɛmiir dimin biyie biyeyim simiir haiyoprimdiyumuigiyam Adi Komii sasar nonkwobumbuninkinakin ta siya naonama mi ini ta saeyar yokworɔpukimaigiya dimin biyie saiir kirie aiirin.

⁴ Mi siya hiriinan mɛnsi tɛrkin, yɛpiki iikamkim krɛmiir kwoin biyie iir nap karam nwowim mi krɛma wi Adi Komii siir naeyiun siir kwoin iirarar nwoki apim. Mi krɛma hiriinan tiri mi krɛma wi kirie kakar nwowi siyɛu komii siir yai imiisiyin.

⁵ Mi iikamim kwoin biyie siir kwoin iir napiyokiyokiiyim mi simiirin ini ti kwoin biyie ieyar kigirkakin. Mi iikamim Adi Komii siir naeyiun siir yai aiir wakaeyokna apiyokiyokiiyim yim simiirin wi Adi Komii siir naeyu ieyar kigirkak iskiyin.

⁶ Mi iikamim bidinan siyɛu biyie iiram naingwokwowyim siir napam mi yim ti iikam hiriinanim, yim wa naonami. Mi iikamim simiir kwoinim Adi Komii siir naeyiun, siir siyɛu iiram naingwokwo nanaeyin mi yio wi omwaiyar waiyayokiyokii. Mi siya wi iripar nongwomamair aekiyami Adi Komii saikan.

⁷ Mi iikamim bidinan siyɛu biyeyin siya kigirkakiyim yim ti hiriinan iikamim sima io Adi Komii saika nwoyokiyokiiyim. Yim sima Adi Komii siir siyɛu iir napim pi boriisopi. Mi sima kiriekaki waeyo siir siyɛu iir panɛnsi yapsi.

⁸ Mi ti hiriinan iikamim simiir biyan kwoin biyie iirar napiyim mi Adi Komii siya wi simiiram maigimaigra rani. Niingaka.

⁹ Mi iikam kɛma tariinanin biyan kwoin biyeyin siir nwo rani. Niingaka. Tariinanin kɛma ini Adi Komii siir naeyiun kimiir kwoinawu nwokaiyin, ini siir kwoin iir napim. Yio tiriiginin simiir kwoinin ini hanin siya bidi kwirii idwokaiyin. Mi yipikin Jisis Krai siir naeyiugin nwo karam nwowin, siir kwoinawu yio ti hiriinan inkamin yio siir tani.

¹⁰ Mi Jisis Krai siya kɛmika nwowi mi kɛma saika nama-sukikini mi kimiir piua saeya wa naoki wɛndi. Adam siir dimin biyeyim simiirsi mi kimiir kwoin budin yio wi omwaiyar waiyayokiyokii, iya Adi Komii siya kimiir dapikɛuwi, siir whwonkam idain dimin whirki kimbu karamaeyin.

¹¹ Biya Jisis Krai siya naonama siirin Adi Komii siir naeyiun siyar swoki hidnɛnsiin idwoki ie hirankin. Mi siir naeyiun kimiir kwoinbudnau kwirii idwokai mi kimiir piua ha naonami mi kimiir kwoinbud iirin wi siir naeyu ieyar nwowaiɛniyuwi omwai waiyayokiyokiiyamin.

12 Ti nomiiyauwim krīma diminim Adi Komii siir naeyiu ieya boinmimauuwim siyiu miyikim simiir sibgu wakaeyokna ap. Krīma iki siyiu biyeyim krīmiir kwoinau nwokaiyim simiir kipi nap. Yim tiriiginim krīma simiirin digiumii haimriiyugi. Yio ini diminin krīma priihaiyin mi ini siir niyopkiiyuni hinin ywowin.

13 Mi kima kimiir kwoin biyeyin siir napi mi kima wi kimbinaokaowi. Mi kima Adi Komii saika wi aru aru nwokiyami mi Adi Komii siir naeyiun siya wi digar nwowi, kimiir whinkinsiis haiginiuwim. Mi kimiir dimin biyeyim kimiir kwoinau nwokaiyim, wi siya haiyoprimdiyumiigi. Mi kima wi omwai Adi Komii saikar nwoki waiyayokiyokiyim.

14 Mi iikamim Adi Komii krīmiir Wanin siir naeyiun siir kigninkinkii, simiir mhi kwoinau kwirii idwokaiyam mi ti hiriinan iikamim yim wi Adi Komii siir yinisisim kin nwowi.

15 Mi Adi Komii siir naeyiun yipikin, krīmiiram nikropkiyin, krīmiir mhi kwoinau, kwirii idwokaiyam. Siya ta mhoiya Adi Komii siya nonkwobumbuninkini, krīmiirin sair boinididam bi nitkin. Nūngaka. Siya krīmiirin siir yinisisimnan nauuni dirāerarnikin siir krieya krīmiir whinkinsiis haiginiuwam. Mi krīma Adi Komii siiram in wi hinina nwoki ikuwim, Adiyō! Adiyō!

16 Adi Komii siir naeyiun siyar hurworwokaii krīmiir kwoin iirin. Mi krīma pi hiri hiriyyar naingwokwo kripkaii, krīma siir yinisisimkim.

17 Mi krīma Adi Komii siir yinisisim nwowi mi digworaekwo miyik miyikim, siya nimbiniim krīmiiram siya wi krīmiir warar mi inkin siotkin haiginiuwi. Mi ti digworaekwowim siya hauuwim Jisis Kraiis siir yim wi krīmiir warar mi inkin hauuwi. Mi iikamim krīmiir nonkwobuninkinam tiri, Kraiis siir nonkwobumbuninkinam sima tira sair hiriinan. Mi Kraiis siya mi krīma, krīma wi dimin miyikmiyik imiirar haii. Mi krīmiirin wi siya hainan praprasī. Iriig.

Mhoiya krīma wi dimin miyik miyik imiir haii. Mi krīmiirin wi Adi Komii siya hainan praprasī.

18 Kaimwokikaimwoka. Krīma bidi yinokninkinim mi krīma ha bidi mi hidgiyim, mhoiya Adi Komii siya krīmiirin wi dimin miyik miyik imiir nāsiimauuwi. Mi ti tariinan sima nonkwobumbuninkin haiginiuwim krīmiir, ya dimin komii rani.

19 Digworaekwo whiekakim Adi Komii siya nonkwowowim ini hindara nikwokwowim. Sima minam nikwokwowi, Adi Komii siya, siir digworaekwo whiekakim, simiir nāsiimauuwim yipikin siir yinisisim siir.

20 Digworaekwowim Adi Komii siya nonkwowowim, sima miyiknan nwo rani. Dimusi rani, simiirin Adi Komii siyar

tirbugikin. Sɪma, sɪma bi nwokim, hiriinanin. Nɪngaka. Adi Komii siyar tirkiyin mi sɪma ini hiriyyar nwokripkaiyim mi Adi Komii siya minam naingwowi iikamim sɪma nonkworinukripkaiyim simiir naingwo tibmii aairin.

²¹ Adi Komii siyar boinkikim, digworaekwo whiekakim biyie nwowamin. Digworaekwo sɪma, sɪma bi tirbunakim, biyie nwowamin. Nɪngaka. Krɪma hiriyyar naingwowi, ti digworaekwowim ti biyie nwokiyamim mhoyiya simiirin, wi Adi Komii siyar swoki grabi. Mi ti nuan digworaekwo biyie biyeyim wi simiir nonkwo rani. Mi mhoyiya simiirin mi Adi Komii siir yinisim ikin, krɪmiirin wi dimin whirkin kimbu rani. Nɪngaka.

²² Krɪma ina ninokninkinim digworaekwo whiekakim Adi Komii siya nonkwokwowim, sɪma ha mi kimpipisuwikim, wiga yinisim naokainaiya saiir hiriinan. Mi digworaekwo whiekakim, hiriyyar ninouninkiyim mi tariinanin ini hiriyyar mi inouninki kripkaiyim.

²³ Mi ti digworaekwowim Adi Komii siya nonkwokwowim sɪma, sɪma rani. Nɪngaka. Nim krɪma iriipi hiriinan Adi Komii siir naeyiun siir bidiyar mi haiyin, dimin biyyanin Adi Komii siya priihauwin krɪmiir siir hiriinan. Mi nim krɪma iriipi hiriinan ina mi inouninkiyim. Mi krɪma Adi Komii siirima nwowi, iya siya krɪmiir diriraerarki, siir yinisim nwowam mi krɪma wi rɪmiiya nwokii mi krɪmiir pɪua wi dimin whirki kimbu rani. Nɪngaka.

²⁴ Mi ta krɪmiir nanmaiwarkaina ya krɪmiir naingwo tibmii aeyar nanmaiwarkainaka. Mi ta naingwo tibmiiya ya hinɪnga, krɪma hinda niki kaowi dimin taeminim mhoyiya nimbiniyanim krɪma niki hai karamae nwowim simiiram. Mi inkamin dimin nasae haigiyyin, yio siya dimin whiram bi swoki naingwowikin. Nɪngaka.

²⁵ Mi diminin krɪma kig karamae nwowiyin krɪma siir haiyam, hindara kao.

²⁶ Mi ti hiriinan siyiun iya kɪmiir naingwo tibmiiya Adi Komii siiram saeya kirie nwo karam nwowi mi Adi Komii siir naeyiun pa niti mi krɪmiirin pi siya nini kinsis haiginiuni. Mi iya krɪma nhwo dimin whiram kwisboiniyim, Adi Komii siiram, krɪma ninokninkin tani siya pi panin panina namisi tiri. Mi iki kwoin ara krɪma pio, boiniyim krɪmiirin pi Adi Komii siir naeyiu ieyar hɪurworwokai iski, Adi Komii siirin.

²⁷ Adi Komii siya inkami kwoin kigikin mi siya ina ninokninkinin dimin siir naeyiu ieya tiriyin krɪmiir kwoinaw. Mi Adi Komii siir naeyiun krɪmiiram pi siyar srɪinanae iski, Adi Komii siiram mi sowa pi kwoin whiruwar nwokii.

²⁸ Krɪma bidi yinokninkinim digworaekwo whiekakim

krimiir nimbiniyim simiirin pi Adi Komii siyar ninikiriimdiyiu haiginkii miyik nimbiamim. Yipikin siiram naingwokwonanaeyim simiir whinkinsiis haiginuwam. Mi yipikin krimiir nimbingii, dimin taeminim siya naingwowim simiir tiram mi krima siir kwoin iirar timi wakaeyokna ap.

²⁹ Iikamim Adi Komii siya nimbiniim siir iikam nwowam krima ini siir yinisimin Jisis Kraiss ini siir hiriinan ywowim. Mi ti hiriinan siyiuin siya iikam krimiir yaowae adnan asi nwowi.

³⁰ Mi iikamim siya nimbiniim mi ninokninkinim, mhoiyya siir siyiu iir sibgu api mi siya wi krimiiram nikiunaei siir siyiu iir napim. Mi nim krima siya nikiugiiyim siir wakaeyokna apam mi krima siir whwonkam idain wi rirmiyyar nwowi mi nim krima wi siir yinisimnannar nwowi. Iriig

Adi Komii siir naingwokwowa wi krimiir haiburgig rani.

³¹ Mi hiriinankinuwu, Adi Komii siya krimiirsu nwowi mi iikam nhirim io krimaka nwowi sima wi digidiga nwowi krimiir niyopakaiyiuim, aniya? Nningaka.

³² Mi siya siir yinisimin siirin krimiiram nikropkiyim bi kisisirgin. Nningaka. Siya ini siirar mi ikropkiyin krimiir nanmaiwarkainaim mi takana ya mi komiiga siya digworaekwowim krimiir hauuwim tariinanin siir yinisimin wi dig nwo rani, nningaka siya wa hauuwi siir priihauugiyin krimiir siir hiriinan.

³³ Mi hiriinanki nuwi krimiirin wi nhinga boin huriiyuwu yipikin Adi Komii siya nimbiniim siir yinisim nwowamin, ha? Mi wi digar nwowi, nwrki hiriinan tirim, ha? Nningaka. Krimiirin Adi Komii siya boinkikin, dimin whirki kimbu kara-meyin.

³⁴ Mi krimiirin wi nhinga boini hiniin, krima dimin biyie tiri iikamkim mi krima wi maeyauwa paeki nuwiya wi sair nami, ha? Wi Jisis Kraiss siya tir tani hiriinanin. Nningaka. Siya bidi yaowin. Mi siirin Adi Komii siyar swoki hidninsiin idwo ie hirankar mi tariinanin siya ini Adi Komii siir ina inig miyya nidwowin, maeyauwa inkam inig komiigakim sima nidwowiya sair. Mi siya Adi Komii siiramini siir yinisimim krimiiram kwisboinin.

³⁵ Mi krimiirin Kraiss siir naingwobumbuwa sair hirankin wi nhinga nispakii haii? Mi iyya hiki krimiirim niti mi krimiir piuim kimpipisuwi mi inkam nwrki krimiir diriraerar bum-buwu mi iyya krima mhiigi mi aowi mi yuis minam mi whaowaei mi iyya yaiigi krimiir mi imbiyami mi krimiir nisomaowam tiri mi ti hiriinan digworaekwowim krimiirin Kraiss siir naingwokwowa sair hiranki wi sima namisi ispakii haii, ha? Nningaka.

³⁶ Kaimwoka, ti hiriinan digworaekwowim krimiirin ha nimbiamikim yaiyim Yokwo Komii saeya boinim simiir hiriinan, krima kiriir iikam bidi ywowim. Mi inokiinokin sima krimiir ninkin aeyokiyok isomsom aokaowama tirikim. Mi sima krimiirin ini sibsibim sima nisomsom aokaowiyim ini simiir hiriinan kigim.

³⁷ Mi ti digworaekwowim simiir kipi naingwo, yim dimin komii rani, Krais siya krimiirsi naingwokwonanaeikin. Mi inokiinokin krimiirin simiir bi nwowamin Krais siya whindiraerar haiginuwikin.

³⁸ Ihi, kara ina naingwo tibmii kinin krimiirin Adi Komii siir naingwokwowa saiir hirankin wi dimin whirki swoki ispaki hai rani. Nungaka. Mi naonami mi tari saeya, aniya? Mi tari irkak piu nwowiya saeya, aniya? Mi tari paekwosim sima, aniya? Mi tari nu tiran biyan kamim sima, ha? Mi tari digworaekwowim ti tariinan nwowim sima, aniya? Mi tari digworaekwowim mhoyiya nimbiniyanim sima, aniya? Mi tari kiriepai kiriepai komii komiiyim sima?

³⁹ Mi tari digworaekwowim kou nwowim sima, aniya? Mi tari digworaekwowim nu aoki aowanim sima, aniya? Mi tari iki digworaekwo nhirim sima? Mi ti hiriinan digworaekwo whiekakim sima nispakii haiyim Adi Komii siir naingwokwowa saiir hiranki wi dig nwo rani. Nungaka. Krima ta naingwokwowa krimiir Yaowaeyin Krais Jisis siir hiranki haiga. Iriig.

9

Pol siya hik naingwoyimi yok prasae bi haigin Isrel simiir iikamim simiirsiyin.

¹ Kara Krais siir inkamkin mi kara yaimwo imiirar boini, kara kimiirin niksisaeyai boin tani. Adi Komii siir naeyiuin kariirin siyar hurworwokai haiginuwi mi ti yaiyim kara boinmimauuim ti digworaekwo simiirin yim yaimwo imairgim.

² Kariir mhai kwoinim inokiinokin Isrel simiir iikamim simiirsiyin nap ouu prasae bi kinikin.

³ Mi kara siyiu kakiswo, kara ha naingwowi Krais siya kariirin wi digiumii pi haimriiyugigin mi kariir igsopa wi siyar pi yokwokairiinain mi simiirin wi ta saiirsayar pi yanmaiwarkainain mi kima kariir nomiiyauim mi kariir piugin aka, kima wi Krais siir nwoki wakaeyokna apim.

⁴ Ti Isrelmi iikamim, Adi Komii krimiir Wanin siya kimiir bidi yimbingiyin, siir yinisisim nwowam mi dimin kirie kirieyim paenan nuyaeyim kima bidi kigim. Mi siya siir siyiu komiiyin siir siyiuim kimiirar mi hauugin, siir wakaeyokna

apamın. Mi kima bıdiyar yınoknınkınım sıyıuın sıır inıg ııır sıbgu hainanıyın Adı Komıı sıya bıdı whınkınsııs haıgınuwın mı wı sıya mı nanmaıwarkınaei.

⁵ Mi bıdı bıdınan inkam komıı komııyım inıgakım, kımıır yıdıwı wanwıyaeıyım, wım kima sımıır yınıekım, ııya sıya nua tırıı nıtın mı sıya inı nuan ııkamım krımıır hırıınanar yauunı onıyın. Mi dıgworaekwo whıekakım inı sıyar kıgırkak ıskıyım. Mi krıma ıınokıınokın Adı Komıı sıır inıg ııır hainan ıski.

⁶ Kara ha bı boınkın dıgworaekwo whıekakım bııya Adı Komıı sıya nımbıngıyım, kımııram wı tır tanı. Nıngaka. Mı İsrıl kımıır ııkam whıekakım Adı Komıı sıya hırııyar bı nımbın swokım sıır ıııd kına nwowamın. Nıngaka.

⁷ Whıekakım Ebraham sıır yınıekına ranı. Dımusı ranı, sıma Adı Komıı sıır yai aıır bı wakaeyoknakım Adı Komıı sıya Ebraham sıırın hınına boınkıkın, ıııdın Aısaknı ıııdın sıır hırankı nıtım yım sıma kımıır ıııdın, yıpıkın wı kara hauuwi, kariır dıgworaekwo whıekakım sımıır mı ıki nhırım yım wı nınga nwowı.

⁸ Ta yaiya saıır yaimwokıyaimwowa ya hınınga, Ebraham sıır ıııdın sıır yınıeyım, yım Adı Komıı sıır ıııd ranı. Nıngaka. Mı yınısımın Adı Komıı sıya nımbının Ebraham sıırgıııır nhıekar nwowam sıır ıııdın sıma sımaırgım Ebraham sıırgıııır yınısısımım.

⁹ Mı Adı Komıı sıya Ebraham sıırın hınına yımbıngı, mhıııya kırıır wıga Sera saeya wı yınpıugak sapı nwowı mı saeya wı yınısım yınkamıyın naokınaei.

¹⁰ Mı ta sasa ranı. Nıngaka. Rebeka saıır yınısım yınkamıyın nwıso yo ırııpı hırıınan ad nwıruwanıyar yınısımko. Krımıır brougae waıbıyıeyın Aısak sıırgo.

¹¹ Mı yınısım ıtımwoyıno nıki aokına karamaeyar nıki owo, Rebeka saıır mhıınau hırar nıki okayıo mı sowa dımın bıyıe mı dımın wadıe ha bı tırko.

¹² Mı Adı Komıı sıya Rebeka saıır boın, kırıır yınısım yaowaeyın yıo wı nomousımın sıır aowa nwowı mı sıya wı sııram mırıı. Tırııgıının yıo krımıır nııııımauugın, Adı Komıı sıya sıır kwoınkar nokmwın okwowıkın inkamın sıır yınısım nwowamın. Mı sıyıuın inkamkı tırıyın yıo sıır kwoın ııır bı nıkpıtmaııgın. Nıngaka.

¹³ Yokwo Komıı saeya hınına boınka, kariır kwoın komııyın Jekop sııram nwokın mı sıırın kara yınbın sıya kariır yınısım nwowım. Mı kara Iso sııram bı naıngwokın mı sıırın kara yıkropkı nıımaua.

¹⁴ Mı krıma wı panına boını? Mı tarıı Adı Komıı sıya sıyıu mııyık bı tırkın krıma hırıınanar tı boın, anıya? Nıngaka, nıngakınga!

15 Adi Komii siya Moses siir boŋki, yio kariirar kwoŋkin, kara inkam nwiŋnisi mi aŋgwoyimiyoiki mi siirin ha whiŋkinsiis haiginiuwi. Yio kariirar kwoŋkin, kara iikam imiir mi whiŋkinsiis haiginiuwi.

16 Yio hiniŋgin, ti dimin hiriinanin, yio inkami kwoŋki bi nwowikin miya siya miriia mi siyu miyikin siya napin siirsi. Niŋgaka. Yio Adi Komii siir naŋgwoyimiyoika saiirar dimiŋkin, iikam imiir nikiunamin.

17 Yokwo Komii saeya hiniina boŋka Pero siirin nu Isip hiran inkam komiiyin nu kirgiraowiyin, kara kiriirin nu kigriraoan inkam komii asi nokmwŋn okwo haiginiugin mi ti hiriinan siirsi nokmwŋn okwo haiginiugin, sima kariir kirie aiir kigim. Mi kariir inigin omom omomin wi siir nwoki haigin idwokiym.

18 Krima dinokniŋkin Adi Komii siya inkam nwiŋnisi mi aŋgwoyimiyoiki yio siirar kwoŋkin mi siya inkam nwiŋni mi okmwŋn antamiyiyiri, yio siirar kwoŋkin siya siirin wi hiriirar mi okmwŋn antamiyiyiri. Iriig.

Adi Komii siya nonkwobumbunin kin haiginiuwa mi siya whiŋkinsiis haiginiuwa sowa.

19 Mi kimiir nwiŋkin kariirin hiniina boŋni mi ta yaiya saeya kaimwokinuiwi mi Adi Komii siya hiniina dimusi boŋkin inkamin dimin biye diriraerarin siirin, ha? Mi yipikin siir kwoŋn iir niriyyu boŋnanin, ha? Inkam nwiŋ karamaeka. Niŋgaka.

20 Mi yipiki inkamkin, Adi Komii siir yai aiir niriyyu boŋnanin, ha? Mi hau saeya inkamin saiir nonkwokwoŋn siirin wi ha boŋni, kira kariirin hiriinan dimusi nonkwokwokin, ha?

21 Mi inkamin hau nonkwokwowyin, siya nu haimiiyin pa haii mi siirin hauwo pi kwisa nonkwokwowi, kwira pi wadie sibgu nonkwokwowi mi ta wadie sibgu nonkwokwowa ya dimin miyik tiranka. Mi aka sibgu nonkwokwo karam nwowa, ya iki dimin biye biyeyim sim tiranka. Yio ti hiriinan siya mi onkwokwowi, yio siirar kwoŋkin.

22 Mi Adi Komii siya wi iriipa hiriinanar mi tiri. Yio siirar kwoŋkin, siir io aiir kinwakigii, yipiki siya nimbinim, iikam biyeyim simiir nonkwobumbunin kinam. Mi siya hiriinan minam tirkin, siir kirie aiir nisiimauugin iikam krimiirin mi siya krimiirin wi aisiima niki onkwobumbunin kin tani. Niŋgaka.

23 Mi yio siya iriipi hiriinan siir kirie komiia mi siir dimin miyik miyikim simiir mi isiimauugin iikam imiirin. Mi siir naŋgwoyimiyoika krimiirsi nwowa, krimiirin saeyar nimbngikin mi iriipa saeyar ninkiamasu haiginiugin, ti dimin

miiyik miiyik siirim krimar nonkwokwo haiyam. Mi siya krimiirin maigimaigra asi nwowaiginugin.

²⁴ Mi siya krimiir nirmi bi nimbingin, ti dimin miiyik miiyik imiir haiyamin. Nningaka. Mi Juda iikam krma mi Juda iikam tani ikim, krma whiekakarin ti siir dimin miiyik miiyik imiirin wi hriiyar haiswowi.

²⁵ Mi yaiyim Adi Komii siya boinkiyim Hosaiia siir siya hinina winboinkikin, iikamim biya kariir iikam nwo karam nwowim, mhoiyya sima wi kariir iikam nwowi. Mi iikamim nu whiranki nitim, kara naingwobuna karam nwowim, mhoiyya kara simiiram in wa naingwobunaei.

²⁶ Mi yai kwira Hosaiia siir yokwo aiir nwowa hinina boinka, mhoiyya Juda iikamim wi sima boini, nu whiran iikamim simiir, wim kima Adi Komii siir iikam tani. Mi ti nu whiran iikamim mhoiyya ti Adi Komiiyin kwoin budin omwai waiyayokiyoyin, simiirin wi kara nimbongi kariir iikam nwowam.

²⁷ Mi profet Aisaia siya Adi Komii siir yaiya Yokwo Komii aiirin hinina winboinkikin Isrel simiir iikamim simiir nu hiranim, mhoiyya Isrel simiir iikamim simiir yinieyim sima niyowi, wi yab siiyinan nwowi. Mi Adi Komii siya ti iikam imiir wi hoimgak nanmaiwarkainanaowid rani.

²⁸ Mi Biyan Inkam Komiiyin siya yai wi hriihirii boin tani, ti iikamim naingwo tibmii karam nwowiyim simiir nonkwobumbuninkinamin. Nningaka. Siya wi simiiram nwo rani.

²⁹ Biya Aisaia siya hinina winboinkikin mi Adi Komiiyin ninomor kouan sauan kamim simiir kigirkakiyin siya Isrel krimiir iikamim simiirin nirmi nokmw in onaowid karamae nwowi, krma wi hindara kigugu iuguskii. Mi nim wi om whiso Sodom Gomora so hinin tiri. Iriig.

Adi Komii siir yaiya Isrel simiirin saeya whinkinsiis haiginiugin.

³⁰ Mi krma wi panina boini, ha? Krma wi hinina boini, iikamim Juda iikam tani sima kwoin karamaekim miinan miriyyim Adi Komii siir whwonkam ida dimin whirki kimbu karamae nwowim. Nningaka. Sima naingwo tibmiiya Adi Komii siya simiirin sairsiyar nikiuwi dimin whirki kimbu karamaeyin.

³¹ Isrel simiir iikamim yipiki Adi Komii siya nimbiniim, siir iikam nwowam, yim miinan siyiu komii siir siyiu iir napam mirii. Adi Komii siya wi simiir nwoki ikuim dimin whirki kimbu karamae iikam mi sima wi dig nwo rani. Mi Adi Komii siya wi digumii simiir haimriiyugi. Siya simiirin wi dimin whirki kimbu karamae iikam nikiu rani. Nningaka.

³² Dimusika m̄nsika, s̄ma siir yai aiir bi naingwo tibmiigim, s̄ma m̄inan m̄nam m̄rii m̄inan s̄mar p̄rim̄rii haiyim. Mi Adi Komii siya simiir̄in diḡumii asi haimriiyuḡin mi siya simiir̄in dim̄in wh̄rki kimbu karamae pan̄nsi yik̄usi. S̄ma Krai siiram bi naingwokim mi s̄ma siir bi mi wakaeyoknakim. Mi s̄ma ini inkam̄in siiyaki haingiiȳin mi ha nh̄nikaigaiyam̄iȳin, ini siir h̄riinan ywow̄in.

³³ Adi Komii siir yaiya Yokwo Komii h̄r nwowa saeya h̄n̄ina boinkika,

k̄ma wakae, kara Adi Komiik̄in mi inkam̄ nw̄r̄in w̄i kara nokmw̄in ohaiḡin̄uwi siya k̄rieni han̄in om Saion h̄r. Mi iikam̄m yip̄iki naingwo tibm̄ii karamae nwow̄im, simiir̄in w̄i siya nonkwobumbun̄ink̄ini. Mi s̄ma w̄i inkam̄in siiyaki haingiiȳin mi ha nh̄nikaigaiyam̄iȳin w̄i siir h̄riinan nwow̄i. Mi yip̄iki siir yai aiir̄im naingwo tibm̄iiȳim s̄ma w̄i mārḡimārga siiram nwow̄i mi simiir̄in w̄i siyar wh̄nk̄ins̄is haiḡin̄uwi. Iriig.

10

Isrel s̄ma Adi Komii siir siȳu m̄iyik̄ iir bi napk̄im.

¹ T̄i akam̄m kariir kwōin komīiȳin ha naingwowi, w̄i Adi Komii k̄rim̄ir Wan̄in siya nanmaiwarkainaei. Isrel simiir̄ iikam̄m diḡumii siȳu biȳeȳim s̄ma tir̄in siir haimriiyuḡiḡim simiir̄in w̄i Adi Komii siya swoki anmaiwarkainaei mi kara iinok̄inok̄in Adi Komii siiram̄in saiirar kw̄isbōinik̄in.

² Kara simiir̄ b̄idi ȳnokn̄ink̄in̄in mi kara kimiir̄ asi bōin̄ink̄iiḡik̄in, s̄ma ini Adi Komii siir siȳu iir napama m̄in̄ink̄ink̄ripkaiȳim. Mi s̄ma n̄inokn̄ink̄in m̄iyik̄ karamaeka dim̄in taem̄in̄im Adi Komii siya naingwow̄im s̄ma napam.

³ Mi s̄ma p̄i whaowaekim dim̄in taem̄in̄im, Adi siya dir̄iraerarkiȳim simiir̄. Mi Adi Komii siya w̄i k̄rim̄ir̄ nwoki ik̄īuw̄im dim̄in wh̄rki kimbu karamae iikam̄. Mi s̄ma simiir̄ siȳu iirar napk̄im. Mi m̄inan s̄mamar m̄riinakim. Mi s̄ma Adi Komii siir aowa bi nwokim. Mi Adi Komii siya simiir̄in dim̄in wh̄rki kimbukaram pan̄nsi yik̄usi.

⁴ Mi īiya Krai siya n̄ita, siȳu komii siir̄in, ini inkam̄ iḡsop nokwokairinani han̄in̄in ikin ini siyar yauni okwokairinaniȳin. Mi tir̄iiḡin̄in ȳo ina diḡiȳin. Mi yip̄iki Krai siir yai aiiram naingwo tibm̄iiȳim simiir̄in w̄i Adi Komii siya nik̄īuw̄i dim̄in wh̄rki kimbu karamae.

Nanmaiwarkaina ya omkak k̄rim̄ir̄ārga

⁵ Mi Moses siya winbōinkiya yaiya siȳu komii siira, iikam̄m simiiram̄in, siya m̄in winbōinkik̄in, iikam̄m siir sibgu ap̄im. Mi Adi Komii siya simiir̄in w̄i dim̄in wh̄rki kimbu karam h̄riinansi nik̄īuw̄im. Mi yip̄iki siȳu komii siir

siyiu iir sibgu naingwo tibmiiyim, mhoiia sima wi omwaiyar waiyayokiyokiii Adi Komii saikain.

⁶ Yio hiniingin, Moses siya hiniina winboinkikin, iikamim sima Adi Komii siir whwonkam idain wi dimin whirki kimbu karamae panina nwowi. Mi siyiuin Kraisi siir yai aiiram naingwo tibmiiyin sasaingin siyiuin Adi Komii siir whwonkam idan dimin whirki kimbu karam yo. Mi ta yaiya ya hiniina boinkika, kima hiniina kipi naingwo ninomor koua hiriirin wi nhinga nami Kraisi siir nikiunakiyamin krimiiram? Jisis Kraisi siya bidiyar yiuuniyin.

⁷ Mi Krima hiniina kipi mi boin, iikamim naokaowim simiir oma hiriirin wi nhinga nuunainami Kraisi siir nauuni ikunakiyamin krimiiram Jisis Kraisi siya bidi yinsiin idwonamin ninomor hirankin.

⁸ Adi Komii Komii siir yaiya hiniina boinkika. Adi siir yaiya ini kimiir kingiingikingiin waraurar nwowa. Mi saeya kimiir mhi kwoinaw waraurar nwoka mi kima ta yai aiirin ina boinkiyim. Mi ta yaiya krima boinkiya sair yaimwokiyaimwowa ya hiniinga, kima Jisis Kraisi siiram daingwo tibmii.

⁹ Mi kira iikam nhirmaka hiniina boini, Jisis Kraisi siya kariir Biyan Inkam Komiiyin mi kira ha naingwo tibmiikikini, ta Adi Komii siya swoki hidninsiin idwowa Jisis Kraisi siirin ie hirankin mi kiriirin wi Adi Komii siyar nanmaiwarkinaei.

¹⁰ Mi krimiir kwoinim Kraisi siir dimin taeminim simiiram naingwo tibmiikikini mi krima ta krima mi aingwo tibmiikikina sairin ha mi boininkigii mi Adi Komii siya krimiirin wi dimin whirki kimbu karamae nikiuwi mi krimiirin wi siya nanmaiwarkinaei.

¹¹ Yokwo Komii saeya ti dimin iirin hiniina boinkin mi iikamim siiram naingwo tibmiikikiniyim sima wi hikak nwo rani.

¹² Ta yaiya Juda iikamim mi Juda iikam tani ikim, hinda tindanim, ti nu iirar nwoirkakim, krimiirar boinkika. Mi krima whiekakarini Adi Komii siir whwonkam idain ini hiri hiriinankinar ywowim. Adi Komii siya krimiir whiekakniyar Adi Komiiyin. Mi ini mi owin iikam whiekakim, yipiki siiram kauwok boinim, simiirin wi siya whinkinsiis haiginiuwi mi dimin miyik miyikim wi siyar hauu haiginiuwi.

¹³ Adi Komii siir Yokwo Komiiya saeya hiniina boinkika, iikamim Biyan Inkam Komiiyin siir inig iir dapikiuwim simiirin wi siya nanmaiwarkinaei.

¹⁴ Mi sima siiramini wi panina kauwok boini, sima siiram naingwo tibmiikikin karamae nwowi, ha? Mi sima siiramini wi panina mi naingwo tibmiikikini, sima siir yai aiir wakae karam nwowi, ha? Mi iikamim sima siirin simiir boinimimauu karam nwowi mi sima wi panina wakaei, ha?

15 Mî Adi Komii siya siir iikam imiir nîkropki karam nwokiswo siir yai aiir boinmimauuam mî sima wî panîna wakaeyi, ha? Yîo tî hinîin siyîuin mîiyik rani. Adi Komii siir Yokwo Komiiya saeya iikam imiirîn hinîina boinka. Iikamim yîpiki Kraisi siir yai win kibîeya saiir boinmimauuim, yim iikam bîmbîuwi rani.

16 Mî Isrel simiir iikam whiekakim Kraisi siir yai win kibîya saiiram bî naingwo tîbmiikikinkim. Isaia profet inkamîn siya hinîina winboinkikin, Bîyan Inkam Komii, iikam hoimgak rani, kîrimiir yai naingwo tîbmiikikiniyim mî iki nhîrim yim ini nîinga ywowim.

17 Mînsika, tî iikamim sima Kraisi siir yai aiirim whisarii bî naingwo tîbmiikikinkim sima ta yai aiir bîdi wakaeyim. Ta yaiya sima saiirîn whisarii bî wakaekim, saiirîn iikam imar boinmimauuwamkim simiirîn. Mî sima asi wakaekim saiirîn.

18 Tariigîna kara pî kîmiir srii, Isrel simiir iikamim sima ta Kraisi siir yai win kibîya saiir bîdi wakaeyim, aniya? Iki, sima bîdiyar wakaeyim. Adi Komii siir yaiya yokwo Sam hir nwowa saeya hinîina boinka,

ta yai win kibîya iikam ima bîdi yapboinmamauuwa, hînda tîndan maeyauim Isrel simiir iikam ima nwowim simiirîn.

19 Mî kara kîmiirîn pî dimîn whîrîn siir swoki kwasriigi, kîmiir kwoinîn ha naingwowi, Isrel simiir iikamim sima whaowaekim ta yai aiir bî nînoknînkînkim, aniya? Nîngaki, nîngakînga sima bîdiyar yînoknînkînim. Moses siya bîi tî Isrel simiir dimîn taeminim simiir winboinkiyîn siya hinîina winboinkikin,

Adi Komii kara, kara wî iikamim maeyau nhîranim inig komii karamaeyim, wî simiir haii. Mî yim sima kariir dimîn taeminim simiir bî nînoknînkînkim. Mî kîmiirîn wî kara kiyopsîbgikikaigiki mî kîma wî kîgmaîr prasae kîn tani, dimîn taeminim kara tîrim simiiramîn.

20 Mî Aisaia, profet inkamîn siya bî kaorarao boinkîn,

iikamim Juda iikam tani simiirîn. Siya hinîina boinkîn, Adi Komii siir yai aiirîn, iikamim mîinan kariiram mîrii karamae nwowim, yim sima kariir bîdi yakîgniyim. Mî iikamim kariiram srii karamae nwowim iikam nhîrmi, kara simiir hîriirîn bîdiyar mî imbiyamîn.

21 Mî profet inkamîn Aisaia siya Isrel simiir iikam imiirîn hinîina boinkikin Adi Komii siir yai aiirîn, î kasakasa rani, namkiyim, kara simiiram nîkiu kînkina nanaeyim, kariir wakaeyokna apim. Mî sima ini boriisopim mî kariirîn sima digiumii haimriiyîugig mî sima kariir yai aiir bî wakaeyoknakim. Mî sima ini yantamyiriyîr kînim. Iriig.

11

Adi Komii siya Isrel simiir iikamim simiirsi naingwobumbugin.

¹ Kara kimiir sriyam tiri, kima hiriyyar naingwowi, Adi Komii krimiir Wanin siya siir isidin Isrel simiir iikam imiirin digiumii bidi haimriiyuin, aniya? Nningaki, nningakinga. Mi an kararın Isrel inkamaırgın. Abraham siya kariirar brougaekin mi an kara Bensamini isidin siir hirankin.

² Adi Komii siya siir iikamim bidi bidiniya siyar nimbangiyim, simiirin digiumii bi haimriiyugin. Mi kima bidi yinokninkinim yaiya profet Ilaija siya kwisboınkiya Adi siiram Yokwo Komii hir nwowa Isrel simiir iikamim simiiram, siya hiniina kwisboınkikin,

³ Biıyan Inkam Komii, kariir profet inkamim Isrel sima bidi yisomsom aokaokiyim. Mi hiıyım wraisu Adi Komii siiram nınkin imiıyaeıya yım iriipi hiriinan sima bidi mi inikinhımnhingiyım. Mi kanakanar nwowi mi sima kariiram hansiri, kariir nisomaowam.

⁴ Mi Adi Komii siya siirin panın yaiya sae yowarkiı boınki, ha? Siya ha boınkikin. Nningaka. Kariir iikam 7,000nim, yım ina nwokripkaiyım kariir yai aıırar wakaeyoknakripkaiyım kara simiirin digiumii bi haimriiyugin. Mi sima Bal simiir nıksisae diminin uruwai siyaowaini hanın igak siiram bi nakaiswaekim. Nningaka.

⁵ Mi iriipa hiriinan, tariinanın isid haimii whirin ina mi owın, Adi Komii siya nımbinın siya simiirsi naingwobumbugin.

⁶ Adi Komii siya simiir nımbinın siya simiirin whısariı bi nımbingın, siya simiirsi naingwobumbugin. Siya simiir miıyım sima miriıyım simiirsi bi nımbingın. Nningaka. Mi Adi Komii siya miıyım sima miriıyım simiirsi nımbingıswo mi ta siir naingwobumbuwa wi opa pi kimaiyın.

⁷ Mi krıma wi panına boını? Ti diminin Isrelmi iikamim miinan sima napmiriıyın, siyıu komii siir siyıu iir napam sima siir bi haıgın. Mi iikamim Adi Komii siyar naingwobumbuım mi ha nımbinım siir iikam nwowam, sima simaırgım ti dimin imiir haiyan iikamim. Mi iki iikam nhirim, yım simiir kwoınım Adi Komii siyar tırkikin mi sima ini kwoınam yaowhaeyıım, siir siyıu iir napım.

⁸ Yokwo Komii saeya boına saıir hiriinan, simiir kwoının Adi Komii siya bidi tırkiyın mi sima ini kwoın karamae ywowım. Mi diminin sima kigiıyım, sima siiram kig naingwo tıbmii kınım pi borıısopi. Mi diminin sima wakaeıyın, sima siiram naingwo tıbmii

kɪnɪm pɪ mɪ boriisopi. Mɪ biya sɪma nwowa, hɪriiyar nwoyokiyokɪnaniyɪn mɪ ɪni tariinanar yadɪgniyɪn.

⁹ Adi Komii siir yaiya Devid siya winboɪnkiya ya hinɪnga, sɪma Adi Komii siirin bidi yaɪngwo owouugikɪm mɪ sɪma ɪni yaewou nikwo aeyɪm ɪnantiɪnanamɪm. Mɪ tariigina ya ɪni uridin krɪma hɪuridkikaiiyɪn huwam ɪni siir hɪriinan ywowa. Mɪ simiirin ha kiyiskaii mɪ simiirin wɪ hindara nonkwobumbunɪnkin iuguskii.

¹⁰ Sɪma inkam nhwokwɪsaenan dwokiyam, sɪma kipi nanaokigimokaeyam. Mɪ sɪma inkamɪn dimɪn hikak haiiyɪn mɪ ha hɪugraknaiɪnamiyɪn, siir hɪriinan dwo. Mɪ simiir dimɪn biyeyɪm, simiirin wɪ hɪriinanar timɪ kikin hɪugrak haigɪnu.

¹¹ Mɪ kara kɪmiirin pa swoki sriigii, kɪma ha naɪngwowi, ti Isrel simiir iikamɪm sɪma bidi yonkwobumbunɪnkin iuguskiyɪm, aniya? Nɪngaki, nɪngakiɪnga. Mɪ sɪma Kraisi siir yai aiir bi wakaeyoknakɪm mɪ ta hɪriinan saiirsi whɪnkinsiis haigɪniugin Adi Komii siya iki Juda iikam tani simiir nanmaiwarkainam. Mɪ Isrel simiirin wɪ Adi Komii siya mɪnki mɪ sɪma wɪ io whwonkam Juda inkam tani simiir nanaowi. Dimusi rani, siya dimɪn miyik simiir hauugin.

¹² Mɪ siyɪu biyeyɪm sɪma tiriyɪn, Adi Komii siirin simar hɪuyarmai mɪ siya iki iikamɪm Juda iikam tani simiirin dimɪn miyik asi hauuwi. Mɪ Isrel simiir iikamɪm sɪma Adi Komii siir dimɪn miyik miyikim, simiirin ɪni yimiyyiuwɪm mɪ Adi Komii siya ti dimɪn miyik miyikim iki iikam nhɪrim sim asi hauugikin. Mɪ mhoiyya Isrel simiir iikamɪm sɪma Kraisi siiram swoki haiyug naɪngwonanii mɪ ti dimɪn miyik miyikim wɪ Juda iikamɪm ti nu iirar nwoɪrkakɪm hɪnda tɪnda wɪ simiir whɪnkinsiis haigɪniuwɪ.

Adi Komii siya Juda iikam tani simiir nanmaiwarkainakɪm.

¹³ Mɪ tariinanɪn kara ti iikam Juda iikamɪm tani, tisi yai kɪmiir nini boɪnmɪmauuniyɪn. Kara aposel inkamɪn, kariirin Adi Komii siya nikropkikin ti iikamɪm Juda iikam tani, kɪmiiram. Mɪ ta miyya kara mɪriyya kara saiiramɪn maɪrgɪmaɪrga komii asi nwowi.

¹⁴ Mɪ iyya kara hɪriinan tirɪn mɪ kariir isidin Isrel sɪma wɪ whwokwoka nwo rani. Sɪma wɪ dimɪn miyik miyikim Adi Komii siya hauuwɪm iki iikam nhɪrim sim, hɪuyirmai. Mɪ kara Juda simiir iikam nhɪrim wɪ ti hɪriinan siyɪu iirsi nanmaiwarkainaei.

¹⁵ Adi Komii siya wɪ iikamɪm Juda iikam tani simiiram kiwakii, saika nongwomamair aeyam. Dimusi rani, siya Isrel simiir isidin, siirin digumii bidi haimriiyugigin. Mɪ mhoiyya iyya siya simiir swoki ikɪunaei siiram swoki itim, ya

wi dimin miyiki miyiknan nwowi, inkamin ieyanki swoki insiin idwowyin mi omwai ha waiyaeyin siir hiriinan.

¹⁶ Mi inkamin paemiyim Adi Komii siir nikiumauuwi mi iki siir kwiya kwiyaam mi siir kwoim mi siir nidim, yim iriipi hiriinan siirara kinairgim. Mi Ebrahim siya mi profet inkam miyik miyik ikim, sima Adi Komii siir yinisisim nwowi, mhoiya simiir isidim simiir yinneyim wi iriipi hiriinan siir yinisisimar mi owi.

¹⁷ Mi Adi Komii siya ibin inkamki nonkwo nankaiiyin, siir kwiya wai imiir nikrip haii mi siya ibin sasa nikii whakiyin siir kwiyaam ha mi ikrip haii mi simiirin wi iripa nitimrwaku widgii. Mi sima kirie wi sima simar swoki inhai anainaei. Mi Juda iikamim yim ini ibin inkamki nonkwo inkiniyin, ini siir hiriinan ywowin. Mi Juda iikam tani yim ini ibin sasa nikiiwhakiyin, ini siir hiriinan ywowim. Mi kima isid whisairin ini iripar yitinkuim, ti pae wiso sowiir hiriinan. Mi wim kima ini ta paeyakwiya waiya ini saiir igsoop aiir nokwokairiinan ywowin. Mi wim kima opa pi siir mi imiirsiyar mi haii. Mi Juda iikam tani kima kirie pi Juda iikamim simiirsiya mi haii.

¹⁸ Mi kima hiriinan nwowi mi kima wi ha kipi naingwo, Juda iikamim simiir kouin ini kima ywowim, yipiki ti paeyakwiyaam wainamim Adi Komii siya nikrip haiiyim simiir hiriinan. Mi kima hiriinan dimuam naingwowi, ha? Wim kima ini paeyakwiyanan ywowim mi Juda iikamim yim ini paeminan ywowim. Wim kima ini paeyakwiyanan ywowim mi kima wi dig nwo rani, pae siir mi imiir op hauuwim, paeyakwiya imiirin paemi ieyar kirie haiginiuwii.

¹⁹ Mi wim kima wi hinina boini, paeyakwiyaam Adi Komii siya nikrip haiyim igsoopa krima mi okwokairinaei yio ini mi owin.

²⁰ Ta yaiya, ya yaimwowainga mi kima, kimasiyar mintirao ta saiirsiyin. Simiirin Adi Komii siya nhinikriropkikim. Dimusi rani, sima siir yai aiir bi wakaena apkim. Mi simiir igsoopa kima asi nokwokairiinanawidga, wim kima siir yai aiiram naingwo tibmii kungim. Mi kima, kimamar kipi naingwona, kima wi ti idid. Mi diminim kima naingwo tibmii kinim simiirsi ha timi mintirao.

²¹ Juda iikamim, yim ini paeyakwiya kinan ywowim mi Adi Komii siya simiirin wi hiriirar kigninkin okripkai rani. Nningaka. Simiirin wi siyar nikrimkripkii. Mi wim kima, wi ha kipi mi aingwo, Adi Komii siya krimiirin, wi hiriinan mi tir tani. Nningaka.

²² Adi Komii siya iikamim digumii siir haimriiyugigim, simiirsiyin naingwoyimyok karamaeka. Nningaka. Sima ini ibyakwiyaam Adi Komii siya nikrimkripkiyim ini simiir

hiriinan ywowim, wim kima ini ibin sasa nikii whakiyin, siir kwiyam ini simiir hiriinan ywowim. Mi kima siiram wakaeyokna apkrɩpkai karam nwowi mi kima wi hiriyyar naingwowi, siya wi krimiir nhinikriropki rani mi wi krimiir nonkwobumbuninkin iguski rani, aniya?

²³ Mi Juda iikamim sima swoki aingwo tibmii kani, Adi Komii siya wi digar nwowi, simiirin wi simiir naeyiu imiirar swoki iyopkimkikiugii.

²⁴ Mi Juda iikam tani kima ini ibin sasa nikii whakin Adi Komii siya nikripkiiyin, ini siir hiriinan ywowin. Adi Komii siya miriyya miyya ya ini saikisar ywowa. Mi siya kimiirin ibin inkamki ninkinin, saikar yinkin iyopkikiu haiginiu. Mi Juda iikamim ini ti ibin inkamkin ninkinin ini siir hiriinan ywowin. Mi Adi Komii siya kimiirin Juda iikam tani hinin tiri, ya tariigina ya mi komii rani, Juda iikam simiir swoki ikiunaei mi simiirin simiir maeyaugi maeyau imiirar swoki iyopkimkikiugii. Nungaka. Iriig

Adi Komii siya iikam whiekakim Juda iikamim simiirin mi Juda iikam tani ikim wi simiirar nanmaiwarkaina swowi.

²⁵ Ti kariir akamim, kara ha naingwowi, ta yaiya saiir yaim-wokiyaimwowim simiir ti sibgu inokninkin, biyya inkamki sibgu ninokninkin karam nwowa, kara ha naingwowi kima ti diminin siirgisiir ti inokninkin mi kara pi boriisopi, kima hinina naingwoim digworaekwo whiekakim simiirin kimar yinokninkin iski. Nungaka. Adi Komii siya kiyopsibgi haiginiyuwi Isrel simiir iikamim simiir kwoin imiirin mi wi ta iyya Juda iikam tani Adi Komii siya nimbiniin siir yinisisim nwowi, sima naingwo tibmii kinana wi saiirar nadigni.

²⁶ Mi mhoiyya ti digworaekwo whiekakim sima digii mi Isrel simiir iikamim ha swoki amswowi Adi Komii siiram mi simiirin wi siyar nanmaiwarkinaei. Adi Komii siir yaiya Yokwo Komii hir nwowa saeya hinina boinka,

inkamin iikam imiir nanmaiwarkainainin, yio om Saionanki nitin inkamin siya. Mi kwoin bibiyeyim Jekopni isidin siir kwoinaw nwoyaiyim wi siya kindimdiyugii.

²⁷ Mi ta iyya, kara simiir dimin biyeyim simiir kindiyugii mi ta biyya kara nimbina, nimbina ya wa nimbiamyami.

²⁸ Isrel sima Adi Komii siir yai win kibiya digiumii saiir haimriiyugigim, sima whwokwoka saika bi nwowikim mi Adi Komii siya simiirin io asi nwokin. Mi iki Juda iikamim simiiram asi ninmiininkinamkin. Dimusi rani, Isrel simiir kamim Adi Komii siya bidi yimbiniin siir iikam nwowam. Mi siya simiiramar naingwokwoin. Dimusi rani, bidi bidiniyarin siya simiir brougaeyim Ebrahim, Aisak mi Jekop, simiir bidi

boinin hinin, kimiir isidin wi karar kigriraowi mi simiirin wi siyu miyik iirar tirhaiginuwi.

²⁹ Adi Komii siya simiirin wi siyu miyik iirar tiri. Dimusi rani, siir kwoinin wi swoki kisina haigii rani, iikamim siya nimbingiyim, siir iikam nwowam, simiir nanmaiwarkainamin. Nningaka.

³⁰ Biya Juda iikam tani yaewan kima niki kindiyu wankim Adi Komii siir yai aiirin mi tariinanin Adi Komii siya krimiirsi naingwobumbugin mi siya kimiir asi whinkinsiis haiginuwi. Dimusi rani, Isrel simiir iikamim, sima Adi Komii siirin digumii haimriiyugigim mi siya kimiiram asi ninmiininkinani.

³¹ Adi Komii siya kimiirsiyin ina naingwobumbuwin. Dimusi rani, Isrel simiir iikamim sima siir yai aiirin yaewan bidi kindiyuwangikim. Mi tariinanin, Adi Komii siya wi simiirsi swoki aingwobunaei mi siya simiirin wa whinkinsiis haiginuwi.

³² Mi ti siyuin Adi Komii siir yai aka nantamiyiriyiriyin, Adi Komii siya iikam imiirin wi iikamim hugripkiikikaigiyim wi simiir hiriinan hugripkiikikaigi mi Adi Komii siya krimiirin ti hiriinan tirkiyin mi siya mhoiyya krimiirsi naingwobumbuwi mi wi kimiir whinkinsiis haiginuwi. Iriig.

Krma Adi Komii siir inig iir hainan.

³³ Ha kipi naingwo, krimiir Adi Komiiyin, siya bimbuiwigi mi iuwi digworaekwowim siya ninokninkinin, ini solwara nwowi siyinkrinim ini simiir haiburim mi kougikouwin ini siyar yowiskiyin. Krma ninokninkin tani, ti hiriinan siyuin siya tiriyin mi siya krimiirin wi panin panina namisi tiri, siya hindara tiri.

³⁴ Kaimwoka, Yokwo Komii saeya hinina boinka, yipikin Biyan Inkam Komii siir kwoin iir ninokninkinin, ha? Mi wi nhinga boini siirin, hininin, kira ti hininin si ti tir, iyie? Ti hininin si ti tir, ha?

³⁵ Yipiki inkamkin dimin Adi Komii siir niki hauuwi mi mhoiyya siya siirin wa swoki iyopkiyuwi siirin, ha?

³⁶ Nningaka. Digworaekwo whiekakim siyar tirkikim. Mi digworaekwo whiekakim simiirin ini siyar kigirkakim mi digworaekwowim yim ini hiriyyar nwowim, siir kinsiis haiginuwam. Mi krma siir inig iirin inokinokin hiriyyar hainanaei. Taka yaiya, ya yai kaimwoki kaimwoka. Iriig.

12

Krimiir mhi kwoinim Adi Komii siirin inkamim dimin taemin siir ninkin imiyyaeyim simiir hiriinan hauugi.

1 Tĩ kariir akamim, kara kimiirin ta yai aiir boininkwokwokii, Adi Komii krĩmiir Wanin siya krĩmiiramĩn naingwobumbu prasae bi kinkin. Mi siya krĩmiirin siyiu miyik miyik kasa bi tirkin, krĩmiir whinkinsiis haiginiuwam. Mi krĩma, krĩmiir mhi kwoinim Adi Komii siirin, inkamin nae siir ninkin imiyyaeiyin siir hiriinan hauugi. Mi krĩma siir yai imiir wakaeyokna mi siir mi imiir mirii. Mi siya wi krĩmaka nwoki ingwomamaĩr aeyim. Mi ti hiriinan siyiuin krĩma Adi Komii siir inigin wi siir nwoki hainan kinim.

2 Kĩma siyiuim nuan iikamim sima tiriyim simiir kipi kigna diriraerar. Nĩngaka. Kĩma Adi Komii siir tiki kigninkinki, kimiir kwoin imiir hurworwokaiyamĩn mi kĩma wi Adi Komii siirgisiiram wakaeyokna apan iikam nwoki owim. Mi kĩma wi haini ninokninkini digworaekwowim Adi Komii siya naingwowim kĩma tiram. Yio tiriiginin ini yokiyin, Adi Komii siirin wi maĩrgimaĩrga siya nwowaiginiuwi. Mi Tiriiginin, krĩmiirin wi siya whinkinsiis haiginiuwi.

3 Adi Komii siya kariirsi naingwobumbugin mi siya kariirin siir aposel inkam asi nokmwĩn okwohaiginiugin. Mi ta hiriinan kara inigakin kimiirin hĩĩna boinim, wim kĩma inig karamae iikamim kĩma ha kipi naingwo kĩma wi inig komiigak iikam nwowi. Nĩngaka. Kĩma, kimamar kipi naingwona mi kĩma, kimiir naingwo tibmiiya Adi Komii siya hauuwa kimiir, saiirgisaĩir digar hid. Mi kĩma wi ti diminin siya nĩmbingiyin tiram wi siir nwoki tirim.

4 Krĩma dinokninkin, krĩmiir piua kwĩruwaĩrga mi saiir piua haimii haimiyyim kasa rani. Piu haimii nhĩrim yim dimin whĩr nonkwo diriraerarikim mi nhĩrim yim dimin whĩr mi onkwo diriraerarikim sima dimin whĩrua bi nonkwo diriraerarikim.

5 Mi ti hiriinan siyiuin krĩma iikam kasa rani mi krĩma ini piu kwĩruwananar swoki owim. Dimusi rani, krĩma Kraisiir yai aiir wakaeyokna apkim mi krĩma ini iripar yitĩnakĩuwim. Mi krĩma, krĩma krĩma ti swoki whinkinsiis ankinsiis irni nwĩrniyin.

6 Mi diminim Adi Komii siya tiriyim mi siya hauuwiyyim krĩmiir sima hĩrii hĩriinankina rani. Nĩngaka. Adi Komii siya kimiirsi naingwobumbugin mi kĩma wi hainii ninokninkini diminin siya kimiir boinmauun. Mi siya ta yai boinmĩmauuni ninokninkina inkam nwĩrni hauuwi mi siya siir naingwo tibmiiya saiir digar boinmĩmauu.

7 Mi Adi Komii siya krĩmiirin kirie siir mi aiir mĩriiyam hauuwi. Iki iikam nhĩrim sima whinkinsiisam mi kĩma ta mi aiirgĩ aiirarar sibgu mĩrii iski. Mi Adi Komii siya kimiirin kirie siir yai aiir boinmĩmauam hauuwi. Mi kĩma ta miya siya hauua saiirgĩsaiirarar sibgu mĩrii iski.

⁸ Mi kima iikamim Adi Komii siya nimbiniim iikam nhirmi nokboin prapas haiginiuwi mi ti hiriinan siyiuin kima tirin simiir, simiirin wi siya whinkinsiis haiginiuwi. Mi iikamim yipiki Adi Komii siya nimbingiyim iikam nhirmi nokboin prapas haiginiuam mi kima ta mi aiirarar sibgu mirii simiir whinkinsiis haiginiuam. Mi iikamim yipiki Adi Komii siya nimbingiyim digworaekwo iikam nhirmi soitkin hauuam mi sima ta mi aiirin sibgu mirii mi simiirin digworaekwowim hoingakar soitkin hauu. Mi iikamim yipiki Adi Komii siya nimbingiyim iikam nhirmi kou nwowim, kima sibgu tir mi kima wi sibgu dwo. Mi iikamim yipiki Adi Komii siya nimbingiyim, iikam nhirmisi naingwoyimyokim, sima saairin wi sibgu tir. Mi kima simiirin wi nimbuniniekakar dwoki.

⁹ Kima kipi niksisae, kima irni kwirniyammar daingwo dimin miyik miyikim simiiraramar daingwo. Mi diminin biyie nwowiyim simiiram in kipi naingwo.

¹⁰ Irni nwirniyam naingwokwowiya, ini kiriir yinwigim simiiram kira naingwowiya ini sair hiriinan yowa iikam nhirmiyam naingwokwowiya ini kiramar naingwonaeya ini sair haibura.

¹¹ Kima piugi kipi piyao. Diminin kima tiriyin Biyan Inkam Komii siir kimiir kwoinin ti siirarar hauu iguski.

¹² Kima maigimaiga hiriyar dwokripkai iya Biyan Inkam Komiiyin Kraisiya swoki itana sairam. Mi iya kimiirin dimin biyieki kimbu haiginiuwi, kima wi sibgu dokworinu. Adi Komii siiram in dimin taeminamin. Inokinokar sriinanae.

¹³ Mi iikam nhirim naingwo tibmii kiniiyim sima paeprikabnan nwowi mi kima simiirin kimiir digwokworaekwo imiirar hauu. Mi iikam nhirim om whiranim kimaka boinaenakiyam niti, kima simiirin igi haigi idwokaigi.

¹⁴ Mi iikamim kimiir nonkwoninwomwairninkin haiginiuwi kima simiirin yamdi kipi swoki tir. Kima simiirin siyiu miyiki miyik iirar tir. Mi Adi Komii siiram kwisboinki simiir whinkinsiis haiginiuwim.

¹⁵ Mi iikamim maigimaiga nwowi mi wim kima iriipi hiriinan simakar timi inkin maigimaiga. Mi sima hik mi haii mi wim kima iriipi hiriinan hik simakar timi inkin hai.

¹⁶ Kima iripa dongwomamair ae kima ha kipi naingwo, kouwin ini kimar ywowim. Nungaka. Kima iki iikamim inig karamaeyim simaka damasu mirii, iki mi bibiyeyim sima miriiyim simiir. Mi kima iki iikam nhirim simiirin ha kipi naingwo, ninokninkin komiigakin kimar yo. Nungaka.

¹⁷ Mi kima iikamim siyiu biyie kimiir tiri simiirin yamdi kipi swoki tir haiginiu. Mi kima iikam imiirin dimin miyik iirar

tirii mi sima wa kigninokninkinkii. Wim kima siyiu miyiki miyik iirar tirii.

¹⁸ Mi siyiu kakin niuwi, kima digworaekwosi kipi niniinansao. Niingaka. Kimiir kwoin komiiyin iikam imaka nongwomamair aeyam daingwo.

¹⁹ Ti kariir akamim kima iikamim kimiir tirbuwim simiirin yamdi tirbuwam kipi swoki tir. Kima ti iikamim io kimaka nwowim, simiirin Adi Komii siiramar dwo. Wi yamdi siyar tiri. Kima ti diminim Adi Komii siiram dwo yamdi siyar tirim. Dimusi rani, siir yaiya Yokwo Komii saiir hir nwokaiyim hinina boinkim, simiirin mhoiia wi yamdi karar tirhaiginiuwi mi wi karar nonkwobumbuninkin haiginiuwi.

²⁰ Mi kima iikamim siyiu biyie kimiir tirim simiirin yamdi kipi swoki tir. Mi sima mhaigi naowi, kima simiirin naemin ha timi hauu sima naeyam. Mi sima kwoinki mi haeei, kima simiirin op ha timi hauu kwiyae. Mi kima simiirin hiriinan tiri, mi sima wi nidid prasaekikin tani, ti siyiu biyieyin sima tirin kimiir siirsiiyin. Mi ti hiriinan siyiuin yo ini nhiridmir parid siyitkinkinan ywowin simiir mwo imiir.

²¹ Mi hiriinanki niuwi, kima siyiu biyieyin siiram kipi kiwaki, siya nikwowaisiiyam. Niingaka. Kima siyiu biyie imiirin siyiu miyikin kima tiriyin siya dikwowaisii. Iriig.

13

Kima gavman simiir siyiu imiir dap

¹ Iikam hoimgak krimarin, gavman simiir inkam komii komiiyim simiir yai imiir wakaeyokna. Adi Komii krimiir Wanin siyar nokmwain okwo haiginiugim gavman simiirin, iki iikam whiekakim omom omomanim simiir kigriraowam. Adi Komii siyar nimbingikin, iikam imiirin, gavman nwowamin krimiir kigriraowam tariinanin.

² Mi iikamim gavmani iikamim simiir yai wakaeyokna karam nwowim, yim sima digiumii Adi Komii siir haimriiyuwi mi ti hiriinan kamim, yim siyar nokmwain okwo haiginiugim, ta hiriinan mai aiir nwowamin. Mi sima gavman siir yai aiir wakaeyokna karam nwowi, simiirin wi gavman siya nonkwoninwoimwainrnikin haiginiuwi.

³ Mi iikamim siyiu miyik sibgu tiriyim, kima ha kipi naingwo gavman siya wi io kimiir nwowi. Niingaka. Mi iikamim siyiu biyie tiriyim, sima didid simiirsiiyin. Mi kima gavman siirsi nididi, io kimiir nwosi mi kima wi ti hiriinan siyiuin siir di tirii kima wi siyiu miyik iirarar pi tirin.

⁴ Yim sima Adi Komii siir igsoa saiir nokwokairinanan ywowim. Mi kimiirin ini simar kigirkakim mi kima wi iripar nwoki ingwomamair aeyim. Mi kima siyiu biyie tiri,

kima wi didid. Dimusi rani, sima inig komiigak whisarii bi nwokim mi kimiirin simiir kirie aeya nonkwowi mi wi sima nonkwobumbuninkin haiginuwi. Adi Komii siir igsopa simar nokwokairinaka, iikamim siyiu biyie tiriiyim simiir nonkwobumbuninkinam.

⁵ Dimino whiskwo kima wakaeyokna api gavman siir yai aiirin. Kimiirin wi Adi Komii siya pi nonkwobumbuninkinisi mi wi mi naingwoyimyoknaeisi.

⁶ Wim kima umiram Gavman simiir asi hauwi, Adi Komii siir igsopa simar nokwokairinanaowida, kimiir kigriraowam inokiinokin mi kima wi wadie nwoki owim.

⁷ Mi kima dimin taeminim gavman simiir iikam ima nikuiwym, simiir hauwam yim ha timi hauugi. Mi Kima gavmani iikamim umiram sima srigiiyim, kima simiirin ha timi hauugi. Mi sima nuni umiram mi srigii, yi iriipa hiriinan ha timi hauugi. Mi gavmani iikamim yim sima ini krimiir kou ywowim mi krima simirin siyiu miyikimiyik iirar sibgu tir. Iriig.

Mi iikamim iikam nhiram naingwowiyim, yim sima Adi Komii siir siyiu iir napikim.

⁸ Mi kima inkam nwiri dimin haii, wi niyopkiiyiu karamae kipi swoki o. Mi kima inkam nwiraka wi hiriinankak kipi nwo. Mi diminin whiruwairgin, niyopkiiyiu dig nwo karamae nwowi, irni nwirniyam naingwokwowiyin. Mi iikamim, iikam nhirmiyam naingwokwowiyim yim sima Adi Komii siir siyiu iir napkim.

⁹ Adi Komii siir siyiu komiiyin hiniina boinkin, kima hii inkam nwirni wig aka kipi nanae mi wig irni kam aka kipi mi anae. Mi inkam kipi mi isomsom aokao mi hii kipi mi tauae mi kipi mi kigmair, ti sima sima rani, siyiu komii siir yai nhirim ina mi owim. Mi diminin whiruwairgin simiir kou nwowin, yio hiningin kima iikamim kimiir omaka kingiin nwowim, simiiramn kramar naingwonaeya saiir hiriinan daingwo.

¹⁰ Iikamim, iikam nhiram naingwowiyim sima simiirin siyiu biyie bi tirikim mi ti hiriinan siyiuin iikam nhiram naingwowiyin, yio Adi Komii siirgisiiir siyiu iirar napi.

¹¹ Kima hiriinan tir iya Jisis Kraisi siya swoki iuuniyana nua tiriir ini kingiin nwowa. Mi kima Jisis Kraisi siir mii aiir mirii wi kipi mirii piyapiyao.

¹² Ihi, iya siya swoki itana nua tiriir, ini kingiin nwowa. Mi krimiir iya ti nuin dimin biyekii naokingugukikaiyin siir nwowana ini dig kingiin nwowa. Mi krima Setan siir siyiu biyeyim yim ti iuguski. Mi Adi Komii siir kirie aiir hai mi Setan siir ti swoki kwatio.

¹³ Krima siyiu miyik iir sibgu ap mi siir sibgu tir. Iikamim nabie kigomok apiyim sim hiniin mi siyiu biyie siir kipi

nap iki iikamim nii tisisir apiyim simiir hiriinan. Yim ini op biyieya kwiyae whaowaeya saair kwiyae whaowaenan ywowim. Sima hii nanaekim mi yaii priinirii priininiigim mi io whwonkam nanaokim mi wranan ninsikim.

¹⁴ Mi wim kima wi hiriinan kipi tir kima Jisis Kraiss siir kirie aiir hai. Mi dimin biyieyim kimiir kwoink i naingwowiyim tiram, yim wi kipi tir. Iriig.

14

Krīma iikam nħirim naingwo tĩbmiiyim simiir kipi hid.

¹ Mi iikam nħirmi naingwo tĩbmiiya kirie nwo karam nwowi Jisis Kraiss siiramın mi kima simiirın kipi ħuyarmai kima simiiram dapiyao Adi Komii siir inig iirın kinakar hainanam. Mi kima diminın whwokwoka nwo karam nwowiyim simiir kipi ninkınwamwarkii boin.

² Boiniyio yaiya kara pi ħinına boini, mi inkamın Adi Komii siiram naingwo tĩbmiiyin siir naingwo tĩbmiiya saeya ha boini, ti naepai naepaiyim yim ħiriyyar daeswo, yio siya wa dae. Mi nwırın siir naingwo tĩbmiiya Adi Komii siiramın kirie nwo karam nwowi, yio wi kuaekuaeyim simiirarar timi ae.

³ Mi inkamın naepai naepai naeyin, siya iki inkamın naepai naepai naesi nididiyin siir kipi nigbumbu, yio ti hiriinan siyiuin yio miyik rani. Mi inkamın kuaekuae ara mi aeyin yio iriipa hiriinan, iki inkamın naepai naepai imiirar naeyarkakiyin siir kipi mi igbumbu. Mi yio tiriiginin yio iriipa hiriinan miyik rani. Dimusi rani, simiirın Adi Komii krimiir Wanın siya bidi yanmaiwarkainaswowin.

⁴ Kima ħiriyyar naingwowi iki iikam nħirim Kraiss siir mi ħiriyyim, simiir hidim mi kou ini kimar ywowim, ha? Biyyan Inkam Komii siya hidi digworaekwo whiekakim siir iikam ima tirim simiirın wi wadiyar nwowi, iyie? Wi wadie nwo rani, aniya? Simiirın wi Adi Komii siyar whinkinsiis ħaiginiuwi, siyiu miyik tiramın.

⁵ Mi iikam nħirim yim ha naingwowi, ii nħirim simiir kouwin ini ii kwira kou saeya ywowa. Mi iikam nħirim yim ha naingwowi, ii whiekakim ini ħirii ħiriinankimar ywowim. Mi Kima irira nwinwira diminın kima naingwowiyin, siiramın sibgu daingwo omok hid.

⁶ Mi iikamım ha naingwowim, ii nħirim iki ii nħirim simiir kouwin ini sima ywowin, yim sima Biyyan Inkam Komii siir inigin hiriinan sairsiyar mi hainani. Mi iikamım naepai naepai imiir naeyarkakiyim, yim sima Biyyan Inkam Komiiyin siir inigin simiirsiyar mi hainani. Dimusi rani, sima ti naeyim Adi Komii siya hauugiyim simiir, siirın simiirsi ti swoki boin wadieki. Mi iikamım kuae kuae ara naeyim, yim sima Biyyan Inkam Komiiyin siir inigin ti simiirsiyar mi hainani. Mi

sima Adi Komii siirin ti naeyim siya hauuim pi simiirsiyar mi boin wadieki.

⁷ Inkam nwirkin siir kwoinbudin omwai waiyayokiyokiyamin, siya bi nonkwokin. Niingaka. Mi inkam nwirki siir kwoin aigar bi mi aingwo aonamkin. Niingaka.

⁸ Mi krima omwaiyar mi waiyaei yio Biyan Inkam Komii siirar diminkin. Mi krima mi aonami yio iriipa hiriinan Biyan Inkam Komii siirar diminkin mi krima omwaiyar mi waiyaei mi krima mi aonami, ninkrima Kraisi siir iikamkin.

⁹ Dimusi rani, siya bidiya yaowin mi ini iki iikamim naokaowim mi iikamim krima ti omwaiya niki waiyam siya ini krimiir Biyan Inkam Komii nwowin.

¹⁰ Mi dimusika, kima kimiir nomiyauim simiirin whisarii prii hidi, ha? Mi dimusika, kima kimiir nomiyauim simiir nigbumbuim, ha? Mi mhoiyya krima homgakar in wi Adi Komii siir whwonkam ida nokwowi. Mi diminpai diminpaiyim wi siyar hid iski.

¹¹ Adi Komii siya Yokwo Komii sairin hinina boinkikin, Biyan Inkam Komiiyin siya hinina boinkikin, kara kimiirin yaimwovar boinki, kara ini omwaiyar waiyain. Ombud komiiyin wi ogmwo kariir whwonkam idair nini hini mi sima wa boini Adi Komii kangi kaniin kirargin.

¹² Mi krima irira nwinwira Adi Komii siirin, wi krimiir yapayapa kwoin imiirar boini, krima ti dimin taeminim hiniin dimusi tirkin, iya krima ti nu iir niki owa. Mi krima wi mintarao, siyauin krima tirin iki nomiyau nhirim naingwo tibmii kanim sim. Iriig.

Krma nomiyauim naingwo tibmiiyim simiir naingwo tibmiiya sair kipi tirbu.

¹³ Mi krima, krimiir nomiyauwim simiir kipi hid. Kima ti dimin hiriinanin simiirsi daingwo. Kima, kimiir nomiyau imiirin dimin kipi swoki tirran simiir nikpitmayamin siyiu biye tiram mi sima nanka ikiiyamin. Niingaka.

¹⁴ An kara Jisi Kraisi saika bidi yitinakiukikin mi kara asininomokninkini, digworaekwo whiekakim wadie kina nwo imiirin. Mi nwirki ha naingwowi, ti diminin miyik rani mi siya wi kipi tir mi wi kipi mi ae.

¹⁵ Mi naeyin kira naeyin, kiriir nomiyauin kiriirsiyin hikak siya nwowi mi ti hiriinan siyauin, yio nomiyauam naingwokwowyin si rani. Mi ti dimin hiriinanin kima naeyin siirin, kima iikamim yipiki Kraisi siya naowin simiirsiyin, simiir whwonkam ida kipi nae, simiir naingwo tibmii aiir tirbuam.

16 Mi dimin whir kipi swoki isiimauu iikam nhirmiyin, wim wi sim pi boinbumbuwisi ti diminin kima ha naingwowyin, yio wadiekim mi yim sima wa boini, yio miyik rani.

17 Mi dimin miyik miyikim Adi Komii siir isidin siirim, yim naeni dimin tani mi yim op kwiaeni dimin tani. Nuingaka. Yim hiniin hiniingim, dimin whirki kimbu karamae nwo mi iripa Adi Komii saika nongwomamair aei mi maigimairga nwo. Yim ti dimin hiniinim yim Adi Komii siir naeyu ieya hauugim. Mi ti dimininim simakisimaigim kougi kou nwowim.

18 Mi kira ta mi hiriinana saiir mirii Jisis Kraiis siiramim mi Adi Komii siya kiriirin wi maigimairga prasae nwo rani, ta miya kira miriia saiiramim. Mi kimiir nomiiyauim yim iriipa hiriinan wi maigimairgar mi owi.

19 Mi krīma siyūin krīmiir whinkinsiis haiginiuwiyin, iripa nongwomamair aeyin mi kirie irni nwirni hauuwiyin, siir dap.

20 Kima Adi Komii siir miya ti naeyam kima naeyim tirim simiirsi ara kipi tirbu. Nae whiekakim yim wadiekimnargim. Mi ti diminin kira naeyam tirin, kiriir nomiiyau siir whwonkam ida siir naingwo tibmiya saiir nanka ikii, yio tiriiginin wi biyieki biyie nwowi.

21 Mi diminin kira naeyam naingwowin mi opa kira kwiaeyam naingwowa, kiriir nomiiyau iirin siya nanka ikii mi kira ti hiriinan dimininim wi kipi swoki tirmimin wi hindarar ditkii iuguski.

22 Mi diminin kira ha naingwowyin yio nae dimin kibikin mi kima siir naeyam naingwowi yio kimakima dimprio ae, kima inkam nwirni kwoin nipiyaokiiyim kipi tir, yio kima mi Adi Komii siya kimiirarar diminkin. Mi kimiir kwoininim ha naingwowi siyūin kima tiram naingwowin yio siyū wadiekim mi sima wi maigimairga nwowi.

23 Mi inkamin kwoinin whisa nwowi diminin siya naeyam naingwowin mi siya siirin wi kipi nae. Mi siya ti dimin iir naei, yio siya dimin biyie bidi tirin. Mi diminin kira ha naingwowin, yio dimin biyiekin mi kira siirin hiriirar tirkripkaii, yio tiriiginin, Adi Komii siya ha boini, tiki diminin yio dimin biyiekin. Iriig.

15

Krīma Kraiis siir yai aiirar wakaeyokna ap.

1 Mi iikam krīma yipiki naingwo tibmii kīnim Jisis Kraiis siiram, krīma iki iikamim Jisis Kraiis siiram naingwo tibmii kīn karamae nwowim simiir whinkinsiis haiginiu, yim wi pi nikii iuguskiisi. Mi krīma, krīmamar kipi naingwona.

² Nim wi krimamar pi naingwonaeksi, krīma iki iikamim naingwo tibmii kīnim simiir whinkinsiis haiginiu mi simiir naingwo tibmiiya Jisis Kraisiiram in wi kirie nwoki owi.

³ Adi Komii siir Yokwo Komiiya hinina boinka, siya krimiir Biyan Inkam Komiiyin, siya siir kwoinairga bi nitkin, krimiiram nani miriiniyim. Nīngaka. Adi Komii siir Yokwo Komiiya saeya hinina boinka, ti yai bibiyeyim sima nīgumbuwiyim, an kara ini warar mi ikin hikin mi krīma wi krimiir kwoinkar kipi naingwo mirii.

⁴ Ti yayim biya sima winkyim Adi Komii siir Yokwo Komii aiir, yim krimiir nowamwarkai haiginiuwam wīnkikim. Mi iya sima ti yai imiir winkyim, sima minam wīnkikim krimiir kwoin imiir wokmai haiginiuwam. Mi hiriinanki niuwi, krīma wi naingwo tibmii kīn pranai kin tani, ta iya omwai Adi Komii saika waiyayokiyokiyana sairam in.

⁵ Adi Komii krimiir Wan in sikisiyairgin krimiir wokmai haiginiuwiyin mi krimiir whinkinsiis haiginiuwiyin sowiir bwamkibwam in. Mi kara Adi Komii siiram in hiriinan sairam kwisboin yokiyokiigin. Mi iya siya kimiir whinkinsiis haiginiuwi mi kima iripa dongwomamair ae, Jisis Kraisi siya tirin siyiuin krimiir nisiimauuw in siir hiriinan.

⁶ Mi krīma wi kwoin whiruwar dwoki mi wi diriyar timi boinki, Adi Komii siir inig iir hainan praprasam in krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraisi siir Ad in. Iriig.

Kraisi siya Juda iikamim mi Juda iikam tani ikim simiir kinsiis haiginiu swokin.

⁷ Jisis Kraisi siya bidi mi boin in, krīma siir iikam nwowam. Mi iripa hiriinan siyiuin kima nwirni irniyamair timi aingwo. Mi hiriinanki niuwi, iikamim sima wi Adi Komii siir inig iir hainan prapraski. Dimusi rani, sima kimiir siyiu iir kigim.

⁸ Mi ti yayim kara kimiir boinmimauuwim simiir yaim-wokiyaimwowim yim hiniingim, Jisis Kraisi siya Juda iikamim, yipiki miois kitiyopnir haiiyim simiir whisarii mi primiriyan inkam nwokin. Siya simiir nisiimauuwam tirkin siir Ad in siir yaimwo kana. Mi Adi Komii siya dim in taeminim krimiir brougae wanwiyaeiyim simiir nīmbingiyim bidi bidiniyar Ebrahim Aisak mi Jekop simiir in wi siya tiri.

⁹ Kima mi kimiir nomiiyauuwim naingwo tibmii kīnim kima iripar dongwomamair ae. Dimusi rani, kraisi siya iki Juda iikam tani simiiram warar nitkin. Mi sima wi Adi Komii siir inig iir nwoki hainan praprasim ti iikam whiekakam siya naingwowiya sairsi. Yokwo Komii sair yayiya hinina boinka, mi ini mi ow in kara ti Juda iikam tani simakar mi ow in mi kara mwai wi kiriir inig iir hainan prapras waowi.

¹⁰ Mi Yokwo Komii saiir yai kwira saeya ha boinkika, kima iikamim Juda iikam tani, kima maingimaingwa dwo Juda iikamim simakain.

¹¹ Mi haimii whirin yio hinina boinkikin, kima iikamim Juda iikam tani, kima Biyan Inkam Komii siir inig iir hainan prapraski. Mi iikam whiekak kamarin, siir inig iirin nhamii nhamii kipi hainan prapraski.

¹² Profet inkamin Aisaia siya Yokwo Komii saiirin hinina win boinkikin, mhoiyya inkam nwirin wi sipi niti, yio Jesini isidin siirgin Devidni adin mi iikamim Juda iikam tani hinda tinda nwowim, simiirin wi siyar kigiski. Mi sima wi hinina naingwo aingwo tibmii kani, simiirin wi siya nanmaiwarkainaei.

¹³ Adi Komii siyargin, krimiir naingwo tibmii kana saiir bwamki bwamin. Kara ha naingwowi, maingimaingwa mi iripa nongwomamair aei siyuin yio kimiir dinkinukikai. Mi Adi Komii siir naeyuin siir dimin kirie kiriyim wi kimiir nwoki whinkinsiis haiginuwim, ta Adi Komii siiram kima nwowa siya nanmaiwarkainam. Friig.

Pol siya siir mi airam maingimaingakin.

¹⁴ Ti kariir akamim, kara bidi yinoknankinin, kima iikam wadiekim mi Adi Komii siir yai imiirin kimar yinoknankin. Mi irni nwirniyin kimar mi owimwarkaaiyuwi, wi digar mi owi.

¹⁵ Mi yokwowa ti digworaekwo imiira igao yai kara winboinkiya, kimiiram, kara bi nididgin simiir boinmimauusiyin. Nningaka. Kara minsi winkikin, kima wi pi naingwo owouwisi, ti digworaekwo imiirin. Dimusi rani, kariirin Jisis Krai siir aposel inkam nwowamin Adi Komii siya nokmon okwo haiginugin.

¹⁶ Mi kara siir miyan inkam asi nwokin, iki Juda iikam tani simiirsi nini mriiyuwim. Mi an kara ini pris inkamnan ywowin, Adi Komii siir yai win kibiya saiir boinmimauuwam simiir. Mi iya sima Jisis Krai siiram naingwo tibmii kani mi Adi Komii siir naeyuin simiirin dimin whirki kimbu karamae nwohaiginuwi, siir whwonkam idain mi simiirin kara swoki hauugi, diminin Adi Komii siir hauugiyyin siir hiriinan mi siya bigi wi nasmirwaiyar nwoki owim sima siir iikam kungi kin nwowam.

¹⁷ Mi an kara Krai siir inkamkin mi kara maingimaingwa asi nwowi ta miya Adi Komii siira kara mriiyya saiiram.

¹⁸ Kara pi dimin whir wara boin tani, kara miyim kara mriiyim Krai siya whindiriraerarim kariir, pi simiir boini, iikamim Juda iikam tani sima wi siir yai aiiir nwoki wakaeyoknam mi wa nwoki aingwo tibmii kanim. Mi ti yaimin diminim kara tirim siya whinkinsiis haiginugin.

19 Kariirin Adi Komii siir naeyu ieyar whinkinsiis haiginugin, dimin kirie komiiyim biya iikamki kig karam nwowim simiirin. Mi kara Jisis Kraiis siir yai win kibi kibiyim om komii Jerusalem hirankar boinmimauunaniyin, ini nu Ilirikam hirar yadigiuwun.

20 Mi ti diminim kara tirim, kariir kwoin komiiyin, simar nwokin, krais siir yai win kibiya sair boinmimauuwamin, iki iikam nhirim, om nhiranim simiir hiranim wakae karamae nwowim simiir. An wi iki omoman kam nhirkim sim niki boinmimauuwim, wi sim pi swoki boinmimauuwisi. Kara yinin inkam nwirkin ninansiin okwogikin omaka siir idwo haigin miriyim pi boriisopi.

21 Nningaka. Kara Yokwo Komii sair yayim simiir wakaeyokna apam tiri, saeya hinina boinka, iikamim Kraiis siir dimin taemin imiir kig karam nwowim wi sima kigi siirin. Mi iikamim biya siir yai aair wakae karamae nwowim sima wa ninokninkini siir yai aairin. Iriig.

Pol siya om komii Rom hiran iikamim simiir kignakiyam tirkin mi nu Spen hiriir namim warar mi tiri.

22 Inokinokin kara kimiir kignakiyam ina naingwowun, kariirin ta mi aeyar kwipiyaokii mi kara kimiir kignakiyam paninsi yitsi.

23 Biewii biewiiyim namkiyim, kara kimiiram nitima naingwokin. Mi tariinanin kariir miyim tapairin ini dig ywogim.

24 Mi tariinanin kara kimiir kignakiyam tiri mi nu Spen hiriirin pi mhoiya nwoki amim. Mi kara, kimaka waraur nini gwo ae sasaenakii mi kariirin wi siyuam kima nwoki whinkiyansa haiginugiyim nu Spen hiriir namamin.

25 Mi tariinanarin kara pi om komii Jerusalem tiriir swoki ami Adi Komii siir iikamim hiranim simiiram.

26 Mi iikamim naingwo tibmii kaniyim nu Mesodonia mi nu Grik hiranim sima kwoin whuruwa bidi ywokiyim, umir haingiriyu haiginkiyim, Adi Komii siir iikam paeprikabim om komii Jerusalem hir nwowim simiiram.

27 Kwoin whuruwa sima simar nwokikin hiriinan tiramin. Mi sima om komii Jerusalem hiran iikamim simakan dinaukakim. Iya Juda iikamim sima boinmimauuwa yai win kibi kibiyim iikamim Juda iikam tani simiir, sima naingwo tibmiiyam Jisis Kraiis siiram, sairsika. Mi ini mi owun, sima Juda iikam paeprikabim om komii Jerusalem hiranim Adi Komii siirim, simiir mi whinkinsiisim, ta simiir dinau aair digiyam.

28 Biiyin, kara pi ti diminin siir tiram niki ami mi ti umirim sima haingiriyu hauugiyim kara simiir nikini onkwo hauugigi. Mi kara nu Spen hiriir namim tiri mi bii wi kimiir nikini kigigi.

29 Mi iya kara kimiir kigam tiri, kara hiriya naingwowi Kraisiir dimin miyik miyikim wi kariirarar nakaisiskini. Mi kara simiirin wi kimiirar mi whinkinsiis haiginiuwu.

30 Ti kariir akamim kara kimaka srii komiigakin. Dimusi rani, kima Jisis Kraisiir naingwokwonanaei mi Adi Komii siir naeyu siir kirieya kima irni nwirniyamim ina ninan aingwokwowim. Mi kara ha naingwowi, kima Adi Komii siiramim kariiram wara dinkin kwisboin

31 kariir whinkinsiis haiginiuwam, ti iikamim nu haimeii Juda hiranim, kariirin wi sima pi nisomaowisi. Mi kima siiramim ti umirim kara hauuwi Adi Komii siir iikamim om komii Jerusalem hiranim simiir siiram warar timi kwisboin, sima wi maigimaiga nwoki owim.

32 Mi Adi Komii siya ha naingwowi kara kimiir wini kignaki mi kara wi kimaka nini ongwomamair aesasaenakiyim.

33 Kara ha naingwowi, Adi Komiiyin yipikin krime nongwomamair aeni bwam nonkwowin, siya ini whiekak kimakar nwowin. Kaimwoka. Iriig.

16

Pol siya iikamim simiir nokboinmamaigikin.

1 Kara kimiirin wig ira saiir boinkii, saiir inigin Fibika saeya Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna api wiga. Mi iikamim Adi Komii siiram naingwo tibmiiyim om Senkria hiranim simiirin saeya whinkinsiisika.

2 Kara kimiirin ta wig aiirin minam boinmauu wakaekii, kima saiir nokboinmamair haiginiuwim kima nokboinmamair haiginiuwa iki iikam nhirim Adi Komii siiram naingwo tibmii kanim simiir, saiir hiriinan. Mi kima saiirin siyu miyik iirar tir siyiuin Adi Komii siya naingwowin kima tiram saiir. Mi diminin saeya haiyam naingwowin saiirin whinkinsiis haiginiu. Dimusi rani, kariirin saeya whinkinsiis haiginiugin mi iikam nhirim simiirin iriipa hiriinan.

3 Mi ta kariir nokboinmamaira kima Prisila mi saiir kam ieya Akwila sowerwai tini boiniu yo sowa Jisis Kraisiir mii kibiya kanaka mriigo.

4 Mi biya sowawaiyin parii parii naowim kariir whindiriraersi. Kanakana rani, sowersei maigimaiga, iki iikamim hinda tinda nwowim Juda iikam tani naingwo tibmii kanim yim sima iriipa hiriinan maigimaiga bidiyar mi owim soweramwaiyin.

5 Mi kima iikamim sowiirwai omaka hirar haingiriyu idwokai hainaniyim Adi Komii siir inig iir, simiir ha boin, kara simiir nokboinmamaigikin.

6 Mi Maria saiirin ha timi boin, kara saiir nokboinmamaigikin. Saeya kimiirin dimin taemin kasa bi whindiriraerar haiginiuga.

7 Mi kima Andronikas mi Junias sowiirin ha timi boin, kara sowiir nokboinmamaigikin. Mi ti Juda inkam nwisio sowa kanakar ninkin hiuyokiyokaigwo maeyauwa mai biyie miriia saiir. Mi aposel kamim sima sowiir bidi sibgu inokninkinim. Mi biyarin kara Kraiis siiram niki aingwo tibmii kin kamaeyar niki owa mi ywo sowa saiirar naingwo tibmii kingwo.

8 Mi kima Aplietas siirin ha timi boin, kara siir nokboinmamaigikin. Siya kariir nomiyau kibikin, Biyan Inkam Komii siir mai aiir miriigin.

9 Mi kima Eban siirin ha timi boin, kara siir nokboinmamaigikin. Siya Biyan Inkam Komii siir mai aiirin kanakar miriigin. Mi kima Stekis siirin warar timi boin kara siir nokboinmamaigikin. Dimusi rani, siya kariir nomiyau kibikin.

10 Mi kima Apelis siirin ha timini boiniu, kara siir nokboinmamaigikin, kara iikam nhirim simiir yai wakaekin siya Kraiis siir siyugi siyu iirar napkin. Mi siirin iikam biyie nhirim siyu biyie sima tirhaiginiuwun mi siya hiriinansi bi nwokin. Mi Aristobyulas siir omakan iikamim simiirin ha timi boin, kara simiir nokboinmamaigikin.

11 Mi kima Herodion siirin kariir isidin siir inkamin siirin pi ha boin kara siir nokboinmamaigikin. Mi kima iikamim naingwo tibmii kiniyim Nasisas siir omaka iruwanim simiir wi ha timini boiniu, kara simiir nokboinmamaigikin.

12 Mi kima Traifina mi Traifosa sowiirin ha tini boiniu, kara sowiir nokboinmamaigikin. Biyan Inkam Komiiyin siir miyim kigi sowa ninkiko. Mi kima ta wiga Pesis dapiya saiirin ha timi boin, kara saiir nokboinmamaigikin. Saeya kariirgi kariir nomiyau kinga. Mi saeya Biyan Inkam Komii siir miyim pranae pranae bi miriiga.

13 Mi kima Rufas siirin wi ha tini boiniu, kara siir nokboinmamaigikin, ti inkamin Biyan Inkam Komiiyin siir siyuin siir sibgu apiyin. Mi siir yopiia, ya ini kariir yopiinan warar mi owa.

14 Mi kima Asin Kritas, Fligon mi Hemis Patrobas Hemas mi iikam nhirim naingwo tibmii kiniyim simaka hir nwowim simiirin ha tini boiniu, kara simiir nokboinmamaigikin.

15 Mi kima Filologas mi Julia mi Nerias mi siir yokman aeya mi Olimpasiya mi iikam nhirim Adi Komii siirim simiirin wi

ha tini boin'u, kara simiir nokboinmama'rgikin.

¹⁶ Mi Kima iikamim warauranim irira nwinwira kima kimar dokboinmama'rna. Mi iikamim naingwo tibmii kaniyim, Adi Komii siir inig iir haingiriyu hainaniyim hinda tindanim yim sima iriipi hiriinan, wi kimiir mi okboinmama'rgii. Iriig.

Nikopkaigyan yai aeya

¹⁷ Ti kariir akamim, kara kimiirin minsi boinmauugi kima mintirao. Kimiirin wi iki iikam biyeyim sima pi ninikiburisi isidin whisa nwowam, Adi Komii siir yayim Kima wakaeyim biya simiirsi. Mi ta simiir hiriinan yaiya dimin taeminim iikamki naingwo tibmii kaniyim, wi saeya kikinwaisiigi mi kima ti hiriinan iikamim simiir kingiin kipi nwo.

¹⁸ Mi ti hiriinan iikamim yim Biyan Inkam Komii siir mi imiir bi miriigim. Niingaka. Yim sima, simiir kwoin imiirar napikim, ti hiriinan dimin iir tiramin. Mi sima pa priiyksasae hiir kinaop itkaigai boinami mi iikamim ha niki aingwowim sima yaimwowa boini.

¹⁹ Mi wim kima Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apikim mi iikamim hinda tindanim sima kimiir inig iirim bidi haigin idwokiyim mi tariigina kara kimiirin ma'rgima'rga komiiga. Kara ha naingwowi, kima siyu kibi iir sibgu inokninkin. Mi kara pi boriisopi kima iki dimin biyeyim simiir tirim. Niingaka.

²⁰ Kimiir kwoin imiirin Adi Komii siya tirikikin, iripa nongwomama'ir aeyam. Mi wi kimimin tani, Setan siirin wi siyar nonkwoniwomwirninkin iuguskii mi siirin wi siyar ninibrombrop itkini. Kara ha naingwowi krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis siir naingwobumbuwa wi kimakar nwoki owim.

²¹ Mi Timoti siya kanakar miriyyin, kimiirin siya nokboinmama'ir haiginiugikin. Mi Lusias, Jeson mi Sosipata, kariir isidin, yim sima kimiirin wara mi okboinmama'rgikim.

²² Kara Tetiaskin, ta yokwowa Pol siira kara whin winboinkika. Mi an kara iriipi hiriinan kariir nokboinmama'ira simiiram mi boinkika.

²³ Mi Gaias siya inkamin nae Pol kariir diriraerar hauu aeyin, ti inkamin siir omakain iikamim naingwo tibmiiyim iripa sima haingiriyu owiya yio iriipi hiriinan, siir nokboinmama'ira kimiir mi boinkika. Mi Ecrastasin inkamin gavmani yokwo digworaekwo winiyyin, ti om komii siiranin mi krimiir nomiiyau ieya Kwotas yo sowa iriipi hiriinan sowiir nokboinmama'ira kariiram mi winboinkika.

²⁴ Kara ha naingwowi Biyan Inkam Komii Jisis Kraiis siir naingwombumbuwa, saeya kimakar dwokripkai. Ta yaiya saeya kaimwo ywokiya. Iriig.

Krīma Adi Komii siir inig iir hainan.

²⁵ Mi krīma wī asi nīti Adi Komii siir inig iir hainanam siyaīrgin kīmiir naingwo tībmīi kīna saiir whīnkīnsiis haigīniūwi, hīriiyar nokwoyokiyokīgiyamam. Mi Kraiis siir yai wīn kībiya kara boīnmīmauua Adi Komii siya haigīprakaiya krīmiirsi, tariinan saeya idwōwiya bīdi yīmbiyama.

²⁶ Mi tariinanin ta yaimwōkyaimwōwa idōwiyakīdōwiyā bīdi yīmbiyamkiya Yokwo Komii saiirīn. Mi Adi Komiiyīn yīpīkīn omwai hīriiyar waiyayokiyokīkaeyamiyīn, siya krīmiir bīdi boīnkiyīn, siir yai aiir boīnmīmauūam īkī iikamīm hīnda tīndanīm sīmiir mī sīma wa nwokī aīngwo tībmīi kīnīm.

²⁷ Kara ha naingwōwi, krīma Adi Komii krīmiir Wanīn siir inig iir hainanprapraski, yīpīkīn digwōraekwo whīekakīm sīmiir nīnoknīnkīn dīgīn. Krīma siir inig iirīn iīnokīnōkar hainanpraprasnanae digwōraekwōīm Jīsiis Kraiis siya tīrim krīmiir sīmiirsi, ta yaiya īni kaimwō ywōwa. Iriig.

1 KORIN

Mi iya Pol siya om Efesas hir nwowa mi siya ta yokwowa ha wɔnkika iikamɔm naingwo tɔbmiiyɔm om Korin hiranim simiiramɔn. Biya iya Pol siya om Korin hir niki owɔn siya Adi Komii siir yai aiiɔn biwiiyɔm whɔrkakin whɔr mi haɔmii ha iki boinmɔmauu. Mi ti omɔn Korin nikiuwiiyɔn yɔ Grik iikamɔm simiir om komii ieya mi Juda iikamɔm mi Juda iikam tani ikim yɔm hir nwokim. Mi iikam whɔekakim yɔpiki dimɔn biyie tiriyɔm yɔm hir warar mi okim. Mi mhoiyya iikamɔm naingwo tɔbmiiyɔm yokwowa ina wɔnkiyɔm Pol siiram, sima ti hɔnina wɔn boiniki, sima miiyɔknan nwo rani ini yapiyapi nwowim. Mi iya Pol siya hɔriinan wakaewɔnɔn mi siya ta yokwowa ha wɔnkikin simiir whɔnkinsiis haiginiugɔn dimɔn taemɔnim sima tirim wadie sima nwowim. Iriig.

¹ Kara Polkin, kara Krai Jisi siir aposel inkamkin. Kariirin Adi Komii siir kwoinkar naingwo okmwɔn okwo haiginiugɔn, aposel inkam nwowam. Kara mi kariir nomiiyauwɔn, Sostanis, krɔra kimiir boin wadieki.

² Ta yokwowa krɔra wɔnkika om komii korin warauran iikamɔm Adi Komii krɔmiir Wanɔn siiram naingwo tɔbmiiyɔm kimiiram. Mi Kimiirin Jisi Krai siyar dirɔraerarkikin mi kimiirin dimɔn whɔrkin panɔnsi kimbusi. Mi wim kima ini Adi Komii siir inkam kɔngi kɔnar ywowim. Kima, ti iikam whɔekakim omom omomɔm hinda tinda nwowim simiir hiranim Jisi Krai Biyan Inkam Komiiyɔn siir inig iir hainaniyɔm mi siya ini krɔmiir hoingakni Biyan Inkam Komiiyar ywowirkakin.

³ Adi Komii krɔmiir Wanɔn siya mi Jisi Krai, sowiir mhi kwoinim iripa nongwomamair aeyamɔn wadie saeya nwowaiginiuwi. Iriig.

Pol siya Adi Komii krɔmiir Wanɔn siir boin wadiekin

⁴ Kara iinokɔnokin kimiiramɔn Adi Komii siir boin wadieki, ta naingwobumbuwa siya hauuwa kimiir sairsi boin wadieki. Dimusi rani, kima ini Krai Jisi siir iikamkim.

⁵ Kima Krai Jisi saika bɔdi yamasu kikinim mi kima dimɔn taemɔn whɔekakim simiir kɔrie komiigak asi nwokim. Mi kima kwoin miiyɔk mi adi siir yaimwokiyaimwowa sairi nɔnomoknɔnkin boini kwoin miiyɔkak asi nwokim.

⁶ Mi ta Krai siir yai wɔn kibiya saeya inan kimiir bɔdi kwiriidwokaiya.

⁷ Mi kima Adi Komii siir naeyiɔn siir dimɔn miiyɔk miiyɔkim simiiram panɔnsi whaowaesi. Nɔngaka. Inkam Komiiyɔn Jisi Krai siya nitana wi sairar nadigiuwi.

⁸ Mi kɛmiiɛrɛn wɛ siyar whɛnkɛnsiis haigɛnɛuwɛ mi kɛma wɛ kɛrɛ hɛriiyar nwoyokiyokiyami mi wɛ ta io aeya digii mi kɛmiiɛrɛn wɛ dimɛn whɛrkɛ kɛmbu rani. Fiya kɛmiiɛr Biiyan Inkam Komiiyɛn Jisis Kraiɛ siya nɛtana. Nɛngaki, nɛngakiɛnga.

⁹ Adi Komii siya yaimwo boinan inkamkɛn mi kɛmiiɛrɛn siyar nɛmbingɛn siir yɛnisimɛn Jisis Kraiɛ, kɛmiiɛr Biiyan Inkam Komiiyɛn, ini hanɛn kwirɛi idwokaiyɛm mi saika nɛdwo boinaiiyɛm. Iriig.

Iikamɛm irɛpa mhɛi kwoin nwowiyɛm simiiɛr yaiga

¹⁰ Mi ti kariir nomiiyauwɛm kara kɛmiiɛrɛn, kɛmiiɛr Biiyan Inkam Komiiyɛn Jisis Kraiɛ siir inig iir boinan kwokwokii. Kimakima kɛpi nɛnkinwaomwarkɛi boin mi ti kɛmiiɛr isidɛn yapa yapa kɛpi nwo kɛmiiɛr kwoinɛm whɛrua dwo mi yaiya diriyar kirɛtmai boinki.

¹¹ Ti kariir nomiiyauwɛm kara, kariir nomiiyauwɛn Krowi, siir isid ieya boinmauugikin, kimakɛmarɛn ini nɛnkinwaomwarkɛi boinkaka nwowɛm.

¹² Kara kɛmiiɛrɛn pi hanɛna boinmauuwakaekii, kɛma yapa yapa nwonɛra kɛmiiɛr nhɛrɛm pi hanɛna boini, nɛm nhɛrɛm Polnikɛm mi nɛm nhɛrɛm Apolosnikɛm mi nɛm kɛrɛma Kraiɛ nikɛm.

¹³ Mi ini panɛna tirɛn, kraɛ siya ini tari haɛmii haɛmiiya ywowɛn, ha? Mi tari ti paeyɛn hiiniya nɛrɛonɛnkinɛn siirɛn Pol kariir nɛnkin irɛmɛdinu aokikɛn kɛmiiɛr whɛnkɛnsiis haigɛnɛuwamɛn, ha? Kɛma tari Pol kariir inig iir baptaisikɛm, ha?

¹⁴ Kara Adi Komii siir boin wadɛkɛi, kara kɛmiiɛr waraurɛn Krispas, Gaias sowiirarar baptaisgikɛn kara inkam nwɛr wara bi baptaisgikɛn. Nɛngaka.

¹⁵ Inkam nwɛrkɛ kɛmiiɛrɛn wɛ hanɛna boin tani, kɛma kariir inig iir baptaisikɛm. Nɛngaka.

¹⁶ Ae, kara tisi hanɛngɛ swoki kwanaingwowoknakiyɛn, kara Stefanas simiiɛrniiyɛn warar nɛnkin baptais haigɛniugikɛn. Kara ninoknɛnkin tani, kara tari inkam nwɛr warar bidi yamisi baptaisgikɛn iyɛ?

¹⁷ Kraiɛ siya kariirɛn baptaisɛm bi nikropkikɛn. Nɛngaka. Siya kariirɛn yai wɛn kɛbiya saiir boinmɛmauwam nikropkikɛn. Mi ti hɛriinan saiirsika kara kɛmiiɛrɛn aowa aowan yaiyɛm, kɛma ninoknɛnkin karamaɛ nwowɛm pi simiiɛr wara kɛnawhiyɛmiiyɛna boin tani, kamɛm ninoknɛnkin komiigakɛm simiiɛr hɛriinan. Nɛngaka. Mi kara hɛriina boinkɛswo mi ti paeyɛn Kraiɛ siir nɛrɛonɛnkinɛn hiiniya yio wɛ inigak di yowowi. Iriig.

Adi Komii siir kɛrɛya ini Kraiɛ siir hir nwowa

18 Kaimwoka, iikamim ha naingwowi, ti paeyin hiiniya nironinkinin siir yaiya saeya hindara priboin whaowaei. Mi krima iikamim Adi Komii siya nanmaiwarkainam, nim krimiir kwoinim ha naingwowi, ti paeyin hiiniya nironinkinin, siir yaiya ya Adi Komii siir kirie aeyairga.

19 Adi Komii siir Yokwo Komiiya saeya ha boinka, iikamim ninokninkinkakim simiir ninokninkina wi kara tirbugii. Mi iikamim kwoinpai kwoinpai miyikakim simiir kwoinim wi kara nirimdiyugii.

20 Mi ti iikamim ninokninkikakim mi iikamim kwoinpai kwoinpaigakim iikamim yai kripii nainikiigi ikim mi sima wi inigakar nwowi. Nungaka. Mi Adi Komii siya nu tiran iikamim ninokninkinkakim, simiir ninokninkin imiir bidi tirbugiyim.

21 Adi Komii siir ninokninkina ti nuan iikamim simiir kwoinairga naingwo haiyim wi dig nwo rani. Nungaka. Adi Komii siya ta boinbu yaiya sima boinmimauuwa sairam naingwo tilmiiyim, iikamim simiirin wi siya nanmai-warkainaei.

22 Juda sima yaewan minam kindiyu wankim, sima yaeya dimin kirie komii win kigi mi sima wa naingwo tilmii. Mi yim Grikim, ninokninkin komii haiyaramar mi ankaii.

23 Mi nim krima paeyin hiiniya nironinkinin Krais siir ninkin irimdinu aokiyin, siir yai aiirar mi boinmimauuwikim. Mi Juda iikamim sima ta yai aiir wakae winim mi simiir kwoinim miyiknan bi nwokikim, ini hindara hugimkikiugiyim. Mi iikamim Juda iikam tani, yim simiir kwoinim ha naingwowi, ta yaiya saeya hindara priboin whaowaei.

24 Nim krima nhirim Juda iikamkim mi nhirim krima Juda iikam tani. Krima Adi komii siir niku aiir wakaeyim krima ina ninokninkinim, Krais siya Adi Komii siir kirieya mi siir ninokninkina, saiir nisiisiimauugin.

25 Iikam nhirim sim kwoinim yim ha naingwowi, Adi Komii siir ninokninkina saeya bwam karamaeki nuwi mi yim inkam nhirim sim kwoinim ha aingwowi, Adi Komii siir kirieya saeya opairgi mi iuwi. Mi Adi Komii siir ninokninkina ini ti nuan inkamim ninokninkin komii komiigakim bi nwowim, ini simiir ninokninkin imiir haibura mi Adi Komii siir kirie ini ti nuan iikamim kirie komii komiigakim bi nwowim simiir kirie aiir haibura.

26 Ti nomiiyauim kima biya Adi Komii siya nimbina iya kima naingwo tilmiiya mi sairam ti swoki aingwowoknaki biya kima panin panin inkam nwokim, iya Adi Komii siya kimiir nimbina. Mi nu tiran iikamim ninokninkin komii komiigakim mi kirie komii komiigak nwokim, yim iuarig bi nwokim. Nungaki, nungakinga.

27 Adi Komii siya b̄idi h̄idgiȳin iikam̄im nu t̄iran̄im ha nāngwow̄im in̄ig karamae nwow̄im s̄imiir n̄imbinam, iikam̄im n̄inokn̄inkinkakim s̄imiir kiȳipsib̄gi haiḡiniuwam. Mi siya iikam opair̄im nuan inkam ima nāngwow̄im s̄imiir b̄idi ȳimbingiȳim, inkam kiriekakim s̄imiir kiȳipsib̄gi haiḡiniuwam.

28 Adi Komii siya b̄idi ȳimbingiȳin inkam̄im yaeȳipyaeȳipa ti nuan inkam̄im s̄ima yasururgaiȳim. Mi ir̄ipa nombōin ii ae karamae s̄ima nwow̄im s̄imiirin. Dimusi rani, ti iikam̄im nuan̄im ha nāngwow̄iȳim, s̄ima in̄ig komiigakim s̄imiirin Adi Komii siya b̄idi ikwowaisiigiȳim.

29 Inkam nw̄irki hainan karamaeka siir in̄ig ir̄arin, Adi Komii siir whwonkam ida. N̄ingaka.

30 Whisarii rani, kr̄ima ini Jisis Kraiis siirḡisiirk̄ina ywow̄im. Mi Adi Komii siya Jisis siirin minam n̄imbinḡin Kraiis siirin siya kr̄imiir n̄inokn̄inkin haiḡiniuwim. Mi Adi Komii siya kr̄imiirin w̄i h̄iniina nwoki bōnim, dim̄in wh̄irki bi kimbugim mi kr̄imiirin siyar sakii prapras okwokiyim mi kr̄ima ini rirm̄iia ywokiyim.

31 Yokwo Komii saeya h̄iniina bōnka, ȳio siȳiu m̄iyyik rani, inkam̄in siir in̄ig ir̄irar hainanaeȳin, siya Adi Komii siir in̄ig ir̄irar hainan iski. Iriig.

2

Pol siya paeyin h̄iiniya n̄ir̄ion̄inkin̄in saiir bōinm̄imauugin

1 Pol siya bōin, ti nom̄iiauim, iya kara kimiirin n̄ita kara Adi Komii siir yai m̄iyyika saiir bōinm̄imauuwim mi kara kimiirin yai kir̄ie kir̄eyim mi yai aowa aowan ikim, kara s̄imiir bi bōinm̄imauugim. N̄ingaka.

2 Iya kara kimaka nwowa kariir kwoin̄in h̄in̄inḡin, kara w̄i dim̄in wh̄irim nāngwo rani. N̄ingaka. Kara Jisis Kraiis siiraramar yāngwo iski. Mi dim̄in komii wh̄irin paeyin h̄iiniya n̄ir̄ion̄inkin̄in siya naow̄in siirama dāngwo iski.

3 Iya kara kimiir waraur n̄ita kara kiriekak sim bi nitkin kara nidid kakar nitkin mi kariir p̄iua nopnopa mi k̄inka.

4 Mi yaiya kara boina mi yai win kibiya kara mi bōinm̄imauua, kara inkam̄im n̄inokn̄inkinkakim kimiir kwoin̄im s̄imiir h̄iriinan bi hiir bōinikin. N̄ingaka. Kara Adi Komii siir naeȳiun siir kir̄eya saiirar nitkin kimiir n̄isiisiimauuwamin.

5 Mi kimiir nāngwo t̄ibm̄iia inkam̄im n̄inokn̄inkinkakim s̄imiir hiranki bi haigin. N̄ingaka. Adi Komii siir kir̄eya saiir hiranka nitka. Iriig.

N̄inokn̄inkina kr̄imiirin Adi Komii siir naeȳiu ieyar hauugin

⁶ Kaimwoka, sima iikamim naingwo tibmii kirie kiriekakim yaowae adnan nwowim, simiirin wi yai kirie kirie kapi boinmimauwi. Mi ta ninokninkina ti nuin siir tiran tani mi ti inkam komii komiyyim nu kigriraowiyim simiir tani. Nningaka. Ta simiir kirieya ini kingiina nwowa wa diguguski.

⁷ Krīma Adi Komii siir yaiya saiir boinmimauugim. Mi taka nimprio yaiya inkamim nuanim simiirsi nimprioka. Ta yaiya saeya bidi bidiniyar nwoka, iya siya nu iir nonkwokwo karamae nwowa saiirar. Ta ninokninkina kara boinmimauua saeya Adi Komii siya ninokninkina nimprio yaiya mi ta nimprio yaiya iikamim nuanim simiirsi nimprioka. Mi ta yaiya saeya biya nwokwokinka. Siya minam naingwokin, siir siyiu miyik miyikim krimiir whwonkam ida diriraeraram mi krīma saikar nwoki ongwomamar aeyim. Mi ti sima kara boinkiyim.

⁸ Nuan inkam komii nwirki bi ninokninkinkin ta yaiya saiir bwam iirin. Nningaka. Mi sima ninokninkiswo mi sima ninomor kouan Inkam Komiiyin siirin wi paeyin hiiniya nironinkin saika dinkin irinugi. Nningaka.

⁹ Mi ti digworaekwo whiekakim simaigim Adi Komii siya kiyau haigin kwokini iikamim siiram naingwokinim simiiram. Mi Yokwo Komii saeya hinina boinkika,

tiki dimin taeminim yim iikami nhwoki kig karamae nwowim mi simiir wiinggi wakae karamae nwowim mi iikamkim sim naingwowim yim wi nwo rani.

¹⁰ Adi Komii siir naeyiun siyar nisiisimaugim ti siir nimprio yaiyim krimiirin. Adi Komii siir naeyiun siya siyar ninokninkini diminpai diminpaiyim mi Adi Komii siir kwoinin, iriipi hiriinan, sasar mi inokninkini.

¹¹ Yipiki inkamkin, inkam nwirni kwoinin siir ninokninkinin. Ti inkamin siir kwoinin naeyiun sasar ninokninkin iski. Mi iriipi hiriinan Adi Komii siir kwoinin inkam nwirki ninokninkin karamaeka. Siir naeyiun sasar ninokninkini.

¹² Mi krīma ti kwoin hiriinanin nuan inkamki bi hauugin. Nningaka. Krimiirin kwoin miyikin Adi Komii siir naeyiun siyar hauugin. Mi krīma wa ninokninkini, digworaekwo whiekakim Adi Komii siya krimiirin hindara priihauugin.

¹³ Ti diminin krīma siirin kimiir boinmauu wakaekin. Ta yaiya krīma inkamin ninokninkinkakin siir hiranki bi haiga. Nningaka. Ta yaiya krīma boinmimauua Adi Komii siir naeyiun siyar nisiimaugim. Mi krīma kamim Adi Komii siir naeyugakim simiir hiriinan asi boimimauwi mi sima asi sibgu wakaeyoknaei.

¹⁴ Inkamin Adi Komii siir naeyiu karamae nwowin mi siya wi Adi Komii siir dimin miyik swoki inokninkin tani.

Niingaka. Dimusi rani, siya hiniina naingwokin siya hinda priinaingwo whaowaei boini. Mi siya wi ti diminin siir dimin mwo iir ninokninkin tani. Dimusi rani, Adi Komii siir naeyiutin siirar diminkin.

¹⁵ Inkamin Adi Komii siir naeyiugakin, siyairgin digworaekwo whiekakim simiir hidiyin mi siirin, inkam nwrki hidim wi dig nwo rani. Niingaki, niingakinga.

¹⁶ Biya Adi Komii siir inkam nwirin siya Yokwo Komii airin hiniina win boinkikin,

ihi, yipikin Biyan Inkam Komiiyin siir kwoin whiekak imiir ninokninkinin. Mi wi nhinga ninokininkini Biyan Inkam Komii siir kwoin iirin mi wi nhinga niisiisimauwi siirin, ha? Niingaki, niingakinga. Siya hiniina win boinkikin. Dimusi rani, Adi Komii siir naeyiutin siyar nowomwarkaiyuwi krimiirin mi krma Krai siir kwoinin siir hiriinan asi nwowi. Iriig.

3

Adi Komii siir miyan inkamkin

¹ Ti nomiyauim, biya kara boinmauwim yaiyim mi kara kimiirin kamim Adi Komii siir naeyiugakim simiir boinmauwa saiir hiriinan bi boinmimauugin. Niingaka. Yaiyim kara boinmimauuiyim kara iikamim Adi Komii siir naeyiu karamae nwowim, simiir hir boinmimauugin. Dimusi rani, kimiir naingwo tibmiya ini yinisim praigaknan ywowim Krai siir siyu iirin.

² Ta yaiya kara kimiir boinmimauwa ini mwianan ywowim, kara kimiirin mwianan hauu aekin. Kariir yaiya saeya ini nae kirie kirieyim inkam adiyaowaeki naeyim, simiir hiriinan bi hauu aekin. Niingaka. Kima wi Adi Komii siir yai kirieya saiir wakae rani. Dimusi rani, kimiir kwoinim ini yinisim praigaknan ywowim mi tariinanin iriipi hiriinan, kima dig bi mi okim.

³ Dimusi rani, kimiir siyuim kima napdiraerariyim ini iikamim nu tiranim simiir hiriinan ywowim. Ihi, kima kimiir nomiyauim simaka whwokwoka bi nwowikim mi ninkinwamwarki boini siyutin ini kimiir waraurar mi inkin owin. Ti siyutin kima tirin ini kamim Adi Komii siir ninokninkin karam nwowim, ini simiir hiriinan ywowim mi kima simiir siyutin siir asi napkim.

⁴ Nhirim pi hiniina mi boini, krma Pol siirgin. Mi nhirim pi hiniina mi boini, nim Apolosnikim. Ti hiriinan siyuim kima tiriiyim yim ini iikamim nuanim sima tiriiyim ini simiir hiriinan ywowim.

⁵ Kima sibgu daingwo, Apolosin yio yipikin? Mi Pol kara yipikin? Krira miyan inkam kinaingwo Biyan Inkam Komiiyin siya kririirin yapayapa mi hauugin. Mi ta kririir miya kima Kraisiiram inini sairar yaingwo tibmiikiyim.

⁶ Kara bi minam nitkin, Adi Komii krimiir Wanin siir yai kibiya sair boinmauwam, inkamin sasaeya ninkiniyin siir hiriinan. Mi Apolosin mhoiya ha swoki itin yio inini hiriinan yai kibi ailar swokini owomwarkaiyuniyin, inkamin ko nakiyin numir, siir hiriinan. Kimiirin kwoin miyikin Adi Komii siyar hauugin numiran sasaeyam sibgu mwrii namiyim simiir hiriinan.

⁷ Mi inkamin sasaeya ninkiniyin, yio inig karamaekin mi ko numir nakiyin, yio iriipi hiriinan, inig karamaekin. Sasae imiirin Adi Komii krimiir Wanin siyar diriraerarki mi sima pa nibiyami mi inigakin pi Adi Komii siyar nwowi.

⁸ Mi inkamin sasaeya ninkiniyin mi inkamin numira sair ko nakiyin sowa hiriinan mi kwiruwa sairarar miriigo mi sowiirin digworaekwo mhoiya wi Adi Komii siyar hauwi miya sowa miriia sair digar.

⁹ Krira iripa Adi Komii siir mi kwiruwa sairar miriigo. Mi kima inini Adi Komii siir numira siya niyokninkinan ywowim.

¹⁰ Adi Komii siir naingwobumbuwa saeyar tirikin kara biyan inkamin omaka miriyyin siir hiriinan asi nwokin. Kara iyyin paeyin bidi inansiin okwokiyin mi kara kimiram asi nitkin, Adi Komii siir yai ailar boinmauwam. Mi kariirin Adi Komii siyar hauugin ninokninkin miyika mi mhoiya iikam nhirim ha nitim sima inini miri ninkinokougik ta omaka. Mi kima yapayapa nwonira omaka sibgu haigi siyin mirirarao.

¹¹ Kima ina ninokninkinim, yinpaeki yinpaeyin bidi yokwokiyin, siya Kraisi Jisi siyairgin. Mi wi inkam nwirki yinpaewir swoki inansiin okwo rani.

¹² Inkamin Adi Komii siir mi ailar miriyyin siya inini inkamin omaka miriyyin siir hiriinan ywowim. Mi nhirim yim mi wadie wadiyim simiirar mi miriyyim mi simiir miyim inini gol, silva siyam yipiki hiriyyar nwoyokiyokigiyamiyim inini simiir hiriinan ywowim. Mi ta omaka wi hiriyyar nwoki okwoyokiyokwiyim mi nhirim yim mi miyik bi miriigim, simiir miyim inini kii auwim ii priei nwo karamae nwowiyim, inini simiir hiriinan ywowim. Mi taka omaka saeya wi nokwo bripri rani. Niingaka.

¹³ Mi mhoiya iikam whiekakim simiir miyim wi idowiya nibiyami ya ta iya Adi Komii siya hidana yaimin diminim simiir ya saeya. Mi taka ii ailarin Adi Komii siya hidana paeya wa nibiyami mi miya gol, silva mi siya miyik miyiknan nwowa mi paeya wi sair wara ninkin inunam tani. Niingaka.

Mi Miiya biyie nwowa ya wi kii aunan nūgi nhiskii. Mi siya wa nwoki naingwowim simiir miiya wadieki piyamsi owa, iyie, miiyik rani, aniya?

14 Mi inkamin Adi Komii siir mi miiyik miiyikim simiir mirii, simiirin wi ti inkamin iyin paeyin haininansiin okwowin siir idwo nami haigi siyin miriyyin, wi siir hiriinan nwowi. Mi paeya sair wara ninkin iu karamae nwowi mi Adi Komii siya dimin miiyik miiyikim wi ta mi aiirsi hauuwi.

15 Mi paeya ti mi imiir nu iuguskii mi siya wi dimin miiyik miiyikim simiir hai rani. Niingaka. Mi siirar kwoinbudin yio wi wara ninkin dig rani. Niingaka. Siirin wi Adi Komii siya hainaowidi. Mi siya wi diminkak nwo rani. Niingaka. Siya wi niinga niinga priiwo kaeyami.

16 Mi tari kima bi ninokninkinkim, aniya? Kima ini Adi Komii siir omaka komiia ini sair hiriinan ywowim mi Adi Komii siir naeyiun ini kimiirar yaninkinuniyin.

17 Mi inkam nwirki Adi Komii siir omaka dimin whirki kumbu karam nwowa sair nininkigii mi Adi Komii siya ti inkam iirin wi yamdiyar swoki onkwo ninwimwirninkini. Dimusi rani, Adi Komii siir omaka ya krimaigim.

18 Kira ti dimin hiriinanin kinakina kipi swoki iksisaena. Mi inkam nwirki kimiir bopwoniya waraurin, siya nuan diminim simiir siyu imiir napi mi siya hinina naingwowi, kara ninokninkin komiikakin mi ti inkam hiriinanin siir mhi kwoinim kisina haigii mi siya, siya siyamar naingwona karamae nwowi mi nuan iikamim sima wi hinina boini, wara inkamin siir kwoinin bidi yinkisaiowaenakiyamin. Mi Adi Komii siya ti hiriinan inkamin, siirin wi hinina boini, siya ninokninkin miiyikakin.

19 Ninokninkina iikamim ti nuanim simiir siir tirana ya Adi Komii siir whwonkam ida ya bidi yinkisaiowaenakiyama. Yokwo Komii sair yai kwira hinina boinka mi ti hiriinan iikamim sima ha naingwowi krima ninokninkin komiigakim. Mi ti hiriinan mwrakboini siyuun sima tiriyin yio ini wraisuim haimna anki krima haiiyim ini hiriinan ywowim. Mi Adi Komi siya krimiirin wi hiriinan nitkin tumdinu haii, iya krimiir mhi kwoinin hiriinan biyie nwowi.

20 Mi Yokwo Komii sair yai kwira hinina boinka, Biyan Inkam Komii siya ina ninokninkinin mi inkamin siir kwoinin ha naingwowi kara ninokninkinkakin mi ta siir ninokninkina ya ini niingakinngar ywowa.

21 Mi diminim inkamki diriraerar nonkwokwowim krima simiir biyan inkamim simiir inig imiir kipi hainan. Niingaka. Dimusi rani, digworaekwo whiekakim Adi Komii siya nonkwokwowim yim kimiiram nimbingim, kimiir

whinkinsiis haiginiuwam mi yim ti digworaekwowim yim kimiiraigim.

²² Pol kara mi Apolos mi Pita, krima tir minam nwokim kimiir whindiriraeraram. Adi Komii siyar nimbanga iya kwoinbudin omwai waiyaiyin mi iya naonaman aka. Mi digworaekwo whiekakim tariinan mi mhoyiya nimbiamamim siyar nimbinkim, ti digworaekwo whiekakim yim kimiirgim.

²³ Mi wim kima Kraisiirgim mi Kraisiya yio Adi Komii siirgin. Iriig.

4

Biiyan Inkam Komiiyin siir miyyan inkamim yim wi siyar hidi

¹ Kima krimiir dinokninkin, krima Kraisiir siir miyyan inkamkim, siya krimiirin minam nimbinkin Adi Komii krimiir Wanin siir aowa aowan nimprio yai kibiyim simiir kigriraowim iikamim simiir boinmimauuwim.

² Siyiu whirin miyyan kamim simiirin hinngin, siya siir miimiir sibgu wakaeyokna mirii mi siir miyyim siya wadie sibgu mirii, siir biiyan inkamin siir whwonkam idan.

³ Mi kima kariir boinwokiyopnatkaigii inkam komii komiiyim yai hidiyim simaka, kariir yaiimiir, ya ta ii hiriinana ya yaimin karamaeka. An kara iriipi hiriinan nu tiranar inkamkin, kara pindan tani. Niingaka. An kara om whiran inkam tani mi kara wi kakananar swoki hid rani. Niingaka.

⁴ Kariir kwoinin ha naingwowi siya ini rirmiigi rirmiyya nwowin dimin whirkin swoki kinyiskai rani, kariir kwoin iir nipiyaokiiyam Biiyan Inkam Komiiyin sasar ninokninkini.

⁵ Hya ina niki owa mi kima inkam nwirni siyiuim saiirar kipi niki hid kima Biiyan Inkam Komiiyin siirimar tiki okwokin. Mi siya digworaekwo whiekakim mi kwoinin aowa aowa nwowim mi niibwomambwo nwokiyamim, sima wi idowiiyar nimbini iuguskii wikipiminki rani. Mi taka ii aiirin, wi Adi Komii siya boinmimauugi irira nwonira simiir miimiirin wadieki piyasi owa, iyie? Mi tari miyyik rani.

⁶ Kima ti nomiiyauim, ti yayiyim kara boinmimauuwim, Apolos siya mi kara kririirar yaigim, kimiir whinkisiis haiginiuwam, diminim krima diriraerarim mi krima niisimauuim simiir. Mi kima wa nwoki inokninkinim. Saeya hinnga, kima digiumii Adi Komii siir yayiya saiir kipi haimriiyugig mi kira kipi nantamyriyir mi digiumii nwirni kipi haimriiyiu mi nwiruani aram kipi naingwo. Niingaka.

⁷ Yipiki kiriir nokmwun okwohaiginiuin inkam komii, iki iikam nhirim simiir kou mwowam? Niingaka. Adi Komii siya hauugim wara digworaekwo whiekakim kima nonkwowim

mi kima hinin dimusi boinkim, dimin miyik miyikim kimiir kiriekar diriraerari.

⁸ Krimiir kwoinim ha naingwokim kima Adi Komii siir digworaekwo whiekakim simiir bidi haiyim mi kima digworaekwo whiekakam bi hainguguwikim, aniya? Kimiir kwoinim ha naingwowi kima ini digworaekwoki yaokingunankaiyim, aniya? Kara hiriir naingwowi, kima nu kigriraowan inkam komii nwowi mi nim krima wi iriipi hiriinan nu kigriraowan inkam komiiyar mi owi.

⁹ Krimiirin Adi Komii siya nokmwın okwo haiginugim aposel inkam paeprikab nwowim. Krima ini simiir boin huriyiu inkamnan ywowim mi krima wa nwoki aonamim, ha naonamiyin inkamin yaigak nwoiyin mi iikamim nu tiranim simiir whwonkam ida mi ninomor kouan paekwosim ikim, ini simiir hiriinan ywowim. Mi simiir nhwoin ini kriirar habitkikiyim.

¹⁰ Krima Kraisiir yai airin ina boinmimauum. Mi simiir kwoinim ha naingwowi, simiir mwoim sima ninkisaiowaenakiyami. Mi wim kima ha naingwowi Kraisiir siyupai siyupaiyim simiir bidi yinokninkin digim mi nim krima ningaka, ha? Mi wim kima ha naingwowi, kiriekak kimar ywo iski. Mi nim krima ningaka, ha? Mi wim kima ha naingwowi kirie komiigak kimar ywo mi nim krima ningaka, ha?

¹¹ Mi biya iriipi hiriinan mi tisi tariinanar nadigniyan mi nim krima mhi prasae bi naokim mi krimiir kwoinim ha mi simsinkai op minam mi mwınis minim ha mi haingugu. Mi sima, simiir inaim pa mi unomoknaei krimiir priitio priitowam mi krima maeyau kwirua nwowipisuum whaowaei.

¹² Krima piu minki piyaowi mi miyim krimiir ingair kipi swoki onkwo mirii umirsisim haiyam mi naemin sainan. Mi iya sima krimiir nigbumbuwiyim mi nim krima ningaka, simiirin pi yai miyik miyik arar swoki boini. Iya sima krimiir tirbuwiyim mi nim krima simiirin pi hindara kigninkin diriraerari.

¹³ Mi iya sima yai biye krimiir boiniyim mi nim krima simiirin pi yai hiinsima boini. Krima ini nuan kiigwo paekwowim simiir hiriinan ywowim mi krima ini mhakwokyinan ywowim. Simiir kwoinim ha naingwokim krimiirin, krima biya hiriinanar nwokim mi tariinanin iriipi hiriinan.

¹⁴ Kara ta yaiya kimiir kiyopsibgi haiginuam bi winkika. Ningaka. Kima ini kariir yinisimnan ywowim mi kariir kwoinin ini kimiiramar naingwo irkakim mi ta yokwowa kara winkiya kara kimiirsi kauididgikin.

15 Iikam whiekakim sima wa niti Jisis Kraiis siir yai aiir boinmimauuwim mi yim tiriiginim yim kimiir ad tipmwo rani. Niingaka. Kima hirii hirii ad karamaeka, kanakanairgin kimiir adin. Whisarii rani, kimiir tiriirin buki biyiyin kara nitkin, Jisis Kraiis siir yai win kibiya saiirim kara nini boinmimauunikin kimiirin mi kima ha wakaeyim mi ina yitim ta mii aiiramim.

16 Ta kara boinanaeiyia kimiir, kara dimusi bi boinkin, kara minsi boinkin, kima kariir siyiu iir kigna apim.

17 Kara Timoti siirin hiriinansi nikropkikin kimiir waurin. Siya ini kariir yinisimnan ywowin mi kara siiramar naingwokwonanaeikin. Siir naingwo tibmiiya, Jisis Kraiis siiram naingwo tibmiiya, ini kiriekikirie ywowa mi siya Jisis siir siyiu imiirar sibgu apikin. Mi siya wi Jisis Kraiis siir yai imiirar swoki boinmimauuwi kimiirin, kimiir kwoin imiir swoki boinworwokai haiginuam, siyiuin Kraiis Jisis siirin kara napiyin siir. Mi siyiuin kara nowomwarkaiyuwiyim Adi Komii siir iikam imiir. Mi maeyau maeyauim kara ta hiriinan yai kwirua saiir saiira boinmimauu nanaeikim Adi Komii siir iikam imiirin.

18 Kimiir nhirim sima bidi yantamyiriyirim. Dimusi rani, sima ha naingwowi kara wi swoki it rani, yim sima kimiir kwoin imiir haipridkikaiyim tiri. Mi kima wi kariir yai aiir wakaeyokna rani.

19 Niingaka, mi Biyan Inkam Komiiyin siya kariirim naingwowi mi kara kimiiramim wa nitsauwi mi kara kamim nantamyiriyiriyim wi simiir yai imiir wakae rani. Niingaka. Kara minam niti Adi Komii siir miya kima miriia saiir nini apririr kignakiyim kima Adi Komii siir kirie aiirar nasi mirii, iyie? Kimiir kirie aiirar nasi mirii?

20 Adi Komii siya siir iikamim mi simiir digworaekwo ikim simiir kigriraowikin ta yaiya saeya yai whoimoni rani. Niingaka. Saeya kirie komiigaka.

21 Kimiir kwoinin ha naingwowi kara kimiiramim idgiu tioni siyiuin siirim nitim, iyie? Mi kwoin hiinsima nwowiyin siirim pi yit, iyie? Mi kimiirim naingwokwonanaeiyin siirim pi yit, aniya? Kima kariir yai aiirar bidi wakaeyokna diriraerarim. Mi kima digworaekwo whiekakim kima tirim simiir ti swoki aingwoki. Mi digworaekwowim biyie nwowim yim kimar sibgu diriraerarkwokin mi kara kimiiramim, wi maigimaigani siyiuin siiraramar niti. Iriig.

5

Hii niwit nanaeni siyiuin ini Adi Komii siir iikam nhirim om Korin hiranim naingwo tibmiiyim ini simiir hir nwowin

¹ Yaiya b̄idi haigirir̄irkiya, h̄i nanaeni siȳiun̄ ini kimiir waraur nwowin̄. Tik̄i siȳu hiriinanin̄ ȳio ini k̄ip̄iki k̄ip̄ii ywowin̄ tik̄i siȳiun̄ ȳio ini inkamin̄ siir adni wig hain̄iki nonkwonaein̄ ini siir hiriinan̄ ywowin̄. M̄i iikam̄im hiran̄im Adi Komii siiram naingwo tibm̄ii karamae nwowiyim̄, yim̄ sima ti hiriinan̄ siȳiun̄ siir bi swoki tirikim̄. Niingaka.

² Kima b̄idiya iki inokn̄inkin̄im kimiir inkam nw̄irin̄ ti hiriinan̄ siȳu biȳie siir tirin̄ m̄i kima nantamȳiriȳirkak dimusi swoki owi, ha? Kima ti hiriinan̄ siȳiun̄ siirsiyin̄ naingwoyimiyok ididgak dwo. M̄i han̄inḡin̄īuwi, kima siirin̄ ti hain̄iknatki, ȳio kimaka k̄ipi nwo.

³ Kaimwoka, kara kimaka kingiin̄ bi nwokin̄ m̄i kariir kwoin̄in̄ siya kimaka waraur b̄idi ywowin̄ m̄i kara b̄idiyar m̄i hidgiyin̄ siir siȳiun̄ siya tiriyim̄ simiirin̄.

⁴ Kara hiriinan̄ b̄idi boinkiyin̄, Biyan Inkam Komiiyin̄ Jisis siir in̄iḡ iirin̄ kima ir̄ipa haingiriȳu boināi. M̄i kariir kwoin̄ ieya m̄i kr̄imiir Biyan Inkam Komiiyin̄ Jisis siir k̄ir̄eya w̄i kimaka n̄inkin̄ owi.

⁵ M̄i kima ti iikam̄im naingwo tibm̄iiyim̄, ti hiriinan̄ inkam biȳie nw̄irin̄ kimaka nwowin̄ siir hain̄iknatki Setan siirim̄ m̄i siirin̄ w̄i Setan siya nwoki onkwobumbun̄inkin̄im. M̄i siir kwoin̄budin̄ w̄i Adi Komii siya nwoki anmai-warkainaowidim̄. M̄i iya Biyan Inkam Komii siya swoki itana siya w̄i wadiyar nwoki owim̄.

⁶ Ȳio ti siȳu hin̄in̄in̄ ȳio miȳik rani, kima hin̄ina boini, kr̄imiir iikam̄im wadiyair̄gim̄. M̄i kima kimiir dim̄in̄ biȳieyim̄ ini hiriyar̄ k̄ign̄isu okripkaiyim̄. Kima ta dim̄insima ninom̄ n̄ik̄īuwiya sair̄ daingwoki. Saeya p̄i omaka m̄in̄ ku m̄i inkamin̄ omakain̄in̄, p̄i kiȳinsa diriraerar karam ywo m̄i ta omaka p̄i saeyar kur̄im̄tioki iuguskii. M̄i hiriinan̄kī nīuwi, kimiir waraurin̄ dim̄in̄ biȳie inkam nw̄iruwakar diriraerari m̄i kima siirin̄ hiriyar̄ k̄ign̄isu diriraerari. M̄i mhoīiya wim̄ kima w̄i ti hiriinan̄ siȳu iirar m̄i tiri.

⁷ M̄i kima kimiir siȳu biȳieyin̄ ditkigi, ta dim̄insima ninom̄ n̄ik̄īuwiya sair̄ hiriinan̄ m̄i kimiir kwoin̄im̄ r̄irm̄īiya nwoki okiyim̄. Dimusi rani, Kraisiya ini kimiir wou nikwo aeni īi komiinan̄ ywowin̄. M̄i siya ini nimwo op hainaowiyin̄ inkamin̄, kr̄imiir dim̄in̄ biȳie biȳieyim̄ simiir haiyopr̄im̄diȳumiigiyam̄ m̄i ini siir hiriinan̄ ywowin̄. M̄i iya paeyin̄ h̄iniya n̄ir̄ion̄inkin̄in̄ Kraisi siir n̄inkin̄ isom̄ ir̄inugiyin̄, siya ini sibsibin̄ biya Judakim̄ sim̄ nisom̄ nanag hauuw̄in̄ ini siir hin̄in̄ ywowin̄, kr̄imiir dim̄in̄ biȳieyim̄ simiir haiyopr̄im̄diȳumiigiyam̄. M̄i Kraisi siya ini kr̄imiir sibsibnan̄ ywowin̄.

⁸ M̄i n̄im̄ kr̄ima ir̄iip̄i hiriinan̄ dim̄in̄ biȳieyim̄, simiirin̄ diḡīum̄ii tim̄i haimriiȳugig m̄i ha tim̄i haiyopr̄im̄diȳumiigi

swoki. Ya ini Judaki sama tirin Bretin yis karamaeyin ini siir hiriinan ywowin ta ii komiia wou nikwo aeiya, sairin, ta iya Bretin yis karamaeyin siir naeiya ya simiir dimin biyie biyieyim simiir haiyprimdiyiumiigiyim sair niisiimauuga. Mi krima hiriinan tiri, dimin biyieyim biya krima tirkaiyiuwim digiumii simiir haimriyugigi mi krima wi iikam wadieyar nwowi. Mi krimiir yaiyim iriipi hiriinan wi wadieyar mi owi.

⁹ Mi yokwo kwira kara winkiya kimiiram, kara hiniina win boinkikin, kima iikamim hii niwitnanaeyim simaka kipi napririr.

¹⁰ Kara iikamim naingwo tibmii karam nwowim sama tiriyim hiriinan siyium, hii min niwitnanaeyim mi inkamam kigmairi ikim mi inkam nirmi digworaekwo min tauae haii ikim mi inkamim uruwai siyaowaini siyu napi ikim, kara simiir bi boinkin. Niingaka. Kima ti hiriinan iikamim simiirin digiumii haimriyugigam naingwowi mi kima ti nu iirar ti haiburgik iski.

¹¹ Ta yokwowa kara winkiya sair yaimwokiayaimwowa saeya hiniinga. Mi inkamin naingwo tibmiyin siya hii min nanaei mi siya inkam nwirni dimin nam kigmairi mi uruwai siyaowaini siyuin siir mi api mi inkam nwirni mi igbumbuwi mi op biyie mi kwiyaei mi inkam nwirni dimin min mi tauae hai mi yo ti hiriinan inkamin, kima saika kipi nombopboin mi nae saika kipi mi ae. Niingaka.

¹² Kimiir kwinim ha naingwowi ta mii hiriinana inkamin naingwo tibmii Karam nwowiyin siirin kara hidim, aniya? Niingaka. Mi krima inkamim naingwo tibmii kinim simiirara hidiski.

¹³ Iikamim naingwo tibmii karamaeyim simiir siyium wi Adi Komii siyar hidi. Adi Komii siir yaiya biya sama winkiya saeya hiniina win boinkika mi ti hiriinan inkam biyieyim kimaka waraur nwowim simiirin hainimiknatatki. Iriig.

6

Iikamim naingwo tibmiyim sama simiir nomiiau imiir kipi boiniuriyiu boin

¹ Mi kimiir inkam nwirki siya maingmairga siir nomiiau nwirni nwo karamae nwowi, yo wi yaigak nwowi. Mi kima siirin hiriinan dimusi kigninkin tirkim siir nomiiau iir boinwokiopnatkaigiyamin, iki gavman iikamim yipiki Adi Komii siir siyu iir nap karamae nwowiyim simiir in nonkwokiyamin, ha? Kima hiriinan Kipi tir! Siya Kimiiram dam, iikamim yipiki Adi Komii siir yai aingaiir wakaeyokna apiyim kimiiram mi sowiir yaiyim kimar wakae mi sowiirin

kimar hidhaiginiu mi sowa wi iripa nwoki ongwomamair aeyim.

² Kima ti dimin imiir daingwoki, mi nim krɪma iikamim Adi Komii siirim, mhoiɪya krɪma wi nuan iikamim simiir hidi. Mi kima iikamim yipiki ti nu iir nwowiyim simiir hidi mi kima ti dimin sim hiriinanin kima, swoki hidnaei siirin wi panina sibgu ninokninkini, ha?

³ Kima ti siir daingwoki. Mhoiɪya krɪma wi paekwosim imiir hidi mi tariinanin nu tirin kima hiniina daingwo, kima wi digar nwowi. Ti dimin hiriinanin ti kima kimar tirin kimiir waraurar siir hidim.

⁴ Mi hiriinanki niuwi inkamin siir nomiiyauin saika nongwomamair ae karam nwowi mi kima siirin wi dimuam kigninkinkii, iki iikamim kima ninokninkinim, iikam biyie nwowim yipiki Adi Komii siir pugana saiir karamaeyim, simiir hiriirin, ha?

⁵ Ta yokwowa kara winkiya, kara igao yai win boinkikin mi iikam kimiiramim ha win hauugikin mi kima wa nwoki ididim. Dimusika? Mi tari kimiir waraurin inkam nwirmin nwirminki ninokninkin karamaeka ti inkam nwisonaingwo tibmiiyo sowiir hik aiir wokmai haiginuwamin, aniya?

⁶ An kara ha naingwowi, Ningaka. Mi ti hiriinanin siir tiriyim kimiir iikam nhirim yimbi io kwoin naingwowi Mi simiir nomiiyauim yipiki Adi Komii siir yai aiir napiyim simiirin pi simar swokini kiyainaki. Mi sima pa nami mi simiirin pi iki iikamim yipiki Adi Komii siir siyiu iir nap karamae nwowiyim simiiram nikunami, simiir whwonkam ida nini okwo boinmimauuwam simiir boinwokiyopnatkaigiyam. Mi simiirin pi sima nwoki whinkinsis haiginuwim iripa sima nongwomamair aeyam.

⁷ Mi ti diminin kimiirin wi siya niyopakaiyuwi. Mi wara iripa kima nongwomamair aeya wi saeya tirbugi mi kima mi kimiir nomiiyau ima, wim wi yaigak kima kimar swoki inwo anwonaei. Mi kiriir nomiiyauin siya kiriir tirbuwi, kira siirin yai komiiyam kipi nam mi hindara daingwo ouwouu iguski mi inokinokin kiriir nomiiyauin siya kinakar nwowi.

⁸ Mi ti siyiu hiriinanin kima tirin kimiir nomiiyau imiir, yio siyiu biyieki biyie kiingin.

⁹ Ti simiir ti aingwoki, iikamim yipiki dimin bibiyie tirim, yim wi omin Adi Komii siya kigirkakiyin digworaekwo whiekakim simiir, sima wi siir wara nam tani. Mi kima ti hiriinan iikam biyieyim, yipiki wi Adi Komii siiram nam karam nwowi saika nwowam, kima simiirsi wi naingwoyimyok rani, aniya? Yio wi miyik nwo rani, ti hiriinan diminim kima, kima kimar swoki iksisaenaei. Mi iikamim yipiki iikam nhirmaka priinanaeyim hii mi naeyiu biyiem iinig hainaniyim mi iikamim yipiki nonkwonam hii

sima sima swoki priinanaeyim mi kamim iripa piu kam nhirmaka nwowiyim mi siyiu biyie ha tiriyim, yim wi ti omin Adi Komii siya kigirkakiyin digworaekwo whiekakim simiir, wi siir wara nwo rani. Niingaka.

¹⁰ Mi iikamim yipiki hii tauaeiyim mi digworaekwowam kigmairiyim mi op biyieya kwiyaе whaowaeiya sae kwiyaeyim mi ha kwiyaе whaowaenamiyim mi tiriiginim yipiki yai bibiyie boiniyim mi iikam nhirmi hinda whisariiya priiboiniyim mi iikam nhirmi digworaekwo priihai priihaiyim mi ti hiriinan iikamim yim wi omin Adi Komii siya kigirkakiyin digworaekwo whiekakim sim, wi siir hiriir wara nam tani hir nwowamin. Niingaka.

¹¹ Mi kimiir iikam nhirim biya sima ti hiriinan siyiu iirar bidi iki tirim mi ti dimin biyie hiriinanim kimiir kwoinau nwokaiyim, yim Adi Komii siir naeyiu ieya bidi yinakiyim mi kimiirin siya bidi yimbinim siir iikam nwowam. Mi siya boinki, kima whauriyinan mi wadie bidi ywokiyim. Dimusi rani, kima Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraisiir yai airam naingwo tibmii kangim mi saiir wakaeyokna apkim. Mi kima ini siirar ywowim. Iriig.

Mi kima siyiu wadie tiri, kiriir piu aairin, iikamim sima wi Adi Komii siir inig iir hainanprapraskii. Dimusi rani, ta saiirsika

¹² Mi wim kima hinina boinikim, digworaekwo whiekakim Adi Komii siya nikopaisisir karamae nwowim krima simiir tiri wadie nwowam wi digar nwowi. Mi kara pi hinina boini, ti digworaekwo hiriinanim simiir nhirim, krimiirin wi sima whindiraerar tani wadie krima nwowamin. Mi kima ha boini, ti diminim yim wadieyairgim, krima simiirin ha tir mi kara ti simiirin kimiirin pi hinina boinkii, kara wi ti digworaekwo nhirim simiir tir tani. Dimusi rani, kara simiiram naingwo rani, kariir kwoin iir kiyaiyamim mi kara simiiramim pa nwoki aingwokwonanaeyim. Niingaka.

¹³ Mi wim kima hinina boinkim, naeyim Adi Komii siya tirim krima wi simiir naei. Krimiirin mhii Adi Komii siya hauugin ti nae ima nwokaiyam mi kima ti naeyim mi mhii ikim simiiramim hinin kipi naingwo, kouin ini sima ywowin yim ti dimin hininim yim dimin komii rani mhoiyya wi Adi Komii siyar swoki hauukiyyuwi yaeya mhii mi yaeya nae. Mi krimiir naeyim mi krimiir piu ikim, yim wi siya digi krimiir piuim yim Adi Komii siya tirkikim. Mi krima mi iki nhir ikim, krima dimin biyie irni nwirni kipi tir krima Biyan Inkam Komii siir digworaekwo imiirarar tir mi siir inig iirarar hainan, digworaekwowim krimiir piu ima tiriyim mi siya wi hiriinan saiirsi kigirkaki krimiir piu aairin.

14 Biiyan Inkam Komiiyin Jisis siya bidiyar iki aonamin mi siirin Adi Komii siyar swoki hidninsiin idwoki. Mi mhoiyya krīma naonami mi krīmiir pū imiirin wī Adi Komii siyar swoki hidninsiin idwowi, siir kirie komii aeyar.

15 Krīma ini Kraisiir pūa ini saiir iga in mi pū haimii haimiinan ywowim. Kima ta saiir daingwoki mi kima hriiyar naingwowi, tiriiginin yio wadiekin, krīma, krīmiir pūim Kraisiir pūa hiranki ti hai mi wiga hii nanaeiya saiir pū anaka ti inkin itapiyoki, aniya? Nūngaka.

16 Ta saiir daingwoki, inkamin yipiki siir pūa wiga hii nanaeiya saika nitapiyoki, yo sowa ini pū kwiruwar ywowiskiyo. Adi Komii siya Yokwo Komii saiirin hinin boinkikin, inkamin wig iraka iripa pū nwowi, yo sowa ini pū kwiruwar ywowiskiyo.

17 Mi iikamim yipiki Biiyan Inkam Komii siir yai imiir wakaeyokna apim, yim ini saika iripa kwoin whiruwar ywowiskiyo.

18 Siyūin hii nanaeiyin siirsi dapiyok. Mi ti iikamim, siyūin hii nanaeiyin siir siira tiriym yim simiir pū imiirar kiyopsibgi haiginuwi. Mi iki dimin biyie nhirim iikam ima tiriym yi simiir pū aiir bi tirbuwikin ti siir hiriinan. Nūngaka.

19 Kimiir pūim yim ini wadieki wadie ywowim yim ini Adi Komii siir naeyūin siir omaka kirienan ywowa. Mi kima ta saiir bi ninokninkinkim? Siir naeyūin yipiki kimiir hauugikin ini hanin kimiir kwirii idwokaiyam. Kimiir pūa ya kimiirgi kimiir pū rani. Nūngaka.

20 Yim Adi Komii siir pūgim. Dimusi rani, biya Adi Komii siya siir yinisim iirar nikropkikin mi siya ina yaowin paeyin hiiniya nironinkinin si, krīmiir namaiwarkainam. Mi krīma Adi Komi siir inig iir hainanki diminim krīma tirim simiirsi. Dimusi rani, siya krīmiirin dimin kibiki kibi iirar tirkin krīmiir nanmaiwarkainamin. Iriig.

7

Iikamim yipiki nonkwona pi simiir boini

1 Mi ta kara winkiya yokwoni kimiiram kara min swoki win boinkikin, ti digworaekwowim kima sriigiyim, iya kima winkiya kariiram. Mi kariirar kwoinin yio hinina naingwowi ta saiirin inkamin wig nonkwona karamae mi owi yi ini wadieyar mi owin.

2 Mi wigkam whiekakim yim hii nanaeni siyūin, dimin biyekakin siir tirikim. Mi ti hiriinan siyūin yio ini ywowin, kam whiekakim yim simiir yapayapa wigakar dwo mi iriipi hiriinan wigim simiir yapa yapa kamaka mi owi, yi ini mi owin.

³ Mi inkamın yipiki wigak nwowiyın, yio siya siir wig aiiramar timi kiwaki, iripa nib saika whwonkaiyamın. Mi wiga kamkak mi owiya, ya saeya saiir kam iiramar timi kiwaki, iripa nib saika mi whwonkaiyamın.

⁴ Kara ti hiriinan minsi boinkikin, wig saeya saiir pıua wi sasar kigriraona rani. Nıngaka. Saiir kamın wi siya warar timi kigrirao. Mi kamın, yio iriipi hiriinan siir pıua siya siyar mi kigriraona rani. Nıngaka. Wiga siya nonkwona wi saeya warar timi kigrirao siirin.

⁵ Mi sowowaiyın iripa pıu nwowamın wi kipi nimiiyu. Mi ini mi owın sowa kwoın whıruwar mi okii iripa nib mi whwonkai karamae mi owi ii nhirim mi sowa Adi Komii siiramın wa nwoki kwis boınım dimınamın. Mi mhoııya, sowa dimınamın Adi Komii siiram kwisboın digii mi sowa iripa nib whwonkaiyamın wa ti swoki aingwo mi Setan siya sowiir kwoın iir nikpitmai karamaeyın wi hiriinanki nwowi. Mi hiriinanki niuwi, sowa wi kam nwıraka mi wig iraka hiı saeya priinanaeyami.

⁶ Taka yaiya ya wigkamım nonkwonam simiir boinkika, ta kima niki srıgiya kariir. Mi kara ini kwoın whıruwar mi okiyın. Mi ta yaiya ya Adi Komii siir siyu komii siir yaiya ya saiir hiriinan tani. Nıngaka.

⁷ Mi kara hinına naıngwowi ti wigkam hiriinanım yım sima kariir hiriinan nıngar timi o. Mi Adi Komii siya iikam nhirim yım hiriinanar mi onkwokwokikim nhirim ti hinın mi nhirim ti hinın. Adi Komii siya hiriinanar naıngwokın iikam nhirim yım ha timi onkwona mi Adi Komii siya iikam nhirim krımıirin hiriinan nıngar mi owamar mi onkwokwokikin.

⁸ Mi kara ta saiirin pi hinına boinkii, wigkamım yipiki nonkwona karamaeyım mi wigım yipiki simiir kamım naowım, yi ini wadieyar mi owım, sima hiriinan nınga mi owım kariir hiriinan.

⁹ Mi kima, kimiir kwoınım sibgu naıngwo omok karamae nwowi mi kima ha naıngwowi, iripa pıu kamaka mi wig aka nwowamın mi kima hindara nonkwonaı, aeya yi nikrani. Mi yio siyu miıyık rani, kima hiriinan nıngar nwowi. Mi iripa pıu kam nwıraka mi wig iraka ha nwowi, yio ti hiriinan yio siyu miıyık rani, ini kipiigi kipiı ywowın.

¹⁰ Kara ti wigkamım yipiki nonkwonam kimiir boinkii, kara krımıirin igao yai boinkii, wig kima kimiir kam imiir kipi haıburgig. Mi ti yayım kariir kwoınarıga bi priınaıngwo boınkim. Nıngaka. Kariirin Biıyan Inkam Komii Krais siyar boınmauugın mi kara kimiir asi boınkin.

¹¹ Mi wiga yipiki saiir kam iir sopgigiya, saeya kipi swoki onkwona yaeya kam nwırni. Mi hiriinan karamaeki niuwi,

saeya wa ti swoki am saiir kamkikam iiramar mi kamim yim iriipi hiriinan yim simiir wig imiir kipi mi sopki.

¹² Mi tiriiginim, yim kariir kwoinkar naingwo boinkikim, iikam nhirim kimiirin Baiyan Inkam Komii Kraisi siya bi boinkikin kariirin ti siirin, yim kariir kwoinkar naingwowarkaigim. Mi inkamin yipiki Adi Komii siir yai aiir wakaeyoknaei mi siya wiga Adi Komii siir siyiu napkamaeaya saiir bidi yasae onkwonakiyin mi saeya siiram naingwowi mi saeya wi hiriyyar timi o siirar mi siya saiirin wi kipi sopki ya hiriyyar timi o.

¹³ Mi wiga Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna api mi saeya kamim yipiki Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna karamae nwowin siirin bidi yasae onkwonakiya mi siya saika hirar nwokripkaiyam tiri mi saeya siir kipi sopki.

¹⁴ Mi saeya siirin wi kipi boriisop mi wi kipi sopki. Dimusi rani, Adi Komii siya ha boinkin, tariigina ya siya bidi yimbingiya. Dimusi rani, siir wiga Kraisi siir yai imiir sibgu wakaeyokna apka Adi Komii siya ha boinkin, wiga Kraisi siir yayim simiir wakaeyokna ap karamae nwowiya bidi yimbingiya. Dimusi rani, saiir kamim yio Kraisi siir yai aiir sibgu wakaeyokna apikin. Mi ti yayim sima kaimwoki niuwi mi Adi Komii siya wi ha boini, kimiir yinisisimim yim wadiekim. Mi ti yayim sima kaimwo nwo karam nwowi mi Adi Komii siya wi ha boini, kimiir yinisisimim yim miyyik rani, yim ini iki iikamim Kraisi siir yai aiir wakaeyokna ap karamae nwowiyim ini simiir yinisisimnan ywowim. Mi yim ti yayim yim kaimwowairgim.

¹⁵ Mi wigkamim Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna ap karamae nwowi mi wigkamim nonkwonam sima sima ha ninan sopkii mi kima yipiki Kraisi siir yai aiir wakaeyokna apim, kima simiir boin sima swoki onkwonamin. Kima simiirarar kigninkinki. Mi wiga yipiki Kraisi siir yai aiir wakaeyokna apa ya saeya saiir kamim siir kwoin iir kipi kiyai, saika hiriyyar nwokripkaiyamin yo sowa yapa yapar timi o. Mi kamim yipiki Kraisi siir yai aiir wakaeyokna apiyin, yio siya siir wiga saiir kwoin iir kipi mi kiyai, saika hiriyyar nwokripkaiyamin. Yo sowa yapa yapar timi o. Wigkam krimiirin Adi Komii siya bidi yimbingiyim, siyamar mi krima wi siyiu miyyikimiyikin wi siir nwoki apim mi krima wi iki wigkam nhirim mhihi hinsima simaka nwoki owim.

¹⁶ Mi ni kira wiga naingwo tibmii kunia kira ninokninkin tani, kira kiriir kam iir tiri, siya Adi Komii siiram naingwo tibmii kunim. Mi iriipi hiriinan, kamim naingwo tibmii kuniyin, kira ninokninkin tani kira kiriir wig aiir tirkiyim, saeya Adi Komii siiram naingwo tibmii kunim. Iriig.

Krīma hirīyar dwo mī dimīn taeminim krīma tirim Adi Komii siya nikiuna krīmīr siir iikam nwowam krīma simīrarar tir

¹⁷ Kara pi ta yai kwira sae swoki kwaingiyas boinami, iikam kima nwinira irira hinina dwo mī diminim Biyan Inkam Komii siya nimbiniim kimiir biya, iya siya kimiir kwoin imiir kiyaiyin siir siyu iir napam simiirarar dap iski. Kara ti dimin hiriinan kaimwowim pi ti iikamim Adi Komii siir siyu iir napiyim iki omom omomim simiirim pi simiirar swoki boinkii.

¹⁸ Mī biya sima kamim simiir miois imiir kitiyopnir haiyim, yi tiriiginin yio min nāsiimauugin siya Adi Komii siirgin. Mī Adi Komii siya ti inkamin siir kwoin iir kiyaii, Jisis Kraiis siiram naingwo tibmii Kīnam. Mī siya Adi Komii siir yai aiiramın bīdi iki wakaeyoknan mī siya ta wisyaiya sima niga sairin wī kipi swoki iinakmimin. Mī inkamin siir mioisa kitiyopnir hai karamae nwowi mī Adi Komii siya siir kwoin iirin ha kiyaii, Jisis Kraiis siiram naingwo tibmii kīnam mī siya Adi Komii siir yai aiiramın bīdi iki wakaeyoknan mī siya wī simiiram kipi kiwaki miois aiir kitiyopnir haiyamın.

¹⁹ Mī inkamin miois kitiyopnir haiyin mī inkamin miois kitiyopnir hai karamae nwowin, yio ti hiriinan diminin, yio dimin komii rani. Mī diminki dimin komiyyin iikamkim sim wakaeyoknaeyin ya Adi Komii siir yai aeyarga.

²⁰ Mī tiriiginim hiriinanar tiri, iikamim sima Adi Komii siiramın sair naingwo tibmii kīni mī simiir miyim sima miriyyim ta ii aiir, yim ini ywowim. Mī sima wī hiriinanar ti swoki tirnam.

²¹ Mī kira inkamin whisarii mī nīngar prīmiriigin. Mī kiriir kwoinin Adi Komii siya kiyaiigin siiram naingwo tibmii kīnam, yi ti hiriinanin yi dimin karamaeka kira ta mī hiriinana kira miriyya wī sairsi kipi naingwoyimok. Mī inkamin kiriir kigriraowiyin siya kiriirin rirmiyya nwowaiginugi, yi ini mī owin mī kira ti hiriinan siyuiin siir mī owamin maigimaigargar timi onam.

²² Ta kima nwowa ti inkamim yipiki kimiir kigriraowim simiir aowa sair hiriinan ta biya kima nwowa dimin biyie sair aowa saeya niki kigriraowa sair hiriinan. Mī kimiir kwoinim Adi Komii siya kiyaii, siiram naingwo tibmii kīnam, kima siir yai aiir wakaeyokna apam mī kimiirin wī siyar pi ywohaiginuwın rirmiyyan ti dimin biyeyim yipiki kimiir kigriraowim simiir aowa kima nwowa simiir hirankin. Mī hiriinanki niuwi, kima tariinanin ini Jisis Kraiis siir iikam rirmiyya nwowim. Mī kima yipiki, whisarii miyya prīmiriigi wīndi, yipiki ti inkamim kimiir kigriraowim simiir mī mī ti hiriinan siyuiin, iikamim yipiki mī umiram miriyyim, yipiki

inkam nħirmi aowa nwo karam nwowim mi kimiir kwoinim Kraisi siya kiyaii, kima siiram naingwo tıbmii kınam mi siir yai aiir wakaeyokna apam mi kima tariinanin ini Kraisi siir aowa nwowim, whısarii miı prıimrıinan.

²³ Mi ta Jisis siya naonama mi siir nhıeya ha naokiinaiiniya mi Adi Komii siya kimiirin dimin prasae prasae bi hauugikin kimiir sainamin. Mi tiriiginim ha saingiyim, Adi Komii siir iikam nwowim, kima iki iikam nħirim simiirin ħıuyımai, kimiir nikiunamsi, yaeya siyu whıram simiir aowa nwowam.

²⁴ Mi ta ħiriinan saırsika kariir nomiiyauim nim krıma wi ħiriıyar nwokriıkaigi Adi Komii saıkan. Mi krıma wi kwoin whıruwar nwoki. Mi krıma wi ta miı aiırar mırii kriıkaıi, ta krıma mıriıya bıgi bıi Adi Komii siya kiyaiya krımiir kwoin imiir. Mi krıma ha napim siir siyu iıir saıir. İriig.

Wigim kam karamae nwowiyim mi igıbae ikim sim boini

²⁵ Tariinanin, kara ta yokwowa kimiiramın wigim kam karamaeyim simiir win boınkikim. Kara kimiiramın dimusi bi wınkikin, bııya kima kariiramın simiiram niki sıriigikin. Kariirin Bııyan Inkam Komii siya bi boınkın. Nıngaka. Yim ti dimin ħiriinanım kimiirin, yi kariir kwoınkar kwanaingwo boınkikim. Adi Komii siya kariırsi naingwobumbugin mi siya kariirin wadie asi nwo ħaiginiugin mi siya kariirin kwoin miıyık iıırar hauu ħaiginiu mi kima ti kariir yai imiırar timi wakaeyokna ap yim kaimwowaırgim.

²⁶ Kara ha naingwowi ti ħiriinan siyuın yio wadiekin, inkamin ħiriinan wig karamaeyar mi owi. Dimusi rani, taka iıya iikamım nuanım sima krımiirin wi siyu miıyıknan tir tani.

²⁷ Mi kamım yıpiıi nonkwonam, kima kimiir wig imiir kipi ħaıburgig mi wig wım kima iriıpi ħiriinan kimiir kam imiir kipi mi ħaıburgig. Mi kamın yıpiıi wig nonkwona karamae nwowın, ni kira wig nonkwonam kipi swoki aingwo mi wiga yıpiıi kamkak nwo karamae nwowa, ni kira kamkak nwowam kipi mi aingwo.

²⁸ Mi wigkamım yıpiıi nonkwonam, wım kima dimin bıyie tiram kipi naingwo. Mi kara kimiirin pi ħinına boınkii, iikamım yıpiıi dimin bıyie krımiir tirım, sima wi kimiir kımıpiıısu ħaiginiıwi iikamım yıpiıi nonkwonam. Kara ħinına naingwowi, ti dimin ħiriinanın kimiir kipi kiyıpsııgi ħaiginiu. Nıngaka. Kima nonkwona karamae nwowi, wım wi ti nonkwonani siyuın, ħııak siırsi nwo rani. Nıngaka.

²⁹ Ti kariir nomiiyauim, ti yayım simiir yaimwoki yaimwoım, ti kara win boınkıyım kimiiram yım tisirim. İıya Adi Komii siya nımbingıya krımiir ti nu iıir nwowam, ya ini kingiin nwowa, wi sapi dıgii mi kwoin ara ta saıiram

daingwoki mi Adi Komii siir mi aiirarar mirii iski. Mi tariinanarin, inkamin wigakin yipiki Adi Komii siir mi aiir miriyyim sima nhami nhami kipi mirii, iki kamim nonkwona karamaeyim simiir hiriinan sima mi miriyya.

³⁰ Mi iikamim yipiki Adi Komii siir mi aiir miriyyim mi ha ninouninkiyim, yim iki iikamim ninouninki karamae nwowim simiir hiriinan dwo. Mi iikamim yipiki maigimaigra nwowim, yim sima iki iikamim yipiki kwoin whwokwoka nwo karam nwowiyim simiir hiriinan dwo. Mi iikam yipiki digworaekwo whiekakakim, yim iki iikamim yipiki digworaekwo karamaeyim simiir hiriinan dwo.

³¹ Mi iikamim yipiki ti nuin siir tiran digworaekwo imiir sainiyim sima ha kipi naingwo, kouin ini sima ywowim. Ningaka. Dimusi rani, ti nuin siir digworaekwowim, mhoiyya yim wi simbi digiguskii.

³² Kara ha naingwowi, wim kima ini ti hiriinanar mi aingwowim. Mi ti umiram naingwokwonanaei kwoinin wim wi Adi Komii siir naingwo rani. Mi inkamin nonkwonam naingwo karamae nwowi mi siir kwoinin Adi Komii siir mi aiir mirii aramar naingwowi, yim sima ini big nasmirwaiya Adi Komii siiraramar nwowim.

³³ Mi kamim yipiki wigak nwowim, yim simiir kwoinim ha naingwowi, nuan digworaekwowim simiir wig imiirin wi maigimaigra sima nwowaiginiuwu.

³⁴ Mi inkamin siir kwoinin dimino whisairam naingwowyim, yim simiir kwoinin ha naingwowi Adi Komii siya big nasmirwaiya simiiramar mi owim. Mi sima hiriinanam warar mi aingwowi, simiir wigim maigimaigra simaka mi owim. Mi wiga niki onkwona karamae niki owa mi ta wig kopaksim nunga, saiir kwoinin Biyan Inkam Komiiyin siir dimin taemin imiiraramar daingwo. Sima hiniina daingwo, simiir piua mi simiir kwoinim, yim rirmiiyar dwo Adi siir dimin taemin imiir tiram mi wigim yipiki nonkwonam, yim sima simiir kam imiiramar naingwo iski, big nasmirwaiya simakar mi owim. Mi sima ti nuan digworaekwowim simiiramar naingwo kripkaii.

³⁵ Mi ti dimin taeminim kara boinkiyim, kara kimiirin hiniina bi boinkikin, kara wari dimin taeminim kima tirim simiir kaiyaokikin. Ningaka. Kara ti diminin kimiirin minam boinkikin, kimiir whinkinsiis haiginiuwim wi siyu miyyikin siir napam. Mi hiriinanki niuwu, ti digworaekwowim ti nuin siirim yim wi kimiir kwoin imiir kiyaiwao rani, kima Biyan Inkam Komii siir dimin taemin imiir tiri.

³⁶ Mi inkamin wig aiirin hindara boiritmaiiyin, siya wa ti idid. Dimusi rani, siya iripa piu saika nwowam naingwowi mi

siya saiirin wɪ hindara tɪ nonkwona iski mɪ yɔ tɪ hiriinanin yo sowa hɪ nanae rani. Dimusi rani, sowa bɪdi yonkwonao.

³⁷ Mɪ inkamin siir kwoinin siirin siyar swoki kigriraonaei mɪ siya hinina naingwowi, siirin wɪ iikam nhirkim kiyai rani mɪ siya wɪ iripa piu saika mɪ o rani mɪ siya ta wig aiirin mɪ onkwona karam mɪ owi, yɔ ini mɪ owin.

³⁸ Mɪ kamim yipiki wig nonkwonam, yim sima siyu miyikimiyik iirar tiri. Mɪ kamim yipiki simiir kwoin imiirar nwowiyim yim kipi nonkwona, yim ini ywowim mɪ yim sima dimin komii kibi iirar tirkim.

³⁹ Mɪ wiga yipiki biya kamkak niki owa mɪ saeya yaeya kam nwirni nonkwonam kipi tir, iya saiir kamɪn ha niki owiyin. Mɪ saiir kamɪn siya naonamkiswo, aeya nikrani, saeya yaeya kam nwirni nonkwonam ha mɪ aingwokiswo. Mɪ tɪ inkamin, tɪ saeya nonkwonam tirin, yɔ siya Adi Komii siiram naingwo tibmii kɪnan inkam dwo wɪ yaeya inkam kipi nwo. Nɪngaka.

⁴⁰ Mɪ kara tɪ siirin hinina naingwowi, wiga yipiki saiir kamɪn naowin mɪ saeya hiriinan kam karamaeyar mɪ owi, saeya wɪ maigimaigar mɪ owi. Adi Komii siir naeyuin kariirin siya whinkinsiis haiginugin mɪ kariirin siya boinkin tɪ hiriinanin. Iriig.

8

Dimin taeminim uruwai siyaowai ninkin imiiaeyim simiir boini

¹ Mɪ dimin taeminim panao kara kimiiram winkii, kara pi dimin taeminim iikamim yipiki tɪ nu iir nwowim yipiki Adi Komii siir siyu iir nap karamae nwowim mɪ uruwai siyaowaini ninkin imiiaeyim simiir boinkii. Kara ta yokwowa kimiiramɪn whisarii bi winkika, biya kima simiiram niki sriigikim. Kara ha naingwowi, kima hiriinan bidiyar iki boinkiyim, krɪma tɪ dimin iirin ina ninokninkinim. Mɪ kara pi hinina boinkii, inkamin dimin taemin whiekak ninokninkiniyin mɪ tɪ hiriinan digworaekwowim siirin sima nantamiyiriyiri mɪ siya paninsi wakaeyoknasi. Mɪ krɪma irni nwirniyam ninan aingwokwowi mɪ tɪ hiriinan siyuin krɪma krɪma krɪmar swoki kinsiisnaei mɪ krɪma wɪ wadie saiirsiyar nwowi, Kraisiir hiriinanin.

² Mɪ yipiki ha boini, sima digworaekwo whiekakim bidi yinomokninkin digim mɪ yɔ Adi Komii siya simiirin wɪ ha boini, sima miyik rani, sima bi sibgu naingwo omokim. Mɪ sima hinina bi mɪ aingwokim sima siir digworaekwo whiekakim simiir bidi mɪ inokninkinim. Nɪngaka.

³ Mɪ yipiki Adi Komii siiram naingwokwowyin, yɔ wɪ hinina boini, sima wadiekim mɪ sima siir iikamkim.

⁴ Mi kara kimiirin pi min boinkii, nae dimin taeminim yipiki sima ninkin imiiaeyim uruwai siyaowaini. Mi ti siyiu hiriinanin, kara pi hinina boinki, krīma uruwai siyaowai simiirin ina ninokninkinim, yim sima kaimwo rani. Yim sima Adi Komii rani. Adi Komii sasaargin biyar whiuwiniunan.

⁵ Digworaekwo kasa kasa rani, ninomor kou hir nwowim mi nu tirin iriipi hiriinan. Mi iikamim yipiki Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apkaramae nwowim sima boin, krīma ini Adi Komii siir hiriinan ywowim. Mi kam adiyaowaeyim yim ha naingwowi, ti uruwai siyaowaiyim, yim hiriyyar nwokim. Mi nim krīma iikamim simiirin ina ninokninkinim.

⁶ Adi Komiiyin nwrki nwiruwairgin, siya krimiir Adigin mi siya hiriyyar nwokin mi siyaargin digworaekwo whiekakim simiir bwamkibwamin mi krīma hiriinanar dwo mi siiraramar dinmiininkin. Mi Jisis Kraisin nwrki nwiruwairgin yipikin hiriyyar whauninunan biya siya ninomor nu sowiir digworaekwo whiekak imiirar mi nonkwokwokin. Mi krimiirin siyar mi onkwokwokikim mi krīma siir naeyiu iir haigim mi krimiirin siya whinkinsiiskim mi krīma hiriinan asi nwowi.

⁷ Mi iikamim yipiki Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apim, simiir nhirim hinina kigninokninkin tani, ti niksisee uruwai siyaowaiyim yim dimin komii rani. Yim sima ha naingwowi, sima inkamni hanin yaimin dimina mi omboboini. Mi iiya sima naeyim uruwai siyaowai imiir ninkin imiiaeyim simiir naeyim, sima ha naingwowi tiriiginim yim kaimwowaigim. Mi iki naeyim sima swoki aeyim yim uruwai siyaowaini simar niki inkin imiiaeyae imaigim mi simiir mhai kwoinim pi miyik swoki o rani, pi yibgini hanin hindarar kamitkini. Dimusi rani, simiirin dimin whrkin bi naeyokin. Mi Adi Komii siya pi big nasmirwaiya nwoki rani.

⁸ Adi Komii siya naeyim uruwai siyaowaini ninkin imiiaeyim krīma naeyim simiirsi bi naingwoyimyokikin. Nningaka. Mi iki krīma mi ae karamae mi owiyim, simiirsi bi mi aingwoyimyokikin yim dimin komii rani mi ti diminim krīma naeyim, yim wi krimiir tirbu rani mi Adi Komii siya krimiirin wi hinina naingwo rani, krīma iikam bibiyekim. Nningaka. Mi diminin iki krīma nae karamae nwowiyin, yio wi krimiir mi kiyipsibgi haiginiu rani mi Adi Komii siya wi hiriinan saiirsi mi aingwo rani, krīma iikam miyikim. Nningaka. Diminim krīma naeyim yim dimin komii rani.

⁹ Yi tiriiginin yio dimin karamaeka. Mi kima wi mintirao diminim kima naei simiirsiyin. Mi hiriinanki niuwi, kima wi iki iikamim yipiki Kraisi siir siyiu iir sibgu ap karamae nwowim wi simiir kiyipsibgi haiginiuwi. Mi yim wi hinda kipiyyar nwowuguskii. Dimusi rani, sima kimiir kigim,

diminim sima haiyaiyin kima naekin.

¹⁰ Mi ta hiriinan saiirsika, kira hinina boini, an kara ti inkamin ti digworaekwo imiirin ina kigninokninkinin. Mi kira ti nae imiirin ha naei ti sima ninkin imiiaeyim uruwai siyaowaini mi ti inkamin yipiki niki aingwo tibmii kin kara-mae niki owin Jisis Kraiis siiram mi siya kiriir kigi, kira ti dimin iir naei mi yo siya wi ti naeyim uruwai siyaowaini ninkin imiiaeyim wi simiir naeyamar mi aingwowi. Mi siir naingwo tibmiiya wi sima kiyipsibgi haiginuwi biyie nwowamin.

¹¹ Mi ni kira ti dimin imiir asi naei, ni kira hinina naingwowi, uruwai siyaowaiyim yim dimin komii rani. Mi inkam nwirin dimin whirki naeyok karamae nwowiyin Kraiis siya siirsi bidiyar mi aowin. Mi siya ha naei ti nae iirin mi ti diminim Kraiis siirim siya niki kigna tirim, yim wi kipii nwoki rani. Dimusi rani, ti naeyim siya naeyim simiirsika.

¹² Kira wi kiriir nomiyauwin siir kwoin iir kiyipsibgi haiginuwi kipii siya nwowam mi siya Kraiis siir yai airin wi sibgu wakaeyokna ap rani. Dimusi rani, waro diminin kira kwatirkiyin siirsika. Mi kima Kraiis siirin, wi ti hiriinan siyu biyeyin wi siir tiri.

¹³ Mi ta hiriinan saiirsika, ti diminin kara naei, yo wi kariir nomiyauwin siir kwoin iir kiyipsibgi haiginuwi biyie siya nwowim mi dimin taeminim Kraiis siirim siya niki kigna apim, simiir warar. Mi kara mhoiya wi ti hiriinan dimin imiir swoki ae rani kara pi boriisopi kariir nomiyauwin siir kwoin iir nwowaiginuwin biyie. Dimusi rani, ti dimin taemin hiriinanim simiirsika. Iriig.

9

Pol siya maingimainga dimusi bi nwokin, siya umirim iikamim naingwo tibmii kiniiyim simiir hiranki bi haigin dimin taeminim siya naingwowim simiiramim

¹ Kariirin wi dimin whirki nikidu rani, ti diminim kara tiriyim Adi Komii siirim. Kara aposel inkamin mi Jisis Kraiis siirin karar kigin. Mi Biyan Inkam Komiiyin mi iikam kima Kraiis siir yai airin wi hiriinansi wakaeyokna api. Dimusi rani, Biyan Inkam Komii siir digworaekwowim yim kara tirim kimiir, simiirsika.

² Mi iikam nhirim hinina naingwo karamae nwowi kara aposel inkam tani, yo dimin komii rani. Mi wim kima om Korin warauran iikamim wim kima kariirin hinina asi naingwowi, kara aposel inkamin. Dimusi rani, digworaekwowim kara nisiimauuwim kimiir simiirsika. Mi kima kimaingim Kraiis siir yai aiiir wakaeyokna apiyim. Mi ti digworaekwowim Kimiirin sima nisiimauugim hinin,

kariirin Biyan Inkam Komii siya nimbingin aposel inkam nwowamin.

³ Mi iikamim ha boiniyim kariirin hiniin kara aposel inkam tani mi kara simiir yai akan pi hiniina nowarki boinkii wara yayim kara winkiyim simiirin.

⁴ Mi haninginiuwi, kara dimin taeminim iikam kimiir wauranki ti hai mi kara pa nwoki aeyim diminim kara tirim kimiir simiirsiiyin. Dimusi rani, kara aposel inkamkin.

⁵ Mi yipiki Biyan Inkam Komii siir siyu iir napiyim wigim, krima simiir mi onkwonaei yo ini mi owin mi krima wi simaka niki amyokiyokiiyim iki aposel kam nhirim simiir hiriinan iki Biyan Inkam Komii siir nomousisimim simiir hiriinan mi Pita siya, aniya? Mi ini mi owin kara naeyam kariir mi aiiram mi srii?

⁶ Mi Banabas mi kara krira krirar ti mirii nonkworinu kripkai nae sainamin mi nae imiir naeyamin kririirgi kririir umir imiirarar ti krinmai, aniya?

⁷ Mi kamim yaii niniyan inkam nwowiyim sima nae minim simar bi kigriraonaeikim. Mi inkamin numiran sasaeya ninkiniyin mi inkam nhirkim siirin ha pi boinikin, wari dimin taeminim kira ninkikinim simiirin wi kira nae rani. Iikamim wi sibsib kigrirao rani, simiirin iikam nhirkim boini hiniin, kima wi simiir mwii imiir kwiyae rani. Nungaka. Mi krira kimiiramim naeyam srii wi wadiyar mi owi, aniya?

⁸ Tiki yayim yim inkami kwoinarar bi priinaingwo boinkikim. Nungaka. Siyu komiiyin biya Adi Komii siya hauugiyin Mosesni, yo iriipi hiriinanar mi boinkikin, ti diminim yim kaimwowaigim.

⁹ Mi bidi bidiniyarin Moses siya yayim Yokwo Komiiyin hiniina winboinkikin, bulmakauin witnid nokwobrombropiyin siir yai aiirin wi uridni kipi kogripikou mi hiriinan tiri, siya wi ti witnid imiir nae rani. Nungaka. Adi Komii siya bulmakau imiiram bi naingwokin iya siya ti yayim Moses siir boinmimauuwim.

¹⁰ Nungaka, siya ti yayim minam winkikin iikam kimiir whinkinsiis haiginiuam bulmakauni haniin. Moses siya ti yayim minam winkikim, krima ti yai imiir ninokninkinim. Mi inkamin yipiki nu hainopin mi inkamin yipiki sasaeyim wai nwowim simiir ningugu haiyin, sowa nwisairarin wi umir kinar haiswowi ta miya sowa miriia sairsiiyin.

¹¹ Mi krima Adi Komii siir yayi kimiir bidiyar iki boinmauuum ya ini naenan ywowa kimiir mhiyim saeyar kinu haiginiuwi. Mi hiriirankiniuwi mi tari kima wi nae kimiir hauu rani, kimiir piu aiirsi, aniya?

¹² Mi iki iikam nhirim yipiki kimiir whinkinsiisiyim, sima naeyim kimiir wauranki mi haii, simiir pua sair kirie

haiginiuam mi ti hiriinan siyiuin yio ini wadieki wadieyar mi owin, krīma kimiir biīyan inkamim nae mi haiyim. Mi biīyar nwoyokiyokiniinaniyin mi tariinanar yadigiyin, krīma iikam kimiir waraurankin dimin sim whir bi swoki haimiminkim. Krīma inkam paeprikabnan nwokim mi krīma mhiigar mi aokim. Mi krīma kimiir kwoin imiirin wi hiriinan saiirsi nikpitmai rani. Mi krīma hiriinan tiri, wim wi Jisis Kraiis siir yai aiir wakae rani.

¹³ Kīma ta yai aiir daingwoki, Isrel simiir pris inkamim yipiki omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir miriīyim, sima simiirin pa mi boinki, sima naeyam ti nae nhirim ti iikam ima hainaniyim ta omaka aiir Adi Komii siiram. Mi ti pris inkamim ti diminim ti kam ima haigingigim hiya nae haiginiya saiir, sima simiirin pa haii mīpa ninkin imiīyae Adi Komii siir mi haimiīyim pi simar swoki aei.

¹⁴ Mi ti hiriinan siyiu kaimwoin Biīyan Inkam Komiiyin yio iriipi hiriinanar mi boinkin. Ti iikamim yipiki Kraiis siir yaiwin kibiya saiir boinmimauuim, yim sima nae digworaekwo minim wi iikamim yai sima boinmimauuim simiir hiranki haii simiir pi aiir kirie haiginiuam.

¹⁵ Mi ti hiriinan siyiuin kariirin ini wadie siya ywowin kimiir aposel inkamim siya srīyamim kimiir. Mi biīyarin kara kimiiram bi kaugin diminamim mi tariinanin kara ta yokwowa kimiiramim hiriinanam bi winboinkikin, kīma kariir kigriraowim. Mi kara mhiigi nao kingiin nwokiswo mi kara kimiiramim pi naeyam dimuim mi srīgii. Niingaka. Kara pi boriisopi dimin whirin inkam nwirni inanki haiyim. Mi kara dimin haii mi kara wi ha boin tani kara Kraiis siir yaiwin kibiya saiir boinmimauuim mi umir bi haigin. Niingaka.

¹⁶ Mi kara maingimairga kanakana bi nwonakin Kraiis siir yai win kibiya saiir boinmimauuamim. Niingaka. Kariirin Biīyan Inkam Komii siyar nimbingikin ta saiir tiramim. Mi kara simiir boinmimauu karam nwokiswo mi kariir kwoinin kanakanarin wi io prasae di ywowi. Mi kara ta yaiya Biīyan Inkam Komii siya boinkiya kariir ya wi digiumii pi haimriiyugigin.

¹⁷ Mi kariir kwoinairga priinaingwo tirkiswo ta miīya Kraiis siir yaiwin kibiya saiir boinmimauuwiya mi kara wi umir digworaekwo ta mi aiirsiyar pi mi haiyin. Mi ya tariigina ya kariir kwoinairgi bi priinaingwo tirka. Niingaka. Adi Komii siyar nimbingin kariirin ta mi aiir miriīyamim. Mi hiriinankiniuwi mi kara wi umir, digworaekwo nae min hai rani, ta mi aiirsiyin.

¹⁸ Mi hiriinan tirkiswo mi kara wi piki hinin umirin si pi haiyin ta miīya kara miriīya saiirsiyin, ha? Kara wi ti si pi haiyin. Mi iīya kara Kraiis siir yaiwin kibiya iikam

imiir boinmimauwi mi kara simiiramın wi nae umir minam srii rani. Nningaka. Mi sima Adi Komii siir yaiya hinda whisariiyar priihaii. Mi ti hiriinan siyiuin ti maingimaingara kara nwowin, ya tariigina ya kariir umir aeya.

19 Kara inkam nwirni aowa bi nwokin mi kara ini iikamim simiir whisarii mi primiriyan inkam ywowin. Mi kara iikam whiekakim simiir kwoinim wi digar piyamisi owin Jisis Kraiis siiram kiyaiiyim, siiram naingwo tibmii kinim.

20 Mi iya kara Isrel simiir iikamim simaka nwowiyin, kara pi Isrel simiir siyiu imiirar mi api mi Moses siir siyiu komii ikin. Mi ta hiriinan saiirsiyairga kara iikamim simiir kwoinim saiirsiyar kiyaii, sima Jisis Kraiis siiram naingwo tibmii kinim. Mi hiriinankinuwi mi ti Moses siir siyiuin siya boinkiyin kariir, yo wi nwo rani, kariir kou. Mi ti iiyim kara nwowim hir kara simiirar mi apkim mi ta hiriinan saiirsiyairga kara simiir kwoinim saiirsiyar kiyaign. Mi wi Moses siir siyiu komiini yaiyim wi sima nwo rani, simiir kouin. Mi sima wi Kraiis siir yaiwin kibiya saiiram ninmiininkini.

21 Mi kara Moses siir siyiu komiyyin siirin naingwo owouu rani. Mi siirin digumii bi haimriiyugin. Nningaka. Mi kara tariinanin ini Kraiis siir yai imiir wakaeyokna apin. Mi iya kara iki iikam nhirim yipiki Mosesni yaiyim sim wakaeyokna ap karamae nwowiyim simaka nwowiyim, kara Moses siir yai imiir bi napikin. Kara ti hiriinan siyiuin minam tirkin, kara wi iki iikamim simiir kwoin imiir niki kiyaiyim Jisis Kraiis siiram naingwo tibmiikinim. Mi ti hiriinan kara tirin, kara Adi Komii siir siyiu iir bi taouugakin, kara Jisis Kraiis siir siyiu iir napikin.

22 Mi iya kara iikamim yipiki naingwo tibmii kirie nwo karam nwowiyim Jisis Kraiis siiram, simaka nwowiyim mi kara diminin maingimaingara sima nwo karamae nwowiyin kanaka, siir bi tirikin. Nningaka kara diminin sima naingwowiyin hiniin yo ini ywowin kara siirarar tirikin. Mi hiriinan saiirsika, kara simiir kwoin imiirin asi kiyaii kirie nwowamin, Jisis Kraiis siiram naingwo tibmii kinamin. Mi inokinokin kara iki iikamim hinda tindanim simaka nwowiyim, kara diminin iki sima naingwowiyin hiniin yo wadiekin, kara siirarar napikin. Mi ta hiriinam saiirsika, kara simiir kwoin imiirin hiriinansi kiyaign Jisis Kraiis siiram naingwo tibmii kinim.

23 Mi kara inok inokin hiriinan ta saiirsi tirkin Kraiis siir yaiwin kibiya saiir hainanamın. Mi Adi Komii siya kariirin wi hiriinan saiirsi hainan prapraskii kariirin mi iki iikam nhir ikim.

24 Kima ta saiir daingwoki. Iikam whiekakim iki ninkikin iwitiyim sima biikinar bi nwoswowikim. Nningaka.

Nwirkinwiruairgin pi bii iwit okwoiu. Mi ti inkamin bii niwit okwowin diminin pi sasar haiyiskii. Mi ti hiriinan siyiuin, ti iikamim yipiki ninkikin iwitiyim kima Kraisiir yai airamn hiriinan sibgu wakaeyokna api mi kima dimin miyikin Adi Komii siya wi hiriinan sairsi hauwi.

²⁵ Mi iikam whiekakim yipiki ninkikin iwitam naingwowyim, dimin haiyim, sima inokinokin nhami nhami bi niwitikim mi simiir pua kirie sairsiyar nwowi. Sima ti hiriinan mansi tiri, sima wi iki iikam nhirim simiir nwoki iwit haiburim mi wi diminin Adi Komii siya hauwi iikamim bii nwowim simiir wi siir nwoki haiyim. Krima dimin komii komii imiirarar tir Adi Komii siiram wakaeyokna apim mi krima wi siir dimin miyik miyik imiir nwoki haiyim. Yim sima ti diminim ti kamim ninkikin iwitiyim bii nwowyim sima haiyim wi simiir hiriinan biyie nwo rani. Nningaka. Yim sima wadiei wadie imairgin mi wi hiriyar nwoyokiyokiikaeyami.

²⁶ Kara ti inkamin yipiki hinda tinda niyaeyimyok kaowiyin siir hiriinan bi ninkikin iwitikin. Nningaka. Kara ini inkamin yipiki maeyaua niwit okwowyia sairgisairamar nanmain-onkwowyin ini siir hiriinan ywowin. Mi ti hiriinan siyiuin kara inokinokin Adi Komii siir mi aair asi mirinanaei. Mi inkamin yipiki yai niniiyin siya siir ina hinda bi priitio priitowika. Nningaka. Mi ti hiriinan siyiuin, ta Adi Komii siir siir miya ta kara miriia ya hinda bi mi priimiri priimiriiga. Nningaka.

²⁷ Kara kariir pu aairar kirie haiginuanaeikin karar kigriraowamin mi saeya wi kariir kwoin iirarar nwoki wakaeyokna apim. Kara ti hiriinamin minam tiri, mhoiia kara Adi Komii siir yai aair boinmimauuwi mi siya kariirin wi hiriinan boin tani, kara inkam paii rani mi kara siir dimin miyik miyikim wi simiir hai rani. Iriig.

10

Kima, kimasiyar mintiraona kima wi dimin biyie kipi tir

¹ Ti kariir nomiiyauim kara ha naingwowi kima ina sibgu inokninkinim siyiuin Adi Komii siya tirin krimiir yidiwi wanwiyayim simiir. Mi ta iya krimiir yidiwi wanwiyayim sima Moses siir wakaeyokna apnamim niimau meki meya hiriir mi taka iya Adi Komii siya wau mrsima saair yikropki simiir siyu iir nisiimauu apnamam. Mi taka iya siya simiirin bidiyar mi whinkinsiis haiginuun. Mi iikamim sima ini whi komiia pariidnan dapiya ini sairar mi iyapidnadamim mi simiir nwirki bi swoki aomin aominkin.

² Mi diminin krimiir yidiwi wanwiyayim sima tirin, iya simiirin waumir sima saeya kiikii ikoua sima kigna apam

mí iya síma whíi komii kwíra pariidnan níkiuwiya sae mí iyapidama, yím tíkí digworaekwo híriinaním, yím iikam ímiir nísiimauugím síma Moses siirarar wakaeyokna ap ískiyím. Mí síma íni siirarar mí wakaeyokna apím iikamím yípíkí bap-taisím simiir híriinan yípíkí híniina nísiimauuím síma Bíyan Inkam Komii Kraís siirgím mí simiirín íni siyar kígrkákím.

³ Mí iya síma níimau boskwonau hír nwowa, síma naeyín mana níkiuwiiyín siir naekím, yípíkí Adí Komii siya hauugiyím simiir siir hírankín. Mí tíriiginín simiirín siya whínkínsiís haiginúgín simiir naingwo tíbmíiya kírié nwowam.

⁴ Mí síma opa yípíkí Adí Komii siya hauugiya simiir saiirar mí kwiyae. Mí tariiginá simiirín saeya kinsíís haiginúgín mí simiir naingwo tíbmíiya komiigí komii así nwokíka. Mí ta opa síma kwíyaeya, ya síiya komíiya saiir hírankí nítká. Mí ta síiya komíiya ya aknainan Kraís siir nísiimauuga simiir kwoín híir kinsíís haiginúam ta opa síma kwíyaeya simiir píu aiir kinsíís haiginúam saiir híriinan.

⁵ Mí Adí Komii siya simiirín tí híriinan síyú kaimwoín siir así whínkínsiís haiginúgín, Adí Komii siya máirgímáirga iikam hoimgákím bí nwokín mí ta híriinan saiirsíka siya híriinan así tírkín mí Adí Komii siya iikam ímiirín híriinan saiirsí nísomsom aokao dígyam tírkín. Mí simiir píus bíyeyím níimau hinda tínda dígar así nwokíkím.

⁶ Adí Komii siya tí híriinan díminín mínám tírkín, kímíir nísiimauugín kríma wí íkí dímin bíyie híriinaním síma tírim wí simiiram naingwowski, simiir tíram.

⁷ Kríma uruwá síyaowainí iníg kípi hainan, kímíir yídiwí wanwíyaeyím simiir iikam níhír íma tíra saiir híriinan. Mí tí Adí Komii siir yaiyím bíiya Moses siya wínkiyím Yokwo Komii saiir yím híniina wín bóinkíkím.

⁸ Mí iikam kríma tí híriinan síyú bíyeyín híi síma pírinínae pírinínaeyín siir kípi tír, bíyan iikam níhírím síma tírim simiir híriinan. Mí Adí Komii siir kwoínín paenan ha níugiyín simiiram mí siya simiir iikam níhírím ína yísomsom aokaokiyím. Mí 23,000 ním yím íkwíruwa saiirar mí kwaonam.

⁹ Kríma Bíyan Inkam Komii siir kwoín híir kípi kíyai, ío krímaka nwowam, bíyan iikam níhírím síma tírim simiir híriinan. Mí Adí Komii siya ío símaka ha nwowín mí siya nípuigím ína yíkropkiyím mí simiirín íni síma píyaokaokiyím.

¹⁰ Kríma Adí Komii saíka kípi nínkínwaowarkí bóin, bíyan iikamím simiir níhír íma tíra saiir híriinan. Mí síma díminám ha bóinanaeyím mí Adí Komii siya siir paekwosímín siir yíkropki mí siya ha nítin mí simiirín siya yísomsom aokaoki.

¹¹ Mí tí dígworaekwowím tí kímíir yídiwí wanwíyae ímiir

tirim yim iya sima niimau boskwoki boskwonau hir nwowa ha tirkim. Mi ti digworaekwowim Moses siya winkiyim Adi Komii siir Yokwo Komii aiir, yim krimiir nisisimauugim krima wi simiir hiriinan kipi tir. Sima ti iikamim ti tariinan nwowim krimiir nisisimauugim, iya Kraisiya swoki itana ini kingiin nwowa. Mi krima krimasiyar mintiraona krima wi dimin biyie kipi swoki tirmimin biya krimiir yidiwi wanwiyaeyim sima tirim simiir hiriinan.

12 Yim tiriuginim yim ini ti sima tirim ini simiir hiriinanar mi imbiyamim mi wim kima iikamim yipiki ha naingwowim wim kima kiriekim mi kima Kraisiya siir siyu iir napim ini kimiiir yidiwi wanwiyaeyim simiir haiburim. Mi kima kimasiyar mintiraona kimiiir kwoinim iki iikam nhirim sima kiyaii mi kima wi siyu biyie tiri.

13 Mi kima wi hiniina kipi naingwo, ti digworaekwowim kimiiir kwoin imiir kiyaii, kimiiir nikpitmayam mi tiki hiriinan diminin iki iikamim, iki hinda tinda nwowim simiirin ini iriipi hiriinanar mi tirin. Yim sima yaeya rani. Nungaka. Adi Komii siya wadiekin, kimiiirin wi siyar whinkinsiisi. Mi siya iki dimin bibiyeyim wi simiir kigninkinki rani, kimiiir kwoin imiir nipiyaokiyam mi kimiiirin wi sima nikpitmai rani. Kimiiirin wi siyar whinkinsiis haiginiuwu ti hiriinan dimin biyeyim ti kimiiir kwoin imiir kiyaiyam tiriyim simiirsi nokworinuum.

14 Ti kariir nomiiyau kingi kinim, kima uruwai siyaowai simiirsiyin aru dwo wim wi simiir inig imiir wara pi hainanisi. Dimusi rani, kimiiirin wi Adi Komii siyar whinkinsiis haiginiui mi wi siyar kigiraowi.

15 Kara ti yayim iikamim yipiki ninokninkin miyikakim kimiiiram boinkikin mi kima ti yayim ti kara boinkiyim simiir ti aingwoki mi simiir ti sibgu hid.

16 Mi iya krima kumuniyin opa mobin siir nwokaiiya nhwo sairam kwisboiniyim mi krima iki sair kwiyaeiyim mi krima hiniina nisisinauwu, krima mi Kraisiya krima ini nwuruwar ywowiskiyim mi ini kwoin whuruwar mi okiyim ta siir nhe airamn biyar naokiinainama mi bretin krima ninibimbir aeyin yo min mi isiimauugin krima mi Kraisiya krima, ini kwoin whuruwar ywowim ta siir pua biyar naowa yipiki paeyin hiiniyar nironinkinin saika ninkin irinugiyin.

17 Mi iikam whiekakim krima kasa rani mi krima ini bret haruan siirarar yaeyim. Mi bret haruan krima naeyin yo tiriuginin yo min nisisimauugin krima whiekakar in Kraisiya siir pu kwuruwa sairarar yinkiamamasum.

18 Kima Isrel simiir iikamim simiir daingwoki mi iikamim yipikki ti nae imiir naeyim biya priskim sim haiginim hiya naemin dimin haiginiya Adi Komii siiram, yi tiriuginim yim min nisisimauugin sima mi Adi Komii siya, sima ini kwoin

whirumar ywokiya ta hiiya nae min haigin inkin imiiaeya saikan.

¹⁹ Mi ta yaiya kara boinkiya kimiir ya ta saeya, nae minim mi wraisu min ikim yipiki sima ninkin imiiaeyim niksisae uruwai siyaowaini mi ti naeyim yim dimin komiigim, iyie? Uruwai siyaowai sima ywo dimin komiyyin? Nningaka. Yim naeyim yim nae imairgin. Mi yim ti uruwai siyaowaiyim, yim tidiyu min imairgin.

²⁰ Mi iikamim yipiki ti dimin taemin imiir nap karamae nwowiyim mi Adi Komii siir naeyim siir ninkin imiiaeyim hini sima nio haiginiyim, yim sima simiirin pi uruwai siyaowaini swoki inkin imiiaei pi Adi Komii siir ninkin imiiae rani. Nningaka. Mi kara pi boriisopi kima ti dimin hiriinanim uruwai siyaowaini ninkin imiiaeyim simiir naeyim. Mi kima ti hiriinan dimin imiir tiri, yi tiriiginim yi min nusiimaugun kima mi uruwai siyaowai sima, wim ini iripar yinkiamasum mi ini kwoin whirumar ywowim.

²¹ Mi kima Biyan Inkam Komii siir op mobin wi siir kwiyae rani, kima uruwai siyaowaini op mobin siir kwiyaei. Kima wi hiriinan tir tani. Nningaka. Mi kima naeyim Biyan Inkam Komii siir hiiya saiir haiginiyim siir ninkin imiiaeyam wi simiir nae rani, kima ti naeyim uruwai siyaowaini ninkin imiiaeyim simiir naei: Kima wi hiriinan kipi tir. Nningaka.

²² Mi kima hiriinan tiri, wim wi Biyan Inkam Komii siir kiyopsibgi haiginuwi mi siya wi io kimakar nwowi mi kimiirin wi siya pi tiain. Siyairgin kirie komiigakin mi nim krima ini nninga ywowim. Mi siya kimiir tiowi mi kima wi siir nikwowsii rani. Nningaka.

²³ Wim kima ti digworaekwo imiirin hinina boinkim, ti digworaekwowim krima tiriyim yim wadiyairgin. Mi kara kimiirin pi hinina boinkii, ti digworaekwo hiriinanim, yim wi kimiir whinkinsis haiginu rani, Adi Komii siiram sibgu wakaeyokna apim. Sima wi kimiir kwoin imiir kirie haiginu rani, Adi Komii siiram sibgu wakaeyokna apim simiir nhirim sima simairgin mi kima, ti kima tirim simiiram daingwoki.

²⁴ Kima wi kimamar kipi naingwona mi kima wi iki iikam nhirim simiir whinkinsisam daingwo.

²⁵ Mi kima wi kipi nidid wraisuim maket haiginiyim simiir sainsiyin mi simiirin hinina kipi mi srii, ti wraisu biya uruwai siyaowaini ninkin imiiaekim mi kimiir kwoinim wi hiriinan naingwoyimyok karamae saiirsi nwowi.

²⁶ Mi yaiyim yipiki Adi Komii siir Yokwo Komii aiir winkiyim bidi bidiniyar yim hinina win boinkikim, ti nuin yio Biyan Inkam Komiiyin siirgin mi digworaekwowim siir mi owim iripi hiriinan siir. Mi krima ina ninokninkinim mi krima digworaekwo whiekakim simiirin wa naei.

²⁷ Mi iikam nhirim yipiki Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna ap karamae nwowiyim, sima kiriiram boinkii, simiir omaka hiriir namam nae simaka naeyam. Mi kima ti naeyim sima hauuwi kimiir, simiirsiyin wi hinina kipi naingwo, tiki naeyim inkamki bidi yamisi inkin imiyyaeyim, iyie? Kima hindara wakaemumu ae. Mi kima hiriinan tiri mi kima wi iripa nwoki ongwomamair aeyim

²⁸ Mi kima ti inkam inaka nidwowi mi siya kimiirin ha boini, tiki naeyim biya iikamkim sim niki inkin imiyyaeyim uruwai siyaowaini sima. Mi kima ti nae imiirin wi kipi nae wim wi inkamin kimiir nokmwim aeyin wi siir kwoin iir pi kinsiis haiginuwisi.

²⁹ Kara siir kwoin iir boini, kimiir iir boin tani ti diminim siya niki boinmauuiim simiir kipi nae. Mi kima hinina naingwowi, krima ti nae imiir nae karamae dimusi nwowi mi tari yi mnsika, iki iikam nhirim yim Kraisiir yai imiir bi sibgu wakaeyokna apikim, aniya?

³⁰ Mi kara nhwo Adi Komii siiram kwisboinkiyim mpa mi boin wadiekii. Dimusi rani, ti naeyim kara naeyanim simiirsika. Mi iikam sima hinina dimusi boinkim kara siyiu miyiknan bi tirkin ti dimin taeminim kara naeyim simiirin, ha?

³¹ Mi kara kimiirin ta saiirin pi hinina boini, ti naeyim kima naeyim mi opa kima mi kwiyaeya mi wraisu minim kima naeyim mi dimin taeminim kima mi tir ikim, kima simiir tiri mi ti iikamim yim Adi Komii siir inig iir hainanprapraskii. Dimusi rani, ti simiirsika.

³² Mi kima wi ti dimin hiriinanim simiir kipi tir. Juda iikamim mi Juda iikam tani ikim mi iikamim Adi Komii siir isid nwowim wi simiir kiyopsibgi haiginu rani, siyiu biyie tiramin. Nningaka.

³³ Yim ti dimin taemin hiriinanim ti kara boinkiyim kimiir, yim kariir kwoinkar naingwo boinkikim. Kara ti dimin taeminim minam tirkikim iikamim simiir whinkinsiis haiginuwim. Kara ti diminim karamar bi tirkin, kariirar swoki whinkinsiis haiginuwim. Kara ti dimin taeminim minam tirkin, iikamim simiir whinkinsiis haiginuwim. Mi simiirin wi Adi Komii siya nwoki anmaiwarkainam simiir dimin biyieyim simiir hirankin ti sima tirim. Iriig.

11

¹ Kima ti dimin taeminim kara tiriyim simiir kigna ap, ti kara mi kigna apiyim dimin taeminim Kraisi siya mi tirim simiir saiir hiriinan.

Wigim simiir mwo imiir kaigrisu idwokaiiyim, Adi Komii siir inig hainaniya omaka saiir simiir boinka

² Kara kimiirin dimusi bi hainanprapraskikin, kima ti dimin taeminin kara boinmimauuim inokinok simiir wakaeyokna tirkim.

³ Kara ha naingwowi kima ti yayim kara boinim simiir dinokninkin Jisis Krais siyaingin kamim simiir kougi kou nwowin mi kamim yim ini simiir wigim simiir kou ywowim mi Adi Komiiyin yio ini Jisis Krais siir kou ywowin.

⁴ Mi ta hiriinan saiirsika mi inkamin omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir hiriir nami mi siya pagra siir mwo nwowa saiir kibwaehai karamae nwowi mi siya Adi siir yayia hiriinankakar boinmimauuwi, yio ti hiriinan siyiuin yio Jisis Krais siir kiyopsibgi haiginiuwi.

⁵ Mi wigim simiir mwowim dimin taemin nitimwanu kara-mae nwowi mi sima Adi Komii siir yayia ha boinmimauuwi omaka siir inig hainaniya saiir hir, yi ti hiriinan siyiuin yi saiir kam iirar swoki kiyopsibgi haiginiuwi. Mi saeya hiriinan naingwo karamae nwowi mi saeya wi wiga yipikki saiir kan aiir piriyaio iuguskiya mi nididgak ha nwowiya wi saiir hiriinan nwowi.

⁶ Mi wigim simiir mwowim dimin taemin nitimwanu kara-mae nwowi mi saiir kam saiir kan aiir piriyaokii mi yi ti hiriinan siyiuin yi saiir nisiimauuwi hiniin, saeya siyiu miyiknan bi napika. Nningaka. Yi wi hiriinan tir tani. Mi wigim dimin taemin simiir mwo imiir nitimwanuwi, yim sima wi nididgak nwo rani.

⁷ Mi kamim iya sima Adi Komii siir yai aiir boinmimauuwiyim mi iya sima nhwo Adi Komii siiram mi kwisboiniyim, simiir mwowim dimin taemin kipi nitimwanu. Dimusi rani, kamim yim Adi Komii siir kirieya mi siir dimin kirie komii komiiyim paenan nuyaeyim mi digworaekwo whiekak ikim simiir sibgu kigirkakikim. Mi yim wigim. Nningaka. Yim sima simiir kamim simiir kirieya mi simiir dimin miyik miyikim paenan nuyaeyim mi simiir inig komii ikim, yim simiir nisiimauuwi.

⁸ Adi Komii siya Adam siir pua Iv saiir pua saiir hiranki bi haiga mi siya ha bi nonkwokwokin. Nningaka. Adi Komii siya Iv saiir piu aiirin diminin Adam siir piu hiranki haiyin siir nonkwokwokin.

⁹ Adi Komii siya Adam siirin Iv saiir whindiriraeraram bi nonkwokwokin Adi Komii siya wiga Iv dapiya saiir nonkwokwokin Adam siir whindiriraeraram.

¹⁰ Mi ti hiriinanin yi ini mi owin wig sima mi itimwanuwiyim dimin taemin simiir mwo imiir. Yi ti hiriinanin yio min nisiimauugin, wig imiirin ini kam imar kigirkakim. Mi simiirin ini simar kigiraonamim iya sima omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir namiyim. Sima

wi ti hiriinan dimin iir tir. Dimusi rani, Adi Komii siir paekwosimin ini simiirar kigin.

¹¹ Wigim yim simiir kamim simiir aowar timi o. Mi nim krīma iikamim yipiki Biyan Inkam Komii siirim, nim krīma ini nwiruwar ywowiskiyim. Mi irni nwirniyin ha timi inan whinkinsiis ankinsiis wadie sibgu nwowamin.

¹² Krīma irni nwirni dinan whinkinsiishaiginiu, wadie sibgu owamin. Dimusi rani, bidi bidiniyarin, Adi Komii siya biigi biyan wiga saiirin inkamin Adam nikiuwiyin siir piu hiranki haiyin diminin siir nonkwokwokin. Mi hirankar nitiyokiyokinananiyin mi ini tariinanar yadigniyin, wig sima kam krīmiir asi naokainae. Mi ta hiriinan saiirsika krīma irni nwirniyam asi naingwowi. Mi iikamim mi digworaekwowim ti nu iir nwowim yim Adi Komii siyar nonkwokwokin.

¹³ Mi kīma ti dimin imiir daingwoki mi simiir hidgi. Mi wigim dimin taeminim Adi Komii siiram kwisboinkii mi sima simiir mwowim dimin taemin nitimwaniu karamae nwowi mi ti hiriinanin yio wadiekīn, iyie? Miiyik rani? Yio miiyik rani, ini biyie ywowin.

¹⁴ Mi krīma tariinanin ta saiir ti naingwoki mi inkam nwirin siir kana priei nwowi wigmi kanim simiir hiriinan, siya wi nidid prasae kipi kin. Dimusi rani, ta saiirsika.

¹⁵ Mi yim wigim yim ta saiirsiyin nididgak bi nwowikim. Dimusi rani, ta kan hiriinana simiirin Adi Komii siyar hauugin simiir mwo imiir higriniuam.

¹⁶ Mi iikamim ti hiriinan diminim simiirsi ninkinwaowarkii boinam naingwowi mi kara simiirin pi hinina boini, aposel kam krīma iikam imiirin wi dimin whir kigna apam kipi swoki kiwaki mi kara ti hiriinansi boinkikin. Iriig.

Mi om Korin hiran iikamim sima simar tirbunakim kumuniyin aiirsiyin

¹⁷ Mi tariinanin kara iikam kīmiirin pi haigin idwoki rani, ti diminin kara kīmiir boinkiyin siirsi. Dimusi rani, ti dimin biyeyim, kīma tiriyim yim ini dimin miiyik miiyikim kīma tirim, iripa kīma haingiriyiu owiya Adi Komii siir inig iir hainanam, ini saiir haibura.

¹⁸ Mi diminin biigi bii pi kara boinkii, yio hinungin, kara iikam nhirim sima boina saiir wakaekin, kīma Adi Komii siir inig iir hainanam namiyim, kīma iripa bi sibgu owikim kīma yapa yapae priiyo priiyo amikim. Mi kara ta yai aiir wakaekiyin mi kara simiir yai nhirim simiirin ini kaimwowar mi okiyin.

¹⁹ Mi ya ini kaimwokikaimwowar ywowa. Mi kīma wi kīmiir iikam nhirim wi simiir yayim wi simiir ninakrimkripkii mi ti iikamim yipiki ta yaimwokiyaimwo aiir sibgu apiyim yim wi idowiyā simbi nimbini.

20 Mi hiriinamki niuwi, kima iripa haingiriyu owi Adi Komii siir inig iir hainanam mi naeyim kima naei, yim Biyan Inkam Komii siir nae rani. Nningaka.

21 Mi kima nhirmiyam niki o karamae nwowi mi simiirin bi kima kimar hainami, kima kimar naeyamar mi hiriinanki niuwi ti iikamim yipiki mhoiia niti, yim wi mhiigar nini aoni. Mi tiriiginim yipiki bi namim naeyim yimbi kima kimar kwaeswonami mi kimiir mhiyim pi digi digar nwowi mi kima op minim pa kwiyae nanaei mipa kwiyae whaowaenami.

22 Mi kima kimiir omaka hirar niki idwokai aenaniyim pa nopi, ha? Kima omakakakaigim mi kima hirar pi yidwokai aeyin mi kima hiriinan tir tani. Nningaka. Kima omaka Adi Komi siir inig hainaniya saiir nitiyim mi kima pi Adi Komii siir isidin simiir iikamim pi simiir nanokou kao rani. Kima ha naingwowi, yim sima ini kimiir inkam biyenan ywowim mi dimin taeminim yimbi kima kimar kwaeswonami. Mi kima ti iikam paeprikab hiriinanim simiir kiyopsibgi haiginuwi ti dimin hiriinanin kima tirkiyin. Mi kima panina naingwowi, kara kimiirin ti dimin imiirin wi panina ti boin, ha? Mi kara kimiir ti hainanprapraski. Mi ti tari ti simiirsika, aniya? Nningaka.

23 Mi yaiya kara boinkiya kimiir ya kara Biyan Inkam Komii siir hiranki haiga. Ta yaiya ya hiniinga, Judas siya Biyan Inkam Komii Jisis siirin wir niyaka napwougin mi siirin kimidiniya sau omomin siir in yonkwoki, taka niyaka Biyan Inkam Komii siya bret iir haiya saiir.

24 Mi siya ti bret iir haiyin mi ina boin wadiekiyin Adi Komii siir. Dimusi rani, siirin siya hauugin. Mi siya bretin ha ninibimbargiyin mi siya siir kigna miriyyim kamim simiirin hinina boinki, tiki diminin yo kariir piu aiir nikrigin. Kara naowi, kara wi iikam kimiir whinkinsiis haiginuwi mi mhoiia kima wi ti kara tirin, wi hiriinanar niki tiri yokiyokiyim. Mi ti tariinan kara tirin, kara min nisiimauugin, kima wi kariiram nwoki aingwokiyim, ti diminin kara tirim kimiir simiiram.

25 Bretin siya hauuwin simiir saiir hiriinan. Mi siya wain op mobin ha mi haiyin mi siya boinki, ta wain opa ti mob iir nwomaiya ya min nisiimauuga, Adi Komii siir yai win kibiya yipiki siya boinmimauuwa kimiir whinkinsiis haiginuam, ya saiir nisiimauugin. Mi tariigina kara wi minsi tirbwakainaei kariir nhiya saeya naokiinaiini saiirsika.

26 Mi mhoiia kima ti bret iir naei mi ta wain opa mobnau tir nwomaiya saiir mi kwiyaei, ti siya tira saiir hiriinan, yo kima Krais siir nisiimauuwi siya iikam krimiir whinkinsiisam naokin. Mi wi siyar swoki itbudgiyim.

27 Mi kimiir nhirim ti bret iir naeyim mi ta opa mob iir mi okaiya saiir mi kwiyaeyim, yim min nsiimaugim dimin taeminim Biyan Inkam Komii ieya tirim simiir nsiimaugim. Mi kima ti dimin imiir naingwo omok karamae nwowi, kima tira saiir hiriinan mi Adi Komii siya wi ha boini, kima siyu miyiknan bi tirkim. Mi kima wi ta Kraiis siir nhieya mi siir piu aka, wi sowiir kiyopsibgi haiginiuwu.

28 Mi iikamim simiir kwoinim sibgu daingwo omok mi ti dimin biyeyim yim dinangrirmiigi. Mi mhoiyya ti bretin sima naei mi ta opa sima mi kwiyaei, yo dimin komiyyin Biyan Inkam Komiiyin siya tirin siir nsiimaugin.

29 Dimusika? Mi inkamin ta yaiya Biyan Inkam Komiiyin siir piu aiir boina saiir yai mwo aiir ninokninkin karamae nwowi mi siya ti nae iirin ha naei mi ta op aiirin ha mi kwiyaei mi siya wi ha naingwowi, tiriiginin yio dimin bi nikrigin. Mi sima wi sima simar swoki igikiyaonaei Adi Komii siya simiir nonkwobumbunamin.

30 Mi ti hiriinan siyuin kimiir iikam nhirim makinii mi sima kirie karamae ha nwowi mi kimiir iikam nhirim sima wa naonami. Dimusi rani, sima kimakar ninkin aekim ti bret iirin mi kimakar mi inkin kwiyaeim ta opa ti mob iir nwomaiya saiirin. Mi kima bi niki aingwo omokikim ti dimin hiriinanin kima tirin saiir hiriinan.

31 Mi kima Biyan Inkam Komii siir nae iir naeyam naingwowi mi biyyin kima, kimiir kwoinin niki sibgu hidi mi Adi Komii siya kimiirin wi nonkwobumbuninkin tani.

32 Mi krimiir Biyan Inkam Komiiyin siya krimiir nonkwobumbuninkini siya minam naingwowi krima krimiir dimin biyeyim simiirin digumii haimriiyugig. Adi Komii siya ti hiriinan minam tiri, krima wi wadie nwoki owim mi mhoiyya krima wi ti iikamim yipiki ti nuan digworaekwowim simiir napiyim wi simaka nao rani.

33 Mi ta hiriinan saiirsika ti kariir nomiiyauwim kima iripa haingiriyu aei Biyan Inkam Komii siir nae imiir, kima wi iki iikam nhirim simiiram tiki o sima nitam. Mi mhoiyya kima ti nae iir naei mi kima wa nwoki aingwokiyim ti diminin biyya siya tirin krimiir siiram.

34 Mi kimiir nhirkim mhiigi naowi mi kima biyyin naeyim hapi kimiir omaka hira tiki aenani. Mi mhoiyya kira iki nhir imaka wi haini wit mi iripa wi haini wini haingiriyu aeni, Biyan Inkam Komii siir nae imiir naeyamin. Mi Adi Komii siya wi io nwo karamae hiriinanki nwowi mi Kimiirin wi nonkwobunbuninkin tani, wari dimin biyeyim kima tirim simiirsiiyin. Kara boinkiyanim tariinan yim hiriinankim. Mi mhoiyya kara niti kimiir kigam mi kara kimiirin digworaekwo nhirim kima niki sriigiyim kariiram yim wi haini nini boini.

Iriig.

12

Dimin kibi kibiyim Adi Komii siir naeyiu ieya hauuwim krimiir simiir boini

¹ Ti kariir nomiiyauwim kara ti yai imiirin minam naingwo winkikin kima ti dimin taeminim Adi Komii siir naeyiu ieya hauuwim krimiir simiir sibgu inokninkinim.

² Kima ta saiir dinokninkinki, biya kima Adi Komii siir yai aair bi wakaeyoknakim. Kimiir kwoinim Setan siya kiyopiyaokiiyim mi kima kimiir kwoin iirar napkim mi kima uruwai siyaowaini inig asi hainankim. Mi tiriiginin kimiirin wi yaimin dimin whir di swoki boini.

³ Mi hiriinanki nuwi, kara ha naingwowi, kima dinokninkin, iikamim sima hinina boini, Jisis siir ti kiyopsibgi haiginu! Mi Adi Komii siir naeyiun wi ti hiriinan iikam imaka nwo rani. Mi Adi Komii siir naeyiun iikamim simiir kwoin nau nwokai karamae nwowi mi sima wi hiriinan boin tani, Jisis Kraisi siya Biyan Inkam Komii gin digworaekwo whiekak imiir kigirkakikin. Niingaka.

⁴ Adi Komii siir naeyiun kirie komii komii kasa bi hauugin iikam imiirin. Mi ta kirie hiriinana Adi Komii siir naeyiun siya siyar hauu iski, yaeya inkam nwir karamaeka.

⁵ Mi krima wi digar nwowi miipai miipaiyim Jisis Kraisi siir kwoin iirarar naingwo mirii. Mi ti inkamin yipiki krimiir kigirkakiyin, siya siyargin Adi Komii nwiruwan.

⁶ Digworaekwo whiekakim Adi Komii siirin krima tiriyim krima siir kirie aairar tiri. Mi Adi Komii siya siyargin iikamim simiir kwoin imiir kiyaiiyin ti digworaekwowim sima tirim simiirsi.

⁷ Adi Komii siir naeyiun siir kirieya siya iikam whiekakim simiirin yapa yapar nisiisimauuwikin. Mi krima simiirin hirii hiriinankina bi kigikim. Mi krima simiirin minam tirkim, krima wi iki iikam nhirim Adi Komii siir piugana saiirin wi simiir nwoki whinkinsiis haiginuwim.

⁸ Adi Komii siya iikam nhirim yim sima dimin hauuwikim mi nhirim yim sima diminin. Adi Komii siir naeyiun iikam kimiir kwoinim siyar kiyaii. Mi kimiirin siyar sibgu inokninkin haiginuwi Adi Komii siir yai miyik miyikim simiir ninokninkinim. Adi Komii siir naeyiun sasaigin iki iikam nhirim simiir kiyaiiyin. Mi simiirin pi siyar mi isiimauwi Adi Komii siir dimin taemin imiirin. Mi sima Adi Komii siir yaimwokiyaimwo aairin pi iki iikam nhirim sim nini boinimauu iuwi.

⁹ Adi Komii siir naeyiun sasaigin iikam nhirmi kwoin kiyaiiyin mi sima siir asi sibgu wakaeyoknaei.

10 Mi siya siir kirieya iki iikam nhirim simiir warar mi hauu mi sima dimin taeminim wi ti hiriinan nwoki tirim. Mi iikam nhirim yim wi dimin kirie komii komiiyim biya inkamki tir karamae nwowim yim wi simiir mi tiri. Mi iikam nhirim yim wi dimin taeminim Adi Komii siirim yim wi simiir nanaakninkii haiginuwi. Mi iikam nhirim yim wi dimin kibi kibiyim Adi Komii siir hiranki nitim mi dimin taeminim niksisaeyim uridyiu biyieni hindanki mi iti yim wi simiir mi boinmimauuwi krimiirin. Mi iikam nhirim yim wi yaeya yaigin kwir mi boini yaigina biya sima ninokninkin karamae nwowa saiir. Mi iikam nhirim yim wi ta yaiya saiir ninkpit boinmimauuwan inkam mi owi iki iikam nhirim sim.

11 Mi ti hiriinan diminpai diminpaiyim yim Adi Komii siir naeyiun sasair hauuwi krimiirin. Siya siir kwoin iirar napikin mi simiirin pi siir kwoinkar mi prihidnonkwokwo hauugi iikam imiirin. Friig.

Iikam whiekak krīma Kraīs siir pīua saiir pīu haimii haimiigim

12 Krīma ta saiirin ina ninokninkinim krimiir pīua kwiruwarga mi saiir pīu haimii haimiiyim kasa rani mi nim krīma iikamim Kraīs siirim nim krīma ini piunan ywowim. Krīma kasa rani mi krīma ini pīu kwiruwar ywowiskiyim.

13 Krimiiir iikam nhirim yim Judami pugana saiirgim. Mi nhirim yim Grikmikim mi kimiir nhirim yim whisarii mi miriiyan iikamkim mi kimiir nhirim yim dimin whirki bi kinyiskaiigim. Mi nim krīma ini nwiruwar ywowiskiyim iya Adi Komii siir naeyiun ini hanin krimiir kwoinaw kwirii idwokaiiyin. Mi krimiirin nwiruwā nwowamin wi siya ninkiamasu haiginuwi. Adi Komii siir naeyiun siya nikropkiyin siya ha nitin, siya kimidiniya ini hanin krimiir kwoin imiir yauuni kwirii idwokaini. Mi krimiirin iripa siyar yinkiamasu haiginu nwiruwā nwowamin.

14 Krīma ina ninokninkinim krimiir pīuim kwiruwā rani. Niingaka. Sima hoimgakaigim.

15 Mi inkam nwiri iga ha boini, kara ina rani mi hiriinanki niuwi mi kara wi ti inkamin siir pīu haimii nwo rani. Mi siir iga hiriinan boini, ya dimin komii rani, wi saiir yai kipi wakae. Dimusi rani, ya ti inkamin siir pīu haimiiga.

16 Mi inkam nwirni wina ha boini, kara nhwona rani mi hiriinanki niuwi mi kara wi ti inkamin siir pīu haimii nwo rani. Mi siir wina hiriinan boini, ya dimin komii rani, wi saiir yai aiir kipi wakae. Dimusi rani, ya saeya ini ti inkamin siir pīu haimii ywowa.

17 Kara pi hinina boini, krimiir pīu irkaka nhwona arar nonkwokwokiswo mi krīma dimin taeminim wi panina pi

wakae omokin? Mi krimiir p̄iu irkaka w̄iin arar nwokiswo mi kr̄ima dim̄in taeminim w̄i pan̄in pan̄ina p̄i whakin? Nim w̄i dig di ywowi.

18 Adi Komii siya krimiir p̄iu aiirin p̄iu haimii kwiruwar bi nonkwokwokikin. Niingaka. Siya krimiir p̄iu haimii haimii imiir nonkwokwowin mi simiirin ini yapa yapa maeyaugar ywowaiginuw̄in, siyar naingwokiin saiir hiriinan.

19 Mi krimiir p̄iua saeya p̄iu haimii kwiruwakiswo mi krimiir p̄iua w̄i sibgu di yowi. Mi p̄iugi p̄iua ya w̄i papi p̄i yowin.

20 Krimiir p̄iim sima p̄iu haimii haimii kwiruwa rani, simiir p̄iu haimii haimiim kasa rani. Mi krimiir p̄iim ini kwiruwar ywowiskiyim.

21 Mi inkam nwirin siir nhwonan siir ina aiirin w̄i h̄ina boin tani, kr̄ima kiriiram naingwo rani, kr̄ima, kr̄ima krimar mi owi ini mi owim. Mi ti hiriinan siyiun siir mwoin siir iga kwis owiirin w̄i h̄ina boin tani, kara kowiiram naingwo rani kara, kanakanar mi owi ini mi owin. Niingaka.

22 Krimiir p̄iu haimii haimii nhirim kr̄ima ha naingwowi, yim dim̄in komii rani. Mi krimiir p̄iim ti hiriinan p̄iu haimii haimiim sima wara nwo karam nwowi mi kr̄ima w̄i kirie di ywowi. Niingaka.

23 Mi krimiir p̄iu haimii nhirim nididgak kr̄ima nwowiim, kr̄ima simiirin inokinokin hiriyar hagiprakainanaeikim dim̄in taemini.

24 Mi krimiir p̄iu haimii nhirim yim kr̄ima simiir bi haigiprakaiigim. Ti dim̄in hiriinanim yim Adi Komii siya nonkwokwokikim mi p̄iu haimii haimii nhirim kr̄ima naingwowyim h̄inin yim inigak rani, kr̄ima simiirin dim̄in miyik imiirar higr̄inuwikim. Mi kr̄ima simiirin ha naingwowi, yim ini krimiir p̄iu haimii haimii nhirim simiir haiburim.

25 Adi Komii siya ti hiriinan misi nonkwokwokikin, kr̄ima, krimiir. P̄iu imiirin w̄i haimii haimii p̄i nwowisi mi sima w̄i kwirni kwirniisi nwoki aingwoyimyokim.

26 Mi krimiir igribin owinyaigi pikiiyim mi siya urur prasae bi swoki kinkiikin p̄iu kwirkaka p̄i warar ninkin kimpipisugi ta siya mi kimpipisugiya saiir hiriinan yio ini krimiir isidin saikar yinkin owin. Mi inkam nwirki kimpipisuwi mi isid whirkakin yio w̄i warar mi inkin kimpipisu irkakii saikar. Mi ti hiriinan siyiun, inkam nwirin siya maingimaingwa nwowi mi nim kr̄ima w̄i maingimaingwa saikar mi inkin owi.

27 Mi wim kima ti iikamim krimakar nwowim, nim kr̄ima ini Kraisiir p̄iua saiir hiriinan ywowim. Kr̄ima irira nwira ini siir p̄iu haimii haimiinan ywowim.

28 Adi Komii siya siir iikam nħirim simiirin ħinina nĩmbingĩn, ħinina nwowam. Siya biyĩn kam křimiir nĩmbingĩn siir aposel inkam nwowam. Mi křimiir mħoiya siya kam nħirim simiir yĩmbin profet kam nwowam, yĩpiki Kraisiir siir yai imiir ninomoknĩnkin ħaigĩnũwiyĩm. Mi ti simiir mħoiya siya kam nħirim simiir yĩmbin, iikam nowomwarkaiyũwiyĩm Adi Komii siir yaimwokiyaimwo aair. Mi sima wi wadie nwoki owim mi wi Adi Komii siirgisiir siyũ iir nwoki sibgu apim. Mi siya nĩmbingiyi simiir saair mħoiyan, siya iikam nħirim simiir yĩmbin, dimin kirie komii komiyyim simiir tiram mi nħirim iikamim yĩpiki maki niyyim simiir ninimniskii ikim mi nħirim iikam nħirim sim whindiriraerari ikim siyũpai siyũpaiyim sim mi nħirim iikam nħirmi kigriraowi ikim mi nħirim yaigina biya sima ninoknĩnkin karamaeya saair ninomoknĩnkinan ikim.

29 Mi tariinanin wi panina tiri? Mi kima ħiriyyar naingwowi ti kam whiekakim wi aposel kam kinar nwowi? Mi kima ħiriyyar mi aingwowi, ti kam whiekakim wi profet kam kinar nwowi? Mi kima ħiriyyar mi aingwowi, ti kam whiekakim wi iikam nowomwarkaiyũuan inkam kinar nwowi Adi Komii siir yai aair? Mi kima ħiriyyar mi aingwowi iikam whiekakim wi dimin kirie komii komii kinar mi tiri?

30 Mi kima ħiriyyar naingwowi iikam whiekakim wi iikamim makak makakim wi simiirar ninimniskii swowi? Mi kima ħiriyyar naingwowi, křima whiekakim wi yaiginim biya křima ninoknĩnkin karama nwowim wi simiirar ninomoknĩnkin digi? Mi kima ħiriyyar naingwowi, křima whiekakim wi yaiyim biya sima nĩnkpĩt boin karama nwowim wi simiirar nĩnkpĩt boin digi? Nũgaka. Adi Komii siya iikam křimiirin yapiyapi dimin hauugin irni nwirni ninan whĩnkĩnsiisim.

31 Kara kimiir boinkii, kima ti dimin komii komiyyim Adi Komii siir naeyũ ieya hauuwim iikam křimiir simiir dinoknĩnkiniki. Mi tapa kara kimiirin pi dimin kibi whirin iki dimin nħirim simiir ħaiburin pi siir boinkii, Adi Komii siir naeyũ ieya hauuwim křimiir, kima wakaeyokna apam. Iriig.

13

Iikamim irni nwirniyam naingwowyim Křimiir yaiga

1 Mi kara iikamim omom omomanim simiir yaigin imiir boini mi paekwosimi yaigin ikim mi kara nħirmiyam naingwokwo karam nwowi mi simiirin miyyik sibgu tir karama mi owi mi ti yai ħiriinanim kara boinim yim wi naekak nwo rani. An wi inkamim ii whisarii priihain priihainiyin diminam ħain karama nwowiyin an wi siir ħiriinan nwowi.

² Mi Adi Komii siir naeyiun kirie kariir hauuwi mi kara ti Adi Komii siir dimin iirin iikam imiirin wi hainingin boinmimauuwi. Mi kara Adi Komii siir aowa aowan dimin taeminim simiir ninomokninkini mi kara ti dimin taeminim simiir yaimwokiyaaimwo imiir mi inokninkini mi kariir naingwo tibmiiya kirie ha nwowi mi kara ti mhu iir boinkii, siya hapi maeyau gwir namwoiuam, kira damki mi kara simiirin hiriinan boinkii namam mi kara iikam nhiram naingwokwo karam nwowi mi kara wi miyan inkam komii nwo rani.

³ Mi kara inokinokin kariir umirim nae naeya sainanaei iikam paeprikabim simiiram mi Kraisiir siir yai win kibi aiir boinmimauuwi mi inkam biyeyin krimiirin paeya ha nitoudnankaigii mi kara simiiram ha kiwakii mi krima paeki ha niuwaokaokii mi kara iikam nhirmiyam naingwokwo karam nwowi. Mi kariir mi kibiya ya wi naekak nwo rani mi sima wi kariir whinkinsiis rani. Nningaka.

⁴ Mi krima iikam nhirmiyam naingwokwonanaei mi krima simiiram in wi io nwoisau rani. Mi krima iikam nhirmiyam naingwokwonanaei mi krima wi simiiram kigmair tani. Mi krima iikam nhirmiyam naingwokwonanaei mi krima wi krimiir inig imiirar hainanprapas rani. Mi krima wi ha mi boin tani, kouwin ini krimar ywowin mi krima wi krimamar naingwona rani.

⁵ Mi krima iikam nhirmiyam naingwokwonanaei mi krima simiirin wi siyu miyiki miyik iirar tiri. Mi krima wi krimiir piu aiiramar naingwona rani. Mi krima simiirin wi io aisiima niki osisau rani. Mi krima dimin biyie biyeyim iikam nhirkim tirbumbuninkin haiginuwim krimiir wi simiir swoki aingwo rani.

⁶ Krima wi maigimairga nwo rani, nhirkim dimin biyie tiri. Mi sima krimiirin dimin miyikni tiri mi krima wi maigimairga haini nwowi.

⁷ Mi dimin taemin biyeyim krimiir tiri, krima wi yaimin dimin nomboboin tani, nim wi yai mikrimar nwowi. Mi inokinokin krima wi dimin miyikam ti aingwo, iki iikam nhirim simiiram. Krima wi nhami nhami kipi naingwo dimin miyik miyikim Adi Komii siya krimiir tiranim siiram. Krima kirie hiriyyar dwoyokiyokii mi hiki ti dimin biyie biyeyim krimiir nimbiniyim simiirar timi hai.

⁸ Mi ti kwoin hiriinanin iikam nhirmiyam krima naingwokwonanaeyin yio wi hiriyyar nwoyokiyokii. Mi mhoiyya ta ii aeya nimbini mi krima wi ii priei boimimauu rani, Adi Komii siir yai aiirin. Mi mhoiyya ta ii aeya nimbini mi krima wi ii priei boin tani iki yaigin nhir imiirin. Mi ti dimin taeminim ti krima naingwowim hinin yim wi hiriyyar

namyokiyokiyami, yim wa digii.

⁹ Mi tariinanin krɪma ti dimɪnɪm sɪmiirɪm sibgu aingwo rani, krɪma sɪmiirɪn komii naingwo rani. Mi tariinanin krɪma ti Adi Komii siir dimɪn mwoki mwowim ini haini boinmɪmauunamim ti digworaekwowim mhoiyya nimbiamanɪm.

¹⁰ Mi mhoiyya ti dimɪn taemɪnɪm digi dig nwowanɪm yim wi simbi nimbiamami. Mi ti dimɪnɪm ti hindara nwoisaeɪyɪm, ti krɪma naingwowim hinɪn, yim dimɪn kibiki kibikim, yim ti digworaekwowim yim wa digiuguski.

¹¹ Mi iyya kara yɪnisɪm sapisapar nwowa kara yɪnisɪm sapisapnan boinkɪn. Mi iinokɪnokin kara boiniyɪm, kara pa ninoknɪnkɪni dimɪnpai dimɪnpaiyɪm ti yɪnisɪm sapisapɪm dimɪnpai dimɪnpai ninoknɪnkɪniyɪm sɪmiir hɪriinan. Dimusi rani, kariir kwoinɪn yɪnisɪm praigakni kwoinan nwokin. Mi tariinanin kara inakamae komii bidi yasae okiyɪn. Mi ti kwoin hɪriinanin yɪnisɪm praigananin kara siir wara nonkwo rani. Yio ti hɪriinan kwoinɪn, yio bidi digiyɪn.

¹² Mi tariinanin krɪma Adi Komii siir dimɪn taemɪnɪm hoingak naingwo rani, ti iikamɪm yipiki sɪmiir aknainɪm opnain iokaka saiir nonkwo kigiyɪm sɪmiir hɪriinan, digworaekwo whiekakim whauuriyɪnan bi nwokin. Mi mhoiyya krɪma Adi Komii saika nwowi mi krɪma wi haini sibgu inoknɪnkɪni, dimɪnɪn Adi Komii siya naingwowyɪn kougi kou nwowin ta Adi Komii siya ninoknɪnkɪna iikam whiekak krɪmiir saiir hɪriinan.

¹³ Mi ta ii aairɪn, tiki siyɪu whoimɪm yio wi hɪriiyar niki okripkaii mi ti siyɪuɪm yim hinɪngim, krɪmiir naingwo tibmiiya ini Adi Komii siirgisiiramar naingwo hɪriɪua. Mi krɪmiir kwoin komiiyɪn ini ta nimbina Adi Komii siya nimbina ini saiiramar naingwo tibmii kɪn iskiya mi krɪma ini Adi Komii siya mi iikam ikim, ini sɪmiiramar naingwokwo iskiyɪm. Mi ti dimɪn komii komii whoimɪm yim wi digi rani mi whirin yipikin kougi kou nwowin yio minkɪn, iikam nhirmiyam naingwokwonanae. Iriig.

14

Mi dimɪn miyik miyikim yipiki Adi Komii siir naeyɪu ieya hauuwim krɪmiir yim ini iki dimɪn taemɪn nhirɪm sɪmiir haiburɪm

¹ Mi iikam kima biikibiyɪn iikam nhirmiyam daingwokwo. Yio tiriiginɪn kougi kouwin ini siya ywowin. Mi kima Adi Komii siiramin dimɪnamɪn wi hɪriiyar nwoki naingwokwokripkaiyɪm kimiir hauuwam siir naeyɪuin siir hirankɪn. Mi ta kirɪeya siya hauugiya ti dimɪnɪm sɪmiir

boinmimauuam yim Adi Komii siya bidi yisiimauuim iikam imiir mi taka kirieya ini iki kirie nhirim simiir haibura.

² Mi ti iikamim yipiki yaiginpai yaiginpaiyim sim yaiyim sim boiniyim, yipiki sima ninokninkin karam nwowim, sima iki iikamim simiir whinkinsiis haiginuwam bi tirkim yio Adi Komii siirgin ti sima boinin. Mi iikamim wi ninokninkin tani ti yaiyim sima boini, simiir yaimwokiyaaimwowim Mi Adi Komii siir naeyiuin siya kirie ti iikam imiir hauuwi mi sima wi ti aowa aowan dimin taeminim iikamki ninokninkin karamae nwowim wi simiir boini.

³ Mi ti iikamim yipiki Adi Komii siir yai aiir boinmimauuwiyim, sima iikam imiirin minam boini, kirie simiir hauuwim, simiir kwoin imiir kirie haiyiniuwam. Mi ta simiir yaiya, iikam imiirin wi saeya kiprid haiginuwi yipiki simiir kwoin imiirsi naingwoyimiyokeyim wadie sibgu owam. Mi ta hiriinan yaiya wi simiir nwoki wokmailhaiginuim.

⁴ Mi iikam yipiki yaigina Adi Komii siir naeyiu ieya hauuwa simiir saiir boini, sima wi dimin taeminim sima simar swoki kinsiisnaeyim wi simiir boini. Mi yipiki Adi Komii siir yai imiir boinmimauuwi iki iikamim simiir, sima wi iikamim Adi Komii siir pugana saiirim wi simiir whinkinsiisi kirie simiir naingwo tibmiya saeya nwowim.

⁵ Kara ha naingwowi kima iki yai nhirim kima ninokninkin karamaeyim simiir boin mi kariir kwoinin ha naingwowi, kima whiekakim Adi Komii siir yai kibiya saiirarar boinim. Ya tariigina ya dimin kirieki kirie waiwiya tirana, saeyairga. Mi ti iikamim simiir yaiyim yipiki Adi Komii siir yai aiir boinmimauuim, yim ini ti iikamim yipiki yaigin kwirni yaiyim sima ninokninkin karam nwowim simiir boiniyim ini simiir haiburim. Mi inkamin yipiki ta yaiya saiir yaimwokiyaaimwowa saiir sibgu inkpit boini kimiirin mi tiriiginim sima iripa kimaka haingiriyu owi mi taka yai hiriinana ya wi Adi Komii siir yaiya saiir hiriinan nwowi.

⁶ Ti kariir nomiiyauim, mhoiia kara kimiiram niti, kimiir kignakiyam mi kara kimiirin yaigina yipiki Adi Komii siir naeyiu ieya hauuwa saiir nini boini kimiirin mi kara wi kimiir whinkinsiis haiginu rani. Mi kara kimiirin dimin nhirim Adi Komii siya nisiimauuwim karir, kimiir boinmimauuwi mi kara Adi Komii siir yaimwokiyaaimwo nhir imiir mi isiimauuwi, yim tiriiginim, yim nikrani kimiirin wi sima whinkinsiis haiginuwi.

⁷ Mi inkamin yipiki ii haini mi siya sibgu hain karamae nwowi mi iki iikam nhirim sima wi sibgu wakae sibgi rani. Ningaka. Mi iriipi hiriinan, inkamin irii sibgu tio karamae nwowiyin mi siya mwai wi sibgu wao rani mi iki iikam nhirim

sima wɪ sibgu wakae sibgi rani. Mi ti dimin whiso yio wɪ miyiknan nwo rani, wɪ biyieki biyie nwowi.

⁸ Mi inkamin iyyin sibgu hain karamae nwowi mi iikamim sima wɪ panina ninokninkini, sima yayiyam nami? Niingaka, sima wɪ ninokninkin tani.

⁹ Mi ti hiriinan siyiu kaimwowin mi iikamim sima yaigin kwir boini, yipiki iikam nhirkim ninokninkin karamae nwowa mi ta simiir yaiya wɪ tiki iikam nhirim simiir kiyopsibgi haiginiuwi.

¹⁰ Mi ti nu iirin, hinda tindan yaiginim kasakasa rani, siir nwowim. Mi ti yaiginim yim yaimwokakinairgin.

¹¹ Mi hiriinanki nuwi mi kara ti diminim inkam nwirki boinim kariir, kara wɪ ninokninkin tani. Mi siya wɪ ha naingwowi, kara om whiran inkamkin. Mi an kara wɪ ha mi aingwowi siya om whiran inkamkin. Mi krɪma wɪ iripa boin tani.

¹² Mi ya tariigina ya hiriinansika. Dimusi rani, kɪma minam naingwokim, kirɛpai kirɛpaiyim Adi Komii siir naeyu ieya hauuwim maipai maipaiyim sim miriiyam. Mi hiriinanki nuwi, kimiir kwoin komiiyin wɪ ti kirɛyim simiir haiyim daingwo siir hiranki maipai maipai imiir miriiyam. Mi hiriinanki nuwi, Adi Komii siir iikamim simiir kwoinim wɪ hiriinan saeya kirie haiginiuwi.

¹³ Mi iikamim sima yaigin kwir boini, yaigina sima ninokninkin karamae nwowa saiir mi sima wɪ Adi Komii siiramar ti swoki srii kirie simiir hauuim. Mi sima ta yaiya saiir yaimwokiyaaimwowa wa nwoki sibgu anaakninkii haiginiuim iki iikam nhirim simiir.

¹⁴ Kara ha boini, siya wa tiri ta saiirin. Dimusi rani, kara Adi Komii siiram kwisboini mi siir inig iir hainanpraprasi, ta yaigina kara ninokninkin karamae nwowa yipiki Adi Komii siya hauuwa kariir, ya kariir kwoinbudin sasar naingwo kwisboini mi kariir kwoinin yio ini hindira priiyakiiririn.

¹⁵ Mi hiriinanki nuwi, kara Biyan Inkam Komii siiramim wɪ kariir kwoinbud ieya kwisboinkii mi kariir kwoinin iriipi hiriinan. Mi mwai kariir kwoinbud ieya mi waowi mi kariir kwoinin iriipi hiriinan, yio wa mi waowi.

¹⁶ Mi kira nhwo kwisboini Adi Komii siiram mi siir inig iir mi hainanpraprasi iki yaigin nhirim ti iikam ima ninokninkin karamae nwowim simiir mi sima wɪ panina ninokninkini ta kira boina saeya wadieki nuwi mi sima kiriirin wa nwoki boinim hinin, tariigina ya yai mwoki yaimwo aeyairga. Mi kira yaigin kwirniyin wɪ hiriinanar boini, ha? Mi siya ta yaiya kira boina saiir yaimwokiyaaimwowa wɪ ninokninkin tani. Niingaka.

¹⁷ Mi kira hiriinan tiri mi kira Adi Komii siir inigin hiriyyar

sibgu hainani mi ta kiriir yaiya iki iikam nhir imiirin wi panina whinkinsiis haiginuwi?

18 Kara Adi Komii siirin minsi boin wadieki, kara iki yaiginpai yaiginpaiyim sim boinikin. Mi ti yaiginim kara boiniyim kima ninokninkin karamae nwowiyim simiirin yi kara bidi haiburin.

19 Mi kara iikam nhirim Adi Komii siir pugana saiirim simaka nidwowi mi krma iripa ha haingiriyu owi Adi Komii siir inig hainanam mi kara biyin ha niki aingwowi, kara diminin priei kipi boin yaigina krma ninokninkina saiirin mi ya tariigina wi simiir nwoki whinkinsiis haiginuwim wadie sima sibgu owam. Kara simiirin wi dimin whiekak boinmimauu rani, yaigina sima ninokninkin karamae nwowa saiirin. Mi tiki yayim yim wi simiir whinkinsiis haiginu rani.

20 Ti kariir nomiiyauim, diminim kima naingwowyim, kima yinisim praigakni kwoinan kipi naingwo. Kima inikamaeni kwoinan dwo. Mi dimin taemin biyeyim iikamkim sim napiyim simiir warar dinkin aingwoyokiyokiigi, kima simiirin digumii haimriiyugig. Mi ti hiriinan siyuin siirin hindara daingwo owouu iuguski, yinisimin iniibar niki owiyin siir hiriinan. Mi dimin miyik miyikim yipiki kima naingwowyim, yim ini inikamaeki sibgu aingwo omokiyim kwoin miyikin ini simiir hiriinan ywowim.

21 Mi Adi Komii siir yaiya Yokwo Komii hir nwowa biya profet Aisaiaki si winkiya, ya iikamim yaigin kwir boiniyim simiirin hinina boinkikin,

kara, Biyan Inkam Komii gin, kara pi ti iikamim yipiki Isrel simiir nuin siir hiranim simiirin pi yaeya yaigin boini, iikamim yipiki om whiranim sima simiir boinam. Mi yaigina kara simiir hauuwi mi sima wi kariir yai imiir boinmimauuwi. Mi kariir iikamim sima wi kariiram naingwo tibmii kin tani. Nungaka.

22 Mi hiriinanki nuwi, ti yaiginim yipiki Adi Komii siir naeyu ieya hauugiyim kimiir, sima iikam hauugiyim kimiir, sima iikam kimiir whinkinsiis haiginuwi, yipiki Adi Komii siir yai airam naingwo tibmii karamae nwowim mi sima wi saiir wakaeyam nwoki aingwowim. Ya wi tiriiginim yipiki Jisis Kraiis siiram naingwo tibmiyim wi simiir wara whinkinsiis haiginu rani. Mi wi ti iikamim yipiki Jisis Kraiis siiram naingwo tibmii kin karamae nwowim wi simiirarar hauuwi. Mi yim tiriiginim yim sima ini hiriirar naingwowim Adi Komii siya kaimwokikaimwowaigin. Mi Adi Komii siir naeyuin siya inkami kwoin hurworwokaii, dimin taeminim sima niisimauuwim simiir boinmimauuwam, yipiki Jisis Kraiis siiram naingwo tibmiyim simiir whinkinsiis haiginuwankim. Mi hiriinanki nuwi mi wi simiir

kwoin imiir nwoki whinkinsiis haiginuuwim siiraramar nanaokoukaowim.

²³ Mi Adi Komii siir iikamim sima iripa haingiriyu owi mi sima yaigina sima ninokninkin karamae nwowa saiir boini mi iikam nhirim yipiki ta yai aiir wakae ninokninkin karamae nwowi mi iikam nhirim yipiki Kraisiiram naingwo tibmii karamae nwowi mi sima ha napninopkainaniyim mi sima wi ha boini, ti iikamim sima pi whaowaei.

²⁴ Mi omkakim Adi Komii siir yai aiirarar boinmimauwi, yaigina sima ninokninkina saiir mi iikam nhirim yipiki Kraisiiram naingwo tibmii karamae nwowi ini hanin simiir kwirii idwokaiyim mi ti yayim simiir mi wakae karamae mi owi mi siya wi ha naingwowi, siya dimin miyiknan bi tirkin. Mi ta hiriinan yayi siir kwoinin wi saeya higrimkripi.

²⁵ Mi ti yayim siir kwoinawu hir nwokaiyim yim siya bi niki inokninkinwaokin mi mhoiya sima wi idowiyar nwowiguski. Mi siya niti, siya ogmwo wa nini hiuni mi siya wi Adi Komii siir inig iir hainani mi siya wi ha boini, tariigina ya kaimwoki kaimwoka, Adi Komii siya ini simaka nwowin. Iriig.

Sima iripar haingiriyu o Adi Komii siir inig iir sibgu hainanam

²⁶ Iikamim yipiki kanaka ninkin apninopkai miriiyim Kraisi siir mi aiir, kima wakae! Mi iya kima iripa haingiriyu hainani Adi Komii siir inig iir mi kima wi hiniina tir. Nwirin yo wi mwai dokwo wao mi nwirin yo Adi Komii siir mi imiir dowomwarkaiyu mi nwirin yo wi yayi Adi Komii siya nisisimauwa siir, yo wi saiir boinmimauu mi nwirin yo wi yaigina kima ninokninkin karamae nwowiya wi saiir boin mi nwirin yo wi yayi saiir ti swoki inkpit boinki kimiir mi kima whiekakarim wi hiniina tir. Mi kima wi iikamim yipiki hapaiir nwowim wi simiir kwoin imiirsi daingwoyimyok mi kima ta saiirin hiriinanar tiri mi Adi Komii siir iikamim simiir naingwo tibmiiya wi kirie hiriinan saiirsi nwowi.

²⁷ Mi sima yaigin kwira kima ninokninkin karamaeya saiir boini mi saiirin nwiski mi boini mi nwoimgi mi boini ini mi owin, sima simar timi boin. Mi wim kima whiekakim simiirin wara boinam kipi naingwo. Nangaka. Biyyin inkam nwirki tiki boin mi nwirin yo mhoi timi boin. Mi siya saiir boini mi ta yai aiirin wi nwirki ninkpit boinkii kimiiramim.

²⁸ Mi hapaiirin inkamki ta yai aiir ninkpit boinan inkam karamki niuwi mi inkamim yipiki yaigina kima ninokninkin karamaeya saiir boinin siya kimaka ninkin idwokaii mi siya wi ti yayim simiir kipi swoki boinmimin, siya hinda yaimikrimar didwo. Mi mhoiya siya wi sasar boin Adi Komii saikan.

29 Mi yaiya Adi Komii siya n̄isiimauuwa s̄imiir, ya nwis mi nwoimuwakar timi boin saiirin. Mi iki iikam n̄hirim yipiki hir nwowim, yim ta yai aiiram maugi mi saiir hidgi, tari ta yaiya saiir yai mwoki yaimwowim ini Adi Komii siir yasi hirirua, iyie? Siir tani.

30 Mi nwirin yio wi hindara boin mi Adi Komii siya ti yai imiirin wi inkam nwirni n̄isiimauuwi. Mi siya wa n̄nsiin okwokii ti yai imiir n̄inkpit boinkiyam mi inkamin bi boinin yio wi hindara didwo tani.

31 Mi hiriinan tiri mi kima Adi Komii siir yaiya wi nwinwira nwinwira dokwo boin. Mi ta hiriinan saiirsika mi kima whiekakarim wi nwoki inokninkinim Adi Komii siir yai aiirin mi kimiir naingwo tibmiiya wi kirie nwoki owim.

32 Mi ti iikamim yipiki ti dimin taeminim Adi Komii siir naeyiu ieya prihauuwim simiir haii, Adi Komii siir yai aiir boinmimauuwim mi sima simiir kwoinim mi simiir yaiyim simiirin sibgu kigrirao.

33 Dimusika? Adi Komii siya dimin taeminim iripa bi nitapiyokin. N̄ngaka. Adi Komii siya ha naingwowi, kima iripa haingiriyu owim, siir inig iir hainanam mi kwoin miyik haiyam mi sibgu idwowim mi kwoin hiinsima nwowim mi kwoin whirkwhiruwa nwowim.

34 Mi tiki wig hiriinanim sima iripa kimaka haingiriyu owi Adi Komii siir inig iir hainanam, yim sima hinda yai mikrimar dwo. Mi nim krima pi simiir kigninkin boin tani iki iikam n̄hirim simiirin naingwo tibmii k̄niyim simiirin. Mi ti diminin siir boini, siyu komiiyin Adi Komii siir yokwo aiir nwowin yio hinina boinkin, wigim bi sima nidwokaii, sima wi inkamim inig komiigakim wi simiir hiriinan kipi nwo.

35 Mi sima dimin ninokninkinam tiri mi sima wi simiir omaka hiriir dam mi simiir kam imiirin wi hir tini sriiyu ti diminin Adi Komii siir yai aeya boina saiir yaimwokiyaimwowa. Ya hiriinan siyuin siyu miyik rani, iya kima Adi Komii siir inig hainaniyim siir omaka aiir mi wigim saiirar kipi boin.

36 Mi kima kariir yai aiir wakae karamae dimusi nwoi, ti kara boinkiyim wigmi mi wim kima simiirin kimidiniya yaeya yai boin? Mi kima hiriyyar naingwowi, Adi Komii siir yaiya biyin kimiiram arar nitka, aniya? N̄ngaka. Mi iikamim Adi Komii siir yai aiir ninokninkinim ini kima kimar ywowiskiyim, aniya? N̄ngaka.

37 Mi kimiir nwirin ha naingwowi, siirin yai Adi Komii siya hauugin mi siya ha mi aingwowi Adi Komii siir naeyiun siya siyar naingwo hauugin kiripai kiripaiyim siirin mi siya wa dinokninkinki, ta yaiya kara winkiya kimiiram kimiirin Adi Komii siya n̄mbingikin ta yai aiir wakaeyoknam.

38 Mi ti hiriinan inkamin ta yai aiir nikwowaisii mi wim kima iriipi hiriinan, wi siir timi ikwowaisii.

39 Mi hiriinanki niuwi mi ti kariir nomiiyauim kima ti dimin taeminim Adi Komii siya nusiimauuwi kima boinmimauuwam, wi simiir simiirar daingwokwonanae mi ti kamim yipiki wi yaigina kima ninokninkin karamae nwowa saiir boini mi kima simiirin wi igbid kamiyau kipi hai.

40 Mi kima Adi Komii siir inig iir hainani mi iki dimin taeminim simiirin sibgu sibgu tir mi sibgu sibgu kiiriimdiyau haigin. Mi iikam whiekakim diriyyar kipi boinswo. Nningaka. Iriig.

15

Pol siya Krais siya naonama mi siya swoki insiin idwowa saiir boinkin

1 Mi tariinanin ti kariir nomiiyauim, kara minan naingwowi, kima ta yai win kibiya yipiki biigi bi kara boinmimauuwa Jisis Krais siira, saiir daingwowaarkaigi. Kima ti yai imiir wakaeyim mi kimiir kwoinim ini kirieyar ywokiym.

2 Ihi, ini ywokiya ta yai win kibiya kara kimiir niki boina mi kima saiirin hiriyyar nonkworinukripkaii mi kimiirim wi saeyar nanmaiwarkainaei. Mi hiriinan karamaeki niuwi mi kima wi hindara priinaingwo tibmii kani.

3 Mi yaiya kara Jisis Krais siir hiranki kara haiya ya kara bidi boinmimauuwa kimiir. Taka yaiya ya yai whoimoni rani. Mi ta yaiya ya hinina boinka, Jisis Krais siya krimiir dimin biyeyim simiirsi naokin, ta sima winboinkiya biya Adi Komii siir yokwo aiir saiir hiriinan.

4 Mi siya ha naonamin mi sima siirin kimidiniya ienau haingikaigi mi ii kwoimaka siirin Adi Komii siya swoki hidninsiin idwoki. Yim sima biya ta Adi Komii siir yokwo aiirin ti hiriinan dimin kaimwo imiirar mi winboinkikim.

5 Mi iya Adi Komii siya Jisis Krais siir hidninsiin idwowa mi siya biyin Pita siir hiriir yimbiam mi mhoiyya siya siir aposel kam iur nwisu simiir hiriir yimbiam. Mi sima siirin warar bidi mi kigiym.

6 Mi mhoiyya, siya iikam whiekakim naingwo tibmii kaniym simiir hiriirin idowiyar yimbiam mi sima ini siirar mi kigim. Mi ti iikamim yipiki siiram naingwo tibmii kanim mi siir siyu iir napim, 500 bidi haiburim. Mi ti iikamim simiir nhirim yim ina niki owim mi nhirim yim bidi yaokaowim.

7 Mi mhoiyya siya Jems siir hiriir yimbiam mi siya siirin bidiyar mi kigiym. Mi siya siir aposel kamim simiir hiriirin ha mi imbiyamim mi sima siirin bidiyar mi kigim.

8 Mi mhoigi mhoiyyin siya ha nitin, kimidiniya kariir tiriir yimbini. Mi kara siirin bidiyar mi kigiym, yinisimin siir

yopiiya siirin siyiumwoni naokaina karam nwowiyin siir hiriinan.

⁹ Dimusi rani, kara ini aowa ywowin kara inigak bi nwokin. Mi an kara ini ti Jisis Kraiss siir aposel kamim simiir aowa ywowin. Dimusi rani, biya Adi Komii siir iikamim hinda tinda nwowim simiirin kara tirbugim. Mi kara tariinanin ti hiriinan kwoin asi naingwowi. Kara inkam paiigipaii rani, Jisis Kraiss siir aposel inkam nwowamin.

¹⁰ Mi dimusi rani, kariirin Adi Komii siir naingwobumbuwa, saeyar nitmaisok okwokin mi kariirin saeyar kinsis haiginugin. Mi tariinanin kara ini Jisis Kraiss siir aposel inkam nwowin. Kariirin kwoin miyikin Adi Komii siya hauugin mi siya whisarii bi nwokiyamkin. Ningaka. Kara mi komiia siya hauuwa saiirar miriyyin mi ta miya kara miriia ini iki iikam nhirmi miyim simiir haibura. Kara ta miya kana kanar bi miriigin. Ningaka. Adi Komii siir naingwobumbuwa saeya kanakar nwoka. Mi taka ti aiirin, ta naingwobumbuwa ti mi imiirin sasar mirii iskika.

¹¹ Mi ti diminin yo dimin Komii rani. Dimusi rani, krma whiekakin kimiirin ta Adi Komii siir yai kibi aiirarar mi boinmimauugin. Mi ta yaiya saeyairga kima naingwo tibmii kiina. Friig.

Iikamim naokaowim wa swoki insiin idwodwowi

¹² Mi ta yaiya krma boinmimauuwa saiir yaimwokiyaimwowa ya hininga. Iya Jisis Kraiss siya naonama, siirin Adi Komii siyar swoki hidninsiin idwo. Mi hiriinanki niuwi mi kimiir nhirim hiriinan dimusi boinkim, iikamim yipiki naokaowim sima wi swoki insiin idwo rani. Mi sima ti hiriinan boinim, sima ini habwowhaenan ywowim mi sima ti hiriinan yai biye asi boinkim.

¹³ Mi simiir yaiya kaimwokiswo mi ta Jisis Kraiss siya naonama Adi Komii siya siirin wi di swoki hidninsiin idwowi.

¹⁴ Mi ta Jisis Kraiss siya naonama mi Adi Komii siya siirin hidninsiin idwo karamkiswo mi ta Adi Komii siir yaiya ta inokinok krma boinmimauuwiya saeya wi naekak di ywowi. Mi hiriinankiswo mi kimiir naingwo tibmiiya Adi Komii siir yai aiiram nwowa ya wi naekak di ywowi.

¹⁵ Mi ti iikamim simiir yaiyim sima yai kaimwokiswo mi ta yaiya iikam imiir krma boinmimauuwa Adi Komii siir mi imiir, yim wi pi yikisaeyin. Dimusi rani, nim krma iikam imiirin min nowomwarkaiyugin, ta Jisis Kraiss siya naonama mi siirin Adi Komii siya swoki hidninsiin idwowa saiir. Mi simiir yaiya saeya yai kaimwokiswo mi Adi Komii siya ti iikamim naokaowim simiirin wi hidninsiin idwo rani, omwai hiriayar waiyayokiyokiyamin. Ningaka.

16 Mi Adi Komii siya ti iikamim naokaowim simiir hidninsiin idwo karam nwowi mi wi iriipi hiriinanar pi mi tirin, siya Jisis Kraisi siirin wi di mi hidninsiin idwowi, iya siya naonama.

17 Mi Adi Komii siya Jisis Kraisi siirin hidninsiin idwo karam nwokiswo ta siya naonama mi ta kimiir naingwo tibmiiya Adi Komii siya namaiwarkaina kimiir ya wi dimin komii di ywowi. Mi hiriinan nwokiswo mi wim kima wi iikam miyiknan di ywowi Adi Komii siir whwonkam idan.

18 Mi ta yaiya ti iikamim sima boina saeya kaimwo nwokiswo mi Adi Komii siya iki iikamim naokaowim simiirin wi hidninsiin idwo rani. Mi mhoiia ti iikamim naokaowim, yipiki Jisis Kraisi siiram naingwo tibmii kinim, sima wi omwai Adi Komii saika waiyayokiyoki rani, sima wi hiriinar nonkwobumbuninkin iuguskii.

19 Krima Kraisi siiram daingwo tibmii kin mi siiram dwokwokin. Mi krima siiram ti iyim ti tariinan krima nwowim ti nu iir, simiiraramar nwokwokini siiram, krimiir whinkinsiis haiginiuwam mi krima wi iikam miyiknan nwo rani, nim wi siyu biyeki biyeyin si nwowi. Mi mhoiia krima naowi mi krimiir naingwo tibmiiya Jisis Kraisi siiram naingwo tibmii kina, ya wi krimiir whinkinsiis haiginiu rani. Mi mhoiia iki iikam nhirim krimiirsiyin wi naingwoyimyok prasae di kini. Mi sima krimiirin wi hinina pi boinin, krimiir kwoinin yo ini biyie ywowin.

20 Mi sima wi hiriinan di boini. Dimusi rani, Adi Komii siya mhoiia wi krimiirar mi whinkinsiisi. Adi Komii siya Jisis Kraisi siya naonama mi siya siirin bidiyar swoki hidninsiin idwowin. Ya ta yaiya ya yai kaimwowainga. Mi dimusi rani, Adi Komii siya hiriinanar tirkin. Mi krima ta saiirin ina ninokninkinim, siya ti iikamim naokaowim simiirin wa mi hidninsiin idwowi.

21 Mi tariinanin, dimusi rani, ti inkam nwiruwam Adam siir dimin biyeya saiirsika, iikam, whiekakim wi asi naokaoyokiyokiii. Mi yo ti inkam nwirin Jisis Kraisin, yo dimusi rani, yo siir mi aiirsika mi ti iikamim naokaowim, simiirin wi Adi Komii siyar swoki hidninsiin idwowi.

22 Mi iikamim Adam siir yinie nwowim, nim krima iriipi hiriinan nim krima wa mi aowi, krima wi ii priei nwo rani. Mi ti hiriinan siyuin, iikamim yipiki Jisis Kraisi siir pugana saiirim yipiki wi mhoiia naowi, Adi Komii siya krimiirin wi yaripar swoki hidninsiin idwodwoswokii iripa saika sibgu oyokiyokikaeyamam.

23 Mi siya krimiirin wa swoki hidninsiin idwowi iya siir kwoinkar naingwowi krimiiram saiir. Jisis Kraisi siya biyin krimiir dimin biyie imiirsi naowin mi siirin Adi Komii siyar swoki hidninsiin idwo. Mi mhoiia Jisis Kraisi siya swoki iti mi

krimiirin wɛ Adi Komii siya swoki hidninsiin idwowi, yipiki, Jisis Kraisiir piugana saaiim.

24 Mi iya Kraisi Jisis siya swoki iti mi ti dimin taeminim yim wa digii mi digworaekwowim ti nuun siir kigirkakiyim simiir kirieyim yim wɛ siyar digiguski. Mi kamim bii nwowiyim mi gavmani inkam ikim, yipiki siir mai inaka nantamyiriyim mi Setan ni isidin yio iriipi hiriinan. Mi Jisis Kraisi siya siir iikam imiirin mi digworaekwo ikim, yim siir Adin, Adi Komii siir hauugii mi yio siya wɛ inkam komiinan namidwokaiyiwi simiir kigirkakamin.

25 Mi simiirin wɛ Jisis Kraisi siyar kigirkaki mi wɛ ta iya siya siir sau omom iir hainurugi, wɛ saiarar nadigiuwi mi siya simiirin wɛ hiriyyar nonkworinu kripkaii siir whinkwo paekwoni.

26 Mi diminim mhoigimhoii siya tirbugii, yio krimiir naoni siyiu ieya mi yio ti diminin yio wɛ hiriyyar digiguski.

27 Dimusika? Adi Komii siir Yokwowa ti dimin iirin hiniina boinka, Adi Komii siya digworaekwo whiekakim Jisis Kraisi siir inarar bidi yonkwo digim. Mi ta yaiya ya ha boinka, ti digworaekwowim yim ini Jisis Kraisi siir whinkwo paekwoni aowa arar nwowim. Mi dimusi rani, Adi Komii siya digworaekwowim Jisis Kraisi siir whinkwo paekwoni aowa kinar ywowim. Mi ta hiriinan sairsika, Adi Komii siya wɛ Jisis Kraisi siir whinkwo paekwoni nwo rani. Nningaka.

28 Mi Adi Komii siya ti digworaekwowim Jisis Kraisi siir whinkwo paekwoni aowa kina nwodigi mi yio siyarin Adi Komii siir yinisimin simiirin wɛ siyar kigirkaki. Mi yio Jisis Kraisi siyarin wɛ siir Adin siir whinkwo paekwoni nwowi. Mi digworaekwo whiekakim simiirin wɛ Adi Komii sasar kigirkak sowi.

29 Mi yim ti iikamim yipiki ha boinim, Adi Komii siya iikamim naokaowim simiirin wɛ swoki hidninsiin idwo rani mi sima wɛ piki hiniin siyiuin op siirsi baptais haiginiwi, iki iikamim naokao imiirin? Mi simiir yaiya saeya kaimwo nwokiswo mi Adi Komii siya wɛ iikamim naokaowim simiirin wɛ hidninsiin idwo rani. Mi sima iikamim naokaowim simiirin wɛ op panina baptais haiginiwi iikamim naokaowim mi wɛ piki hiniin dimin kibiyin si nibiyami, ti dimin iirsiyin, ha?

30 Mi simiir yayim sima yai kaimwo nwokiswo mi krima Jisis Kraisi siir iikamim simiirin wɛ hirii hirii dimuam boininaei ta Adi Komii siya simiir hidninsiin idwowna Jisis Kraisi siir hidninsiin idwowa saiar hiriinan saiar. Mi iikamim yipiki naokaowim, sima swoki insiin idwo karamae nwowi mi nim krima wɛ Adi Komii siir mai aiar marii rani mi wɛ iki iikamim yipiki krimiir nisomaowam tirim wɛ simiiram nam

tani. Niiŋgaka.

³¹ Ti kariir nomiiyauim, iikamim inokinokin kariir nisomaowam tiri. Dimusi rani, wim kima ini Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraisi ini siir piugan aiir nwowim. Yio ti diminin, yio kariir kwoinin maigimaigra, siya nwowiyin yio siir dimin mwokinwo ieya mi ta hiriinan sairsika, kara ta yaiya kimiir asi boinkika.

³² Mi kara nuan inkamim simiir kwoin ara nwokiswo mi an kara wi iki mwanhu mi wra minim om Efesas hiranim simaka bidi pimi intiowin. Mi kara wi piki hinin dimin kibiyin siir ti haii siir hirankin, ha? Mi kaimwoki niuwi, ta yaiya iikamim naokaowim yim wi swoki insiin idwo rani. Mi krima iikam nhirim simiirin wi hiriinanar kigninkin boinkii, daingwo, owouugi mi mhoyiya krima naemin naei mi opmin kwiyaei mi krima ha naonami mi nim wi hindara nwoki digiguskiiyim. Mi ti hiriinan boiniyim sima, sima yai miyikni boin tani, nim krima ina ninokninkinim. Krima ti sima tira, sair hiriinan kipi tir.

³³ Ti yaiyim simiir wakaeki, iikamim yipiki kwoin bibiyie naingwowim wi sima kiyipsibgi haiginiuwu iki iikamim yipiki simaka napriririm simiir kwoin imiirin. Yim tiki yaiyim yim yaimwo imairgim. Wim wi nhirkim pi kiyipsibgi haiginiuwisi kima sibgu daingwo mi simaka kipi napririr.

³⁴ Wim kima kipiinan bi nwokin mi kwoin miyik bi naingwokim mi kima wari dimin biyeyim kima tirim simiirin digiumii haimriiyugig. Mi kimiir nhirim yipiki Adi Komii siir yai aiir ninokninkin karamae nwowim simiirin kara pi ti hinina boini mi kima wi nididkakar nwowi. Iriig.

Mi iikamim naokaowim sima swoki insiin idwodwowi simiir piutim yim wi sima nwowi

³⁵ Mi kam nhirim yim wi hinina boini, ta yaiya iikamim naokaowim simiir boina sima swoki insiin idwodwowam, ya yai paai rani. Mi iikamim naokaowim sima wi panina swoki insiin idwodwowi? Mi sima wi paka hinin piua sae haii?

³⁶ Mi sima hiriinan boini mi an kara wi hinina boini, kima inkam paai rani, wakae! Mi kira dimin whirni nid haingikaii mi siya wi aisiima niki whaksisauu rani. Mi mhoyiya siya ha kinanpiyiknaiinii mi wa mwriinanaiinami. Mi kima dimin nidin opak nwowiyin siir haingikaii mi siya wi swoki whak rani mi wi mi mwriinanaiinam tani. Mi iikamim yipiki naokaowim sima wa swoki insiin idwowi, ti dimin nidin waibrosin kima haingikaigiyin mi ha whaknanaiiniyin siir hiriinan.

³⁷ Mi diminin kira haingikaiiyin siir nidin nid komii rani. Kira nhwo iir bi ninkinkin. Niiŋgaka. Mi iya kira nid iir haingikaiiyim mi mhoyiya pi nhwo ieya whaknanaiinii.

38 Paenid nhirin yio si piua pi sai mi owi mi nhirin siyin yipi sai mi owi. Mi Adi Komii siya hinda siir kwoin ara naingwokiyin mi ti diminpai diminpaiyim simiir nhwoim ina yimbimbiiyamim.

39 Mi diminpai diminpaiyim sima piu kwiruwa bi nwokim simiir piuim ini kipa kipa ywowim. Inkamim yim sima piu mi nuan wraisuim yim sima piu mi ipiyinim yim sima piu mi anasuim yim sima piu.

40 Mi ti diminpai diminpaiyim yipiki ninomor kou hir nwowim, yim simiir piuim yim ini sima mi owim. Mi tiriiginim yipiki ninomor kou hir nwowim, simiir dimin kirie kibi kibiyim paenan niuyaeiyim yim ini sima ywowim. Mi tiriiginim yipiki ti nu iir nwowiyim yim simiir dimin kirie kibi kibiyim paenan niuyaeiyim yim ini sima mi owim.

41 Mi yio bieni dimin kibiyin paenan niuyaiyin yio ini sai mi owin mi bwani dimin kibiyin paenan niuyaeiyin yio ini sai mi owin mi nauun whiekakim yim iriipi hiriinan, sima whiekakar in iripa bi mi okim nhirim simiir kirieya paenan niuyaeiya ini nhirim simiir imiir haiburim.

42 Mi iiya Adi Komii siya iikamim naokaowim simiir hidninsiin idwowi, simiir kwoinbudin omwai hiriayar waiyayokiyokiiyam, yim wi ti hiriinan nwowi. Krimiir piuim ini ti dimin nidim krima haigiyyim numir ini simiir hiriinan ywowim. Mi iiya iikam ima naowiyim mi krima simiir piuis biyeyim pi iriipi hiriinan ieyar mi haingikaigii. Mi ti piuim sima bi kimiminkikim pa whigi sasauwi mi ti piuim Adi Komii siya hidninsiin idwowi mhoiia sima wi swoki whii rani. Nningaka.

43 Mi ti piuim ti ienau krima haingikaigiyyim, yim miyik rani. Mi ti piuim Adi Komii siya hidninsiin idwowanim, wi sima nwowi piu wadieki wadieyin. Mi piuim tiki krima haingikaigiyyim yim kirie rani. Yim ini opair ywowim. Mi ti piuim wi Adi Komii siya hidninsiin idwowi, yim tiriiginim yim kirieki kirie ima.

44 Mi ti piuim ti krima haingikaigiyyim, yim nuan piu ima. Mi ti piuim wi Adi Komii siya hidninsiin idwowi, yim ti piuim yim wi ninomor kou hiran piu win nwowi. Nuan piuim mi ninomor kouan piu ikim.

45 Taka yaiya ya ini Adi Komii siir Yokwo Komii aiir nwowa. Adi Komii siya biigi biyin Adam siirar nonkwokwokikin. Siyairgin inkam kisingi kiinim yipiki ti nu iir napriririn. Mi Jisis Kraiss siirin inkamim ninomor kouwanin sima siirin hinin boinkikin mi Adamim yipiki mhoiia nwowin, krimiirin wi kwoinbud win siya hauuwi mi krimiirin wi siyar tirkii, omwai hiriayar waiyayokiyokiiyamim.

46 Mi yim ti piuim ninomor kouanim, krīma wī bīi simiir niki hai rani. Nīngaka. Krīma biyīn wī nuan piua wī saiiir haii mi mhoiīya wī ti piuim ninomor kouanim wī simiir haii.

47 Adi Komii siya biigibiīyīn Adam siirin nuni nonkwokwokin mi Jisis Kraisin, ti mhoiīyan Adamīn, yio ninomor kouanki nitkin.

48 Mi nim iikamim yipiki ti nu iir nwowiyim, nim krīma ini Adam siir kwoinbudin ini siir hiriinan ywowim yio Adi Komii siya krīmiirin nuni nonkwokwokikin. Mi nim krīma iikamim yipiki wī ninomor kou hir nwowi, nim krīma wī ti inkam nwirin, Jisis Krai nikiuwiyin, nim wī siir kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiiyin nim wī siir haii.

49 Mi dimusi rani, nim krīma ini ti nu iir nwowim Mi hiriinanki niuwi mi nim ini Adamni hiniin ywowim, ti inkamin ti nuin siir tiranin. Mi ti hiriinan siyūin, mhoiīya ninomor kou hir nwowi, nim wī Jisis Krai siir hiriinan nwowi, tiki inkam nwirin ninomor kouanin.

50 Mi ti kariir nomiiyauim kīma wakae! Kara kīmiir boinki, ti piuim, ti nuin siirim, Adi Komii siya kigirkakiyin, hiriirin wī wara nam tani, hir nwowamin. Mi digworaekwowim yipiki naokaowiyim mi whiiiyim, yim wī ti omin ti digworaekwowim naokao karamae nwowiyim, yim wī simiir hiriir wara nam tani. Nīngaka.

51 Wakae! Pano kara kīmiirin pi yayim aowa nwowim simiir boinkii. Mi krīma Krai Jisi siir iikamim krīmiir nhirim krīma wī nao rani mi krīma wī hiriinan tir tani. Mi krīmiirin Adi Komii siya boinkii mi krīmiir piuim yim wī sima nwowi.

52 Mi Adi Komii siya siir paekwosim imiir boinkii, kid maskiyam mi wī kīmiminki rani, wī sinani hanin sinankii mi ti krīmiir piuim wa ninkpitki, iya ti kid ieya maskii. Mi ti iikamim naokaowim, simiirin wī Adi Komii siya hidninsiin idwowi, yim wī swoki ao rani. Nīngaka.

53 Adi Komii siya krīmiir piuim wī simiir tirkii yaeya piu nwowamin. Mi saeya ninomor kouan piu nwowi mi saeya wī wai piu nwo rani. Nīngaka. Sima wī hiriinanar nwoyokiyokiikaeyami.

54 Kaimwoka, ta piua nu tirana ta krīma haingikaigiya, mhoiīya saeya piu win nimbiamyami mi wī hiriinan wadieyar nwoyokiyokiikaeyami. Mi ta piua yipiki naonama, mhoiīya saeya swoki insiin idwowi mi wī pi ninkpitkii mi wī sai nwowi mi ya wī kwoinbud winin siir haii mi saeya wī hiriīyar nwoyokiyokiikaeyami. Mi ta ii aiirin mi ta yayia Adi Komii siir Yokwo Komii aiir nwowa ya wī digi digar nwowi. Ta yayia ya hiniina boinka, nao aiirin Adi Komii siya bīdi ikwowaisii iguskiya. Mi iikamim mi aokaonanaeyim yim iriipi hiriinan siya bīdi mi onkwobumbuninkinkiyim.

55 Mi hiriinanaki niuwi, hiriinan tiri mi iikamim wi swoki aokao rani. Niingaka! Mi nao saeya wi krimiiram swoki it rani, krimiirnii owakiyam. Niingaka.

56 Mi tariinanin krima wi hiriyyar kimpipisu kripkaii mi wa mi aowi. Dimusi rani, ti dimin bibiyeyim krima tirim simiirsika. Adi Komii siir siyiu komii krimiir bidiyar yiisimauuwun dimin bibiyeyim krima tirim simiirin. Mi ta iya ti dimin bibiyeyim ti krima tirim mi siyiu komii ikin, yim wa digiguski.

57 Krimiirin Adi Komii siya whinkinsiiskin. Mi krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraisi siya bidi yonkwobumbuninkinkiyim dimin biye sair kirie imiirin, yipiki krimiir tiriya, krima naokaonanaeyam. Mi hiriinankiniuwi mi krima wi Adi Komii siir ti boin wadie mi siir inig iir ti hainan.

58 Ti kariir nomiiyau kangi kinim, yipiki kara naingwokwonanaeyim, kima sibgu dokworinu mi ta yaimwokiyaimwowa kara kimiir boina sairam daingwo tibmiikin. Kimiir kwoinim kipi swoki kisina mimin ti diminim kara boinkiyim simiirsiyin. Kima kirie hiriyyar dwokripkai mi ta Biyan Inkam Komii Jisis Kraisi siir mi aiirarar mrii iski. Mi wim kima ta sairin ina ninokninkinim, ta kimiir miya yipiki kima mriiya Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraisi siiram ya wi hindara priyokaeyam tani, ya wi naeyar budi. Mi hiriinankiniuwi, tariigina saeya hiriinan tiri mi ni kara tari siir mi kibi aiir mriigin. Iriig.

16

Umirim Adi Komii siir iikamim simiir whinkinsiis haiginuwi ikim

1 Mi tariinanin kara kimiirin pi min boinkii, wari umirim kima haingiriyiu haiginuim simiir nhirim iikamim yipiki Adi Komii siirim om komii Jerusalem hir nwowim simiir ti whinkinsiis haiginu. Mi iikamim Adi Komii siirim nu haimii Galesia hiranim kara kimiirin ti hiriinan siyiu kaimwo iirar mi boinkii wim kima iripi hiriinanar timi tir.

2 Mi ti umirim ti kima haiiyim, ti miyim kima mriiyim simiirsi, kima irira nwiniran sande sandeyim ti umirim simiirin haimii haimiyyim ha timi kiyau haigirarao. Mi iya kima umir budie haiiyim kima komiiyar timi haigi. Mi iya kima sapisap mi haiiyim, kima sapisapar timi haigi. Mi iya kara niti kima wi mi komii mrii rani, umir iripa haingiriyiu haiginamin simiir hauuam.

3 Mi kima kimiir kam nhirim simiir dimbin ti umirim kima haingiriyiu haiginim simiir hainamim om komii Jerusalema hiriir. Mi iya kara niti mi kara simiir miyim wi yokwoni winkii sima hainamim ti umir imaka iki biyan kamim

naingwo tibmii kaniyim simiir nini hauugigam. Mi ti kamim ti kima nimbiniim, simiirin wi kara nikropkii om komii Jerusalema hiriir.

⁴ Mi kara ha naingwowi, ini mi owin karar mi ami om komii Jerusalema hiriirin mi sima wi kanakar ninkin ami. Iriig.

Pol siya om Korin hiran iikamim simiir kignakiyam tirkin

⁵ Kara kimiirin wi mhoiia nini kignaki. Kara wi nu Masedonia hiriir niki ami, biyin wi hiran nu iir niki boinmimauwi Adi Komii siir yai aiirin.

⁶ Kara kimakan wi ii priei nwonaki rani. Mi tari wi hiriiriyar tiri, kara wi bwan hoimgak rigar nwowi iya opudgi hugi mi iya naoki mi kininaei. Mi mhoiia kara om whira namam naingwowi, kariirin wi kima whinam mi kariirin wi siyu hir tini whinapyikiugig.

⁷ Kara kimiirin hindara nini kignakiyim mi ha swoki kwamsauim pi boriisopi. Biyan Inkam Komii siya kariiram naingwowi, kara kimaka bwanim wi iuwarigar nwowi.

⁸ Mi kara wi om Efesas tirar nwowi mi wi ta yaewou nae komiia Pentikos dapiya wi saeyar nimbiam.

⁹ Tariinanin kara tirar nwowamar tiri. Dimusi rani, ti omin siir tiran iikamim yim sima Adi Komii siir yai aiir wakaeyam tiri. Mi kariir siyuin yio bidi kiwakiyin ta mi komiia Biyan Inkam Komiiyin siira, saiir miriiyam siir yai aiir boinmimauuam. Mi ta mi aiirin sau omom whiekakar nikidugar windi wi dig nwo rani.

¹⁰ Mi Timoti siya kimiram niti, kima wi siir boinwin akamie. Mi siya kimaka waraur nini onii, kima siirin wi sibgu kigrirao siya mirii Biyan Inkam Komii siir mi aiir, kariir hiriinan.

¹¹ Mi kima siirin wi hiniina kipi boin, siya inigak rani kima wi hiriinan kipi tir. Kima wi siir whinkinsiis haiginiu mi siya kimiramin wi kwoin maigimaigakakar niki itim. Mi kara siiramim wi tirar niki okwokinim tiki nomiiyau nhirim naingwo tibmiiyim simaka.

¹² Mi tariinanin kara pi krimiir nomiiyauin Apolos nikuiwiyin pi siir boini. Kara siirin minam nimpwirwir sriigripkaii, siya iki nomiiyau nhirim simaka ninkin itim kimiir kignakiyam. Mi siya tariinanar namim pi boriisopi, mhoiia siyuin rirmiia nwokii mi siya wi haini niti kimiir kignakiyam. Iriig

Mhoigi mhoiyan yai nhir ikim

¹³ Mi kima sibgu mintirao mi naingwo tibmiiya Jisis Kraiss siiram naingwo tibmiiya sibgu donkworinu. Mi kima siirin digiumii kipi haimriiyugig. Mi kima kipi nidid, kima sibgu dokworinu kripkai.

14 Mi kimiir miipai miipaiyim kima miriyyim kima iikam nhirmiyamin warar daingwokwonanaei.

15 Kima Stefanas simiirniyyin ina ninokninkinim nu Grik hirin simaniiyar naingwo tibmiigim biigi biyyin. Sima mi komii aiarar mariigim Adi Komii siir iikam imiir whinkinsisamin. Kima ti kariir nomiiyauim, kara kimiirin pi igao yai boinkii.

16 Kima simiir yai imiir wakaeyokna mi kamim yipiki simaka miriyyim, simiir yai imiirin iripi hiriinan wara. Mi simar mi triya saiir hiriinanar timi tir, simiir siyiu iiarar timi ap.

17 Mi taka iya kara maargimaarga asi nwowi. Dimusi rani, Stefanas, Fotyunetas mi Akaikas simiirsika sima kariiram nitkim. Mi wim kima kariiram bi nitkim mi yim sima nikrani, bidiyar yitim kariiram.

18 Kima ta saiir dinokninkinki, sima maargimaarga kariiram tiri kara nwowim ta sima mi triya maargimaarga kima nwowam saiir hiriinan. Mi hiriinankinuwi mi kima ti hiriinan kamim simiir diisiimauu mi simiir dokboinmamaair haiginu.

19 Ti iikamim yipiki Adi Komii siir inig iir haingiriyiu hainaniyim iripa iki om nhirim nu komii Esia hiranim simiir hiranim, sima kimiir nokboinmamaargikim, Akwila mi siir wig aeya Prisila mi iikamim yipiki iripa Adi Komii siir inig iir haingiriyiu hainaniyim simiir omaka hir, sima kimiiram naingwokwonanaei. Mi sima kimiirin pranae pranae bi nokboinmamaargikim.

20 Mi ti nomiiyauim ti om Efesas tiranim yipiki Adi Komii siiram naingwo tibmii kinim, sima kimiir nokboinmamaargikim. Irni nwirni nokboinmamaariyim nomiiyaunan hindara dapirindinam.

21 Mi tariinanin ta yokwowa Pol kariir ingi ingar nonkwo winkika mi kara kimiiram ha nokboinmamaargikin.

22 Wi Adi Komii sasar hauu iskii, hik komiigi komiyya ti iikam yipiki siiram naingwokwo karamae nwowim simiirin. Kara kimiiram minam naingwowi krimiir Biyan Inkam Komiiyin siya pi nitsauuim.

23 Mi kara inokinokin wi Biyan Inkam Komiiyin Jisis wi siiram srinanaei siya whinkinsis haiginuim siir naingwobumbu komii aeya. Mi ta siir naingwobumbuwa wi kimaka hiriyar nwoki okripkaiyim.

24 Kara kimiiram nhami nhami naingwokwo rani, yipiki kima kanaka haingiriyiu okiyim Jisis Kraiis siir iikamim. Iriig.

2 KORIN

Mi iya Pol siya nu Maesedonia hir nwowa mi siya ta yokwowa ha winkikin iikamim naingwo tibmiyim om komii Korin hiranim simiiram. Mi iya Taitas siya om Korin hir haiburgigin mi siya ha nitkin nu Masedonia tiriirin Pol siiram mi siya om Korin hiran iikamim kimidiniya siir ini boinmimauuiu. Mi yokwowa yipiki Pol siya winkiya biya ti iikam imiiram, sima sair mwainim mi simiir nhirim simiir siyu bibiyeyim ina yitkiigiyim. Mi simiir nhirim hinina bi naingwokim Pol siya Adi Komii siir miyan inkamkin. Ningaka. Mi Pol siya hiriinan kigin mi siya ta yokwowa ha winkin. Mi ta hiriinan sairsika sima wa nwoki aingwowim siya aposel inkam kungikungin. Mi iripi hiriinan siya Korin hiran iikamim simiirin umir haingiriyu haiginam wara mi boinki iki Biyan Inkam Komii siir isid nhirim yipikim paeprikab nwowim simiir whinkinsiis haiginuwim iikamim naingwo tibmiyim nu Judia hiranim yipiki umir digworaekwo karamae nwowim simiiram. Iriig.

¹ Kara Polkin, kara Jisis Kraiis siir aposel inkamkin mi Kara siir yai imiir boinourwokai haiginuwi. Biyarin Adi Komii krimiir Wanin siya kariir nimbinaamar naingwokin aposel inkam nwowam siir mi aiir miriyam. Mi ta yokwowa kara mi krimiir nomiyau ieya Timoti krirar winkika kimiiram. Mi tariinanin saeya wi kimiiram niti iikamim Adi Komii siir piugana sairim, wari om Korin hir nwowim. Mi iikamim yipiki Adi Komii siirim, iki hinda tinda nwowim mi Grik nu haimii haimii nhirim simiir hiranim yim iripi hiriinan.

² Kara ha naingwowi Adi Komiiyin krimiir Adin mi krimiir Biyan Inkam Komii ikin Jisis Kraiis kimiirin wi sowanii hauwu naingwobumbu mi iripa nongwomamair ae.

Pol siya Adi Komii siirin minsi boin wadiekikin siirin siya whinkinsiis haiginugin

³ Krima Adi Komii siir inig iir hainan prapraski, krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraiis siir Adin. Krima ina ninoknankinim, siya krimiir Adgin yipiki, krimiirsi naingwokwonanaeyin, siir bwamki bwamkin. Mi krimiir kwoin imiir whinkinsiis haiginuwam hikim krimiir nimbiniyim simiirsi.

⁴ Siya krimiir kwoin imiir whinkinsiis haiginuwikin hikim krimiir nimbiniyim simiirsi warar. Mi hiriinanki nuwi mi nim krima wi iki iikam nhirim sim niki whinkinsiis haiginuwim mi wi simiir nwoki isiimauuwim hika simiir nimbiniya sairsi. Mi krima simiirin wa whinkinsiis

haiginiui, ti dimin taeminim Adi Komii siya whinkinsiis haiginiuwim krimiir.

⁵ Yim ti diminim simiir bwamkibwamin yio hiniingin, dimin bibiyie whiekakim wi krimiir nimbini, krimiir kimpipisu haiginiuwam ta biya sima tira Kraisiir sima kimpipisu haiginiuwa sair hiriinan. Mi ti hiriinan siyu kaimwowin tiki hikpai hikpaiyim nitim krimiirin wi sima kimpipisu haiginiuwi. Mi ti hiriinan siyu kaimwowin Kraisi siya wi krimiir whinkinsiis haiginiuwi, ti dimin taeminim Kraisi sair wokmai haiginiuwa mi krima wi iikam nhirim simiir wara nwoki wokmai haiginiuwim.

⁶ Iikamim dimin biyie Timoti kririir tirkim. Dimusi rani, krira kimiirin Adi Komii sair yai aair boinmimauugo kimiirin mi sima ini kimiirar mi whinkinsiis haiginiu mi kimiirar mi wokmai haiginiu ta sair ninokninkinim hiniin, Adi Komii siya wi kimiirar mi whinkinsiis haiginiuwi mi mhoiyya siya wi kimiirar mi anmaiwarkainaei. Mi inkamin dimin biyie kimiir tirin mi krimiirin Adi Komii siyar swoki whinkinsiis haiginiuwi. Mi sima kinsiis haiginiuwi kwoin miiyikak nwowim. Dimusi rani, mhoiyya hikpai hikpaiyim nimbini mi kiriirin ha kimpipisu haiginiuwi mi kira ta sairsiyin wa kipi nikwokrimkrip Adi Komii siya wi kariirar whinkinsiis haiginiuwi, ta biya siya whinkinsiis haiginiuwa kririir sair hiriinan.

⁷ Nikrira iikam kimiirin ina ninokninkinim. Iiya hikpai hikpaigi nimbiniyim kimiir kimpipisu haiginiuwam, ti hikim kima ini kriraka mi inkin haiyim. Krira ina ninokninkino, Adi Komii siya kimiirin wa whinkinsiis haiginiuwi, kimiir wokmai haiginiuwam, ta Adi Komii siya mi whinkinsiis haiginiuwa, kririir wokmai haiginiuwam sair hiriinan.

⁸ Mi nikrira hiriinanar naingwowi, wim kima ti hikpai hikpaiyim kririir nimbiniyim nu komii Esia hir, kima simiirin bidiyar mi inokninkinim. Hikpai hikpaiyim kririir nimbiniyim hindara ninkin iduduraraowi mi ini kririir kirie aair haiburim mi krira pariiparii pi naowim.

⁹ Krira hiriyyar yaingwo, krira wa naowi. Mi iyya ti dimin taemin hiriinanim kririir nimbiniyim mi krira pi hiriyyar naingwowi, krira wi dig nwo rani, kririirin sima whinkinsiis haiginiugin ta sair ninokninkinim Adi Komiiyin yipiki naokaowim sim hidninsiin idwowin siya siyairgin kririir whinkinsiis haiginiuwiyin.

¹⁰ Siya kririirin bidiyar mi whinkinsiis haiginiuwim ti dimin biyie biyeyim kririir nimbiniyim simirsi warar mi hiriinan sairsika, krira paninsi yaosi. Mhoiyya siya kririirin wa swoki whinkinsiis haiginiuwi. Krira hiriyyar naingwowi, mhoiyya

siya wi kririirar swoki whinkinsiis haiginiuwu mi wi kririirar mi kigriraowi.

11 Ta kima whinkinsiis haiginiuwa kririir saiir hiriinan, ta kima kwis boinkiya Adi Komii siiram kririir whinkinsiis haiginiuwam, kima wi hiriinan tir. Mi mhoiyya iikam nhirim sima hiriinan wakaei Adi Komii siya dimin taeminim kima kwisboinim siiram, kririir whinkinsiis haiginiuwam, siya simiir bidi wakaeyin mi sima wi siir inig iir hainanprapraskii mi wi hinina boinkii, siya wadiekin. Iriig.

Pol siir kwoinin ina swoki kisina haigiyin mi siya om Korin hiriir bi namkin

12 Nikrira ti dimin imiiram inini maingimairgar mi okiyo kririir kwoinin kririirin hinina boinkin, tiki miyim ti krira miriyokiyokiyim iki omom omomim sim mi kimiir waraur, yim wadie kinairgim, Adi Komii siir naeyuin siyar bidi whinkinsiis haiginiuwun kririirin. Kririir siyu iirsiyar ti krira tirin biya iikamim simiir whwonkam ida, yim tiriiginim yim kaimwokinar bidi ywowim. Mi ti nuin siir tiran siyuim ti iikam ima ninokninkiniyin yo kririir bi whinkinsiis haiginiugin ti dimin taeminim simiir tiramin. Nungaka Adi Komii sasaingin kririir whinkinsiis haiginiuwun ti dimin taemin imiir tirim. Krira ti siyu iir napko iya krira iikamim nuanim kimaka waraur nwowa mi krira iikam kimaka ti hiriinan siyu iir asi mi apkripkaigo mi krira ta sairamim maingimairga prasae bi kinko.

13 Mi ti yayim ti kara winkiyim kimiiram ta yokwo aiir simiir yaimwokiyaimwowim yim aowa nwo rani. Mi yim kimiiramim minam winkikim kima sibgu ninokninkinim wari yayim kara winkiyim kimiiram mi wari kimar mwaini simairgim. Kara ha naingwowi, kima ti dimin taemin imiirin ina sibgu inokninkinim. Mi tariinanin kima inini inkam krimiirarar niki inokninkinsasaeyim mi an kara ha naingwowi, mhoiyya kima krimiir siyu iirin wi hainingi sibgu inokninkini.

14 Mi taka iya Biyan Inkam Komiiyin Jisis siya swoki iti mi krimiirin siya swoki anmaiwarkinaei mi krira wi maingimairga kimaka nwowi, ta kima nwowa Kraisaika, saiir hiriinan. Mi kima wi maingimairga krimiiram nwowi yipiki aposel inkamim yipiki kimiir boinmimauuim ta yayi kibie aiir mi kimiir whinkinsiin haiginiuwim, ta yayi saiir yaimwokiyaimwo imiir.

15 Kara hiriyyar naingwokin kima kariiramim wi maingimairga prasae kin tani. Mi kara biyyin pi hinina boini, kara kimiiramim wa niti kimiir kignakiyamim mi kara wi

kimiir nwoki whinkinsiis haiginuwim, idipidip maingimairga kima nwowam.

16 Mi iya kara kimiir kignakiyam naingwowi, kara namın nu haimii Masedonia hiriir mi mhoiyya nu haimii Masedonia hir haiburgigi mi kara wa swoki iti kimiiramar mi kima wi kariir nwoki whinkinsiis haiginuwim mi kariirin wa nwoki ikropkiyim nu haimii Judia hiriir mi kara kimiirin wi idipidip asi kigi.

17 Mi kima hiriyar naingwowi ta iya kara nimbina kimiir kignakiyam kara nonkwowa mi tari kara ti dimin taeminim simiir bi sibgu aingwo omokin mi kariir kwoinin hiriinansi swoki kisina haigigin, ha? Mi kima hiriyar naingwowi, an kara ini ti nuin siir inkam biyenan ywowin yipiki ti hiriinan boinkiyin, ihi, kara wa niti mi kariir kwoinin kara hiriinan tiram naingwo rani, yi ini ningakiningar ywowiskiyin!

18 Adi Komii siir hiriinan, yo siya inokinokin yai mwowar boinanaeikin. Mi an kara iriipi hiriinan inokinokin yaimwo imiirarar mi boinikin. Mi kara kimiirin ha bi boinkin kara wi kapi niti mi iya kariir kwoinin ha naingwowi, kara wi nit rani. Kara kimiirin wi hiriinan boin tani ningaka.

19 Sailas, Timoti mi karar, krıma inokinokin kimiirin Adi Komii siir yinisimin Jisis Krais, siirar boinmimauugin. Kima ina ninokninkinim Krais siya dimin sim whir bi swoki imbin miminkin siya tiramin. Mi ta siya boinkiya mi mhoiyya siir kwoinin wi swoki kisina haigi rani. Ningaka. Diminin siya boinin simairgin.

20 Mi ti hiriinan tirim mi ti nimbinpai nimbinpaiyim yipiki Adi Komii siya boinkiyim yim ini kaimwokina hiriinanar mi imbiyamim. Dimusi rani, krıma Adi Komii siir inig iir hainan prapras boinkikim, kiriir yaiya ya yai Kaimwo aeyairga.

21 Adi Komii sasairgin yipikin krımiir whiekakar whinkinsiis haiginuwiyin, Krais saika nwirua nwowam.

22 Krımiirin Adi Komii siyar nimbingin siyamar mi siir naeyuin siirin siyar mi haigi haiginu krımiir kwoinauin mi ti dimin sim hiriinanin krımiirin siyar mi hauu krımiir nisiimauuwam hinin, mhoiyya siya wi krımiir hauuwi dimin taeminim.

23 Mi kara ti digworaekwowim simiir niksisei, Adi Komii siya kariir kwoin iirin ina ninokninkinin mi ti siirin wi siyar ninokninkin haiginuwi. Mi kara ti dimin taemin imiirin kaimwovar boinkii. Kara biyyin om Korin warauran iikamim kimiir bi nini kignikim, nu haimii Masedonia tirankin kara bi nitkin. Dimusi rani, kara iikam kimiirin io nwowim pi boriisopi wim wi yaimwo whwonkamim nigi niga pi nwowisi.

24 Krıma kimiirin ti hiriinan bi boinkim, krıma kimiirin ti digworaekwowim Adi Komii siirim kima naingwo tibmii

kiniim simiir warar ninkin kigirkaki. Niingaka krɪma ta sairin ina ninokninkinim kimiir naingwo tɪbmiiya Adi Komii siiram naingwo tɪbmiiya ya ini ywowa. Mi nim krɪma, kimaka minam mirii, maingimairga kimiir nwowaiginuwim mi kirie nwowim. Iriig.

2

¹ Mi ta hiriinan sairsika, kara ha naingwowi kara wi kimiiram waraur swoki it rani kima naingwoyimyoksi mi hikak kima nwosi.

² Mi kara kimiir kwoin iir kiyopsibgi haiginuwi io whwonkam kima nanaowam mi kariirin wi nhinga tiri, maingimairga kara nwowamin? Niingaka. Kara ti iikamim simiir kwoin imiir kiyopsibgi haiginuwim pi boriisopi io whwonkam sima nanaowim, yipiki inokinok kariir nwowaiginuwiyim maingimairga. Niingaka.

³ Kara iikam kimiir nini kignakiyim pi boriisopi an wi maingimairga karamae kima pi nwowaiginuwisi. Kara ha naingwowi, kima kariirin hiriinanar whinkinsiis haiginu kripkai, hiriinan maingimairgar nwokripkaiyim. Mi ta yokwowa kara winkiya biya iikam kimiiram, kara kimiirin min boinkikin digworaekwowim maingimairga nwo karamae kara nwowiyim simiir. Mi kara hiriyyar naingwowi, iya kara maingimairga mi owiyim mi wim kima iriipi hiriinan, ini maingimairgar mi owim.

⁴ Mi iya kara yokwo kimiiram winin, kariir kwoinin miyyik miyyiknan bi nwokikin. Mi iya kara ta yokwowa kimiiram winkiya kara hindara nouu winkikin. Kara minsi naingwoyimyokikin, wari dimin biyeyim kimiir kwoinau waraur nwokaiyim kimiirin wi sim pi nipiyaokiiisi. Mi ta yokwowa kara kimiiram minam bi winboinkikin hik kimiir hauuam. Niingaka kara kimiiram minsi winboinkikin kima kara naingwokwowiya kimiiram sair ninokninkinim. Iriig.

Pol siya min boinkin om Korin hiran iikamim sima ti inkamin yipiki dimin biye tirin siir swoki ikunam.

⁵ Mi inkamin yipiki dimin taemin biye tirin, siya wi kwoin whwokwoka nwowamin wi kariirara kipi nwo haiginu. Mi siya wi iikam hoimgak kwoin whwokwoka nwowamin wi kimiir warar timi ohaiginu. Mi kara ti inkamin igao yai siir dimin biyeyim simiir wara boin tani.

⁶ Mi dimin taeminim iikam kima tirim siir, ti dimin biyeyim siya tirim simiirsi, yim bidi digiyim.

⁷ Mi tariinanin iikam kima wi siir dimin biyeyim siya tirim simiir simiira kipi naingwokwonanaei, yim bidi digiyim mi bidi haiyoprimdiyiumiiigiyim. Mi kima siirin yai miyyik imiirarar boinmimauu mi siirin sibgu siiboboiniu haiginu mi

ti dimin taemin hiriinanin yim wi siir kiyopsibgi haiginu rani, siir kwoinin biye siya nwowiguskiyam nningaka.

⁸ Mi hiriinankinuwi mi kara kimiirin pi igao yai hinina boinkii, kima siirin hinina diisimauu, kima siiram naingwokwonanaei mi siirsi mi aingwoyimiyoki.

⁹ Kariir kwoin komiyyin hinina naingwowi, kima kariir yai airam in a sibgu wakaeyoknam mi ta hiriinan sairsika kara ta yokwowa kimiiram asi winkikin.

¹⁰ Iikam kima ti dimin taemin biyeyim ti inkam nwiruan siyasiyar tirim kimiir simiirsi kipi naingwo. Kima siir dimin biye imiir haiyoprindiyumiigi mi an kara iripi hiriinan wi siir dimin biye imiirar mi haiyoprindiyumiigi. Mi ti dimin taemin bibiyeyim hiriyyar nwokripkaii mi mhoiya simiirin kara haiyoprindiyumiigi mi kara wi hinina tiri, Krais siir whwonkam idan, kara kimiirin wi wadiei wadieyar whinkinsiis haiginuwi.

¹¹ Mi krma iikamim simiir dimin bibiyeyim simiir haiyoprindiyumiigi. Krmiirin wi Setan siya pi nipiyaokiisi mi wi siya pi mi iksisaeisi, ti inkamin yipikin krma nwowin io. Ihi, krma bidiyar yinoknankinim miya Setan siya tiram naingwowa. Iriig.

Pol siya hikak Taitas siirsi nwokin siya om Troas hir nwo karamae nwowin

¹² Biya kara nama biigi bi om Troasa hiriir, Krais siir yai kibi kibi imiir boinmimauuam biyyin kimidiniya Biyan Inkam Komii siyar yamkwokin mi hirin siyar ini diriraerarkwokin simiir kwoin imiirin. Mi sima yayim yipiki kara boinmimauuim simiiram asi naingwokim simiir wakaeyam.

¹³ Mi kara naingwoyimiyok prasae bi kinkin. Dimusi rani, kara krmiir nomiyauin Taitas siiram nwonanaekin. Mi siya bi nitkin kariir kigniyim. Mi kara iikamim yipiki hapairanim simiirin hinin asi boingigin kima ha dwoki. Mi kara om Troas hir ha haiburgigin mi kimidiniya nu haimii Masedonia hiriir yam. Iriig.

Aposel kam imiirin Adi Komii siya whinkinsiis haiginiugin Setan siir nikwowaisiyam.

¹⁴ Hindie wit, nimbii Adi Komii krmiir Wanin siir boin wadiekii. Dimusi rani, krma ini Jisis Krais siir aowa ywowim mi ini saikar yamimasuwim mi krmiirin wi siyar whinkinsiis haiginuwi kirie nwowamin. Ti nuan dimin biye biyeyim simiirsi. Adi Komii siya krmiirin minam nikiunakin Krais siir yai kibiya sair boinmimauuim hinda tinda. Mi ta yai kibiya ya ini puui miyiknan ywowa omom omomim saeya bidi yinyokiigia.

15 Nim krīma ini piuii miyiknan ywowim, iikamim yipiki Adi Komii siya nanmaiwarkainam simiirar ninyokigi ti iikamim yipiki biye nwowim mi whaowaeki ikim. Mi hiriinan tiri krīma mi krīmiir miyim yim wi Adi Komii siir hirankar haiyiskii.

16 Mi ti iikamim yipiki whaowaeniskiyim yim wi paeni omin siirar nasae oyokiyokikaeyami krīma mi krīmiir yai aeya ya ini piuii biyenan whaknan ywowa mi simiirin wi saeya tiri mi sima wa naokaonami. Mi yim ti iikam nhirim yipiki wi Adi Komii siya nanmaiwarkainaei, saika hiriyyar nwoyokiyokikaeyamam, krīma mi krīmiir yai ikim yim ini diminin sibgu whakiyin ini siir hiriinan ywowin. Mi simiirin wi siyar tirki, wadie sibgu owamin. Yipiki inkamkin ti hiriinan diminin siir sibgu tiri? Inkam nwirmin nwirmin karamaeyairga. Niingaka.

17 Mi iikam whiekakim Adi Komii siir yai aiir boinmimauuwiyim sima simiir piu ara boinmimauuwi yim sima hinda umir haiyamar naingwowi mi ta miya krīma miriia, nim krīma hiriinan bi tirikim. Krīmiir kwoinim yim wadiekim mi nim krīma Kraiis siir yai kibi aiir boinmimauuwikim. Dimusi rani, krīmiirin Adi Komii siya nimbangim mi krīmiirin siya nikropkikin ta saiiram. Mi krīma mi Kraiis siya krīma ini iripar yamasuim mi krīmiir kwoinim ini kwoin whiruar ywowim. Mi Adi Komii siya ini krīmiirar kigin, krīma siir yai aiir boinmimauuim. Iriig.

3

Nim krīma siyu winin siir miyan inkamkim

1 Ti dimin taeminim krīma winkiyim kimiiram simiir tir mi kimiir kwoinim wa nwoki aingwowim krīma krīmiir inig imiirar hainanaei mi kima wa nwoki aingwowim hinin, nim krīma wadiekim, aniya? Mi wim kima hiriyyar naingwowi, nim krīma ini iki kam nhirim yipiki kimiir hauugiyim yokwo iki iikam nhirim om whiranim simiiram, ini simiir hiriinan ywowim kimiir boinkiyam hinin, yim sima iikam wadiekim? Mi wim kima hiriyyar mi aingwowi, nim krīma ini hiriyyar mi aingwowim kima yokwo krīmiiram winkiyim mi iki iikam nhirim yim wa nwoki aingwowim nim krīma inkam wadiekim, aniya? Niingaka. Krīma yokwo kwir haiyim pi boriisopi.

2 Mi wim kimarin ini ta yokwo hiriinana ini saiir hiriinan ywowim, ta krīmiiram winkiya. Mi iikamim sima kigi mi sima wa ninokninkinki krīmiir miyim mi wadiekim. Mi nim krīma bidinanar ninokninkinkim hinin, ta yaiya ya yaimwo aeyairga.

³ Wim kima ini ta yokwo hiriinana ini saiir hiriinan ywowim. Wim kima ini yokwowa Jisis Kraiski si winkiya ini saiir hiriinan ywowim. Kariirin siya nimbangikin mi ta yokwowa siya hauugika. Mi an kara ha namin mi kimidiniya kimiir ini hauugig. Siya tidiyini bi winkikin. Nningaka. Siya Adi Komii siir naeyiun saika winkikin yipikin inokinokin omwai hiriyyar waiyayokiyokiyyin. Siya siya bwaeyan siir idwo bi winkikin. Nningaka. Siya kimiir kwoinau winkikin.

⁴ Mi ni krira pi haniina boinkii, ni kririir miyo wadieko. Dimusi rani, krira hiriyyar ninokninkini, kririirin Adi Komii krimiir Wanin siyar nimbangiko ti dimin taemin hiriinanin simiir tiram. Kraisi siya kririirin siir kirie aeyar whinkinsiis haiginiugin yipiki siir Adieya hauugiya Adi Komii siya siir. Mi krira hiriinan asi naingwowi, ta yaiya krira boinkiya kimiir, ya yai kaimwoki kaimwo aeyairga.

⁵ Mi krira hiriyyar naingwowi, ta miya kririir kirie ara priimiriigiswo, wi dig di ywowi mi krira wi hinin di mi boini, krira wi digar nwowi. Dimusi rani, kririirin kirie Adi Komii siya hauugin mi krira mi aiir miriyyim dig asi nwowi.

⁶ Mi iya Adi Komii siya kririir nimbina iki iikam nhirim simiir boinmimauuwam, siyu winin siir yai kibi aiir boinmimauuwam, kririirin siya siyar whinkinsiis haiginiugin ta mi aiir miriyyamin. Mi ti siyu winin siir yaiya ya yokwoni bi winka, ya Adi Komii siir naeyiun siya haigimauuga iikami kwoin. Mi ti siyu komii komiyyim bidi bidiniya Adi Komii siyar hauugiyim, yim inokinokin iikamin simiir dimin biyie imiir nisiimauuwankim. Mi sima simiir sibgu ap karamae nwowi, sima wi pi naowi. Mi Adi Komii siir naeyiun inokinokin iikam imiirin siyar nikpitmai haiginiuwi, sima sibgu oyokiyokikaeyamin inokinokin Adi Komii saika.

⁷ Mi ti siyu komiyyin siir yaiyim Adi Komii siya winkyim siya idwo mi kimidiniya Moses siir hauugi. Mi siya ti hiriinan tirkiyin mi Adi Komii siir kirieya ini paenan Moses siirar yuyakiya mi siir whwonkamini wara yuyakiyin. Mi mhoiyya ti diminin paenan niuyan ina prikiiraraokiyin mi mhoiyyan ini hindara kigugu iguskiyin. Mi ti diminin paenan niuyan Moses siir whwonkam hirin pranai pranai bi niuyakin mi Isrel simiir iikamin sima siir bi sibgu kigsibwinkim. Ti dimin taeminin siyu komii siirim, iikam imiirin simar naokao haiginiuwi, sima Adi Komii siir dimin miyik miyikim paenan niuyaiyim simaka nitkim.

⁸ Mi nim krima iikam imiirin Adi Komii siir naeyiun siir yai imiir boinmimauuwi. Mi ti digworaekwowim krimiirin maigimaigra komiigak simar nwowaiginiuwi mi krima mouni haniin asi siinkaowi yim ini Moses siya winim

siyü komii siir yaiyim biyanim ini simiir haiburim.

⁹ Adi Komii siya ti siyü komiyyin Moses siir hauugin. Yio iikamim simiir dimin biyie imiir niisiimauugin mi simiirin hiriinan warar mi iisiimauugin, sima wi iripa nwo rani, Adi Komii saikan, inokinokin. Mi ti siyü komii siir miyiyim yim kaimwowaigim, bimbuiwi rani. Mi ti kitibmii boin wina sair miyiyim yim min nimbingim iikamim sima Adi Komii siir whwonkam ida dimin whirki kimbu karam nwowim. Mi hiriinanki niuwi mi ta miya ya ini siyü komii siir mi aiir haibura kougi kouwin ini saeya ywowa.

¹⁰ Moses siir miyiyim mi siyü komii ikin, yo wadieki wadie owairgo. Mi ti dimin whiso, kirie aka mi siir diminin paenan niuyaei ikin yo bidi digiyo mi bidi mi prikiiyamo. Mi ini biyekie biyie ywokiyo. Mi Adi Komii siir naeyuin siir miya ya tariinanin ini komiigi komii ywowa. Saeya ina mriiya mi saeya wi prikiiyam tani.

¹¹ Mi miya yipiki wi hiriyyar nwoyokiyokikaeyami ya dimin miyikin paenan niuyaeiyin siir kirie komiigaka. Mi miya yipiki wi ii priei nwo karamae nwowi ya wi sapi prikiiyami.

¹² Krima ta sairin ina ninokninkinim, tiki yai kibiyim yim wi hiriyyar nwoyokiyokikaeyami mi krima siir dimin miyikin paenan niuyaiyin siiram nwowi, siya nitim. Mi krima siir yaisim kwir swoki haigiprakai rani. Krima simiirin wa boinmimauuwi mi iikamim sima wi nwoki inokninkinim simiirin.

¹³ Krima Moses siya tirim simiir tir tani. Dimusi rani, yio siya bidi yinokninkinin siyü komii siir kirie aiirin saeya digii. Mi siya siir whwonkam iirin yuisni asi nitimwaniugin. Mi Isrel simiir iikamim sima Adi Komii siir dimin kibiyin paenan niuyan siir whwonkam iir niuyan siya prikiiraraoki mi ha digiguskii, wi sima pi kigisi.

¹⁴ Mi ti Moses siya higrinuin siir whwonkam in yuisni mi Isrel simiir iikamim sima hinina bi ninokninkinkim, Adi Komii siya simiir kwoin imiirin wi wadieyar nwowi. Tariigina ya ini yuisnan ywowa simiir kwoin iir higrinuam. Mi tariinanin Isrel simiir iikamim sima iripa haingiriyu owi mi sima Moses siir yaiyim simiir mwaini mi simiir kwoinim wi sibgu naingwo omok rani, Krais siir dimin taemin imiiram in sima tira sair hiriinan. Yi ini yuisnan ywowa ini simiir kwoin imiirar niki higrinukripkaiyim. Mi iya iikamim Krais siir yai aiir wakaeyim mi sima ha naingwo tibmiyiyim simiiram, yim ini yuisim yipiki simiir kwoin imiir niki higrinuim mi simiirin. Adi Komii siya swoki haiyim ini simiir hiriinan ywowim. Mi siya simiir ina kabitnouwidnankaigiyim.

¹⁵ Mi biya hirankar niyokiyokiyin mi ini tariinanar

yadigniyin. Mi iya iikam sima Moses siir yai imiir mwainiyim diminin yuisnanin simiir kwoin iir higrinuin. Dimusi rani, sima Krai siir dimin taemin imiir bi ninokninkinim.

¹⁶ Mi iikamim simiir mhai kwoinim kisina haigii mi sima Biyan Inkam Komii Krai siiram naingwo tilmii kani, yim ini ti iikamim Adi Komii siya kibwaembwae haigiyim yuisim yipiki simiir niki higrinuim ninokninkin karamae sima nwowam mi simiirin wi siya nitkaigaigi. Mi sima wa nwoki inokninkinim, ti dimin taeminim sima tirim simiir hiriinan. Tiriiginin yio ini Mosesni niki tirin ini hiriinan ywowin. Mi iya siya Adi Komii siir omaka saiir namiyim mi ta yuisa siir mwo hir nwowa yapa hakaingigi.

¹⁷ Mi ti Biyan Inkam Komii siir yaiya ya Adi Komii siir naeyiu ieyairgin. Mi iya siya iikamim simiir kwoinaw nwokaiyin mi siya iikamim yipiki Moses siir siyiu komiiyin mi dimin biyie aka sowiir aowa sima nwowa wi siyar nonkwo iuguskii mi sima wi rirmiiya nwoki. Mi Adi Komii siya simiirin wi hiriinansi boini hiniinin, sima dimin whirki bi kimbugim.

¹⁸ Krima whiekakar in opnainan ywowim, aknainan Biyan Inkam Komii siir dimin kibiyin paenau niuyaiyin iki iikamim paenan simiir niuya haiginuwikin. Mi krimiir whwonkam in higrinu karamae nwowi mi sima wa kigninokninkini Biyan Inkam Komii siir naeyiun ini krimakar nwowin. Mi krimiir kwoinim siyar kisiana haigiyokiyokii siir hiriinan kinar nwowim. Iriig.

4

Aposel kamim sima paenan niuyanana boinmimauugim

¹ Adi Komii krimiir Wanin sasaingin krimiirsi naingwoyimyokin mi krimiirin siyar mi imbingin siir mii aiir mriiyim siir siyiu komii winin iikamim simiir boinmimauuwim. Mi hiriinanki niuwi mi krma wi digiumii siir kipi haimriiyiu mi wi ta miya saiir mriisi kipi nidid.

² Krimiir digiun ti mii bibiyeyim simiirin digiumii bidi haimriiyiugigin. Mi ti iikamim yipiki inokinokin ti mii imiirin hindara nimprio mriiyim, yim wi simiirar swoki kiyopsibgi haiginuwikin. Mi nim krma niksiae mii bi mriigim mi krma Adi Komii siir yai aiir bi mi ikwowaisiigim mi saiirin yaeya bi mi kisina boinmimauuwikin. Niingaka. Krma yaimwokiyaimwo aiirar boinmimauuwikin Adi Komii siir whwonkam idan. Mi iikamim ta yai aiir wakaeiyim mi simiir kwoinim inokinokin pa ninokninkinkii, krma yaimwo aiirar boinmimauuwi.

³ Mi ti mii kibi kibiyim yipiki krma boinmimauuiyim iikamim simiir, sima sibgu wakae yokna karamae nwowi mi

yim ti sima omin paeya namiyin siir namanim mi sima wi sibgu inokninkin tani.

⁴Yim sima ta yai kibieya saiiram bi naingwo tibmii kinikim. Dimusi rani, yiu biyeyin ti nuin siir tiranin Setan nikiuwiyin simiir kwoinim siya nitkii ikouwi mi sima ti dimin taemin imiirin paninsi sibgu inokninkinsi mi simiiram paninsi mi aingwo tibmii kinsi. Simiir kwoinim Setan siya kiyipsibgi haiginuwi mi sima ti dimin iirin paninsi sibgu inokninkinsi mi simiiram paninsi mi aingwo tibmiisi simiir kwoinim siya kiyipsimsibgi mi sima paninsi sibgu inokninkinsi Krai siir Yai Win kibieya saiirin. Ti yai kibi kibiyim yim Krai siir dimin taemin kibi kibiyim simiir boinka, yipiki krimiir nisiimauuwim hanin, Adi Komii siya paningin mi yipikin Adi Komiinan siyar swoki owin.

⁵Krira kimiirin, krira krirar bi priinaingwo boinkin mi kima wi kririir inig iirin wa hainan tani ningaka. Krira inokinokin kimiir boinmimauuwiyim krira hiriyar boinikim Jisis Krai siya Biyan Inkam Komiigin. Mi nikrira kimiir miyan inkamko krira kimiir whinkinsiis haiginuwikim siir sibgu inokninkinim.

⁶Adi Komii siya biigi biiyarin ti hanina boinkikin, niya diminin paenanin wa mi iuyaei. Mi ya ta yaiya krimiir kwoinawu bidi kwirii idwokaiya. Krima Adi Komii siir kirieya saiir bidi kigim paeni hanin Jisis Krai siir whwonkam iir niyua. Mi ta kirieya, ta krima ninokninkina ya ini paeni hanin krimiirar niyua.

⁷Ya ini wadieki wadie ywowa, ini diminin nibnawu krima haigiyin umir komii sainiyin. Krima nonkwowam mi krima haiyapririram mi ta Yai Win Kibiya Jisis Krai siira ya ini hiriinan ywowa mi nim krima ini ti nibim ini simiir hiriinan ywowim iikam ningam. Mi ti diminin siya haigiyin krimiir kwoinawu, yio iikamim simiir nisiimauugim, dimin kibiyim krima tirim simiir. Yim ti dimin hiriinanim simiir bwamim yim krimiir tir nwo rani. Ningaka. Taki kirieya Adi Komii siir hiranki nitka, krimiir whinkinsiis haiginuwam mi taka kirieya ini kirie nhirim simiir haiburim.

⁸Mi hinda tinda dimin bibiyeyim pa niti krimiir hauuwam kimpipisu mi sima krimiir bi nikwowaisiigim. Krima ninokninkin tani, ti dimin hiriinanim sima dimuam niti, krimiir hauuwamin kimpipisu mi krima ti dimin taeminim krima tirim simiir bi nonkwo iguskikim. Ningaka.

⁹Iikam whiekakim krimiir sau omom nwowim mi yio Adi Komii siya krimiir bi swoki haibur miminkin. Iikam nhirim krimiir bidiyar mi ipimpar akaigai aowim mi krima bi naokim. Ningaka.

¹⁰Mi inokinokin krimiir piuim hankak simiir simiirar

nwoninaei biya kam bibiyeyim sima nipimpara Jisisni mi siir pua hankak hankak ha nwowaiginuwa sair hiriinan. Mi iya iikam sima ti hanim kariir piu tir nwowim simiir kigin mi sima ina yinokninkinkiyim, Jisis Kraisi siya ini krimakar nwowin mi krimiirin siyar whinkinsiis haiginuwi mi iya inkamki krimiir nipimpariyim mi krima paninsi yaosi, krima pi hiriinanar mi owi.

¹¹ Mi ta iya krima ti nu iirar niki owa, iikamim sima krimiiramar kaokim, krimiir nisomsom aowam. Dimusi rani, krima Jisis Kraisi siir mi aiir mriigin. Mi ti dimin bibiyeyim krimiiram ntiyim mi ta hiriinan sairsika ti iikamim sima pa ninokninkinkii, Jisis Kraisi siya ini krimakar nwowin mi krimiirin siyar whinkinsiis haiginuwi mi krima hiriinan asi nwowi.

¹² Mi inkamim krimiir nipimpariyim mi krima pariiparii wa pi yaowin. Mi ti dimin taeminim ti krima tirim, krimiir whinkinsiis haiginuwiim mi kima wi Adi Komii saika nwoyokiyokigaeyami, inokinokin mi kima wi ta yaiya wi sairamar naingwo tibmii kripkaii.

¹³ Mi bidi bidiniyarin inkam nwirin Adi Komii siir yai imiir winkyin yokwo Samni, siya hinina winboinkikin, kara Adi Komii siiram naingwo tibmii kigin mi kara inokinokin siirin iki iikam nhirim simiir boinmimauuwikin. Mi hiriinanki nuwi mi tari ti inkamin hiriinan boinkikin. Dimusi rani, kima Adi Komii siiram siir hiriinan naingwo tibmii kani. Mi krima iriipi hiriinan inokinokin iikam imiirin Adi Komii siirar mi boinmimauuwikin.

¹⁴ Krima ti dimin taeminim iki iikam nhirim simiir boinmimauuwikin. Dimusi rani, krima hiriyar ninokninkini, Adi Komiiyin yipikin Biyan Inkam Komiiyin Jisis siir hidninsiin idwowin mi mhoiya siya wi krimiir mi hidninsiin idwowi. Mi krima wi Jisis saikar nwowi mi krimiirin wi siyar nanmaiwarkinaei mi krima wi siir whwonkam ida kingiin namwoiwi.

¹⁵ Mi dimin bibiyeyim, aposel kamim krimiir nimbimbiniyim, yim tiriiginim yim krimiir whinkinsiis haiginugim. Dimusi rani, krimiir yai imiirsika. Mi Adi Komii siir naingwobumbu ini hinda tinda yamkiya. Mi iikamim ta sairam naingwo tibmii kani mi sima Adi Komii siir boin wadiekii mi wi siir inig iir hainan prapraskii, ti dimin taeminim siya tirim simiirsi. Iriig.

Yim ti digworaekwowim yim dimin komii rani. Dimusi rani, krima wi mhoiya haii.

¹⁶ Krira wi maigimairga nwo karam nwo rani, ti dimin taeminim Adi Komii siya iikam krimiir hidninsiin idwowi mi krima whiekakar in wi siir inig iir hainan prapraskii. Mi

iiinokiiinokin krımıir piuum yim wa naonami mi iiinokiiinokin
Adi Komii siya wi krımıir kwoin iirar whinkinsiis haiginuwi
wadie nwowamin.

¹⁷ Mi ti dimin taeminim ti hik krımıir hauu haiginuwim
yim dimin komii rani, yim ii priei bi nwowikim. Mi krımıirin
wi sima whinkinsiis haiginuwi, Adi Komii siir dimin miyik
miyikim yipiki hiriyar nwoyokiyokikaeyamiyim iiinokiiinok
simiir haiyamin ini iki digworaekwo nhirim simiir haiburim.

¹⁸ Mi hiriinanki niuwi, krıma krımıir kwoin komiyyin wi ti
dinin taeminim krımıir nhwokar kigiyim wi simiiram kipi
naingwo. Niingaka. Krıma dinin taeminim krıma kig karam
nwowiyim, Adi Komii siya hauuwi krımıir mhoiıya, simiiram
daingwo mi simiiram dwokwokin. Mi ti dinin taeminim ti
krıma kigiyim, tariinan, yim wa niti mi wa swoki digi mi dinin
taeminim yipiki krıma kig karamae nwowiyim yim wi hiriyar
nwoyokiyokikaeyami iiinokiiinokin. Iriig.

5

*Dimin taeminim aposel kamim sima tirim yim iikam imiir
whinkinsiis haiginugim*

¹ Krıma hiriyar ninokninkini, mhoiıya ta krımıir nuan
piu biyeya ya wi sapi naowi mi wipi whii mi ya wa
namkii. Yim ini omakam hindara nini kaigrinu whwonkai
sasaeyim ini simiir hiriinan ywowim. Mi iıya krıma
naowi, krıma ina ninokninkinim, krımıir piu kibiya yipiki
wi hiriyar nwoyokiyokikaeyami, saiirin wi Adi Komii siyar
swoki hidninsiin idwowi mi krıma wi hiriyar nwoyokiyoki
kaeyami siir om hirin. Yim ti digworaekwowim yim ini omaka
miyika Adi Komii krımıir Wanin siya mirii okwowa siir om
hir krımıiram, krıma nwowam ini saiir hiriinan yowowa.

² Mi tariinanin krımıir kwoin komiyyin ini wari omin
kouwanin siir waraur nitamar naingwowin, ti piu win
kibiyim yipiki wi Adi Komii siya hauuwi krımıir mi krıma wi
simiirar nini onii.

³ Mi hiriinankinıuwi tiriiginin hiriinan tirkiswo mi krıma
wi kwoinbudara di ywowi mi hiriirin piu karamae di
yapninopkai nami. Niingaka.

⁴ Krımıir kwoin komiyyin ini ti piu winim yipiki wi krıma haii
Adi Komii siir hiranki, ini simiir haiyamar hiugimkrıpim. Mi
ta piu biyeya ta hindara nwosisaeya, ta krıma nwowa ti nu
iir ya iiinokiiinokin hik krımıir swoki hauunanaei. Mi krıma pi
boriisopi ta piua kwoinbudara nwowiya saiir nwowim krıma
hiniinam naingwowi, Adi Komii siya piu win kibiya saiir nii
kinirkai haiginuwim. Mi krıma ta piua naonanaeiya ta piua
nao karamae nwowiya saika ninowanam tiri.

⁵ Yio Adi Komii sasaingin yipiki ti piu win imiir diriraerarim krımıiram, krıma haiyam. Mi ta hiriinan saiirsika. Dimusi rani, ti dimın iirsika. Siya siir naeyiwin krımıir bıdi hauugiyin mi krıma wa nwoki sibgu inoknınkınım hının, krıma ti dimın taemin imiirin wa haii ti siya nımbınım krımıiram.

⁶ Mi ti hiriinan saiirsika krıma ina ninoknınkınım, ti dimın taeminım Adi Komii siya diriraerarim, siya wi krımıir hauuwi mi inokınokın krıma wi kirıe hiriıyar nwokrıpkaii irıpa nongwomamair aeyam. Krıma ina ninoknınkınım, ta iıya krıma ta piu aıırar niki owım, krıma Adi Komii saıka niki orani, siir om iir.

⁷ Krıma ti dimınım Adi Komii siya diriraerarim krımıiram krıma simiir niki kig rani. Mi nim krıma bıdiyar yınoknınkınım krıma simiirin wa haii. Dimusi rani, Adi Komii siya bi nıksısaeikın siya yaimwo ara boınikın.

⁸ Kara kımıirin kaimwowar boinkii, krıma naosi naıngwo idid rani. Nıngaka. Krıma ta nu tıran piua saiir haıburgıgam tiri. Mi krıma wi Biyan Inkam Komiiyin Adi Komii wi saıka niki owım siir om hir. Yio tırııgınin ini ti krımıir piu aeya nwowa ti nu iir ini siir haıburin.

⁹ Mi ta piua ta nu iir krımar mi owa krıma saiırar mi owi mi krıma krımıir piu kibiya Adi Komii siir omana saiırar mi owi, ya ti hiriınana ya dimın komii rani. Krıma bııyin mınam tiki aıngwo, dimının Adi Komii siya naıngwowım krıma naıngwo tıbmii kınam mi krıma tıram, simiir tıram daıngwo.

¹⁰ Kara tırııgınım kımıiram boınkikım. Dimusi rani, mhoııya krıma wi Kraıs siir whwonkam ida nokwowi mi wi siyar hıdi krımıirin, dimın taeminım krıma tırım simiirsııyin. İıya krıma ti piuım ti nu iıranım simiırar niki okrıpkai mi siya wi krımar tırım wi simiırar swoki hıdi. Siya dimın wadıe nasi tiri, iyıe? Wi dimın bıııe tiri krımıirin, krıma tırım simiirsııyin. İriig.

Aposel kamım sima iıkam imiirin mınsi whınkınsiıs haıgınııgım sima Adi Komii saıka nongwomamair aeyım

¹¹ Mi iıya krıma Adi Komii siırsi nıdıda saiir ninoknınkınım krıma mıni hanın asi mırııgım simiir kwoın imiir kıyaiyam mi sima simiir nwoki wakaeyoknam. Dimusi rani, krıma ina ninoknınkınım, mhoııya siya krımıirin wi dimın taeminım krıma tırım wi simiırsi hıdi. Adi Komii siya krımıir kwoın imiirin ina ninoknınkının. Mi an kara ha naıngwowi, iıkam kımıir kwoınım hınına daıngwo, an kara sıııu mıııık iıırar napikın. Mi ti dimın taemin hırıınanım simiırin kara whınkınsiıs haıgınııgın, ta Adi Komii siya mi aıngwowa saiir hırıınan.

¹² Krıma kımıirin hınına tır tani, kıma hınına swoki boınam, krıma wadıekım, krıma ti dimın taeminım kımıir

boinmauwamin minam naingwokim, kima wa nwoki inokninkinim, krimiir siyu paningin. Mi mhoiya kima iikam imiir boini, yipiki ti ha naingwowim, inig komiigak nwowiyim mi yuis miyik miyik ikim ini kou sima ywowim. Mi inkami kwoinim yim ini panina nwowim mi kima simiirin wi ha boini tiriiginim yim miyik rani, ini kipii ywowim.

13 Mi kima krimiir boini, sima ti hinin asi boini sima pi whaowaei. Mi nim krima kimiirin wi hinina boini, tariigina ya Adi Komii siir mi aeya ti hiriinan krima boina. Mi kima krimiir boini, simiir kwoinim wadiekim, sima ti hiriinan boinim mi krima kimiir boinmauwi, yi wi minsi boinmauwi, kimiirin wi saeya nwoki whinkinsiis haiginiuwim.

14 Mi ta Kraisiya iikam krimiirsi naingwokwonanaeiyami krimiir kwoin imiirin saeyar kiyai mi krima ta mi aiir asi mirii iikam kimiir whinkinsiis haiginiuwam, ti dimin taeminim simiir kirieni. Krima ti hiriinan dimin taemin imiir asi tirkim. Dimusi rani, krima bidi yinokninkinim siya siyairgin naowin. Mi krima naoni haninaka ini siyar yaowiskiyin krimiirsiyin. Ya tariigina ya hininga krima whiekakar in saika bidiyar yinkin aonamim.

15 Krima naoni haninaka ini siyar yaowiskiyin krimiirsiyin mi nim krima iikamim yipiki ti nu iir nwowim, krima dimin taeminim wi krimiir kwoinairga prinaingwo diriraerar tani. Niingaka. Krima ti inkam nwiruwan yipikin biyar naowin, yipikin Adi Komii siya hidninsiin idwowin mi omwai ha swoki waiyan iikam krimiir whinkinsiis haiginiuwam siir kwoin iirarar dap iski.

16 Mi hiriinankiniuwami mi krima wi hinina di yaingwowi, iikamim sima wadiekim, iyie? Biyiekim. Dimusi rani, sima inig komiigak bidi ywowim, iyie? Dimusi rani, sima digworaekwoki naokingugunankaigim. Niingaka. Yim ti hinin digworaekwowim yim nu tirankim. Biya iikam krima dimin bibiyeyar niki tira, krima Jisis Kraisiir in inkami siyu iirarar hidgin. Mi Tariinanin krima iikam imiirin wi hinina hid rani, wadie mi biyie. Niingaka.

17 Mi iya iikamim sima naingwo tibmii kuni Kraisiir yai imiiram mi Kraisiir saika sibgu amasu kikini mi siya simiirin wi iikam win nwo haiginiugi mi wi dimin whirki kimbu rani. Mi ti biyan dimin wrowim yim wa digii. Mi dimin taemin winim yim biyan dimin taeminim wi simiir igsop aiir nokwokairinanaowidi.

18 Mi ti dimin taeminim krimiir tirii nimbiniyim iikam win krima nwowam, yim wi Adi Komii sasar tir iski simiirin. Kraisiya paeyin hiiniya nironinkinin siirin ti hiriinan saiirsi naokin, ti dimin taeminim Kraisiya tirim krimiir mi Adi

Komii siya ti dimin taeminim Kraisi siya tirim krimiir, hiriinan sairsi tirkin, krimiirin siya whinkinsiis haiginiugin mi iikam krīma yipiki biya Adi Komii siir sau omom niki owim, tariinanin krīma ini nomiyau saikar swoki owim. Dimusi rani, Jisis siyar ninkiamasugin krimiirin.

¹⁹ Mi dimin taeminim krīma boiniyim kimiir yim ti sima, Adi Komii siya iikamim nuanim krimiirin, dimin taeminim Kraisi siya tirin simiirsi ninki amasu haiginiugin. Mi tariinanin Adi Komii siya krimiirin bidi yimbinim nomiyau nwowam. Siya dimin bibiyeyim krīma tirim simiirsi naingwo rani, simiirin siya bidi haiyoprimdiyūmiigiyim mi tariinanin siir miyim ini aposel kam krimiir kwauuwa. Siya iikamim nuanim krimiiram naingwokwonanaeikin mi krimiir ina yinkiamasuin krīma saika nongwomamair aeyim.

²⁰ Krimiirin Adi Komii siya bidi yimbinim mi krīma Kraisi siir igsop aiir asi nokwokairinanaowigim. Mi ti dimin taeminim ti krīma boinmimauuwim kimiir, yim Adi Komii siya boinmimauuni haninaka tisi krimar boinmimauuwim kimiirin. Krīma Kraisi siir whinkinsiiskin mi krīma kimiirin hinin asi boini, kima Adi Komii siiram kiwaki, kimiir whinkinsiis haiginiuwam mi kima wi saika nwoki ong-womamair aekiyamim mi wi saika niki sibgu owim.

²¹ Kraisi siir kwoinin sasairgin dimin biyie whirki nwo karamae nwowin. Mi krimiirin Adi Komii siyar whinkinsiis haiginiugin mi krimiir dimin bibiyeyim krīma tirim, yim ini siyar haipriginkiyim. Mi simiirin ini Kraisi siir inarar yonkwokiyim mi krīma naoni haninaka ini siyar yaoiskiyin, krimiir dimin bibiyeyim simiirsiyin mi krīma wi saika asi namasukikini. Siya ti hiriinanin minam tirkin, iikamim krīma yipiki siir yai aiiram naingwo tibmii kinim, Adi Komii siya krimiirin wi ha boini, krīma dimin whirki bi kimbugim siir hiriinan. friig.

6

Aposel kamim yipiki Adi Komii siir yai aiir boinmimauuwim sima dimin bibiyeyim simiirsiyin hik prasae bi haigim

¹ Mi ni krira, Pol kara mi Timoti siya, ni krira iripa Adi Komii krimiir Wanin saikar mariigo. Mi krira kimiir asi niki, kima Adi Komii siir naingwobumbu aiir bidi haiyim mi ti naeyiutin siirin hinda whisariiyar priyokaeyamam kipi tir.

² Ihi, kima wi hiriinan kipi tir. Adi Komii siir yayim kamim sima winkiyim bidi bidiniyar Yokwo Komii sair, yim hinina winboinkikim,

mi Adi Komii kara, kiriir whinkinsiis haiginiuwam naingwowi kira nhwo kwisboini mi kara ta kira kwisboina sair wakaei mi ti diminim kira

kwisboinkiyim kara simiirin wa whinkinsiis haiginuwi. Mi iya kara kimiir nimbini mi iikamim ti nu iir nwowim kimiirin wi kara nanmaiwarkainaei mi kimiirin wi kara whinkinsiis haiginuwi.

Ti kara boinanam kimiir simiir wakae, tariinanarin Adi Komii siya kimiir hainan prapasam naingwowi. Mi tariigitariinanarin, siya wi kimiir whinkinsiis haiginuwi mi wi kimiir nanmaiwarkainaei. Mi hiriinanki nuwi mi ti naeyuin whisariiyar kipi priiyokaeyam mi ta naingwobumbuwa wi kigugugisi.

³ Mi nim krīma inkamim pi boriisopi iikam nhirim sima ha naingwowim ti dimin taeminim krīma tiriyim miyik rani. Mi nim krīma dimin biye whir bi swoki tirmintirminkim, simiir kwoin imiir kiyaiyamim biye sima nwowam mi sima krīmiirin wi ha boini tani krīmiir miyim biyekim. Nīngaka. Mi krīma dimin biye tirkiswo mi tiriiginim simiirin wi siya pi kiyopsibgi haiginuwin mi sima wi di yokworinuwi. Mi ni krira hiriinan naingwo rani, sima krīiirin hiriinan naingwo rani. Nīngaka.

⁴ Mi ti diminim krīma tirim simiir tirni haninaka, krīma iikam imiir niisiimauuwikim hinin, krīma Adi Komii siir miyan inkamkim. Krīma iikam imiirin hinina niisiimauuwikim krīma hiriyyar nokworinukripkaiigim dimin taemin biye biyeyim krīmiiram nitiyim mi hikpai hikpaiyim krīmiir hauuiyim krīmiir tirbuwam, krīma simiirsi bi hūniyanaikim.

⁵ Sima krīmiirin bidiyar mi ipimparim mi maeyaua mi biye miriia sair hir bidiyar mi hugripkikikaiyim. Mi krīmiir sau omomim sima krīmiirin siyu miyiknan bi tirkim sima krīmiirin ha mi igbumbu. Mi krīma mi pranaepranae bi miriigim, ini pu whaowaki krīmar ywobugiyim. Ii nhirim krīma nhwo bi sibgu whwonkaiigim mi mipi nae karamkaram mi ami. Dimusi rani, krīma Adi Komii siir yai aiar boinmimaugim mi sima krīmiirin hiriinansi tiri.

⁶ Krīma krīmairgim siyu miyik sibgu tiriyim mi nim krīma Adi Komii siir dimin taeminim ina ninoknokinim. Mi nim krīma io bi nanka osisauuwikim, dimin taeminim krīmiir kou nwowiyim simiirsiyin. Krīma bigin nasmirwaiya nwowikim mi krīma iikamim simiirin maigimaigra pa mi isiimauuwi simiir whinkinsiis haiginuwam mi simiiram naingwokwowam. Mi ti Adi Komii siir naeyuin, ti krīmiir kwoinau nwokaiyin, krīma iikam nhirim simiirin hinina niisiimauuwi, krīma Adi Komii siir miigi mi aiarar mirii.

⁷ Krīma inokinokin yaimwo aiararar nowomwarkaiyuwikim. Mi Adi Komii siir krieya yipika krīmiir hauugiya, inokinokin krīmiirin saeyar whinkinsiis

haiginuwi, krımıir mıiyım. Ti kamım yipiki yaiini digworaekwo nonkwowiyım, sima kimirkaiyam, ti dimın hınınım nhaosau, ırım hipig, simiir sau omomın saika nınıtam, ini simiir hırıinan ywowım, ti siyiu mıiyikin krıma nwowiyın mı mıiyım krıma mıriiyım yım ini hırıinan ywowım. Yım sima inokınokın krımıir kimirkaiigım, tiriginım yipiki yai biyie krımıir boiniyım mı dimın biyie krımıir tiriiyım yım sima wı krımıir nikwowaisii rani. Nıngaka. Simiirin wı krıma nikwowaisii.

⁸ Iikam nhırım yım krımıir inig imiir hainani mı nhırım yım krımıir swoki ikwowaisii nhırım pi krımıir mı igbumbu kauwok itkin boini mı nhırım iikam nhırım simakan krımıirin pi yai wadieyar mı boini mı krımıir siyiu ikin. Mı yım ti hırıinan dimın taeminım yım dimın komii rani. Mı krıma ti dimın taeminım krıma tirım simiirin wı hırıinanar tirkrıpkai. Mı iikam nhırım yım ha naıngwowi, krıma iikam paii rani, niksisaeyaka waiwiigım. Mı krıma hırıinan bı tirikım krıma yaimwo arar boınmımauwikım.

⁹ Mı ti iikam hırıinanım yipiki Adi Komii siir nınoknınkin karamae nwowiyım mı yım sima iriipi hırıinan krımıir mı inoknınkin tani. Mı Adi Komii siya mı siir iikam ima, yım sima krımıirin bıdiyar yınoknınkinım. Iikamım krımıirin ha naıngwowyım, krıma wı krımbi naowi mı krıma pi omwaiya swoki waiyaei. Adi Komii siya kam imiirin minam kiwakikin, krımıir tıım. Mı siya ini krımıirar kigırkakın mı krıma panınsi yaosi.

¹⁰ Mı ti dimın bibiyeyım krımıiram nıtıyım, krımıir kwoın imiir kiyaiyam, krımıirin wı sima tiri, maırgımaırga nwo karamın. Mı inokınokın krıma wı maırgımaırga hırıiyar nwokrıpkaii. Krıma paeprikabar mı oka wındi, dimın taemin mı tir karamae, krıma iikam imiirin wa whınkinsiis haiginıukrıpkaii Adi Komii siir dimın taeminım simiir sibgu onkworınukrıpkaiyım. Nım krıma ini inkamım ti nuın siirin digworaekwo karamae nwowiyın ini simiir hırıinan ywowım. Mı nım krıma digworaekwo mıiyik mıiyıkakaırgım mı ti digworaekwo mıiyik mıiyikım inkamki simiir nıspakıi haiyım wı dig nwo rani.

¹¹ Mı kıma ti iikamım ti omın Korin siir hıranım, krıra kımaka bıdi boino mı dimın taeminım krırıir kwoınau tir nwokaiyım kımıir bıdi boınmımauwım. Dimusi rani, krıra kımıiramın nhami nhami naıngwokwonanae rani.

¹² Krırıir kwoının kımıiram naıngwokwonanaeyın bı niki digikın. Nıngaka. Krıra kımıiramın nhami nhami naıngwokwonanae rani. Mı kımıir kwoınım krırıiram naıngwowın yıo bıdi digiyın. Mı kıma krırıiram naıngwokwonanae rani. Nıngaka.

13 Mi tapa kara kimiirin pi adin siir yinisim iir boiniyin pi siir hiriinan boinkii. Mi kara kimiirin pi hiniina boinkii, kima kririiram daingwokwonanae ta krira mi aingwokwonanae iika kimiiram saiir hiriinan. Iriig.

Krīma Adi Komii siir iikamim krīma iikam biyie biyieyim simaka kipi namasu

14 Kima ti iikamim yipiki Jisis Krais siiram naingwo tibmii kiin karamae nwowim iripa simaka kipi namasu. Nii nabieyo yo iripa bi nwowiko mi ti hiriinan siyiu kaimwowin, Adi Komii siir iikamim sima iki iikamim yipiki Adi Komii siiram naingwo tibmii kiin karamae nwowiyim simaka kipi mirii mi diminin sima mi tiriyin siir wara kipi mi tir. Niingaka. Dimin taeminim yipiki wadie nwowiyim mi dimin taeminim yipiki biyie nwowiyim yim iripa kipi nwo. Niingaka.

15 Mi kima hiriyyar naingwowi, Krais siya mi Setan siya sowa wi kwoin whuruwar nwowi? Yi ti hiriinanin ini niinga ywowin! Mi inkamin yipiki Adi Komii siiram naingwo tibmii kiniiyin mi inkamin yipiki hiriinan kwoin naingwo karamae nwowiyin, sowa wi iripa panina nwowi? Yi tiriiginin yo siyiu rani!

16 Mi Adi Komii siir omaka mi uruwai siyaowaini omaka aka, sowa wi iripa panina nwowi, irua nwowamin? Yi siyiu rani! Krimiir piuim sima ini omakanan ywowim maeyaua Adi Komii siir naeyiu ieya nidwokaiyana krimiir kwoinaiu tirin. Mi Adi Komii siyarin biya yokwoni hiniina boinkikin, kara wi kariir iikamim simiir mhai kwoinaiu nwokaii kara wi simakar nwowi kara wi simiir Adi Komii nwowi mi sima wi kariir iikam nwowi.

17 Mi Adi Komii siya ta hiriinan saiirsi boinkin, kima ti dimin biyie biyieyim, ti iikam bibiyieyim sima tiriyim, simiirsiiyin aru dwo mi kima simiirin digiumii haimriiyugig. Mi kima ti dimin taemin hiriinanin simiirin digiumii haimriiyugigi mi simiir mi ap karamae mi owi mi kimiirin wi kara haii, kariir iikam nwowam.

18 Mi kima hiriinan tiri mi an kara wi kimiir Ad nwowi mi wim kima wi kariir yinisimki yinisim yinkamiyin mi yinisim yinugiyinar nwowiskii, Adi Komiiyin, yipiki ti nuan digworaekwowim simiir tirkiyin mi ninomor kouan ikim, siyairgin Biyan Inkam Komiiyin ti hiriinan boinkiyin. Iriig.

7

1 Ti kariir nomiiyauim, yipiki kara naingwokwowiyim, Adi Komii siya ta nimbina krimiir hauugika. Mi hiriinankiniuwu, krīma krīmiir digiun, ti dimin taeminim yipiki krīmiir tiriyim dimin biyie tiram mi ti dimin taeminim yipiki krīmiir kwoin imiir kipridiyim, simiirin digiumii haimriiyugig. Krīma

siyiuin Adi Komii kr̄imiir Wanin siir whwონkam ida dimin whirki kimbu karamae nwowiyin siirarar dap iski mi Adi Komii siir kipi tir, siya kr̄imiirsi nididim. Ir̄ig.

Om Korin hiran iikamim simiir mhi kwoinim kisina haigigiyim mi Pol siir kwoinin ini maigimaigra ywokiyin.

² Iikam kima, kr̄iirram daingwokwonanaei kr̄ira kimiir warauran iikam n̄irmi dimin biyie whir bi swoki tirbugo. Mi kr̄ira kimiir iikamim simiir inkam nwir bi swoki tirbumiminkin mi kr̄ira kimiir bi swoki iksisaekim mi kimiir nwirni diminsim whir bi swoki prihaigo, kimiir n̄ir ima boina sair hiriinan. N̄ingaka.

³ Kara ti yayim kimiir nikiyam bi boinkin. N̄ingaka. Kara biya kimiirin bidiyar iki boinkiyin mi tariinanin tisa swoki boinkiyin, kr̄ira kimiiram̄in pranae pranae naingwokwo rani, kima naowi, kr̄ira kimaka naowamar mi aingwowi, iyie? Wi h̄inin kipi tir mi kima omwai mi waiyai mi ni kr̄ira hiriinan omwai kimakar mi waiya amar mi aingwowi.

⁴ Kara kimaka kwoino whisa nwo rani kara inok̄inok̄in iikamim warauranim kimakan hinda maigimaigra arar nwonanaeikin. Mi iya dimin taeminim kr̄iirram nit̄iyim, kr̄iir k̄imp̄ip̄isu haigin̄iuam mi kr̄ira pi diminim iikam kima tiriyim pi simiirar naingwo kripkaii. Mi tir̄iginim kr̄iirin maigimaigra sima nwowaigin̄iuwi mi kr̄iir kwoinin hi-insima asi nwowi.

⁵ Mi iya kr̄ima nu haimiti Masedonia tir̄irar mi ita, kr̄ima wadie bi mini onikim dimin bibiyeyim kr̄imiirin ini h̄iriyar swoki tir̄ip̄kaiyim kr̄imiir p̄ua bi swoki si-ism̄inka. N̄ingaka. Sima kr̄iirin bidiyar mi ikwao boinim mi bidiya mi ink̄inyaeyao boinim mi kr̄iir kwoinin iikam k̄imiirsiyin nidid prasae mi naingwoȳmyok prasae bi k̄inko, dimin taeminim kr̄ira tir̄igim kimiir mi inkam biyeyin siya n̄iti, wi siya nini tirbuni simiirin.

⁶ Mi Adi Komii siyairgin yip̄iki inok̄inok̄in iikam sibgu siibobōin̄iu haigin̄iuwiyin, iya sima hikak nwowiyim. Kr̄imiir kwoinim siyar niki k̄ins̄is haigin̄ugin inkam̄in Taitas n̄ikuwiyin siya nikropkiyin kr̄imiir nini k̄igniyam.

⁷ Ihi, siya bidiyar ȳtin kr̄imiirin siya ini siibobōin̄uni. Siya kr̄imiirin min nini boinikin, kima siirin pan̄in pan̄ina siibobōin̄ugin dimin taemin kibi kibiyim kima napim mi kima tirim. Tir̄iginim kr̄imiirin maigimaigra sima nwowaigin̄iuwi. Mi siya ha n̄itin, kr̄imiirin siya ini boini, siya kimiir bidi k̄ignakiyin mi wim kima kr̄imiir kigam asi naingwokim. Mi kima ti dimin taeminim kima tirim simiirsi asi nididim, yip̄iki hik kr̄imiir tir̄haigin̄uim. Mi wim kima kr̄iiram̄in asi naingwokikim mi wim kima pi kr̄imiir m̄irm̄ii āir nwowi iya iikam ima boiniyim dimin taemin biyeyim k̄imakar

ninkikiniyim kimiirsi. Mi kima ti hiriinan dimin taemin imiir tirkiiyim mi wim kima kariir tirkii, kara maingimainga kimaka nwowim.

⁸ Mi ta yokwowa biya kara winkiya kimiirin hikak saeya mi o karamaeki windi mi an kara ha naingwowi, ta yokwowa biya kara winkiya kimiiram ya dimin wadie aeyainga. Kara hikak dimusi bi nwokin, kara hiriyyar naingwokin, kimiirin ii nhirim wi hik saeya hauwi.

⁹ Mi tariinanin, kara maingimainga komiiga, kara yokwo kimiiram winkyin kara maingimainga bi nwokin, kima ti hikak dimin taeminim kara winkyim hikak simiirsi nwowim. Nningaka. Kara maingimainga minam nwokin hikak kima nwowa mi kimiir mhi kwoinim kisina haigiyim mi ti dimin miyikim simiiram swoki sibgu apim. Ti dimin taeminim kara winkyim kimiiram, simiirin Adi Komii siya bidi haiyim. Kimiir kwoin imiir kisina haigiyam mi kimiirin sima whinkinsiis haiginiugim. Mi hiriinan saiirsika krma maingimainga asi nwokin.

¹⁰ Ti dimin taeminim simiirin Adi Komii siya haigim mi kimiirin hikak asi nwowaiginiugim mi kimiir mhi kwoinim siya kisina haigikim. Mi siya wi kimiir asi whinkinsiis haiginiuwi mi kimiirin wi ti dimin taeminim simiirsi asi nanmaiwarkainaei. Ti diminim yim dimin wadie imaingim mi krma simiirsiyin maingimainga nwo karamae kipi nwo. Mi dimin taeminim yipiki nuan iikamim simiir tiiyim, maingimainga nwo karam sima nwowam, yim naokaowikim mi simiirin kwoinbudin omwai waiyayokiyokiyam sima bi whinkinsiis haiginiuwikim. Nningaka.

¹¹ Sibgu sibgu daingwo omok ti hikim simiir tirim mi Adi Komii siya simiirin ha ninkpitkiyim kimiiram sima ini dimin wadieki wadie imar yimbiyamim. Mi sima kimiir kwoin imiir asi tirkim hiriinan nwowam naingwowim. Mi simiirin digiumii haingikim, ti dimin bibiyeyim kima napim, yipiki kara winboinkiyim. Kimiir kwoinim sima kiprid haiginiuwi, inkamin yipikin dimin biye tirin siirin igao yai boinim. Mi kima ti dimin biye hiriinanim yipiki kimiir nimbiyamim simiirsi bidiyar mi ididim. Mi kima hiriinan bidiyar mi aingwowim, kara niti kimiirin simiirsi whindiraeraram mi wim kima kimidiniya kamim dimin bibiyie tiiyim, simiir whinkinsiis haiginiuam swoki kwanaingwo. Ta yokwowa kimiir tirkika, kima kariiram naingwokwonanaeyim mi kariiram naingwowim, kimaka iripa nwowam mi ya tariigina ya kimiir whinkinsiis haiginiuga kimiir naingwo tibmiya Adi Komii siiram in kirie nwowim. Kima kariir yai airin bidiyar wakaeyim mi ya tariigina, ya kariir nisiimauuga hinin, siyuin kima nwowiyin hinda tindan wadie bidi ywokiyin.

Mi dimin biyieyim kimiir waraur nwowim simiirin kima bidi sibgu tirkiyim mi siirin kima asi niridnatkikin.

¹² Mi iya kara ta yokwowa saiir winkyia, kara kamim yipiki siyu biye tirim simiirsi bi naingwokin. Mi iya kara ta yokwo aiir winkyin kimiiram kara ti inkamin yipikin siyu biye tirin siirsi bi naingwokin. Adi Komii siya kariir kwoin iirin bidi yinokninkinkyin, ta yokwowa kara winkyia iikam kimiiram, kimiir whinkinsiis haiginuam kara hinina naingwowi kimiir siyuim idowiya dwoki Adi Komii siir whwonkam ida. Kima wa nwoki sibgu inokninkinim, kima kririram naingwokwonanaei mi ta hiriinana saiirsi winkika ta yokwowa.

¹³ Mi dimin taeminim kima tirim kririr, kririr siiboboiniu haiginuim sima sima rani, dimin taeminim kima whindiraerarin Taitas siir wokmaihaiginuam mi krira ti saika nwowo, krira maigimaiga komiiga.

¹⁴ Mi biya kara kimiir inig imiir boinmauu wakaeyin mi kara Taitas siirin ha boinkin kima wadiekim mi ti dimin taeminim kima tirim kariirin wi nididgak sima nwowaiginu rani, ta kara boina siir. Mi ti dimin taeminim kara boinim iikam kimiirim hinin sima wadiekim, yim ini ti yayim biya krira niki boinim kimiir whiekakar ini simiir hiriinan ywowim, yim kaimwowaigim.

¹⁵ Biya Taitas siya kimiiram waraur niki itin, kimiir kignakiyin mi kima siirin wadie ha sibgu ohaiginugiyim mi siirin ha mi sibgu kigiraowim mi kima dimin taeminim siya boinim simiirin ha mi wakaeyokna. Mi siya ta saiir naingwokiyin siya kimiiram pranae pranae bi naingwokwokin, ini biya siya naingwokwowa ini saiir haiburin.

¹⁶ Mi tariinanin, kara ha naingwowi, kima mi kara, krima ini kwoin whiruar ywowiskiyim mi kara kimiiram kwoin whisair bi nwokikin kara maigimaiga komiiga. Iriig.

8

Adi Komii siir piugana saiir iikamim sima irni nwirni dinan whinkinsiis ankinsiis

¹ Ti kariir nomiyauim, krima yai kimiir boinmauwam naingwowi mi kima pa nwoki inokninkinim, dimin miyik miyikim Adi Komii krimiir Wanin siya tirim siir piugana saiir iikamim simiir, nu Masedonia hiran isidin siir.

² Mi iya simiirin iikam nhirkim tiriyim dimin biye, sima pi maigimaiga hiriyar nwokripkaii. Mi sima iikam paeprikabar mi oka windi, sima pa mi maigimaigaei. Dimusi rani, sima bidi yinokninkinim, simiir dimin bibiyeyim simiirin

Adi Komii siya b̄idi haiyoprindiȳum̄iigiȳim̄ m̄i sima simiir um̄ir̄im̄ ir̄ipa asi haingiriȳu hauugii iki iikam̄ nh̄ir̄im̄ simiir.

³ Kara kimiir̄in̄ kaimwower̄ boinkii, sima um̄ir̄im̄ simiir kwoinkar̄ naingwo hauuwi simiir̄in̄. M̄i sima um̄ir̄ hoimgak karamaeka w̄indi sima Adi Komii siir̄in̄ pa m̄i hauuwi. M̄i kara simiiram̄ bi boinkin̄, sima h̄iriinan̄ t̄ir̄im̄.

⁴ Simiir̄ kwoin̄im̄ Adi Komii siir̄ iikam̄im̄ om̄ komii Jerusalem̄ hiran̄im̄ simiiram̄ naingwokwonanaei simiir̄ wh̄inkinsiisam̄. M̄i sima krimiiram̄ asi n̄mp̄iw̄ir̄wir̄kripkaiḡim̄ ti um̄ir̄im̄ simiir̄ hainam̄im̄ h̄iriir̄.

⁵ Sima iuwa rigar̄ hauuḡim̄. Sima wad̄eyar̄ t̄irkim̄, sima ta kr̄ima naingwowa simiir̄, sima t̄iram̄ saiir̄ h̄iriinan̄ bi t̄irkim̄. Bi simiir̄ m̄h̄i kwoin̄im̄ Biyan Inkam̄ Komii siiram̄ kisina haigi. M̄i m̄hoīiya sima Adi Komii siiram̄ ywo, simiir̄ boinmauūim̄, dim̄in̄in̄ siya naingwowin̄ sima t̄iram̄ yayiim̄ kr̄ima boinkiȳim̄ simiir̄, simiir̄ kwoin̄im̄ krimiiram̄ wara m̄i inkin̄ aingwokiȳim̄.

⁶ Biya Taitas siya ta m̄i aiir̄ m̄rii bwakainakin̄, kimiir̄ iikam̄ nh̄ir̄im̄ simiir̄ wh̄inkinsiis̄ haiḡin̄iuwam̄, dim̄in̄ taemin̄im̄ hinda wh̄isariiyar̄ p̄rihauuwim̄. M̄i h̄iriinanki niuwi m̄i kr̄ima siiram̄in̄ wa swoki s̄riigripkaii, kimiir̄ wh̄inkinsiis̄ haiḡin̄iuwam̄, ta m̄i aiir̄ digiyam̄ m̄i ta mīiya w̄i iki iikam̄ nh̄ir̄im̄ sim̄ nwoki wh̄inkinsiis̄ haiḡin̄iuwim̄.

⁷ K̄ima ti om̄ Korin̄ hiran̄ iikam̄im̄ k̄ima dim̄in̄ taemin̄ kasa bi t̄irkim̄. M̄i k̄ima siȳu kibiki kibi iirar̄ t̄irkim̄. M̄i k̄ima iki iikam̄ nh̄ir̄im̄ simiir̄ siȳu im̄iir̄ asi haiburgim̄ k̄ima Adi Komii siir̄ yai aiiramar̄ naingwo t̄ibm̄ii k̄inḡim̄. M̄i kimiir̄in̄ siyar̄ wh̄inkinsiis̄ haiḡin̄iuḡin̄ siir̄ yai im̄iir̄ n̄inokn̄inkin̄im̄ m̄i simiir̄in̄ iki iikam̄ nh̄ir̄im̄ simiir̄ nwoki boinm̄im̄auūim̄. W̄im̄ k̄ima m̄i mīiyik̄ m̄riiyamar̄ naingwokwonanaeikim̄. M̄i k̄ima krimiiramar̄ m̄i aingwokwonanaeikim̄. Dimusi rani, w̄im̄ k̄ima in̄i k̄ima iikam̄ ywowim̄ w̄im̄ k̄ima Adi Komii siiram̄ naingwokwonanaeikim̄ m̄i siir̄ iikam̄ ikim̄. Kr̄ira krimiiram̄in̄ h̄iriinanam̄ warar̄ m̄i aingwowi k̄ima dim̄in̄ taemin̄ nh̄ir̄im̄ siir̄ m̄i aiir̄ warar̄ m̄i p̄rihauuwim̄.

⁸ Kr̄ira krimiiram̄in̄ siȳu komii bi w̄inkikin̄, k̄ima siir̄ wakaeyokna apamin̄. Kara kimiir̄ b̄idiyar̄ iki īisiimauuw̄in̄ iikam̄ nh̄ir̄im̄ um̄ir̄ iki iikam̄ nh̄ir̄im̄ simiir̄ hauuwan̄ daingwo. Kara kimiir̄ kwoin̄ im̄iir̄ boinworwokai haiḡin̄iugin̄, ti kara w̄inkiȳim̄ krimiiram̄, iki iikam̄ nh̄ir̄im̄ simiiram̄ m̄i kara wa nwoki inokn̄inkin̄im̄, k̄ima iikam̄ nh̄iram̄in̄ ina naingwokwonanaeyim̄, iyie? N̄iingaka.

⁹ Kara kimiir̄ kwoin̄im̄ simiir̄in̄ dimusi boinworwokai rani, k̄ima dim̄in̄ kibi kibiȳim̄ krimiir̄ Biyan Inkam̄ Komiiȳin̄ J̄isis̄ Krāis̄ siya t̄ir̄im̄ simiir̄in̄ b̄idi ȳinomokn̄inkin̄ diḡim̄. Siya digworaekwo hoimgakakar̄ nwokin̄ īiya siya Adi

Komii saika nwowin. Mi siya digworaekwowim simiirin digiumii ha haimriiyugigin mi siya ini inkamin digworaekwo karamaeyin ini siir hiriinanar yamwoiun. Siya inkamin dimin taemin karamaeyin siir hiriinan whisarii bi nwokin, kimiirsika. Mi kimiirin wi siyar whinkinsiis haiginiuwi Adi Komii siir dimin miyik miyikim simiir haiyam. Mi kima wi siir mi kibi kibi imiirarar mirii iski iki ikam nhirim simiir whinkinsiis haiginiuwim.

10 Mi yio kariir kwoinin ti dimin taemin imiirin pi hinina boinkii, kimaigim iikamim yipiki umir iripa haingiriyu haiginim Adi Komii siir iikamim om komii Jerusalem hir nwowim simiiram. Wim kima ta hiriinana iki biewiyin namkiyin si tirbwakainakim mi an kara ha naingwowi, kima ta miya bi kima tira sair mi digi, wi wadieyar mi owi.

11 Mi tariinanin kima umirim iripar ti swoki haingiriyu haigin mi ta biya kima niki tira ya ti digi. Mi bigi biyarin, iya kima umir iripar haingiriyu haigina, kima ta mi aiir miriyyamin pranae pranae bi naingwokwokim. Mi tariinanin ti dimin taeminim kima tirim umir niugugusim kima haingiriyu haiginim yim ti digi.

12 Mi inkamin siir kwoin komiyyin umir digworaekwo Adi Komii siir hauuwam naingwowin mi Adi Komii siya wi siiram swoki sri rani, dimin taeminim siya nonkwo karamae nwowim simiiram. Adi Komii siya wi diminim siir hir nwowim siya hauwanim wi simiirarar haii.

13 Kara kimiirin hiriinan bi boinkikin, iki nhirim simiir whinkinsiis haiginiuwim hinin, sima wi wadie hiriyyar nwoki owim mi wim kima nunga nwowi mi wi hikak niki owim. Nungaka. Kara ha naingwowi, kima hirii hiriinankinar dwo. Mi kara minam naingwowi, ti hiriinan siyiuin siirar dwo.

14 Kara ha naingwowi, diminim kima nonkwowim simiirin hinda haimii ara timi hauugi. Dimusi rani, tariinanin ta ii aiirarin kima umir kasaka nwo rani mi yim sima komii nonkwo rani. Mi mhoiyya sima komii mi onkwowi mi wim kima sapisap, kimiirin wi sima mi whinkinsiis haiginiuwi. Mi ti hiriinan siyiuin, kima whiekakar in wi wadieyar sibgu owi.

15 Adi Komii siir yayim yipiki Moseski si winkiyim Yokwo Komiiini yim ha boinkim, iikamim yipiki biya umir digworaekwo nae minim sim niki aokingugunankaiyim, mhoiyya sima wi dimin sim whirm in whirminki swoki onaowid rani. Mi ti iikamim yipiki digworaekwo kwisuwa nonkwowim, mhoiyya sima wi inkam paeprikabnan nwo rani sima wi digi digar nwowi. Iriig.

Pol siya wi yaeya inkam nhirim simiir nikropkii om Korina hiriirin.

16 Kara Adi Komii siiramın hiriyar naingwowi. Dimusi rani, Taitas siir kwoinın siya hıurworwokaigin. Mi siya waraur nitam asi swoki aingwokin, iikam kimiir whinkinsiis haiginıuwam. Krıra mi aingwowa kimiir whinkinsiis haiginıuwam nitam, saiir hiriinan.

17 Mi krıra siir sriyo, kimiiram swoki itam kimiir kigniyam mi siya ini wadieyar mi owın krıra siir kwoin iir bi kiyaigo. Dimusi rani, siir kwoinın hiriyar naingwokin siya wa niti kimiir kigniyamın.

18 Mi krıra krıir nomııyauwın siirın warar yikropki Taitas saika namam. Mi iikamım Adi Komii siir pugana saiirım, omom kingiin kingiin nwowım simiirım, sima siir inig iir haigin idwokikim. Dimusi rani, siya Adi Komii siir yaiya saiir boınımıauuwan inkam kibikin iki iikamım simiir.

19 Ta sasa rani. Nıngaka. Mi Adi Komii siir iikamım sima siir warar mi imbingim krimaka namam, ti umırım simiir hainamam om komii Jerusalema hiriir. Mi krıma ti hiriinan dimın imiir tirim mi iikamım sima wi Biıyan Inkam Komii siir inig hainanprapraskii ti digworaekwowım simiirsi. Mi sima wa nwoki inoknınkınım krıma iikamım simiir whinkinsiisam naingwowi ti dimın taeminım simiir tirim.

20 Mi kama wi mintirao wi iki iikam nhirim sim pi boınisi ti umırım sima haingiriyıu haiginım krıma simiirın kipii yapii bi tirkim. Mi krıra ti krıir nomııyauwo sowıram asi nikiugiko yipiko hında tında krıraka namano, dimın taeminım krıra tirim simiir kigmımıkam.

21 Krıma dimın taeminım biıya Adi Komii siir whwonkam ida wadie nwowım simiiraram naingwo rani. Nıngaka. Krıma hiriyar naingwowi, iikam whiekakım sima ta saiirın ina ninoknınkınım ti krımar tirim krıma wadiekinar tiri.

22 Mi hiriinanki niuwi mi krıma krımiir nomııyauın wi ti inkam nwıso sowakar nikropkii krıma siir bıdi hidım, dimın taeminım siya hidım simiirın. Mi krıma hiriyar ninoknınkini, siya simiirın wadieyar tirkin. Mi tariinanın siya ina ninoknınkının, kıma ini siyıu miıyık imiir napım. Mi siir kwoin komııyın ta miıya saiiram nitam asi naingwokin saiir miriıyam.

23 Mi iikam nhirkim kimiir srii hının, Taitasın siya yipikin. Mi kıma simiirın hınına boın, siya krımiir nomııyauın, krıma irıpa miı kwıruwar miriıgım. Mi inkam nwıso yipiki wi saika nınkın iti sowıir warar nınkın boınkii iikam kimiir nini kignakiyam. Mi kıma iki iikam nhirim simiirın wi ha boın, sowa krımiir nomııyau wadieko. Adi Komii siir pugana saiir iikamım yipiki ti kingiinar kwowım, sima nımbingikım warar nitam. Ti inkam nwıso Adi Komii siir miı aiir miriıgo iikam simiir whinkinsiis haiginıuwam mi Kraıs siir inigni

boinmimauuwam dimin taeminim sima tirim.

²⁴ Mi hiriinankiniuwi, kima simiir kigriraowi ya tariigina ya min nisiimauuga, kima simiiram naingwokwonanaei. Mi kima ti hiriinan siyu iir tiri mi mhoiia iki Adi Komii siir piugana saiir iikamim iki hinda tinda nwowim, sima ninokninkinkii, kima wadiekim, ta kara boinkiya simiir biya iikamim warauranim kimiir saiir hiriinan. Iriig.

9

Umirim iikamim nu haimii Judia hiranim simiir whinkinsiisin simiir boinka

¹ Kima bidiyar yinokninkinim umirim Adi Komii siir piugana saiir iikamim nu haimii Judia hiranim simiir hauugi simiir whinkinsiisam. Mi hiriinankiniuwi mi kara kimiiram pi yokwo priei winki rani, ti simiir boinkiyamin. Niingaka. Pi hinda harki haruwar kwaowinkii.

² Kara ina ninokninkinin, kima ti iikamim hiranim simiir whinkinsiis haiginuwam tiri. Mi kara kimiir inig iir bidi hainan prapraskiyin mi iikamim Adi Komii siirim nu haimii Masedonia hiranim simiirin hinin bidi boinim. Krimiir nomiiyauim Korin nu haimii Esia hiranim, sima iki biewiyin namkiyin, sima iikamim nu haimii Judia hiranim simiir bidi mi whinkinsiisim. Sima bidiyar yinokninkinim, kima iikamim hiranim simiir bidiyar mi whinkinsiis haiginuwim ti dimin taeminim kima tirim simiir simiirsi, simiir kwoin imiir kisina haigiyam simiir wara ninkin tiram.

³ Kara hininam naingwo rani, ti yai kibi kibiyim iikam imiir kara boinim kimiir, sima hindara priiyokaeyamim. Mi ta hiriinan saiirsika, kara krimiir nomiiyuwim simiirin biyin kimiiram asi nikropkikim kimiir whinkinsiis haiginuwam, kimiir umir imiir haiyam. Mi sima niti mi sima pa nwoki kigniyim wim kima bidi diriraerar haiginkwokinim.

⁴ Mi nu haimii Masedonia tiran iikamim sima niti mi sima ha nini kignii, kima bi niki diriraerar haiginkim mi kara wi nidid prasae kin tani. Mi an kara hriiyar mi aingwowi, wim kima wa mi ididi. Dimusi rani, simiirin kara boinkin hinin, wim kima kimiir umirim bidi haiyim mi bidi diriraerar haigin digim.

⁵ Kara ti dimin imiir boinkiyin mi kara krimiir nomiiyauim simiir bidi sriiyim, bi sima nitim, kimiir nini whindiriraerarniyam, wari umir imiir diriraerar haigin sasaukwokinam. Mi mhoiia kara nu haimii Masedonia hiran iikam simaka niti mi wa nini kigniyim bidi diriraerar haigin digwokinim. Mi ti iikam nhirim simiirin wi hinina nwoki isiimauuwim, ti digworaekwowim yim kimiir kwoinkar prinaingwo hauugin.

⁶ Kima ti digworaekwowim simiiramın sibgu sibgu daingwo omok. Mi kima Adi Komii siirın haımıisima hauuwi mi mhoiıya kima wi iriipi hiriinan haımıisimar mi haii. Yio ini inkamın numıran sasaeya ninkiniyin ini siir hiriinan ywowın. Pi siya hoıngak yınkin karamae ywo mi siya pi hoıngak mi ingugu ae rani, pi hiriinan kwısuwar mi ingugu ae. Mi siya pi numir kwırkak aiırar yınkin digi mi siya pi hiriinan hoıngakar mi ingugu ae.

⁷ Mi iikam kima irira nwonwıra biıyin ti diminim kima tiranım simiiramın sibgu sibgu tiki aıngwo omok mi simiirın mhoiıya tir. Umırım Adi Komii siir hauuwiyim kima simiirın hindara kipi naıngwo kisısır hauu kima umir digworaekwowim Adi Komii siir hauuwiyim kimiir kwoınım maırgımaırgakak warar dınkin oki mi Adi Komii siya wi ti hiriinan inkamın siiram naıngwokwowi.

⁸ Mi ti digworaekwowim, kima naıngwowim kimiir kigrıraowam iınokıınok yım wi Adi Komii siya hauuwi kimiirın mi yio ti sima sima rani mi siya kimiirın wi yaeya dimin miıyık swoki inkin hauugii kira nonkwowamın. Mi kima iki iikam nhırım simiirın wi simiir nwoki whınkinsiis haıgıniıuwım.

⁹ Mi yayım inkamın yipiki biıya ta Yokwo Komii aiir wınkıyın siya hınına wın boınkikin,

inkamın yipiki Adi siir yai aiir sibgu wakaeyokna apın mi iikamım yipiki nınga nwowım sim whınkinsiisın mi ti siyıu kibi hiriinanın siya tirın, sima wi siir siira naıngwokwonanae kaıgii.

¹⁰ Adi Komiiyin yipiki sasaeya inkam nwırni hauuwi siya nınkinam, mi sima nae wi simiirsıyar mi haii mi siya kiriirın wi ti hının hınınim sim hauuwi. Mi siya simiirın wi iıwarıgar mi tiri mi kira iki iikam nhırım simiirın wi simiir nwoki sibgu whınkinsiis haıgıniıuwım.

¹¹ Mi Adi Komii krımiir Wanın siya kiriirın wi dimin taemın miıyık miıyık kasa hauu rani. Mi kira iki Adi Komii siir iikam nhırım simiirın wi simiir nwoki whınkinsiisım. Mi mhoiıya krıma niti, warı umırım kima haıngiriyıu haıgınim simiir hainakiyam mi krıma simiir nini hainakii mi krıma simiirın wi iki iikam nhırım simiir hauuwi mi yım sima wi Adi Komii siir inıg iıir hainan prapraskii. Ti diminim kima tirkiyım simiirsı.

¹² Mi ti dimin kibi hiriinanın yipiki kima tiri, yio wi Adi Komii siir iikamım yipiki iındım nwowım wi simiir whınkinsiis haıgıniıuwı. Mi ti kima kinsiis haıgıniıuwı simiir, sima sima rani. Kira simiirın wi warar timi tir haıgıniıu maırgımaırga nwowamın. Mi Adi Komii siir inıg iıir hainanamın. Dimusi rani, ti dimin imiirsika.

¹³ Mi ti diminim yipiki kira tirim kariir nomiiyau imiir, yio wi simiir nisiimauuwi hiniin, kima Adi Komii siir yai imiiram in ha sibgu wakaeyokna apikim. Mi kima Kraisiir siir yayim simiir nanaakninkii haiginiuwikim. Mi sima ti umirim kima hauuwim simiir kigi mi iikam nhiri mi hauu ikim mi sima wi Adi Komii siir inig iir hainan prapraskii. Dimusi rani, ti simiirsika.

¹⁴ Mi mhoiia sima kimiiram in wi pranae pranae naingwokwo rani mi sima wi Adi Komii siiram kwisboinkii, kimiir whinkinsiis haiginiuwim mi kimiir kigriraowim. Dimusi rani, kimiir kwoinim siya haurworwokaigim mi kima ti dimin iir asi tirkim.

¹⁵ Ha wit, krima Adi Komii siir inig iir hainani. Dimusi rani, siir yinisimin siya krimiir hauugikin. Mi dimin taeminim krima hauuwiyim yim siir yinisimin yipiki siya hauugiyin siir bi haiburgin. Iriig.

10

Pol siya iikamim yipiki ha boinim aposel kamim miyik rani, siya simiir yai imiir nikidugin.

¹ Kara Polkin, kariir kwoinin ha naingwowi, kimiir kwoinim ti kisina haigi mi ti dimin taeminim Jisis Kraisi siya tirim simiiram ti aingwo. Siya siir kwoin komiiyin siyamar bi naingwonakin mi siya iikamim simakan dimin taeminim bimbuiwi bi tirkin. Mi iikam nhirim hiranim yim sima kariirin hiniina boinkim, iya siya krimaka tirar niki owa, siya inkam inig karamaenan tirkin mi krimiirin yai ha boinim mauugin. Mi mhoiia, iya siya om whir namwoiwuyim mi siya krimiiram in pi yokwoni winki. Mi siya krimiiram in pi igao yayiar boinki ti digworaekwo imiirin. Mi hiriinanki niuwi mi kara kimiirin pi igao yai hiniina boinkii.

² Mi mhoiia kara kimiir kigam niti mi kima wi igao yai kara boinam kipi tir kimiirin mi kara kimiirin wi igao yai boin tani ti dimin taemin imiirsiyin, ti igao yai kara boinanim iikamim yipiki ha boinim, nim krima ti iikamim tiranim, nim krima dimin biyie biyeyim nuanim sim napikim. Mi iikam imiirin ti digworaekwo hiniinim simiir whinkinsiis haiginiuwikim.

³ Mi ta miia krima miriia krima nuan digworaekwowim simiir bi napikim. Nangaka. Krima ini ti nu iirar nwowim mi krima ti Adi Komii siir mi aiir miriim, krima ti iikamim yipiki ti nuan digworaekwowim simiir napiyim simiiram miri rani.

⁴ Mi ti dimin taeminim Adi Komii krimiir Wanin siirim ti krima nonkwo miriim siir mi aiir yim ti nuin siir tiran digworaekwo rani. Nangaka. Nim Adi Komii siir kirieya mi siir dimin taeminim yipiki krimiir whinkinsiis haiginiuwiyim

simiirarar nonkwowiyim Setan siir dimin taeminim yipiki iikamim siir wakaeyokna ap karamae nwowiyim simiir kwoin imiir haigi itikrikuiuwim simiir nikwowaisiyam. Mi ta Adi Komii siir kirieya ya ini nhao, irim hipig nan ywowa yipiki iikamkim sim nonkwowiyim iki iikam nhirim simaka niniyam.

⁵ Mi ti Adi Komii siir dimin kirie komii komiiyim ti krma nonkwowim, yim ini ti yai bibiyeyim nuan iikamim yipiki sima napiyim ini simiir haiburim. Mi dimin taeminim yipiki sima naingwowyim hinin, simiir kwoinim ini simar kigirkakim mi sima Adi Komii siir pannsi yinokninkinsi. Mi ti Adi Komii siir dimin kirie komii komiiyim yipiki krma nonkwowiyim mi iikamim simiir kwoinawu nwokaiiyim dimin taeminim, simiirin krma kiyaii. Mi sima Kraisi siir yai kibi kibiyim simiir asi wakaeyokna api.

⁶ Mi kima krmiir yai aiir sibgu wakaeyokna api mi mhoiia krma tiriginim yipiki nantamyiriyiriyim simiirin wi ta kirieya sair kirieni nonkwoninwomwir haiginuwi.

⁷ Iikam kimiir kwoinim sibgu sibgu daingwo omok, ti digworaekwowim kima ha naingwowim yim wadiekim. Mi kimiir iikam nhirim warauranim yipiki ha naingwo tibmii kinim hinin, simiirin Kraisi siya bidi yimbingiyim siir yai imiir boinmimauuwam mi sima wi ti dimin imiiram daingwo. Sima wi hinina daingwo, sima Kraisi siirgim mi nim krma ti iikamim ti tiranim iriipi hiriinan Kraisi siirgim.

⁸ Mi Biyan Inkam Komiiyin Kraisi siya krmiiram bidi kiwakiyin, siir igsop aiir nokwokairinaowidam. Mi ti diminim krma tirim mi mi iikim, yim kimiir whinkinsiis haiginuwan kim wadie kima sibgu apam mi sima wi kimiir tirbu rani. Mi hiriinanki niuwi, kara krmiir inig imiirar swoki hainanaei, ti dimin taeminim krma tirim simiirsi mi kara wi di yididi hiriinan tirsiiyin kara wi maigimaigar pi ywowin.

⁹ Kara hinina bi naingwokin, ta yokwowa kara winkiya kiimiram, kima ha naingwowi, kimiirin wi saeya kiyopsibgi haiginuwi, kariirsiyin hinda whisariiyar mi priiyididim. Niingaka.

¹⁰ Kara pi boriisopi kima kariiramim ti hiriinan kwoin iir naingwowim. Dimusi rani, kara ina ninokninkinin kimiir iikam nhirim, sima kariirin ti hinina boinkim. Sima boin, ta yokwowa Pol siya winkiya krmiiram, siya krmiirin igao yai winboinkikin. Mi iya siya krமாக tir nwowiyim siya pi krmiirsi nididi mi siya krmiirin hiriinan igao yai bi boinkin. Siir yayim yim ini niingar ywowim.

¹¹ Mi ti iikam hiriinanim yipiki ti hiriinan yai boiniyim, sima ti yayim kara boinmimauuwim simiir daingwo. Mi ti dimin taeminim krma winboinkiyim ti yokwo imiir, ta iya krma

aruwar niki owa mi krɪma kimiiram niti kimiir kɪgnakiyam, krɪma wi ti hɪriinan yai kaimwowim simiirar swoki aboɪni.

¹² Mi krɪma kimiirin iki iikam nhirim yipiki sima simar nomboinyokainaeyim simiir hiriinan bi boinikim, krɪma iikam wadiekɪwadie imairgim krɪma krɪmiir inig imiirar bi hainanaeikim, sima tira saiir hiriinan. Mi iikamim ti hiriinan kwoin naingwowiyim yim sima ha naingwowi diminin sima naingwowiyin mi diminin simar kigiyin iki sima yapa yapa nwonira iriraka tiriyim yim wadiekim mi simiir kwoinim aowa aowa sima simarin ha naingwowi, sima wadiekim. Mi ti iikam hiriinanim yim pi whaowaei.

¹³ Mi nim krɪma wi ti miyim Adi Komii siya hauugiyim wi simiirarar hainan iski. Mi siya krɪmiir bidi yimbingiyin kimiir waraur miriyamin. Mi hiriinankinɪuwi mi krɪma wi iki mi nhirim krɪma mirii karamae nwowim wi simiir wara hainan tani. Nɪngaka.

¹⁴ Dimusi rani, krɪma biigi biyin kimiiram waraur nitkim Kraisiir yai win kibiya saiir boinmimauuniyam. Mi hiriinankinɪuwi mi krɪma wi digar nwowi kimaka waraur nini miriyim.

¹⁵ Krɪma ti miyim yipiki Adi Komii siya nimbinim krɪmiir simiirarar mirii iski. Mi Adi Komii siya krɪmiirin minam nimbingin mi kimiir waraur miriyim mi krɪma hiriinan tir karam nwokiswo mi krɪma wi krɪmiir inig imiirar di hainani iki dimin taeminim iikam nhirkim sim tirim simiirsi. Nɪngaka. Krɪma minam naingwowi, kimiir naingwo tibmiya Adi Komii siiram naingwo tibmi kina saeya komii nwokiyim. Mi iriipi hiriinan ta krɪmiir miya, krɪma nini miriini kimaka waraur ya wi komii nwoki okiyim hinda tindan.

¹⁶ Mi krɪma hiriinan tiri, iki maeyau maeyauim kimiir kingiin waraur nwowin simiir nami mi krɪma wi miyim iikam nhirkim miriigikim iki maeyau nhirim sim krɪma wi krɪmiir inig imiir hainan tani. Mi krɪma wi ha boin tani, ti miyim yim krɪmiir miigim. Nɪngaka.

¹⁷ Mi ta yaiya ta Adi Komii siir Yokwo Komii aiir nwowa ya hinina boinka mi inkamin siir inig iirar hainanamar naingwowi mi siya wi Biyan Inkam Komiiyin Adi Komii siir inig iirarar hainan iski siyairgin siir miyim simiir bwamkibwamin.

¹⁸ Mi tariinanin Adi Komii siya inkam nwirni inig hainani, yo tiriigin yo dimin komiigi komii ieyairgin. Mi inkamin siir inig iirar hainani, yo ti hiriinan diminin yo dimin paii rani, yo ini nɪngar ywowin. Iriig.

11

Pol siya iikamim aposel inkamnan nwonamim simiir siyiu

bibiyeyim simiir boinimninkig'in

¹ Kara minam naingwowi, kima ti yai hiriinanim simiir yai nhir imiir ti swoki wakae. Mi tiriuginim kara mi boinki windi inkam biyenan, kara ha naingwowi, kimiir winim ti yai imiiram mau.

² Adi Komii siya kimiiram naingwowi mi siya wi ti iikamim yipiki siirim nwowim simiirin wi siya nimbini mi sima wi hiri hiriinan siyiu kinar nwowi mi ti hiriinan siyiu kaimwowin Pol kara iikamim warauranim kimiiram naingwokim mi kimiirin kara bidi yimbiyiyim kima inkam nwiruwani nwowim. Mi kima mi siya, kima wi nwiruwar nwoiskii mi ti inkamin siir inigin Kraiskin. Kara minam naingwowi, kimiirin kara nikropkiyim Krais saika, wig kopaksim nunga yipiki kamaka iripa piu niki o karamae niki owa saiir hiriinan.

³ Mi tariinanin kara ti iikamim yipiki yai bibiyie boinim mi kimiir kiyaiiyim, biya mipugi si niksisaeya mi siya hira Ivni kwoinin si, siir hiriinan tirim ini simiiram swoki aingwokiyim. Kara pi boriisopi ti dimin biyeyim kimiir kwoin imiir kiyaiiyim mi kimiir tirbuwim. Mi hiriinankinuwu mi kima wi Krais siir siyiu iir sibgu ap rani mi wi siiraram naingwo rani. Nungaka.

⁴ Kara pi nididi. Dimusi rani, ti simiirsika. Mi inkam nwirin kimiiram niti mi siya kimiirin wi yaeya yai nini boinimauuni Jisis siirin mi ti yayim ti krima boinimauuwim Jisis siirim kimiir, yim simiir hiriinan tani. Mi ti hiriinan siyiu kaimwowin wim wi yaeya naeyiu whir haii. Mi yio ti Adi Komii siir naeyiuin biya kima niki haiyin kimiir kwoinau waraur niki okaiyin yio si rani. Mi kima yaeya yai wakae mi ha naingwo tibmii kin simiiramim mi yim ti yayim biya kima niki wakaeyim mi ha naingwo tibmiiyim, yim sim tani. Mi ti inkam hiriinanin kimiiram waraur niti mi kima siirin wi maigimaigra komiiyar mi owi mi siirin wa mi kigninkin tiri ti dimin iirin.

⁵ Mi an kara ha naingwowi, kara wi dig nwo rani, ti kimiir kam imiir tirkiyim yipiki ha boiniyim hinin yim sima Adi Komii siir aposel kamkim.

⁶ Mi ti hiriinan kamim sima boinim yai miyik miyikim yim wi kariir nikwowaisii mi an kara ninokninkinam whaowae rani. Nungaka. Kara Adi Komii siir dimin taeminim ina mi inokninkin ti simiir yai hiriinanim simiir nikwowaisiyam. Inokinokin krima ti dimin kangi kinin kimiirgi kimiirar niisimauugin.

⁷ Mi iya kara Adi Komii siir Yai Win kibi aiir boinimauuwa kimiir, kara kimiiramim umiram bi srigin umir kariir hauuwim ta kariir mai aiirsi. Mi kara hiriinan mi srii karamae mi owin mi kara kimiir whinkinsis

haiginuwamin, kariir ñngar nonkwo miriyyin miyyim, umir pi sairsiya mi haii kara. Inkamin inig komiigak nwowiyin yio ti hiriinan mi bi miriigin. Dimusi rani, kara kimiiram bi kiwakikin umir kima hauuwim kariirin mi kima ha naingwowi kara kimiirin miyyik bi tirkin, aniya?

⁸ Mi iya kara iikam kimakar waraur nwowa mi mi ha miriyyin mi iikamim Adi Komii siir piugana sairrim nu haimii Masedonia hirarim kariirin umir sima hauugikin. Mi ti hiriinan siyyuin kara simiir dimin taeminim hinda whisariiyar priihaiwinkin.

⁹ Mi ta iya, kara kimaka waraur miriyya, kara nae digworaekwowam bidiyar mi hainguguwin. Mi kara kimiiramim umir nae minam bi sriigin kariir hauuwim. Niingaka. Kariir nomiiyauim nu haimii Masedonia hiranim simar ini hauuni dimin taeminim kara hainguguwim simiirin. Mi ti dimin taeminim biyyar tirim mi ha nitiyokiyokiyim mi ini tariinanar yadigniyim, kara kimiiram bi sriigin. Kimiirin maigimaigga nwo karam sim nwowim mi mhoiyya kara kimiiramim wi hiriinan swoki sriimimin tani.

¹⁰ Mi ta Kraiis siir yai kibiyim ti kariir kwoinawu tir nwokaiyyim, kara kimiirin kaimwowar boinkii. Mi Grik hiran maeyauim simiir iikamim, simiir nwrki ha bi boinkim, sima wi umir kariir hauuwi ta miyya kara miriyya simiir hir sairsi. Niingaka.

¹¹ Mi kima hinin dimusi naingwokim, kara wi kimiiram kiwaki rani, umir kariir hauuwamin? Dimusi rani, kara tari kimiiram naingwokwo rani, aniya? Kara kimiirin pi hinina boinkii, Adi Komii siya ina ninokninkinin, kara kimiiramim nhami nhami naingwokwo rani.

¹² Mi kara wi ti dimin taeminim biyya karar niki tirim wi simiirar swoki tirkrpkaii. Mi kara ti aposel kam bibiyeyim yipiki ha boinim, yim sima iriipi hiriinan dimin miyyik miyyik imiirar mi tiri, ti aposel kam krma tiriyim simiir hiriinan, simiirin wi kara nanaaknkii haiginuwi. Mi sima wi simiir inig imiirar swoki hainan praprasa iki iikam nhirim simiir whwonkam idan mi wi ti hinina boini, sima ti krma tirim simiir hiriinan tirikim. Mi kara hinina naingwowi, ti diminim kara tiri, yio wi hinina nsiimauuwi, sima pi niksisaei. Mi ti simiir yayim yim wi naekak nwo rani.

¹³ Tiki kam hiriinanim yim Jisis Kraiis siirgisiir aposel kam tani yim sima niksisaeyan kamkim mi dimin taeminim sima tiriyim yimbi pi niksisaei. Mi simiir yaigiyayim sima pi simiir wara boininkii rani, yipi simiir kwoin hirirar haigi okaii. Mi sima pi iikamim simiir kwoin imiir kiyaii mi yipiki simiir kigi mi sima pa nwoki boinim, Kraiis siir aposel kam kangikanim simairgin.

14 Wì mouni hanin kipi siinkao simiirsiyin, yim tiriiginim yim kaimwo rani. Krìma ina ninokninkinim, Setan siyairin siir kwoin yipi kikitindinuwi mi siya iikamim simiir kwoin imiir kiyai. Mi sima pa nwoki aingwowim Adi Komii siir paekwosim miyikin siyairgin.

15 Mi krìma hinina ninokninkini, ti dimin hininim yim Setan siya tirkim mi krìma wì mouni hanin kipi siinkao, ti iikamim yipiki ti dimin taeminim siya tirim simiir napim simiirsiyin. Yim sima Setan siya tirim, simiir tirkim mi simiir kwoinim yipi pi kikitindinuwi mi sima pi iki iikami kwoinim sim kiyai. Mi tiki iikamim yimbi ha nwoki boinim, sima iikam wadiekim sima dimin miyik miyik asi tiri. Simiirin hiriyar kigninkin tirki. Mhoiyya Adi Komii siya simiirin wì ti hiriinan dimin bibiyeyim sima tirim wì simiirsi nonkwobumbuninkin haiginuwi. Iriig.

Mi iyya Pol siya Adi Komii siir mi aiir miriyyin dimin bibiyye kasa rani, siir kimpipisu haiginuim.

16 Mi tariinanin kara kimiirin pa swoki boinkii, kima hinin kipi naingwo kara inkam biyiekin. Mi kima ti hiriinan kwoin naingwowi, kara kimiirin minam sriii, kima kariir dikunam, kara ti inkam biyeyin. Mi kima hiriinan tiri mi an kara wì kariir inig iirar hainan prapraskii, dimin whirin siirsi.

17 Mi kara kimiirin wì Biyyan Inkam Komii siya boinim, wì simiir hiriinan boin tani. Mi kara kimiirin wì min boini, kima kariir inig iir hainan prapraskiyim inkam biyeyim sima boinim simiir hiriinan.

18 Mi ti iikam hiriinanim yipiki simiir inig imiirar hainaniyim ti dimin taeminim sima tirim ti nuin siir tiranim simiiram mi an kara iriipi hiriinan wì hiriinanar mi tiri.

19 Mi iikam kima ha naingwowi, wim kima ti dimin taeminim ti kam bibiyeyim ninokninkin karamaeyim sima boinim kimiir, kima simiiram inini maigimaigra komiigakar nwowim, aniya?

20 Mi kima iikam imiiram in pa kiwakii, kimiir kwoin imiir kiyaiyam in. Mi wim kima pi simiir yai imiirar mi wakaeyokna api iki iikamim yipiki maeyaua mi biyye miriyya saiir hir nwowim sima wakaeyokna apiya iki gavmani kamim simiir yayim saiir hiriinan. Mi kima simiir kiwakii, kimiir digworaekwo imiir haiyam mi wì simar digii. Sima kimiir kwoin imiirin niksise yayim sima boiniyim mi kimiirin pi simar kiyai. Mi sima pi simiir inig imiirar hainan praprasa mi kimiirin wì simar kigriraowi. Mi kimiir yaimwo whwonkamim wì sima nobrombropi.

21 Wim kima simiirin minam kiwawini, ti hiriinan dimin bibiyeyim kimiir tirim. An kara pi nididi, kimiirin ti hiriinan tirim.

Biya krima kimaka waraurar niki owa, krima bidiyar mi ididim ti dimin hiriinanin sima tirin siir mi tirsiiyin, iikam kimiirin. Mi iikamim ti dimin taeminim ti sima tirim simiiram naingwowi simiir inig imiir hainan praprasii mi an kara iriipi hiriinan, kariir inigin wi simakar mi ink'in hainan praprasii. Mi tariinanin kara pi inkamin ninokninkin karamaeyin pi siir hiriinan boini. Kara wi kariir inig iirar mi hainan prapraskii.

22 Mi ti kam hiriinanin ti hiriinan boinim, yim Isrelmi piugana Hibruana saiir iikam ima. Mi an kara iriipi hiriinan Isrel simiir piugana Hibru hirana saiirgisaairar inkamkin iki simiir hiriinan. Yim sima ha boinkim yim sima brougae Ebrahim waini yinneyim simiir yiniekin. Mi an kara iriipi hiriinan Ebrahim siir yinneyim simiirar yiniekin.

23 Mi sima ha boinkim, sima Kraisni miayan kamkim, aniya? Mi tapa kara kimiirin ini inkam whaowaeyin ninokninkin karamaeyin pi siir hiriinan swoki boinki Krais siir dimin taeminim kara tiriyim kara bimbiiwi bi tirikin, iki sima tiriyim ini simiir haiburim. Karaigin miayan inkam wadiyeyin simiir haiburin kara maeyaua mi biyie mriiya saiir hirin ii kasakasa bi nwokaigin. Sima inokininokin kariir kariira hiugrimkripkiikainanaekim, iiyim kara namnanaeyim idip idip ini simiir haiburim. Mi idgiuni kam ima mi ipimpara kariir, ii kwiruwa kwisuwa rani mi iiyim naoni piu kingiin kara nwowim ini simiir imiir haiburim. Mi kima hiriirar naingwowi kariir kouin ini sima ywowim, aniya?

24 Mi Isrel simiir gavmanin siir inkam komii komiiyim inigakim sima kariirin idip idipin iriyyara yonkwo mi idgiuni sima mi ipimparim kariir idip idipin kamnwir iuur iriyyar kwiiya iyop ipimpar. Dimusi rani, kara Krais siir boinmimauugin.

25 Mi om komii Rom hiran inkam komii komiiyim sima kariirin idip idipin kwoima yonkwo mi sima kariirin inar mi ipimparim idgiuni. Dimusi rani, kara Krais siir boinmimauugin. Mi igwira sima kariirin siiyani mi kaiyimik mi kara pariiparii naowim. Mi siyarii aka kara ninkin okwomainainamim Solwara whii idopwoniya hir, idip idipin kwoima tir. Mi krima opar mi akiiyokiyokii. Mi ii kwoimim simiir ii kwira, opara kara nakiiyokiyokiiya niya kwir mi nabieya kwir.

26 Mi ii whiekakim, kara ti siyuum tiriir nitiiyim mi hinda nami ikim simiir napyokiyokiigin. Mi ieyin opin ha niunaniiyin mi kariirin pariiparii siya kaiyipripuwun. Mi kam bibiyeyim hai tauaeyim, sima kariiram nagwoprakai kaokim. Kariir tioam mi kariir digworaekwo imiir tauae

haiyam. Mi kariirgi kariir pɔugana Isrel saiir iikamim, sima kariiram tɔrkim kariir nɔpɔmparim mi kariir mi isomaowim. Mi iikamim Isrel simiir pɔugana saiir karamaeyim yim sima iriipi hiriinan kariir nɔpɔmparam mi tɔrkim. Mi iya kara om hir nwowiyim iikamim simiir kwoinim pi kariir nɔpɔmparam mi nisomaowamar mi aingwowi. Mi iya kara iki niimauin sai priiywokaeyamiyin inkamki nwo karamaeyin siir mi owa, niimauan wraisuim kariirin sima mi piyimik aokiyim pariiparii. Mi iya kara whi komii solwara saiir whi bopwokibopwoniya hir mi owa, kara pariiparii pa mi okwomainainamin. Mi iikam nhirim Krai siir nomiiyaunan nwonamim miyiyim kara miriyyim sima tirbuwim pariiparii.

27 Kara miriinanaekiyin mi ini kariir iga in imar ywokiyim wir. Mi nii niyyim kara nhwo nib bi whwonkaigin, kara nhwo Adi Komii siiram kwisboinanaeikin. Mi ii nhirim, kara mhirgar mi aokin mi naemin karamaeyar mi okin. Mi kara opmirsim bi mi kinsinkaigin mi ii whiekakim kara nae kiimii bi mi inkiuguna aekin. Mi opuda kariir hugiyim, kariir piua pi nopnopa, nounoua mi kini. Mi kara yiuis miyiyikak bi nwokin kariir piu aiir sibgu higriniuwamin.

28 Mi ti dimin taeminim yipiki ha niisiimauuwim kara miriyyim ti aposel kam niksisaeyim simiir haiburim ti sima sima rani. Inokininokin kara iikamim Adi Komii siir pɔugana saiirim iki omom omomim sim nwowim simiiram pa mi aingwoyimyoki, sima ini tari wadieyar nasi tirim, iyie? Wadie tir tani.

29 Mi iya kariir nomiiyauim Krai siirim sima dimin biyie tiriyim mi kara simiirsiyin pi hikakar mi owi. Mi iya inkam nwirin, inkam nwirni kwoin kiyaiyyim mi pi dimin biyie ha tiri mi an kara saikar pi ioar mi owi.

30 Mi kara kariir inig iirar swoki hainan praprasu ti dimin taeminim simiirsi mi mhoiyya kara kariir inigin wi minsi hainan praprasu, ti dimin taeminim yipiki iikam imiir niisiimauuwim hinin, kara kiriekak bi nwokin mi kariirin dimin whiruwaki bi tirbumbukin.

31 Adi Komiiyin yipiki Biyan Inkam Komiiyin Jisis siir Adin, siir inigin wi komiigi komiiyar nwoyokiyokiikaeyami inokininokin. Siya ina inokninkinin, ti karar boinim kara bi niksisaekin. Kara miyan inkam kibikin.

32 Biya, iya kara om Damaskas hir nwowa mi inkam komiiyin nu kigriraowiyin Aretas nikiuwiyyin siir Gavmanin siir inkam komii nwirin siya yimbingi kam nhirim hira om iir nidiyokiyokaiya saiir ano iir kaoraraowim kariiram mi sima kariiram hinar waikao. Mi kara hiriir namkiswo, kariirin wi sima pi yonkwowinin mi kariirin wi maeyauwa mi biyie miriyya saiir hir pi hugripkikikaiyin.

³³ Kariirin wɛ simar pɛ hɛugripkiikikaiyɛn, maeyauwa mi biyɛ miriyya saiir hir. Mi kariir nomiyyauɛm, Kraiss siirɛm, kariirin kimɛdiniya nibni sima haigigi. Mi sima ha namɛm hiira yɛpiki om iir hɛuyokiyokaiya saiiram mi sima ti nib mwis haimii haimii whiyyɛm kimɛdiniya uridni yomboborugi mi kariirin ina yonkwo kiikiiraraokiyɛm nua hiriir. Mi ini karar yimbinaɛnam budgiyɛn nua hiriir mi kara ina yɛun iwiskiɛnamɛn. Mi kara ha haiburgigɛn mi ina yɛdamamɛn. Iriig.

12

Pol siya nhwo ha whinɛn mi siirɛn dimɛn taemɛnim Adi Komii siyar yɛsiimauu

¹ Kara pɛ kariir inɛg iirar swoki hainanprapas kripkaii. Kara ina ninoknɛnkɛnɛn ti dimɛn taemɛnim yɛm wɛ krimiir whinkɛnsiis haigɛniɛu rani. Mi Adi Komii siya wɛ ha boɛni, krɛma wadiekɛm. Mi kara kimiirin pɛ mɛn boɛnkii, dimɛn taemɛnim yɛpiki aowa nwokaiyɛm Kraiss siya nɛsiimauuɛm kariir pɛ simiir boɛnkii.

² Biyya, biewi iɛur whiyyɛm namkiyɛm mi taka iyya kariirin Adi Komii siya kariir haiyɛn mi kariirin siya hainanɛnam omɛn siya nwowɛn kou hiranɛn siir hiriir. Mi kara bi sibgu inoknɛnkɛnɛn, siya kariir haiyɛn mi kariir hainanɛnamɛn koua hiriir. Mi tari kariir pɛu sasar namka, iyɛ? Kariir kwoɛnbudɛn siya ti niɛnɛnamɛn. Adi Komii sasar ninoknɛnkɛni.

³ Kara kimiirin pa swoki boɛnkii, kara ninoknɛnkɛn tani, kariir pɛu saeya piyamisi ama, iyɛ? Kariir kwoɛnbud ieya. Adi Komii sasar ninoknɛnkɛn iskii.

⁴ Kara Adi Komii siir om hir nwowɛn mi ti dimɛn taemɛnim kara wakaeyɛm, kara pɛ kariir yaigar kaokwo boɛn tani. Adi Komii siya pɛ kariir kɛgnɛnkɛnki rani, simiir nɛsiisimauuɛm mi simiirin iikam kimiir boɛnmauuɛm.

⁵ Mi ti dimɛn taemɛnim yɛpiki kara kigɛm yɛm wadie imairgɛm. Mi kara wɛ kariir inɛg iirar asi swoki hainanpraprasɛ: Dimusi rani, simiirsika. Mi kara hinɛna naɛngwo rani. Kara ha naɛngwowi, kara kariir inɛg iirin wɛ dimusi hainanprapas tani, wɛ ti digworaekwowɛm yɛpiki iikam imiir nɛsiimauuɛm, kiriekak nwo karam kara nwowɛm wɛ simiirsi hainanpraprasɛ. Mi digworaekwo whiekakɛm kariirin sima tirbuɛm. Kara inkam paeprikab nɛngakɛn. Mi Adi Komii siya kirie komiigakɛn.

⁶ Mi kara kariir inɛg iirin wɛ dimusi hainanprapasam naɛngwo rani, wɛ dimɛn taemɛnim yɛpiki kara nɛsiimauuɛm wɛ simiirsi hainanpraprasɛ mi kara wɛ inkam biyɛ ha nwo rani. Karar kigɛm simiirin, kara simiirin niksisaɛ rani. Mi kara kariir inɛg iirar hainanɛm pɛ boriisopi. Dimusi rani,

iikam kima wi ha naingwowi, inig komiigak inkamin karargin ti digworaekwowim simiir kou nwowin. Nningaka. Kara ha naingwowi kima ti dimin taeminim kara tirim simiiram daingwoki. Mi diminim kara boinin kimiir mi kima wi haini ninokninkini kariirin, kara inkam wadieki piyas owin, iyie? Miyyik rani.

⁷ Mi dimin taeminim Adi Komii siya nsiimauuim siir omanim yim wadieki wadie imairgim. Adi Komii siya pi bori-isopi kara kariir inig iirar swoki hainanim. Dimusi rani, ti simiirsika. Mi siya Setan siirin hiriinansi kiwakikin diminim kariir piua saiiram nikropkiyim, ma kariir nii haiginuam mi ti hiriinankinuwi kara wi kariir inig iirar hainanpraprasnam naingwo rani.

⁸ Kara Adi Komii siiramim idip idipin kwoima srii mi kariirin siyar mi whinkinsiis haiginu mi ti dimin biyeyin kariir piunau nwokaiyin yio ini siyar mi nhinikriropkiyin. Mi sima kariirin ina kiwakiyim.

⁹ Kara siiramim idip idipin kwoima srii mi siya kariirin idip idipin kwoima boin. Nningaka. Kara siirin wi kiriir warauranki hai rani kara wi kinakar nwowi mi tariigina ya wi digar nwowi. Mi iikamim yipiki kirie nwo karamae nwowim, kariir kirieya wi simiir whinkinsiis haiginuwi mi wi iikamim simiir nsiimauu haiginuwi. Mi tariinanin kara ti simiirsiiyin maigimairga nwo karam nwo rani kara ini maigimairgar nwowin. Mi ini kariir inig iirar hainanpraprasin ti dimin taemin bibiyeyim kariir tirbuim simiirsi, yim kariir nsiimauugim kara kiriekak rani. Mi Kraiis siir kirieya kariir mhai kwoinuin sasar nwokai.

¹⁰ Kara ina ninokninkinin ta saiirin, ti dimin taeminim kara tirim yim Kraiis siir inigin siir hainanpraprasikim mi kara maigimairga nwo karam bi mi okin mi biyie bi mi okin mi iikamim kariirin dimin biyie bi mi tirkin mi kariir bi mi kimpipisu haiginuugim mi dimin biyieki bi mi itkin mi kariir bi mi ipimparkin mi kara miyyik bi mi okin yim tiriiginim yim dimin komii rani. Kara maigimairga nwo karam bi nwokin. Dimusi rani, kara ina ninokninkinin iiya ti digworaekwowim sima nimbiyami kirie nwo karamae kara nwowi, kariirin wi Kraiis siyar whinkinsiis haiginuwi mi kara wi siir kirie aiir haii mi wi wadiyar swoki owi. Iriig.

Pol siya minam naingwokin om Korin hiran iikam simiir whinkinsiis haiginuim sima Adi Komii siir siyugi siyiu iir sibgu apim

¹¹ Kara, kanakanarin inkam biyenan boinkikin, kariir inig iirar swoki hainanpraprasnam. Kara hiriinanam bi naingwokin mi kariirin kima tirkin ti dimin iir tirim. Dimusi

rani, kima kariir inig iir bi hainanprapraskikim mi iki iikam nhirim simiir bi boinmauugim hinin, kara aposel inkam kibikin. Mi kara inig karamae nwokiswo mi wari aposel kam nhirim yipiki kima boiniyim hinin wadiekim, sima wi kariirin dimin whirmin whirmin di swoki haiburi.

¹² Ti dimin taeminim ti kara tirim, kara kimaka biyie bi nwokin. Mi ti dimin taeminim yim kimiir nusiimauugim hinin, kara Jisis Kraisiir aposel inkamkin. Mi dimin kirie komii komiiyim kara tirim kimiir, iki iikamim simiir nusiimauuim, yipiki simiir kigim mouni hanin sima siinkaowim mi Adi Komii siirin kimiir mi boinmimauuim mi kimiir mi isiimauuim hinin, Adi Komii siir kirieya ini kanakar nwowa.

¹³ Mi Adi Komii siir piugana saiir iikamim iki omom omomim simiirim, sima ta yai aiir haiyim mi kara tari simiirin kara bi hauugin? Kara kimiirin minam bi sriigikin kariirin kima kigriraowim mi nae omaka minam. Nningaka. Mi kima ha naingwowi, ti siyiu hiriinanin yio ini kara mi priitirin mi kara kimiiram srii, kariirsi naingwobunam mi ti dimin biyeyim kara tirim kimiir, kima simiirin wi hindarar ti aingwo owouu iuguski. Dimusi rani, kara kimiir whinkinsiis haiginuam tiri.

¹⁴ Mi ya tariigina ya kwoimaka aeya kara boina kimiiram nitam, kimiir kignakiyam. Mi kara wi kimiir iikamim simiir dimin whir swoki priiyiksasae hai rani, kariir whinkinsiis haiginuamin. Nningaka. Kara kimiir dimin taemin imiir boriisopi. Kara ha naingwowi, iikam kima Kraisiirarar dwo iski. Dimin taeminim yinisisim ima bi haiigim mi simiir yopii adim simiirin simiirsi bi kigriraowikim. Dimin taeminim pi yopii ad ima haiyiskii mi yinisisimim simiirsiyin pi simar kigriraowi. An kara ini kimiir adnan ywowin Kraisiir dimin taeminim simiirsi mi wim kima ini kariir yinisisimnan ywowim. Mi kara wi dimin whir kimiir warauranki hai rani. Nningaka.

¹⁵ Kara maigimaiga komiiga ti kariigi kariir umir imiirar mi igugusim kimiir whinkinsiis haiginuam. Mi kara wi pranae pranae mirii rani, wi karar naobugi iki iikamim simiir kwoinbud imiir whinkinsiis haiginuam. Kara kimiir whinkinsiisamin pranae pranae naingwo rani. Mi ti hiriinan siyiu kibiyin kara tirin, kariir digworaekwo imiir nuugugusin kimiir yio siyiu wadieyairgin, aniyaya?

¹⁶ Mi kimiir iikam nhirim yim wi ha boini, ihi, kira kaimwovar boini. Krima ina ninokninkinim, siya krimiir digworaekwo bi kaukiki haigin. Mi Polin yio niksisaeyaki waiwiigin. Mi krimiir kwoinin siya kiyagim mi siir yayim krimiirin ini sima ikwowaisiikiyim, inkamin nae niimauan wraisuim simam kiyau haigingiyin simiir nobropam, ini siir

hiriinan ywowin.

17 Kima kariir boinmauugi, kara panina tirkin, ha? Mi tari, ti kamim kara nikropkiyim kimiir kignakiyim mi tari sima?

18 Kara Taitas siirin bidiyar mi sriiyin, kimiiram waraur mi itim. Mi siya bidiyar mi inkin itin ti siir nomiiyau nwirin, ti tir nwowin saika. Mi Taitas siya kimiir bidi yiksisaeiyin mi kimiir dimin taemin imiir bidi mi priihai priihaiyim, iyie? Niihgaka? Mi siya mi kara, krira tari Adi Komii siir naeyiuin siir dimin taemin imiirara nap rani, aniya? Mi krira tari dimin whiruan siirara tir tani? Ti dimin taemin hiriinanin simiir sibgu aingwo omoki.

19 Kara ha naingwowi, kima ta yokwo aiir mwaini mi kima wi ha naingwowi, ta yokwowa krima winkiya kimiiram, krima kimiir kwoin imiir kiyaiyam kinankiugika mi kima wi ha niki aingwowim krimiirin, krima wadiekim. Niihgaka. Kariir nomiiyauim yipiki kara naingwokwonanaeyim, krima ti kamim yipiki Kraiis siirim, Adi Komii siya ini krimiirar kigiyan ti dimin taeminim ti krima boinkiyim kimiir. Mi ti yayim ti krima winkyim ta yokwo aiir, kimiir whinkinsiis haiginiuam, kima Adi Komii siirgisiir siyu iirarar dap iski.

20 Krima ta yokwowa kimiiramnin whisarii bi winkika, ti simiirsika. Mi kara ta saiir saiira naingwokwonanaeikin. Kara pi boriisopi, mhoiyya kara niti, kimiir nini kigniyam mi kara wi ha kipi nini kigni, kima ti dimin taeminim kara boinkiyim kima wakaeyokna apam, kima simiir nap rani. Dimusi rani, wim kima wi ti dimin taeminim kara tiranim kimiir whinkinsiis haiginiuam wi simiiram naingwo rani. Kara minsi naingwoyimiyoki, ti dimin taeminim kimiir waraur kara nini kigi simiirsi naingwoyimiyoknanaei. Mi iikamim irika nwirika niniinansaowi mi irika nwiraka nomboin ii ae karamae nwowi mi yaii irika nwirika mi inii mi simiir piu imiiramar swoki aingwokwonaei mi isido whisa mi ininburi mi yai bibiyie irni nwirni mi inikbumbuwi mi dimin taeminim hindara mi priiboin priiboini, yayim iripa sibgu kitbmii boin karamae mi owi mi wim kima wi ti dimin taemin hiriinanin simiirar mi aingwo tilmii kani.

21 Kara ha naingwowi, mhoiyya kara kimiir kignakiyam niti, kariirin wi Adi Komii siya tirkii, kimiir whwonkam ida nitsi nididim. Mi kara wi iikamim yipiki kara nhinikriropknatnoudninkiiigiyim wi simiirsi nouuboboini, iikamim yipiki Adi Komii siir piugana saiirim simiirin wi kara nhinikriropkii. Dimusi rani, sima dimin bibiyie hiriinanin sima tirim, sima simiirsiyan naingwoyimiyok karamaekim. Sima ini dimin bibiyeyim, iikamim hii priinanae priinanaeyim sima tirim simiir napikim. Simiir kwoininim ti hiriinan dimin ima bidi yikpitmaiylim. Mi

hiriinankiniuwi mi kara wi ti iikam hiriinanim simiir kig rani. Iriig.

13

Pol siya om Korin hiran iikamim simiirin min boinkin dimin taeminim sima napiyim sima sibgu mintirao.

¹ Tariigina kara kimiir kigam niti ya kwoimaka aeya. Mi kimiir iikam nhirim sima simiir nomiiyauwim simiir nikbumbuwi mi kima wi ti yayim yipiki Adi Komii siya boinim, wi simiir wakaeyokna ap. Mi inkamim nwis nwoima mi kiritmai boinkii ti siirin mi sima wi sibgu danaakninkii haiginiugi.

² Kara kimiirin ti iikamim yipiki dimin biyie simiir iikam nhirim simaka tirim, pi simiir boinkii. Biya kara kimaka waraurar niki owa kwisaka, kara kimiirin igao yai ti dimin taemin imiir boinkin. Mi tariinanin kara ti aru nwokiyin, kara kimiirin pa swoki boinkii. Mhoiyya kara kimiir kigam swoki iti, kara wi inkam nwirni swoki kiwaki rani, rirmiyya nwowamin, yipiki dimin biyie tirin mi naingwoyimyok karamae ha nwowin. Kara kimiirin ti dimin biyieyim kima tirim wi simiirsi nonkwobumbuninkini.

³ Mi kara kimiiram waraur niti mi iikamim dimin bibiyie tirim simiir nini onkwobumbuninkingigam mi kima wi haini ninokninkini kariirin Jisis Krai siyar boinkikin. Mi iya siya kariir boinin, kimiir dimin bibiyieyim simiir nonkwobumbuninkinam mi kima wi haini ninokninkini, siir kirieya kimaka waraur nwowa sapisap rani. Ningaka. Saeya komiiga.

⁴ Mi iya Krai siya iikam krimiir hiriinanar mi owin, inkamim siirin ina mi hainamim paeyin hiiniya nirioninkinin, saika ha ninkin irinugiyim mi siya ina yaonamin. Mi tariinanin Adi Komii krimiir Wanin siya siir kirie komiyya yipiki siir hidninsiin idwowin mi siya omwai ha swoki waiyan, saiirin siir bidi hauugiya. Krima mi Krai siya krima wi iripar haingiriyu owi mi nim krima inkam kirie komiyan tani. Mi Adi Komii siya krimiirin wi siir kirie komii aiir whinkinsiis haiginiuwi. Mi mhoiyya krima niti mi krima wi siir kirieya saiir niisiimauwi iikam kimiir waraurin, ta krima hida kimiir saiir hiriinan.

⁵ Kima, kima kimar hidnaei mi kima wi haini sibgu inokninkini, iyie? Ningaka, kima Krai siir yayia kimiir kwoinau nwokaiya saiir wakaeyokna apikim. Mi kima tari ninokninkin tani, Krai siya kimiir kwoinau waraur nwokaii, aniya? Mi kima siiram naingwo tibmii kuni, kima tira saiir hiriinan mi siya wi kimiir kwoinau kwirii idwokaii. Mi hiriinan tir karamae nwowi mi siya wi waraur nwo rani.

6 Kara hiriyar naingwo tibmii k̄ini, kima ina ninokn̄ink̄inim Krai Jisi siya k̄rim̄ir kwoin̄au nwokaiyin. K̄rima iikam̄im yipiki n̄iksisaeyim̄ sim tani. N̄ingaka.

7 K̄rima Adi Komii siiram̄in minam kwis boini, siya wi k̄im̄ir nwoki wh̄ink̄insiis haiḡin̄iuwim̄. Mi kima wi hir̄inanki nwowi, iki dim̄in bibiyeyim̄ sim̄ir wakaeyokna apim̄. K̄rima siiram̄in ti dim̄in taemin̄ hir̄inanim̄ sim̄iram̄ bi s̄riigikin̄ mi iki iikam̄im pa nwoki aingwowim̄, k̄rima inkam̄ wadiekim̄. N̄ingaka. Mi iikam̄im k̄rim̄ir̄in hir̄inana naingwowi, k̄rima ini yikiigiyim̄, ya ta hir̄inana ya dim̄in komii rani. K̄rima ha naingwowi, wari kima tirim̄ yim̄ ini ywowim̄, sim̄irarar dap iski.

8 Kima ina ninokn̄ink̄inim ta saiir̄in, k̄rima wi ta yaimwokiyaaimwowa saiir̄ dim̄in sim̄ wh̄ir swoki k̄inkrip rani. K̄rima wh̄ink̄insiis haiḡin̄iuwan̄in dim̄in̄in wh̄irkiwh̄iruwaiḡin̄ ya yaimwokiyaaimwo aeya.

9 Mi kima Krai siir̄ yai im̄ir wakaeyokna api, kima tira saiir̄ hir̄inana mi k̄rima wi maiḡimaiḡa nwo rani, k̄rim̄ir Adi Komiiyin̄ siir̄ kir̄eya iki iikam̄im yipiki dim̄in bibiyeyim̄ sima napiyim̄ sim̄ir nonkwobumbun̄ink̄iniya saiir̄ niisiimauwim̄. Mi iikam̄im k̄rim̄ir̄in ha naingwowi, k̄rima ini in̄ig karamae ywowim̄ yio ti hir̄inana mi owiyim̄, yi ini mi owin̄. Inok̄inok̄in k̄rima Adi Komii siiramar̄ s̄rin̄inaekim̄, k̄im̄ir wh̄ink̄insiis haiḡin̄iuwam̄. Mi kima wi siir̄ yai aiir̄ nwoki wakaeyokna apim̄, kima tira saiir̄ hir̄inana.

10 Kariir̄in̄ in̄igak̄ Adi Komii siya nwowaiḡin̄iuḡin̄, Adi Komii siir̄ iikam̄im̄ sim̄ir grabim̄. Mi an̄ kara k̄im̄ir̄ tir̄buwam̄ tir̄ tani. Mi hir̄inank̄in̄iuwi, bīiyin̄ kima saiir̄ mwāin̄ mi wi kima k̄imar swoki grabna, iya kara ti aruwa niki owin̄. Mi mhoīiya kara n̄iti k̄im̄ir̄ k̄igam̄, kara wi ta kariir̄ kir̄ie aiir̄ nini tir̄ni rani. Kara k̄im̄ir̄in̄ wi hinda grab haiḡin̄iuwi. Mi kima wi wadiek̄i wadie nwoki owim̄.

11 Ti kariir̄ nomiiyauwim̄, k̄rim̄ir̄ yayim̄ ini diḡ ywokiyim̄ mi k̄rima k̄im̄ir̄in̄ pī hindara nokbōin̄mamaiḡii. Kima dim̄in bibiyeyim̄ sim̄ir̄in̄ diḡum̄ii haimrīiyuḡiḡ mi kima dim̄in̄ m̄iyikim̄ sim̄iraramar̄ d̄inmīin̄ink̄in̄ iski. In̄i n̄w̄ir̄ni dinan wh̄ink̄insiis an̄k̄insiis mi kwoin̄ wh̄irua dwo mi ir̄ipa d̄ingwomamāir̄ aekiyam̄. Mi Adi Komiiyin̄ yipikin̄ k̄rim̄iram̄ naingwokwo nanaeyin̄ mi k̄rim̄ir̄ wh̄ink̄insiis haiḡin̄iuwiyin̄, ir̄ipa k̄rima nongwomamāir̄ aeyam̄ siya wi k̄imakar nwowi in̄ok̄inok̄in̄.

12 Kima ti Adi Komii siir̄ iikam̄im̄ warauranim̄, kima in̄i n̄w̄ir̄ni dikbōin̄mamāir̄ mi in̄ min̄ dinan in̄inkwo an̄inkwo.

13 Mi Adi Komii k̄rim̄ir̄ Wan̄in̄ siir̄ piugana tirana saiir̄ iikam̄im̄ sima k̄im̄ir̄ n̄ikbōin̄mamāir̄gikin̄.

14 Kara hin̄ina naingwowi, Biyan Inkam̄ Komiiyin̄ Jisi Krai siya k̄im̄iram̄ nwoki aingwobumbuwim̄. Mi Adi Komii

siya wɛ kɛmɛramar nwo kɛ aingwokwo ɛrkakɛm. Mɛ Adi Komii
siir naeyɛuɛn siya wɛ kɛmakar nwowi, kɛmiir kwoɛnau waraur
kɛmiir nomiiyaunan. ɛriig.

GALESIA

Pol siya ta yokwowa iikamim yipiki naingwo tibmiiyim nu haimii Galesia hiranim simiiram winkikin. Pol siya simaka hir nwokin. Pol siya Adi Komii siir yaiya omisisimim nu haimii Galesia hiranim simiir boinmimauugin. Mi nhirim ta yai aiir wakaeyim mi sima ina yaingwo tibmiiyiyim Jisis siiram. Mi mhoyiya Judami kam nhirim ha nitim mi ti iikamim naingwo tibmiiyim simiirin sima ini boini sima siyupai siyupaiyim Moseski wingikim simiir sibgu onkworinim mi kamim simiir miois imiirin pi kitiyopnimnir haiyim mi ta hiriinan sairsika sima wi Adi Komii saika nwoki amasukikinim. Mi mhoyiya Pol siya hiriinan wakaeyin mi siya ta yokwowa ha win hauugikin iikamim naingwo tibmiiyim simiir boinkiyam. Adi Komii siya iikam imiirin Jisis siiram naingwo tibmiiya inigak sairsi arar nwowaiginuwikin. Iriig.

¹ Kara Polkin, kara ta yokwowa kimiiram winkika kara Jisis Kraisiir aposel inkamkin. Kariirin ta mai aiir miriyyamin nuan inkam nwrki bi nokmwim okwo haiginugin. Nningaka. Mi Jisis siya mi Adi Komiiyin, ti inkamin yipikin Jisisni hidninsiin idwowin ieyankin kariirin sowa nokmwim okwohaiginugin ta mai aiir miriyyam.

² Mi nomiiyauim naingwo tibmiiyim yipiki kanakar nwowim, krima whiekakarim kimiir nokboinmamaingii iikamim Jisis Kraisiir naingwo tibmii kiniiyim nu haimii Galesia warauranim.

³ Kariir kwoin komiiyin ha naingwowi Adi Komiiyin krimiir Adin mi krimiir Biyan Inkam Komii ikin Jisis Kraisiir kimiirin wi sowa hauuwi naingwobumbu mi iripa nongwomamair aeyam.

⁴ Jisis Kraisiir krimiir Adin siir yai aiirar wakaeyokna miriigin mi siya kwoin whirua asi nwokin krimiir dimin bibiyeyim simiirsi naowim ti siyu bibiyeyim ti nuin siir tiranim taka ti aiir nwowim simiirsi nanmaiwarkainam.

⁵ Mi dimusi rani, Adi Komii siya ti hiriinan krimiirsi tirkin, krima siir inig iir nwoki hainanyokiyokikaemi inokinokin. Ihi, yai kaimwowainga. Iriig.

⁶ Kariir piua ini warar yopaigiya dimusi rani, kima Adi Komii siir bidi haiburgigim yipiki biya kimiir kwoin imiir niki kiyaiyin dimin kibiyin Kraisiir siya priidiraerarkiyin kimiir biya iya siya naonama. Mi tariinanin kima siir yai kibi kibiyim yim biri kimimankikim simiirin bidi haiburgigim mi kima ini iki yai nhirim kima ha naingwowyim yim wadiekim mi kimiirin wi sima whinkinsiis haiginuwi

Adi Komii siiram sibgu wakaeyokna apim ini simiiram ninmiininkinkripkaiyim.

⁷ Mi kara kimiirin pi hinina boinkii, yaeya yai kibi nhir karamaeka yipiki wi kimiir whinkinsiis haiginiuwi. Nningaka. In ta sasar ywowiskiya ta karar boinmauuwa. Kara ti dimin taemin hiriinanin simiir asi boini. Dimusi rani, kam bibiyie nhirim kimiir kwoinim sima pridaiginiugim mi sima minam naingwokim Kraisiir yai kibiya nanmaiwarkainaeiya sairin sima ninkpitkiyim yai biyie nimbiamam.

⁸ Mi krīma mi Adi Komii siir paekwosim ieya krīmar niti mi kimiirin yaeya yai nini boinmimauunii mi ti yayim biya krīma boinmimauuim simiir hiriinan boinmimauu karam nwowi, yaeya yai nini boinmimauunii mi yipiki ti hiriinan tiri, kara ha naingwowi simiirin wi Adi Komii siya tiodwomaii mi simiirin wi paeya nikropki.

⁹ Krīma ti dimin taeminim simiirin bidiyar iki boinmimauuim mi tariinanin krīma ini simiirar swoki boinmimauuim. Mi ti iikamim yipiki kimiirim nitim mi kimiirin yaeya yai nini boinmimauuniyim mi ti yayim biya kima wakaeyim kariir kwoin komiiyin ha naingwowi Adi Komii siya simiirin wi dimin biyie tir haiginiuwi paeya nikropkiyam simiirin.

¹⁰ Mi kima hiriyar naingwowi ti dimin taeminim kara winkyim mi kara boinki ikim mi iikamim wi maingimairga kanaka nwowi. Nningaka. Kara simiirin minam boinkikin, Adi Komii siya wi maingimairga kanakar nwoki owim. Mi kara ti dimin taeminim simiirin inkamaramar tirkiswo mi inkamim maingimairga kanaka ha nwokiswo mi kara simiirin wi inkamaramar pi tirin wi Kraisiir mi kigna miriyan inkam kin di nwowi. Iriig.

Pol siya hinina nisiimauugin ta aposel miya siya miriia inkami hindanki bi nitka.

¹¹ Ti kariir nomiiyauim, kara ha naingwowi kima ina sibgu inokninkinim ta Kraisiir Yai Win Kibi airin ta kara nanaakninkii haiginiuwa kimiir biya, ya ta yayia inkami kwoin airga bi prinaingwo boinkika. Nningaka.

¹² Ti yayi imiirin kariirin inkam nwrki bi boinmauugin mi inkam nwrki bi mi isiimauugin simiirin. Nningaka. Yio Jisis Kraisiya siyairgin kariir nanaakninki haiginiuwun ti yayi imiirin yaeya siyu whirni.

¹³ Tiki yayim yim yai kaimwokim. Dimusi rani, kima bidiyar wakaeyim dimin bibiyeyim kara tirim biya iya kara dimin taeminim Judami iikamim sima tirim simiir napin kara dimin bibiyie kasa bi tirkin iikamim Adi Komii siir pugana sairim simiirin. Mi kara hinina naingwokin simiirin hiriyar donkwobumbuninkin iuguski.

14 Mi kariir iripa yaioyieya saiir kouwin ini kara ywowin ti yayim Juda iikam krīma napiyim simiirin. Dimusi rani, kara bidiyar sibgu wakaeyokna apin dimin taeminim krimiir brougae wanwiyaeyim sima tirim iya Adi Komii siir boiniyim Adi Komii siya big nasmirwaiya simaka nwowam.

15 Mi Adi Komiiyin iya kara kariir yopiini mhinau hīrar niki okaiyin siya kariirin saiirar nimbingikin. Mi mhoyiya siya kariirin ha sibgu grabaiginiuwun mi siya kariirin ina boinkiyin, kira kariir mi aiir mirii.

16 Mi siya kariirin hiriirnan boinkiyin, mi siya kariirin ina yisiimauuin siir yinisim iirin mi kara wi ti yai kibi kibiyim Kraiis siirim wi simiir asi boinmimauuwi iki iikamim yipiki Juda iikam tani simiir pugananim simiir. Mi ta ii aiirarin kariirin Adi Komii siya yisiimauu yipiki siir yinisim iirin, kara ti dimin iiramim inkam nwirniyam bi sriigin kariirin siya boinmauui. Niingaka.

17 Mi kara om komii Jerusalema hiriir bi mi amkin kamim yipiki biya Adi Komii siya nimbimim bigi bi aposel inkam nwowam simiiram simiir nini sriinakiyam mi kariirin sima boinmauugiyim ti dimin imiirin. Mi biri kimiminkikin kara ina yamsauwin nu komii Arebia hiriir om siiyin apa iikam kwisuwaki nwowiyin siir. Mi mhoyiya kara ini om komii Damaskas hiriir swoki amin.

18 Mi mhoyian biawi whoimim ha namkiyim mi kara kimidiniya om komii Jerusalem hiriir yam mi kara kimidiniya Pita siir kig yipiki kara nini owouwun mi kara nini boiniuwun iiyim iuur iriir.

19 Kara aposel inkam nwir bi swoki kigmiminkin kara Jems siirarar kig Biyan Inkam Komii Kraiis siir nomousimim kara ti inkam iirarar kigin.

20 Mi ti dimin taeminim ti kara winkyim yim yai kaimwo imairgim Adi Komii siya ina ninokninkinin kara kimiiir niksisaerani.

21 Mi ta kara nama om komii Jerusalema hiriir saiir mhoyian kara hir ha haiburgigin mi kara kimidiniya nu maeyauim Siria, Silisia sowiirim simiir hiriir yam.

22 Mi taka iya, iikamim Jisis Kraiis siir pugana saiirim nu haimii Judia hiranim sima kariir bi kigin mi kariir bi mi kigsibgin. Sima yayim kam ima boinim kariir hinin simiirarar wakaei,

23 inkamin yipiki krimiir nipimparin mi krimiir nigbumbuwin mi krimiir nisomsomaowin tariinanin siya ini Yai Win Kibiya Kraiis siira ini saiir boinmimauuwun yipiki siya tirbuwam niki tira.

24 Mi sima dimin taeminim Adi Komii siya tirim kariir simiir wakaeyim mi sima kimidiniya siir inig iir hainanki. Iriig.

2

Aposel nhirim sima kwoin whirua Pol saika nwokikim

¹ Mi biewii iuur whiiyim namkiyim simiir mhoiiyan, kara kimidiniya Banabas saikar yam om komii Jerusalema hiriirin. Mi kara Taitas siirin warar yinkin ikunam mi siya kimidiniya kriraka yinkin am.

² Kara hiriirin whisarii bi namkin kariirin Adi Komii siya nisiimauugin mi siya kariirin minam naingwokin kara hiriir namim. Mi kara hiriirin ha namn mi iikamim hapairanim simiirin ina boinmimauuwamin ta Yai Win Kibiya ta kara boinmimauuwiya iki iikamim hinda tindanim yipiki Judami piugana saiir karamaeyim simiir mi kara iikam whiekakim simiirar bi boinmimauu irkakim. Kara kamim Adi Komii siir piugana saiirim hapairanim simiir bii nwowiyim simiirar boinmimauugin. Kara minam naingwokin sima ta Yai Win Kibiya ta kara boinmimauuwa iki iikam nhirim sim, wi sima nwoki anaaninkii haiginiuwim. Kara minsi nididgin dimin taeminim biya kara tirim simiirsi mi ti tariinan kara mi tirim yim wi naekak nwo rani.

³ Taitasin ti inkamin yipiki kanaka namn hiriir, yio Grikan inkamkin siya Judami piugana saiir tani mi nim krima kimidiniya ha boin sima Taitas siir miois aiir kitiyopnir haiyam tirim mi Juda hapairan inkam komii komiiyim naingwo tibmiiyim sima siir miois aiir kitiyopnir haiyam ini boriisopin Juda simiir inkamnan nwowam mi siya wi simaka iripa nwoki owim. Niingaka.

⁴ Mi nim krima ti kamim ti dimin iirin hiriinan dimusi bi boinkikim kam nhirim yipiki yaimwoni boin karamae nwowiyim sima krimiir nomiyyau nwokim mi sima Kraisiir yai imiir bi sibgu wakaeyokna apkim, yim sima Taitas siir miois aiir kitiyopnir haiyam tirkim. Mi ti kamim krimaka nini oniyim krima bi ninokninkinkim diminin sima napiyin. Mi sima kamim dimin taemin nini kigninprionakiyim sim hanin nwokim dimin taemin kibi kibiyim Kraisiirim rirmiiya krima naingwo tibmii apiyim simiir. Krima tariinanin Moses siir siyu komii iir nwo rani mi krimiirin wi siya nanmaiwarkaina rani, yipiki biya Juda iikamim sima napin. Dimusi rani, krima mi Kraisiis siya, krima ini nwiruwar ywowiskiyim. Mi ti inkamin krimiir kiyaiyam minin krima Mosesni siyuin biyanin siir napim nim wi inkamin maeyauwa mi biye miriia sae nwokaiyin wi si hiniin pi ywowin.

⁵ Mi krima simiir yaimirsim kwir bi swoki wakaeyokna apmininkim. Dimusi rani, krima Adi Komii siir yaiya kimiir wokmaihaiginiuwana saiirin sibgu kigriraowi mi kima wi ta

hiriinan sairsi nwowi iki yai bibiyeyim simiir wakaeyokna apim.

⁶ Mi ti kamim hapairanim yipiki inig komii komiigakim mi iki iikam nhirim Adi Komii siir piugananim sim kigiriraowiyim mi an kara ha naingwowi ti inkam komii komiiyim sima mi owa ya kariir whwonkam idan ya dimin komii rani. Dimusi rani, Adi Komii siir whwonkam idan iikam whiekakim ini hirii hiriinankinar nwowowim. Mi kamim yipiki simiir inigim komii nwowim, sima kariirin yaeya yai boinmauwam bi swoki boinmaugim ti yayim kara boinmimauwanim simiirin.

⁷ Mi sima hiriyyar yinokninkin Adi Komii siya kariirin yai miyyik miyyik imiirar hauugin mi siya kariirin ha nimbingiyin mi ina yikropkiyin mi kara ina boinmimauuwamin siir yai imiirin iki iikamim Juda iikam tani simiir piuganim simiir iikam imiir, Adi Komii siya mi imbingiya Pita siir sair hiriinan, Yai Win Kibiya Kraisiira sair boinmimauuwam iki iikamim Judami piuganim simiirim simiir.

⁸ Adi Komii siya Pita siir whinkinsiis haiginuugin siir yai kibi aiir boinmimauuwam iki iikamim Judamiyim simiir. Ta Pita siir siya whinkinsiis haiginuwa biya sair hiriinan. Mi sima bidiyar yinokninkinim kariirin Adi Komii siya nimbingin mi siyar whinkinsiis haiginuugin siir yai kibi aiir boinmimauuwam iki iikamim Juda iikam tani simiir piugana sair iikam imiir.

⁹ Mi sima ti dimin kibiyin Adi Komii siya tirkiyin kariir siir ninokninkinkiyin ti siya nimbingiyin kariir siir yai kibi aiir boinmimauuwam mi inkam komii komiiyim Adi Komii siir piugana sairim om komii Jerusalem hiranim, Jems, Kaiapas, mi Jon, sima kimidiniya in Banabas mi kara kririir yonkwo mi ta in sima nonkwowa kririir ya min nisiimauuga sima wadie bidi ywokiyim krira ta Adi Komii siir yayia sairin hiriyyar boinmimauuyokiyokiiyamim iki iikamim nu haimii Judia hir nwowim simiir.

¹⁰ Sima kririirin ti dimin whiruwan siirarar boinkikin. Sima minam naingwokim krira hiniina naingwowi krira umir simiir iikam paeprikabim nu haimii Judia hiranim simiiram hauugiyim. Mi ti diminim kara tiram naingwowim kara simiirin bidiyar tirim. Iriig.

Pol siya dimin biyeyim Pita siya tirim om Antiok simiir boininkigin

¹¹ Krima iripar miriigim Adi Komii siir yai aiir boinmimauuwim mi mhoiyya Pita siya om Antiok hir nini kignakiyin hiran iikam imiir mi kara siirin siir whwonkam idar yik. Dimusi rani, siya ti dimin biyie whirin siir tirkin.

¹² Kara siirin io whisarii bi nwokin ti dimin whiruwan siya tirin siirsika. Biya kam nhirim Jems siya nikropkiyim om Antioka tirir nitam, Pita siya biya iikamim Juda iikam tani nae simaka nidwokai aekin. Mi mhoiia ti kamim Jems siya nikropkiyim ina yimbiniyim om Antioka hirir mi Pita siya iikamim yipiki Juda iikamim simiir piugana saiir karamaeyim simiirin ina haiburgigim. Dimusi rani, siya pi nididgin ti kamim yipikim om komii Jerusalem hiranim yipiki Mosesni yayim biyanim sim napiyim yipiki ha boinim kamim Adi Komii siyu napiyim simiir mioisim yim kitiyopnimmir hai mi ti inkamin siirin io siya yo. Dimusi rani, ta nae siya naeya simaka saiirsika.

¹³ Mi Judami piugana saiir iikam nhirim yim ta ii aairin nae Juda iikam tani simiir piugana saiir iikamim nae simaka naeyim mi ini ta ii aairar yadigniyin. Mi sima ti iikamim simiirin Pita saika hirar ywoki mi Banabas siya hiriinan kigin mi siya ini hiriinan siyu biyie iirar mi apin mi siirin iriipi hiriinan iki iikam nhirim simaka hirar mi okmwain ogig.

¹⁴ Mi kara simiirin hiriinan ninokninkinin sima Adi Komii siir yai kibi aair sibgu ap rani mi kara Pita siirin ti iikam whiekakim simiir whwonkam idar boin, ni kira Judami piugana saiir inkamkin mi ni kira dimin taeminim Judami piugana sima tiriyim simiir dap. Mi kira ini dimin taeminim yipiki Juda iikam tani simiir piuganan iikamim sima tiriyim ini simiir napim. Mi ta hiriinan saiirsika mi kira iikamim Juda iikam tani simiir dimusi boinmimauwi, simiir kwoin imiir kiyaeiyam mi sima wi dimin taeminim Judami piugana saiir iikam ima napiyim wi simiir nwoki apim, ha? Mi ni kirarin ti dimin hiriinanim simiir bi napkin! Mi ni kira pi nididgin Jemsni kamim yipiki kiriir nini boiniyim simiirsi. Iriig.

Mi yipiki Jisis siir yai imiir sibgu wakaeyokna apiyim wi iikam bimbiuwii nwo rani mi simiirin wi Adi Komii siya nanmai-warkainaei

¹⁵ Mi nim krima iikamim yipiki krimiir yopiiyim krimiirin Judami piugana saiir naokainam nim krima iki iikamim hinda tindanim sima hinin tani Juda iikam tani simiir piugana sae karamae rani, yipiki ha dapiyim iikam bibiyie yipiki Adi Komii siiram wakaeyokna ap karamae nwowiyim.

¹⁶ Mi nim krima Juda yinieyim ina ninokninkinim Adi siya ha bi boinkin iikamim wadie nwowiyim yim dimugi nwo rani, yim sima Mosesni siyuim sim napkim. Niingaka. Dimusi rani, sima Jisis Kraisi wakaeyokna apkim. Krima Jisis Kraisi siirarar wakaeyokna apkim mi Adi Komii siya wi kwoin ara asi naingwowi krimiirin wadie. Mi krima Mosesni siyuin siir siyuim sim napkiswo mi nim wi wadie di ywowi. Adi Komii

siya ha bi boinkin, inkam nwirki wadiekın Moses siir siyiu komii iir bidi sibgu apim. Nningaka.

17 Mi krıma ha naıngwowi Adi Komii siya krımiirın ha boinkin krıma wadiekim. Dimusi rani, krıma Kraıs siir wakaeyokna apkim mi mhoiıya krıma ha wakaıeı Adi Komii siya ini ha boinın krıma Moses siir siyiu komii iir dap mi wi siya nwoki grabaıgıniıuwım mi yio ti kwoin hininın yio miıyik rani. Mi krıma Moses siir siyiu komii iir nikwowaisii mi Kraıs siiramın ha ninmiinınkinami krımiir grabaıgıniıuwam mi tiriıginın yio wi hinına niısiımaıuwı, Kraıs siya krımiirın dimın biyie bidi tirhaıgıniıuwın mi krımiirın siya bidi tirkiyım dimın biyie tiramın. Ana ti yayıım kaimwokım, anıya? Nningaka. Kraıs siya dimın taeminım krıma naıngwo tibmiıyım simiir bi tirbuwikın siya krımiirın minanar whınkinsiıs haıgıniıuwikın krıma Adi Komii siir yayı imiiram naıngwo tibmii kınım.

18 Mi ta biıya kara haimriıyugıga Moses siir siyiu komii iir saeya kaimwoki niıwi mi mhoiıya kara ha swoki ami siiram mi ha naıngwo tibmii kını mi kariirın dimın whırki kimbu karamae siya nwoıaıgıniıuwı Adi Komii siir whwonkam idan mi iıkamım sıma wa swoki inoknınkınkii, kara simiir bidiyar iki iısiımaıuwın ti siyiu hiriınanın mi an tari dimın biyiekıbiyie iırar tirkin.

19 Biıya kara miınan mırii nanaekın Moses siir siyiu komii iir napamın, kara ina ninoknınkinın kara inkam biyie nwokin mi kariirın kimıdiniıya Adi Komii siya yonkwobumbunınkin haıgıniıu mi ta hiriınan saıirsıka kara asi naokin. Mi kariir ıgsopa Kraıs siya asi nonkwokairınanaowıdgın mi siirın Adi Komii siya yonkwobumbunınkin haıgıniıu mi siya ha naonamkin paeyın hiıniıya niriınınkinın siir. Mi tariınanın kariir kwoinın Moses siir siyiu iir napam naıngwo rani mi ta hiriınana kara inkam miıyik Adi Komii siir whwonkam idan wi saıirsi nwo rani. Nningaka. Mi tariınanın kara ini rırmııya ywokıyın Adi Komii siir yayı imiir wakaeyokna apın.

20 Whısarii rani, Kraıs siya bidi yaowın mi ti siyiuım biıyanım kara simiir nap rani, yım bidi digiyım. Mi tariınanın dimın taeminım kara tiriıyım kara kariir kwoınarıgar naıngwo dirıraerar tani. Nningaka. Kara Adi Komii siir yınisımın Jııs siiram naıngwo tibmii mi kara siiram naıngwokwonanaıeı yıpiki kariiram naıngwokwonanaıeyın mi kariirsi naowın mi kariirın siya whınkinsiıs haıgıniıugın kwoin whırua Adi Komii saıka nwowım. Mi ti dimınım ti tariınan kara tirım kara Adi Komii siir yınisımın Jııs yıpikın kariiram naıngwokwonanaıeyın mi kariirsi naowın kariir whınkinsiıs haıgıniıuwam siir kirıeni tirkin.

²¹ Kara ti dimin kibi kibiyim Adi Komii siya tirkiyim hinda whisarii priiywokaiyamam bi tirkim. Mi kara simiirin wi digiumii haigingig rani. Nningaka. Mi Adi Komii siya iikam imiirin ha boini sima wadiekim. Dimusi rani, sima Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apkim biya Moseski si hauugiyim iikamim sim mi Kraisi siya wi di yiti. Moses siir siyu komiiyin yio wi Adi Komii siir di tiri, krimiir boinam hinin, krima dimin whirki bi kimbugim. Kraisi siya whisarii bi naokin siya bwamkakin siya asi naokin. Kraisi sasairgin Adi Komii siir tiri, krimiirin siya hinin boinam krimiirin dimin whirkin bi kimbugim yio biyan siyu komiiyin si rani. Nningaka. Iriig.

3

Kimiirin wi piki hinin dimin iki nwowaiginiuwi wadie nwowamin Moses siir yai ima iyie? Kraisi siir yai ima.

¹ Kima iikamim Galesianim kima iikam paipai rani! Mi kima iki kam nhirim simiir dimuam kigninkinkim kimiir kwoin imiir kiyaiyam. Mi kima Kraisi siir yai kibi kibiyim simiir bi wakaeyokna apkim, aniya? Krima kimiirin bidiyar iki boinmauwim idowiyar kima kigni hanin ta siya naonama paeyin hiiniya nironinkinin si.

² Kara kimiiramim pi dimin whiruan siiraramar srii. Kima Adi Komii siir naeyuin siirin panin panina haii? Mi kima siirin ti dimin taeminim Moses siir siyu komii ieya boinim simiir wakaeyokna apim mi ha haigin, aniya? Iyie? Mi tari kima Kraisi siir yai imiir wakaeyokna apkim yipiki biya kima wakaeyim? Kaimwokikaimwowim yim ini Kraisi siir yayim sima simar ywowiskiyim.

³ Mi tariinanin kima biyie panin panina nwokim? Adi Komii siir naeyuin kimiirin siya whinkinsiis haiginiugin mi kimiir kwoinim siya kiyagim mi kima biigi biyin Kraisi siir yai kibi kibi imiiramim ha wakaeyokna apkim. Mi tariinanin kima ha naingwowi kima siir dimin taemin kibi kibiyim simiiramim ina sibgu apkripkaiyim kimiir kirieniyar mi kimiir kauim ini kirieya nwokripkaiyim, aniya? Nningaka.

⁴ Mi ti dimin kibiyin Adi Komii siya tirkiyin yio dimin komii rani. Nningaka. Yio dimin komiigikomii ieyairgin.

⁵ Mi Adi Komii siya siir naeyuin kimiir dimusi hauugikin dimin kirie komii komii kimiir iikamim simiir ingar nonkwo diriraerarim? Siya ti hiriinan dimusi bi tirkin kima yayim biya Moseski si boinmauwim simiir wakaeyokna apkim, iyie? Mi tari minsika, kima Kraisi siir yayim yipiki kima wakaeyim simiir warar mi wakaeyokna apkim? Yim tiriiginim yim Kraisi siirairgin.

⁶ Krīma ina nīnoknīnkīnim. Dimusi rani, Adi Komii siir yaiyim biya profet kamim sim wīnkīyim sīma tī hīnīna wīnboīnkīkim, Ebraham siya yaiyim Adi Komii siya boīnkīyim siir sīmiir wakaeyin mī siya tī hīnīna boīnki, Adi Komii siir yaiyim yim kaimwowaigim mī siya boīnim siya sīmiirin wa tiri. Ebraham siya tī hīriinan naingwokin mī siya ha naingwo tībmūgin Adi Komii siiramīn mī ta hīriinan saiirsika Adi Komii siya hīnīna asi boīnkin siya dimīn whirkin bī kīmbugin.

⁷ Kīma tī hīriinan siyū kaimwowin tī kwaboīnamīn siir dīnoknīnkīn. Iikamim yipiki iīnokīinok Adi Komii siiram naingwo tībmī kīniyim mī sīma dimīn taemīnim siya boīniyim sīmiirin ha tiri, sīma sīmaigim Ebraham siirgīsīir yīniēyim. Dimusi rani, yim sīma Adi Komii siiram naingwokim Ebraham siya boīna siir saiir hīriinan.

⁸ Adi Komii siya iikamim Juda iikam tani sīmiirin bīdī bīdīniyar nīnoknīnkīnkīn sīma wī simbi naingwo tībmī Yai Wīn Kibi aiiram mī sīma wī wadīe simbi nwowī. Dimusi rani, sīmiir kwoīnim aowa aowa hīnīna naingwokim Adi Komii siya ta siya boīna wī saiir hīriinanar tiri. Mī ta hīriinan saiirsika siya biya Ebraham siir asi boīnkin siir yai kibiyim yipiki wī mhōiīya nīmbiyami mī yipiki siya siirin hīnīna boīnin, mhōiīya kīriirsīyin kara īkī iikam whīekakim īkī omom omomim sīmiirin wī yapayapa tīrhaigīniūwī kīriir kīrieni. Ebraham siya tī yai imīiram naingwo tībmī kīngin mī siya tī hīnīn asi boīnkīkim, Adi Komii siya wī tī hīnīna tiri. Mī Adi Komii siya hīnīn asi boīnkin siya dimīn whirki bī kīmbugin.

⁹ Mī yipiki hīnīna naingwowī Adi Komii siya ta siya boīna wī saiir hīriinanar tiri mī Adi Komii siya sīmiirin wī hīnīna boīni, sīma dimīn whirki bī kīmbugim ta biya siya boīna Ebrahamni, Ebraham siya dimīn whirki bī kīmbugin.

¹⁰ Mī iikamim yipiki tī yaiyim Moseski si wīnkīyim biya sīmiirar napkrīpkaii mī Adi Komii siya wī io sīmiir nwowī mī sīmiirin wī siya tīoīdwomaii. Dimusi rani, siir yai kibi kibiyim Yokwo Komii saeya boīnkīyim tī hīnīn, iikamim yipiki tī yaiyim biya Adi Komii siya boīnkīyim Mosesni sīmiir wakaeyokna api tī yokwonau hīr nwokaiyim sīma sīmiirin hīriiyar wakaeyokna apswō mī hīriinan tīr karamae nwowī sīmiirin wī Adi Komii siya tīoīdwomaii.

¹¹ Mī yaiyim Adi Komii siir Yokwo Komii aiir nwokaiyim yim tī hīnīna boīnkim, iikamim yipiki ha naingwowim Adi Komii siya dimīnin siya boīnin siirin wa tiri mī Adi Komii siya sīmiirin wī hīnīna boīni, sīma dimīn whirki bī kīmbugim mī sīma wī Adi Komii saiikar nwoyokiyokīkaeyami iīnokīinokīn. Mī tariinanin krīma ina nīnoknīnkīnim Adi

Komii siya wɪ inkamɪn Mosesni siyɪu komiiyɪn biya Adi Komiiɪn si hauuwɪn siir wakaeyokna apɪm wɪ saiirsɪ nɪkiu rani, siirɪn hɪnɪn dimɪn whɪrki bi kimbugɪn. Nɪngaka.

¹² Mɪ siyɪuɪn Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apiyɪn yɪo saɪka bi namasugɪn. Nɪngaka. Adi Komii siir yayiym Yokwo Komii hɪr nwowɪm yɪm ti hɪnɪna boɪnkɪm, ti iikamɪm yɪpiki Mosesni yayiym sɪm wakaeyokna apɪm, sɪma simiirar wakaeyokna apkripkaii mɪ ta hɪriinan saiirsika sɪma wɪ hɪriinan asi nwoyokiyokiii Adi Komii saɪkan.

¹³ Krɪmiir ɪgsopa Krai siyar yokwokairinanaowid mɪ siya miyiknan bi nwokɪn mɪ siya ha naonamkɪn mɪ ta hɪriinan saiirsika siya krɪmiir asi whɪnkɪnsiis haigɪniugɪn krɪma Moses siir siyɪu komiini yayiym simiir haiburgigɪm yɪpiki Moses siir yai ima boɪnɪm krɪmiir nonkwobumbunɪnkɪnam. Adi Komii siir yayi ya ta hɪnɪna boɪnka, inkam nwɪrɪn yɪpiki inkam nhɪrkɪm nisomaowi mɪ paeyɪn hɪiiniya nɪrɪonɪnkɪnɪn si nɪnkɪn ɪrɪnugii, yɪo tɪriigɪnɪn yɪo mɪn nɪisiimauugɪn siirɪn Adi Komii siya biɪdi yɪmbingiyɪn nonkwobumbunɪnkɪnamɪn.

¹⁴ Mɪ Adi Komii siya Krai siirɪn mɪnam tɪrkɪn siya biyɪe nwowɪm mɪ pɪ naowɪm mɪ ta hɪriinan saiirsika ti dimɪn kibi kibiyɪm yɪpiki biya Adi Komii siya boɪnkɪyɪm Ebrahimni dimɪn kibi kibiyɪm, yɪm Jisis Krai siirgɪsiirgɪm yɪm wɪ iikam imiiram nɪti yɪm wɪ Juda iikamɪm simiiram nɪt rani. Krai siya ti dimɪn hɪriinanɪn siir asi tɪrkɪn mɪ krɪma iikamɪm wɪ siir naeyɪu iir nwoki haiyɪm yɪpiki biya siya boɪngigɪn siirɪn wɪ siya nɪkropkii mɪ krɪma ti hɪriinanar naingwokɪm Adi Komii siya ta siya boɪna wɪ saiir hɪriinanar tɪri. Iriig.

Mɪ yayiym yɪpiki Adi Komii siya hauugiyɪm Mosesni yɪm ti yayiym Ebrahimni siya hauugiyɪm simiir maeyau aɪr bi kisina onawidgɪm

¹⁵ Tɪ kariir nomiiyauɪm, tɪriigɪnɪn yɪo krɪmiir siyɪu ieya. Mɪ inkam nwɪso sowa diriyar boɪnkii dimɪnɪn sowa tɪranɪn siir mɪ sowa siirɪn ha wɪnkii gavmani yokwowa saiir mɪ mhoiia wɪ inkam nwɪrki swoki kisina haigɪn tani ti yayiym sowa wɪnkiyɪm yɪm wɪ hɪriiyar nwowi ti sowa wɪnkiyɪm biya simiir hɪriinan.

¹⁶ Mɪ ti hɪriinan siyɪu kaimwowɪn, Adi Komii siya Ebrahim siir kitibmii boɪnkikɪn mɪ siir prinou ikɪm. Mɪ Adi Komii siir yayiym Yokwo Komii hɪr nwowɪm yɪm siir yɪnɪeyɪm simiir wara bi boɪnkɪn mɪ simiir hoɪngak bi mɪ imbingɪn. Nɪngaka. Yɪm siir yɪnisɪm nwɪruwan siirarar nɪmbingɪn mɪ ti yɪnisɪm nwɪruwan yɪo Krai siyairgɪn.

¹⁷ Kara ha naingwowi kɪma ti dimɪnɪn siir dimɪn mwokɪmwowɪn siir dinoknɪnkɪn. Biya Adi Komii siya Ebrahim siir kitibmii boɪnkikɪn yɪpiki siya tɪrana. Mɪ biewii

430yım ha namkiyım mi Adi Komii siya siir siyü komiiyın Moses siir hauu. Mi yayıım wı swokı iınak rani, ti Adi Komii siya nımbingiyım mi siya boınmımauugiyım Ebrahimni mi sima wı hinda priywokaeyam tani. Nıngaka. Yım wı hırıiyar nwoyokiyokiyami.

¹⁸ Mi krıma ti yayıım Adi Komii ki hauuwım Mosesni simiir wakaeyokna api mi krıma dimın kibi kibiyım Adi Komii siya nımbinım simiirın ha haii mi tari ta kitıbmii boına Adi Komii siya kitıbmii boına Ebrahımna ya wı naekak nwo rani mi tariigına ya kaimwo rani. Mi krıma ti dimın kibi kibiyım siya nımbingiyım simiirın wa haii. Dimusi rani, nımbina yipiki Adi Komii siya nımbingiya Ebrahımni sairsika, Mosesniya sairsi rani.

¹⁹ Mi ti yayıım Adi Komii siya Mosesni dimusi hauugin? Adi Komii siya ti yayıım iikam imiirın minam hauugin krımiirın hınına nısiımauwım ti dimının krıma tıriyın yio mıiyik rani, yio ini biye ywowın. Mi Moses siir yayıım yım ini krımiirar niki kigrırao kripkaiyım mi wı Ebrahım siir yınıe ieyar nitbudgii yipiki biya Adi Komii siya boının inkamın. Adi Komii siya siir yayıım siir paekwosım imiir boınkikin mi yım sima simiirın Moses siir boınmauu. Mi inkam nwıruwan Adi Komii siya mi iikam ikim simiir bopwovar nwowıskiyın siyairgin mi siir yayıım siya pi simiir boınkii mi yım sima pi kwoın whıruwar mi okii simiir tıramın.

²⁰ Mi Ebrahım siirın yio Adi Komii sikısiyar boınkikin ti nımbinım siya tıranım siir. Mi ya ta iya ya bopwonau nwowan inkam karamaeka simiir bopwonau nokwokairıowam Ebrahım siir tıram kwoın whırua siya nwokiyam ti dimın iıram. Adi Komii siya ti hınına boınkikin siya wı hindara priitirkii ti siya boınım simiirın. Mi ta nımbina Adi Komii siya hauuwa Ebrahımni ya ini ti yayıım Adi Komii siya hauuwım Mosesni ini simiir kou ywowa.

Moses siir siyü komiiyın siya siyairgin krımiir kigrıraowiyın krımiir nıkıunamam Adi Komii siir kingın hırıir namam

²¹ Dimuga? Mi ti yayıım yipiki Moseski si hauuwım iikamım sim mi ta nımbina Adi Komii siya hauuwa Ebrahımni sima bidi yikripa? Nıngaka. Mi yayı kibigi nwokıswı ya iikam imiirın wı saeyar pi whınkınsiıs haigınıuwın ırıpa Adi Komii saika nwowam mi Adi Komii siya wı ha pi boının ti iikamım yım iikam wadiekim. Dimusi rani, sima ti yayı kibi imiir wakaeyokna apkım mi sima wı hırıinan nwo rani.

²² Adi Komii siir yayıım Yokwo Komii sair nwokaiyım yım krımiirın ti hınına boınkim, iikam whıekakım dimın biye tırim nım krıma ini paeyın urıdgi nitkiyın ini siir hırıinan ywowım. Mi ti iikamım yipiki wı Jisıs Krais siir wakaeyokna api mi Adi Komii siya simiirın wı ha boını sima

wadiekim. Dimusi rani, sima hiriina naingwo tibmii kani ti dimin taeminim biya siya nimbiniim simiirin wa tiri.

²³ Biya Kraiis siir yayim niki it karamae niki owim mi ti yayim Moseski si hauuwim iikamim simiir krimiirin sima kigriraokim mi krma simiir wakaeyokna apim mi ini Adi Komii siyar t'rbudgiyin dimin kibigikibi iirar Kraiis siirin yipiki krma sibgu wakaeyokna apanin.

²⁴ Mi ti hiriinan saiirsika ti yayim yipiki Moseski si hauuwim iikamim simiir krimiir kigriraowam yim min nisiimauugim krimiirin, krma miyik rani mi krimiirin min mi tirikin krma Kraiis siiram niwitamim mi Adi Komii siya wi ha boini, krma dimin whirki bi k'imbugim. Dimusi rani, nim krma hiriinar naingwo tibmii kani ti digworaekwowim siya nimbiniim, siya wa tiri.

²⁵ Mi tariinanin Kraiis siir yai kibiyim yim bidi yitkiyim mi Moses siir siyuin krimiirin siya kigrirao rani, yio bidi digiyin. Iriig.

Naingwo tibmii saisainga Adi Komii siir yinisisim krma nwowana

²⁶ Wim kima Adi Komii siir yinisisimkim. Dimusi rani, wim kima ha naingwo tibmii kani, dimin taeminim biya siya boiniim siya wa tiri mi nim krma wi iripa kwoin whirua Jisis Kraiis saika nwowi.

²⁷ Mi wim kima Adi Komii siir yinisisimkim. Dimusi rani, biya iikam kimiirin yipiki iikam nhirkim baptais haiginuwim, sima kimiirin Kraiis siir inigni baptais haiginugim mi kima iripa asi nwowi Kraiis saika. Mi Adi Komii siya kimiiramn wi Jisis Kraiis siiram siya naingwowiya wi saiir hiriinan naingwowi.

²⁸ Mi ta hiriinan saiirsika ti hiriinan asi tirkin mi tariinanin iikam kima isido whisa bi nwoko Juda pugana sima mi Juda pugan tani yim sima mi iikamim hinda whisarii mi priimiriyim mi iikamim rirmiyya nwowiyim yim sima mi wigkamim yim sima. Niingaka. Adi Komii siya ha naingwokin yi ti hiriinan siyuin yio dimin komii rani. Iikam whiekakim ini hirii hiriinankinar ywowim. Dimusi rani, krma Kraiis Jisis siirgim.

²⁹ Mi kima Kraiis siirginuwi mi wim wi Ebrahim siir yinie nwowi mi ta hiriinan saiirsika mhoiyya kima wi dimin kibi kibiyim simiir asi haii yipiki Adi Komii siya nimbiniim Ebrahamni siir hauuwam. Iriig.

4

Mi krma miyan kam Kraiis siirsiyar nwowi Adi Komii siir yinisisimin

¹ Yai nhirim yim ti hinungim, yinisim nwirin dimin taemin whiekakim siir adin siirim yim wi siya haii mi simiirin wi siya kigriraowi mi iya siya yinisimar niki owa siya ti dimin hiriinanin simiir bi haigin, siya inkamin hinda siir adni mi whisarii primumriiyin siir hiriinan nwokin.

² Mi siya ini yinisimar niki okripkaiyin mi siya iikamim simiir yai imiirar wakaeyokna ap yipiki siir kigriraowiyim mi siir dimin taeminim siya haiyanim yim wi ta iya siir ad ieya nimbingiya saiirar nadigiuwi mi siya wi haini haii simiirin.

³ Mi biya nim krima ti yinisimin siir hiriinan nwokim mi krimiirin dimin biye saeyar widnonkworinugim mi krima uridyu bibiyeyim mi iki dimin bibiyeyim ti nuin siirim simiir asi wakaeyokna apkim.

⁴ Mi ta iya yipiki Adi Komii siya nimbina saeya nitkiya mi siya siir yinisim iirin ha nikropkiyin mi siya ini inkamar yimbiamin. Mi siirin wig ira saeya yaokainaki mi siya ini yayim yipiki biya Moseski si hauuwim Juda iikamim simiirar mi wakaeyokna apkim.

⁵ Siya ti dimin iirin dimusi bi tirkin siya krimiirin wi hiriinansi nwoki whinkinsiis haiginuwim mi iikamim yipiki Mosesni yayim sim wakaeyokna apim krimiirin wi saeya nwoki owaiginuim rirmiya. Mi krima wi Adi Komii siir yinisim nwoki owim, siir yinisimin siir hiriinan yipiki wi dimin taeminim Adi Komii siya nimbiniim krimiir simiir haii.

⁶ Dimusi rani, wim kima siir yinisimkim, Adi Komii siya siir naeyu iir bidi yikropkiyin yipiki siir yinisimin siir kwoinawu hir nwokaiyin kimiir kwoinawu waraur nwokaiyam. Mi Adi Komii siir naeyuun krimiirin yo min tirkin krima maigimaigra nwowim mi Adi Komii siir boinim, kira krimiir adgin, kira krimiir adgin.

⁷ Mi tariinanin kima wi ii priei nwo rani, iikamim yipiki maeyaua mi biye miriia saiir hugripkiikikaiiyim simiir hiriinan. Niingaka. Wim kima Adi Komii siirgisir yinisimkim. Dimusi rani, kima Kraisiir wakaeyokna apikim mi wim kima Adi Komii siir yinisimkim mi kima ti digworaekwowim Adi Komii siya nimbiniim krimiiram yipiki siir yinisimin, krima simiirin wa haii. Iriig.

Pol siya iikamim nu haimii Galesia hiranin simiirsi naingwoyimyojin.

⁸ Biya Galesia kimiir iikamim iriipi hiriinan wim kima Adi Komii siir bi mi inokninkinim mi ti uridyu bibiyeyim mi dimin taemin nhirim kima naingwo tibmiiyim, yim Adi Komii siir hiriinan tani.

⁹ Mi tariinanin kima Adi Komii siirin ina ninokninkinin. Mi kimanin ha ninokninkin tani Adi Komii siya kimiirgikimiirgin,

kimiirin siya b̄idi ȳimbiyiyim siir ȳinisisim nwowam. Mi ti uruwai siyaowaiyim t̄idiyuni kima n̄ikrimtio iup̄impit kuukaiȳuwim kimiir widnonkwor̄inuwim wim ini simiiram swoki akain̄inkir̄ionaim.

¹⁰ Mi kima ti dimin taemin h̄iriinan̄im simiir napim mi kima h̄iriyar naingwowi Adi Komii siya kimiirin w̄i h̄in̄ina boini, kima wadiekim. Dimusi rani, wim kima ii bwanim mi b̄iewiyyim ȳipiki b̄iyya Moseski boin̄im krimiir iikamim Judamiȳim kr̄ima simiir napim.

¹¹ Mi kara iikam kimiiram naingwokiyim mi kara ini n̄ididkakar ywokiyin dimin taemin̄im kara tirim yim w̄i hindara priywokaeyami. Dimusi rani, ti yayim ti tariinan̄in kima wakaeyokna apim yim naekak bi nwowikim yim ini ti yayim b̄iyya kima niki apim naekak nwo karamae nwowim ini simiir h̄iriinan ywowim mi kima Adi Komii siirgisiiram sibgu wakaeyokna ap rani, ini n̄ingar ywowiskiyim.

¹² Ti kariir nomiiyauim, kara kimiirin p̄i igao yai h̄in̄ina boinkii, kima wari Moses siir siȳu komii kimiir kigr̄iraowin siirin diḡumii ti haimriiȳugig, kariir h̄iriinan ta hindara kara mi priyakiir̄irara siȳu komii siiram n̄inkir̄iona karamae nwowa sair h̄iriinan. Mi an kara ini iikam kimiir h̄iriinan ywowin, ȳipiki b̄iyya Moses siir siȳu komii ieya kigr̄irao karam nwowim simiir h̄iriinan. B̄iyya kima kariirin dimin biyie bi t̄irkim mi kara ina n̄inokn̄inkin̄in tariinan̄in kima kariirin w̄i kimbu rani.

¹³ Kima ina n̄inokn̄inkin̄im b̄iyya kara b̄igibi kimiir waraur n̄ita ya dimusi rani, kara maki niigin mi kariir kwoin̄in ha kisina haigiyin mi kara Kraisiir siir yai kibi kibiyim kimidiniya kimiir boin̄imauu.

¹⁴ Mi dimin biyeyim kariir t̄irkiyim mi an kara ini makar iyyin mi kimiir kwoin̄im ti h̄in̄ina yaingwo kara miyiknan nwo rani mi kima kariiram naingwo karamae bi nwokim mi kariirin diḡumii bi mi haimriiȳugigin. N̄ingaka. Mi kima kariirin hapi Adi Komii siir paekwosim iir kima haiyyin siir h̄iriinan haigim. Mi kima kariir haiwin̄im wim hapi Jisis Kraisiir nasi haigim.

¹⁵ B̄iyya kima kara n̄ita kima maingimainḡa prasae bi kinkim. Mi tariinan̄in kima kariirin pan̄ina naingwowi? Kara t̄iriigin̄im iikam kimiir boini b̄iyya kara k̄imakar nwowa wim kima kariiramar naingwokwonanaekim. Mi kima ti h̄in̄ina naingwokim, kr̄ima w̄i krimiir yapa yapa nhwo imiirar habaii mi kr̄ima simiirin w̄i Pol siir hauugii mi siirin w̄i sima nwoki wh̄inkinsiis haigin̄iuwim. Mi kimiir kwoin̄in kariiram naingwokwonanaeyim dimusi swoki kisina haigigim?

¹⁶ B̄iyya kima kariiram̄in naingwokwo prasae bi kinkim mi tariinan̄in an kara ini kimiir sau omomnan yamwōuin.

Dimusi rani, mi tari kara kimiirin yaimwowar boinkin, aniya?

17 Mi ti Judami iikamim yipiki naingwo tibmii kinim kimiir miois imiir kitiyopnimnir haiyam tirim, yim sima nimbipai nimbipai kimiir nimbinam tiri mi sima wi kimiir whinkinsiis haiginu rani yim minam tiri kima aru kariir nwokiyim. Mi sima ti hiriinan minam tirkim kima simiiraramar nwoki sibgu aingwo iskiyim mi simiiraramar nwoki apim.

18 Mi simiir miya wadiekiswo mi sima kimiiram naingwokiswo kimiir whinkinsiisam mi wi wadieyar pi ywowin. Hiriyyar dwo! Mi sima inokinokin wadie kimiiraramar nwowi iya kara kimaka tir nwowi, yio ti hiriinan siyiuin yio miyik rani. Sima ti siyiu hiriinanin kara tirin iya kara kimaka iripa waraur nwowa mi ha tira sima saiir hiriinanar ti swoki tir.

19 Ti kariir nomiyau kibiyim, kara ini wiga yaeya yinisim nwir swoki aokainam tiriya mi saeya diriisusuwiya ini saiir hiriinan ywowa. Kara ini hikak nwowin, biya kara naingwowa kimiiram kima Kraisiir sibgu wakaeyokna apam. Mi tariinanin kara ini hikakar swoki owin mi kara minam nwowi kima Kraisiiram swoki sibgu wakaeyokna apim mi kwoin whirua saika nwowin.

20 Kara ha naingwowi kara ini kimakar nwowin mi ta hiriinan saiirsika kara ig yai paninsi boinkisi ta yokwo aiirin kimiirin. Kara minam naingwowi kimiir whwonkam ida nokwowim mi kimiir kwoin imiir ninokninkinim mi kara kimiirin wi ig yai boin tani kimiir whinkinsiis haiginuwamin. Mi kara ti arugi aru nwokiyin, kara ninokninkin tani kara kimiirin wi panin panina namisi whinkinsiis haiginuwi mi ta hiriinan saiirsika kara kimiirin ig yai asi boinkikin mi yai hinsima asi mi boinkikin kimiirin. Iriig.

Ti niwiyin Sera Hega sowirin yio aknain krimiir nisisiimauugin

21 Kara kimiir sriyam tiri, yipiki Mosesni siyiu komiyyin siir aowa nwowim mi kima ina sibgu ninokninkin kinim ti siyiu komii siir siyiu mwoki nwowim, aniya?

22 Mi Adi Komii siir Yokwo Komiiya ya hinina boinka Ebraham siya yinisim yinkamiyino nwise iyio, nwirin yio wiga Hega dapiya saiirgin yipika Sera saiir mi miriyya mi nwirin yio Seranikin yipiki siir biyan wiga Hega ya mhoiyan aeya.

23 Mi ti siir yinisimin ta wiga whisarii mi priimiriyya saeya naokainain, saeya siirin whisarii bi naokainakin. Dimusi rani, saiirin Ebraham siya nonkwonaka mi siya saika iripa piu ha nwowin mi saeya ini yinkakar ywokiya. Mi yinisimin yipiki Sera saeya naokainain saeya siirin whisarii

bi naokainakin saiirin Adi Komii siya nimbangin mi siya whinkinsiis haiginugun saiirin mi Ebrahim siya iripa piu saika ha nwowin mi saeya ini yinkakar ywokiya.

²⁴ Mi ti yayim yim dimini haniin krimiir boiniyokim. Tiki wig iso yo ti kitibmii boin kwiso yipiki biya Adi Komii siya nimbangiyoi ikam imiir, yio sowiir nikriigo. Hega ya yayim biya Adi Komii siya hauuwim Mosesni mhiu Sainai kiu hir ya simiir nikriiga.

²⁵ Tiki inig Hegan yio mhiu Sainai siir nikriigin nu Arabia hiranin. Mi om komii Jerusalem yipikin Juda ikamim simiirin mi ikamim yipiki hir nwowi ikim yim wig Hega saiirgin. Dimusi rani, Hega saeya yinisim yinkamiyin naokainaka mi siya siir yopiya saeya miriia wi saiir hiriinanar swoki tiri. Siya wi hinda whisarii mi miriyan inkamar mi owi. Mi ta hiriinan saiirsika ikamim yipiki Mosesni siyiu komii si napim yim saiir yinisim iir nikriigin. Sima Moses siir siyiu komii iirin minam napkim sima ha naingwokim Adi Komii siya simiirin wa nwoki boinim sima dimin whirki bi kimbugim mi ti yayim ti sima wakaeyokna apim yim wi simiir tir tani dimin whirki kimbu karamae sima nwowam. Nangaka. Tiki yayim simiirin wi simar swoki hidi.

²⁶ Mi wiga Sera nikiuwiya ya min nikriiga yayim Adi Komii siya hauugiyim Ebrahamni ya simiir nikriiga. Saeya Adi Komii siir omin Jerusalem nikiuwiyin yipikin Mosesni siyiu komii kou siya nwo karam nwowin siir nikriiga. Yim sima siir bidi haiburgigim mi nim krima ikamim yipiki Kraisi ni yai kibi kibiyim sim wakaeyokna apiyim, saeya ini krimiir yopiinan ywowa mi nim krima ini saiir yinisisimnan ywowim.

²⁷ Adi Komii siir yayim yim ha boinkikim, Jerusalem Adi Komii siir om hir nwowin yipiki wi mhoiia nimbiam yio wi bimbuiwii nwo rani, yio wi ti Jerusalem ti tariinan nwowin ti nu iir wi siir haiburi. Krima ina ninokninkinim tiki yayim yim kaimwowaigim. Dimusi rani, Adi Komii siir yayim Yokwo Komii saiir nwokaiyim yim hindara boiniyokim ti om whiso sowiir nikriiyo yo ti wig iso owa. Ya hiniina boinka,

kira ta wig pioa yipiki biya yiniekek niki o karamae nwowa, kira maigimaigar dwoki! Kima kairwao boinki mi yayi whiipani haniin damai kimiir wiga yipiki biya yinpiugak nwo karam nwowa mi yinisim naokaini kimpipisu hai karamae nwowa saiiram. Yipiki wiga saiir kamki sopkiya saiir hiriinan nwowa saeya wi yinisim kasa kasa swoki iyio rani mi saeya wi wiga kamkak nwowa wi saiir haiburi.

²⁸ Ti kariir nomiiyauim, Aisak siya Ebrahim siir yinisimkin. Dimusi rani, nimbina Adi Komii siya boinkiya siir saiirsika.

Mi ti hiriinan siyiu kaimwowin nim krīma Ebrahim siir yinisisim asi mi owi. Dimusi rani, ti yai imiirsika.

²⁹ Mi biya yinisisim Hega saeya naokainain yio. Dimusi rani, saiir kamin iripa piu saika nwokin, siya yinisisim yinkamiyinin yipiki Adi Komii siya whinkinsiis haiginiuwun wig pioa nīnga Sera nikiuwiya saiir saeya naokainam siirin siya siyiu miyiknan bi tirkīn. Mi tariinanin ta ii aiirin iikamim yipiki Mosesni siyiu si napim sima krīmirin miyiknan bi tirkim yipiki Adi Komii siir naeyiu siir haiyim biya yinisisim yinkamiyin biyeyin siya tira yinisisim miyik iir saiir hiriinan.

³⁰ Mi yayim Adi Komii siir Yokwo Komiiya saiir nwokaiyim yim hiriyar boinkim? Yim ha boinkim, warī wiga hinda whisarii mi primiriya saiirin ti nhinikropki saiir yinisisim yinkamiyinin saika. Mi saiir yinisisim yio adin siir digworaekwowim wi wara hai rani, ti yinisisim yipiki biya Adi Komii siya nīmbingiyin wiga saiir whinkinsiis haiginiuwam saeya naokainain saikan. Mi kima ti yai bibiyeyim simiirin digiumii haimriiyugig, ti kamim sima boinim hinin, kimiir miois imiir kitiyopnir haiyam. Yim ti yayim kimiir kwoinim wi sima tirbuwi, inkamin maeyaua mi biye miriya saiir hūgripkikikaiyīn siir hiriinan.

³¹ Ti kariir nomiyauim krīma wiga yipiki whisarii mi primiriya saiir yinisisim tani mi krīma yayim biya Isrelmi iikamim simiir widnonkworinuwa simiiram kipi ninkiriona wiga yipiki hinda rirmiya nwowa ini saiir yinisisimnan ywowim. Krīma hiriyar naingwo tibmii kani Adi Komii siya wa tiri biya siya boina saiir hiriinan. Friig.

5

Nim krīma iikam rirmiya nwowan iikamim mi krīma wi rirmiya hiriyar nwokripkaii

¹ Krīmirin Kraisi siya bidi kiyaiyim yayim biyanim simiirsi, simiir halburgigim mi nim krīma ini iikamim yipiki maeyau biyeya mi biye miriya saiir hir hūgripkikikaiyim mi hir ha halburgigim ini simiir hiriinan ywowim, krīma ini rirmiya ywokiyim mi tariinanin krīma ini wadiyar ywokiyin mi ini Adi Komii siir kwoin iirarar napiskiyim. Mi kimiir kwoinim kirie dwo, iikamiyam kipi kiwaki kimiir swoki kiyaiyam in ti dimin hiriinanim simiir napam iikamim yipiki maeyauwa mi biye miriya saiir hir hūgripkikikaiyim saiir hiranki ntiyim whisarii mi primiriyim ini simiir hiriinan ywowim.

² Ti dimin taeminim simiir wakaeki. Kara Polkin, ti hinina boinkiyin. Mi kima kam nhirmiyam kiwaki kimiir miois imiir kitiyopnir haiyim mi ta hiriinan sairsika Adi Komii

siya wɪ hɪnɪn asi boɪni, kɪma wadɪekɪm mɪ tɪ dɪmɪnɪn Kraɪs siya tɪrɪn kɪmɪɪr whɪnkɪnsɪɪs haɪgɪnɪu wam mɪ kɪmɪɪr sɪbgu grabaɪgɪnɪu wam yɪm wɪ kɪmɪɪr whɪnkɪnsɪɪs haɪgɪnɪu rani mɪ Adɪ Komɪɪ siya wɪ ta hɪrɪɪnan saɪɪrsɪ boɪn tani kɪma wadɪekɪm. Nɪngaka.

³ Kara kɪmɪɪrɪn kaimwowaɪ swokɪ boɪnkɪɪ. Tɪkɪ kamɪm yɪpɪkɪ kam nɪhɪrɪmɪyam kɪwakɪyɪm sɪmɪɪr mɪoɪs ɪmɪɪr kɪtɪyopnɪr haɪyɪm mɪ tari Adɪ Komɪɪ siya wɪ ha boɪni sɪmɪɪrɪn sɪma dɪmɪn whɪrki bɪ kɪmbugɪm. Mɪ sɪma ɪkɪ sɪyɪu komɪɪ whɪrɪn sɪɪr yai ɪmɪɪr wakaeyokna ap bɪɪya Moseskɪ sɪ hauugɪyɪn Judɪ ɪkamɪm sɪm.

⁴ Mɪ kɪma ɪkamɪm yɪpɪkɪ yaiyɪm Moseskɪ sɪ hauuwɪm ɪkamɪm sɪmɪɪr, sɪmɪɪr wakaeyokna apɪ mɪ Adɪ Komɪɪ siya wɪ ha boɪni sɪma dɪmɪn whɪrki kɪmbugɪm mɪ Kraɪs sɪɪrɪn dɪgɪumɪɪ bɪdɪ haimrɪɪyɪugɪgɪn. Mɪ kɪma dɪmɪn kɪbɪyɪn Adɪ Komɪɪ siya pɪrɪhauuwɪn sɪɪrɪn dɪgɪumɪɪ bɪdɪ haimrɪɪyɪugɪgɪn mɪ siya kɪmɪɪrɪn wɪ swokɪ whɪnkɪnsɪɪs haɪgɪnɪu rani.

⁵ Mɪ nɪm krɪma ɪkamɪm tɪ tɪranɪm nɪm krɪma Adɪ Komɪɪ sɪɪr naeyɪuɪn sɪɪr kɪrɪeni nwowɪ, yɪpɪkɪ krɪmɪɪr whɪnkɪnsɪɪs haɪgɪnɪuwɪyɪn. Mɪ nɪm krɪma hɪnɪn hɪnɪna naɪngwowɪ tɪrɪgɪnɪm Adɪ Komɪɪ siya boɪnɪm yɪm kaimwowaɪrgɪm. Mɪ siya wɪ siya boɪnɪm wɪ hɪrɪɪnanar tɪrɪ. Mɪ nɪm krɪma sɪɪramar kaoraraowɪ sɪyar boɪnɪm krɪmɪɪrɪn hɪnɪn krɪma dɪmɪn whɪrki bɪ kɪmbugɪn.

⁶ Mɪ krɪma Jɪsɪs Kraɪs sɪɪr sɪyɪu ɪɪr napɪ mɪ krɪma krɪmɪɪr mɪoɪs ɪmɪɪrɪn ha mɪ kɪtɪyopnɪr haɪɪga wɪndɪ mɪ sɪmɪɪr mɪ kɪtɪyopnɪr haɪ karamaɪ mɪ owɪ, yɪo dɪmɪn komɪɪ rani mɪ yɪo wɪ krɪmɪɪr whɪnkɪnsɪɪs haɪgɪnɪu rani mɪ wɪ Adɪ Komɪɪ sɪɪr tɪr tani siya krɪmɪɪrɪn hɪnɪna boɪnɪm krɪma dɪmɪn whɪrki bɪ kɪmbugɪm. Mɪ yɪo dɪmɪn komɪɪgɪ komɪɪyɪn yɪo tɪ sɪ mɪ krɪma Adɪ Komɪɪ sɪɪram sɪbgu aɪngwowɪ mɪ krɪma wɪ nwɪrɪnɪ ɪrɪnyam nwokɪ aɪngwokwonanaeyɪm mɪ wɪ dɪmɪn mɪɪyɪk mɪɪyɪk ɪmɪɪrarar nɪkɪ tɪrɪm.

⁷ Mɪ bɪɪya kɪma Kraɪs sɪɪr yai ɪmɪɪrɪn wadɪeyar nɪkɪ wakaeyokna apkɪm mɪ tariɪnanɪn kɪma kɪmɪɪr kwowɪnɪm dɪmɪsɪ kɪntɪnuwɪ. Mɪ kɪma sɪɪr yai ɪmɪɪrɪn wɪ ɪɪ pɪrɪɪ wakaeyokna ap rani?

⁸ Adɪ Komɪɪ yɪpɪkɪn kɪmɪɪr nɪmbɪngɪyɪn sɪɪr wakaeyokna apam kɪmɪɪrɪn siya tɪrkɪkɪn sɪɪr yai aɪɪr wakaeyokna apɪm. Mɪ ta hɪrɪɪnan saɪɪrsɪka ta yaiya tɪ kamɪm yɪpɪkɪ kɪmɪɪr nɪksɪsaeyɪm yɪm yaiyɪm yɪm Adɪ Komɪɪ siya bɪ hauugɪm sɪmɪɪrɪn.

⁹ Mɪ hu nasɪn sɪɪr nauɪn yɪo komɪɪ rani mɪ kɪra sɪɪrɪn sɪbgu sɪbgu haɪ karamaɪ nwowɪ mɪ siya ha mɪmbɪrgɪɪ mɪ tɪ kɪp whɪekakɪm sɪmɪɪrɪn wɪ sɪyar nɪnɪopkɪɪ mɪ ɪkamɪm wɪ sɪɪr naɪ rani. Mɪ dɪmɪn bɪyɪɪ bɪyɪeyɪm yɪpɪkɪ kɪma napɪyɪm yɪm dɪmɪn

komii rani mi mhoiia ti dimin kibiyin ti kima napim wi siya tirbugi.

¹⁰ Kara hiriyyar naingwowi Biyan Inkam Komii siya wi kimiirar kinsis haiginiuwu mi kima ti yayim biya kara boinmimauuwim simiirin wi yaeya naingwo rani mi ti iikamim yipiki kimiir kwoin imiir kiyaiiyim, simiirin wi Adi Komii siya nonkwobumbuninkini dimin biyeyim sima tirim simiirsi.

¹¹ Iikam nhirim yim hiniina boinikim, ti iikam imiir kara nowomwarkaiyuwun siyuun simiir miois imiir kitiyopnar haiyam mi kara ti hiriinan siyuun tirkiswo mi sima kariir dimusi swoki onkwobumbuninkini? Mi kara ti hiriinan nusiimauugiswo mi sima wi kariir di tirbuwi. Dimusi rani, kara simiirin Jisis Krai siya naowa paeyin hiiiniya nironinkinin si saiir nusiimauugin. Mi ta hiriinan sairsika sima hindara asi nanaakim.

¹² Kariir kwoin komiyyin ha naingwowi tiki iikamim kimiir kwoin imiir kiyaiiyim mi kimiirin siyu mwoni nusiimauu karamae nwowiyim tiriiginim iikamim naingwo tilmiiyim kimaka nwowim, yim sima kimaka kipi namasu yim arugi aru dwo.

¹³ Ti kariir nomiiyauwim, kimiirin Adi Komii siya bidi yimbinim wari dimin biyie biyeyim yipiki kimiir kwoin ima napim simiir haiburgigim inkamin maeyau biyieya mai biyie miriia saiir hugripkikikaiyin mi hir ha haiburgigiyin siir hiriinan. Kima sibgu sibgu dwo kimiirin Adi Komii siya bidi kiyaiyin ti dimin biyeyim simiir hiranki mi kima kimiir kwoin imiirin kipi kiwaki ti dimin biyeyim nuanim simiir swoki apim. Kimiirin ti dimin biyie biyeyim simiir hiranki bidi kiyaiyim mi kima irni nwirni dinan whinkinsis ankinsis dimin kibi imiiram napam. Dimusi rani, kima irni nwirnyam ninan aingwokwokim.

¹⁴ Mi Moses siir siyu komiyyin siirgisiir siyu komiyyin siir yaimwokiyaimwowim yim ti hiniina boinkikim, kira iikamim kariir omaka kingiin waiyim simiiram naingwokwowiyim, kramar naingwokwowiyim hiriinan daingwokwo. Mi kira ti hiriinan dimin imiir napi mi mhoiia kira wi dimin kirieki kirieyin ti siyu komii ieya boinmimauuwun wi siir nwoki apim.

¹⁵ Mi kima, kima kimar ninkinwaomwarki boini mi kima kimar niniinansaowi mi kima wi mintiraona kimasiyar, wim wi kima kimar pi tirbunaeisi. Mi iikamim yipiki yai ninkinwaomwarki boiniyim mi yai min niniinansaowiyim yim ini niimauan wraisu biyeyim wraisu mirisima sairsi niniiyim ini simiir hiriinan ywowim. Wim wi kima kimar swoki onkwobumbuninkinaei ti niimauan wraisu biyeyim simiir hiriinan sima sima nimpiwomwitiyim. Iriig.

Adi Komii siir naeyiutin dimin miyik miyik siyar tiri mi kimiir kwoinim pi dimin biyie biyie tiri

16 Kara ti yayim kimiir boinkikim Adi Komii siir naeyiutin siiram kiwaki kimiir whinkinsiis haiginiuwim mi kima wi Adi Komii siir yayi imiir nwoki wakaeyokna apim mi wi hiriinan saiirsi nwowi kima wi ti dimin taeminim kimiir kwoin ima naingwowim wi simiir nap rani.

17 Kara ti yayim kimiirin dimusi boinmauu rani, dimin taeminim kimiir kwoin ima naingwowiyim yim ti dimin taeminim Adi Komii siir naeyiu ieya naingwowiyim yim sim tani. Mi dimin taeminim Adi Komii siir naeyiu ieya naingwowiyim yim ti dimin taeminim ti iikami kwoinki naingwowiyim yim sim tani, yim ini sau omomnan ywowim kimiir kwoinim hinda tinda sinar kiyaiyokiyokii. Mi tiriiginim kimiir kwoin imiir kiyaiiyim mi kima diminim kima naingwowiyin siir tiram paninsi yaingwosi.

18 Mi kima Adi Komii siir naeyiutin siiram kiwakii, kimiir kigriraowam mi kimiir boinam diminin siya naingwowin kimiiram siir tiram mi kima wi Mosesni siyiu komii siir yayi imiir nap rani mi ta hiriinan saiirsika Adi Komii siya wi ha boini kima dimin whirki bi kimbugim.

19 Mi dimin taeminim iikamim simiir kwoinki tirim, krima simiirin bidi sibgu inokninkinim yim ti hinngim, iikamim hi priinanaeyim mi siyiu biyieyim idowiyar pridiraerariyim.

20 Mi uruwai siyaowaini inig hainaniyim mi nop min nanaowiyim mi io nhirmaka nwowiyim mi yayi min prininii priininiyim mi dimin taemin haigipraprakaiiyim mi yayi bibiyie boiniyim mi iikamim dimin taeminim sima sima haiyamar naingwonaeyim mi kwoin bibiyie naingwowiyin mi isid niinikrimkripiyim.

21 Mi dimin taeminim iikam nhirki nonkwowiyim simiiram naingwowiyim mi op biyieya kwiyae whaowaeiya sae mi kwiyaeiyim mi mwai bibiyieyim sim mi waowiyim mi dimin biyie biyie nhirim ti hiriinanim simiir hiriinan ikim. Biya kara kimiir bidiyar iki boinmauuwin mi tariinanin kara kimiirin pa swoki boinmauuwi. Yipiki ti hiriinan siyiu iir tiri, yim wi Adi Komii saika nwo rani, biya siya nimbina saiir hiriinan.

22 Mi dimin taeminim Adi Komii siya siir naeyiu ieya whindiraerariyim iikam imiir yim tisirim, iikamim yipiki Adi Komii siiram naingwokwonanaeyim mi iikam nhir ikim, yim wi mairgimaiga nwowi, simiir kwoinim wi wadieyar nwowi, yim wi io nwosisauu rani, yim sima iikam imiirin wi wadieyar tirhaiginiuwi mi iki iikam nhirim simiirin wi hindara priidiraerari, sima biya sima boinim simiirar swoki tiri.

²³ Mi sima iikam nhirmaka wi kimbu rani mi yim sima wi simiir kwoin imiirar kigriraonaei. Mi krima ti hiriinan dimin imiir tiri mi Moses siir siyiu komiyyin yio wi krimiir boinhuriyiu rani. Nningaka.

²⁴ Mi iikamim Krajs Jisis siirim yim ti iikamim ini Krajs saika naonan ywowim paeyin hiiniya nironinkin si mi ti nuin siir dimin biyeyim simiir kwoinuin wi sima nwokaikripkai rani. Mi ti dimin biyeyim tariinan tiram sima naingwowim yim bidi iyopgrirmiigiyim mi sima wi hapair swoki o rani.

²⁵ Adi Komii siir naeyiun krimiirin siyar ninkiamasu haiginugin Adi Komii saikan mi krimiir kwoinim siiraramar kiwaki siyar kigirkakim ti digworaekwowim simiirsi.

²⁶ Mi krima krimiir inig imiirar kipi hainana, hinin krima inkam komiigim mi krima iikam nhirmi kwoin kipi kiyopsibgi io sima nwowamin mi krima kwoin bibiyie irni nwrni diminim simiiram kipi naingwo, iki sima tiriyyim. Nningaka. Iriig.

6

Kima kimiir nomiiyauwim simiir whinkinsiis dimin taeminim sima tiriyyim simiirsi

¹ Ti kariir nomiiyauwim kima ha kigi inkamin ti dimin biyie tirin mi wim kima iikamim yipiki Adi Komii siir naeyiu ieya kigriraowim kimiir kwoinim kima siirin kipi kimbu haiginu mi ti inkamin siir dimin biyie imiir sibgu tirhaiginu mi siir whinkinsiis haiginu ti dimin kibiyim biya siya niki apim simiir swoki apim. Mi kima kimasiyar mintaraona mi kimiir kwoinim kimasiyar kintimtinuna. Mi iya kima ti inkam iir whinkinsiis haiginuwiyim kima mintarao. Dimusi rani, diminin wi kimiir kwoin imiir kiyaii mi wi kimiiram kinankiuwi dimin biyie tiramin.

² Kima irni nwrni dinan whinkinsiis ankinsiisna dimin biyie biyeyim mi dimin taeminim yipiki kimiir bopwo waraur nibiyamiyim simiirsi mi ti hiriirnan saiirsika ti hiriinan siyiun siirsikin kima wi Krajs siir yai imiir wakaeyokna api siya boinim hinin, kima irni nwrni dinan whinkinsiis ankinsiis.

³ Kara hinin mansi boinkin iikamim yipiki hinina naingwowim sima inigakim mi inkam nhirmi whinkinsiis karamae nwowiyim yim sima simar swoki iksisaenaei, ha niki aingwowim nhirmi kouwin ini sima ywowin mi yim sima ini nninga ywowim. Yim sima ini nningar ywowiskiyim.

⁴ Iikam kima, irira nwoniran kima diminim kimar tirim simiir daingwo. Mi sima wadieki niuwi mi kima wi maigimaigga haini dwo. Dininin iikam nhirkim tiriyyin simiirin, diminin kima tiriyyin saika hid.

⁵ Kima ti hiniin kipi tir. Dimusi rani, mhoiyya irira nwonira kimiirin wi Adi Komii siya sruii kima ti dimin hariinanin kima tirin siir dimusi tirkin mi siya simiirin wi yapa yapa hidi.

⁶ Mi ti iikamim yipiki nitim mi yipiki boinmimauuim mi simiirin Adi Komii siir yai kibi kibi imiir nisiimauuim mi sima dimin taemin nhirim simiir hauu mi simiirin simiir kigrirao.

⁷ Kima kimar kipi swoki iksisaena. Mi kima Adi Komii siirin dimin whir kipi swoki iksisae. Mi dimin taeminim yipiki iikam ima tirim sima mhoiyya wi wadieya namisi haii simiirsiiyin, iyie? Wi biyie haii iyya Adi Komii siya iikam imiir hidana. Yio ini inkamin yipiki numiran sasae ya ninkiniyin ini siir hariinan ywowin. Mi siya dimin miyyik miyyik imiirara ninkini mhoiyya siya wi dimin kibi kibi imiirarar mi haii. Mi siya dimin biyieyim sim ninkini, nombwi min hiniinim mi dimin taemin nhir ikim mi mhoiyya simiir ningugu haii mi siya wi dimin biyie imiirarar ningugu haii.

⁸ Mi iikamim dimin taemin biyieyim simiir kwoinkar naingwo tiri mi mhoiyya ti simiir kwoin biyieyin simiirin wi biyie siyar swoki ohaiginuwi yim ini ti inkamin yipiki nombwi ninkinin siir numir aiir ini siir hariinan ywowim. Mi iikamim yipiki dimin taeminim Adi Komii siir naeyiu ieya boinim simiir, simiir napim, mhoiyya simiirin wi Adi Komii siir naeyiu ieya whinkinsiis haiginuwi hiriyyar nwoyokiyokiikaeyamam. Tiriiginim yim ini inkamin dimin miyyik sibgu inkiniyin siir numir aiir ini siir hariinan ywowim. Mi mhoiyya sima wi dimin miyyik miyyik imiirar ningugu haii.

⁹ Dimin miyyikim kira tiriyim simiirin hindara kipi kiyyikik mirii kima inokininokin simiirar tirnanae. Mhoiyya iyya Adi Komii siya nimbina krimiir dimin miyyik miyyik imiir haiyam mi krime wi piu minkan kipi piyao ti dimin kibi kibiyim simiir tirsiiyin.

¹⁰ Mi krime inokininokin ti nu iirar niki okripkaiiyim krime iikam imiirin sibgu tirhaiginu mi ti nomiiyauim yipiki Adi Komii siir yai kibi imiir wakaeyokna apim, krime simiirin sibgu sibgu tirtatao haiginu. Iriig.

Pol siya Jisis siiram maigimaigakin yipiki biyya paeyin haiiniya nirionankinin si naowin

¹¹ Kima whiekakin ta Yokwo Komiiya kara winkiya saair bidi kigim yipiki kariir ingar nonkwo winkiya.

¹² Mi ti kam hariinanim ti kimiiram tiriyim kimiir kiyaiyam kimiir miois imiir kitiyopnir haiyam yim sima minam naingowwi Juda iikamim sima simiir niki boinim hiniin sima inkam wadiekim, kiya yim ini ningaka ywowim. Mi ti siyiuin miois kitiyopnir haiiyin yio dimin komii rani. Jisis Kraiis siya krimiir dimin biyie imiirsi naokin mi ta siya nanmaiwarkaina

krimiir sasa'irga dimin komiigikomiiya. Mi yim sima Juda iikam imiirsi n'ididgim sima tiosi simiirin. Yim sima Juda simiir kam imiir niksisaekim, sima simiirin wi kwoin bibiyie pi naingwowisi. Mi ta hiriinan saiirsika, yim sima kimiirin siyiu mwoni pan'insi yiisiimauusi.

¹³ Mi ti inkamim yipiki simiir mioisim kitiyopnr haiyim yim sima Moses siir siyiu komii siir yai imiir bi napkim. Yim sima minaramar naingwokim kimiir miois imiir kitiyopnr haiyam mi sima wi inig komiigak saiirsi niki owim Juda iikamim simiirsiiyin mi sima wi simiir inig imiir nwoki hainanim.

¹⁴ Mi an kararın, an kara Jisis siiraramar naingwo iskii yipiki paeyin hiiniya n'ioninkinin si naowin mi. Dimusi rani, an kara naoni p'unan ti siirsi nwokin yio tiriiginin yio dimin whoimoni rani. Ti nuin siir tiran digworaekwowim yim wi kariir kwoin iir kiyai rani mi ti digworaekwowim yipiki ti nuan iikam ima napiyim mi ti digworaekwo hiriinanım kariir nwowim yim bidi yaonamim mi bidi inangrirmii iuguskiyim. Mi kariir kwoinin ti hiriinan diminim simiir wara swoki aingwomimin tani.

¹⁵ Kimiir mioisim inkamka kitiyopnr haiga windi mi sima mi kitiyopnr hai karamaeka windi, yio tiriiginin yio dimin komii rani mi yio wi iikam imiir whinkinsis haiginu rani. Adi Komii sasa'irgin iikami kwoin kisina haigiyyin yaeya wadieki wadie nwokiyam. Yio tiriiginin yio dimin kaimwokikaimwo inig komiigak ieyairgin.

¹⁶ Kara ha naingwowi tiki kimiir iikamim yipiki ti yayim kara niki boinmimauuim simiir napim mi ti iikamim hinda tindanim Isrelmiyim yipiki Kraisi siir yai kibi imiir sibgu wakaeyokna apim mi Adi Komii siya kimiirin wi naingwobumbu aiir n'isiimauuwi mi wi dimin kibi iirar mi sibgu tirhaiginuwi mi kima wi iripar mi ongwomamair aei.

¹⁷ Mi tariinan mi mhoiyya iriipi hiriinan kara pi boriisopi inkam n'irki hinina boinim kara ti aposel inkamin Adi Komii siya bi n'imbingin. Dimusi rani, kariir p'ua hanwhie hanwhie kasa nwo rani mi tiriiginim yim kimiirin hanin n'isiimauugim kara ti inkamin yio ini Jisis Kraisi siirgisiiirarar ywowiskiyin.

¹⁸ Ti kariir nomiiyauim. Kara ha naingwowi krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraisi siya bidi hauuwın kimiir kwoinim siir naingwobumbu aeya ya yai kaimwoki kaimwo aeyairga. Iriig.

EFESAS

Mi iya Pol siya mi biye miriia om komii Rom hir, siya yokwowim kwiiya winki. Kwira iikamim Efesasanim simiiram mi kwira Kolosiyani iikamim simiiram, mi kwira Filipaiyani iikamim simiiram, mi kwira Failimonani iikamim simiiram. Siya ta yokwowa biyin om Efesas hariir winkikin sima mwainam mi mhoiia wi iki om nhirim simiiram nwoki hauugiyim. Siya ta yokwowa inkamim Tikikas nikuwiyin siir yonkwo hauugi mi simiirin siya ini hauuu. Taka yokwowa min boinka, iikamim naingwo tibiyyim pu kwiruwa nwowim. Mi puu saair mwoin wi Jisis siyar niki owim krimiir kouwin. Iikamim naingwo tibiyyim yim ini siir wignan ywowim mi Jisis siya ini krimiir kannan ywowin. Iriig.

¹ Kara Polkin Adi Komii krimiir wanin siya kariirin biyar nimbingin Jisis Kraisi siir yai aair boinmimauuam. Mi ta yokwowa kara winkika iikamim Adi Komii siirim yipiki om Efesas waraur nwowim kimiiram yipiki Kraisi Jisis siir yai aair wakaeyokna apiyim.

² Kara hinina kwisboinkii, krimiir Adi Komiiyin mi krimiir Biyan Inkam Komii ikin kimiirin wi naingwobumbu siya nwoki hauuwim mi kima wi iripar nwoki ongwomamair aeikiyamim. Iriig.

Krimiirin dimin kirie komii komii Adi Komii siya dimusi bi hauugin Jisis Kraisi siirsikin.

³ Krima Adi Komii siir inig iir hainanki krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraisi siir Adin. Dimusi rani, iikam krimiirin siya hainanprapraskikim. Dimusi rani, krima Kraisi siirgin mi ti hiriinan sairsika Adi Komii siya siir dimin kibi kibiyim siir om hiranim krimiir asi hauugikim.

⁴ Biya siya ti nu iir niki onkwokwo karamaeyar niki owin mi ninomor aka, siya sairar nimbingin siir iikam nwowamin mi ta hiriinan sairsika krima Kraisi saika asi namasugim. Mi ti hiriinan tirin siya krimiir kigi, krima dimin whirki bi kimbugim ini wadieki wadieyar ywowim.

⁵ Biyarin, Adi Komii siya iikam krimiirsi siir kwoinkar naingwokwonanaekin mi siya hininam naingwokin krima siir yinisisim nwowim Jisis Kraisi siir kirieni.

⁶ Mi ta hiriinan sairsika, krima siir inig iir asi hainani. Dimusi rani, siya krimiirin siir naingwobumbu komii aairin hinda whisariiyar priihauugikin Jisis Kraisi siir kirieni yipikin siya naingwokwonanaeyin.

⁷ Biiya Krais siya naonama mi siir nhieya ha naokiinai-iniya mi ta hiriinan saiirsika krımıirin wi Adi Komii siya hidana iikam whiekakim simiir wi saiirsi nwoki anmai-warkainam. Mi dimin bibiyeyim krıma tirim yim siya bidi haiyoprımdiyıumiigiyim. Krais siya ti dimin hiriinanım krımıirin dimusi bi tirkin siya iikam krımıiramın nhami nhami bi naıngwokwokın.

⁸ Adi Komii siya siyaırgın dimın taeminim simiir bwamkibwamin. Mi krımıirin siyar bidi haiyoprımdiyıumii iskiyin iya siya hidana saiirsiyin.

⁹ Mi krımıirin siyar yanaaknınkiihaigınıu dimın taeminim biiya aowa nwowım siya naıngwowım krıma nınomoknınkınam yim idowıya bidi yımbiyamım Krais siir kirıeni.

¹⁰ Mi dimın taeminim Adi Komii siya naıngwowım yim ti sima, mhoıya iya Adi Komii siya naıngwowa wadie nwowana mi digworaekwo whiekakım nuanim wi siya kiyapriigini mi siir omanım yim irıipi hiriinan mi sima wi maeyau kwıruwar namwoıuwi mi ti digworaekwo whiekak imiirin wi Krais siyar nıdwo kigrıraoırkaki.

¹¹ Mi ti digworaekwo whiekakım Adi Komii siya naıngwowım wi hiriınanar nımbini. Krımıirin Adi Komii siya bidi yımbıngiyın siırgisiir nwowım Krais saıka namasukikınam. Dimusi rani, ti digworaekwowım bidi bidiniya tiram siya naıngwowım simiirsika.

¹² Adi Komii siya ti digworaekwo imiirin whısarii bi tirkin krıma yıpikım bıgıbiı Krais siir yai imiir wakaeyokna apım wi siir inıg iir nwoki hainanım mi siir inıgın yıo komiigıkomıigin.

¹³ Wım kima ini krımıir hiriinan ywowım biiya kima wakaeyım Adi Komii krımıir Wanın siir yai kibiyım kimıir grabaigınıuwım mi kima Krais siir yai imiir wakaeyokna apım. Mi kima wakaeyokna apım simiir mhoıyan, kimıirin Adi Komii siya nımbıngım mi ta hiriinan saiirsika kima siir naeyıın saıka asi namasukikını yıpikın siya nıkropkiyin tiriir nitam mi iikamım kımaka waraur naunı onıya ta biiya siya boına hının siya wi sıpi nıkropki siirin.

¹⁴ Adi Komiiyin yıpiki siir naeyıu iir hauugiyın krımıir, siya hınına nısiımauugin mi krıma ini hainıı yınoknınkıkiyım krımıirin mhoıya siir dimın kibi kibiyım wi krımıir hauuwi yıpiki biiya siya nımbınım mi siya boınım tiriiginım yıpiki siiram naıngwo tıbmıı kınım. Mi Adi Komii siir iikamım wi rırmııya simar nwobudgi mi Adi Komii siya wi inıg komiigıkomıı iıırar haii. Dimusi rani, ti dimın taeminim siya tirim simiirsika. İriig.

Pol siya Adi Komii siiram srıigin iikamım om Efesas hiranim

simiiram

15 Dimusi rani, ti hiriinan saiirsika digworaekwo whiekakim Adi Komii siya nonkwokwowim wim kima Biyan Inkam Komii Jisis siir yai imiiram bidi wakaeyokna apim mi kima wi hiriinan saiir naingwokwonanae iikamim Adi Komii siirim simiiramim.

16 Mi iinokiinokin an kara Adi Komii siir siira boin wadienanaei. Dimusi rani, iikamim simiirsika. Kara iikam kimiirsi naingwokwokim mi ta hiriiran saiirsika, kara Adi Komii siiram asi kwisboini yipiki krimiir Biyan Inkam Komii Jisis Kraisiir Adi Komiiyin.

17 Adi Komiiyin siyairgin mi krima siir inig iirarar hainan-prapraski. Kara siiramim minam sriigin siir naeyiuin kimiir hauugiyim mi siya wi kimiir nwoki whinkinsiis haiginium siir yai imiir sibgu inokninkinim. Mi ti Adi Komii siir naeyiuin wi kimiir nwoki anaakninkii haiginium mi kima Adi Komii siirgisiiirin wi hainii nwoki sibgu inokninkinim.

18 Kara hinina naingwowi Adi Komii siya kimiirin ina whinkinsiis haiginium mi kimiir kwoinim wi hainii ninokninkinkii. Mi ti siya boinkiyim kima haiyim mi kima wi hainii ninokninkinkii dimin taeminim biya siya boinim hainin, siya wi kimiir hauugii mi simiir kibiya ya bimbuiwi rani.

19 Kara ha naingwowi siya kimiir bidi yisiimauuwim mi kima wi haningi ninokninkini siir kirie aiiirin iikamim yipiki siir yai imiir wakaeyokna apiyim krimiir whinkinsiis haiginiuwi. Siir kirieya ya ini komiigikomii ywowaowa krima saiir kimairim wi dig nwo rani mi ta kirieya wi kimiir whinkinsiis haiginiuwi,

20 ta kirieya Kraisiir whinkinsiis haiginuwa iya biya siya naonama mi Adi Komii siya siirin ina swoki hidninsiin idwowim simakar mi siirin siya saikar yinkiamsu haiginu siir om hiran dimin taeminim simiir kigirkakim.

21 Mi tariinanin digworaekwowim Adi Komii siir om hiranim mi nuan ikim yim ini Kraisiyar kigirkakim. Mi uridyiu bibiyeyim mi iikamim om whirua nwowipisu kamae nwowiyim mi gavmani inkam ikim mi ti digworaekwowim ti tariinan nwowim mi mhoiyya nwowan ikim yim siya bidi ikwowaisiigim.

22 Adi Komii siya digworaekwo whiekakim Jisis Kraisiir inara bidi yonkwokiyim mi Adi Komii siya siir bidi yimbiingiyin siir piugana saiir digworaekwowim simiir kigirkakim. Siya ini krimiir mwonan ywowin

23 mi iikamim Adi Komii siir piugana saiirim yim ini siir piunan ywowim mi iki hinda tinda nwowim simiirin ini siyar niwhwonkai digim. Mi krima wi saika nwoki amasukikinim

mi dimin taeminim siyar tirdigikim mi nu whirkakin ini siya siyar yinyokiigiya. Iriig.

2

Adi Komii siya bidi tirkiyin krimiirin, yipikim biya naoni iikamnan nwowim, sima tariinanin Krai saika nwowim.

¹ Mi biya iikam kima ti siyiun paeya niigikiyamyonatnoudnankaiiyin siirar niki apkim, iki iikamim naokaowim simiir hiriinan. Dimusi rani, sima Adi Komii siirin digiumii haimriiyugigin mi dimin biyie biyieyim sima tirkim.

² Mi ti ii imiirin wim kima ti nuin siir digworaekwo imiir napkim. Biya wim kima inkam komiiyin Setan nikuwiyin siir digworaekwo biyie biyieyim simiir napkim, yipikin inkam komii komiiyim inigakim simiir siyu pai siyu paiyim simiir biyan inkam komiiyin mi uruwai siyaowai mi niimauan uridyu bibiyie ikim mi uridyu bibiyieyim maeyau kwiruwa nwowipisu karamae nwowi ikim mi dimin biyie biyie ikim. Mi iikamim simiirin ini siyar kigirkakim mi tiriiginim yipiki digiumii Adi Komii krimiir Wanin siir niki haimriiyugigin simiir kwoinim wi siyar kiyaii.

³ Biya krima ti iikamim simiir hiriinan nwokim mi krima diminim krima naingwowyim simiir napkim. Mi krima dimin biyie biyieyim krimiir kwoin ima naingwowyim simiir bidi tirim mi Adi Komii siir iowa krimiir asi nwoka iki iikamim iki nu nhiranim simiir hiriinan yipiki Adi Komii siir ninokninkin karamae nwowim.

⁴ Mi Adi Komii siya ini krimiiramar naingwokwokripkaiyin mi siir naingwobumbuwa krimiir bidiyar marninkinkikaiya iya krima dimin biyie saii aowa nwowa.

⁵ Mi krimiirin kwoin win siya hauu haiginugun mi siya krimiiram ha naingwokwonanaekin mi krima tiriiginim yipiki siirsi yapiyapa mi oki windi yipiki Adi Komii siir ninokninkin karamae nwowim, tiriiginim yipiki paeya nami siyiun si tioidwomaiyanim krimiirin siir naingwobumbu aeyar nanmaiwarkainakim.

⁶ Krimiirin Adi Komii siya bidi hidninsiin idwokiyim Krai saikar mi krimiirin siyar ninkiamasu haiginugun iripa saika nwowam. Mi dimin biyie aiirin krima bidi ikwokopougiga mi krima ini iripa saika ninomor kou hir nidwonan ywowim.

⁷ Adi Komii siya ti hiriinan minam tirkin ti iiyim mhoiia nimbiniyanim iikam imiir nisiimauuwim siya naingwokwonanaeiya krimiiram Jisis Krai siir inigni mi ta siya mi aingwobumbunanaeiya krimiirsi ya ti dimin taeminim Jisis Krai siya tirkiyim simiirsika.

⁸ Kima Krai siir yai imiiram naingwo tibmii kuingim mi Adi Komii siya kimiiram asi naingwokwonanaekin mi kimiir asi mi anmaiwarkainakin kima, kima kinar bi whinkinsiisnakim. Mi kima Adi Komii siiram bi miiigim mi siya kimiirin ta hiriinan sairsi bi nanmaiwarkainakin. Ningaka. Adi Komii siya hinda siir kwoinairgar priinaingwo hauugikin kimiirin. Ya tariigina ya Adi Komii siir naingwobumbu aeya krimiirsi mi krimiirin saeyar nanmaiwarkainakim.

⁹ Kima dimin whirin miyiknan bi tirkin mi Adi Komii siya kimiirin ha bi nanmaiwarkainakin mi inkam nwrki wi ha boin tani, siya inig komiigakin mi siya wi siir inig iirar hainana rani. Adi Komii sasairgin hiriinan tiriyin.

¹⁰ Iikam krimiirin Adi Komii siya bidi tirkiyin siirgisiir nwowim yipiki Krai Jisis siir yai imiiram naingwo tibmii kiiinyim mi krma iripa Jisis Krai saika nwoki amasukikinim. Mi ta hiriinan sairsika krma wi mi kibi nwoki miiiyim. Biya Adi Komii siya krimiirin dimin miyik miyik imiiram nimbangin krma tiramin mi siya krimiirin hiriinanam tirikin simiir napim mi siya krimiiramin minam naingwowi krma ti dimin taemin kibi kibiyim simiirarar tir. Iriig.

Krai siya piugan kwiso sowiirin iripa bidi yinkiamasuhaiginiutin isid whirua nwowam

¹¹ Kima ti swoki aingwowarkaigi biya iya Juda sima kimiir miois imiir kitiyopnr hai karamae nwowa hinina nisiimauuwam wim kima Adi Komii siir iikamkim mi nim krma Juda iikamim kimiirin hinina niewaiyu boinkim, wim kima Juda iikam tani. Mi nim krma kamim yipiki krimiir mioisim kitiyopnr haiyim, kimiirin hinina dapi, wim kima simiir miois kitiyopnr haiyan inkam tani.

¹² Biya wim kima Krai siir bi ninokninkinkim mi wim kima Isrel simiir iikamim simiir piugana sair iikam tani. Wim kima, kima iikamkim kima Adi Komii saika bi nama-sugim. Biya Adi Komii siya siir nimbina iikam nhirim simiir nimbangikin mi sima mi siya ini iripar yongwomamair aeyim yim kima rani, ti iikamim. Wim kima wi ti nu iir nwo rani, ti dimin taemin kibi kibiyim nitim simiiram nwokwokinim. Ningaka. Adi Komii siya wi kimaka nwo rani.

¹³ Mi tariinanin, wim kima ti iikamim yipiki ti diminim biya kara boinmimauuwim simiir ninokninkin karamae nwowim, yipiki iikamim aru nwowiyim sim hanin nwowim mi tariinanin kimiirin Krai siya naonama mi siir nhieya ha naokinaiiniya mi iikam kimiirin saeya nanmaiwarkainakim mi tariinanin kima Adi Komii siir yai imiir asi wakaeyokna api.

¹⁴ Iikam krimiirin Krai siyar tirhaiginiugin iripa nongwomamair aekiyamam. Biya Juda simiir piugana sair

iikamim iki Juda iikam tani simiir piuganim iki hinda tinda nwowim simiir sau omom nwokim mi tariinanin ta Kraisi siir piu aeya naonama mi iki iikamim iki omom omomim hinda tindanim simiirin siyar tirkikim iripa isid whirua nwowim. Mi ti siyiuin biya iripa isid whirua nwo karam nwowiyin paeni hanin niki amai ikouwin yio siya bidi huiikmaigiyin. Mi siya ti hiriinan minam huiikmaigikin, siya minam naingwokin krimiir tirkiyim krima piugan kwirkikwiruwa nwowiskiyim.

¹⁵ Mi ta Jisis Kraisi siya naonama mi ti Moses siir siyiu komii siir siyiuim siya tirkiyim yim bidi digiguskiiyim mi ti Judami siyiu komii nhirim yim iriipi hiriinan. Mi siya ti hiriinan minam tirkin, ti piugan kwiso sowiirin iripa ninkiamasu haiginiuwim iripa nongwomamair aeyam.

¹⁶ Kraisi siya paeyin hiniya nriioninkinin siir naowin siya ta hiriinan sairsi naokin ti diminin isid whisair krima nwowiyin siir haiginikouwin siir tirkiyim mi sima bidi yaonamim mi krimiirin siya kiyai iripa nongwomamair aeyam mi Adi Komii siir wakaeyokna apam.

¹⁷ Kraisi siya ti nu iir nitin siya siir yai kibi kibiyim simiir nanaakninkii haiginiugim mi siya hiniina boinkin, iikamim sima mi Adi Komii siya sima wi iripa nwoki ongwomamair aeyim. Mi ti yayim yim ti iikamim Juda iikam tani yipiki aru nokwokaowiyim yipiki Adi Komii siir wakaeyokna ap karamae nwowiyim ini simiir hiriinan ywowim. Mi yim ti yayim Juda iikam kima mi Juda iikam tani ikim yim kimiiramar nitwokim yipiki Adi Komii siir wakaeyokna apim iikamim Adi Komii siir kingiin nokwowim simiir hiriinan.

¹⁸ Mi nim krima ti piugan kwiso. Dimusi rani, Kraisi siir-sikin. Mi Adi Komii siir naeyiun siya siyairgin iikam krimiir kiyaiyin Adi Komii siiram krimiir wanin mi tariinanin krima wi Adi Komii siiram asi nami.

¹⁹ Mi ta hiriinan sairsika, wim kima iikamim yipiki sima yapa om karamaeyim ini simiir hiriinan ywowim. Wim kima ini iikam nhirim yipiki Adi Komii siir wakaeyokna apiyim mi siir piugani ikim, ini simiir hiriinan ywowim wim kima Adi Komii siir yinisisimkim.

²⁰ Wim kima ini omaka Adi Komii siya mriiya ini sair hiriinan ywowim. Nim krima aposel kamim mi profet kam ikim yipiki dimin taeminim Adi Komii siya boinim sim boinimauuwiyim, nim krima ini kougou yaewaonan ywowim yipiki omaka aiir ninan hougwowiniyim. Jisis Kraisi siyarin yio ini kougouwin bopwokibopwo nokwokaiiyin omaka akou iir hougwowiniyin ini siir hiriinan ywowin.

²¹ Siya siyairgin siyinpae minim omaka aiirim simiir nonkworinuwiyim yaripa sima sibgu owam. Mi ta omaka siya tirkii wi omaka komiigikomiiyar nwokii mi saeya wi omaka

bimbiuwi nwo rani, Inkam Komii Kraisi siya whwonkaiyam.

²² Mi wim kima iikamim Kraisi siirim, iki nupai nupaiyim simiirim kimiirin Adi Komii siya ninkiamasu haiginiuwim Juda iikam krimaka mi kima whiekakarim ini omakanan ywowim Adi Komii siya nwowam Adi Komii siir naeyiun siir. Irig.

3

Dimin taeminim Pol siya tirim, siya Judami piugana saiir bi tirkin

¹ Kara Polkin, yipikin maeyauwa mi biye mriiya saiir saiira hugrimkripkiikikainanaeyin. Dimusi rani, kara Kraisi siir yai kibi kibi imiir boinmimauugin iikam kimiirin, kara Judami piugana saiir bi boinmimauugin, kara nwo Adi Komii krimiir Wanin siiramim iikam kimiiram kwisboinkikin.

² Kara hinina naingwowi kima bidiyar wakaeyim ta Adi Komii siir naingwobumbuwa kariir hauugiya mi kariirin siya nimbingikin siir mi aiir mriiyam iikam kimiir whinkinsiis haiginiuwam.

³ Mi ti dimin taeminim biya niki haigiprakaiyim yim Adi Komii siya bidi yanaakninkii haiginiuwim mi siya kariir bidi yisiimauuwim mi kara simiir asi ninokninkini. Biya ti diminin kara kimiiramim siirar niki win boinkikin.

⁴ Mi kima simiir mwaini mi kima wi haini ninokninkini kara Kraisi siir dimin taemin imiirin ina sibgu inomokninkinim yipiki biya Adi Komii siya niki haigiprakaiyim.

⁵ Mi biya iikamim simiir bi ninokninkinim mi tariinanin simiirin Adi Komii siya bidi yanaakninkii haiginiuwim mi siya simiirin krimiir bidi yisiimauuwim kamim yipiki siya nimbingiyim siir aposel inkam mi siir profet inkam nwowam mi siya ti dimin taeminim krimiir nisiimauugin siir naeyiuni.

⁶ Mi yayim yipiki siya nanaakninkigiyim yim ti sima, mi iikamim yipiki Judami piugana saiir karamaeyim simiirin Adi Komii siya bidi tirkiyim Judami piugana saika mi simiirin wi piugan kwiruwar nwo haiginiuwi siir yai kibiya saiir kirieni mi wi piu kwiruwar nwoki owiskiyim mi ti dimin taeminim siya nimbingiyim siya wi krimiir hauuwi siir iikamim Kraisi saika namasukikiniyim. Dimusi rani, ti dimin taeminim Kraisi siya tirkiyim krimiir simiirsika.

⁷ Siya kariiram naingwokwonanaekin mi kariirin siyar whinkinsiis haiginiugin siir naingwobumbuwa Adi Komii siya nimbingiya siir Yai Win Kibi aiir boinmimauuwam siir kirie komiia saiir kirieni mi kara dimin taeminim siya boinim kara tiram simiirar mi tirkin.

⁸ Adi Komii siya kariiram naingwokwonanaekin mi siir naingwobumbuwa kimidiniya kariir haigiyumauu kariirin

siya nĩmbingikĩn. Karaĩrgĩn inkamĩn ikĩ iikam whĩekakĩm Adi Komii siir wakaeyokna apiyĩm simiir mhoĩgĩmhoĩ nwowĩn. Kariirĩn siyar nĩmbingikĩn Kraisi siir yai kibi aair boĩnmĩmauwam iikam kimiir iki Judami piugana sae iikamĩm sim tani ti yaimĩn dimĩnĩm Kraisi siya tirĩm krĩmiir. Mi ti yai kibi kibiyĩm Jisi Kraisi siir boĩnĩm yĩm dimĩn kibi kibiyĩm simakisima nwowĩm yĩm simiir yaimwokiyaimwo ima mi simiirĩn iikamki mwainĩm wi dig nwo rani. Nĩngaka.

⁹ Siya kariirĩn minam nĩmbingĩn iikamĩm simiir whĩnkĩnsiis haigĩnĩuwĩm mi sima wi ti digworaekwowĩm idowĩya nwo karam nwowĩm wi simiir nwoki inoknĩnkĩnĩm. Biya, iya Adi Komii siya ti dimĩn taemĩn imiir nonkwokwobwakainan siya ti siir kwoĩnĩn siya hĩdaigiyĩn biyar nĩmpriowĩn mi inĩ tariinanar yadĩgniyĩn.

¹⁰ Mi ta hĩriinan saiĩrsika, ti iikamĩn naĩngwo tĩbmĩiyĩm Adi Komii siir piugana saiĩrĩm siya simiir asi nĩsiĩmauugĩn. Mi yĩm sima paekwosĩm ikĩm mi yipiki nĩnomor kouan kirĩeyĩm sim kigĩrkakiyĩm simiir siir nĩnoknĩnkĩnĩpai nĩnoknĩnkĩnĩpaiyĩm.

¹¹ Mi ti dimĩn taemĩnĩm Adi Komii siya tirĩm siya siir kwoĩn iir swoki aĩngwo tirĩn yipiki biya siya nĩmbingiya krĩmiir Biyan Inkam Komii Jisi Kraisi siir kirĩeni.

¹² Nĩm krĩma Kraisi Jisi siir yai imiir wakaeyokna api mi krĩma Adi Komii siĩrsi kipi nĩdid. Yo krĩma ina nĩnoknĩnkĩnĩm ta saiĩrĩn mi krĩma Adi Komii siiram dam mi dimĩn taemĩnam siiram sriĩ mi siya wi digĩumii krĩmiir haimriiyĩu rani.

¹³ Kara kimiirĩn pi hĩnĩna boĩni, kima kipi nĩdid ti dimĩn biyĩeyĩm kariir nonkwobumbunĩnkĩn haigĩnĩuwĩm simiĩrsiyĩn. Dimusi rani, kara iikam kimiir whĩnkĩnsiis haigĩnĩugĩn. Wĩm, kima maĩrgĩmaĩrga dwonĩnae. Dimusi rani, wĩm kima inĩg komiĩgak bĩdi ywowĩm ti dimĩn taemĩnĩm kariir kiyopsĩmsĩbgi haigĩnĩuwĩm simiĩrsi mi ti digworaekwowĩm iikam kimiirĩn wi sima whĩnkĩnsiis haigĩnĩuwi. Iriig.

Pol siya hĩnĩna naĩngwowi iikamĩm Efasas hiranĩm ina nĩnoknĩnkĩnĩm Kraisi siya naĩngwokwowi aairĩn simiĩram.

¹⁴ Kara ha naĩngwowi ti dimĩn kirĩe kirĩeyĩm Adi Komii siya tirĩkiyĩm mi ta hĩriinan saiĩrsika kara ogmwo siiram ha waisiĩ hĩunanaiĩnamĩn mi kara Adi Komii siiramĩn nhwo ina kwĩsboĩnĩn.

¹⁵ Adi Komii siya siir paekwosĩmĩm nĩnomor kou hiranĩm simiirĩn iikamĩm nuanĩm krĩmiir hauugikĩm siir inĩgni.

¹⁶ Kara Adi Komii siiramĩn hĩnĩna kwĩsboĩnkii, siya siir digworaekwo imakan siir kirĩe komii aairar nwowi mi siya

siir naeyiun wi kimiir kwoinau waraur nikropkii mi kima wi kwoin kirie nwoki owim,

¹⁷ mi kima wi Kraisiir yai imiir nwoki sibgu wakaeyoknam mi siya wi ini haniin sairsi kwirii idwokaii kimiir kwoinauin. Kara hiniina kwisboinkii, kimiirin wi naingwobumbu Adi Komii siya hauwi mi ta hiriinan sairsika siir kirieya kimiirin wi saeya whinkinsiis haiginiuwi irni nwirnyam naingwokwowim mi ti simaigim digworaekwowim krma tiranim simiir bwamkibwamim, paeni haniin pae siir mi imiir kinsiis haiginiuwiyin siir hiriinan mi omakanan, omakani kougou yaewaowim nu hir nokwowiniyim simiir hiriinan.

¹⁸ Mi ti dimin taemin hiriinanin yim wi kimiir whinkinsiis haiginiuwi mi iki Adi Komii siir iikamim hinda tindanim kima wi hani ninokninkinki Kraisiya naingwokwo aiirin kimiiram ya komiigikomii ieyairga, ya ini ninomor kou sair haibura mi aeya ini prieikipriei ywowa mi aeya ina mi inirnakainainama mi siya krimiiram pranae pranae bi naingwokwokin.

¹⁹ Ihi, kara minam naingwowi kima Jisis Kraisiya naingwokwonanaeiya kimiiram sairgisair dinokninkin ta siya naingwokwowiya krimiiram ya whoimoni rani. Mi krma siya naingwokwonanaeiya krimiiram sairgisair bi ninokninkinkim. Kara ha naingwowi, ti dimin taemin komii komiiyim ti Adi Komii siir kwoinau nwokaiyim wi iikamimiiram niti mi kimiir kwoinim wi sima mirninkinkikaii.

²⁰ Mi ta hiriinan sairsika ta Adi Komii siir kirieya ta krimiir tir nwokaiya wi idwo saeyar swoki inkin hauugii ti diminin krma sriigiyin siiram siya tiram mi diminin krma naingwowyin, ta siir kirie komiia siya haigiya krimiir kwoinau.

²¹ Kara hiniina naingwowi, nim krma siir pugana sair iikamim mi triiginim krimiir yinieyim krimar witswo siir inig iir hainan. Dimusi rani, ti Jisis Kraisiya tirim simiirsika. Kara ha naingwowi, krma siir inig iirin hiriyyar hainanyokiyokiikaeyam ya ta yaiya yai kaimwo aeyairga. Iriig.

4

Mi nim krma iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apiyim nim krma Kraisiir piunan ywowim

¹ Kara Polkin, yipikin maeyaua mi biyie miriia sair hir hugripkikikaiyin. Dimusi rani, an kara Biyan Inkam Komii siir mi aiir miriigin. Kara iikamimiirin ig yai asi boinkii wim kima Adi Komii krimiir Wanin siir yai imiir sibgu apikim

yipiki biya Adi Komii siya nimbangiyim kima wakaeyokna apam.

² Inkamin inigakin si hanin kipi nwo. Nhirmi yaimin diminin simiir wakaeyokna ap mi kimiirgikimiirar kwoinin yio dikwowaisii ti dimin taeminim nhirkim sim tirim kimiir simiirsi mi ti dimin taeminim kimiir nomiiyauim naingwo tibmiiyim sima kimiirar tirbuga windi kima simiirin io kipi niki anka osisau, kima ti sima tirin siiram in hindara daingwokwonanae iski.

³ Adi Komii siir naeyiun iikam kimiirin kwoin whirua siya nwowaiginugim mi kima iripa nongwomamair aeyamin kirie hiriirar dwokripkai. Mi krima iripa damasukikin ti uridin yipiki dimin taemin kogiyin iripa sima nwowam siir hiriinan dwo. Mi krimiirin nwirua nwowamin hiriinan mi tirkin.

⁴ Mi iikam whiekakim yipiki Jisis Kraiis siiram naingwo tibmii kuniyim, yim sima ini piu kwirkikwiruwar ywowskiyim. Adi Komii siir naeyiun yio nwirkinwiruwar mi owiskiyin mi siya ini ini hanin krimiirar kwirii idwokaiyin. Mi ti hiriinan siyiun, Adi Komii siya krimiirin hiriinansi nimbangin mi krimiirin iripa asi ninkiamasu haiginugin nwirkinwiruwar nwowam mi ti dimin taeminim Adi Komii siya nimbangiyim sima niti wi krimar nwoki inomokninkin digswowim mi nim krima wi maigimaigargar nwowini ti digworaekwo kibi kibiyim simiiram nwokwokinim.

⁵ Mi ti Biyan Inkam Komii nwiruwam yio Jisis Kraiis siyairgin. Iikam krima siiram naingwo tibmii kunim krima baptais kwiruwa saiirarar baptaiskim, krima yaeya yaeya bi baptaiskim hinina nsiimauwam nim krima Adi Komii siir piugana saiir iikamkim.

⁶ Adi Komii sasaargin nwowin mi siya iikam krimiir Adi Komiiyin mi iikamim naingwo tibmiiyim ini siyar kigirkakim mi siya ha napninopkainaniyin krimiiram mi hiriirar ini oniyam. Mi siya ini krimiirgikrimiirar mrii nonkworinukripkainiyin.

⁷ Kraiis siya krimiirin hinda whisariirar priihauugikin kirieya yipiki Adi Komii siir piugana saiir iikam imiir sibgu whinkinsiis haiginuwam. Mi siir kirie komii komiiyim nhirim wi krimiir yapa yapa nwonra hauuwi mi ta hiriinan saiirsika krima wi ti miipai miipaiyim simiir nwoki tirim.

⁸ Mi Adi Komii siir yayim yipiki biyan kamim sima winkiyim yokwoni yim ti dimin taeminim sim boinkikim. Sima hinina boinkikim,

mi iya Kraiis siya swoki ama Adi Komii siir oma hiriir mi iikamim yipiki biya Setan siir in nonkwowim simiirin siya bidi swoki anmaiwarkainam, inkamin maeyaua mi biye mriiya sae hiugripkikikaiiyin siir hiriinan

mi simiirin siya wi hauuwi siir dimin miyik miyikim
simiir.

⁹ Mi ti yayim yim hinin dimusi boinkim siya koua bidi yamin? Sima hinin dimusi bi boinkim, iya siya biigibi siir om hir haiburgigin mi ha nuunaiiniyin mi nu tir nauni oniyin iikam krimaka

¹⁰ mi inkamin yipikin nua tiriir niki iunaiiniyin siya bidi swoki amin koua hiriir, siya waua saiir nidwokainainamkin Adi Komii siir oma hiriirin mi ta hiriinan saiirsika siir naeyuin iki omom omomin hinda tinda nwowim simiir asi ninyokigikim.

¹¹ Sasaingin kirie iikam krimiir hauuwiyin mi simiir nhirim simiirin siya nimbingikim aposel inkam nwowam, yipiki dimin taeminim Kraisiya tirim simiir boinmimauuwamim. Mi iikamim siya nimbingiyim yim profet kam ima yipiki Adi Komii siir yayi imiir nanaakninkiyim. Mi kam nhirim siya simiirin yayi napboinmamauwam inkam yokmwim owaiginu mi ti iikamim, Adi Komii siir yayi aiir boinmimauuwam iikamim simiir kwoin imiir kiyaiyim sima naingwo tibmii kinim. Mi iikam nhirim siya simiirin miya iikam nowom-warkaiyuwiya saiir yokmwim owaiginu, yipiki iikam imiir kigiraowiyim mi simiir whinkinsiis haiginuwam sima Adi Komii siir yayi imiir wakaeyokna apim.

¹² Kraisiya iikam krimiirin ti dimin taemin hininim sim hauugikim mi ta hiriinan saiirsika, ti dimin taemin hiriinanim krimiirin wi sima whinkinsiis haiginuwi siir mi aiir miriyam mi ta hiriinan saiirsika nim krima yipiki Adi Komii siir piugana mi yipiki Kraisi siir piua nim krima siir mi aiir miriyim wi digar nwowi iki iikam nhirim naingwo tibmiyim simiir whinkinsiis haiginuwim simiir naingwo tibmiya kirie saeya nwowim.

¹³ Mi dimin taeminim yim wi hiriyyar nwoyokiyokiyami mi wi kwoin whirua krimar nwobudgii ti Adi Komii siir digworaekwowim yipiki krima wakaeyokna apiyim mi dimin taeminim kwoin whirua krima nwowiyim Kraisi siirim simiir mi ta hiriinan saiirsika krima wi asi kinantokii mwriinami. Mi krima wi inkam bimbuiwi nwo rani, krima wi Kraisi siir hiriinanar swoki owi.

¹⁴ Mi krima tariinanin ti hiriinan nwowi mi krima wi yinisimim yipiki rirmiyya nwo karam nwowim wi simiir hiriinan nwo rani mi ta hiriinan saiirsika krima wi iki yayi niksisaeyim sim wakaeyokna ap rani. Iikamim ti hiriinan yayi imiir wakaeyokna apiyim yim ini iya op idwo nakiiririya mi hinda tinda ha priiyakii priiyakiyamiya ini saiir hiriinan ywowa. Mi ti iikam hiriinanim yim inkamim yayi bibiyeyim simiir wakaeyokna apiyim yipiki iikami kwoin kiyaiyim mi ti yayim sima boiniyim yim niksisaeyim yayim.

15 Mi krɪma tɪ hɪriinan kipi nwo. Nɪngaka. Mi krɪma Adi Komii siir yaimwokiyaɪmwowɪm sɪmiir boɪnam daɪngwo mi krɪma ɪrni nwiɾniyam dinan aɪngwokwo krɪma tɪriya saiiir hɪriinan yɪpiki wi krɪmiir whɪnkɪnsiis haigɪniuyokiyokiyami mi wi krɪmar nwobudgiyɪm Kraiis siir hɪriinan.

16 Kraiis siya ini krɪmiir kou ywowɪn mi iikamɪm yɪpiki siir piunan nwowɪm krɪmiirin siyar kɪgriraowi mi krɪma yapa yapan wi siya nɪmbɪnɪm krɪma tɪram wi sɪmiirar tɪri. Nɪm krɪma ini ɪga ɪn mi mai piu minan ywowɪm mi krɪma ɪrni nwiɾni dinan whɪnkɪnsiis ankɪnsiis haigɪniɪ mi krɪma wi piu kwɪruwa nwoki owɪm. Mi krɪma dimɪn taemɪnɪm tɪ siyɪu hɪriinanɪn siir tɪri, ɪrni nwiɾniyam ninan aɪngwokwonaei mi mhoɪiya Adi Komii siir piugana wi kɪrieyar namwoɪuwi. ɪrig.

Iikamɪm yɪpiki Adi Komii siir wakaeyokna apiyɪm sɪma wi dimɪn taemɪnɪm biyanɪm wi digɪumɪ sɪmiir haimriiyugigi.

17 Tariinanɪn kara kɪmiirin pi ɪgao yai boɪnkii. Dimusi rani, kariirin Jisis Kraiis siya nokmwɪn okwohaigɪniugɪn biyan inkam nwowam. Mi tariinanɪn kɪma dimɪn taemɪnɪm iikamɪm Adi Komii siir piugana saiiir karamaeyɪm sɪma tɪriyɪm sɪmiir kipi kɪgna ap yɪm sɪma dimɪnɪm biyɪekɪbiyɪe nwowiyɪm sɪmiiraramar naɪngwowi.

18 Sɪmiir kwoɪnɪm ini inkamɪn nɪɪbwomambwo napwɪiyɪn sikwo paeaka bigna ap karamaeyɪm nwowiyɪn ini siir hɪriinan ywowɪn. Yɪm sɪma dimɪn biyɪe biyɪeyɪm Adi Komii siya naɪngwo karamaeyɪm nwowiyɪm sɪmiiraramar naɪngwowikɪm. Dimusi rani, yɪm sɪma Adi Komii siir dimɪn taemɪn ɪmiir bi nɪnoknɪnkɪnkɪm mi sɪmiir kwoɪnɪm sɪma sɪmiiram bi naɪngwokɪm.

19 Mi ta hɪriinan saiiirsika sɪma piugi panɪnsi yopaisi. Sɪmiir kwoɪn komiiyɪn tɪ dimɪn biyɪe biyɪeyɪm hɪ min priɪninae priɪninaeyɪm sɪmiiraramar naɪngwowi, sɪmiir wakaeyokna apɪm mi sɪmiir kwoɪnɪm hapi i aeya niwaoki sɪmiir sɪbgu wakaeyokna apɪm.

20 Mi iikam kɪma krɪmiir bi wakaekɪm mi krɪma bi boɪnmauugɪm kɪmiirin Kraiis siir yai ɪmiirin tɪ hɪnɪn siyɪuin si wakaeyokna apɪm. Nɪngaka.

21 Kara ha nɪnoknɪnkɪni wɪm kɪma Kraiis siir yai ɪmiirin biɪiyar wakaeyɪm iikamɪm ha nɪtɪm siir yai kɪbiki kɪbi ɪmiirin sɪma ini anaaknɪnkɪi haigɪniuni mi sɪmiirin sɪma ini boɪnmɪmauuni kɪmiirin.

22 Wɪm kɪma tɪ hɪnɪn dimɪn taemɪnɪm sɪm boɪnkɪm. Biya wɪm kɪma kɪmiir kwoɪn biyɪe ɪiirar napkɪn. Mi tɪ kwoɪn biyɪe hɪriinanɪn tɪ kɪmiir boɪnɪn ɪnokɪnokɪn kɪmiirin siyar tɪri siyɪu biyɪeni nwowamɪn. Mi kɪmiirin wi siyar nonkwobumbunɪnkɪn haigɪniuwɪ. Mi sɪma kɪmiirin wi hɪnɪna boɪni, tɪ

dimin taemin hiniinim sim tirim mi kimiir digiwun wi simiir nwoki haimriiyugigim mi kima simiirsiyin wi aru nwoki owim.

²³ Mi kima ti dimin hiriinanim simiir tiri mi kimiir kwoinim Adi Komii siiram kiwaki siir naeyiun siir kirieni.

²⁴ Kimiir kwoinim Adi Komii siiram kiwaki siya nwowaiginuim yaeya kwoin win. Mi kimiir kwoinim wi siya tirki dimin miyikim simiir napim mi simiir tirim Adi Komii siiram mi iki nhirim simiiram warar.

²⁵ Mi ta hiriinan saiirsika, iikam kima, irira nwoniran kima ti dimin biyie biyeyim priiyiksasaeyim simiirsi dapyok mi ti yai bibiyie hiriinanim yim ti itnoudninkiigi. Mi kima irira nwoniran irni nwirniyin yai miyik miyik imiirarar boin. Dimusi rani, krma irira nwoniran Kraisi siir piu haimii haimiigim.

²⁶ Mi iya kima dimin biyie biyeyim io simaka nwowiyim, kima kimasayar mintiraona mi kimiir kwoinim sibgu dwowipisu. Mi ta hiriinan saiirsika kima wi kimiir kwoin imiir kiwaki rani, io nwowamin mi kimiir tiramin dimin biyie tiram. Mi io nwoni siyiun yo ha ti sibgu tirsisauu ti dimin hiniinin. Mi ta iowa beki nikiiyamam kipi. Mi bigibiyyin wari kimiir kwoinin io nwowiyin siir ti digi.

²⁷ Mi mhoiia kima wi Setan siiram kiwaki rani, simiir kwoin imiir kiyaiyim mi siyu biyie kima tirim.

²⁸ Mi tiriiginim biya biyanim mi ti tariinan nwo ikim yipiki hai tauaeyim, sima wi ti dimin imiir kipi swoki tirmimin tiriiginim yim wi ti digi. Mi tariinanin sima wi ta mi ai-irarar donkworinu mirii iski mi ta hiriinan saiirsika siya ti iikam paeprikabim simiirin wi hiriinan saiirsi whinkinsiis haiginuwi.

²⁹ Mi kima dimin biyie biyeyim kimiir mhai kwoinaw nwokaiyim simiiram kipi kiwaki kimiir yaigi kaokwo boinim. Kima yai kibi kibiyim yipiki wi iikam nhirmi whinkinsiis haiginuwanim yipiki kimiir yai imiir wakaeyim wadie sima sibgu idwokaeyamim simiirarar boin.

³⁰ Mi ti dimin taemin hiriinanim kima Adi Komii siir naeyiun iir kipi tir maigimaiga nwo karam siya nwowim. Dimusi rani, siya siyairgin yipiki kimiir nimbingiyin. Mi ta hiriinan saiirsika Adi Komii siya mhoiia wi hiriinan saiirsi nanmai-warkinaei mi kima hirin wi saikar nwoyokiyokikaeyami inokinin.

³¹ Dimin biyie biyeyim io igwir igwir nwowiyim mi wh-wonkam nokiya karamae nwowiyim, mi mhai hinsima nwo karam nwowiyim dimin taeminim simiirin digiumii ti haimriiyugig. Mi kima yai kipi kauwoksanan mi yai kripiinani kipi mi kig iikam nhirmakan mi ti yai bibiyeyim kimiir

haipridkikaiyım kimiirın wı siyü biyie sima swokı tiri dimusi rani, simiirsika.

³² Mi hanıngı niuwi nhirim simiir yapa yapan sibgu tirhaiginıu mi ırni nwırnisi dinaıngwoyımıyok mi dimın biyieyım iikam nhirkım tirım kimiir ırni nwırni simiir haiyoprımdiyıumiigi mi simiirın hınına boınkı, sima dimın komii rani. Simiirın Adi Komii siya haiyoprımdiyıumiigiyım krımiir dimın biyie biyieyım simiir krıma tirım simiir saıir hırıinan tırkiyım mi ha boınkıyım hının yım dimın komii rani. Dimusi rani, nim krıma Jısis Kraıs siir iikamkım mi ta hırıinan saıirsika Adi Komii krımiir Wanın siya krımiir dimın biyie biyieyım asi haiyoprımdiyıumiigikım. İriig.

5

Iikam krıma dimın kibi kibi imiirarar wakaeyokna ap

¹ Dimusi rani, wım kıma Adi Komii krımiir Wanın siir yınısisımkım yıpiki siya naıngwokwonanaeyım mi kıma siya tiriya saıir hırıinanar timi tir.

² İrni nwırniyam dinan aıngwokwo bııya Kraıs siya naıngwokwonanaeya krımiiram saıir hırıinan. Siya bidi iki aonamın mi ti dimın hırıinanın siya tırkiyın yıo ini dimın taeminım piıui mııyık whakiyın kamım sima nınkın imiıyaeıyım Adi Komiini ini simiir hırıinan ywowım.

³ Wım kıma Adi Komii siir iikamkım mi ta hırıinan saıirsika wım kıma dimın taeminım hiı priınanae priınanaeyım simiir panınsi nıdwo boınaisi. Mi kıma dimınım piıu iikamkım nopaiıyım mi dimın taeminım yıpiki kimiir kwoın imiir tiriıyım kıma kıgmaıram simiir kipi tir.

⁴ Mi kıma dimın biyie biyieyım piıu iikamkım nopaiıyım simiir kipi boın mi dimının yıpiki iikamım naıngwo tıbmııyım sim nomboboın karam nwowiyım dimın taeminım bwam karamaeyım mi yai bibiyieyım nıdidgak nwowi ikım. Mi hanıngı niuwi kıma yayım diriyar kiritmai boınkı mi Adi Komii siir inıg iıirarar hainan iski.

⁵ Wım kıma ti dimın taeminım simiirın ina sibgu inoknınkınım iikamım yıpiki hiı priınanae priınanaeyım mi yıpiki dimın biyie biyieyım sim tiriıyım mi iikamım yıpiki dimın taeminam kıgmaıriyım, ti komkıd mın hınınım sima huniyım uruwai siyaowai. Kıma ti iikam hırıinanım simiirın ina ninoknınkınım yım wı hırıir nam tani mi sima wı Adi Komii saıka nwo rani mi wı Jısis Kraıs saıka mi o rani.

⁶ Kıma iikamım kimiir priıyıksasaeyım simiiram kipi kiwaki iki simiir yayım naekak nwo karam nwowiyım simiirın kimiir boınmımauwım mi ti yayım ti kara boınkıyım yım mııyık rani, yım pi nıksısaekım. Mi ti hırıinan iikamım yıpiki hırıinan dimın biyie imiir tiriıyım yım wı Adi Komii siya

nonkwoninwomwairninkin haiginuwi ti dimin taeminim kara boimimauuim kimiir.

⁷ Mi kima ti iikam hiriinanim yipiki ti hiriinan dimin biyie imiir tiriyim simaka kipi namasu.

⁸ Biya wim kima kamim niibwomambwo napiyim sim hanin nwokim mi tariinanin wim kima iikamim yipiki Biyan Inkam Komii siirim wim kima ini iikamim nabie sibgu kigomok apiyim ini simiir hiriinan ywowim mi ta hiriinan saiirsika kima dimin kibi kibiyim simiir asi wakaeyokna api.

⁹ Mi ti dimin kibi kibiyim ti iikam ima napiyim yim ini bienan ywowim, yim sima min niisiimauugim dimin taeminim kibi nwowim simiir yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apiyim mi piki hinin dimin ikim yai mwo boiniyim.

¹⁰ Kima dimin taeminim kima naingwowim simiiraramar daingwo mi simiirarar kinanankiu kima napamin mi Biyan Inkam Komiiyin wi maingamainga nwoki owim.

¹¹ Kima dimin biyie biyieyim yipiki niibwomambwonan nwowim iikamim sima tiriyim simiir kipi nap. Mi kima dimin taeminim sima tirim danaakninkii haiginu mi simiirin ha boin, wari sima tirim yim miyik rani.

¹² Mi dimin taeminim iikam ima nimprio tirim, kara simiirin nididgak nwowi kimiir boinmauwim.

¹³ Mi kima ti dimin taeminim ti iikam ima tirim simiir nanaakninkii haiginuwi mi sima wi haninggin ninokninkinkii ti dimin taemin hininim yim miyik rani, yim ini biyie ywowim. Yim ini bieki si whwoyakiyim mi iikamim dimin taemin imiirin sibgu kigomokiirim ini simiir hiriinan ywowin. Iya kima dimin biyie imiir boininkiiyim yim wa naonami mi ti digworaekwo hiriinanim yim ini paeya inkamki si haingimugiiya omaka ini saiir hiriinan ywowim mi ta niya pa nakii mipi nabie sasar nwokii.

¹⁴ Dimusi rani, ti dimin taemin hininim simiirsika, Adi Komii siir yaiya Yokwo Komii saiir nwowa ya hinina boinka, yipiki kira naonan nwowin mi yipiki waraur kiwokinin, kima dinsiingi. Mi ta hiriinan saiirsika Kraisiya wi kimiir kwoinasi kwirii idwokaii mi siya wi bieyin kiriir whwoyaiyin wi siir hiriinan nwowi.

¹⁵ Mi ta hiriinan saiirsika kima wi asi mintiraowi ti dimin taeminim kima tirim simiirsiyin. Kima dimin taeminim iki iikamim yipiki ninokninkin kamaeyim sima tiriyim simiir hiriinan kipi tir. Mi hiriinanki nuwi kima iki iikamim yipiki dimin taemin whiekakim sim ninomokninkiniyim simiir hiriinan tir.

¹⁶ Yim ti iirim yim ii paii rani mi iikamim siyiu bibiyie tiriyim kima mintarao mi kima Adi Komii siir mi kibi kibi imiirarar

tir siir yai kibi kibi imiir nanaakninkii haiginuwam.

¹⁷ Mi ta hiriinan saiirsika, kima habwhaowaenan kipi nwo. Kima dimin taeminim Biyan Inkam Komii siya naingwowiyim kima napam kima simiirarar wakaeyokna ap.

¹⁸ Op bibiyie kipi kwiyae mi kima op bibiyie kwiyae wim wi pi kwiyae whaowaei mi wi dimin biyie tiri. Mi haningi niuwi, kima Adi Komii siir naeyuin siiram kiwaki ini hanin siya kwirii idwokaiyim kimiir kwoinim mi dimin taeminim kima tirim yim wi siyar nwoki kigirkakim.

¹⁹ Kima mi kimiir nomiyau ima kima Adi Komii siir yai imiirin diriyar kiritmai boinki mi Adi Komii siir mwai imiir wao. Kima mwai waowiyim mi Biyan Inkam Komii siir inig iir hainaniyim kimiir haowidim mi diyamir ikim mi iki dimin taemin nhir ikim, kimiir kwoin komiyyin simiirgisimiiramar daingwoki.

²⁰ Inokainokin Adi Komii siir inigin Jisis Krais siir inigni hainanprapraski ti digworaekwo imiirsiyin. Iriig.

Pol siya ta yaiya iikamim yipiki nonkwonam simiir boinka

²¹ Kima ti nomiyauim simiir yai imiir wakae mi yim sima kimiir imiir timi wakae. Dimusi rani, wim kima Krais siir yai imiir wakaeyokna apkim mi wim kima siir inig iir hainankim.

²² Wig wim kima yipiki kamkakim, wim kima kimiir kamim simiir yai imiir wakae kira wakaeiya Biyan Inkam Komii siir yai imiir saiir hiriinan.

²³ Kima ti hinina tir. Dimusi rani, kimiir kamim kimiir kouwin ini simar ywowim mi ti hiriinan siyu kaimwowin Krais siya iikamim yipiki siir wakaeyokna apiyim simiirin hiriinanar mi tirikin. Siya kimiir nanmaiwarkainam naokin mi siya ini mwonan ywowin mi wim kima siir pua saiir pu haimii haimiigim.

²⁴ Ini ti iikamim yipiki Adi Komii siir pugana saiirim Krais siir wakaeyokna apiyim ini simiir hiriinan ywowim. Mi yim wigim yim simiir kamim simiir yai imiirar timi wakaeyok mi dimin taeminim sima tiriyim simiirar timi wakaeyokna diriraerar.

²⁵ Mi wim kima kamim yipiki wig nonkwonam, kima simiiram daingwokwonanae Krais siir hiriinan siya naingwokwonanaeiya Adi Komii siir pugana saiir iikam imiiram. Siya krimiirsi naokin krimiir whinkinsiisam mi krimiir swoki anmaiwarkainam.

²⁶ Mi ta hiriinan saiirsika siya iikam krimiirin dimin whirki kimbu karamae asi tirkikin. Dimusi rani, krima siir yai imiir wakaeyokna apkim mi krima op ha baptaiskim.

²⁷ Siya ti dimin taemin imiir tirkin mi ta hiriinan saiirsika siya krimiirin Adi Komii siir pugana saiir iikamim dimin

whirki kimbu karamae nwowiyim simiir hiriinan asi nwowi iikamim yipiki paowaigi piskomkopou karam nwowiyim simiir piuum ini simiir hiriinan ywowim. Krīma ini wig kibinan ywowim yipiki wi Krai siya nonkwonaei.

²⁸ Mi ti siyiu hiriinanin Krai siya naingwokwonanaeyin iikam krimiiram mi kam kima kimiir wig imiiram in kimiir piu aiiramar naingwokwonanaeyim saiir hiriinan daingwokwonanae. Mi tiriiginim yipiki simiir wig imiiram naingwokwonanaeyim, yim ini tiriiginim yipiki simamar naingwokwonanaeyim ini simiir hiriinan ywowim mi sima ini piu kwiruwar ywowiskiyim.

²⁹ Inkam nwir karamaeyairga siirgisiiir piu aiirsi boriisopin mi saiir nonkwobumbuninkinim. Nīngaka. Siya saiirin pa sibgu kigriraowi mīpa mi imiyyaei. Mi ta hiriinan saiirsika siya wadie asi sibgu owi, Krai siya kigriraowiya Adi Komii siir piugana saiir iikam imiir saiir hiriinan.

³⁰ Siya krimiir asi kigriraowi. Dimusi rani, nim krīma siir piugana saika bidi yamasukikinim mi ini nwiruwar ywowiskiyim.

³¹ Krai siya mi iikamim Adi Komii siir piugana saiir ikim, nim krīma ini piu kwiruwar ywowiskiyim. Dimusi rani, ti Adi Komii siir yayim Yokwo Komii saiir nwokaiyim yim hinina boinkikim, inkamin yipiki wig nonkwonaei yio wi siir yopii ad owiir haiburgigi mi siya mi siir wig aeya sowa wi nwiruwar nwowiskii mi sowiir piua wi kwiruwar nwowiskii.

³² Tiki yayim yim kaimwowaigim. Mi an kara hiriyyar naingwowi yim sima Krai siya mi iikamim Adi Komii siir piugana saiir ikim krimiir boinmimaugim.

³³ Mi ta hiriinan saiirsika mi sima kaimwowar swoki boinki kamim yapa yapa simiir yapa yapa wig imiiramar daingwokwonanae siyamar naingwokwonanaeiya saiir hiriinan mi wig wim kima kimiir kamim simiir inig imiir hainanprapraski. Iriig.

6

Pol siya yopii ad mi simiir yinisisim ikim simiir boinkin

¹ Yinisisim kima kimiir yopii adim simiir yay imiir wakaeyokna. Dimusi rani, simiirin Adi Komii siya nimbngikim kimiir kigriraowam yio ti hiriinan siyiuin yio wadiekin.

² Mi Adi Komii siir yayim Yokwo Komii saiir hir nwokaiyim yim hinina boinkim, kima kimiir yopii adim simiir yay imiir wakaeyokna.

³ Sima ti hinina boinkikim, kima simiir napi mi kima nu tirin wi ii prieyar nwoki okwoyokiyokaeyamim. Yio tiriiginin Adi Komii siir bigibiiyan siyiu komiyyin siya

boinkiyin krimiir yio siya dimin kibiyin Adi Komii siya nimbangiyin krimiir tiram.

⁴ Mi yopii ad wim kima kimiir yin imiir kipi nikwao boin inokiinokin mi yim wi maigimaigra kimaka nwo karam pi nwowisi. Mi kima simiirin min dikwao boin mi min nisisiimauu dimin taeminim Adi Komii siya naingwowim sima tiram simiir. Iriig.

Pol siya iikamim yipiki whisarii mai priimiriyyim mi tiriuginim yipiki simiir kigriraowiyim simiir boinkin

⁵ Mi wim kima iikamim hinda whisarii mai priimiriyyim, wim kima tiriuginim yipiki kimiir kigriraowiyim simiir yai imiir wakaeyokna ap mi kima simiirin sibgu sibgu mintirao Kraisiir kima triya sair hiriinan.

⁶ Inkamin kiriir kigriraowiyin siir whwonkam ida ara kipi mirii mi siya kiriir kigi mi siya wi ha boini kira wadiek. Niingaka. Iigwir iigwirin kira kiriir miya sairar mirii iikamim yipiki Kraisiir wakaeyokna apiyim sim hinin, dimin taeminim Adi Komii siya naingwowim kima tiram kima simiirin kwoinki daingwo diriraerar.

⁷ Dimin taeminim iikamim whisarii mai priimiriyyim kima tiriyyim umir min hai karamae kima nwowiyim kima simiiramin maigimaigra dwo. Dimusi rani, kima simiirin inkam aram tir tani simiirin Adi Komii siiram kira triya sair hiriinan tir.

⁸ Kima ina ninokninkinim. Dimusi rani, Biyan Inkam Komii siya wi krimiir whiekakar niyopkiyyuwi, iikamim whisarii mai priimiriyyim ikim mi iikamim rirmiiya nwowi ikim. Mi dimin kibi kibiyim siya tiram naingwowim siya wi krimiirar tirswowi.

⁹ Mi wim kima kamim yipiki iikamim kimiir miriyyim simiir kigriraowiyim, kima ti iikam imiirin siyiu miyyik sibgu tir. Mi simiirin yai bibiyie kipi boin mi kipi mi ikwao boin sima nididamin mi simiir tirim kimiir yai imiir wakaeyam. Mi Biyan Inkam Komiiyyin yipikin Adi Komii siir om hir nwowin, iikam whiekakim ini siyar kigirkakin. Dimusi rani, mhoiyya iikam imiirin wi siya hidi mi siya wi hinina naingwo rani, inkamin yipiki inig komiigakim mi inig karamae ikim siya iikam whiekak krimiirin wi hirii hiriinankinar hidswowi. Iriig.

Iikamim naingwo tibmii kiniiyyim yim ini kamim yaii niniiyyim ini simiir hiriinan ywowim

¹⁰ Kara kimiirin nikopkaigiyan yaimirsisimim sim boinkii. Kima dimin komiiyyin Biyan Inkam Komii siya hauuin kimiir siirin sibgu donkworinu.

11 Kĩmiir kwoinim ti dimin komiyyin Adi Komii křĩmiir Wanin siya hauuin kĩmiir siir higrĩnu, yim ini nhaonan ywowim, nhaowa kĩmiir puu aair haigiprakaiyam. Mi ta hĩriinan saiirsika kima wi iki dimin biyie biyieyim niksisaeyim simiirsi nwoki okworinuwim kĩmiir kwoinin Setan siya kiyaii.

12 Křĩma inkamaka nĩniyyam tir tani křĩma yiu bibiyieyim ninomor kou nwowiyim mi Setan siya mi nomni yiu bibiyie ikim mi dimin biyie biyieyim ti nu iir kigrĩraowiyim simaka nĩniyyam tiri.

13 Mi ti hĩriinan saiirsika, kima Adi Komii siir dimin taeminim simiir haii mi tiriiginim kĩmiirin wi sima whĩnkĩnsiis haiginuwi nhaosau mi irim hipigni hanin. Mi mhoyia ii biyieki niti mi kira mi Setan siya kowar nĩni mi kira nĩni mi yaii saeya ha digii kira wi wadieyar sibgu okworinukripkaigii.

14 Kĩma dimin taeminim kĩmiir whĩnkĩnsiis haiginuwiyim simiir haii mi kĩmiir kwoinim yaimwokiyaimwo imiirarar haigi okai, inkamin yaii nĩniyyin si kikogiya puwopa siir mhĩpwo iir saiir hĩriinan. Mi kira mi mĩyik sibgu mĩrii mi kira Setan saika ha nĩnkĩnyaeyaowi kĩriirin wi nhaoni hanin saeyar higrĩnuwi.

15 Kĩma Adi Komii siir yai kibi kibiyim simiir danaaknĩkii haiginu mi iikamim simiirin wi iripa saeya nwoki ingwomamair aeyaiginuwim. Mi ya tariigina ya wi suwa kima niya kĩmiir iga imiir nikwoiprarsi ini saiir hĩriinan ywowa mi kĩmiirin wi saeyar whĩnkĩnsiis haiginuwi mi kima wi nhwo whin tani.

16 Mi kima ti dimin hĩriinanim kara boinim simiir tiri mi hinina naingwowi, Jisis Kraisi siir wakaeyokna api, tiriiginim yim wi nhaonan nwowi dimin biyie biyieyim hipigin paekakim sim hininim mi sau ikim yim wi simar nĩriimduwini mi sima wi iikam kĩmiir niyopakaiyu rani. Mi kima siir wakaeyokna api mi siiram naingwowi tiriiginim kĩriirin wi sima whĩnkĩnsiis haiginuwi. Mi hĩriinankĩnuwi Setan siya dimin biyieyin paeni hanin kĩmiiram kabĩtkii kĩmiir kwoin imiir niugrimkřĩpam yio wi dig nwo rani yio wi pi wokĩtki mi siya wi pi tingiyami paeni hanin.

17 Adi Komii siya Jisis siirin minam nikropkikin pi naowim mi křĩmiir nanmaiwarkainam. Mi kima ti hinina naingwowi kĩmiirin wi siyar whĩnkĩnsiis haiginuwi, pagra inkamki sim haiginiya simiir mwo imiir saiir hĩriinan. Mi kima Adi Komii siir yai imiir wakaeyoknaei yim wi kamkĩunan nwowi, yipiki wi Adi Komii siir naeyiu ieya hauuwi křĩmiir.

18 Adi Komii siir naeyiun iinokĩnokĩn kĩmiirin wi siyar whĩnkĩnsiis haiginuwi kira nhwo Adi Komii siiram kwĩsboini

mi siir inig iir hainani. Inokinokin kima, kimasiyar mintiraona wim wi pugi piyaowisi. Kima Adi Komii siirim srii iikam imiirin siya kigriraowim mi siya whinkinsiis haiginuwim yipiki siirim.

19 Kima Adi Komii siiramın kariiram srii mi kariirin wi yayi siya nwoki hauuwim. Mi hiriinankinuwu kara wi nidid rani, siir yayi kibi kibi imiir nokwo boinmimauuwim yipiki biya siya tirim simiir.

20 An kara ti inkamın yipiki yayi kibi kibiyim sim nanaakninkii haiginuwiyin ini siir hiriinan ywowin. Dimusi rani, ta maeyauwa mi biye mriiya kariir hugripkikikaiya saiirsika. Kima Adi Komii siiram srii kariir whinkinsiis haiginuwim mi ta hiriinan saiirsika kara siir yayi imiir nanaakninkii haiginuwim wi nidid rani. Yio simiirin wi karar nanaakninkii haiginuwi ti biya kara nonkwowim simiir hiriinan. Iriig.

Pol siya siir yayim nikopkaigiyim simiir boinkikin

21 Tikikasin krimiir nomiyauin yipikin krima naingwokwonanaeyin, siya wi sipi niti mi ti dimin taeminim ti nimbimbiyamim kimiirin wi siya nini boinmimauuni. Siya inkam wadiekın siya Biyan Inkam Komii siir mi miyik miyik imiirarar mriigin.

22 Siirin kara nikropkii iikam kimiiram kimiir boinmimauuwam dimin taeminim kima ninomokninkananim hinin, nim krima wadieyairgin mi wim kima wi maingimaingar nwoki owim.

23 Kara ti hinina sriigi Adi Komii krimiir adin mi Biyan Inkam Komii Jisis Krais siya kima wi Adi Komii siirgisiramamar naingwo tibmii kani mi kima wi iripa nongwomamair aei. Mi ta hiriinan saiirsika wim kima wi Adi Komii siir pugana saiir iikam imiiram asi naingwokwowi.

24 Kara Adi Komii krimiir Wanin siiramın minam sriigin siya iikam kimiirin wi siir naingwobumbuwa saiir nwoki hauuwim yipiki krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Krais siiram naingwokwonanaeyim mi yipiki siir wakaeyokna apiyim mi siir yaimin dimin imiir wakaeyim sima tira saiir hiriinan. Iriig.

FILIPAI

Iya Pol siya om Rom hir m̄riiya m̄i biyie m̄i siya ta yokwowa ha w̄nkika. Biya siya om Efesas hir b̄idi ywowin. Mi iikam̄m naingwo t̄bm̄iym om Filipai hiran̄m yim umir digworaekwo bidiyar m̄i haingiriȳu haigin̄m m̄i sima ina hauugiȳm Pol siiram h̄riir maeyaua m̄i biyie siya m̄riiya. Mi Pol siya ta yokwowa minam w̄nkikin̄ simiir boin wadiekikin̄. Pol siya maeyauwa m̄i biyie m̄riiya saiir h̄rar niki okaigin̄ w̄eyinsopkak. Mi siya mārgimārga h̄riiyar nwokaigin̄ m̄i siya ti h̄riinansi boinkikin̄ sima Jisis saika namasukikini m̄i sima w̄i mārgimārga h̄riiyar nwoki oninaeyim̄ m̄i sima w̄i siiram naingwoȳmyok rani. Iriig.

1 Pol kara m̄i Timoti siya, kr̄ira Jisis Kraiis siir m̄i p̄rim̄riyan inkamko. Kr̄ira ta yokwowa iikam̄m Adi Komii kr̄imiir Wan̄in siir p̄ugana saiir k̄igr̄iraowiyim̄ m̄i saiir wh̄indiriraerar haigin̄uwiym̄ kimiiram w̄nkika m̄i iikam̄m Jisis Kraiis siir yai aiir wakaeyokna apiyim̄ kimiiram warar.

2 Kr̄ira ha naingwowi kr̄imiir Adi Komii kr̄imiir wan̄in m̄i kr̄imiir Biyan Inkam Komiiȳn Jisis Kraiis, kr̄imiir̄in w̄i sowaniiyar nokboinmamār haigin̄uwīrīpa nongwomamār aeyim̄. Iriig.

Paul siya Adi Komii siir̄im s̄riigin̄, yip̄iki iikam̄m ta yokwo aiir mwanī simiir wh̄inkinsiis haigin̄uim̄

3 Iȳim̄ kara kimiir naingwowarkaikiȳim̄, kara p̄i Adi Komii siirar boin wadie kimiirsi.

4 Iȳim̄ kara Adi Komii kr̄imiir Wan̄in siiram s̄riiyim̄ kimiir wh̄inkinsiis haigin̄uim̄, kara p̄i mārgimārga nwoki.

5 Wh̄isarii rani, biya kima kariir wh̄inkinsiis haigin̄uigim̄ Adi Komii siir yaiya saiir nanaakn̄nkii haigin̄uim̄ iya b̄igibīi kima wakaeyokna apa m̄i tisi tariinana nadigniyim̄.

6 Kara ti dim̄in̄in siir b̄idi ȳinokn̄nkin̄ k̄n̄in̄in Adi Komiiȳn yip̄ikin̄ kimiir t̄rkiȳin̄ siir wakaeyokna apim̄ m̄i kimiir̄in̄ w̄i siya wh̄inkinsiis haigin̄uwī siir̄im̄ sibgu wakaeyokna apim̄ m̄i w̄i iya Jisis Kraiis siya nitana saiirar nadiguwī m̄i siya siyasiya nanaakn̄nkii haigin̄unaei m̄i iikam̄ simiir̄in̄ w̄i siyar h̄idi.

7 Kariir kwoin̄in iikam̄m kimiiram̄in̄ nhami nhami naingwokwonanae rani. Dimusi rani, kariir m̄iym̄ kima wh̄inkinsiis haigin̄uigim̄ iȳim̄ kara maeyaua m̄i biyie m̄riiya saiir hir h̄ugrip̄k̄ikikaiȳin̄ m̄i iȳim̄ kara r̄irm̄iia m̄i owim̄ m̄i Adi Komii siir yaiym̄ simiir̄ m̄i anaakn̄nkii haigin̄uim̄ iikam̄ simiir̄ kwoin̄im̄ simiir̄ kiyaiym̄ m̄i sima w̄i Adi Komii siir siȳuim̄ kara tir̄im̄ w̄i simiir̄ nwoki apim̄.

⁸ Adi Komii siya ina ninokninkinin, kara iikam whiekakim kimiiram nhami nhami naingwokwonanae rani, Kraisi siya naingwokwonanae siya saiir hiriinan.

⁹ Kara Adi Komii siiram minam srii, iikam kima wi irni nwirniyammar dinan aingwokwonanae mi kima wi Adi Komii siir dimin taeminim simiir nwoki sibgu inokninkinim mi kima wa nwoki inokninkinim piki hiniin dimin ikin miyikin mi piki hiniin dimin ikin biyeyin.

¹⁰ Mi ti hiriinan saiirsika, kima kariir dimin miyik miyikim simiir wakaeyokna api mi iya Kraisi siya swoki iti mi kimiir kwoinim wi dimin biyieki nwokai rani.

¹¹ Mi iriipi hiriinan kara Adi Komii siirim minim srii Jisis Kraisi siya wi kimiir kwoin imiir nwoki hurworwokaiyim kimiir whinkinsiis haiginuwim wadie sibgu owam mi kima dimin miyik tiri mi ti hiriinan saiirsika Adi Komii siya wi inig komiigak saiirsi nwowi. Iriig.

Paul siya ha naingwokin, siya siyumwoni nwowim mi Jisis Kraisi siir nwoki kigna apim mi siya wi kimiir nwoki whinkinsiis haiginuwim

¹² Ti kariir nomiyauim, kara minam naingwowi kima dinokninkin, ti diminim kariirim nitim, sima kariir tirbumbuki windi, ti diminim iikamim Adi Komii siir yai win kibiya saiirim naingwo tibmiyim simar niki tirbugim.

¹³ Kariirin maeyaua mi biyie miriia saiirar hugripkikikaigi windi mi kamim yai niniyim mi iikam nhirim kingiin hir nwo ikim, sima ina ninokninkinim kariirin maeyaua mi biyie miriia saiir hir hugripkikikaiaiyin, whisarii rani, kara Kraisi siir yayim simiir wakaeyokna apkin.

¹⁴ Mi iriipi hiriinan kara tisi tirar nwowin. Dimusi rani, iikamim Adi Komii siiram naingwo tibmiyim sima nididgak paninsi ywosi mi sima kiriekak asi nwokim Adi Komii siir yayia saiir nanaakninkii haiginusiyin. Dimusi rani, sima ina kigim kara tisi maeyaua mi biyie miriia hugripkikikaiaiyin saiir tirar nwokaiyin mi sima ina naingwo tibmiyim Kraisi siya wi simiir whinkinsiis haiginuwu.

¹⁵ Iikam nhirim Kraisi siir yayia saiir nanaakninkii haiginugim. Dimusi rani, sima kwoin biyie biyie kariiram naingwokim mi sima minam warar mi aingwokim simiir kiyaiyim kariir haiburgigim mi simiir yai imiir wakaeyoknam. Yim iki iikam nhirim Kraisi siir yayim simiir nanaakninkii haiginugim. Dimusi rani, sima wadiekim mi ina naingwowim ti dimin imiir tirim mi kariir whinkinsiisim

¹⁶ yipiki ti iikam miyikim ti dimin imiir tiriyim. Dimusi rani, sima kariiram naingwokwowikim. Sima ina

ninokninkinim kariirin Adi Komii siyar nimbinkikin siir yai imiir kigriraowim mi simiir nanaakninkii haiginuwim tapaiir.

¹⁷ Iikam nhirim yipiki Kraiis siir yai imiir nanaakninkii haiginuwiyim yim sima kariiram bi naingwokwonanaeikin. Nningaki nningakinga. Sima hinina naingwowi kariirin wi sima kiyopsibgi haiginuwi mi kara wi maigimairga nwo rani. Dimusi rani, kara ini maeyaua mi biyie miriia sair tir hugripkikikaiyin mi sima iikamim simiir kwoin imiir kiyaii simiir wakaeyokna apim mi kariirin. Nningaka.

¹⁸ Tiriiginin yio dimin Komii rani! Mi ti iikam nhirim sima Kraiis siir yai imiirin siyu biyieni nanaakninkii haiginugi windi mi nhirim siyu miyikni mi anaakninkii gi windi, ti hiriiran siyuin kariirin maigimairga sima nwo waiginuwi. Dimusi rani, sima Kraiis siir yai imiir nanaakninkii haiginugim yio tiriiginin yio dimin whoimoni rani.

¹⁹ Kara ini maigimairgar nwoyokiyokiyamin. Dimusi rani, kara ina ninokninkinin Adi Komii siir naeyu iirin, yipikin wi Jisis Kraiis siya nikropkii kariir whinkinsiis haiginuwam mi kariirin maeyaua mi biyie miriia sair hir hugripkikikaiyin rirmiia sair hiranki nwokiyim. Dimusi rani, kima Adi Komii siiram srigim kariir whinkinsiis haiginuwim.

²⁰ Kara ta sairamim minam naingwowi, kara Adi Komii siir yai airin wi haigiprakai rani mi kariir pua wi nopai rani mi kariir kwoinin wi kiriyar nwo wi mi Adi Komii siir yai imiirar nanaakninkii haiginuwi biya kara nonkwowim simiir hiriinan mi ti tariinanar nadigniyim. Mi kara omwai waiya mi kara mi aowi mi ti iikamim wi ha boini Kraiis siya wadiekin. Dimusi rani, dimin taeminim kara tirim simiirsika.

²¹ Mi ti dimin taeminim kara tirim simiir bwamkibwamin yio Kraiis siyargin. Mi kara naowi, mhoiia kara wi dimin kibi kibiyim Adi Komii siirim wi simiir haii mi kara wi saika nwo wi.

²² Mi kara nao karamae nwo wi mi omwaiyar niki waiyai mi ti dimin taeminim kara tirim yim iikam imiir whinkinsiis haiginuwi Kraiis siir wakaeyokna apim. Kara ninokninkin tani piki hinin aka bi nwo wa omwai waiya saeya iyie? Nao saeya.

²³ Kara pi hid rani kara naowam naingwowi Kraiis saika nwo wi. Wi ta wadie hiriinan saeya nwo wi.

²⁴ Mi ta hiriinan sairsi whinkinsiis haiginuwi kimiirin, ya ini wadiekwadie saeya nwo wa kara ti nu iirar nwoki okripkaii, tariigina ya ini bigibi saeya ywo wa.

²⁵ Kara hiriirar naingwo tibmii kini kara wi nao rani mi kara wi omwai hiriinan sairsi waiyai kimiir whinkinsiis

haiginuwam Adi Komii siir yaiya saiir sibgu wakaeyokna apim mi kima wi maingimaingar nwowi. Dimusi rani, kara ini omwaiyar niki waiyan.

²⁶ Mhoiyya kara niti mi kimaka nini oni mi kima wi maingimaiga komiiyar nwowi kariiramn mi kima wi Kraisiir inig iir hainankii.

²⁷ Mi dimin whirki kimiir nimbini mi kima wi ti dimin taemin imiirin wi haini naingwokii. Kima dimin taemin kibi kibi imiir tir iikam yipiki Adi Komii siir naingwo tibmiyyim siyu kibiyin sima tiriyyin siir hiriinan tir. Mi ta hiriinan sairsika mhoiyya kara wi kimiir namisi kigi, iyie? Wi kimiir kig rani mi kara dimin kibi kibiyim iikam ima boini iikam kimiir, simiirin wa wakaie, tiriiginim kirie kimiir naingwo tibmii aeya nwowim mi kwoin whirua kima mi owim mi iripa kima mi miriyyim.

²⁸ Tiriiginim yipiki kimiir sau omomin siirsi kipi nidid dimusi rani, wim kima Jisis Kraisiirgim. Kima Kirie hiriyyar dwokripkai. Dimusi rani, wim kima ti hinana tirikim mi ta hiriinan sairsika ti dimin taemin hiriinanin yim wi simiir niisiimauwi. Adi Komii siya simiir nonkwobumbuninkini mi kimiirin wi siya nanmaiwarkainaei mi kima wi saika sibgu owi.

²⁹ Mi dimin komiigikomiiyyin yio ti si, Adi Komii siya kimiirin minam kiwakikin kima Jisis Kraisiiram naingwo tibmii kinim. Mi ti dimin hiriinanin sasa rani. Jisis Kraisiirsika Adi Komii siya ti dimin biyie imiirin asi kiwakikin kimiiram nitamin. Dimusi rani, kima siir wakaeyokna apkim.

³⁰ Kima mi kara nim krma nomiiyaugim mi ti iikamim krmiir tirbuwiyim mi krmiir nimbumbuwiyim mi ti hiriinan siyu kaimwowin biyyar nwoyokiyokinaniyyin ini tariinanar yadigniyin mi wim kima ti iikamim yipiki kimiir nighbumbuwim simiirin ina ninokninkinim. Iriig.

2

Krma krmiir kwoinim simiirin kikitindinu mi iki iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apiyyim simiiram daingwo

¹ Kimiir kwoinim kirieyar dwokripkai. Dimusi rani, wim kima Kraisiir yai imiir wakaeyokna apkim. Kima maingimainga hiriyyar dwokripkai. Dimusi rani, Kraisiya kimiiram naingwokwonanae. Kima mi Adi Komii siir naeyiu ieya kima ini kwoin whiruar ywowiskiyim mi kimiir kwoinim nhirmiyam daingwo mi simiiram daingwokwonanae.

² Kima iripa dongwomamair ae mi kwoin whirua dwo mi kima iikam ima mi Adi Komii siya simiiram

daingwokwonanaei mi kima kwoin whiruwar dwowiski. Mi ti dimin hiriinanin ini haniin kimiir kwoinaw kwarii idwokaii mi kima wi maingimaiga kariir nwowaiginuwi.

³ Kima kimamar kipi naingwona mi dimin taeminim ha kipi tir mi iikamim kimiirin wi hiriinan saiirsi boinisi wim kima ini nhirim simiir kou ywowim. Kimiir kwoinim yim kimar kintintinuna mi kima hinina daingwo kimiir kouwin ini iikam nhirim sima ywowim.

⁴ Kima, kimamar kipi naingwona. Kima iikam nhirmiyam daingwo mi diminim sima naingwowi ikim.

⁵ Kima Kraisiya naingwowa biya saiir hiriinan daingwo. Yio ti hiniingin.

⁶ Mi yio siya ini Adi Komii siir hiriinanar swoki owin mi siya ha bi naingwokin siya Adi Komii siir hiriinanar swoki owi.

⁷ Mi yio siya ti dimin taeminim kirie komiigakim ninomor kouanim simiirin digiumii bidi haimriyugigim mi yio siyarin ini inkamin whisarii mi primiriyyin siir hiriinan yinkpitki. Mi siirin Maria saeya naokainakikin mi siya iikam krimiir hiriinanar nimbiamkin.

⁸ Siya inkamnan nimbiamkin mi siir kwoinin hindara kabitkingigin mi siya Adi Komii siir yai imiirarar napkin mi iiya siya ha naonamin paeyin hiiniya nironinkinin si mi siya kimpisu pranae pranae bi haigin iikam krimiir whinkinsis haiginuwim.

⁹ Mi ta hiriinan saiirsika Adi Komii siya siir inigin ha hainankiyin mi siya ti hinina boinki siya inig komii kibikakin mi kamim inig komii komiikakim simiir kougikouwin ini siyar ywowin.

¹⁰ Mi yipikim Adi Komii siir om hir nwowim mi nu tir mi o ikim mi iikamim yipiki mi aokaowim mi nunau nwokai ikim mi yiu ikim simiir kouin ini siyar ywowin mi yipiki ta Adi Komii siya dapikuwa Jisis siir inig iir saiir wakaei mi sima wi nidid prasae kin tani mi sima ogmwo wa waisii huwi mi wi komii hinina kauwok boinamnaekii,

¹¹ siya inig komii kibikakin mi sima wi Jisis Kraisiya Biiyan Inkam Komiiyin siir inig iir hainankii mi sima wi ha boinkii, siya inig komiigakin. Dimusi rani, dimin taeminim Kraisiya tirim simiirsika. Mi ti dimin taeminim yim wi Adi siir inig iir hainan praprasii. Iriig.

Nim krima ini sikwo paenaywowim yipiki iikam imiir bigna iisuisimauu apiyim siyiuin niyaka mi krima simiirin wi Adi Komii siir siyiu iir nisuisimauu

¹² Ti kariir nomiiyauim kara ina naingwokwonanaeyin, biya kara kima nwowa mi kima kariir yai imiir wakaeyim mi kima ina wakaeyokna apim simiiramim. Mi tariinanin

kara kimaka nwo rani, kara ini aru nwowin. Kima kariir wakaeyokna ap biya kima tira saiir hiriinan mi tariinanin ti aru kara nwowa ya dimin komiigikomii aeyairga kima kariir yai imiirin nhami nhami kipi wakaeyokna ap. Kima ti dimin taeminim simiir ti wakaeyokna ap yipiki biya Adi Komii siya tirim kimiir mi mhoiyya kimiirin wi siya nikunami ninomor koua hiriirin. Kima didid mi kakak dwo wim wi siir pi tirisi nididgak kimiirsi nwowim.

13 Kima ti dimin imiir tir. Dimusi rani, Adi Komii siya inokininokin kimiir kwoininim simiir simiirar tirnaaei dimin taeminim siya naingwowim kima wakaeyokna apim simiiram naingwowim mi simiiram wakaeyokna apim.

14 Mi dimin taeminim kima tiriyim kima kipi ninkinwaomwarki boin mi simiirsi kipi niniinansao simiirin hindara tir.

15 Mi kima ti dimin hiriinaninim simiir tiri mi iki nhirim wi kimiir boinhuriyiu rani, dimin biyie kima tiram mi kima wi wadieyar sibgu okiyami. Mi kima wi sikwo paenan niuyaei, sikwo paeya niyaka bigna apiya kigimok apam, iikamim yipiki biyie nwowim, simiir bopwoniyan.

16 Mi kima simiir diisimauu Adi Komii siir yai kibi kibi imiirin mi simiir whinkinsiis haiginu mi siyiu wadie sibgu apanin hiniin, piki hiniin dimin ikin wadieyin sima wakaeyokna apanin. Mi kima ti dimin imiir tiri, mhoiyya Kraiis siya swoki iti, kara wi karamar naingwona rani. Dimusi rani, kara ina ninokninkinin ti dimin taeminim kara tirim sima wi nae karamae nwo rani.

17 Kima Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna api ya ini nae Adi Komii siir ninkin imiiaenan ywowa. Mhoiyya kariirin inkamki tiowi mi kara ha naonami mi kariir nhieya ha naokininaiinii mi ya tariigina ya naeyim kima ninkin imiiaeyim simiir idwo swokini haiginkika. Mi tariigina kimiirin wi saeyar whinkinsiis haiginuwi Adi Komii siir wakaeyokna apamin kima tira saiir hiriinan mi kara wi maingimairga prasae nwo rani.

18 Mi ti dimin hiriinanin siya nibbiyami mi kima wi maingimairga kanaka dinkin o ta maingimairga kara nwowa saiir hiriinan. Iriig.

Pol siya Timoti siir boinkin

19 Kara ha naingwowi Biyan Inkam Komii siya kariirin wa kiwakii Timoti siir nikropkiyim mi iikam kimiirin siya nini kignakiyim mi sima wi tiriirar swoki iti mi ta hiriinan saiirsika mhoiyya kara wi haini ninokninkini kima wadie nwowi mi Adi Komii siir wakaeyokna api mi kara wi maingimairga kimakar nwowi.

20 Kara Timoti siir hiriinan inkam nwir karamaeka mi siya ini kariir hiriinan ywowin mi ta hiriinan saiirsika siya iikam kimiir whinkinsiis haiginuwam asi naingwokin wadie kima sibgu owim.

21 Mi yim iki iikam nhirim yim simamar naingwonaekim yim sima digworaekwowim Jisis Kraisi siirim simiir kig rani.

22 Mi kima ina ninokninkinim Timoti siya ti siyiu hiriinanin siir nwo rani, siya inkam wadiek. Siya siyamar bi naingwonaekin siya iikam kimiiram naingwowikin mi kariirin siya whinkinsiis haiginugun Adi Komii siir yayim simiir nanaakninkii haiginuwam yinisimin siir ad iir whindiraerariyin siir hiriinan.

23 Mhoiia kara ti dimin taeminim kam ima tiranim kariir simiirin wa ninokninkini, kara minam naingwokin Timoti siirin kimiiram nikropkiyim.

24 Kara hiriyyar naingwo tibmii kani Biyan Inkam Komii siya kariirin wa whinkinsiis haiginuwi mi kara wi kimiminki rani, maeyauwa mi biyie mriiya sima hugripkikikaiya sair tir haiburgigsasauwim mi kara Timoti saika wa niti kimiir kignakiyim.

25 Kara minam naingwowi Epafrodaitas siirin kimiiram waraur nikropkiyim. Siya kariir nomiiyugin mi siya mi kara krira ini nwiruwar ywowiskiyo mi Adi Komii siir dimin taemin imiirin krirar tirikim dimin biyie saika ninkinyaeyaowim inkamin yaii naniiyin siya tiriya sair hiriinan. Mi biyyarin, kima siirin bidiyar iki ikropkiyin mi siya ha nitan mi kariirin dimin taemin siya ini whinkinsiis haiginuni.

26 Siya iikam kimiir whinkinsiis haiginuwam naingwokin dimusi rani, kima ha wakaekim siya maki niigin mi siya maka niyim siya pi boriisopi kima siiram naingwoyimyokim ta ma siya nii aiirsiyin.

27 Biya siya parii parii pi naowim mi siirin Adi Komii siya naingwobunakin mi siya whinkinsiis haiginugun mi siya painiisi yaosi. Siya siiramar bi naingwobumbugin. Niingaka. Siya kariiram warar naingwobumbugin mi ta hiriinan saiirsika siya naonami kara wi komii nouuboboin tani.

28 Mi ta hiriinan saiirsika kara siirin asi nikropkisasiugin kimiir kignakiyim mi kima siirin wi hiriinan saiirsi kigwini mi kimiir kwoinim wi maigimaigra nwowini. Mi kima maigimaigra nwowi mi an kara wi maigimaigar mi owi.

29 Mi siya waraur nimbini mi kima siir kigwini mi kima wi maigimaigra dwoki Biyan Inkam Komii siiram yipiki siiram kiwaki karam nwowin siya naowam. Mi kima ti

hiriinan inkamın siiram daingwo inkam komiiyin siya.

³⁰ Dimusi rani, siya naosi bi naingwoyimyokin. Siya Kraisiir dimin taeminim simiirsi naingwoyimyokin mi siya naoni piu asi nwokin mi kimiir igsopa ini siya yokwokairina mi siya kariirin pranae pranae bi whinkinsiis haiginiugin mi ta hiriinan sairsika siya maki asi niugin. Iriig.

3

Yipiki Jisis Kraisiir yai imiir wakaeyokna apiyin yio inkam wadiekin

¹ Ti kariir nomiiyauim, tiki nwokripkaigiyim yayim kara kimiir boinkiyam tirim yim ti sim. Dimusi rani, wim kima Biyan Inkam Komii siirginim mi kima maingimainga dwo! Mi dimin taeminim yipiki biya kara winkyim yokwoni kimiiram mi tariinanin kara simiirar swoki winkikin. Kara ti yai kibi kibiym kimiir boinmimauusi bi piyaokin. Mi an kara ha naingwowi kima inokininokin ta yai aiir wakae ya dimin kibigikibi aeyairga.

² Kima ti kamim dimin biyekakim yipiki wranan nwowim simiirsi mintarao, kimiir kwoinim wi sim pi kiyaisi mi wi ti hinin sima boini kimiir mioisim ti kitiyopnir hai mi ta hiriinan sairsika Adi Komii siya kimiirin wi hiriinan sairsi nanmaiwarkinaei. Mi kima ti hiriinanin wim wi kimiir piu aiirar swoki tirbunaei.

³ Nim krima hinina naingwo tibmii kin tani krima krimiir miois imiir kitiyopnir haii mi ti hiriinan siyiuin krimiirin wi siya whinkinsiis haiginiu rani, krima Adi Komii krimiir Wanin siir yinisisim nwowim. Niingaka. Mi iya Adi Komii siir naeyiuin krimiir kwoinawu tir nwokaiiyim mi krimiirin siyar whinkinsiis haiginiuwu Adi Komii siir inig iir hainanam mi krimiirin siyar mi isiimauuwu hininin nim krima Adi Komii siirgisiir yinisisimkim. Mi dimin taeminim Jisis Kraisi siya tirim krimiir krima simiir ninokninkini mi krima wi maingimainga prasae nwo rani. Mi nim krima ina ninokninkinim ta saiirin, krima krimarin wi dig nwo rani, Adi Komii siir tirim mi siya krimiir nanmaiwarkinam ta sima boina krimiir miois imiir kitiyopnir haiya sairsi. Niingaka.

⁴ Mi kara ti dimin taeminim biya kara wakaeyokna apim kara Juda simiir biyan siyiuin siir dimin taemin imiir wakaeyokna apam naingwokiswo mi kara wi simiirar pi wakaeyokna apin mi kara ti hiriinan tirim pi boriisopi. Kam nhirim yim ha naingwowi sima Juda simiir siyiu iirar wakaeyokna apkripkaii mi sima wi wadiyar sibgu owi mi an kara ina ninokninkinin, biya an kara ti siyiu hiriinanin wadie simiirsi nwokin. Mi ti siya siyiu hiriinanin ini ti siyiuin sima tirin ini siir haiburin.

⁵ Mi an kara ti hinina boinkin. Dimusi rani, iya kariir apua kariir naokainakiya, iya kara iyyim iriyyar kwoima nwowin mi sima kariir miois aairin ina kitiyopnir haiyim hinina nisiimauuwam an kara Adi Komii siirgin. Mi Jekopin yipikin sima dapiyin Isrel, siya kariir brougaekin. Mi an kara Bensameni piugana saair inkamkin mi yio ini kaimwokikaimwowar ywowin, an kara Judani isidin siirgisair inkamkin. Biya kara Farisimi isidin siir inkam nwowin kara Moses siir inkam nwowin kara Moses siir siyu komii siir yai whiekakim yipiki Adi Komii siya hauugiyim simiirar wakaeyokna apkin.

⁶ Kara pi ti hinina boini, kara Adi Komii siirin dimin whoimoni bi tirkin mi iikamim Kraiss siir yai imiir wakaeyokna apim simiirin kara tioidwomaigim mi yipiki siir piuganan ikim. Mi iikamim yipiki kariiram kinankium siyuin kara wakaeyokna apin Moses siir siyu komii siir yai imiir sima wi hiriyyar boini, kara wadiekin mi kara dimin biye bi tirkin.

⁷ Biya an kara ha naingwokin ti dimin taemin hininam yim dimin komiigim mi tariinanin an kara hinina naingwo tibmii kini ti dimin taeminim yim dimin komii rani. Dimusi rani, tariinanin kara Jisis Kraiss siiram naingwo tibmii kini mi kariirin wi siya whinkinsiis haiginuwu wadie sibgu owim.

⁸ Dimusi rani, kara hinina naingwo tibmii kin tani ti dimin taemin hininim yipiki biya kara napim yim dimin komii rani mi an kara hinina naingwo tibmii kini ti dimin taemin hininim yim dimin komii rani. Dimusi rani, an kara ina ninokninkinin kara Jisis Kraiss siir wakaeyokna api mi dimin taeminim iikamim yipiki Adi Komii saika nwowim simiir whinkinsiis haiginuwim biya yim siya bidi ikwokopougim. Mi kara ti dimin taemin hininim simiirin digumii bidi haimriyugigim mi kara simiirin ha naingwowi yim ini dimin biyekibiyie ywowim mi ta hiriinan saairsika kara Jisis Kraiss siirgisairara asi wakaeyokna api.

⁹ Mi tariinanin kara Moses siir siyu komii siir yai imiir swoki wakaeyokna ap rani mi Adi Komii siya wi ta hiriinan sairsi boin tani kariirin dimin whirki bi kimbugin mi ta siya boina kariirin hinin kara dimin whirki bi kimbugin ya dimusi rani, kara Kraiss siir yai imiiram naingwo tibmii kingin mi tariinanin kara ini siir piugan aair nwowin.

¹⁰ Kara ti dimin hininim sim naingwokin. Kara Jisis Kraiss siir sibgu inokninkinam tirkin mi kirie komiia siya haiya iya siya ie hir haiburgigin mi ha swoki insiin idwowin. Kara saika iripa bidi yamasu kikin mi kara ti dimin biye biyeyim mi kimpipisuwa siya haiyim hiriinan haiyamar mi aingwowi.

¹¹ Kara ti dimin taemin imiirin minam tiri, iya kara naowi kariirin wi siya nanmaiwarkainaei mi kara wi omwaiyar swoki waiyaei mi wi saikar nwowi. Iriig.

Pol siya minam naingwokin Jisis siir hiriinan inkam kibi nwowim

¹² Kara pi hinina boin tani kara siiram bidi wakaeyokna apin, kara tira saiir hiriinan mi an kara inkam kibi bidi ywokiyin. Nungaka. Kara ina niki mirii ninkiyaei kripkaiyin ti dimin taemin imiir wakaeyokna apam mi ta hiriinan saiirsika kara wi Kraisi siir hiriinan asi nwowi dimusi rani, siya kariir bidi yimbinin siir inkam nwowim.

¹³ Ti kariir nomiyauim, kara hinina naingwo rani, kara inkam kibikikibikin. Nungaka. Mi kariir dimin taeminim biya kara nonkwoim simiirin digumii bidi haimriyugigim mi kara ti diminim mhoiia digi digi nwowaiginuwanim simiirgi simiiramar naingwo iski.

¹⁴ Kara ini ti kamim yipiki ninkikin iwitiyim dimin haiyam ini simiir hiriinan ywowin. Mi ta hiriinan kara nwowa, kara ti nu iir asi nwowi. Kara Adi Komii krimiir Wanin siir wakaeyokna apikin mi ta hiriinan saiirsika mhoiia siya dimin taeminim yipiki siya niki imbinim kariir wi hiriinan saiirsi haii. Dimusi rani, miya Jisis Kraisi siya tira saiirsika mi Adi Komii siya kariirin wi hiriinan saiirsi nimbini omin ninomor kou hir nwowin siir nwoyokiyokikaeyamim inokiinokin.

¹⁵ Mi krima whiekakarim yipiki ha niki aingwo tibmii kripkaiyim Adi Komii siiram nim ti kwoin hininin kara boinkiyin siirarar dwo iski. Mi kimiir kwoinim yapa yapa nwoprigini mi Adi Komii siya iriipi hiriinan ti diminim kara boinkiyim kimiir wi simiirar mi isiimauwi mi kima wi haningin sibgu inokninkini.

¹⁶ Krima ti dimin kungikinim Adi Komii siya nisiimauuim simiirgisimiirarar wakaeyokna ap iski mi iriipi hiriinan krima ti siyuin ti tariinan krima ninokninkinin siirarar dwowiski.

¹⁷ Ti kariir nomiyauim, krima iikamim yipiki Biyan Inkam Komii siiram naingwo tibmii kaniyim, krima siyuin kima nwowanin siir nisiimauugin. Mi ti hiriinan siyuin siir kigi mi wi hiriayar dwokripkai mi iriipi hiriinan ti iikamim yipiki kariir siyiu iir napiyim mi hiriinan tiriyim simiirin sibgu timi kigrirao.

¹⁸ Dimusi rani, kara ta yaiya aiirin ii kasa kasa bi boinmimauugin kara hirankar boinmimauubumbunaniyin mi ini tariinanar yadigniyin mi tariinanin iriipi hiriinan kara ini oubgakar swoki boinouugiyin. Mi tariinanin iikam whiekakim yipiki Adi Komii siir inig hainaniyim kimaka, siyuin sima nwowiyim kimaka yio ini Jisis Kraisi siir sauan

omomim sima nwowiyin ini hiriinan ywowin. Mi siyiutin sima nwowiyin sima yaibu Jisis Krai siya naowa paeyin hiiiniya nironinkinin si saiir niewaiyugim.

¹⁹ Adi Komii siiram naingwokwonanaeni hanin aka, sima inokinokin dimin taeminim simiir kwoinki naingwowyim simiiram naingwokwonanaeyim. Mi ti dimin taemin hiriinanin iikam nhir imiir tiri nididgak sima nwowam mi ti iikamim sima inokinokin ti dimin hiriinanin simiir simiira hainopyaeyao boinkripkai. Mi simiir kwoinim ini ti nun siir digworaekwo imiiram yamkiyim. Mi ti Adi Komii siir dimin taemin imiirin yo ini naingaka ywowin. Mi ti hiriinan saiirsika, tiriiginin hiriinan tiri mi sima omin ninomor kou hir nwowin siir namim wi dig nwo rani, Adi Adi saika nwowam. Mi sima inokinokin wi miyiknan nwo rani mi sima wi Adi Komii saika nwo rani, wi yapa yapa nwowi.

²⁰ Mi. Dimusi rani, nim krima omin ninomor kou hiranin siir hirankim mi krima Jisis Krai siiram nwokwokini krimiir Biyan Inkam Komiiyin, krimiir nanmaiwarkainan inkamin mi siya omin ninomor kou hiranin siir hiranki krimiirsi nitkin.

²¹ Mi ta siya nuunainii nua tiriir mi ta krimiir pua nu tirana ya wi siya kisina owaiginiuwu ninomor kougikou hiran piu aiir siir piugipiua saiir hiriinan nwowam. Siya ti hiriinanin wi siir kirie komiyya saiir kirieni tiri. Mi ta kirieya siya saiir kirieni tirkin siya ti dimin taemin imiirin mi sima wi siir in ara nonkwo digi. friig.

4

Iikam kima maigimaigra mi kwoin whirua dwo mi dimin taemin kibi kibi imiiram daingwo

¹ Mi ta hiriinan saiirsika, ti kariir nomiiyauim, kima yipiki kara naingwokwonanaeyim, kariir kwoin komiiyin nitam naingwowi kimiir kignakiyam mi kara ini maigimaigra kimiiramar mi owin mi ini kimiir inig iirar mi hainankiyin mi wim kima ini kariir miya saiir paenidnan ywowim. Mi kimiir naingwo tibmiya kirie hiriyyar dwokripkai siiramim dimusi rani, dimin taeminim kara boinmimauuwim kimiir simiirsika.

² Yuodia Sintiki kowiirin, kara pi igao yai boinki! Kowa iripa dongwomamair ae mi Biyan Inkam Komii Krai siiram wakaeyokna apim kwoin whiruwar dwoki.

³ Kara kariir nomiiyau kibiyo kowiir boinkii yipiki biya kanaka miriyo ti dimin kaimwowim simiir, kowa ti wig iso sowiir whinkinsiis haiginiu sowa kwoin whirua nwowim. Dimusi rani, kariirin sowa isairar whinkinsiis haiginiugo Adi Komii siir yai win kibiya saiir nanaakninkii haiginiuwim, Klemen saika. Mi kimiir iikam nhirim kariirin sima warar

whinkinsiis haiginiugim mi ta hiriinan saiirsika Adi Komii siya kimiir inigim Yokwo Komii saiir hir winim simiir asi ninokninkini. Mi tiriiginim yipiki kwoin win haiyim wim kima ini siir yinisisim ywowim.

⁴ Kima maigimairga dwo Biyan Inkam Komii Kraiis siiram. Kara kimiirin pa swoki boinkii, kima maigimairga dwo.

⁵ Wi kimimin tani Biyan Inkam Komii Jisis Kraiis siyan wi sipi swoki iunainii nua tiriir. Mi ta hiriinan saiirsika, wi hiriinan asi tiri mi wi iikam whiekakim simaka nongwomamair aei.

⁶ Mi kima whiekakim dimin taemin whiekakam kipi naingwokwonanaei mi Adi Komii krimiir Wanin siiram srii ti dimin taeminim kima boiniyim kima haiyam. Mi iiya kima Adi Komii saika boini mi kima siiram srii mi ti diminim saeya tirim simiirsi boin wadieki siirin.

⁷ Mi ta hiriinan saiirsika ta Adi Komii siir nongwomamair aeya yipiki wi ninokninkin karamae krma nwowi mi kimiirin wi saiir kirieni whinkinsiis haiginiuwi mi wi siya kigriraowi kimiirin mi kima wi maigimairga nwowi mi wi dimin kibi kibiyim simiiraramar naingwowi. Dimusi rani, nim krma Kraiis saika bidi yamasukikininim.

⁸ Mi ti nwokripkaigiyan yayim kara kimiir boinmauwanim yim ti sim, kima ti dimin taeminim niksisa karam nwowiyim simiiram nhami nhami kipi naingwo mi yi tiriiginin yo kaimwowaigin. Mi dimin taeminim yipiki Adi Komii siya naingwowyim yim wadiekim mi dimin whirki bi mi kimbugim, kaimwo kinaigim mi yipiki iikam nhirmi whinkinsiis haiginiuwiyim. Mi kima dimin taeminim Adi Komii siya mi iikam ikim maigimairga simiir nwowaiginiuwiyim simiiram daingwo mi dimin taeminim yipiki wadie nwowiyim mi ta hiriinan saiirsika iikamim simiir kwoinim simiir asi wakaeyokna api. Mi piki hinin dimin ikim wadie nwowim ti diminim simiir hiriinan mi kima wi ti simiiraramar daingwo iski.

⁹ Mi dimin taeminim yipiki kara boinmauwim kimiir mi kima mi kiga kariir simiir wakaeyokna ap mi kima simiir wakaeyokna api mi ta hiriinan saiirsika Adi Komii siya kimiirin wi maigimairga asi nwowaiginiuwi mi siya wi ini hanin kimiir kwoin imiir kwirii idwokaii. Iriig.

Pol siya iikamim Filipai hiranim maigimairga simiir nwokin. Dimusi rani, sima dimin taemin siir hauugim siir whinkinsiis haiginiuwam

¹⁰ Kara maigimairga prasae bi nwokin Biyan Inkam Komii Kraiis siiram. Dimusi rani, biya kima kariir whinkinsiis haiginiuwam naingwokim. Biya kimar boininkiniunaniyin kariir mi ini tariinar yadigniyin mi kima nhami nhami bi

boinkim hininin kima kariir whinkinsiis haiginiuwim wi dig nwo rani. Mi tariinanin kima kariirin ina swoki whinkinsiis haiginiuwim.

¹¹ Kara ti dimin taeminim kimiir bi boinmauwim. Dimusi rani, kara digworaekwowam whaowaekin. Kara ina ninokninkinin mi kara simiirsiiyin naingwoyimyok rani kara wi maigimaigara nwowi simiiram.

¹² Kara ina ninokninkinin siyiuin inkam paeprikabnan mi owiyin siirin mi inkamin digworaekwoki naokingugunankai ikin. Kara iiyim mi omim kara nwoyiyim simiirin ina sibgu inokninkinim mi kara mhiigi mi aowi mi kariir mhiya saeya mi kinuwi, yio kara pa ninokninkinkii kariir kwoinin maigimaigara siya nwoyiyim.

¹³ Mi ti digworaekwowim kara simiir tiri wi digar nwowi yipiki kara boinmimauuwim kirieya Kraisiya hauuwa kariir mi kariir kwoinau kinirakai haiginiuwa saiir kirieni.

¹⁴ Kima kariirin bimbuiwi bi tirkin mi iiyim dimin biyeyim kariiram nimbiniyim mi wim kima kariir bidiyar mi whinkinsiis haiginiuwim.

¹⁵ Biya iya kara nu haimii Masedonia hir haiburgigin Adi Komii siir yai win kibiya saiir boinmimauuwam mi Filipai kimiir iikamim kariirin dimin taeminim kima kimar hauugikin, siyiuin iikamkim sim hauuyiyin simiir nomiiyau imiir siir hiriinan. Iikamim iki om nhirim simim yim kariirin dimin sim whir bi swoki hauumiminkim ini kima kimar ywowiskiyim.

¹⁶ Biya iya kara om Tesalonaika hir nwoyin mi kima kariir bidiyar mi whinkinsiis haiginiuwim mi dimin taemin kariiram bidiyar mi hauugiyim mi ini kima kaimwovar swoki hauugiyim digworaekwowim kariir whinkinsiis haiginiuwamin.

¹⁷ Kara yai karamaeka kima dimin taemin kariiram kima mi hauugiyim kara ha naingwowi Adi Komii siya kamiirin dimin miyik miyik imiirar hauugin. Dimusi rani, ti digworaekwowim kima tirim kariir simiirsika.

¹⁸ Kara digworaekwo kasa bi haiwinkin ini ti digworaekwowim kara naingwowim kara haiwinam Epafrodaitas siir inankin yipiki ti digworaekwowim kima nonkwo hauugiyin kariir nini hauugiyim ini simiir haiburin. Mi tariinanin kara dimin whiram whaowaeki rani. Mi ti digworaekwowim kima haingiriyu haiginim kariiram yim maigimaigara kariirara bi nwowaiginiugim yim Adi Komii siir warar nwowaiginiugim maigimaigara. Mi ti digworaekwowim yim ini ti dimin kibi kibiyim piuii miyik whakiyim Adi Komii siir nankin imiiaeyim ini simiir hiriinan ywowim.

¹⁹ Dimusi rani, kima digworaekwo kariir hauugikim mi

kariir Adi Komiiyin yio iriipi hiriinan yio wi digworaekwo kimiir mi hauuwi, ti digworaekwowim kima hainguguwim kaimwoka. Dimusi rani, kima ini Jisis Kraiis saikar yamasukikinim mi kima ti digworaekwowim Adi Komii krimiir Wanin siya kimiirin wi pranaepranae nikboinmamaair haiginu rani mi kima wi simiiram whaowae rani siya kimiirin wi kasa kasa hauu rani.

²⁰ Ha wit, krima krimiir Adi Komiiyin siir inig iirarar hainani. Dimusi rani, siya wadiekiwadiekin. Mi yaim-wokiyaimwowan inkamkin. Iriig.

Nikopkaigiyan yaimirsisim kwisuwao Pol siya boiniyim sima

²¹ Kara mi kariir nomiiyauim tiran ima, krima kimiirin yapa yapa nokboinmamaairgi krimiir nomiiyauwim warauranim kimiirin yipiki Jisis Kraiis siir wakaeyokna apiyim, krima kimiir nokboinmamaairgi.

²² Iikam whiekakim tiranim yipiki Kraiis Jisis siir wakaeyokna apiyim sima kimiir nokboinmamaairgikim. Nhirim yipiki Kraiis siir wakaeyokna apiyim yipiki inkam komii Sisa siir miriiyim, sima kimiir nokboinmamaairgikim.

²³ Kara Biyyan Inkam Komii siiram in minam sriigin siya siir naingwobumbu aair hauuwim mi saeya wi kimiir kwoinaw waraurar nwoki okripkaigiyamim. Iriig.

KOLOSI

Mi iya Pol siya mi biye om komii Rom hir mriiyin mi siya ta yokwowa ha winkikin iikamim naingwo tibmiiyim om komii Kolosi hiranim simiiram. Mi siya ta yokwowa inkam nwisō Tikikas mi Onisimas sowiir hauugi mi yo sowa kimidiniya iikamim naingwo tibmiiyim om Kolosi hiranim simiir ini hauuu. Pol siya hiniina wakaewin kam nhirim niksisaeyim ini simaka hir nwowim mi iikamim naingwo tibmiiyim simiirin sima boinkim hiniin Krais siya Adi Komii rani mi Jisis siir inig iir kipi hainan. Mi haning; nuwi wi iki paekwosimim mi dimin kirie kirie nhirim ninomor kouanim wi sim inigim sim ti hainanam. Mi simiir ogmwoim wi simiiram nwoki huim mi wi simiir siyu imiir nwoki apim. Mi inkamin Epafras nikuwiyin ha namim mi Pol siirin siya ini boinu hikim iikamim naingwo tibmiiyim om Kolosi hiranim simiir nimbiyamim. Mi ta hiriinan saiirsika Pol siya ta yokwowa sair asi winkikin, siya minam winkikin ti niksisaē yayim simiir nikwowaisiigiyim mi simiirin Krais siirgisirrarar boinim hiniin iikamim naingwo tibmiiyim om Kolosiya hiriirin siya nikropkikin. Iriig.

Yokwowa Pol siya winkiya Kolosi hiran iikam imiiram saeya

¹ Kara Polkin, kara Jisis Krais siir aposel inkamkin. Adi Komii krimiir Wanin siya biyar naingwokin kariiram kiwakiyamim aposel inkam nwowam mi siya kariirin saiirar nimbingin siir mi aiir mriiyamim. Kara mi kariir nomiyyau ieya Timoti

² ta yokwowa krira win hauugika iikamim Adi Komii siirim om Kolosi warauranim kimiiram. Nomiyyau miyyikim yipiki Jisis Krais saika namasukikimim, krira kririir Adi Komiiyin siiram sriigi kimiirin wi siya nwoki hauuwim naingwobumbu mi wi iripa nwoki ongwomamair aeyim. Iriig.

Pol siya Adi Komii siir boin wadiekin. Dimusi rani, iikamim om Kolosi hiranim sima Krais siir yai imiir wakaeyokna apkim

³ Mi krima inokininokin Adi Komii siiram kwisboinanae mi krima Adi Komii siirin boin wadieki, ti Adi Komiiyin yipiki krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Krais siir Adin. Dimusi rani, wim kima siir wakaeyokna apkim. Mi ti Adi Komiiyin yio krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Krais siir Adgin.

⁴ Krima Adi Komii siir boin wadieki. Dimusi rani, krira hiniina wakaeko iikamim sima hiniina boinkim, kima Krais Jisis siir yai imiiramim ina sibgu aingwo tibmii kinim mi kima

iikam n̄h̄ir̄im ȳip̄ik̄i Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apiyim simiiram̄in ina naingwokwonanaeyim mi kima simiir̄in ina mi wh̄ink̄insiis haiḡin̄iuw̄im.

⁵ Dimusi rani, wim kima ti dimin kibi kibi imiir nwokwokini ȳip̄ik̄i Adi Komii siya dir̄iraerarkwok̄inim siir om hiran̄im kimiiram, kimiir hauuwam. Biya iya Adi Komii siir Yai Win Kibiya kimiiram waraur n̄ita, kima saiir yaimwokiyaimwowim b̄idiyar sibgu inomokn̄ink̄inim.

⁶ Mi b̄idi b̄idiniyar̄in iya kima ti dimin kibi iir wakaeya b̄iḡib̄ii Adi Komii siya tir̄in iikam kr̄imiir mi kima h̄ir̄iiyar yaingwo t̄iki yayim yim yai kaimwo im̄aiḡim mi ta Adi Komii siir Yai Win Kibiya kimiir bopwo waraur̄in w̄i nae sapi budi mi h̄inda t̄inda ti nu iir̄ar̄in w̄i h̄ir̄iiyar n̄inyok̄ii irkaki mi iikam̄im Adi Komii siir yai aiir wakaekii, mi yayi w̄i simiir wh̄ink̄insiin haiḡin̄iuwi.

⁷ Epafras̄in kr̄imiir inkam kibiȳin, ti dimin taemin hin̄in kimiir̄in siya boim̄imauuḡim siya Adi Komii siiram̄in krimaka bi mir̄iiḡin mi siya kr̄imiir̄in ini h̄ir̄iiyar wh̄ink̄insiis haiḡin̄iukripkaiȳin Krāis siir yai imiir nanaakn̄ink̄ii haiḡin̄iuwam.

⁸ Mi siya ha nit̄in kr̄iir̄am mi siya kr̄imiir ini bōini, Adi Komii siir naeȳiūin simiir̄in siya wh̄ink̄insiis haiḡin̄iuwi iikam n̄h̄ir̄im simiiram̄in naingwokwonanaeyim ȳip̄ik̄i Adi Komii siir wakaeyokna apim. Iriig.

⁹ Mi iya kr̄ira ti dimin taemin̄im simiir wakaeyim mi kr̄ima inok̄inok̄in Adi Komii siiramar sr̄inanaei iikam kimiiram̄in. Kr̄ira Adi Komii siiram̄in minam sr̄ii siya w̄i kimiir nwoki wh̄ink̄insiis haiḡin̄iuw̄im mi ta h̄iriinan saiir-sika kima w̄i han̄inḡin sibgu inokn̄ink̄ini dimin taemin̄im siya naingwowim kima wakaeyokna apam. Adi Komii siir naeȳiūin w̄i siyar h̄urworwokai haiḡin̄iuwi kimiir kwōin imiir̄in mi kima siir dimin taemin̄im imiir̄in w̄i han̄inḡin sibgu inomokn̄ink̄ini.

¹⁰ Mi ti digworaekwowim simiir n̄inomokn̄ink̄in digi mi kima ti dimin taemin̄im imiir̄in w̄i han̄inḡi tiri. Mi kima ti miȳim ȳip̄ik̄i Adi Komii siya bōin̄im kima tir̄am simiir̄in wa sibgu wakaeyokna api mi ta h̄iriinan saiirsika siya w̄i big nasm̄irwaiya asi nwowi kimiiram̄in. Mi ta h̄iriinan saiirsika kima iki mi kibi kibiyim w̄i asi mir̄ii. Mi kima Adi Komii siir̄in w̄i han̄inḡi sibgu inokn̄ink̄ini.

¹¹ Adi Komii siya kir̄ie komiiḡak̄in mi siya digworaekwo wh̄iekakim simiir tir̄im w̄i digar nwowi mi kr̄ira Adi Komii siiram̄in dimin minam kw̄is bōini mi ha mi sr̄ii, siir kir̄ieya siya w̄i kimiir hauuwi mi iikam kimiir̄in w̄i saeya wh̄ink̄insiisi mi maiḡimaiḡa mi owam̄in kimiir̄in ti dimin biȳie biȳeyim sima tirka windi.

12 Kĩmiir kwoinim kwoin miyiki miyikin sasar dwo mi krĩmiir Adi Komiiyin siir boin wadieki. Siya siyaingın wadie kĩmiir nwowaingınuwıyın mi ta hiriinan saiirsika kima dimin taeminim siya nimbınim kĩmiiram kima haiyam wi simiir asi haii. Siya wi iikam kĩmiir hauugii mi krĩmiirın wi warar mi inkin hauugii ti digworaekwowim siir omanim yipiki wadie paeni hanin niuyam mi dimin biyieki nwokai karamae nwowim.

13 Mi iya krĩma Setan siir aowa nwowa, krĩmiirın Adi Komii siya nanmaiwarkainakim mi ta hiriinan saiirsika krĩma wi siir yınisimın yipikin siya naingwokwonanaeyın wi siir aowa asi nwowi.

14 Adi Komii siir yınisimın krĩmiir dimin biyeyim simiirsi naokin mi krĩmiirın siya nanmaiwarkainakin Setan siir aowa nwosi. Mi ti hiriinan tirin mi siya krĩmiir dimin biyie imiirın asi haiyoprımdiyıumiigikim. İriig.

Krais siya Biıyan Inkam Komiiğın mi siya dimin taeminim krĩmiir whinkinsis haiginuwam asi tiri

15 Mi krĩma Krais siir kigi, mi krĩma wa nwoki inokninkinim Adi Komii siya panıngın. Dimusi rani, Krais siya Adi Komii siir hiriinanaingın yipiki iikam krĩma kig karamae nwowıyın. Siya ini sakısar ywowın mi dimin taeminim Adi Komii siya nonkwokwowim ini siyar kigirkakin.

16 Dımın taemin whiekakim yım ini Krais siyar kigirkakim dimusi rani, dımın taeminim ninomor kouanım mi nuan ikim yım siya siyar nonkwokwoswokim. Digworaekwo whiekakim siya nonkwokwowim nhirim yım tisi krĩmar kigim mi nhirim krĩma simiir kig rani. Yım ti paekwosım mi naeyıu minim mi digworaekwo nhir ikim yım sima. Adi Komii siyar tirikikin Krais siirın ti digworaekwo whiekakim simiir tiramin mi ta hiriinan saiirsika ti digworaekwo whiekakim yipiki nu iir nwowim mi kou nwo ikim yım Krais siir inig iir asi hainanprapraskikim.

17 Biıya dımın taemin ima nwowa mi yio siya ha mi okın mi siya dımın taemin whiekakim simiir asi kigirkakin simiir maeyau imiirar sibgu okripkaiyım.

18 Siya ini iikamım yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apiyım ini krĩmiir mwonan ywowın mi nım krĩma ini siir piunan ywowım. Siya siyaingın dımın taeminim Adi Komii siya tiriyım iikam krĩmiir yipiki siir yai imiir wakaeyokna apiyım simiir bwamkibwamin. Krais siirın Adi Komii siyar hidninsiin idwokin yipiki biıya niki aonamin mi siyaingın biigibii ninsiin idwowın ie hirankin mi ta hiriinan saiirsika siya iki dımın taeminim simiir kigrıraowan inkam asi nwokin mi nu ninomor sowiir digworaekwowim simiir

kigriraowamın inkam nwırki bi nwokın siir kouwın. Nningaki nninga kninga.

¹⁹ Tiki yayım yım yaimwowaırgım. Dimusi rani, Adi Komii siya ha naıngwokın siir yınısımın siya siırgısiir i iıırar kwırii iski.

²⁰ Dimın taemınım yıpiki Adi Komii siir sau omomnan nwowım, yım siya bıdı yımbıngıyım tı dimın taemınım mı iikam ikim, yıpiki tı nu iıir nwowım mı yıpiki ninomor kou mı o ikim. Mı ta hırıinan saıirsika Kraıs siir nhıeya yıpiki paeyın hııniya nırıonınkinın sı naokıınaiıniya saeyar nıkworııpukımaıgıgım tı dimın bıyie imııırın mı ta hırıinan saıirsika sımiırın kwoın whırua asi nwowayıgınııugın.

²¹ Mı bııya iikam kıma Adi Komii sııram bı naıngwokım mı kıma siir bı wakaeyokna apkim. Wım kıma dimın bıyie tırkıın.

²² Mı Kraıs siya paeyın hııniya nırıonınkinın sı naokın. Mı tı hırıinan sıyıuın Adi Komii siya kımıır asi tırkıkin kwoın whırua saıka nwowam. Kraıs siya tırııgının iikam kımıırın iıya siir pıu aeya naonama saıır kırıeni tırkıın mı ta hırıinan saıirsika siya kımıırın asi tırkıkin dimın whırki kımbu kara-mae Adi Komii siir whwonkamıdan. Mı ta hırıinan saıirsika Adi Komii siya kımıır kwoın imııırın wı ha nwokı aıngwowı kımıır kwoınım wadıekım dimın bıyie whırki bı kınıyskaıgıkım. Mı kımıırın wı dimın bıyie whır inkam nwırki swokı boın hırıııyıu rani. Nningaka.

²³ Mı kıma Jısıs Kraıs sııramın hırııyar naıngwo tıbmıı kınanaei mı kımıır kwoınım whwowısa nwo karam nwowı mı kımıır naıngwo tıbmııya kırıe hırııyar nwokrıpkalı dimın whırki kınıyskai karamaeya nwowı mı kısına karamae nwowı, Adi Komii siir yınısımın kımıırın wı siya nıkuı nami Adi Komii siir whwonkam ıda hırıir. Mı kıma Adi Komii siir Yai Wın Kıbiya saıır wakaei mı kıma wa nwokwokını tı dimın kibi kibi imıııramın yıpiki Adi Komii siya nımbınım kımııram. Mı ta Yai Wın Kıbiya Adi Komii siir iikamım sımiıra ya tı nuın sıırın hında tında bıdı boınmımauu dıga. Kara Polkın, an kara ırııpi hırıinan ta Yai Wın Kıbiya saıırın iikam imııır bıdıyar mı boınmımauuwa. İrııg.

Pol siya iikamım om Kolosi hıranım sımiır whınkınsııs haıgınııugın

²⁴ Kara hık kımıırsıyar mı haıgı wındı mı kariırın ha mı ıgbumbugı wındı mı kara pı maırgımaırga mı owı. Bııya Jısıs Kraıs siya kariırın hııına boınkın, kariır iikamım, yıpiki kariır pıunan nwowım, sımiır hıka ya wı kımııram nıtı kımıır pıu imııır kımıııısu haıgınııuwam. Mı iıyım kara ta hırıinan hık aıır haiyın, ta hıka bııya Jısıs Kraıs siya haiya saıır ıdwo swokı ınkın haıgıngıkın dıgıdıg sımiır nwokıyam. Mı

ta hiriinan saiirsika kara maingimairga asi nwowi ti hik hiriinanim simiirsi haiyim kimpipisu.

²⁵ Biya kariirin Adi Komii siya nimbingikin siir yai kibiya saiir nanaakninkii haiginuwim mi ta hiriinan saiirsika, kara iikamim Adi Komii siir piugana saiirim simiir asi whinkinsiis haiginugim inkamin nwirni miriyyin mi iikam nhirmi whinkinsiis haiginuwiyin siir hiriinan.

²⁶ Biya ta yaiya saiir yaimwokiyaimwowa ya iikamim simiirsi haigiprakaigim. Mi tariinanin Adi Komii siya ta siir yaiya saiir yaimwokiyaimwowa ya siir iikam imiir bidi yisiimauuwim.

²⁷ Siya krimiir nisiimauuwam naingwokin yipiki siir iikamim mi krima ta yai kibikikibi imiirimin wa nwoki sibgu inokninkinim mi wi iikamim Isrel simiir piugana saiir karamaeyim wi simiir nwoki whinkinsiis haiginuwim. Mi ti yaiyim yipiki niki haigiprakaiyim yim ti sima Kraisiya ini ini hanin kimiir kwoin imiir kwirii idwokaiyin iikamim yipiki Juda iikam tani mi ta hiriinan saiirsika, kima maingimairga asi nwokim mi wim kima iya Adi Komii siya hauuwana siir dimin miyyik miyyik imiir, simiiram nwokwokini mi siya wi kimiir hainanprapraskii.

²⁸ Mi ta hiriinan saiirsika, iikam krima iki omom omomim simiir asi nami simiirin Kraisi siir yai aiir boinimauuwam. Krima simiirin hanina boin, sima dimin biyeyim simiir kwoinawu nwokaiyim simiirin digumii haimriyugig. Mi krima simiirin Kraisi siir yai kibi kibi imiir disiisiimauu. Mi krima ti dimin hiriinanim simiir tiri mi krima wi iikamim simiir tiri sima wakaeyokna apam Kraisi siir yai imiir sima tira saiir hiriinan.

²⁹ Kara ti dimin taeminim simiirin sibgu sibgu asi tiri mi ta hiriinan saiirsika sima Kraisi siir yai kibi kibi imiir asi sibgu wakaeyokna api. Kariir kwoinin Kraisi siya kiwir haigin mi kara ti dimin taemin imiir asi tirkin. Iriig.

2

Kolosi kimiir iikamim sima yai bibiyeyim priiyiksasaeyim simiirin digumii haimriyugig

¹ Kara ha naingwowi wim kima ti dimin taemin imiirin ina ninkninkinim. Kara kimiiram naingwokin mi kara dimin taemin kasa bi tirkin kimiir whinkinsiis haiginuwam iikamim om Kolosi hiranim mi iikamim om Leodisianim mi iikam nhirim yipiki biyanim mi tariinanin ikim yim kariir whwonkam iir bi kigim.

² Kara ti dimin taeminim simiirin ta hiriinan saiirsi tirkin kimiir kwoinim wi wadie nwoki sibgu owim mi kima irni nwirnyam naingwokwonanaei mi kimiir kwoinim dimin

taemin imiiram in sibgu naingwowi mi ta hiriinan saiirsi kima Adi Komii siir asi wakaeyokna apkim kima tira saiir hiriinan. Kara ha naingwowi kima Krai siir digworaekwowim yipiki Adi Komii siya haigiprakaiyim biya simiir ninokninkinim. Mi ti dimin taeminim Krai siirgisiiirim yim ti dimin taeminim biya Adi Komii siya haigiprakaiyim yim sima mi tariinan yim bidi yanaakninkiiyim.

³ Jisis Krai sasairgin yaimwokiyaimwo boini bwamkibwamin dimin taemin whiekakim simiir bwamkibwam imiir.

⁴ Kara kimiirin ti dimin taeminim Krai siirim simiir boinmimauuwi mi ta hiriinan saiirsika iikamim wi kimiir kwoin imiir kiyai rani, iki simiir yai bibiyeyim priiyiksasaeyim simiir.

⁵ Kara kimaka mi o karamaeka windi, kara kimiiram in ina mi aingwowin. Kara ha naingwowi kima ini wadieyar nwowim mi ta saiirsika kima Jisis Krai siiram in nhami nhami paninsi yaingwo tibmiisi. Mi ta hiriinan saiirsika, kara kimiiram in maingmairga asi nwowi. Iriig.

Krima mi Krai siya krima ini kwoin whirua nwowim mi krima iki niksisaeyai bibiyeyim simiir kipi wakaeyokna ap.

⁶ Biya Krai siiram kima naingwo tibmiya saiir hiriinan mi tariinan in kima kwoin whirua saika dwo.

⁷ Mi kima saika wi nwirumar nwowiskii, paemiiyim pae iir nonkworinuwiyin nu aowa op nae min kiyaiyam mi iiyin paeyinim omaka aiir nonkwowini ikim ini simiir hiriinan ywowim mi ti hiriinan sima tirim saika sima ninkiamasum, yipikin paemii iiyin paeyinan nwowin kima Krai siir yai kibiya yipiki biya krima niki boinmimauuwa saiir saiira wakaeyokna apnae mi maingmairga Adi Komii siiram dwo. Dimusi rani, dimin taeminim siya tirkiyim kimiir simiirsika.

⁸ Kima, kimasiyar mintaraona. Kima iikam nhirmiyam kipi kiwaki sima nitam mi kimiirin iki yai bibiyeyim kwoinki priinaingwo boiniyim, kimiir boinmimauuwam kimiir kwoin imiir kiyaiyam mi simiirin kimiir niksisaeyim. Mi ti iikam hiriinanim yim yidiwi wanwiyaemi yayim mi dimin biyie biyeyim nuan uridyiu bibiyeyim simim sim boinikim. Yim sima Krai siir dimin taeminim simiir bi boinmimauuwikim.

⁹ Kima simiir yai bibiyeyim simiir kipi wakaeyokna ap. Dimusi rani, Krai siya ini Adi Komii siir hiriinanar swoki owin mi dimin taeminim Adi Komii siirim yim ini Krai siir kwoin arar haigi okaiyim. Mi yim ti digworaekwowim yim krimiir niisimauugim hinin Adi Komii siya paningin.

¹⁰ Mi ta hiriinan saiirsika, kima Jisis Krai saika namasuwi mi kima wi siir digworaekwoki naokinguguninkini mi kima

wi kirieya yipiki Adi Komii siya hauuwa kimiir wi saiir kirie karamae nwo rani. Mi ti dimin taeminim ninomor kouanim mi nuan ikim dimin taeminim yipiki ti nu iirar nwowirkakim hinda tinda yim Jisis Kraisi siya bidi ikworipukimaigiyim.

¹¹ Mi iikamim sima kimiir miois imiir kitiyopnr hai karamae nwowa kimiirin saeya bi mi iisiimauugim wim kima Kraisi siirgim. Niingaka. Kima mi Kraisi siya wim kima ini piu kwiruwa iripar ywowiskiyim mi wim kima dimin biyie imiirin digiumii bidi haimriyugigim. Mi ta siir kima wakaeyokna apa saeyairga kimiir niisiimauuwa hinin wim kima Kraisi siir wakaeyokna apikim, kima ti siyiuin miois kitiyopnr haiiyin si bi napikim. Niingaka.

¹² Biya iya inkamim op baptaisyim ya tariigina ya ini Kraisi saika naonamnan ywowa mi sima kimiirin pa haingikaigii. Mi iya sima kiriirin op hiranki swoki kibokiinainiyyim mi kima ha namikwomaiyuwiyim, ya tariigina ya ini Biyan Adi Komiiyin yipiki Kraisi siir hidninsiin idwown siir kirieya ini saiir hiriinan ywowa mi siya kimiirin saikar ninkin kininsiin idwokikin. Dimusi rani, kima siir yai imiiram naingwo tibmii kiingim.

¹³ Biya kima dimin biyie tirkim mi kima kimiir kwoin imiirar napkim mi ti dimin biyie hiriinanim iikam kimiirin biyie sima nwowaiginugim mi kima siyiuin. Mi iikam kimiirin Adi Komii siya kininsiin idwokin Kraisi saika mi kima kwoin win asi haigim. Dimusi rani, dimin biyie biyeyim kimiir kwoinawu nwokaiyim yim siya bidi haiyoprindiyumiigiyim ti kamim simiir miois imiir kitiyopnr haiyim simiirin wi miois sima kitiyopnr haiya wi saeya nwowaiginu rani, Adi Komii siir yinisisim nwowamin. Niingaka. Kima Adi Komii siir yinisinin wi ta miois kima kitiyopnr haiya wi saiirsi nwo rani. Niingaka.

¹⁴ Dimusi rani, Jisis Kraisi siya paeyin hiiniya nironinkinin siir naokin mi ti yayim yipiki siyu Komii siya boinhuriyuwim kimiir, kimiir dimin biyie imiirsi yim Adi Komii siya bidi haiyoprindiyumiigiyim. Yim ti yayim, yim saika bidi yinkin aonamim.

¹⁵ Adi Komii siya bidi ikwowaisiigiyim yu bibiyeyim mi dimin taeminim kiriekakim ti nu iir nwowim ti diminin Kraisi siya tirin siir kirieni, paeyin hiiniya nironinkinin si ninkin irinugiyin mi simiirin siya bidi ikwowaisiigiyin iikam imiir niisiimauuwam hinin siya kirie komiigakin mi yim sima ini niinga ywowim. Iriig.

¹⁶ Mi ti siyu komii siir yayim yipiki ha boiniyim nim krima miyyik rani mi ha daonam yim bidi digiyim. Mi ta hiriinan saiirsika, inkam nwirki kimiir hidi Judami siyu komii si kima wi siir yai kipi wakaeyokna siya kimiirin uruwai siyaowai

mi nae minim sim boini. Niingaka. Mi siyiuin nae miniyin kima naeyin mi op min kima kwiyaeiyim mi iiyim piu kima mi siisiyim kima simiir kipi wakaeyokna ap mi Adi Komii siir inigin kipi mi hainan mi bwain siir iiyim bwain winki nitanim simiir nikriyim yipiki kima hainani Adi Komii siir mi iiya Judakim siiskuwakiya piu dimin taemin whir tir karamae nwowiya aka mi dimin taemin nhirim ti hiriinan nwo ikim mi sima kimiirin wi ti Juda simiir siyiu komii iirsi hid rani. Niingaka.

17 Yim ti digworaekwowim yim ini aknainan ywowim yim krimiir brougae wanwiyaeyim simiir niisiimauugim. Yipiki wi mhoyiya nimbiamy yim dimin kungikun imairgim Kraisiya tiranim. Kraisiya ha nitin simiirin kimidiniya siya ini tirni mi ti dimin taeminim biyanim yim ini inig karamae ywowim.

18 Kima iki iikam nhirim yipiki kimiir hidim simiir yai imiir kipi wakae. Dimusi rani, yim sima ti hinina boinkim, wim kima Adi Komii siir bi wakaeyokna apikim. Dimusi rani, wim kima Adi Komii siir paekwosimin siir inig iir bi hainankim. Ti hiriinanim simiir kipi wakae! Yim sima ha boinkim ti dimin taeminim nhwo sima whinkigim iikam krimiirin ha ninokninkinkim nim krima simiirar hainanikim. Yim sima pi niksisaekim mi sima simarin hinina boinkim yim sima inigak iikam tani yim sima Adi Komii siir paekwosimni inig hainanikim mi ti iikam biyie biyeyim yipiki nantamyiriyiyim yim sima simiir kwoin imiirarar napikim.

19 Mi ti iikam hiriinanim yim Kraisi saika iripa bi namasugim. Kraisi siya ini mwonan ywowin mi nim krima iikamim saika namasuwim, nim krima ini siir piunan ywowim. Piu aiirin mwo ieyar whinkinsiis haiginu mi kiu mai minim mi kip ikim yim ini iripar yinkiamasuim. Mi iikamim naingwo tibmiyiyim yim ini piunan iripa bidi yinkiamasuim. Dimusi rani, simiirin Adi Komii siya hauugin siir kirie aiir.

Krīma naonami wī Kraisi saikar waiyayokiyokii

20 Iikam kima, kraisi saika bidi yowanamim mi kimiirin rirmiia siya bidi yowoaiginugiyin ti dimin biyie biyeyim ti nuin siirim simiirsi mi kima ti dimin taeminim ti iikamim nuanim sima napam naingwowyim simiir kipi wakaeyokna ap mi ta hiriinan saiirsika Adi Komii siya wi hinina boini simiirin sima wadiekim. Mi kima dimin taeminim iikamim nuanim sima napiyim simiir simiira dimusi wakaeyokna apkripkaii? Mi kima iikamim simiir siyiu komiiyin siir yayiyim simiir dimusi wakaeyokna api yipiki ha boinim,

21 kima dimin sim whir kipi swoki tirsran mi dimin sim whir kipi swoki pikomyaskii sran mi simiirin kipi mi ae. Niingaka.

²² Yim tiriiginim yim inkamni ara yaigim yim Adi Komii siir hiranki bi nitkim. Krimiirin nae Adi Komii siya hauugin mi krima simiirin kipi boinwaeyo. Nningaka. Krima simiirin ha dae!

²³ Mi ti siyiu komiiyin yio krimiir kwoin iir kiyagin krima ha nwoki aingwowim yim wadiekim mi krimiirin wi sima nwoki whinkinsiis haiginuwim paekwosim simiir inig imiir hainanam mi dimin taeminim krimiir pugi tiram naingwowiyim simiir nwoki kikintimdinuwim mi krima wi krimiir piu imiir nwoki onkwobumbuninkinim mi yim ti dimin taemin hinininim yim wi krimiir whinkinsiis haiginu rani, ti dimin biyie biyeyim krimiir kwoinawu nwokaiyim simiir nikwowaisiigim. Nningaka. Iriig.

3

Adi Komii siya kimiirin Krai saika ninkin hidninsiin idwokikin omwaiwaiyayokiyokiyim

¹ Biya Krai siya naonama siya krimiirsi naonamkin mi siirin Adi Komii siyar swoki hidninsiin idwoki omwai waiyam. Tiriiginin yio ti hiniingin iikam krimiirin Adi Komii siyar hidninsiin idwokikim omwai swoki waiyayokiyokiyam mi Krai saika nwowam. Mi ta hiriinan saiirsika, kimiir biyan siyiun yio bidi digiyin mi kima dimin taeminim nuanim wi simiiram kipi naingwo mi kima dimin taeminim Adi Komii siir om hiranim simiiram daingwo simiir wakaeyokna apam, maeyauwa Krai siya nidwowiya Adi Komii siir ina iniiga saiir kingiin hir mi Adi Komii krimiir Wanin siir kirieya ini siyar nonkwowa mi dimin taeminim yim ini siyar kigirkakim.

² Kima dimin taeminim Adi Komii siir om hiranim simiiram daingwo, kima dimin taeminim ti nuin siirin simiiram kipi naingwo.

³ Kima dimin taeminim siir omin ninomor kou hiranim siir hir nwowim simiiram daingwo. Dimusi rani, kima dimin taemin biyie biyeyim yipiki biya kima napim simiirsi bidi yaowim mi iikam kimiirin Adi Komii siya bidi hidninsiin idwowim Krai saika mi kima saika ini nwuruwar ywowiskiyim mi kima ini kwoin winkakar ywowim mi kimiir kwoin winin yio ini Adi Komii siyar kigirraowin siir naeyuni.

⁴ Krai siya krimiirin minam tirkin krima saika iripa nwowim mi mhoiya siya wa swoki iti mi siya wi siya siyar nanaakninkiinaei mi krima wi saika nwowi mi krima saika nwowi mi krima wi Adi Komii siir dimin kibi kibi imiir haii. Iriig.

Kima kwoin win bidi haiyim mi kima dimin miyik miyik imiirarar dap

5 Wim kima yaeya kwoin win bidi haiyim mi kima kimiir kwoin imiirin sibgu sibgu kintimdinu dimin biyie biyeyim kima naingwowiyim kima tiram yipiki ti nu iir nwowiyim simiirsi. Kara ti dimin taemin hiniinim sim boini. Dimin taeminim iikam kima naingwowiyim kima tiram, hii priinanae priinae mi kam sima sima ninwoanwona iripa piu mi dimin biyie biyeyam kigmair mi dimin taemin biyie whiekakam naingwokwo, dimin taeminim inig hainaniyim sim hanin nwowim Adi Komii siir igsop aair nokwokairinam.

6 Mhoiia iikamim yipiki siir yai aair wakaeyokna ap karamae nwowim simiirin wi Adi Komii siya tiodwomaii. Dimusi rani, sima dimin biyie tirkim, ti kara boinim kimiir simiir tirkim.

7 Mi biiyarin wim kima kimiir kwoin imiirar napkim mi kima dimin biyie bidiya mi tirim ti iikamim yipiki wi mhoiia Adi Komii siya tiodwomai.

8 Mi tariinanin kima simiirin digiumii haimriyugig mi ti dimin taemin hiriinanin yim hindara dinangrimiigig. Irika nwirikan io whwonkam kipi nanao mi io kipi inwo anwo mi kimiir yopii adim mi iikam nhir ikim simaka kipi inkinwaomwarki boin mi kima yai bibiyie kipi boin mi dimin taemin biyie nhirim ti simiir hiriinanin simiir kipi mi tir.

9 Mi dimin taeminim kima boiniyim irni nwirni kipi priiyiksasae. Dimusi rani, wim kima ti dimin biyeyim simiirin digiumii bidi haimriyugigim tiriiginim kima tirim iia kima Adi Komii siir niki wakaeyokna ap karamae nwoa saiir.

10 Dimusi rani, tariinanin kima ini inkam win ywokiyim. Adi Komii siya kimiirin iripa bi tirkin siya kimiirin yapa yapa tirkin mi kimiir kwoinim siyar kisisaena haigiraraowi mi kima iikam miyik asi nimbiyami mi wi Adi Komii siir hiriinan asi nwowi mi ta hiriinan saiirsika kima siir asi sibgu inoknankani kima tira saiir hiriinan.

11 Ti dimin taemin miyik miyikim Adi Komii siya tirim kimiir simiirsi, yo dimin komii rani, iikamim Grikmi piugana saiirim mi Judami piugana saiir ikim mi yipiki simiir mioisim mi kitiyopnir haiyim mi yipiki mi kitiyopnir hai karamae mi owim mi sima skuramar mi amka windi mi sima skuram mi am karamae mi oka windi mi sima digworaekwoki mi aokingugu nankaigi windi mi sima paeprikabar mi oka windi, yim tiriiginim yim dimin komii rani. Mi diminkidiminin inigakin yo ti si, Kraisa saairgin inigakin mi yo siya iikam yipiki siiram naingwo tibmii kniyim ini hanin simiir kwoin imiir kwirii idwokaiigin. Iriig.

12 Adi Komii siya kimiir bidi yimbinin siir iikam nwowam mi siya kimiiram nhami nhami naingwokwonanae rani.

Mi ta hiriinan saiirsika, kima iki iikam nhirim simiiram naingwokwonanaei mi simiirin dimin miyiki miyik iirar tirhaiginiu. Kima kimamar kipi naingwona hinin, kima inigak iikamkim. Mi kima kimamarin hinina daingwo, inig karamae iikamkim mi iikam nhirim simiiram kiwaki sima simiir kwoin imiirar napim ti dimin taeminim simiirsi mi wim kima ti siirsiyin hinina daingwo kimiir kwoinin yio hindara dinan itkinki mi nhirnaka kipi ninkinwaomwarki boin simiirin simiir siyu iirar kigninkin tirki.

¹³ Mi kimiir inkam nwirin siya dimin biyie inkam nwirni tiri mi yio ti hiriinan siyuin yio ti digi mi kima siir dimin biyie imiir haiyoprimdiyumiigi. Mi kimiir dimin biyie biyeyim yim Biyan Inkam Komii Jisis Krai siya bidi haiyoprimdiyumiigiyim. Mi ta hiriinan saiirsika, wim kima iriipi hiriinan ti hiriinan siyu kaimwowin siirar timi tir, iki iikam nhirim kima ninkinyaewaoyim simiir dimin biyeyim simiir timi haiyoprimdiyumiigi.

¹⁴ Iki dimin taemin kibi kibiyim simiir kouin ini naingwokwonanae saeyar ywowa tariigina ya ini bigibi saeyar ywowa. Mi ta naingwokwonanaeya iki digworaekwo kibi kibi nhirim simiirin ini saeyar kakprinonkwowim. Tariigina ya ini piuwopnan ywowa, piuwopa inkamki kikogiya yuisa siya kaiya saiir kikogrinuwam. Mi ti dimin hiriinanin ini nwirniyam naingwoyiyin yio ini piuwopnan ywowa yipiki iikam imiir whinkinsiis haiginiuwana kwoin whirua sima nwowam.

¹⁵ Krimiirin Krai siyar tirkikin irika nwirika nongwomamair aeyamin mi krima ti hiriinan diminim ti krimiir tir nwokaiyim simiiram kiwaki. Mi yim ti dimin taemin hininim yim dimin whoimoni rani. Biya kimiirin Adi Komii siya nikiunakim mi kimiir kwoinim siya kiyagim mi ta hiriinan saiirsika kima wi piu kwiruwa asi nwowi mi wi Krai siir dimin taemin imiir asi haii kimiir kwoin imiir whinkinsiis haiginiuwan iripa nongwomamair aeyam. Mi kima wi boin wadieki. Dimusi rani, ti simiirsika.

¹⁶ Mi Krai siir yaiya ini hanin kimiir mhaii kwoinaw kwirii idwokai kuni mi kimiir kigirkaki mi mhoiia kimiirin wi sima whinkinsiis haiginiuwi irni nwirni whinkinsiis haiginiuwiya Adi Komii siir dimin taemin imiir yipiki kima boinmamauwim iikam nhirmi mi kima nikim dimin taeminim simiirsi saiir hiriinan. Kima Adi Komii siir boin wadieki mwayim yokwo sam hir nwowim kima waowiyim simiir hiriinan mi mwayim kima mi waowiyim omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir hir simiir hiriinan mi kima mwayim kirie kimiir kwoin ima nwokripkaiyam wao.

¹⁷ Mi dimin taeminim kima tiriyim mi kima boini ikim mi dimin taeminim kima tiriyim, yim Biyan Inkam Komii

Jisis Kraisi siir nikrigim. Kima Adi Komii siir boin wadieki dimusi rani, dimin kibi kibiyim yipiki Kraisi siya tirim kimiir simiirsika. Iriig.

Iikamim nonkwonam mi simiir yinisisim ikim simiir boinka

18 Mi wim kima wigim yipiki kamkak nwowim, kima dimin taeminim kimiir kam ima boiniyim simiir wakaeyokna. Tiki siyiu hiriinanin yio ini ywowin. Dimusi rani, wim kima Biyan Inkam Komii Kraisi siir yai wakaeyokna apkim.

19 Mi wim kima kamim kimiir wig imiiram daingwokwonanae. Simiirin biyie kipi nwo mi dimin taeminim kima tiriyim kima simiirin yai biyie wara kipi boin.

20 Mi wim kima yinisisimim wim kima kimiir yopii adim simiir yai imiirar wakaeyokna. Dimusi rani, yim ti dimin taemin hiriinanim yim Biyan Inkam Komii Adi Komii siya big nasmirwaiya simiiram nwowi.

21 Mi wim kima adim, wim kima kimiir yinisisimim simiir hindara kipi nokwao boin mi simiir kwoin imiir kipi kiyai maigimaigra nwo karamae sima nwowam mi simiir grabaiginiu karamae nwowam. Iriig.

22 Mi wim iikamim yipiki iki kamim inig komii komiigakim simiir miriirim umir min hai karamae nwowiyim, kima kamim kimiir kigriraowiyim simiir whwonkam ida ara kipi mirii iya sima kimiir kigriraowiyim inokinokin kima mi wadie imiirarar mirii. Dimusi rani, kima tiriiginim yipiki kimiir kigriraowiyim simiiraram mirii rani mi kima ha tir tani simiirin. Dimusi rani, wim kima pi boriisopi Biyan Inkam Komii siya maigimaigra kimaka nwo karam nwowim.

23 Kima iikamim simiiraramar mirii rani. Wim kima Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraisi siiram mirii. Mi ta hiriinan saiirsika, kima kimiir mi imiirin sibgu donkworinu miriikripkai.

24 Kima dimin miyik imiirar tir. Dimusi rani, wim kima ina ninokninkinim mhoiia omin ninomor kou hiranin Adi Komii siya kimiirin wi bimbuiwi tirwin tani biya siya nimbina siir yokwo aiiir saiir hiriinan. Mi ta hiriinan saiirsika, kima ti nu iirin miyim sibgu sibgu mirii. Dimusi rani, wim kima inokinokin Biyan Inkam Komii Jisis Kraisi siiram mirii mi ta hiriinan saiirsika sibgu sibgu asi mirii.

25 Mi iikamim yipiki dimin biyie tiriyim, mhoiia simiirin wi dimin biyie Adi Komii kimiir Wanin siya tirhaiginiuwu. Dimusi rani, ti dimin taemin imiirsika. Mi siya iikam whiekakim simiiram in hiriinanar mi aingwowin mi siya kimiir whiekakar in wi hiriinankinar hidi. Iriig.

4

1 Mi wim kima kamim bii nwowiyim kima ti iikamim yipiki kimiir miriyyim simiir sibgu tir. Dimusi rani, kima ina ninokninkinim kimiir Biyan Inkam Komiiyin kimiir kigirkakiyin siya ini siir om iir nwowin mi kimiirin ini siyar kigiraowin. Iriig.

Iikamim nhwo Adi Komii siiram kwisboiniyim simiir boinka mi ti siyiu hiriinanin ti kima tirin yio ini ywowin

2 Kima Biyan Inkam Komii Adi Komii siiramın hiriyyar kwisboinanae. Kipi digi. Mi iya kima kwisboiniyim nhwo mi kima dimin taeminim kima boinanım simiirin sibgu sibgu daingwo omok boin mi siir boin wadieki.

3 Mi iya kima nhwo kwisboiniyim Biyan Inkam Komii siiram kima iikamim tiranım krimiiram warar srii siiramın minam, krimiir whinkinsiis haiginuwim mi nim krıma wa nwoki kiwakiyim Kraıs siir yai aıir boınmımauwamın. Mi ta hiriinan saırsıka iikamım wı simiir nwoki wakaeyoknam. An kara maeyauwa mıı biye miriıya saıir tir asi hugripkıkıkaii. Dimusi rani, an kara siir yai imiir boınmımauugın.

4 Kima Adi Komii siiramın minam kwisboınki kariirin wı siya nwoki whinkinsiis haiginuwim Kraıs siir yayim simiir sibgu boınmımauwim biıya kara niki boınmımauwa simiir iikam imiir saıir hiriinan Adi Komii siya boınkiya kariir saıir hiriinan.

5 Mi dimin taeminim kima tiriyim, iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna ap karam nwowiyim simaka, kima sibgu daingwo omok. Mi kima ii kwıra hinına tiram kipi kiwaki, diminin wadie nwokaram nwowiyin siir tiram dimusi rani, kimiir iyyim hoıngak nwo rani.

6 Mi dimin taeminim kima boınmımauwim simiir yım wadiekin, yım ini wım naeyim kima naeyim simiir idwo nıkrınkinkııyım ini simiir hiriinan ywowim. Mi hiriınanki niıwi, ti dimin taeminim iikam ima sriiı kimiir mi kima wa sibgu inokninkin boınkii simiirin. Iriig.

Pol siya Tikikas Onisimas sowiir nikropkiko

7 Kara Tikikas siirin kımıiram minam nikropkikin siya dimin taeminim kara tirim wı kimiir nwoki boınmauwim. Siya krimiir nomııyau kibikin yipiki kara naıngwokwonanaeyin. Siya inkam wadiekin mi kariir dimin taemin siya whinkinsiis haiginugın mi siya mi kara krimiir Biyan Inkam Komii siir mıı aıirin krırar miriıgo.

8 Kara siir bıdi yıkropkiyin kımıiram mi ti dimin taeminim wı siya boınmımauwi kimiirin. Mi siya kimiirin wı min boınmımauwi dimin taeminim krıma tirim simiir

mi ta hiriinan sairsika kimiirin wi maingimainga siya nwowaiginuwi.

⁹ Mi kara Onisimas siirin saika bidi yinkin ikropkiyin kimiiram waraur. Onisimas siya krimiir nomiiyau kibigin mi siya kimiir inkam nwirkin. Mi iya sowa nimbini mi dimin taemin whiekakim krimiir tir nimbimbiiyamim wi sowa nini boinmimauuni. Iriig.

¹⁰ Aristakas, yipiki ti kanaka tir ninkin hugripkiikikaiyin maeyaua mi biye mriiya sair, siya mi Mak siya sowa kimiir nokboinmamaingiko. Kima ina ninokninkinim Makin yio Banabasni nomiiyugin mi biya kara kimiirin ti hinina boinmauugin siya niti kima siirin wi sibgu kigrirao.

¹¹ Josua yipiki siir inig whirin ha dapiyin Jastas, yio kimiir mi okboinmamaingikin. Kamim nwoingnwoimuwaingim Juda simiir pugana sairim yipiki Krais siir yai aair sibgu wakaeyokna apiyim mi kariirin sima whinkinsis haiginiugin Adi Komii siir dimin taemin imiir tiramin mi kariirin maingimainga sima nwowaiginiugin.

¹² Epafras in yio kimiir mi okboinmamaingikin. Yio siya om Kolosiyan inkamkin mi siya Krais Jisis siir mi aair mriigin. Mi inokninkin siya Adi Komii siiramar kwisboinanaeikin kimiir kirie haiginiuwam. Mi kimiir kwoinim wi kirie nwoki owim ti dimin taeminim Adi Komii siirim simiiram mi ta hiriinan sairsika wi haningi sibgu inokninkini dimin taeminim Adi Komii siya naingwowim kima wakaeyokna apam.

¹³ Kara ti dimin taeminim simiirin ina sibgu inokninkinin mi kara simiirin pa boinmauugi kimiirin. Siya iikam kimiiram nhami nhami bi mriinanaekin mi iriipi hiriinan iikamim Leodisia hiranim mi Hirapolisan ikim.

¹⁴ Mi Lukin krimiir paowai min udi inkam kibiyin mi Dimas siya, sowa kimiir nokboinmamaingiko.

¹⁵ Mi kara nokboinmamaingini haninaka wi kima nokboinmamaingi iikam imiirin yipiki nomiiyauim om Leodisia hiranim simiiram. Sima mi Nimpa saeya mi iikamim yipiki sair omaka hir haingiriyu owim Adi Komii siir inig iir hainanim simiir warar nokboinmamaingi.

¹⁶ Mi ta yokwowa maeyaua ti yai ima nwowa kima simiir mwain dignaowidi mi kima simiirin wi iikamim Adi Komii siirim om Leodisia hiranim wi simiiram hauugi mi yim wi sima mi mwainim. Mi ta yokwowa kara hauugiya simiiram mi ya wi kimiiram swoki hauugii mi kima wi kimiir om hir nikini mwainiuwim.

¹⁷ Mi kima Akipas siirin hinina boin, siya miya Biyan Inkam Komii siya boinkiya siir siya mriiyam siya sair mrii mi siya sairin hriiyar digig.

18 Kara Polkin, tiki yayim yim kariir ñngar nonkwowinkikin, ti kimiir nokboinmamaingiyim. Kima simiirin kipi naingwo owouu, an kara ini maeyaua mi biye miriia ini saiir tirar niki hugripkikikaiyin. Kara hinina naingwowi Adi Komii krimiir Wanin siir naingwobumbuwa wi kimakar nwowi. Iriig.

1 TESALONAIKA

Iiya Pol siya om Korin hir nwowin mi siya ta yokwowa ha winkikin iikamim naingwo tibmiiyim om Tesalonaika hiranim simiiram. Biyan siya ti om iir niki okin mi iiya Timoti siya hiriir nimbiamin mi siya kimidiniya Pol siir ini boinu, Juda iikamim yipiki Jisis siiram naingwo tibmii karamae nwowiyim iikamim naingwo tibmiiyim simiirin hik sima hauuwi. Mi ta hiriinan saiirsika Pol siya ta yokwowa saiir asi winkikin mansika iikamim naingwo tibmiiyim wi saeya nwoki whinkinsiis haiginuwim mi simiir naingwo tibmiiya Jisis siiram naingwo tibmiiya wi hiriyyar nwoki onkworinukripkaiyim mi wi siyar nwoki itbugiyim. Siya iiya Jisis siya nitana saiir yayim kasakasa bi winkin. Iriig.

¹ Pol, Sailas mi Timoti, krima ta yaiya yokwoni win hauugika iikamim Adi Komii krimiir Wanin siir pugananim om Tesalonaika hiranim kimiirim. Kima Adi Komii mi Biyan Inkam Komii, Jisis Kraissowiirgisiowiirniigim. Mi krima ha naingwowi Adi Komii mi Jisis Kraissiya, sowa naingwobumbu mi iripa nongwomamair aei kwoinin wi kimiir nwoki hauugiyim.

Mi Tesalonaika simiir naingwo tibmiiya kirieka mi saeya ini wadieyar sibgu owa.

² Mi krima iinokinokin Adi Komii siirim kwisboiniyim, krima siirin ha boin wadieikim. Dimusi rani, iikam kamiirsika.

³ Mi iinokinokin krima siir boinmauuwi dimin miyik miyikim kima tiriyim simiir. Dimusi rani, kima siir yai imiir wakaeyoknaei mi kima siiram naingwokwonanae mi kima dimin kirie kirie imiirar tiri mi kima donkworinukripkai mi kima kirie hiriyyar dwokripkai Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraissiram.

⁴ Mi kima ti nomiiyauim yipiki Adi Komii siirim naingwokwonanaeyim mi krima ina ninokninkinim siya bidi yimbingiyin kimiirin siir iikam nwowam.

⁵ Dimusi rani, iiya krima ta Yai Win Kibiya kimiir boinmimauuwa saiirsika, yim niksisaeyai nanga rani mi kimiir kwoinin Adi Komii siir yai ima mi siir naeyiu ieya wi sowar kinkrip hai. Mi Adi Komii siir naeyiun kimiir kwoinin wi siyar kisina haigi mi krima ina ninokninkinim siir yai imiirin mi ti yayim simakisimaigim kaimwowim. Kima bidiyar yinokninkinim diminim biya krima tirim kimiir whinkinsiis haiginuwam.

⁶ Mi kima Adi Komii siir yai imiir bidi wakaewinim mi iikamim sima kimiir bidiyar tɪrbumbuim mi kima maingimainga bi nwokim. Nningaka. Dimusi rani, Adi Komii siir naeyuin siyar whinkinsiis haiginugim kimiirin maingimainga hiriyyar nwokripkaiyim. Mi kima ti diminim simiirar tirinae, ti diminim krɪma mi Biyan Inkam Komii Jisis Kraiss krɪma tirim simiir hiriinan.

⁷ Mi ti hiriinan siyuin, kima yipiki iikamim Adi Komii siir yai wakaeyokna apiyim nu haimii Masedonia mi nu haimii Akaiia hiranim simiir bidi yisiimauuwim mi kima simiirin dimin miyik miyik imiirar nisiimauugim sima kigna apamin.

⁸ Mi ti yayim Adi Komii siya boinmawuwim kimiir, yim kima bidi yanaakninkiiyim mi ta yaiya inkamin ii hainiyin mi siir yainana ha namkiya hinda tinda mi ini saiir hiriinan yamiyokiyokiigiya. Mi ta yaiya saeya nu haimii Masedonia mi nu haimii Akaiia hiriirara biri namka. Nningaka. Mi ta yaiya ina yiniyokiigiya hinda tinda mi iikam sima ina wakaekiyim kima Adi Komii siir yai imiirin ina wakaeyokna apim mi ta hiriinan sairsika, krɪma wi saiir swoki boin tani simiirin.

⁹ Mi iikamim hinda tindanim sima dimin taeminim biya nibiyamim iya krɪma kimaka waraur nwowa sima simiir whrie boini. Mi kima uruwai siyaowaiyim digumii bidi haimriiyugim. Mi Adi Komii kungikinin siirar wakaeyokna apkim. Mi uruwai siyaowaiyim yim omwai bi waiyaeikim, yim ini nngar ywowim. Adi Komii sasaingin omwai waiyayokiyokiiyin.

¹⁰ Sima ha boinkim, kima siir yinisim iirim dwokwokin siya Adi Komii siir om hir halburgigi Jisisin, yipiki biya niki aowin, siirin Adi Komii siya kininsiin idwokin mi krɪmiirin siyar whinkinsiis haiginu mi siyar mi anmaiwarkaina Adi Komii siya tidwomaiyana sairsi. Dimusi rani, iikamim, sima dimin biye tirkim. Iriig.

2

Pol siya miriyya mi om Tesalonaika hir saeya

¹ Kima ti nomiiyauim, kima ina ninokninkinim biya krɪma nita kimiir nini kignakiyim mi yai kimiir nini boinmimauugim mi ta krɪma niki apririr kignakiya kimiir saeya op bi kimaiga. Nningaka.

² Mi kima ina ninokninkinim iya biya krɪma om Filipai hir nwowa sima krɪmiirar diriraerarbumbukim mi krɪmiirin Adi Komii siya whinkinsiis haiginugim mi krɪma hikim sima hauuwim simiirsi biri nididgim mi siir Yai Win Kibiya krɪma kimiirar boinmimauugim.

³ Ti yaiyim krīma kīmiir boinmīmauugigim krīma kīmiir nīksisae rani. Yaiyim krīma boiniyim krīma siyiu biyiekak bi nwowikim. Niingaka. Krīma kīmiirin yaimwowarar boinikim krīma kīmiir bi nīksisaeikim kīmiir digworaekwo imiir nīksisae haiyim. Niingaka.

⁴ Biya Adi Komii krīmiir Wanin siya bidiyar kinankiugiyin krīmiir kwoinin mi siya ini wadiyar ywokiyan krīmiirin siir yai imiir boinmīmauuiim. Adi Komii siya ina ninokninkinim ti dimin taeminim krīma boinmīmauuiyim krīma minam naingwowi Adi Komii siirarar maigimaigra haiginuiim, krīma inkamni maigimaigra haiginuiim pi boriisopi.

⁵ Kīma ina ninokninkinim inokinokin biya krīma kīmiir boinmīmauuiim krīma kīmiiram bi hiirgim. Adi Komii siya ina ninokninkinin krīma kīmiiram bi hiirgim mi ta hiriinan saiirsika krīma kīmiir umir digworaekwo min swoki iksisae hai rani. Niingaka. Adi Komii siya ina ninokninkinin krīma yaimwoarar boini.

⁶ Ta krīma mīriiya krīma inig komii haiyim pi boriisopi kīmiir bopwoniya waraurin mi iikam nhir ikim. Niingaka. Nim krīma aposel kamim yipiki Kraisi siya nikropkiyim sima mi ta hiriinan saiirsika nim krīma wi digar nwowi Adi Komii siir whwonkam idan kīmiiram sriiyim krīmiir inig imiir hainanim mi krīma pi boriisopi.

⁷ Mi biya iya krīma kimaka waraur nwowa krīma kīmiirar sibgu kigriraokim yopiigi sae kigriraowiya saiir yinim simiir saiir hiriinan. Mi krīma kīmiiramim dimin whiram bi sriigim.

⁸ Krīma kīmiiramar naingwokim mi krīma Adi Komii siir Yai Win Kibiya saiirara bi hauugikim. Dimusi rani, krīma kīmiiram naingwokwonanaeikim mi krīma kīmiir asi whindiriraerargigim.

⁹ Kīma iikam whiekakim ina ninokninkinim krīma kīmiirin Adi Komii siir Yai Win Kibi aiirar boinmauugim mi krīma umiramim nii nabie mīriigim mi ta hiriinan saiirsika, krīma naemin diminim kīmiir warauranki paninsi haisi.

¹⁰ Kīma mi Adi Komii siya kīma ina ninokninkinim diminim krīma tiriyim kīmiir iikamim yipiki Adi Komii siir yai aiirim naingwo tibmiiyim. Krīma diminim big nasmirwaiya Adi Komii siya nwowanim simiirar tirikim mi krīma dimin miiyikim dimin whirki kimbu karamae nwowiyim simiirarar tirikim, krīma siyuiim dimin whirki kimbu karam nwowiyim simiirarar tirikim dimin biyie wara bi tirikim.

¹¹ Krīma ini adin siir yinisimim simiir boinmīmauuiyim ini siir hiriinan ywowim mi kīmiirin krīma nokwao boinkim mi kīmiirin maigimaigra krīma nwowaiginugikim mi krīma kīmiiram sriininaekim

¹² kima inokiiinokin Adi Komii siir sibgu wakaeyokna ap siya kimiiram nikunanaeikin mi kima mi siya kima wi iripa nidwowi mi kimiirin wi siyar kigriraowi mi siir dimin taemin miyik miyikim kima wi simiirar ninan haiswowi. Iriig.

¹³ Inokiiinokin krima Adi Komii siirar boin wadie nanaeikim ti dimin taemin imiirsiiyin. Biya krima kimiirin Adi Komii siir yai imiir boinmimauugim mi kima simiirin ina wakaeyokna apim sima inkamni yai rani. Niingaka. Ti yayim kima wakaeyokna apim kima Adi Komii siir yai imiirar wakaeyokna apkim, ti yayim sima diminar tirikim kimiir kwoinuin, iikamim yipiki siir yai imiir wakaeyokna apim.

¹⁴ Kima ti iikamim Adi Komii siir piugananim nu Judianim yipiki naingwo tibmiiyim Kraisiir wakaeyokna apim simiir kigna miriiyan iikamnan bidi ywowim. Ti nomiyyauim, ti iikamim ti om Tesalonaika tiranim kimiigikimiirar nomiyyauim kimiirin siyiu biyie simar tirikim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apim mi iriipa hiriinan sima ti Judan iikamim sima siyiu biyie bidi mi tirim iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apim waraur nwowim.

¹⁵ Biya Juda iikamim sima nisomsomaokaokim profet kamim yipiki biya Adi Komii siir yai imiir nanaaknankii haiginuim mi mhoiyya simiir yinieyim sima yisomao krimiir Biyyan Inkam Komiiyin Jisis siir mi tariinanin sima ini siyiu biyie krimiirar swoki tirim mi ti siyiu hiriinanin sima tirin mi Adi Komii siir kwoinin ini haughauga whiyekiiyin.

¹⁶ Mi sima dimin bibiyie iki iikam nhirim simiirar tirikim. Dimusi rani, sima krimiir siyiu iir ninkripkigim iikamim Juda iikam tani krima yai simiir boinmimauusi. Mi hiriinanki nuwi sima digiumii ti dimin biyie iir haimriiyugig mi Adi Komii siya wi simiir nwoki anmaiwarkainaim. Ti iikam bibiyeyim dimin bibiyie imiirar tiryokiyokiiyim mi taka iya Adi Komii siya hik ti simiir dimin bibiyeyim simiirsi hauwana saeya bidi yimbiniya. Iriig.

Pol siya simiir swoki kigam naingwokin

¹⁷ Mi ti iikamim krimiirin sima nikropkikim mi krima ina yamim mi iiyim hoingak rani, krima kimiir haiburgigim mi krimiir kwoinim ini kimaka waraurar yinkin okiiyim. Mi krima wigkamim wigpiowa kampiowa niinga nwowiyim ini simiir hiriinan ywowim. Mi krima kimiir whwonkam kignakiyamim ina naingwowim mi krima ina niki hidim siyiuwamin krima wi panina niti kimiir kignakiyamim.

¹⁸ Kara Polkin mi kara inokiiinokin ina kinankiun krimiir kignakiyamim mi krimiir siyiuin ini Setan siya yinkripkiiyin.

19 Mi Mhoiyya iyya Jisis siya swoki iti mi krimiir hainami mi krīma wī saika nwowi mi wī omwaiyya waiyayokiyokigiyami. Mi mhoiyya iikamim sima wa ha dimusi boini krīma wadieyairgim? Mi mhoiyya krīma wī maairgimaairga dimusi nwowi? Mi Mhoiyya krīma wī krimar dimusi hainanaei? Krīma wa hainanae, krimiir inig iirarin. Dimusi rani, iikamim kimiirsika.

20 Kima iikamim yipiki krimiir yai imiir wakaeyim mi Adi Komii siir kigna apim, wim kima maairgimaairga krimiir nwo haiginiuwī. Iriig.

3

Timoti siya yai kibiya saiir hainanikin mi Pol siya ini maairgimaairga ywowin

1 Mi iyya krīma nwoimararim waraur nitam nwoninaeya, krīra hiniina naingwokwoko nikrira wī om Atens tir nwonawidi.

2 Mi krīra pi krimiir nomiiyauin Timoti siirara nikropki yipikin siya krīraka miriiyin Adi Komii krimiir Wanin siir mi aiirin mi Kraisiir Yai Win Kibi aiir nanaakninki haiginiuwam mi siirin krīra nikropki mi siya niti kimiirin wī siya whinkinsiis haiginiuwī mi kimiir kwoinin wī kirie nwoki owim Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apamin

3 mi ta hiriinan saiirsika, kimiir iikam nhirkim bi kiy-opsimsibgigim. Dimusi rani, ti hik imiirsika. Mi kima, kima kimarim ina ninokninkinim ti hikim Adi Komii siyar nimbinkin krīma haiyamin.

4 Mi biyya iyya krīma kimaka waraurar niki owa, krīma kimiirin hiniina boinmaugim, iikam nhirim wī dimin biyie krimiir tiri. Dimusi rani, krīma Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apikim. Mi kima ina ninokninkinim ti hiriinan diminim kimiir nimbini krīma biyya kimiir bidiya iki boinmauim.

5 Mi kara ii priei nwowim pi boriisopi mi kara Timoti siirin ta hiriinan saiirsiya nikropkisasauugin kimiir kignakiyim, kima ini Adi Komii siir mi aiirar miriiyim iyie? Saiir mirii rani. Kara pi nididi kimiir kwoinin wī Setan siya nipiyaokiisi mi diminim krīma tirim, sima wī naekak nwo rani. Iriig.

6 Timoti siya kimiir haiburgigin mi siya tiriir ha nitin mi ta Yai Win Kibiya siya ina anaakninkii haiginiuni. Kima Adi Komii siir yai imiirar wakaeyokna apkripkai mi kima iikam imiirim warar timi inkin aingwokwonanae mi krimiirimin iriipi hiriinan warar timi inkin aingwokwonanae krimiir kignakiyam, krīma naingwowiya kimiir kignakiyim saiir hiriinan.

⁷ Mi krɪma wɪ maɪrgɪmaɪrga nwokɪpkaii. Dimusi rani, iikam kɪma ɪni Adi Komii siir yai ɪmiirar niki wakaeyokna apkrɪpkaiyim. Mi iikamɪm sɪma siyɪu biyɪe krɪmiir tiriyim mi krɪma hikak biri nwowikim. Nɪngaka. Mi diminim krɪma wakaeyim kɪma tirim, yim krɪmiirin sɪmar whɪnkɪnsiis haigɪniuwɪ maɪrgɪmaɪrga hɪriiyar nwokɪpkaiyim.

⁸ Mi kɪma Adi Komii siir yai ɪmiirin hɪriinanar wakaeyokna apkrɪpkai mi ha timɪ okworɪnu krɪpkai mi hɪriinankɪniuwɪ, krɪma wa nongwomamair aei.

⁹ Mi krɪma Adi siirin wɪ panɪna boin wadie mi krɪma siirin wɪ ha nɪsiimauuwɪ krɪma maɪrgɪmaɪrga kɪrie komiigakim. Dimusi rani, iikam kɪmiirsika, ha? Yɪo ti hɪriinanɪn yɪo siyɪu karamaeka. Nɪngaka.

¹⁰ Mi ɪnokɪnokɪn krɪma Adi Komii siirama srɪnanaeikim krɪma kɪmiir kɪgam mi kɪmiir naingwo tɪbmii aiir whɪnkɪnsiis haigɪniuwam mi kɪmiir naingwo tɪbmiya saeya wɪ sapisap kipi nwo. Iriig.

¹¹ Mi krɪma hɪniina naingwowi krɪmiir Adi Komiiyin mi krɪmiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis, sowa whɪndirɪraerarkiko kɪmiir kɪgnakiyam.

¹² Mi krɪma hɪniina naingwowi Biyan Inkam Komii siyar tɪrkii kɪmiir nomiiyauim iki iikam nhɪrim hɪnda tɪnda nwowim sɪmiiramɪn nhami nhami kipi naingwokwonanae opki mɪrkɪmɪrka sae nɪnkɪniya mi ha bwaembwaekɪnamiya saiir hɪriinan, ta krɪma naingwokwo nanaeiyɪa kɪmiiram saiir hɪriinan

¹³ mi iriipa hɪriinan Biyan Inkam Komiiyin siya wɪ kɪmiir kwoin ɪmiir tɪrki sɪma kɪrie nwoki owim. Mi mhoiyya Biyan Inkam Komiiyin wɪ siir iikam ɪmaka niti mi kɪma Adi Komii siir whwonkam ida wɪ dimin whɪrki kɪmbu rani. Iriig.

4

Ti hɪriinan siyɪuin kɪma Adi Komii siir wakaeyokna apiyin yɪo Adi Komii siir maɪrgɪmaɪrga haigɪniuwɪ

¹ Biyya krɪma kɪmiir bɪdiyar iki boinmauuim mi kɪmiir bɪdiyar mi ɪsiimauuwim siyɪuin Adi Komii krɪmiir Wanɪn siir wakaeyokna apanɪn mi maɪrgɪmaɪrga siir nwo haigɪniuwim mi krɪma ɪna nɪnoknɪnkɪnim mi kɪma sɪmiir tiri mi krɪma kɪmiirin wɪ asi srɪnanae krɪmiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis siir yai ɪmiiramɪn mi kɪma ti siyɪu ɪiirin wɪ hɪrii hɪriinanar tirnanae.

² Kira bɪdiyar yɪnoknɪnkɪnin yayim biyya kɪriir boinmɪmauwim krɪma, Biyan Inkam Komiiyin Jisis siir ɪniɪni.

³ Mi dimin taeminim Adi Komii siya naingwowim kira kɪgna dirɪraeraram sɪmiirin donkworɪnukɪpkai mi kɪma dimin

whirki kimbu karamae hiriyar dwokripkai. Mi kima siyiuin hai nanaeyin siirsiyin aru dwo.

4 Mi kima irira nwinwira sibgu dinokninkin siyiuin kimiir piu aiir kigriraowanin mi rirmiia dwokripkai mi Adi Komii siya ti hiriinan dimin miyikin siir kigi mi siya wi maigimaigra nwowi.

5 Mi kima hai nanaei siyiu biyeyin siiram kipi naingwokwonanae iikamim yipiki Adi Komii siiram naingwo tibmii karamae nwowiyim simiir hiriinan kipi nwo. Nningaka.

6 Mi kima kimiir nomiiyauim simiirin siyiu bibiyie kipi tirhaiginiu mi simiir kwoin imiir kipi kiyai Nningaka. Dimusi rani, biya krma kimiirin hinina boinmauugim, iikamim yipiki ti hiriinan siyiu biyie iir tirim yim wi Biyan Inkam Komiiyin siya nonkwobumbuninkin haiginiuwi.

7 Mi Adi Komii siya krmiirin siyiu bibiyie tiram bi nikiunakin. Nningaka. Siya krmiirin dimin whirki kimbu karam nwowim nikiunakin.

8 Mi iikamim yipiki digiumii ti yai imiir haimriiyugigi, yim sima digiumii iikamim ti yai imiir boinmauwim simiir haimriiyu rani. Nningaka. Yim sima digiumii Adi Komii siirar haimriiyuwi yipiki inkamin naeyiu miyik krmiir hauuin.

9 Mi kara kimiiramın wi winboinki rani, siyiuin nomiiyau nhirmiyam naingwokwonanaeyin siirin. Nningaka. Dimusi rani, kima bidiyar yinokninkinim. Dimusi rani, kara kimiir bidiyar iki boinmauuin Adi Komii siya naingwokwonanaeyim kimiir nomiiyau imiiram.

10 Mi kima kimiir nomiiyauim simiiram bidiyar yaingwokwonanaeyim hinda tinda nwowim nu Mesedonia hir mi krma kimiirin pi hinina boinkii, kima kimiir nomiiyau imiiram daingwokwonanae.

11 Mi kima omwai sibgu waiya yokiyokiyam daingwokwo mi dimin biyie tirim kipi naingwo mi piu minki kipi piyao mi kima kimiir umir mi imiirar sibgu mrii, biya krma niki boinmauukiya saiir hiriinan.

12 Mi iriipa hiriinan iikamim yipiki Adi Komii siiram naingwo tibmii karamae nwowim simiir whwonkam ida kimiirin sima wa kignaingwo boini kima iikam miyik miyikim mi kima dimin taeminim wi kima kimar haiyam naingwona rani. Nningaka. Iriig.

Mi Biyan Inkam Komiiyin siya nitan ii aeya

13 Mi kara pi boriisopi iikam kima habwaowaenan nwowim kimiir nomiiyauim naokaowim simiiramın. Mi kara pi boriisopi kima maigimaigra nwo karam nwowim ti iikamim naokaowim simiirsiyin ti iikamim yipiki Adi Komii siiram naingwo tibmii kin karamae nwowiyim simiir hiriinan mi

siya ti iikamim simiirin wi swoki kininsiin idwo rani, omwai waiyayokiyokiyamam. Nningaka.

¹⁴ Mi krīma ina naingwo tibmiiyim Jisis siya bidiyar iki aonamin mi siya kimidiniya ie hiranki swoki insiin idwo, tiriiginim yipikim Adi Komii siir yai airam naingwo tibmiiyim mi ha naonamim mi Adi Komii siya wi ti iikam imiir hidninsiin idwowi mi sima wi saika warar swoki inkin iti.

¹⁵ Krīma kimiirin dimin taeminim yipiki biya Biyan Inkam Komiiyin siyakisiyar boinim simiir boinmimauwi. Yim hinangim, krīma ti iikamim yipiki ti omwaiya niki waiyam mi iya Biyan Inkam Komiiyin siya niti mi iikamim yipiki biya naokaowim simiir biyin wi krīma nam tani. Nningakinngaka.

¹⁶ Mi Biyan Inkam Komiiyin siya wi ninomor kou hirankin sasar niuuni mi siya wi yai komiiyar boinki mi Adi Komii siir paekwosimin kirie komiigakin siya wi komiiyar kauwok boinki mi Adi Komii siir kidin wa masboinki mi Kraisiir iikamim yipikim biya naokaowim mi bikibiyyin wi simar ninsiin idwowi.

¹⁷ Mi ta sair mhoiiyarin mi iikamim naingwo tibmiiyim yipikim omwaiya niki waiyam mi yim wi simaka warar ninkin ami mi iikamim sima Biyan Inkam Komiiyin siirin wi kou hir niyiskaiwini. Mi Biyan Inkam Komiiyin siya krīmiirin wi ti hiriinan siyu iirsi nikiunainami mi krīma inokinokin wi saikar nwoyokiyokikaiyami.

¹⁸ Mi kima irni nwirin whinkinsiis ankinsiis haiginiu mi maigimaiga ta yai anaka dwo. Iriig.

5

Krīma hiriyyar sibgu okworinu kripkai iya Biyan Inkam Komiiyin siya swoki itina sairim

¹ Kima ti nomiiyauim, krīma iya ti diminin siya nimbiyamana pi yokwoni kimiir winboinmauugi rani.

² Kima iikamim, kima ina sibgu inokninkinim iya Biyan Inkam Komiiyin siya nitina ya wi inkamin digworaekwo tauaeyim nitiyin niyaka wi siir hiriinan niti mi iikamim wi hindara nanaawini.

³ Iya inkam nwirki ha boini krīma ini wadiyar sibgu owim mi dimin biyie whir karamaeka mi dimin whirin ina yimbiyamim simiirin mi simiir tirbu wiga yipiki yinisim naokainam tiriya mi ha diyuraeyiuwiya sair hiriinan mi sima wi sairsi kiyoopki rani. Nningaka. Wiga yinisim naokainani hikim simiir hai karamae bi swoki owika.

⁴ Kima ti nomiiyauim, kima yipiki iikamim Adi Komii siir wakaeyokna ap karam nwoyiyim simiir hiriinan tani mi iya siya swoki itina ya wi krīmiir nanaa haiginiu

rani, hiiyan inkamın yipiki digworaekwo tauaeyaeiyin siir hiriinan. Nningaka.

⁵ Kima iikamim ini Adi Komii siir yinisisim ara ywowim mi siir yai imiirar wakaeyokna ap. Kima Setan siir iikam tani yipiki siir yai aiir wakaeyokna ap karamae nwowim. Nningaka.

⁶ Mi ti hiriinan sairsika, krıma iikamim yipiki Adi Komii siir yayim simiir wakaeyokna ap karamae nwowiyim simiir hiriinan tani. Nningaka. Krıma krımasiyar mintaraona mi diminim Adi Komii siya boiniyim simiirar wakaeyokna apiyokiyoki.

⁷ Iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna ap karam nwowiyim, yim ini iikamim nhwo whwonkaowiyim ini simiir hiriinan ywowim mi ini iikamim op kirie kwiyae whaowaeiyim mi dimin taemin ha pridiriraeraramiyim ini simiir hiriinan ywowim.

⁸ Krıma iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apiyim krıma krımasiyar mintaraona. Krıma Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna ap mi iikam imiirim daingwokwonanaei. Ti dimin hiriinanım kimiir whinkinsiis haiginıuwiyim, yim nhaowa inkamki hoıkwowınıya saıir hiriinan ywowim. Krıma Adi Komiiyin yipikin mhoiıya krımiir nıkuunakiıyanın mi krımiir whındiriraeraranın siiram waıkao. Mi ta hiriinan wı saeya whinkinsiisi pagra kirıeya iıya kamım yayı nıniıyım simiir mwo imiir haiginıya saıir hiriinan.

⁹ Adi Komii siir iowa krımiiram biri nımbinga krımiir nonkwonınwomwırnınkinım. Nningakinıngaka. Mi siya ha nımbingin krımiirın, krımiirın wı krımiir Biıyan Inkam Komiiyin Jisıs Kraıs siir inıgni nanmaiıwarkainaei.

¹⁰ Biıya siya krımiir whındiriraeraram naokin mi ta hiriinan sairsika krıma yipiki omwai waiyam mi yipiki naowim mi mhoiıya krıma wı omwai saıkar waiıyayokiyoki inokıınokin.

¹¹ Kima ırni nwırni dinan ınkinsiis ankansiis haiginıu mi ırni nwırni timi whındiriraerar haiginıu tariinanın kima tira saıir hiriinan tir. İriig.

Nikopkaigiyan yayıma

¹² Krıma kimiirın igao yayı boınkım, kima iikamim Biıyan Inkam Komiiyin siya nıkmwın kwoım kimiir bopwoniya waraur nwowim simiir yayı imiir wakaeyokna mi simiirın siyıu miıyık imiirar diısiımauu. Dimusi rani, kimiirın ini simar kigrıraowim mi ini simar nowomwarkaiıyıuım Adi Komii siir dimin taemin imiirın.

¹³ Kima ti kam miıyık miıyıkım simiiram daingwo mi simiiramın ha daingwokwonanaei. Dimusi rani, dimin

taeminim sima tiriiyim simiirsi. Kima iraka nwirka dong-womama' ae.

14 Ti nomiiyauim, krma ti yaiyim kimiirin igao yai minsi boinki mi kima iikamim yipiki nhakiuwiyim simiir boinwaka'e. Mi iikamim yipiki nididiyim simiir whinkinsiis mi iikamim yipiki ma'rgima'rga nwo karamae nwowiyim simiir kinsiis haiginiu mi kima hiinsima dwo iikam simakan.

15 Kima sibgu m'ntara'o, kima yipiki iikamim siyu biye kimiir tir haiginiuwiyim, kima simiirin wi yamdi kipi swoki tirbu haiginiu. Niingaka. Mi kima irni nwirniyin mi iikamim hinda tinda nwowim simiirin dimin miyik imiirar tir iinokiinokin.

16 Mi iinokiinokin kima wi ma'rgima'rga dwokripkai.

17 Inokiinokin kima nhwo Adi Komii siirama kwisboinanae.

18 Kima Adi Komii siir boin wadie ti dimin taemin whiekakim nimbimbiyamim simiirsi, Adi Komii siya wi ma'rgima'rga kimaka nwowi, kima ti dimin taeminim Kraiis Jisis siir inigni tiri yipiki kimiir whinkinsiis haiginiuwiyin.

19 Kima dimin taeminim Adi Komii siir naeyuin siya tiriiyim simiir kipi kikinokou.

20 Kima, kimiir whwomisim amimira kipi nwo mi siyu biye kipi n'isiimauu ti kamim Adi Komii siir naeyuin siya boinmimauuin diminim mi ha nanaakninki haiginiuwim. Niingaka.

21 Kima dimin taeminim iikamim sima boinmimauuwiyim mi sima nanaakninki haiginiuwiyim simiir kinanankiu mi dimin kibi kibiyim simiir sibgu onkworinu.

22 Mi dimin biye imiirsi dapyok.

23 Kara ha naingwowi Adi Komii krmiir Wanin siya'rgin ma'rgima'rgani bwamkibwamin mi kimiirin wi siyar whinkinsiis haiginiuwi siir wakaeyokna apim mi ta hiriinana sairsika kimiir kwoinim mi kwoinbudim mi kimiir puim wi wadieya hiriyar, nwokwokini mi wi iya Biyan Inkam Komii Jisis Kraiis siya swoki iti wi saiir nadigiuwi.

24 Adi Komii siya k'riiram bidi yikiuin mi kima siirgisiirgin mi siya siir kwoinin bi swoki kisina haigiikin mi siya wi ti dimin imiir tirkripkai mi wi sima digii.

25 Ti nomiiyauim kima Adi Komii siiram ti kwisboin krmiirim mi siya wi krmiir nwoki whinkinsiis haiginiuim.

26 Iya kima kimiir nomiiyau imiir nokboinmamariyim kima simiirin warar dankabmamariyam.

27 Kara kimiirin Biyan Inkam Komiiyin siir inig iir boinki, igao yaiyim kima ta yokwowa wara nomiiyauim waraur nwowim simiir whwonkam ida mwain.

28 Kara ha naingwowi Biyan Inkam Komii Jisis Kraiis siir naingwobumbuwa wi kimaka nwowi. Iriig.

2 TESALONAIKA

Ta yokwowa Pol siya wɔnkika iikamɔm naingwo tɔbmiiyɔm simiiram om Tesalonaika hɔranɔm simiiram ta yokwowa biyana siya wɔnkiya saiir mhoiiyar. Siya simiirsiyɔn mɔnsi wɔnkikin nhɔrim yɔm ha boini, Jisisɔn bidi swoki itɔn mi Pol siya hinɔnam naingwowi simiir niksisaeya pi digiyɔm. Mi siya Biyan Inkam Komii siya nitana saiir asi swoki wɔn boinkikin. Iriig.

¹ Pol, Silvenes, Timoti ta yokwowa krɔma wɔnkika iikamɔm naingwo tɔbmiiyɔm Adi Komii siir piuganɔm om Tesalonaika hɔranɔm kimiiram. Mi kɔma krɔmiir Adi Komii mi Biyan Inkam Komii Jisis Kraissowiirgo.

² Mi krɔma hinɔna naingwowi Adi Komii krɔmiir Wanɔn siya mi Biyan Inkam Komii Jisis Kraissiya, sowiir naingwoyɔmiyoka kimaka dwo mi kɔma hɔriiyar dongwomamair aekayam. Iriig.

Pol siya Adi Komii siir boin wadieki

³ Inokiiɔn, krɔma Adi Komii siir boin wadie iikam kimiirsi. Dimusi rani, kɔma Adi Komii siiramɔn nhami nhami naingwo tɔbmii rani mi wɔm kɔma nhami nhami mi naingwokwonanae rani, irni nwɔriyamɔn.

⁴ Dimusi rani, krɔma kimiir inigɔm ti dimɔn taemɔnim simiirsi hainani mi krɔma ina boinmamaugiyɔm iikamɔm Adi Komii siir piuganɔm hinda tɔnda nwowɔm simiir mi krɔma simiir boinmamau dimɔn biyeyɔm yipiki iikamɔm sima tirim kimiir mi kimiirin sima kimpipisu prasae bi hauugɔm. Mi ti kimpipisu hɔriinanɔm yɔm wi maigimaigra nwo karam kimiir nwowaiginiu rani. Niingaka. Wɔm kɔma maigimaigra mi kirie hɔriiyar nokworɔnu kriipkaigɔm. Iriig.

⁵ Mi kɔma hɔriiyar dokworɔnukriipkai krɔmiir nɔsiimauuɔm Adi Komii siya iikam imiirin wa kiwaki kimiir kinankuam. Dimusi rani, krɔma siir mɔi aair mɔrii. Mi hɔriinan saiirsika Adi Komii siya wi iikam whiekakɔm wi simiir nɔsiimauuwi hinɔnin wɔm kɔma wadieki. Dimusi rani, wɔm kɔma ta kinanku aairɔn hɔriiyar nokworɔnukriipkaigɔm mi yɔm sima miyik rani mi siya wi hinɔna boini ini wadieyar mi owɔn kira saikar timi inkin o mi kɔriirin wi siyar kigiraowi.

⁶ Mi mhoiia Adi Komii siya wi ti iikamɔm yipiki biya siyɔu biye kɔriir tirim simiir nonkwobumbuninkini. Dimusi rani, iikam whiekakɔm siya wi wadieyar sibgu kigirkaki.

⁷ Mi iriipa hɔriinan mhoiia Adi Komii siya wi ti dimɔn taemɔnim yipikin kimiir mi krɔmiir maigimaigra krɔmiir nwowaiginiu karamae nwowiyɔm mi wi siya nitkiigii mi sima

wi krimiir haiburgigi mi krīma wi wadieyar sibgu owi. Mi ti dimin taemin whiekakim wa nimbiyami iya Jisis siya mi siir paekwo sim ieya iya sowa Adi Komii siir om iir haiburgigi mi sima wi sima sima nimbiyamnae paeya paowii karamaeya saiir hirin.

⁸ Mi siya yipiki iikamim Adi Komii siir ninokninkinsi borisopin wi simiir tirbuwi, iikamim yipikim krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis siir Yai Win Kibiya saiir wakaeyokna karamae nwowiyim wi warar mi inkin tirbumbuki.

⁹ Mi ti hiriinan iikamim siya wi simiir tirbumbuwi mi Biyan Inkam Komiiyin siya wi simiir nikropki sima siir whwonkam ida nwozi mi siir dimin kirie komiiyin paenan nuyaeyin mi siir kirie komii aeya mi wi sima tioidwomaii inokinokin.

¹⁰ Mi tikiriiginim yim wi taka hinin iya sae nimbiyami mhoiia siya niti mi iriipa hiriinan iikamim yipiki siir wakaeyokna apiyim saiirsika mhoiia sima wi inig komii siir hauuwi. Sima mi krīma wi kakakar nwowi mi maigimaigsa saika ninkin owi. Mi siir yayim krīma bidi yanaaknkii haiginuim mi kima simiirar wakaeyokna ap. Mi ti hiriinan saiirsika kima mi sima wi ti digworaekwowim simiir nwoki tirim.

¹¹ Mi ta hiriinan saiirsika inokinokin krīma iikam kimiiramim Adi Komii siirama srii, kima wi mi mii miyik nwoki miriirim mi ta hiriinan saiirsika siya wi hinin asi naingwowi siir yinisisim nwowamin. Krīma siiram kwis boini mi ta hiriinan saiirsika kima wi dimin taemin miyik miyikim kima tiram naingwowim wi simiirar nwoki tirim. Mi kima ti diminim kima tirim wi siir kirie aiirar tiri, whisarii rani, kima siiram naingwo tibiigim.

¹² Mi krīma ta hiriinana saiirsi kwis boini Biyan Inkam Komiiyin krīma siir inigin wi kougikouwa hainanki. Dimusi rani, ti dimin miyik miyikim siya tirim iikam kimiir kwoin imiir mi sima wi kimiir inig imiir hainanprapraskii. Dimusi rani, siirsika. Mi ti dimin taeminim wa nimbiyami whisarii rani, krimiir Adi Komiiyin mi krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Krai sowiirni naingwoyimiyoka ini krimaka nwowa. Iriig.

2

Dimin biyieki biyie ieya

¹ Tapa krīma ti nomiiyauwim kimiirin Biyan Inkam Komiiyin siir boinmauugi, siya wi sipi swoki iti mi krīma wi irkiripa saika nwowi.

² Krīma kimiir srii, ti nomiiyauwim kimiir kwoinin nidid kwoin aisiima kipi niki o mi kima ha wakaewinkim Biyan Inkam Komiiyin siya bidi yitin. Niingaka. Krīma ninokninkin

tani, kimiirin inkamki boinmauugim ti dimin imiirin mi inkamki nanaakninki haiginuugim mi siya tari ha naingwokin Adi Komii siir naeyiun siya boinmauugin siirin mi tari yokwoni inkamki winhauugin, ti dimin taeminim mi simiirin kipi naingwo tibmii.

³ Mi inkam nwrki kiriir kwoin iir nipiyaokiyam kipi kigninkinwin ti hiniin siyu bibiyeyim sim, yai biye boin mi yokwo biye win mi iki dimin biye nhirim simiir warar. Nningaka. Mi ta iya Biyan Inkam Komii siya swoki itana, saeya wi whisarii nimbiam tani. Nningaka. Biyan iikam whiekakim wi digumii Adi Komii siir niki haimriyuwi mi ti inkam biye komiigikomiiyin yo wi sasar nanaakninkiinaei. Mi ti inkam hiriinanin siyairgin maeyauwa paeki nwowa saiir hir tioidwomaii.

⁴ Mi siya wi sasar nokmwain okwonaei Adi Komii siir om hirin, digworaekwo niksisaeyim iikamim sim hainaniyim simiir biyin mi siya Adi Komii siir omaka aiir nidwokai mi siya wa boini, karakikaraigin Adi Komiiyin.

⁵ Mi kima daingwoki yayim biya kara kimaka niki owa mi ha boinmamauwim simiirin mi kima simiirin biri naingwowarkainakim, aniya?

⁶ Mi tariinanin, kima ti Adi Komii iirin ina ninokninkinin dimin siir siyu iir ninkripkiyin mi ta hiriinan sairsika, siya wi sasar nanaakninkiina rani. Nningaka. Wi iya Adi Komii siya nimbina siirim, wi saiirar digi.

⁷ Mi iriipi hiriinan, ti dimin biyeyim yipiki ti inkam biyeyin wi siya tiri, iya siya niti ya bidinanar nimprio amkika mi ti inkam biyeyin yo wi niki it rani. Nningaka. Siir siyuun wi Adi Komiiyin yipiki siir siyu iir ninkripikouwin wi siyar haiwao budgi siya nitamin.

⁸ Mi ta saiir mhoiiyarin, ti inkam biyeyin siyu biye iir wakaeyokna apiyin mi siya wi sisiyar nanaakninkiinaei. Mi krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis siya inkam biye komiiyin siirin wi yainiyar kubrukigi mi Jisis siya wa swoki iti mi siya wi sasar nanaakninkiinaei mi ti inkam komii biye siir kirieya wa digi mi siirin wa nonkwobumbu ninkinki.

⁹ Mi ti inkam biyeyin siyu biye tiriin siya wi inkam komii biyeyin siir kirie komii anaka niti mi siya wi dimin kirie komii komii imiirar tiri, ti diminim yipiki biya iikamki kig karamae nwowim mi siya wi dimin miyik miyik imiirar tiri iikamim yipiki Adi Komii siir wakaeyokna ap karamae nwowim wi simiir kiyopsibgi haiginuwi mi siya wi dimin biye kirie komii komii imiirar diriraerari iikamim sima wi nwoki kigididim.

¹⁰ Mi siya ti iikam imiirin wi inkam komii biyeyin siir kirie komii anakar kiyopsibgi haiginuwi. Mi ti yipiki iikamim Adi Komii siir wakaeyokna ap karamae nwowim, yim wi Adi

Komii siyar nonkwobumbuninkin iuguski. Siya wi simiir kiyopsibgi haiginiuwi. Dimusi rani, simiirin bi nanmai-warkainakim mi sima ta Yai Win Kibiya kaimwo nwowiya saiirim biri naingwo tibmiikim.

¹¹ Dimusi rani, ta hiriinana saiirsika, Adi Komii siya bidi kiwakiyin diminin simiir kiyopsimsibgikikaiyam. Mi siya simiirin minam tirkikin sima ti niksisee diminin siirim nwoki naingwo tibmiyim.

¹² Mi ta hiriinana saiirsika, ti iikamim yipiki yaimwokiayaimwo aiirim naingwo tibmii karamae nwowim, sima wi dimin biyie haii Adi Komii siir hiranki. Dimusi rani, sima dimin biyie tirim naingwokim mi Adi Komii siir yai aiirim bi naingwo tibmiikim. Iriig.

Mi kimiirin Adi Komii siya bidi yimbinin kimiir nanmai-warkainamin

¹³ Ti nomiyauim Biyan Inkam Komii siya kimiiram naingwokwonanaeikin mi inokiinokin krima Adi Komii siir boin wadie. Dimusi rani, bidi bidiniyarin siyar nokmwın okwo haiginiugin kimiir nanmai-warkainaim. Kara kimiirin whisarii bi nanmai-warkainakin Adi Komii siir naeyiun siir kirieni kimiirin wi saeyar whinkinsiis haiginiuwi dimin whirki kimbu karamae nwowamin mi siir yaimwokiayaimwo aiiram naingwo tibmiyim.

¹⁴ Siyar nikiunakin kimiirin ti dimin taeminim simiiram kimiir naingwo tibmiini, ta Yai Win Kibiya saiiram yipiki krima nanaakninkii haiginiuwa kimiir mi kima wi dimin miyyik miyyika haii krimiir Biyan Inkam Komii Jisis Kraiis siir hirankin.

¹⁵ Mi ta hiriinan saiirsika, ti nomiyauin kira kiriir kwoinin kirie dwo mi ha dokworinu mi ta yai aiir wakaeyokna ap, biya krima boinmauwim kimiir krimiir yainiyar mi yokwoni krima mi winhauugi ikim.

¹⁶ Krima ha naingwowi ti krimiir Biyan Inkamin Jisis Kraiis siyar mi krimiir Adi Komiiyin yipiki krimiiram naingwokwonanaeyin mi krimiir whinkinsiis haiginiuwiyin siir naingwobumbuwa, wi krimiir hauuwi mi naingwo tibmii miyyika mi iya siya nitana saiirim nwokwokin aka

¹⁷ kimiir kwoin imiir siiboboinu haiginiuwam mi kimiir kwoinim wi hiinsima nwowi mi kima wi kirieya nwoki owim mi siya wi kimiirar whinkinsiis haiginiuwi dimin miyyik miyyik tiram mi dimin taemin nhirim simiir warar mi wi siyar whinkinsiis haiginiuwi kimiirin yaimin dimin miyyik boinam. Iriig.

3

Kima krımıram kwisboın

¹ Tariinanın ti nomııyauwım, kima Adi Komii krımıir Wanın siirım kwisboın krımııram mi ta hırıinan saiirsika krımıir Bııyan Inkam Komııyın siir yayım wa namsısauugi omom omomım simiir. Mi iikamım sima simiir wakaei mi sima wa wakaeyokna api, ti iikamım kima wakaeyokna apım saiir hırıinan.

² Mi siirım kwisboın, siya krımıir nanmaiwarkainaim iikam biyeyım simiir hirankın. Dimusi rani, iikam whiekaki bi wakaeyokna apikım Adi Komii siirın.

³ Mi krıma ha naıngwo tıbmii, Bııyan Inkam Komii siya wa dirıraerari mi siya wi kımıir whınkınsiisi kima sibgu okwo rınukrıpkaiyım mi siya wi kımıırar kıgrıraowi mi Setan siya wi kımıir niyopakaiyıu rani.

⁴ Mi krıma naıngwo tıbmii kıriekakım Bııyan Inkam Komii siirımın mi iikam kımıirın wi digar nwowaıgıniıuwi mi kima dimınım bııya krıma boınmamauuwım mi mhoııya kima wi simiırar swokı tırkıpkaii.

⁵ Krıma ha naıngwowi, Bııyan Inkam Komııyın wi siyar nowomwarkaiyıuwi kımıir kwoınım mi kima wa nınoknınkini, Adi Komii siya iikam kımııramar naıngwokwonanaekın. Mi iıya kima hikak nwowi mi kima wa sibgu okworınuwi Kraıs siir inıg iıirın. Iriig.

Iikam whiekakım kima mııyar mırii

⁶ Mi tariinanın krıma yay kırie kımıir boınki Bııyan Inkam Komii siir yay iıiir. Mi yıpıki iikamkım kımıir bopwoniya waraur nwowım siya hindara sibiđwo nanmımiki mi yaimın dimınım bııya krıma hauugiyım simiir wakaeyokna ap karamae nwowi mi kima aru siirsi dwo.

⁷ Whısarii rani, kima kima ina nınoknınkınım, kima mııyım krıma mıriıyım simiir hırıinan wakaeyokna mırii. Bııya iıya krıma kımaka nwowım krıma hindara bi sibiđwokım. Nııngaka.

⁸ Mi krıma inkam nwırni naeyım whısarii bi sibaekım. Nııngaka. Krıma umırniyar saınaekım, niı nabie mıı pranae, bi mıriıgım mi ta hırıinan saiirsika mi krıma hiknan wi kımıir hauu rani.

⁹ Mi krıma ti dimın iıiir tıram mıriikım. Nııngaka. Dimusi rani, krıma inıg karamae rani, naemın dimın kımıir waraurankı haiyım. Nııngaka. Krıma ti dimınım mınam tırkım, kima krımıir kigna dirıraerarım.

¹⁰ Bııya iıya krıma kımaka nwowım, krıma kımıirın yay kırie aiırar boınkikın, yıpıki mıı mırii karamae nwowıyın, naemın dimın siir kıpi hauuae.

¹¹ Kríma tí dimínim kímíirín whísarii bí boínkikin, kríma bídi wakaeyim, iikam nhírím kímíir bopwoniya waraur nwowim síma íni hindara síbídwó náinmímíkím míi míríi rani, síma yai ara síbídwó boínai yokiyókíi.

¹² Tí híriinan iikamím kríma yai kírié kímíir boínki, kímíir Bíyan Inkam Komíiyín Jísís Kraís síir ínig ííir. Mí síma síbgu dídwó mí kíma kímíir míi ímíirar síbgu áinmímík míríi mí síma naeyim síma hai, síma naeyímín mí iikam nhírmi anka kípi hai.

¹³ Mí íriipi híriinan kíma tí nomíiyauim kíma kípi nhakíu wa dimín míiyíkím kíma tírím, símíirsíyín. Níingaka. Kíma símíirar tírkripkai.

¹⁴ Mí ínkam nwírki tí yaiyim yokwóni kríma wínkíyím símíir wakaeyókna karamae nwowí mí kíma saíka kípi nwo mí dimín whír saíka kípi mí tír mí ta híriinana saírsíka síya wí nídidkak nwowí.

¹⁵ Kíma síírímín sau omomnan kípi náingwo. Níingaka. Kíma saíka boínai, kímíir nomíiyau míiyíkni hanín.

Níkopkaigiyan yai aeya

¹⁶ Kríma ha náingwówi Bíyan Inkam Komíiyín sasaírgín iikamím símíir hauuwíyín nongwomamáir aekiyami síyíuín síir bwamkíbwamín. Mí íiya kímíirín dimín míiyík mí dimín bíyíekí námbíníi mí kímíirín wí nongwomamáirni kwóinín síya wí híriiyar nongwomamáir aekiyami. Mí Bíyan Inkam Komíiyín wí kímíir írírira nwoníra aka nwowí.

¹⁷ Kara Polkín, káriir ínga wínkíka ta boín maírgímaírga yaiya. Kara tí híriinan mínám wínkíkím kímíir níisiimauuwím tí yokwóim yim karar wínkíkím. Káriir ínga wínkím símíirín.

¹⁸ Kara ha náingwówi Bíyan Inkam Komíiyín Jísís Kraís síir náingwoyímíyoka wí whíekak kímakar nwowí. Íriig.

1 TIMOTI

Timoti siya ta yaiwɛn kibiya siir apua Yunis mi siir wai aeya Lois sowa boinmimauugo. Mi siya Jisis siiram ha naingwo tibmiiyin mi ini Adi Komii siirgisiiir yai aiiirarar wakaeyokna apiskiyin. Timoti siirin Pol siya yimbini saika namim iki om nhirim simiir Kraisi siir yaiwɛn kibiya saiiir hainamim. Mi mhoiia Timoti siya iikamim naingwo tibmiiyim om Efesas hiranim simiir pasta nwowin mi Pol siya ta yokwowa ha winkika Timoti siiram, siir kirie haiginuwim Jisis siir siyu iir napim. Mi siya siirin siyuin iikamim naingwo tibmiiyim simiir kigriraowiyin siir warar boinmimauugi. Iriig.

¹ Kara Polkin ta yokwowa kara winkika, Adi Komiiyin inkam ninimniski haiyin mi Kraisi Jisis ti inkamin krima nwokwokinin ninomor koua hiriir nikiunamam, sowanii nimbingin kariirin, Jisis Kraisi siir aposel inkam nwowam.

² Kara ta yokwowa Timoti kiiiram win hauugika. Kira Adi Komii siirim naingwo tibmiiyin mi kira kariir yinisimnan asi nwokin. Kara minam naingwowi, Adi Komii krimiir Wanin mi Kraisi Jisis krimiir Biyan Inkam Komiiyin siir naingwobumbuwa mi siir naingwoyimyoka mi siir siyuin iwa inan kaikpimpitiyin wi kariir hauugi. Iriig.

Krima niksisaeyin siir kipi nonkwo

³ Biya iya kara kariir haiburgigin mi ha namin nu Masedonia hiriirin, kara kariirar niki boingigin, kira om Efesas tirar dwo. Mi inkam nhirim dikmiininkin, sima ti siyu hiriinanin sima niksisaeyin Adi Komii siir yai aiiir mi siir ditkigi.

⁴ Kira simiir boin sima wanmi niwiiyim simiir kipi whasprigin mi yidiwi wanwiyaeyim simiir inigim kipi nokdapyokiyoki. Mi ti hiriinan yayim, simiirin Adi Komii siiram naingwo tibmiiyim wi saeya whindiriraerar tani.

⁵ Taka yaiya saiiir yaimwowa kara kariir boinmauwa, kariir naingwo tibmiiya saiiir kirie haiginuwam boinmauuga. Mi kariir mhi kwoinim rirmiiya nwowi dimin whirki nitki karam nwowi mi kariir naingwo tibmiiya iriipi hiriinan krieya mi owi. Mi kira wi iikam whiekakim simiiramar naingwo irkaki.

⁶ Mi iikam nhirim siyu whira namim sima ini Adi Komii siir siyu iiram yaowhriewhrieyuim yayim sima boiniyim, hindara priiboin priiboini.

⁷ Mi sima Adi Komii siirin siirimar naingwokwokim siir boinmimauuwim. Mi simiir kwoinim nididgak bi nwokin. Sima ha naingwokim sima bidi yinokninkinim ta yai aiiirin. Mi yim sima bi ninokninkinim.

8 Kríma dinoknínkin Adi Komii siir siyíuim krímiir náisiimauu apiyim mi kríma ti híriinan siyíu iir tiri wi wadíeyar nwowi.

9 Mi tiki siyíu híriinanin kríma timi ninoknínkin, tiki siyíuin kam miyíkími simiir tani. Níngaka. Yio híriinan siyíuin kamim yaowae budíeyim simiir yai nanugaugauwiyim simiirgin. Mi kamim digíumii Adi Komii siir mi haimriiyígigiyim mi siyíu biyé tiriíyim simiirgin. Mi dimin biyéeyim nu tir nwowiyim mi yopii ad nisomsom aokaowiyim mi inkam nwirni mi isom aokiyim.

10 Mi hii min mi nanaeyim mi inkamin inkam nwirna nanaeyin hii mi wigkam yinisisim mi tauae hainami ikim. Mi níksisae mi siir yai aiir príboin príboiniyin mi sima siyíumwokisiyíumwowin saika ninii nansaokim.

11 Mi takí yaimwokiyaimwowa ini ta yai win kibiya saair híriinan ywowa kríma Adi Komii siirim maírgímaírga ta yai win kibiya kariirin siyar hauugika inkam nhirim simiir boinmamauwim. Iriig.

Pol siya Adi Komii siir boin wadíekin siya siirsi naingwoyimiyokin

12 Krímiir Bíyan Inkam Komii Krais Jisis siir kírieya kariir hauugikin mi Jisis siya ina yaingwokiin kariir mi aiir mii siya wi dígar nwowi. Mi siya nokmwín okwokin taka mi aiirin mi kara híriinansi boin wadíekikin siirin.

13 Bíya kara siir inigin siirar niki boinbumbu haiginugin. Mi kara iikamim Adi Komii siirim naingwo tibmiiyim, simiirin kara niki ipimparkim. Mi kara Jisis siir yai akar mi antamiriirkin mi kara siirin biri sibgu ninoknínkin. Kara tiki híriinan siyíu iir asi tirkin. Adi Komii siirimin biri niki aingwo tibmiiyin nánga niki okin. Mi siya kariirsi asi naingwoyimiyokin.

14 Bíyan Inkam Komiiyin siya kariirsi naingwobumbunanaekin. Mi Jisis Krais siir kírie aeya diríraerkikin kariirin mi kara siiramín asi naingwo tibmii. Mi kariir kwoinin iki inkam nhirim simiirim asi mi naingwokwowi.

15 Mi Krais Jisis siya nua tiriir níuunikin iikam biyéeyim simiir nínskii hainakikin. Mi ta yayia kaimwo kúnga mi kríma saairim daingwo tibmii kún. Mi karargin inkamin siyíu biyé tiriyin simiir bíyan inkamin.

16 Adi Komii siir kwoinin híniina naingwokin, siir naingwoyimiyoka bíyan kariir tiriir wimbini. Mi kara aknainan nwoki íisiimauwi Jisis siirin inkam miounan, iikamim simiir whwonkam ida mi mhoíya sima naingwo

tibmii mi kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyin siirin wa haji.

¹⁷ Mi Inkam Komiiyin digworaekwo whiekakim simiir kigriraowiyin inokinoka nwoyokiyokigin mi siya bi naowikin. Nningaka. Mi siirin inkamki bi kigikin mi siyaki siyairgin, Adi Komiiyin. Mi siir inig komii mi siir namnamin ieya wi hiriinanar nwoyokiyokikaeyami. Iriig

¹⁸ Timoti siya kariir yinisimkin biya profet kamim sima boina kiriir mi aiir. Mi kara kiriirar boinanae ta yai aiir mi kira profet kamim simiir yai aiir daingworinu. Mi kira kamim Jisis Krais saikar nwowiyim sau simaka sibgu okworinu inii.

¹⁹ Mi kiriir naingwo tibmiiya kirie dwo mi kiriir kwoinin dimin whirkin nitkii karam nwowi wi rirmiiya nwoki owim. Mi kam nhirim simiir kwoinin iriipi hiriinan rirmiiya mi inkin owim. Mi ini sima yitkiigiyim mi simiir naingwo tibmiiya asi nikiigika.

²⁰ Mi Haimenias mi Aleksanda sowa hiniina tirko. Kara sowiirin yai karamaeka sowa Setan siiramar timi am, sowiirar kwoinkin. Mi sowa tiki hiriinan siyuin, siir nwoki ninokninkini. Sowa mhoyiya wi Adi Komii siir nigbumbu haiginu rani. Iriig.

2

Nhwo kwisboini siyugin

¹ Kara kiriirin minam srii kima iikamim naingwo tibmiiyim Adi Komii krimiir Wanin siiram sriigi iikam nhirim simiiram. Ta hiriinan kima srinanaeya hiriinana srinanae kipi sriipiyao, kimiir kwoinin saika damasukikin. Mi ta kima sriiya kima Biyan Inkam Komii siir warar boin wadieki.

² Mi inkam komii nu kigriraowiyin simiiram wara timi srii. Mi inkam komii komii gavman ikim mi krime whiekakarun wi nwoki ongwomamair aeyim. Mi krimiir kwoinin wi hiinsima nwoki owim. Mi sima krimiir kigi mi sima wa nwoki aingwowim krimiir iga hinda tinda bi nokwowika.

³ Mi taka hiriinan sriiya, Adi Komii siya wi ogmwo mir karam nwoki.

⁴ Adi Komii inkamin krimiir nanmaiwarkainan siya hiniinam naingwowi iikam whiekakim krimiirin siya nanmaiwarkainam. Mi siya hiniinam naingwowi krime siir yaimwokiayimwo aiir ninokninkinim.

⁵ Adi Komii nwirkinwiruwaigin mi Inkam Komii krimiir kaoprige okwowyin Adi Komii siiram namim, iriipi hiriinan nwiruwargin, siya ti inkamin Jisis Krais siyairgin.

⁶ Krais siirar kwoinkin, siya naowama mi aingwokin. Mi iikam whiekakim simiirin wi siyar nanmaiwarkainaei. Ti hiriinan siyuin Adi Komii siir kwoin ieyargin,

ti krimiir nãisiimauuwìn, iikam whiekakim simiir nanmaiwarkainam. Mi iikam whiekakim wì hindara nwoki priiyokaeyamim. Taka iya Adi Komii siyar nìmbinga krimiir nanmaiwarkainam.

⁷ Adi Komii siya nìmbingìn kariirìn aposel inkam nwowim, siir yaiya saiir boinmimauuim. Mi iikamim Juda iikam tani simiir ninì owomwarkai haiginuuium, ta yaiya saiir yaimwokiyaimwowa. Adi Komii siirìm naingwo tibmiiyìn siyiuìn siir. Taka yaiya kaimwoka, kara nìksisae rani, siyar nìmbingìn.

⁸ Kara ha naingwowi, omom omoman kamim sima Adi Komii siirìm sriinanaei. Mi iya simiir ina koua ninkigi Adi Komii siiram sriiyim mi simiir ina ti haiyaprapraski. Mi simiir mhi kwoinim rirmiiya dwo, dimin whirki kipi nitki mi kwoinìn haugihaugi whiyie. Mi ninkin wamwarkii boini yo ti hinìn dimino wara kipi nwokai mhi kwoinauìn. Iriig.

⁹ Kara ha naingwowi wig sima yiuusim sibgu ii mi wì nwoki sibgu kigtidwokiyim. Mi simiir kana puaipai puaipai kipi hopyok. Mi mikinpai mikinpaiyim hirii kipi mi diyankii mwaomwan. Mi yuisa umir komii sainiya saiir kipi mi sain.

¹⁰ Kima sibgu mirii. Minsika iikam nhirim simiirìn nwoki iisiisiimauwi. Mi yipiki wigim naingwo tibmii mi Adi Komii siir inig iir hainani, yio siyiu wadie ieya. Mi tiki hiriinan miyiyim yim wig simiir puai miyik ima.

¹¹ Mi wig sima, simamar kipi naingwona, sima kam simiir aowa dwo. Mi sima yaimin diminim wara kipi nomboboin, hindara dinkin tan, pi nwoki wakae ninokninkinim iya sima Adi Komii siir inig hainaniya siir omaka hirin.

¹² Kara hininam naingwo rani, wig sima yai kam simiir boinmimauuim mi bi sima nwowim. Nìngaka. Sima hindara dinkin tan.

¹³ Tiki siyiuìn hiriinan dimusi bi tirkìn. Adi Komii siya bi Adam siir nonkwokwokin mi mhoiia Iv saiir yonkwokwo.

¹⁴ Setan siya Adam siir kwoin iir bi nikpitmaigin. Nìngaka. Siya wig saiir kwoin iir nikpitmaigin mi saeya dimin biyie asi tirka.

¹⁵ Wig sima wì simiir miya yinìsim naokainaeiya, yim wì saiirar tir. Mi sima ha daingwo tibmii mi sima iikamim simiiramìn ha timi aingwokwonanae. Mi simiir iga hinda tinda kipi nokwo sima sibgu dwoipisu. Mi sima hiriinan tiri mi simiirìn wì Adi Komii siya nanmaiwarkainaei.

3

Inkam Komiiyìn iikamim naingwo tibmiiyim simiir kigriraowiyìn siir yaiga

¹ Taka yaiya kaimwoka. Mi inkamın taka Adi Komii krımıir Wanın siir miya sair bi nwowam naingwowi mi ta miya siya miriyam naingwowa mi wadie aeyairga.

² Mi inkamın iikamım naingwo tibmiyim simiir bi nwoyiın siya sibgu dwowipisu iga hinda tında kipi nokwo. Minsika, sima siir kipi boin hiuriyu. Mi siya wig iruani nonkwonan inkam dwo. Mi siir kwoinın sibgu daingwo omok mi siya siir nhie air kipi nikrip. Mi inkamın siiram namiyın, siya siirın io nhwo kipi nanaowın mi siya inkam nokwo boinmımauwın inkam wadie dwo.

³ Mi siya op kipi kwiyae whaowae mi siir kwoinın haugıhauga asiima kipi whiyie. Siya iwa inan dwo hinda kaikpımpıt. Mi siya umıram kipi naingwokwonanae.

⁴ Mi siya siir wigyiınım simiirın siyar sibgu kigrırao mi siya siir yınisım imiirın sibgu siiboboınıu haigınıu. Mi sima wi nwoki wakaeyoknam siir yai aiirın.

⁵ Mi siya siir wigyiınım simiir sibgu kigrırao karam nwowi mi siya iikamım naingwo tibmiyim simiirın, wi Adi Komii siir omaka hir kigrırao rani. Nıngaka.

⁶ Mi inkamın yaeya kinkak naingwo tibmiyiın, biyan inkam siya kipi nwo siya wi siyamar pi naingwonaesi Setan siya mirii ikiiya siir hiriinan.

⁷ Mi ti inkamın siir siyiın iikamım naingwo tibmi karam nwoyiım simiir whwonkam ida sibgu dap. Mi siya sibgu nap karam nwowi mi siirın wi Setan siya nanmaiwarkainae. Iriig.

Inkam komii komiiyim iikamım naingwo tibmiyim simiir kigrıraowiyım simiir boinkika ta yaiya

⁸ Inkam komii komiiyim iikamım naingwo tibmiyim simiir kigrıraowiyım, yım sima iriipi hiriinan iga hinda tında kipi nokwo. Mi sima kipi mi gie mi sima opa kwiyae whaowaeiya sair kipi kwiyae mi sima umıram kipi mi aingwokwonanae.

⁹ Mi simiir mhi kwoinım rirmıya dwo mi sima daingwo tibmiikikın Adi Komii siir yai aiirım. Biya saeya bi nhıngkiiga mi tariinanın saeya bidi nhıngkiiga.

¹⁰ Mi kira simiirın tiki kigoki sima dig nwowi mi kira simiirın wi hainii dokmwın okwo haigınıu inkam komii komii, iikamım naingwo tibmiyim simiir kigrıraowamın.

¹¹ Mi simiir wigım iriipi hiriinan simiir kwoinım sibgu daingwo omok. Mi simiir iga hinda tında kipi mi okwo mi sima kipi mi inkimıkna mi simiir kwoinım sibgu dwo mi mımınım gwomaırgwomaı kipi mirii.

¹² Mi tiki inkam komiiyim iikamım naingwo tibmiyim simiir kigrıraowiyım, sima wiga irkıruar donkwona. Mi simiir wigyiınım simiirın simar sibgu kigrırao.

¹³ Mi tiki kamim simiir miya sibgu mirii mi iikamim sima wi simiir yai aiir wakaeyoknaei. Mi sima wi nidid rani, Krai Jisis siirim naingwo tibmiya yaiya saiir nokwo boinmimauuwim. Iriig.

Adi Komii siir siyuun siir yaimwo aeya

¹⁴ Iya kara ta yokwowa kiriirim winkyin mi kariir kwoinin ini wiini hanina sargiyin, kiriir nini kigsisauniyamin.

¹⁵ Kara kiriirin yokwoni asi win hauugikin kariirin wi dimin whirkin mi ipiyaokiisi kiriir kignakiyamin. Mi kira wi ta yokwo aiirar nwoki kig ninokninkinim siyuun Adi Komii siir isidin sima tiram naingwowyin. Sima Adi Komiiyin yai minar nomboboiniyin siir isidgin mi sima ini ti iikamim Adi Komii siir yaimwokiyaimwowa saiir nonkworinu kripkaiiyim ini simiir hiriinan ywowim.

¹⁶ Ta Adi Komii siir yaimwokiyaimwowa saiir humii digim dig nwo rani, saeya ini komiigikomii ywowa. Inkamki saiir nikwowaissiyim wi dig nwo rani. Niingakiningaka.

Biya saeya Adi Komii saikar nwoka mi mhoiia saeya ini inkam kinar yimbiyama nu tirin mi ina nhinkigiya. Adi Komii siir naeyuun siyar nhinkigikin ti inkamin dimin whirki kimbu karam nwowyin. Mi Adi Komii siir paekwosimim sima kigi siirin mi sima siirin ina boinmimauuwamim iki nu komii komiiyim hinda tindanim simiirin. Mi hinda tindan iikamim sima ina yaingwo tibmiigiyim siirim. Mi siirin Adi Komii krimiir Wanin siyar swoki ikiuna ninomor koua hiriir. Mi siya kou hirin ini namnamiinan ywowin, ini hindara wokiirimtiowin. Taka yaiya krma boinkiya, Jisis Krai siirga. Iriig.

4

Taka yaiya kamim niksisaeyim simiirga

¹ Adi Komii siir naeyuun siya bidi boininkigiyin. Mhoiyaki nuwi inkam nhirim sima wi ta yaimwowa, wi saiir nonkworinu rani. Mi sima wi uridyu biyeyin, wi siir yai aiir sibgu wakaeyoknaei.

² Mi kamim priiyiksasaeyim yayim whwonkam sima ninkigii boiniyim mi sima inokninokin simiir simiirar tirinaeikim. Mi simiir mhi kwoinim panansi hirgisi. Niingaka.

³ Mi tiki kamim niksisaeyim krimiirin wi sima nikiduwi wig nonkwonasiyin. Mi sima nae nhirim wi krimiir nikiduwi krma mi aeisi. Mi Adi Komii siyar nonkwokwokiym ti nae digworaekwowim iikamim ta yaimwo aiirim naingwo

tibmiiyim sima wi hiriyyar dae. Mi Adi Komii siirin wa boin wadieki.

⁴ Krīma dinokninkin, tiki digworaekwo whiekakim Adi Komii siyar nonkwokwokiyyim, ini wadiekinar ywoswowim. Mi krīma simiirin kipi boriisop. Krīma Adi Komii siir boin wadieki. Mi ha dae.

⁵ Adi Komii siya bidi boinkiyin, tiki naeyim, nae wadiekim. Mi krīma sriiboinkiya ti nae imiiram mi ti naeyim dimin whirki bi kimbugim. Iriig.

Timoti siya Krai siir mi sibgu miriyan inkam kibi dwo

⁶ Mi kira ta yaiya iikamim naingwo tibmiiyim simiir boinmimauwi mi kira wi Krai Jisis siir miyan inkam kibi nwowi. Tariigina ya simiir niisiimauwi, kira wakaeyoknae saiir mi kira naingwo tibmiikikina Krai Jisis siirim. Mi ti hiriinan siyiuin kira tiriyin yio naenan kiriir hauu aekimkidu haiginiuwi.

⁷ Niwiiyim inkam adiyaowaeyim sima whasiyim, sima hinda priwhas ninkikinae. Mi kira hiriinan niwiiyim simiir kipi wakae. Mi kira Adi Komii siir miya saiir miriinanae mi kiriir naingwo tibmiiya wi kirie nwoki owim.

⁸ Kira bidi yinokninkinin iya kira mi kinan whomwho miriyyim kiriir pua pi nhinmi saeya kinhaiginiuwi ti hiriinan siyiuin, yio siyiu wadie ieya mi kira Adi Komii siir miya hiriinan miriinanae mi kira ti nu iirin wi wadiyar sibgu owi. Mi mhoiyya kira ninomor kou hirin wi hiriyyar mi owi.

⁹ Taka yaiya kaimwoka iikam whiekakim wi saiirim naingwo tibmi.

¹⁰ Krīma minam kaokaigii Adi Komiiyin yai minar nomboinomokiyin siirim. Siya ti inkamin iikamim naingwo tibmiiyim simiir nanmaiwarkainaeikin. Mi siya iikam whiekakim simiirin wara mi anmaiwarkainamar mi aingwowi. Tiki siyairgin miini hanin kima miriinanaeyin.

¹¹ Kira simiirin wi dikmiininkin haiginiu mi simiirin wa timi owomwarkai haiginiu. Mi sima wi nwoki wakaeyoknam.

¹² Mi sima kiriirin wi whranisimar kigi mi sima wi hinin kipi naingwo, kira whranisim nangakin. Nangaka. Iikamim naingwo tibmiiyim simiirin siyiu miyik kira diisiimauu mi kiriir yaiya yai biyie whir kipi boin mi kiriir siyiuin rirmiyya dwo mi kira nongwomamair aeyan inkam dwo mi kiriir kwoinin, simiiram ha daingwokwonanae. Mi ti digworaekwo whiekakim sibgu donkworinu kira mi kiriir mhi kwoinin rirmiigirirmiyya dwokai.

¹³ Mi iya kara nitana, kira wi ta mi aiirar miriikwokin, Yokwo Komii mwainiya saiir. Mi simiirin wa boinmimauu ta yai aiirin mi wa dowomwarkaiyiu haiginiu.

14 Mi diminin Adi Komii siir naeyiun siya priihauugiyin kiriir mi kira siirin nonkwonanaomainan kipi nwo. Biya profet kamim sima boinkiya, ti dimin Adi Komii siir naeyiun siya priihauugigin, kiriir mi aiirsi. Mi inkam adiyaowaeyim siyu kigriraowiyim, simiir inim kiriirin minam nokmwın onkwokim ta mi aiiram nokmwın okwo haiginiugim. Mi saiirin kira nwoki onkworinuwi.

15 Mi kiriir kwoinin ta miya saiirar hiriuukripkai. Mi sima wi kiriir mi aiirar kigi ina namyokiyokiyi. Mi saeya wi uridgi nitki rani. Ningaka.

16 Mi kira kiriir pu aiirsiyar sibgu haiya mi diminin kira nowomwarkaiyuwiyin iikam simiir yo kaimwowar dwo. Mi kira hirii hiriyi boinmimauuyokiyokiyam. Mi kiriirin wi Adi Komii krimiir Wanin siya nanmaiwarkainae. Mi iikam nhirim kiriir yai wakaeyoknam, simiirin iripi hiriinan. Iriig.

5

Siyuin inkam siboboinu haiginiuwiyin

1 Mi kira inkam adiyaowaeyin siir kipi nikwao boin. Ningaka. Mi kira siirin hiinsima boin kira boiniya kiriir adin siir hiinsima mi saiir hiriinan.

2 Mi kira whranisisimim simiirin sibgu siboboinu haiginiu kira siboboinu haiginiuwa sair hiriinan, kira wig adiyaowaeyim simiirin yaeya siyu kipi swoki tir hiriinan siyu iirar swoki tir, kiriir yopuwai biyeya sair tiri siyuin siir hiriinan. Mi kira wig kopak mwigakim simiirin ti hiriinan siyu kaimwowin kiriir yokmana sair siboboinuwiyin mi siir hiriinanar swoki tir, yaeya siyu kipi tir. Mi kiriir kwoinin simiiramın rirmiiyar dwo, dimin whirki kipi kinyiskaigi. Iriig.

3 Mi kima iikamın naingwo tibmiiyim mi kima wig igibae ningaim ad pomou karamaeyim, simiirin sibgu kigrirao.

4 Mi saeya yinisim mi namoukaki niuwi mi sima saiirin wi sibgu kigrirao, biya saeya niki imiiyae whrokwhrokmaiya sair hiriinan. Mi iikamın naingwo tibmiiyim Adi Komii siirim, sima ti hiriinan siyu iir sibgu onkworinu. Mi Adi Komii siya wi ogmwomir karam nwoki.

5 Mi wig igibaeya ad pomou karamaeya sair kwoinin Adi Komii siiramar bidi yaingwo iskiya mi saeya ina naingwowa Adi Komii siya wa hauuwi. Mi saeya nii nabie pa sriinanae, Adi Komii siya sair kigriraowim.

6 Mi wig igibaeya iga saiira hinda tinda nokwowiya mi nae min sair kipi nikop hauu ae. Saeya ini naoni piunan ywowa.

7 Mi kira simiirin igaokak dwoki ti siyu hiriinan iiramın. Mi sima wi boin huriyu rani, simiirin. Mi iikamın naingwo tibmiiyim sima nwoki inokninkini, siyuin wig igibae kigriraowiyin. Mi sima wig igibaeyim mi sima, simiirin wi

iripa hiiwiyopmasu rani. Mi sima wi nidid rani. Nningaka. Mi simiir iga wi hinda tinda nokwo rani.

⁸ Mi inkamın siir piugan aiir nikop hauu ae karam nwowi, yio siyiu miyik rani. Mi inkamın siirgisiir wig yinim simiir whinmiminae karam nwowi, yio ti hiriinan siyiun siyiu miyiki miyik rani. Yio hiriinan inkamın Adi Komii siir yaiya digiumii saiir haimriyugigi. Mi inkamın naingwo tibmii karam nwowiyin, yio ini inkam biyie ywowin. Mi inkamın ti hiriinan siyiu iir tiriyin yio siyiu miyiki miyik rani, ini wranan ywowin. Siya ini ti inkamın naingwo tibmii karam nwowin, ini siir haiburin.

⁹ Mi wig igibaeya biwiyim kam nwoima nwoki, 60 mi saeya kam nwiruwaniyar nwowi mi kira saiir inigin yokwoni wa winaowid. Mi iikamım naingwo tibmiyim wi saiir kigriraowi.

¹⁰ Sima bidiya kigim saiir siyiun, saeya iga hinda tinda bi nokwowika. Mi saeya yinar mi whinmiminaeika. Mi saiir kwoinairgar mi prii naingwo hauu aeika. Mi iikamım naingwo tibmiyim big nasmirwaiya simiir nwokai wini mi nae minim iikamım om whiranım simiir hauu aeiki mi iikamım hikak nwowim saeya simiir mi kigriraowi mi saeya mi miyik simiir mi mirii mi ta wig hiriinana saiir inigin kira yokwoni wa winki.

¹¹ Mi kira wig wismii nningam simiir inigim yokwo wara kipi win. Dimusi rani, simiir kwoinım kam nwowam swoki aingwowi. Mi sima wi Kraisiir siyiu iir haigingigi digiwa.

¹² Mi ta biya sima niki ombointibmiigiya Kraisi saika, sima saiir haiburgigi. Mi iikam nhirim sima wi yaiiga saiir mi iniwuwi.

¹³ Mi siyiu whirin wi sima mi tiri hinningin sima iki omakam sim sibii idwodwokaiyami mi sima wi maeyau maeyauwin, sim nidwo ninkimikna amtibi. Mi tiki hiriinan yai bibiyeyim yim wi iikamım simiir whwonkam ida kipi boin. Mi sima miimın bi miriigim hinda whisariiyar priiyapmamairi.

¹⁴ Kariir kwoinin ha naingwowi, wig wismii nninga sima ha ti swoki onkwona. Mi sima yinisim naokainaei mi wig sima wi simiir mi imiirar nwoki kigriraowim. Mi iikamım io krimiir nwowiyim mi nae whwokwoka krimaka nae karam nwowiyim sima wi yai bibiyie krimiir kinaopitkaigai boin tani. Nningaka.

¹⁵ Kira dinokninkin, ti hiriinan wig wismii nninga nhirim, sima Adi Komii siir siyiu miyik siir bidi haiburgigim mi ini Setan siir siyiu iir yapnamım. Mi iikamım sima simiirin asi nigbumbukim. Sima siyiu miyik tiriiki waeyao.

¹⁶ Mi wig wismii nningam simiir piugana, saiir hiran iikam nhirim naingwo tibmii mi simiirin simar kigrirao. Mi ti wig wismiiya mi ta saiir hiriinan hika, ya Adi Komii siir omakan

iikamim simiir kipi hauu. Mi ti wig wismii nninga nhirim ad pomou karamim, simiirin Adi Komii siir omakan iikamim simar kigrirao. Iriig.

17 Mi inkam adiyaowaeyim siyiu komii kigriraowiyim, sima mii miyyik miyyik sibgu mirii. Mi yaimin simiir boinmimauuwi mi simiir nowimwarkaiyuwi mi sima simiirin sibgu kigrirao. Mi simiir umirin wi kourig dii.

18 Yokwo Komii saeya hinina boinka, kira bulumakau siir yaiya saiir kougripikou, witin siya nokwo namnadgiyim simiir naesiyin. Mi ini hiriinankinar ywowin, inkamin mi miriyyin, siya wi whisarii pi miriisi, siya digworaekwower timi hai.

19 Mi inkam nwrki inkam adiyaowaeyim siyiu komii kigriraowiyim yai simiir boin huriyugi mi kima wi siir yai aiir kipi wakae. Nningaka. Mi nwis nwoima nwokiswo, sima wara boinkiswo aeya nik rani.

20 Mi inkam adiyaowaeyim siyiu komii kigriraowiyim sima siyiu biyie tirkin mi kira simiirin iikam whiekakim simiir whwonkam ida dikmiininkinhaiginu. Mi iikamim naingwo tibmiyyim, sima wi nwoki wakae ninkiounakiyim.

21 Mi Adi Komii siir whwonkam ida mi Krais Jisis mi Adi Komii siir paekwosim ieya ti digworaekwowim yokwoni kara win hauugiyim kiriiram, kara igaokak nwokikin. Kira ti digworaekwowim simiir sibgu donkworinu kripkai mi wadieyin nhirmiyarar kipi nwo mi nhirim simiirin io whwonkam kipi kao. Nningaka. Kira simiirin wadie kinar dwo.

22 Mi kira inkamin Adi Komii siir mii miriyyamin, siirin aisiima kipi niki okmwain okwo haiginu sasau. Mi kira inkamin dimin biyekakin siir nokmwain okwowi mi sima wi hiriyyar naingwowi, ni kira iriipi hiriinankakin. Mi kirasiyar kigriraona mi kira piu rirmiiya nwoki owi.

23 Kira op nninga kipi kwiyae. Nningaka. Kira op wain haimii wara kwiyae, ta kiriir mai mhai tir nwokaiya saiir digiyim.

24 Mi iikam nhirim simiir dimin biyeyim idowiiya nwowim, yim kira simiirin ina kig ninokninkinim mi kira wi simiir boiniyopnatkaigi. Mi nhirim simiir dimin biyeyim idowiiya nwo karam nwowim, mhoiyya sima wi idowiiya nwo iuguski.

25 Mi hirii hiriinan kinar tani, iikam nhirim simiir siyiu miyyikin, yio wi idowiiyar mi owi. Mi kira wa kig ninokninkini mi nhirim idowiiya nwo karam nwowim mhoiyya wi idowiiya nwo iuguski. Iriig.

6

Tayaiya mii nninga priimiriyyim kamim simiirga

¹ Mi kamim whisarii mi priimiriyyim, sima simiir biyan inkamin simiir mi kigriraowiyin, siir yai aairara sibgu wakaeyokna mi sima siir inig iir hainan. Mi sima hiriinan tiri mi iikam whiekakim sima wi krimiir boinikikasna rani, ta Adi Komii siir yaiya krima boin boinnimauwa.

² Mi kamim whisarii mi prii miriyyim sima ha kigi, simiir biyan inkamin simiir kigriraowiyin siya naingwo tibmii mi sima wi hiriyyar naingwowi siya krimiir nomiiyaugin. Mi sima wi ha kipi naingwo siirin wi sima ninkin idwowi. Niingaka. Simiir kwoinin mi aairama hirirukikin. Mi ta miya sima miriyya siir, saeya wi hiriyya namyokiyoki. Dimusi rani, siya ini simiir naingwo tibmiiyan inkam nomiiyau nwir ywowin. Iriig.

Inkamim niksisaе owomwarkaiyyuwiyim mi dimin mwoni haii akani yaiga

Timoti kira simiirin hirii hiriyyar siboboindu haiginu ti digworaekwo whiekakim simiirin.

³ Inkamin ti Biyan Inkam Komii Jisis Kraiis siir yaimwowa yaewan saiir kindiyuwangigi mi siir kwoin arar priinaingwo boini.

⁴ Mi ti inkamin siya pi nantamyiryirkin, siya ninokninkin simkak nwo rani. Niingaka. Siir kwoinin hindara kinswo ounaeikin, diminsimkar wandi pi siyar nini hopswo iuwi mi sima pi saiirsiyar nhinaigin okwowi. Mi iikam whiekakim sima asi ninkinini mi sima yaii yaiya asi mi ninii nansoananaei. Mi iikam nhirmi asi mi yaswaiyui mi iikam nhirim asi mi priiboin hiuriyuwi.

⁵ Mi kripiinani asi kigi mi tiki hiriinan iikamim simiir kwoinim ini habwowhaeni kwoinan ywowim mi sima ti hiriinan digworaekwo biyeyim simiir asi tirkiyami. Mi sima ta yaimwowa saiirin aru asi nwokim. Sim kwoinim hiniina naingwokim, wou nikwo aeni siyiuin siyairgin digworaekwo hoimgak haiwiniyin mhoiyya.

⁶ Hi, inkamin Adi Komii siir siyiu iir napiyin mi siir kwoinin ha naingwowi, kara digworaekwokaki mi iuwi yo ini mi owin, siya maigimaigra ti hiriinan siyiu iiramar timi o. Siya inkamin digworaekwo hoimgakak nwowiyin ini siir hiriinan ywowin.

⁷ Mi iyya apu saeya naokainakiyim krimiirin, krima diminsim whir swoki hainananini rani. Niingaka. Mi iyya krima mi ao nami wi iripi hiriinan, niingar mi haingikaigi.

⁸ Mi krima yuis nae minkaki niuwi mi wi idib idib haiyam kipi swoki aingwo. Niingaka. Ti hiriinanini ini digar mi owim.

⁹ Mi iikamim umir digworaekwo hoimgak haiyam naingwokwonanaeyim mi simiirin wi Setan siya nanmaiwarkanaei mi sima digworaekwowim simiir kinsis

haiginu karam nwowiyim wi simiiram kigmairi. Mi tiki hiriinan iikamim wi sima nonkwobumbu ninkin haiginuwi.

¹⁰ Mi iikam nhirim umiram naingwokwonanaeyim mi ti hiriinan siyuin siyairgin dimin biyie tiriya. Mi ti siyiu hiriinanin siya kiyairgin mi sima Adi Komii siir siyiu iir asi nonkwo iuguskikim. Mi sima, sima sima asi nonkwobumbu ninkinakim. Mi simiir kwoinim ini hinda haigiyiskaikiyim. Iriig.

Kimiir naingwo tibmiiya sairin sibgu donkworinu kripkai

¹¹ Mi kira ini Adi Komii siir inkam ywowin. Mi kira ti hiriinan diminin siirin digumii haigingig. Mi kiriir kwoinin siyiu miyiki miyik tiri siyuin siirgisiiramar daingwo hirirukripkai mi iga hinda tinda kipi nokwo. Mi kwoinin simiiramar daingwo irkak mi simiiramar daingwokwonanae. Mi kira iikam whiekakim simiiramar daingwokwo mi kira sibgu dokworinu mi kira inkam miuunan dwo.

¹² Mi kira kwoinbudin omwai waiyayokiyokiyin siir haiyam naingwowi mi kira inkamin ig ninkininin iwitiyin bi niwit okwowam mi siir hiriinan ti o ig ti wiriyyik mi Adi Komii siya kiriirin wipi hauuwi. Biya Adi Komii siya kiriirin hiriinanam nikiunakin ti kwoinbudin omwai waiyayokiyokiyin siirim, kira boinmimauuwa kiriir naingwo tibmiiya sair, iikam whiekakim simiir whwonkam ida.

¹³ Mi digworaekwo whiekakim simiirin kwoinbudin omwai waiyaiyin Adi Komii siyar hauugin. Mi siir whwonkam ida mi Krai Jisis siya, inkamin siir naingwo tibmii aiir boinmimauuwin Pontias Pailatni whwonkam ida mi sower whwonkam ida, kara ta yaiya kiriirin igaokak asi nwokikin.

¹⁴ Kira wi mintarao Adi Komii siir yaiyim igaokak siya nwokiyim kira simiir ti wakaeyok kigna diriraerar. Mi kira wi kipi swoki itapyokmimin. Mi kiriirin wi inkam nwirki kipi boin huriyiu, wi hiriya damyokiyoki. Mi wi Jisis Krai siyar nwoki imbini kakim.

¹⁵ Adi Komii siya bidi yimbinin iya idowiiya siya nimbiniyana mi siya wa nimbiam. Adi Komii siyairgin inkamin maigimaigaeiyin. Mi siyairgin digworaekwo whiekakim sim kigirkakiyin. Mi siyairgin biiki biya whiuwiniunan nu kigiraowiyim inkam komii komiiyim simiir biyin ini siyar swoki owin.

¹⁶ Mi siyarin wi swoki ao rani. Nungaka. Wi hiriyyar nwoyokiyokiikaeyami inokininok. Mi maeyaua siya nwowiya hir niuyaeiya paeya ya ini kirie ywowaowa mi iikam wi sair kingiin napkinmasu rani. Mi siirin inkam nwirki bi kigsrankin biya mi tariinan. Nungaka. Siyairgin digworaekwo whiekakim sim kigirkakiyin inokininok. Mi siir

inig iirin ha timi hainan mi siirin ha timi boin maingamainga haiginu inokinokin. Iriig.

¹⁷ Kima kamim nu tiran digworaekwo hoingakakim simiir boin, sima wi simamar kipi naingwona. Mi sima digworaekwo whiekakim nu tiranim sibgu o kripkai karam nwowiyim simiiram kipi nikpitkii. Mi sima Adi Komii siiramar dikpitkii kripkai, siyairgin digworaekwo hoingakim piu nhinmi kiniyim inokinok sim hauuwiyim.

¹⁸ Kamim digworaekwo hoingakakim simiir boin, sima mii miyik miyik imiirar sibgu mii. Mi sima digworaekwo nhirim hindara priihau inkam nhirim simiirin.

¹⁹ Mi sima hiriinan tiri mi simiiram in wi digworaekwo miyik miyik kasa haingiriyu haigin tani ninomor kou hirin, wi Adi Komii siya hauuwi mi wi sima nwoki haiyim kwoinbudin omwai waiyayokiyokiyin. Iriig.

²⁰ Timoti, ta miya Adi Komii siya hauuwa kirir, kira sairin sibgu kigirao. Mi kira yaiya hindara ninkin wamwarkii boiniya aru sairsi dwo. Mi iikam nhirim yim ha mi aingwowi, ya ninokninkin miyik hauu haiginuwika. Niingaka. Yapi niksisaei.

²¹ Mi iikam nhirim yim ina nonkworinu kripkaiyim ta yai niksisaei airin mi sima naingwo tibmiya Adi Komii siirin, sima sair bi swoki tisiryiskaigim. Niingaka. Mi kariir kwoinin ha naingwowi Adi Komii krimiir Wanin siir naingwobumbu miyika wi kimaka nwoki owim. Iriig. Kariir yaiya ini digywokiya.

2 TIMOTI

Mi iya Pol siya maeyauwa mi biye mriiya saiir hırar niki hiugriipkiikikaiyin om komii Rom hir, mi siya ta yokwowa pasta Timoti siiramın ha wınkikın. Mi iya Pol siya hiriinan kignınoknıknın siir naoni iya ini kingiın nwowa, mi siya Timoti siirsi naıngwoyımıyokın mi siya ta yokwowa mhoiiyana asi swoki wınkikın Timoti siir boınkıyam hının siyiu iikamın naıngwo tıbmıiyım om Efesas hıranım simiir kigrıraowıyın. Iriig.

¹ Kara Polkın kara Kraıs Jısıs siir yai naboınmamaıuan inkamkın. Adi Komii krımiir Wanın siya nıkropkikın kariirın siir yai aiir napboınmamaıuam iikam whiekakım hında tindanı simiir. Ti kwoınbudın omwai waiyayokıyokıiyın siya nımbın tıbmıi kimaigıyın iikam yıpıki Kraıs Jısıs siiram naıngwo tıbmıi mi wı simiir hauugi.

² Timoti kira ini kariir yınısımnan ywowın. Mi kara ta yokwowa kırıiram wınkıka. Adi Komii siya mi Kraıs Jısıs krımiir Biyan Inkam Komii ieya, sowa nwoki hauugıyım naıngwobumbu mi naıngwoyımıyok mi kwoının nongwomamaır aei ikın. Iriig.

Krıma yai win kibiya saiırsi kipi kaiyırrou

³ Kariir yıdiwi wanwiyaeyım sıma Adi Komii siir siyiu iıııar napkım mi an kara wı siırar mi api. Siya kara kırıiram naıngwowın mi kara Adi Komii siiram boın wadıeki kırıiramın. Mi kara nıi nabie kırıiram sııgın.

⁴ Mi iya kara kırıir haıburgıgın mi kara ina swoki aıngwowoknakiyın, iya kırıir ouwoba saeya grıekiınaiiniya. Mi kara kırıir kignakiyam naıngwowi mi kariir maırgımaırga wı prasae nwo rani.

⁵ Kara ina nınoknıknının, wa kırıir naıngwo tıbmıiıya kaimwowaırga, nıksısae rani. Ta hiriinan naıngwo tıbmıiıya bııya kırıir apaiya Lois saeya hiriınana saiir nwoki haıga mi kırıir apua Yunisa iriipi hiriinan. Mi an kara ina nınoknıknının ta hiriinan naıngwo tıbmıiıya, kırıir waraurın ina mi owa.

⁶ Mi kara kırıir kwoın iıir asi swoki hıurworwokaigi. Ta mııya kira nınoknıknına Adi Komii siya prıihauugiya kırıir, siya kara siiram sıııya mi kariir ına ha nonkwowa kırıir pııı aiir mi kira ta mııya siya prıihauugiya kira nınoknıknına, kira saiirın sibgu donkworınukrıpkai mi saeya wı paenan hıriıyar dıııdkrıpkai, wı nııtingınan kipi nwo.

⁷ Whısariı rani, Adi Komii siir naeyııın krımiirın nıdid kwoın bı hauugin. Nııngaka. Siya krımiirın kırıe hauu

haiginuugin. Mi siyiuin iikamim naingwokwo nanaeyin siirin wara mi inkin hauugi. Mi siyiu biyeyin inkam niyopakaiyu karam nwowiyin siirin warar mi inkin hauugi krimiirin.

⁸ Mi kira nimwo wi kipi kaiyirou Biyan Inkam Komii siir yai aiir boinmimauusiyin, an kara omaka huuyokiyokaiya saiir hir nwokaii inkamkin mi kira nimwo kariirsi kipi kaiyirou. Mi kira Adi Komii siir kirie saiir hiriir dikpitkikrikai. Mi kiriirin wi siya nwoki whinwo haiginuwi hik kanaka haiyam, siir yai win kibiya saiir boimimauuam.

⁹ Krimiirin Adi Komii siya nanmaiwarkainakin mi siir iikam asi nwokim. Mi siya krimiirin mi miya krima miriyya saiirsi bi nanmaiwarkainakin. Niingaka. Siir naingwobumbuwa saeyar nanmaiwarkainakin krimiirin. Bidi bidinyarin, iya Adi Komii siya nu ninomor sowiira nonkwokwowin mi siya Jisis Kraiis siiram in nua krimiiram tari nikrop iuungiyamin saiirar nimbiniimii kimaigin.

¹⁰ Adi Komii siir naingwobumbuwa krimiir hauugiya mi tariinanin inkamin krimiir nanmaiwarkaina haiyin Jisis Kraiis siya idowiiya bidi yimbiniyin. Mi krima Adi Komii siir naingwobumbuwa saiir asi ninokninkini. Mi krima tariinanin kwobudin omwai waiyayokiyokiyin, siir siyiu miyyik iir asi ninokninkinkini. Ta yai win kibiya krimiirin saeyar nowomwarkaiyu haiginuugin.

¹¹ Kariirin Adi Komii siya nimbingikin aposel inkam nwowam, ta yai win kibiya saiir napboinmamauuam. Mi kara yai napboinmamauan mi nowomwarkaiyuan inkam asi nwokin.

¹² Mi kara hiriinan miya hik saiirsi asi haigin. Mi kara nimwo saiirsi bi kaiyirougin. Niingaka. Mi kara ina ninokninkinin mi ina naingwo tibmiyyin siiram in. Ta miya siya hauugiya, siya saiirin wa kigriraowi mi saeya wi biyie nwo rani, wi hiriyyar namyokiyokii. Mi wi ta ii komiyya siya swoki itana, wi saiirar nadiguwi.

¹³ Ta yaiya kara nowomwarkai haiginuwa kiriir kira saiirin sibgu wakaeyokna mi wi sibgu donkworinukrikai. Ya tariigina ya hindara nisiimauu haiginugika kiriirin. Mi kira Jisis Kraiis siirimar daingwo tibmiikikin. Mi kira wi iikam whiekakim simiiramar daingwo irkak. Dimusi rani, kira ini Jisis siir isid ywowin.

¹⁴ Mi ta Adi Komii siir yai win kibiya Adi Komii siir naeyuin siya hauugiya krimiir mi kira saiirin sibgu donkworinu.

¹⁵ Kira bidi yinokninkinin, nu komii Esia hiran iikam whiekakim sima kariir bidi haiburgigim mi ti inkam nwiso, Fiselas mi Hemosenis yio iriipi hiriinan kariir bidi mi haiburgigo.

16 Kara ha naingwowi Biyan Inkam Komiiyin siya Onesiforas simiirniyin igi haigi idwokaigi. Mi ii kasa rani, siya kariir nikpimpitmai haiginuwun. Mi siya niimwo kariirsi bi kaiyirougin. Kara ti tir nwokaiyin, ta omaka hiuyokiyokaiya saiir. Niingaka.

17 Iya siya om komii Roma tiriir nitin mi siya miinan napmriiyokiyokinikin kariiramun mi ini kariirar ini kiginyin.

18 Kira bidiya iki inokninkinin digworaekwo whiekakim iikamim naingwo tibmiiyim simiir hauuwim iya kara om Efesas hir nwowa saiir mi kara ha naingwowi, Biyan Inkam Komii siya siirsi daingwoyimiyok, ta ii komiia siya tiriir swoki itana. Iriig.

2

Kira Krai Jisis siir sau nimbignan inkam kibi dwo

1 Hae Timoti! Ti kariir yinisimin krma ini Krai Jisis siir isid ywowun. Mi kira ta siir naingwobumbuwa saiirin sibgu donkworinukripkai. Dimusi rani, kira ini siir isidin siir ywowun mi kira wi kirieyar dwo.

2 Mi kira bidiya wakaekiyin yai whiekakim kara nowomwarkaiyuim, iikam whiekak nhirim naingwo tibmiiyim simiir. Mi ti hiriinan siyuun kira wi siir tir, kamim wi kiriir nwoki kig ninokninkinim. Mi sima wi Krai Jisis siir mi aiir sibgu mirii. Mi yim sima iriipi hiriinan wi iikam nhirim simiir mi owomwarkaiyuami.

3 Kira Krai Jisis siir sau nimbignan inkam miyik dwo. Mi iya kira hik haiiyim kira Krai siir isidin krma haiya saiir hiriinanar timi hai. Mi kira wi haimni hiniin kipi krii.

4 Mi inkamin sau nitan inkam nwowi mi siya oman miipai miipaiyim simiirin wara kipi nonkwo. Niingaka. Mi siya inkamin siir bi nwowiyin, siir yai aiirarar wakaeyokna iski. Mi siir biyan inkamin wi ogmwomir karam nwoki.

5 Mi inkamin ig ninkikin iwiti bi niwit okwowam mi siya ta gwowa saiir siyu iirara sibgu ap. Mi siya hiriinan tir karam nwowi siirin wi kauriirgi.

6 Mi inkam numir numira niyok ninkin nanaeyin sasae wai kwowi mi bi wi siyar ninguguae.

7 Mi ti boiniyo yai kwoimim kara boinkiyim kiriir, kira sibgu donkworinukripkai, kira wi kipi naingwo owou. Mi krimiir Biyan Inkam Komiiyin kiriirin wi siyar nwoki huirworwokai haiginuwun, ti boiniyo yai kwoimim simiirin.

8 Mi kiriir kwoinin Jisis Krai siya naonama mi siya swoki isiin idwowa ie hirankin saiiramar daingwokwokripkai. Mi

siya krımıir brougaeyin Devid, siir isidin siir hirankin nitkin mi ta yaiya kara boinmımauugiya mi saeyairga yai win kibiya.

⁹ Mi ta yaiya kara boinmımauua mi sima kariirin saiirsi nonkwobumbunınkin haiginıugim, inkam biyienan nwowam. Mi kara omaka hiuyokiyokaiya saiir asi nwokaigin. Mi kamim ta yai win kibiya io saiir kwowiyim mi kariirin sima hiriinansi hugripkiikikaigin. Mi kara ta omaka hiuyokiyokaiya saiir asi nwokaigin. Mi sima wi kariirara hugripkiikikaii mi Adi Komii siir yaiya, saiirin wi wara nikidiu rani. Nıngaka.

¹⁰ Mi iya sima kariir nonkwobumbunınkin haiginıuwi mi kara saiirsiyin wi nidid rani. Nıngaka. Kara wi hirii hiriyyar miriyyokiyokiyami. Dimusi rani, tiriiginin wi iikamim Adi Komii siya nibingiyim siir iikam nwowam wi simiir nwoki whindiriraerar haiginıuim. Mi yim sima iriipi hiriinan wi Jisis Kraisiirim nwoki aingwo tibmiiyim. Mi wi ti kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyin wi siir nwoki haiyim mi sima wi saika nwowi om kibiyin ni nwo karam nwowiyin siir hirin.

¹¹ Ta yaiya iikam whiekakim krımıir boina, yai kaimwowaiga, iya krıma ta Kraisi Jisis siir mi aiirsi haii hik mi ha naonami ya dimin karamaeka, mhoiıya krıma wi kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyin wi siir swoki hai, siir hiriinan mi krıma wi saika nini owouwi.

¹² Mi iya krıma hirii hiriyyar tiriyyokiyokiyami mi mhoiıya krıma wi saıkar nınkin owi, digworaekwo whiekakim simiir kigirkakam. Mi iya krıma siirin digıumii haimriiyıugigi mi yo siya krımıirin wi hiriinan digıumiiyar mi haimriiyıugigi.

¹³ Siya krıma Adi Komii siir nımbin mhiıumıuwiyim mi siya krımıirin bi nımbin mhiıumıuwikin. Nıngaka. Siya nımbiniyim, pi kaimwokinar nwoyokiyokiyami mi siya siyar bi swoki iksisaeikin. Nıngaka. Iriig.

Inkamın Adi Komii siir mi aiir mirii nonkworınukripkaii mi siya wi ogmwomir karam nwowi siirin

¹⁴ Mi kira ti yaiyim simiirin hirii hiriıya boin naıngwokripkai iikam simiirin. Mi Adi Komii siir whwonkam ida kira simiir dokwao boınki, sima dimin sim whirin siir siirar kipi nınkinwamwarkii boin tiki hiriinan siyıuin siya iikam imiirin wi miıyik nwowaiginıu rani. Iikamim ta yaiya saiir wakaeyim, simiirin wi saeya kiyopsıbgı haiginıuwi.

¹⁵ Mi kira Adi Komii siir mi aiir sıbgu mirii mi siya kiriirin wi ogmwomir karam nwoki. Mi wi nımwo kaiyırrou rani. Nıngaka. Kira Adi Komii siir yaimwokiyaimwowim simiir nowomwarkaiııuwan inkam dwo.

16 Mi kira kamim yai bibiyie boiniyim simaka kingiin kipi nwo mi kira kamim dimin simin siir siira mi inkwamwarki boiniyim simaka kingiin kipi mi o. Ti hiriinan siyiuin siya inkam kiyopsibgikikaigiyin dimin biyie tiram mi ta simiir dimin biyieya wi komiia nasae owouguski.

17 Mi ta hiriinan yaiya ya ini paowai biyienan ywowa, wi komiia nasae iyopbwaekin taraoki. Mi ti inkam nwisio Haimenias Failitas sowiir yaiya ya ini hiriinan ywowa.

18 Mi sowa ti inkam nwisio siyiumwoni sibgu apiyin siyiuin siir haiburgigo mi sowa yaimwoni bi sibgu owomwarkaiyugo simiirin. Mi sowa hinina boin iikamim naingwo tibmiiyim simiir biyan siyu biyeyim bidi yaonamim mi simiir piugina ini Adi Komii saikar nwowim. Mi mhoiia sima swoki aonami simiir piuis biyieya ienau kikaigi mi sima wi swoki insiin idwo rani. Nningaka. Mi ta hiriinan yaiya, iikam nhirim simiir naingwo tibmiiya saeya kiyopsibgi haiginuwi.

19 Minsika, Adi Komii siir isidin wi siir siyiumwowin wi siir haiburgig rani. Nningaka. Adi Komii siir isidin ini yinpaenan ywowim, siyar ninansiin okwokripkaigiyim mi sima wi hiriinar nokwoyokiyokiii. Mi dimin whirkin simiir kinankuwi mi sima wi ganmi wanmi kin tani. Nningaka. Adi Komii siir isidin ta yaiya sair hiriinanka. Mi yai nhirim Adi Komii siir Yokwo Komii aair winkiyim, hinina win boinkikim Adi Komii siya siir piugan aairin bidi yinokninkin. Mi yai gwira siya winkiya ya hinina boinkika iikam nhirim sima ha naingwowi nim krima bidi yaingwo tibmii kinim Adi Komii siirim mi sima siyiuin dimin biyie tiriya, siirin wi ti haiburgig.

20 Ta yaiya hindara boiniyioka mi ta omaka komiia sair yainaua, mobmirpai mobmirpaiyim ini hir nwokaiyim. Nhirim golni nonkwokwokim mi nhirim nuni mi nonkwokwokim mi nhirim kiriekim mi nhirim kirie rani, hinin hinina nonkwokwo haigim. Mi ti gol silvani nonkwokwowyim, yim bimbuiwi rani. Mi simiirin wou nikwo aeni iya sairara haigin aeikim. Mi ta pae nu mini nonkwokwowyim yim dimin karamaeka, yi hiriinar prii haigin aeikim ii nninga nningam simiirin.

21 Mi inkamin siir dimin biyeyim simiirin digiumii haimriiyugigi mi ti inkamin siya wi mobmir miyikim wi simiir hiriinan nwowi. Mi Adi Komii siya siirin wi mi miyikim miyikim simiirara hauu haiginuwi siirima nwoki miriirim.

22 Mi kira inokinokin yainan whrankim tiri siyiuin siirsi didamriiid. Mi kira iikamim siyu miyik sibgu apiyim mi nimbin kisina karam nwowiyim mi iikam whiekakim naingwoirkakiyim mi kwoin hiinsima nwowiyim simaka ditinakiukripkai.

23 Mi yai priiboin priiboin ninkwamwarki boiniyin

siyiuin, kira wi hiriinansi didamriiriid yim ti hiniin yaiyim simaigim yaiyam nhinaigin okwowyim.

²⁴ Mi inkamın Biyan Inkam Komii siir mi aiir mırıi mi siya wi io whwonkam kipi nanao ikam nhirim simiirin. Nningaka. Siya wi igi haigi idwokaigi simiirin mi mi sibgu nowom-warkaiyuan inkam nwowi mi siya wi inkam miuunan dwo.

²⁵ Mi hiriinanki niuwi ikam nhirim siyiu mwoni nap karam nwowim mi kira simiir nikaiginiuwi mi kira simiirin wi igao yai kipi boin. Nningaka. Mi kira simiirin hiriinan tiri mi sima wi kiriir yai aiir wakaeyoknaei. Mi simiir mhi kwoinim wi nwoki imkpit haigiyim. Mi sima ta yaimwo aiirin wa ninokninkini.

²⁶ Mi hiriinanki niuwi mi sima wa sibgu ninomokninkinki. Mi ta hira, Setan siya hiugripkikikaiya simiir wi simar nikwo-yarkinani. Iriig.

3

Iiya digi mi siyiu bibiyie whiekakim wa nimbiyami

¹ Timoti kira ta yaiya saiir daingworinu kripkai, iya ti nu ie digiyana mi wi hik prasae prasae swoki imbiyam tani, ikam whiekak imiirin.

² Mi sima wi simamar naingwonaei mi simiir kwoinin wi umir siyar nonkwo kripkai mi sima wi simiir inig imiirar swoki hainani mi sima wi bigiriyir prasae kintani mi sima wi yopii adim simiir yai imiir wakaeyokna rani. Nningaka. Mi simiir kwoinin wi maigimaiga nwo rani mi sima wi Adi Komii siirim naingwo rani. Nningaki, nningaka.

³ Mi sima ikam nhirim wi whwoka whwoka sima nwo rani. Nningaka. Mi sima simiirsiyin wi naingwoyimyok rani mi sima wi simiir mi igbumbuwi mi sima wi kripii nanii saiir mi kigi. Mi sima ikamim simaka wi ninii nansao prasae kintani mi sima wi siyiu miyik tir tani.

⁴ Mi simiir nomiiyauim simiirin wi wir sima napwouwi, omomin sau niniti iirin. Mi simiir kwoinim wi hindara niwit paomaiki mi sima wi simamar naingwonaei. Mi wi om tir napmamairama naingwowi, wi miyam naingwo rani. Nningaka. Mi Adi Komii siirin wi digiumii haimriiyugigi.

⁵ Mi sima Adi Komii siiramın nhinmi puargar kini, kwoinin nhinmi wara kintani. Nningaka. Mi sima Adi Komii siir kirieya saiirin pi yaewan mi kindiyuwangigi. Mi ti hiriinan kamim, kira wi simaka kipi nitapiyoksrn. Nningaka.

⁶ Mi ti kamim ini wigim hinda sima sima sibwomaeyamiyim pi simiir omaka imiir sibi sibiyaami. Mi yim ti hiniin wigim simiir kwoinim ini dimin biyeyim biya sima niki tirim ini simiirsiyar niki haigiyiskaiyim. Mi simiir kwoinim ini dig-woraekwo biyeyim simiiramar naingwo kripkaiyim. Mi iya

sima ti wigim simiir omaka namiyim mi simiirin yayim pi simiir kwoinargar nini kinap itkaigai boiniuwi, sima nwoki wakaeyoknam.

⁷ Mi ti hiriinan wigim sima iki kampai kampaiyim simiir yayim, simiir wakae ninokninkinamar naingwowi. Mi sima ta Adi Komii siir yaimwowa sair ninokninkinim wi dig nwo rani. Niingaka.

⁸ Mi ti kam hininim ini ti inkam nwisso Janis Jambris so hinin ywowo. Bidi bidiniyarin sowa Moses saika ninkinwaomwarkuigo mi ti kamim Adi Komii siir yaimwowa sairin wi hiriinan tiri, sair haigin ikwowaisiyamin. Mi ti hiriinan kamim, simiir kwoinim miyiki miyiknan nwokai rani. Niingaka. Ini hindara sipimyokaeyamim. Mi sima bi naingwo tibmiikim. Niingaka.

⁹ Mi ta simiir miya wi hiriyar namyokiyokii rani. Niingaka. Sima wi ti hiriinan priiwhaowae siyuin siir kigi biya ti inkam nwisso Janis Jambris sowa tirin, wi siir hiriinan tiri. Iriig.

Kira ta Adi Komii siir yaiya sairin sibgu donkwo kripkai

¹⁰ Mi tiriiginin yio kariir siyu siir hiriinan tani. Niingaka. Ni kira siyuin kara nowimwarkaiyuwin siir napkin mi siyu kara mi ap ikin. Mi diminin kira mi kigna diriraerariyim kariir kwoin iirar mi kira mi ninokninkin aka kariir naingwo tibmiya mi siyuin inkam miuunan kara mi o ikin mi siyuin kara mi naingwokwonanae ikin iikam whiekakam. Mi kariir siyuin ganmi wanmi kara nwowiyin kira bidi mi ninokninkinin. Mi ti hiriinan siyupai siyupaiyim kara bidi mi ninokninkinin.

¹¹ Sima kariirin siyumwoni bi tir winkim mi kara hik kimpipisu prasae bi mi haigin, ti om whom imiirin, om Antiok mi om Aikoniam mi om Listra hirin. Mi hiriinan siyuin sima tirwinin kariir, ha kipi naingwo siya whwoimoniki mi iuwi. Niingaka. Kirie waiwiigin kariirin Biyan Inkam Komiiyin siya hiri whinkinsiis naowid.

¹² Mi iikamim iga hinda tinda nokwo karam nwowi mi sima siyu miyikin naingwo tibmiyin siir sibgu api mi yim sima ta hiriinan hik kimpipisuwa wi wara ninkin hai.

¹³ Mi iikam biye biyeyim mi kamim mwrakboini ikim simiir siyuin wi hiriyar tiryokiyokii mi wi komiia nasae owouguski. Mi simiirin wi Setan siya mwrakboini mi yim sima iriipi hiriinan, wi iikam nhirim simiir mi mrakboini.

¹⁴ Minsika! Ta yaiya kirar wakae mi ha naingwo tibmiya, kira sair wi kipi naingwo owou, kira wi sair saira daingwonanaekaigi. Kara bidi yinokninkinin iikamim kariir nowimwarkaiyuwim, sima bi niksisaekim. Niingaka.

15 Mi iya kira yinisim sapisapa niki owin ti siyiu iirin mi kira Adi Komii siir yaiya Yokwo Komii nwowa ha wakaekin. Mi kiriirin ninokninkin miyik saeyar sibgu ninokninkin haiginugin, siyiuin Jisis Kraiis siirim naingwo tibmiyin mi kira naingwo tibmii kuni mi kiriirin wi siya nwoki nanmai-warkainam.

16 Adi Komii sikisiyar boinkikin ti yai whiekakim Yokwo Komii saiir nwokaiyim iikam imiir nowomwarkaiyiuwam mi iikam imiir nusiimauwam simiir dimin biyie imiir mi simiir sibgu grabaiginuam mi siyiu miyik simiir nusiimauwam sima tiram.

17 Mi Adi Komii krimiir Wanin siir iikamim ti siyiu iir wakaeyokna api mi sima wi mipai mipai kibi kasa mirii rani, Adi Komii siiram. Iriig.

4

1 Mi Kraiis Jisis siya wi iikamim naokaowim mi iikamim irkak piu nwo ikim, siya wi simiir nauni hidni. Mi kira wi kipi naingwo owou mimin, wi hiriyar daingwokwo kripkai. Kraiis siya wi sipi swoki iti digworaekwo whiekakim simiir kigirkakam. Mi Adi Komii krimiir Wanin siir whwonkam ida mi Kraiis Jisis siya kara kiriirin igao yai asi boinkikin.

2 Kira inokinokin Adi Komii siir yai aiir ti boinmimauwam. Mi kira ii miyik arar kipi boinmimauu mi ii biyeya kira kipi nwokaiyu. Ningaka. Iikam whiekakim kiriir yai aiir wakaeyim, simiirin kira ti boinmininkin haiginu. Mi simiirin kira hirii hiriyia ti whinkinsiis haiginu. Mi kira simiir inkam muunan dwo mi kira simiir nowimwarkaiyiuwim kipi piyao.

3 Iki ii nhirim mhoiia nimbiniyamanim mi iikam nhirim sima wi ta yaimwokiyaimewowa saiir wakaeyim wi pi boriisopi. Mi sima wi yaeya inkamam hansiri, simiir nowimwarkaiyiuwam. Mi diminin sima naingwowiyin mi sima wi simiirarar dowomwarkaiyu.

4 Mi simiir winim wi pi kibnami, ta yaimwowa saiir wakaeyin. Mi simiir winim wi amara ti yidiwi wanwiyaemi niwiyim simiiram nwowi, simiir wakaeyam.

5 Mi kirarin inokinokin sibgu daingwokwokai diminpai diminpaiyim nimbiamim simiirin. Mi kira nhwo kipi whwonkai, hik kimpipisu haisiyin. Ningaka. Kira mi kibiya saiirara sibgu ap mirii, yai napboinmamauiya iikam whiekakim simiir. Mi kira saiirin haimeiyara kipi kimakiuna. Ningaka. Iriig.

6 Kara kiriirin mansi boinkikin, kariir iya ini kingiin nwowa kara wi kapi naowi. Kariir miya ini kingiin nwowa, wi sapi

digi. Mi kariirin sima nisomaowi mi kariir nhieya wi nua naokiinainami.

⁷ Mi kara mi prasae bi miriigin Adi Komii siir mi aiirin. Mi tariinanin kara ninkikin iwitni hanin ikin dig bidi ywokiyin. Mi kara kariir naingwo tibmiiya saiir bi kinisugin. Niingaka.

⁸ Kara ini kingiin nwowin wi kapi naowi. Mi miya kara miriia saiir digworaekwo miyik miyikin, yim ini ninomor kou hir hangiriyu haiginkwokinim. Mi sima kariirara rani. Niingaka. Ti digworaekwowim Biyan Inkam Komii siya haiginkwokinim, yipiki iikamim siir siyu iir napim mi wi simiir hauuwi. Mi iikam whiekakim Jisis siirim naingwokwo nanaeyim mi iya siya nitana saiirim mi naingwokwowim simiirin warargin. Mi wi Biyan Inkam Komii siyar sibgu ninomokninkin hid haiginuwi krimiirin. Iriig.

Ta yai haimiia ya kiriramamarar winkika

⁹ Kara ha naingwowi, kira ha witsisau kariir nini kignakiyamin.

¹⁰ Ta yaiya kara boinkiya mnsika! Dimas siya kariir bidi haiburgigin. Siya ti nuan siyupai siyupaiyim simiiram naingwokin. Mi siya om Tesalonaika hiriir asi namkin. Mi Kresensin yo nu Galesia hiriir yam. Mi Taitasin yo ini nu Dalmesia hiriir yamin.

¹¹ Mi kanaka tirin Luk sasa nwowi. Mi iya kira kariir nini kigniyam niti. Mi kira Mak siirin wi warar winkin boinani. Mnsika! Kariirin mi siya nwoki whin mirii.

¹² Mi Tikikasin yo kara bidi yikropkiyin om Efesasa hiriir.

¹³ Mi iya kira kariiram niti mi kira kariir yuisa kara kinirkingika om Troas Kapani omaka sae, saiirin wi warar winkin hainani. Mi yokwowa iriipi hiriinan. Mi yokwo mimirim kara win haingirikim simiirin wi kipi naingwo owougik, yim wi warar winkin hainani.

¹⁴ Mi Alesanda inkamin bras nonkwowiyin, siya kariirin siyu miyiknan bi tirkin. Mi ti hiriinan siyuin siya tirin kariir. Mi mhoiia wi Biyan Inkam Komii yamdi siya swoki tiri siirin.

¹⁵ Mi ni kira iriipi hiriinan, ti inkamin siirsi timi idid. Siya minam tiri, ta yaiya krma boinmamauuwiya saiir nikwowaisiirim.

¹⁶ Mi biiki biya kara nini okwo boinuwa, inkam komii yai hidiyin om komii Rom hiranin saika mi ta iya inkam nwirkin kariir bi swoki whinkinsiis srankin. Niingaka. Sima kanaka kingiin bi namasugin mi kara pi boriisopi Adi Komii siya hik yamdi simiir hauuwim ta sima kariir haiburgiga.

¹⁷ Biyan Inkam Komiiyin siya ini kinakar nwowin mi kariirin kirie siyar hauu haiginugin. Mi kara ta Yai Win Kibiya saiir boinmamausiyin bi nididgin, iikamim Juda iikam tani

simiirɪn. Mi Adi Komii siya kariirɪn omomin sau kanaka nɪnɪtiyɪn, wɪ simiir ɪn hɪrankɪ asi nanmaiwarkainaei.

¹⁸ Mi kariirɪn Biyan Inkam Komii wɪ siya nanmai-warkainaki iikam whiekakɪm kariir nonkwobun-bunɪnkɪnam tɪrɪm simiir ɪnankɪn. Mi ta iya siya digworaekwo whiekakɪm simiir kɪgirkaki mi kariirɪn wɪ siya nanmaiwarkainanami siir oma hɪriir. Mi krɪma ɪnokɪnokɪn wɪ Adi Komii siir ɪnɪg ɪir boɪn maɪrgɪmaɪrgae. Mi ta yaiya, yai kaimwoka.

Nikopkaigiyan yai aeya

¹⁹ Mi kira Prisila mi Akwila mi Onesiforas siir yɪnwig ɪma, wɪ simiir tɪni boɪniɪ, siya yaigɪu kɪmiiram hauugikɪn.

²⁰ Mi Irastasin yɪo ɪni om Korin hɪr nwowɪn. Mi Trofimas siirɪn kara om Mailitas hɪrɪn dimusi bi haiburgigɪn, siya makakɪn.

²¹ Mi kira wɪ kipi nwoki nwo, wa ha wɪtsau. Mi ni wɪ iya pankɪn nwowiya sae pi nɪtisi. Mi Yubyulas mi Pyudens mi Lainas mi Klodia mi nomiiyau nɪhɪr ɪkɪm, yɪm sima ɪriipi hɪriinan, yaigɪu kɪriir mi hauugiyam mi tɪri.

²² Mi kara ha naingwowi, Biyan Inkam Komii siya wɪ kɪriir paekwosɪmɪn saɪkar nɪnkɪn owi. Mi siir naingwobumbuwa ɪriipi hɪriinan, wɪ kɪmaka mi ɪnkɪn owi. Iriig. Kariir yaiya ɪni dig ywokiya.

TAITAS

Pol siya ta yokwowa Pasta Taitas siiram wɪnkika yɪpikɪn iikamɪm naɪngwo tɪbmiiyɪm mɦuisɪm whɪrɪn Krit nɪkiuwiyɪn solwara whɪi idopwoniya nidwomaiyɪn siir hɪranɪm simiir kigriraowɪn. Taitas siya Juda inkam tani, siya Grik inkamkɪn. Biya Pol Taitas sowa irɪpar mɪriigo Jisis siir yaiwɪn kibiya saiir boɪnmɪmauuwa sowar namswoko mɦuugrɪbsɪm whɪrɪn Krit nɪkiuwiyɪn solwara whɪi idopwoniya nidwomaiyɪn siir hɪriirɪn mɪ Pol siya siirɪn hɪr haiburgig iikamɪm naɪngwo tɪbmiiyɪm hɪranɪm simiir kigriraowɪm. Mɦoɦiya Pol siya ta yokwowa ha wɪnkiya Taitas siiram siir boɪnmauu wakaekiyam siyɪuɪn iikamɪm naɪngwo tɪbmiiyɪm simiir kigriraowiyɪn. Iriig.

¹ Kara Polkɪn, ta yokwowa kara wɪnkika. Kara Adi Komii krɪmiir Wanɪn siir mɪyan inkamkɪn mɪ irɪpɪ hɪriinan kara Jisis Kraiss siir aposel inkamkɪn mɪ siyakisiyar nɪkropkikɪn kariirɪn, Adi Komii siirgɪsiir iikamɪm yɪpikɪ siya nɪmbinɪm simiir naɪngwo tɪbmii aɪr kiyɪrimdiyɪukikɪnɪm mɪ ta hɪriinan saiirsika mɪ yɪpikɪm siya nɪmbinɪm Adi Komii siirgɪsiirɪm naɪngwo tɪbmii kɪnɪm simiirɪm.

² Mɪ sɪma Adi Komii siir siyɪumwokɪsiyɪumwo imiir nɪnoknɪnkɪni mɪ ta hɪriinan saiirsika mɪ sɪma wa nɪnoknɪnkɪni simiir kwɔɪn imiirɪn sɪma wɪ omwaiya waiyayokiyokɪi, iya Adi Komii siya tɪ nu iirar nonkwokwokiyɪn siya krɪmiirɪn saiirar nɪmbingɪn tɪ dimɪn iirɪmɪn. Krɪma ɪna nɪnoknɪnkɪnɪm Adi Komii siya bɪ nɪksɪsaeikɪn, dimɪn taemɪnɪm siyar boɪniyɪm pɪ kaimwokinar nwowi.

³ Mɪ iya siya nɪmbina siya siir yaiya saiir bwamkɪbwamɪn siir tɪrkikɪn kwɔɪnbudɪn hɪriiyar nwoyokiyokɪkaeyamiyɪn siir nanaaknɪnki haigɪnɪugɪn kariirsi. Mɪ Adi Komiiyɪn krɪmiir nanmaiwarkainan inkamɪn kariirɪn siya nɪmbingɪn siir yaiyɪm ikɪ iikamɪm simiir boɪnmɪmauuɪm.

⁴ Taitas, ta yokwowa kara kɪriiram wɪnkika. Tɪ dimɪn taemɪnɪm Adi Komii siirɪm krɪra wakaeyokna apiyɪm mɪ ta hɪriinan saiirsika, kara kɪriirɪn kariir yɪnisɪm asi nɪkiuwi. Kara hɪnɪna naɪngwowi krɪriir Adi Komiiyɪn mɪ Jisis Kraiss inkamɪn iikam krɪmiir nanmaiwarkainaeyɪn sowa naɪngwobumbu mɪ nongwomamaɪrni siyɪuɪn wɪ kɪriir hauwi.

Taitas siir mɪya nu Krit siya mɪriiya

⁵ Mɪ iya kara warɪ mɦuisɪmɪn Krit whɪi solwara bopwoniya waraur didwomaiyɪn siir haiburgigɪn mɪ mɪiyɪm iikamɪm naɪngwo tɪbmiiyɪm sɪmaka mɪriiyamɪn ɪni hɪriiyar ikɪ okiyɪm.

Mi kara k̄iriirim niyopnisugikin ti dimin imiirin kira sibgu whindiriraerar haiginuwim. Mi iriipi hiriinan kira kam nhirmi ti okmw̄in okwo haiginu wara iikamim yipiki Adi Komii siir inig iir hangiriyu hainaniyim wari om imiir nwowim simiir kigriraowam.

⁶ Ti biyan kamim biya sima siyu biyie tir karamae nwowim mi tariinan iriipi hiriinan mi sima wigim irara irara donkwona mi simiir yinisisimim Krais siir yai imiir wakaeyokna ap mi ta hiriinan saiirsika iikam nhirim sima wi dimin biyie whir hansiryiskai rani simiirin mi wi ha boin tani, simiir yinisisim sima siyu biyeyar tirikim mi simiir kwoinairgar prinaingwo apdiriraerarikim mi sima simiir yopii admi yaimin dimin imiir bi wakaeyoknaeikim. Mi sima ta saiir hiriinan kipi nwo.

⁷ Mi inkamin Adi Komii siir dimin taeminim simiir kigriraowan bii nwowi mi siya biya siyu miyik imiir tirkin mi ini tariinanar yadigniyin. Siya nantamyiryan inkam kipi nwo siya kwoin haughauga whiyiesauan inkam kipi nwo, siya op wain kirie kirieyim simiirin hiriiriharii kipi mi kwiyae mi siya yai niniinansaowan inkam kipi nwo, siya umir haiyarama kipi naingwo ta hiriinana saiirsika siya wi siyu biyie asi tiri. N̄ngakiinga.

⁸ Mi siya iikamim nu maeyau nhirankim nitim yipiki siyu miyik imiir wakaeyokna apim naingwowim simiir whindiriraerar haiginugim mi siya, siya siya kigriraonaei mi ta hiriinan saiirsika siya wi Adi Komii siir yai imiirar nwoki wakaeyokna apim mi siya siir kwoin iirar sibgu kantimdinuna mi siya wi wadie nwoki owim.

⁹ Siya sibgu donkworinukripkai yai miyik miyikim biya kr̄ima nisiimauuwim simiir mi ta hiriinan saiirsika siya iikamim simiirin ti yai kibi kibiyim simiir nwoki owimwarkaiyuwim mi simiir whinkinsiis haiginu mi siya iikamim yipiki ti yai miyik imiir nap karam nwowim simiir kwoin imiir kiyai mi ta hiriinan saiirsika sima wa ninoknankinim dimin biyie sima tirim. Iriig.

¹⁰ Siya ti dimin imiirar tir. Dimusi rani, iikam whiekakim sima pi boriisopi Adi Komii siir yai aiir wakaeyim. Sima yayim yaimwoni boin karamae nwowiyim simiirarar boinikim mi iikamim simiirin pi simar mi iksisaei. Mi ti iikamim niksisaeyim yim ti sima ti hinina boiniyim, kima kimiir miois imiir kitiyopnir hai mi ta hiriinan saiirsika kima wi Adi Komii siirar nwoki sibgu wakaeyokna apim.

¹¹ Kira mi biyan kam ikim waraur nwowim kima simiir dikidu sima hiriinan dimin bibiyeyim simiir kipi nomboboin. Ti kamim sima yai bibiyie imiirar boinikim iikam imiir niksisaeyim. Sima iikamim simiir kwoin imiir kiyaiyam

mi iikam nhirim om nhiranim simiir kwoin imiir warar mi kiyaiigim mi simiirar mi onkwobumbuninkin haiginuwigim. Sima yai biyie imiirar boinikim mi ti dimin imiirar tirikim mi ta hiriinan saiirsika sima wi umir nwoki haiyim iikam nhirim simiir maeyau hirankin.

¹² Biyan kamim simiir nwirin om Krit hiranin yipiki kwoin miyik sima nwowiyin, siyakisiyar boininkiikiikin mi siya ina boinin. Krit hiran kamim sima niksisaeyaki waiwiigim inokiinokin, simiir kwoinim miyik rani mi siyu bibiyeyim sima tiriyim ini siyuum niimauan wraisuim sima diriraerariyim ini simiir hiriinan ywowim. Sima nhaku kiriekim mi naeyarar naekim.

¹³ Ti yayim ti inkamin siya boinkiyim kaimwokimaigim kira simiir dikwao boin mi sima wi siir yai imiir nwoki sibgu wakaeyokna aingwo tibmii apim.

¹⁴ Mi ta hiriinan saiirsika sima wi Judami iikam simiir wanmi siyuum simiir wakaeyokna ap rani mi iriipa hiriinan sima wi iikamim yipiki Adi Komii siir siyu imiir haimriiyugigim sima wi simiir siyu imiir nap tani.

¹⁵ Iikam nhirim simiir kwoinim dimin whirki kimbu karamae nwowim yim sima hinina boini ti dimin taemin whiekakim dimin whirki bi kimbu miminkim mi simiirin kipi haiya mi iikamim yipiki Jisis Kraissiram naingwo tibmii karamae nwowim mi yipiki iikamkim simiir kwoinim ninaingwoyimiyokim mi kipridkikaiyim mi biyie ha nwowim mi kwoin biyie ha naingwowi, sima hinina boini dimin whirki wadie bi swoki omiminkin. Dimusi rani, simiir kwoinin miyik rani.

¹⁶ Sima hinina boinikim sima Adi Komii siir yai imiirar wakaeyokna apikim mi ti diminim sima tiriyim krimiirin sima niisiimauuwi sima siir yai imiir wakaeyokna ap rani. Sima Adi Komii krimiir Wanin siir yai imiir bi swoki wakaeyokna apikim mi Adi Komii siir whwonkam idan sima ini biyekibiyie ywowim mi sima wi dimin miyiksim whir swoki tirmimin tani. Niingakinga. Iriig.

2

Mi kira yai miyikmiyik imiirara wakaeyokna ap

¹ Taitas kira iikamim inokiinokin dimin taeminim yipiki iikamim Adi Komii krimiir Wanin siirim naingwo tibmiyim, sima naingwo tibmiyim simiirin, siyuumwokisiyuumwowim simiirgisimiirara sibgu omwomwarkaiyu.

² Mi kira kamim waipiu nwowim simiirin hinina boinmauu, sima op kirie kirieyim kwiyae whaowaeiyim simiir kipi kwiyae. Mi sima simiir kwoinim sibgu kintimdinu mi sima Adi Komii siirim daingwo tibmii kin iski. Mi sima

iikam nhirmiyam ha timi aingwokwonanae mi iikam nhirkim sima dimin biyie tir haiginuwi simiirin mi yim sima ha donkworinukripkai simiir naingwo tibmii aiirin.

³ Mi kira wigim waipiu nwowim simiirin sibgu boinmimauu, dimin taeminim sima tiriiyim iki wigim yipikim Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apiyim simiir hiriinan miriiyim. Mi sima hinda tinda kipi priiyam priiyam yai iikam nhirmi kinaopitkaigaiyuwam mi simiir kwoinim op biyieya kwiyae whaowaeiya saiir kwiyaeiam kipi naingwo mi sima sibgu dinoknankin mi wig nhirim simiir daisiimauu siyu miyik imiir.

⁴ Mi sima wig kopak mi nhirim waipiu nwo karamae nwowim sima simiir daisiimauu siyuin simiir yinkamam naingwokwonanaeyin siir.

⁵ Mi iriipi hiriinan wigim waipiu nwo karamae nwowim sima hiriinana timi o mi wi sima nwoki iisiimauuwim wig kopak imiirin siyu miyikin. Sima, simasima sibgu kigriraona. Minam, sima mi miyikmiyik simiir omakanau hirar miriiyim mi dimin taemin miyikmiyikim iikam nhirmi tiram mi simiir kami yai imiir wakaeyokna api mi ta hiriinana iikam nhirim sima Adi Komii siir yai aiirin wi kipi mangigin.

⁶ Mi iriipa hiriinan, hiriinan siyu kaimwowin siirar ti swoki iisiimauu yainan whran imiirin mi yim wi simiir kwoin imiirar nwoki kintindinunam.

⁷ Taitas, kira iriipi hiriinan mi miyik aiirar timi sibgu mirii. Mi kira hiriinan tiri mi yainan whran imiirin kira wi siyu miyik imiirar nisisimauuwi sima napamin. Mi iriipi hiriinan kira simiirin yai kibikibi imiirar boinmimauuwi

⁸ Mi kira yai miyik miyik imiirara boinmimauu. Mi kira hiriinan boini mi inkamki kiriirin wi ha boin tani, ti yayim kira boinmimauuim yim kaimwo rani. Mi kira iriipi hiriinana swoki boin mi iki iikam nhirim io whwonkam kiriir nanaowiyim sima wi yai bibiyie krimiir boin tani. Niingaka.

⁹ Mi kira kamim yipiki whisarii mi sibmiriiyim simiirin hiniina boinmauu, sima, simiir biyan kamim simiir yai imiir wakaeyokna diriraerar dimin taeminim sima boiniyim, maingimainga simiir nwowaiginuwam. Mi sima wi kamim simiir kigriraowiyim simaka kipi swoki antamyiriyirmimin. Niingaki, niingakanga.

¹⁰ Mi iriipi hiriinan sima simiir biyan kamim simiir dimin taemin imiir kipi tauae hai. Mi hiriinan tirni hiniin aka mi sima simiir biyan kam imiirin hiniina daisiimauu, ti kamim simaigim yipiki inokinokin mi miyikarar miriiyim. Mi sima hiriinan tiri yayim krima boinmimauuwim Adi Komiiyim iikam krimiir nanmaiwarkainan siirim mi iikamim simiir whwonkam ida wi wadiyar nwowi.

11 Mi Adi Komii siir naingwobumbuwa bidi yimbiniya iikam whiekakim simiir nanmaiwarkainam iya sima dimin biyeyim simiir aowa niki owa saiirsi.

12 Ti diminin tisi bidi yimbiyamin, yio krimiirin hinina niisiimauugin, nu tiran dimin bibiyeyim inkam ima tiriyim, krima digiumii simiir haimriiyugig. Mi krima krimasiyar mintaraona ti siyiu miyikin krima tiriyin, inkamin yipikin Adi Komii siir wakaeyokna diriraerariyin siir hiriinan. Mi krima hiriinan siyiuin mhoiyya iriipi hiriinan iirar tirkipkaii mi wi iya Jisis siya nitana saiirar nwoki digim.

13 Mi iriipi hiriinanar swoki tiri mi krima maingimainga nwokwokini ii kibiya Jisis Kraisi siya swoki iuuniyana saiiram. Mi ti inkamin yipiki krimiir nanmaiwarkainaeyin mi krimiir Adi Komiiyin, siya wi siir dimin kibiyin paenan niyaeiyin saikar nimbini.

14 Mi siya krimiirsi naokin, krimiirin dimin biye siir kirie komiyya krimiir kiyopsimsibgi haiginiyuwa saiir hiranki nanmaiwarkainam. Mi siya ti hiriinan saiirsi tirikikin krimiir mhai kwoinim wi dimin whirki kimbu karamae nwoki owim mi krima wi siirgisiir iikam nwowim. Mi krima wi siir dimin miyik miyikim simiir tiram nwoki aingwowim mi krimiir kwoinim wi kirieya nwowim siir dimin miyikmiyikim simiir tirim.

15 Taitas, kira hiriyar boinmimauuyokiyoki ti dimin taemin imiirin, whisarii rani, kira kirie komiyya Adi Komii siir hiranki haigin. Mi ta hiriinana saiirsika iikam imiirin siir kirieni diisiisiimauu ti dimin taemin hinin imiirin, iikam nhirmi yai wakaesi dimiyyu mi iikam nhirmi whinkinsiis haiginiyuwiyim mi kiriir whwomisin kipi ninansiina mi sima digiumii kiriir kipi haimriiyu kiriir yai aiir wakaesi mi sima kiriirin ha kipi naingwo kira inig karamae inkamkin. Niingaka. Iriig.

3

Krma whiekakar in dimin miyikmiyikim simiirarar kigna diriraerar

1 Taitas ti iikamim Adi Komii krimiir Wanin siir isid iir nwowim, kira simiirin ti swoki boinworwokai, sima simiir gavman iirin kipi swoki aingwo owouu, inkam yipiki simiir kou nwowiyin. Sima simiir yai imiirar wakaeyokna. Sima simiir kwoinim sibgu kisisop haiginkwokin mi miyikmiyik whiekakim simiir miriyam.

2 Mi iriipi hiriinan, simiirin domwarkaiyu, sima yai bibiyie iikam nhirmi kipi boin mi sima yaii min kipi mi inii mi simiir kwoinim hiinsima dwo mi iripa nongwomamair aeyim daingwo iikam nhirim simaka.

³ Mi bidibidiniyarin krīma Adi Komii siir dimin taemin imiir bi sibgu inomokninkinkim mi simiir bi wakaeyokna apkim. Mi krīma habwwowhaenankim mi siir yai aka asi nantamyiriyirkim. Mi krīmiir kwoin bibiyeyim sima kiyainamkin dimin biyie tiram mi ti hiriinan siyiu iir nwowam. Mi krīma whisarii mi priimiriyan iikam nwokim. Dimusi rani, krīmiir kwoin bibiyeyim simar niki kiyopsimsibgi haiginugikin. Mi krīma iikam nhirmi siyiu bibiyie asi tiryokiyokigim. Mi krīma simiirin kwoin bibiyie asi naingwokim. Dimusi rani, sima krīmiiram bi mi naingwokim mi nim iriipi hiriinan simiiram bi mi aingwokim. Iriipi hiriinan, ti hiriinan siyiuin krīma krīmarin irni nwirniyin ini sau omomnan ywowim.

⁴ Mi ti siir hiriinan siyiu miyikin, krīmiir nanmai-warkainan inkamin Adi Komii siya, siya iikamim krīmiir niisiimauugin, siya inkam wadeyairgin mi siya krīmiiram naingwokwonanaeikin mi siya Jisis siir yikrop iuungi krīmiir whinkinsiis haiginuwim.

⁵ Mi iya siya krīmiir nanmai-warkaina, siya iki krīmiir mi miyik miyikim krīma mriiyim simiirsi bi nanmai-warkainakin. Nūngaka. Dimusi rani, siir naingwobumbu kirie komiyya krīmiirsi nwowa mi ta hiriinan saiirsika siya krīmiir asi nanmai-warkainakin. Mi ta hiriinan saiirsika Adi Komii siir naeyiuin siya haiyoprindiyūmūigikim ti dimin bibiyeyim krīmiir kwoinaw nwokaiyim. Mi ta hiriinan saiirsika, krīmiir kwoinim dimin whirki kimbu karamae asi nwokim. Mi iriipi hiriinan miyya Adi Komii siir naeyiu ieya mriiyya, siya minam tirkin krīmiir kwoinim simiir kisina haigiyim iikam winan nwowam mi yaeya kwoin win nwowam, Adi Komii siir pūgan anakar.

⁶ Mi ta hiriinan saiirsika inkamin krīmiir nanmai-warkainan Jisis Kraisi Adi Komii siya krīmiirin siirgisiir naeyiu iirar hauugikin.

⁷ Mi iriipi hiriinan, ti dimin taeminim Adi Komii siir naingwobumbuwa saeya tirim krīmiir, siir whwonkam ida dimin whirki kimbu karamae nwowi mi ta hiriinana saiirsika, krīma wi saika nwoyokiyokikaeyami, krīmiir kwoinka naingwowiya saiir hiriinan.

⁸ Mi ti dimin taeminim yipiki kara boinanim kiriir, yim yaim-wokiyaimwowaigim. Mi kara kiriirin minam naingwowi kira ti iikamim naingwo tibmiiyim simiirin hiriyyar dowom-warkaiyukripkai mi sima, sima simasiyar mintaraona mi ti hiriinankiniuwi sima mi miyikmiyik imiirarar mrii. Mi ti yayim yim wi digar nwowi iikamim simiir whinkinsiis haiginuwim.

⁹ Mi kima yai biyie nūnga saiir kipi whrie boin mi kima

kimiir yidiwi wanwiyaeyim biyanim simiir hiriinan kipi boinanae. Mi kima Moses siir siyu komiiyin siir yayim simiirsi kipi ninkinwamwarki boin. Mi ti hiriinan yayim yim wi iikamim simiir whinkinsiis haiginu rani mi wi simiir haipridkikai haiginuwi mi wi hik simiir hauuwi mi yim ti hiriinan yayim yim naekak rani.

10 Mi yipiki inkamki ti yai nae karamaeyim simiir wakaena diriraerari yo wi iikamim yipiki iikamim naingwo tibmiyim wi simiir ninikibiri yapa yapa nwowam mi mhoiya ti iikamim simiirin idip idipin wi kwisairnana boinmauu wakaei. Mi ta saiir mhoiyan sima wi kiriir yai aiir wakaeyokna rani mi kima whiekakar in digumii wi ti iikamim simiir haimriyugigi.

11 Mi kira ti hiriinan iikamim simiir bidiyar yinokninkin simiir kwoinim uridyu biyekedi bidi kwirii idwokaiyim. Mi ti hiriinan mi biyeyim inokinok sima miriyyim yim ha niisimauuwi simiir kwoinim whirua nwo rani, ini hindara haipridkikaiyim. Iriig.

Mi yayisisim nhir ikim

12 Taitas kara wi om komii Nikopolis hir nwowi mi ta naop iya wi saeya digi. Mi kara Atimas Tikikas, siirin wi haningi nikropki kiriiram in. Mi kara ha naingwowi kira siyuam ti hansir kariiram nitam.

13 Mi kira Sinas siir whinkinsiis haiginu yipiki om komii Roman siyu komiiyin siir dimin taemin imiir ninokninkinim. Mi kira Apolos siir warar timi whinkinsiis haiginu. Mi kira sowiir siyu minim mi dimin taeminim sowa hanguguwim sowa hainamam simiir wara whindiriraerar haiginugi.

14 Mi krimiir iikamim sima siyuin siyu miyyik tiriyin siir dinokninkin mi iikam nhirim dimin taeminim simiir kiyopsibgi haiginuwiyim mi yipiki hikak simiirsi nwowiyim simiir whinkinsiis haiginu. Mi sima hiriinan tiri mi wi paeyin paenidgi bud karamae nwowiyin siir hiriinan nwo rani mi yim sima wi paeyin paenid budiyin mi ha naokingugunankaiyyin wi siir hiriinan nwowi mi sima wi Adi Komii siir siyu iirar sibgu wakaeyokna api.

15 Taitas iikam whiekakim yipiki kanakar nwowim sima kiriir nokboin maigimaigikim. Mi krimiir nomiiyauim yipiki Adi Komii krimiir Wanin siir pugananim simiir warar mi ikboin maigimaigikim. Mi kara Adi Komii siir naingwobumbuwa saiiram sriigin saeya wi kimakar nwowi. Iriig.

FILIMON

Mi iya Pol siya mi biye om Rom hir miriyyin mi ta yokwowa siya ha winkikin siir nomiiyauwin yipikin Failimon dapiyyin siiramın. Failimon siya om Kolosi hir nwokin. Mi iikamim naingwo tibmiiyim sima Adi Komii siir inig iirın iripa Failimon siir omaka aair haingiriyu hainankim. Mi Failimon siya umir digworaekwoki naokingugunankai inkamkin. Mi Failimon siir dimin whirin siir miyan inkam nwir ieya tauaehainamin mi siya kimidiniya om Roma hiriir yidamki. Mi siya Pol siirin om Rom hir nini kiguin mi siir mhi kwoinim ina kina haigikiyin mi siya ini naingwo tibmiiyan inkama ywowin. Mi Pol siya Onisimas siir boinki siya Failimon siiram swoki amim mi ta yokwowa siya winkiya siya minam winkikin Failimon siiramın siya siir swoki ikunam mi siir dimin bibiyie imiir haiyoprindiyumiigiyim. Mi siya ha windigiyin mi ta yokwo aairin kimidiniya Onisimas siya hainam mi siya ini Failimon siiramar swoki amin. Iriig.

¹ Kara Polkin. Dimusi rani, kara Jisis Kraisi saika miriigin mi kariirin hiriinansi hugripkiikaigin maeyaua mi biye miriyya sairin. Kara mi iikamim naingwo tibmiiyim krimiir tiran puganan inkamin Timoti, krira ta yokwowa Filimon kiriiram winkikin, ta yokwowa krira winkiya yipiki inkamin krira naingwokwonanaeyin mi Adi Komii siir mi aairin krira miriyyin krira kiriiram hauugikin.

² Mi krimiir yokmana yipika krimiir pugana naingwo tibmiiya Apia saeya mi Akipas siya yipiki sau krira niniyyin dimin taemin bibiyeyim simaka mi yipiki iikamim naingwo tibmiiyim krimiir omaka hir haingiriyu hainaniyim Adi Komii siir inig iir, ta yokwo kara kimiiram warar winkika.

³ Kara Adi Komii krimiir Wanin siya mi krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis soweram sriigin soweram naingwobumbuwa kimiir hauugiyim mi ta hiriinan sairsiyin kima wi kwoin nongwomamaer aekak niki owim.

Filimon siir kwoinin Adi Komii siiramar naingwokwonanaeyin

⁴ Inokinok kara Adi Komii siiram sriiyyim kara kimiirar boin wadieikin.

⁵ Dimusi rani, kara ha wakaekin kima ini krimiir Biyan Inkam Komii Jisis siir yayar wakaeyokna apim mi ti hiriinan siyyuin iikam nirmiyam naingwokwonanaeyin iikamim Adi Komii siiram naingwo tibmiiyim simiirin ini kimar niisimauuim.

⁶ Kara Adi Komii siiram kwisboinikin kiriir whinkinsiis haiginium mi iki iikam nhirim simiir boinmimauum kiriir naingwo tibiya Jisis Kraiis siiram naingwo tibiya. Kira simiirin ti hiniina boinmauu mi kiriir yaiya simiir kwoinim wi saeya kisisop haiginuwi sima ninokninkinim Adi Komii siir siyupai siyupaiyim krimiir nokboinmamair haiginuwiyim. Dimusi rani, krima Jisis Kraiis siirgim.

⁷ Ti kariir nomiiyau miyikim, kara ha wakaekin kima Adi Komii siir iikam imiiramar naingwokwonanaekim mi simiirar kigriraowikim mi simiir kwoin imiirar whinkinsiis haiginuwigim kirie nwowim. Mi sima ini wadieya swoki sibgu owim. Dimusi rani, kariir kwoinin ta yaiya saeya nwowaiginugin wadie mi kara tisi maigimaiga nwowin.

⁸ Dimusi rani, ta kirieya Jisis Kraiis siya hauugiya kariir kara panao pi digar nwowi kiriir boinmauuim ta mi aiir miriiyam.

⁹ Mi dimusi rani, krima irni nwirniyam naingwokwonanaei, kara Filimon kiriir iikam imiir kigriraoni haninaka kara kiriirin tisi hindara sriigiya ta mi aiir miriiyim. Ihi, kara Polkin, kara bidi ywowin, ti inkamin yipikin maeyaua mi biyie miriia huyokiyokaiya saiir nwokaiyin Jisis Kraiis siir mi aiirsi.

¹⁰ Kara Filimon kiriirin Onisimas siiram sriigi. Mi iya kara maeyaua mi biyie miriia huyokiyokaiya saiir hirar niki okaiyin mi siya bidi wakaeyim yayim kara boinim Jisis Kraiis siirim mi siya ina yaingwo tibiyyin. Mi ta hiriinanin Adi Komii siir pugan aiirin siya ini kariir yinisimnan ywowin.

¹¹ Mi ta saiir biyarin Onisimas siya tirim siyuum yim kiriir kwoin iir bi wokmai haiginugin, yim ini biyekibiyie ywowim. Mi ti siyuum tariinan siya tirim yim wadiekwadiekim kiriirin wi simar whinkinsiis haiginuwi.

¹² Mi tariinanin siirin kara kimiiram swoki ikropki. Kara siiram naingwokwonanaei mi ta hiriinan saiirsika iya siya kimiiram waraur niti kariir mhi kwoinim wi hikakar nwoki. Dimusi rani, siya kariir haiburgikin.

¹³ Kara hiniina naingwokin siya kanaka tirar nwokin mi kariirin siyar whinkinsiis haiginugin iya maeyaua huyokiyokaiya mi biyie miriia saiir hir nwokaiyin Adi Komii siir Yai Win Kibi aiirsi.

¹⁴ Mi kima wi wadie nwo karamae nwowi mi ankara iriipi hiriinan pi siir mi onkworinukripkai rani mi ta hiriinana siya kariir whinkinsiisam. Mi kara ha naingwowi miyim kimiir kwoinki naingwowim wi simiirar mirii. Mi ta hiriinan saiirsika kara pi boriisopi kimiir boinanaeyim kima siyu miyik kariir tiram.

¹⁵ Mi tari Adi Komii siyar kiwakikin Onisimas siirin kimaka waraur nwowim. Mi tariinan siya inokinokin wi kimaka

waraurar nwoyokiyokaeyami.

16 Mi tariinanarin siya wi kiriir whisarii mi priimiriian inkam nwo rani. Mi ini wadie mi owin, siya wi kimiir naingwo tibmiiyan inkam nwowi yipiki kima naingwokwonanaeyin mi kara iriipa hiriinan siya wi kariir piuganan naingwo tibmiiyan inkam nwowi yipiki kara naingwokwonanaeyin. Mi kima siiramın wi nhami nhami naingwonanae rani. Dimusi rani, ni kira whisarii mi priimiriian inkamkin mi iriipi hiriinan ni kira naingwo tibmii piugana saiir inkam warairgin.

17 Mi kiriir kwoinin siya hiniina naingwowi, kara ini kinaka yamasun, o ini Adi Komii siir piugan anaka yamasun, yo ini kira kariir kigninkinwiniyin mi siir mi kigninkinwiniya saiir hiriinan ywowin.

18 Mi siya dimin whir kiriir bidi tirbuwin mi kiriir dimin priihaii mi kariir boinmauu, kara nwo ki sibgu tirim.

19 Kara Polkin, kariir inga nonkwo winkim ti nimbinim kimiiram mi Onisimas siya dimin biye whir kimiir tiri, mi siya dimin whir kimiir warauranki priihaii mi ti diminin wi kara sibgu tiri kimaka mi Filimon kira ina sibgu inokninkinim, karar tirhaiginugikin kira Jisis Krais siirim asi naingwo tibmii. Mi hiriinanki niuwi, kima kanaka dimin priihaigakim.

20 Ihi, ti kariir piuganan naingwo tibmii inkamin, ti siir daingwoki mi kara ha naingwowi kira ti diminin siirin naingwo tibmiini siyiuin siir hauukiyiu kira ti siyiuin kamim naingwo tibmiiyim sima tiriyim kariir kwoin iir sibgu owaiginuwam mi ta hiriinan saiirsika kara wa maigimaigaei mi Onisimas siirin wi kiriiram waraurar swoki ikropki.

21 Mi tariinanin kara ta yaiya kiriiram winkika, kara ina ninokninkinin kira wa diriraerar kiiini. Mi ti dimin hiriinanim sima sima rani mi iriipi hiriinan iki dimin nhirim kira tirim.

22 Mi diminin whir. Kira maeyaua kwira huuyokiyokaikwokin omakanau hirin. Dimusi rani, kara ha naingwowi diminim kima sriiiyim Adi Komii krimiir Wanin siirim kariirim mi iya siya siyu whir kariirim kigninkinki mi kara wa niti mi hiriinan saiirsika kara ha naingwowi siya kariir whindiriraerari, kara kiriir kignakiyim. Iriig.

Boin maigimairga nhirkim

23 Epafrasın yipiki kanaka ninkin owin mi sima siirin maeyaua mi biye miriia huuyokiyokaiya saiir hir hukripkikikaigin. Krais siir mi aiirsi mi siya kimiir boin maigimairgakikin.

²⁴ Mak, Aristakas, Dimas, mi Luk, ti sɨma kanaka mɨriiyim Jisis Kraiis siirim mi iriipi hɨriinan sɨma kimiirar mi boin maigimaigakikim.

²⁵ Kara krimiir Biivan Inkam Komii Jisis Kraiis siirim sriigi siya wi siir naingwobumbuwa wi whiekak kimiirar nwoki hauugiyim. Iriig.

HIBRU

Hibru yokwowa ya yokwo pr̄ieiya Hibrumi iikamim yip̄iki naingwo tibm̄iyyim Jisis siiram ya sima w̄inki aeya. Hibru iikamim yim Juda iikamim sim̄iir inig wh̄ir ieya. Mi krima ninokn̄inkin tani, ta yokwo aiir̄in nh̄inga piyamisi w̄inkiya. Mi inkam̄in w̄inkiyin siya hin̄ina kigin Juda sim̄iir iikamim naingwo tibm̄iyyim kir̄ie rani sima sim̄iir naingwo tibm̄i wina saiir haiburgigam tir̄kim sim̄iir biyan siȳiun Mosesni siȳi komii si napiyin ini siiramar swoki amim. Mi ta yokwowa iikam im̄iir̄in min boinkika Jisisin Adi Komii siir yinisim̄in ini paekwosim ikim mi Moses ini sim̄iir haibur̄in. Mi ta Jisis siir miya ya ini Mosesni miya saiir kou ywowa. Mi ta Jisis siir nh̄ieya yip̄iki dim̄in biȳie biȳeyim sim haiyoprimdiȳumiigiya ya ini wraisumi nh̄ieya saiir haibura. Jisis siya omwai h̄riiyar waiyayokiyok̄iigin. Mi ta h̄riinan saiirsika siya sim̄iir asi boinkikin sima Jisis siiram naingwo tibm̄iyyim yip̄ikin biiḡibiyan pris̄in inig komiigakin. Iriig.

Yaiya Adi Komii siir yinisim̄in siya hauuga krim̄iir̄in.

¹ Bidi bidiniyar̄in ii wh̄iekakim bidi yamkiyim Adi Komii krim̄iir Wan̄in siya siir yayim profet kamim sim̄iir boin̄m̄imauugin, siȳupai siȳupaiyim sim̄iir. Mi ti yayim profet kamim sima ini krim̄iir brougaeyim sim̄iir hauugiyim.

² Mi ta iya dig kinḡin nwowi Adi Komii siya ta siir yayi w̄i siir yinisim̄in iir hauugi. Mi ȳio siya w̄i krim̄iir swoki kwaboin̄m̄imauwi. Adi Komii siya siir bidi yimb̄inin siir digworaekwo wh̄iekakim sim̄iir haiyim. Mi biya Adi Komii siya siir boin̄in mi siya ini siir yai im̄iirar wakaeyoknan. Mi siya ninomor nu sowiir digworaekwo im̄iir̄in asi nonkwokwokikim.

³ Ti siir yinisim̄in Jisis siya krim̄iir n̄isiimauugin dim̄in komii komiyyim paenan niuyaiyim Adi Komii siir̄im, siir yinisim̄in ini siir Adin siir h̄riinana ywowin. Siir yayi saeya kir̄iekaka, digworaekwo wh̄iekakim ninomor nu sowiir̄im siyar sibgu kigirkaki. Mi siyar naokin paeyin hīniya n̄ir̄ion̄inkin̄in siir̄in, iikamim sim̄iir dim̄in biȳeyim ini siyar haiyoprimdiȳumiigiyim. Mi siya ha swoki ins̄iin idwonam̄in mi siya ninomor koua h̄riir yam mi siya Adi Komii siir in̄a in̄ig miya ini idwōu inkam komii nu kigr̄iraowiyin siir h̄riinan. Iriig.

Adi Komii siir yinisim̄in siya ini paekwosim̄im sim̄iir haibur̄im

⁴ Dimusi rani, siya ini Adi Komii siir in̄a in̄ig miya nidwown̄in mi siya ini paekwosim wh̄iekakim kou hir̄ nwowim

simiir haiburim. Mi ti inigin Adi Komii siya hauuwın siya iriipi hiriinan siya ini paekwosimim simiir inig imiir haiburim.

⁵ Dimusi rani, biya Adi Komii siya paekwosim imiirin hinina bi boinkin, kima kariir yinisimkim, panao kara pi hinina boinki kara kimiir Adgin.

Adi Komii siya paekwosim simiirin hiriinan yai bi swoki boinkin. Nینگaka, nینگa kینگa. Siya Jisis siirara boinkin.

⁶ Biya Adi Komii siya siir yinisim yinhaomiyinin siirin nu tiriir nikropkiyam minin mi siya paekwosim simiirin hinina boinki, kima ti kariir paekwosimim kima siir inig iir hainan-prapraski.

⁷ Mi siya yai nhirim paekwosim simiirin hinina boinkin, paekwosim sima kariir miyan inkam dwo mi simiir miyim opudnan hugidudu mirii. Mi simiir kirieya paenan diudkwakwa.

⁸ Mi siir yinisimin siirin hinina boinkin, kira ini Adi Komii ywowin kariir hiriinan. Kira inkam komii digworaekwo whiekakim simiir kigriraowiyin wi siir hiriinan nwowi. Inokinokin digworaekwo whiekakim kira wi wadiyar sibgu kigriraowi.

⁹ Kira wi siyu miyik miyikim simiiraramar naingwowi mi kira wi dimin biyeyim wi simiiram naingwo rani. Kara kiriir Adi Komiiyin kiriirin wi kara nokmwın okwohaiginuwi, inig komiigak nwowamin mi kira wi maigimaigga komiigakar nwowi. Mi ta maigimaigga wi ikam whiekakim simiir maigimaigga imiir haiburi.

¹⁰ Mi Adi Komii siya hinina swoki boinki, Biyan Inkam Komii, kira bidi bidiniyarın nu ninomoro kiriir ingar nonkwokwoko.

¹¹ Mhoiia ninomor nuwo sowa wa digiguski mi ni kira nینگaka. Inokinokin wi hiriyar nwoyokiyokii mi ninomor nuwo yo wi wro namwoiwi yuis wronan.

¹² Mi yio ini inkamin yuis kaba nitkaigiiya mi yaeya yuis win swoki haiyin mi ha niyin ini siir hiriinan ywowin. Mi kira nu ninomoro sowiirin wi hiriinanar mi digiguskii. Mi wi yaeya nu ninomor win swoki onkwokwoki mi ni kira wi hiriyar nwoyokiyokii ami, wi kisina rani.

¹³ Biya Adi Komii siya hinina boinkin, kira wi kariir ina inig miya nidwowi, maeyaua inkam komii siya nidwowiya saiir. Mi kira wi hiriyar nwoyokiyokii mi wi iya kara kiriir sauan omomim simiir nonkwobumbuninkin iuguski wi saiir nadigiuwi.

Adi Komii siya ti yayim simiirin paekwosimim simiir bi boinkin. Nینگaka. Siya siir yinisim iirarar boinkin.

¹⁴ Mi yipikim paekwosimim, ha? Sima naeyiunankim mi dimin taeminim Adi Komii siya boiniyim sima pa wakaeyokna diriraerari. Mi siya simiirin iikamim naingwo tibmiiyim simiirim yikropki simiir whinkinsiisim Adi Komii siya nimbinim nanmaiwarkainam simiir. Iriig.

2

Adi Komii siya krimiir swoki anmaiwarkainaei yio dimin komii ieyairgin.

¹ Dimusi rani, Jisis siya Adi Komii siir yinisimkin digworaekwo whiekakim ini siyar kigirkakim mi krima krimiir kwoinau haigi nonkworinu saiirin digiumii kipi haimriiyugi, wim wi ini haniin kima kima priiyakiririkiisi.

² Adi Komii krimiir Wanin siya biya siir yai nhirim siir paekwosimim simiir boinmauugikin. Mi ta yaiya ha hainamim mi ina boinmimauuwamim. Mi dimin taeminim sima boinmimauuwim ina yimbiyamim. Mi iikam nhirim sima ta yaiya saika nantamyiriyiri mi saiir wakaeyokna karam nwowi mi sima dimin biyie tiri mi sima wi hik kimpipisu prasae hai rani, ti dimin biyieyim sima tirim simiirsiiyin, dimin biyieyim sima tirim simiir digar swoki haii.

³ Mi hiriinankiniuwi mi krima ta yai komiia Adi Komii siya boina, siya nanmaiwarkainana digiumii saiir haimriiyuwi mi krima wi panina napiyoki iya Adi Komii siya dimin biyekak iikamim simiir tirbumbuwi saiirin, ha? Siyu karamaeka. Nningaka. Biya, Biyan Inkam Komiiyin siya hinina boinkin, Adi Komii siya wi krimiir nanmaiwarkainaei, iikamim sima ta yai aiir wakaeyoknaim sima hinina boinkim, ta yaiya saeya kaimwowaigra. Saeya niksiae rani.

⁴ Adi Komii siyar nisiimauugin ti yayim sima kaimwowaigrim, kiriepai kiriepaiyim siya tirim. Mi siya siyu miyik miyikim iikamim simiir whinkinsiisim tirkim mi Adi Komii siya naeyiun siir kwoin aigra naingwo hauugin iikam imiirin mi siya siir dimin miyik miyikim iikamim simiir hauuwikim. Iriig.

Jisis siya inkamnan nimbiamkin krimiir nanmaiwarkainaim.

⁵ Ti yayim tariinan krimiir boinim, sima ti nu whirin wi mhoiia Adi Komii siya tirkii mi siir boinkin. Iikam yipikim siir wakaeyoknaim sima wi ti nu iir nwowi. Adi Komii siya paekwosimim simiir bi nimbingin ti nu win siir kigiraowamin. Nningaka.

⁶ Inkam nwirin Adi Komii siir yayim yokwoni siya winim saeya hinina winboinkika,

Iikamim sima dimkim, kira simiiram naingwowyin?
Mi yinisimim yim dimukim kima simiir sibgu
kigriraowiyim, ha? Iikam krīma ini inig karamae
ywowim.

7 Mi siya iikamim krīmirin wi ii priei nokmwın owaiginu
rani, paekwosimim simiir aowan. Mi kira diminim
inkam komiim nu kigriraowiyim digworaekwo
whiekakim simiir sima haiiyim simiir hiriinan
hauugin. Mi sima ini paenan yuyakiyim. Mi sima
ini inig komiigaka ywowin.

8 Mi kira digworaekwo whiekakim simiir nokmwın okwo
haiginugın.

Hı, Adi Komii krīmir Wanin siya digworaekwo whiekakim
iikamim simiir aowa haiginkin. Mi dimin whirkin simiir
koua bi swoki haigin miminkin. Nıngaka: Mi ti diminim
krīma tariinanin simiir niki kig rani. Sima bi niki imbinikim.
Nıngaka.

9 Mi tariinanin krīma bidi yınoknınkınim dimin taeminim ti
inkamın Jisis siirim. Mi ii priei rani, Jisis siya ti nu iir nwowin.
Adi Komii siya siirin paekwosimim simiir aowa nokmwın
okın mi siya ini inkam inig karamaenar ywowin. Mi
tariinan Adi Komii siya inkamın inig komiigakın siir hiriinan
yokmwın owaiginu mi siya ti dimin paenan nıyaeiyin Adi
Komii siirim simiir hai. Dimusi rani, siya naokın iikamim
krīmir dimin biyeyim mi krīmir hikim simiir haiyim. Mi
Adi Komii siya iikam krīmirin wi dimin miyik miyik imiir
hiriinansi tir haiginuwi.

10 Mi ini mi owın Adi Komii siya digworaekwo whiekakim
simiir Adi mi owın mi simiirin siyar mi onkwokwokiyan ini
mi owın. Mi siya Jisis siirin minam nımbingin ti hik imiirin
siyar mi haii siya kimpipisuum ini owın. Mi ta hıka Jisis
siir tira mi siya ini iikamim simiir nanmaiwarkainan inkam
komii kın yamwoıun. Mi krīma wi Adi Komii siir yinisim
asi nwowi. Mi mhoiıya krīma wi siir dimin miyik miyikim
nınomor kouanım wi simiir haii.

11 Krīma dinoknınkın, ti inkamın siya iikam whiekakim
simiir dimin biye imiir bidi haiyoprımdiyıumiigiyim mi ti
iikamim sima ini rırmııya ywokiym, simiirin dimin whirki bi
kimbugım. Mi Jisis siya mi sima, sima ini Adi Komii siir yinisim
arar ywowin. Mi Jisis siya simiirin siir nomousisim nıkıısi
panınsi yididsi.

12 Mi siya boın,

Adi Komii kara kiriir inigin wi kariir nomousimim simiir
boınmauwı. Hı, simiir whwonkam idain kara
mwai waowi mi wi kiriir inig iir hainani. Maeyaua

iikamim naingwo tibmii kaniyim iripa sima haingiriyu omimiriya saiir hirin.

¹³ Mi siya hinina swoki boinki, Kara wi Adi Komii siir yai imiirar naingwo tibmii kani. Mi siya hinina swoki boinki, kira kariir kigi, kara tisi tirar nwowin. Mi Adi Komii siir yinisimim kariir hauuwim sima tisi kanaka tirar nwowim.

¹⁴ Mi krīma ti siir nomousimim piugak nhiekakaingim mi Jisis siya ini iripi hiriinan inkama mi amwoiun piugak nhiekak mi siya wa mi aowi mi siya Setan siirin wa nonkwobumbuninkan iuguski mi siir siyiun iikamim simiir tirbumbu aokaowiyin siir warar.

¹⁵ Mi siya hiriinan mansi tirkin, iikam krīma naosi naingwo ididi mi Adi Komii siir kigi mi mhoiia krīma wi naosi nidid rani.

¹⁶ Siya ti diminim simiirin paekwosim simiir whinmariiyim bi mankin. Ningaka. Siya iikamim Ebrahim siir isidin siirin krimiir whindiriraeraram nitkin.

¹⁷ Mi ti hiriinan siyiun siya inkam asi nwokin, siir nomousisimim krimiir hiriinan. Mi siya wa mi mirii prismi biyan inkam komii siir hiriinan iki iikamim simiirsi naingwoyimiyokim. Mi siya mansi naokin Adi Komii siir iowa siya nwowa dimin biyeyim simiir saiirsi. Mi siya iikam imiirin Adi Komii saika nwoki inkiamasu haiginuwim sima iripa nongwomama aeyam.

¹⁸ Mi siya hikpai hikpaiyim siir nimbiamim mi siir kinankiunim simiir kimpipisu bidiyar haiyin. Dimusi rani, siya wi nwoki kigninokninkinim iikamim ti hiriinan hik kimpipisu haiiyim simiirin. Iriig.

3

Jisis siir inig komiyyin ini Moses siir inig komii iir haiburin

¹ Nomiiyawuwim yipiki Adi Komii krimiir Wanin siiram naingwo tibmii kanim. Adi Komii kimiramim minam nikiunakin diminin big nasmirwaiya Adi Komii siya nwowanin siir tirim. Mi kima Jisis siirim sibgu daingwokwo, Adi Komii siya Jisis siirar nikropkikin siir yai aiir boinmimauuwam dimin whiekakim siya tiriyim. Siya prismi biyan inkam komiyyin siya tiriyim siir hiriinan. Mi krīma ti yayim siya boinim simiirar wakaeyokna boinmimauukin iikamim simiirin.

² Adi Komii krimiir Wanin siya bidi yimbinin ta siir miya saiirin mi siya ta Adi Komii siir mi miyik aiirar asi sibgu wakaeyokna mirii, siya Moses siya tirin iya siya Adi Komii siir iikam imaka nwowa saiir hiriinan tirkin.

³ Mi Adi Komii siya minam kiwakikin Jisis siir inigin Moses siir inig iir haiburim. Inkamin omaka komii miriyyin

mi inigak ha nwowiyin siir hiriinan. Omaka saeya bi nwowika inigakin. Niingaka. Inkamin nonkwo miriyyin siyar nwowikin inigakin.

⁴ Omakaim sima sima bi mirii naeikim. Niingaka. Omaka whiekakim simiirin inkamki nonkwo miriigim. Adi Komii siyairgin digworaekwowim simiir bwamkibwamin.

⁵ Moses siya whisarii mai miriyan inkamkin. Mi siya Adi Komii siir yai imiirar sibgu wakaeyoknaeikin iya siya Adi Komii siir iikamim simaka hir nwowa mi siya Adi Komii siir dimin taeminim mhoiyya nimbiamyami simiir boinmimaugun.

⁶ Mi inkamin Adi Komii siir iikamim simiir kou nwowin yio Jisis Kraisa sairgin. Mi Adi Komii siir yinisimin miyiyim siya miriyyim ini wadiekinar mi owim. Mi nim krima iikamim naingwo tibmii kinim nim krima Adi Komii siir piuganka. Mi krima naingwo tibmii kini Adi Komii siiramim mi kirie hiriyyar nwowi mi krima siiramim maigimaiga hiriyyar nwowi, krimiir nanmaiwarkainam. Mi krima iikam naingwo tibmiyyim wi Adi Komii siir piugan nwowi. Mi krima naingwo tibmii kin karam nwowi, siya wi krimiir nanmaiwarkaina rani. Niingaka. Iriig.

Mi iikamim Adi Komii siir yai aka nantamyiriyiyim sima wi iripa nongwomamair ae rani.

⁷ Dimusi rani, krima ini Adi Komii siir iikamnan ywowim. Mi krima Adi Komii siir naeyiu miyiyikin siir yai imiirar wakaeyokna. Siya hinina boinkin, panao kima pi siir yai aiir wakaei,

⁸ mi kima kimiir mhi kwoinim pi kipi kikitimdinu kripkai biyya kimiir yidiwi wanwiyaeyim sima kariir yai aka nantamyiriyira saiir hiriinan, iya sima nu siyyin apa nninga hir nwowa.

⁹ Mi sima kariirin saiir kinankiugim. Mi ta maeyau aiirin kimiir brougaeyim sima dimin whiekakim kara tirim sima biewiyyim kamnwosa kigim. Mi sima hiriinansi bi nwokim, sima ini kariiramar swoki kinankiu kripkaiyim.

¹⁰ Mi kariir kwoinin ti iikam isidin simiirimin hauugihauuga asi whwiyiekkin. Mi kara ina boinin, inokinokin simiir mhi kwoinim yaeya siyiu whirima naingwowi siir napam.

¹¹ Mi kariir mhi kwoinim haugihauuga asi whwiyiekikim simiiramim mi kara hinina nikopaisirki, ti iikamim sima wi kariir om miyiyikin piu siisyyin wi siir swoki it rani. Niingaki niingakiinga!

12 Mi kimiir kwoinim wi dimin biyeyim simiirim pi naingwowski mi kima wi ti Adi Komiiyin omwai waiyayokiyokiiyin wi digiumii siir haimriiyugigisi.

13 Mi tariinanin iinokiinokin kima irira nwonwira kima kimar whinkinsiis ankinsiisnaei mi kimiiram kinankiuwi mi kima wi Adi Komii siirin wi digiumii haimriiyugig rani. Niingaka.

14 Kima, kima kima whinkinsiisna. Dimusi rani, biigi biyin krima Kraisiir yai aiir wakaeyim, kima bidiyar yaingwo tibmiiyim mi krima bidiyar sibgu itinaku kripkaiyim. Mi krima hiriinan tiriyokiyoki ami mi iya krima naowi wi saiirar nadigiuwi. Mi krima iinokiinokin wi Kraisi saika nwoyokiyoki.

15 Krima ina ninokninkinim, ta yaiya ina nwokripkaiya. Saeya hinina boinka,

Mi tapa kima siir yaiya saiir wakaei mi krimiir mhi kwoinim kipi kantindinu, biya kimiir brougaeyim biya sima nantamyiriyira saiir hiriinan.

16 Yipiki iikamkim biya Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna karam nwowim mi saika nantamyiriyirim, ha? Ti iikamim Moses siya nikiunamim nu Isib hiranki mi ha namim sima.

17 Mi biewi kamnwiso Adi Komii siir kwoinin haugihauga nhiniram whiyekin, ha? Siya iikamim siyu biye tirim kwoin haugihauga simiiram whiyekin mi sima ini maeyau siiyin apain ini hir yaokaowim.

18 Biya Adi Komii siya nhinir nokwao boinkin, ha? Sima wi om miyikin piu siisiyin wi siir nam tani kara simiiram nimbini Niingaka. Ti iikamim Adi Komii siir yai nantamyiriyirim siya simiirar boinkin.

19 Krima ina ninokninkinim, sima bi naingwo tibmii kingim. Mi sima omin Adi Komii siya nimbini simiiram piu siisiyin siir bi namkim. Niingaka. Dimusi rani, sima bi naingwo tibmiikim mi Adi Komii siir yai aiir bi wakaeyoknakim. Iriig.

4

1 Adi Komii krimiir Wanin siir nimbina saeya ina niki owa, saeya hinina boinka, kima kariir omin piu siisiyin siirin wa napninopkai nami. Mi hiriinanki niuwi krima mintarao Adi Komii siya krimiirin wi siir omin piu siisiyin siir kigninkin apninopkaigi karamae nwowisi.

2 Krima Adi Komii siir yaiyim ina wakaeyim biya krimiir brougaeyim sima wakaeya saiir hiriinan. Mi sima hindara wakaekim mi sima bi naingwo tibmii kingim mi ta Adi Komii siir yaiya sima wakaeya, saeya simiir bi swoki whindiriraerarka. Niingaka.

³ Kríma iikamím naíngwo tíbmií káiniyím kríma tí om míiyikín píu síisiyín siírar namíkím. Bíiya Adi Komii siya boínin saíir híriinan, ta yaiya híninga.

kariir kwoinín hauugíhauuga whwiyíekín mí kara híriinan asi níkopaisísír boínkín, iikamím kariir yai wakae karamae nwowím síma kariir omín píu síisiyín wí siir napnínopkainani rani. Níngaki, nínga, kúnga!

Adi Komii siya nu nínomor sowiírín ha nonkwokwo dígiyín mí siya píu ina síisin. Mí mhoíiya siya tí omín píu síisiyín símiiram ha boínkín.

⁴ Mí Adi Komii siya Yokwo Komii saírín íi íriiyar kwísaka saírín híninga boínkín mí íi íriiyar kwírím Adi Komii siya mí whiekakím símiir mírii dígi mí íi íriiyar kwísaka siya píu saír sískuwak.

⁵ Mí ta Yokwo Komíiya saeya híninga swokí boínkíka, síma kariir om míiyikín píu síisiyín wí siir napnínopkainani rani. Níngaki, nínga, kúnga!

⁶ Mí ta yaiya híriinana ina níki okrípkaiya mí nhírím naíngwo tíbmií káiniyím, om míiyikín píu síisiyín siírín wa napnínopkainami mí iikam nhírím bíiya yai wín kibi aír wakaeyím mí ha swokí antamyíríyírím, síma wí omín píu síisiyín siir híriir napnínopkainam tání. Níngaka.

⁷ Dimusi rani, iikamím yípíkí bíigi bíi wakaeyím Adi Komii siir yai wín kibi aír mí tí omín píu síisiyín siir nam karamae nwowím Adi Komii saíka mí Adi Komii siya símiiramín íiya kwíra swokí ímbin píu saíka síisím. Mí mhoíiya bíewi bíewiyím bídi yamkiyím, Adi Komii siya dígworaekwo whiekakím Devidkí sí wínboínkiyím Yokwo Komíini siya híninga boínkín,

Mí tariinanín kíma ta yai aír wakaei, kíma wí kipi nantamyíríyír.

⁸ Mí Josua siya símiírín tí omín Adi Komii siya nímbinín píu síma síisám, siir híriir whínamkíswó mí Adi Komii siya wí yaeya íigwír dí swokí ímbini píu síma síisámín.

⁹ Mí híriinankíníuwi, kríma dínoknínkín, íigi íi kúna píu síisiya Adi Komii siir iikamím símiira ya ina níki owa. Ya íni ta íi íriiyar kwísaka, íiya Adi Komii siya dígworaekwo whiekakím símiir nonkwokwo dígiya mí píu ha síisa íni saír híriinan ywowa.

¹⁰ Mí Adi Komii siya dígworaekwo whiekakím ha nonkwokwo dígiyín mí siya píu ina síisin. Mí iikamím yím wí híriinanar mí tíri, síma wí símiir míi ímiir haiburgígi mí píu wí Adi Komii saíka níni síisiuwi.

¹¹ Mí kríma wí krímásiyar mántaraona kríma wí omín píu síisiyín wí siir nwokí amím mí wí Adi Komii saíka níni owowwím mí kíma Adi Komii siírín dígíumíi kipi haimríiyígígs mí saíka

kipi nantamyiriyir biya kimiir brougaeyim sima tira saiir hiriinan.

¹² Krīma krīmasiyar mintarao ti digworaekwo imiirsiyin. Dimusi rani, Adi Komii siir yaiya saeya hinda bi priiyokaeyamka. Niingaka. Saeya ina miriyya. Saeya ini wismir iokaka saiir io aiir haibura. Mi saeya inkamni hanin iiri tirirar bi naka ikwoyamyaenakika. Niingaka saeya mhi kwoina hiriyar krimkrikninopkainamika, inkamin inibgi iniba krimkrikninopkainamiyin siir hiriinan. Mi krimiir kwoinin pi saeyar kisisop hid haiginiuwi. Mi krimiirin pi saeyar mi isiimauwi, wadiekipiyamisi owin, iyie? Wadie rani.

¹³ Dimin whir karamaeka Adi Komii siirsi kimirkaiyim. Niingaka. Digworaekwo whiekakim tika nwoyokiyokiiyim, siya simiirin ina kigirkakin. Mi siirin, krīma digworaekwo whiekakim krīma tirim, simiirin hiriyar boinmimauu swoki. Mi siya wi krimiir nwoki hidim. Iriig.

Jisis siya krimiir prismi biyan inkamkin.

¹⁴ Krimiiir biyan pris inkamin siya bidi yamin mi siya ini Adi Komii saika nwowin siir om iir. Tiki inkamin, yio Jisis siyairgin Adi Komii siir yinisimin. Mi krīma sibgu daingwo tibmii kin mi sibgu daingwo omok Jisis Kraisiiram in ti krīma boinmimauuw in inkamin.

¹⁵ Mi iikam krimiir kwoinin bi sibgu owipisuwikim iki dimin biyie biyeyim krimiir kinankiuwiyim, krīma bi sibgu okworinuwikim. Mi ti digworaekwowim krimiirin wi sima nikwowaisii krimiir kwoin imiiram kinankiuam. Mi krimiir biyan prisin siya krimiirsiyin naingwoyimiyyok prasae rani, ti inkam naingwoyimiyyok komiigakin siir hiriinan digworaekwowim krimiiram kinankiuim simiirsiyin. Mi siya krimiiram dimusi naingwoyimiyyok rani, ti digworaekwo hiriinanim krimiir kinankiuim, siirin bidiyar mi kinankiuim. Mi siya simiir bi napkin mi siyu biyie ha bi tirkin. Niingaka.

¹⁶ Mi hiriinanki niuwi, krīma wi kipi nidid. Krīma Adi Komii siiram in hiriyar kwisboinanae, krimiir dimin biyeyim simiir haiyoprindiyiumiigiyam mi krimiirin wi siyar mi whinkinsiis haiginiuwi, ti dimin biyeyim krimiiram kinankiuim simiirsiyin. Mi krīma simiir nikwowaisiiyim wi digar mi owi. Iriig.

5

Jisis siya krimiir biyan prisin siya wi digar nwowi krimiir dimin biyeyim simiir haiyoprindiyiumiigiyim

¹ Mi Juda iikamim, inkamin prismi Biyan Inkam Komii nwowamin siirin pi simar nokmw in okwo haiginiuwi. Mi ti prismi biyan inkam komiyyin, iikamim simiir miyyim pi siya

siyar mirii yokiyokiii inokiiinokin. Mi iikam imiiramın nhwo pı siyar kwisboini. Mi simiir nae miyik miyikim pı siya mi inkin imiyyaei Adi Komii krimiir Wanin siirim simiir dimin biyie imiirsi.

² Mi prismi biyan inkamın siya iikamım Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna ap karam nwowım, habwowhaenan nwowım mi siyu biyie ha tirım simiirsiyin naingwoyimi yok pranae bi kinikin. Mi siya krimiirsiyin wa naingwoyimi yoki. Dimusi rani, ii nhirım siirin dimin biyieki nipiyaokiii, yio wi hiriinan siyu biyieyar mi tiri, krimiir hiriinan.

³ Siya naeyım Adi Komii siiramın krimiiramar bi nınkin imiyyaeikin. Nıngaka. Siya, siyam warar mi inkin imiyyaeikin. Dimusi rani, ii nhirım siirin dimin whirki kinankıuwi, siya wi siyu biyieyar mi tiri. Mi Adi Komii siya wi siir dimin biyieyım mi krimiir ikim wi simiirar haiyopriimdiyumiigi swowi.

⁴ Inkamın prismi biyan inkam nwowiyin, siya inig komiigakin. Siya siirara kwoınkar bi nwokin, ta hiriinan mi aiirin. Nıngaka. Siirin Adi Komii siyar nokmwın okwo haiginıugin, ta mi aiir mırıiyamın. Biya Eroni, siya nokmwın okwo haiginıuwın siir hiriinan prismi biyan inkam nwowam, saiir hiriinan.

⁵ Mi Krai siya prismi biyan inkam nwowamın sasair bi nwokin. Nıngaka. Siirin Adi Komii siyar nokmwın okwo haiginıugin. Mi Adi Komii siya siirin hiniina boınki, Kira kariir yınisimkin! Mi tariinanın kara ini kariir ad ywowın.

⁶ Mi Adi Komii siya Yokwo Komii saiirin Jisis Krai siirin hiniina boinkikin, kira wi prismi biyan inkam nwowi inokiiinokin. Ti prismi biyan inkamın Melkisedek dapiyin siir hiriinan.

⁷ Mi biya iya Jisis siya nu tir nwowın, inkam krimiir hiriinan mi nhwo ha kwisboininın Adi Komii siiram, ou-uba ini warar yaokiinainiya. Mi Adi Komii siya dimin taeminım siya kwisboininım simiir wakaeyin mi siya siirin ina whindiraerarin. Mi siya bidiyar iki aonamın mi siirin Adi Komii siya swoki hidninsiin idwo ie hiranki. Mi siya ini omwaiyar swoki waiyain. Dimusi rani, siya, siyamar bi naingwonakin. Siya Adi Komii siir kwoın iirarar napkin.

⁸ Jisis siya Adi Komii siir yınisimkin. Mi siirin dimin kasa kasaki bi nonkwonınwoımwırnınkin haiginıugin. Mi ti digworaekwowım siir nonkwonınwoımwırnınkin haiginıuwım yım siir whinkinsiis haiginıugin. Siya Adi Komii siir kwoın iirarar sibgu wakaeyokna apım.

⁹ Mi siya Adi Komii siir kwoın iirarar napkin. Mi ti hiriinan siyuın yio min nısiimauugin siir kwoınin dimin biyie whir

swoki aingwo rani. Niingaka. Mi ti hiriinan siyiuin siya wi dig asi nwowi, iikamim yipiki siir yai aiir wakaeyokna apim simiir nanmaiwarkainam. Mi sima wi omwaiya nwoki waiya yokiyokiikaeyamim.

¹⁰ Adi Komii siya yokmwın okwo haiginu Jisis siirin prismi biyan inkam nwowam biya Melkisedekni siya nokmwın okwo haiginuwa prismi biyan inkam nwowam saiir hiriinan. Dimusi rani, ti diminin Jisis siya nanmaiwarkainan simiir dimin bibiyeyim simiir saiirsika. Iriig.

Krīma wigkam inkam adiyaowaenan dwo Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apamin.

¹¹ Mi Krai Melkisedek sowiir diminpai diminpaiyim kara simiir boinmimauuwamin ina naingwowin. Mi kara simiirin wi sibgu nanaakninkii rani. Dimusi rani, kimiir kwoinin ini habwowhaenan ywowim. Mi kimiir kwoinin ta yai aiir wakaeyamin rirmiiya bi nwokim.

¹² Kima kwokikwokiyaeya bi naingwo tibmii kungim wi Adi Komii siir yai aiir nowomwarkaiyiuan iikam pi ywowin. Dimusi rani, kima Adi Komii siir yai aiirin kwokiyaeya bi mi aingwo tibmiiyim. Mi kima dig bi nwokim ini yinkinyaeyaowim. Mi Adi Komii siir yaiya biya kima wakaeya saiir bi sibgu ninokninkinkim. Mi wim kima iikam nhiramin ina naingwowim, kimiir swokini owomwarkaiyuniyim. Mi kima wa nwoki inokninkinim kima inakamae rani, nae kirie kirie bi rimtiowikim. Kima ini yinisim pragaknan ywowim, ini mwiiyar niki aeyim. Dimusi rani, kima Adi Komii siir yai aiir bi wakaeyoknakim, kima tira saiir hiriinan.

¹³ Krīma dinokninkin, iikamim biya ta Adi Komii siir yai aiir niki wakaeyim mi sima mhoiia kwisaka ha swoki wakaei mi yim ti hiriinan iikamim ini habwowhaenan ywowim. Sima kirie karamaeka yim ini yinisimin siir yopiini mwiiya niki aeyin ini siir hiriinan ywowin. Sima Adi Komii siir yai aiir bi ninokninkinkim piki hiniina dimin ikin biyeyin mi piki hiniin dimin ikin wadiyeyin.

¹⁴ Iikamim inakamae nwowiyim yim nae kirie kirieyim ha naeikim. Mi yim sima ina ninokninkinim, piki hiniin nae ikin biyeyin mi piki hiniin nae ikin kibiyin. Mi yim ini iikamim naingwo tibmii kuniyim mi kiriekak ha nwowim, ini simiir hiriinan ywowim. Mi ti hiriinan siyiuin ini iikamim naingwo tibmii kuniyim sim naingwo omok diriraerariyim piki hiniin dimin ikin biyeyin mi piki hiniin dimin ikin kibiyin ini simiir hiriinan ywowin. Iriig.

6

¹ Krīma yaiya Kraisi siira biya sīma boinmīmauuwa idowīgīidowīyana sairaramar kipi naingwokripkai. Krīma siir yai nhirim aowa aowanim warar wakaeyokna ap. Mi krīma wī siir mhoīya nwoki amim, ta krīma tira sair hiriinan. Mi krīma ti yaiyim biya krīma wakaeyim simiir simiira kipi naingwokwonanae. Taka yaiya ya hiniinga, krīma siyū biyie siirin digiumii haigingig, naokaoiga krīmiir niniuwiyin mi Adi Komii krīmiir Wanin siir yai aair wakaeyokna apnam.

² Mi ta yaiya biya krīma boinmīmauuwa kimiir baptaisni siyūpai siyūpaiyim sim mi iikamim ina simiir mwo imiir mi onkwowim Adi Komii siir dimin kirie komii komiiyim simiirin ha mi iisiisimauu mi ombud komiiyin ha naokaonamim mi simiirin ie hirankar mi kininsiin idwo mi iya Adi Komii siya simiir hidana nhirim wī paeya nami mi nhirim wī ninomor koua nami. Mi ninomor koua namim yim wī omwaiyar waiyayokiyokii. Mi hiriinan digworaekwowim yim kimiir nowomwarkai haiginiugin.

³ Adi Komii siya krīmiir whinkinsiis haiginiuwam tiri. Mi krīma wī iki siir yai nhirim simiir nwoki wakaeyokna apim, krīma tira sair hiriinan.

⁴ Kara kimiirin hiriinan minsi boinki. Dimusi rani, iikam nhirim biya sīma bidiyar iki aingwo tibmii kīnim. Mi sīma Adi Komii siir yai aairin bidiyar sibgu wakaeyoknam. Mi sīma dimin miyik miyik bidiyar mi haiyim, Adi Komii siya hauugiyim siir om hirankin. Mi Adi Komii siir naeyiun simiir piū bidiyar mi ii okwokaiyim. Mi sīma Adi Komii siirin digiumii haimriiyugigi mi krīma simiirin wī panina swoki boini, ti siyū biyeyin siir haiburgigim mi Adi Komii siiram swoki amim, ha? Nīngaka. Yio siyū rani.

⁵ Sīma bidiyar yinoknankinim Adi Komii siir yaiya biya sīma wakaeya, saeya yai bimbūwi rani. Mi dimin kirie komii komii nhirim biya Adi Komii siya tirim bidiyar mi kigim. Mi mhoīya krīma wī simiir whiekakar kigswowi.

⁶ Mi sīma Adi Komii siir yai kibi aairin digiumii haigingiki mi krīma wī panina tiri, simiir swoki ikunaniyim Adi Komii siiram swoki itam ha? Nīngaka. Yio siyū rani. Sīma wī Adi Komii siir siyū iir swoki ap rani. Nīngaka. Dimusi rani, yio ini Jisis siirin paeyin hiniya nironinkinin saika swoki inkīn irinu isomaoni hinin ywowa. Mi iikam nhirim sīma ti hiriinan siyūin siir kigi, sīma wī Kraisi siir tīrgigini.

⁷ Iikamim yipiki naingwo tibmii kīnim mi Adi Komii siir yai aair sibgu wakaeyokna apam, yim ini ti nuin siir hiriinan ywowin, iya naoki kinkiiyim mi nao opa ha sinkainainamiya. Mi sasaeyim inkamki ninkinim ha sibgu inan iigiyim simiirin pi Adi Komii siyar kirie haiginiūwi.

Mi iikamim yipiki Adi Komii siir yai aiir sibgu wakaeyokna apiyim yim ti nu miyikin ini siir hariinan ywowin.

⁸ Mi iikamim biya niki aingwo tibmiyim mi tariinanin, digumii Adi Komii siir swoki haimriyugigim, yim ini nuin wapnao minkin ninkisaoae nankaiyin ini siir hariinan ywowin. Mi ti nuin yio nu miyiki miyik rani. Mi Adi Komii siya wi io ti hariinan nu iir nwowi. Mi siya wi ha boini, ti nuin, nu paii rani, siirin wi siya haingimugii. Mi iikamim biya naingwo tibmiyim mi Adi Komii siirin digumii ha swoki haimriyugigim, simiirin wi Adi Komii siya boinwokiyopnatkaigi paeya. Ti nu biyeyin Adi Komii siya haingimugiyin siir hariinan.

⁹ Ti kariir akam kingikinin, ta yai biye hariinana kara boinkiya kimiir, kara ha naingwowi, kima wi dimin miyik imiirar tiri mi wa sibgu wakaeyokna api. Mi Adi Komii siya krimiirin wi hariinansi nanmaiwarkainaei.

¹⁰ Adi Komii siya inkam biye rani mi siya dimin taeminim kima tirim simiirin wi ha naingwo owouu rani. Ningaka, siya wadiekiwadie ieyargin mi siya ina naingwowin dimin taeminim kima tiriyim simiirin. Mi ti hariinan dimin taeminim kima tirim iki iikam nhirim biyanim sim mi ha nityokiyokiyim mi tisi tariinanar nadigniyim, yim Adi Komii siir nisiimauugin, kima siiram naingwowi. Dimusi rani, kima siir yai imiir wakaeyokna apkim. Mi Adi Komii siya ti digworaekwowim sima tirim simiirin wa naingwowi.

¹¹ Mi kara irira nwinwira kimiiram ha naingwowi, kima kirie hiriayar dwoyokiyokiyam, Adi Komii siir digworaekwo imiiram. Mi siiram in hiriayar nwokwokinin iya Jisis siya swoki iti krimiir nanmaiwarkainaim. Mi kima hirii hiriayar tiryokiyoki ami mi wi kimar naobudgii.

¹² Kara kimiiram in minam naingwowi, kima Adi Komii siiram in piugi kipi piyao. Kima iki iikamim Adi Komii siiram naingwo tibmiyim simiir yai imiir wakaeyokna. Mi iya siya swoki itana saiirim nwokwokini, sima wi dimin miyik miyikim biya siya boinin krimiir, wi simiirar hauwi. Iriig.

Krima daingwo tibmii kin.

¹³ Mi biya yai nhirim Adi Komii siya Ebrahim siir boinmimauuam tirim, siya simiirin wa boinmimauuwi. Mi siya ti yayim siir inig iirar swoki ikopaisisirnaeikin. Dimusi rani, siya Adi Komii gin, siir kouin inkam nwrki bi nwokin. Ningaka.

¹⁴ Mi siya siirin hinina boinkin, Ebrahim, kara kimiirin wi dimin kirie komii komii imiirar tir haiginuwi. Mi mhoiia kiriir isidin siir yiniyim wi kasa nwo rani.

15 Mi ta saiir mhoiia Ebrahim siya ina kaoraraowin, ti dimininim Adi Komii siya boinkiyim siiram, sima nimbiamam. Mi siya hiriyyar kaokaigiyin, ini ti digworaekwo imar yimbiniyim.

16 Mi iya inkamin dimin whir nimbiniyim, siya pi inkamin inigin kouwarigsim nwowin pi siir inig iir nikopaisisirkii. Mi ti hiriinan siyiuin iya inkam nhirkim siir yai aairin hiriinan wakaekii mi sima wa boinki, ihi, dimin siya nimbiniin yio wa tiri.

17 Adi Komii siya iikam krimiir nisisiimauuwam tiri, yipiki ti digworaekwowim baiya siya nimbingiyim krimiir, simiir haiyanim. Siya krimiirin min nisisiimauugin, ta siya nikopaisisira siir inig iirar mi saiir.

18 Mi ta yaiya Adi Komii siya nikopaisisirkiiya siir inig iirar, ya krimiirin min nisisiimauuga, diminin siya siir inig iirar dapikopsisirkiiyin, yio bi swoki ikopsasaeikin. Yim ti hiriinan dimininim yim krimiir kirie haiginiugim. Mi ta kirieya ya wi hiriyyar nwoyokiyokigiyami mi wi iya Adi Komii siya nimbiniim digworaekwo whiekakim krimiir hauuwam, wi saiirar nadigiwi.

19 Krima ina ninoknankininim, mhoiia krimiirin wi Krais siya nanmaiwarkainaei. Mi ti digworaekwo hiriinaninim, krimiirin wi sima kinsis haiginiwi, sibgu okworinuwamin, paeyin uridgi nitkiniyin mi ha sibgu okwowyin, siir hiriinan. Mi ti digworaekwowim, ti krima wakaeyokna apim, wi bopwoniya sima ninikiwitkii, yuisa Adi Komii siir maeyaua saiir nwowa. Mi Adi Komii siya mi krima, krima wi kwoin whirumar nwowiski.

20 Ta Adi Komii siir maeyaua huyokiyokaiya dimin whirki kimbu karamae nwowa baiyin Jisis siya napninopkainamin mi krimiir igsopa siyar yokwokairina. Mi krimiirin siya whinkinsis haiginiu. Mi siya ini prismi baiyan inkam ywowin iinokininokin. Ti prismi baiyan inkamin Melkisedek nikiuwiyin siir hiriinan. Iriig.

7

Melkisedek siya prismi baiyan inkamkin.

1 Jisis siya Melkisedek siir hiriinan prismi baiyan inkamkin. Melkisedekin yio om Selem hiran iikamin simiir kigirkakikin. Mi siya Adi Komii siir prismi baiyan inkam warargin. Mi baiyarin Ebrahim siir isidin iki inkam komii komii nhirim om nhirim sau simaka ninitim simiirin yamdi kwiruwa sima hainurur haiginiugig. Mi iya sima sau ha ninid dignaniyim. Mi Melkisedek siya simiirin siyiu hir yapyiskaiwin. Mi siya simiirin ina yokboinmamair haiginiugiyim.

² Mi digworaekwo miyik miyik whiekakim, Ebrahim siya hainaniyim ti omim simiir hirankin, siya simiirin whieyim, iuura sioitkin. Mi siya whie iuur aka, ya kimidiniya Melkisedek siir hauu. Mi nokiinwokiyim yim ini siyar haiyim. Mi Melkisedek siir inigin siir inig mwoki, inig mwowin yio minkin, inkamin dimin kibi kibi tiriyin siya. Mi siir inig mwoki inig mwo whirin yio minkin, inkamin iikam iripa nongwomamair aekin. Dimusi rani, om Selem hiran iikamim, simiirin ini siya kigirkakim.

³ Mi biyyarin inkam nwirki bi winkin siir yopii ado mi siir yidiwi wanwiyaeyim mi siir isidin simiir inigim yokwoni. Nningaka. Krima ninokninkin tani, siirin wig inkamkar namisi aokainakin, iyie? Krima ninokninkin tani, siya bidi pi piyamisi aonamin iyie? Mi krimiir kwoinin ha naingwowi, siya Adi Komii siir yinisimkin. Dimusi rani, siya ini omwaiyar waiyayokiyokiyin. Mi siya wi prismi biyyan inkam nwowi inokinokin.

⁴ Kima bidiyar yinokninkinim siya inkam komii ieyairgin. Mi Ebrahim siya inig komiigak siirar mi owaiginu. Mi ti digworaekwo whiekakim sau aka siya ninot hainakiyim iki om nhirim simiir inkam komii komiyyim om kigriraowiyim simiir hiranki, siya simiirin iuura sioitkin mi siya whie kwira kimidiniya siir hauu.

⁵ Mi kam nhirim Livai siir isidin siirin sima ini prismi miya sair haiyim. Mi Adi Komii siir siyu komiyyin hinina boinkin, dimin taeminim Isrel simiir iikamim sima haiyim sima ii nhirim simiirin iuura timi sioitkin mi iuur akain yio Livai siir isidin siir hauugi. Mi Isrel simiir iikamim yim Ebrahim siirgisir isid ieyairgin. Mi ti pris inkamim sima pi simiir pugana sair iikami digworaekwo imiirar swoki kwahai. Mi ti hiriinan siyuin yio ini ywowin.

⁶ Mi Melkisedekin yio Livaini isidin siir tani mi dimusika siya Ebrahim siir dimin iir haiyin, ha? Siya Livai siir isidin siir inkam tani mi siya diminin iuur akain Ebrahim siirarim siyar sioitkinim simiirgisimiirar haigin. Mi siya siirin ina yokboinmamaigiyin. Siya hinina boinkikin, Adi Komii siya ini kinakar nwowin. Kima bidiya yinokninkinim Ebrahim siya inkam komii ieyairgin. Biya Adi Komii siya Ebrahim siir nimbingiyin mi siya wi simiirar tiri.

⁷ Krima ina ninokninkinim, inkamin, inkam nwirniyin hinina boini, Adi Komii siya ini kinakar nwowin mi ti inkamin ta yai kibi hiriinana sair boinin, yio ini inkamin hindara wakaeyin ini siir kou ywowin. Whisarii rani, yio Adi Komii siir igsoa sair nokwokairiinakin, siir nokboinmamairam.

⁸ Mi pris inkamim yipiki Isrelmi dimin taeminim sim dimin iuur akaim sim haiyim, yim wi wai biyieyar mi owi mi wa

mi aowi. Mi yio Melkisedekin yipikin Ebrahimni dimin iuur akain si haiyin, Yokwo Komii saeya ha boinka, siya wi nao rani. Niingaka.

⁹ Hiriinan mi boinin ti inkamin Livai nikiuwiyin, siya dimin iuur akain Melkisedek siir mi hauugiyin. Iya brougae Ebrahim siya ti dimin haimii iuur akain Melkisedek siir hauuwun, yio ini siir apuin Livai siya hauuni hanin ywowin Melkisedek siirin.

¹⁰ Mi iya Ebrahim siya Melkisedek siirin siyiu hir napyiskaiyin, Livaiyin yio bi niki aokainakin mi krima hanin dimusi boinkim, ti diminin Livai siya hauugikin Melkisedek siirin, ha? Ebrahim siya Livai siir brougae kin mi iya Ebrahim siya digworaekwowim Melkisedek siir hauuwim, yio ini Livai siyar hauuni hanin ywowin. Mi Melkisedekin yio ini Livai siir kou ywowin.

¹¹ Bidi bidiniya Adi Komii siya siir siyiu komiini yaiyim, Moses siir hauugikin. Mi Moses siya Isrel simiir iikam imiir hauu. Mi ta yaiya hanina boinka, ti kamim Livai siir isidanim sima prismi miya wi sairar mirii mi nae minim wi warar ninkinimiyaei, Adi Komii siirin. Mi Adi Komii siir omaka sair warar timi kigrirao. Mi ti dimin biyie krimiirim simiirin ti kam ima haiyoprimdiyiumigikiswo mi mhoiia Adi Komii siya Krai siirin wi di swoki imbingi krimiir prismi biyan inkam nwowamin. Niingaka.

¹² Mi Adi Komii siya nikropkiyin prismi biyan inkamin yio ini saa ywowin. Mi ini prismi biyan inkamim simiir kisina okwowam. Mi ti siyiu komiini yaiyim biya Adi Komii siya hauugiyim Moses siir yim ina digiyim mi iriipi hiriinan Adi Komii siya siyiu komiini yaiyim yaeya yaiwin swoki hauugi, ti biyan siyiu komiinyin siir maeyau aiir swoki kisina okiyam.

¹³ Ti yaiyim ti inkam iir boinin, siya Livai siir puganan inkam tani. Niingaka. Siir yidiwi wanwiyaeyim yapa puganan kim. Mi siir yidiwi wanwiyaeyim simiir pugana biya simiir nwirkin ta prismi miya nae ninkin imiiaeyia sair bi swoki miriimiminkim ta miya ya simiir mi rani. Niingaka.

¹⁴ Krima bidi yinokninkinim, krimiir Biyan Inkam Komiiyin siya Judami pugana saeya naokainakin. Moses siya ti isidin prismi miya sae miriirim, simiirin yaimir sim kwir bi swoki boinmiminkin. Niingaka. Iriig.

Jisis siya prismi miya wi hiriinana nwoyokiyokiyami Melkisedek siir hiriinan.

¹⁵ Mi krima tariinanin bidi yinokninkinim mi iya ti prismi biyan inkam nwirin siya nimbiamin siya Livai siir pugana

saiir inkam tani, siya Melkisedekin prismi biyan inkamin mi miriyyin siir hariinankin.

16 Mi iya Adi Komii siya nimbinkiyin siirin prismi biyan inkam nwowam mi siya ti siyiu komiini yayim Moses siya win boinkiyim prismi miya wi Livai siir pugana sasar nwowi siya hariinan bi naingwokin. Nningaka. Mi ta siir kirieya omwai waiyayokiyokiiya inokinok, siirin saeya minkikin prismi biyan inkam nimbiamam.

17 Adi Komii siir yaiya Yokwo Komii saiir wina mi saeya hiniina boinka, kira inokinokin wi biyan inkamar nwoyokiyokii Melkisedek siir hariinan.

18 Adi Komii siya bidi yinakiyim biyan prismi kamim simiir siyiu komiini yayim. Dimusi rani, ti yayim yim wi dig nwo rani, krimiir whinkinsiis haiginiuwim omwai Adi Komii saikar waiyayokiyokiyim inokinokin. Nningaka. Mi Adi Komii siya ti biyan siyiuim simiirin asi digikim.

19 Whisarii rani, ti siyiu komiini yayim Moses siya winim Yokwo Komii, krimiirin wi dimin whirki kimbu karamae sima nwo rani. Nningaka. Mi Adi Komii siya yaeya siyiu win whirin siir diriraerarki krimiirin. Mi tariinan siya yai win kibiya Kraisi siir boinkan krimiir, ini yayim biya Moses siya winim Yokwo Komii ini simiir haiburim. Mi krima ta yaiwin kibiya saiir wakaeyokna api mi ha naingwo tibmii mi saeya wa whindiraerari krimiirin Adi Komii siir kingiin nwowam.

20 Adi Komii siya Jisis siirar nimbingin pris inkam komii nwowamin, siya siirin whisarii bi nimbingin. Nningaka. Siya ti yayim siir inig iirar bidi yikopwaisisirin. Iya siya siir nimbingiya mi biyan pris inkamim sima siir hariinan tani. Mi Adi Komii siya inkam nwirniyin biya siir inig iirarin hariinan bi nikopwaisisirkkin pris inkam nwowamin. Nningaka.

21 Mi iya Adi Komii siya Jisis siirin pris inkam komii nwowam nimbinin siya siir inigin Adi Komii siirar bidi yikopwaisisirin kiriramim mi kira pris inkam komiia nwoyokiyokii inokinokin. Mi kariir kwoinin wi swoki kisina haigi rani. Nningaka.

Kara, Adi Komii kara kariir inig iirar bidi yikopwaisisirin kiriramim, kira wi pris inkama nwoyokiyokii inokinokin. Mi kariir kwoinin wi kisina haigi rani. Nningaka.

22 Krima bidi yinokninkinim ta yaiya Adi Komii siya nikopwaisisirkiyin siir inig iirar Jisis siiram. Saeya yai kirie komiigikomiiga. Mi ta yaiya siya kitibmii boina ya ini yayim biya Adi Komii siya Moses siir hauuwim mi Isrel simiir iikamim simiir mi hauuwim ini simiir haibura.

23 Mi dimin whirin yio hiningin, biya pris inkam kasa rani. Dimusi rani, sima pa mi aokaowi mi simiir igsoya

pi inkam nwirkar mi okwokairinanaowidi. Mi ti hiriinan siyiuin ii kasa bi tirkin. Simiir inkam nwirki omwai hiriyyar bi waiyayokiyokiigin. Niingaka.

²⁴ Jisis sasairgin omwai waiyayokiyokiii mi wi ta hiriinan saiirsi nwowi siya pris inkam nwowamin. Mi siir igsopa wi inkam nwirki swoki okwokairina rani. Dimusi rani, siya bi naowikin.

²⁵ Dimusi rani, ta saiirsika, Jisis siya wi digar nwowi iikamim yipikim siiram naingwo tibmii kiinim simiir nanmaiwarkainaei. Dimusi rani, krma Kraisi siir yai aiir wakaeyokna apkim. Krimiirin wi siyar whinkinsiis haiginiwi. Dimusi rani, siya wi nao rani. Siya ini omwaiyar waiyayokiyokiyyin. Mi siya ini Adi Komii krimiir Wanin saikar nwowin mi siya nhwo ini krimiiramar kwis boinin.

²⁶ Jisis siyairgin prismi biyan inkamin mi siya inkam wadiekin siirin dimin whirki bi kimbugin. Siya iikam krimiirin dimin biyieki naokingugunankaiyim krimiirin nu tirar kwaeyopriigingig. Mi siya Adi Komii saika ini owou. Mi siirin Adi Komii siya ywowaiginu inig komiigak.

²⁷ Mi iki prismi biyan inkamim biyanim simiir hiriinan tani. Niingaka. Dimin taeminim sima ninkin imiyyaeyim, Adi Komii siir, simiir dimin biyeyim sima bi haiyoprindiyumiigikim. Niingaka. Mi inokiiinokin, biyyin sima pi simiir dimin biye imiirsiyar niki inkim imiyyaei. Mi mhoiyya sima Adi Komii siiramim pi iikam nhirmi naeyim sim ninkin imiyyaei. Mi Jisis siya ti kamim simiir hiriinan tani. Niingaka. Siya ta saiirin ii kwiruar tirkikin, iya siyar naowa paeyin hiniya nironinkinin si mi naeni haninin siya siir piu aiirar ninkin imiyyaekin, Adi Komii siirin. Siya siir piu aiirin naeni hanin minsi ninkin imiyyaekin, iikamim simiir dimin bibiyeyim simiir haiyoprindiyumiigiyam. Mi siya saiir bi swoki tirkin, idipidipin. Niingaka. Ii gwiruha siyar bidi tirki iskiya.

²⁸ Mi yaiya biyya Adi Komii siya hauuwa Mosesni, prismi biyan inkam komiyyim saeya nokmwim okwo haiginiuga. Mi ti kamim yim inkam paii rani, Adi Komii siya ha boinkin, simiir kwoinim dimin biyieki bidi yaokingugunankaiyim. Mi ta yai kirieya Adi Komii siya boinkiya mhoiyya, ya siir yinisim iir nimbingiya saiir nikopwaisisirkika. Jisis siya iki prismi inkam komii nhirim simiir hiriinan tani, siyiu biye bi tirikin. Niingaka. Siya prismi biyan inkam komiigin omwai hiriyyar waiya yokiyokiikaeyamikin. Iriig.

8

Jisis siya Adi Komii siir omaka ninomor kou hirana saiir pris

inkamkin.

¹ Mi ti digworaekwowim kara kimiir boinkiyim yim hiniingim, krimiir biyan prisin, siya ini kara boina ini saiir hiriinanar nwokripkaiyin. Siya Adi Komii saikar nwowin, siir omin ninomor kou hir nwowin siir. Mi tariinanin siya ini Adi Komii siir ina iniig miya nidwowin, maeyauwa kamim inig komiigakim digworaekwo whiekakim sim kigirkakiyim sima nidwowiya saiir.

² Siya ini ninomor kou hir nidwowin mi siya ini prismi inkamnan miriyyin. Siya ti hiriinan diminin ini omaka Adi Komii siyar nonkwo miriyya ninomor kou hir ini saiir hir miriyyin. Ya tariigina ya saeya maeyaugimaeyaua Adi Komii siir inig iir hainaniya saiirin inkamki bi nonkwo miriiga. Niingaka.

³ Mi bidi bidiniyarin, siyu komii siir siyuin Adi Komii siya hauuim Mosesni, iikamim sima sibgu apam siyuin prismi biyan inkam nokmwun okwo haiginuwiyin, dimin taemin Adi Komii siir ninkin imiyyaeyam mi hiriinanar mi tir. Mi krimiir prismi biyan inkamin yo ti hiriinan siyu iirar mi tir, dimin taeminim Adi Komii siir ninkin imiyyaeyam.

⁴ Mi Jisis siya nu tir nwokiswo, siya wi prismi biyan inkam di ywowi. Dimusi rani, nu tirin iriipi hiriinan pris inkamkakaargin dimin taemin ninkin imiyyaeyamin Adi Komii siir, siyu komii siya boinkiya saiir hiriinan. Mi sima Jisis siiram panansi kiwakisi.

⁵ Mi miyyim pris inkam ima miriyyim, omaka Adi Komii siir inig iir hainaniya saiir, ya aknainan hindara nusiimauuga dimin taeminim ninomor kou hiranim Adi Komii siirim simiir. Mi biya iya kingiin nwowa, Moses siya Adi Komii siir omaka hindara ini kaigrinu okwosasae mirii. Mi Adi Komii siya siirin hiniina boinki, kira dimin taeminim kara boinmimauuim simiirin sibgu tir. Kara nusiimauuwa, iya kira mhu hir nwowa saiir hiriinan.

⁶ Mi taka ii aiararin, Kraisi siya ini prismi biyan inkam komiinan miriyyin mi ini iki miyyim biya prismi biyan inkam komiyyim sim miriyyim ini simiir haiburim. Mi ti hiriinan siyuin, ta kitibmii boin wina Adi Komii krimiir Wanin siya nimbingiya Kraisi siir krima wakaeyokna apam ya ini biya siya nimbingiya brougae wanwiyaekim sim wakaeyokna apam, ini saiir haibura ya tariigina ya ini ywowa. Dimusi rani, ta kitibmii boin wina krimiirin wi saeyar whinkinsiis haiginuiskii. Biyan nimbina krimiir brougae wanwiyaeyim simiir ya krimiir bi sibgu whinkinsiis haiginuga. Niingaka.

⁷ Mi biyan nimbina saeya iikam imiirin Adi Komii siir whwonkam ida dimin whirki kimbu karam nwokiswo mi

Adi Komii siya wi yaeya kitibmii boin win di swoki imbini. Nningaka.

⁸ Adi Komii siya bidi yinokninkinin siyiuin iikam ima tiranin. Mi siya hinina boinki, Mhoiyya kara kariir iikamim Isrel hiranim Judami piugana sairim wi yaeya kitibmii boin win swoki imbingii.

⁹ Mi kariir kitibmii boin wina ya wi biyan kitibmii boina kimiir brougae imiir iya kara simiirsi naingwoyimyoka, iya sima nu Isib hir nwowa mi simiirin ha kiyainaniyin sair hiriinan tani. Nningaka. Kara kimiirin wi biya kara kitibmii boina wi sair hiriinan swoki kitibmii boin tani. Nningaka. Dimusi rani, kimiir brougaeyim sima bi sibgu apkim. Mi kara kimiir brougaeyim simiirin ti hiriinan siyiuin digiumii siirsi haimriiyugin.

¹⁰ Mhoiyya iya ta biyan kitibmii boina saeya kigirkakim digworaekwo whiekakim sima digana, saeya digii mi kara Biyan Inkam Komiiyin Isrel kimiir iikamim wi yaeya siyu boinki, kima napamin. Mi tariigina kara wi kimiir kwoinki kwoin iirar kinirkai haiginugii. Mi kima wi wakaeyoknam nwoki aingwowim. Mi an kara wi kimiir Adi Komii nwoki owim mi wim kima wi kariir iikam nwoki owim.

¹¹ Mi mhoiyya ta ii aiiirin iikam whiekakim sima kariirin wa ninokninkini. Yipiki inigakim mi yipiki inig kara-maeyim sima kariirin wa ninokninkini. Mi ta ii aiiirin iikamim sima wi simiir nu whiruwan iikamim simiirin wi hinina boin tani, Kima Biyan Inkam Komii siir dinokninkin. Nningaka.

¹² Mi kara wi simiirsi naingwo bumbuwi mi simiir dimin biyeyim sima tirim wi kara haiyoprimdiyumiigi. Mi kara simiir dimin biyeyim wi simiir swoki aingwo rani. Nningaka.

¹³ Mi biyan nimbina biya Adi Komii siya Moses siir nimbingiya ya ini biye ywokiya. Whisarii rani, siya krimiir ha boinkin, siya wi yaeya kitibmii boin win swoki imbingi. Krima bidi yinokninkinim ta biyan nimbina ya wi sapi namki, yuis kaba inkamkin kabitkaigiya sair hiriinan. Iriig.

9

Biya prismi biyan inkam komiiyim wraisu nhie arar ninkin imiyyaekim Adi Komii siirin.

¹ Mi biyarin Adi Komii krimiir Wanin siya siir biigibiyan nimbina krimiir brougae wanwiyaeyim Isrel simiir iikamim simiir nimbingikin. Mi siya simiirin siyu Adi Komii siir inig iir hainaniyim siir boinmauu wakaekin. Mi siya kam

imiirin siyiuin omaka Adi Komii siir yaimin dimin nidwokai wakaeya saiir miriini siyiuin siir warar mi boinmimauu iripa sima nidwo wakaeyam.

² Mi sima sel omaka ira mirii mi ta omaka saiirin bopwoniya hūgrīpkiigi haimii haimiyo whisa ywo. Mi ti haimiyyin hūyokiyokaiyaiyin anokar nwowinin, yio ha dapikin, dimin whirki kimbu karamae. Mi diminim pae haingimuhaginiyim mi bretim Adi Komii siir ninkin imiiaeyim yim ini ta maeyaua hūyokiyokaiya ini saiirar nwokaiyim.

³ Mi sima yuis kwira maeyau kwira hūyokiyokaiya haimii whira nwowin siir ano iir yitimwanu. Mi ta maeyaua ya Adi Komii siirgisiirga, siya nwowika. Mi ta maeyaua hūyokiyokaiya saiirin inkam nwrki bi swoki amiminika. Niingakiningaka. Mi sima ta maeyaua saiirin ha dapikin, dimin whirki bi kimbu miminka.

⁴ Mi dimin nhirim ini ta maeyaua hūyokiyokaiya saiir hir nwokaiyim. Hiya golni tira aka mi ta hiya saiir idwo hirin haua wain piuii miyikakin siir op aiir naokin haingimugiiya, piuii miyik nusiin whakim ini hir nwokaiyim. Mi miya kwira paeni sima nirimtioninkin miriia saiir idwowin sima golni miriigikin mi ya ini hir warar mi inkin okaiya. Mi ta miya sima saiirin ha dapikin, nimbiniibmiini miyaka. Mi ta miya saiir yainau hirin mobmir kwira golni sima nonkwokwowa ini hir warar ninkin okaiya. Mi ta mobmira saiir yainau hirin, naeyim Adi Komii siya hauuwim iya sima nu siiyin apain siir hir nwowa ini hir nwokaiyim. Mi paekopin biya Eronki si hogwokwo apin, siirin Adi Komii siya tirikikin, yio ini nhwokakar mi okaiyin ta miya aiirin. Mi siya nhiswo Adi Komii siya winkiyo kitibmii boin yaiyim sim yo ini hirar mi inkin okaiyo.

⁵ Mi ta miya saiir idwowin sima Adi Komii siir paekwosimwo nwisa yonkwokwo haigin hinda niisiimauuwam. Mi sima ti paekwosimo sowiir kigo mi sima boin, Adi Komii siir dimin miyik miyikim paenan niuyaeiyim ini tir nwowim. Mi ti paekwosim nwiswo hinda niisiimauugo sowa pidgakako. Mi ta maeyaua iikami dimin biyie haiyoprindiyumiiya ini sowiir pidga owar yirinugiya mi ti diminim simiir dimin mwokimwowin, kara pi kimiiir boinmauu rani. Niingaka.

⁶ Mi mhoiia sima digworaekwowim diriraerar digim mi pris inkamin, sima ta maeyaua hūyokiyokaiya anoka kingiin nwowa saiirin bi siiskim dimin taeminim Adi Komii siir ninkin imiiaeyim.

⁷ Mi biewi biewiyim, prismi biyan inkamin siya ta maeyauwa hūyokiyokaiya dimin whirki kimbu karam

nwowa saiirin ii kwiruwar namikin. Siya whisarii bi namikin, siya meme bulmakau ini nheyim, pi simiir hainami Adi Komii siir ninkin imiiaeyam iikamim hinda whaowaeya priidiraerarim simiir dimin biye imiir haiyoprimdiyiumiigiyam.

⁸ Mi Moses siir yayim iikam krimiirin ta maeyauwa Adi Komii siya nwowiya, saiir kigninkin apninopkaiyam bi boinkin. Mi ti hiriinan siyuin, Adi Komii siir naeyuin yio krimiir nsiimauugin, iikamim Moses siir yai aiir wakaeyoknaim sima wi Adi Komii siiram swoki haiyug naingwo rani, iripa saikar nongwomamair aeyam. Ningaka.

⁹ Mi ta Moses siir yaiya ha boina iikamim, Adi Komii siirgisiir maeyauwa huyokiyokaiya dimin whirminwhirminki kimbu karam nwowa saiir kipi napninopkainam. Ya aknaini hanin hindara nsiimauuga krimiir. Mi ta iya pris inkam ima ninkin imiiaeya, Adi Komii siir ya iikamim simiir kwoinim rirmiia simiir bi nwowaiginiuga. Ningaka.

¹⁰ Mi yim ti yayim yim krimiir kinsiis haiginiuwankim, naeyim yim naeyankim mi opa ya kwiaeyanka mi siyuin op whaui ikin mi krima ti siyu imiir sibgu api mi Adi Komii siya wi ha boini, krimiir puim, yim pu wadiekim, siyu komii siya boinkiya saiir hiriinan. Mi ti digworaekwowim simiir yayim yim krimiir kigiraowankim. Tariinanar tir bwakainakiyin mi wi iya Adi Komii siya digworaekwo whiekakim simiir kigirkakana wadiekwadie nwowi, wi saiirar nadigiuwi.

¹¹ Mi Krais siya krimiiram in prismi inkam komiinan nitkin siir dimin taemin miyik miyikim simiirin krimiir hauuwam. Mi tariigina ya krimiir bidi yimbiniya mi siya prismi miya bidi miriigikin. Mi siya ini Adi Komii siir oma hiriir yapninopkainamin. Ya ini sel omaka biyan kamim sima tira ini saiir haibura. Mi ti Adi Komii siir om winin siirin inkamki bi tirkin, yio nuan diminki waeyao. Yio Adi Komii siirgisiir omin ninomor hiranin siirgin.

¹² Mi iya Krais siya naonama siya ini Adi Komii siirgisiir maeyaua dimin whirmin whirminkin kimbu karamae nwowa Adi Komii siyar nwowiya ini saiirar yapninopkainamin. Mi siya wraisu nhie bi hainamkin prismi hinin, siir ninkin imiiaeyam. Ningaka. Siya siir nhieya nua naokiinainama saiirar haininopkainamkin ta maeyaua Adi Komii siyar nwowiya dimin whirki kimbu karam nwowiya saiir hiriirin. Mi Adi Komii siirin saiirar ini hauuwu mi siya kwiruwar napninopkainamin, siir nhie aiir ninkin imiiaeyam, ini saeyar digi iskiya. Mi siya wi mhoiia idip idip swoki tir tani. Ningaka. Siya ti siyu hiriinanin minam tirkin krimiir whinkinsiis haiginiuwim mi krimiir nanmaiwarkainam. Mi krima wi omwai saikar

nwoki waiyayokiyokiikaeyamim iinokiinokin.

¹³ Mi meme bulmakau ini nhieyim krimiirin wi panina whinkinsiisi, ha? Saeya krimiirin wi ti hinina whinkinsiisi. Mi iikam nhirim diminim Adi Komii siya boinim, hinin kipi naingwo, sima simiir nonkwowi mi Adi Komii siya simiirin wi ha boini, simiir pua miyik rani. Dimusi rani, sima ti diminin Adi Komii siya boinin, hinin kipi nonkwo, siir bidi yonkwowim. Mi siir pua biye pi hiriyar nwowinaka mipi pris siyar hainiyop nami meme bulmakau ini nhieyim pi whrin min aka ninkin hainiyopnami. Mi mhoiya Adi Komii siir yaiya pa swoki boinkii, sima ini wadieyar swoki okiyim, ti diminim simiir pua wadie sima bidi ywohaiginugiyim. Mi meme, bulmakauni nhieya ya idan pua wadie saiirarar nwows aiginuwi. Mi Krais siya, Biyan Inkam Komiiyin, yo ini meme bulmakau sowiir haiburin.

¹⁴ Mi siir nhieya ini meme, bulmakaumi nhieya mi simiir whrin ima, ini simiir haibura. Mi mi bibiyeyim naekak nwokaram nwowiyim mi dimin bibiyeyim iikami kwoinau nwokaiiyim simiirin saeya bidi haiyoprimdiyumiigiyim. Mi Adi Komii siir naeyuin siirin siyar whindiriraerarkin, yipikin dimin biye whir karamaeyin, siir nhieya saiir ninkin imiiaekin Adi Komii siirin. Mi siir nhieya iikam krimiir whinkinsiis haiginuwim mi krimiir dimin biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyim wi digar nwowi. Mi krima Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apim wi digar nwowi, yipikin omwai waiyayokiyokiiyin iinokiinok. Dimusi rani, siyu whir kara-maeka hiriinan tirim.

¹⁵ Jisis siyairgin iikamim nuanim mi Adi Komii siya, krimiirar kaoprige irkakiiyin ta kitibmii boin wina krimiiram nita iikamim wakaeyokna apim saiir kirie haiginuwam. Mi nim krima iikamim Adi Komii siya nambinim siir iikam nwowam, krima wi omwaiya waiyayokiyokii, saikar iinokiinokin. Mi wi dimin kibi kibiyim biya Adi Komii siya nambinim wi simiir haii. Dimusi rani, siya Jisis bidi yaowin. Jisis siyairgin iikam krima mi Adi Komii siya krimiirar kaoprige irkakiiyin ta kitibmii boin wina saiir kirie haiginuwam. Ya mhoiya nitka iikamim sima wakaeyokna apam. Siya iikamim simiirsi naokin simiir dimin biyeyim sima tirim simiir haiyoprimdiyumiigiyam iya sima biyan kitibmii boin aiir napim. Mi sima wi saika nwoyokiyokiikaeyami, iinokiinokin.

¹⁶ Mi iya inkamin omwaiyar niki waiyaeyin, siya yinisisimim simiir inigim pa wini yokwoni mi dimin taeminim sima mi haiyanim yim iripi hiriinan pa mi wini. Mi siir mhoiya iya siya naonama siir yinim pi yokwo aiira kigmak hid haii. Sima pi hindara prihai prihai rani. Nungaka.

17 Mi inkamin omwaiyar niki waiyaeyin mi ta yokwowa siya wina, siir dimin taemin imiir, ya ini hiriyyar niki owa. Mi mhoyiya iya siya naonami, siya pi haini winmimaugigi digworaekwowim siir yin ima haiyanim.

18 Adi Komii siya biyan kitibmii boina saiirin wraisuim sima nisomsom aowim mi simiir nhieyim ha naokiinainamim simiirsi kirie haiginiugin. Mi nhieyim iikam imiirin wi simar nwowaiginiuwu dimin taeminim Adi Komii siya nimbiniim simiir haiyamin.

19 Mi Adi Komii siya siyu komiiyin Moses siir hauuwun mi Mosesin yio kimidiniya Isrel simiir iikam imiir hauu. Mi ta iya siya bulmakau haomin siir nhieya opaka yinkin aokaigi twonau. Mi siya paeyakwiyam ha mi hai mi sibsibni pio pariidnanim, ha mi haiyin mi siya ti sibsibni piowim ti paeyakwiyam simakar yin udgi. Mi siya kimidiniyan haunarin op nhieki nwomaiyin siir hopmaigi. Mi kimidiniya Yokwo Komiiya Adi siir yaigi nwowa Moses siir hauugiya saiir iyairpasoknam. Mi siya iikamim simiir piuim simiir warar yinkin iyairpasoknam.

20 Mi iya Moses siya yokwo aeya mi iikam ima simiirin ha niyairpasoknamin mi siya simiirin hiniina boinki, ti wraisuim simiir nhieyim ti kara niyairpasoknamim, yim ta biyan kitibmii boina saiir kirie haiginiuga, kima Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apim. Mi kima wi yayim Adi Komii siya boinkiyim biya, kima wakaeyokna apam wi simiir wakaeyokna ap.

21 Mi Moses siya Adi Komii siir sel omaka saiirin iriipi hiriinanar mi iyairpasoknam. Mi digworaekwo whiekakim saiir hir nwokaiyim, iikamim sima iripa haingiriyu idwokaiyuwiyim, iya sima Adi Komii siir inig iir hainaniyim mi ha diriraerariyim, simiirin warar mi inkin iyairpasoknam.

22 Mi ta yayia Moses siya winkiya Yokwo Komii saiir, saeya hiniina boinkika, mi kira ti digworaekwowim simiirin hiriinan niyairpasoknami wraisu nhieni, sima wi dimin whirki kimbu rani. Niingaka. Mi kira nhie simiir niyairpasoknam karam nwowi, saeya boina saiir hiriinan Adi Komii siya wi simiir dimin biyeyim wi haiyoprimdiyumiigi rani. Niingaka. Iriig.

Krais siya naeni hanin siir piu aiarar ninkin imiiaekin Adi Komii siirin, krimiir dimin biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyam.

23 Mi ti miyim mi ti nuan digworaekwowim krima tiriyim yim hindarar niisiimauugim iki dimin kingikunim ninomor kou hir nwowim simiir. Moses siya digworaekwo imiirin wraisu nhieni minam niyairpasoknamkim, sima whauriyina

nwowam. Mi ta nhie hiriinana iki dimin miyik miyikin Adi Komii siir om hir nwowim simiirin wi whauriyinan saeya nwowaiginu rani. Ningaka. Jisis siir nhieya sasairga whauriyinan iikam imiir nwowhaiginuwi. Mi ta hiriinan saairsika sima wi Adi Komii siir om iir asi nami.

²⁴ Mi Krai siya Adi Komii siir maeyaua huyokiyokaiya, dimin whirki kimbu karamae nwowa omaka inkamkar nonkwo miriia nu tirana, sair omaka yainau nwokaiyin siir bi napninpokainamkin. Ningaka. Siya Adi Komii siir iirgisiir om iirar namigusamkin. Mi siya ini Adi Komii siir whwonkam ida nidwowin, siir ina inig miya mi siya ini nhwo krimiiramar kwis boinin.

²⁵ Mi biewi biewiyim prismi bigibiyan iikamim sima Adi Komii siir maeyaua huyokiyokaiya dimin whirminwhirminki kimbu karam nwowa sairin ii kwokwirar napninpokainamikin wraisu nhie Adi Komii siir ninkin imiiaeyamin. Mi yo Krai siya ta maeyau airin idip idip bi napninpokainamkin siir nhie aair ninkin imiiaeyamin Adi Komii siirin iikamim simiir dimin biyeyim simiir haiyoprindiyumiigiyamin. Ningaka. Siya kwirkikwiruwar namkin siir nhie aair ninkin imiiaeyamin Adi Komii siirin.

²⁶ Mi Jisis siya hiriinan tirkiswo mi siya paeyin hiiniya nironinkin siirin wi ii kasakasa di naowi. Iiya Adi Komii siya nu siirar nonkwokwokiya mi ha nityokiyokiiswo mi wi tariinanar pi yadigniyin. Mi Krai siya nu tiriir nitin, siya ii kwirkikwiruwar nauuni aonikin nu tirin ini sasair ywowskiya. Mi iya dig kingiin nwowa, Jisis siya ha nitin mi siya paeyin hiiniya nironinkin siirin ii kwirkikwiruwar nauuni aoniyin mi siir nhieya ha naokiinainiya mi siya sairar yinkin imiiae Adi Komii siirin, iikamim simiir nanmai-warkainam simiir dimin biye imiirsi mi sima Adi Komii siir whwonkam idain wi dimin whirki kimbu karam nwoki owim.

²⁷ Iikam whiekakim sima wa naowi mi mhoiya sima Adi Komii siir kigi, simiirin wi siyar hidi.

²⁸ Mi hiriinan siyuin Krai siya ii kwiruwar nao iskikin Adi Komii siirin siyar swoki inkin imiiaenam. Siya siir nhieya iikamim simiir dimin biye biyeyim simiir haiyoprindiyumiigiyam ninkin imiiaekin. Mi mhoiya siya swoki iti, siya wi iikamim simiir dimin biyeyim simiir haiyoprindiyumiigiyam nit rani. Ningaka. Siya iikam yipikin siiram wakaeyokna aingwo tibmiyim mi iya siya nitana sairam nwokwokinim wi simiir nanmai-warkainami sima siir om hiriir namam. Iriig.

10

Biyan naeyim sima ninkin imiiaeya, ya dimin biyeyim

simiir bi haiyoprindiyumuigikim.

¹ Mi siyu komiiyin biya Adi Komii siya hauugiyin. Mosesni, yio diminkidiminim mhoiia nimbiamanin krimiir; aknainan simiir niisiimauugin. Mi biewi biewiyim, pris inkamim sima hirihiriinan naeyim simiir simiirar ninkin imiiaenanae; Adi Komii siirin iikamim simiir dimin biyie imiirsiyin. Mi siyu komiiyin Adi Komii siya hauugiyin Moses siir siya wi dig nwo rani, iikamim yipikim Adi Komii siiram nitim simiirin dimin whirki kimbu karam nwowim. Niingaka.

² Mi ti digworaekwowim Adi Komii siir sima ninkin imiiaeyim iikamim yipikim Adi Komii siir inig iir hainaniyim simiir dimin biyeyim simiir kwoinau nwokaiyim simiir digikiswo mi sima wi yaeya nae di swoki inkin imiiaei Adi Komii siirin simiir dimin biyeyim simiir kwoinau nwokaiyim simiir digiyamin. Niingaka. Dimusi rani, simiirin wi dimin biyekak diyowoi.

³ Mi iya sima hirihiriinanar ninkin imiiaenanaeyim biewi biewiyim mi iikamim pa swoki aingwokii, dimin biyeyim sima tir imiiramim.

⁴ Sima ti hiriinan siyuin ii kasa kasa bi tirkim. Dimusi rani, Adi Komii siya bidi yinokninkinin bulmakau meme ini nhieyim, iikamim simiir dimin biyeyim wi saeya digi rani. Niingaka.

⁵ Mi iya Kraisi siya nitam naingwowa siya Adi Komii siirin hinina boinki,

Kira iki siyuin iikamim wraisu sima nisomsom inkin imiiaeyin kiriir siiramim kira maigimaiga nwo rani. Mi kariirin kira pugak hiriinansi nwowaiginugin.

⁶ Mi kira wraisuim kiriir hai aiir haigin anagiyim mi dimin taeminim sima ninkin imiiaeyim kiriir, simiir dimin biyeyim sima tirim simiir digiyam, kira simiiramim maigimaiga bi nwokim.

⁷ Kara Kraiskin, kara kimiirin pi hinina boini, Adi Komii, kira kariir kigi, kara tisi tapi nwowin. Kara digworaekwo whiekakim kira naingwowim simiir tiram tiri, biya sima winboinkiya kariirin kiriir Yokwo Komii aiir saiir hiriinan.

⁸ Kraisi siya biya hinina boinkin, kira ini yimiyuwun iki diminpai diminpaiyim, inkamki ninkin imiiaeyim kiriir simiirin. Mi kira wraisuim kiriir hai aiir haigin anagim kiriir ninkin imiiaeyam iikamim simiir kwoinau nwokaiyim dimin biyeyim simiir digiyam, yim ini mi imiiyuwim Kraisi siya ti simiirin hinina boinkikin. Mi yio siyu komiiyin Moses siya winkyin Yokwo Komii yio ha boinkikin hiriinar tir.

⁹ Mi mhoiia siya ti yai imiir boinkiyin mi mhoiia siya Adi Komii siirin hinina boinki, Adi Komii kira kariir kigi, kara tisi

tir nwowin. Kara digworaekwo whiekakim kira naingwowim kara tiram, kara simiirin wa tiri. Mi yim ti yai hiriinanim yim krimiir boinmauu wakaekim. Biyan siyiuin nae iikamkim sim ninkin imiiaeyin Adi Komii siir, yio Krais siya bidi digiyin. Mi simiir igsopa ini siyar yokwokairinanaowidin.

¹⁰ Jisis Krais siya dimin taeminim Adi Komii siya naingwowim siya tiram siya simiir wakaeyokna tirkin. Mi siya kwirkikwiruwar naokin siir pua saiir ninkin imiiaeyam Adi Komii siirin. Mi siya iikamim siir siyu iir napim, simiir dimin biyeyim, wi simiir nwoki digiyim. Mi sima Adi Komii siir whwonkam idain wi dimin whirki kumbu karamae nwoki owim.

¹¹ Mi pris inkamim sima mi Adi Komii siir omaka aiir nokwo miriirim mi nonkwo inkin imiiaeyim Adi Komii siirin, sima inokininokin hiri hiriirar tirikim. Mi ya tariigina iikam krime tirim dimin biyeyim simiir haiyoprimdiyumuigiyim wi dig nwo rani. Nningaka.

¹² Mi yio Kraisin yio siyar ninkin imiiaeyim mi ta saiirin kwiruwar tirikikin. Mi iikamim simiir dimin biyeyim ini saeyar haiyoprimdiyumuigiyim. Mi ta i kwiruwu siyar tirkiya, inokininokin wi saeyar nwoyokiyokii. Mi ta saiir mhoiia siya ha nini idwoiugin Adi Komii siir ina iniig miyan. Dimusi rani, siya Adi Komii siir hiriinan inkam komiigin. Digworaekwo whiekakim, siyar kigirkakikin.

¹³ Mi siya ini Adi Komii saika hirar nidwo kaoraraowin iya siir sau omomin Adi Komii siya hainururninkin haiginugii.

¹⁴ Krime bidi yinokninkinim, Jisis siya kwirkikwiruwar naokin siir pu aiirin Adi Komii siir ninkinimiiaeyamin. Mi siya iikamim yipikim Adi Komii siya haiyoprimdiyumuigiyim simiir dimin biyeyim, simiirin dimin whirki kumbu karamaeyin siya nwowaiginugin.

¹⁵ Mi Adi Komii siir naeyuin krimiirin ti hiriinan dimin iirar mi boinkin. Mi biya siya hinina boinkin,

¹⁶ Biyan Inkam Komii siya hinina boinkin mi iki iirim mhoiia nitim kariir kitimii boina wi iikamim simiir hauwi. Mi ti kariir siyu komiirin wi simiir kwonkikwoin imiirar kinirkai haiginuwi. Mi sima wi saiir saiira nwoki aingwokwonanaeyim.

¹⁷ Mi siya yai nhirim ina swoki boinkiyim, siya hinina boinki mi kara dimin biyeyim simiir kwonau nwokaiyim, wi simiir swoki aingwokwomin tani mi siyu biyeyin, sima tiri ikin. Nningakiningaka.

¹⁸ Krimiir dimin biyeyim Adi Komii krimiir Wanin siya bidi haiyoprimdiyumuigiyim. Mi iikamim Adi Komii siiramin wi swoki inkinimiiaeyamin tani. Nningaka. Yio hiriinan siyiuin yio bidi digiyin. Friig.

Krīma Adi Komii siiram daingwo tībmii kīn mi saika dama-sukikin.

¹⁹ Mi ti kariir akamim, krīma Adi Komii siirgisiir maeyaua siya nwowiya dimin whirmin whirminki kimbu karam nwowa saiirin wa napninopkai nami. Dimusi rani, Jisis siya paeyin hiniya nironinkinin siir naowin mi siir nhieya ha naokiinaiiniya mi krīmiir dimin biyie biyieyim ini saeyar yinakiyim. Mi ta hiriinana saiirsika iya krīma nhwo kwisboinkii mi krīma hiriirin wa napninopkainami.

²⁰ Mi ta siya naonama, siya minam naonamkin krīma Adi Komii saika nwoki boinaiyim. Mi ya tariigina ya hiniinga ta yuisni hanin bopwoniya siya ninikiwitkiya krīma napninopkainamim maeyaua Adi Komii siya nidwokaiiya dimin whirki kimbu karamae nwowa krīma namsi saiir nitimwanuwa ya ini siir piu aeyar niyoknamnan ywowa.

²¹ Mi krīmiir bigibiyan, prisin, siya ini omwaiyar swoki waiyan. Mi siyargin, digworaekwo whiekakim, Adi Komii siir om hir nwowim. Mi iikamim siiram naingwo tībmii kīnim mi siir yinisim nwowim simiir kigirkakanin.

²² Jisis siya siir nhie ailar niyairpasoknamkin iikamim krīmiir kwoinau nwokaiyim dimin biyieyim simiir haiyopri-imdiyumiigiyim mi krīmiir kwoinim rirmiyya nwokiyim. Mi siya krīmiirin op miyikimiyik ailar baptais haiginugin. Mi ta hiriinana saiirsika krīmiir piuim whauriyina asi nwokim. Mi tariinanin krīma Adi Komii siir kingiinin wa nwoki amim. Dimusi rani, ti hiriinan diminim Jisis Kraisi siyar tirkin. Mi krīma kwoin biyieyim krīmiir kwoinau nwokaiyim niksisaeyim simiirin wi asi nuguskii. Mi krīma Adi Komii siiramar dinmiininkin, ta krīma tira saiir hiriinan. Mi krīma kwoin whirua saikar dwo.

²³ Krīma digworaekwowim krīma naingwo tībmiiyim simiiramnin sibgu wakaeyokna ap. Krīma simiirin digiumii kipi haimriiyu. Dimusi rani, krīma bidi yinokninkinin digworaekwo whiekakim biya Adi Komii siya nimbini siya simiirin wa tiri.

²⁴ Krīma, krīmiir iikam nomiiyawim naingwo tībmii kīnim simiiram daingwo. Mi krīma irni nwirni dinan whinkinsiis ankinsiisna. Mi krīma irni nwirniyamar timi aingwokwo. Mi irni nwirniyin siyiu miyikimiyik iilar timi tir.

²⁵ Mi krīma siyiun iraka nwiraka haingiriyu owiyin Adi Komii siir inig iir hainam siir kipi haibur. Niingaka. Iikam nhirim yim ti siyiu hiriinanin siir bidi haiburgigim. Mi nim krīma wi hiriinan kipi tir. Dimusi rani, iya Kraisi siya swoki itana ini kingiin nwowa mi krīma irni nwirni whinkinsiisamin minan mirii.

26 Mi krɪma ta Jisis Kraisi siya naonama iikamim simiir dimin biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyam, krɪma saiir yaimwokiyaimwo aiirin bidiyar iki wakaeyim. Mi krɪma siyu biyie krɪmiir kwoinkar swoki aingwo tiri mi Kraisi siirin digumii ha haimriiyugigi mi yaeya inkam nwir karamaeka, siir nhieya saeya simiir niyairpasoknamim Adi Komii siir ninkin imiiaeyam, krɪmiir dimin biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyam. Siyu whir karamaeka. Nningakinngaka. Sɪma wi hiriayar nwowi.

27 Mi krɪma ta yaimwo aiirin hindara nimiiyu iugusami mi mhoiia krɪma wa nididi Adi Komii siya boinwokiyopnatkaigisiyin mi siya nitnoudnankaigiisiyin paeya. Mi krɪmiirin wi maeyauwa iikamim, sim nurimtiokaigiya wi saiir hiriir kabitnouwidnankaigii. Mi simiirin wi hiriayar nurimtiokaeyami inokinin.

28 Krɪma bidi yinokninkinim nwis nwoingi kigii, inkam nwirin Moses siir siyu iir nap karam nwowi mi Isrel simiir iikamim, simiir biyanim sɪma siirin wi donkwo. Mi siirin wa dipimpar aoki. Mi sɪma wi siirsi kipi haigwo.

29 Mi kɪma panina naingwowi iya iikamim sɪma Adi Komii siir yinisimin digumii siir haimriiyugigi mi Adi Komii siya simiirin wi panina tiri, ha? Siya simiirin wi hik prasae prasae hau rani, wi hindara nonkwobumbuninkin iuguskii. Mi ti simiir siyiuin Adi Komii siir yinisimin digumii siir haimriiyuin yi sɪma hinina boini, ta Jisis siya naonama paeyin hiiniya nironinkinin si mi siir nhieya ha naokiinaiiniya ta kitibmii boin aiir kirie haiginiuwam mi sɪma ha boinkim ya tariigina ya dimin komii rani. Mi sɪma siyu kibiyin Adi Komii siir naeyu ieya tirin krɪmiir siirin ini hindara yitkinisugiyin. Mi ti siyu hiriinanin sɪma tirin yio miyikimiyik rani, ini biyek biyie ywowin. Mi Adi Komii siya simiirin wi hik asi hauwi. Mi simiirin wi asi nonkwobumbuninkin iuguskii. Mi Jisis siya naonama mi siir nhieya ha naokiinaiiniya, siya hinina boinkin, kɪma ta saiir wakaeyokna ap. Mi Jisis siir nhieya krɪmiirin saeyar whinkinsiis haiginiugin mi krɪmiir dimin bibiyeyim saeyar haiyoprimdiyumiigikim. Mi krɪma dimin whirki kimbu karamae asi nwokim.

30 Krɪma bidi yinokninkinim yaiya Adi Komii siya boina ya hinnga, kara iikamim siyu biyie kariir tiriyim simiirin wi yamdiyar swoki tiri. Mi yai gwira siya mi boina ya hinnga, Biyan Inkam Komii kara kariir iikamim simiirin wi kara hidi dimin taeminim sɪma tiriyim simiirsi.

31 Mi Adi Komiiyin, yipikin omwai waiyayokiyokiiyin, siya wi iikamim siyu biyie siir tirim wi simiir hidi. Mi ti dimin hiriinanin wi dig siya nwo haiginiu rani. Nningaka. Mi yio hiriinan diminin, simiirin wi nidid prasae prasae nwo rani.

³² Kima dimin taeminim biigi bii kimar wakaeyim Kraisi siir mi ha wakaeyokna naingwo tibmii kiinim, simiiram ti swoki haiyug naingwo. Mi kima naingwo tibmii kana sair mhoiia dimin biyie kasa rani, kimiir naingwo tibmii aiir tirbuwanim. Mi yim ti hiriinan dimin biyeyim sima wi kimiir nikwowaisii rani. Niingaka.

³³ Mi ii nhirim iikam nhirim pi kimiirar mi igbumbuwi. Mi siyiu biyie pi kimiirar mi tiri iikamim simiir whwonkam idain. Mipi kimiira mi iewaiyuwi. Mi ii nhirim kima bidiyar mi kigim iikam nhirim iki iikam miyikim simiir tirim siyiu biyie. Mi wim kima simiir whinwo, kirie sima nwowam.

³⁴ Mi kima iki iikam miyik miyikim iki iikam biyeyim omaka huuyokiyokaiya, sima hugripkikikaiyim simiirsiiyin naingwoyimok prasae bi kinkim. Mi kima iikamim kimiir dimin imiir tauae haiyim io bi nwokim. Niingaka. Mi ti digworaekwowim ini simiirar mi kigninkin haigiyim. Dimusi rani, kima bidi yinokninkinim, Adi Komii siya kimiiramim dimin miyik miyik imiirar haiginin mhoiia kima haiyamin. Mi ti digworaekwowim ini ti digworaekwowim sima tauae hainamim kimiir waraurankin ini simiir haiburim. Mi yim ti digworaekwowim wi hiriayar nwoyokiyokiikaeyami.

³⁵ Biia kima kirieyar nwokim mi Adi Komii siir siyiu iirar sibgu apkim. Mi kima wi kipi nidid dimin biyeki kimiir tirbuwam tiri. Kima bidi yinokninkinim mhoiia Adi Komii siya wi siir dimin kibiki kibi iirar hauugi yipiki siiram sibgu wakaeyokna naingwo tibmii kiinim simiir.

³⁶ Mi kima sibgu donkworinu mi Adi Komii siir yai imiirarar wakaeyokna ap. Mi mhoiia kima, digworaekwo whiekakim Adi Komii siya nimbingiyim simiir mirii digi mi siya kimiirin wi dimin miyiki miyikim siya nimbiniim yipiki siiram wakaeyokna aingwo tibmii kiinim wi simiiram hauugi.

³⁷ Kima kirie dwo. Dimusi rani, Adi Komii siir yaiya Kraisi siir win boinkiya Yokwo Komiiini siya hinina boinkikin, wi imwan mwan rani, siyarin wa swoki kwiti. Siya wi ii hoimgak nwo rani.

³⁸ Iikam miyik miyikim yipiki kariiram naingwo tibmii kiniiyim sima inok inokin wi omwai kanakar waiyayokiyokiii. Mi kimiir nhirkim kariirin digiumii haimriiyuwi mi kara wi maigimaigra kimiiram nwo rani. Niingaka.

³⁹ Krima iki iikamim digiumii Adi Komii siir haimriiyuwiyim simiir hiriinan tani mi Adi Komii siya krimiirin wi ha nonkwobumbuninkin tani. Niingaka. Mi nim krima iikamim Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apiyim krimiirin wi siya whinkinsis haiginuwi mi wi siya nanmaiwarkinaei. Iriig.

11

Siyyuun krīma naingwo tībmii kūnanin siya.

¹ Naingwo tībmii kūniya hīnīnga mī iya krīma dimīnim Adi Komii krīmiir Wanin siya boinim, simiiram naingwo tībmii kūni mhoiia nimbiamanīm mī krīma hīriiyar naingwo tībmii kūni, sima wa nimbiamī. Mī krīma tīkinīm nītim simiiram asi nwowi. Krīma simiir kīg rani mī krīma hīriiyar naingwowi, sima ina nwowim. Dimusi rani, Adi Komii siya bīdi boinkiyin, sima ina nwowim.

² Mī biya, brougae nhirim sima Adi Komii siiramar naingwo hirirū kīngim mī siya big nasmirwaiya simiiram asi nwokin.

³ Krīma hīriiyar naingwo tībmii kūni, digworaekwo whiekakim siya boinim, yim kaimwokinairgim. Krīma bīdi yinoknīnkīnim, iya nu ninomor sowa nimbiamā Adi Komii siya hindara yai ara boinkin. Mī sowa ina yimbimbiamwo. Digworaekwo whiekakim tī krīmar kīgim yim Adi Komii siyar tīrkikim mī tī digworaekwoim, siya nonkwokwowim krīma bī kīgim, siya panīna namisi onkwokwokin.

⁴ Mī inkam nwirin, siir inigin Ebelkin, siya Adi Komii siiram naingwo tībmii kīngin mī siya dimin taeminim Adi Komii siir asi nīnkīnimīyaekim. Mī tī siya nīnkīnimīyaeyim, yim ini siir yaowaeyin Ken siya nīnkīnimīyaeyim ini simiir haiburim. Adi Komii siya hīnīna boinkikin, tī naeyim siya nīnkīnimīyaeyim wadīeki wadīekim. Mī Adi Komii siya siir boinki, siya dimin whirki bī kimbugin. Whisarii rani, siya siir siyū iir sibgu apkin, siya tira saiir hīriinan. Mī bīdi bīdiniyarin, Ebel siir naingwo tībmii kūna ha nwowa mī siya ha naonamkin. Mī tī yayim Yokwo Komii saeya boinim dimin taeminim siya tirim simiir, yio krīmiir nīisimaugim, piki hīnīn dimin ikin krīma tiriyim, Adi Komii siya maigimaigra krīmiir nwowanim.

⁵ Inok siya bī naonamkin. Dimusi rani, siya Adi Komii siiram naingwo tībmii kīngin mī Adi siya siirin siyamar asi nīkiunamkin. Mī iikamim sima siiram ha hansirnaaeiyim, sima siir bī swoki kīgimīnkim. Nīngaka. Dimusi rani, siirin Adi Komii siyar bīdi yīkiunamin. Mī Adi Komii siya siir yayia sima winboinkiya Yokwo Komii saiir, saeya hīnīna boinkika. Mī iya siya siir nīki ikiunam karam nīki owa, ninomor koua hīriir mī dimin taeminim siya tirim, siirin maigimaigra simar nwowaiginugim siiramin.

⁶ Mī yipiki Adi Komii siiram naingwo tībmii kūn karam nwowim mī dimin taeminim sima sibgu tiriyim, Adi Komii siya simiiramin, wī simiiram maigimaigra rani. Nīngaka. Mī yipiki Adi Komii siiram naingwowin, siir siyū iir sibgu apim

mi mhoiyya siya dimin miyyik miyyikim wi ti iikamim, yipiki siir siyu iir sibgu apim wi simiir hauuwi.

⁷ Mi bidi bidiniyarin ta ii aiirin, iya Adi Komii siya Noa siir boinkiya mi siya siirin hiniina boinkikin. Dimin biye whirin wi sipi nimbiamyami mi ti diminin, yo opud naoki. Mi Noa siya ti digworaekwowim simiir bi niki kigim. Siya hindara naingwo tibmii kuingin digworaekwowim Adi Komii siya boinim siir, sima wa nimbiamyami. Mi siya siyaiyya ira yonkwokwo mi iya siya saiir nonkwokwo digiyin mi siyar kigi, opud naowo, nii okwonaniyo. Mi siya mi siir wigyin ima simaniyyin ina yapninopkainamim. Mi simaniyyin ini siyaiinau hirar ywokaayim. Mi sima paninsi yaosi. Siya iikamim siyu bibiye tirkaeyamim simiir nisiimauugin. Dimusi rani, siya siyairgin Adi Komii siir yaiya saiir wakaeyokna naingwo tibmii kinnin. Mi yim sima. Niingaka. Mi Adi Komii siya ha boinkin, Noa siya inkam wadiekiwadie ieyargin. Dimusi rani, siya siirgisiiir yai aiirar wakaeyoknakin.

⁸ Mi Ebrahim siya yaiya Adi Komii siya boinkiya siir, siya saiir wakaeyin mi siya hiriyyar yaingwo tibmii kinnin, ta yaiya yai kaimwowainga. Mi siya siir om iir ha haiburgigin mi siya kimidiniya om whira yam. Omin Adi Komii siya siir hauuwanin siir. Mi omin Ebrahim siya namanin, siya bi ninokninkinkin. Siya Adi Komii siiram naingwo tibmii kuingin mi siya asi namkin.

⁹ Ebrahim siya Adi Komii siir yai aiiram naingwo tibmii kuingin. Mi siya ti omin Adi Komii siya boinin siir asi nakripki whiniugin. Mi siya amir omaka saiirarar nitkin whinkan, inkamin nu op kamaeyin hindara priiyakiiririyin siir hiriinan. Mi Aisak siya mi siir yinisim ieya Jekop yonniyin iriipi amir omaka saiirarar mi itkin whinko, Ebrahim siir hiriinan. Mi yo sowa iriipi hiriinan wi ti hiriinan digworaekwowim Adi Komii siya nimbimim Ebrahim siir, wi simiirar mi haii.

¹⁰ Mi Ebrahim siya amir omaka saiirarar whwonkaigin. Dimusi rani, siya Adi Komii siiram nwokin, omin siya miriikwokinin, siir namim. Mi tiki omin yo hiriyyar nwoyokiyokikaeyamikin bi digikin. Niingaka.

¹¹ Sera saeya bidi yaingwo tibmii kina. Mi saeya ta yaiya Adi Komii siya boina, saiir saiira naingwokwo nanaeka. Saeya waibiyie bidiyar ywowa mi ta saeya naingwo tibmii kina mi ta saeya naingwokwonanaeyia Adi Komii siya saiirin yinkak saiirsyar nwowaiginiugin. Siya hiriinan asi tirkin, saeya bidi yaingwo tibmii kina, digworaekwo whiekakim siya nimbimim biya sima wa nimbiamyami. Siya hiniina boinkikin, kowiir yiniyeyim sima wi kasa kasa nwo rani.

12 Mi ti inkamın siya waibiyie bidi ywowın. Mi siya wi yıniekak nwo rani. Nıngaka. Mi siirın wi Adi Komii siyar tırkii mi siya wi yınisım yınkamiyınar niyioninkini. Mi mhoiıya kiriir pıugana wi kasa kasa nwo rani, sima wi yab-siıyınan nwowi mi wi nauunım ninomor kouanım sim hinın nwowi. Mi iikamım simiir mwainım wi dig nwo rani. Nıngaki nıngakiınga.

13 Mi yım ti iikamım yım bidi yaonamım. Mi sima ina naıngwo tibmii kınım, ti digworaekwowım Adi Komii siya nımbinım siya tıram, simiiramın mi sima ti digworaekwowım Adi Komii siya boınım sima haiyam, sima simiir bi niki haıgım. Mi ti digworaekwowım siya simiir hauuwam tırım, yım simiir nısiımauugın. Mi sima maırgımaırga komii ti simiiramar nwowi. Dimusi rani, sima bidi yınoknınkınım tiriıgınım siya wa tırkii simiiramın. Mi sima hinına boın, ti nuın, ti krıma nwowın, yıo krımiir nugı nu rani. Nıngaka. Mi krıma ti tır nwowım, ini inkamın nu op karamaeyın, hindara priıyakiriıriıyın ini siir hiriinan nwowım.

14 Mi iikamım ti hiriinan yai boıniyım yım krımiir nısiımauugım. Sima ina niki idwo kaoyokiyokıyım, nu maeyau miıyıkamın sima nwowamın.

15 Sima kwoın karamaekım, omın sima nhın haıburgıgın siiram swoki amım. Nıngaka. Mi sima siiram swoki nhınami, siir swokini waiıyuam, sima wi swoki nhınkisaekımrae rani. Nıngaka. Sima wi hırar nwokrıpkaii.

16 Mi sima ti omki omın ninomor kou hir nwowın, omın Adi Komii siya nwowın, siir siiramar naıngwokwonanaeikın. Mi ti omın ninomor kou hir nwowın, sima hiriıyar naıngwowi, ini ti omın nu tıranın ini siir haıburın. Mi sima ti omın ninomor kou hıranın siir siiramar naıngwokwonanaei siir namım. Mi sima Adi Komii siirın hinına boınki, kira krımiir Adi Komiiıgın. Mi Adi Komii siya ta yai aiırsiyın bi nıdidgın. Nıngaka. Mi Adi Komii siiramın mınam naıngwo tibmii kını, siya om kibiyın simiiram bidi tırkwokının, sima nini owouwam.

17 Bidi bidinanın Adi Komii siya Ebrahim siir kınankıugın. Mi siya Ebrahim siirın hinına boınki, wa kiriir yınisımın Aisakın siirın dısomaoki mi wraisunan kariir wınkın imiıyaeki. Mi Ebrahim siya ti yınisım nwıruwan Adi Komii siya niki imbinın siirın ini wraisunan siirar swoki inkın imiıyaekiyın Adi Komii siiram. Mi Ebrahim siya pı naıngwo tibmii kıngın mi siir kwoının whırua ha nwokiyın mi siya hiriinan asi dirıraerarkın siir yınisım iirın.

18 Biıya Adi Komii siya Ebrahim siirın hinına boınkın. Mhoiıya kiriir pıugana komii nwowi mi kiriir pıugankıpıugan aiirın wi Aisak siir yınisısımım simakisıma nwo iski inıgakın.

19 Ebrahim siir kwoinin whiruaingin, siya hinina naingwokin. Adi Komii siya siir yinisimin Aisak siirin wa swoki hidninsiin idwowi. Mi Ebrahim siya siir yinisim iirin ini Adi Komii siir yai ailar wakaeyokna diriraerarin. Mi siya hiriinanar mi tirin, ini kaimwowar mi owin. Mi Adi Komii siya Aisak siirin ina swoki hauugiyin siir adin Ebrahim siirar. Mi Aisak siya naoni haninaka, Adi Komii siya sibsibin ira hauukiyyugi mi Aisak siya bi naokin, ini ti sibsib ieya yao iskiyin.

20 Aisak siir kwoinin whiruwar nwokin digworaekwowim Adi Komii siya nimbiniim sima wa nimbiyami. Mi Aisak siya siir yinisim nwisso Jekop Iso sowiiram in ha nikunain mi siya sowiirin puai miyik miyikim ina yikumamauuwim, siir kwoinin hinina naingwo tibmii kingin ti digworaekwowim wa nimbiyami.

21 Mi iriipi hiriinan Jekop siya Adi Komii siirin naingwo tibmii kingin. Mi iya siya nao kingin nwowin mi siir puai miyik miyikim ina yikumamauugikin Josep siir yinisim yinkamiyin nwisso sowiir. Mi siya siir paekopin siir ha haiyin mi siya ina huugu okwokiya. Mi siya Adi Komii siirin ina yokboimamaingiyin.

22 Mi Josep siya Adi Komii siiram naingwo tibmii kingin digworaekwowim Adi Komii siya nimbiniim sima wa nimbiyami. Mi iya siya naonam kingin nwowin, siya siir yinisim imiirin hinina boinmamaugik. Mi mhoiya Adi Komii siya Isrel kimiir iikamim simiirin nu isib tiranki nikunami mi ta ti aiarin sima kariir kumwo imiirin wi warar hainop hainam. Mi maeyaua sima nini owiwi mi wi hir ti swoki haingikaiyu.

23 Mi Moses siir yopii ado sowawaiyin pi naingwo tibmii kingo, Adi Komii siiram in. Mi siya sowiirwaiyin wa whindiriraeri. Mi mhoiya yopiiya Moses siir naokainakiya mi sowawaiyar kigi yinisim yinkamiyin bimbuiwi rani. Mi sowawaiyin yaiya biya inkam komiiyin nu kigiraowiyin Pero siya boina yinisim yinkamiyin naokinaei mi wi disomsom aokao, sowawaiyin sairsi bi nididko mi sowawaiyin ti yinisim iirin bi nisomaokin. Ningaka. Mi sowawaiyin ti yinisim iirin bwanim whoima haigiprakai.

24 Moses siya Adi Komii siiram naingwo tibmii kingin, siya hinina naingwokin Adi Komii siya wi saika nwowi. Mi siir iikamim Isrelanim simiirin wi siyar whinkinsiis haiginuwi nu Isib hir haiburgigamin. Mi mhoiya siya komii namwo iuwin mi siya ini boriisopin sima siirin nu Isib hiran inkam komii nikuwim. Mi inkam komii Pero siir yinisim yinugiyina saiir yinisim nikuwim, yipika siir haigiyu imiiaeya.

25 Mi Moses siya iikamim Isrelanim Adi Komii siir isidin simaka nwowamar tiri mi hik simaka ninkin haiyama mini.

Mi ta ii aairin nu isib hiran iikamim sama hik prasae prasae bi hauugim mi siyu miyik bi mi tirkim, Isrel simiir iikam imiirin. Mi siya pi boriisopkin inkam komiinan nidwomamairim nu Isib hiran mi Adi Komii siirin digiumii haimriiyugigim. Mi ti siyu bibiyie whiekakim yim ii priei maigimaigara rani. Nningaka. Yim simiirin ii haruwa saiirara maigimaigarki mi siya ti siyu biyie imiirin pi boriisopi.

²⁶ Mi siya hinina naingwokin, Krais siya niti mi digworaekwo miyik miyikim siya siir iikam imiirin wa hauuni. Mi siir kwoinin hinina naingwokin, siya siir iikamim Isrelranim simakar dinkin o. Mi siya Isib simiir iikam ima nighbumbuwa siir saiirsi bi naingwoyimyokin. Whisarii rani, siya hiriyyar naingwo tibmii kani, siya hik Krais siir inig iir mi haiyin, ini mi owin. Siir kwoinin ha naingwokin digworaekwo miyik miyikim Adi Komii siya siir hauuwi, yim wi umir digworaekwowim nu Isib simiirim wi simiir haiburi.

²⁷ Moses siya Adi Komii siiram naingwo tibmii kangin. Inkam Komii Pero siya wi dig nwo rani, Adi Komii siirin. Mi siya asi haiburgin nu Isib siirin mi siya ina yamin, siya inkam komii Pero siya nwowa iowa siir siya saiirsi bi nididgin. Mi Moses siya kwoin whisair bi nwokin siir kwoinin ini kirieya ywonamin, siya bidiya yinokninkinin Adi Komii siirin inkamki bi kigikin. Nningaka. Mi siir kwoinin hinina naingwo tibmii kangin, Adi Komii siya ini saika nwowin mi wi siirar whinkinsiisi.

²⁸ Adi Komii siya Moses siirin hinina boinki mi kira sib-sib haomin ira hai mi siirin pa disomao mi siir nhieyim Isrel iikamim kimiir omaka ano migmig imiir srieyop. Mi mhoiyya iya paekwosimin yinisim yinkamiyin yinaomiyinin sim nisomsom aowiyin Isib simiir yinisim imiir siya niti mi siya nhieyim kimiir ano nwowim simiir kigi mi wi ti omakam simiir iikamim kimiir yinisim imiirin wi wara nisomao rani. Mi Moses siya ta Adi Komii siir yai airam wakaeyokna naingwo tibmii kangin. Mi ta ii aairarin Moses siya ii komiyya wou nikwo aeiya saiirar nikwo ae bwakainakin.

²⁹ Mi Isrel simiir iikamim sama hiriyyar naingwo tibmii kangim Adi Komii siiram, simiirin wi siyar whinkinsiis haiginuwi, iya sama ta whi komiyya solwara sama dapiya retsi saeya ninkiyakiyim mi sama wa nwoki apnaidamim mirmiyya. Ti haimii haimiyo ninkiyakiyo sowiir bopwowar. Mi sama siyiuin iikamki napiyin opin nokwo nhuu karam nwowiyin siir hiriinan napnaidamkim. Mi sama wi ta saiirsi nao rani. Nningaka. Mi mhoiyya nu Isib hiran kamim ha swoki siunamim simiir nisomsom aokaowam mi ta opa ha swoki inaparnananiya, simiirin ini saeyar kairimdupu aokaakiyim.

³⁰ Mi Isrel simiir iikamim sima hiriyyar naingwo tibmii kuingim, Adi Komii siya simiirin wa whinkinsiis haiginuwi, Jeriko simiir iikamim simiir hainurur haiginuwim. Mi sima om Jeriko siirin iiyim iriyyar kwisa yapyokiyokai. Mi mhoiyya simiirin Adi Komii siya whinkinsiis haiginu. Mi hira om komii iir nidyokiyokaiya omomsi ina nhimnhinkii iuguskiya. Mi sima ina yinsiin ansiininoop kainamim iikamim simiir nisomsom aokaowam.

³¹ Mi wig ira Rehap nikiuwiya biyya saeya hii nanaeyan wig nwoka mi saeya hiriyyar naingwo tibmii kuinga, Isrel simiir iikam imiirin wi Adi Komii siya whinkinsiisi mi sima Jeriko simiir iikam imiirin wi yamdi kwiruwa sima simar hainurur haiginuwi. Yio ti om komiyyin, ta wiga saiirar om komiigin. Mi Isrel simiir inkam nwiso tirnankaiyam nimprio amwo sowiirin saeya haigiprakaigigo. Mi mhoiyya ti om komii Jeriko hiran iikamim Adi Komii siiram naingwo tibmii kin karam nwowim simiirin sima hainwhrwoimginki. Mi sima ta wiga Rehap nikiuwiya saiirin wara bi ninkin haingim saiirin ini hiriyyar haigwonaowida.

³² Mi kara iki niwii nhirim kimiirin pi wara boinmimauu rani. Nuingaka. Mi kara kimiirin Gidion, Barak, Samson, Jepta, Devid, Samuel mi profet inkam ikim, kara simiir niwii iir boinmimauuwi, pi haruwa haruwa namki rani. Nuingaka.

³³ Mi ti kamim yim Adi Komii siiram naingwo tibmii kuingim mi sima iki omom omoman iikamim simiir asi hainurur haiginugim. Mi sima siyu miyyik iirar tirhaiginugin. Mi sima dimin taemin miyyik miyyikim Adi Komii siya nimbiniim simiirim, simiir asi haigim. Mi sima laion simiir yayim hiriinan asi mi okmwın tipkripkaigim mi sima simiir paninsi mi aesi.

³⁴ Mi iikam nhirim naingwo tibmii kin karamaeyim, iikamim naingwo tibmii kinim simiirin sima kiyitkaigaiki paeya nudkwakwa saiir. Mi simiirin paeki bi swoki iumiminkim mi ha bi naonamkim. Mi inkam nhirim simiir nisomaowamar tirkim mi sima ini yidamim. Mi sima, simiirin paninsi yisomsom aokaosi. Mi ti kamim sima kirie karamaekim mi simiirin kirie Adi Komii siyar hauu haiginugin. Mi iikamim omom omomanim sau sima ninii yokiyokiyamim. Mi simiirin sima hainurur haiginuwim mi sima ina yidam ninoopkiyim.

³⁵ Mi wig nhirim naingwo tibmii kinim, iyya simiir yinkamkim naowiyim mi ta simiir naingwo tibmii kana Adi Komii siya simiir yinkam imiirin saiirsiyar swoki hidninsiin idwowi ie hirankin. Mi iyya omomkim nitiyim, ti iikamim naingwo tibmii kinim, simiiram mi simiirin, pi sima nini ipimpar onkwobumbuninkin haiginugigi. Mi sima, simiirin

pi hinina boini, kima kimiir Adi Komiiyin digumii siir haimriiyugigi mi krma kimiirin pi rirmiiya nwoki mi yim ti iikamim naingwo tibmiiyim, yim sima hinina naingwokim, krma naonami, krma wi ie hirankar swoki insiin idwowi. Mi wi omwai Adi Komii saikar swoki waiyayokiyokwi. Mi sima ti simiir sau omomim pi simiir yai aiir swoki wakaeyokna rani. Mi sima Adi Komii siirin pi digumii swoki haimriiyu mimin tani. Niingakiniingaka. Mi simiirin pi simiir sau omomimar nisomsom aokaoki.

³⁶ Mi iikam biyie biyeyim, iikamim naingwo tibmii kinim, simiirin pi sima nikbumbuninkin haiginiuwu mi sima, simiirin pi idgiuni mi ipimpari. Mi simiirin pa nonkwonami mi simiirin pi maeyau biyie huuyokiyokaiya mi biyie miriyya saiir nini hugripkikikaigigi. Mi simiir iga in imiirin pi haini mi kogrimdinuwi.

³⁷ Mi nhirim sima, simiirin siyani kaiyamik aoki mi nhirim yim bopwoniya higrimkripki hisraeni, mwo sa mi dinairin yo sa. Mi sima kamkiuwim ha mi ipimpar hampimpit aokiyim. Mi iikam nhirim naingwo tibmii kiniiyim, yim sibsib mi meme isim simiirarar mi kaiyapririr. Mi sima hinda tanda hindarar priiyap whaowaeyamkim. Sima umir digworaekwo min karamaekim. Mi sima iikamim naingwo tibmii kinim simiirin siyu mwoni bi naphaiginiugim. Mi sima simiirin hik kimpipisu prasae prasae bi hauugim. Mi sima sibgu bi nwokim.

³⁸ Mi iikam nhirim naingwo tibmii kiniiyim, sima hindarar priiyap whaowae whwonkaikaeyami iki maeyauwim iikam karamaeyim simiirar. Sima ti hinin maeyauim sim whwonkaigiyamkim, mhu, siyano mi ie minim sim, sima iikam bimbuiwi rani, ini iki iikam nhirim simiir haiburim mi sima ini digworaekwo karamae ywowim.

³⁹ Mi ti iikamim Adi Komii siiram naingwo tibmii kinim. Siya simiirin hinina boinkikin, sima dimin whirmin whirminki bi swoki kimbugim. Mi sima inig komiigakim. Mi ti iikamim sima ti digworaekwowim Adi Komii siya nimbiniim iikam krimiir hauuwam, sima simiir bi niki haigim.

⁴⁰ Mi Adi Komii krimiir Wanin siya ti digworaekwowim simiir bi niki hauugim. Dimusi rani, siya ini digworaekwo nhirim ini simiir niki diriraerarin, ti siyuiin biyya sima napin siir haiburanim. Mi siya krimiirin dimin whirkin kimbu karamae sima nwowamar tiri, ta miyya Kraisi siya miriyya saiirsi. Iriig.

12

Mi kimiir nhwowim Jisis siirara kaoiski mi siir siyu hiriinankina dapiski.

¹ Mi krīma ini panīna nwowim? Mi ti iikam whiekakim bīdi bīdinanim naingwo tībmii kīnim Adi Komii krīmiir Wanin siir yai wakaeyoknam mi kirie nwowim, kara niki boinmimauuim kīmiir mi sima iikam kasa kasa rani mi sima krīmiirar kīgīyim mi krīma iriipa hīriinan simiir siyū hīriinana timi ap. Mi krīma dimin taemin bibiyeyim krīmiir nīpiyaokiyim simiirin digiimii haimriiyugig. Mi krīma ti dimin biyeyim simiirin duguski mi krīma rirmīiya dwo mi krīma iriipa hīriinan inkamin ninkininin niwitiyin siir hīriinan dwo, iya siya ninkikin iwitiyim, siya yūiskak bi ninkikin iwitikin, siya parurar niwitikin. Mi krīma dimin biyie imiirin duguski mi krīmiir mhi kwoinim kirie dwo, Adi Komii siya nimbina miya krīmiir saiiramın.

² Krīmiir nhwowim Jisis siirima kigninkwonam, krīmiir naingwo tībmīiya saiir biyin ini siyar ywowin mi tariinanin mi mhoiya iriipi hīriinan krīmiir naingwo tībmii aiirin wi siyar digaiḡinūwi mi wi siyar mi whinkinsiisi. Biya Jisis siya ha naingwokin mi ta nidid komiia kara haiya paeyin hiiniya nironinkinin siir mi ta kara mi aonamaka ya dimin kabi rani. Mi whisarii rani, mhoiya kara wi maigimaiga komiigak nwowi, kara wi ipiia Adi Komii siir ina iniig miya nwowa wi saiir nidwowi, maeyaua inkam inigakim sim nidwowiya saiir.

³ Kima sibgu daingwo, inkam biyeyim siyū biyie tirim Jisis siir biya sima io siir nwowim mi sima siirin hik kimpīisu prasae bi hauugim. Mi siya Adi Komii siir siyū miyik iirin ina yonkworinuwim mi siya ina yokworinukripkaiyin. Mi kima ti siir siyū iir daingwo, iya hik komii komiyyim kīmiir nimbiamiyim mi kima piugi kipi piyao mi kīmiir mhi kwoinim opair kipi nwo. Niḡgaka. Kima Adi Komii siir siyū miyik iirin donkworinukripkai.

⁴ Mi iya siyū biyieki kīmiiram kinankūwi mi kima wa niriyyū boini mi kima wi nhiekaka nwowi saiirsīyin, aniya? Niḡgaka.

⁵ Mi kīmiir kwoinim ina yaingwo owouu iuguskiyim ti yayim Adi Komii siya kīmiir boinkiyim, kīmiir whinkinsiis haiginiuwam, aniya? Bīdi bīdiniya inkamin Yokwo Komii saiir winin Adi Komii siir yai imiirin siya hinina win boinkikin,

Kima kariir yinisimkim, Biyan Inkam Komiiyin siya kigninkinki hikim kīmiiramın kima haiyam mi kima nwoki ididin dimin biyeyim kima tirim simiirsīyin yio siya kiriirar grab haiginiuwim mi adin siir yinisimin igao yai siir boinaiginiuwiyin mi siir hīriinan mi kima hikak kipi nwo mi piugi kipi mi piyao ti siyūin Adi Komii siya

tiriyin kimiirsiyın. Mi kima ha kipi naingwo ti diminin yio dimin komii rani. Niingaka.

6 Dimusi rani, iikamim Adi Komii siya simiiram naingwokwonanaeyim siya simiirin hik pa kigninkin haigi mi siya simiirin siyiu miyikim pa nisiimauwi. Mi iikamim Adi Komii siya kigninkin haiiyim hik mi sima dinokninkin mi yim siirar yinisisimkim.

7 Mi hiriinan kinuwi kima dokworinu hikim Adi Komii siya kigninkinkiyim kimiiram kima haiyam. Siya kimiirar grabaiginuwi siir yinisinan mi kima siir yai aiarar sibgu wakaeyokna. Mi ti hikim kima haiiyim, yim Adi Komii siya kimiir nisiimauwi kimiir whinkinsis haiginuwam. Siya ha naingwowi kima siir yinisisim miyik nwowim mi kima siyiu miyik dwo. Yipiki adkin siir yinisisim iir tio karamae nwowin, ha? Niingaka. Ad nwrkin siir yinisisim iir bi kigninkinkin, sima simiir yinisisim imiirin ha tiowikim.

8 Ad whiekakim sima simiir yinisisimim pa sibgu grabi mi adim sima kimiir sibgu grab karam nwowim mi sima wi siir yinisisim kin nwo rani. Niingaka. Yim wi mwraomii yin nwowim.

9 Mi krıma ti siir daingwo mi krımiir adim nu tiranim sima krımiirin krımiir siyiu biyie imiirsiyar grabaiginuwikim. Krıma simiirsi nwoki ididim mi krıma wa ninokninkinim sima ini krımiir kou ywowim. Mi Adi Komii siya ini krımiir adim nuanim simiir haiburin mi ini kougikou siyar ywowin mi krımiir kwoınbudin omwai waiyayokiyokiyin simiir adin yio Adi Komii siyairgin. Mi hiriinanki nuwi, krıma siirar kigninkin krımiir siyiu biyieyim krıma tirim wi siyar nwoki grabaiginuwim mi krıma wi omwai saika nwoki waiyayokiyokiyim.

10 Krımiir adim nu tiranim sima krımiirin ii priei bi grabaiginuwikim krımiir siyiu biyie imiirsiyin iya krıma yinisisim sapisap nwowiyim mi sima simiir kwoinaırga naingwo dirıraerarikim, siyiu miyikin krıma nwowamin siirin. Mi Adi Komii siya hinin bi tirikin. Siya krımiirin siyiu miyik iirar grabaiginuwikin inokinokın mi siya krımiirin, wadeyar mi whındıraerar haiginuwikin. Mi krıma wi dimin whirki swoki kimbu rani, siir hiriinan.

11 Mi iya Adi Komii siya krımiir siyiu biyie imiirsi grabaiginuwiyim mi krıma hik prasae bi haigim. Mi ta ii aiarin krıma maırgımaırga bi nwowikin. Niingaka. Mi mhoıya ta siya graba krımiirin wi saeya whındıraerar haiginuwi siyiu miyikin. Mi krıma wi wadeya nwowim. Mi krıma wi irıpar nongwomamair aekiyami. Iriig.

Mi krıma wi mintarao Adi Komii siirin digıumii kipi haim-riıyugig.

12 Mi krimiir nhirim ini piyaowim Jisis Kraisi siir yai aiir wakaeyokna apim. Inii iikamim aru maeyauanki napnaniiyim mi igrib paimwo ignanaokak ha naokiyyim ini simiir hiriinan ywowim. Mi iya dimin biyeki kimiir nokwoninwomwurninkini mi kima wi kimasiyar kipi naingwoyimyokna. Mi kima Kraisi siir yai aiiramim wi haini wakaeyokna ap bwakainam kima tira sair hiriinan.

13 Mi kimiir siyiuin kima tiriyin sibgu mintirao piki hiniin siyiu ikin kima sibgu apanin ti nu iirin. Mi kima siyiu miyyik sibgu tiri mi iki iikamim aru maeyau namam minim sima kimiir swoki kigi, kima Adi Komii siir siyiu iir sibgu wakaeyokna api mi yim sima iripi hiriinan Adi Komii siiramim wa mi aingwowi.

14 Mi kima iikam nhirimaka dongwomamair ae. Mi kima siyiuin Adi Komii siya naingwoyiyim kima napam siirarar dap iski. Dimusi rani, kima siyiu miyyik imiir sibgu ap karam nwowi kima wi Biyan Inkam Komiiyin saika nwo rani. Nngaka.

15 Kima kimasiyar mintaraona wim wi iki dimin miyyik miyyikim Adi Komii siya diriraerar haiginkwokinim wi simiir hai kamae pi nwowisi. Mi inkam nwirki kimaka nwowi mi siya Adi Komii siir yai aiirin hindara nitkii iuguskii mi kimiirin siya yaeya yai nowimwarkaiyuwi mi yaeya siyiu biyie whir mi owimwarkaiyuwi mi kimiir iikamim sima siir yai aiir wakaei mi simiir naingwo tibmii kana ha nitkiigii mi yio ti hiriinan siyiu biyie iir kipi tir.

16 Kima kimasiyar mintaraona kima hai hinda kipi priinanae priinanae. Mi kima ha kipi naingwo Adi Komii siir dimin taeminim yim dimin komii rani. Biya Isokin si tira sair hiriinan. Nngaka. Siya ha naingwokin, ti yayim brougae Ebrahimni siya hauuwim yim yai komii rani. Mi siya dimin miyyik miyyikim siir ad ieya hauuwam tirim siir nomousimin siir asi kigninkin haigikin, ti diminim mi dimin kibi kibiyim Adi Komii siya hauuwanim siir mhoyiya, siya simiirin warar yinkan hauugi. Mi iya siya mhugi naowa siir nomousimin naesim ha hauuwim mi siya ti dimin miyyik miyyikim simiirin ina hauuwim siir. Mi siir kwoinin hiriyyar yaingwo ti naesimin ini ti dimin miyyik miyyikim simiir haiburim.

17 Kima bidi yinokninkinim mhoyiya siya ti dimin miyyik miyyikim simiir haiyam swoki tirin. Mi Aisak siir kwoinin Adi Komii siya huirworwokai siya ti dimin miyyik miyyikim Iso siir kipi swoki hauu. Mi siya siirin hiniina boinki, kira wi dig nwo rani, kiriirin bidi kiyopsibgikikaigigin. Mi Iso siya siir ad iiramim nhami nhami bi nougin. Mi Aisak siir kwoinin Adi Komii siya huirworwokaigin tiki dimin miyyikmiyyikim Iso siir

kipi swoki hauu. Niingaka. Iriig.

Mi krīma Adi Komii siir yai aiir sibgu wakaeyoknaei, krīma wa nimbiyami mhiu Saiona hirirīn.

¹⁸ Mi bidi bidiniyarin iya Adi Komii siir yaiya winwin kima wakaeya kima kimiir nhwoki kigim mi kimar bi wakaekim, Isrel simiir iikamim simiir hirinan. Niingaka. Yim sima ti mhiuin Sainai nikiuwiyin siir nitkim. Mi ti mhiuin siir mhiu kiu hirin diminin ini paenan kou hirar niuyan. Mi mhiuin siir koua simar kigi waumir yhiuwinana siir kou hir nwowi ya ini nibwomambwonan ywonama. Opuđ naoki nindurunankainaiya ini hinin ywowa.

¹⁹ Mi simar wakaeki, inkamin ti mhiu kiu iir nwowin kidin pi maskii. Mi ta saiir mhoiia, simar wakaeki, inkamin ti mhiu iir nwowin kauwok boinkiyin mi iya Isrel simiir iikamim sima ti inkamin mhiu kiu hir nokwo kauwokiyin siir yai aiir wakaeyim, sima nidid prasae bi kinkim. Mi sima Moses siir boin, krīma pi nididi siir yai aiir swoki wakaeyim.

²⁰ Mi sima nidid prasae bi kinkim Adi Komii siir yai aiir-siyin, siya kauwok boinkiya simiir saiirsiyin. Dimusi rani, siya hiniina boinkin, wig biyie kam biyie yinisim nwrkin mi wraisu biyie irkin ti mhiuin siir kingiin niti mi siir napririri kima siirin wi siiyani kaiyimik aoki.

²¹ Ti iikamim ti dimin iir kigim, sima nidid prasae prasae bi kinkim. Mi yio Mosesin hiriyar mi boin, an kara iriipi hirinan nidid prasae bi mi kinkin.

²² Mi win kima ti iikamim ti tariinan Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apim, win kima ti mhiuin siir bi nitkim, win kima wi mhiu whirin Sainai nikiuwiyin siiram nitkim. Omin Adi Komii siya nwowin ninomor kou hir, sima ti om iirin ha dapikim om Jerusalem, omin paekwosim whiekakiwhiekakim iripa sima nongwomamair aeyin krīma nitanin siir.

²³ Win kima iki Adi Komii siir yinisim whiekakim simakar nitkim, yipiki siir dimin miyik miyik imiir haiyanim. Mi kima wi iripar nangiriyiuiwi mi wi maingimaing komiigakar nwowi. Adi Komii siya kimiir inigim mi simiir inig ikim, siya bidi winim siir yokwowa ninomor kou hirana saiir. Mi siya ina ninokninkin, yipikin siir yinisimin. Win kima Adi Komii siiram bidi yitim. Adi Komiiyin siyairgin, yipikin iikam whiekakim simiir kigirkakanin. Mi iikam ombud komiiyin simiirin wi siyar hidi. Mi iikamim biyanim, yipiki biya Adi Komii siya boinim hinin dimin whirki bi kimbugim sima wi saikar nwowi siir om iir.

²⁴ Kima Jisis siiram nitkim inkamin krīmiir kaoprigi okwowyin. Adi Komii siya yaeya kitibmii boin win hauugikin mi yio siya kimidiniya krīmiir kwahauugi,

krimiir whinkinsiis haiginiuwam Adi Komii saika krima nongwomamair aekiyamam. Siya bidiyar yaowin, siir nhie aeya naokiinainiyam. Mi bidi bidiniyarin, inkam nwirin Ebel nikiuwiyin siya naowa mi siir nhieya ina mi aokiinainama. Mi Jisis siir nhieya ini Ebel siir nhieya saiir haibura. Mi Adi Komii siya Ebel siir nhie aiir kigiyin mi siya Ken siirin io prasae prasae bi nwokin. Mi siya hiniina yaingwo, ti siyiu biyie hiriinanin Ken siya tirkiyin yio miyik rani. Mi siya siirin siyiu biyie ina swoki tir haiginiuwun. Jisis siir nhieya Adi Komii siya krimiirin saiirsyar nanmaiwarkainakin.

²⁵ Kima kimasiyar mantirao wim wi yayim Kraisi siya boinmimauuim kimiir simiirin wi digiumii pi haigingigisi. Biya Adi Komii siya ti mhuin Sainai nikiuwiyin siir nokwowin mi siya siir yayim iikam imiirin hirar nokwo boinmimauugi. Mi iikam nhirim yim ti yayi imiirin ini yimiyuwim. Mi sima ta Adi Komii siya tirbumbu haiginiuwa simiri saiirsi nidamim ini siyiu karam ywowin. Mi nim krima ta siya tirbumbu haiginiuwa saiirsi mi idamim wi piki hiniin siyiuin si mi idami krima siir yayi aiirin digiumii haimriiyiwi, ha? Ningaka. Siya Adi Komii siir omin ninomor kou hiranin siir hiranki nitkin, krimiir digworaekwo whiekakim simiir boinmimauuwam. Mi nim krima nidamni siyiu karamka. Ningaki ningakinga.

²⁶ Mi biya iya Adi Komii siya mhu Sainai hir nokwo boinmimauugiyin siir yayi imiir, nu ini warar kiisiskiyin. Mi tariinanin siya ini yaeya yayi kwir swoki bingikaiyin. Kara wi nu siirara tirki rani, siya siyar kiisissam. Ningaka, kara wi nu ninomor sowerar tirki mi wi sower kiisissowi.

²⁷ Mi ta yayi saeya hiniina boinka, kara wa swoki tiri, saeya krimiirin hiniina niisiimauuga. Biyarin iya Adi Komii siya nu iir nonkwokwokiya mi mhoiya ti nu iirin mi digworaekwo whiekak ikim simiirin siya tirki, sima wa kiisiskii. Mi digworaekwo whiekakim wa digiuguskii. Mi digworaekwowim iki wara kiisis karam nwowim, yim Adi Komii siya simiirin wi hiriyar kigninkin oki.

²⁸ Digworaekwo whiekakim Adi Komii siya krimiir hauwanim yim ini siir om hirar nwowim, omin iikam whiekakim mi digworaekwo whiekakim simiir kigirkakiyin siir. Mi yim ti digworaekwowim yim wi wara kiisiski rani. Ningaka. Mi krima simiirsiyin maigimaigra komiigakar dwo. Krima Adi Komii siir inigin asi hainanprapraskii. Krima siyiu miyikin siya naingwowyin krima tiram siirsi hainan prapraskii.

²⁹ Mi krima wi hiriinan digworaekwowim simiir asi tiri. Dimusi rani, krimiir Adi Komiiyin siya ini paenan ywowin digworaekwo whiekakim pi siyar niugisinki. Mi

digworaekwo whiekakim maingimairga siir nwowaiginu karam nwowiyim, simiirin wi siyar nugisin iuguski. Iriig.

13

Kima krimiir akamim simiiram naingwokwonanaei.

¹ Mi kima kimiir akamim Kraiis siirim, simiiramim hiriyyar daingwokwonanaei.

² Kima iikam nhirim om whiranki nitiyim simiirin igi haigi idwokaigi. Dimusi rani, biya iikam nhirim sima ti hiriinan siyiuin siir bidi tirim. Sima bi ninokninkinkim ti inkamim igi sima haigi idwokaigiyim yim paekwosim imairgim Adi Komii siir om hiranki nitkim. Mi iya sima kimiir omaka nitiyim kima ninokninkin kamaeaka. Niingaka.

³ Mi kima iki iikam nhirim maeyaua hiuyokiyokaiya saiir hugripkiikikaigiyim, simiirsiiyin naingwoyimyok prasae kipi kin. Kima hir wara ninkin oni haninaka. Mi kima iki iikam nhirim iikam nhirim nonkwobumbuninkin haiginuwiyyim simiirsiiyin naingwoyimyok prasae kipi kin, kimar haini haninaka, ta hika.

⁴ Kima ha daingwo onkworinunani nonkwonani siyiuin yio siyu biyie rani. Mi kima nonkwonani, siyiuin siir kipi haiburgik. Mi hii kipi priinanaeyam. Dimusi rani, kima ti hiriinan siyiu biyie iir tiri, kimiirin wi Adi Komii krimiir Wanin siya hidi.

⁵ Kima umir hoimgak haiyim kipi kigmair. Diminin kima haiiyin kima hinina daingwo, yio ini mi owin. Dimusi rani, Adi Komii siir yaiya Yokwo Komii saiir nwowa saeya hinina boinkika. Kara wi kimiir haiburgig rani. Mi kimiirin wi digumii haimriiyugig rani. Niingaka. Kimiirin wi karar mi kigriraowi.

⁶ Adi Komii siya ta hiriinan yaiya minam boinkikin, krima nwoki inokninkinim. Adi Komii siya ini krimaka kingiina nwowin. Mi krima iraka nwiraka kingiin dwo. Mi krima hinina boin,

Krimiirin Biyan Inkam Komii siya whinkinsiis haiginugin.

Mi krima siyu biyeyin iki iikam ima tiriyyin krimiir, siirsiiyin kipi nidid.

⁷ Mi kima iikamim biyanim simiiram ti swoki aingwoki. Krimiirin simar sibgu kigriraokim mi kimiirin sima Adi Komii siir yai miyyik miyyik imiirar boinmimauugim kima dimin taeminim sima tirim mi siyiuin sima sibgu apim Adi Komii siir yai aiir siiram ti swoki aingwoki. Mi wim kima ti siyiu hiriinanin sima tirin siirar timi ap.

⁸ Mi kima Kraiis siir yaiya biya kima wakaeya saiir sibgu wakaeyokna ap. Dimusi rani, Jisis Kraiis siya wi hiriyyar nwoyokiyokii, inokinokin siya wi wara kisina rani, yaeya

nwowamin. Nningaka. Mi siir yaiya siya mi boinmamauuwa saeya wi wara kisina rani, yaeya, wi hiriyyar mi okripkaigi.

⁹ Mi kima kimiir kwoinim kipi kiwaki, iki yaipai yaipaiyim iikam nhirkim sim boiniyim biya kima wakae karamae nwowim kimiir kwoin imiir kiyaiyamin, yim sima minam tiri, kima Adi Komii siir yai kibiya digumii sair haigingim. Mi iki dimin miyik miyikim Adi Komii siya tirim, kimiir whinkinsis haiginuwam. Yim minam tirkim kima Adi Komii siir yai aiar nwoki wakaeyokna apim. Kima tira sair hiriinan. Mi ti yayim iki iikamim sima boinmamauum naeni siyuin si, yim dimin komii rani. Mi ti hiriinan siyuin siir tiriyim, yio Adi Komii siir yaiya sair bi sibgu onkworinuwikin. Nningaka. Adi Komii siir naingwobumbuwa krimiirin wi saeyar whinkinsis haiginuwi, kima sibgu okworinuwamin.

¹⁰ Jisis siya paeyin hiiniya nironinkinin siirin minam naokin, kimiir nanmaiwarkainaim. Mi iikamim sima Moses siir yaiya sair wakaeyoknaei mi wraisu hirii hiriyyar nisomsom aokao ninkinimiiyaenanaei Adi Komii siir, ya hininga, ta Jisis siya naonama paeyin hiiniya nironinkinin si wi dig di nwowi, simiir dimin biye biyeyim simiir haiyopriimdiyumiigiyim. Mi sima hirii hiriyyar tiri mi ta Jisis Krai siir miya simiir whinkinsis haiginuwim wi dig nwo rani. Simiir dimin biyeyim simiir haiyopriimdiyumiigiyim. Nningaka.

¹¹ Mi prismi biyan inkam komiyyin siya pi wraisu nhieyim sim nisomsom aokaowim, pi simiir haii. Mi siya ti nhie imiir haiyin mi siya pa napninopkainami Adi Komii siir maeyaua hiuyokiyokaiya dimin whirmin whirminki kimbu karam nwowa sair hiriir, maeyaua Adi Komii siyar nwowiya sair. Mi siya ti nhieyim pi hai idwo hir nini haiginuwi, dimin biyeyim iikam ima tirim simiirsi. Mi ti prismi biyan inkam komiyyin siya wraisu imiirin pris inkam nhirim simiir hauugii, sima nani anaguwim, om komii siir yaba maeyaua sima niinanakninkina sair. Mi ti diminin Krai siya tirin, yio iriipi hiriinanairgin.

¹² Mi Jisis siya omin Juda iikam sima nwowiyin siir yaba hir naokin, maeyaua sima niinanakninkina sair. Mi siir nhieya ha naokiinaiiniya mi iikam krimiir dimin biye biyeyim saeyar yinaki. Mi krimiirin wi dimin whirki kimbu karamae saeya nwoki owaiginuim siya maeyau bwaekii idowiya hir naokin. Dimusi rani, wraisu sima naoni hananaka, tasi siyar nao iskiyin. Mi siya siir piu aiarar ninkinimiiyaekin Adi Komii siirin.

¹³ Krima biyin iikamim simiir yai imiir kipi wakaeyokna yayim biya Adi Komii siya hauuwim, Mosesni. Krima Krai siir yai imiiram arar dinmiininkin kripkai. Dimusi rani, tiki

iikamim biya Moses siir yai aiir wakaeyokna apim, sima Kraisi siir nikwowaisiigim. Mi siirin, sima yisomkiyitkaigi. Mi iikamim, krimiirin wi hiriinan siyu biye iirar mi tiri biya Kraisi sima tira sair hiriinan. Yo tiriiginin yo dimin komii rani.

¹⁴ Krima dimin taeminim biya Moseski si napim simiirsi kipi nidid simiir haiburgisi. Kima dimin taeminim simiirin haiburgig. Dimusi rani, ti nu iirin, krima om karamaeka krima nwoyokiyokiyim. Mi om kibiyin Adi Komii siya diriraerarin mhoiya krima nwoyokiyokiyinanin krima siiramar nwowi.

¹⁵ Mi krima inokinokin maigimaigra dwonanae. Mi Adi Komii siir inig iirar dokboin praprasnanae. Mi siir inigin siir timi boinmamauu iki iikam nhirim simiir. Dimusi rani, ti dimin komiyyin Kraisi siyar tirin siirsi. Mi ti dimin hiriinanin krima tiriyyim krimar hauunaeyim yim ini wraisuim Adi Komii, krima ninkinimiyaeiyim ini simiir hiriinan ywowim.

¹⁶ Mi inokinokin kima irni nwrni whinkinsiisam daingwo. Yo ti hiriinan siyu kibiyin yo ini nae kibi kibiyim iikamkim sim ninkinimiyaeiyim Adi Komii maigimaigra siya nwowam ini simiir hiriinan ywowim.

¹⁷ Kima kamim yipiki kimiir bi nwowiyim mi kimiir kigriraowiyim simiir yai imiir sibgu wakaeyokna ap. Mi sima kimiir kigriraowi mi kimiir whinkinsiis haiginiuwu. Mi mhoiya simiirin wi Adi Komii siya hidi siyuin sima kigriraowin siirsi. Mi kima simiir yai imiir sibgu wakaeyoknae mi sima ta miya kimiir kigriraowiya sairin wi nwoki sibgu kigriraowim. Mi kima simiir yai imiir wakaeyokna karam nwowi mi simiirin digumii haimriiyugigi mi sima ta mi aiiramim, wi maigimaigarak nwo rani. Mi sima wi kimiir whinkinsiis rani, Kraisi siir yai imiir wakaeyokna apim kima tira sair hiriinan.

¹⁸ Kima Adi Komii siiramim krimiir whinkinsiis haiginiuwamin, hirii hiriyar kwisboinanae. Dimusi rani, krima dimin biye whir bi tirbugin. Mi krima wi nididgak ha nwo rani. Inokinokin krima siyu miyikin, siirarar mirii ninkiyaenanaeikin.

¹⁹ Kara kimiirin dimusi boinwirwirkipkai rani. Kara minsi boinwirwiri, kima Adi Komii siiramim hoimgak kwisboinanae kariir whinkinsiis haiginiuwamin, kimiir swokini kignakisasauim.

Kima Adi Komii siiram kwisboin iikam krimiir whinkinsiis haiginiuwim.

²⁰ Adi Komiiyin yipikin iikam krimiir nwo haiginiuwiyin hisranua Jisis siirin ie hiranki siyar hidninsiin idwokin. Mi

siya ini omwaiyar swoki waiyain. Mi siirin siya yokmwın okwo haiginiu, krımıir Biyan Inkam Komii nwowam. Inkamın sibsib kigriraowiyın siir hiriinan. Mi siirin siya nokmwın okwo haiginiugin krımıir kigriraowam. Dimusi rani, biya siya bidiyar yaonamin. Mi siir nhieya bidiyar yaokiinaiiya krımıirsi, ya tariigina ya kitibmii boina biyana Adi Komii siya nimbingika ya saiir kirie haiginiugika. Mi ta Adi Komii siir yaiya ya wi hiriyyar nwoyokiyokikaeyami inokininokın saeya wi siir kwoın iir kisina haigi rani. Ningaka.

²¹ Kara ha naingwowi Adi Komii siya dimin miyik miyikim wi kimiir nwoki hauuwim kimiir whinkinsiis haiginiuwam. Mi krıma wi digi digar niki owim dimin taeminim siya boinim krıma tiram mi kara ha naingwowi Jisis Kraıs siir kirieni miya siya naingwowa kima mriiya saiirin wi siya nwoki whinkinsiis haiginiuwim. Mi krıma Jisis Kraıs siir inig iirin inokininokın hiriyyar hainananae. Kaimwoka. Iriig.

Nikopkaigiyan yai aeya.

²² Ti kariir akamim, kara kimiirin minam boinkikin, kima ta yaiya saiirin sibgu wakae ta yaiya kara kimiiram winkiya saeya yai priei rani. Ta yaiya kara winkiya ya kimiir kwoın imiir whinkinsiis haiginiugika.

²³ Mi kara ha naingwowi kima whiekakarın dinokninkan, krımıir akam kibiyın Timoti, kam biyeyim sima siirin maeyaua huuyokiyokaiya saiir hirankar nonkwo iuguskikin. Mi siya kariir oma tiriirin nimbiniisasauugiswo mi siirin wi kara pi yikunaniyın kimiir nini kignakiyamın.

²⁴ Kima iikamim kimiir kigriraowiyim mi iikamim naingwo tibmii kın ikim kimiir warauranim kima simiir dokboinmamaır. Mi krımıir akamim nu Itali hiranım yipiki Kraıs siir yai aiir wakaeyokna apiyim, yim sima iriipi hiriinan kimiir mi okboinmamaırgikim.

²⁵ Adi Komii krımıir Wanın siir naingwobumbuwa ini kimakar nwowa. Iriig.

JEMS

Ta yokwowa Jisis siir nomousimin Jems nikiuwiyin siya winkika siir nomiiyauwim Judamiyim yipiki naingwo tibmiiyim Jisis siiram yipikim hinda tinda nwowim simiiram. Biya Jems siya hinina bi naingwokin Jisis siya Kraiskin. Niingaka. Mi nhirim yim hinina naingwokin, siya Jisis siya naowa saiir mhoiia naingwo tibmiiyikin Jisis siiram. Mi mhoiia siya iikamim naingwo tibmiiyim om komii Jerusalem hiranim simiir kigrirao. Mi Jems siya ta saiir winkyin mi krimiir naingwo tibmiiya Jisis siiram naingwo tibmiiya yi siyiuin wadie krma sibgu owanin yio siir niisiimauugin. friig.

Yokwowa Jems siya winkiya saeya

¹ Kara Jemskin, yipikin Adi Komii krimiir Wanin mi Biyan Inkam Komii Jisis Krais sowiir mai nanga primariyan inkamkin. Kara ta yokwowa iikamim Isrel kimiirim yipiki Adi Komii siir wakaeyokna apiyim hinda tinda nwowim kimiiram winkika kimiir nokboin mamaigika. friig.

Diminim yipiki krimiir kwoin imiir kiyaiyim krimiir whinkinsiis haiginuwam Adi Komii siiram sibgu wakaeyokna apam sima

² Ti kariir nomiiyauim, iya ti dimin biyeyim nu tiranim kimiir kwoin imiir nipiyaokii mi kima wi maigimaigwa nwo karam kipi nwo.

³ Mi kima wi maigimaigwa dwo. Dimusi rani, kima ina ninokninkinim ti dimin taeminim kimiir whinkinsiis haiginuwanim yim whoimoni rani mi ti dimin taeminim kima naingwo tibmii kinim mi kima wakaeyokna apiyim mi kimiirin sima whinkinsiis haiginuwi mi ti dimin biyeyim sima wi kimiir nikwowaisii rani. Mi ta hiriinan saiirsika mi kimiir kwoinim wi kirie hiriyyar nwokripkai mi Adi Komii siirim wi hiriyyar sibgu wakaeyokna apim.

⁴ Mi kima kimiir mhi kwoinim kipi nmiyyiu, kimiir kwoinim ti dimin hiriinanim simiiram ti kiwaki kimiir whinkinsiisam mi ta hiriinan saiirsika, kima wi siyiuin iikamki sibgu mwruiyim wi siir nwoki owim. Mi wi dimin taemin whiekakim Adi Komii siirim, wi simiir nwoki sibgu wakaeyokna apim. friig.

Inkamim kwoin miyikam whaowaeyin siya Adi Komii siirim srii

⁵ Kimiir nhirim kimaka waraur nwowim sima dimin miyikim mi dimin biye ikim simiir sibgu ninomokninkin karamae nwowi, sima Adi Komii siirim srii mi siya simiirin

wi ti simiir whinkinsiis haiginuwi sima ti dimin imiir ninokninkinamin. Mi siya hinda-bi kantioae hauuwikin siir diminim mi iya sima siirim sriiyim dimin taeminim siya bi nikwao boinikin. Nningaka.

⁶ Mi yipiki Adi Komii siirim srii diminam sima hinina daingwo tibmii kin Adi Komii siya simiirin wa whinkinsiis haiginuwi diminin sima sriiyin siirin. Mi sima naingwo tibmii karam nwowi mi yim ini diminim hininki kaiyiprimdipuwiyin ini siir hiriinan ywowa whi komii solwara hir mi sima ninokninkin tani Adi Komii simiirin wi diminar namisi tiri iyie? Wi tir tani.

⁷ Mi ti iikam hiriinanim yim ha kipi naingwo Adi Komii siya wi simiir whinkinsiis haiginuwi mi wi dimin taemin simiir hauwi. Nningaka.

⁸ Dimusi rani, simiir kwoinim pi naingwo isiiskim mi sima kwoinim whowisa nwokim mi sima dimin whirki whiruwam bi naingwo tibmii kingim. Nningaka. Iriig.

Iikamim digworaekwoki naokingugu nankaiyim mi iikam paeprikab ikim simiir yaiga

⁹ Yipiki krimiir nomiiyauim simaka nwowim iikam paeprikabim sima maigimaigar dwo. Dimusi rani, simiirin wi Adi Komii siya nanmaiwarkainaei. Mi simiir inigim wi Adi Komii siya hainanprapas haiginuwi.

¹⁰ Yipiki krimiir nomiiyauim digworaekwoki naokingugunankaiyim sima ti digworaekwo imiirim kipi maigimaiga. Dimusi rani, mhoiya sima wi simbi naonami, kipa swokiya ii priei nwo karam nwowiya saiir hiriinan. Mi ti simiir digworaekwowim yim wi tirar niyopgrirgingigi.

¹¹ Mi nugakin kip saeya bimbuiwi bi nwowiyakwokika mi bie siya pi whwoki mi ta kip kibiya pa waiwiski mipa houginaimi. Mi inkamin siir digworaekwo imiiramar nanmainonkwokripkaiiyin, yio ti siyu hiriinan kaimwowin kipki waiwisiyin ini siir hiriinan ywowin mi siya wa naonami. Mi krima krimiir digworaekwo imiirim kipi naingwokwonanaei sima whinkinsiis haiginuwam krimiirin, wadie krima sibgu owam. Adi Komii sasairgin krimiir whinkinsiis haiginuwanin. Iriig.

Kima kimasiyar mintiraona ti dimin taeminim, kimiirin wi sim pi kinankiuwisi

¹² Mi yipiki kirie hiriyyar nwowi, iya dimin bibiyeki simiir kinankiuwi mi sima wi maigimaiga dwo. Dimusi rani, dimin biyeyim sima bidi ikwowaisiigiyim. Mi ta hiriinana saairsika, Adi Komii siya simiir kwoin imiir tirki, sima siir kwoinan nwowam mi sima wi saika nwoki sibgu owim. Biiya Adi

Komii siya hiniina boinkin. Yipiki siirim naingwokwonanaei mi sima wi saika nwoyokiyokiikaeyami.

¹³ Mi iya dimin whirki inkam nwirni kwoin nipiyaokiii mi siya dimin biyie ha tiri mi siya wi ha kipi boin, Adi Komii siya kiyaiigin siir kwoinin siyu biyie tiram. Nningaka. Adi Komii siya inkam nwirni kwoin bi swoki kiyaiigin dimin biyie tiramin. Yio hiriinanin Adi Komii siir kwoinin saeya bi kiyaiigin mi siya krimiirin wi dimin biyie ha tir tani. Nningaka.

¹⁴ Mi dimin biyie biyieyim yipiki irira nwoniraki naingwowiyim, sima kiyaii simiir kwoin imiirin mi sima dimin biyie ha tiri, inkamin diminin wraisuam kiyauhaigingiyin siya nakaiyam ini siir hiriinan ywowin.

¹⁵ Mi krima krimiir kwoinki naingwowiyim simiirarar napi nim wipi kigugu iuguskii. Mi krima dimin biyie imiirarar tiri nim wi pi naowi.

¹⁶ Ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeyim, kara kimiirin niksise rani. Mi kima tiri, wim wi pi naowi. Kima daingwo omok!

¹⁷ Dimin taemin miyik miyikim krima haiwiniyim yim Adi Komii sasair hauugikim. Adi Komii siyar nonkwokwokikim bie bwan mi nauun ikim. Mi yim tiriiginim ini hindara napiyokwii irkakim mi aknain minim, simar kisisaena oyokiyokwii paiddao priei haruwa priei haruwa nwowamin mi mipi ni aeya niti mi krimiirin pi haini haiburgigi. Mi yio Adi Komiiyin ti hiriinan tani. Nningaka. Bi kisisaenaekin siya krimiir haiburgigamin. Nningaka. Siya dimin miyikim simiirarar tirikin siya dimin biyie wara bi tirikin.

¹⁸ Mi ta hiriinan sairsika siya wi siir kwoinkar asi naingwo tiri krimiirin mi krima wi siir yinisimar nwowi. Dimusi rani, siir yai kibi kibiyim yipiki siya nanaakninkii haiginuwim simiirsi, tabnidnan, simiir nhirim biyiyin pi sima higii mi nhirim yimbiya mi higi mi Adi Komii siir kwoinin yio ini iriipi hiriinanar mi owin krimiir iikam nhirim Adi Komii siir wakaeyokna apiyim yim ini hiriinan ywowim iikamin omom omomanim simiir nhirim mi mhoyiya nhirim yimbi haningin mi wakaeyokna api siir yai imiirin. Iriig.

Mi yayim kima wakaeyim kima simiirin wakaeyokna ap

¹⁹ Ti nomiiyauim naingwo tibmii kuniyim kima ti dimin taemin imiirin dinomokninkin. Mi iikam kima irira nwonwira kimiir winim amira dwo ti dimin taeminim simiir wakaeyam mi ta hiriinan sairsika mhoyiya kima boini mi kima wi io nwoisauu rani, iikam nhirim simakan mi simiirin wa mi okwao boin tani. Nningaka.

²⁰ Mi ti hiriinan dimin taeminim yim wi iikam sima whinkinsiis haiginu rani, sima wakaeyokna apam dimin

taeminim Adi Komii siya naingwowim krīma wakaeyokna apam mi nħirmi nħisiimauuwam.

²¹ Mi ta ħiriinan sairsika kīma dimin biyie biyeyim kimiir kwoinau nwokaiiyim yipiki kimiir tiriyim dimin biyie imiir wakaeyokna apam simiirin digiumii ti haimriyugig. Mi kīma yaiya yipiki biya Adi Komii siya kinirkaimauuwa sairara wakaeyokna apamar daingwo. Mi tariigina kimiir kwoinbud imiirin wi saeya whinkinsiis haiginuwi inokinokin Adi Komii saika nwoyokiyokiikayamim.

²² Mi kīma, kīma kīmar kipi swoki iksisaena ħiniinin Adi Komii siir yai aīrarar mi wakaei ya ini digar mi owa. Nīngaka. Kīma ħindara wakaeyokna apiski. Mi ta ħiriinan sairsika kimiirin wi saeya nwoki whinkinsiis haiginuwim.

²³ Iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiirara wakaeyim mi simiir wakaeyokna ap karamae nwowim yim ini inkamin yipiki siir aknain aīr kigiya opnain ħinin siya kipiipii nwo rani, ini siir ħiriinan ywowim.

²⁴ Mi mħoiya siya pi ha namkii mīpi kīmiminki rani, pa swoki kwanaingwo owouugii siya panin panina kigin siya siyarin. Mi ti ħiriinan siyu kaimwowin iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyim mi simiir wakaeyokna ap karamae nwowiyim yim ini ti inkamin yipiki siir whwonkamin tainakiyinan nwowiyin ini siir ħiriinan ywowin. Mi sima wi simiiram kiwaki rani, ti dimin biyeyim simiir haiburgigim mi siyu miyikim simiir napim.

²⁵ Mi yipiki Adi Komii siir yai kibiyim biya kamim sim winkyim Yokwo Komii sair simiir simiira mwainanaeyim yim ini ti inkamin siir aknaina sair saira kaonanaeyin ini siir ħiriinan ywowin mi ti yayim simiirin wi sima whinkinsiis haiginuwi ti dimin biyie biyeyim simiir haiburgigim. Mi mħoiya sima simiir naingwowi mi simiir naingwo owouu karam nwowi mi simiirin ħiriinan tiri mi Adi Komii siya wi simiir nokboinmamaīr haiginuwi.

²⁶ Mi nwirki ha boini siya Adi Komii siir siyu iir napi mi yai bibiyie whiekakim ha boini mi yio ti inkamin yio nħsisaeyaki waiwiigin. Yio siyuin Adi Komii krīmiir Wanin siiram wakaeyokna apiyin siir kiyipsibgi haiginugin mi siya bi sibgu aingwo omokin.

²⁷ Krīmiir Adi Komiiyin siya krīmiiramın minam naingwowi krīma wadie sibgu owim. Siya krīmiirin ti ħinina boinkikin, wig igabeyim mi yinisisimim yipiki ad yopii karamaeyim simiir whinkinsiis haiginu mi ħikar timi hai mi yayim simiirin siyu biyeni kipi nwo. Iriig.

Krīma iikam whiekakim simiiramın hiriinankınar daingwokwo irkak

¹ Ti kariir nomiiyauim, kima krīmiir Biyan Inkam Komiiyin kirie komiigakin Jisis Kraiis siirar wakaeyokna apiyokiyokii. Kima iki siyiupai siyiupai nhirim sim nūsiimauwi iikam imiirin, yio siyiu miyyik rani. Tiki hiriinan siyiuin Jisis siya boinin yio siir siyiu ieya rani. Nūngaka.

² Mi inkam nwiiso sowa nitswowi maeyaua Adi Komii siir inig hainaniya saiiram mi nwiirin yūis miyyik iinani mi nwiirin paeprikabgin yio yūis biyie iinani maeyaua kira nidwokaiya saiir hiriirin

³ mi kira ti inkamın yipikin yūis miyyik niinaniyin siir boin wini kira ta biigibiyan ipiia saiir didwokai mi kira inkam paeprikabin yūis biyie niinaniyin siir boinkii, ni kira pi nu nūnga didwo.

⁴ Mi yio ti hiriinan siyiuin kira tirkiyin yio siyiu biyiekibiyie iirar tirkin. Mi kira iikam imiirin idain piu aiirarar kipi hid hinin yio ti biyiekin mi yio ti miyyikin.

⁵ Ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeyim, kima ti diminim simiir wakaeki. Adi Komii siya bidi yimbiniin iikamim yipikim dimin karamaeyim siir wakaeyokna apim, sima nonkwowim siir digworaekwowim. Biya siya ha boinkin ti iikamim wi siya nanmaiwarkainaei yipiki siiram naingwokwonanaeyim simiirin wi siya nanmaiwarkainaei mi sima wi saika nwoki sibgu oyokiyokwūligiyamim.

⁶ Mi kima ti iikam paeprikabim yipiki digworaekwo kara-maeyim hik simiir hauwi. Dimusi rani, kima simiirin siyiu miyyik bi tirkim. Mi kima iikamim digworaekwokakim simiir inig imiir dimusi hainankim. Yim sima kimiirin siyiu miyyik bi tirkim. Nūngaka. Yimbi siyiu biyie whir kimiiram swoki tiri, kimiir kiyopsibgiyim mi kimiirin pa kiyitnimnr hainami, maeyaua yai hidiya saiirim.

⁷ Wim kima Kraiis siir inig kibi iirar niki baptaiskim mi tariinanin ini ti iikam kainwowim simar swoki kwikbumbu boinin yai biyie Kraiis siir inig kibi iirin. Mi yio ti hiriinan siyiuin yio miyyik rani, ti iikamim digworaekwoki naokingugunankaiyim simiir inig imiir hainanim. Mi kima ti hiriinan dimuam tirkim, ha?

⁸ Mi kima yayim biya Adi Komii siya win boinkiyim simiir wakaeyokna api mi kima iikam nhirim simiiram naingwokwonanaei kimamar naingwokwonaeiya saiir hiriinan mi ti hiriinan siyiuin kima tirin yio siyiu miyyikimiyik ieyairgin.

⁹ Mi kima iikam imiir ninikibiri yapayapa nwowamin mi kima nhir imiirim naingwowi mi nhirim kima simiiram naingwo rani yio ti hiriinan siyiuin yio miyyik rani. Adi Komii

siir yai kibiya saeya hɛnɛna nɛsiimauuga yɔ kɛma Adi Komii siir yai imiir haipɛɛdkikaii.

¹⁰ Ti iikamɛm yɛpiki Adi Komii siir siyɛ komiiyɛn siir yai kwirni nɛnikɛpɛ yɛm ini iikamɛm yɛpiki siyɛ hoɛngak imiirar nɛnikɛpɛm ini simiir hɛriinan ywowɛm. Mi Adi Komii siya simiirɛn wɛ hɛriinan saiɛrsi hɛdi.

¹¹ Biɛi biɛdiniyarɛn Adi Komii siya hɛnɛna boɛnkin, hɛi kipi nanae mi iikam nɛhɛrmi kipi mi isomsom aokao mi inkamɛn yɛpikin hɛi nanae karamae nwowɛn mi siya inkam nwɛrni nɛsomaowi mi yɔ tari Adi Komii siir yai aɛir bi wakaeyok-nakin mi yɔ ini iikamɛm Adi Komii siir yaimwokiyaimwowa saiir wakaeyokna ap karamae nwowɛm ini simiir hɛriinan ywowɛm.

¹² Mi hɛriinanki niuwi kɛma dimɛn miyɛkmiyɛk imiirara boɛn mi dimɛn miyɛkmiyɛk imiirara timi tɛr. Dimusi rani, mhoɛiya Adi Komii siya kimiir naɛngwowarkainaei mi ta hɛriinan saiɛrsika siya kɛmiirɛn wɛ saiɛrsi hɛdi, yɛpiki rɛrmiya kɛmiir nwowaigɛniuwɛm ti yayɛm biya siya hauuwɛm iikam kɛmiir dimɛn biyɛ imiir haiburgigɛm.

¹³ Iikamɛm yɛpiki naɛngwobumbu nɛhɛrmi nɛsiimauu karamae nwowɛm mi Adi Komii siya ɛriipɛ hɛriinan wɛ naɛngwobumbu kimiir mi ɛsiimauu rani. Nɛngaka. Mi hɛriinan saiɛrsika iikam nɛhɛrɛm simiirsi daɛngwoyɛmiyok. Mi kɛra hɛriinan tɛri, Adi Komii siya kɛriirɛn wɛ mi onkwonɛnwowmɛrɛnkin tani. Dimusi rani, kɛriir mi biyɛ imiirsika. Iriig.

Adi Komii siirɛm daɛngwo tɛbmii mi miyɛk mɛriiyɛm

¹⁴ Ti kariir nomiiyauɛm mi inkam nwɛrɛn siya hɛnɛna boɛni kara Adi Komii siir yai imiiram naɛngwo tɛbmii. Ti dimɛnɛm siya tɛrɛm, yɛm hɛnɛna nɛsiimauuwi yɛm kaimwo rani. Mi takina siirɛn wɛ panɛna whɛnkɛnsiis haigɛniuwɛi. Mi ti dimɛnɛm siya naɛngwo tɛbmiiyɛm siirɛn wɛ whɛndirɛraerar haigɛniuwɛ rani mi Adi Komii siya wɛ siir nanmaiwarkaina rani.

¹⁵ Mi kɛriir isidɛn siir wig biyɛ kam biyɛ nwɛrki naemɛn karamaeki niuwi mi kɛriiram niti mi kɛra simiirɛn wɛ panɛna tɛri?

¹⁶ Mi kɛra naemɛn dimɛnɛm simiirɛn wa hauuwi, iyɛ? Wɛ hauu rani. Mi kɛra simiirɛn wɛ hɛriiyar boɛnki kɛma dam mi wadɛya tini owou. Mi kimiir pɛuɛm pɛ wadɛyar nwowi mi kimiir mɛhiyɛm pa kɛniugi. Mi kɛra simiir naemɛn dimɛn bi swoki hauugikin. Mi sima wɛ wadɛyar nwowi? Nɛngakinɛngaka. Sima wɛ wadɛ nwo rani, sima wɛ hikar haii.

¹⁷ Siyɛuɛn kɛmiir mɛhi kwoɛnki naɛngwo tɛbmiiyɛm Adi Komii siiram yɔ ini siir hɛriinan ywowɛn. Mi kɛma kɛmiir kwoɛn imiiramar naɛngwowi mi mi miyɛk sibgu mɛrii karamae nwowi mi kɛma wɛ naɛngwo tɛbmii kɛn tani. Nɛngaka.

18 Mi inkamın ti hınına boını, inkamın Adi Komii siir yai imiiram arar naıngwo tibmii kın iski mi mi kibi imiirarar kipi mirii. Mi inkamın mi miyik mirii mi siir naıngwo tibmiya kirie nwo karamae nwowi mi Adi Komii siya ha boını sowa nwısairarın inkam wadiekınarigo mi ya tariigina ya kaimwo rani. Mi an kara ha boını, inkam nwırın siya mi miyik bi miriigin mi siya kariirin wi panına nısiimauwi siya Adi Komii siirim naıngwo tibmiikın, siya wi dig nwo rani. Kara siirin wi hınına nısiimauwi, kara Adi Komii siirim naıngwo tibmiigin ta mi miyika kara miriia sairin.

19 Kira yipikin hınına naıngwo tibmiyim Adi Komiiyin nwıruwairgin inokınokın omwai waiyayokiyokiiyin. Kira wadıeyar sibgu aıngwo tibmiigin mi yo wi dig nwo rani. Yiu biyeyim yim ina mi inoknınkınım Adi Komii omwai waiyayokiyokiiyin nwıruwairgin. Mi sima nıdidgak bidi ywowım mi Adi Komii siir bidi mi wakaeyokna apım? Nıngaka.

20 Kima iikam habwhaowaenankım. Kımıirin pi kara nısiimauwi, kima hınına boını kima Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apıkım mi mi miyik miriikım mi ti dimınım kima wakaeyokna apım kımıirin wi sima whındıraerar haiginu rani, Adi Komii saika nwowım ta hırıinana sair daıngwoki.

21 Biya Isrel Krımıir brougaeyın Ebrahim siya omwaiya niki waiyain, siya siir yınısım yınkamiiyının Aisak siirin ha nıkınamın mi pariiparii siir nisom aowam Adi Komii siir nınkın imiiaekiyım. Siya mi miyik imiir miriigin hınına nısiimauwım siya Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apım mi Adi Komii siya wi hınına boını, siya inkam miyikin ha sibgu aıngwo tibmiikın siiramın.

22 Kima ina nınoknınkınım? Ti dimınım yipiki siya naıngwo tibmiyim sima whındıraerar haiginuigin mi miyik siya miriıyım. Ti dimınım yipiki siya tirım simar nısiimauugin siya Adi Komii siirim sibgu aıngwo tibmii kınım.

23 Yaiyım yipiki biya Adi Komii siya boınkıyım bidi yımbiyamım, ti yaiyım sima hınına boınkım ti inkamın Ebrahim siya Adi Komii siir yai imiir wakaeyın mi siya ina yaıngwo tibmii kının ti yai imiiramın. Mi ta hırıinan sairsika Adi Komii siya siirin dimın whırkın kımbu karam asi boınkın mi siya Adi Komii siirim sibgu aıngwo tibmiigin. Mi ta hırıinan sairsika, Adi Komii siya asi boınkın Ebrahim siya siir nomiiyaugin.

24 Adi Komii siya siirin dimın taemınım siir mhiı kwoınau hir nwokaiyım simiirarar bi kigin mi siirin ha bi dapkın siya inkam miyikin. Nıngaka. Siya sowiirin whısairar kigin, siir

naingwo tibmii aeya siir kwoin ieya mi miiya siya mirii aeya. Dimusi rani, ta hiriinan saiirsi dapkin Adi Komii siya siirin, dimin whirki kimbu karamae.

²⁵ Biya iigwira, hi nanaei wiga Rehap Saeya haigiprakaika inkam nwisio Josua siya nikropkiyo kanau kaonakiyam mi sowiirin saeyar sibgu kigrirao mi saeya sowiirin yaeya siyu whira yikropki. Mi saeya dimin miyik imiirar tirka mi ta hiriinan saiirsika Adi Komii siya saiirin wig miyik asi dapka mi saeya siirar sibgu wakaeyokna apka.

²⁶ Mi iriipi hiriinan, inkamin yipiki Adi Komii siirim naingwo tibmiiyin mi mii miyik bi miriigin, ti diminin siya naingwo tibmiiyin ini ningaka ywowim, ini inkamin naonamin siir hiriinan ywowin mi siir naeyuin siir piuis biyie aiir bidi haiburgigin. Mi ta siir piuis ninga ini sasa hirar wokinaimimikiya. Iriig.

3

Dimin taeminim iikam krīma tiriiyim krīma sibgu mintirao.

¹ Ti kariir nomiiyauim, kima wi whiekakar nwo rani, Adi Komii siir yai aiir nowomwarkaiyuwamim. Dimusi rani, kima ina ninokninkinim mhoiyya Adi Komii siya krimiirin wa hidi iikamim yipiki siir yai imiir nanaakninki haiginuwim, siya krimiirin wi yapayapa hidi. Mi ti iikam ningam siya simiir hidi mi wi kiimiwao kintani.

² Mi krīma whiekakarın dimın bibiyie bidiyar tirim, dimın taemin krīma tiram naingwo karam nwowim simiirin. Inkam nwirki yipiki yai bibiyie boin karamae nwowi siyairgin inkam miyikin dimin whirki kimbu karamae nwowin mi siya ina ninokninkinın siya siir kwoin ieya sibgu owam.

³ Mi iikam krīma uridin pi hos siir yai iir nomboruwi mi siirin pa kiyiriru diriraerari dimin taeminim krīma diriraerarim tirim simiirin. Mi krīma uridin mirmii kwira kiyikpitkii mi hosin pi warar mi inkin apiriyugi.

⁴ Mi krīma siyaii komii komiiyim whii komii solwara hir nakiiyim simiir daingwoki. Ti siyaiiyim sima prasae prasae rani mi simiirin pi opudga mi hughainami mi inkamin ta siyaii aiir nindaokiyim pi ti idisim iirar nonkwo wrieki mi ta siyaiya pi ti inkamin siya namam naingwowa maeyaua pi hiriyyar nami, paeyin yab nakiiniyin inkamaka nakiikindimdiyumainiyyin siir hiriinan ywowin, ti inkamin hinda nakiiyam yaingwo mi ti paeyin pi hiriyyar mi akiiyami.

⁵ Mi kwiriyaeya ya iriipi hiriinan, ini uridsimin hosni nomborun mi idisimin siyaii aiir nindaowi ikin, ini sowiir hiriinan ywowa. Mi kwiriyaeya ya dimin komii rani, ya ini yainau nwokaiya dimin kirie kirieyim pi saeya mi kinkikinaei mi piu irkaka saiirin pi saeya mi kigriraowi. Mi ta hiriinana saiir

daingwoki. Parid simin pi siyar niuginkikinaei mi niimau mie komiiki windi pi siyar niuginis iuguskii.

⁶ Mi kwiriyae ya miyik rani, ya ini paenan ywowa. Mi ya ini krimiir mwo bopwo nwokaiya ini saeyar ywo iskiya mi dimin taemin bibiyeyim nu tiranim pi simiirar wakaeyokna diriraerari. Mi saeya ini paeya digworaekwo whiekakim sim niugisiniya saiir hiriinan ywowa; mi kwiriyae saeya pi Setan siir siyu bibiyeyim simiirar mi wakaeyokna diriraerari mi digworaekwo whiekak ikim mi iikam ima krimiirin wi saeya nonkwobumbu ninkin haiginiuwi.

⁷ Mi niimauan wraisuim mi ipiyin ikim mi wraisupai wraisupaiyim opnau nwomai ikim yimbi inkamin simiir nonkwo imiiaeyin pi siir yai aiirar mi wakaeyoknaei mi ti dimin taemin whiekakim simiir kouin ini inkam ieya ywo iskiyin.

⁸ Mi diminin whirki whiruakin inkamki kigrirao karamae nwowiyin, ya yai biyie sasairga. Siya saiir kintimdinuwim wi dig nwo rani. Niingakiniingaka. Mi saeya ya saiir kwoinairga naingwo priboininisami. Mi ya ini mipug biyeyin iikam piyin ini siir hiriinan ywowin.

⁹ Mi iikam krīma Adi Komii siir inig iirin pi ta kwiriyae aeyar mi hainani mi yai bibiyie iikam nhirmi pi saeya swoki boini, yipiki krimiirin biya Adi Komii siyar nonkwokwokiyim siir kwoinkar.

¹⁰ Kwiriyae ya kwiruwaairga, iikam krīma boiniya yai miyik miyikim mi yai bibiyie. Mi ti kariir nomiyauim, ti dimin taemin bibiyeyim krīma tiriyim mi yim wi kipi swoki tirmimin.

¹¹ Mi op biyieya kausririya mi op miyik aka sowa ie whiruwanke niti mi sowa wi panin panina nwowi, ha? Mi sowa wi ie whiruwanke sowki it rani. Niingaka.

¹² Mi am saeya tabnid bi budika mi tab siya iriipi hiriinan am bi mi budikin. Mi iriipi hiriinan op miyika ieyin op biyieya kwoin kausririya saeya nwomaiiyin siir hiranki bi swoki imbinika. Mi nim krīma iikamim iriipi hiriinan, yai bibiyie mi yai miyik miyik ikim yim wi yai kwiruwa wi saiir hiriranki nitswo rani. Iriig.

Ninokninkin miyika Adi Komii siya hauugika

¹³ Mi iikam kimiir inkam nwirin siya biyin wi siyu biyie mi siyu miyik sowiirar ti inokninkin, ha? Mi ta hiriinan saiirsika mi ti hiriinan inkamin siya nisimauwi krimiirin ti dimin taeminim simiir siyumwokisiyumwowin siya tiram naingwokwowim mi siya wi higak nwo rani mi yi siya hiriinanki niuwi, siya siyuin iikam nhirmiyam naingwokwonanaeyin mi ha naingwo tibmii apiyin Adi Komii siiram siir dapiski.

14 Mi kira kwoin bibiyie naingwowi mi io whwonkam iikam nhirmi nanaowi mi kira ha naingwowi iikam nhirim simiir whwonkam ida inkam miyikin ini karar ywowin mi mhoyia kira ha kipi naingwo kiraingin inkam miyikin mi dimin taemin whiekakim kirar sibgu inomokninkin iski. Mi kira hiriinan kwoin iir naingwowi mi kira pi niksisaе mi Adi Komii siir yai kibi kibi imaka nantamyiriyiri.

15 Mi ti dimin taemin hiriinanim yim Adi Komii siir hiran tani, yim inkamim nu tiranim simiiraingim, bigibiyin simiirin yo Setan siya kinkikinakin mi iikamim nu tiranim sima ini simiirar kigna diriraerarim.

16 Mi kima kwoin bibiyie naingwowi mi io whwonkam nanaowi iikam nhirmi mi kima minam warar naingwowi, iikamim simiir bopwoniya kou kimar ywowim mi kima, kima kimar ninii nansaonaei mi kima wi dimin bibiyie whiekakim simiirar tiri.

17 Mi iikamim sima kwoin miyikin Adi Komii krimiir Wanin siya hauugiyin siirar wakaeyokna api mi sima biyiyin wi dimin miyik miyik imiirar tiri, ie miyikin sinwhrie karamaeyin siir hiriinan. Mi sima bigibiyin wi tiki dimin hininim simaka tiri: Mi sima wi iripa nongwomamair aei mi sima wi irni nwrni yayyar wakaeyoknaei mi simiir kwoinin wa kisina haigi mi sima iikam nhirmissi wa naingwobumbuwi mi wi simiirar mi whinkinsiis haiginuwi mi wi dimin taemin miyik miyik imiirara tiri. Mi sima iikamim hinda tindanim simiirin wi hiriinan siyau miyikinar tirswowi mi sima wi iikamim yaibwowai nwowiyim simiir hiriinan nwo rani.

18 Mi iikamim yipiki irni nwrni whinkinsiis haiginuwi mi sima iripa nongwomamair aei mi yim ini iikamim yipiki paenid ninkiniyim simiir hiriinan ywowim. Tikinim yipiki ti hiriinan siyau iir tirim yim iikamim simiir kwoin imiir kiyai siyau miyik miyik imiir napam mi yim sima ini paenidim nikii whakiyim ini simiir hiriinan ywowim. Iriig.

4

Iikamim yipiki ti nuan dimin biyie biyeyim simiir wakaeyokna apim yim Adi Komii siir sau omokim

1 Piki hinin dimin bibiyie ikim iikam kimiir hopswowoyim yaii kima kima niniiyam? Kimiir kwoin imar naingwokiiyim mipa tiri diminin kwoin ieya naingwowin mi kima kima yayiminim pa ninii.

2 Ti diminim kira haiyim naingwowin mi kira simiirin pi hai karamae ywo mi kiriir kwoinin inkam nisom aowam pa naingwowi simiir haiyim. Mi kiriir kwoinin diminin kira hai karamae nwowin pi siirimar naingwokwonanaei mi kira yai

pa ninkinwaomwarkii boininaei mi yaii pa ninii. Kira wi ti dimin imiir hai rani. Dimusi rani, kira Adi Komii siir bi srigin ti dimin imiirim.

³ Mi mhoiyya iya kira Adi Komii siirim srii diminim mi kira simiir bi haigin. Dimusi rani, kiriir kwoinin miyik rani mi ta hiriinan saiirsika, kiriir kwoinin dimin haiyaramar naingwowi mi kira kiriir kwoin biyie wakaeyokna apim mi dimin biyie imiirar nwoki tirim.

⁴ Kima yipiki iikam biyeyim digiumii Adi Komii siir haimriiyugigim. Takana ya ini wiga saiir kam iir haiburgika mi kam nwiram nama ini saiir hiriinan ywowa. Kima ini dimin biyeyim nuanim simiiram yaingwokwonanaeyim. Mi ti hiriinana kima ini Adi Komii siir sau omomnan ywowim. Kima ina ninokninkinim? Yipiki iikamkim nuan dimin taeminim simiirim naingwowim, yim ini Adi Komii siir sau omomnan ywowim.

⁵ Kima hinina naingwowi ta Adi Komii siir yaiya biya kam nhirim sima winkiya yokwoni saeya whisariyya priiboini, ha? Sima hinina boinkim, ti Adi Komii siir naeyuin ti krimiir tir nwokaiyin siya krimiiram in minam naingwowi, krma siir siyu iirarar napim.

⁶ Mi krimiirin wi Adi Komii siya whinkinsiis haiginuwi ti dimin taemin biyeyim simiirsi simiir nikwowaisiyyim. Mi ti yaiyim Yokwo saiir tir nwokaiyim sima hinina boinkim, Adi Komii siya wi digiumii iikamim inig komiikakim iikam nhirmi haiburim wi simiir haimriiyuwi. Mi siya iikamim yipiki ha naingwowyim sima inig karamaekim mi simam naingwona karam nwowyim mi ha boiniyim Adi Komii ssaargin inig komiigakin siya simiir whindiriraerarikin.

⁷ Mi kima iikamim kimama kipi naingwona mi yio haningi niuwi kima Adi Komii krimiir Wanin siirara wakaeyokna ap iski. Mi iya Setan siya kimiir kwoin imiir kiyaii mi kima wa sibgu okworinuwi mi kima digiumii wi siyu biyie imiir haimriiyuwi mi ta hiriinan saiirsika, Setan siya krimiirin wa haiburgigi mi wa nami.

⁸ Kima Adi Komii siir wakaeyokna apamar daingwo iski mi siya wi kimiir kingiina nwowi mi krimiirin wi siya kigiraowi. Kima yipiki iikam biyeyim yai ara nhinkiniyim kimiir siyu biyeyim digiumii simiir haimriiyugig biya kima tirim! Kwoin biyie kima naingwowim simiir haiburgig! Kima dimin biyeyim kima tirim simiirsi daingwoyimiyok mi kimiir kwoinim rirmiyya dwo, iikamim simiir inainm hisokiyim mi wadie ha nwokiyim simiir hiriinan.

⁹ Kima iikamim wi maingimairga nwo rani, iya kima dimin biyie biyeyim kima tirim simiiram naingwowi mi kima kimiir maingimairga wi saiir haiburgigi mi kima wa noui. Kima wa

haingigi kimiir kwoinim digiumii, iya kima wadie nwowa mi biyie nwo aka.

¹⁰ Kima iikamim ti idid mi dimin biyieyim kima tirim simiirsi daingwoyimiyok Adi Komii siir whwonkam ida mi Adi Komii siya kimiirin wi wadie nwowi mi kimiir inigin wi siyar hainani. Iriig.

Kima kimiir nomiyau imiir kipi hid

¹¹ Ti kariir nomiyauim, kima irni nwirni kipi hid mi niksiseae yai kipi boin. Niingaka. Yipiki iikamkim siir nomiyau imiir hidi mi siir nokwao boini, yio Adi Komii siir siyiu komii siir yai imiir haimriiyugim. Ti diminim yipiki siya tirim yim ini siya boinan ywowim, siir yayim ini kougikou mi ini wadie ywowim. Mi ini Adi Komii siir igsop aair yokwokairina. Mi kima hiriinan tiri kima Adi Komii siir siyiu komii siir yai imiir bi wakaeyokna apikim. Mi kima pi hiniina boini, kimiir yayim ini Adi Komii siir yai imiir haiburim.

¹² Adi Komii sasar winkin ti siir siyiu komiini yayim Yokwo Komii saiirin. Adi Komii sasar hid iikamim mi wi siyar whindiriraerar haiginuwi krimiirin o wi siyar tiowi krimiirin mi siyar mi tirki krma naowamin. Kira ha naingwokwowi kira adi komiigin mi ta hiriinan saiirsi hidi kiriir nomiyau imiirin, aniya? Kira ini paeprkab inkam ywowin. Iriig.

Kima diminim Adi Komii siya naingwowim kima tiram simiirin daingwo

¹³ Ta yayia kara boinkiya saiir wakaeki, kima iikamim yipiki hiniina boinim, panao mi waka, kira pi hinda nami mi biewi pi whira nini owouwi, kiriir digworaekwo whiekakim inkam nhirkim sainim mi kira pi umir simiirsi haiiyim, yio miyik rani, kira hiriinan yai boini.

¹⁴ Kira ninokninkin tani dimu diminkin mhoiia nimbiyami, kira wi omwaiya waiyai iyie wi omwai waiya rani? Kira ninokninkin tani. Krma iikamim ini paowiinan ywowim saeya ha hiigiya mpa swoki whaowaeki saeya ii priei bi hiiga mi nim krma ini hiriinan ywowim.

¹⁵ Kima hiniina kipi boin mi yio hiniingin kima hiniina ti boin Adi Komii siya hiniina naingwowi krma omwai waiyam, krma ti diminin siir ti tir iyie i diminin si ti tir.

¹⁶ Kima ti iikamim tariinanin hiriinan boin tani mi kima kamim inig komiigakim simiir hiriinan diriraerari mi kima wa boini, krma miyim krimiir kirieni mirii wi digar nwowi. Ti siyiun kimamar naingwonaeyim hiniin, kima iikam inigakim yio ti hiriinanin siyiu miyik rani.

¹⁷ Mi ti hiriinan saiirsika iikamim yipiki hiniina ninokninkinim piki hiniin diminkin miyikin mi sima siir tir karamae nwowi mi sima dimin biyie tirkim. Iriig.

5

Iikamim umirki naokingugunankaiyim simiir yaiga

¹ Mi kima iikamim umirki naokingugunankaiyim iiya maigimairga kima nwowana priei nwo rani. Mi saiir mhoiiyarin hik komii komiiyim wi kimiir naninkiniuni mi kima wi ninouninki prasae kin tani.

² Mi kimiir digworaekwo miyyik miyyikim wi biyie namwoiwuwi. Mi kimiir yuis miyyik miyyikim yim wi kikom minki topkrimkripi mi wi miyyik namwo iuu rani.

³ Mi kimiir gol, silva, umir, minim yim wi aiigak nwokiyami. Mi iikam nhirim sima kimiir umir aiigakim simiir kigi mi sima wi ha boini, sima umir hirii hirii dimusi haingiriyiu haigimimirkim, ha? Mi sima siyiu biyie tirkim. Mi iiya sima hiriinan boini mi kira wi kiriir umir imiirsi nididi. Mi iiya digiyana Jisis siya niti ni wi paesi kira nididiya wi saiir hiriinan nididi. Mi ti hiriinan digworaekwowim yim miyyak rani.

⁴ Mi biya kira iikamim kiriir numir aiir miiiyim, kira simiir umirim haimiiyarar hauugin. Mi kira ti simiir umirim hiriyyar biri hauu swokikin mi haimiiyin ini kirar tauae hai naowidim mi Adi Komii siya bidiyar kigiyin umir haimiiyin kira tauae hainaowid iirin. Mi Adi Komii siya bidi wakaekiyin kiriir miyyan kamim sima boinim, kira simiir umirim biri hauu digim. Mi Adi Komii siya kirie komiigi komiigakin. Mi kira siirsi nidid rani, aniya?

⁵ Mi tariinanin kira ini wadiyar nwowin mi nae miyyik miyyikim ini simiirar naeyin mi dimin taeminim kiriir kwonki naingwowiyim mi kira pi simiirar diriraerari. Mi ti dimin taeminim kira tirim, yim ini naeyim hu kira nimiiyaenanaeyim mi iiya simiir nisomsom aokaowi mi ha nadigiuwi mi ini saiir hiriinan ywowim. Mi iriipi hiriinan iiya saeya niti, saeya wa niti. Mi iiya dimin whirki kiriir nationi mi kira wa naowi. Dimusi rani, siyiu bibiyeyim kira tirim simiirsika.

⁶ Mi kira iikam miyyik miyyikim simiir boinwokiyopnatkaigikim mi simiirin ina yisomsom aokaokiyim. Sima kiriir nikwowaisiiyim dig bi nwokin mi kira simiirin ini hindara yisomaoki iskiyin. Iriig.

Sibgu dokworinu iiya kira Biyan Inkam Komiiyin Jisis siiram nwokwokiniyim

⁷ Ti kariir nomiyyauim, kima sibgu okworinu dimin biyieki kimiir nimbini mi ha kinankiuwi, iiya kima Biyan Inkam Komiiyin siiram nwokwokiniyim siya nitam. Mi kima ti diminim simiir daingwoki. Mi inkam nwirin numir ninkiniyin mi siya pi siir sasae imiiramar kigriraowi, sima

wai nwokiyam. Mi siya pa niki okaigi siir sasaeyim bie naoki ntkiigiyim mi siya pa kigi siir sasaeyim ini mwrriigiyim.

⁸ Mi kima iikamim ti iriipa hiriinan siyiuin siirar timi okaigi Biyan Inkam Komiiyin siiram. Mi ta kira nwokaigiya kiriir kwoinin kirie dwo. Mi iya krimiir Biyan Inkam komiiyin siya nitana priei nwo rani.

⁹ Mi ti kariir nomiiyauim, kima, kima kimarin kipi ninii nansao. Mi kima hiriinan tiri mi Adi Komii siya wi boriisopi. Mi siir iya siya nitana ini kingiinar nwowa siya wa swoki iti. Siya yipiki inkam nwirin anao nokwo kaigakaniiyin ini siir hiriinan ywowin.

¹⁰ Mi ti kariir nomiiyauim kima Adi Komii siir yaiya yipiki biya profet kamim sima boinmimauuim saiir ti swoki aingwoki. Kam bibiyeyim sima dimin bibiyie simiir tirhaiginuwi mi sima pi simiir swoki ikwowaissii rani. Nningaka. Sima pi kirie hiriyyar nwokripkai mi sima simiiram pa kiwawini simiir tirbumbuwamin. Mi krima ti hiriinan siyiuin sima tirin siirar swoki kigna ap.

¹¹ Mi krima simiirin hinina asi boini, sima inkam miyikim. Dimusi rani, sima kirieya nwokim mi hiriyyar nokworinukripkaigin. Mi kima inkamin Job nikiuuiyin siir bid yinokninkinim siya kirie hiriyyar mi oyokiyokigin Adi Komii siir siyu iir wakaeyokna apam, iya dimin bibiyeyim siir kinankiuim mi siirin Adi Komii siyar whinkinsii haiginugin. Dimusi rani, Adi Komii siya iikam krimiirsi naingwokwonanaeikin. Mi siya krimiirsiyin nhami nhami bi naingwoyimiyokin mi siya siir naingwobumbuwa krimiir asi niisiimauugin.

¹² Ti kariir nomiiyauim, tio siyairgin dimin komiiyin mi kara siirin kimiirin pi hinina boinmauugi, iya kima dimin taemin tiriyim iikamim simakan mi kima ha kipi boin. Kariir adin siir inigin kira ha boini, ihi, kara ti dimin iirin wa tiri. Yio digargin. Mi kira ha mi boini, Nningaka. Kara pi boriisopi mi yio iriipi hiriinan ini digar mi owin. Mi dimin nhirim kima whisarii kipi mi boin mi kima wi Adi Komii siir kwoin iir hopswoiwowi siya io kima nwowamin. Iriig.

¹³ Yipiki kimiir inkam nwirin waraur nwowin siya hik hika hainanaei mi siya Adi Komii siirim srii dimin imiirsi. Mi yipiki kimiir nwirin siya maingimairga nwowi mi siya mwai ha wao mi Adi Komii siir inig iirar hainan ti dimin imiirsiyin.

¹⁴ Mi yipiki iikamim kimiir nwirin siya maka nii, kima kamim Adi Komii siir diminim simiir bi nwowiyim simiirim dikiugi mi sima wa niti mi Adi Komii siirim nhowo pa kwisboini, ti inkamin siirim. Mi sima waim wa naokinki siir idwo, Biyan Inkam Komii siir inig iir.

¹⁵ Mi siima Adi Komii siirim kwisboini mi ha naingwo tibmii kani siya ti inkamin siirin ha whindiriraerari mi Biyan Inkam Komii siya kiriirin wa mi whinkinsis haiginuwi mi kiriirin wi wadieyar nwowaiginuwi. Kima dimin biyie tiri mi Adi Komii siya kimiir dimin biyie imiirin wa haiyoprimdiyumiigi mi ti dimin biyeyim wa namki.

¹⁶ Dimusi rani, ti dimin biyie imiirsika. Iikam kima irni nwinni dinboinmamaau dimin biyeyim kima tirim mi Adi Komii siirim kwisboini irni nwinnyim siya wa whindiriraeri mi kimiirin wi wadieya nwowaiginuwi. Iikamim yipiki Adi Komii siir wakaeyokna apim mi Adi Komii siya wa wakaei diminim siima kwisboini. Mi siya wa whindiriraeri ti diminin siima kwisboinim.

¹⁷ Ilaija yipiki biya nwowin, siya inkamkin iikam krimiir hariinanaargin. Mi siya Adi Komii siirim kwisboinanaekin naoki kipi kin. Mi biewi waiyaeyim whwoim mi bwanim iriiyar whir naoki kin karamae nwowim.

¹⁸ Mhoiia siya Adi Komii siirim swoki kwisboinkiyin mi naowin ina swoki kinin. Mi naowin ha kinin mi sasaeyim ina iigiyim. Mi hariinan saiirsika krima Adi Komii siirim srinanae mi siya krimiirin wa wakaei mi wa mi whindiriraerar haiginuwi. Iriig.

¹⁹ Ti kariir nomiiyauim, ti iikamim kimiir nwin siya Adi Komii siir yai kibi aiiir haiburgigi mi siirin inkam nwin ki swoki kiyainami Adi Komii siir wakaeyokna apim,

²⁰ siya ta saiiir dinokninkin, yipiki inkamkin ti inkamin siir swoki kiyainamin, yipiki Adi Komii krimiir Wanin siir haiburgigin mi siir Yai Win Kibi aiiirim naingwo tibmii karamae nwowin, siya siir kwoinbud iirar whindiriraerarnakin mi ta hariinan saiirsika, siya wi paeni omin siir nam tani. Mi siya tirkikin Adi Komii siirin ti inkamin siir dimin bibiyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyim biya siya tirim. Iriig.

1 PITA

Pita yio Jisis siir kigna m̄riiyan inkam n̄wirkin. Mi ta yokwowa siya w̄nkika iikam̄m Jisis siiram naingwo t̄bm̄iiȳm m̄ siir yai airam wakaeyokna apiȳm simiiram. Pita siya minam w̄nkikin iikam̄m naingwo t̄bm̄iiȳm simiir kins̄iis haiḡiniuwam, dimusi rani iikam̄m naingwo t̄bm̄ii kara-mae n̄wowȳm simiirin hik sima hauuḡim. Pita siya pi boriisopi sima simiir naingwo t̄bm̄iia Jisis siiram naingwo t̄bm̄iia saiir haiburgiḡim siya ha naingwowi saeya h̄riiyar dwokripkai m̄ hik h̄riiyar hai. Iriig.

Biiḡibiyan yokwowa Pita siya w̄nki aeya

¹ Kara Pitakin, kara Jisis Kraiss siir aposel inkamkin m̄ ta yokwowa kara w̄nkika iikam̄m naingwo t̄bm̄ii k̄niȳm Adi Komii k̄rimiir Wanin siir̄m k̄miiram ȳp̄iki biya, biyan iikam̄m sim nh̄nikriropkiȳm kimiir nu maeyau waraurankin m̄ kima ha nam̄m m̄ kima kim̄idiniya ti om̄m sim ini owou, Pontas, Galesia, Kapadosia, Esia m̄ Bitinia. W̄m kima ini inkam̄m ȳp̄iki hindara nini boinak̄iyȳm iki om̄ nh̄rim sim m̄ ha swoki amiȳm simiir oma h̄riir̄ ini simiir h̄riinan ywowȳm. Mi ti h̄riinan siȳu kaimwoin, w̄m kima ti om̄ iirin w̄ ī p̄rei nwo rani m̄ mhoiyya kima w̄ kimiir om̄kiom̄in Adi Komii siya nwoyin w̄ siir nwoyi.

² K̄miirin Adi Komii k̄rimiir Wanin siya b̄di ȳmbingiȳm siir iikam̄ nwoyin. Dimusi rani, biya siya b̄diyar ȳnokn̄nk̄in m̄ siya h̄riinan b̄diyar m̄ aingwowȳn kimiir kwoin̄m w̄ r̄m̄iia siya nwowaiḡiniuwi opa dim̄n taemin hinda k̄iḡiḡuskiya saiir h̄riinan. Siya ti h̄riinan̄in siir naeȳuni t̄rkin m̄ ta h̄riinan saiirsika kima w̄ Jisis Kraiss siir yai imiir nwoke wakaeyokna ap̄im m̄ siir nh̄eya k̄miirin̄ dim̄n wh̄rki kimbu karamae saeya nwoke. Kara ha naingwowi Adi Komii siir naingwobumbuwa w̄ kimakar nwoyi m̄ kima w̄ iripar nongwomam̄air aei. Kara ha naingwowi siya ti dim̄n m̄iȳik m̄iȳik imiirin̄ wa t̄ri k̄miirin̄ m̄ simiirin̄ w̄ idwo idwower n̄tkin iinainami. Iriig.

Mhoiyya k̄rima Adi Komii saika nwoyi m̄ k̄rima w̄ digworaekwo m̄iȳikm̄iȳik imiir hai

³ K̄rima Adi Komii siir in̄iḡ iirarar hainanki ȳp̄iki k̄rimiir Biyan Inkam Komiiȳn Jisis Kraiss siir Adin. Dimusi rani, siya k̄miiram̄n nhami nhami b̄ naingwokwonanaekin m̄ siya siir naingwoȳmyoka saiirin̄ warar m̄ isiimauu k̄miirin̄ Jisis Kraiss siirsi ȳp̄iki biya niki aonamin̄ m̄ siirin̄ Adi Komii

siyar swoki hidninsiin idwo omwai swoki waiyamın mi tari-
 ninanin siya ini omwaiyar swoki waiyan.

⁴ Mi nim krıma dimın taeminim Adi Komii siya hauwanım
 krımıir yipiki wi krımıir kwoın imiir whınkınıis haiginıuwi
 simiiram nwokwokini. Simiirin ini siyar kigrıraowım siir om
 hırar mi simiirin wi tioidwomai rani, sima wi wadie hiriıyar
 nwokripkaigiyami.

⁵ Ti digworaekwowım yım iikamım yipiki naıngwo
 tibmii kınım yım kimiirgım mi simiirin ini Adi Komii siyar
 kigrıraowım. Dimusi rani, siya kirıe komiigakın mi simiirin
 wi kirar haıbudwını mi ti digworaekwowım yım wi Adi Komii
 siyar nanaaknınkiihaiginıuwi ta iıya Jisis siya swoki itana
 kimiir nanmaiwarkaina iuguskiyana wi saıir nanaaknınkii
 haiginıuwi.

⁶ Dimusi rani, kima wi maırgımaıga ti dimın taemin imiırsi
 nwowi tiriiginım ta ii aıir nwowım sima hik kimpıpisu
 kimiırar hauuga wındi kima maırgımaırga nwo karamae kipi
 nwo ti dimın taemin imiırsi.

⁷ Mi ti digworaekwowım yım wa nimbimbıiyami mi
 wi ta hiriınan saıırsi kınankıuwi Adi Komii siya kimiirin
 kimiir naıngwo tibmııya ini panın panına namisi owa
 kimiir kwoınau nwokaiya. Mi iikamım golin paenau
 kabıtkaigiıyım mi sima pa niki obrıprigii mi ti golin pi
 opar nasae imbiyami mi sima dimın biyıeyım iki siir
 idwo hir nwowıyım pa nitnoudnankaigii mi hapaiirin pi
 golkigolin pi sasar nwokii. Mi ti hiriınan siyıu kaimwowın,
 Adi Komii siya dimın biyıe imiıramın asi kiwakii krımıir
 tirbumbunınkin haiginıuwamın mi ta hiriınan saıırsika ti
 dimın hiriınanım yım wi pi nitnounınkiigii mi wi dimın kibi
 kibiyım sima simar nwokaigii krımıir kwoınauın mi krıma
 wi Adi Komii siırgısiıramar naıngwo tibmii kın iski. Mi
 ti dimın kibi kibiyım kimiir kwoınau nwokaiyım yım ini
 gol imiir haıburım. Mhoııya ti golin yım wa digii mi warı
 dimınım kimiir kwoınau nwokaiyım yım wi wara digi rani.
 Mi mhoııya Jisis Kraıs siya swoki iti mi siya, siya siyar swoki
 anaaknınkinaei mi wım kima wi inıg komiigak haınii nwowi
 mi Adi Komii siya kimiirin wi hınına boını, kima dimın whırki
 bi kımbugım.

⁸ Kima Jisis siir bi kigım mi kima siıram
 naıngwokwonanaeikım. Tariınanin kima siir bi kigım
 mi kima siıramın ina wakaeyokna apım mi kima ini
 maırgımaırgar nwoyokiyokııyım mi ta hiriınan saıırsika
 kima wi hınına boın tani saıir kirıeya panıınga

⁹ Dimusi rani, ta hiriınan saıırsika kimiir naıngwo tibmııya
 ya hınınga, kima wi Adi Komii saıkar nwowi yipikın kimiir
 nanmaiwarkainan.

¹⁰ Mi ta nanmaiwarkaina ta biya biyan profet kamim sima saiir naingwokwonanaekim mi sima bi sibgu inokninkin kingim. Mi sima kimidiniya naingwobumbuwa mhoiia Adi Komii siya nisiimauuwana saiir winki mi ya tariigina ya nikrani wim kima wi ta nanmaiwarkaina saiir haii.

¹¹ Mi sima ta Adi Komii siya nanmaiwarkaina krimiir saiir saiira naingwokwonanaekim mi sima ini sima simar yinsrii ansriina ti dimin taemin imiiram. Mi ti Kraiis siir naeyiun yipiki simiir hir nwokaiyin simiirin siyar yanaaknkii haiginu iya Kraiis siya nitana saiirin mi dimin taeminim ti ii imiir nimbimbiamim iya Kraiis siya haiya hik dimin biye biyeyim simiirsi mi mhoiia siya wi inig komiigakar nwowi. Mi sima ti diminin siir siira naingwokwonanaekim mi siya wi panin panina nimbiam.

¹² Biya Adi Komii siya simiirin hinina nisiimauugin, ti yayim sima boinmimauuim yim wi simiirar swoki whinkinsis haiginu rani. Mi ti dimin taeminim mhoiia iikam kimiir whinkinsis haiginuwi yim ti dimin taeminim ti tariinan nwowim sima waraigim, yipiki tiki kamim Adi Komii siir yai aiir boinmimauuwim kimiir, sima boinmimauuwim. Adi Komii siya yikropki siir naeyiun simiiram mi simiirin siyar whinkinsis haiginugin mi sima ti dimin taemin imiirin asi boinmimauugin. Mi paekwosimim yipiki inkam nwowin Adi Komii siya nikropkiyim ta mi aiir miriyam mi yim sima biya ti diminin Kraiis siya tiranin siiramar mi naingwokin siir mi inokninkinim mi sima ini yinkinyaeyaowim dimusi rani, Adi Komii siya simiir bi boinmaugin. Iriig.

Iikamim dimin miyik tiriyim kimiir kwoinim yim rirmiyar dwokripkai

¹³ Mi ta hariinan saiirsika kimiir kwoinim kirie hriiyar dwokripkai mi kima kimiir siyu iirsiyar mantirao mi kimiir kwoinim sibgu sibgu daingwo omok ta naingwobumbuwa wi mhoiia Kraiis siya hauwi kimiir saiiram nwokwokinim mi iya Jisis Kraiis siya swoki itana siya wi siya siyar nanaaknkinaei.

¹⁴ Kima Adi Komii siir wakaeyokna apiyim kima yinisimin siir ad yopiyo sowiir yai imiir wakaeyokna apiyin siir hariinan dwo. Mi ta ii aiirarin kima iki dimin biye biyeyim biya kima tirim simiiram kipi naingwokwonanae iya kima Adi Komii siir ninokninkin karamae nwowa saiir. Niingaka. Ti dimin hininim simiir tiram kipi naingwo.

¹⁵ Mi yo haningi nuwi kima wi Adi Komii siir hariinan nwowi yipikin kimiir kwoin imiir kiyaiyin siir dimin miyik miyikim simiir haiyam. Yo siya ini dimin whirki kimbu

karamae hiriyar nwokripkaiyin mi wim kima iriipi hiriinan dimin whirki kimbu karamaeyar timi o wara dimin taemin whiekakim kima tiriyim simiirin.

¹⁶ Kima ti hiniina tir. Dimusi rani, Adi Komii siya siir Yokwo Komii aiir winboinkiyin siya ti hiniina boinkikin, kima dimin whirki kipi kimbu. Dimusi rani, Adi Komii kara dimin whirki bi kimbugin.

¹⁷ Adi Komii siya wi iikam whiekak krimiirar hidirkaki mi siya dimin taeminim krima tirim wi simiir hiriinanar swoki tiri. Mi ta hiriinan saiirsika, wim kima iikam yipiki siirin hiniina dapikiuwiyim Adi mi siirim kwisboinkiiyim, kima, kimasiyar mintiraona dimin taeminim kima tiriyim iya kima ti nu iirar niki owiyim, yim Adi Komii siir kipi tir big nasmirwaiya nwo karamae siya nwowim kimaka.

¹⁸ Kima ti dimin taeminim kara boinmimauugiyim simiir tir dimusi rani, wim kima ina ninokninkinim kimiirin Adi Komii siya bidi yanmaiwarkainam dimin biyeyim biya kima tirkaiyuwim simiir hirankin, ti diminim yipiki biya kima nonkwowim kimiir brougae wanwiyaeyim sima nisiisiimauuwim kimiir. Adi Komii siya kimiirin silva, gol minmi bi saininiyoknakin. Nungaka. Yim ti dimin hiniinim yim wa tidwomaii. Siya kimiirin Kraiis siir nhie kibi aiir nanmaiwarkainakin.

¹⁹ Siya ini sibsibnan ywowin siirin whaigomkosimki bi pisrankin mi hankak sim bi swoki okin mi dimin whirki bi swoki kimbugin siir pua whauriyinki whauriyinka Adi Komii siir yai aeya boina saiir hiriinan.

²⁰ Mi biya iya Adi Komii siya nu iir niki onkwokwo karamaeyar niki owa, siya Kraiis siirin saiirar nimbingin tiriir nitamin mi iki ti nhirim mhoiyanim simiiram niki okin mi siya sasar nanaakninkinakin kimiir whinkinsiis haiginuwamin.

²¹ Wim kima Adi Komii siiram asi naingwo tibmiigim. Dimusi rani, Kraiis siirsika. Siya bidiyar iki aonamin mi siirin Adi Komii siyar swoki hidninsiin idwoki omwai waiyayokiyokiyamin mi siya siirin inig komiigakar ywowaiginu mi ta hiriinan saiirsika kima siiram asi naingwo tibmiigim mi kima siiramar dwokwokin kimiirin wi mhoiia siya nikiunaki mi kima wi saika nwoyokiyokikaeyami inokinokin.

²² Mi kimiir kwoinim dimin whirki kimbu karamae bidi ywowim mi ta hiriinan saiirsika ti Adi Komii siir yai kibi kibiyim kima wakaeyokna apim simiirsika mi ta hiriinan saiirsika kima kimiir nomiiyauim simiiram nhami nhami kipi naingwokwonanae. Mi kima irni nwirniyam naingwokwonanaeyim wara kimiir kwoinin dimin whirki kimbu karamae nwowiyin siya daingwokwonanaei.

23 Adi Komii siya kimiir kwoin imiirin yaeya kwoin win bidi tirkiyin yipiki wi hiriyyar nwoyokiyokiikaeyami kima wakaeyokna apa siir yaiya saiir kirieni tirkikin wadie kima nwowamin. Mi siir yayim yim wi wara tioidwomai rani. Mi iriipi hiriinan kimiir kwoinim yim iriipi hiriinan yim wi warim digi rani. Wim kima inkam komiini yinisisimkim yipiki nao karamae nwowiyim sima.

24 Tiki yayim yim kaimwowaigim. Dimusi rani, yayim yipiki Adi Komii siya winkiyim Yokwo Komiini yim hinina boinkikim,

iikam whiekakim yim ini konan ywowim mi ti inig komii komiigak sima nwowa yim ini kipnan ywowim. Mhoiyya sima wi kowa inkamki tokisimsibginiya mi ha waiswaekiya wi saiir hiriinan nwowi. Mi kipa ya wa mi houginami nua hiriir mi saeya wa mi bropkinami. Mi ti kamim ti nu iir nwowiyim inig komii komiigakim yim wa digi.

25 Mi Biyyan Inkam Komii siir yai kibiya ya wi hiriyyar nwokripkaigii.

Mi ti yayim simakisimaigim krima boinmimauuwim kimiir. Iriig.

2

Mi Biyyan Inkam Komiiyin yio ini yinpaenan ywowin mi krimiirin siyar whinkinsiis haiginiuwi krima nwowamin

1 Mi kima warim dimin biyie biyeyim kimiir kwoinaw nwokaiyim yim ti itnoudnankiigi, ti dimin taemin hininim, niksisaeyai, yai iyop nwo mi kwoin bibiyie naingwo mi yai kinaopitkaigai mi ti hiriinan diminim kima simiirin kipi tir.

2 Kima yinisiim sapisapin mwiiyaramar naingwowyin siir hiriinan daingwo Adi Komii krimiir Wanin siir yai kibi kibi imiiramin mi hiriinanki niuwi wim kima wi inakamae adiyaowaenan nwowi mi iki Adi Komii siir dimin taemin imiirin wi haningnin sibgu ninomokninkin digi.

3 Dimusi rani, wim kima bidiyyar yinokninkinim Biyyan Inkam Komii siya wadiyairgin mi siya kimiirar bidi whinkinsiis haiginiuwun mi kimiir dimin biyie biyeyim yim siya bidiyyar mi haiyoprimdiyiumiigiyim.

4 Kima Jisis saika damasukikin yio siya ini yinpaemiiyikan ywowin yipiki iikamkim sim boriisopin mi Adi Komii siya siiramin nhami nhami bi naingwokin mi siirin siya yimbingi ti dimin biyeyim krima tirim simiir haiyoprimdiyiumiigiyam.

5 Mi iikam wim kima ini iriipi hiriinan iyyin paeyinanar mi owim mi ta hiriinan saiirsika Adi Komii siya kimiir asi nanmaiwarkinaei mi kima Adi Komii siiram kiwaki kimiirin siir omakanan nwowim mi kima wi piugan kwiruwar mi owim

mi wim kima ini pris inkamnan ywowim. Yim sima biya wraisuim ha nisomsom aokaowim mi simiirin sima hiya Adi Komii siir haigin anag hauugiya sair idwo hir haigin anagi, Adi Komii siir nankin imiyyaeyam. Mi ti hiriinan siyiu kaimwowin siirar timi tir dimin taemin miyikmiiyikim Adi Komii siirim mi kima wi kimar hauunaei Adi Komii siirin nae nankinimiyyaeyamin mi dimin taeminim kima tiri Adi Komii siya wi maigimaiga nrowi simiiram. Dimusi rani, biya Kraisiya bidiyar tirkiyim krimiirin krimiir siyiu bibiyie imiir haiyoprindiyiumiigiyim.

⁶ Adi Komii siir yaiya Yokwo Komii sair hir nwowa hinina boinkika,

kara yinpae kibiyin wira yimbin om Saion hiram in omaka hir nwowa sair kougou nwowim. Siya ini ti kougouwin siir hiriinan ywowin omaka miriyyim ninansiin okwowiyin mi ha boiniyin yio miyik rani mi yio Adi Komii siya hinina naingwowi yio bimbuiwi rani. Kraisiyairgin omaka sair nonkworinuwanin kougouwin mi iikamim yipiki siiram naingwo tibmii sima wi hik mirisikak nwo rani mi simiirin wi siya nanmai-warkainaei mi wi siyar whinkinsiis haiginuwi.

⁷ Mi ti kimiir iikam nhirim yipiki Kraisiiram naingwo tibmiiyim, wim kima siiram in nhami nhami naingwokwonanae rani mi tiriiginim yipiki siiram naingwokwonanae karamae nwowim Adi Komii siir yaiya Yokwo Komii sair hir nwokaiya ya hinina boinka,

Siya ini yinpaenan ywowin yipiki inkamkin diriraerarkikiniyin omaka miriyyam mi mhoiyya pa swoki boini siya miyik rani, mi yio Adi Komii siya siirin hinina naingwokin siya wadiekwadieyairgin. Ini siya siyar ywowiskiyin yinpaenanin yipikin omaka kougounan omaka sair bopwoniya nokwo in omaka akou iir hougwowinam.

⁸ Mi iikamim yipiki Kraisiiram naingwo tibmii karamae nwowim mi digiumii siir haimriiyiium,

Kraisiya siyanan ywowin mi ti iikam hiriinanim yim wi siya tirki mi sima wa nhimnhinkinami mi sima wi sima simar tioidwomai. Sima iikam whaowaenan nrowi mi wa nikii iuguski.

Dimusi rani, sima digiumii Adi Komii siir yai kibi imiir haimriiyugim ti Adi Komii siir yaiyim yipiki biya niki winkiyim Yokwo Komii sair nwokaiyim sima wi digar nrowi simiir tirim.

⁹ Mi wim kima simiir hiriinan tani wim kimiirin biya Adi Komii siya bidi yimbinim yipiki siir piugan nwowim mi kima ini Pris inkamnan ywowim siir inig hainan praprasim mi

kima ini iikamim yipiki Adi Komii siir mai aiirara miriyyim mai mai miyyikmiyyik ha miriyyim ini simiir hiriinan ywowim. Mi kima ini siir iikamnan ywowim dimin taemin kibiyim siya tiriiyyim simiir nanaakninkii haiginuim. Siya kimiirin minam kiyaii kima dimin taemin biyyeyim niibwomambwonan nwowiyim digiumii simiir haimriiyugigim mai kima siir yai kibiya yipiki bienan whwoyaya sair wakaeyokna apim.

10 Kima biya iikam nanga nwokim mai tariinanin kima ini Adi Komii siir puganan iikam ywowim. Biya Adi Komii siya kimiir bi whindiriraerar haiginuugin mai tariinanin Adi Komii siya kimiirin prasae prasae bi whindiriraerar haiginuugim. Iriig.

Krīma Adi Komii siir mai miriyyan iikam dwo.

11 Ti kariir nomiiyaukinim kima ti nuin siir siyyuin siir tiran tani. Nungaka. Kima tirin wi ii priei nwonam tani kara kimiirin asi boinonkwokwoki. Iya kima tirar niki owi dimin bibiyyeyim digiumii simiir haimriiyugig ti diminim kimiir kwoinim inokiiinokin simar nipiyaokii mai ta hiriinan sairsika kima wi ti dimin biyye imiirar wakaeyokna api mai wi dimin biyyeya tiri.

12 Kira, kirar diisiimauuna iikam nharim simiir bopwoniya yipiki Adi Komii siiram naingwo tibmii karamae nwowiyim simiirin. Mi dimin taeminim kima tiriyim miyyikmiyyik imiirar diriraerar mai ta hiriinana sima kimiir nainugaugauwi mai ha boini kima miyyik rani mai ta sair mhoiyya iya Adi Komii siya niti iikam imiir hidam mai ti iikamim naingwo tibmii karamae nwowim sima wi siir inig iirar hainanprapraskii whisarii rani, dimin miyyikmiyyikim kima tirim simiirsika.

13 Mi kima iikamim yipiki kimiir kigriraowiyim simiir yai imiirar wakaeyokna. Dimusi rani, kima Biyyan Inkamin Adi Komii siir wakaeyokna apikim kima gavmanmi biyyan inkamim simiir wakaeyokna ap.

14 Mi iki iikamim siya nikropkiyim kimiir kigriraowam mai yipiki siyyu bibiyye tiriiyyim simiir donkwoninwimwihnrninkin haiginu mai yipiki iikamim dimin miyyik tiriyim simiir inig imiir hainan prapas.

15 Kima dimin miyyik miyyik imiiraramar daingwo. Dimusi rani, Adi Komii siya minam naingwowi, kima simiir tirim mai ti inkam biyyeyin siir yai bibiyyeyim yim wi pi ninkinyaeyaowi mai ta hiriinan sairsika ti dimin kibi kibiyim kima tirim mai yim wi kimiir swoki boinhuriyyu sran tani.

16 Kima iikamim rirmiyya nwowim kimiirin dimin biyye whirki nonkwo karam nwowim, dimin biyye kipi tir. Dimusi rani, kima ini ti hinin siyyuin siir nwowim kima Adi Komii siir

iikamkım mi kima siir mi aiir mırıgım mi kima dimın miyik imiirara tiri, siyu biye warı kipi tir.

¹⁷ Kima iki iikamım simiir inig imiir hainan mi kimiir nomi-yauım simiiram daingwokwonanaei mi kima Adi Komii siirsi didid mi siirın dimın whir kipi tirbu maırgımaırga kimaka nwoısiyın mi kima gavman inkam komiıyın yipiki krimiir kigrıraowıyın siirın mhiı hiınsima dwo. Friig.

Dimın taeminım Kraıs siya tiriym krıma simiir wakaeyokna ap

¹⁸ Mi kima iikamım yipiki whısarii mi priimiriıyım kima kimiir biyan inkamım simiir yai imiırar wakaeyokna ap mi hik simiir kipi hauu maırgımaırga kima nwoısi. Mi iikam nhirım sima kimiiram naıngwokwonanaei mi nhirım io kimaka nwowi, kima hiriıyar tiki prii dirıraerar.

¹⁹ Mi kimiir biyan inkamım sima wi kimiir nikwowaisii. Dimusi rani, kima Adi Komii krimiir Wanın siir yai imiir wakaeyokna apikım mi kima ta hiriınan saiırsiyın yamdi kipi swoki dirıraerar mi kima ta kara boına saiir hiriınan dirıraerari mi Adi Komii siya kimiirın wi maırgımaırga komiıgakar nwowi.

²⁰ Mi kima dimın biye tiri mi yaowae adım sima kimiir nikhaiginiıwi mi kima ti dimınım sima kimiir tiriym yamdi simiir kipi swoki tir. Yo tiriiginın yo ini ywowın. Dimusi rani, wım kima dimın biye tirkim mi kima hik haigım. Dimusi rani, ti dimın miyik miyikım kima tirım simiırsika mi kima ta hiriınana yamdi saiırsi bi tirkim mi yo tiriiginın yo dimın komiıgıkomii ieyairgin mi Adi Komii siya ta hiriınan saiırsiyın kimiirın wi siyu miyikar mi tiri.

²¹ Adi Komii siyar bidi yimbınım kimiirın ta hik aiir haiyam yipiki kara boınımıauuwım kima simiir hai. Dimusi rani, Kraıs siya hik kimpipısu prasae bi haigin kimiırsiyın mi ta siya niısiımauıwa ini aknaın miyiknan ywokiya kima kigna apım inkamın huni siyuın siir kigna apnamıyın siir hiriınan.

²² Kraıs siya siyu biye bi tirkin mi nıksısae yai bi mi boınkın mi siyu biye bi mi tirkin. Niıngaki niıngakiınga.

²³ Mi iikamım sima siirın yai biye nikbumbu boını siya nididım mi siya simiirın nıksısae yai mi igao yai bi boınkın. İya kamım sima siir tıoa mi siya simiirın igao yai bi boınkın mi yamdi bi mi tiokım siya yaimın yaimın bi boınkın. Siya ha naıngwo tibmıigin Adi Komii siya mhoııya simiirın wi ti siyu bibiyeyım simiırsi hıdı.

²⁴ Mi siya, siya siyar naonakin paeyın hiıniıya niriınınkın siirın dimın biyeyım yipiki krıma tirım simiir haiym mi ta hiriınan saiırsika iikam krıma nu tiran dimın biyeyım digıumii haıgingik mi krimiirın wi sima niıpiıaokı rani mi

ta hiriinan sairsika krīma Adi Komii siir dimin kibi kibiyim simiir asi wakaeyokna api. Dimusi rani, siya pi naokin mi wim kima wadie asi nwowi.

²⁵ Kima ini sibsibnan ywowim yipiki inkamki naingwo ouwougikim mi siyuim ha whaowaeyim. Mi tariinanin kima ini Kraisiiram yaingwo tibmiiyim mi siyar kigriraowi kimiir kwoinbud imiirin, yipiki inkamin sibsib imiir sibgu kigriraowiyin simiir hiriinan. Iriig.

3

Tayaiya iikamim nonkwonam simiir boinka

¹ Mi iikamim simiir biyan inkamim simiir yai wakaeyoknaeiya simiir hiriinan wakaeyokna mi wigim iriipa hiriinan, kima kimiir kamni yai imiirar wakaeyokna mi ta hiriinan sairsika sima Adi Komii krīmiir Wanin siir wakaeyokna ap karamae nwowi mi simiir kwoinim wi kima nwoki kiyaiyim dimin miyik miyikim kima tirim simiiram mi ta hiriinana sima wa nwoki aingwo tibmiiyim siiram. Mi kima wi yai yaimin dimin kipi swoki boinmin.

² Dimusi rani, sima wig kimiirin wa kigi kima dimin taemin miyikmiyik imiirar tiri kima wakaeyim sima boinim mi ta hiriinan sairsika simiir mhi kwoinim wa kisina haigi Adi Komii siir yai aiir wakaeyoknamin.

³ Kima simae mikin minim kima kima kipi puuai mwamana, kima indihop mi yuis miyikmiyikim simiirara nii mi ta hiriinana sairsika iki iikam nhirim sima kimiirin wi ha boini kima bimbūwi kig rani. Yo tiriiginin yo dimin komii rani. Ningaka. Kima wi hiriinan kipi swoki tir.

⁴ Mi ti dimin taeminim kima naingwoyimi yokim kimiir kwoinawu nwokaiyim yim hiinsima dwo mi kipi nikwokrimkrip. Yim ti dimin hinin ini mikin, indihop, mi yuis miyik minim yipiki kima puaiyim kimiir pu, ini simiir hiriinan ywowim. Mi dimin taeminim kimiir mhi kwoinawu nwokaiyim yim mikin, indihop mi yuisnan tani bi nimbimbiriyamikim. Dimusi rani, Adi Komii siya kimiir kwoinawu ti hiriinan dimin taemin miyikmiyik imiiram naingwokin.

⁵ Mi ti hiriinan siyuin, biyan wigim yipiki miyikim yim sima minam nwowi dimin taeminim Adi Komii siya boinim, simiir hauuwim. Mi ti hiriinan siyuin sima tirin, yo sima, sima simar swoki tirnakin wadie kigamin mi sima simiir kamim simiir yai imiirar mi wakaeyokna apkim.

⁶ Mi Sera saeya iriipa hiriinan siyu iirar mi tirka, saeya Ebrahim siir yaimin dimin imiirar mi wakaeyokna apka mi saeya sair kam iirin sair kigriraowan inkam asi nikiugin mi mhoiya kima siyu miyik tiri mi Adi Komii siir wakaeyokna

api mi siirsi nidid karame nwowi mi kimarın wi Sera saiir yinisimnan nwowi.

⁷ Mi ti hiriinan siyiu kaimwowin, kima kamim yipiki wig nonkwonaim mi simaka ha nwowim kima dinokninkin sima kirie rani, kimiir hiriinan mi simiirin sibgu kigrirao. Dimusi rani, kima mi sima kima iriparin mhoiyya dimin miyik Adi Komii siya hauuwi wi simiirarar haiswowi mi kima hiriinan siyiu iir tiri mi kimiir siyiuin wi dimin whirki haiginikou rani, Adi Komii siiram srii dimin taemin haiyam. Niingaka. Iriig.

Kima iikamim hiinsima dwo mi ti dimin taemin miyikim simiir sibgu wakaeyokna ap

⁸ Mi ta kariir yaimirsim kwiruwa pi kimiir boinmauugi kima kwoin whiruwa dwo mi irni nwirniyam daingwokwonanae mi simiirsi daingwoyimyok iyya sima hik haiyim mi dimin miyik miyik imiirar tir, irni nwirniyin mi hinina daingwo nhirim sima dwo kimiir kouwin.

⁹ Mi iikamim sima dimin biyye kimiir diriraerari mi kima simiirin dimin biyye yamdi kipi swoki diriraerar. Mi sima yai biyye kimiir boini mi kimiir tirbumbuwi mi kima simiirin yamdi kipi swoki tirbumbu. Mi kima Adi Komii krimiir Wanin siirim srii siya dimin miyik tirim simiirin. Dimusi rani, Adi Komii siya hinina naingwokin kima ti hinina tirim mi kima siir dimin miyik miyik imiirin wa haii.

¹⁰ Kima ti hinina ti diriraerar. Dimusi rani, Adi Komii siir yayim Yokwo Komii saiir nwowim hinina boinkim:

Ti iikam nhirim yipiki ii miyik nhir nwowam naingwowim ti nu iirin, sima dimin taemin biyye imiirin digiumii haimriiyugig mi niksiae yayim yim iriipi wara.

¹¹ Sima dimin bibiyye imiirin digiumii haimriiyugig mi dimin miyik miyik imiirar timi tir. Sima iikam whiekakim simaka hiinsima dwo.

¹² Dimusi rani, Adi Komii siya iikam miyik miyikim simiirar kigriraowikin yipiki simiir kwoinim miyik nwowim mi siya dimin taeminim sima sriiyim siirim simiirar wakaeyoknaeikin. Mi Adi siya iikam biyyeyim digiumii simiir haimriiyuwikim.

¹³ Mi kira wadie tiram naingwowi kiriir kwoinin wi nhinga tirbuwi inkam nwir karamaeka.

¹⁴ Mi kima dimin miyik tiri mi iikamim sima kimiirin dimin biyye tiri mi kima maigimaiga taokitaoka dwokaeyam. Mi kima iikam imiirsi kipi nidid mi ti dimin taemin imiirsi kipi naingwo yimyok.

¹⁵ Kima Kraiis siiram daingwokwonanaei mi kimiir kwoinim siiramar daingwo iski yio dimin prasae rani. Mi inokinokin kima iikamim kimiir srii yamim simiir yai imiir nowarkii boinam dwokwokin kimiir kwoinim dimin

taeminim Adi Komii siirim simiiram dimuim naingwo tibmii? Mi kima simiirin io kwoin kipi nwo mi igao yai kipi mi boin Adi Komii siirsi didid yio wi inig biyiekak kima nwowisi.

16 Mi kimiir kwoinim maingimairga dwo dimin taeminim kima tiriyim mi kimiir kwoinin wi rirmiiigirirmiiya niki owim. Mi ta saiir mhoyiya iikamim sima wi kimaka ninkinwamwarkii boini ti dimin miyikmiiyikim kima tiriyim simiirsi. Dimusi rani, kima Kraiis siiram naingwo tibmiiigim mi sima wi nididgak nwonami dimin taeminim sima boinim simiirsiyin.

17 Mi kira iikam imiirin sibgu sibgu tiri, iya ti iikamim sima dimin biyeyar tirka windi kimiirin mi mhoyiya Adi Komii siya kimiiramim wi big nasmirwaiyar nwowi. Mi kima iikam imiirin dimin biyie tiri mi yim ti iikamim kimiirin wi iriipi hariinan dimin biyeyar swoki kwatiri mi Adi Komii siya kimiiramim wi big nasmirwaiya nwo rani.

18 Tariigina ya kamwowaiga. Dimusi rani, Kraiis siya bidi yaowin, siirin kam bibiyeyim sima tiokin mi ta siya naowa krimiir dimin taemin bibiyeyim simiirsi naokin, siyaingim inkam miyikin dimin wharki kumbu karamae nwowin, siya iikam biyie krimiirsiyin kwiruwar naokin mi ta hariinan sairsika siya krimiir asi nanmaiwarkainakin Adi Komii siiram namim. Ti inkamim siyaingim puuairgi naowin mi siir kwoinbudin wari bi naokin ini omwaiya swoki waiyan.

19 Mi ti hariinanin Adi Komii siir naeyiuin Kraiis siya maeyau biyeyea kwoinbudim nwowa saiir yam mi siya siir yai aiirar yanaakninkii haiginiu simiirin.

20 Mi Adi Komii siya ti iikam imiiramim minam nwogugugin iya sima omwaiyar niki waiya sima siiram naingwo tibmiiyim mi sima siir yai aiir bi wakaeyoknakim iiyim Noa siya miriiyim siyai aiir. Mi ta ii aiirin Adi Komii siya wikamim iriiyar oumuar hainaowid mi tiriiginim sima bi naokim. Dimusi rani, op komiiyin simiir wari bi nwomairipu aokin.

21 Ti opin yi iikamim yipiki baptaisiyim aknainan simiir niisiimauugin. Taka opa saeya iowim kimiir puu nwowim simiir hisokan tani. Nningaka. Ya min niisiimauuga iikamim yipiki Adi Komii siiram sriiyim simiir dimin biyie imiir haiyoprimdiyiumiiyiyim mi siya wi simiir kwoin imiir diriraerarki rirmiiya nwokiyim. Dimusi rani, Jisis Kraiis siya bidiyar iki aonamin mi siya ha swoki insiin idwowin mi ini omwaiya swoki waiyan.

22 Kraiis siya bidi yamin Adi Komii krimiir Wanin siir om iir mi siya ini Adi Komii siir ina inig miya ini idwokaiyiun maeyauwa iikamim inigakim sim nidwokaiya saiir. Mi paekwosim ima mi nonkwo yiu ikim mi uridyiu bibiyie whiekak

ikim simiir kouwin ini siyar ywowskiyin. friig.

4

Dimin taeminim kima diriraerariyim Adi Komii siir kwoin iirara daingwo tir

¹ Krais siya inkam krimiir hiriinanar naokin mi ta hiriinan sairsika kima biya siya tirim simiir ti swoki aingwoyokiyokiigi mi siya ini inkam biyeyim simiirar kigninkin tiotin siirin sima siir nonkwobumbuninkinim mi inkamki kimiir tiowi mi kimpisu kimiir hauwi yi ti hiriinanin, dimusi rani, kima Adi Komii krimiir Wanin siir yai aiirim naingwo tibmugim, yim ti dimin taeminim ini wadie mi owim whisarii rani, iikamim yipiki inkamki tiowiyim simiir piim mi ha kimpipisuwiyim mi ti hiriinan siyuin yio simiir grabainginiuwi ti hiriinan dimin biyeyin sima tiriyim simiir haiburgim.

² Mi tariinan kima diminim kimiir kwoinki naingwowim ta iya kima nu tirar niki owa simiir kipi wakaeyokna diriraerar. Mi kima Adi Komii siir kwoin iirara wakaeyokna ap iski.

³ Ii nhirim biya namkiyim krima dimin biye kasa bi diriraerarkim iikamim nuanim sima tirim simiirin ti dimin taeminim yim hiningim: Krima dimin biye imiirar wakaeyokna apkim mi krima simiir diriraeraramin nhaminhami bi naingwokim, krima hii nanaeyim krima siyu komii iirar taouuga diriraerari, krima op kiriekiriyim simiir kwiyaeiyim iki krima kwiyae nanaeyim mi krimiir piim pi whaowakakar nwowi mi krima nae pranaepranae bi naeikim mi krima iki iikam nhirim simiir omakar mi amikim op kiriekirie imiir kwiyaeiyim mi krima digumii Adi Komii siir yai aiir haimriiyugim mi krima pi uruwai siyaowaiyim simiir inig imiirar mi hainani.

⁴ Mi tariinanin iikamim yipiki ti dimin taemin imiirar niki tirkrpkaiyim sima ini hindara yanaakiyim. Dimusi ran, i siyu biye simaka tir karamae nwowin mi sima kimidiniya yai bibiyie kimiir boin, nididgak kima nwowim

⁵ mi ta sair mhoiyarin iya Adi Komii siya iikamim omwaiyar niki waiyam mi naokaowim simiir hidi mi ti iikamim sima wi sima simar nanaakninkiinaei sima ti hiriinan dimin taemin biyeyim simiir dimusi tirkim mi ta hiriinan sairsika Adi Komii siya simiirin asi nonkwobumbuninkini.

⁶ Mi ta hiriinan saeya, Krais siya siir Yai Win Kibiya iikamim yipiki omwaiya waiyam mi iikamim yipiki biya naokaowim simiir boinmimauuim biya Adi Komii siya boinkiya hinin iikam whiekakim wa naokaowi. Krais siya hiriinansi boinkin ti yayim iikamim yipiki biya naokaowim sima wa wakaei mi

wa naingwo tibmii siir yai imiirimin mi mhoyiya sima wi Adi Komii saika nwowi. Iriig.

Kima dimin miyikim Adi Komii siya hauuwiyim simiirin sibgu kigrirao

⁷ Mi iikam ima mi dimin taeminim yipiki ti nu iir nwowim sima ini kingiinar nwowim wa nidwomaii. Mi kima sibgu daingwo omok mi kimakimasiyar kigriraona dimin taeminim kima tiriyyim mi kima Biyan Inkam Komiiyin nhwo siiramim sibgu kwisboin.

⁸ Ti diminin yio prasae rani, ini iki dimin taemin nhirim kima wakaeyokna apiyim ini simiir kou ywowin. Kima irni nwirniyam naingwokwonanaei. Dimusi rani, yio tiriiginin kimiir whinkinsiis haiginuwi dimin biyeyim iki iikam nhirim sima diriraerariyim kimiir simiirsi naingwoyimiyoksi.

⁹ Mi kima iki iikam nhirim naingwo tibmiiyim yipiki kimiiram ntiyim kataka nini oniyim simiirin sibgu kigrirao mi nae minim mi whwonkai hi ikim mi dimin taemin nhir ikim mi ti dimin hiriinanim simiir sibgu diriraerar haiginu mi kima kimiir kwoinim io kwoin kipi naingwo simiirin mi ha kipi diriraerar.

¹⁰ Mi ninokninkin komiia Adi Komii siya priihauugiya kimiir wim kima iki iikam nhirim simiir whinkinsiis haiginu mi ta hiriinan saiirsika kima wi Adi Komii siir diminpai diminpaiyim kimiir hauum wi simiir sibgu kigriraowan iikam nwowi. Yim hinngim,

¹¹ iikamim yipiki yai kimiir boinmimauwi mi sima Adi Komii siir yaigiyai imiirara boinmimauu iski. Mi yipiki dimin taeminim iikamim simiir whindiriraerari Adi Komii siir kirieni mi ta hiriinan saiirsika iikamim Adi Komii siir inig iirin wa nwoki hainanim. Dimusi rani, Krai Jisis siya whindiriraerarkiya kimiir saiirsika. Mi kara ha naingwowi iikamim siir inig iir hainan, siyairgin inig komiigakin mi pi siya kigriraowi iikamim nu tiranim mi dimin taemin whiekak ikim inokinokin. Iriig.

Kima kipi naingwoyimiyok, ti dimin biyeyim kimiir tirbumbuim sima Krai siir bidiyar iki tirim

¹² Ti kariir nomiiyau kinim kima kipi nanaawin ti hiriinan hik kimpipisuim iikam kimiir nimbiniyim yim kimiir kinankiuim mini mi sima wa nwoki kigim kima ini Adi Komii siirar sibgu wakaeyokna apim, kimiir kwoinin ha naingwowi ti dimin biyeyim biya bi nimbiamkim mi ta saeya ninkakniya. Niingaka. Biyin Krai siirar bidi yimbiamim.

¹³ Mi kima maigimaiga dwo kima Krai siir hiriinan nwokim dimin biye kimiir nimbiniyim. Dimusi rani, mhoyiya

iiya Kraisi swoki iti, siya, wi siya siyar nanaakninkiinaei mi kima wi maingimainga taokitaoka saika nwowi.

14 Mi iikamim wi yai bibiyie kirie kimiir nikbumbu boini. Dimusi rani, kima Kraisi siiram naingwo tibmiikim mi kima maingimainga dwo. Dimusi rani, Adi Komii siir naeyiu kiriyin ini kimakar nwowin.

15 Mi kima siyiu biyie kipi tir mi gavman siir miyan iikamim kimiirin wi sima nonkwobumbuninkin haiginiuwu ti siyiu biyie hiriinanin kima tiriyin siirsi. Yim hinningim, inkam min nisomsom aokao mi hii min tauae mi siyiu bibiyie iikam nhirmi tir mi kira ha naingwowi iki iikam nhirim simiir kouwin ini kirar yowwin mi simiir digworaekwowim yim ini kirar mi kigriraowim mi ti hiriinan diminim yim kipi tirmimin.

16 Mi inkamin iikam biyeyim dimin biyie tiriyim sima wi kiriir tumbuninkini. Dimusi rani, siya Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apikin mi siya simiirsi kipi nidid siya Adi Komii siir inig iirar hainan. Dimusi rani, siya Adi Komii siiram naingwo tibmiikim.

17 Mi ta iya bidi yimbiniya Adi Komii siya iikam imiir hidana. Mi siya biyin wi iikamim yipiki siir yai aiir wakaeyokna apim wi simiir hidi. Mi siya biyin iikamim naingwo tibmiyim krimiir hidi mi mhoiia wi panina tiri iikamim yipiki digumii Adi Komii siir yai kibi aiir haimriiyuim simiirin? Simiirin wi siyar nonkwobumbuninkin iuguskii.

18 Mi Adi Komii siir yayim Yokwo Komii sair hir nwokaiyim yim hinina boinkim,

Mi iikamim yipiki naingwo tibmiyim mi ti dimin biyeyim ha nibiyami hik simiir hauuwam mi simiir kwoinim pariiparii sima nipiyaokiiyim Adi Komii siir wakaeyokna apsi, mi ti dimin biyeyim ti iikamim Adi Komii siiram wakaeyokna apiyim simiir kwoin imiir kiyaiyamın pariipariiya nwowi, mi ti iikamim yipiki digumii Adi Komii siir haimriiyuim yim wi panin panina tiri, ha? Yim wi hindara nasae borninopkainam iuguskii.

19 Mi ta hiriinan sairsika, ti iikamim yipiki dimin bibiyeki kiyakaigaiyim mi hikak ha nwowim, yim Adi Komii siirar kwoinkin ti hiriinan nibiyamin mi sima kipi naingwoyimiyok. Mi Adi Komii siiram daingwo tibmii yipiki iikam whiekak krimiir nonkwokwokiyin mi siya simiir whindiriraerarin mi simiir mi kigriraokin. Dimusi rani, siya dimin taeminim biya siya boinim, siya diriraeraram, siya simiirin wa diriraerari. Iriig.

5

Kima adiyaowae iikamim kima Adi Komii siir piuganan iikamim simiir sibgu kigrirao

¹ Mi ta hiriinana saiirsika, iikamim Adi Komii krimiir Wanin siir piugananim iki iikam nhirim simiir kigriraowiyim kara kimiirin hiriinansi boinonkwokwoki. Mi kara iriipi hiriinan inkam adiyaowaeyargin kimiir hiriinan mi karar kigin Kraisiya naonamin. Mi kara wi siyaka boinaii dimin taemin miyik miyikim mhoiyya Adi Komii siya nanaakninkiiyanim.

² Kara kimiirin tisa boinonkwokwokiya kima iki Adi Komii siir iikamim sibsibnanim yipiki kimaka waraur nwowim simiirin sibgu kigrirao. Kima sibgu kigrirao Adi Komii siya naingwowin kima tiram siir hiriinan. Dimusi rani, kima wi kipi diriraerar dimin taeminim, sima kimiirin hinina boini ti hinin diminin siir ti diriraerar. Nningaka. Kima simiir tiri. Dimusi rani, kimiir kwoinim simiir diriraeranim naingwokim kima simiirin minam kipi diriraerar umir komii haiyim, kima simiirar diriraerar. Dimusi rani, kima simiirin nninginnga tiramar naingwokim.

³ Kima iikamim Adi Komii siya nokmwun okwo haiginuwim kima, kimamar kipi naingwona hininin kouwin ini kimar ywowim mi simiirin kimar nokminin tir dimin taemin tiramin. Nningaka. Wim kima ini aknainan ywowim iikamim warauranim simiir niisiimauwam dimin taeminim sima kigna apam.

⁴ Mi mhoiyya iyya Jisis Kraisiya krimiir kigriraowi inkam komiyyin siya swoki iti, siya wi siya siyar nanaakninkiiinaei mi kima wi saika ninkin haii dimin taemin kibikibiyim inokinok nwoyokiyoyim kigugu karamae nwowiyim.

⁵ Mi ti hiriinan siyiu kamwowin kara pi yainan whranim kimiir boinonkwokwoki, kima iikamim yipiki kimiir kigriraowiyim simiir yai imiir sibgu wakaeyokna ap kima whiekakar in nri nwrni yai wakaeyokna. Dimusi rani, Adi Komii siir yayim Yokwo Komii saiir nwowim yim hinina boinkim, Adi Komii siya iikamim yipiki ha naingwowim simaargin inkam komiikomiiyim, siya digiumii simiir haimriiyugin mi siya ti iikamim yipiki simamar naingwona karamae nwowiyim siya wi simiir whinkinsiis haiginuwi.

⁶ Dimusi rani, yayia Adi Komii siya boina saiirsika, kima ha daingwo Adi Komii siya inig komiigakin mi kima kimamar kipi naingwona mi kima siir yai imiirar wakaeyokna ap mi ta saiir mhoiyyarin iyya siya nimbina siya kimiirin wi wadieyar whindiriraerar haiginuwi mi kima wi kiriekiriyeya nwowi.

7 Mi ti dimin taeminim kima naingwoyimi yokim kimiir kiyaii, kima ti dimin taemin imiiramın Adi Komii siiram srii siya whinkinsiis haiginiuwim kimiirin. Dimusi rani, siya kimiiram naingwokwonanaei mi kimiirin wi siyar kigriraowi.

8 Kima sibgu mintirao mi kimasiyar kigriraona. Kimiir sau omoman inkamin Setan siya ini wraisu komiyyin yipiki laion dapiyin ini siir hiriinan ywowin siya hinda tinda pa napririr kaowi iki wraisu nhirim simiir pisomsom aokaowim. Setan siir siyiuin hiniingin, siya hinda tinda pa napririr kaowi iikamim simiir nipiyaokiyim sima digiumii Adi Komii siir haimriiyugigim.

9 Kimiir kwoinim kirie hiriyyar dwokripkai mi digiumii Setan siir haimriiyu mi ta hiriinan saiirsika kima iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apim. Dimusi rani, kima ina ninokninkinim iikamim yipiki Adi Komii siir wakaeyokna apim hinda tindanim, dimin biyeyim wi simiir tirbumbuwi kimiir tirbumbuni hanin aka mi kimiir kwoinim kirieya dwo.

10 Mi ta iya kima hik kimpipisu haii sair mhoiyyarin Adi Komii sikisiyairgin yipiki dimin taemin miyyik whiekakim simiir bwamkibwamin. Mi siir dimin miyyikmiyyikim wi kimiiram nimbini kima haiyim mi kima wi Krai saika nwoyokiyokikaeyami inokininokin. Mi kimiirin wi miyyik Adi Komii siya siyar nwowaiginiuwu mi wi siya kirie haiginiuwu mi kimiirin wi siyar mi whindiriraerar haiginiuwu.

11 Kara ha naingwowi Adi Komii krimiir Wanin siya digworaekwo whiekakim simiirar kigirkaki inokininokin. Iriig.

Mi kara pi yaimirsisim nhirim simiir swoki boinki

12 Ti inkamin Sailas nikiuwiyin yipiki kara naingwokwonanaeyin, siya whin win haiginiugika ta yokwo mirisima kara kimiir boinonkwokwokiya mi kara ta yokwowa minam winkika kimiir nisiimauuim ta yaiya kima naingwo tibmiyya yim Adi Komii siirgisiirar yaigim. Mi kimiir kwoinim kirie dwo mi simiir wakaeyokna ap.

13 Mi kima iikam naingwo tibmiyyim yipiki om Babilon hir nwowim yipiki Adi Komii siya nimbiniim siirim simiir wakaeyokna ap mi sima mi Mak siya yipiki kariir yinisimkinanin kanaka wakaeyokna apiyin Adi Komii siir, simiir nokboinmamair kimiiram hauugika.

14 Kima iikam whiekakim yipiki kimiir nomiiyauim naingwo tibmiyyim simiir kigi mi simiirin dankabmamair mi dokboinmamair haiginiu.

Mi kara ha naingwowi kima Krai siir iikam whiekakim kwoinin iripa nongwomamair aeyin siir bidi haiyin. Iriig.

2 PITA

Pita siya ta yokwowa iikamim naingwo tibmiiyim simiiram swoki winkikin. Siya hiriyyar naingwokin siya wi kimimin tani ti nu iirin wi sipi haiburgigi mi siya ta siir yaiya nikopkaigiyana sair asi boinkikin iikamim naingwo tibmiiyim simiir kinsis haiginiuwam. Siya simiirin ti hinina boinkikin, wari kamim niksisaeyim simiir yayim simiiram kipi naingwo tibmii. Siya simiirin ti profet niksisaeyim simiirsi boininkwokwokikin. Siya simiirin min boinkikin, sima simiir naingwo tibmii airin sibgu donkworinu dimusi rani, Jisis siya wa tiri diminim siya boinim mi siya wi sipi swoki iti. Iriig.

Yokwo kwisaka aeya Pita siya winkiya

¹ Kara Saimon Pitakin, inkamin whisarii mi priimiriyyin Jisis Kraiss siirim, kariirin siyar nikmwun okwo haiginiugin siir yai imiir boinimamauum. Kara ta yokwowa iikamim yipiki simiir naingwo tibmiiya krimiir hariinan komii nwowa mi yipiki ti yai kirie kibi kibiyim sim wakaeyoknam yipiki wi whiekak krimiirar whinkinsis haiginiuwi krimiir winkika. Dimusi rani, Adi Komii siirsika krimiir dimin biyeyim Jisis Kraiss siya haiyoprimdiyiumiigikim mi krimiirin ini rirmiyya siyar ywowaiginiukiyim mi ini dimin whirki kimbu karamae-yar ywowim mi ti hariinan siyu iirsi nanmaiwarkainakin whiekak krimiirin.

² Mi kara ha naingwowi, Adi Komii siya mi Jisis Kraiss sowa hauuwi krimiirin, naingwobumbu mi nongwomamair ae wi nhami nhami hauu rani. Mi krimiir Adi Komiiyin mi Biyyan Inkam Komii ikin Jisis Kraiss sowiir kirieni yipiki kima sibgu inokninkinim. Iriig.

Adi Komii siya bidi yimbinin krima siirgisiirgim

³ Adi Komii yipiki kirie komiigakin, krimiir bidi hauuwim dimin taemin whiekakim krimiir whinkinsis haiginiuwim siirim sibgu naingwo tibmiiyim. Dimusi rani, siya nanaakninkii haiginiugin krimiirin mi krima Kraiss siir asi ninokninkini, yipiki biyya krimiir nimbiniin siir dimin miyyikim simiir haiyim mi kwoin miyyikin dimin whirki kimbu karamae nwowin mi wi saikar waiyayokiyokaeyami.

⁴ Ti hariinan siyuiin siya bidi hauuwim krimiirin siir dimin kirie miyyik miyyikim biyya siya nimbiniin krimiir mi ta hariinan sairsika mi tariinanin wim kima ti dimin taeminim simiir kirieya sairin wim kima wa haiburgigi, ti dimin taemin biyeyim iikamim nuanim sima tiriyim simiirin. Mi ta hariinan

saiirsika mi kima wi siir dimin miyyik imiir haii mi kima wi Adi Komii siir hiriinan nwowi.

⁵ Mi ti hiriinan siyuun, kima kimiir naingwo tibmiiya saiirin sibgu sibgu kisisop diriraerar sibgu nwowam. Mi kira ti hiriinan tiri saiirin mi wi miinan nhami nhami kipi mirii Adi Komii siir yayim yipiki wari kimiir kwoinawu nwokaiyim biya kima niki aingwo tibmiiyim simiir swoki inomokninkinamin.

⁶ Mi iriipi hiriinan, iya kima ti hiriinan tiri, mi kimiir kwoin imiirar kintimtinuna mi ta hiriinan saiirsika kima wi nikwokrimkrip rani mi wi dimin whirki kumbu rani mi ti iyyim dimin taemin biyieki nimbiiyami mi wi miini hanin nwoki miriiyim sibgu nokworinukripkaiyam. Mi wi maingimairga hiriyyar nwoki okripkaiyim Adi Komii siirgisiiir siyuun wa kimiir waraur nwowin siiram.

⁷ Mi iriipi hiriinan, kima ti hiriinan tiri mi kima wi kimiir nomiiyauim simiiram naingwokwonanaeiya mi simaka nomboin ii aeya wi saiir diisiimauu simiirin.

⁸ Mi ti hiriinan diminim kimiir kwoin nwokaiyim, yim ini yinkinukikaiyim mi sima wi kimiir whinkinsiisi mi hiriinana saiirsika kimiir kwoinim wi ningi nunga nwo rani. Nungaka. Saeya wi naeyar budi. Mi wim kima Biyan Inkam Komii Jisis Kraiis siirin wa sibgu inokninkini mi kimiir naingwo tibmiiya siiram wi kirieya nwowi.

⁹ Iikamim yipiki ti hiriinan dimin karamae nwowim simiir kwoinawuun, yim sima ini iikamim yipiki kigimok karamae nwowiyim simiir hiriinan ywowim. Dimusi rani, sima nhwokwisaekim. Ti hiriinan iikamim sima bidi yaingwo owougiiyim Adi Komii siya haiyoprimdiyumiigiya simiir dimin biyieyim sima tirim. Mi hiriinana saiirsika tariinanin simiir kwoinim dimin whirki bi kimbukim.

¹⁰ Mi ti kariir nomiiyauim iya Adi Komii siya nikiuwa kimiirim mi siya bidi yimbinim kima siirgim, kima miinan mirii dimin miyyik tiramin. Mi hiriinan saiirsika ti diminin wi kimiir whinkinsiis haiginuwi mhoiyya Adi Komii siya wi kimiir nanmaiwarkainaei. Mi kima ti hiriinan dimin imiir tiri kima wi saika waiyayokiyokii siir om hir.

¹¹ Mi kima ti hiriinan dimin imiir wakaeyokna api mi Adi Komii siya anowin wi kimiiaramar haiwaoki mi hiriinan saiirsika kima wi omin Biyan Inkam Komiiyim Jisis Kraiis siya kigriraowiiyim yipiki biya naonamin kimiir whindiriraerarin mi kimiir nanmaiwarkainamin mi kima wi inokinok saikar nwoyokiyokikaeyami.

¹² Kima bidi yinokninkinim ti diminim kara boinkiiyim mi kima sibgu dokworinu Adi Komii siir yayim simiir kirieni biya kima wakaeyim mi ha wakaeyokna apim mi inokinokin kara kimiir boinurwokaiyim swoki

aingwokwonanaei ti dimin imiir.

¹³ Kara ha naingwowi yio siyu wadiekın kara kimiira boınmauu yokiyokiyim ti dimin imiirin mi hiriinana sair-sika kima wi simiirar nwoki aingwoyokiyokiyim iya kara ti omwaiya niki waiya tir.

¹⁴ Kara ina ninokninkin, kariir iya naowana ini kingiin nwowa. Dimusi rani, biya Jisis Kraıs kımıir Biyan Inkam Komiiyin siya boınmauugin kariirin ti dimin imiirin.

¹⁵ Kara ta yokwowa minam wınki mhoiıya kara naonami mi inokınokın sima wi kımıir whınkınsiıs haiginıuwi ti dimin imiir naingwowoknakiyim. Iriig.

Krıma iikamım bidi kigim Jisis Kraıs siir dimin kirie kirieyim paenan niuyaeiyim

¹⁶ Krıma iikam kımıir yidwi wanwiyaemi niıwii nıngam simiir biri wakaeyokna apkım biya iya krıma boınmımauım kımıir mi kımıir nanaaknınkı haiginıuwa Jisis Kraıs siir yipiki kirie komıgakin mi yipiki wi swoki iti. Nıngaka, kımaki kımıar kigin siir dimin kirie kirieyim paenan niuyaeiyim.

¹⁷ Mi Adi Komii siya siir inig iir hainanprapraski mi dimin komiiyin paenan niuyaeiyin siir ywowaiginıugi. Dimusi rani, ti yai imiirsika. Krıma aposel kamım bidi wakaekiyim iya siya hınına boınkiyin, tiriginin yio kariir yinisim nwırkinwıruwan siya yipiki kara naingwokwonanaeyin

¹⁸ Kımaki kımıar wakaekım ti yayım Adi Komii siir om hirinkı nitim. Dimusi rani, krıma saıka nwokım mhuın dimin whırki kımbu karamae nwowın Adi Komii siya nwowiyin hir.

¹⁹ Dimusi rani, diminim biya kımıar kigim, krıma ti yayım biya profet kamım sima boınmımauım yipiki Adi Komii siir yayım sima nanaaknınkı haiginıuım simiiram naingwo tibmıikim. Mi kima ti iikamım ti yai imiir wakaeyokna api mi kima wi siyu miıyık tiri. Ti Adi Komii siir yayım yipiki ti profet kamım sima boınmımauım ini paeya maeyau nıbwomambwowa sair niuyaeiya mi nugakan nauunin siya whwoyayakwokiyim kımıir niısiımauıwım bıeyin ini kingiin nwowın sipi nımbinaidni. Mi ti hiriinan yayım biya profet kamım sima boınmımauım yım ini paeya niıyıka kımıir niıya haiginıuwiya ini sair hiriinan ywowım Adi Komii siir yayım simiir sibgu wakaeyokna apım mi iya Jisis siya swoki itana wi sairar namwoıuwi yipiki bıeyin nugak nımbinaidniyakwokiyin siir hiriinan.

²⁰ Mi bııyin kima ti dimin taemin hıninim pi kwaboini, simiir dinokninkin, wi nwırki siir kwoınara swoki ap rani, ti yayım kımıir kwoınau nwokaiyim yipiki biya profet kamım sima boınkiyim. Nıngaka.

²¹ Tikina ya kaimwoka. Dimusi rani, biya profet kamim sima dimin taeminim simiir kwoinau nwokaiyim simiir biri wakaeyokna apkim mi ti yayim Yokwo Komiinau ha bi winkim. Adi Komii krimiir Wanin siir naeyuin siya siyar kiyaiigin simiir kwoinim mi sima yayim Adi Komii siya boinmimauuim simiirin, ini simiirar swoki boinmimauuim. friig.

2

Dimin biyeyim yipiki niksisaek kamim sima tiri ima

¹ Biya niksisaek profet kamim Isrelan iikamim simaka nwokim. Ti iikam hiriinanim sima niti mi wi kimaka nini oni ti niksisaek yai bibiyeyim simiir hainaniyim mi ti hiriinan diminim iikam nhirim yipiki Adi Komii krimiir Wanin siir puganiyim wi ti diminim simar nonkwobumbuninkin haiginuwi mi sima wi digiumii Biyan Inkam Komiiyin Kraisi yipiki biya simiir nanmaiwarkainam naowin mi hiriinan sairsika wi kimimin tani siya simiirin wi pae komiia sair nitnoudnankaigii.

² Mi iikam whiekakim wi simiir siyu biye imiirar wakaeyokna api mi wi ha boini, yo dimin karamaeka hii hiriyyar danae. Mi mhoiia iki iikam nhirim wi yai bibiyek Adi Komii siir yai imiir nigbumbuwi ti diminim ti iikam bibiyeyim sima tirim simiirsika.

³ Sima niksisaek niwiiyim simiirin minim naingwowi kimiir kwoinim imiir kiyayam mi umir kimiir warauranki haiyam. Adi Komii siya iya ti hiriinan iikamim simiir hidana sairamar nwokin. Adi Komiiyin yipiki simiir nonkwobumbuninkaninan siya nhwo whin tani, siya ta iya simiir nonkwobumbuninkanana sairam in ii haruwa haruwa bi nwonanaekin saeya nimbiniyam in.

⁴ Ti hiriinan diminim biya Adi Komii siya tirim yim krimiirin hinina nisiimauugim Adi Komii siya wi whisarii nwonanae rani. Adi Komi siya paekwosimim yipiki dimin biye tirim simiir bi swoki kigninkin okin saikar nwowamin. Ningaka. Siya simiirin maeyaua paekaka iikamim simiir nonkwobumbuninkanana sair hiriir yikropki mi sima ini maeyaua paekaka sair hiar niki okripkaiyim iya Adi Komii siya iikamim simiir hidana sairim.

⁵ Biya Adi Komii siya iikam biyeyim simiir biri swoki kigninkin okin ti nuin omwai siir waiyam. Siya op komii whira yikropki mi iikam whiekakim ini siyar kaiyoprindipu aokaokiyim. Inkam nwirin Noa nikiuwiyin yipiki hinina boinmimauuwiyin iikam sima dimin taemin miyyik imiiram daingwo tibmii, siya mi iikam iriyyar is iko sima simar ywonaowid, Adi Komii siya simiir biri nisomaokin.

⁶ Adi Komii siya om Sodom mi Gomora sowiir iikamim simiir b̄idi h̄idgiyim mi siya simiir om owiir hangimugi mi simiirin ini wara ȳunamim. Ti h̄iriinan diminim yim aknainan iikamim simiir nisiimauugim yipiki mhoiyya omwai waiyaei ti nu iir mi diminin yipiki dimin biyie simiir tiriyim simiir nimbiyami.

⁷ Adi Komii siya Lot siir kigriraokin inkam miyik nwirin, yipiki siir kwoinin hauugihauuga whiyeyin hinanaeni siyiu biyie sima tirin simiirsi mi iriipi h̄iriinan iikamim dimin miyikim sima tiranim sima digumii simiir mi haimriiyugin.

⁸ Inkam miyikin Lot siya iikam biyeyim simaka nwokin mi inokinin siya dimin biyeyim sima tirim simiirar kigin mi dimin biyeyim sima mi boinim simiirar mi wakaekim mi siya haugihauuga siyiu biyie sima tirim simiiramar whiyekin.

⁹ Mi ti dimin h̄iriinanim krimiirin hinina nisiimauugim Adi Komii siya ina ninokninkinin siyiuin iikam miyikim simiir nanmaiwarkainainin dimin kirie kiriyim hikak nwowiyim simiir hirankin. Mi siya wi iikam biyeyim simiir naingwo owou rani, simiir tirbumbuam mi simiir nonkwobumbuninkinam mi sima wi ta iyya Adi Komii siya siir iikamim simiir hidana wi sairsi napiyok rani. N̄ingaka.

¹⁰ Mi Adi Komii siya ina sibgu inokninkinin mi siya wi n̄iksisae profet iikamim yipiki h̄i nanaeni siyiu biyeyim simiir kwoinawu nwokaiyim simiir wakaeyokna apim mi siir kitinisiinam wi simiir naingwo owou rani, simiir nonkwobumbuninkinamin mi ti yipiki iikamim, Adi Komii siir kirie imiir wakaeyokna karamae nwowiyim mi ti n̄iksisae profetim simiir kwoinim kirie ywowim mi sima simiir kwoin imiirar napikim mi sima yai bibiyie paekwosim imiir boinsi bi nididikim.

¹¹ Adi Komii siir paekwosimim simiir kirieya komiiga ini iikam biyeyim simiir kirie āir haiburim. Mi sima ti iikamim simiir bi boinh̄uriyiu boinikim Adi Komii siir whwonkam ida, simiir boinwokiyopnatkaigiyamin. Mi ti n̄iksisae profetim yim ini ti h̄iriinan siyiu iirar tirkipkaiyim.

¹² Ti iikam h̄iriinanim yim ini hu habim kwoin miyik karamaeyim mi dimin taeminim sima tiram naingwowyim sima pi hindarar pr̄idiraerari iikamki sim haiyim mi sima nitim. Mi ti iikam h̄iriinanim yim wi mhoiyya t̄iōidwomaii. Mi sima dimin taeminim sima ninokninkin karamae nwowiyim simiirar pr̄ibōin pr̄ibōinikim. Mi mhoiyya Adi Komii siya wi simiir nonkwobumbuninkini, niimauan wraisuim iikamki sim nitkikikiniyim simiir h̄iriinan.

¹³ Mi simiirin dimin bibiyeyim sima tirim, wi simiirsi nonkwobumbuninkin haiginiwi. Sima ha naingwowi, kinaka naeiyaya ya dimin miyika mi simiir kwoinim simiir m̄hi

imiirar mirninkinamar naingwowi, sima ini ta ma biyieya paowaigi piskimkopouim kimiir piu nonkwobumbuninkina ini saiir hiriinan ywowim mi sima simiir niksisee siyiu imiiramar maingimaingaei simiir wakaeyokna apam.

14 Mi sima wig imiirar kaonanaeikim iripa piu simaka nwowim mi ti hiriinanin simiir kwoinin dig saeya nwowaiginu rani. Niingaka. Mi sima iikamim simiir kwoin imiir kiyaiigim yipiki simiir naingwo tibmiiya kirie nwo karamae nwowiyim mi ta hiriinan saiirsika sima dimin biyie asi tiri. Mi sima minam naingwoyokiyokiii siyiu umir digworaekwo haiyanin yipiki iikamim simiir yai imiir wakaeyim simiir hiramki haiyim. Mi mhoiia Adi Komii siya wi ti hiriinan simiirsi nhinikriopki.

15 Sima digiumii yaimwo imiir haimriiyuwi mi dimin biyie imiir napi iikamim yipiki siyiu miyik iir haiburgigim mi ha napwaeyamim nae hir simiir hiriinan ywowim. Sima dimin taeminim biya inkam nwirin Belam nikuwiyin Bioni yinisimin siya tirim simiir wakaeyokna apikim. Siya umirim naingwokin iikam sima hauuwim ti dimin biyieyim siya tirim simiirsi.

16 Mi siir donkiyin habwaowhaenan nwokin yai bi boinikin mi siya ini inkamnanar yomboboinin mi siya yai kirie siir boin mi siir mi ikidu dimin biyieyim siya naingwowim kwoinaw nwoyaiyim simiir tirsi.

17 Iikamim ti kamim simiir hiriinanin yim bi whindiriraerarikim, yim aeyowieyim op karamaeyim, simsinkaigaeyamim ini simiir hiriinan ywowim. Sima ini naoni wau komii komiiyim koua hir nakiibimbiramiiyim ini simiir hiriinan ywowim, iki sima yayim sibgu whinkinsiis haiginuwam bointidwokiiyim mi yim sima pi dimin whirminwhirmin swoki tir tani. Adi Komii siya ta maeyaua nibwomambwonana simiiram nimbinga.

18 Sima yai kirieyim yaimwo karamaeyim simiir wakaeyokna apikim, sima wi iikamim ti dimin biyieyim simiir kwoinaw nwoyaiyim wi simiir kwoin imiir kiyai. Sima wi iikamim yipiki ti dimin biyie imiir haiburgigim iki iikam nhirim sima niki apkripkaiyim simiir kiyaii.

19 Sima ti kam bibiyeyim hinina boinikim, yio dimin karamaeka iikamim simiir kwoin imiir naingwo apamin. Mi ta hiriinan saiirsika, sima ti hiriinan iikamim yim sima wi saiir nikwowaisii rani, sima ini simiiram priimiriian iikam ywowim mi sima yaimwoni wakaeyokna apamin dig nwo rani. Dimin whirki inkam nwirni kwoin iir kwirii idwokai mi siya ti diminin siir kwoin kwirii idwokaiyin siir swoki tiri, yio yaeya dimin biyie tir tani mi siya wi ti dimin biyie iir swoki haiburgig rani. Ti dimin biyieyin siya bidi ywowin siir kouin

mi yio siya ini whisarii mi priimiriyan inkam ywowin.

²⁰ Iikamim yipikim dimin biyie nuan iikamim sima tiriyim simiir haiburgig. Dimusi rani, sima ina ninokninkinim mi ina naingwo tibmiyyim dimin miyyikim Jisis siirim biya siya naowa krimiir dimin biyie imiir haiyoprimdiyuumiyyim mi krimiir nanmaiwarkainaam. Mi sima dimin biyieyim simiir kwoinau kwiri idwokaiyim ini simiirar swoki apnamim mi sima wi biyieyar nwowougusi dimin biyie biya sima tirim wi simiir haiburgigi.

²¹ Yio ti hiriinanin wi wadie pi ywowin biya sima Adi Komii siir yai kibiyim biya inkamki boinmimauuim simiir wakae karamaekiswo mi sima bidi yasae iirgrak wakaeyim mi simiir bidi wakaeyokna apim. Mi mhoiyya sima digiumii ti yai imiir haimriiyugig mi ini siyiu biyie imiir swoki apnamim.

²² Ti hiriinan diminim bidi yimbiyamim yaimwowim biya profet kamim sima boinim simiir hiriinan, wraim diminim siya whiekingikiyim pi simiirimar swoki ami simiir naeyimar huin inkamki hisokiyin yipa swoki ami maeyau bropa sair wariprapraram. Ti yayim yim krimiir nsiimauuwi ti iikam yipiki Adi Komii krimiir Wanin siir yai imiir wakaeyokna apim mi tariinanin sima digiumii siir haimriiyugigin. Iriig.

3

Iikamim krīma ina ninokninkinim Jisis Krai siya wa swoki iti

¹ Ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeyim, takina ya yokwo kwisaka aeya kimiiram winhauugiya. Tiki yokwo imiirin kara kimiir kwoin imiir swoki hurworwokaigi.

² Kara kimiirin minam naingwowi yayim biya profet kam miyyikim sima nanaakninkiiyim simiirim daingwo mi iriipi hiriinan kima Biyan Inkam Komiiyin siir yayim yipikin naonamin mi ha swoki insiin idwowin krimiir nanmai-warkainam simiir timi aingwoki, ti yayim siya aposel kamim krimiir boinmimauugiyim yim kimiir boinmaugikim, ti diminim nim krīma kimiir swoki kwaboimauugii.

³ Kima ina ninokninkinim tiki hiriinanim bi wi sima nimbiamyi iya kingiin nwowi Jisis Krai siya swoki itana. Iikam nhirim yipiki niewaiyuwiyim yim wi simbi niti mi sima wi yai bibiyeyim bwam karamaeyim wi simiir nini boini, simiir kwoinkar naingwo apiyim.

⁴ Mi sima niksiasae yai kimiir boini, biya Jisis siya hinina boinkin siya wa swoki iti mi siya papi nwowin? Yayim biya krimiir yidwi wanwiyae ima boinim, bi swoki imbiyamkim ini hindara yasae okainainamim. Mi biya iya Adi Komii siya nonkwokwowin ti nu iir siya whuwiniunan mi tisi tariinana namwoniyim, dimin taeminim ini hiriyyar nwokripkaiyim.

Mi ti dimin taeminim sima boinim hiniin yim wi nimbiam tani, yim kaimwo rani. Adi Komii siya dimin kasakasa bi kisisana haiginkan.

⁵ Sima ti diminin siir ninokninkinam naingwo rani. Biya Adi Komii krimiir Wanin siya yaiyara boinkiyin mi nu ninomoro ina yimbiamwo. Adi Komii siya nuin whi komii solwara saiir op imiir nonkwokwokin mi nu iirin nao siya whinkinsiisi mi yio tiriiginin iriipi hiriinan yio wi sipi mi kisinai.

⁶ Mi mhoyia Adi Komii siya ha boinkiyin mi ha mi tirkiyin op aairin mi opa ini nu iirar ywomairipugiyin mi dimin taeminim ti nu iir nwowim yim ina yaokaokiyim.

⁷ Mi ti nu ninomoro tariinan nwowo yo Adi Komii siir yai imar nonkworinukripkaii mi mhoyia iya Adi Komii siya iikam biyeyim yipiki digiumii siir haimriiyuim simiir nitkaigaigii paeya mi ti nu ninomoro yo wi warar ninkin iuwi.

⁸ Ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeyim, kima ti dimin whiruwa siir kipi naingwo owou. Adi Komii siya ii kwiruwa ha naingwowikin biewi biewi kasaka rani mi biewi biewi whiekakim yim ini ii kwiruwanana ywowin.

⁹ Kimiir Biyan Inkam Komiiyin siya bi kimiminikin siir nimbim simiir tirkiyim iki iikam nhirim sima naingwowim simiir hiriinan. Ningaka. Siya iikam whiekakim krimiiramar niki owin digiumii dimin biyie imiir haimriiyugigim mi siiram naingwo tibiimiyim. Dimusi rani, siya inkam nwirkin maeyaua paekaka saiir hiriir namim pi boriisopi. Siya hiniinam naingwowi, iikam whiekakim sima digiumii simiir dimin biyie imiir haimriiyugig mi siir wakaeyokna ap. Iriig.

¹⁰ Mi mhoyia iya Biyan Inkamin siya swoki iti mi siya, siya siya nusiimauunaei wi inkamin yipikin inkam nwirni digworaekwo tauaeyam nitiyin wi siir hiriinan niti iikamim wi ninokninkin tani iya siya niti mi nhirim wi siiram nwokwokin tani. Mi iya siya nita saiir mhoyia ninomora wi nhaminhami tioki rani, diyani hiniin nu mi dimin taeminim siir nwowim mi digworaekwo iikamki nonkwokwowim wa niuginhiski mi wi op nimbiam.

¹¹ Mi dimin taeminim ti nu iir nwowim wa niuginiski mi wa digi mi wim kima iikamim wi panina nwowi? Kimiir kwoinim wi dimin whirki kipi kimbu Adi Komii siir yai imiir ti wakaeyokna ap,

¹² mi kima ti dimin taeminim simiir ti tir ta iya saeya nitiduduwm. Iya Biyan Inkam Komiiyin siya swoki iti mi ninomora wi paeki niuwi mi wa digi mi nauun sisim mi nauun komii komiiyim wa niuginiski mi wi opnan nimbiam.

¹³ Adi Komii siya bidi boinin siya wi yaeya nu ninomor nonkwokwowi mi nim krima simiirim nwowi. Iikamim yipiki

biiya dimin biyie tirim tapairin sima wi iikamim dimin whirki kimbu karamae nwowi. Iriig.

¹⁴ Ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeyim, wim kima ti dimin hininim ti biiya kwaboingigim simiiram nwowi ninomor win mi nu win wi sowa nimbiyamim mi kima miinan mirii dimin whirki niki kimbu karamae nwowim mi iriipa hiriinan dimin biyie tirisim mi hiriinan saiirsika Adi Komii siya kimiirin wa naingwowi dimin whirki bi kimbugin mi kima wi saika nongwomamai aei.

¹⁵ Mi kima ta saiir daingwo krimiir Biyan Inkam Komii siya wi nitsisau rani, iikam imiir hidamin, siya krimiirin hinina nisiimauwi siya pi boriisopi krimiir nonkwobumbuninkinamin mi siya minim naingwowi krimiir nanmai-warkainaam. Siya ini krimiir nomiiyau miyikin Pol siir hiriinan ywowin, yipiki ti yai kibimi diminim Adi Komii siya hauuwim siir simiir wankiyim kimiirim.

¹⁶ Iya Pol siya yokwowim ta iya Biyan Inkam Komii siya swoki itina saiir winiyim siya dimin taeminim kara niki boinmimauuwim simiirar swoki wankikim. Krima yai nhirim siir yokwonau nwokaiyim simiir sibgu inokninkin tani mi hiriinan saiirsika iikam biyie nhirim yipiki ninokninkin karamaeyim sima pi ti Pol siir yayim pi simiir ninkpitki niksisaeyai nwowim mi ti hiriinan siyu kaimwowin sima iki profet kamim yipiki iki yai nhirim sima winim Adi Komiiyim pi sima mi inkpitki yai biyie mi inkin owam mi hiriinan saiirsika sima wi sima sima mi tumbunaei ti diminin sima tirim.

¹⁷ Mi ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeyim ta hiriinan saiirsika kima ina ninokninkinim ti dimin imiirin. Kima, kimasiyar mintaraona mi ti hiriinan saiirsika kima wi dimin biyie tir tani iki iikamim yipiki Adi Komii siir wakaeyokna ap karamae nwowiyim sima tiriyim wi simiir tir tani mi hiriinan saiirsika kima wi Adi Komii krimiir Wanin siir yai kibiyim wi simiir haiburgik rani. Sima wi kimiir kinsiis haiginiuwi yinin omaka nonkworinuwiyin siir hiriinan.

¹⁸ Mi kima Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraisiir naingwobumbua saiir sibgu o, yipiki biiya naowin kimiirin siyar niki whindiriraerarim mi nanmai-warkainaam. Mi tariinanin kima siirin kipili ninokninkin tani mi mhoiyya kima siirin wa sibgu inokninkini. Kara ha naingwowi siya inig komiigak dwo tariinan mi mhoiyya mhoiyya iriipa hiriinan. Iriig.

1 JON

Jonin ti kamim Jisis siya n̄isiisiimauuim simiir nwir ieya. Ti Jonin saisakinairgin biya Jisisni yai win kibiyim sim niki winkyin simiir nanaakninkiiyam. Mi biigibiyan yokwowa Jon siya winkyia ya iikamim naingwo t̄bmiiyim simiir boinkika sima, simiir naingwo t̄bmiiya pi sibgu onkwokripkaiyim ta yaiya yipika Jon siir nhwokinhwokar kiga mi siir w̄ngiwiingar mi wakaeya Jisis siirim. Siya simiirin min boinkikin sima iki kamim n̄iksisaeyim sima boinm̄imauuim dimin taeminim Jisis siir yayim simiir h̄riinan nwo karam nwowim simiirsi m̄nt̄rao. Siya simiirin ti hinina boinkikin, sima ti nuan siyupai siyupaiyim simiiram kipi naingwokwo sima irni nwirniyam naingwokwonanaeya Jisis siya hauua saiir h̄riinan daingwokwonanae. Iriig.

Yaiyim k̄rimiir wh̄nk̄ins̄is haiḡin̄iuiwym in̄gak k̄rima nwoyokiyok̄ikaeyamam sima

1 Ta yokwowa k̄rima w̄nk̄ika Jisis Krai siir, yipiki k̄rima dapiyin Yai. Biigi biyarin Krai siya ha nwokin mi siyairgin kwoinbudin omwaiwaiyayokiyok̄iiyin siir bwamkibwamin. Mi tariinanin k̄rima siir bidi wakaeyim mi siirin k̄rimaki k̄rimar kigin mi siirin k̄rimiir in̄gar nonkwok̄ugin.

2 Mi kwoinbudin omwaiwaiyayokiyok̄iiyin siir bwamkibwamin ini siyar ywowiskiyin mi iya siya nita k̄rima siir bidiyar kigin mi tariinanin k̄rima siirin kimiir asi boinm̄imauuwi. Ti inkam nwiruwan yipiki inok̄inok̄in h̄riiyar nwowiyin. Biya siya Adi Komii k̄rimiir Wanin saika niki okin mi ini siyar yanaakn̄ink̄ibudgiyin.

3 Dimin taeminim k̄rima kigin yim ti sima k̄rima boinm̄imauuwim kimiir mi ta h̄riinan saiirsika k̄rima wi iripa asi nongwomamāiri k̄rimiir h̄riinan ta k̄rima nwowiya Adi Komii saika mi siir ȳnisim ieya Jisis Krai saiir h̄riinan mi nim k̄rima ini kwoin wh̄ruwar ywowiskiyim.

4 Mi k̄rima ta yokwowa kimiiram̄in h̄riinanam w̄nk̄ika k̄rima wi nwoki sibgu inok̄n̄ink̄inim ti dimin taeminim simiirin mi k̄rima mi k̄rima, k̄rimiir kwoinim wi māirḡimāirga niki owim. Iriig.

K̄rima Adi Komii k̄rimiir wanin, siir dimin kibi kibiyim simiirarar wakaeyokna ap

5 Ti yayim Krai siya boinm̄imauuim k̄rimiir mi nim k̄rima tisi kimiir swoki kwaboinm̄imauuim. Adi Komii

krimiir Wanin siya ini bienan ywowin siya nii wara bi swoki ominominikin.

⁶ Mi krīma ti hīnīna boini siya mi krīma ini kwoin whiruwar ywowim mi krīma dimin biyie tiri, nim wi nīlbwomambwo naprīriri, nim krīma pi nīksisaekim mi krīma Adi Komii siir yai kibikikibiya sair bi wakaeyokna apkim nim siyiu bibiyeyim dimin biyie tiriyim simiir napkim.

⁷ Mi krīma ti siyiu kibikikibiya Adi Komii siya nwowiyin siirgisiir nwowi mi krīma wi iripar nongwomamair aekiyami siir nhieya sair kirieni mi ta nhieya yipiki siir yinisim iira Jisis naokiinainiya iya siya naonama mi ti dimin biyie biyeyim krīma tirim yim siya simiirin wi hiriir hayoprindiyūmiiyokiyokiyami mi krimiir kwoinim ini rirmiigirirmiiyar ywokiyim.

⁸ Mi krīma ha boini nim krīma dimin biyie whirmin whirmin karamaeka, nim krīma, krīma krīmar swoki priiyiksasaenaemi mi Adi Komii siir yai kibi kibiyim yim wi krimiir kwoinaw haigi okai rani.

⁹ Mi ti dimin biyie biyeyim krīma tirim simiir boininkii. Dimusi rani, Adi Komiiyin dimin whirki bi kimbugin mi siya ta nimbini aair nonkworinukripkaiyim dimin biyie biyeyim wi siya hayoprindiyūmiiigi mi krimiir kwoinim wi rirmiigirirmiiya nwokii.

¹⁰ Mi krīma hīnīna boini nim krīma dimin biyie bi tirkim mi krīma Adi Komii siirin wi hīnīna boini, Adi Komii siya nīksisaeyan inkamkin. Dimusi rani, ombud komiiyin dimin biyie kina bidi tirim. Iriig.

2

Kraisin, inkamin dimin whirki kimbu karamae nwowin krimiirin siya whinkinsiis haiginiugin

¹ Ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeyim, kara ti yayim kimiram winkikim mi ta hiriinan sairsika kima dimin biyie painisi tirsi. Mi krimiir nwirki dimin biyie tiri, nim krīma Jisis Kraiskakaigim ti inkamin dimin whirki kimbu karamae nwowin siirin wi siyar whinkinsiis haiginiuwu. Siya wi Adi Komii siiram asi sriigi wi krimiirsi sriigii.

² Yio Jisis Krais sasairgin yipiki bidi bidiniya sasair ninkin imiiaenan Adi Komii krimiir Wanin siir ti dimin biyie biyeyim simiirsi siirgisiir nhie aairar mi ti io kwoin Adi Komii siya naingwowyin kimiram yio siya bidi yikripkiyin. Dimusi rani, dimin biyie biyeyim krīma tirim siya ti hiriinan simiirsi naokin simiir hayoprindiyūmiiigiyim. Yio krimiir dimin biyie biyeyim simiirara rani. Nūngaka. Siya iki iikam whiekakim hinda tandanim simiir dimin biyeyim simiir warar hayoprindiyūmiiigikim.

³ Mi krīma siir yai imiir sibgu wakaeyokna api mi krīma siirin wi haningin sibgu ninokninkini.

⁴ Mi inkam nwirin ha boini, mi kara Adi Komii siirin ina sibgu inokninkinin mi siya yai imiir wakaeyokna ap karamae nwowi mi ti inkam hiriinanin yipi pi niksisaekin mi Adi Komii siir yayim yim siir kwoin hir wara nwokai rani.

⁵ Mi tiriiginim yipiki inokinok Adi Komii siir yai airam naingwowyim yim sima ina ninokninkinim siyiuin siiram naingwokwonanaeyin siyiumwokisiyiumwoin. Mi ta hiriinan saeya krīma sibgu dinokninkin nim krīma Adi Komii saika bidi yamasuim.

⁶ Mi yipiki ha boini yio siya Adi Komii saika bidi yamasuwim mi siya wi dimin taeminim biya Kraisi siya tirim wi simiir hiriinanar timi tir. Iriig.

Mi yipiki siir nomiiyauwam naingwokwonanaeyin yio Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apikin

⁷ Mi ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeyim, ti yayim kara winkiyim kimiiram hinin kima wi panin panina nwowi yim yai win tani. Kima simiir bidiyar iki wakaeyim iya kima biigibi Adi Komii krīmiir Wanin siiram naingwo tibmii kina.

⁸ Mi ti yayim ti kara winkiyim kimiiram yim yai winkim. Mi iikamim yipiki ti miyim Jisis Kraisi siya miriyim simiir kigim mi ti kima mirii ikim mi sima wi haini ninokninkini taka yayia ya yai kaimwowaiga. Mi yim ti yayim yim hinina boinkim, krīma krīmiir nomiiyauim simiiram naingwokwonanae. Dimusi rani, krīma ini ti yai imiir wakaeyokna apim mi ti dimin biyeyim ti iikami kwoinawu nwokaiyim niibwomambunan yim wi simbi kinimnisainami mi simiir maeyauwa wi ti dimin kibiyim paenan niuyaeiyim wi sima kisina okainaowidi. Jisis Kraisi siyairgin bwamkibwamin paenan krīmiir niuya haiginuwiyin.

⁹ Mi yipiki ha boini, yio siya Adi Komii siir yai imiirar wakaeyokna apikin mi siya io pi siir nomiiyau inaka swoki owi mi yio hiriinan inkamin yio Adi Komii siir yai imiir bi wakaeyokna apikin. Yio ini inkamin niyaka napamwiiyin siyiu si sikwo pae min niririya apnam karamae nwowiyin ini siir hiriinan ywowin.

¹⁰ Mi yipiki siir nomiiyau iiram naingwokwonanaei mi Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna api, yio ini inkamin siyiu nabe kigimok apiyin ini siir hiriinan ywowin mi yio siya siyiu iirin ina sibgu kigimok apin mi siya wi niigikiyamyao akai rani.

¹¹ Mi yipiki siir nomiiyau inaka nwowi io mi yio tari Adi Komii siir dimin taemin bi ninokninkinkin. Yio dimin biyie

biyeyim simiir wakaeyokna apikin inkamin yipiki siyiu si napamwiiyin niyaka si hinin. Mi siir nhwo iirin ni aeya nimui mi ta hiriinan saiirsika siya paniisi kigomok api siyiu iirin.

¹² Ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeyim, ta yokwo kara winkiya kara dimusi bi winkikin wari dimin biye biyeyim kima tirim simiirsi winkika simiirin Adi Komii siya bidi haiyoprimdiyiumiigiyim. Simiirin siya bidi haiyoprimdiyiumiigiyim. Dimusi rani, dimin kibi kibiyim biya Krai siya tirim simiirsika.

¹³ Kima ti adim, kara ta yokwowa kimiiram winkika. Dimusi rani, wim kima siirin ina ninokninkinin yipiki biya omwaiyar niki waiyayokiyokiyin mi tariinanar nadigniyin siiram. Kara yokwowa yainan whrwanim nonkwona kara-mae nwowim kimiiram winkika. Dimusi rani, Adi Komii siir yaiya wi kimiir kwoin waraurar niki okaiyokiyokiyim mi kima wi Setan siir nwoki ikwowaisiyyim.

¹⁴ Kara yokwowa yainan whrwan kimiiram winkika. Dimusi rani, wim kima ini kirie hiriyar nwokripkaiyim mi Adi Komii siir yaiya ini ini hanin kimiir kwoinan kwirii idwokaiya mi kima Setan siir bidi ikwowaisiigiyim. Kara yokwowa ad imiiram winkika. Dimusi rani, wim kima ina ninokninkinim yipikim omwai hiriyar waiyayokiyokiyin mi ini tariinanar yadigniyin.

¹⁵ Mi kima dimin biye biyeyim iikamim sima tiriyim ti nu iiranim simiiram kipi naingwo simiir wakaeyokna apam. Mi yipiki ti nuan dimin taeminim simiiram naingwowi mi yio tari Adi Komii siiram naingwokwo rani.

¹⁶ Mi dimin taeminim nuanim yim hiniingim, mi ti dimin taeminim ti sima kigim sima inokininokin simiir haiyamar mini mi dimin biyeyim simiiramar mi kigmairi mi siya iki siir inig iirar hainanaeyim mipi ha boini, kara digworaekwoki naokingugunankaigin ini iki iikam nhirim simiir haiburin. Mi yim digworaekwowim yim Adi Komii siir tani. Niingaka.

¹⁷ Mi dimin taeminim ti nuin siirim mi dimin taeminim kigmairi ikim yim wi simbi digii mi yipiki dimin taeminim Adi Komii siya naingwowim simiir wakaeyokna api yim wi hiriyar nokwoyokiyokiyami. Iriig.

Krais siir sau omomim yim wi sima simar niisiimauunaei

¹⁸ Ti kariir nomiiyauim, iya ti nu ieya digiyana ya kingiin bidi yitkiya. Mi wim kima ta yai aiirin bidiyar yinokninkinim hinin Jisis Krai siir sau omomin wi panin panina nimbiyami. Mi Jisis Krai siir sau omom whiekakim yim bidi yitim mi yim sima simar bidi yanaakninkinam mi nim krima ta ii aiirin ina ninokninkinim ya ini kingiin nwowa.

19 Dimusi rani, ti kamim yipiki Jisis Kraiis siir sauwan omom win nwowim yim sima iripa kwoin krimaka nwo rani, yipiki Jisis Kraiis siiram naingwo tibmii kinnyim, yim sima krimiir bidi haiburgigim. Mi sima iripa kwoin krimaka nwokiswo mi sima pi iripa krimakar pi ywowin. Mi sima krimiir bidi haiburgigim mi ta hiriinan sairsika nim krima ta sairin bidiyar yinokninkin kinim, simiir nwrki iripa kwoin krimaka bi swoki okim. Nungaka.

20 Adi Komii siir naeyuin ha natin ini hanin kimiir kwoin imiir ini kwirii idwokaini mi ta hiriinan sairsika, kima ti dimin taeminim simiir dimin mwokimwoim simiir asi sibgu ninomokninkini.

21 Kara ta yokwowa kimiiram in ha bi win boinkikin, win kima Adi Komii siir dimin taemin mwokimwoim simiir bi ninokninkin. Nungaka. Win kima simiirin bidiyar yinokninkinim. Mi ti digworaekwowim yipiki kaimwo nwowim mi ti digworaekwowim yipiki kaimwo nwo karam nwo ikim win kima simiirin bidiyar yinokninkin digim. Mi kima ti niksise yaiyim yipiki yaimwoki yaimwoim simiir ninikikrimkripiyim simiirin ina mi inokninkinim.

22 Mi yipiki niksiseiyin? Mi ti inkamin yipiki ha boiniyin Jisisin yio Kraiis rani mi ti hiriinan inkamin Adi Komii siya nimbingii mi siya siirin wa nikropkii. Mi yio ti inkamin yio Jisis siir sau omomkin. Mi Adi Komii siya mi siir yinisim ieya sowiirniyin digumii bi haimriiyugigo.

23 Mi ti iikam hiriinanim yipiki Jisis Kraiis siir misiseiyim mi yim sima iripi hiriinan Adi Komii siir warar mi misisei simiir Adin. Mi ti iikamim yipiki Jisis Kraiis siir haiyim mi yim sima iripi hiriinan Adi Komii siir warar mi inkin haigim simiir Adin. Iriig.

Adi Komii siir naeyuin krimiirin siya nisimaugun yai miyik

24 Mi ta hiriinan sairsika kima wi kimasiyar mintiraona. Mi yai kibiya yipiki bigibi kimar wakaeya, ya kimiir kwoinaw waraurar haiginonkworinukripkai. Mi kima ti hiriinan tiri mi kima wi kwoin whiruwa Adi Komii siya mi siir yinisim ieya wi sowakaniiyar nwoi.

25 Mi yim tiriiginim yim sima Jisis Kraiis siya nimbingiyim krimiiram krima haiyim. Siya krimiir whinkinsiis haiginuwam nimbingikin mi krima wi Adi Komii saika nwoi sibgu oyokiyoki kaeyamim.

26 Kara ta yokwowa kimiiram winkika kimiir boinworwokaigiyim ti dimin taeminim yipiki ti iikam ima naingwowiyim kimiir niksiseyam.

27 Mi Jisis Krai siya siir naeyiuiin kimiir biidi hauugiyin mi ta hiriinan saiirsika siya kimiir asi whinkinsiis haiginiuiwi. Mi ti naeyiuiin kimiir kwoinaw waraurar nwokaikripkaii mi kima wi inkam nwiram noksir tani kimiir nowomwarkaiyiuwamin. Mi ti naeyiuiin kimiirin wi siyar nowomwarkaiyiuiwi dimin taemin whiekakim. Mi ti dimin taeminim wi siya nowomwarkaiyiuiwi, yim niksisae dimin tani yim kaimwowaigim. Mi yim wi ti hinina nwowi, kima ta Adi Komii siir naeyiuiin siir yai aiir wakaeyoknaei, wim wi Jisis Krai saika namasukikini.

28 Ihi, ti kariir nomiyauim, kima Jisis Krai saika damasukikin. Mi kima ti hiriinan tiri mi iya siya swoki iti nua tiriir mi nim krima wi maigimaigra nwowini siir kigamin, krima wi nididwin tani mi wi mi agwoprakai rani.

29 Wim kima biidiyar yinokninkinim Adi Komii siya bimbuiwi rani mi yipiki dimin miyik tiri mi kima wa ninokninkini siya siir yinisimkin. Iriig.

3

Tariinanin krima ini Adi Komii siir yinisisim nwowim

1 Kima whiekakarın ta saiir wakaeki, Adi Komii krimiir Wanin siya krimiiramin nhami nhami naingwokwo rani mi ta hiriinan saiirsika siya krimiirin siir yinisim asi nikiugim. Yim ti yayim yim kaimwowaigim. Nim krima siir yinisimkim. Mi iikamim yipiki ti nuan siyu imiir wakaeyokna apninkiniubumbunaniyim mi ti tariinanar nadigniyim yim Adi Komii siir bi ninokninkinim. Mi ta hiriinan aeya sima ti dimin taeminim krima wakaeyokna apiyim simiir paniisi yinokninkinsi.

2 Ti kariir nomiyauim kara naingwokwonanaeyim, nim krima Adi Komii siir yinisimkim. Mi krima sibgu ninokninkin tani mhoiia krima wi panin panina namisi owi. Mi Adi Komii siya ti dimin hiriinanin krimiir bi niki iisimaugin. Mi ti diminin sasaigin krima sibgu inokninkinin Jisis Krai siir, yo hiningın siya wi sipi swoki iunaiini mi krima wi siirar kigwini mi iya krima siir kigwini mi nim wa ninkpit iuguskii mi wi siir hiriinanar namwouiwi.

3 Mi yipiki ti dimin taeminim nimbiamanım simiiram nwokwokini mi yim sima wi hiriiriyar boinaei dimin biyie karamaeka mi sima wi dimin whirki kimbu karamaeyar nwowi Krai siya nwowa dimin whirki kimbu kamae siir hiriinan.

4 Dimin biyieya saiir bwamkibwamin Adi Komii siir siyu komii siir yayia siyar kwinakibiri. Mi ta hiriinan saiirsika ti iikamim dimin biyieki naokingugunankaiyim sima Adi siir siyu komii siir yayim simiir asi ninakrimkripi.

5 Mi kima ina ninokninkinim ta Jisis Krai siya nuunaiiniya nua tiriir iikam simiir dimin biyie biyeyim simiir haiyoprindiyumiigiyam siya dimin biyie whirmin whirmin bi swoki tirmintirminkin mi siya ti hiriinan tiramar mi aingwokin.

6 Mi ta hiriinan sairsika, tiki iikam whiekakim yipiki Jisis Krai saika namasukikinim yim sima inokinokin dimin biyie bi tirkin. Mi ti iikamim yipiki inokinokin dimin biyie biyeya tirnanaeyim mi simiir kwonim Krai siiram naingwo karamae nwowiyim yim siiram bi wakaeyokna apikim.

7 Ti kariir nomiyauim, kima iikamim simiiram kipi kiwaki kimiir niksisaeyim. Mi yipiki siyu miyikimiyikni nwowi mi yio sikisiya inkamin. Dimusi rani, Adi Komii siya krimiirin ha kigi nim krima dimin whirki bi kimbugim Jisis Krai siir hiriinan dimin whirki kimbu karamae siya nwowa sair hiriinan.

8 Mi yipiki dimin biyeyim simiirsimiira tirnanaei mi yio tari Setanikin. Biya mi tariinanin iripi hiriinan Setan siya ini dimin biyeyar tirkrpkaiyin. Mi tiriiginim yipiki dimin biyeyim simiir simiira tirnanaeyim yim siir iikamkim. Mi Adi Komii siir yinisimin siya nitin ti nu iir siya dimusi bi nitkin siya Setan siir miyim simiir digiguskiyam nitkin.

9 Mi yipiki Adi Komii siir yinisim nwowi mi yio tari siir naeyu iir bidi haiyin. Mi ta hiriinan sairsika, siya dimin biyie paniisi tiryokiyokiyamsi. Nungaka.

10 Mi ti hiriinan siyuin, nim krima ina ninokninkinim yipiki Adi Komii siir yinisimin mi yipiki Setani yinisimin. Mi yipiki dimin biyeyim simiir simiira tirnanaei mi yio tari Adi Komii siir yinisim tani. Mi yipiki siir nomiyau iiram naingwokwonanaei karamae nwowiyin mi yio Adi Komii siir yinisim tani. Iriig.

Kima kimiir nomiyauim simiiram daingwokwonanaei

11 Mi ti yayim yipiki bigi bi kimar wakaeyim, kima siir yai airin hinina wakaekim krima irni nwirnyam daingwonanaei,

12 mi krima io whwonkam kipi nanao ti inkamin Ken nikiuwiyin siir hiriinan yio siya Setan siirgin mi yio siya siir nomousim iir asi nisomaokin. Mi siya siir dimusi nisomaokin? Siya siirin mansi nisomaokin, dimin taeminim siya tirim yim miyik rani mi dimin taeminim siir nomousim ieya tirim yim wadiekim. Mi siya siirin io ha nwowin mi siya siirin ina yisomaokiyin.

13 Kima mouni hanin kipi siinkaoki. Dimusi rani, iikamim yipiki Adi Komii siir wakaeyokna ap karamae nwowiyim yim sima kimaka whwokwoka nwo rani.

14 Mi krīma krīmiir nomiiyau imiiram naingwokwonanaei mi krīma wī haini ninokninkini krīma dimin biyieyim simiir wakaeyokna ap rani mi hiriinan kinuwi, krīmiir kwoinim yim wī paeki niu rani. Mi krīmiir kwoinin yio wī pi ninkpitkii mi wī omwaiyar swoki waiyaei mi siya wī Adi Komii saika nwoyokiyokiikaeyami Mi yipiki siir nomiiyau iiram naingwokwo karam nwowi mi yio tari dimin biyieyim simiir wakaeyokna apikin mi siir kwoinin yio bidi yaowigusamin siya Adi Komii siir dimin taeminim simiir naingwoyiskai rani.

15 Mi yipiki io whwonkam siir nomiiyau iir nanaowi mi yio ini inkamin iikam nisomsomaokaowiyin ini siir hiriinan ywowin. Kima ina ninokninkinim ti inkam hiriinanin yio siir kwoinin bidi yaowin mi yio siya Adi Komii siir dimin taemin sim whir wara swoki aingwoyiskai rani. Mi siya wī saika nwoyokiyokiikaeyam tani.

16 Biya Jisis siya krīmiirsi naokin mi ti hiriinan siyiuin siya krīmiir min nisiimauugin iikam nhirmiyam siya naingwokwonanaeiyai sair bwamkibwam iir. Krīma ti dimin taeminim Jisis siya tirim simiirarar tir. Krīma krīmiir nomiiyauim simiiram daingwokwonanaei mi krīma naosi kipi nidid simiir whinkinsiis haiginiusiyin.

17 Mi yipiki siir nu iirar nwowi mi siya digworaekwoki naokingugunankai mi ha ninokninkini siir nomiiyauin yio dimin karamaeka mi siir mwoin nikrimkrae karamae nwowi mi siya ha boini siya siirin wī dimin sim whir swoki hauu rani mi Adi Komii siir naingwokwonanaeya wī panina haigiprakai siir kwoinauin? Sīma wī dig nwo rani!

18 Ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeiyim, krīma yayim naekak nwo karam nwowiyim simiirin hinda kipi priiboin priiboin mi hinina kipi mi boin, nim krīma iikam imiiramar naingwokwonanaeikim. Krīma simiir whinkinsiis haiginiu mi simiir diisiimauu hinin, krīma simiiramin nhaminhami naingwokwonanae rani. Iriig.

Iikamim yipiki Adi Komii siir yai aiiir wakaeyokna apiyim yim sīma siir whwonkam idan wī nididgak nwo rani

19 Mi ti hiriinan siyiuin, nim krīma wa nwoki inokninkinim hinin nim krīma Adi Komii siirgin yipiki dimin mwokimwoim simiir bwamkibwamin. Mi ti hiriinan siyiuin, krīmiir kwoinim wī nidid rani, krīma Adi Komii siir whwonkam ida nokwowi.

20 Mi krīmiir kwoinim sīma krīmiirin hinina boini, nim krīma dimin biyie bidi tirim. Dimusi rani, Adi Komii siya dimin taemin imiirin ina ninomokninkin digin mi krīmiir dimin biyie biyieyim yim wī siya haiyoprindiyiūmigiū mi krīma wī simiirsi nidid rani mi siya ti dimin taemin imiirin whirminwhirmin bi nokpaokiigin,

siya simiirin ina ninomokninkin digin. Mi ti dimin taeminim krıma ninokninkin karamae nwoka, wındi yio siya ina ninokninkin.

²¹ Ti kariir nomiiyauim kara naıngwokwonanaeyim mi krımiir kwoınim sima krımiirin hınına boınmauu karamae nwowi, krıma miyik rani mi iya krıma Adi Komii siir wh-wonkam ida nokwowi mi krımiir kwoınim wi kirie hıriiyar nwokripkaii.

²² Mi krıma Adi Komii siiramın dimınam sırii mi siya krımiirin wa hauwi. Dimusi rani, nım krıma yai imiir wakaeyokna apkim mi krıma dimin miyik miyikim siya naıngwowim krıma tiram krıma simiir tirkim.

²³ Biya Adi Komii siya ti yayim krımiir bıdiyar iki boınmauım. Krıma siir yınısımın Jısis Kraıs siir wakaeyokna ap mi ırni nwırniyam dinan aıngwokwo.

²⁴ Mi yipiki Adi Komii krımiir Wanın siir yai imiirarar wakaeyokna api, siya mi Adi Komii siya sowa wi kwoın whıruwa nwowi mi siir naeyıuın yio Adi Komii siya hauugiyın krımiir, ti Adi Komiiyın siya ini krımiir kwoınau tir kwırıi idwokaiyın mi ta hıriınan saırsika nım krıma ina mi inokninkinim nım krıma ini kwoın whıruwa saıka nwowım. İriig.

4

Adi Komii siir naeyıu ieya mi yıu biyieyın nıksısaei ikın

¹ Ti kariir nomiiyauım, iikam whiekakım yipiki yai bibiyeyim nıksısaeiyim sim nanaakninkii haıgınıuwiyim hında tında bıdi yınoopkiyim. Mi iikamım kımıiram nıti mi sima ha nini boını, yım sima Adi Komii siırgım mi kıma wi kipi niki anka aıngwo tıbmıi kın simiir yai aııramın. Biyın kıma simiir tiki kınankıu mi sıbgu sıbgu tiki kigimoki ti simiir hir nwokaiyın yio Adi Komii krımiir Wanın siir naeyıu ieya piyamisi owın, iyie uridyıu biyieki piyami owın.

² Mi kıma wa kınınokninkinkii, Adi Komii siir naeyıuın siya ini hanın simiir kwoın imiir kwırıi idwokaii. Mi yipiki ha boını, Jısisın yio Adi Komii siir kwoınkar naıngwo imbingikın, tıriir nitamın mi siya ini inkam kııngıkınar yaunı oniyın mi kıma wi hanıngı nınokninkinkii, Adi Komii siir naeyıuın ini ti inkam iir nwokaiyın.

³ Mi yipiki Jısis Kraıs siirın hınına boın karamae nwowi mi ti kwoının siir kwırıi idwokaiyın yio Adi Komii siir tani. Nııngaka. Tiki kwoının yio Kraıs siir sau omomkin. Kıma bıdiyar iki inokninkinim hının siya wi sıpi nıti. Mi tariınanın siya ti nu iir bıdi yaunı oniyın.

⁴ Ti kariir nomiiyauım kara naıngwokwonanaeyim, wım kıma Adi Komii krımiir Wanın siırgım mi wım kıma ti iikam

biyie biyieyim simiir bidi ikwowaisiigim. Dimusi rani, yipiki wari kimiir kwoinaw kwirii idwokaiyin siyairgin yipiki ti iikamim nuanim simiir kwoinaw kwirii idwokaiyin yipiki niksisaeyin siir nikwowaisiyyin bi.

⁵ Mi ti iikamim yipiki niksisaeyim yim nu tiran ima yim sima Adi Komii siir tani. Mi ti dimin taeminim sima boiniyim yim nu tirankim mi ta hiriinan saiirsika tiki iikamim nuanim simiir asi wakaei mi simiir asi wakaeyokna api.

⁶ Mi nim krīma Adi Komii siirgim. Mi ti iikam yipiki Adi Komii siirim sima inokinokin krīmiir yayim simiir simiira wakaenanaeikim. Mi ti iikamim yipiki Adi Komii siir kara-maeyim yim sima krīmiir yay imiir bi swoki wakaekim. Ningaka. Mi ti hiriinan siyūin nim krīma ina ninokninkinim ti iikamim yipiki Adi Komii siirgisiir naeyiugakim mi ti iikamim yipiki Setani niksisa naeyiūin si nwokaiyim simiirin ina mi inokninkinim. Iriig.

Adi Komii sasairgin naingwokwonanaeyin

⁷ Ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeyim, kima irni nwirniyam daingwokwonanae. Mi ti siyū hiriinanin irni nwirniyam krīma naingwokwonanaeyin yio Adi Komii siirgisiirgin. Mi yipiki siir nomiiyau iiram naingwokwonanae yio Adi Komii siir yinisimkin mi yio siya siirin ina sibgu inokninkinin.

⁸ Adi Komii siyairgin naingwokwonanaei sair bwamkibwamin. Mi ta hiriinan saiirsika, yipiki siir nomiiyau iiram naingwokwonanae kamae nwowi mi yio tari Adi Komii siir bi ninokninkin.

⁹ Adi Komii siya krīmiir bidi yisiimauuin hinin, siya krīmiiram naingwokwonanaeikim. Mi siya siir yinisim nwirkinwiruwan asi nikropkikin mi siya krīmiir whinkinsiis haiginuwam nitkin mi ta hiriinan saiirsika krīma wi wadie saika asi nwoyokiyokiikaeyami.

¹⁰ Mi naeyiūin naingwokwonanaeyin siir bwamkibwamin yio si. Ta krīma naingwokwonanaeya Adi Komii siiram saeya rani. Mi krīmiiram bi siyar naingwokwonanaekin mi siya siir yinisim iirin ina yikropkiyin mi ta hiriinan saekisaeyairga Adi Komii siya krīmiir dimin biyie imiirin siirsiyar haiyoprimdiyumiigikin.

¹¹ Ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeyim, ti dimin taemin hininim yim krīmiir nisiimauugim hinin Adi Komii siya krīmiiramar naingwokwonanaekin mi nim krīma wi irni nwirniyam mi aingwokwonanaeyim.

¹² Adi Komii siirin inkamki bi swoki kigmiminkin. Mi krīma irni nwirniyam naingwokwonanaei mi ti Adi Komiiyin ti krīmiir kwoinaw kwirii idwokaiyin mi krīma wi siiram

naingwokwonanaei mi krīma wa ninokninkini siya ini krīmiramar naingwokwonanaei iskiyīn.

13 Krīma ina ninokninkinim krīma mi Adi Komii siya krīma ini kwoin whīruwar nwowiskiyim. Dimusi rani, biya siya siir naeyauin krīmir niki hauugikin mi siya ini krīmir tir nwokaiyin.

14 Nim krīma Jisis siir bidi kigim mi krīma ta yai aiir asi boinmimauwi. Adi Komiiyin siir Adin siir yinisim iirin siya nikropkikin iikam krīmir nanmaiwarkainam mi ta hiriinan sairsika siya iikam whiekakim nu tiranim simiir asi whinkinsiis haiginiugin dimin biyeyim ti nuin siirim simiir kirie aiir kintiokiyam.

15 Mi yipiki ha boini Jisis siya Adi Komii siir yinisimkin mi ti inkamin siya mi Adi Komii siya sowa wi kwoin whīruwar nwowi.

16 Adi Komii siya siyairgin naingwokwonanae sair bwamkibwamin mi nim krīma ina ninokninkinim siya krīmiramin ina naingwokwonanaeyin. Mi ti iikamim yipiki iikam nhiriyam naingwokwonanaeyim, yim sima wi Adi Komii saika kwoin whīruwar nwoyokiyokikaeyami.

17 Adi Komii siya hinina naingwowi, nim krīma iikam imiram nhami nhami naingwokwonanaei rani. Mi krīma hiriinan tiri mi ti dimin taeminim ti tariinan krīma tirim yim ini ti dimin taeminim biya Kraisi siya tirim ini simiir hiriinan ywowim. Mi krīmirin wi Adi Komii siya whinkinsiis haiginiuwi hindara naingwokwonanae iskiyim. Mi mhoiyya iya Adi Komii siya hidi iikam imiir mi nim krīma wi nidid rani.

18 Mi yipiki hinina ninokninkini Adi Komii siya siiram naingwokwonanaei mi siya wi nidid rani. Mi yipiki Adi Komii siirgisiiram naingwokwonanaei mi siya wi dimin taeminsi nidid rani. Inkamin dimusi nididi? Siya dimusi nidid rani, siirin wi Adi Komii siya nonkwobumbuninkini ti dimin biyie biyeyim yipiki biya siya tirim. Mi yipiki Adi Komii siirsi nididi mi yio tari Adi Komii siya mi iikam ima simiram sibgu naingwokwonanaei rani.

19 Nim krīma Adi Komii siya mi iikam ima simiram naingwokwonanaei. Dimusi rani, siya bigibiyyin krīmiram naingwokwonanaekin.

20 Mi inkam nwirki hinina boini siya Adi Komii siiram naingwokwonanaekin mi siya siir nomiyau inika pi io nwowi mi yio ti inkamin pi niksisaekin. Iikam krīma Adi Komii siir bi swoki kigmiminkim. Mi yipiki siir nomiyau iir kigi mi siiram naingwokwonanae karamae nwowi mi siya Adi Komii siiram wi panina naingwokwonanaei yipiki siya kig karamae nwowin, ha? Mi inkamin siir nomiyauin saika

nomboboɪn ae karamae nwowi mi yio wi Adi Komii siiram naingwokwonanaei rani. Niingaka.

²¹ Jisis Kraiss siir yaiya ya krimiir bɪdi hauuwa, krɪma saiir wakaeyoknam. Mi yipiki Adi Komii siiram naingwokwonanaei mi siya iriipi hiriinan siir nomiiyauin siiram warar timi aingwokwonanae. Iriig.

5

Iikamim yipiki Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apiyim dimin biyie biyie imiirin wi sima nikwowaisii

¹ Mi yipiki hinina naingwo tibmii kɪni Jisis siya Kraiskin, yipikin Adi Komii siya nikropkiyin mi yio ti inkamin Adi Komii krimiir Wanin siir yinisimkin. Mi yipiki Ad iiram naingwokwonanaei mi siya siir yinisim iiramɪn wara timi aingwokwonanae.

² Mi krɪma Adi Komii siiram naingwokwonanaei mi siir yai aiir wakaeyokna api mi krɪma wi hainii ninokninkini nim krɪma siir yinisim iiramar naingwokwonanaeikim.

³ Mi Adi Komii siya naingwokwonanaeiya saiir bwamkibwamin ya hininga krɪma ti dimin taemin whiekakim siya hauuwim krɪma tiram simiirar wakaeyokna iski. Mi ti diminim siya boinanim krɪma tiram, yim wi hikak krimiir nwowaiginu rani. Niingaka.

⁴ Mi siyiun ti iikamim yipiki Adi Komii siir ninokninkin karamae nwowim sima nwowiyin yio wi dig nwo rani, Adi Komii siir yinisim imiir nikwowaisiiyim, simiir kirieya ini ti simiir siyu bibiyeyim simiir kou ywowa. Dimusi rani, nim krɪma Adi Komii siiram naingwo tibmii kɪnikim mi krɪma wi digar nwowi ti siyiun ti iikamim yipiki Adi Komii siir ninokninkin karamae nwowim sima nwowiyin siir nikwowaisii iuguskiyim.

⁵ Mi wi dig nhinga nwowi ti siyu hiriinanin ti iikamim yipiki Adi Komii siir ninokninkin karamae nwowim sima nwowiyin? Mi tiruiginim yipiki hinina naingwo tibmii kɪniyim Jisis Kraiss siya Adi siir yinisimkin, yim wi digar nwowi. Iriig.

Adi Komii siya bɪdi sibgu anaakninkii haiginuugiyim Kraiss siir dimin taeminim

⁶ Yio Jisis Kraiss sasaigin ti inkam nwiruwan ti nu iir niuunaiiniyin. Mi siya op ha baptaisɪn mi mhoiia siya ina yaonamin paeyin hiniya nironinkinin siir, siir nhie aeya naokiinaiiniyam. Mi iya siya ti nu iir niuunaiiniyin, siya minam niuunaiinikɪn siir nhie aeya mi siir op aeya sowar naokiinaiiniswowim. Adi Komii siir naeyiun siyaigin

dimin taeminim simiir bwamkibwamin mi krimiirin siyar nãsiimauugin hinin Jisis siya Adi Komii siirgisiir yinisimkin.

⁷ Dimin whoimuwam sima simaigim krimiir nãsiimauuyokiyokiyamiyim hinin.

⁸ Adi Komii siir naeyu ieya mi op, ta opa Jonki si baptais haiginiuwa Jisisni mi nhie aeya mi ta iya biya Jisis siya naonama mi siir nhieya ha naokiinainiya saiir ti swoki aingwowoknaki. Mi ti dimin whoimim yim dimin whiruwan siirrarar nãsiimauugin Jisis siya Adi Komii siir yinisimkin.

⁹ Nim krãma yayim inkamki boinim krimiir simiir wakaeyim mi krãma ini simiirar wakaeyokna apim mi krãma ti yayim Adi Komii siya boinimauuim siir yinisim iir simiir wakae. Dimusi rani, siir yayia ini iki inkami yayim simiir haibura.

¹⁰ Mi yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna api mi siir kwoin pa ninokninkinkii ta Adi Komii siir yayia ya kaimwowainga, ya saeya hinina boinka, Jisis siya kariir yinisimkin. Mi yipiki ti Adi Komii siir yai imiiram naingwo tibmii kin karamae nwowi mi ti yayim yipiki biya Adi Komii siya boinim siir yinisim iir simiir wakae karamae nwowi mi yio ti hiriinan inkamin ti hiriinan boiniyin yio Adi Komii siir niksisaei.

¹¹ Ti yayim yim Adi Komii siya boinkikim krimiir. Siya krimiirin bidiyar whinkinsiis haiginiuwim mi krãma wi inigak saikar nwoyokiyokiikaeyami. Siya krimiirin ta hiriinan sairsi whinkinsiis haiginiugin ta siir yinisim iir siya nikropkiya sairsi.

¹² Mi yipiki kwoin whiruwa Krai siiram nwowi, yio wi hiriyar nokwoyokiyokiikaeyami. Mi yipiki hiriinan tir karamae nwowi, yio wi ninga nwowi. Iriig.

Krãma hinina ninokninkini krimiir inigin wi omwaiyar hiriyar nwoki waiyayokiyokiikaeyamim

¹³ Ta yokwowa kara winkika dimusi rani, wim kima iikamim yipiki Adi Komii siir yinisim iir wakaeyokna apiyim kima dinokninkin hinin, wim kima wi inigak hiriyar nwoyokiyokiikaeyami.

¹⁴ Ya dimusi rani, ti hiriinan siyuin krãma wi diminam Adi Komii siir sriisi nidid rani. Nim krãma ina ninokninkinim iya krãma Adi Komii siiram srii diminam yipiki siir kwoin iir wakaeyokna apiyim siya krimiir yai imiirin wa wakaei.

¹⁵ Nim krãma ina ninokninkinim iya siya ti dimin taeminim krãma srigiyim siiram simiir wakaewiniyin mi krãma pa ninokninkinkii krãma simiirin wa haii.

¹⁶ Mi yipiki siir nomiyau iir kigi siya dimin biyeyin yipiki paeya nami omin siir nam karamae nwowiyin siir tiri mi siya Adi Komii siiram srii mi siirin wi siya whinkinsiis haiginiuwi

mi ta hiriinan saiirsika siya wi inigak hiriyyar nwoki sibgu oyokiyokikaeyamim. Mi ti inkamin siya dimin whir tiri mi siya wi paeni omin siir nami. Mi yipiki ti hiriinan tiri, yio wi paeya nami omin siir nami. Adi Komii siiram in ti hinin inkamin dimin biyieki naokingugunankaiyin siiram kipi srii.

¹⁷ Damin taemin kasa rani, yipiki iikam ima tirim Adi Komii siir yai imiir kikinwaimwaisiiyim mi dimin taemin biyie biyeyim sima tiriyim yim wi Adi Komii siir tir tani io siya nwowam mi sima wi ta hiriinan saiirsi nam tani paeni omin siirin.

¹⁸ Nim krima ta saiirin ina ninokninkinim yipiki Adi Komii siir yinisim nwowi siya wi dimin biyie hiriyyar tiriyokiyokiiyam tani. Mi ti hiriinan inkamin siirin Adi Komii siir yinisim ieya kigriraowi mi ta hiriinan saiirsika Setan siya wi siir tirbu rani.

¹⁹ Nim krima ina ninokninkinim nim krima Adi Komii siirgin mi ti iikam whiekakim ti nu iir nwowim, Setanin yio ini simiir kigriraowan inkam ywowin mi yim sima wi siir wakaeyokna api.

²⁰ Krima ina ninokninkinin Adi Komii siir yinisimin yio bidiyar yitin krimiir whinkinsiis haiginuwam mi ta hiriinan saiirsika krima Adi Komii krimiir Wanin kengikinin siir asi ninokninkini yaeya Adi Komii nwir karamaeka. Krima ini Adi Komii siir yinisimin Jisis Kraisi ini saika yamasuswin Adi Komii nwirkinwiruwan sasairgin mi siya ina nwowin mi krimiirin siyar whinkinsiis haiginuwi mi ta hiriinan saiirsika krima wi asi nwoyokiyokikaeyami inokinokin.

²¹ Ti kariir nomiyauim kara naingwokwonanaeyim, kima ti tidiyuim kamkim sim nikrimtio kuuwiyin uruwai siyaowainan yipiki iikamkim sim hainaniyim simiirsiyin aru dwo. Iriig.

2 JON

Mi yokwo kwisaka Jon siya winkiya Grik simiir yaigin aiir, ya min boinkika Jon siya, wig aeya mi saiir yinisisim ikim. Nhirim yim ta wig aiiram naingwo tibmiigim sima hinina naingwokim saeya iikamim naingwo tibmiiyim yipiki maeyau kwiruwa nwowim simiir hiriir swoki imbiyamim. Siya simiirin min boinkikin sima irni nwirniyam inanaingwokwowim mi kam bibiyeyim simiirsi mintiraowim yipiki Kraisiir dimin taeminim simiirgisimiir niisiimauu karamae nwowim. Iriig.

¹ Kara Jonkin, Adi Komii siir piugana saiir biyan inkamkin mi ta yokwowa kara winkika wigim yipiki biya Adi Komii siya nimbinim siir yinisisim nwowam kimiiram. Mi saeya kimiiraram bi winkika, saeya kima mi kimiir yinisisim ima kimiiramar winkika. Mi kara kimiiram nhami nhami naingwokwonanae rani, kanakana rani, iikamim yipiki Adi Komii krimiir Wanin siir yai aiiram naingwo tibmiiyim sima warar winkika.

² Krima kimiiram asi naingwokwonanaei. Dimusi rani, wara Adi Komii siir yai kibikibiyim kimiir kwoinawokaiyim yim wi waraur hiriir haiginonkworinukripkaii.

³ Kara hinina naingwowi Adi Komii siya mi siir yinisisim ieya Jisis Kraisiir krimiirin naingwoyim yok mi naingwobumbu mi iripa nongwomamair ae sowa hauugin mi ta hiriinansika sima wi krimiiram asi naingwokwonanaei mi krima wi wadie nwoki sibgu owim iripa nongwomamairamin. Dimusi rani, nim krima siir yaimwoki yaimwo imiir wakaeyokna apkim mi irni nwirniyam naingwokwonanaekim. Iriig.

Krima iikamim simiiram daingwokwonanae

⁴ An kara ha wakaekin kimiir piugana saiir iikam nhirim yim ha wakaeyoknaeikim. Dimusi rani, wim kima ti siyumwokisiyumwoin Adi Komii siya boinin krima tiram siir wakaeyokna tirin mi an kara ini maingmaingar ywoki yin.

⁵ Kara kimiirin ti hinina boinkikin, krima irni nwirniyam daingwokwonanae. Yim ti yayim tapar bi kwitkim. Yim ti yayim yim biigibi krima naingwo tibmii kina mi ha wakaeyim yim sima.

⁶ Mi krima Adi Komii krimiir Wanin siiram naingwokwonanaei mi krima siir yai imiir warar timi wakaeyokna ap. Biya siya krimiirin ti hinina boinkin, krima irni nwirniyam daingwokwonanae.

⁷ Iikam whiekakim bidi yinoopkiyim hinda tinda iikam imiir priyksasaeyam. Sima ti hinina misisae boinamkim,

Jisis siya iikam krımıir pıunan nwonanikin mi siya nua tiriirin ha nuunaiinikin. Mi ti hiriinan siyuuin ti iikam imiir sima niksisaeyin mi yim sima ini Kraisiir sau omomnan ywowim.

⁸ Kima, kimasiyar mintiraona mi kima wari dimin kibi kibiyim kimiir kwoinaw nwo kaiyim Adi Komii siya haigi yimauuwim simiir simiira tiranae, mhoiyya kira wi dimin taemin kasa hai rani, kimiirin wi siya hauwi.

⁹ Mi yipiki yai nhirim Kraisiir yaiyim simaka ninikin haiginkii, Adi Komii siya wi saika nwo rani. Niingaka. Mi yipiki Kraisiir yai imiir wakaeyokna api, Adi Komii siya mi siir yinisim ieya sowaniiyin wi saikar nwowi.

¹⁰ Mi inkam nwrki niti mi siya Kraisiir yai imiir wakaeyokna ap karamae nwowi mi kira wi simiir kipi nikuna apninopkai kiriir omakanau hiriir namamin mi wi simiir kipi mi boinwin hinin, ha wit. Mi kira simiirin hinina kipi mi boin, Adi Komii siya ini kimakar nwowin mi kimiirin wi siya nwowaiginuwi iripa nongwomamair aeyam.

¹¹ Mi yipiki ti inkam biyie hiriinanin siir boini hinin siya wi saika nongwomamair aei mi yio tari siir nomiiyugin mi dimin biyeyim yipiki biyya ti inkam ieya tirim yim iripi siir warairgin.

Nikopkaigiyan yai aeya

¹² Dimin kasakasa rani, kara naingwowim kimiir boinmimauuam mi kara simiirin pi yokwoni ara winki rani. Kara kimiir kignakiyam tiri mi ta hiriinan sairsika krıma wi iripa nwoki boinaiyim ti dimin taemin imiirin mi krıma wi maigimaigra niki inan oswowim.

¹³ Mi kiriir yokman yaowae budieya sair yinisisimim, sima nokboinmamaigikim. Iriig.

3 JON

Mi mhoiigimhoiiyan yokwowa Jon siya winkiya, ya siir nomiiyauwin yipikin siya naingwokwonanaeyin Gaias nikiuwiyin ya siiram winkika. Jon siya min boinkikin siyiu miyikin Gaia siya nwowiyin mi siya ninkinwamwarki boiniyin siyiu bibiyeyim inkam biyanin min dapiyin Daiotrefis siya tirim simiir. Iriig.

¹ Kara Jonkin, Adi Komii siir pugana sair biyan inkamkin ta yokwowa kara Gaias kiriram winkikin, yipikin kara naingwokwonanaeyin. Dimusi rani, ni kira ini Adi Komii krimiir Wanin siirgisiir siyiu iirar nwowin.

² Ti kariir nomiiyauin kara naingwokwonanaeyin, kara ha naingwowi kira maki kipi nii mi yio ini mi owin kira hiriinan wadeyar mi owin kariir kwoinin rirmiiya siya nwowiyin Adi Komii siiram wakaeyokna apam siir hiriinan dwo.

³ Kara ina ninokninkinin. Dimusi rani, nomiiyau nhirim ha nitim kariirin sima ini boini hinin kira Krai siir yai imiirin ha sibgu wakaeyokna apikin. Inokininokin ni kira Adi Komii siir siyugisiyiu iirar napikin. Mi ta yaiya kariirin maigimairga saeya nwowaiginugin.

⁴ Mi an kara hinina wakaekin, kariir nomiiyauim tariinanin sima ini Adi Komii siirgisiir siyiu iirar nwowin mi ti dimin hiriinanin kariir kwoinin siya hugrimkripkin maigimairga komii nwowamin. Dimin whirki kariirin hiriinan bi tirkin maigimairga kara nwowamin. Niingaka. Iriig.

Sima Gaias siir boinkim miyim siya miriyim wadie wadiekinairim

⁵ Wim kima ti nomiiyauim kara naingwokwonanaei ima wim kima Adi Komii siir dimin kibi kibi imiir tirkim mi Adi Komii siir iikamim hinda tinda nwowim yipiki Adi Komii siir yai imiir boinmimauuwiyim simiirin ini kimar kigriraowim. Kima simiir whwonkam imiir bi kig ninokninkinkim mi kima simiirin ina mi whinkinsiis haiginuwim.

⁶ Mi iikam nhirim ha nitim krimiiram mi iikamim Adi Komii siir pugana sairim krimiirin sima ini boinmauni hinin simiirin kima whinkinsiis haiginugim. An kara hinina naingwowi kima simiirin hiriyar whinkinsiis haiginukripkai mi simiirin dimin taemin ha timi hauu mi ta hiriinan sair-sika sima wi hinda tinda asi nami Adi Komii siir yai imiir boinmimauuwamam. Mi ti dimin hiriinanin yipiki kima tirim simiir Adi Komii siya kimiir mi airam in maigimairga ywokiwin.

⁷ Mi sima simiir om imiir haiburgigim mi ha namim Adi Komii siir yai imiir boinmimauuwam mi sima dimin taemin bi priihaigim iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiiram naingwo tibmii kin karamae nwowiyim simiir hirankin. Niingaka.

⁸ Mi simiirin krimar whinkinsis haiginiu mi krima kigrirao mi ta hiriinan saiirsika sima krima dimin taeminim wi yaripar tiri mi Adi Komii siir yai ima. Iriig.

Daiotrefis Demitrias sowa

⁹ Mi kara yokwo bidi winkiyin ti iikamim ta maeyaua sair hiranim yipiki Adi Komii siiram naingwo tibmii kiniyim simiiram. Mi yio Daiotrefisin, ti inkamin yipiki simiir biyan inkam nwowam naingwowin siya kariir bi nikunakin siir kigriraowamin.

¹⁰ Mi ta hiriinan saiirsika, siya kara niti mi ti dimin taeminim siya tirim kara wi kiriir nini boinmimauuni, siya kinaopitkaigaiyu boinamim krimiir mi sima sima rani, siya nomiyauim yipikim Adi Komii siir yai imiir boinmimauuwamim simiir boinkim hinin ha wit mi simiiram bi mi kiwawinkim simiir omaka hiriir namam. Niingaka. Mi ti iikamim yipiki simiir nikuna apninopkaiyam tirim simiir omaka hiriir, simiirin kimidiniya siya mi ikidu. Mi siya simiirin hindara bi nikidugin, siya simiirin hindara nikrip iuguskikin Adi Komii siir iikamim simaka hainanamin.

¹¹ Ti kariir nomiyauim kara naingwokwonanaeyim, kima dimin biyie kipi tir mi ti dimin taemin hiriinanim simiir kipi wakaeyokna ap. Kima ti iikamim yipiki mi miyik imiirara miriyim simiir hiriinan tir, yim sima Adi Komii siir iikamkim. Mi ti iikamim yipiki inokinokin dimin biyie biyeyim sim tirnanaeyim, yim sima Adi Komii siir iikam tani. Niingaka.

¹² Iikam whiekakim yim hinina boinkim Demitriasin yio wadiekin. Siir siyiuin wadiekin mi siya inokinokin siyarin hinina nisiimauuwikin siya wadiekin. Mi nim krima iriipi hiriinan hiriayar mi boinkim siirin, siya inkam wadiekin. Mi kima bidiyar yinokninkinim hinin krimiir yayim yim yai kaimwo imairgim.

Nikopkaigyan yai aeya

¹³ Yayim kara winam tirim kimiiram kasa rani mi kara simiirin kimiiram winkiyim pi boriisopi yokwoni.

¹⁴ Mi tariinanin kara wi kimimin tani wi kapi nitsauwi kimiiramim, kimiir kignakiyamim mi dimin taeminim wi krimar nwoki idwo boinaiyim.

¹⁵ Kara ha naingwowi kima iripa hiriayar dongwomamair aekripkai. Nomiyauim tiranim sima kimiir nokboinmamairgikim sima kimiirin yapayapa nwinira

nokboinmamaɪr digikim. Mi simiir inig imiirar boinki, ti
kriimiir nomiiyauwim yipiki waraur nwowim. friig.

JUT

Jutin yio Jems Jisis sowiir nomousimkin. Mi ta yokwowa siya winkika iikamim Jisis siiram naingwo tibmiiyim simiiram. Mi ta yokwowa siya simiirin min boinkikin sima kamim Adi Komii siir yaimwokiyaimwo aiir boinmimauu karamae nwowiyim yaeya yai boiniyim simiirsi mintirao. Siya simiirin min boinkin ti paekwosimin siya dimin biyie dimugi tirkin, mi iikamim dimin biyieki naokingugunankaiyim ti om whiso sowiir hiranim Sodom mi Gomora, mi Ken siyar yipikin siir nomousim iirar swoki isomaoim, mi yipiki tiriiginim dimin biyieni siyiun si napim yim wi iriipi hiriinan warar mi inkin tirki ti kamim hindara priiyiksasaeyim simaka. Friig.

¹ Kara Jutgin yipiki Jisis Kraiss siir mi sibmiriiyan inkamin, kara Biyan Inkam Komiiyin Jisis, siir mhoigimhoiiyan nomousim ieya, kara ta yokwowa iikamim yipiki biya Adi Komii krimiir Wanin siya nimbiniim siir wakaeyokna apim kimiiram winkika. Mi Adi Komii siya kimiiram naingwokwonanaeikin iikamim yipiki Jisis Kraiss siya kigriraowim kimiirim.

² Kara ha naingwowi Adi Komii siya wi naingwobumbu mi nongwomamair ae mi naingwonanae, wi kimiir nwoki hauumimirim. Friig.

Iikamim yipiki Adi Komii siir yai kibi imiir haimriyuwi, yim wi siyu biyie tiri

³ Ti kariir nomiiyauim kara naingwokwonanaeyim, kara yokwo kimiiram win hauugiyam naingwokin ti dimin kibi kibiyim Adi Komii siya tirim krimiir nanmaiwarkainaim. Mi dimusi rani, ti niksise profet kamim kara kimiirin yai kirie pi dimin whirni boinki. Mi kima sibgu dokworinukripkai, yai kibiyim simiir wakaeyokna apamin, biya Adi Komii siya hauuwim whiekak krimiirar yipikim siir wakaeyokna apiyim mi ti yayim krimiirin iiyim kwirkikwiruwa hauugikin.

⁴ Kara ta yokwowa whisarii bi win hauugikin, iikam nhirim sima nimpriokim dimin taeminim sima naingwo tibmiiyim simiir kwoinau hir nwokaiyim mi sima kimaka ninkin itkim omakam kima hainaniyim Biyan Inkam Komii siir. Biya Adi Komii siir yayim inkamkim winim Yokwo Kominau, sima hinina boinkim, Adi Komii siya wi simiir nonkwobumbuninkini. Ti iikamim sima digiumii Adi Komii siir badi haimriiyugigim mi ti siir yai kibiyim ini sima kisina haigina simiir whindirraerim siyu biyie tirim. Sima digiumii Jisis Kraiss siir

haimriiyugigim mi siya siyaargin, yipiki krimiir kigirkakin inkamin mi krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraiss.

⁵ Mi kima bidi yinoknankinim Adi Komii siir yai kibi kibiyim biya iki nhirim sima boinmauwim kimiir. Mi kara kimiir whin diriraerim naingwowi kima ti yai imiir naingwo warkainam. Biya, Isrelmi iikamim Biyan Inkam Komii siya kihainanikin Isibmi nu hirankin mi siya simiirin hiranki yikunani mi mhoiia siya ti iikamim simiir nhir imiir yisomsomaokao yipiki siirim naingwo tibmii karamae nwowim.

⁶ Mi paekwosim simiir nhirim dimin taeminim Adi Komii siya nimbinim simiir biri sibgu wakaeyokna apkim. Mi sima dimin taeminim Adi Komii siya nimbinim sima tirim simiirin wi omim ninomor kou hiranim wi simiir hir haiburgigi, maeyauwa sima nwowiyim simiir. Mi Adi Komii siya simiir nibwomambwo komiia sair yauni haigigig mi ini hirar yonkwowim. Mi wiyeyin sopni bidi yinimnirkaiyim, kamim mi biyie miriyyim simiir hiriinan mi sima wi iia Adi Komii siya hidana iikam imiir wi sairim nwokwokini.

⁷ Mi iriipi hiriinan ti om komii komiyo Sodom mi Gomora mi om nhirim sowiir kingiin hir nwowim simiir daingwoki. Mi sima ini wara iikam biyeyim kimakar nwowim ini simiir hiriinan ywowim. Mi sima hi iki kam nhirim sima sima nanaei, wig aka nanae rani. Mi hiriinan sairsika ti dimin biyeyim sima bidi kwiridwokaiyim simiir kwoinim. Mi Adi Komii siya simiirin pae biyeni nonkwobumbuninkinkim ya ta paeya ina pae niuyokiyokiiya sair hiriinan ywowa. Ti hiriinan diminim yim aknainan krimiir nisiimauwi, diminim iikam biyeyim simiir nibbiyami mhoiia.

⁸ Ti iikam biyeyim yipiki kima nwowim dimin biyeyim sima tiriyim ini Sodomian iikam biyeyim simiir hiriinana ywowim. Dimusi rani, ti kamim dimin sima naingwowim, sima dimin biyie imiir tirkim, sima Adi Komii siya kigiraowim pi boriisopkim mi sima siyu biyie Adi Komii siir oman paekwosimim simiir tirkim.

⁹ Bidi bidiniyarin biigibiyan paekwosimin Maikel, nikiuwiyin, siya mi Setan sowar ninkinwamwarkii boinko, yipiki Moses siir piuis biyie air hainakii. Maikel siya bidi yinoknankinin ti siyu hiriinan nokwao yai boiniyin yio miyik rani, mi siya siirin io yai bi mi boinkin siya iki yai bibiyeyim sim boinin. Nungaka. Siya hiriinanara boin Adi Komii siya kiriirin wi ti yai bibiyie imiirsi boinwokiyopnatkaigi.

¹⁰ Mi ti iikam yipiki kimaka nwowim yim sima yai biyie ti diminim sima ninoknankin karamae nwowim simiira nikbumbuwikim mi ti diminim sima priidiraerar whaowaeiyim yim ini niimauan wraisuim sima priidiraerar

whaowaeiyim ini simiir hiriinan ywowim. Yim sima simiir kwoinkar naingwowim simiirar napikim yim sima wi simiir tioidwomai.

¹¹ Kaimwowainga, simiirin wa tioidwomai haiginiuwi mi sima dimin biyieyin biya Kenki tirin simiir hiriinan wakaeyokna apikim. Mi sima Adi Komii siiramar naingwokwo nanaeikin mi iikam nhirim simiiram warar. Mi sima simiir kwoinim bidi yinkpit haiigiyin dimin biyie biya inkam Balamki siya tirim simiir wakaeyokna apikim, siya Isrelan iikamim simiir niksisaekim. Dimusi rani, siya umir haiyim naingwokin. Mi simiirin siya wa nonkwobumbuninkin haiginiuwi. Dimusi rani, sima dimin biyie tirkim, Koraki si nantamyiriyira Adi Komii saika sair hiriinan tirkin, iya siya Moses siir maeyau aii nokwokairinain naingwowin. Mi siya wi kigriraowan inkam siya nwoki owim. Mi Adi Komii siya siir bi kigrinankinkikin mi siya ini siirar kwisomaokiyin.

¹² Mi ti niksisaekim iikamim ini siya komi komiiyim whii komii solwara aowa hir nokwokwomaiyim ini simiir hiriinan ywowim. Mi iya iki siyaa komii komiiyim sima nitiyim mi ti siya imiir naeyikuiuiyim mi siyaa pa niyikimkirki mi ti iikam hiriinanin kinaka naeyim iya Jisis Krai siya naowa sima sair swoki aingwowaikigim mi sima nidid rani, kima igao yai simiir boinsi. Sima, sima simar kigriraowikim. Sima niwiipai niwiipaiyim inkam nwirin whin diriraerar karamae nwowiyim simiir wakaeyokna apikim mi sima ini wauwim opudki hughainamiyim mi nao kin karamae nwowiyim ini simiir hiriinan ywowim. Sima ini paeyin nae bud karamae nwowiyin iya iikamim sima hinin ninokninkiniyim ti paeyim simiir ii aeya nae budana. Sima ini paeyim ninanbimbirnaim mi ha naonamim ini simiir hiriinan ywowim mi simiirin wi iikam nhirim sima nikrimtiowi simiirin harara. Dimusi rani, sima nae bi budgim.

¹³ Ti niksisaekim iikamim ini ieyin owieki nakiiyin ini siir hiriinan ywowin. Mi ti dimin biyieyim ti iikam ima tirim ini ieyan whopiirim ida nwowim iikamim sima kigam ini simiir hiriinan ywowim. Iikamim yipiki digiumii Adi Komii siir yai kibiyim simiir haimriiyugigim yim ini nauunim maeyau biya sima nidwowim ninomor kou hir simiir haiburgigim mi ha ninoopamim maeyau maeyau ini simiir hiriinan ywowim. Mi Adi Komii siya bidi yimbinin maeyauwa nibwomambwonan nwowiya ti iikam hiriinanin simiirin sima nwoyokiyokiikaeyamim.

¹⁴ Bidi bidiniyarin inkam nwirin Inok nikiuuiyim, Adamni yinneyin, yayim siya winboinkiyim Yokwo Komiinau kima wakae, Biyan Inkam Komiiyim wi siir paekwosimim dimin

whirki kimbu karamaeyim simaka niti

15 iikam imiir hidim mi iikam biyieyim yipiki Adi Komii siir wakaeyokna ap karamae nwowim wi idowiya nwokii mi dimin biyie sima tirim wi idowiya mi inkin okii mi iriipi hiriinan yai bibiyeyim biya sima nigbumbu boinim Adi Komii siir yim wi idowiya wara mi inkin okii.

16 Ti niksisaei iikamim sima boinainanaeyim mi iikam nhir imiir boin huriyuwi dimin taeminim nimbiamim simiirsi. Sima diminim simiir kwoinki naingwowim simiirar wakaeyokna apikim. Sima simiir inig imiirar hainanaeikim mi pi hinina mi boinainanaei, krma dimin whirki bi kimbugim mi sima yaiiop pi iikam nhirim simaka ninuwu mi hiriinan sairsika sima minim tirkim diminim sima naingwowim simiir hiranki haiyam. Iriig.

Kima sibgu dokworinu mi Adi Komii siir yai miyik miyikim simiirarar wakaeyokna ap

17 Kima rani, ti iikamim wim kima ti dimin taeminim nimbimbiyamanim simiir daingwoki, ti aposel kamim yipiki Jisis Kraisi siya nokmwim okwom siir yai kibi imiir boinimauuwim simiirar naingwoyokiyokigim, ti dimin taeminim sima boinim wa nimbiamim.

18 Mi sima kimiir boinmauwu mhoiya iya ini kingiin nita Jisis siya swoki iti mi ta ti aiirin iikam nhirim wi iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apim wi simiir bointirop iei mi yaibu wi simiir mi iewaiyuwi, mi wi simiir mangigini mi sima wi dimin biyieyim simiir kwoinki naingwowim wi simiir wakaeyokna api.

19 Mi ti hiriinan iikamim sima ninikibiri yipiki iikamim Adi Komii siir isidanim simiirin, sima dimin taemin nuan iikamim simiir kwoinki naingwoyoyim simiir wakaeyokna apikim, Adi Komii siir naeyuin yo simiir hir nwokai rani.

20 Mi ti kariir nomiyauim kara naingwokwonanaeyim, kima irni nwirni ti whinkinsiis haiginu Adi Komii siir Yai Win Kibiya yipiki kima wakaeyokna apiya kimiir whinkinsiis haiginuwam kimiir naingwo tibmiya kirie saeya nwowim. Kima Adi Komii siirim kwisboin diminim mi Adi Komii siir naeyuin siir kigninkinwin siya kimiir nwoki whindiriraerar haiginuwim ti dimin imiirin.

21 Kima Adi Komii siir sibgu wakaeyokna apikim mi ta hiriinan sairsika, siya kimiirin wi hiriyar nwoki isiimauu kripkaiyim siya kimiirim naingwokwonanaeikin. Kima iya mhoiya Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraisi siya swoki iti mi dimin miyik kimiir tirni ta kimiir mi aiirsi mi kima omwai saika waiyayokiyokiyana sairim dwokwokin.

22 Kima iikamim yipiki Adi Komii siir wakaeyokna apiyim simiirim naingwokwonanaei mi simiir whindiriraerer haiginuwim mi yim iki iikam nhirim simiir kwoin imiir kiyai dimin biyeyim simiir wakaeyokna apim mi sima wi ninokninkin tani piki hinin siyu ikin sima napanin.

23 Wim kima iikam kasakasa whindiriraerer tani mi simiir kwoin imiir kiyai dimin biye simiir haiburgigim inkamin diminin paeya nakainamiyin mi ha nanka hainaowidiyin siir hiriinan. Kima iikam nhirim simiiram naingwokwonanaei mi simiir whindiriraerer haiginu simiir kwoin imiir kiyaiyim dimin biye imiir haiburgigim mi kima, kimasiyar timi mintaraona. Dimusi rani, ti simiir dimin biyeyim sima wakaeyokna apiyim wi kimiir kwoin imiir kiyaii mi kima wi simiirar mi inkin wakaeyokna api. Iriig.

Jut siya Adi Komii siir inig iir hainankin.

24 Kara ha naingwowi iikam krima Adi Komii siir hainan prapraski yipiki kirie komiigakin, siya wi kimiir whinkinsiis haiginuwi kima wi dimin biye simiir wakaeyokna ap rani mi siya kirie komiigakin mi siya wi digar nwowi kimiir kwoin budin miyikimiyikin siir nwowaiginuim siir whwonkam ida iya siya iikam imiir hidi, iya, ii aeya digii mi kima wi maigimaiga komiigak nwowi.

25 Kara ha naingwowi krima Adi Komii krimiir Wanin siir inig iirar hainan, ti inkam nwiruwan sikisiyairgin yipiki krimiir nanmaiwarkainan ti dimin kibiyim biya krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Krais siya tirim simiirsika. Kara ha naingwowi siya ini kirie hiriyyar nwokripkaiyin mi dimin taeminim ini siyar kigirkakim mi dimin taemin whiekakim simiir biigibiiyin ini siyar nwowin, biigibiiyar whuununan mi tariinanar yamwoniyin, siir inigin wi kou hiriyyar nwoyokiyokigiyami mi siya ti hiriinan siyu iirar ti oyokiyokiiyam. Iriig.

REVELESEN

Ta yokwowa saiir winkiyin inkamin Jonkin, Jisisni mi kigna miriyyin inkamin siya. Ti Jon nwiruwan yipikin Jisisni yai win kibikibiyim sim niki winkiyin mi yokwo kwoimim siir inigi nwoki ikim sasa kinaargin ti Jonin. Mi iya Jon siya waibiyie namwoiun siya inkamin maeyauwa mi biyie miriyya saiir hir hugripkiikikaiyyin siir hiriinan nwokin iya siya mhuusimin Patmos nikiuwiyyin whi komii saiir whi idopwoniya nidwomaiyyin siir nwowa. Mi siirin kimidiniya Adi Komii siya tirki nhwonan whinkigmimikim mi siirin kimidiniyan Jisis siya yisiimauu dimintaeminim mhoiyya nimbiniyanim simiirin. Mi Jisis siya dimintaeminim siya kigim simiir boinkikin siirin siya simiirin yokwoni winaowidim mi iikamim naingwo tibmiyyim piugan iriyyar kwiso sowiirim simiirim hauugiyim. Mi yokwo iriyyar kwiso siya winkiyim simiir mhoiyyan, mi ti dimin taeminim mhoiyya nimbiamanin yim siir nhwocar kigmimikim. Mi iya hik komii aeya nimbiamana, Setan siirin wi Jisis siya nokwokopougigi. Mi om Jerusalem winin yio wi panin panina namisi imbiyami. Mi ta hiriinan saiirsika tiriiginim yipiki simiir inigim ta yokwowa iikamim yipiki omwai-waiyayokiyayanin simiir inigi nwowa saiirin wi wara nwo rani. Nningaka. Iriig.

1 Ta yokwowa kara dimin taeminim yipiki Jisis Kraisi siya nisiimauuim kariir simiir win boinkikin. Bigibiyin Adi Komii krimiir Wanin siya ti digworaekwo imiirin Jisis Kraisi siir nisiimauugin. Mi simiirin siya wi hiriinan saiirsi nwoki isiimauuim siir miyan kamim krimiirin, ti dimin taeminim nimbiniisasauwanin. Mi Jisis Kraisi siya yikropki Adi Komii siir paekwosimin Jon kariiram siir miyan inkamin mi ti dimin taemin imiirin kariirin siya wi hiriinan saiirsi boinnimauwi.

2 Mi Jon Kara ti dimin taeminim simiirin ha kigin mi ti yayim yipiki kariir wingar wakaeyim, simiirin yim yokwoni kara bidi winkiyim. Mi ti yayim Kara winkiyim yim Adi Komii siir yaigim mi sima iriipa hiriinan Jisis Kraisi siir warargin.

3 Mi iikamim ti yai imiir mwaini mi Adi Komii siir iikam nhirim sima simiir wakaei mi sima whiekakarim wi maigimairga nwoi. Mi iikamim ti yayim yipiki Adi Komii siya tirkiyanin mhoiyya nimbiamanin simiir wakaei mi sima simiiram naingwo tibmii kani mi simiirin wadie tiri mi sima wi maigimairgar nwoi. Dimusi rani, iya ti dimin taeminim sima nimbiamana ya ini kingiin nwowa. Iriig.

Jon siya yokwoim Adi Komii siir iikamim om iriiyar whiso simiir hiranim simiiram winkika

⁴ Kara Jonkin, ta yokwowa kara winkiya saeya Juda iikam nhirim Adi Komii siirim ti om iriiyar whiso simiir hiranim nu haimii Esia hiranim wi kimiiram win hauugi. Kara ha naingwowi tiki Adi Komiiyin yipikin biiyar nwowin mi ti tariinan mi owin mi mhoiyya wi hiriiyar swoki oyokiyokiiyanin kimiirin wi wadie siya nnowaiginuwi mi kima wi iripar nwoki ingwomamair aekiyamim naeyiu miyikin yipiki insii iriiyar whisa nwowin siya siir whwonkam ida nokwowi ipiyya yipiki Adi Komii siya nidwokaiya iikam krimiir kigirkakam, kimiirin wi wadie siya nnowaiginuwi mi kima wi iripar nongwomamair aekiyami.

⁵ Kara ha naingwowi, sima mi Jisis Kraisi siya kimiirin wi simar kinsiin haiginuwi mi kima wi iripa nwoki ong-womamair aeyim. Kraisi siya Adi Komii siir yai imiirin bidiyar sibgu anaakinkii haiginuwun. Siyairgin inkamin yipikin biigi bii Adi Komii siya hidninsiin idwowin siya naonama saiir mhoiyya mi siya ini omwaiyar swoki waiyayokiyokii. Siyairgin inkam komiigi komiiyin, yipiki wi iki inkam komii komiiyin yipiki wi ti nuan iikamim simiir kigirkaki, simiir kigirkakanin. Siya krimiiramar naingwokwonanaeikin mi dimin biyeyim krimiir kwoinawu nwokaiyim siya bidi haiy-oprimdiyumiigiyim. Dimusi rani, siya bidi iki aowin mi siir nhieya bidi mi aokiinainama.

⁶ Siya krimiirin hiriinan minam tirkin, krima siir pugana saiir inkam komii komii nwowim. Mi krima yapa yapa nwonra Adi Komii siiramim iikam nhirim simiiram kwisboin pris inkamim sima tiriya saiir hiriinan. Mi krima wi siir Adin siir dimin taeminim yipiki Adi Komiiyin wi simiir nwoki tirim. Kara ha naingwowi, Jisis Kraisi siya wi inig komiigi komii iirar haii mi siya wi iikam imiir kigirkaki mi siya wi kirie komiigak hiriiyar nwoyokiyokikaeyami.

⁷ Kima wakae, Kraisi siya wi waua saiir nidwokainaini. Mi iikam whiekakim mhoiyya sima wi siirar kigwini. Ihi, tiki Juda iikamim yipiki yaii ninii kamim simiir tirim siirin tidiyini sima ninkin irinu aokiyam mi sauni sima mi itam sima siirin wa mi kigwini. Mi iyya siya niti mi iikam whiekakim ti nuin siir tiranim yipiki siir karamae nwowim, sima siir kigwini mi simiir kwoinim wa naingwo ididwini mi sima wi nhaminhami nou rani. Ta yaiya yai kaimwoka.

⁸ Mi Adi Komiiyin inig komiigi komiigakin siya ha boinkin, dimin taeminim simiir biigi biiyin ini karar ywowin mi iyya sima nimbiyama an kara tapaiirin hiriiyar nwokin mi an kara tapaiirin wi hiriiyar mi owi iyya sima digii. Siya wi kirie

h̄riiyar nwoyokiyok̄ikaeyami iinok̄iinokin mi ta siya nwowa mhoīiya siya w̄i h̄riinanar swok̄i owi.

Nhwonan Krāis siir wh̄inkiḡ ieya.

⁹ Kara Jonk̄in, kara Adi Komii siir p̄ugan̄im k̄imiir inkam nwirk̄in. Dimusi rani, kr̄ima ini J̄isis Krāis saikar yama-sukikin̄im mi iikam̄im kr̄imiir̄in dim̄in biȳie asi t̄iri. Mi kr̄imiir̄in J̄isis siyar wh̄ink̄insiis haiḡin̄iuḡin kr̄ima h̄ik t̄i dim̄in bibiȳeȳim simiir̄si haiya. Mi ir̄iipi h̄riinan, kr̄ima tariinan̄in ini ir̄ipa siir p̄ugana sairarar nwow̄im. Mi an kara Adi Komii siir yaiya sair̄in iikam̄ imiir b̄idiyar mi boin̄m̄imauuw̄in. Dimusi rani, kara simiir̄in J̄isis Krāis siir boin̄m̄imauuḡin mi sima kariir̄in ha nonkwow̄im mi sima kariir̄in kim̄idiniya nu h̄aim̄ii wh̄ir̄in wh̄ii idopwoniya n̄idwom̄aiȳin Patmos dapiȳin siir h̄ir yatkin̄iuḡig.

¹⁰ Mi b̄iri k̄im̄im̄inkikin, B̄iyan Inkam Komii siir īiya Adi Komii siir naeȳiūin ina ȳit̄in kariir kwōin̄au t̄iriir mi kara nhwo ha wh̄in̄in mi karar wakāe inkam nwir̄in kariir diḡiwa boin̄kiȳin, siya pranae pranae b̄i kauwok boin̄kikin mi siir yaiya kinḡiin kinḡiin b̄i n̄eyok̄nakika h̄api k̄idḡi maskika.

¹¹ Mi kara siya boin̄kiya h̄in̄in sair̄ wakaekiȳin, kira dim̄in taemin̄im kira k̄iḡim yokwoni winpriḡinaowid. Mhoīiya kira simiir k̄igi mi kira simiir̄in w̄i iikam̄im ȳip̄iki Adi Komii siir p̄ugana sair̄im ȳip̄iki Adi Komii siir yai āir wakaeyokna apiȳim t̄i om ir̄iyyar wh̄iso simiir h̄iran̄im, Efes̄as, Smena, Pegamam, Taiataira, Sadis, Filadelfia mi Leod̄isis, w̄i simiir̄am hauugi.

¹² Mi kara ina iyaeȳimiyokaokiȳin, ȳip̄iki t̄i kariir boin̄kiȳin siir k̄igam. Mi ta kara niyaeȳimiyok̄ k̄aoa sair̄ mhoīiya, karar k̄igi, ȳukid̄ ir̄iyyar iso golni nonkwokwow̄im h̄irar nwowi.

¹³ Mi t̄i gol ȳukid̄im simiir bopwonau nokwok̄aiȳin ir̄in, ȳio ini inkamnan ywow̄in. Mi ȳiuis bribriya siya nīiya ini siir iga h̄irar yauuni t̄iōua. Mi p̄uopa siya mi k̄ikoga ya golni mi onkwokwoka mi ya ini siir īi āirar kwakikoḡriowa.

¹⁴ Mi siir mwōin mi kan aka yo ini wau wh̄isinana ywowo mi siir nhwowo yo ini paenan ȳiuyakiyo. Mi siya dim̄in taemin̄im iikam kr̄imiir kwōin̄au nwok̄aiȳim w̄i h̄riiyar p̄rik̄iḡ imoki.

¹⁵ Mi siir iga kw̄iso yo ini aeȳin̄in ȳip̄iki inkamk̄i nanaḡiyȳin paenau mi ha n̄uyakiȳim, h̄riinan n̄uyakiko. Mi kara siir yai āir wakaekiȳin mi siya pranae pranae b̄i boin̄kikin, ini opa m̄hiuank̄i naokiin̄aiiniya ini sair̄ h̄riinan ywowa.

¹⁶ Mi siir īina īniga nauun ir̄iyyar iso simiir yonkwo. Mi karar mi k̄igi nh̄rida ȳip̄iki m̄irm̄ii m̄irm̄ii iok̄akin̄ar nwowa siir yai h̄rankar kin̄iwok̄tk̄inan̄inii. Mi siir wh̄wonkam̄in b̄eȳin nab̄ie bopwo wh̄wowȳin siir h̄riinan n̄uyakikin.

17 Mi iya kara siir kigiyin mi kara ini siir igmiiga kingiinar yakai igrarkinam inkamin yipiki naonamiyin siir hiriinan. Mi siir ina niiga kariir nonkwokiya mi siya ina boinkiyin kariirin, kipi nidid. Kara ti inkamin yipiki dimin taemin ima nimbiam karamae niki owa ha nwowin siya mi kara wi wadie hiriyar swoki oyokiyokiyami.

18 Karaigin omwaiyar swoki waiyan. Biya kariir kam ima nisomaokiyin mi kara ha naonamkin mi kira kariir kaoki, kara wi hiriyar nwoyokiyokikaeyami. Kara kirie ina nonkwowin iikamim yipiki naokaowim simiir turkiyanin paeni omin siir namam mi Adi Komiiini omin siir hiriir mi ikropkiyam simiirin, wadie sima sibgu okiyamam.

19 Mi kira ti dimin taeminim kira kigim simiirin yokwoni winaowid dimin taeminim ti tariinan tirim mi dimin taeminim mhoiya nimbiniyan ikim.

20 Mi nauun iriyyar iso yipiki kira kigim kariir ina inignau nidwokaiyim mi gol yukid iriyyar is iko, yim hindara nikrigim. Nauunim yim ti om iriyyar whiso simiir hiran inkam komii komii ima yipiki Adi Komii siir puganim simiir iikamim ti om iriyyar whis owiir nwowiyim simiir kigriraowiyim yim sima. Mi gol yukidim yim iikamim ti om iriyyar whiso simiirim yipiki Adi Komii siir kigna apiyim yim sima. Iriig.

2

Jisis siir yaiya Adi Komii siir iikamim om Efesas hiranim simiir boinkin

1 Mi siya kimidiniya kariir boin, kira ti dimin taeminim simiirin yokwoni winki inkam komii komiiyin yipiki Adi Komii krimiir Wanin siir pugana saiir iikamim simiir kigirkakiyim om Efesas hiranim simiiram. Kira ti yaiyim simiir winki, kara Biyan Inkam Komigin, inkamin yipiki nauun iriyyar iso sim nonkwowin kariir ina inig aiir. Kara ini iikamim nu haimii Esia warauranim ini kimakar napriririn mi wim kima ini ti yukid iriyyar iso simiir hiriinan ywowim.

2 Kara bidiyar yinokninkinin miya bidu bidu aonii kima nanaeya mi kimiir kwoin komiiyin saiiram mi aingwowin. Mi an kara ina ninokninkinin wim kima iikam bibiyeyim simiiram naingwo rani mi wim kima tiriuginim yipiki inokninokin aposel inkamnan niksisaeyim simiirin bidiyar mi kinankiuim mi dimin taeminim sima boinim mi sima tirim simiirin bidiyar mi wakaeyim mi kima simiirin bidiyar mi hidim mi kima bidiyar mi inokninkinim hiniin, sima aposel inkam tani yim niksisaie inkamkim.

3 Mi iriipi hiriinan, kima kariiram nhami nhami bi naingwo tibmii kuingim mi kima kariir kinsiis haiginuwamin bidiyar mi miriyyim mi kima piugi bi piyaokim.

4 Mi kara kimaka maingimairga nwo rani. Dimusi rani, ti dimin taemin imiirsika. Biya iya kima bigi bi kariir yai aiir wakaeyokna apa, kima kariiramn pranae pranae bi naingwokwonanaeikim mi tariinanin kima kariiramn kiimii naingwokwo rani.

5 Miiya yipiki biya kima miriia kariiram mi ha naingwokwonanaeiya kariiram, saiiram ti swoki aingwoki. Mi kima nikiigiya saiiram ti swoki aingwoki, kima siyu biyie iirin digiumii haimriiyugig. Biya kima kariiramn nhami nhami bi naingwokwokim mi tariinanin kima ini hindarar yikii iuguskiyim. Mi kima dimin taeminim bigi bi kimar niki apim simiirar ti swoki ap. Mi kima hiriinan tir karamae nwowi mi iya kara niti, kimiir nonkwobumbuninkinam, kimiirin wi kimiir yukidim simiir hiriinan kara kisisana haigini mi sima wi maeyaua sima nwowa wi saiir nwo rani mi kimiirin wi kara nonkwobumbuninkini.

6 Mi dimin whirin kara naingwokwowyin kima napam yio ti si, kima dimin bibiyeyim yipiki iikamkim sim napim Nikolaski si tirim simiiram kipi naingwo. An kara iriipi hiriinan ti digworaekwowim yipiki sima tirim simiiram mi aingwo rani.

7 Kima wakae mi sibgu daingwo omok ti dimin taeminim Adi Komii siir naeyuin siya boinimauuwim kimiir, wigkam kima yipiki siir yai imiir wakaeyokna apim mi iikamim yipiki hiriayar niki hougwokripkaiyim ti dimin biyeyim yipiki kimiir kwoin imiir kiyaiyim simiir mi mhoiia Adi Komii siya kimiirin wa kigninkinkii siir numir aiir namamin mi kima wi paenidin yipiki kimiir whinkinsiis haiginuwanin wi siir naei inokiinok hiriayar nwoyokiyokiikaeyamam. Iriig.

Jisis siir yaiya Adi Komii siir iikamim om Smena hiranim simiir boinkin

8 Kira ti yayim simiir winki inkam komii komiiyim Adi Komii siir pugana saiir iikamim simiir kigriraowiyim om Smena hiranim simiiram. Kira ti yai imiirin wi hinina winboinki, tiki yayim yim kariirgim yipiki biyar nwowin iya digworaekwo ima niki imbiyam karamaeyar niki owa mi kara wi hiriayar swoki oyokiyokiyami. Kariirin inkamkar bidi iki isomaokiyin mi kara ha naonamin mi kara ina swoki insiin idwowin. Mi ini omwaiyar swoki waiyan.

9 Kara biyar ninokninkinkin, wari dimin biyeyim ti tariinan kimiiram nitim simiirin mi kara ina ninokninkinin iikam kima paeprikabgim mi kima dimin taemin hirii hirii karamaeka. Dimusi rani, wim kima kariir wakaeyokna apkim. Mi wim kima Adi Komii siir dimin miyik miyikim simiir nonkwokim. Kara ina ninokninkinin, yai bibiyeyim iikamim kimaka ninkikinim sima boinim simiirin. Sima ti hinina boinkim, sima Adi Komii siir pugana saiirgisaiir Juda

iikamkɪm. Mɪ kara pɪ tɪ hɪnɪna boɪnkii, sɪma Juda iikam kɪngikɪn tani sɪma Adi Komii siir bɪ wakaeyokna apkɪm, yɪm Setani pɪugana saiir iikamkɪm.

¹⁰ Tɪ dimɪn taemɪn biyɪeyɪm tɪ iikam bibiyɪeyɪm sɪma tirɪm kimiir simiirsi kɪpi nɪdid. Wakae! Tɪ iikamɪm simiir kwoinɪm wɪ Setan siya kiyaii mɪ kimiir nhɪrɪm wɪ sɪma haii mɪ kimiirin wɪ maeyauwa mii biyɪe mɪriiya wɪ saiir hɪugripkɪkikaigii. Mɪ ta hɪriinan siya kɪnankɪuwi kimiirin, yɪo wɪ mɪnam kɪnankɪuwi, kɪma wɪ kariir namisi wakaeyokna api, iyɪe? Wɪ kariir wakaeyokna ap rani. Sɪma kimiirin iiyɪm wɪ iuura tɪrbumbunɪnkɪn haigɪniyuwi. Mɪ iriipi hɪriinan sɪma kimiirar mɪ isomaowamar mɪnki wɪndi, kariiramɪn wɪ hɪriiyar daingwo tɪbmii kɪn kɪrɪpkai. Mɪ kɪma hɪriinan tɪri mɪ kimiirin wɪ kara tɪrkii, hɪriiyar nwoyokiyokɪkaeyamam Adi Komii saika.

¹¹ Mɪ kɪma tɪ Adi Komii siir pɪugana saiir iikamɪm, kɪma wakae mɪ sɪbgu daingwo omok tɪ dimɪn taemɪnɪm Adi Komii siir naeyɪuɪn siya boɪnmɪmauwɪm kimiir simiiramɪn. Mɪ iikamɪm yɪpiki iɪnokiɪnokɪn dimɪn taemɪnɪm kimiir kwoin imiir kiyaiiyɪm simiir nɪkwowaisii mɪ mhoiyya tɪ dimɪn bibiyɪeyɪm paeniyɪm, yɪpiki wɪ iikam imiir niyuwi, sɪma wɪ tɪ hɪriinan iikam kɪbikɪbiyɪm wɪ kimiir wara nɪpɪmpar tani. Nɪngaka. Iriig.

Jɪsis siir yaiya Adi Komii siir iikamɪm om Pegamam hɪranɪm simiir boɪnkɪn

¹² Kɪra tɪ yayɪm simiirin yokwoni wɪnki, inkam komii komiyyɪm yɪpiki Adi Komii siir pɪugana saiir iikamɪm om Pegamam hɪranɪm simiir kɪgrɪraowiyɪm simiiram. Kɪra tɪ yai imiir wɪnkii mɪ wɪ hɪnɪna boɪnki, tɪki yayɪm yɪm kariir yaigɪm, tɪ inkamɪn yɪpiki kamkɪuɪn si nonkwowɪn, yɪpiki mɪrmii mɪrmii iokakɪnar nwodigo.

¹³ Kara ina ninoknɪnkinɪn omɪn kɪma nwowiyɪn tɪ om komiyyɪn Setankɪ si nɪtɪn, siya kɪgɪrkakiyɪn mɪ kɪma wari om iirar mɪ oki wɪndi, wɪm kɪma kariir yai aiirin wa sɪbgu wakaeyokna aingwo tɪbmii kɪni. Mɪ taka iyya inkam biyɪeyɪn siya nɪpɪmpara kariir mɪiyan inkam kɪbi iir Antipas yɪpiki kariir yai aiir boɪnmɪmauwɪn iikamɪm simiir mɪ sɪma siirin ini wari omɪn kɪma nwowɪn ini siir waraur yɪsomaowɪn, yɪpiki Setankɪ si nɪtɪn, iikamɪm sɪm kɪgɪrkakam. Mɪ kɪma kariirin digɪumii bɪ haimriiyɪugɪm kɪma kariiramɪn hɪriiyar wakaeyokna apkɪrɪpkagɪm.

¹⁴ Kɪma wadiyairgɪm mɪ an kara kɪmaka tɪ digworaekwo nhɪrɪm simiirsiyɪn maɪrgimaɪrga nwo rani. Kimiir iikam nhɪrɪm yɪpiki kɪmaka waraur nwowɪm om Pegamam yɪm sɪma Belamni dimɪn teamɪnɪm sɪm napikɪm. Mɪ bɪdi bɪdiniyarɪn,

siya inkam nwirin Belak nikuwiyin siir yisiimauu, siya Isrel simiir iikamim simiir kwoinim wi panin panina nikpitmai mi sima wi dimin biyie tir karamae ha niki owim. Sima naeyim yipiki inkamki ninkin imiiaeyim uridyiu bibiyeyim sim, simiir bidi yaeyim. Mi sima ha namim mi sima kimidiniya hi wig imakar priinanaeyam.

¹⁵ Mi kima ti hiriinan iikam bibiyeyim kimaka waraurar mi owim, ini hiriayar mi kigninkin owim. Yim sima yai bibiyeyim yipiki Nikolasni iikamim sim nowomwarkaiyuwim simiir napikim.

¹⁶ Mi kima wari dimin biyeyim kimiir waraur nwowim simiirin digiumii haimriiyugig mi kimiir kwoinim ti kisina haigi mi simiirin kimiir warauranki ti nhinikriropkisasauugi. Mi hiriinan tir karamae nwowi, kara niti, kara wi ti inkam hiriinanim yipiki ti yai bibiyie imiir napim wi yai simakar ninii. Mi kara yaiya wi kariir yaigiyagar kaokwo boinkii mi sima wa namkii. Mi simiirin wi sima nonkwoninwomwainninkin haiginugigi yi ti kamku iirsika, yipikin wi kariir yai tiranki niti.

¹⁷ Kima wakae mi sibgu sibgu daingwo omok ti dimin taeminim Adi Komii siir naeyiu ieya hauuwim Adi Komii siir piugana saiir iikam imiir. Siya ti hiniina boinkin, yipiki kima ti dimin biyeyim kimiir kwoin imiir kiyaiiyim simiirsiiyin hiriayar nokworinukripkaii mi kimiirin kara wi yaeya dimin miyik hauuwi, diminin mananin yipiki ti kariir om tirar niki haigiprakaiyin. Kara kimiirin ti dimin hininim sim hauuwi mi ti siiya whisininin yipikin yaeya inig sima winkiyin yo wi warar ninkin hauugi mi ti inigin sima winkiyin yo wadie ieyairgin. Tiki siyan yo min nisiimauugin kara kimiiram naingwokwonanaei. Mi ti siir inigin wi inkam nwirki swoki inokninkin tani. Ningaka. Inkamin ti siiya iir haiyin wi sasar ninokninkini siir inig iirin. Iriig.

Jisis siir yaiya Adi Komii siir iikamim om Taiataira hir nwowim simiir boinkin.

¹⁸ Kira ti yaiyim inkam komii komiiyim om Taiataira hiranim yipiki Adi Komii siir piugana saiir iikam imiir kigirkakiyim simiiram winki. Kira yaiyim wi ti hinin yaiyim sim winki, kariir nhwona nhiso paenan niuyakiko mi kariir iga kwiso kirieko mi wadieyairgo yo ini aiyinin yipiki whisinin nwowiyin mi ha niuyakiiyin yo ini siir hiriinan yiyakiyin.

¹⁹ Kara dimin taeminim yipiki kima tirim simiirin ina ninokninkinim. Kara ina ninokninkinim kima iikam nhiramin ina naingwokwonanaeyim. Kara ina ninokninkinim, kima kariir yai aiarar sibgu wakaeyokna apikim mi dimin miyikar mi tirikim mi ha mi itmailhougwokripkaigim dimin bibiyeyim kimiir tiriyim yipiki ti iikam bibiyeyim sima

ninkikin tiriyim kimaka mi ti dimin taeminim ti tariinan kima tirim yim ini wadieki wadie ywowim. Yim ini dimin taeminim biigi bii kima wakaeyokna apim yim ini simiir haiburim.

20 Mi dimin taeminim kima tirim yim wadiekim. Mi kara maingimairga nwo karamae kimaka dimusi now rani, ti dimin whiruwana siirsika. Taka wig biyieya yipiki wig biyieya min dapiya Jesebel saiir hiriinan nwowa, yipiki ha niksise boina saeya profet wiga mi kima saiirin kimidiniya hiriinar mi kigninkin okripkai kimaka waraurar saeya boin saeya profet wiga. Mi iikamim simiir kwoinim yayim saeya boinim simar mi kiyai. Saeya minam boinim mauuga iikamim yipiki saiir wakaeyim simiir kiyipsibgiyim mi sima pi dimin biyie nwoki tirim mi pi hii min nwoki priininaeyim mi naeyim yipiki kamkim sim ninkin imiiaeyim uruwai siyaowaini simiir bidi yeayim.

21 Kara ii nhirim saiiram bidiyar mi imbinim saeya ti dimin biyieyim simiirin digiumii haimriiyugigim mi saeya hiriinan tiram bi naingwoka.

22 Mi hiriinanki niuwi, ta wig aiirin wi kara nipimpari mi iikamim yipiki saiir wakaeyokna apim, yim wi kara tirikii kara nonkwobumbuninkinam mi ma minki niyam mi sima wi maingimairgakak nwo rani.

23 Mi saiir yinisisimim yim wi kara nisomsom aokao digii. Mi wim kima iikamim Adi Komii siir pugana saiirim yipiki kariir wakaeyokna apim, iki hinda tindanim wa ninokninkinkii ta saiirin, kara dimin taeminim iikam kimiir kwoinawu nwokaiyim simiirin ina ninokninkinim. Kara dimin taeminim kimiir kwoinawu nwokaiyim simiirin ina ninokninkinin mi kara wi dimin kibi iirar namisi tiri, iyie? Wi dimin biyie tiri kimiirin.

24 Mi wim kima Taiataira warauran iikam nhirim, wim kima saiir yai bibiyie imiir bi wakaeyokna apkim. Kima saiir bi wakaeyokna apkim ti dimin taeminim yipiki iikamkim sim boiniyim hinin Setani dimin komii komiigim. Mi kara kimiiramim, wi yaeya mi gwir boin tani, kima kariiram miriirim. Ti miirim kara kimiir boinim, sima simairgim yim simiirin kima wi digar nwowi kima tiri.

25 Kima ti yai kibiyim ti tariinan kima napim simiirin hiriinar sibgu apripkaii mi iya kara swoki iti, kara wi idowiiyar nimbini.

26 Mi kima iikamim yipiki wi hiriya nitmai hogwokripkaii, ti dimin bibiyeyim kimiir kwoin imiir kiyaiirim simiirsi mi ti hiriinan iikamim kara kimiirin wi kirie hauu haiginuwi. Mi kima wi ta hiriinan saiirsi kigirkaki, iki iikamim iki omom hinda tinda nwowim simiirin.

²⁷ Mi dimin taeminim yipiki kara nimbiniim kimiir, kima tiram, yim ti dimin taeminim kariir Adin siya nimbiniim kariir yipiki kara tiriyokiyokiyim, simaairgim. Mi iikam kima wi iikam imiir kigirkaki mi sima wi yaeya om swoki kisina o rani, kimiir kigirkakamin. Simiirin wi kimar kigirkaki mi wi kimar nikwowaisii ti inkamin yipikin paekop nokwowin mi haua sae nikimkirkiyin mi misimira ha nwokiyin saiir hiriinan.

²⁸ Mi ti dimin taeminim kara wi kimiir hauugi mi ti nauunin ninomor kouwanin yipikin piunok whwoyayakwokiyin siirin wi warar ninkin hauugii

²⁹ Kima wakae mi sibgu sibgu daingwo omok ti dimin taeminim Adi Komii siir naeyu ieya boinim, Adi Komii siir pugana saiir iikamim yipiki siir yai aiir wakaeyokna apim simiir. Iriig.

3

Jisis siir yaiyo Adi Komii siir iikamim om Sadis hir nwowim simiir boinkikin

¹ Kira ti yayim inkam komii komiyyim om Sadis hiranim yipiki Adi Komii krimiir Wanin siir pugana saiir iikam imiir kigriraowiyim simiiram winki. Kira ti yai hininim sim winki. Ti yayim yim kariir yaigim yipiki Adi Komii siir naeyu kibi iriyyar nwiso simiir hiriinan kara nonkwowim. Mi nauun iriyyar iso yim ini karar mi kigriraowim yipiki wari inkam komii komiyyim yipiki Adi Komii siir pugana saiir iikam imiir kigriraowiyim kara kimiirin ti yayim simiir boinmimaauugin. Kara ina ninokninkinin iikam whiekakim sima kiriirin ini hiriyyar naingwowim, kima mi wadie aiirar mirii mi kariiram in naingwo tibmii kinim. Mi yi ini nanga ywowim wim kima inkamin naonamiyin si hinin nwonamkim kima kariir dimin whir bi swoki tirmintirminkim.

² Kima piu nhinmii kinki mi ti dimin taemin imiiram ti sibgu aingwo omoki, ti Adi Komii siir dimin taeminim yipiki wari kimar niki apkripkaiyim, kima simiirin kima kimar ti sibgu kiiriimdiyuu haigina mi simiir sibgu ap. Mi ti dimin taeminim wari kimiir kwoinawu nwokaiyim yipiki kima napiyim yim ini inkamin yipiki naonamiyin ini siir hiriinan ywowim. Siya wi dig nwo rani. Kara ti dimin taeminim kimiirin dimusi boin tani, kara dimin whirmin whirminsim bi swoki kigminkigminkin wari dimin taeminim kima tirim simiirin mi kariir Adi Komiiyin siya wi ha boin tani, sima wadiekinairgim. Niingaka.

³ Ti swoki aingwoyokiyokiigi biya iya biigi bii kima wakaeya kariir yai kibiyim kima simiir sibgu apamar mi aingwokim. Mi tariinanin kimiir digiium ti dimin taemin bibiyeyim simiirin digiiumii haimriyugigim mi tariinanin

kima ini yai kibikibiyim yipiki biya kima niki apim ini simiir swoki wakaeyokna apim mi hiriiran tir karamaekiswo, kara wi hiyan inkamnan niti, kara wi kimiir boinmauu rani, iya kara nitana. Mi kara niti, kimiirin wi kara nonkwobumbuninkini.

⁴ Mi kimiir iikam nhirim om Sadis hiranim, wim kima dimin biye wari bi tirkim wim kima iikam wadiekim, wim kima ini yuisa haingitiropkaiya yipiki iikamkim sim kaiiya ini saiir hiriinan ywowa. Mhoiia kima kanaka nwowi, nim krma wi dimin taeminim whisininim wi simiir nii mi krma wi iripar napririri. Wim kima wi ti hiriinan tiri. Dimusi rani, wim kima dimin whirki bi kimbuwi iikamkim mi kima Adi Komii siir yai imiir sibgu wakaeyokna apikim.

⁵ Mi wim kima iikamim ti dimin taemin biyeyim kimiir kiyaiyim simiirsi hiriirar nokworinukripkaii mi Adi Komii siya kimiiramim wa kiwakii, ti yuis whisininim simiir niyamim mi kimiir inigim yokwowa Adi Komii siir om hir nwowa saiir nwowim yipiki ha boina inkamim naingwo tibmii kinin saiir hiranki wi ninaki rani. Mhoiia kara wi ti inig imiir haii mi simiirin kara wi kariir Adi Komii siir boinmauuwi kariir Adin mi wi siir paekwosim ima boini, tiki iikamim kariir yai imiir wakaeyokna apkim mi sima kariir iikamkim.

⁶ Kima ti iikamim kima wakae mi kima sibgu daingwo omok, yaiyim yipiki Adi Komii siir naeyuin siya boinim Adi Komii siir pugana saiir iikam imiir. Iriig.

Jisis siir yaiya Adi Komii siir iikamim om Filadelfia hir nwowim simiir boinkika

⁷ Kira ti yaiyim inkam komii komiyyim om Filadelfia hiranim yipiki Adi Komii siir pugana saiir iikam imiir kigriraowiyim simiiram winki. Kira ti yaiyim simiir winki, tiki yaiyim yim kariir yaigim, inkamim yipiki dimin whirki kimbu karamae nwowin mi kaimwo kingikiinin. Kara ti siya inkamim yipiki kirie komiigakin yipiki bidi bidiniya Devidgi si haiya. Kara om kibiyin Jerusalem nikiuwiyin siir anowin bidi haiwaokiyin mi ti anowin kara haiwaokiyin siirin inkamki haiginikouwim wi digmindigmin swoki o rani. Mi kara siir haiginikounami, siirin wi inkamki haiwao rani, ti yaiyim karakikarar boinkikim iikam kimiiramim.

⁸ Kara dimin taeminim kima triiyim simiirin ina ninoknankinim. Kariir wakaeki ti iikamim simiir kwoinim ti kara kiyaiyim yim ini anowin kara haiwaokiyin iikam kimiiram hinda tinda namam Adi Komii siir yai aiir boinmimauuwamam ini siir hiriinan ywowin. Mi iki iikam nhirim ti ano iirin kimiirsi haiginikouwim wi dig nwo rani, kimiir nikiduwam ti dimin taemin imiir tirsi. Kara ina

ninokninkinin kima kariir kirieya saiirin komii nonkwo rani mi kima kariir yayim simiirin ha sibgu wakaeyokna apikim. Mi ta kima wakaeyokna apa kariir wim kima saiirin bi nimpriowikim kima simiirin bidiyar boinnimauu digim.

⁹ Kima wakae, kima ti iikam hiriinanin yipiki omaka yaimindimin nidwokaiwakaeiya saiir nidwodwokai mwainiyim simiirin ina ninokninkinim. Yim sima ha boinkim, yim sima Isrelmi isidin siirgim mi Adi Komii siya simiir nimbingin sima siirgisiir iikam nwowim. Mi ya tariigina ya kaimwo rani, ti iikamim sima niksisaekim simiir kwoinin Setan siya kiyagim mi sima ini siir ywowim mi mhoyiya ti iikamim yim wi kara tirki. Sima nitim mi sima ogmwo wi kimiir whwonkam idar nini waisii hiunii mi sima wi haini ninokninkini, kara kimiiramar naingwokwonanaei mi kima kariirgi kariigim.

¹⁰ Mhoyiya ii biyieya saeya niti mi ta hiriinan saiirsika Adi Komii siya wi iikamim yipiki ti nu iir nwowim wi simiir asi kinanankiuwi mi ta hiriinan saiirsika, sima wi iki dimin bibiyeyim simiirin wi digumii asi haimriyugigi mi sima wi siir wakaeyokna api. Mi tiki iyim kara wi kimiirar kigriraowi mi digworaekwo ikim. Mi kima wi wadiyar nwowi. Dimusi rani, wim kima yayim yipiki biya kara boinkiyim simiiram naingwo tibmugim.

¹¹ Kara wa swoki itsauwi. Mi kima hiriyyar sibgu apkripkaii, ti digworaekwowim ti tariinan kima napim simiiramin mi iki iikam nhirim yim wi kimiir tir tani mi kimiir dimin miyik miyikim yipiki Adi Komii siir om hir nwowim yim wi sima mi hai rani.

¹² Mi iikamim yipiki dimin taeminim simiir kwoin imiir kiyaiyim simiirsi hiriyyar nokworinukripkaiyim, mhoyiya simiirin wi kara tirkii, yinpaenan nwowam yipiki wi Adi Komii siir omaka aiir nokworinuwi. Mi ti iikamim yim wi omaka kibi aiirar nwowi, yipiki Adi Komii siya nwowa mi sima wi saiir haiburgig rani. Mi mhoyiya kariir Adi Komii siir inigin mi Adi Komii siir om ikin sowiirin wi simiir piu hir wini. Mi krimiir Adi Komii siir omin yio om Jerusalem whir ikin, yipiki mhoyiya wi Adi Komii siir om hiranki niti nua tiriir. Kariir inig kibiyin wi simiir piu imiir warar ninkin wini mi yio tiriiginin yio wi hinina niisimauuwi, sima Adi Komii siirgim.

¹³ Kima wakae mi sibgu sibgu daingwo omok ti yayim Adi Komii siir naeyuin siya boininim Adi Komii siir piugana saiir iikam imiir. Iriig.

Jisis siir yayia Adi Komii siir iikamim om Leodisia hiranim simiiram boinkika.

¹⁴ Kira ti yayim inkam komii komiyyim om Leodisia hiranim yipiki Adi Komii siir piugana saiir iikamim simiir

kigriraowiyim simiiram winki. Kira ti yayim simiir winki, tiki yayim yim kariir yaigim, yipiki yaimwokiyaimwo boini bwamkibwamin. Kara Adi Komii siir yayim simiir sibgu nanaakninkiihaiginugun. Mi ti dimin taeminim nuanim mininomor kouan ikim, yipiki Adi Komii siya naingwowim nimbimbiniyim mi ha nwowim yim karar nonkwokwokikim. Mi ti digworaekwo whiekakim yim karar kigriraowikim mi ti yayim kimiiramim karar boinkikin.

¹⁵ Kara miyim kima miriirim simiirin ina ninokninkinim. Wim kima kariiram bi naingwokwonanaeikim. Mi iriipi hiriinan wim kima kariir bi nikwowaisiigim kimiir kwoinim kariiramim haimii haimiia naingwokin. Mi kima inokinokin kariiramar ti aingwokwonanae, iyie? Mi kima inokinokin kariirin hindarar ti ikwowaisii uguski.

¹⁶ Mi dimusi rani, wim kima kariiram bi naingwokwonanaeikim. Mi iriipi hiriinan wim kima kariiramim hindara tantarao aingworaraowi ini ti inkamin yipikin nae whiekinam tiriyin ini siir hiriinan ywowin mi an kara iriipi hiriinan, ini ti siir hiriinan mi owin. Kara wi kimiiram mi aingwo rani mi kimiirin wi kara yaskiigii Kariir yai tirankin.

¹⁷ Kara kimiiram naingwo rani. Dimusi rani, ti siirsika. Kimiir kwoinim wim kima ti hiniina naingwowi, wim kima ha boinikim, iikam krima umir hoimgakakaigim. Dimusi rani, miyim krimiir ingar nonkwo mirii nanaeyim simiirsika. Nim krima wadiekwadieyairgim. Mi kima ha bi ninokninkinkim kimiir kwoinim biyekim. Mi kima wadie paninsi ywosi. Mi ta hiriinan saiirsika iikamim yipiki sibgu aingwo omokiyim yim wi krimiirsi naingwoyimyoki. Kimiir kwoinim kariir dimin taemin miyik miyikim simiirin hoimgakwao haigi okai rani. Wim kima ini iikamim ingar priiyokaeyamiyim dimin taemin karamaeyim ini simiir hiriinan ywowim. Mi kimiir nhwonam yim nhwokwisaeikim yim ini iikamim nhwokwisae nwowiyim ini simiir hiriinan ywowim. Mi wim kima ini iikamim yuis karamaeyim hinda ingar priywokaeyamiyim ini simiir hiriinan ywowim kimiir kwoinim. Mi kima ta saiir bi kigninokninkinkim mi kima ha bi mi inokninkinkim wim ini ti hiriinan mi owim paeprikab.

¹⁸ Kara kimiirin igao yai boinkii, kima kimiir umir imiiram kipi naingwo mi kima kariiram wit, kimiirin wi kara hauugi kariir dimin taemin kibikibiyim yipiki umir imiir haiburim mi yipiki wi kimiir kwoin imiir whinkinsiis haiginuwu simiirin. Mi kima ti dimin taemin imiir haii kima wi wadie hiriayar nwowi. Mi kima kariir dimin taemin kibikibiyim simiir haii yipiki yuis whisininim wi simiir haii. Mi simiirin wi kimar

nwoki iiyim kimiir kwoin imiir higriniuam mi yim tiriiginim wi kimiir kwoin imiir nwoki isiimauuwim hiniin kima dimin whirki bi kimbugim. Mi kima kariir dimin taemin kibikibiyim simiir haii, yipiki marasinanim mi simiirin kimiir nhwona imiir kiyipriniuwi mi kima wi haninggi sibgu kigimoki ti kariir dimin taemin imiirin.

¹⁹ Mi wim kima iikamim yipiki kara naingwokwonanaeyim, kimiirin kara wi whwokwoka boin tani mi kimiirin wi kara nonkwobumbuninkini. Mi hiriinankiniuwi kima wi sibgu sibgu dwo. Mi dimin bibiyeyim simiirin digiumii haimriyugigi mi kariiram sibgu wakaeyokna api mi kara kimiirin wi nonkwobumbuninkin tani.

²⁰ Kariir kaoki! Kara tisi kimiir kwoinim simiir ano imiirar nokwo dapikiuwim kimiir inig imiirar. Mi tiki iikamim yipiki kariir yai imiir wakaeyim mi sima ha niti mi anowin ha nama haiwaokii mi kara wi saikar ninkin apninokainami mi krma wi kwoin whirumar nwowi, iikamim yipiki iripa nongwomamair aeyim simiir hiriinan.

²¹ Mi iikamim yipiki kariir yai imiir wakaeyokna apim sima hriiyar nokworinukripkaii ti dimin taemin biyeyim simiirsi, kariir hiriinan biya kara mi wakaeyokna apa kariir adin, Adi Komii siir yai aiir saiir hiriinan mi mhoiyya simiiramim wi kara kiwaki, kanaka nidwowam ipii imiir mi inig komi-igak nwowim mi iikamim simiir kigriraowam kariir adin Adi Komii siya mi kiwakiya kara tirim simiir hiriinan mi wi saikar mi idwowi, siir ipii aiir.

²² Kima wakae mi sibgu sibgu daingwo omok dimin taeminim Adi Komii siir naeyuin siya boinmimauuim Adi Komii siir pugana saiir iikam imiir. Iriig.

4

Mi iikamim Adi Komii siir omin siir hiranim sima siir inig iir hainan prapraskikim

¹ Ti dimin taeminim kara kigim simiir mhoiyyan kara kigiyin yaeya dimin whirin, yio omin kou hiranin siir ano ieya kariir whwonkam ida haiwaokiyin. Mi mhoiyya karar wakaeki yaiya kariiram kauwokii, saiir yainana kidgi maskinan nwokika. Saeya hiniina boinkika, kira koua tiriir wit mi kiriirin dimin taeminim nimbimbiyamanim wi kara nisisiimauuwi.

² Mi dimin taeminim siya boinkiyim kariir simiir mhoiyyan mi ti Adi Komii krimiir Wanin siir naeyuin kariir kwoinbud iirin siya kiswoki mi kara ina kigiyin ipii kibiya yipiki inkam komiyyin siya nidwokaiyya dimin taeminim sim

kigiriraowiyim. Mi kara ta ipii aiir kigiyin mi kara kigi inkamin hirar nidwokaii.

³ Mi kara siir whwonkam iir kigiyin, siir whwonkam in ini siiya kibiyin jaspera nikiuwiyin mi siiya pariidnanin konilian nikiuwi ikin sowiir hiriinan niuyakikin. Mi karar mi kigi diminin namnamiinanin Biyan Inkam Komii siir ipii aiirar yinyakiyin. Mi ti diminin ini siyan emeral nikiuwiyin prainan siya nwokiiyin siir hiriinan nwokikin.

⁴ Mi karar mi kigi, ipii kamnwir kwiiyim inkam komii komiiyim kigirkakiyim sim nidwodwokaiiyim ta Biyan Inkam Komii siir ipii aiirar haiginyokaii mi kam kamnwir nwiyyim yim ini ti ipii imiirar mi idwodwokaiiyim yuisim sima niyyim whisinankim. Mi pagram simiir mwo mi haiginim yim gol pagrakim yipiki simiir nisiimauuwim hinin, sima inkam komii komiigim.

⁵ Mi diminin sinananin kimidiniya ta bigi biyan ipiia sair hirankar yimbiam mi ina yamkiya hinda tinda mi ta diya saeya tiokiya saeya pranae pranae bi tiokika. Mi karar kigi sikwopae iriyyar kwiso siir ipii aiirar nwowi. Mi yim ti sikwopae iriyyar kwiso, yim Adi Komii siir naeyiu iriyyar nwis ima.

⁶ Mi ta ipiia sair kingiin hirin diminin hir nwowin yio ini whi komiia solwara nikiuwa yio ini sair hiriinan ywowin. Mi siya ini opnani hanin hindarar kigirkakiyin. Mi mhoiia karar mi kigi dimin whiiyim kwoin minkakim ha niyae diriraerariyim Biyan Inkam Komii siir ipii haimii haimii whiiyim simiirar niyokiiyim. Mi ti dimin whiiyim simiir whwonkamim mi simiir digiuwim mi simiir mwoim nhwona nhwonakakinairgim.

⁷ Mi ti diminin kingiin nwowin siir whwonkam in yio ini pusi komiiyin niimauanin laion dapiyin siir hiriinan ywowin mi dimin whisakan kwoin minkakin ha niyae diriraerariyin yipikin siir priska miya nwowin, siir whwonkam in yio bulmakau komiiyin bul nikiuwiyin ini siir hiriinan ywowin. Mi irin priska mirmii kwira nwowin siir whwonkam in yio ini inkamni whwonkamnanar ywowin. Mi irin yipikin mhoigi mhoii nwowin siir whwonkam in ini wabni whwonkamnan ywowin, ipiyinin yipiki siir pidga kwiso hindara masnaniyo.

⁸ Mi ti dimin whiiyim kwoin minkakim ha niyae diriraerariyim sima irira irira pidgam iriyyar kwokwirakim mi simiir piu kwirkaka nhwonaki bidi yinkinua. Mi simiir pidga aowa iriipi hiriinan.

Nii nabie sima bi tanikim mi yai mikrim bi nwowikim. Sima hiriyyar boininaeikim, siya dimin whirki bi kimbugin mi siya kirie komiigakin. Siya biyar whuwiniunan mi tariinanin tisi hiriyyar nwoyokiyokiiyin mi mhoiia

siya wɪ hiriɪyar nwoyokiyokiɪyami.

⁹ Mɪ tɪ dimɪn whiɪyɪm kwoɪn mɪnkakɪm ha niyae dirɪraeriyɪm mwaiya sima waowa, sima sima Biyan Inkam Komiiyɪn Adi Komii siir inɪg ɪiir hainanprapras waokɪm yɪpɪkɪn Biyan Inkam Komii siir ipii aair nɪdwokaiyɪn siya wɪ hiriɪyar nwoyokiyokiɪkaeyami mɪ mwaiya sima waowa, sima tɪ hɪnɪna waokɪm, siya inɪg komiigakɪn mɪ sima siirin asi boɪn wadiɛkɪm.

¹⁰ Mɪ tɪ dimɪn whiɪyɪm kwoɪn mɪnkakɪm ha niyae dirɪraerariyɪm sima ta mwai aair waowɪm mɪ tɪ inkam komii komii kamnwɪr nwiɪyɪm sima ogmwo kimɪdiniya Adi Komii siir whwonkam idar waisii hɪu yɪpɪkɪ siir ipiɪya inkam komiiyɪn nu kɪgrɪraowiyɪn si nɪdwokaiya saiir nɪdwokaiyɪn siiram. Mɪ sima Adi Komii siir inɪg ɪiir mɪ hainan yɪpɪkɪn wɪ hiriɪyar nwoyokiyokiɪkaeyami ɪinokɪnɪnokɪn mɪ simiir gol pagram siir ipiɪya saiir kingɪn hirar inɪ bwaeyaigɪn, yɪ tiriigɪnɪn yɪo mɪn nɪsiɪmauugɪn ta kɪrieya sima kɪgirkakiya ya siirga. Yɪm sima inkam paeprikab nɪngakɪm sima siiraramar naɪngwo tɪbmɪ ɪskiikɪm. Mɪ sima hirar niki waisii hiugripkaiyɪm mɪ sima mwaiya hɪnɪna wao,

¹¹ Kɪra krimiir Biyan Inkam Komiiɪgɪn mɪ kɪra krimiir Adi Komiiɪgɪn. Kɪra wadiɛkɪwadiɛkɪn mɪ kɪma whɛkɛkɪm kɪriir inɪg ɪiir asi hainanpraprasɪ mɪ kɪma mɪnam naɪngwowi, kɪra krimiir kɪgirkakɪm. Kɪra krimiirin wɪ dimusi kɪgirkak rani, dimɪn taeminɪm nuanɪm mɪ dimɪn taeminɪm ninomor kouan ikɪm, yɪm kɪrar nonkwokwo swokɪm kinakinar naɪngwokɪn hiriɪnan nwowamɪn mɪ ta hiriɪnan saiirsika kɪra simiir asi nonkwokwokikɪn. friig.

5

Jon siya yokwowa biya Adi Komii siyar winitɪnakiugiya ambini saiir kɪgɪn

¹ Mɪ tɪ inkamɪn kara kɪgiyɪn Adi Komiiyɪn yɪpɪkɪn Biyan Inkam Komii siir ipii aair nɪdwokaiyɪn, siir ɪna iniga yokwo briɪpriya hindara whɪna kwɪra nonkwowi. Yaiyɪm saiir digɪuwa whwonkama nwowɪm inkam nhɪrkɪm sim wɪnkɪm. Mɪ saiirin inkam nhɪrkɪm sim bɪdi yɪtɪmamakiugiɪm ambɪn iriɪyar nhiso so. Mɪ saiirin wɪ inkam inɪg karamaeki swoki haiwao kɪg rani.

² Mɪ kara kɪgiyɪm simiir mhoiɪyan mɪ kara kimɪdiniya paekwosɪm komiiɪgɪ komiiyɪn siir kigi. Siya kimɪdiniya komiiyar kauwok boɪnimnankii. Yɪpɪkɪn dig nwowanɪn ta yokwo briɪpriya hindara whɪna saiir nɪtɪmamakiuwɪm ambɪnim simiir nɪnikibwaembwae haii?

³ Mi ta siya boinkiya saiir mhoiiyan, sima ina yinoopkiyim Adi Komii kromiir Wanin siir omin hinda tinda nwowim simiir, nu idwo mi nu aowa mi sima inkam nwir bi swoki hansiryiskaigim ti ambinim simiir niinikibwaembwae itkiyamim mi ta yokwo bripriya hindara whrina saiir haiwaowim.

⁴ Mi kara pranae pranae bi nougin. Dimusi rani, sima inkam kibi nwir bi hansranyiskaigin ti ambin imiir niinikibwaembwae yim mi ta yokwo aiir mi haiwao kigin dimu diminkim yipiki ta yokwo aiir nwokaiyim.

⁵ Mi kara ha nouin mi inkam komii nwirin ti kam nwir nwii simiir nwirin ha nitin mi kariirin kimidiniya siya ini boini tanki, kipi nou ti siir kaoki. Tiki inkam kibiyin ti tir nwowin yipikin iikam imiir kigirkakiyin siya inig komiigakin mi siya iriipi hiriinan kirie komiigakin mi siya Devidni pugana Juda simiir isidin siirin simiir yiniekim. Dimin biyeyim simiirin siya bidi ikwowaisiigiyim mi siya wi digar nwowi ti ambinim simiir niinikibwaembwae haii mi ta yokwo bripriya hindara whrina saiir haiwao kigi. Iriig.

⁶ Mi ti siya boinkiyim kariir simiir mhoiiyan, kara kimidiniya sibsib irin siir kigi, yipikin hankakin biya sima niki isomaokiyin siya Biyan Inkam Komiiyin siir ipiia saiir kingiin hirar nokwowi. Mi dimin whiiyim yipiki kwoin minkakim mi ha niyae diriraerariyim sima mi inkam komii komii kamnwir nwii ikim sima siirar kaeyokaii. Mi karar mi kigi hon iriyyar whiso bulmakau komiiyim bul nikiuwiyim simiir honanim siir mwo hirar nwowi. Mi iriipi hiriinan kara nhwona iriyyar nhiso siir nwowim simiir warar mi kigi. Mi ti hon iriyyar whiso mi nhwona iriyyar nhis iko, yim Adi Komii siir naeyu iriyyar nwiso siya nikropkiyim iikamim nuanim hinda tinda nwowim simiiram yim simiir kirie ima.

⁷ Mi ti sibsibin ti inkamin siir nikriyin ha namin mi siya ta yokwo bripriya hindara whrina kimidiniya Biyan Inkam Komiiyin yipikin Biyan Inkam Komii siir ipii aiir nidwokaiyin siir ina iniga saiir hirankar ini haiyu.

⁸ Mi siya ha namin yokwo aiir ini hainaki mi ti inkam komii komii kamnwir nwiiyim mi dimin whiiyim kwoin minkakim, ha niyae diriraerariyim sima whiekakarim kimidiniya ti inkamin sibsibnanin siir kingiinar ini waisii huuu. Mi sima nwonira nwonira diminin mwai tiowaowiyin gitananin ha dapiyin hap irira irira bidi yonkwo digim. Mi twowa golni nonkwokwowa diminin whrinanin si nwokaiya yipiki piuii miyyik whakiyin saiirin iriipi hiriinan irira irira mi onkwo dig. Mi ti diminim ini mirkimirka yaki inkiniyim mi ti diminim simiir miyyim simiir whiekakarim yim min boinkikim yayim iikam ima kwisboinkiiyim Adi Komii siiram simiir nikrigim.

⁹ Mi mwai wina sima waowa ya bimbuiwi rani biya sairin inkamki bi waomiminka. Sima ti hiniina waokim, kira ta yokwo aiir haii wi digar nwowi mi ti diminim ambinanim wa ninkinkibwaembwaeki kira ti siirin wi digar nwowi. Dimusi rani, biya kiriirin inkam nisomaokiyin mi kira ha naenamim mi ta hiriinan sairsika kiriir nhieya ha naokiinainama mi iikamim yipiki Adi Komii siirim simiirin ini kirar swoki anmaiwarkainam. Kira iikamim piugan piuganiyim simiirar nanmaiwarkaina digin mi iikamim yaiginpai yaiginpaini ikim mi iikamim maeyau maeyauwan ikim mi ti iikam iki nu nhirim sim nwo ikim.

¹⁰ Mi kira simiir ha hai digin mi sima ini piugan kwiruwa ywowim. Mi sima ini pris inkamnan ywowim iikamim Adi Komii siirim. Mi sima irira nwonira wi Adi Komii siir mi aiir mirii mi sima wi iikamim nu tir nwowim simiir kigiraowi.

¹¹ Mi mhoyiya karar swoki kigi, Adi Komii siir paekwosim whiekakim yim Adi Komii siir ipiyya mi dimin whiyyim kwoin minkakim mi ha niyae diriraerariyim mi inkam komii komii kamnwir nwii ikim simiir nokwoyokaii. Mi Adi Komii siir paekwosimim yim kaimwowaigim kasa rani kara mwaiya sima waowa sairar wakaekikin.

¹² sima pranae pranae bi waokim sima ti hiniina waokim, ti sibsibin yipikin inkamin nisomaokiyin siir nikriyin siya wi digar nwowi. Siya inigak nwowim wi digar nwowi iikamim simiir kigirkakim mi digworaekwo ikim. Siya wi dimin miyyik miyyikim simiir haii mi siya dimin taeminim simiirin wa ninomokninkin digi. Iikamim sima wi ha boini siya wi digar nwowi mi sima wi siir inig iir hainanpraprasii. Mi sima siirin wi ha boini, siya inig komiigakin mi siya Adi Komii siir dimin miyyik miyyikim simiirin wa haii.

¹³ Mi ti dimin taeminim kara wakaeyim ti ha boinim, kara dimin taeminim Adi Komii siir omanim kasaka bi wakaekim mi nuan ikim mi nu aowan ikim mi whii komii solwaran ikim mi kara ti hiriinan sima boinim simiirar wakae dig.

Adi Komiiyin yipikin siir ipii komii aiir nidwokaiyin mi yipikin inkamin sibsibnan nwo ikin, sowa nwisairarin kirie komiyya dimin taeminim sim kigirkakiya ini sairar nonkwo digo mi krima omkakin pi hiniina boini, sowa wadiekinairgo mi krima pi sowiir inig owiir hainanprapraskii mi krima pi hiniina boini, sowa nwisairarin inig komiigakinairgo. Mi dimin kirie kibikibiyim hiriyar nwoyokiyokikaeyamiyim yim ini sowar mi onkwowim.

¹⁴ Mi ti dimin taeminim simiir mhoyiyan ti hiniina boinki mi dimin whiyyim kwoin minkakim mi ha niyae diriraerariyim

yipiki hir nwowim sima boinki, tiki dimin taeminim yim kaimwowaigim. Mi ti simiir mhoiia inkam komii komii kamnwir nwiyim ogmwo ha waisii hium mi sima kimidiniya sowiir inig owiir hainanprapraski. Iriig.

6

Sibsibin yio inkamin yipiki naonamin dimin biyie biyeyim sim haiyoprindiyiümügiyin mi ambinim simiir mi ninikibwaembwae itkiyanim yio siir nikrigin

¹ Mi mhoiia sima ha wao digiyim mi ha mi hainan digiyim sowiiram mi kara ti sibsibin inkamnanin siya ti dimin biyiyeyim simiir haiyoprindiyiümügiyin mi yokwowa ambin iriyyar nhiso sim nwowa saiir haiyin siir nikriga mi ti ambinim simiir nair iir yinikibwaeki. Mi ta siya ninikibwaekiya saiir mhoiyan mi ti dimin whiiyim kwoin minkakim mi ha niyae diriraerariyim simiir ir ieya boinkiyin yaiya siya komiiyar kauwok boinkikin hapi diyaki namisi tiokika, siya ti hinina kauwok boinkikin, kira wit

² Siya boinki, kira wit. Mi kara kigi hos whisinin irin pi niti mi inkamin siir idwo hir nidwowin siya irim hipigim ini warar ninkin haigin idwowin. Mi ti kamim hiranim sima hauugiyim diminin siir mwo iir puaiyam mi ti inkamin siya kirie komiigakin mi siya inkam nhirmisi bi nididkin mi siya yaii niniiyakiwaiwigin mi siya ha namin iki nhir imiirin yamdi kwiruwa siya ini hanurgig.

³ Mi siya namkiya saiir mhoiyan mi karar swoki kigi sibsibin yipiki inkamin naonamin siir nikriyin ti ambin nhirin ta yokwo aiir nwowin siir ninakibwaekii mi karar wakaeki, ti dimin idiyim kwoin minkakim mi ha niyae diriraerariyim simiir nwirin siya boinki, kira wit.

⁴ Siya boinki, kira wit Mi hos irin yipikin paridnanin yio ina yitin mi siir digiu idwowin inkamin nwira nidwowi. Mi siirin kirie bidiyar mi hauugiyin mi siya wi iikamim nuanim wi simiir nwoki tirim yaii sima niniiyam mi sima wi irni nwirni nwoki inan isomsom aokaowim. Mi sima siirin kamkiu komiiyin whira mi hauugi mi siya ha namin kimidiniya siirar ini tiru.

⁵ Mi siya namkiya saiir mhoiia mi karar swoki kigi sibsibin yipiki inkamin niki aonamin, ti ambin nhoumakan siir ninakibwae itkiyin siir nikrigin. Mi karar swoki wakaeki ti dimin whiiyim mi ha niyae diriraerariyin simiir irin pi boinkii, kira wit. Mi siya boinkiya hiriinan saiir mhoiyan karar kigi hos yhiuwinanin. Mi inkamin siir digiu idwo hir nidwowin siya skera kwira haiyidwowi.

⁶ Mi karar wakaeki yai kwira ti dimin whiiyim kwoin minkakin mi ha niyae diriraerariyin simiir bopwo hirankar

nimbiamkii. Saeya ti hiniina boinkika, iikamim sima ta wit twowa sairin wi umir ii kwiruwani mirii haiiyin wi siir saini. Mi bali two ouumim yim iriipi hiriinan mi ii kwirua mirii haiiyin umirin wi siir saini. Mi welin mi wain op aka sowiir kipi tirbu. Mi siya boinkiyim kariir simiir mhoiyan siya ina yamin.

⁷ Mi ta siya namkiya sair mhoiyan mi karar swoki kigi sib-sibin ti inkamin yipiki niki aonamin siir nikriyin, siya ambin nhiuii akan ta yokwo aair nitinakiuwun siir ninikibwaeki mi mhoiya karar wakaeki ti dimin whiyyim kwoin minkakim mi ha niyae diriraerariyim simiir nwirin siya ha boinkii, kira wit.

⁸ Mi ta siya boinkiya sair mhoiyan hiniin, kira wit. Mi karar mi kigi hos irin wirnanin pi niti. Mi inkamin siir digiu idwo hir nidwownin siir inigin, naokin. Mi inkam nwirin siir inigin yipikin ha dapiyin, hel yio ini hos irin siir mhoiya nwownin yio siir nidwonanikin. Mi sima sowiirin wadie bidi ywokiyim iikamim nuanim hinda tinda nwowim simiirin sowa hidi mi sowa piuganim wi kwiiya nwowaiginiuwu hinda tindan ti nu whirkak iirar. Mi mhoiya ti iikamim ti piugan kwiiyim simiir piugan kwira yio wi sowa nisomsom aokao digi. Sowa simiirin wi hiniina nisosom aokaowi nhirim yim wi sima simar swoki inii aokaonaei mi nhirim yim wi maki nii aokaowi mi nhirim yim wi mhiigi naowaokaowi. Mi nhirim yim niimauan wraisu biyeyim wi sim pisomsom aokaowi. Mi ti simiir mhoiyan sowa ina yamkiyo.

⁹ Mi tiriigino ha namkiyo mi karar swoki kigi inkamin sibsibnanim ti ambin iriyyar akan siir ninikibwaekii. Mi karar mi kigi iikamim yipiki hiiya Adi Komii krimiir Wanin siir haigininkinimiiyaeya, sair aowa nwowi simiir kwoinbudim. Biya ti iikamim sima Adi Komii siir yai aair niki boinmimaugim iikamim simiir. Mi simiirin iikam bibiyeyim sima nisomsom aokaokikim sibsibnan mi sima ha naokaonamkim. Mi sima hiiya nae Adi Komii siir haigininkin imiiyaeya sair aowa hir niki okim.

¹⁰ Sima hiniina kauwok boinkikim, biyan Inkam komiiyin inig komiigakin, kira dimin whirki bi kimbugin mi yain-wokiyaimwo boiniyim simiir bwamkibwamin siyairgin. Mi kira iikamim nuanim simiirin wi paka hiniin iya sae hidi mi wi paki hiniin iya sae nipimpari? Dimusi rani, biya krimiirin sima nisomsom aokikim mi krime ha naonamkim.

¹¹ Mi ta sima boinkiya hiriinan sair mhoiyan mi siya simiirin yuis whisinananim simiirin yapa yapar hauu dig mi sima simiir ha haiyim mi siya simiir boinki, kima ha tiki kwosisaeki ii nhirmi arar mi mhoiya tiki iikam bibiyeyim sima kimiir nomiiyau imiir nisomsom aokao digi mi iikam nhirim yipiki Adi Komii siir yai aair wakaeyokna api ikim

kimiir hiriinan kima mi wakaeyakna apa kariir mi sima ha mi isomsom aokiya kimiir saiir hiriinan. Mi mhoiyya ti iikamim kara nibbinim simiir nisomsom aokaowi mi simiirin wi kara hidi mi wi kara nipimpari.

¹² Mi siya tiriiginim simiir ha boinmimauu digiyin mi ti sibsibin inkamnanin ina swoki kwini kibwaekiyin ti ambin iriyyar nhir akan ta yokwo aiir nwowin. Mi ta siya ninikibwaekiya saiir mhoiyya, nin komiyyin ina yitkiyin. Mi kara mi kigi beyin yhiuwinan nimkpitkiyin yuis yhiuwinanan mi bwana ya pariidnan mi oki nhienan.

¹³ Mi ninomor kouan nauun whiekakim yim ina yikigiigiyyim nua tiriir swapwonan, swapwoin swapwo piu hiranki nikiigiigiyyim iya opud komiigi hugiya mi ha nikiigiigiyyim simiir hiriinan.

¹⁴ Mi ti nauunim nikiiginainiyyim nua tiriir simiir mhoiyyan karar kigi ninomora pi grophanainami mi saeya ina whaowaekiya nibmir grophainamni hanin. Mi mhoiyyan mhu minim mi mhugribisimim whi idopwoniya nidwodwomwaiyyim yim ina mi kisranamim maeyauwa sima nwowa saiir hirankar.

¹⁵ Mi ti digworaekwowim hiriinan tirkiyyim simiir mhoiyyan karar kigi, iikamim yipikim nuan iikamim simiir kigirkakiyyim, yim sima gavmani inkam komii komiyyim inigakim sima mi kamim yayi niniiyyim sim kigriraowi ikim mi kamim digworaekwoki naokingugunakai ikim mi iikam whiekakim whisarii mi primirii ikim mi iikam whiekakim rirmiyya nwowi ikim sima whiekakar in ina iwit aogwoprakakiyyim. Nhirim siyanoim sim mi nhirim mhuuan siya komii komiyyim sim bopwo yagwoprakakai.

¹⁶ Sima ha nagwoprakakiyyim mi sima hinina yaingwoki, sima wi mhuuan siyam simiiram boinkii hanin, krimiir dikiriimdinugi mi hiriinanki niuwi mi krima wi Adi Komii siir whwonkam iir kig rani, yipikin inkam komiini ipiyya sae nidwokaiyyin, siya mi inkamin yipikin sibsibnan ikin yipikin io krimiir nwowin mi yipikin wi krimiir nisomsom aowi.

¹⁷ Mi ii komiyya io sowa nwowana saeya niti mi Adi Komii siya wi iikam krimiir hidi dimin bibiyeyim krima tirim simiirsi. Mi wi dig nhinga nwowi tiki inkam nwiso io nwowo sowiir io aiir naomainoki, ha? Inkam nwir karamaeka. Iriig.

7

Mi Adi komii siir paekwosimim 144,000 iikamim yipiki Isrelmiyyim simiir mwo imiir hainmamakuu

¹ Mhoiyyan karar kigi Adi Komii krimiir Wanin siir paekwosim nwiyyim ti nuin siir haimii haimii whiyyim simiirar

nokwo digi. Mi sima hiriyar nokwowim mi opud aiirin nu-anki hugnaniyiin mi whi komii solwaranki mi hugnaniyiin sima yikidu. Mi saeya bi huga mi paekwo min bi mi hugswoka mi paeisim wir bi hugwankin

² Mi ti kara kigiyim diminim simiir mhoiyan, karar swoki kigi Adi Komii siir paekwosim nwirin siya beki nitiyin hindanki niti mi siya diminin Adi Komii siirin hiriyar nwoyokiyokiiyin inokinok siya hainmakiuwiyin iikamim simiir ini warar nonkwowin. Mi siya komiiyar kauwok boinimnanki mi siya ti paekwosim nwiiyim simiir boinki, yipiki Adi Komii siya nimbiniin nuin mi whi komii aka sima tirbugiyim.

³ Mi siya simiir boinki, kima nu ikin mi whi komiia solwara nikiuwi aka mi paeyim nu nwo ikim simiirin aisiima kipi niki tirbugi ha tiki o paekwosim krimiiram, paekwosim krima diminin Adi Komii siirin iikamim simiir mwo imiir hainmakiuwiyin siir hainmakiuwi yipikin Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apiyim simiir mwo imiir, simiirin hainna niisiimauwam sima Adi Komii siirgin. Mi mhoiia kima ti digworaekwo imiirin wi haningin tirbugi.

⁴ Mi ta siya boinkiya saiir mhoiyan, karar wakaeki sima diminin Adi Komii siirin hainmakiuwiyin bidi hainmakiugiyin Isrel simiir pugana saiir iikam 144,000 nim simiir mwo imiir.

⁵ Mi Judani pugana 12,000 iikamim Adi Komii siir diminin hainmakiuwiyin siir hiriinankak nwowim. Mi Rubeni pugana yim iriipi hiriinan 12,000. Mi Gatni pugana ya iriipi hiriinan 12,000.

⁶ Mi Asani pugana ya iriipi hiriinan 12,000. Mi Naptalaini pugana ya iriipi hiriinan 12,000.

⁷ Mi Simioni pugana ya iriipi hiriinan 12,000. Mi Livaini pugana ya iriipi hiriinan 12,000. Mi Isakani pugana ya iriipi hiriinan 12,000.

⁸ Mi Sebyulani pugana ya iriipi hiriinan 12,000. Mi Josepni pugana ya iriipi hiriinan 12,000. Mi Bensamini pugana ya iriipi hiriinan 12,000. Yim ti iikamim Adi siya bidi hainmakiuim. Iriig.

Iikam whiekakim Adi Komii siir inig iir hainan prapraskikim

⁹ Mi ti dimin hiriinanim sima boinkiyim kariir simiir mhoiyan mi karar kigi iikam whiekakim simiir mwainim dig nwo rani. Yim ti iikamim yim puganpai puganpaini iikam ikim mi maeyau maeyauwan iikam ikim mi yaiginpai yaiginpaini iikam ikim mi nupai nupaiyan iikam, yim simiir iikam ima. Yim sima inkamin sibsibnanin siir ipii aiir

nɪdwokaiyɪn siir whwonkam idar nokwokim. Mi yɪuisim sima niyɪm whisinankim mi simiir inim sikwowim warar mi inkɪn onkwokim tiriiginim yi mɪn nɪsiimauugim sima dimɪn bibiyeyim simiir bidi ikwowaisiigiyim.

¹⁰ Mi ti iikamim ti sikwo imiir nonkwowim sima ini komiyar kauwok boinkiyim, krimiir Adi Komiiyɪn yipikin siir ipii aiir nɪdwokaiyɪn siya mi inkamɪn sibsibnan nwo ikɪn krimiirin sowar whinkinsiis haiginuigo mi krimiirin sowar mi anmaiwarkainakim.

¹¹ Mi mhoiyya paekwosim whiekakim ini inkam komiiyɪm mi dimɪn whiiyɪm kwoin mɪnkakim mi ha niyae diriraerariyɪm mi inkam komii komii kamnwɪr nwii ikim ini simiirar yokwoyokaiyɪm. Mi paekwosimim ogmwo ha waisii hɪunanaiinamim nua hɪriir ipiyya saiir kingiin mi sima kimidiniya Adi Komii siir inig iir hainanprapraski.

¹² Sima ti hinina boinki, krɪma yaimwowar boinkii. Krɪma krimiir Adi Komiiyɪn siiramɪn pranæ pranæ naingwo rani. Krɪma siir dimɪn kibikibiyim paenan nuyaeiyim simiir boinkii. Siya siyairgin dimɪn taeminim simiir sibgu inoknɪnkɪnɪn. Mi krɪma siir asi boin wadiekii. Siir inigin komiigi komiigin mi siyairgin kirie komiigakin iki digworaekwo nhirim simiir haiburin mi krɪma hɪriiyar naingwowi, iki dimɪn taeminim iki hinda tinda nwowim wi siir inig iirarar hainanprapraskaeyami inokɪnɪn.

¹³ Mi mhoiyya ti inkam komii komii kamnwɪr nwiiyɪm simiir nwirin siya srii kariirin, tiki iikamim tiranim ti yɪuis whisinin niyɪm, yipiki sima? Sima pindanki nitkim?

¹⁴ Mi kara siir yai akan hinina yowarkii boin,

Kɪnakɪnar nɪnoknɪnkɪni simiirin an kara ningaka.

Mi siya kariirin ina swoki boinkiyɪn, ti iikam imiirin Adi Komii siya nanmaiwarkainakim iki hikpai hikpai komii komiiyɪm simiir bopwo hirankɪn. Yɪuis wina sibgu hɪsokiiya mi whisinin ha nwokiiya saiir hɪriinan. Mi yim ti iikamim yim whauriyɪnkiwhauriyɪnan nwo ima ti inkamɪn sibsibnan siir nhie aiirsi.

¹⁵ Sima Adi Komii siir siyɪu iir napkim mi simiirin kimidiniya kam ima yipimpar aoki mi tariinanɪn sima ini Adi Komiiyɪn siir ipii aiir nɪdwokaiyɪn ini siir whwonkam ida nokwowim mi nɪi nabieyɪn sima siir mi imiir mɪriigim siir omaka kibiya saiir omaka yainau hir. Adi Komiiyɪn yipikin ipii aiir nɪdwokaiyɪn, siya ini simakar nwowin mi simiirin ini siyar kigriraowin.

¹⁶ Mi tariinanɪn sima wi mhiigi swoki ao rani mi wi kwoinkɪ mi haei rani mi sima wi ta saiir hɪriinan biyie swoki o rani. Mi bieyɪn wi simiir mi whwo rani mi sima wi biduigi swoki it rani.

17 Sima wi wadiëyar sibgu owi. Dimusi rani, inkamin sibsibnanin yipiki ipiia sair whwonkam ida nokwoin simiirin wi siya kigriraowi mi sima inokinokin wi maigimaigana woninaei mi wi dimin miyik miyik imiirarar haii. Mi ouubim simiir nhwo hir nwowim yim wi Adi Komii krimiir Wanin siya ninakii mi ta hiriinan sairsika sima wi swoki ou rani. Iriig.

8

Inkamin sibsibnanin ambin iriyyar nhis akan yokwo aair nwowin siir ninikibwae itkiigikin

¹ Mi karar swoki kigi inkamin sibsibnanin diminin ambinanin iriyyar nhis akan yokwo aair nwowin pi ninikibwae kii. Mi ii priei bi kwokikin dimin taeminim Adi Komii krimiir Wanin siir om hiranin ini hindarar yinkin tankiyim.

² Mi karar mi kigi Adi Komii siir paekwosim iriyyar nwisu Adi Komii siir whwonkam idar nokwowi. Sima kid iriyyar iso sima masanim warar ninkin haiyikwowi.

³ Mi mhoiia Adi Komii siir paekwosim nwirin ha nitin yo ini hiiya nae min haigininkin imiiaeiya, sair kingiin hir haiyikwowi gol twowa. Mi twowa sair yainau hir nwokaiyim dimin whrinanim, yipiki wi mhoiia nanagi mi sima wi wadiëyar nusiin whakii. Mi simiirin ha haiyim mi siya kimidiniya Adi Komii siir iikamim nhwo sima kwisboinim yayim simakar yinkin haiginki mi ti simiirin wi siya nanagii gol hiiya Adi Komii siir ipiia siya nidwokaiya sair whwonkam ida maigimaigana Adi Komii siya nwowam.

⁴ Mi paowiiya piui miyik whakiya mi ti Adi Komii iikamim nhwo sim kwisboinki ikim simar yamswoki koua hiriirin Adi Komii siir paekwosimim Adi Komii siir whwonkam ida nokwowim simiir in hirankin.

⁵ Mi mhoiia paekwosimin paeya ha haiya ta hiiya sair hirankin mi siya kimidiniya ta gol twowa sair whaigigi. Mi siya ina whaigigiya ta gol two aair ya tariigina ya min nusiimauuga Adi Komii siya siir iikamim nhwo sima kwisboinkiyim simiir bidi wakaewinin. Mi siya nuan iikam imiirin wi ti digworaekwo imiir nipimpari mi simiirin paekwosim siya yitkiigi nua tiriir. Mi sinana ina sinankiya hinda tinda mi diya ini komiia tiokiya mi nun ina kiisiskiyin. Iriig.

Mi paekwosim iriyyar nwisu simiir kidim ina maskiyim

⁶ Mi ti Adi Komii siir paekwosim iriyyar nwisu yipiki kid iriyyar iso sim nokwowim, sima ini hindarar kwaeikwowim ti kid imiir masamin.

⁷ Mi biigi biyan paekwosimin siir kidin ha maskiyin mi ta hiriinan sairsika, naowin ina yitin aisananin mi pae aka mi nhieya ina yaokiinaiiniya nua tiriir. Mi sima ha nikiigiinaiiniyim mi kimidiniya ti nu haimii haimii whoimim simiir haimii whirin siir idwo yauni ikiigiini mi hinda tindan ina yuinakninkin swokiyim mi ti haimii whirin siir pae minim mi kii minim yim ini hiriyar yuinakninkinswokiyim.

⁸ Mi mhoiia paekwosim nwisakan siir kidin ha maskiyin mi ti paekwosimin diminin mhiunanin ina yitkiigiyyin mi siya paeni hanin ha niuyakiyin mi ini whii komiia solwara nikiuwiya ini sairar yamimaiyuwin. Mi ta whii komiia solwara nikiuwiya sair whii haimii haimii whoimim simiir haimii whirin yio ini nhieki yikpitmaigiyyin.

⁹ Mi ta whii komiia solwara nikiuwiya sair haimii whirin siir dimin taeminim kwoin minkakim ha niyae diriraerariyim yim opnau hir nwomaiyim ina yaokaokiyim mi haimii whiso sowiir dimin taeminim kwoin minkakim ha niyae diriraerariyim yim ini hiriyar ywokiyim yim bi naokaokikim. Mi siyai isid whoimim simiir isid whirin yio ina mi tirbu iuguskiyin. Mi isid whiso sowiirim yim ini hiriyar ywokiyim yim wara bi tirbugikim.

¹⁰ Mi paekwosim nwoimakan siir kidin ha mi maskiyin mi nauun komiyyin nhiridmir pariidnanin ina yikiinaiiniyin. Mi siya kimidiniya ti haimii haimii whoimim simiir haimii whirin siir ie komii komiyyim mi siir ieno ienowim simiir yauni amaini. Mi siya haimii whiso sowiirim simiir idwowin wara bi namaigin.

¹¹ Mi ti nauunin siir inigin yio minkin kausrir. Mi opim simiir haimii whirin yim wi pi kausriri mi haimii whiso yo wi hiriyar nwokii yo wi wara kausrir tani. Mi iikam whiekakim ta op kausrir aair kwiyaeyim sima ini hiriyar yaoswokiyim.

¹² Mi paekwosim nwii akan siir kidin ha maskiyin mi bie, bwan, nauun, simiir haimii whirin yio ini yhiuwinan ywokiyin. Mi sima bi swoki whwoyamiminkikim. Mi haimii whiso sowiiro yim ini hiriyar ywokiyim yim yhiuwinan wara bi nwokikim. Mi ta hiriinan sairsika ni nabie sowiir haimii whirin yio bi whwoyakikin. Mi haimii whiso sowa sowar whwoyaki.

¹³ Mi ti kara kigiyim simiir mhoiyan mi karar kigi ipiyinin wab nikiuwiyyin hapi kougi kou hirar siini. Mi kara ti siir kigiyin mi kara hinina yaingwoki, wi dimin biyieki kipi nimbiyam. Mi siya hapi kougi kou hirar siinamin mi karar wakaeki, siya komiigi komiyyar kauwok boinkii, dimin biyie, dimin biyie, dimin biyeyim wi nuan iikam simiiram niti. Simiir tirbuwam iya Adi Komii siir paekwosim nwoimim sima maski simiir kid imiir. Iriig.

9

Mi paekwosim iriiyar akan siir kidin ina maskiyin

¹ Mi ti paekwo sim nwii akan siya siinamin siir mhoiiyan, karar wakaeki, Adi Komii krimiir Wanin siir paekwosim iriiyar akan siir kidin pi maskii mi karar mi kigi nauunin pi nikiinainii ninomor kou hirankin mi siya ini nua hiriiyar yikii igusnainamin. Mi hapaiirin ieyin ina ywokiyin mi ti ieyin kingiin kingiin bi ninirnakainainamkin mi siya ini mwis karamae ywowin mi Adi Komii siya tidiiyin siir bidi hauugiyin ti ieyin ti nauun ieya nwokaiyin siir anowin siirin.

² Mi siya ti ieyin ninirnakainainamin siirin ha hai-waokiyin mi paowii komiia ini warar yowiiyiya inkamin numir haingomuwiyyin siir hiriinan. Mi saeya ie hirankar yowiiopitnaniniya mi bie ikin mi ninomor aka yo ini warar yirinugiyo mi ini yhiuwinanar ywokiyo.

³ Mi ninomora ini niibwomambwonanar ywokiya mi karar mi kigi kokmwo graeyas minim ta paowiiya saiir hirankar niti nua tiriir. Adi Komii siya kirie simiir bidi hauugiyin mi sima wi digar nwowi iikamim simiir piyim iriini hanin.

⁴ Adi Komii siya simiir bidi boinkiyin hinin, kima ko minim mi paekwo minim mi dimin taemin nhirim ti nu iir whakim wi simiir kipi tirbu. Kima wi iikamim yipiki Adi Komii siir diminin simiir mwo hainmakiu karamae nwowim wi simiirrarar pikrimkrip.

⁵ Kima ti iikam imiir pikrimkripsi mi simiirin bwanim iriiyaruwar donkwoninwomwainninkin haiginiu mi kima simiirin wi kipi pikrimkrip aoki. Nungaka. Mi ti kokmwo graeyasim ti iikam imiir pikrimkripsi mi simiir piyim wi hiriiyar kimpipisunanaei owinyaigi si pikiiyim mi ha ururgiiyim saiir hiriinan.

⁶ Mi ti iiyim ti kokmwo graeyasim ini nu hirar nwowim mi iikam whiekakim sima naoni siyiuam whaowaekim mi simiirin Adi Komii siya tirki mi sima bi naokim.

⁷ Mi ti kokmwo graeyasim yim ini ti hosim yipiki yaiiyam tirim ini simiir hiriinan ywowim simiir whwonkamim ini inkam kingikini whwonkamnan ywowim ini puaiyim mwo puaiiyim ini simiir hiriinan ywowim simiirin sima golni nonkwokwokim.

⁸ Mi simiir kanim ini wigni kani hanin ini digiu hirar tioa mi simiir bigmiuwim, bigmiu prasae prasae rani, ini huni nasnan ywowim.

⁹ Mi diminim simiir irib imiir nitimwramwrakiuwim nhaonanim aiyni nonkwokwokim. Mi simiir pidgam sima sinibagam ini ipiyinin mou nikiuwiyin iripa sima siinamiya ini simiir hiriinan ywowim.

10 Mi sima iriipi hiriinan kibgak mi simiir kibim ini irini kibnan ywowim amridamridnankim. Mi ti dimin hiriinanim yim ini simiir nwowim. Mi sima kiriekakaingim mi iikam imiirin sima bwanim wi iriyyara nipimpari simiir kib ima mi ti simiir kibim urur prasae bi kinikim sima ururiyim.

11 Mi ti yiumi biyan inkam biyeyin yipikin ti kokmwo graeys bibiyeyim simiir kigriraowiyin, yio ti inkamin yipikin ti ieyin ninirnakainainamin mwis karamaeyin yio siir warar kigriraowikin mi ti inkamin siir inigin Hibru simiir yaigina ha dapikim Abadon. Mi Grikmi yaigina ya min dapika Apolion.

12 Mi dimin biyie kirie komiyyin iikam tirbuwin yio bidi digiyin mi dimin biyieki biyie whiso yo ina swoki itwo.

13 Mi ti dimin taeminim kara kigiyim simiir mhoiyan karar wakaeki, paekwosim iriyyar nwis akan siir kidin pi maskii. Mi mhoiyya karar wakaeki inkam nwirin siir yaiya pi kauwokii, hon whiyyim hiiya golni nonkwokwowa saiiir nwowim simiir bopwo hirankin, ta hiiya paekwosim ieya haigin inkin imiyyaeiya piuii miyyik Adi Komii siya whakwinam saiiir hirankin.

14 Mi siya kimidiniya paekwosimin yipikin siir kid iir maskiyyin siir boinki, kira paekwosim biyie nwiyyim yipiki biyya Adi Komii siya kikog okwowim yab komii Yufretis hir kira simiirin ti onkwo iuguski yimbi nami.

15 Mi siya simiirin ha nonkwo iuguskiyyin mi sima ina yamim mi iikamim nuanim simiirin sima hainmamakiuwam mi simiirin haimii haimiyyim whoima ywo. Mi mhoiyya haimii whirin siir iikamim simiirin ina yisomsom aokao digiyim. Biyya, simiirin Adi Komii siya nimbingim mi sima hir asi nidwokim bwanim simiir nimbiniin siiram, ti biewiyyin siir ii aiiram ti diminin siir tiram.

16 Mi paekwosimim yim ini biyyar yamim mi kamim yaii niniyyim yim hosim simiir idwo nidwowim yim ini simiir mhoiyyar yamim. Mi karar wakaeki inkamin ha boinkii, sima iriparin pariigim 200,000,000 kim. Kasa kasa rani.

17 Kara ti hos imiirin nhwonan whinkigim. Sima ti hinin hinina tirkim, kam nhirim yim hos idwo nidwokim mi hosim simiir irib imiir nitimwramwrakiuim nhaom aeyini nonkwokwowim yim paridnankim mi nhirim yim nhaowim aeyini nonkwokwowim prainanim yim simiir niigim mi nhirim nhaowim aeyini nonkwokwowim wirnanim yim simiir niigim. Mi ti hosim simiir mwowim yim ini laioni mwonan ywowim.

18 Mi paeya mi paowii aka mi siiyam paeki paenan nwo ikim yim simiir yai hirankar wokikikinaninii. Mi ti hiriinan sairsika sima haimii whirin siir iikamim yipiki biyya sima

nimbiniim simiirin asi nisomsom aodigikim.

¹⁹ Mi hosim simiir yaayim mi simiir kib ikim yim kirie komiigakim mi simiir kibim simiir mwowim yim ini mipugni mwonan ywowim mi iikam imiirin sima nisomsomi mi sima wa naonami.

²⁰ Mi iikamim yipiki ti hos ima nisomsom ao karam nwowim yim sima simiir mhi kwoinim bi kisina haigigim ti dimin biyie biyeyim sima tirim simiirsi. Mi sima uruwai siyaowaini inig hainanim bi digikim. Ti dimin taeminim sima tirim gol, silva, bras mi tidiyu mini sima nikrimtio diriraerarim, yipiki napririr wakae omok kigimok karamae nwowiyim ti iikamim sima siyuin dimin biyie tiriyin siirin digiumii bi haimriiyugim.

²¹ Iikam nisomsom aokao, nop min iikam nirmi nao mi hi min nanae mi hi tauae mi ti dimin taeminim simiir mhi kwoinim simiirsiyin bi niki kinisugim. Nngaka. Iriig.

10

Adi Komii siir paekwosimin yokwowa siya hauuwa Jon siir mi siya sairin ina yaeyin

¹ Mi ti digworaekwowim hiriinan tirkiyim simiir mhoiyan, karar swoki kigi Adi Komii krimiir Wanin siir paekwosim komii nwirin pi niti Adi Komii siir omin hirankin. Mi waua ini siirar yimwainginaini niya yuisni haniin. Mi namnamiinin siir mwo hirar yidwonaini mi siir whwonkam in bieni haniin whwoyakikin mi siir iga paeni haniin niuyakika.

² Mi siir ina, siya yokwosima kwira nonkwowi. Mi siir iga iniga whi komiia solwara nikiuwiya sair yokwomaigi mi iga yaoyaeya ya nu iir yokwoki.

³ Mi siya kimidiniya komiiyar kauwok boinamnanki laionki kaunamnankiyim hiniin. Mi iya siya hiriinan boinkiyin, mi diya idip idipin iriyyar kwisa tioki.

⁴ Mi ta sima tiokiya sair mhoiyan, kara ti yai imiir winamar kwatirkin mi karar wakaeki yai kwira Adi Komii siir omin siir hiranki kauwok boinki saeya kariirin ti hiniina kauwok boinkika, ti yaayim yipiki ti diya iriyyar kwis owa boinkiyim simiirin kipi winki kiriir yokwoni. Nngaka. Yim kiriir kwoin arar haigi okai.

⁵ Mi karar swoki kigi Adi Komii siir paekwosimin yipiki whi komii solwara mi nu ikin sowiir idwo nokwowin, siya siir ina iniga ina kininansiinanainama kougikouwa hiriir.

⁶ Mi siya ina boinkiyin, kara kaimwokikaimwower boinkii Adi Komii siir inig iirin yipikin ninomor nu mi whi komii solwara simiir nonkwokwokiyin mi dimin taeminim simiir nwo ikim mi yo siya hiriyyar nwoyokiyokikaeyamikin

iiinokiiinokin. Mi kara ta saairin pi hiniina boinkii, krma wi yaeya ii kwiram nwo rani, yaeya ii kwirki nimbiniyim.

⁷ Mhoiia kara wakaekii Adi Komii siir paekwosim iriiyar nwisakan siir kidin maskiyin mi dimin taeminim aowa aowa nwowim Adi Komii siya tirim yim wi simbi digii. Biia Adi Komii siya siir profet kam imiir boinkikin ti dimin taeminim sima winkiyim yokwoni. Mi sima wi profet kamim sima boinkiyim wi simiir hiriinanar swoki imbiyami.

⁸ Mi karar wakaeki ti inkamin Adi Komii siir om hiranin yipikin biia kariir niki boinkiyin, siya pi swoki boinkii kariiram, kira damki mi kira ta yokwowa haiwaonisawa paekwosimin yipikin whi komii solwara mi nu ikin sowiir idwo nokwowin siya nonkwowa saair tini hainaki.

⁹ Mi ta siya boinkiya saair mhoiian, kara ha namn kimidiniya Adi Komii siir paekwosim iir nini kigiuwun mi siirin ina ini boiniuwun, kira wara yokwo kopsima kariir whauugi. Mi siya kimidiniya kariir boinki, kira saair haii mpa daeki. Kira saair naei mi kiriir kwonin pi hiigakar nwokii hainiinan mi mhoiia kiriir mhoiia wi saeya hiugrimkripi.

¹⁰ Mi kara ta yokwosima Adi Komii siir paekwosimin siir in hiranki ha haiya mi ina yaekiya mi kariir kwonin ini warar diwhrokwhroknainamin hainiini hanin mi ta kara naekiya saair mhoiian kariir mhoiia nhaminhami bi hiugrimkripkika.

¹¹ Mi ta kara naekiya saair mhoiian mi inkamin kariirin siya boinki, tariinanin kira ti Adi Komii krimiir Wanin siir yayim simiir ti swoki boinmimauu ti dimin taeminim mhoiia nimbiniyanim iki iikamim maeyau maeyauwanim mi iikamim nupai nupaiyanim mi iikamim yaiginpai yaiginpainiyim mi iikamim yipiki bi nwo ikim simiir. friig.

11

Mi inkam nwiso yipiki Adi Komii siir yai aair boinmimauuwo nu tir sowa

¹ Mi ti dimin taeminim siya boinkiyim kariir simiir mhoiian mi sowa paekopin haigin kimairiyin kimidiniya kariir hauugi mi sowa ina boinkiyi, kira dam omaka Adi Komii krimiir Wanin siir inig hainaniya saair tini kimairiu mi hiiya iikamim sim haigin inkin imiiaeya Adi Komiini saairin warar timi haigin kimair. Mi ta saair mhoiia iikamim Adi Komii siir inig hainaniyim simiir warar timi mwain.

² Mi hiira omaka Adi Komii siir inig iir hainaniya saair ndiyokiyokaiya saairin wi wara kipi haigin kimair. Dimusi rani, Adi Komii siya wi iikamim Juda iikam tani wi simiiram

kiwakii om komii Jerusalema sima nitim, iikamim hapairanim sima nini kigriraoniyim bwanim kamnwis whis mi dimin taeminim hiranim wi sima tirbuwi.

³ Mi an kara, wi Adi Komii siya hauuwi kariir inkam nwiso sowiirin kirie mi sowa wi kariir yai imiir boinmimauuwami biewiyim whoim haimii. Mi sowa wi yuis biyie imiirarar nii iikam imiir nisiimauuwam hinin sowa siyiu bibiyeyim sowa tirim simiirsi nididi.

⁴ Mi ti inkam nwiso yo ini pae whiso olip nikiuwiyo mi yukid is iko yipiki Biyan Inkam Komii siir whwonkam ida nokwowo yipikin nu whiekak imiirar kigirkakiyin ini simiir hiriinan yowo.

⁵ Mi iikam nhirim ti inkam nwiso sowiir nisomaowam naingwowi mi paeya wi sowiir yai hirankar nimbiyami ti iikam biyie imiir nuamin. Mi yipiki ti inkam nwiso sowiir nisomaowi yim wi naowi ta pae biyieya saiirsi.

⁶ Mi sowa kiriekakairgo, ninomor aiirin wi sowar mi iripikougii mi saeya wi naoki kin tani, ti iiyim sowa Adi Komii siir yai imiir boinmimauuwi ti nu iir. Mi sowa kirieya op ninkpitkiyana nhieki nimbiyamam ina mi ankwowo mi iikamim nuanim simiir mi tirbuwana ma minki sima niya mi dimin bibiyie ikim. Mi sowa ti dimin hiriinanim simiir tiram naingwowi sowa wa tiri.

⁷ Mhoiya ti inkam nwiso sowa sowiir yai imiir boini mi ti uridyiu biyeyin yipiki wraisuni whwonkamnan nwowin, siya wi ti ieyin mwis karamaeyin wi siir hirankar ninsiin idwonanii mi siya wokitkinaninii mi siya wi ti inkam nwiso yaii sowakar ninii. Mi sowiirin wi siya niyopakaiyuwi mi wi siya nisomaokii.

⁸ Mi siya sowaka ninii mi sowa wa naonami mi sowiir piuisa wi om komiiyan siyiu komiyyin wi siir hirar kiwomwokini. Mi krima sowiirin hindara haigipraprakai boini mi krima ti om komii iirin wi min namisi ikiuwi Sodom, iyie? Wi Isip nikiuwi. Dimusi rani, ti omin siir iikamim yim Adi Komii siirgisiir sau omomkin. Mi ti om komii ti inkam nwis owa nwowin sowiir Biyan Inkam Komiiyin yo hir niki inkin irioninkin inankigikin.

⁹ Mi iki piuganpai piuganpaini iikamim mi iikamim maeyau maeyauwanim mi iikamim yaiginpai yaiginpainiyim mi iikamim nu pai nupaiyanim sima sowiir piuis biyie aiirin iiyim wi kwoim haimiia kigi. Mi sima wi iikamiyam kiwaki rani, sowiir piuis biyie aiir haingikaigiyim enau. Dimusi rani, sima ti inkam nwiso io sowakar nwoko mi sima dimin biyie sowiir tiram tirkin.

¹⁰ Mi iikam whiekakim nuanim sima wi maigimaigar nwoki. Dimusi rani, ti inkam nwiso bidi yaonamwo. Sima wi maigimaigar nwokii mi dimin taeminim irni

nwĩrniyamĩn wĩ hindara whĩsariiyar ninan prĩihauu prĩihauuwĩ. Dimusi rani, profet inkam nwĩso yĩpĩkĩ nuan iikam imiir nonkwonĩnwoĩmwĩrnĩnkĩnim yĩpĩkĩ dimĩn biyie simiir tiro bĩdi yaonamo.

¹¹ Sowa hapaiirĩn iiyĩm kwoim haimiia ywo mi mhoiia Adi Komii siya opuda ina yĩkropkiya sowa niyaeyam mi saeya ha nama sowiir mhiĩ kwoĩnau hĩriir mi sowa ina yĩnsiin idwokiyo mi sowa ini irkakar swoki owo. Mi sowa ha nĩnsiin idwokiyo mi iikamim yĩpĩkĩ hĩriinan kigiyim mi sima ina yididgiyim mi sima pranae pranae bi nididgikim.

¹² Mi mhoiia ti Adi Komii siir profet inkam nwĩso sowar wakaeki inkam nwĩrĩn Adi Komii siir om hĩranĩn siir yaiya pi kauwokii siya sowiirĩn ti hĩnĩna boĩnki, kowa dĩnsiin idwoki mi tĩriir wĩt. Mi ti inkam nwĩso sowiir sau omomim sima sowiir kigiyim sowa nĩnsiin idwokiyo mi sowa waua saiir yidwokainainam mi sowa ini Adi Komii siir om iirar yamo.

¹³ Mi bĩri kimimĩnkikĩn, nĩn komiĩyĩn ina yitĩn. Mi om komiĩyĩn siir haimii haimii iurim simiir haimii whĩrĩn yio ina tĩrbugiyĩn. Mi haimii haimii iriĩyar whiĩyim yim ina ywokiyim. Mi iikamim 7,000 na mi aokaoki. Mi iikam nhĩrim omwai waiyakiyim om komii Jerusalem hĩranim sima nidid prasae bi kĩnkikim mi sima ini Adi Komii siir inig iirar hainankiyim yĩpĩkĩn om komiigi komii iir nwowiyn.

¹⁴ Mi tariinanĩn dimĩn whĩsakan yio bĩdi digiyĩn kira wakaeki. Mi ii priei bi kwokikĩn dimĩn biyie whoimakan yio ina swoki kwitĩn. Iriig.

Adi Komii siir paekwosim iriĩyar nwĩsakan siir kidĩn ina maskiyĩn

¹⁵ Mi ti dimĩnim hĩriinan tĩrkiyim simiir mhoiian, karar wakaeki paekwosim iriĩyar nwĩsakan siir kidĩn pi maskii. Mi siya ha maskiyĩn mi karar wakaeki, paekwosimĩn Adi Komii siir omĩn siir hĩranĩn siir yaiya pi kauwok boĩnkii, iikamim hĩnda tĩndanim warĩ nuĩn siir nwowim simiir iikamim wĩ siya kigirkaki siya wĩ hĩriiyar nwoyokiyokiĩkaeyami inokĩinokĩn mi simiirĩn wĩ siyar kigrĩraowi.

¹⁶ Mi mhoiia ti inkam komii komiĩyim simiir ipii imiir nidwodwokiayim Adi Komii siir whwonkam ida sima ogmwo ha waisii hĩunanainamim nua hĩriir mi sima kimidiniya siir inig iir hainan.

¹⁷ Mi sima kimidiniya Adi Komii siir boĩn, krĩma kĩriir boĩn wadiėkii. Kira krĩmiir Biĩyan Inkam Komiigin, Adi Komiĩyĩn biĩya kira hĩriiyar nwokin mi tariinanĩn kira ini hĩriiyar swoki oyokiyokiyamin. Krĩma ini

mairgimairgar nwowim mi krima kiriir inig iir hainan-prapraskii. Dimusi rani, kira kirie komii bidi haiyin mi iikamim ini kirar kigriraowim.

¹⁸ Biya iikamim sima io kinakar niki okim mi tariinanin kira ini io simakar mi owin. Mi iya ta ii aeya niti, iikamim naokaowim yim wi kira hidi mi taka iya saeya kira hauwana iikamim yipiki kiriir mi aiir mariiyim mi kiriir profet iikam ima mi iikam whiekakim kiriir inig iir hainani ikim mi kiriir yai imiiram naingwo tibmii ikim simiirin wi kira hauwi dimin taeminim. Mi iya ini nita iikam imiirin kira nonkwobumbuninkinana yipiki iikamim nu nwowim simiir tirbumbuninkin haiginiuwim.

¹⁹ Mi ti dimin taeminim sima boinkiyim simiir mhoiiyan karar kigi omaka Adi Komii krimiir Wanin siir inig iir hainaniya siir om hir nwowa pi haiwaokii mi karar kigi miya yayim Adi Komii siya nimbimim sima nwokaiya ya saiir omaka yainau hirar nwokaii. Mi karar kigi sinana pi sinankii mi karar wakaeki, diya pi tioki.

Mi karar mi kigi ninin pi nitkii mi karar mi kigi naowin askakin pi nikiinaini nua tiriir. Iriig.

12

Wig aeya mi mipug biye ikin

¹ Mi ti digworaekwowim hiriinan tirkiyim simiir mhoiiyan karar kigi dimin kibiyin ninomor kou hir nwowi mi kara ina yanaakiyin. Diminin kara kigin wignankin. Mi yuisa saeya niya ini hindirar kigninya ini beki saiir piu aiir whwonan ywokiya. Mi bwana ini saiir iga aowa ywokaiya mi saeya nauun iuur iso simiir warar mi haigin saiir mwo iirin pagra inkamin inigakin si haiginiya saiir hiriinan.

² Saeya yinpiugaka mi saeya yinisim iir naokainam tira siya dirisusua mi saeya asi kaugika.

³ Mi ti diminin kara kigiyin siir mhoiiyan karar swoki kigi dimin komiigi komiiyin ninomor kou hir nwowin ini diduka komiiyin kirie komiigakin dimin taemansi nidid karamae nwowiyin ini siir hiriinan ywowin. Siir pua paridnanka mi siir mwoim iriyyar whisko mi honim siir mwo imiir nwowim iurgim mi pagram siya haiginyokiigiyim siir mwo imiir yapa yapa yim ini pagram inkamim inigakim sim haiginiyim ini simiir hiriinan ywowim.

⁴ Mi siir kibin ha niyairyokiyin mi ninomor kou hiran nauun haimii whirin kimidiniya siya yipamkigi mi siya simiirin nua tiriir yitkiigigi. Mi ninomor kou hiran nauun haimii whiso sowa sowa ywoki. Mi siya ini wiga yinpiugak nwowa ini saiir whwonkam ida kingiin hirar nokwokaowin siya minam

nokwokaowi saeya saiir yinisim iir naokainam. Siya minam naingwowi, saeya saiir yinisimin siir naokainaei mi siirin siya nisomaowi mi siirin wi siya naei.

⁵ Mi yinisim yinkamiyinin saeya naokainan yipiki wi iki iikamim yipiki hinda tinda nwowim wi simiir kigirkaki wadie sima nwowam mi kirie sima nwowam. Mi ti yinisimin saeya naokainakiyin siir mhoiyan mi ti kain siya siir bi nisomaokin mi siir bi mi aekin. Mi siirin Adi Komii krimiir Wanin siir paekwosimin siya hainam ipiia Adi Komii siya nidwokaiya saiir hiriir.

⁶ Mi ta wiga ina yidamkiya niimauu boskwokiboskwonaua maeyauwa inkamki nwo karamae nwowiya saiir hiriir, maeyauwa Adi Komii siya diriraerarkwokina ya maeyau kibi aeyairga mi saeya wi wadie nwoki sibgu owim hapairin. Mi siir paekwosimim saiirin sima kigriraowi iiyim parig 1,260.

⁷ Mi ti kara kigiyim simiir mhoiyan mi paekwosimim Adi Komii siir om hiranin yaii ina yiniiyim. Maikel siya mi paekwosimim siir yai aiir wakaeyokna apiyim sima mi ka ieya mi siir paekwosim ikim yaii simakar yinii.

⁸ Mi sima ha niniiyim mi ka siya mi siir paekwosim ima sima simiirin dig bi nwokim. Maikel siya mi siir paekwosimim siir yai imiir wakaeyokna apiyim simiirin sima hainurur haiginu. Mi ta hiriinan saiirsika sima simiirin Adi Komii siir om hirin iya wi kwira swoki kigninkin o rani. Niingaka.

⁹ Sima ka siirin mi siir paekwosim ikim simiirin ina nhinikriropkiyim Adi Komii siir om iir haiburgigim. Mi ti kain, yio ti mipugin bidi bidiniyar nwowin inkamim yipikin Setan nikiuwiyin mi ti siyairgin ti kain niki oyokiyokiiyin biia Adi Komii siir whwonkam idan siya niki boin huriyugun hinin, iikam krima iikam paii rani. Siya inkam miyik rani, siya minam kiwokinkaowi iikamim nu hir nwowim simiiram. Mi sima siirin ina kiyitkiigiyin mi siir paekwosimim iriipi hiriinan mi sima simiirin nua hiriir kiyitnoudninkigi.

¹⁰ Mi karar wakaeki inkamin Adi Komii siir om hiranin siir yayim pi boinki. Siya boin, tariinanin kariir Adi Komiiyin krimiirin siya bidi sibgu grabaiginuin. Mi dimin taeminim siir kirie aeya bidi ikworipukimaigikim. Mi inkamin yipikin siya nimbinin nua tiriir nitam iikam imiir whinkinsuishaiginuwam siya kirieya Adi Komii siir hiranki bidi haiyin mi siya ini inkam komii ywowin. Siya inkam komiigin. Dimusi rani, yiu biyeyin yio paekwosim ima bidi kiyitkiigiyin yipikin biia nii nabie Adi Komii siir whwonkam ida nokwowin yai ninkinwaomwarkii boiniyin mi ha mi boiniyin krimiir nomiiyauim nuanim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apiyim yim biyekim.

¹¹ Krımıir nomiiyauim siirin bidi ikworipukimaigikin Krai
siir nhieya saiir karieni inkamın yipikin sibsibnan nwowin mi
siir nhieya ha naokiinainama biya nua hiriir. Mi Adi Komii
siir yayim sima boinim mi sima boinmimauuim simiirin
simar ikworipugii. Adi Komii siirar kwoinkin sima mi aowi
sima wi maigimaigar mi owi.

¹² Mi ta hiriinan saiirsika iikamim kima Adi Komii siir
om hir nwowim mi digworaekwo whiekak ikim kima
maigimaigar dwo. Mi iikamim nuanim digworaekwo
whiekakak ikim kima mintarao! Setan siya nua waraur bidi
yitin mi siya kimaka wi io praesae prasae nwo rani mi kimiirin
wi siya nonkwobumbuninkin haiginuwi. Dimusi rani, siya
ina ninokninkinin iya ini kingiin nita Adi Komii siya siir
nonkwobumbuninkinanana mi siir kabitkaigiyana paeya.

¹³ Mi ka siya ina kigninokninkinkyin siirin bidi
kabitkaigiyin mi siya nua bidi yamin mi siya ha ninsiin
idwowin mi siya kimidiniya ta wiga yipika biya yinisim
yinkamiyin naokaina saiir yinkinaeyokiyok.

¹⁴ Mi siya ta wig aiirin ha ninkin aeyokiyokin mi siya
saiir bi nisomaokin. Mi saiirin pidga kwiso ipiyinin wab
nikiuwiyin siir owiir hauugi mi saeya sowiirin ha haiyo
mi saeya kimidiniya niimau boskwokiboskwonauwa hiriir
yama niimauin inkamki nwo karamae nwowin siir mi saeya
ka biyeyin siirin ha haburgiga mi saeya ini hapi arugi aru ini
owouwa. Saeya hapairin biewiyin wi whis haimiyya nwowi
mi saiirin wi simar kigriraowi.

¹⁵ Saeya ha nidamama mi ina siinama mi op komiyya
iekinakibormainamiyim hinina ina saiir mhoiyyar yama.
Saeya saiir mhoiyya minam namka ta opa saiir hinina ta wig
aiirin pi saeya nwoki kaiyoprindipu aokiyim mi saiirin pi
saeya nwoki hainamim mi saiirin pa nwoki isomaowim.

¹⁶ Mi saiirin kimidiniya nu siya whinkinsiis haiginu mi nuin
ha piigigiyin mi ta opa ka ieya yaskiigiya siir yai hirankin saiir
hopnan hainawidam ya ini nua hiriir yaokiinainama.

¹⁷ Mi ka siya ta wig anakan io prasae bi nwokin mi siya
saiirin ha haiburgigin mi siya ina yamin yinisim nhirim
biya saeya niki iyiwim simiir nisomsom aokaowam yim ti
yinisisimim yim ti iikamim yipiki Adi Komii krımıir Wanin siir
yai aiir wakaeyokna apiyim mi ha boinmimauuwiyim yim
sima ti Jisis siir yai aiir boinmimauuwiyim.

¹⁸ Mi ka siya ha namın mi siya kimidiniya whii komii saiir
siiyin iir mi okwoiu. Iriig.

13

Niimauan wraisu iso sowa sowar nimbiyam iko

¹ Mi diduka whi komii solwara saiir siiyin iirar niki okwowin mi karar kigi wraisu komii irin op hirankar nomboknaiini. Mi honim siir nwowim iurgim mi siir mwoim siir nwowim iriyyar whisko mi pagra iuurim inkamim inigakim sima haiginiiyim hininim ini ti hon imiirar haigin digim mi ti mwoim sima yapayapin inig bibiyiekakinairgim. Tiki inigim yim min nokdap haiginiiugim Adi Komii krimiir Wanin siir nikwowaisiigim.

² Mi ti wraisu komiiyin yipikin whi komii solwara hiranki natin siir pua ini niimauan pusi biyeyin namaknamakan kitiyin min dapiyin lepat ini siir punan ywowin mi siir iga ininim kirie komii komiigakin ini wraisu biyeyin min dapiyin bea ini siir iga inin ywowim mi siir yaiya ini niimauan pusiya laion dapiyin ini siir hiriinan ywowa. Siirin kirie diduka siya hauugin mi siirin siya bidi yimbiniin iikamim yipiki hinda tinda ti nu iir nwowim simiir kigriraowam.

³ Mi siir mwo whirin yio ini hankakar nwowin siirin sima nisomaonan bidi ywowin. Mi ta paowai hana ina swoki iymwarkaigiya mi iikam whiekakim ta hana siir mwo iir nwowa saiir kigim mi sima ini kakakar ywokiym mi ina boinkiyin, siyairgin inig komiigakin. Mi sima ini siirar mi wakaeyokna apim mi ini siir yai imiirar mi wakaeyoknam.

⁴ Mi iikamim ini ka siir inig iirar hainan prapraskiyim. Dimusi rani, wraisu iirin kirie siya hauugin mi iki nuan dimin taeminim simiir kouwin ini siyar ywowin. Sima kimidiniya ka siya mi wraisu ikin sowiir inig owiir hainanprapraski. Dimusi rani, sima sowiiramim minam naingwo tibmiigo inig komiigakin ini sowar ywowo. Sima ha boinkim, pisirin dimin komii irin inigakin ti wraisuin ti tir nwowin siir hiriinan kirie komiigakin? Mi yaii nani siirin wi nhinga nikwowaisii? Inkam nwir karamaeka!

⁵ Adi Komii siya wraisu iirin minam kiwakikin siya yai bibiyie boinim Adi Komii siir nikwowaisiyyam. Mi siya siirin minam kiwakikin siya digworaekwowim nuanin simiirin biewiyim whoim haimiyya kigriraowim

⁶ Adi Komii siya siirin minam kiwakikin siya yai bibiyie boinim Adi Komii siir nikwowaisiyyam mi Adi Komii siir omin mi tiriiginim yipiki Adi Komii siir om hir nwowim simiir boinim.

⁷ Adi Komii siya siirin minam kiwakikin siya iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apiyim yaii simaka niniyim. Mi simiirin yamdikwiruwa siya siyar hainurur haiginiiuwim. Siya kirie komiigakin mi siya wi iki iikamim piugan piuganiyim mi iikamim maeyau maeyauwanim mi iikamim yaiginpai yaiginpainiyim mi iikamim nupai nupaiyanim ti nu iirar nwoirkakim simiirin ini siyar kigirkakim.

⁸ Mi iikam whiekakim ti nu iir nwowim yipiki simiir inigim ti inkamin sibsibnanin siir yokwo aiir win karam nwowim yim sima wi wraisu komiyyin siir inig iir hainani. Mi bidi bidiniyarin iya Adi Komii siya ti nu iir niki onkwokwo karamaeyar niki owin, siya saiirar winkin ti iikamim simiir inigim yipiki saika nwoyokiyokiikaeyami inokinokin ta yokwo aiirin.

⁹ Kira kariir yai imiir wakaeki! Yipiki yai imiir wakaei siya simiirin sibgu daingwo omok.

¹⁰ Tiki iikamim yipiki wi Adi Komii siya nimbini maeyauwa mi biye mriiya saiir hir hugripkikikayam yim wi hirar hugripkikikaii. Mi tiki iikamim yipiki wi Adi Komii siya nimbini simiirin kamkiuni hampimpit aowam, simiirin wi kamkiuniyar mi hampimpit aowi. Mi iikamim yipiki Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apim yim wi kirie hiriyyar nwokripkaii mi sima wi Adi Komii siirar sibgu wakaeyokna api. Dimusi rani. Tiki dimin bibiyeyim nitim simiirsika.

¹¹ Mi ti digworaekwowim hiriinan tirkiyim simiir mhoiyan karar kigi nuin pi pigigi mi karar kigi wraisu irin hiranki nimbinaini. Mi tiki hon whiso tiki wraisuin siir mwo iir nwowo ini sibsibni honan ywowo. Mi siir yaiya siya boinkiya ka siir yainan boinkikin.

¹² Mi tiki wraisu komiyyin yipiki biyan wraisuin siir mhoiyya nitin siya biyan wraisuin siir kirie aiir haigin mi siir igsopa ini siyar yokwokairina mi siirin siya whinkinsiis haiginu iikamim hinda tindanim sima tirim sima ti wraisuin yipiki biya paowaigi pinin mi naokingiin ha nwowin mi wadie ha swoki owin siir inig iir hainanim.

¹³ Mi ti wraisuin nuanki nitin siya dimin kirie komii komii kasa bi tirkin. Ti sima siya tirim, siya paeya ninomor kou hiranki kiyai nua tiriir mi iikam whiekakim hapair nokwowim sima ini ti dimin iirar kigiyim.

¹⁴ Mi iikam whiekakim hinda tindanim simiirin siya bidi kiyopsibgihaiginuim dimin kirie komii komiyyim yipiki siya mriiyyim simiir wraisu komiyyin siir whwonkam ida. Mi siya simiirin ha mi kiyopsibgihaiginu mi simiir kwoinim ha mi kiyai mi ta hiriinan saiirsika sima pae asi nibirgin ti wraisuin siir pinan ti wraisuin yipiki siir mwoin kamkiugi niki haingirin mi siya pariiparii naoim. Mi siya ini wadieyar swoki owin siir hiriinan.

¹⁵ Mi biyan wraisu komiyyin siya ina kiwakiyin ti wraisuin mhoiyya nitin siya ti paeyin sima nibirin ti biyan wraisu iiram hainam. Mi siya pi yai minar nwoki iyaedireraer boinim. Mi ti paeyin sima nibirin ini ti iikamim yipiki siir inig imiir hainan karamae nwowin simiirin ini siya yisomsom aokaokiyim.

16 Siya ti dimin taemin hiriinanin iki dimin taemin nhirim simakar miriigin. Mi iikamim yipiki inig komii komiigakim simiirin siya tirki mi iikamim yipiki nninga priiyokaeyami ikim mi iikamim yipiki umirki naokingugunankaiyim mi iikamim yipiki paeprikab nwowim mi tiriiginim yipiki umiram mirii ikim mi tiriiginim yipiki whisarii mi priimirii ikim, siya simiirar tirswo mi simiir ina inigim mi simiir mwo ikim ina hainmamakiuswowim.

17 Mi iikamim yipiki ti wraisu biyieyin siya hainmamakiu karamae nwowim mi siir inig karamae nwowim simiir ina inigim mi simiir mwo ikim simiirin wi kiwaki rani, digworaekwo haiginim mi umir simiirsi haiyim mi digworaekwo wi mi sain tani. Nningaka.

18 Krima ti dimin taemin hiriinanin simiirin sibgu daingwo omok. Mi iikamim yipiki ninokninkin miyikakim yim wa sibgu inokninkini ti wraisu biyieyin siir dimina hainmakiua. Ta dimina hainmakiua ya inkamin siir inig ieyairgin mi ta siir dimina hainmakiuwa ya 666ka. Iriig.

14

Mi 144,000 iikamim mwai waokim

1 Mi ti kara kigiyan simiir mhoiyan karar kigi inkamin sibsibnanin om komii Jerusalem hir nokwowi omin yipiki ha dapiyin siir inig whirin Saion. Siya mi 144,000 iikam ikim yipiki siya mi siir Adi ikin Adi Komii krimiir Wanin sowiir inigak nwowim simiir mwowim sima hirar nokwokim.

2 Mi ti kara kigiya simiir saiir mhoiyan kara diminin ninomor kouwanin siir wakaeki. Siya pranae pranae bi kauwok boinkikin, hapi owieyin kouanki niswitnaomaigiyyin whwoowa ha kiniiyin ini siir hiriinan ywowin hapi diyaki tiokikin. Kara simiir wakaekiyin mi hapi iikamim simiir gita imiir tiowaowiyim ini simiir hiriinan ywowim.

3 Mi 144,000 iikamim yim ipiyya Biyan Inkam Komii siya nidwokaiyya saiir kingiin hir nokwokim. Sima hirar nokwowim mi sima mwai kibiya kwira yokwo wao ti dimin whiiyim kwoin minkakim mi ha niyae diriraerariyim mi inkam komii komii kamnwir nwii ikim simiir kingiin ta mwai aiirin iikam nhirkim wara ninokninkin tani. Ti iikamim yipiki biyya Adi Komii siya niki anmaiwarkainam iikamim nuanim simiir inankin sima simar ninokninkini.

4 Tiki iikamim yim dimin biyieki bi kimbugim. Mi tiriiginim simiir kwoinim wigim bi kiyagim mi iripa piu simaka bi mi okim. Sima inokninkin tiki inkamin sibsibnanin siirarar wakaeyokna apikim pi siya hinda mi am yimbi hiriyyar mi ami. Ti iikamim yim Adi Komi siirgin mi sima iriipi hiriinan ti inkamin sibsibnanin siir warairgin, simairgin

dimin taeminim Adi siya hauuwim bi simiir haii. Yim sima iki uridyiu bibiyeyim sim inig bi hainanikim mi iki wraisu bibiyie ikim. Niingaka. Sima Adi Komii siirrar hainanikim.

⁵ Tiki iikamim dimin whirki bi kimbugim. Mi iya sima nu hirar niki owa sima bi niksisaekim. Niingaka. Friig.

Paekwosim nwoimim simiir yaiga

⁶ Mi ti kara kigiyim simiir mhoiyan mi karar kigi paekwosim nwirin hapi ninomor kougi kou hirar siinii. Siirin Adi Komii siya nikropkikin nua tirii nitim siir yai kibikibiyim inokainok hiriyyar nwoyokiyokikaeyamanim simiir nanaakninkiyam. Siya ti yayim simiir boinmimauniyam tirkin, iki iikamim nupai nupaiyanim mi iikamim pugan puganiyim mi iikamim yaiginpai yaiginpainiyim mi iikamim maeyau maeyauwanim simiir.

⁷ Siya komiyyar kauwok boinki, kira Adi Komii siirsi didid mi siir yai imiir wakae mi siir inig iir hainan. Dimusi rani, iya Adi Komii siya hidana ini nita iikamim ti nu iir nwowim simiir. Adi Komii siir inig iir hainan yipikin nu ninomor sowiir nonkwowin mi whi komiyya solwara nikiuwi aka mi yab komii komii ikim mi ienosisim ikim mi whi ikim. Inkam nwirni inig kipi hainan.

⁸ Mi kara siir kigwinin siya nitin mi karar swoki kigi paekwosim nwirin siir mhoiyya nitin siya komiyyar kauwok boinki, wakae ti om komiyyin yipikin Babilon nikiuwiyin yio bidi tirbugiyin. Mi iikamim yipiki ti om komii Babilon siir nwowim iikamim hinda tinda nwowim simiir kwoinim sima bidi kiyaiyim mi sima ini simiirar mi wakaeyokna apim mi dimin biyie bidiyar mi tirim. Mi uridyiu biyie siir inig iir bidiyar mi hainanim. Mi Adi Komii siirin digiumii bidi haimriyugigim. Mi iikamim yipiki om komii Babilon hir nwowim yim ini wiga wain mobin si kwiyaeya ini sair hiriinan ywowa mi kamim simiir kwoinim pi saeya kiyaii sima nini kwiyaeniyam mi sima pi iripa piu saika nwoki owim.

⁹ Mi karar swoki kigwin paekwosim nwirin ti paekwosim nwiso sowiir mhoiyyar niti mi siya ina kauwok boinkiyin, iikamim yipiki wraisu siir inig iir hainanim mi diminim wraisu komii siir hiriinan nibir nonkwokwowin siir mi hainani mi simiir inam mi mwo ikim simiirin siya hainmamakiuwi,

¹⁰ mi Adi Komii siir kwoinin haugihauga ha whiyekii mi siya wi simaka ninkikini. Mi siir kirieya wi komiigi komiyyar nwowi. Mi Adi Komii siya simiirsiyin wi haimiisima swoki aingwobuna rani mi simiirin siya wi nhami nhami nipimpar tani. Mi ti hiriinan iikamim, Adi Komii siya simiirin wi paeya nitnoudnankaigi maeyauwa siyan nhiridmir paridnanin si

niuwa saair hiriir mi simiir kimpipisuwa wi miyiknan nwo rani, wi kipiigi kipiil nwowi mi paekwosimin dimin whirki kimbu karamaeyim mi inkamin sibsibnan ikin yim sima wi pae anaka hirar nokwokaowi simiirin.

11 Mi ta paeya simiir piu aiirin saair paowii aeya kimpipisu haiginiuwi inokiiinokin. Mi iikam yipiki wraisu biyieyim siir inig iir hainanim mi diminin sima nibirin siir whwonkannan nwowam nwowin siir inig iir mi hainanim mi simiir ina mwo minim siir dimin hainmakiuwiyin siir hiriinankak mi owim mi ta paeya simiir piu imiirin wi saeya kimpipisu haiginiuwi mi saeya wi dig rani. Nii nabieyin wi simiiram kiwaki rani, piu sima siisam. Niingaka.

12 Mi ti dimin bibiyieyim ti wraisu biyieyin siirim sima niti mi iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna api mi Krais siir yai imiir mi sibgu wakaeyokna api, yim sima wi hiriyyar nokworinukripkaii.

13 Mi ti siya boinkiyim simiir mhoiiyan, karar wakaeki Adi Komii siir paekwosimin siir om hiranin pi kauwok boinkii, ti dimin taeminim yokwoni haiginaowid. Mi iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apim mi yipiki ti tariinan naowim. Mi mhoiia sima wi maingimainga nwowi. Tiki yayim Adi Komii siir paekwosim ieya boinim yim kaimwowaingim. Mi iki omin ninomor kou hiranin simiirin wi Adi Komii siyar Kigiriraowi. Dimusi rani mi kibiya sima mriiia sairsika mi sima wi maingimaingar nwokiyami. Dimusi rani, dimin taeminim sima tiriiyim wi simakar niti. Iriig.

Paekwosim siya ha namin iikamim nuanim simiir ini ikiunaki mi simiirin Adi Komii siiram yikiunam.

14 Mi ti yayim siya boinkiyim simiir mhoiiyan mi kara waua ninomorana saair kigiyin mi karar kigi inkamin Kraisanin, Yaowae Adin ninomor kouanki nitin, yio wau aiirar nidwowi. Mi pagra siya haigina inkamin inigakin si haiginiya ya hininaka. Mi kamkiun siya nonkwowin siir iowa hapi mhanki witi.

15 Mi mhoiia paekwosim nwirin ha swoki apninaniniyin Adi Komii siir inig hainaniya omaka hiranki mi siya kimidiniya inkamin wau aiir nidwowin siiram yani ikiuni mi siya siiram praenae pranae bi kauwok boinkikin, kira kiriir kamkiu iir haigi mipi digworaekwowim simiir dikrimkripnam. Iiya bidi yimbiniya ti sasaeyim nuanim sasae wai nwowim simiir ninguguhaiyana.

16 Mi ti inkamin wau aiir nidwowin siir kamkiun ha kinawanakiyin mi digworaekwowim nuanim ini siyar yikrimkrip swokiyim.

¹⁷ Mi ti digworaekwowim simiirin ha nikrimkrip digiyin mi paekwosim nwirin ina yapninaniniyin omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir hiranki yio ti inkamin waua sae nidwowin siir hiriinankin siya kamkiuin io mhani hanin witiyin whira nonkwowi.

¹⁸ Mi siya ha napninaniniyin mi tiki paekwosim nwirin yipiki paeya sae kigriraowiyin siya ina haiburgigin ta hiiya nae Adi Komii siiram haigininkin imiiyaeya saiirin mi siya ini komiiyar kauwok boinkiyin, ti paekwosimin yipikin ti kamkiuin mhani hanin witiyin siir nonkwowin siir in siiram. Siya hinina kauwok boinkikin, kira kiriir kamkiuin yomki mi uridim wain iirim simiir dikrimkripki yipiki nu hir whakim. Dimusi rani, sima bidi higyim.

¹⁹ Mi mhoiia paekwosimin kamkiu iir nonkwowin siya siir kamkiuin ha yomiwakiigiyin mi siya sasaeyim wai nwowim ina yikrimkripkiyim. Mi siya simiirin ha haiyin mi ina yitnoudnankaigiyim siiya iya saiir hiriir pi nikwobrombropkiyim hii aiiram, hii aeya nitam. Mi taka siiya iya ya hindara boiniyioaka ya io Adi Komii siya nwo aeya iikamim nuanim simiir nonkwobumbuninkinam.

²⁰ Mi sima ti sasaeyim kimidiniya iya om komii siir yaba nwowa saiir hir ikwobrombrop mi simiir hiiya ta iya saiir no hiranki nakiinaniniya ha niyopinainiya 320 kilomita hinina yunanainam ini inkam mwodigimwodigar yaki owowin. Iriig

15

Paekwosim iriyyar nwiso dimin biyye iriyyar whiso ini sima nonkwowim

¹ Mi ti dimin taeminim mi nhie aka kara kigim simiir mhoiyan karar kigi diminin nanaakak nwowiyin Adi Komii krimiir Wanin siir om hir nwowi. Mi karar mi kigi ninomor kouan paekwosim iriyyar nwiso mapai mapai biyye iriyyar kwiso yipiki iikam imiir nonkwobumbuninkini simiir nonkwowi. Mi ti dimin biyyeyim nua hiriir namkii mi iikam imiir nipimpari mi mhoiia Adi Komii siir ioa wi haningin digii. Mi ti dimin bibiyyeyim yim wa digiguskii.

² Mi mhoiia kara kigi diminin whi komii solwaranandin mi ti diminin ini opnainan ywowin paeya ini siir hirar niugaiya. Mi kara whi komii solwara saiir kigiyin mi kara iikamim wraisu biyye saika nwowim simiir warar yinkin kigi mi diminin siir hiriinan sima nibir ikin mi siir diminin hainmamakiuwi ikin, sima yaii simaka niniigim mi simiirin iikam ima hainnurur haiginu. Dimusi rani, sima simiir inig imiir bi hainankim. Sima ini whi komiia solwara nikiuwiya

ini saiir nokwowim mi gitam sima haiyikwowim yim Adi Komi siya hauugikim.

³ Mi sima ti gitam Adi Komii siya hauugiyim simiir nonkwowim mi sima kimidiniya mwaiya Adi Komii siir miian inkamin Moses nikiuwiyin siya winkiya bidi bidiniya saiir waokim mi sima inkamin sibsibnanin siir mwai aiir warar mi wao. Sima ti hinina waokim,

Adi Komi krimiir inkam komiyyin kirie whiekakim ini kinakinar nonkwo digim mi dimin taeminim kira tiriym yim wadiekinairgim. Iikam krimiirin ini kirar Kigirkakin. Mi digworaekwowim bidi bidinanin mi tariinan nwo ikim mi mhoiyan ikim yim ini iriipi hiriinan kirar mi kigirkakim, dimin taeminim kira tirim yim wadie kinairgim kirarin kaimwokikaimwowaingin.

⁴ Kiriir inigin wi nhinga hainani? Iikam whiekakim wi kiriir inig iirrarar hainani sima wi kiriir inig iir hainani krimiir Biyan Inkam Komii nwiruwan. Mi sima wi ha boini, kirie komiigakin ini kirar ywowiskiyin. Dimusi rani, inkam nwiruwan wadiei wadie nwowin ini kinakinar ywowiskiyin. Mi ta hiriinan saiirsika sima wi dimin taemin kibi kibiyim wi simiir asi kigi.

⁵ Mi sima waowa saiir mhoiyan mi karar kigi omaka Adi Komii siir inig hainaniya Adi Komii siir om hirana hindara haiwaonisugii. Mi kara maeyauwa Adi Komii siya nidwokaiiya ini saiirar kigiya.

⁶ Mi ti paekwosim iriyyar nwiso dimin biyie iriyyar whiso sim nonkwowim yim ta omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir hirankar yapninanini. Mi yuisim sima niyim whisinankinairgim mi sima ini hindara kigninyam. Mi piuwopim sima kikogim gol piuwopkinairgim.

⁷ Mi sima ha napnaniniyim mi ti dimin whiiyim kwoin minkakim mi ha niyae diriraerariyim simiir nwir ieya hauugi twowim irira ti paekwosim iriyyar nwiso imiir. Adi Komiiyin yipikin hiriyyar nwoyokiyokiikaeyamiyin siya ini iowar niki okripkaiyin. Mi ta siir iowa ha ninkpitkiya mi ini op yimbiyama ti two iriyyar iso simiir yainau hir mi ti two iriyya iso ini mirkimirkar yinkinkiyim.

⁸ Mi Adi Komii siir kirieya saiir paowiiya mi siir dimin miyik miyikim paenan niyaeiyim ini ta omaka Adi Komii krimiir Wanin siir inig hainaniya ini saiirar yiniyokiigiya. Mi inkam nwirki ta omaka Adi Komii siir inig hainaniya wi saiir niki apninopkainam tani mi wi ti dimin biyie iriyyar whiso paekwosim iriyyar nwis ima nonkwowim wi simar digii. Iriig.

16

Mi paekwosimim ti dimin biyeyim ha haiyim two hirankin mi simiirin ina yitkiigiyim nua tiriir

¹ Mi mhoiia karar wakaeki yai kwira omaka Adi Komii siir inig hainaniya saiir hiranki kauwok boinkii ti paekwosim iriyyar nwiso simiiram. Kima wara two iriyyar iso Adi Komii siir io aeya nwokaiyim simiir haigi mi simiirin nua hiriir ditkiigi.

² Mi biigi biyan paekwosimin siir twowa ha haiya mi siya saiirin ina yami ininaokiigiya nua hiriir mi ti iikamim yipiki ti wraisu biyeyin siir inig iir hainaniyim mi diminin sima nibir ikin siir hiriinan mi diminin ti wraisu siirin hainmakiuwiyin siir hiriinankak nwowim simiir piuim mi ti diminin wi yhiyopnan simiir piu imiir nauni aogriginii. Mi sima wi kimbipisu prasae kin tani mi wi paowaiyar nasae pisnami.

³ Mi karar swoki kigi paekwosim nwisakan ti dimin biyeyin siir twonau nwokaiyin pi naokiigii mi siirin whi komiia solwara nikiuwiya hiriir yami aomaigi. Mi opa ini nhieairgar yikpitmaigiya mi dimin taeminim saiir nwomaiyim yim ina yaokaokiyim.

⁴ Mi karar swoki kigi paekwosim nwoimakin ti dimin biyeyin siir twonau nwomaiyin pi haii mi siya ina yami aomaigiyin yab komii komiyyim mi ieno ienowim simiir mi sima ini nhieki yikpitmaigiyim.

⁵ Mi karar swoki wakaeki paekwosimin yipikin ti opim simiir kigriraowiyin pi boinkii, Adi Komii, kinakinairgin wadiyin. Mi ti diminin kira tirkiyim op aiir tirbugiyin yio min nisiimauugin kira wadiekiwadiyyar sibgu hidikin mi ta hiriinan nonkwobumbuninkina ti iikam hiriinanim simiir asi nonkwobumbuninkinkim.

⁶ Kira wadiekin. Dimusi rani, biya tiki iikamim sima Adi Komii siir iikamim mi kiriir profet inkam ikim simiir nisomsom aokaokim mi simiir nhieya ina yaokiinainama. Mi ta hiriinan saiirsika kira op aiirin nhieki nikpitmaigiyam asi tirkin sima kwiyaeyam. Mi ti dimin biyeyim simiir yamdi swoki igonam.

⁷ Mi karar mi wakaeki inkamin hiiya nae Adi Komii siiram haigin inkim imiiaeiya saiir kingiin nokwowin pi kauwok boinkii, ihi, Biyan Inkam Komiiyin Adi Komiiyin kirie komiigakin dimin taeminim kira tirkiyim, simiiram, simiir nonkwobumbuninkinam mi simiir yamdi swoki igonam yim ini ywokiyim.

⁸ Mi karar mi kigi paekwosim nwiyakain dimin biyeyin siir twonau nwokaiyin pi naokiigi mi yio ini bie iirar yauni

aokiniuwın mi iikamım simiir piuım ini ti biyeyın siya wh-wokiya ini saeyar whwogrimgrirgiyim.

⁹ Mi ta yhiyopnana simiir niugriringiya mi sima Adi Komii saikar yinougwo ti dimın hiriinanın simiir tirbugiyın siirsi. Dimusi rani, ti dimının ti iikam imiir tirın yio Adi Komii siyar kigirkakin. Mi sima ti dimın biyie hiriinanım simiirın digiumii bi haimriiyugigim mi Adi Komii siir yai aair bi wakaeyokna apkım mi siir inig iir bi mi hainankım. Niingaka. Sima ini simiir kwoın biyie iirar napkripkaiyim.

¹⁰ Mi karar swoki kigi paekwosım iriyyarakain ti dimın biyeyın siir twonau nwokaiyin pi naokiigii mi ti dimının ini ta ipiyya ti wraisu biyie ieya nidwokaiyya ini saiirar yauni akainiya mi iyya ha nita ini ti nuım ti iikamım sima nwowım siya kigirkakiyim ini simiira yimuiuguskiya. Mi iikamım ini simiir kwiriyae imiirar kaupikrimkripnamım. Dimusi rani, simiir piuım pi kimpipisugım.

¹¹ Mi sima Adi Komiiyin ninomor kou nwowın siir asi ninougwokın. Dimusi rani, ti simiirsika. Mi sima dimın biyeyım sima tirım simiirın digiumii bi haimriiyugigim. Mi sima ini simiir kwoın imiirar napkripkaiyim.

¹² Mi karar mi kigi paekwosım iriyyar nwirakain dimın biyeyın siir twonau nwokaiyin pi naokiigii. Mi ti dimın biyeyın ha naokiigiyın ini ie Yufretis siirar yauni aomaiyuın mi ti ieyın ina sinkai iuguskiyin mi siya ha ninkpitkiyin mi ini inkam komii komiiyim nuanım simiir siyuar yasae owiuguskiyin inkam komiiyim maeyauwa bieki nitiya hiranım simiir siyu nwowam, sima nitam.

¹³ Mi karar kigi ti uridyıu biyie nwoımım owak nimbiamım. Mi ti owakım ka siir yai hiranki nitkim mi wraisu biyie ikin mi ti wraisu biyeyın ha dapiyin profet niksisa.

¹⁴ Yim ti urid yıu biyeyım yim Setan siir isid ieya, yipiki ti dimın kirie komii komiiyim simiir tiriyım. Mi ti uridyıu biyie nwoımım ha namım iikam imiiram yipiki iikamım hinda tindanım ti nu iirar nwoirkakım simar kigirkakım simiiram simiir kwoın imiir kiyaiyam mi sima iripa haingiriyıu onaniyam yaii Adi Komii saika niniiyam iyya yipiki Adi Komii siya nwowana kirie komiigak mi simiirın siya nimbini yaii saika ninkikin iniiyam.

¹⁵ Kara Jisiskın, karaigin ti kiriir boinkiyın. Kara wa nitsauwi, kira ninokninkın tani iyya kara nitana kara wi hiyan inkamın si hinin niti. Mi yipiki sibgu nokworinukripkaii mi dimın taeminım mhoiyya nitanım simiiram nwokwokini sima wi maigimaiga nwowi. Mi sima wi ti dimınım nimbiamım wi simiirsi nidid rani, inkamın yuis karamae nwowiyın mi parura ha napnaniniyin siir hiriinan.

16 Mi ti uridyiu biyie nwoimim ti inkam komii komiiyim simiirin ha nikiuuna digim mi sima maeyau kwiruar ywomimr ta maeyauwa ha dapika Hibrumi yaigina Amagedon.

17 Mi ta maeyau kwiruwa iripa sima nangiriyiu owouwa saiir mhoiyan karar kigi, paekwosim iriyyar nwisakain dimin biyieyin siir twonau nwomaiyin pi naokiigi mi yim ti diminim ha naokiigiyim yim ini opuda saiir yainau yamkiyim. Mi mhoiyya inkamin, omaka Adi Komii siir inig hainaniya ipiyya Biyyan Inkam Komii siya nidwokaiyya saiir kingiin nokwowin siya ini komiiyar kauwok boinkiyin, ini wakaeyim, ini digi dig ywokiyyin.

18 Mi karar kigi sinana sinankiya mi hinda tindan ini warar yuyayokiigiyin mi diya ha tiokiya mi nuin pranae pranae bi kiisiskikin. Biyya ninin hiriinan bi nitkin. Ningaka. Tiki ninin yio ini iki ninim biyya nitim ini simiir haiburim.

19 Mi nuin komiigikomii ha kiisiskiyin mi om komii Babilonin ha imii ha imiiyim whoima yinikibimbürgi mi om komii komiiyim iki hinda tindanim yim ini biyieyar ywokiyim. Adi Komii siya ti dimin bibiyieyim om komii Babilon hiran iikamim sima tirim simiirin bi naingwo owouugin mi iowa siya nwowa ini opa mobin op kwiyaeyin hiranki naokiinai-iniyya ini saiir hiriinan ywowa mi ti siir kwoinbudin siir iowa ha naokiinonkwokwoswokiya ini ti om komiiyin siirar yauuni aokiniyyin.

20 Mi nuin komiigi komii ha kiisiskiyin mi mhiu whiekakim mi mhiugribsisimim whii komii solwara saiir nidwodwomaiyim yim ini whii komii solwara saiir hirankar kigugugiyim.

21 Mi mhoiyya karar kigi ais komii komiiyim pi nikiiginaaiinii siyyanan. Mi ti aisim nikiiginaaiiniyim ninomor kouankin simiir hikim 50 kilokim mi iikamim nuanim hinda tinda nwowim yim ina tioidwomaigiyim. Mi iikamim kimidiniya Adi Komii siir yigbumbu. Dimusi rani, ti aisim simiir nauuni itniyim yim miyyik rani. Iriig.

17

Hi nanaei wig komiyya saeya hik prasae prasae bi haiga

1 Mi mhoiyan ti paekwosim iriyyar nwisoyipiki dimin biyieyim simiir twonau nwokaiyim simiir naokiigiyim simiir nwirin ha nitin kariiram mi siya ini boini, kira mi kara wi krirar nami mi kara kiriirin wi dimin biyieyin Adi Komii krimiir Wanin siya tiri wig biyieya hii nanaeiya saiir kara wi kiriir nisiimauui saeya ti om komiiyin yab komii komiiyim simiir kingiin mriiyyin ya saiir nikrigin.

² Mi inkam komii komii whiekakim yipiki iikamim hinda tinda nwowim simiir kigirkakiyim yim sima saika iripa piu bidi ywowim. Mi iikamim hinda tinda nwowim ti nu iirar, simiirin saeya tirkim ti hiriinan siyiun saeya tirin siir tirim. Mi iinok iinokin simiir kwoinim saeyar kiyagim.

³ Mi siya kariir kwoinbudin siirin ha haiyin mi krira ina yamwo mi krira niimau boskwokiboskwoin inkamki nwo karamae nwowin siir hiriir yimbiyam. Mi karar kigi wig ira wraisu komii irin yipikin paridnan nwowin siir idwo hir nidwowi. Inig kasa rani, siir piu aiir nwowim mi ti inigim yim Adi Komii siir nigbumbu dap ima. Mi mwoim siir nwowim yim iriyyar whisko. Mi honim siir mwo imiir nwowim iuurgim.

⁴ Mi yiuisa ta wig aeya niya ya wirnan paridnan bidi wokiiwomwita. Mi dimin kibi kibiyim saeya piuaiyim mikin minim mi rin minim yim golni arar nokwokwokim. Mi mobin saiir ina aeya nonkwowin yio golni nonkwokwokin yio kam imiir kiyaiyankin dimin biyie sima tiram. Mi ti dimin biyieyim io Adi Komii siya nwowam tiriyim mi ti dimin biyieyim saeya tirim kam aka hii saeya nanaeyim mi ti dimin hiriinanim yim ini opni hanin saiir mob iir nwomaiyim.

⁵ Mi kara kigiyin inigin saiir mwo hir nwowin yio hiniina boinkin, taka wiga ya om komii Babilon siir nikriga. Saeya wigim hii nanaeyim simiir apuga. Mi saeya iki iikamim hinda tindanim yipiki dimin bibiyie whiekakim simiir tiriyim simiir apuga.

⁶ Mi karar mi kigi saeya op biyie bidi mi kwiyaeya. Saeya dimusi bi whaowaeka, saeya wigkamim yipikim Adi Komii siir yai imiiram naingwo tibmii kinim mi Jisis Kraiss siya simiirin hiniina nanaakninkiihaiginuim sima simiir wakaeyokna apikim mi saeya simiir nhie imiir kwiyaekim. Mi simiirin ini saeyar yisomsom aokaokiyim mi ti hiriinan saiir-sika saeya simiir nhie imiir asi kwiyaekim. Mi kara saiirin ti hiriinan kigin saeya ti hiriinan tira mi kara ini hindara yanaakiyin.

⁷ Mi ti paekwosimin ina swoki boinkiyin kariir, kira ta wiga saiir saiira dimusi naingwokwonanaei. Saiirin wi kara boinmauwi kiriirin mi wi kara nanaakninkiihaiginuwi hiniin saeya yipika mi ti wraisu biyieyin yipikin mwowim iriyyar whisa nwowin mi honim iuura mi owin ta wig aeya nidwowin siirin iriipi hiriinan.

⁸ Mi ti wraisu biyieyin biya kira kigin irkak niki owin nu tir mi tariinanin siya bidi yaonamin. Mi siya wi sipi niti ti ieyin mwis karamaeyin siir hirankin mi siya nami mi siirin wi Adi Komii siya nonkwobumbuninkinkii. Mi iikamim nuanim yipiki simiir inigim siir yokwo aiir haigin karamae nwowim

biiya siya nu ninomor sowiir nonkwokwowa, sima siir kigi sima wi hindara nanaaki. Sima siir kigi mi sima wi pi nanaaei. Dimusi rani, tiki wraisu biyieyin nu tirin kwiruwar nwon- amkin mi tariinanin siya nwo rani. Mhoiyya siya swoki insiin idwowi mi siya omwaiyar swoki waiyaei mi sima siirin wi haini kigi.

⁹ Mi iikamim sibgu ninomokninkiniyim kima ti dimin hariinanim simiirin sibgu daingwo omok. Mi ti mwo iriiyar whiso yim om komii komii iriiyar whiso yipiki iikam ima miriiyim mhu iriiyar whiso sim, yim sima. Mi ta wiga ti wraisuin siir idwo nidwowa ya min nikriga ti om komiyyin ti wraisu ieya nwowin siir.

¹⁰ Mi mwo iriiyar whiso yim inkam komii komiyyim iikam imiir kigirkakiyim yim sima. Mi ti inkam komii komiyyim simiir kam iriiyarim bidi yaonamim. Nwirin ti siyairgin ti tariinanar nwowin mi nwirin yio iikam imiir niki kigrirao rani, yio ina niki owin. Mhoiyya siya nwowi mi siya wi ii priei kigrirao rani.

¹¹ Mi wraisu biyieyin yipiki biiya nu tir niki owin mi siya ii priei bi nwokin, siya iriiyar nwoimakan iki inkam komii iriiyar nwiso simiir nwirin. Simaigim iikamim nuanim simiir kigirkakiyim. Mhoiyya siya nami, wi siya tirbuwi.

¹² Mi hon iuurim kira kigim yim ti inkam komii komii iuurim yi simiir nikrigim. Sima inkam komii komii bi niki okim mi mhoiyya sima wi inigak simbi nwowi ti wraisu biyieyin saikan mi sima iikamim nuanim simiirin wi ii prie kigrirao rani.

¹³ Mi ti inkam komii komii iuurim sima wi kwoin whiruwar nwokii mi sima simiir kirieya wi wraisu biyieyin wi siir asi hauugii mi simiir igsoa wi siya nokwokairinanaowidi simiir dimin taemin imiir kigirkakim.

¹⁴ Mi ti inkam iuurim mi inkamin sibsibnan ikin sima wi simbi ninii yaii mi siya mi iikamim yipiki simiir kwoinim siya kiyaiyim mi siya nikiunam mi sima ha naingwo tibmii kinim, ti inkam biyie iirim wi sima nonkwoninwomwairninkini. Simiirin sima wi dimuni nonkwoninwomwairninkini tani, Adi Komii siir kirieya siyar hauugika mi sayairga inkam komiyyin iki iikamim hinda tindanim mi yipiki iki iikam nhirim sim kigriraowiya.

¹⁵ Mi ti paekwosimin kariirin hiriiyar kintirinu boinkripkai, ieyim kira kigim wiga hii nanaeiya saeya nidwowa maeyauwa saiir kingin nwowim yim tiriiginim yim min nikrigim iikam whiekakim maeyau maeyauwanim mi iikamim yipiki yaiginpai yaiginpai boiniyim yi simiir nikrigim.

¹⁶ Mi hon iuurim kira kigim mi wraisu biyie ikin, yim ioa ta wiga hii nanaeiya iikamim simiir kwoin imiir kiyaiiya yim io saiir nwokim. Mi sima niti, iki saiir dimin miyik miyikim

wi sima nini iskin priigin iuwi mi saeya wi wiga piu parura nwokiya wi saiir hiriinan nwokii. Mi mhoiyya sima saiirin wa nisomaowi mi saiir kipim wi sima naenami. Mi mhoiyya iki dimin taeminim nwokiyim simiirin wi sima nikomnamgin swokii.

¹⁷ Sima wi ti hiniina tiri. Dimusi rani, simiir kwoinim wi Adi Komii krimiir Wanin siya kiyaii mi sima wi diminkidiminin Adi Komii siya boinin wi siirgisiir asi tiri. Mi sima wi siir kwoin iirarar napi mi sima wi kwoin whiruwar nwokii mi wa kiwakii wraisu biye iiram siya kigirkakim simiirin mi wi yaiyim biya Adi Komii siya boinkiyim wi simar nimbiyamkakii.

¹⁸ Mi ta wiga kira kiga ya min nikriga om komiiyin yipiki iki inkam komii komiiyim nuanim sima kigriraowiyim simiir kigriraowiyin ya siir nikriiga. Iriig.

18

Om komii Babilonin Adi Komii siya tirbugikin

¹ Mhoiyan kara kigi paekwosim nwirin Adi Komii krimiir Wanin siir omanin pi niti. Adi Komii siya bidi hauugiyin siirin kirie komii mi siya hapi bieki namisi whwoyakikin mi nu whirkakin ini warar whwoyakiyin.

² Mi siya ha nitin ini komiiyar kauwok boinkiyin, saeya tariinanin bidi yikiigiya om komii Babilonki biye si nwokiya siir hiriinan. Saeya bidi yaonama mi tariinanin uridyiu biyeyin mi uridyiu bibiyie ikim, Setani isidin siirim mi ipiyin bibiyie ikim yim ini saiir hir nwokaiyim.

³ Tiki digworaekwowim ina yimbimbiiyamim. Dimusi rani, iikamim omom omomanim uridyiu biye siir inig iir hainanim mi yim tiriiginim yim hii saika bidi yanaeyim mi saiir op biye aiir kwiyaekim. Yim ti inkam komiiyim komii iki omom omomim sim kigirkakiyim ti nu iirar nwowirkakiyim yim iriipi hiriinan sima saika iripa piu bidi ywowim. Mi iikamim omom omomanim yipiki digworaekwowim sim haiginim umir simiir haiyim mi sima ini umir simiirsiyar mi haiyim. Dimusi rani, saeya minam naingwoka ti digworaekwo whiekakim umir simiirsi haiyim. Dimusi rani, saeya minam naingwoka saeya digworaekwo whiekakak nwowi mi saeya wi wadie nwoki sibgu owim mi wi saiir kwoin iirarar nwoki apim.

⁴ Mi karar mi wakaeki inkam nwirin Adi Komii siir om hiranin siir yaiya pi boinki, siya ti hiniina boinkikim, iikamim yipiki kariirim kima ta wiga yipika biye nwowa saiir haiburgig mi siyiu biye saika kipi tir. Mi kara pi boriisopi kima saika ninkin onkwobumbuninkinim mi mapai mapai saika haiyim.

⁵ Saiirin wi kara nonkwobumbuninkini. Dimusi rani, ti dimin biyeyim saeya tirim simiirsika

mi dimin biyeyim saeya tirim yim ini mhiu komiinan huuungiyim.

Mi Adi Komii siya saiir dimin biyeyim simiirin wi naingwo owouu rani.

⁶ Kima ti dimin biyeyim saiirin wi yamdiyar swoki tir ti saeya niki tirim iikam nhirim simiir, simiir hiriinan.

Mi dimin biyie whirin saeya tirin kima wi saiirar ti swoki tir. Mi biya saeya hauu kwiyaeyim kimiirin op biyeyim kwiyaehaowhaeyim irira irira

mi tariinanin kima saiirin op biyeyim kwiyaehaowhaeyim isisa hauu kwiyaehaiginiu.

⁷ Biya saiir inigin komiiyar nwokin mi saeya saiir kwoin iirar napkin mi saeya wadiyar sibgu oka.

Mi tariinanin kima saiirin dimin biyie tir mi wi saiir piu aeyar nwoki kimpipisugiyim

siyiun saeya tirin saiir kwoin iirar saeyar napin mi biya saeya sibgu owin siir hiriinan.

Dimusi rani, biya saeya hinina boinka, kara ti tir nidwowa ini wiga inig komiigaka iikam imiir kigirkakiya ini saiir hiriinan ywowa. Kara iki wigim simiir kamim naonamim simiir hiriinan tani mi kara wi maigimairga nwo karam nwo rani, dimin taeminamin. Niingaka!

⁸ Mi ti dimin biyeyim saiirin wi ii kwira nipimpari saeya wi maki nii mi saeya wi pi naowi mi saeya wi mhiigi naowi mi kamim saiir piuis biyeya wi paenau kabitkaigii.

Mi ti dimin biyeyim om komii Babilon siirin wi sima nonkwoninwoimwaininkini. Dimusi rani, Adi Komiiyin yipikin Biyan Inkam Komiiyin yipiki wi iikamim hapairanim simiir hidi siya kirie komiigakin.

⁹ Mhoiyan ti inkam komii komiiyim iikamim hinda tindanim simiir kigriraowiyim, sima hii saika bidiya yanaeyim mi digworaekwo miyik miyikim saika bidiya yinidnokwokwo haiyim. Sima wi paowiiya saiir piu aiir nowiia wi saiir kigi. Biya sima mi saeya sima saiir kwoin imiirar napkin mi sima wadiyar mi sibgu okim mi tariinanin sima saiir kigi mi sima wi maigimairga nwo rani mi sima wi saiirsi noui.

¹⁰ Sima wi aru hirar nokwokaowi. Dimusi rani, sima ta pae biyeya saiir niua wi saiirsi nididi. Mi sima wi ti hinina nouuboboini, ayo! ayo! Tiki dimin biyie hininim om komii Babilon siir tirkiyin yim miyiknan tani. Biya kira inig komiigakar niki okin mi biri kimiminkikin kiriir iikam imiirin

Adi Komii siya b̄idi bugiyim dimin biyeyim kira tirbuwim simiirsi.

¹¹ Mi iikamim omom omomanim yipikim simiir digworaekwowim umir haiyam minim om komii Babilon hir, sima simiirin ha kigi b̄idi tirbugiyim. Mi sima wi simiirsi noui. Dimusi rani, simiir iikamim wi ti simiir digworaekwo imiir sain tani. Yim b̄idi bugiyim.

¹² Mi ti iiyim saeya wi gol silva mi siiya kibi kibiyim yipiki iikamkim sim sainiyim umir komii komii mi mikinim siyawis miyiyik miyikni nonkwokwowim mi yuis whisinin kibi aka mi yuis pariidnan paipai ikim mi yuisim hindara kigninyaei ikim mi paridnan prainan wokiirimtio ikim, wi simiir saini. Mi paeyim piuii miyiyik whakiyim dimin taeminim wraisuin elepen dapiyin siir nasim simiir nonkwokwo ikim mi paeyin umir komii mi sainiyin si mi onkwokwo ikim mi aiyini mi onkwokwo ikim mi brasni mi onkwokwo ikim. Mi siiyam wadie sibgu kigiyim hindara haingitiropkai ikim.

¹³ Mi sima paeyin sinamon dapiyin siir is aiir b̄idi mi haiyim mi mairakwo namsuopaiyim piuii miyiyik whaki ikim mi dimin taeminim nae idwo sima haiginkiiyim ha dapiyin spais mi wain op aka mi praua mi wit mi bulmakau, sibsib, hos mi dimina kanana trela nikiuwiyim mi inkam kiingikiin ikim mi wigim whisarii mi mirii ikim. Mi ti dimin taemin hariinanim simiirin bi swoki saingikim.

¹⁴ Mi kamim hiran digworaekwowim umir haiyim sim miriiyim sima saiir boinki, biya kira kopaksimar nwowa, kira wig irpakiyin b̄imbiuwi bi nwoka mi kira dimin taemin kasakasam bi naingwoka mi tariinanin kira ini waibiyie yamwo iua. Mi dimin miyiyik miyikim iikamkim sima sainiyim umirni mi dimin kibi kibiyim kira piuaimwamwanim yim b̄idi digiyim. Yim wi kiriiram swoki hainani rani, kira swoki haiyam niingaka.

¹⁵ Mi ti kamim simiir digworaekwowim umir haiyim yim wi aru hirar nidid okwokaowi tiriiginim ti saiir nipimparim wi simiir pi nipimparisi mi sima wi saiirsi noui.

¹⁶ Sima wi ti hinina nouuboboini, aiyo! aiyo! Ti omin Babilon nikiuwiyin biya siya b̄imbiuwi bi nwokin siya ta wiga yipiki yuis whisinin niya mi yuisa pariidnanim hindara wokiwwowim sim niya saiir hariinan nwokin. Piuai miyiyik miyikim golni nonkwokwowim mi siiya kibi kibi ikim mi mikinim umir komii saini ikim yim kinakinar piuainakim.

¹⁷ Mi tariinanin tiki digworaekwo kibi kibiyim biri konkwokikim, yim ina tirbu iuguskiyim. Mi kamim yipikim siyaii kigiraowiyim mi kamim simiir mirii ikim mi iikamim yipiki siyaii imiir ninidwodwowyim, yipiki digworaekwowim sim haiyim whi komii solwara hir umir

haiyam mi iikamkim sim sainam, sima ini hapi aru hirar yokwokaokiyim om Babilon siirin.

¹⁸ Mi sima hapi aru hirar nokwo kaokiyim om Babilon siir niunamin mi sima ini komiiyar kauwokiyim, om whirkin ti siir hiriinan wadie bi nwokin biyan mi ha nitiyokiyokiyin mi tariinanar yadigniyin. Niingaka.

¹⁹ Mi sima sin ha masim mi ina youuboboinim, krima ti om komiiyin siirsi nouumwamwani. Dimusi rani, kamim hinda tindanim yipiki siyaii tiriir nikropkiyim mi sima umir prasae bi haigim digworaekwowim sima haiginaniyim tiriir simiirsiyin. Mi tariinanin biri kimiminkikin ti om kibiyin bidi tioidwomaigiyin.

²⁰ Mi wim kima iikamim yipiki Adi Komii siir om hir nwowim wim kima ini maigimaigar nwowim. Mi wim kima iikamim yipiki Adi Komii siya nimbimim siir mi aiir miriiyam mi wim kima ti profet kamim yipiki Adi Komii siir yai imiir boinmimauuim mi wim kima iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiir sibgu wakaeyokna apim, wim kima maigimaigar dwoki. Adi Komii siya om Babilon siirin dimin biyie bidi tirin, siya sair yamdi tirkin, dimin biyieyim biya saeya tirim simiir yamdi.

²¹ Mi mhoiiyan karar kigi paekwosim komiigi komiiyin siya siiya komiiyin nirkaknanin siir haii mi ti siiyan ini aeyowienan ywowin mi siirin kimidiniya whii komii solwara sair whii idopwonyaki idopwoniya hiriir ha nami kabitmaigiyin mi siya ina boinkiyin, ti siiyan kara kabitmaigiyin whii komii solwara whii idopwonyaki idopwoniya mi Adi Komii siya om komii Babilon siirin wi hiriinanar mi tioidwomaii mhoiia siya wi swoki o rani. Niingaka.

²² Iikamim yipiki gita tiowiyim mi tiriiginim yipiki mwai waowiyim mi kid masiyim mi tidiyu huni ikim, sima wi swoki it rani, ti simiir swoki tiram. Mi iikamim yipikim mi pai mi pai miriiyim yim om Babilon hir swoki o rani. Mi iikamim wi siiya komiiyin twonid warbrombropiyin om komii Babilon hir nwowin wi siir yai aiir swoki wakae rani.

²³ Mi iikamim om komii Babilon hiranim wi paeya niuyaeiya wi hiriinankak nwo rani. Mi iikamim wi wigkamim nonkwonaeyim mi yaiya anaupaeni haniin ha naenamiya wi sair swoki wakae rani. Mi iikamim yipiki simiir digworaekwowim simiir haiginim umir haiyam, simaigim inkam komii komiiyim ti nu whirkak iiranim. Mi wim kima iikamim om komii Babilonanin iki iikamim hinda tindanim simiir kwoinim kima kiyagim dimin bibiyeyim niksisaeiyim kima tirim simiir.

²⁴ Om komii Babilonin yipikin iki om komii komiiyim simiir nikriyin yio Adi Komii siya bidi tioidwomaigiyin. Dimusi rani, Adi Komii krimiir Wanin siir profet inkamim mi iikamim yipiki siir yai imiir wakaeyokna apim yim saeya nisomsom aokaokikim mi simiir nhieya ini nu iirar prinoknamim. Mi simiir nhieyim mi iikam whiekakim yipiki hinda tinda nwowim ti nu iirar simiir nhie ikim. Simiirin kam ima nisomsom aokikim. Iriig.

19

¹ Mi ti dimin taeminim Adi Komii krimiir Wanin siir om hir tirkiyim simiir mhoiyan karar wakaeki, yaiya hapi iikam ombudgi whwonanaokiiyim hinina whwonanaokii Adi Komii siir om hirin, saeya pranae bi kauwokboinkika, krima Adi Komii siir inig iirarar hainanki. Krimiirin siya grabaiginugin. Siir inigin komiigi komiigin mi siya kirie komiigakin.

² Adi Komii siya iikam imiirin wi siyiu miyiki miyik iirar hidi. Mi siya wiga hii nanaeiya yipika kami kwoin kiyaiiya saiirin bidi hidin. Iikam whiekakim nuanim ti dimin biyieyim saeya tirim sima bidi tioidwomaigiyim. Adi Komii siya saiirin minsi tirkin, ti dimin biyieyim saeya tirim iikamim siir yai airam naingwo tibiimiyim simiir, simiir yamdi swoki tirim. Simiirin saeya bidi yisomsom aokiyim.

³ Mi mhoiia sima ina swoki boinkiyim, krima Adi Komii siir inig iirarar hainanki. Mi om komii Babilon siir paowiiya saeya koua hiriirin wi hiriirar nowiiyokiyokinaianamkripkaii.

⁴ Mi mhoiia ti inkam komii komii kamnwis nwiiyim yipiki inkam komiimi ipiiyim sim nidwodwokaiyim mi dimin whiiyim kwoin minkakim mi ha niyae diriraerari ikim, sima ogmwo Adi Komii siir whwonkam ida kingiinar ini waisii hiiu yipikin siir ipii aair nidwokaiyin. Mi sima ina boinkiyim, tiki yaiyim yim yaimwokiyaimwo imairgin krima siir inig iirarar hainanki.

Inkamın sibsibnanın nokwonan, siir wigwis nae komii aeya

⁵ Mi mhoiia karar swoki wakaeki inkam nwirin Adi Komii siir ipiia saiir kingiın nokwowin pi kauwok boinkii, iikamim inig komii komiigakim mi iikamim yipiki inig karamaeyim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apiyim mi siiram naingwokwonanaeyim, kima siir inig iir hainanki. Iriig.

⁶ Mi karar mi wakaeki iikam whiekakim iripa maeyau kwiruwa haingiriyiu owim pi kauwok boinkii. Sima pranae pranae bi kauwok boinkikim, hapi owieki niswitnaomaiiyim mi dudua aeya ha kiniiyim mi diyaki mi tiokii aka ini hinin ywowin. Mi sima hinina kauwok boinki, bidi wakaekiyim,

krima Adi Komii siir inig iir hainanki. Siya siyaingin kirie komiikakin mi dimin taeminim ini siyar kigirkakim.

⁷ Krima maingimairgar dwo mi siir inig iir hainanki. Dimusi rani, inkamin sibsibnanin siir wig aiirin wi sipi nonkwonaei mi saeya sair puaiyim bidi diriraerarim.

⁸ Mi sairin yuis whisinin kibiya io karamaeya paekwosim siya bidi hauu iya. Mi ta yuis whisinana ya min nikriga dimin miyik miyikim iikamim Adi Komii siir siyu iir sibgu apim sima tirim simiir nikriga.

⁹ Mi mhoyia ti paekwosimin yipikin nokwowin siya boinki kariirin, kira ti digworaekwowim winaowid. Mi iikamim yipiki Adi Komii siya nikunam ti inkamin sibsibnanin wig nonkwonan siir nae aiiramim sima wi maingimairga nwowi. Mi siya kariirin ina swoki boinkiyin, tiki yayim Adi Komii siirgisiir yayi ima.

¹⁰ Mi kara ti yayim siya boinkiyim kariir simiir wakaekiyin mi kara ogmwo ha waisii hunanainamin mi kimidiniya siir inig iir hainan. Mi siya kariirin ti hinina boinki, kira kariir inig iir kipi hainan! Adi Komii siir inig iirarar hainan. Kara Adi Komii siir mariigin kiriir hiriinan mi kiriir nomiyau ikim yipiki Jisis siir yayi imiir wakaeyokna apin mi siir yayi imiir boinmimauuim iki iikam nhirim sim. Mi ti yayim Jisis siya nanaakninkiihaiginuim yim ti dimin taeminim yipiki wi profet kamim simiir whinkinsiis haiginuwi sima boinmimauuwam mi Jisis Kraisiir yayi imiir nanaakninkiihaiginuanim yim sima. friig.

Inkamin hos whisininin si idwo nidwowin siya

¹¹ Mi mhoyia karar kigi Adi Komii siir omin siir anowin pi haiwaokii mi hos whisinin irin yio hirar nokwowi. Mi inkamin siir idwo nidwowin siirin hinina dapkim inkamin yipikin siir digworaekwo imiir sibgu kigriraowiyin siya. Siya wi tikinim siyu miyik sibgu apiyim wi simiirarar tiri ti hiriinanin.

¹² Siir nhwonan hapi paeki namisi iuyakikin. Mi pagram siya haiginim yim ini inkam komii komiiyim nu kigriraowiyim sim haiginim ini simiir hiriinan ywowim. Mi siir inigin ini siir mwo iirar winin. Mi ti inigin siir inig mwoki mwowin yio sasar ninokninkin iski. Inkam nwirki siir wara swoki inokninkin tani.

¹³ Mi yuis bripria siya niya ya biya nhe opa sair tibgimaiga. Sima siirin ha dapikim, Adi Komii siir yayi.

¹⁴ Mi iikam whiekakim Adi Komii siir kamim yayi niniyim simiirim sima ina siir mhoyiar sidkaekiyim mi hosim sima nidwodwowim sima niyim yuisim whisiwhisinankinaingim

mi yuuisim bimbuiwi rani mi simiirin io minsim whirki bi swoki kiyipriniusrankim.

¹⁵ Mi karar kigi kamkiu bripriyin io mhanan watin siir yai hirankar nimbunaninii. Mi siya iikamim hinda tindanim simiirin wi siir hampimpit aokaowi. Mi ta saiir mhoiiyan iikam imiirin wi siyar kigirkaki mi siya simiirin wi swoki onkwo whigi rani mi siir igsop aiirin wi inkam nwirki mi okwokairiinanaowid rani. Siya simiir kigirkaki, wi inkamim bulmakau kigriraowiyin mi paekopin siya nonkwowiyin wi siir hiriinan kigriraowi. Mi iikam imiirin siya kigriraowi mi tirigiginim yipikim Adi Komii siiram wakaeyokna ap karamae nwowim yim wi siya tiodwomaii inkamim yipikin iya wain kimaiiya saiir nokwokai okwobrombropiyin wain hi aiiram siir hiriinan. Mi ya tariigina ya Adi Komi siir ioa siya nwowi siir sau omom imiir simiirin wi hiriinan nokwobrombropi.

¹⁶ Mi inigim siir yuuis aiir winim mi siir paimwo mi win ikim yio ti hiniina boinkin, iikam kigirkakan inkam. Biyan inkam komii komii kigirkakan inkam.

¹⁷ Mi mhoiia karar kigi paekwosim nwirin bieyin siir bopwonau hirar nokwokaii mi siya ipiyinim kougikou siiniyim simiiram yikugi mi siya simiiramim pranae pranae bi kauwok boinkikin, kima ti ipiyinim kima wit mi ti naeyim Adi Komii siya diriraerarim simiirin iripar wini haingiriyiu idwo aeni.

¹⁸ Kima wi iikam whiekakim simiir kip imiir naei, kima iikam whiekakim nu kigriraowiyim mi kamim yaii niniyim simiir bi nwo ikim mi kamim yaii niniyim kirie komii komiikakim mi hos ikim mi kamim simiir idwo nidwo ikim. Mi iikam whiekakim yipiki mi umiram mirii ikim mi iikamim yipiki hinda whisarii mi primiriyim mi iikamim inigak ikim mi iikamim inig karamae ikim, simiir kipim wi kima naei.

¹⁹ Mi mhoiia karar swoki kigi wraisu biyeyin mi inkam komii komiitim ti nu iirar nwowirkakiyim mi kamim simiir kamim yaii niniyim simiir kigriraowi ikim sima iripa maeyau kwiruwar haingiriyiu idwowi. Sima inkamim hos whisininin si idwo nidwowin mi kamim yaii ninii ikim yaii simaka ninii.

²⁰ Mi ta sima niniia saiir mhoiiyan tiki inkamim yipikin hos whisininin si idwo nidwowin mi siir kamim yaii ninii ikim ti wraisu biyeyin mi profet niksisee ikim yipiki biya diminin kirie komii komii tirim wraisu biye siir whwonkam ida iikamim simiir niksiseeyam hiriinan saiirsi haiyim mi sima wi ti diminin hainmakuin, simiirin sima bidi yonkwowim. Wi siir inig iir nwoki hainanim sima sowiirin ha haiyo mi ina yami itmaigiyo whiia paekaka siiya paekakin si nwowa saiir.

²¹ Mi mhoiia ti inkamim hos whisininin si idwo nidwowin. Mi kamkiuwun siir yai hiranki nimbunaniniyin ti iikamim dimin biye biyekakim yipiki ti wraisu biyeyin siirim, ini siya

hampimpit aokao digiyim. Mi siya simiirin ha hampimpit aokao digiyim mi ti ipiyinim ha nitim mi simiir kipim sima ini aeni mi simiir mhiyim ini hindara yitipiyimpikyiyim. Iriig.

20

Setan siya ienau hirin biewiiyim 1,000na nwokaii

¹ Mi mhoiia karar kigi paekwosim nwirin Adi Komi krimiir Wanin siir om hiranki niti siya tidiyinin whira nonkwowi mi senin whira mi onkwowi. Tiki tidiyinin yio ti ieyin mwis karamaeyin yio siirgin.

² Mi siya ha nitin kimidiniya ti kain yipiki bidi bidiniya mipug niki owin siir igsoy aair ini okwokairinaki. Mi siirin Adi Komii siir paekwosim ieya yonkwo mi ti uridyiu biyeyin bii nwowiyin Setan nikuwiyin, ti inkam biyeyin yipiki biia Adi Komii siir whwonkam ida nokwowin mi yai yakakigi saika nankiyin. Mi paekwosim siya siirin ha haiyin mi ina ikwowaisiigiyin mi siirin kimidiniya senin aini nonkwowowin saika yinkan kogrinugi hiriirar nwoyokiyokikaeyamim biewiiyim pariig 1,000.

³ Mi siirin paekwosim siya kabitkaigi tiki ieyin mwis karamaeyin siir mi siya ti ieyin siir anowin ina haignikougiyin. Mhoiia siya ie iir haiburgigi mi siya ha nami hinda tinda mi siya wi ii priei nwo rani.

⁴ Mi mhoiia karar mi kigi ipiiyim inkam komii komiiniyim. Mi karar kigi iikamim simiirar ninidwodwokaii. Mi kara simiir kigiyin mi kara kamim mwo imiirara kaigrimkrip aokaowim simiir kwoinbud imiirin warar mi kigi. Dimusi rani, sima wraisu biyeyin siir inig iir bi hainankim. Mi diminin sima nibirin ti wraisu biyeyin siir whwonkamnan sima siir inig iir bi mi hainankim mi yipiki siir ti diminin siir hainmakiu karamae nwowim simiir ina mwo imiir. Mi simiirin Adi Komii siya hidninsiin idwokim. Mi sima mi Kraisiya sima iikam imiirin biewiiyim wi 1,000na kigriraowi.

⁵ Mi iikamim Adi Komii siir wakaeyokna ap karamae nwowiyim sima naowi, sima wi swoki insiin idwo rani, omwai swoki waiyamn taka ii aairin. Mi ti 1,000 biewiiyim digiyanim simiir mhoiian sima wi omwai haningn swoki waiyai. Tariigina ya Adi Komii siya hidninsiin idwowna iikamim yipiki biia naokaowim simiir hidninsiin idwowna biigibii ya saeya.

⁶ Mi iikamim yipiki biigibii Adi Komii siya hidninsiin idwowi omwaiwaiyam yim ti iikamim dimin whirki kimbu karamae nwowim yim sima mi simiir kwoinim dimin whirki bi kimbugim. Sima wi margimarga nwowi. Dimusi rani, sima wi swoki ao rani mi wi omin paeniyin siir nam tani. Sima ini pris inkamim simiir hiriinan ywowim yipiki dimin taemin

Adi Komii siya mi Kraisi siya sowaari ninkin imiiaeyim simiir hiriinan mi sima mi Kraisi siya sima iikam imiirin biewiyyim wi 1,000na kigiriraowi. Iriig.

Setan siirin Adi Komii siya nonkwobumbuninkini mi siya siirin wi paeya kabitkaigi

⁷ Mi ti 1,000 biewiyyim sima digii mi Adi Komii siir paekwosimin ti ieyin mwis karamaeyin siir anowin wi haninggin haiwaokii mi Setan siirin ti ieyin senin siir hiranka nonkwo iuguskii mi siirin wa kigninkin amki.

⁸ Siya nami mi siya wi iki iikam whiekakim hinda tindanim ti nu iirar nwowirkakim wi simiir kisisana ami, iikamim ti om whiso sowaarin Gok mi Megok. Mi simiirin wi siya niksisaemi mi sima ha niti mi wi iripar haingiriyu o nami iki iikam nhirim simaka nintiwam. Mi ti iikamim simiir kamim yaii niniyyim wi kasa kasa nwo rani, wi whi komii solwaran siiyinkrinim wi simiir hiriinan nwowi inkamki simiir mwainim wi dig nwo rani.

⁹ Mi sima aru hiranka napnani mi wi om komii Jerusalem siir nini kaeyokainii, ti omin Adi Komii siir iikam ima nwowiyin omin Adi Komii siya naingwokwonanaeyin. Mi sima simiir nisomsom aokaowam kaeyokaii mi paeya Adi Komii siir om hirana saeya niti mi ti iikamim simiir kamim yaii niniyyim simiirin wi saeya niugrimkrip aokii.

¹⁰ Mi Adi Komii siya Setan siir haii mi siya siirin wi whiia yhiyopkaka siiyan paekakin siya nwomaiiya sair hiriir kabitmaigii. Mi siya hapairin wi wraisu biyeyin mi profet niksisaemi kin, wi sima iripar namwomaiiyuwi ta whi airarar. Mi sima hapair nwomaii mi simiir puim wi kimpipisu prasae kin tani, sima wi hiriayar kimpipisuyokiyokiikaeyami inokiinokin. Iriig.

Iikamim wi Adi Komii siya hidi

¹¹ Mi mhoiyan karar kigi inkam komiyyim sim nidwokaiiya ipii whisinana Biyan Inkam Komiyyin sair hirar nidwokaii. Mi nu ninomoro siir whwonkam ida nwowo yo ina kigugugiyo. Mi sima maeyau kwirminkwirmin bi swoki hansrinyiskaigim sima naogwoprakaiyam. Nngaka.

¹² Mi kara iikamim inig inigakim mi iikamim inig karam karamim kara simiirar mi kigi. Mi sima ha nitim, kimidiniya inkam komiyyin siir ipii aair nidwokaiyyin siir whwonkam idar ini okwoni mi paekwosimin ha nitin kimidiniya yokwowa hir nwowa sair ini haiwaoni. Mi sima yokwo kwira sair warar yinkin haiwaoki, yipiki iikamim Adi Komii siiram naingwo tibmiiyyim yipikin wi hiriya waiyayokiyokiikaeyami saika simiir inig ima nwowa. Adi Komii siya ti iikam imiir hidi,

yipiki biya naokaowim siya wi dimusi hid rani wi ti diminim biya sima tirim ti nu iir ta yokwo aiir winim wi simiirsi hidi.

¹³ Mi ti iikamim yipiki biya naokaowim whi komii solwara saiir hir mi maeyauwa paeki niuwiya sae mi aokao ikim mi ti iikam bibiyeyim naokaowim sima wi Adi Komii siir whwonkam ida nokwowi. Mi simiirin wi siya hidi. Ti digworaekwowim sima tirim ti nu iir simiirsi.

¹⁴ Mi ti simiir mhoiyan wi Adi Komii siya tiodwomaii ti digworaekwowim iikam imiir tiraokaowiyim mi maeyauwa iikamim simiir kwoinbud ima nwo aka. Mi siya simiirin wi ta whiia paekaka wi saiir hiriir kabitnoudnamaigi mi simiirin wi hir tiodwomaii. Mi whiia paekaka ya kwisaka sima naowan aeya.

¹⁵ Mi ti iikamim yipiki simiir inigim ta yokwowa ti iikamim yipiki Adi Komii krimiir Wanin saika nwoyokiyokikaemanim simiir inig imiir wina, saiir nwo karam nwowim, simiirin wi siya kabitnoudnamaigi ta whi paekaka saiir hiriir. Iriig.

21

Ninomor nu win iko

¹ Mi mhoiyan kara kigi ninomor nu wino. Ti biyan ninomor nu biyeyo sowiir kisina owo, sowa mi whi komii solwara saeya yim bidi kigugugiyim.

² Mi mhoiyan kara kigi Adi Komii krimiir Wanin siir om winin, om win Jerusalem dapiyin. Mi sima Adi Komii siir om iir haiburgigim mi ina yitim nua tiriir. Siya wiga kamki nonkwonam tiriya saeya piuai mwamwaniya ini hiriinan ywowin.

³ Mi karar mi wakaeki inkamim Biyan Inkam Komii siir ipii aiir nidwokaiyin pi kauwok boinki, wakaeki! Adi Komii siir omaka ini iikamim simiir bopwo nwowa. Mi siya wi simiir bopwo nwowi. Mi sima saika nwowi mi sima wi siir iikam nwowi mi siya wi simiir Adi Komi nwowi.

⁴ Mi iikam imiirin Adi Komii siya tirkii maigimairga sima nwowam. Mi sima wi swoki ao rani mi wi maigimairga mi okaramae mi o rani mi wi mi inouninki rani mi wi kimpipisu rani. Dimin taeminim biyanim yim bidi digiyim.

⁵ Mi inkamim yipikin Inkam Komiini ipiia sae nidwokaiyin siya kariir boinki, kira wakaeki. Kara wi yaeya digworaekwo win nonkwokwokii, tiki digworaekwowim biyanim simiir kisina okiyanim. Mi siya ina swoki boinkiyim, kira ti digworaekwowim winaowid. Dimusi rani, ti digworaekwowim kara boinkiyim kiriir, yim kaimwowairgim.

⁶ Mi siya kariirin ina swoki boinkiyin, tiki digworaekwowim yim bidi digiyim. Kanakanairgin biyar nwowin iia digworaekwo whiekak ima niki imbiyam karamae niki

owa mi mhoiia kara wi hiriayar swoki oyokiyokiyami. Mi dimin taeminim kara tiri mi sima wi kariir inig iir swoki hainani. Mi iikamim ta opa kara hauuwana mhuono nwomaiya saiir kwiyaeyam naingwowi, kara simiirin wi hinda ningar priihauugii mi simiirin wi saeya tirkii, sima nwoyokiyokiikaeyamamin inokinok.

7 Mi iikamim kariir yai imiir sibgu wakaeyokna apiyim mi kimar naobudgii mi kima kariir dimin miyik miyikim simiirar tirkripkaii mi dimin biyeyim kimiir tirbuwim simiirin ha nikworipukimaigigi mi iikamim kimiirin ti dimin miyik miyikim kara nimbinim kimiir hauuwam kara wi simiir hauuwi kimiirin. Kara kimiir Adi Komii gin mi wim kima kariir yinisisimkim.

8 Mi iikamim yipiki biya Adi Komii kariiram naingwo tibmiyim mi tariinanin sima wi dimin biyie tiram kipi swoki aingwo. Dimusi rani, simiirin wipi tirbuwi, sima mi iikamim yipiki Adi Komii siir nikwowaisiyim. Mi iikamim yipiki dimin biyeki biyie tirim mi iikamim yipiki iikam nirmi nisomsom aokaowim mi kamim yipiki hii wigmaka nanaeyim mi tiriiginim yipiki nop min nanaowiyim mi tiriiginim yipiki iki uridyiu bibiyeyim sim ninkin imiiaeyim mi tiriiginim yipiki niksiaeyim, sima whiekakarim wi ieyin paekakin siya paekakin si nwowiyin wi siirarar namswokii. Mi ti dimin bibiyie hiriinanim yim nao kwisaka aeya. friig.

Om Jerusalem win ieya

9 Mi ti Adi Komii siir paekwosim iriayar nwisio yipiki ti twowim dimin biyeki biyeyim mhoigi mhoiia nimbiyamanim sima nwomaiyim simiir nonkwowim simiir nwirin siya boinki kariirin, wit! Kara kariirin wiga yipiki wi inkamin sibsibnanin siir nonkwonaei pi saiir niisiimauwi.

10 Mi siya kariir kwoinbudin siir ha haiiyin mi krira ina yamwo mi krira kimidiniya mhuo komiiyin siir mhuo kugikiu hir yami okwoki mi siya kariirin ina yisiimauugiyin om komii Jerusalem siirin. Ti om komiiyin Adi Komii siya nimbinin sirgisiirarin, siya ina yikiinaiiniyin Adi Komii siir om hirankar.

11 Mi Adi Komii siir dimin kibiyin paenan niuyaeiyin ini siirar yuyakiyin mi siya bimbuiwani, ini siyan jasper dapiyin ini siir hiriinan ywowin yipiki iikamkin sim sainiyin umir komii. Mi ti om komiiyin ini opnaina io karamaeya siyanan nwowa ini saiir hiriinan sinimnankiyin.

12 Mi hiira ti om komii iir nidiyokiyokaiya ya harua harua rani mi anoin saiir nwowim iur whiskwo. Mi Adi Komii siir paekwosim iur nwisio ini ti ano iur whis owiir waikaowim. Mi Isrel simiir piugan iur kwiso simiir inigim ini ti ano imiirar winitimamakiuwim.

13 Mi ta hiira saiir mirmii mirmiiyim kwiigim mi ti mirmii mirmii kwiiyim simiirin anowim whoim whoima bidi ywonamim.

14 Sima ta hira saiirin siiya komii komii iuur nhiso simiir idwo haigin miriinamka. Mi aposel kam iuur nwiso simiir inigim kamim ti inkamin sibsibnanin siirim, simiir inigim ini ti siiyam simiir idwo hir nwowim.

15 Mi Adi Komii siir paekwosimin yipiki ti digworaekwowim simiir boinmauuin kariir siya paekopin golni nonkwokwowin whira nonkwowi. Mi ti paekopin yio ti om komiiyin siir haigin kimairikin mi siir ano ikim mi hir aeyar.

16 Mi ti om komii siir prieiya mi siir bwaeya aka yo ini hirii hiriinankinar ywowo. Mi ti om komiiyin siir haigin kimaigiyin pariga yimbiam 2,400 kilomita siir prieiya mi siir bwaeya mi siir prieiya koua siya mi am aeya yim ini hirii hiriinankinar ywowim.

17 Mi Adi Komii siir paekwosimin siya ta hir aiirin ina haigin kimairin. Mi siya ta hira saiir prieiya koua saeya namkiya siya haigin kimaira siir paekop iir inkamin dimin haigin kimaariyin siir hiriinan mi siya ina yisiimauugiyin mi pariga yimbiam siir prieiya koua hirir namkiya 55 mita.

18 Mi ta hira Adi Komii siya tirkiya yipiki ti om komii iir nidiyokiyokaiya siya saiirin siyan jaspa dapiyin siir nonkwokwoka. Mi ti omin siirin Adi Komii siyar miriigin golni mi siya ini opnainan sinimnankiyin.

19 Mi ta hira Adi Komii siya haigin miriyya ti siiyam simiir idwo mi ti siiyam yim hinin hiningim biigi biyan siyan yio jaspakin. Mi siiya nhis akan yio minkin sapaia mi yio ti siyan yio yhiuwinankin mi yhiuwinanwao rani. Mi siiya nhoumakan yio agetkin. Mi siya whisinankin mi siiya nhuii akan yio minkin emeralkin mi yio prainankin.

20 Mi siiya iriyyar akan yio whisinin paridnan wokiirimtiowin yio min dapikin sadonikis mi siiya iriyyar nhirakan yio paridnankin mi yio min dapikin konilian mi siiya iriyyar nhisakan yio wirnankin mi yio min dapikin krisolait mi siya iriyyar nhoumakan yio min dapikin beril mi yio iriipi hiriinan prainankin. Mi siiya iriyyar nhuiiakan yio min dapikin topas mi siya prainankin mi siya ini sa ywowin mi siya iurakan yio min dapikin Krisopres mi siya prainan whisinin bidi wokiirimtioin. Mi siya iuur nhirakan yio min dapikin haiasin mi siya prainankin mi prainan wao bi nwokin yio ini sa ywowin. Mi siya iuur nhisakan yio min dapikin, ametis mi siya paridnankin mi siya paridnan wao rani, ini sa ywowin.

21 Mi Adi Komii siya ta hira saiir anowim mikinim umir komii sainiyim min dapiyim pian siirarar nonkwokwokim.

Mi ano whiekakim simiir yapayapan ti pian siirarar nonkwokwokim. Mi siyiuin om komiia hiriir namiyin yio golim yipiki opnainan sinimnaniyim simiirarar haiginkin.

²² Mi kara ti om komii iirin omaka Adi Komii siir inig hainaniya sairin wara bi kigin. Dimusi rani, Biyan Inkam Komii siirsika. Adi Komiiyin kirie komiigakin mi ti inkamin sibsibnanin hinda tindan ini sowar kigirkakin mi iikamim simiir whwonkam idan ini sowar mi owo mi ta hiriinan sairsika tiki omin omaka Adi Komii siir inig hainaniya hiriinankak paninsi ywosi, iikamim sima hainanam Adi Komii siir inig iir.

²³ Adi Komii siir dimin kibiyin paenan niuyaeiyin ti om komii iirin siyar niuyaei. Mi ti inkamin sibsibnanin siir dimin kibiyin paenan niuyaeiyin yio ini yukidnan yowin mi ti om komii iirin siyar niuya haiginuwi mi ta hiriinan sairsika, bie bwano hapairin paninsi whwoyasi.

²⁴ Mi iikamim omom omomiyim sima niti mi sima ti sowiir dimin kibi komii komiiyim paenan niuyaeiyim ti om komii iir nwowim simiir kigi mi sima wa niti mi wa mi ami hinda tinda. Mi inkam komii komiiyim yipiki dimin taemin whiekakim simiir kigirkakiyim sima wi umir kasakasa hainani rani, ti om komii iirin.

²⁵ Mi sima ta hira sair anowim ti tir nwowim simiirin wi haiginikou rani. Dimusi rani, wi nigak wara nwo rani. Wi nabie arar nwowiskii.

²⁶ Mi dimin taeminim yipiki iikam ima piuaai mi simiir umir ikim, yim wi iki iikamim omom omomanim ti nu iirar nwowirkakin wi sima hainanii mi ti digworaekwowim sima hainanii, wi ti om komiiyin siir yainau hir ini haigigigi.

²⁷ Mi iikamim ti om iirin wi dimin biyieyim nhwo niiginiga Adi Komii siya nwowiyim wi ti om iir haininopkainam tani. Mi iikamim yipiki inokinokin dimin biyie triiyim mi ti iikamim yipiki niksisaega ninuwiyim mi ti hiriinan iikamim wi ti om iir wara napninopkainam tani. Mi wi ti iikamim yipiki simiir inigim ta yokwowa ti inkamin sibsibnanin siir aiir nwowim wi sima simar napninopkainami ti om iirin. Yim ti iikamim yim Adi Komii siya nimbin ima saika hiriyyar nwoyokiyokikaeyamanim inokinok. Iriig.

22

¹ Mi mhoiia ti Adi Komii krimiir Wanin siir paekwosimin kariirin siya yiisiimauu opa iikam whinkinsiis haiginuwiya wadie sima sibgu owam. Mi taka opa Biyan Inkam Komii siir ipiia hiranki nitka maeyauwa Adi Komii siya nidwokaiiya mi ipiia inkamin sibsibnanin siya mi idwokaiiya aka.

² Mi ta opa ini hindara kigiguskiya mi saeya ini siyiuim simiir yapa yapar nakiinaniyam digim, siyiuin siir bopwonau. Mi ieyin siir iegbid kwiso paeki bidi yinkin okwokwonamwo. Mi simiir paenidim iikam imiirin sima tiri wadie sibgu oyokiyokiikaeyamim. Mi biewi biewiyim ti paeyim idip idipin iuur kwisa budigim. Bwan bwanim sima paenidkinar budikim mi ti paeyim simiir kwowim iikamim makak makakim nupai nupaiyim ti nu iirar nwowirkakim simiirin wi sima ninimniski haiginiuwi wadie sima sibgu owam inokiinokin.

³ Mi dimin taeminim biyanim ti nuin siirim niki tioidwomaigiyim, yim wi Adi Komii siya digiguskii siya mi inkamin sibsibnan ikin sowa wi ti om komii iir nwowi iikamim simiir kigirkakam. Mi sima sowiir inigin wi hiriinan sairsi hainani.

⁴ Mi ti iikamim wi siir whwonkam iir kigi mi siya siir inigin wi simiir mwo imiir hainmimakuiwi.

⁵ Mi tapaiirin wi niisimki wara swoki omimin tani. Mi iikamim wi sikwo pae minam naingwo rani, sikwo pae minaka niririya apam siyu iirin mi wi bieyam mi aingwo rani, ninomor kou hirin. Mi Biyan Inkam Komiiyin Adi Komii siya wi hir nwowi mi bie siir maeyauwa wi siya kisina owi mi wi siyar nuaya iski mi iikamim yipiki siir yai aiir wakaeyokna apiyim sima wi iikamim iikam kigirkakiyim wi simiir hiriinan nwoyokiyokiikaeyami inokiinokin. Iriig.

Jisis siya wi sipi swoki itsauswi

⁶ Mi Adi Komii siir paekwosimin siya boinki kariirin, tiki yayim wari kira winaowidin yim kaimwokikaimwowaigim wi hiriinanar nimbiyami. Mi Biyan Inkam Komiiyin Adi Komii siyan yipiki wi profet kamim simiir kwoinim simiir hurworwokaii mi sima wi siir yai aiir nwoki anaakninkiihaiginiim. Siya siir paekwosim imiir bidi yikrokiyim mi sima ha nitim mi iikamim yipiki siir yai imiir wakaeyokna apiyim siya yauuni anaakninkiihaiginiuni dimin taeminim yipiki wi nimbiyami.

⁷ Jisis siya ti hiniina boinkikin kima hoimgakar wakaeki. Kara nitam tiri. Mi ti iikamim yipiki kariir yayim ta yokwo aiir nwowim simiir wakaeyoknam mi ha naingwo tibmiiyim, sima wi maingimaingar nwowi.

⁸ Kara Jonkin mi ti digworaekwowim kara kigim mi ti yayim kara mi wakaekim. Mi ti dimin taeminim kara kigim mi kara wakaeyim simiir mhoiiyan kara ogmwo kimidiniya ti paekwosimin yipikin kariir niisiisimauuin ti dimin taemin imiir siir igmiiga kinginar ini waisi hiiuu.

⁹ Mi siya kimidiniya kariir boinki, tiki dimin taeminim simiir kipi tir. Kara Adi Komii siir mai aiir miriigin iikam

kimiir hiriinan ɔɔpa kima haŋgiriya owiya kimiir Adi Komiiyin saika, kimiir pɔgana saiiɔ iikamim naŋgwo tɔbmiiyim. Mi iikamim yipiki Adi Komii siir yai aiiɔ boinmimauuwiyim mi tiriiginim yipiki iinokinokin ta yai aiiɔ sibgu waekaeyoknaeyim siir yokwo aiiɔ wina, kɔɔma whiekakarɔn Adi Komii siir miyan iikamkim. Kariir kipi hainan! Adi Komii siirarar hainan iski.

¹⁰ Mi siya ina yimpwiɔwɔɔ boinkɔɔkaiyin kariirin, Adi Komii siir yayim ta yokwo aiiɔ nwowim simiirin kipi haigiprakai. Dimusi rani, tiki iiyim ini kingiin nitim ti dimin taemin ima nimbiamanim.

¹¹ Ti digworaekwowim wi kimimin tani wa kwimbiamasawwi. Mi iikamim yipiki dimin bibiyɔ tɔɔrim yim wi simiirar kintirinu tɔɔkɔɔkaii. Mi iikamim yipiki dimin biyeyim simiiram naŋgwowim yim wi simiiramar kintirinu aŋgwokwo kɔɔkaii. Mi iikamim yipiki dimin miyik tɔɔrim, yim wi simiirar kintirinu tɔɔkɔɔkaii. Mi ti iikamim yipiki wadie nwowim, yim wi wadie hiriyar kintirinu okɔɔkaii.

¹² Jisis siya boin, kira wakae. Kara nitam swoki tiri. Kara niti, kara wi iikamim simiir digworaekwowim simiir nauni onkwoni. Mi kara simiirin wi nwoki hauuwim dimin taeminim biya sima tɔɔrim mi ti tariinan sima tɔɔɔrim.

¹³ Karaigin bi nwowin mi mhoiya wi karar swoki okii mhoigi mhoiyan. Biya kara biyar nwowin kara dimin taeminar mi tɔɔkin mi mhoiya simiirin wi kara sibgu tiri.

¹⁴ Mi iikamim yipiki. Adi Komii siir yai aiiɔ naŋgwo tɔɔbmiiyim yim ini iikamim yipiki simiir yɔɔs imiir hiisokiyim mi wadie ha nwokiiyim ini simiir hiriinan ywowim. Mi iikamim ti hiriinan nwowi sima wi maigimaigana nwowi dimusi rani, Adi Komii siya simiirin wa kigninkan apninopkaigi ti omin siir ano imiir napninopkainamin ti paeyim simiir paenidim yipiki iikam imiir whinkinsiis haiginuwiyim sima nokwoyokiyokiiyim wi simiir whinaei.

¹⁵ Mi iikam bibiyeyim yipiki simiir kwoin imiirar napiyim sima mi iikamim yipiki nop nanaowiyim mi iikamim yipiki hi priinanae priinanaeyim mi tiriiginim yipiki iikam nhirmi nisomsom aokaowiyim mi tiriiginim yipiki uridyɔ bibiyeyim sim nankinimiiyaeyim mi tiriiginim yipiki yai priiyiksasaeyim mi ti hiriinan iikamim yim wi ti om komiiyin siir ano imiir napninopkainam tani. Yim wi idowiya hirar nwowi.

¹⁶ Jisis kara wi kariir paekwosim iir nikropki mi siya niti siya wi yayim iikamim Adi Komii siir pɔgana saiiɔɔm iki omom omomim simiir nwowim wi simiir nanaakninkiihaiginuwi. An Kara Devidni pɔgana saiiɔɔgin mi an kara siir pɔgana saiiɔ yiniekɔn. An Kara ini

nauunin ninomor kou whwoyawiiyin mi nugak aiirar nadigiuyakwokiya in siir hariinan ywowin.

¹⁷ Adi Komii siir naeyiun mi inkamin sibsibnan nwo ikin, siir piugana sair iikamim mi wiga yipiki siir wignan nwowa, sima iikam imiirin ti hiniina boinkikim, kima wit. Ti iikamim yipiki ti yai imiir wakaeyim sima ha boinki, kima wit. Mi iikamim yipiki kwoinki haeyim yim ha wit ta opa yipiki iikam imiir whinkinsiis haiginiuwana sima sibgu oyokiyokikaeyamam sair kwiyaeyam. Mi sima wi hinda niinga niinga priikwiyaei wi umir aka nwo rani. Iriig.

Nikopkaigiyan yai aeya

¹⁸ Kara Jonkin. Kara iikamim yipiki Adi Komii siir yai imiir wakaeyim kimiir boinkii mi ti digworaekwowim yipiki wi mhoiia nimbimbiyami ta yokwo aiir nwokaiyim, kara kimiirin pi igao yai hiniina boinkii, iikamim yipiki yaeya yai nhirim ti yayim ta yokwo aiir nwokaiyim simaka ninkin winkii mi simiirin wi Adi Komii siya nonkwobumbuninkini ya yokwo aeya boina sair hariinan.

¹⁹ Mi ti yayim yipiki kara winkyim ta yokwo aiir nwowim simiirin iikam nhirkim ninaki mi mhoiia simiir digworaekwowim yipiki ti pae iir nwokaiyim yipiki iikam imiir whinkinsiis haiginiuwiyin wadie sima nokwoyokiyokikaeyamam inokininokim yim wi Adi Komii krimiir Wanin siya swoki haii. Mi siya simiirin wi ti siir om komiiyin wi siir hir kigninkin o rani. Niingaka.

²⁰ Mi inkamin yipiki yai imiir nanaakninkiiyin siya boin, ihi, kara wi kapi ntsauwi. Biyan Inkam Komii Jisis, krima whiekakarim kwoin whirua nwokikim mi ha boinkikim, kira ha witsau.

²¹ Kara ha naingwowi krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Kraisiya dimin taemin miyiki miyik imiirar tirkin iikam kimiirin siir yai imiir napam. Iriig.